



Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

64. aastakäik

21. jaanuar 2021

Sisukord

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2018–2019

11. märtsi 2019. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 420, 4.12.2020.

ISTUNGJÄRK 2019–2020

12.–14. märtsi 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 420, 4.12.2020.

VASTUVÕETUD TEKSTID

I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused

RESOLUTSIOONID

Euroopa Parlament

Teisipäev, 12. märts 2019

2021/C 23/01	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon julgeolekuohtude kohta, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalike ELi tasandi meetmete kohta nende ohtude vähendamiseks (2019/2575(RSP))	2
2021/C 23/02	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon ELi ja Venemaa poliitiliste suhete olukorra kohta (2018/2158(INI))	7
2021/C 23/03	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon ELi suutlikkuse suurendamise kohta konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse valdkonnas (2018/2159(INI))	16

Kolmapäev, 13. märts 2019

2021/C 23/04	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon Euroopa kohta, mis kaitseb: puhas õhk kõigile (2018/2792(RSP))	23
--------------	---	----

2021/C 23/05	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni määruse (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate klotianidiini, tsükloksüdiimi, epoksikonasooli, flonikamiidi, haloksüfopi, mandestrobiini, mepikvaadi, <i>Metschnikowia fructicola</i> tüve NRRL Y-27328 ja proheksadiooni jääkide piirnormidega) eelnõu kohta (D059754/02 – 2019/2520(RPS))	33
2021/C 23/06	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 4114 (DP-ØØ4114-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060242/03 – 2019/2551(RSP))	36
2021/C 23/07	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87411 (MON-87411-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060243/03 – 2019/2552(RSP))	42
2021/C 23/08	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 ja alakombinatsioone Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 ning MIR162 × 1507 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060244/03 – 2019/2553(RSP))	48
2021/C 23/09	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusmääruse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete abamektiini, <i>Bacillus subtilis</i> 'e ((Cohn 1872) tüvi QST 713, identne tüvega AQ 713), <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>aizawai</i> , <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>israeliensis</i> 'e, <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> , <i>Beauveria bassiana</i> , benfluraliini, klodinafopi, klopüraliidi, <i>Cydia pomonella Granulovirus</i> 'e (CpGV), tsüprodiniili, dikloro-prop-P, epoksikonasooli, fenpüroksimaadi, fluasinaami, flutolaniili, fosetüüli, <i>Lecanicillium muscarium</i> 'i, mepanipüriimi, mepikvaadi, <i>Metarhizium anisopliae</i> var. <i>anisopliae</i> , metkonasooli, metrafenooni, <i>Phlebiopsis gigantea</i> , pirimikarbi, <i>Pseudomonas chlororaphis</i> 'e (tüvi MA 342), pürimetaniili, <i>Pythium oligandrum</i> 'i, rimsulfurooni, spinosaadi, <i>Streptomyces</i> K61, tiaklopiidi, metüültolklofossi, <i>Trichoderma asperellum</i> 'i, <i>Trichoderma atroviride</i> , <i>Trichoderma gamsii</i> , <i>Trichoderma harzianum</i> 'i, triklopiüüri, trineksapaki, tritikonasooli, <i>Verticillium albo-atrum</i> 'i ja tsiraami heakskiidu kehtivusaja pikendamise (D060042/02 – 2019/2541(RSP))	54
2021/C 23/10	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb komisjoni 2018. aasta aruannet Türgi kohta (2018/2150(INI))	58
2021/C 23/11	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2019. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2018/2119(INI))	67
2021/C 23/12	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2018/2120(INI))	73
Neljapäev, 14. märts 2019		
2021/C 23/13	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Kasahstanis (2019/2610(RSP))	83
2021/C 23/14	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon Iraani ja eelkõige inimõiguste kaitsjate juhtumi kohta (2019/2611(RSP))	88
2021/C 23/15	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Guatemalas (2019/2618(RSP))	92
2021/C 23/16	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon üldiste tariifsete soodustuste kava käsitleva määruse (EL) nr 978/2012 rakendamise kohta (2018/2107(INI))	98

2021/C 23/17	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele (2019/2614(RSP))	105
2021/C 23/18	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi kohta (2019/2580(RSP))	108
2021/C 23/19	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kiireloomulise vajaduse kohta koostada kooskõlas rahapesuvastase direktiiviga kolmandate riikide kohta ELi must nimekiri (2019/2612(RSP))	113
2021/C 23/20	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega (2019/2582(RSP))	116
2021/C 23/21	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon olukorra kohta Nicaraguas (2019/2615(RSP))	126
2021/C 23/22	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kestliku arengu eesmärkide elluviimise ja täitmise iga-aastase strateegilise aruande kohta (2018/2279(INI))	130

SOOVITUSED

Euroopa Parlament

Kolmapäev, 13. märts 2019

2021/C 23/23	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi eriesindajate tegevusulatust ja volitusi (2018/2116(INI))	146
2021/C 23/24	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale Euroopa välisteenistuse järelmeetmete kohta kaks aastat pärast Euroopa Parlamendi raportit, milles käsitleti ELi strateegilist kommunikatsiooni vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale (2018/2115(INI))	152
2021/C 23/25	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi ning Andorra, Monaco ja San Marino vahelist assotsieerimislepingut (2018/2246(INI))	159

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Parlament

Teisipäev, 12. märts 2019

2021/C 23/26	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Monika Hohlmeieri puutumatus eiravõtmise taotluse kohta (2019/2002(IMM))	164
--------------	--	-----

2021/C 23/27	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2018/2247(IMM))	166
2021/C 23/28	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2018/2267(IMM))	168

Kolmapäev, 13. märts 2019

2021/C 23/29	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta otsus õiguslikult siduva akti ettepanekule komisjonis antud hääle enamuse puudumise kohta (kodukorra artikli 171 lõike 1 esimese lõigu punkti b tõlgendamine) (2019/2011(REG))	170
--------------	--	-----

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Teisipäev, 12. märts 2019

2021/C 23/30	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus, millega pikendatakse Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 159 kohaldamist parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja lõpuni (2019/2545(RSO))	171
2021/C 23/31	P8_TA(2019)0139 Elektrooniline kaubaveoteave ***I Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektroonilise kaubaveoteabe kohta (COM(2018)0279 – C8-0191/2018 – 2018/0140(COD)) P8_TC1-COD(2018)0140 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... elektroonilise kaubaveoteabe kohta (EMPs kohaldatav tekst)	173
2021/C 23/32	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluse lepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise kohta (10861/2018 – C8-0445/2018 – 2018/0272(NLE))	200
2021/C 23/33	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise kohta (10861/2018 – C8-0445/2018 – 2018/0272M(NLE))	201
2021/C 23/34	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba ratifitseerida Euroopa Liidu huvides protokoll, millega muudetakse Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni (10923/2018 – C8-0440/2018 – 2018/0238(NLE))	207

2021/C 23/35	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba saada Euroopa Liidu huvides Euroopa Nõukogu konventsiooni (integreeritud lähenemisviisi kohta jalgpallivõistluste ja teiste spordisündmustega seotud ohutusele, julgeolekule ning teenustele (CETS nr°218)) osaliseks (12527/2018 – C8-0436/2018 – 2018/0116(NLE))	208
2021/C 23/36	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Hiina Rahvavabariigi valitsuse vahelist mereveolepingut muutva protokoll liidu ja liikmesriikide nimel sõlmimise kohta, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (05083/2015 – C8-0022/2019 – 2014/0327(NLE))	209
2021/C 23/37	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa – Vahemere piirkonna lepingule (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Egiptuse Araabia Vabariigi vahel) Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud protokoll liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (10219/2016 – C8-0135/2017 – 2016/0121(NLE))	210
2021/C 23/38	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon nõukogu ja komisjoni otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse poolt partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimist, millega luuakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Türgi vahel (12183/1/2011 – C8-0059/2015 – 1998/0031R (NLE))	211
2021/C 23/39	Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu DNA-andmeid käsitleva automatiseeritud andmevahetuse alustamise kohta Ühendkuningriigiga (13123/2018 – C8-0474/2018 – 2018/0812(CNS))	215
2021/C 23/40	P8_TA(2019)0148 Kolmandate riikide kodanikke puudutav teabevahetus ja Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS) ***I Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2009/315/JSK seoses teabe vahetamisega kolmandate riikide kodanike kohta ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemiga (ECRIS) ning asendatakse nõukogu otsus 2009/316/JSK (COM(2016)0007 – C8-0012/2016 – 2016/0002(COD)) P8_TC1-COD(2016)0002 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., millega muudetakse nõukogu raamotsust 2009/315/JSK teabe vahetamise osas kolmandate riikide kodanike kohta ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) osas ning asendatakse nõukogu otsus 2009/316/JSK	216

Kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta (ECRIS-TCN-süsteem) ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada ja toetada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN-süsteem), ning muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011 (COM(2017)0344 – C8-0217/2017 – 2017/0144(COD))

P8_TC1-COD(2017)0144

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726 217

Euroopa solidaarsuskorpuse programm ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014 (COM(2018)0440 – C8-0264/2018 – 2018/0230(COD))

P8_TC1-COD(2018)0230

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014

(EMPs kohaldatav tekst) 218

ELi küberturvalisust käsitlev õigusakt ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ENISAt ehk ELi küberturvalisuse ametit, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 ja mis käsitleb info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist („küberturvalisust käsitlev õigusakt“) (COM(2017)0477 – C8-0310/2017 – 2017/0225(COD))

P8_TC1-COD(2017)0225

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus) 252

2021/C 23/44

P8_TA(2019)0152

Ettevõtjatevahelised ebaausad kaubandustavad toiduainete tarneahelas ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

P8_TC1-COD(2018)0082

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid 254

2021/C 23/45

P8_TA(2019)0153

Euroopa kodanikualgatus ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa kodanikualgatuse kohta (COM(2017)0482 – C8-0308/2017 – 2017/0220(COD))

P8_TC1-COD(2017)0220

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... Euroopa kodanikualgatuse kohta . 257

2021/C 23/46

P8_TA(2019)0154

Kultuuriväärtuste import ***I siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kultuuriväärtuste impordi kohta (COM(2017)0375 – C8-0227/2017 – 2017/0158(COD))

P8_TC1-COD(2017)0158

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb kultuuriväärtuste sissetoomist ja importi 258

2021/C 23/47

P8_TA(2019)0155

Isikuandmete kaitse Euroopa Parlamendi valimiste raames ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 kontrollimenetluse osas, mis käsitleb isikuandmete kaitse normide rikkumist Euroopa Parlamendi valimiste raames (COM(2018)0636 – C8-0413/2018 – 2018/0336(COD))

P8_TC1-COD(2018)0336

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2019/..., millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 seoses kontrollimenetlusega, mis käsitleb isikuandmete kaitse normide rikkumist Euroopa Parlamendi valimiste raames 259

Kolmapäev, 13. märts 2019

2021/C 23/48	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2017/1799 seoses Inglise Pangale määruse (EL) nr 600/2014 kohastest kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest erandi tegemisega (C(2019)00793 – 2019/2546(DEA))	260
2021/C 23/49	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2015/2365 seoses selliste üksuste loeteluga, kelle suhtes kohaldatakse erandit (C(2019)00794 – 2019/2547(DEA)) . . .	261
2021/C 23/50	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses vabastatud üksuste loeteluga (C(2019)00791 – 2019/2549(DEA))	262
2021/C 23/51	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/522 seoses Inglise Pangale ja Ühendkuningriigi võlahaldusasutusele erandi tegemisega määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalast (C(2019)00792 – 2019/2550(DEA))	263
2021/C 23/52	Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 13. veebruari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2017/588 seoses võimalusega kohandada aktsiaga päevas keskmiselt tehtud tehingute arvu, kui kauplemiskoht, kus aktsia kauplemismaht on kõige suurem, asub väljaspool liitu (C(2019)00904 – 2019/2579(DEA))	264
2021/C 23/53	P8_TA(2019)0165 Liidu üldine ekspordiluba teatavate kahesuguse kasutusega kaupade ekspordiks liidust Ühendkuningriiki ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, kehtestades teatavate kahesuguse kasutusega kaupade ekspordiks liidust Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki liidu üldine ekspordiluba (COM(2018)0891 – C8-0513/2018 – 2018/0435(COD)) P8_TC1-COD(2018)0435 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, andes teatavate kahesuguse kasutusega kaupade ekspordiks liidust Ühendkuningriiki liidu üldise ekspordiluba	266

Territoriaalse koostöö programmide PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) jätkamine Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise kontekstis ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega võimaldatakse jätkata territoriaalse koostöö programme PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise kontekstis (COM(2018)0892 – C8-0512/2018 – 2018/0432(COD))

P8_TC1-COD(2018)0432

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega võimaldatakse jätkata territoriaalse koostöö programme PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis 267

Programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamine Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette sätted programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamiseks Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi („Ühendkuningriik“) Euroopa Liidust väljaastumise kontekstis (COM(2019)0065 – C8-0040/2019 – 2019/0030(COD))

P8_TC1-COD(2019)0030

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega nähakse ette sätted määrusega (EL) nr 1288/2013 loodud programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamiseks Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis 268

Lennundusohutus seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus lennundusohutuse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0894 – C8-0514/2018 – 2018/0434(COD))

P8_TC1-COD(2018)0434

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... lennundusohutuse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust 269

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta (15093/2016 – C8-0107/2018 – 2015/0302(NLE)) 270

2021/C 23/58	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta (15093/2016 – C8-0107/2018 – 2015/0302M(NLE))	271
2021/C 23/59	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise kokkuleppe, mis käsitleb kõnealuste riikide osalemist Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti töös, liidu nimel sõlmimise kohta (15832/2018 – C8-0035/2019 – 2018/0316(NLE))	284
2021/C 23/60	P8_TA(2019)0173 Toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuded ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega (COM(2015)0615 – C8-0387/2015 – 2015/0278(COD)) P8_TC1-COD(2015)0278 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/... toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta	285
2021/C 23/61	P8_TA(2019)0174 Viisainfosüsteem ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 767/2008, määrust (EÜ) nr 810/2009, määrust (EL) 2017/2226, määrust (EL) 2016/399, määrust XX/2018 [koostalitlusvõimet käsitlev määrus] ja otsust 2004/512/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2008/633/JSK (COM(2018)0302 – C8-0185/2018 – 2018/0152(COD)) P8_TC1-COD(2018)0152 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega reformitakse viisainfosüsteemi, muutes määrust (EÜ) nr 767/2008, määrust (EÜ) nr 810/2009, määrust (EL) 2017/2226, määrust (EL) 2016/399, ja määrust XX/2018 [koostalitlusvõimet käsitlev määrus] ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/512/EÜ ja nõukogu otsus 2008/633/JSK [ME 1]	286
2021/C 23/62	P8_TA(2019)0175 Varjupaiga- ja Rändefondi loomine ***I Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond (COM(2018)0471 – C8-0271/2018 – 2018/0248(COD)) P8_TC1-COD(2018)0248 Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond [ME 1]	356

Piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi loomine integreeritud piirihalduse fondi osana ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (COM(2018)0473 – C8-0272/2018 – 2018/0249(COD))

P8_TC1-COD(2018)0249

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend 406

Sisejulgeolekufondi loomine ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufond (COM(2018)0472 – C8-0267/2018 – 2018/0250(COD))

P8_TC1-COD(2018)0250

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Sisejulgeolekufond . 451

Piiritusjookide määratlemine, esitlemine ja märgistamine ning nende geograafiliste tähistega kaitse ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel ning piiritusjookide geograafiliste tähistega kaitset (COM(2016)0750 – C8-0496/2016 – 2016/0392(COD))

P8_TC1-COD(2016)0392

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähistega kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 492

Protokolli nr 3 (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta) kavandatud muudatused ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu, millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta (02360/2018 – C8-0132/2018 – 2018/0900(COD))

P8_TC1-COD(2018)0900

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2019/..., millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta 494

Erandolukorra meetmete võtmine sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumist võetavate erandolukorra meetmete kohta (COM(2019)0053 – C8-0039/2019 – 2019/0019(COD))

P8_TC1-COD(2019)0019

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas võetavate erandolukorra meetmete kohta pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust . . 495

Ühiseeskirjad, millega tagatakse põhiline autoveoühendus seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühiseeskirjade kohta, millega tagatakse põhiline autoveoühendus seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisega (COM(2018)0895 – C8-0511/2018 – 2018/0436(COD))

P8_TC1-COD(2018)0436

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... ühiseeskirjade kohta, millega tagatakse põhiline kaupade ja sõitjate veoühendus seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust 497

Põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjad, võttes arvesse Ühendkuningriigi väljaastumist liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjade kohta, võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust (COM(2018)0893 – C8-0510/2018 – 2018/0433(COD))

P8_TC1-COD(2018)0433

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjade kohta, võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumist liidust 498

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud reeglid pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 508/2014 seoses teatavate Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud eeskirjadega Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tõttu (COM(2019)0048 – C8-0037/2019 – 2019/0009(COD))

P8_TC1-COD(2019)0009

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 508/2014 seoses teatavate Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud normidega pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust 499

Ühendkuningriigi vetes kala püüdvatele liidu kalalaevadele antavad kalapüügiload ja Ühendkuningriigi kalalaevade kalapüük liidu vetes ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2403 seoses liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmisega püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes ja Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingutega liidu vetes (COM(2019)0049 – C8-0036/2019 – 2019/0010(COD))

P8_TC1-COD(2019)0010

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) 2017/2403 seoses liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmisega püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes ja Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingutega liidu vetes 500

Raudteeohutuse ja -ühenduse teatavad aspektid seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus raudteeohutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2019)0088 – C8-0046/2019 – 2019/0040(COD))

P8_TC1-COD(2019)0040

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... raudteeohutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust 501

Euroopa Parlamendi 13. märtsil 2019. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (COM(2018)0630 – C8-0404/2018 – 2018/0328(COD)) 502

2021/C 23/74

P8_TA(2019)0190

Määruse (EÜ) nr 391/2009 muutmise seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0567 – C8-0384/2018 – 2018/0298(COD))

P8_TC1-COD(2018)0298

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust 570

2021/C 23/75

P8_TA(2019)0191

Määruse (EL) nr 1316/2013 muutmise seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1316/2013 seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0568 – C8-0385/2018 – 2018/0299(COD))

P8_TC1-COD(2018)0299

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1316/2013 seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust 571

2021/C 23/76

P8_TA(2019)0192

Sadama vastuvõtuseadmed ja -rajatised laevajäätmete üleandmiseks ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid ja -rajatisi laevajäätmete üleandmiseks ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ ning muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ ja direktiivi 2010/65/EL (COM(2018)0033 – C8-0014/2018 – 2018/0012(COD))

P8_TC1-COD(2018)0012

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ 572

2021/C 23/77

P8_TA(2019)0193

Muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamise pikendamine üleminekuajaperioodil ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 952/2013, et pikendada muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamist üleminekuajaperioodil (COM(2018)0085 – C8-0097/2018 – 2018/0040(COD))

P8_TC1-COD(2018)0040

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 952/2013, et pikendada muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamist üleminekuajaperioodil 573

2021/C 23/78	P8_TA(2019)0194	
	Võitlus mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimiste vastu ***I	
	Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK (COM(2017)0489 – C8-0311/2017 – 2017/0226(COD))	
	P8_TC1-COD(2017)0226	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., mis käsitleb mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK	575
 Neljapäev, 14. märts 2019		
2021/C 23/79	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamist ja täitmist, ning rahvusvahelisi lapserööve (uuesti sõnastatud) (15401/2018 – C8-0023/2019 – 2016/0190(CNS))	576
2021/C 23/80	P8_TA(2019)0208	
	Viivisnõuete kahju miinimumkate ***I	
	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega (COM(2018)0134 – C8-0117/2018 – 2018/0060(COD))	
	P8_TC1-COD(2018)0060	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega	577
2021/C 23/81	P8_TA(2019)0209	
	Konkurentsi kaitsmine lennutranspordisektoris ***I	
	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse konkurentsi kaitsmist lennutranspordisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 868/2004 (COM(2017)0289 – C8-0183/2017 – 2017/0116(COD))	
	P8_TC1-COD(2017)0116	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb konkurentsi kaitsmist lennutranspordisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 868/2004	578
2021/C 23/82	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon 2020. aasta eelarve koostamise üldsunniste kohta, III jagu – Komisjon (2019/2001(BUD))	579
2021/C 23/83	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus komisjoni ettepaneku kohta nimetada ametisse Ühtse Kriisilahendusnõukogu liige (N8-0021/2019 – C8-0042/2019 – 2019/0901(NLE))	585

2021/C 23/84	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus nõukogu soovitusel kohta nimetada ametisse Euroopa Keskpanka juhatuse liige (05940/2019 – C8-0050/2019 – 2019/0801(NLE))	587
2021/C 23/85	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus ettepaneku kohta nimetada ametisse Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja (N8-0028/2019 – C8-0052/2019 – 2019/0902(NLE))	588
2021/C 23/86	Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond (COM(2017)0827 – 2017/0333R(APP))	590

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Seadusandlik tavamenetlus, esimene lugemine
- ***II Seadusandlik tavamenetlus, teine lugemine
- ***III Seadusandlik tavamenetlus, kolmas lugemine

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Euroopa Parlamendi muudatused:

Uued tekstiosad on märgistatud **paksus kaldkirjas**. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või on läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul märgistatakse uus tekst **paksus kaldkirjas** ja asendatav tekst jäetakse välja või kriipsutatakse läbi.

EUROOPA PARLAMENT

ISTUNGJÄRK 2018–2019

11. märtsi 2019. aasta istung

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 420, 4.12.2020.

ISTUNGJÄRK 2019–2020

12.–14. märtsi 2019. aasta istungid

Istungjärgu protokoll on avaldatud ELTs C 420, 4.12.2020.

VASTUVÕETUD TEKSTID

Teisipäev, 12. märts 2019

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2019)0156

Julgeolekuohud, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalikud ELi tasandi meetmed nende ohtude vähendamiseks

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon julgeolekuohtude kohta, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalike ELi tasandi meetmete kohta nende ohtude vähendamiseks (2019/2575(RSP))

(2021/C 23/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta direktiivi 2013/40/EL, milles käsitletakse infosüsteemide vastu suunatud ründeid ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2005/222/JSK ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. septembri 2017. aasta määrus, mis käsitleb ENISAt ehk ELi küberturvalisuse ametit, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 ja mis käsitleb info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist („küberturvalisuse määrus“) (COM(2017)0477),
- võttes arvesse komisjoni 12. septembri 2018. aasta ettepanekut võtta vastu määrus, millega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (COM(2018)0630),
- võttes arvesse, et Hiina Rahvakongress võttis 28. juunil 2017 vastu uue riikliku luureteenistuse seaduse,
- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 13. veebruari 2019. aasta avaldusi julgeolekuohtude kohta, mis on seotud Hiina järjest suurema tehnoloogilise kohaloluga ELis, ja võimalike ELi tasandi meetmete kohta nende ohtude vähendamiseks,

⁽¹⁾ ELT L 321, 17.12.2018, lk 36.

⁽²⁾ ELT L 194, 19.7.2016, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 218, 14.8.2013, lk 8.

Teisipäev, 12. märts 2019

- võttes arvesse Austraalia valitsuse poolt vastuvõetud valitsuse telekommunikatsioonisektori julgeolekureforme, mis jõustusid 18. septembril 2018,
 - võttes arvesse oma 14. veebruaril 2019. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ELi ja Hiina suhete seisu kohta, eelkõige 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni ⁽²⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta teatist „5G Euroopa jaoks: tegevuskava“ (COM(2016)0588),
 - võttes arvesse oma 1. juuni 2017. aasta resolutsiooni internetiühenduse kohta kasvu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse suurendamiseks: Euroopa gigabitühiskond ja 5G ⁽³⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrust (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1316/2013, millega luuakse Euroopa ühendamise rahastu, muudetakse määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 680/2007 ja (EÜ) nr 67/2010 ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 6. juuni 2018. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm (COM(2018)0434),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et EL peab edasi arendama oma küberturvalisuse tegevuskava, et realiseerida oma potentsiaal saada juhtivaks osalejaks küberturvalisuse valdkonnas, ning kasutada seda oma tööstuse eelisena;
- B. arvestades, et 5G-võrkude haavatavust saab infotehnoloogiasüsteemide kahjustamiseks ära kasutada, mis võib tekitada nii Euroopa ja kui ka riikide tasandi majandusele tõsist kahju; arvestades, et riskide minimeerimiseks on vaja kogu väärtusahelas rakendada riskianalüüsil põhinevat lähenemisviisi;
- C. arvestades, et 5G-võrgust saab ELi digitaalse taristu selgroog, mis laiendab võimalust erinevate seadmete võrkudesse ühendamiseks (asjade internet jne), ning toob ühiskonnale ja ettevõtetele uusi hüvesid ja võimalusi paljudes valdkondades, sealhulgas sellistes elutähtsates majandusvaldkondades, nagu transport, energeetika, tervishoid, rahandus, telekommunikatsioon, kaitse, kosmos ja julgeolek;
- D. arvestades, et julgeolekuprobleemide lahendamiseks sobiva reageerimismehhanismi loomine annaks ELile võimaluse astuda aktiivselt samme 5G-standardite kehtestamiseks;
- E. arvestades, et on väljendatud muret seoses kolmandatest riikidest pärit seadmete müüjatega, kes võivad kujutada endast ELi jaoks julgeolekuriski oma päritoluriigi seaduste tõttu, eriti pärast Hiina riigi julgeolekuseaduste jõustumist, millega kohustatakse kõiki kodanikke, ettevõtjaid ja muid üksusi tegema riigiga koostööd, et kaitsta riigi julgeolekut, kusjuures riigi julgeolek on väga avaralt määratletud; arvestades, et ei ole mingit garantiid, et see kohustus oleks seatud nõudeta kohaldada seda väljaspool oma riigi territooriumi, ning et eri riigid on reageerinud Hiina seadustele erinevalt, alates julgeolekuanalüüsist kuni täieliku keelustamiseni;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0121.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0343.

⁽³⁾ ELT C 307, 30.8.2018, lk 144.

⁽⁴⁾ ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 348, 20.12.2013, lk 129.

Teisipäev, 12. märts 2019

- F. arvestades, et detsembris 2018 avaldas Tšehhi riiklik küberjulgeolekuamet hoiatuse julgeolekuohtude eest, mida kujutavad endast Hiina äriühingute Huawei ja ZTE tehnoloogiad; arvestades, et seejärel jättis Tšehhi maksuamet 2019. aasta jaanuaris Huawei välja hankemenetlusest, mis toimus maksuportaaali loomise eesmärgil;
- G. arvestades, et on vaja põhjalikult uurida ja välja selgitada, kas asjaomased seadmed, muud seadmed või tarnijad kujutavad endast turvariske, mis tulenevad süsteemide sellistest isearasustest nagu tagauksed;
- H. arvestades, et lahendusi tuleks koordineerida ja nendega tegeleda ELi tasandil, et mitte tekitada julgeoleku eri tasemeid ja võimalikke lünki küberturvalisuses, samal ajal kui globaalsel tasandil on jõuliseks reageerimiseks vaja koordineerimist;
- I. arvestades, et ühtsest turust saadava kasuga käib kaasas kohustus järgida ELi standardeid ja õigusraamistikku, ning arvestades, et tarnijaid ei tohiks nende päritoluriigist lähtuvalt erinevalt kohelda;
- J. arvestades, et välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määruses, mis peaks jõustuma 2020. aasta lõpuks, tugevdatakse liikmesriikide võimet kontrollida välisinvesteeringuid julgeoleku ja avaliku korra kriteeriumide põhjal ning sellega luuakse koostöömehhanism, mis võimaldab komisjonil ja liikmesriikidel teha üheskoos tööd tundlike välisinvesteeringute poolt tekitatud julgeolekuriskide, sealhulgas küberturvalisusriskide hindamisel, ning et see hõlmab ka liidule huvi pakkuvaid projekte ja programme, nagu üleeuroopalised telekommunikatsioonivõrgud ja „Horisont 2020“;
1. on veendunud, et liit peab asuma küberturvalisuse valdkonnas esirinda, kasutades ühist lähenemisviisi, mis põhineb ELi, liikmesriikide ja selle sektori eksperditeadmiste tulemuslikul ja tõhusal kasutamisel, kuna digitaalse ühtse turu jaoks oleks kahjulik, kui iga riik võtaks omaette vastu erinevaid otsuseid;
2. väljendab sügavat muret seoses hiljutiste väidetega, et Hiina ettevõtete poolt välja töötatud 5G-seadmetesse võivad olla sisse ehitatud tagauksed, mis lasevad tootjatel ja ametivõimudel loata juurde pääseda ELi kodanike ja ettevõtjate andmetele ja elektroonilisele sidele;
3. on samuti mures, et kui nende tootjate poolt välja arendatud 5G-seadmed võetakse lähiaastatel kasutusele seoses 5G-võrkude käivitamisega, võivad need seadmed sisaldada olulisi turvaauke;
4. rõhutab, et võrkude ja seadmete turvalisusele avalduv mõju on kogu maailmas sarnane, ning nõuab, et EL teeks olemasolevate kogemuste põhjal järeldused, et saaks tagada kõrgeimad küberturvalisuse standardid; kutsub komisjoni üles töötama välja strateegia, mis viiks Euroopa küberturvalisuse tehnoloogia valdkonnas juhtpositsioonile ja millega püütaks vähendada selles valdkonnas Euroopa sõltuvust välismaisest tehnoloogiast; on seisukohal, et alati, kui turvanõuete täitmist ei ole võimalik tagada, tuleb kohaldada piisavaid meetmeid;
5. kutsub liikmesriike üles teavitama komisjoni kõigist riiklikest meetmetest, mida nad kavatsevad vastu võtta, et koordineerida liidu reageerimist nii, et kogu liidus oleks tagatud kõrgeim küberturvalisuse tase, ning kordab, kui oluline on mitte kehtestada ebaproportsionaalseid ühepoolseid meetmeid, mis killustaksid ühtset turgu;
6. kinnitab, et kõik üksused, kes pakuvad ELis seadmeid või teenuseid, peavad sõltumata nende päritoluriigist täitma põhiõiguste alaseid kohustusi ning järgima ELi ja liikmesriikide õigust, sealhulgas eraelu puutumatuse, andmekaitse ja küberturvalisuse õigusraamistikku;
7. kutsub komisjoni üles hindama, kas liidu õigusraamistik on piisavalt tugev, reageerimaks murele, et strateegilistes sektorites ja põhitaristus leidub ohustatud seadmeid; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks algatused ja vajaduse korral ka seadusandlikud ettepanekud tuvastatud puudujääkide kiireks kõrvaldamiseks, arvestades, et ELis toimub katkematult küberturvalisuse probleemide kindlakstegemise ja lahendamise ning EL küberturvalisuse alase vastupanuvõime tugevdamise protsess;

Teisipäev, 12. märts 2019

8. nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes ei ole küberturvalisuse direktiivi veel täielikult üle võtnud, teeksid seda viivitamata, ja palub, et komisjon jälgiks seda ülevõtmist hoolikalt, et tagada kõnealuse direktiivi sätete nõuetekohane kohaldamine ja jõustamine ning ELi kodanike parem kaitsmine välis- ja sisejulgeoleku ohtude eest;
9. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tagaksid küberturvalisuse direktiivis kehtestatud aruandlusmehhanismide nõuetekohase kohaldamise; märgib, et komisjon ja liikmesriigid peaksid kõigi turvaintsidentide või tarnijate sobimatute reageeringute korral võtma põhjalikke järelmeetmeid avastatud puuduste kõrvaldamiseks;
10. kutsub komisjoni üles hindama vajadust laiendada küberturvalisuse direktiivi kohaldamisala ka muudele elutähtsatele sektoritele ja teenustele, mida valdkondlikud õigusaktid ei hõlma;
11. väljendab heameelt küberturvalisuse direktiivi osas saavutatud kokkuleppe üle ja toetab seda ning ELi Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) volituste tugevdamist, et aidata liikmesriikidel paremini küberturvalisust ähvardavaid ohtusid ja rünnakuid tõrjuda;
12. nõuab tungivalt, et komisjon volitaks ENISAt töötama eelisjärjekorras välja 5G-seadmete sertifitseerimissüsteemi, tagamaks et 5G-tehnoloogia kasutuselevõtmine liidus vastaks kõrgeimatele turvanõuetele ning oleks vastupidav nn tagauste ja suuremate turvaaukude suhtes, mis võivad ohustada liidu telekommunikatsioonivõrkude ja neist sõltuvate teenuste turvalisust; soovib pöörata erilist tähelepanu üldkasutatavatele protsessidele, toodetele ja tarkvarale, mis juba ainuüksi oma laialtlevikuse tõttu oluliselt mõjutavad nii majandust kui ka kodanike igapäevaelu;
13. väljendab suurt heameelt ettepanekute üle, mis puudutavad küberturvalisuse pädevuskeskusi ja riiklike koordineerimiskeskuste võrgustikku, mis peavad aitama ELil säilitada ja arendada tema digitaalse ühtse turu kindlustamiseks vajalikku küberturvalisuse alast tehnoloogilist ja tööstuslikku suutlikkust; tuletab siiski meelde, et sertifitseerimine ei tohiks välistada pädevate asutuste ja ettevõtjate kontrolli tarneahela üle, et tagada oma kriitilistes keskkondades ja telekommunikatsioonivõrkudes toimivate seadmete terviklus ja turvalisus;
14. tuletab meelde, et küberturvalisus eeldab kõrgeid turvanõudeid; nõuab võrku, mis oleks sisseprojekteeritult ja vaikimisi turvaline; nõuab tungivalt, et liikmesriigid uuriksid koos komisjoniga kõiki kõrge turvalisustaseme tagamiseks saadolevaid võimalusi;
15. palub komisjonil ja liikmesriikidel koostöös ENISAgaga koostada suunised selle kohta, kuidas maandada küberohtusid ja nõrkusi 5G seadmete hankimisel – näiteks muretseda need eri müüjatelt või kasutada mitmejärgulisi hankemenetlusi;
16. kordab oma seisukohta digitaalse Euroopa programmi suhtes, millega kehtestatakse turvanõuded ja komisjoni järelevalve ELis asuvate, kuid kolmandatest riikidest kontrollitavate üksuste üle, eelkõige seoses küberturvalisusega seotud meetmetega;
17. kutsub liikmesriike üles tagama, et elutähtsate taristuvõrkude, nagu telekommunikatsiooni-, energia-, tervishoiu- ja sotsiaalsüsteemide nõuetekohase toimimise tagamisega seotud avaliku sektori asutused ja eraettevõtjad teeksid asjakohased riskianalüüsid, võttes arvesse julgeolekuohte, mis on seotud nimelt vastava süsteemi tehniliste omadustega või sõltuvusega riist- ja tarkvara tehnoloogiate liiduvälistest tarnijatest;
18. tuletab meelde, et praegune telekommunikatsiooni õigusraamistik volitab liikmesriike tagama, et sideoperaatorid järgiksid üldkasutatavate elektrooniliste sidevõrkude tervikluse ja kättesaadavuse nõuet, muu hulgas kasutaksid vajaduse korral otspunktkrüpteerimist; juhib tähelepanu sellele, et vastavalt Euroopa elektroonilise side seadustiku sätetele on liikmesriikidel laialdased volitused uurida ELi turul olevaid tooteid ja nende nõuetele mittevastavuse korral kasutada suurt valikut parandusmeetmeid;

Teisipäev, 12. märts 2019

19. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles muutma julgeoleku asjaomase taristu kõigi, nii ELi kui ka riikliku tasandi riigihankemenetluste kohustuslikuks aspektiks;
 20. tuletab liikmesriikidele meelde nende ELi õigusraamistikust, eriti direktiivist 2013/40/EL (milles käsitletakse infosüsteemide vastu suunatud ründeid) tulenevat kohustust kehtestada sanktsioonid juriidilistele isikutele, kes on pannud toime kuritegusid, näiteks rünnakuid sellistele süsteemidele; rõhutab, et liikmesriigid peaksid kasutama ka võimalust kehtestada sellistele juriidilistele isikutele muid sanktsioone, näiteks ajutist või alalist ettevõtluskeeldu;
 21. palub liikmesriikidel, küberturvalisuse asutustel, telekommunikatsioonivõrkude operaatoritel, tootjatel ja esmatahtsate taristuteenuste osutajatel teavitada komisjoni ja ENISAt kõikidest tõenditest tagauste või muude oluliste nõrkuste kohta, mis võivad kahjustada telekommunikatsioonivõrkude terviklust ja turvalisust või rikkuda liidu õigust ja põhiõigusi; eeldab, et riiklikud andmekaitseasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor uurivad põhjalikult teateid liiduväliste müüjate toimepandud isikuandmetega seotud rikkumistest ning kohaldavad kooskõlas Euroopa andmekaitseõigusega asjakohaseid karistusi ja sanktsioone;
 22. väljendab heameelt, et peatselt jõustub määrus, millega julgeoleku ja avaliku korra kaalutlustel kehtestatakse välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik, ning toonitab, et selle määrusega kehtestatakse esmakordselt loetelu ELi tasandil julgeoleku ja avaliku korra seisukohast olulistest valdkondadest ja teguritest (sh kommunikatsioon ja küberturvalisus);
 23. palub nõukogul kiirendada kavandatava e-privatsuse määrusega tehtavat tööd;
 24. kordab, et EL peab toetama küberturvalisust kogu väärtusahela ulatuses, alates teadusuuringutest kuni peamiste tehnoloogiate kasutuselevõtu ja juurutamiseni, levitama asjakohast teavet ja edendama küberhügieeni ja küberturvalisuse alaseid õppekavasid, ning on veendunud, et muude meetmete seas on digitaalse Euroopa programm selleks tõhus vahend;
 25. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid astuksid vajalikke samme, muu hulgas rakendaksid tugevaid investeerimisskeeme, et luua ELis innovatsioonisõbralik keskkond, mis peaks olema kättesaadav kõigile ELi digitaalmajanduse ettevõtetele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele; nõuab lisaks tungivalt, et selline keskkond peab võimaldama Euroopa müüjatel töötada välja uusi tooteid, teenuseid ja tehnoloogiaid, mis tagaksid nende konkurentsivõime;
 26. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid eelnimetatud nõudmisi arvesse peatselt algavatel aruteludel ELi Hiina-strateegia üle, kuna need on ELi jätkuva konkurentsivõime ja tema digitaaltaristu turvalisuse tagamise eeldused;
 27. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0157

ELi ja Venemaa poliitiliste suhete olukord**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon ELi ja Venemaa poliitiliste suhete olukorra kohta (2018/2158(INI))**

(2021/C 23/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 10. juuni 2015. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa suhete seisuga kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Minskis 5. ja 19. septembril 2014 ning 12. veebruaril 2015 saavutatud kokkuleppeid ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, eelkõige 14. juuni 2018. aasta resolutsiooni Gruusia okupeeritud alade kohta kümme aastat pärast Venemaa sissetungi ⁽³⁾ ning 4. veebruari 2016. aasta resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Krimmis ja eriti krimmitatarlaste seas ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta soovitusi nõukogule ühiste viisapiirangute kehtestamise kohta Sergei Magnitski juhtumiga seotud Venemaa ametnikele ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse välisasjade nõukogu 14. märtsi 2016. aasta järeldusi Venemaa kohta,
 - võttes arvesse 2018. aasta Sahharovi auhinda mõttevabaduse eest, mis anti Ukrainas filmitegijale Oleg Sentsoville,
 - võttes arvesse oma 14. juuni 2018. aasta resolutsiooni Venemaa ning eelkõige ukrainlasest poliitvangi Oleg Sentsovi kohta ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni olukorra kohta Aasovi merel ⁽⁷⁾,
 - võttes arvesse OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) 18. märtsi 2018. aasta lõplikku aruannet Venemaa Föderatsiooni presidendivalimiste kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0073/2019),
- A. arvestades, et EL on ühendus, mis põhineb ühistel põhiväärtustel, mis hõlmavad rahu, vabadust, demokraatiat, õigusi ja põhi- ja inimõiguste austamist;
- B. arvestades, et ÜRO põhikirjas, 1975. aasta Helsingi lõppaktis ja OSCE 1990. aasta Pariisi hartas sätestatud põhimõtted moodustavad Euroopa mandril rahu tagamise nurgakivi;
- C. arvestades, et need väärtused on aluseks ELi suhetele kolmandate osapooltega;
- D. arvestades, et ELi suhted Venemaaga peavad põhinema rahvusvahelise õiguse, inimõiguste austamise, demokraatia ja konfliktide rahumeelse lahendamise põhimõtetel, ning kuna Venemaa neid põhimõtteid ei järgi, põhinevad praegused ELi suhted Venemaaga koostööl ühist huvi pakkuvates valitud valdkondades, mis on määratletud välisasjade nõukogu 14. märtsi 2016. aasta järeldustes, ning usutaval heidutusel;

⁽¹⁾ ELT C 407, 4.11.2016, lk 35.

⁽²⁾ 5. septembril 2014 allkirjastatud „Kolmepoolse kontaktrühma konsultatsioonide tulemuste protokoll“ ja 12. veebruaril 2015 vastu võetud „Minski kokkulepete rakendamismeetmete pakett“.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0266.

⁽⁴⁾ ELT C 35, 31.1.2018, lk 38.

⁽⁵⁾ ELT C 408, 30.11.2017, lk 43.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0259.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0435.

Teisipäev, 12. märts 2019

- E. arvestades, et EL on jätkuvalt avatud parematele suhetele ja nendeni viivale dialoogile ning soovib tagasi pöörduda koostöösuhete juurde Venemaaga kohe, kui Venemaa ametivõimud on täitnud oma rahvusvahelised ja õiguslikud kohustused ning tõestanud Venemaa siirast pühendumist mõranenud usalduse taastamisele; arvestades, et konstruktiivne ja prognoositav suhe oleks vastastikku kasulik ning ideaalselt kummagi poole huvides;
- F. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on Euroopa Nõukogu ja OSCE täieõigusliku liikmena võtnud endale kohustuse järgida demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid ning austada inimõigusi; arvestades, et õigusriigi põhimõtte jätkuvad rasked rikkumised ja piiravate õigusaktide vastuvõtmine viimaste aastate jooksul tekitavad järjest rohkem küsimusi Venemaa rahvusvaheliste ja riigisiseste kohustuste täitmise kohta; arvestades, et Venemaa ei ole täitnud rohkem kui tuhandet Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust;
- G. arvestades, et mitmete valitsuste aruannetest nähtub Venemaa vaenuliku luuretegevuse järsk laienemine viimastel aastatel, saavutades taseme, mida ei ole pärast külma sõda nähtud;
- H. arvestades, et tihedama koostöö põhieelduseks Venemaaga on jätkuvalt Minski kokkulepete täitmine täies ulatuses ja rahvusvahelise õiguse laiaulatuslikum järgimine; arvestades, et reaktsioonina Krimmi ebaseaduslikule annekteerimisele ja Ukraina vastu suunatud Venemaa hübriidsõjale on EL võtnud vastu mitu piiravat meetet, mis peaksid jääma kehtima seni, kuni Minski kokkulepped on täidetud;
- I. arvestades, et alates 2015. aastast on esile kerkinud uued ELi ja Venemaa vahelised pingelikkad, sh järgmised: Venemaa interventsioon Süürias ja sekkumine sellistes riikides nagu Liibüa ja Kesk-Aafrika Vabariik; suuremahulised sõjalised õppused (Zapad 2017); Venemaa sekkumine eesmärgiga mõjutada valimiste ja referendumite tulemusi ning õhutada pingeid Euroopa ühiskondades; Kremli toetus ELi vastastele erakondadele ja paremäärmuslikele liikumistele; põhivabaduste piiramine ja ulatuslik inimõiguste rikkumine Venemaal, LGTBI-vastaste hoiakute levitamine; poliitilise opositsiooni mahasurumine; inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike ja Venemaa kodanikuühiskonna tegevuse süsteemne piiramine, sealhulgas inimõiguste keskuse „Memoriaal“ Tšetšeenias asuva büroo juhi Ojub Titijevi meelevaldne kinnipidamine ja ühenduse „Memoriaal“ Karjala harus tegutseva Juri Dmitrijevi juhtum; kodanikuühiskonna häbimärgistamine, sildistades nad nn välisagentideks; inimõiguste ränged rikkumised Põhja-Kaukaasias, eelkõige Tšetšeenia Vabariigis (inimröövid, piinamine, kohtuvälised hukkamised, kriminaaljuhtumite fabritseerimine jne); tatari vähemuse diskrimineerimine okupeeritud Krimmis ning Aleksei Navalnõi ja paljude teiste poliitiliselt motiveeritud tagakiusamine ja tapmised, mille kõige märkimisväärsimaks näideteks on Boriss Nemtsovi ja Sergei Magnitski juhtumid; Venemaa luureteenistuse agentide sooritatud küber- ja hübriidrünnakud ning keemiarelvade abil Euroopa pinnal sooritatud mõrvad; välisriikide kodanike, sealhulgas 2018. aasta Sahharovi auhinna laureaadi Oleg Sentsovi ja paljude teiste ähvardamine, vahistamine ja vangistamine Venemaal rahvusvahelist õigust rikkudes; ebaseaduslike ja õigustühiste valimiste korraldamine Donbassis; ebademokraatlike presidendivalimiste korraldamine, mille puhul puudub tegelik valikuvõimalus ning piiratakse põhivabadusi; desinformatsioonikampaaniad, Kertši silla ebaseaduslik ehitamine; ebaseaduslikult okupeeritud ja annekteeritud Krimmi ning Musta mere ja Aasovi mere alade suuremahuline militariseerimine; Aasovi merel ja läbi Kertši väina toimuva rahvusvahelise meresõidu piiramine, sh ELi liikmesriikide lippude all sõitvate laevade suhtes; Ukraina mereväe laevade ebaseaduslik ründamine ja ülevõtmine ning Ukraina sõjaväelaste arreteerimine Kertši väinas; relvastuskontrolli kokkulepete rikkumine; ajakirjanike ja sõltumatu meedia suhtes rõhuva keskkonna loomine, kus jätkuvad ajakirjanike ja blogijate kinnipidamised; ning maailma pressivabaduse indeksi poolt Venemaale 2018. aastal 180 riigi seas antud 148. koht meediavabaduse edetabelis;
- J. arvestades, et 1. märtsiks 2018 oli inimõiguste keskus „Memoriaal“ registreerinud 143 poliitvangi, sealhulgas 97 isikut, kelle tagakiusamise põhjused olid usulised; arvestades, et inimõiguste keskuse „Memoriaal“ poliitvangide nimekirja analüüsist nähtub, et 2017. aastal esitati 23 juhtumi puhul isikutele süüdistus avalike üritustega seotud kuritegude eest (massirahutused, ametivõimude vastane vägivaldne tegevus) ning 21 juhtumi puhul, mis olid peamiselt seotud Internetis postituste avaldamisega, esitati süüdistus kriminaalkoodeksi ekstremismivastaste artiklite alusel;
- K. arvestades, et Venemaa on oma vahetus naabruses – näiteks Transnistrias, Lõuna-Osseetias, Abhaasias, Donbassis ja Mägi-Karabahhis – mitme pikaajalise konflikti otsene ja kaudne osaline; arvestades, et kõnealused konfliktid on asjaomaste naaberriikide arengule ja stabiilsusele tõsiselt takistuseks, kahjustavad nende sõltumatust ning piiravad nende vabu ja suveräänseid valikuid;

Teisipäev, 12. märts 2019

- L. arvestades, et konflikt Ida-Ukrainas on kestnud üle nelja aasta ning selles on hukkunud üle 10 000 inimese, ligi kolmandik neist tsiviilisikud, ning tuhanded tsiviilisikud on saanud konfliktiga seoses vigastusi;
- M. arvestades, et praegused ELi ja Venemaa vahelised püsivad pinged ja vastasseis ei ole kummagi poole huvides; arvestades, et vaatamata pettumust valmistavatele tulemustele peaksid suhtluskanalid jääma siiski avatuks; arvestades, et meie maailmajao uus lõhenemine ohustab nii ELi kui ka Venemaa julgeolekut;
- N. arvestades, et Venemaa on praegu ELi kõige olulisem maagaasi välistarnija; arvestades, et energeetika teema etendab ELi ja Venemaa vahelistes suhetes jätkuvalt kesket ja strateegilist osa; arvestades, et Venemaa kasutab energiat oma välispoliitiliste huvide kaitsmise ja edendamise vahendina; arvestades, et ELi sõltuvus Vene gaasitarnetest on alates 2015. aastast suurenenud; arvestades, et ELi vastupanuvõimet välisele survele on võimalik suurendada energiavarustuse mitmekesistamisega ja Venemaast sõltuvuse vähendamisega; arvestades, et EL peab olema oma seisukohtades üksmeelne ja näitama üles kindlat sisemist solidaarsust, kui asi puudutab liidu energiajulgeolekut; arvestades, et ELi suur sõltuvus fossiilkütustest kahjustab tasakaalustatud, sidusa ja väärtustel põhineva lähenemisviisi arendamist Venemaa suhtes; arvestades, et ELis, liikmesriikides ja idapartnerluse riikides on vaja luua usaldusväärsem ja strateegilisem energiataristu, et suurendada vastupanuvõimet Venemaa hübriidtegevusele;
- O. arvestades, et Vene hävituslennukite vastutustundetu tegevus ELi ja NATO liikmesriikide õhuruumi lähedal ohustab tsiviillendude turvalisust ja võib kujuneda ohuks Euroopa õhuruumi julgeolekule; arvestades, et Venemaa on ELi vahetus läheduses korraldanud provotseerivaid suuremahulisi sõjalisi manöövreid;
- P. arvestades, et Venemaa ignoreerib jätkuvalt Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid ning Alalise Vahekohtu siduvaid otsuseid, nt Naftogazi juhtumi puhul, mis õhonestab rahvusvaheliste kaubandusvaidluste lahendamise mehhanisme;
- Q. arvestades, et Venemaa välispoliitiline visioon polütsentrilisest jõudude koondumisest on vastuolus ELi arusaamaga mitmepoolsest ja reeglitel põhinevast rahvusvahelisest korrast; arvestades, et Venemaa kinnipidamine mitmepoolsest reeglitel põhinevast korrast ja selle toetamine looks tingimused ELiga lähemate suhete loomiseks;
- R. arvestades, et Venemaa ametivõimud kohtlevad ebaseaduslikult okupeeritud piirkondi jätkuvalt, nagu need oleksid Venemaa territooriumi osad, lubades nende territooriumide esindajatel osaleda Venemaa Föderatsiooni seadusandlikes ja täidesaatvates organites, mis kujutab endast rahvusvahelise õiguse rikkumist;
- S. arvestades, et 21. detsembril 2018, pärast Minski kokkulepete rakendamise hindamist, pikendas nõukogu konkreetsete Venemaa majandussektorite vastu suunatud sanktsioone kuni 31. juulini 2019;
- T. arvestades, et Venemaa tegevused rikuvad rahvusvahelist õigust, rahvusvahelisi kohustusi ja heanaaberlikke suhteid;
- U. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni strateegilistes dokumentides kujutatakse ELi ja NATOt Venemaa peamiste vastastena;

Probleemid ja ühised huvid

1. rõhutab, et Ukrainale kuuluva Krimmi piirkonna ebaseaduslik okupeerimine ja annekteerimine Venemaa poolt, Venemaa otsene ja kaudne seotus relvastatud kokkupõrgetega Ukraina idaosas ning Gruusia ja Moldova territoriaalse terviklikkuse pidev rikkumine kujutavad endast rahvusvahelise õiguse, demokraatlike põhimõtete ja põhiväärtuste tahtlikku rikkumist; mõistab teravalt hukka Venemaa esindajate poolt okupeeritud aladel toime pandud inimõiguste rikkumised;
2. rõhutab, et EL ei saa järk-järgult pöörduda tagasi tavapäraste suhete juurde seni, kuni Venemaa ei täida täielikult Minski kokkulepet ega taasta Ukraina territoriaalset terviklikkust; nõuab sellega seoses, et EL hindaks kriitiliselt ja põhjalikult ümber oma suhted Venemaa Föderatsiooniga;

Teisipäev, 12. märts 2019

3. rõhutab, et praeguses olukorras ei saa Venemaad enam pidada strateegiliseks partneriks; on seisukohal, et partnerlus- ja koostöölepingu artikli 2 põhimõtteid enam ei täideta ning et partnerlus- ja koostööleping tuleks seetõttu uuesti läbi vaadata; on veendunud, et mis tahes ELi ja Venemaa suhete raamistik peaks põhinema rahvusvahelise õiguse, Helsingi OSCE põhimõtete, demokraatlike põhimõtete, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete täielikul järgimisel ning võimaldama dialoogi üleilmsete probleemide lahendamisel, ülemaailmse juhtimise tugevdamisel ja rahvusvaheliste normide täitmise tagamisel, eelkõige selleks, et tagada Euroopa rahukord ning julgeolek ELi naabruses ja Lääne-Balkani riikides;
4. leiab, et Minski kokkulepete täitmine osutaks Venemaa hea tahte olemasolule aidata kaasa Ida-Ukraina konflikti lahendamisele ja tema võimekusele tagada Euroopa julgeolek; rõhutab vajadust edendada konsultatsioone Normandia formaadi raames ning ELi tugevamat rolli neis; väljendab veel kord toetust Ukraina suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele;
5. usub, et on tähtis leevendada praegu valitsevaid pingeid ja pidada Venemaaga konsultatsioone, et vähendada vääriti mõistmise, vääriti tõlgendamise ja vääriti lugemise võimalust; tunnistab siiski, et EL peab oma ootustes Venemaa suhtes jääma resoluutseks; rõhutab, kui oluline on ELi ja Venemaa vaheline koostöö rahvusvahelise reeglitel põhineva korra tagamises ning positiivse tegevuse elluviimises rahvusvahelistes ja mitmepoolsetes organisatsioonides, mille liige Venemaa on, eriti OSCE raames seoses vaidlusküsimuste ja kriisidega;
6. mõistab teravalt hukka Venemaa osalemise Skripali juhtumise ning Venemaa luureteenistuste korraldatud desinformatsioonikampaaniates ja küberrünnakutes, eesmärgiga destabiliseerida avaliku ja erasektori sidetaristut ning suurendada pingeid ELis ja selle liikmesriikides;
7. on sügavalt mures Venemaa valitsuse ning paremäärmuslike ja populistlike natsionalistlike parteide ja valitsuste vaheliste sidemete pärast ELis, mis kujutavad endast ohtu liidu põhiväärtustele, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ning mis kajastuvad ka ELi põhiõiguste hartas, sh demokraatia, võrdõiguslikkuse, õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste austamine;
8. peab samuti kahetsusväärseks Venemaa püüdeid destabiliseerida ELi kandidaatriike, arvestades eelkõige näiteks Moskva tagatud toetust neile organisatsioonidele ja poliitilistele jõududele, kes on vastu Prespa lepingule, mis peaks lõpetama endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ja Kreeka vahelise pikaajalise vaidluse riigi nime üle;
9. usub, et Venemaa riigiasutused sekkusid Brexiti referendumikampaaniasse, kasutades avalikke ja varjatud vahendeid, sh sotsiaalmeediat ja ilmselt seadusevastast rahalist toetust, mida Ühendkuningriigi ametivõimud praegu uurivad;
10. rõhutab, et lisapingete vältimiseks peavad mõlemad pooled suurendama läbipaistvust sõjalises ja piirivalvega seotud tegevuses; mõistab sügavalt hukka ELi liikmesriikide õhuruumi rikkumised Venemaa poolt; nõuab, et töötataks välja selge tegevusjuhend nii sõjaliste kui tsiviilõhusõidukite poolt kasutatava õhuruumi jaoks; mõistab sellega seoses teravalt hukka Läänemere piirkonna riikide territoriaalvete ja õhuruumi puutumatuse korduvad rikkumised Venemaa poolt; mõistab hukka Venemaa Föderatsiooni, kes kannab vastutust lennu MH17 allatulistamise eest 2014. aastal Ida-Ukraina kohal, nagu on tõestanud rahvusvaheline uurimisrühm, ning nõuab, et selle eest vastutavad isikud toimetataks kohtu ette;
11. peab kahetsusväärseks inimõiguste olukorra märkimisväärt halvenemist ja väljendus-, ühinemis- ja rahumeelse kogunemise vabaduse laialdasi ja põhjendamatuid piiranguid Venemaal ning väljendab sügavat muret inimõiguste kaitsjate, protestiaktivistide ja teiste kriitikute jätkuva mahasurumise, ahistamise ja tagakiusamise pärast;
12. on sügavalt mures selle pärast, et Venemaa demonstreerib nii ilmselgelt oma sõjalist jõudu, ähvardab teisi riike ning väljendab reaalselt tahet ja valmisolekut kasutada teiste riikide vastu sõjalist jõudu, sh kõrgetasemelisi tuumarelvi, mida president Putin 2018. aastal korduvalt rõhutas;

Teisipäev, 12. märts 2019

13. mõistab hukka selle, et valitsus surub jätkuvalt maha teisitimõtlejaid ja meediavabadust ning represseerib aktiviste, poliitilisi opponente ja isikuid, kes avalikult väljendavad mittenõustumist valitsusega;

14. väljendab muret Tšetšeenias homoseksuaalseks peetud meeste meelevaldse kinnipidamise ja piinamise teadete pärast ning mõistab hukka Tšetšeenia valitsuse avaldused, milles eitatakse homoseksuaalide olemasolu Tšetšeenias ja õhutatakse LGBTI-inimeste vastasele vägivaldale;

15. toonitab, et kliimamuutuste, keskkonna, energiapoliitika, digiteerimise (sh algoritmilise otsustetegemise ja tehisintellekti), välis- ja julgeolekupoliitika küsimuste, massihävitussõjade leviku tõkestamise ning terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse ning Arktika tundlikus keskkonnas toimuvate arengutega seotud üleilmsete probleemide lahendamine nõuab valikulist koostööd Venemaaga;

16. väljendab muret ELi kaudu toimuva rahapesu pärast, mis ulatub igal aastal potentsiaalselt sadade miljardite eurodeni ja mida sooritavad Venemaa ettevõtted ja isikud, kes soovivad korruptsioonist saadud tulu legaliseerida, ning nõuab nende kuritegude uurimist;

17. rõhutab, et Venemaa korraldatud rahapesu ja organiseeritud kuritegelikku finantstegevust kasutatakse õõnestavatel poliitilistel eesmärkidel ning need kujutavad endast ohtu Euroopa julgeolekule ja stabiilsusele; peab kõnealust rahapesu oma ulatuse tõttu osaks vaenulikest tegevusest, mille eesmärgiks on õõnestamine, desinformatsioon ja destabiliseerimine, toetades samal ajal kuritegevust ja korruptsiooni; märgib, et Venemaa rahapesuga seotud tegevus ELis kujutab endast ohtu suveräänsusele ja õigusriigi põhimõtete järgimisele kõigis neis liikmesriikides, kus Venemaa kõnealust tegevust korraldab; märgib, et see ohustab Euroopa julgeolekut ja stabiilsust ning kujutab märkimisväärset probleemi Euroopa Liidu ühisele välis- ja julgeolekupoliitikale;

18. mõistab hukka rahapesuga seotud tegevuse, ebaseadusliku finantstegevuse ja muud Venemaa poolt kasutatavad majandussõja vahendid; nõuab, et ELi pädevad finantsasutused suurendaksid üksteisega ning asjaomaste luure- ja julgeolekuteenistustega tehtavat koostööd, et võidelda Venemaa rahapesu vastu;

19. kordab, et ehkki ELi seisukoht on kindel, ühtne ja kooskõlastatud ning et Venemaa vastaseid sanktsioone pikendatakse seni, kuni Venemaa jätkab rahvusvahelise õiguse rikkumist, vajab ELi välis- ja julgeolekupoliitika Venemaa suhtes rohkem sidusust ja kooskõlastatust; kutsub sellega seoses liikmesriike üles lõpetama nn kuldviisa/kuldpassi programme, mis on kasulikud sageli Kremli toetavatele Vene oligarhidele ning mis võivad vähendada rahvusvaheliste sanktsioonide tõhusust; kordab oma varasemaid nõudmisi Euroopa Liidus Magnitski akti kehtestamiseks (ELi ülemaailmne inimõiguste karistussüsteem) ning kutsub nõukogu üles selles küsimuses viivitamatult tööd jätkama; kutsub liikmesriike üles tegema Euroopa tasandil täiel määral koostööd seoses oma poliitikaga Venemaa suhtes;

20. rõhutab, et Ida-Ukraina ja okupeeritud Krimmiga seotud sihipärased piiravad meetmed ei ole suunatud venelaste vastu, vaid konkreetsete Venemaa juhtkonnaga seotud isikute ja ettevõtete vastu;

21. rõhutab siinkohal, et ELi sise- ja välispoliitika vaheline sidusust ja viimatimainitu parem koordineerimine on määrava tähtsusega, et muuta ELi välis- ja julgeolekupoliitika muu hulgas ka Venemaa suhtes sidusamaks, tõhusamaks ja edukamaks; toonitab, et see puudutab eelkõige selliseid poliitikavaldkondi nagu Euroopa kaitsekoostöö liit, Euroopa energialiit, küberkaitse ja strateegilise teabevahetuse vahendid;

22. mõistab hukka naaberriikide territoriaalse terviklikkuse rikkumise, mida Venemaa on teinud muu hulgas nende riikide kodanike ebaseadusliku röövimisega, et esitada neile süüdistus Venemaa kohtus; mõistab lisaks hukka selle, et Venemaa kuritarvitab Interpoli, väljastades tagaotsitavate isikute hoiatusteateid (nn tagaotsimisteateid) poliitiliste opponentide tagakiusamiseks;

Teisipäev, 12. märts 2019

23. mõistab hukka Venemaa tegevuse Aasovi merel, mis kujutab endast rahvusvahelise mereõiguse ja Venemaa rahvusvaheliste kohustuste rikkumist, ning Kertši silla ehitamise ja veeluste kaablite paigaldamise ebaseaduslikult annekteeritud Krimmi poolsaarele ilma Ukraina nõusolekuta; on jätkuvalt sügavalt mures Aasovi mere, Musta mere piirkonna ja Kaliningradi oblasti militariseerimise ning Euroopa riikide territoriaalvete korduva iseloomuga rikkumiste pärast Läänemeres;

24. kordab oma ühest toetust Gruusia suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele; nõuab, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks Gruusiale kuuluvate Abhaasia ja Tshinvali piirkonna / Lõuna-Osseetia okupeerimise ning austaks täielikult Gruusia suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust; rõhutab, et Venemaa Föderatsioon peab tingimusteta täitma kõiki 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkuleppe sätteid, eelkõige kohustust viia kõik oma relvajõud Gruusia territooriumilt välja;

25. rõhutab, et rahvusvaheliste normide eiramine Venemaa poolt – käesoleval juhul merevabadus, kahepoolsed kokkulepped ja Krimmi ebaseaduslik annekteerimine – kujutab endast ohtu Venemaa naabritele kõikjal Euroopas, ja mitte ainult Musta mere piirkonnas, vaid ka Läänemere ja Vahemere ääres; rõhutab, kui oluline on töötada kõigis nendes aspektides välja vankumatu poliitika Venemaa suhtes;

26. märgib, et 18. märtsil 2018 toimunud presidendivalimisi jälgis demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo valimiste vaatlusmissiooni (ODIHR EOM) ja Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni Parlamentaarse Assamblee (OSCE PA) rahvusvaheline valimisvaatlusmissioon; märgib, et ODIHR EOMi lõpparuandes märgiti, et valimised toimusid äärmiselt kontrollitud õiguslikus ja poliitilises keskkonnas, mida iseloomustas pidev surveavaldamine kriitikutele, piirangud rahumeelse kogunemise, ühinemise ja eneseväljendamise põhivabadustele ning kitsendused kandidaatide registreerimisele ja sellest tulenev tegeliku konkurentsi puudumine;

27. peab murettekitavaks Venemaa jätkuvat toetust autoritaarsetele režiimidele ja riikidele, nagu Põhja-Korea, Iraan, Venezuela, Süüria, Kuuba, Nicaragua jt, ning Venemaa pidevat tava kasutada oma vetoõigust ÜRO Julgeolekunõukogus, et blokeerida mis tahes rahvusvahelisi meetmeid;

Ühist huvi pakkuvad valdkonnad

28. kordab oma toetust viiele põhimõttele, millest EL juhendub suhetes Venemaaga, ja nõuab valikulise koostöö põhimõtte täpsemat määratlemist; soovib keskenduda koostööle Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika ning Kaug-Põhja ja Arktika piirkonnaga seotud küsimustes ning terrorismi, vägivaldse äärmusluse, massihävitusrelvade leviku tõkestamise, relvastuskontrolli, kübervaldkonna strateegilise stabiilsuse, organiseeritud kuritegevuse, rände ja kliimamuutuste vallas, sealhulgas ühistele jõupingutustele kaitsta ÜRO Julgeolekunõukogu toetatud ühtset laiaulatuslikku tegevuskava Iraaniga ning teha lõpp sõjale Süürias; kordab, et ehkki ELi ja Venemaa vahel peetavaid konsultatsioone küberterrorismi ja organiseeritud kuritegevuse teemadel tuleb jätkata, nõuavad Venemaa süsteemsed hübriidohud tugevat heidutust; kutsub sellega seoses üles algatama ELi, Venemaa, Hiina ja Kesk-Aasia vahelist dialoogi ühenduvuse teemadel;

29. rõhutab, et EL on praegu Venemaa suurim kaubanduspartner ja jääb ka lähitulevikus oluliseks majanduspartneriks, kuid et Nord Stream 2 lisab ELi sõltuvust Venemaa gaasitarnetest, ohustab ELi siseturgu, on vastuolus ELi energiapoliitika ja strateegiliste huvidega ning tuleb seetõttu peatada; rõhutab, et EL on jätkuvalt pühendunud Euroopa energialiidu lõpuleviimisele ning oma energiaallikate mitmekesistamisele; rõhutab, et enne kui pole õiguslikult hinnatud nende õiguslikku vastavust ELi õigusele ja kokkulepitud poliitilistele prioriteetidele, ei tohiks ellu viia ühtegi uut projekti; mõistab hukka Venemaa poliitika kasutada oma energiaallikaid poliitilise vahendina, et avaldada, säilitada ja suurendada poliitilist survet oma eeldatavas mõjusfääris ja lõpptarbijate suhtes;

30. rõhutab, et ELi ja Venemaa piiriülesed koostööprogrammid ning konstruktiivne koostöö Põhjamõõtmel partnerluses ja Barentsi euroarktilises piirkonnas toovad tuntavat kasu piirialadel elavate kodanike jaoks ning toetavad nende piirkondade kestlikku arengut; soovib sellega seoses jätkata konstruktiivse koostöö edendamist kõigis neis positiivsetes valdkondades;

Teisipäev, 12. märts 2019

31. märgib inimeste omavaheliste otsekontaktide tähtsust, näiteks hariduse ja kultuuri kaudu;
32. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja liikmesriike üles suurendama oma jõupingutusi, et leida lahendus nn külmutatud konfliktidele idanaabruses, et tagada suurem julgeolek ja stabiilsus ELi idapartneritele;

Soovitused

33. rõhutab, et on tähtis jätkata inimeste omavaheliste otsekontaktide poliitilist ja rahalist toetamist laiemalt ning eelkõige toetust kodanikuühiskonna aktivistidele, inimõiguste kaitsjatele, blogijatele, sõltumatule meediale, uurivatele ajakirjanikele, oma arvamust avaldavatele teadlastele ja avaliku elu tegelastele ning vabaühingutele; kutsub komisjoni üles kavandama olemasolevate välisrahastamisvahendite põhjal ulatuslikumat ja pikaajalisemat rahalist, institutsioonilist ning suutlikkuse suurendamise toetust Venemaa kodanikuühiskonnale ning kutsub ELi liikmesriike üles kõnealusesse toetusesse rohkem panustama; julgustab liikmesriike rakendama aktiivselt ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta, tagades tõhusa ja õigeaegse toe ning kaitse inimõiguste kaitsjatele, ajakirjanikele ja teistele aktivistidele; julgustab liikmesriike eelkõige väljastama ohustatud inimõiguste kaitsjatele ja nende pereliikmetele pikaajalisi viisaseid; toetab ajakirjanike koolitamist, Euroopa ajakirjanikega toimuva teabevahetuse ning inimõigusi ja demokraatiat edendavate vahendite (nt demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend ning Euroopa demokraatia rahastu) suuremat rahastamist;

34. nõuab rohkem inimeste omavahelisi otsekontakte, keskendudes noortele, tõhusamale dialoogile ja koostööle ELi ja Venemaa ekspertide, teadurite, kodanikuühiskondade ja kohalike omavalitsuste vahel, ning kutsub üles korraldama intensiivsemaid üliõpilas-, kutseõppe praktikantide ja noortevahetusi, eelkõige programmi „Erasmus+“ raames; toetab sellega seoses uute „Erasmus+“ programmide rahastamise suurendamist aastateks 2021–2027; märgib, et EL pakub Venemaale teiste rahvusvaheliste partnerriikide seas kõige enam akadeemilise liikuvuse võimalusi;

35. nõuab, et tingimusteta vabastataks kõik inimõiguste kaitsjad ja teised sellised isikud, keda peetakse kinni selle eest, et nad kasutasid oma õigust eneseväljenduse, rahumeelse kogunemise ja ühinemisvabadusele, sh Tšetšeenia Vabariigis asuva inimõiguste keskuse „Memorial“ direktor Ojub Titijev, kes on kohtu all fabritseeritud süüdistuste (uimastite omamine) alusel; nõuab tungivalt, et Venemaa ametivõimud tagaksid eelnimetatud isikute juriidiliste ja inimõiguste täieliku austamise, sh juurdepääsu advokaadile ja arstiabile, füüsilise puutumatuse ja väärkuse ning kaitse kohtuliku ahistamise, kriminaliseerimise ja meelevaldse vahistamise eest;

36. märgib, et kodanikuühiskonna organisatsioonid on sageli liiga nõrgad selleks, et avaldada olulist mõju korruptsioonivastasele võitlusele Venemaal, samas kui vabaühendusi takistatakse süstemaatiliselt osalemast aktiivselt mis tahes korruptsioonivastases tegevuses või avaliku sektori läbipaistvuse edendamises; rõhutab, et kodanikuühiskond tuleb kaasata korruptsioonivastase poliitika tõhususe sõltumatusse kontrollimisse; kutsub Venemaad üles nõuetekohaselt rakendama rahvusvahelisi korruptsioonivastaseid standardeid, mis on sõnastatud näiteks ÜRO korruptsioonivastases konventsioonis ja OECD konventsioonis, mis käsitleb võitlust välisriigi ametnikele rahvusvahelistes äritehingutes antava altkäemaksu vastu (alktäemaksuvastane konventsioon);

37. rõhutab, et ELi ja Venemaa vahelise koostöö põhiosa peab olema inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete edendamine; kutsub seetõttu ELi ja liikmesriike üles jätkama inimõiguste küsimuste tõstatamist kõigis kontaktides Venemaa ametnikega; julgustab ELi kutsuma Venemaad jätkuvalt üles muutma või tühistama kõik seadused ja normid, mis ei ole kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste standarditega, sealhulgas väljendus-, rahumeelse kogunemise ja ühinemisvabaduse õigust piiravaid sätteid;

38. Väljendab veendumust, et Venemaa liikmesus Euroopa Nõukogus on Euroopa praegusel institutsiooniliste suhete maastikul oluline element; avaldab lootust, et on võimalik leida viise Venemaa veenmiseks oma liikmesusest Euroopa Nõukogus mitte loobuma;

39. mõistab hukka Venemaa valitsuse püüdlused blokeerida interneti vahendusel sõnumite edastamise teenuseid ja veebisaite; nõuab tungivalt, et Venemaa valitsus austaks põhiõigusi, nagu väljendusvabadus ja eraelu puutumatuse, nii veebis kui ka mujal;

Teisipäev, 12. märts 2019

40. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi vastupidavusvõime suurendamiseks eelkõige küberturbe ja meedia vallas, hõlmates mehhanisme, mille abil tuvastatakse valimistesse sekkumine ja mis võitlevad selle vastu; nõuab küberrünnakute suhtes vastupidavusvõime suurendamist; väljendab sügavat muret, et ELi reaktsioon ja vastus Venemaa propagandakampaaniatele ja ulatuslikele väärinfo levitamise otserünnakutele ei ole olnud piisav ning seda on vaja tugevdada, eelkõige enne eelseisvaid Euroopa Parlamendi valimisi 2019. aasta mais; rõhutab sellega seoses, et ELi rahastust ja inimressursse idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühmale tuleb oluliselt suurendada; nõuab kogu liitu hõlmavat toetust Euroopa küberjulgeolekusektorile ja toimivale digitaalsele siseturule ning aktiivsemat osalemist teadustegevuses; innustab sellega seoses idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma edendama Euroopa väärtuste levikut vene keeles; väljendab heameelt ELi väärinfo levitamise vastase tegevuskava vastuvõtmise üle ning kutsub liikmesriike ja kõiki asjaomaseid ELi osalejaid üles rakendama oma meetmeid, eelkõige eelseisvate, 2019. aasta mais toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste eel;

41. nõuab, et EL kaaluks siduva õigusraamistiku väljatöötamist hübriidsõja vastu võitlemiseks nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil, mis võimaldaks liidul jõuliselt reageerida demokraatiat või õigusriigi põhimõtet ohustavatele kampaaniatele, sh sihipärased sanktsioonid nende kampaaniate korraldamise ja rakendamise eest vastutavatele isikutele;

42. usub, et mõtestatud dialoog eeldab kindlamat üksmeelt liikmesriikide seas ja seda, et EL selgitaks paremini nn punaseid jooni; rõhutab seetõttu, et vastuseks Venemaa edasisele tegevusele peaks EL olema valmis kehtestama täiendavaid sanktsioone, sealhulgas konkreetsete isikute suhtes, ning piirama juurdepääsu rahastamisele ja tehnoloogiale, juhul kui Venemaa jätkab rahvusvahelise õiguse rikkumist; rõhutab aga, et sellised meetmed ei ole suunatud venelaste, vaid konkreetsete üksikisikute vastu; kutsub nõukogu üles põhjalikult analüüsima kehtestatud sanktsioonirežiimi tõhusust ja rangust; väljendab heameelt nõukogu otsuse üle kehtestada piiravad meetmed Kertši silla ebaseaduslikus ehitamises osalenud Euroopa ettevõtete suhtes; kordab oma muret seoses kõnealuste ettevõtete osalemisega selles ehitusprojekti, millega kokkuvõttes kahjustati kas teadlikult või teadmatult ELi sanktsioonirežiimi; palub sellega seoses komisjonil hinnata ja kontrollida kehtivate ELi piiravate meetmete kohaldamist ning liikmesriikidel jagada teavet kõikide selle režiimi võimalikke rikkumisi puudutavate riiklike tolli- ja kriminaaluurimiste kohta;

43. nõuab ELi-ülese mehhanismi kasutuselevõtmist, mis võimaldaks kontrollida erakondade rahastamise tausta ja võtta sellest tulenevaid meetmeid, et vältida olukorda, kus mõnda erakonda või liikumist kasutatakse Euroopa projekti destabiliseerimiseks seestpoolt;

44. mõistab hukka Venemaa sõjaliste õppuste suureneva ulatuse ja arvu, mille raames Vene väed harjutavad ründestsenaariume, milles kasutatakse tuumarelvi;

45. nõuab tungivalt, et Euroopa Komisjon ja Euroopa välisteenistus koostaksid viivitamata seadusandliku ettepaneku kogu ELi hõlmavaks Magnitski aktiks, mis võimaldaks kehtestada viisakeelde ja sihipäraseid sanktsioone, nagu ELi jurisdiktsioonis nende üksikute ametiisikute või ametiisiku ülesandeid täitvate isikute kinnisvara või kinnisvara omakapitaliosaluste blokeerimine, kes vastutavad korruptsioonitegude või inimõiguste raskete rikkumiste eest; rõhutab viivitamata võetavate sanktsioonide nimekirja olulisust, tagamaks Euroopa Magnitski akti tõhus rakendamine;

46. nõuab, et EL kontrolliks kehtivate ELi piiravate meetmete kohaldamist ning teabe jagamist liikmesriikide vahel, tagamaks et ELi sanktsioonirežiimi Venemaa tegevuse suhtes ei kahjustataks, vaid kohaldataks proportsionaalselt Venemaalt pärinevate ohtudega; rõhutab sanktsioonide leevendamise ohtlikkust, ilma et Venemaa näitaks selgete tegudega ja mitte ainult sõnadega, et ta austab Euroopa piire, oma naabrite ja teiste riikide suveräänsust ning rahvusvahelisi norme ja kokkuleppeid; kordab, et tavapärase tegevuse jätkumine on võimalik alles siis, kui Venemaa austab täielikult norme ja piirdub ise rahumeelse tegevusega;

47. kordab, et Venemaal ei ole mingit vetoõigust Euroopa riikide Euro-Atlandi püüdluste suhtes;

48. kutsub komisjoni üles tähelepanelikult jälgima ettevõtjatele kehtestatud Venemaa vastusanktsioonide tagajärgi ning kaaluma vajaduse korral kompensatsioonimeetmete võtmist;

Teisipäev, 12. märts 2019

49. toonitab, et Ida-Ukraina konflikti lahendus saab olla vaid poliitiline; innustab usaldust suurendavate meetmete võtmist Donbassi piirkonnas; toetab sellesse Ida-Ukraina piirkonda ÜRO rahuvalvejõudude üksuse lähetamise mandaati; kordab oma üleskutset määrata ametisse Euroopa Liidu erisaadik Krimmi ja Donbassi piirkonna küsimustes;
50. mõistab hukka Venemaale sisenemise keeldude meelevaldset kehtestamist ELi poliitikute, muu hulgas Euroopa Parlamendi endiste ja praeguste liikmete ning ELi ametnike suhtes; nõuab sisenemiskeeldude viivitamatut ja tingimusteta tühistamist;
51. kutsub Venemaad üles vabastama viivitamata poliitvangid (sh välisriikide kodanikud) ja ajakirjanikud;
52. kutsub Venemaad üles tegema lennu MH17 allatulistamise kui võimaliku sõjakuriteo rahvusvahelises uurimises täies mahus koostööd; mõistab hukka kõik katsed või otsused anda toimepanijatele amnestia või venitada kahtlusalustele süüdistuse esitamisega, sest süüdlased tuleb võtta vastutusele;
53. kutsub Venemaa valitsust üles mitte blokeerima Süüria olukorda käsitlevaid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone, milles käsitletakse jätkuvat vägivalda tsiviilelanike vastu (sh keemiarelvade kasutamine), Genfi konventsiooni raskeid rikkumisi ja üldiste inimõiguste rikkumisi;
54. toetab integreeritud Euroopa energialiidu kiiret väljakujundamist, mis tulevikus hõlmaks ka idapartnerlusriike; rõhutab ambitsioonika energiatõhusust ja taastuenergiat käsitleva poliitika võimalikku rolli selles küsimuses; mõistab teravalt hukka Venemaa surve Valgevenele loobuda sisuliselt oma iseseisvusest; rõhutab, et sõltumata ELi Venemaa strateegia arengust peab EL kinnitama oma pühendumust ja toetust liidu idaparteritele ning toetama reforme, et tugevdada julgeolekut ja stabiilsust, demokraatlikku valitsemistava ja õigusriigi põhimõtet;
55. toetab Euroopa demokraatia rahastu, venekeelse uudistevahetuse (Russian Language News Exchange – RLNE) ning muude Venemaal ja mujal demokraatiat ja inimõigusi edendavate vahendite rahastamist veelgi suuremal määral;
56. kutsub Venemaa ametivõime üles mõistma hukka kommunismi ja nõukogude režiimi ning karistama kõnealuse režiimi ajal toimepandud kuri- ja süütegude toimepanijaid;

o

o o

57. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale.
-

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0158

ELi konfliktide ennetamise ja vahendamise suutlikkuse suurendamine

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon ELi suutlikkuse suurendamise kohta konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse valdkonnas (2018/2159(INI))

(2021/C 23/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja muid ÜRO inimõigustealaseid lepinguid ja dokumente,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja põhimõtteid ja eesmärgi,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) 1975. aasta Helsingi lõppakti, mis on Euroopa ja laiema piirkondliku julgeolekukorra alusdokument, ja kõiki lõppakti põhimõtteid,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärgi ja kestliku arengu tegevuskava aastani 2030,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse ning naiste, rahu ja julgeoleku, samuti noorte, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse 10. novembril 2009. aastal nõukogus vastu võetud ELi vahendustegevuse ja dialoogi alase suutlikkuse suurendamise kontseptsiooni (15779/09),
- võttes arvesse 28. juunil 2016. aastal komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini esitletud Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat ning selle rakendamise esimest aruannet „Ühtsest visioonist ühise tegevuseni: ELi üldise strateegia rakendamine“, mis avaldati 18. juunil 2017,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta soovitusi nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele, mis käsitleb idapartnerlust 2017. aasta novembri tippkohtumise eel⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 5. juuli 2018. aasta soovitusi nõukogule, mis käsitleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 73. istungjärku⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2306, millega muudetakse määrust (EL) nr 230/2014, millega luuakse stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend⁽³⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 13. juuni 2018. aasta ettepanekut, mida komisjon toetab, Euroopa Ülemkogule nõukogu otsuse kohta, millega luuakse Euroopa rahutagamisvahend (HR(2018) 94),

⁽¹⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 130.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0312.

⁽³⁾ ELT L 335, 15.12.2017, lk 6.

Teisipäev, 12. märts 2019

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0075/2019),
- A. arvestades, et rahvusvahelise rahu ja julgeoleku edendamine on osa ELi olemasolu mõttest, mida tunnustati 2012. aastal Nobeli rahupreemiaga, ja see on Lissaboni lepingu keskne teema;
- B. arvestades, et EL on võtnud kohustuse rakendada naiste, rahu ja julgeoleku tegevuskava kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1325 ja selle ajakohastatud versioonidega ning noorte, rahu ja julgeoleku tegevuskava kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2250 ja selle ajakohastatud versioonidega;
- C. arvestades, et EL on oma välisabivahendite näol konfliktide ennetamise ja rahu kindlustamise üks suurimaid toetajaid;
- D. arvestades, et EL kui rahvusvaheliste organisatsioonide üks põhitoeajaid, peamisi abiandjaid ja maailma suurim kaubanduspartner peaks etendama maailmas rahu kindlustamises, konfliktide ennetamises ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamises juhtivat osa; arvestades, et konfliktide ennetamine ja vahendamistegevus peab olema osa terviklikust lähenemisest, mis ühendab julgeoleku, diplomaatia ja arengu;
- E. arvestades, et vajalik on koostöö piirkondlike organisatsioonidega, nagu OSCE, ning et OSCE 1975. aasta Helsingi lõppaktis sätestatakse muu hulgas jõu kasutamisest hoidumise, riikide territoriaalse terviklikkuse, rahvaste võrdsuslikkuse ja enesemääramisõiguse põhimõte, ning arvestades, et nendel organisatsioonidel on konfliktide ennetamisel ja vahendustegevuses oluline roll;
- F. arvestades, et vägivaldsete konfliktide ennetamine on väga vajalik, et tulla toime ELi ja tema naaberriikide ees seisvate julgeolekuprobleemidega, samuti on selliste konfliktide ennetamine oluline poliitilise ja sotsiaalse arengu seisukohast; arvestades, et ühtlasi on vägivaldsete konfliktide ennetamine oluline aspekt tulemusliku mitmepoolsuse saavutamiseks ning määrava tähtsusega, et saavutada kestliku arengu eesmärgid, eelkõige 16. eesmärk, milleks on toetada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi, tagada õiguskaitse kõikidele ning luua kõikidel tasanditel tõhusad, vastutustundlikud ja kaasavad institutsioonid;
- G. arvestades, et ELi jätkuv toetus tsiviil- ja sõjalistele osalejatele kolmandates riikides on oluline tegur korduvate vägivaldsete konfliktide ennetamisel; arvestades, et kestav ja püsiv rahu ja julgeolek on kestliku arengu lahutamatud osad;
- H. arvestades, et konfliktide ennetamine ja vahendustegevus peab võimaldama säilitada nende riikide ja geograafiliste piirkondade stabiilsuse ja arengu, mille olukord on liidu jaoks julgeolekualaselt otseselt tähtis;
- I. arvestades, et ennetamine on strateegiline ülesanne, mille eesmärk on reageerida tõhusalt enne kriiside tekkimist; arvestades, et üks diplomaatia käsutuses olev vahend on vahendamistegevus, mida saab kasutada konflikti ennetamiseks, kontrolli alla saamiseks või lahendamiseks;
- J. arvestades, et sise- ja välisjulgeolek on üha enam omavahel lahutamatu seotud ja et üleilmsete probleemide keerukus nõuab üldist ja integreeritud ELi lähenemisviisi väliskonfliktidele ja -kriisidele;
- K. arvestades, et vaja on kindlamat institutsioonidevahelist lähenemist, et tagada ELi arenguvõime ja suutlikkus oma võimeid täiel määral rakendada;
- L. arvestades, et ELi üldine strateegia, poliitilised avaldused ja institutsiooniline areng on teretulnud tõendid komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pühendumusest seada konfliktide ennetamine ja vahendustegevus oma töös esikohale;

Teisipäev, 12. märts 2019

- M. arvestades, et välisrahastamisvahendid toetavad olulisel määral konfliktide ennetamist ja rahu kindlustamist;
- N. arvestades, et üleminekuperioodi õigusemõistmine on oluline kohtulike ja kohtuväliste mehhanismide kogum, mis keskendub varasemate kuritarvitamisjuhtude eest vastutusele võtmisele ning kestliku, õiglase ja rahuliku tuleviku loomisele;
- O. arvestades, et Euroopa Parlamendil on parlamentaarses diplomaatias, sealhulgas vahendamistegevuses ja dialoogiprotsessis oluline roll, mille täitmiseks tugineb ta põlisele dialoogi pidamise ja konsensuse saavutamise kultuurile;
- P. arvestades, et vägivaldne konflikt ja sõda mõjutavad tsiviilisikuid, eelkõige naisi ja lapsi ebaproportsionaalselt tugevalt ning seavad naised meestest suuremasse majandusliku ja seksuaalse ärakasutamise, sunniviisilise töö, sundrände ja kinnipidamise ning seksuaalvägivalla, näiteks vägistamise ohtu, mida kasutatakse sõjataktilana; arvestades, et naiste ja noorte aktiivne osalemine on konfliktide ennetamisel ja rahu kindlustamisel ning kõikide vägivallavormide, sealhulgas seksuaalse ja soolise vägivalla ennetamisel ülioluline;
- Q. arvestades, et oluline on kaasata kodanikuühiskonda ning kohalikke, nii tsiviil- kui ka sõjalisi osalejaid ja toetada nende, sealhulgas naiste, vähemuste, põlisrahvaste ja noorte aktiivset ja sisulist osalemist, kui edendatakse ja hõlbustatakse suutlikkuse ja usalduse suurendamist vahendustegevuse, dialoogi ja lepitamise käigus;
- R. arvestades, et hoolimata ELi tasandi poliitilistest kohustustest on konfliktide ennetamine, rahu kindlustamine ja rahu tagamine sageli alarahastatud, mis avaldab negatiivset kõrvalmõju suutlikkuse edendamisele ja hõlbustamisele nendes valdkondades;
1. innustab liitu seadma olemasolevate kokkulepitud läbirääkimisformaatide ja -põhimõtete raamistikus või nende toetuseks esikohale konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse; toonitab, et selline lähenemine annab ülemaailmselt suurt ELi lisaväärtust poliitilises, sotsiaalses, majanduslikus ja inimeste turvalisuse mõttes; tuletab meelde, et konfliktide ennetamine ja vahendamistegevus aitab parandada liidu kohalolekut ja usaldusvärsust rahvusvahelisel areenil;
 2. tunnustab ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) tsiviil- ja sõjaliste missioonide rolli rahu säilitamises, konfliktide ennetamises ja rahvusvahelise julgeoleku tugevdamises;
 3. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, Euroopa komisjoni presidenti ja Euroopa Parlamendi presidenti üles kehtestama konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse valdkonnas ühiseid pikaajalisi prioriteete, millest peaks saama korrapärase strateegilise programmitöö osa;
 4. nõuab pikaajalist rahu kindlustamist, millega tegeletakse konflikti algpõhjustega;
 5. nõuab praeguse struktuuri täiustamist, et toetada allpool kirjeldatud ELi prioriteete;
 6. nõuab konfliktitundlikke ja inimestele keskenduvaid lähenemisviise, mis seavad inimeste turvalisuse ELi tegevuse keskmesse, et saavutada kohapeal positiivseid ja kestlikke tulemusi;
 7. kutsub Euroopa välisteenistust ja välistegevusega seotud komisjoni talitusi üles esitama parlamendile igal aastal aruande edusammude kohta, mida on tehtud konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse alaste ELi poliitiliste kohustuste elluviimisel;

Teisipäev, 12. märts 2019

ELi institutsioonilise suutlikkuse suurendamine konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse valdkonnas

8. toetab ELi sidusamat ja terviklikumat osalemist väliskonfliktide ja -kriiside korral; on seisukohal, et integreeritud lähenemisviis väliskonfliktide ja -kriiside puhul kujutab endast liidu välistegevuse lisandväärtust ning et kõik vahendid tuleb kasutusele võtta võimalikult kiiresti, et täpsustada ELi meetmeid konflikti igas etapis ning muuta integreeritud lähenemisviis paremini toimivaks ja tõhusamaks; tuleb sellega seoses meelde rahvusvahelise õiguse ja ÜRO põhikirja norme ja põhimõtteid ning väljendab toetust olemasolevatele läbirääkimisraamistikele, lähenemisviisidele ja põhimõtetele; kordab, et iga konflikti tuleb vaadelda eraldi;

9. rõhutab, et suutlikkuse suurendamine peaks võimaldama liikmesriikidel teha kindlaks konfliktide ennetamise ja vahendamistegevuse jaoks prioriteetseid geograafilisi piirkondi ja hõlbustama kahepoolset koostööd Euroopa riikide vahel;

10. nõuab, et komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja alluvusse loodaks konfliktide ennetamise ja vahendamise kõrgetasemeline ELi nõuandekogu, mille eesmärk on luua kogenud kõrgemate poliitiliste vahendajate ja konfliktiennetusekspertide ulatuslik reserv, et lühikese etteteatamisajaga oleks võimalik kasutada poliitilisi ja tehnilisi eksperditeadmisi; on seisukohal, et tuleb moodustada ka lepitamise ja üleminekuperioodi õigusemõistmise valdkonna ekspertide reserv; nõuab, et kõikides konfliktijärgsetes piirkondades innustataks süstemaatiliselt lepitus- ja vastutusmehhanismide loomist, et tagada mineviku kuritegude eest vastutusele võtmine ning ennetamine ja tõkestamine tulevikus;

11. nõuab, et kõrgetasemelise ELi nõuandekogu esimeheks nimetataks ELi eriesindaja rahu jaoks, et edendada institutsioonidevahelist sidusust ja kooskõlastamist, sealhulgas nende koostööd kodanikuühiskonnaga, et parandada teabevahetust ning võtta rohkem ja varasemaid meetmeid;

12. nõuab, et loodaks muud institutsioonidevahelised mehhanismid, nagu rakkerühmad konkreetsete konfliktientetusolukordade jaoks;

13. nõuab, et nõukogus loodaks spetsiaalne konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse töörühm, millega tõstetaks esile ELi tõsist pühendumist rahule ja stabiilsusele tema naaberpiirkondades;

Euroopa välisteenistus

14. väljendab heameelt Euroopa välisteenistuse spetsiaalse konfliktiennetuse, rahu kindlustamise ja vahendustegevuse vahendite osakonna loomise üle ning niisuguste vahendite väljatöötamise üle, nagu varajase hoiatamise süsteem ja tulevikuseire; nõuab, et investeeritaks selliste vahendite edasiarendamisse;

15. nõuab asjaomaste teadmiste süstemaatilisemat kogumist, haldamist ja levitamist vormingus, mis on ELi institutsioonide töötajate jaoks kättesaadav, praktiline ja operatiivselt asjakohane;

16. nõuab, et veelgi suurendataks Euroopa välisteenistuse siseste töötajate, vahendajate ja muude ekspertide ning Euroopa välisteenistusega koostööd tegevate ja kodanikuühiskonna organisatsioone kaasavate kolmandate isikute sootundliku konfliktialüüsi, varajase hoiatamise, lepitamise ja konfliktide ennetamise suutlikkust;

Euroopa Komisjon

17. tuleb meelde kasvatada vajadust konfliktide ennetamise järele, et tegeleda konfliktide algpõhjustega ja saavutada kestliku arengu eesmärgid, seejuures tuleks pöörata erilist tähelepanu demokraatiale ja inimõigustele, õigusriigile, kohtureformile ning kodanikuühiskonna toetamisele;

18. rõhutab, et kõik ELi sekkumised vägivallast ja konfliktidest mõjutatud piirkondades peavad olema konflikti- ja sootundlikud; nõuab, et viivitamata võetaks meetmeid nende aspektide integreerimiseks kõigisse asjakohastesse poliitikasuundadesse, strateegiatesse, meetmetesse ja tegevustesse, keskendudes rohkem kahju vältimisele ja tagades samas, et EL annab maksimaalse panuse pikaajalise konfliktiennetuse ja rahu kindlustamise eesmärkide saavutamisse;

Teisipäev, 12. märts 2019

Euroopa Parlament

19. rõhutab demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühma ning selles osalevate Euroopa Parlamendi juhtivate liikmete rolli vahendustegevuse ja dialoogi pidamise algatuste kooskõlastamisel ning väljendab heameelt selliste uute algatuste üle, nagu Jean Monnet' dialoog rahu ja demokraatia nimel (mille pidamiseks kasutatakse Prantsusmaal Bazoches'is asuvat ajaloolist Jean Monnet' maja), tegelemine valimistega seotud vägivallega, parteisisene dialoog ja konsensuse saavutamine, samuti noorte poliitiliste liidrite programm, ning soovib neid edasi arendada Euroopa Parlamendi peamiste töövahenditena vahendustegevuse, hõlbustamise ja dialoogi valdkonnas; väljendab heameelt demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühma otsuse üle tugineda Makedoonia parlamendiga suhtlemisel edukale Jean Monnet' dialoogiprotsessile ja laiendada Jean Monnet' dialoogi metoodikat Lääne-Balkani riikidele;

20. väljendab heameelt partnerluse üle Ukraina Ülemraadaga Jean Monnet' dialoogide vormis, mille eesmärk on saavutada fraktsioonide ja parteide vahel parlamendis konsensus ning mis veelgi olulisem, lähendada poliitilist kultuuri nüüdisaegsele euroopalikule parlamentarismile, mis põhineb demokraatlikul dialoogil ja konsensuse saavutamisel;

21. väljendab heameelt 11.–13. oktoobril 2018 toimunud viienda Jean Monnet' dialoogi järelduste ja selle üle, et dialoogi käigus astuti samme assotsieerimislepingu rakendamise toetamiseks; tunnustab Euroopa Parlamendi soovi teha Euroopa Komisjoniga koostööd dialoogi hõlbustamiseks Ukraina Ülemraada ja valitsuse peamiste sidusrühmadega Ülemraada tegevuse tõhustamiseks tema rollis seoses assotsieerimislepingu rakendamisega;

22. väljendab heameelt Ukraina, Moldova ja Gruusia parlamendi esimehe uue kolmepoolse algatuse üle asutada piirkondlik parlamentaarne assamblee piirkondliku dialoogi olulise platvormina strateegiaküsimustes, sealhulgas assotsieerimislepingud ja reageerimine olulistele julgeolekuprobleemidele, sealhulgas hübriidsõda ja väärinfo; on arvamusel, et Euroopa Parlamendi toetus sellele piirkondlikule parlamentaarsele dialoogile on oluline märk parlamendi pühendumisest sellele piirkonnale, pidades silmas ühiseid piirkondlikke julgeolekuprobleeme;

23. tunnustab Euroopa Parlamendi üha olulisemat rolli poliitilises vahendusprotsessis; tõstab selles suhtes esile Euroopa naabruspoliitika ja laienemisläbirääkimiste voliniku ning kolme Euroopa Parlamendi vahendaja, Eduard Kukani, Ivo Vajgli ja Knut Fleckensteini ühist algatust toetada endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi parteijuhte poliitilise kriisi ületamisel 2015. aasta Pržino kokkuleppe vastuvõtmisega; kinnitab parlamendi valmisolekut tugineda sellele komisjoni ja Euroopa välisteestusega tehtava institutsioonidevahelise tiheda koostöö näitele, tõhustades oma tegevust poliitilise dialoogi ja lepituse tugevdamisel kogu Lääne-Balkani riikides ja laiemas naabruses;

24. nõuab noorte poliitiliste liidrite programmi edasiarendamist ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonil 2250 põhineva noorte, rahu ja julgeoleku tegevuskava raames ning suurepärase koostöö jätkamist komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Vahemere piirkonna algatusega programmi Young Med Voices raames;

25. on seisukohal, et kõrgetasemeline noorte dialoog „Löhe ületamine“ annab võimaluse dialoogiks noorte esindajate ja Lääne-Balkani riikide noorte parlamendiliikmete vahel, mis on oluline parteidevahelise dialoogi kultuuri toetamiseks ja lepituseks ning piirkonna riikide ELiga ühinemise väljavaate edendamiseks;

26. soovib edasi arendada Euroopa Parlamendi liikmetele, eelkõige vahendajateks või peavaatlejateks nimetatud parlamendiliikmetele mõeldud parlamentaarseid koolitus- ja juhendamisprogramme ning kolmandate riikide parlamendiliikmetele, erakondadele ja töötajatele mõeldud koolitusprogramme, sealhulgas soolisi ja noorte aspekte käsitlevaid programme, muu hulgas kooskõlas liikmesriikide struktuuridega, kes on omandanud selles valdkonnas eriteadmised;

Teisipäev, 12. märts 2019

27. on seisukohal, et parlamendi suutlikkust saaks suurendada, kui nimetada ametisse asepresident, kelle vastutusalad oleks vahendustegevuse koordineerimine ja dialoogi pidamise hõlbustamine ja kes teeks tihedat koostööd demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühmaga; nõuab, et loodaks reserv, kuhu kuuluksid praegused ja endised Euroopa Parlamendi liikmed;

28. rõhutab Euroopa Parlamendi Sahharovi auhinna rolli teadlikkuse tõstmisel konfliktidest maailmas; nõuab, et parlamendi koosseisu järgmisel ametiajal suurendataks auhinnasummat;

29. tunnistab, et parlament peab kogu ELi hõlmavate jõupingutuste toetuseks oma vahendamismenetluse institutsionaliseerima; nõuab parlamentaarse diplomaatia ja vahendustegevuse intensiivistamist muu hulgas parlamendi delegatsioonide töö kaudu;

30. rõhutab parlamendi ja OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) pikaajalist tihedat koostööd valimiste ja demokraatia toetamise valdkonnas; nõuab selle koostöö laiendamist vahendamise ja dialoogi valdkonnale;

Naised, rahu ja julgeolek – soolise võrdõiguslikkusega seotud suutlikkuse parandamine ELi konfliktide ennetamises ja vahendustegevuses

31. nõuab, et EL võtaks juhirolli naisi, rahu ja julgeolekut käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide rakendamisel ning nendes sisalduvate põhimõtete juurutamisel ELi konfliktiennetus- ja vahendustegevuse kõigis etappides;

32. nõuab, et meetmetega, mida EL võtab konfliktide ennetamise ja vahendamise valdkonnas, rakendataks soolist võrdõiguslikkust täies ulatuses ning tehtaks erilisi pingutusi, et tagada naiste, tütarlaste ja noorte osalemine ning nende õiguste kaitse kogu konflikttsükli, alates konfliktide ennetamisest kuni konfliktijärgse ülesehituseni;

33. nõuab, et kõik koostöö, väljaõppe ja sekkumise alased õppused oleksid sootundlikud; kiidab heaks ELi sellealased algatused ja liidu aktiivse panustamise järgmisel soolise võrdõiguslikkuse tegevuskavva ning uue ELi strateegilise lähenemisviisi naiste, rahu ja julgeoleku teemale;

34. nõuab, et konfliktide ennetamise, vahendamisprotsessi ja rahu kindlustamise kõigis etappides võetaks arvesse eksporditeadmisi sooküsimuste, sealhulgas soolise vägivalla ja konfliktidega seonduva seksuaalse vägivalla kohta;

35. nõuab, et EL võtaks juhtrolli noori, rahu ja julgeolekut käsitlevate ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonide rakendamisel ning nendes sisalduvate põhimõtete kaasamisel ELi konfliktiennetus- ja vahendustegevuse kõigisse etappidesse;

36. nõuab, et mis tahes koostöö, koolituse ja sekkumismeetmete puhul võetaks arvesse ja peetaks silmas noorte naiste ja meeste vajadusi ja püüdlusi, arvestades, et vägivaldsed konfliktid mõjutavad nende elu ja tulevikku erineval moel ning arvestades väärtuslikku panust, mida nad saavad anda vägivaldsete konfliktide ennetamise ja lahendamisele;

Kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli ja suutlikkuse suurendamine ELi lähenemisviisis konfliktide ennetamisele ja vahendustegevusele

37. on seisukohal, et kodanikuühiskonna organisatsioonide rolli tuleb ELi üldises lähenemisviisis ja suutlikkuse arendamise prioriteetide määramises arvesse võtta;

38. rõhutab usalduse suurendamise meetmete ja inimestevaheliste kontaktide tähtsust konfliktide ennetamisel ja lahendamisel;

Teisipäev, 12. märts 2019

39. nõuab, et rahu, julgeolekut ja vahendamist käsitlevate ELi programmide ja poliitika väljatöötamisel ja rakendamisel peetaks konsultatsioone kodanikuühiskonna organisatsioonidega, eelkõige nendega, kes tegelevad naiste ja vähemuste õigustega;

Konfliktide ennetamiseks ja vahendustegevuseks kasutada olevad ELi rahalised ja eelarvevahendid

40. on seisukohal, et aina suuremate probleemide tõttu on vaja suurendada konfliktide ennetamiseks mõeldud assigneeringuid ja nende probleemide lahendamise tegevate töötajate arvu;

41. rõhutab, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus (2021–2027) on vaja eraldada konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse alasteks ELi meetmeteks piisavalt sihtotstarbelisi rahalisi vahendeid;

42. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles esitama parlamendile ajakohastatud teavet Euroopa välisteenistuse eelarverea kohta, mis on pühendatud konfliktialüüsile ja konfliktitundlikkusele, varajasele hoiatamisele, vahendusteenuste toetamisele ja selle valdkonna tulevastele prioriteetidele;

o

o o

43. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni presidendile ja nõukogu esistujale, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, Euroopa välisteenistusele, ELi inimõiguste eriesindajale, komisjonile, OSCE-le, ÜRO peasekretärile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0186

Euroopa, mis kaitseb: puhas õhk kõigile**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon Euroopa kohta, mis kaitseb: puhas õhk kõigile (2018/2792(RSP))**

(2021/C 23/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 37,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/2284, mis käsitleb teatavate õhusaasteainete riiklike heitkoguste vähendamist, millega muudetakse direktiivi 2003/35/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2001/81/EÜ ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2008. aasta direktiivi 2008/50/EÜ välisõhu kvaliteedi ja Euroopa õhu puhtamaks muutmise kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta ⁽³⁾ ning selle nõudeid terviseliku sisekeskkonna saavutamiseks,
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2017. aasta soovitusel nõukogule ja komisjonile autotööstuses heitkoguste mõõtmise uurimise põhjal ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2017. aasta resolutsiooni ELi kestliku arengu meetmete kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni Euroopa vähese heitega liikuvuse strateegia kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 2. detsembri 2015. aasta resolutsiooni säästva linnalise liikumiskeskonna kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse oma 17. aprilli 2018. aasta resolutsiooni seitsmenda keskkonnaalase tegevusprogrammi rakendamise kohta ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse Euroopa Keskkonnaameti 2017. aasta aruannet „Õhu kvaliteet Euroopas“,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet „Air Pollution: Our Health still insufficiently protected“ ⁽⁹⁾ (Õhusaaste: meie tervis ei ole veel piisavalt kaitstud), mis avaldati 11. septembril 2018,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ülemaailmse välisõhu kvaliteedi andmebaasi ajakohastamist 2018. aastal,
- võttes arvesse WHO suuniseid siseõhu kvaliteedi kohta,
- võttes arvesse oma 2018. aasta septembri uuringut „Air Quality and urban traffic in the EU: best practices, and possible solutions“ ⁽¹⁰⁾ (Õhu kvaliteet ja linnaliiklus ELis: parimad tavad ja võimalikud lahendused),

⁽¹⁾ ELT L 344, 17.12.2016, lk 1.⁽²⁾ ELT L 152, 11.6.2008, lk 1.⁽³⁾ ELT L 156, 19.6.2018, lk 75.⁽⁴⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 140.⁽⁵⁾ ELT C 334, 19.9.2018, lk 151.⁽⁶⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 114.⁽⁷⁾ ELT C 399, 24.11.2017, lk 10.⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0100.⁽⁹⁾ Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 23/2018, https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_23/SR_AIR_QUALITY_EN.pdf.⁽¹⁰⁾ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604988/IPOL_STU\(2018\)604988_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2018/604988/IPOL_STU(2018)604988_EN.pdf).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse Euroopa Liidu Üldkohtu 13. detsembri 2018. aasta otsust kohtuasjades T-339/16 (Ville de Paris vs. komisjon), T-352/16 (Brüssel vs. komisjon) ja T-391/16 (Madrid vs. komisjon),
 - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 7. veebruari 2019. aasta infodokumenti ELi reaktsiooni kohta nn Dieselgate'i skandaalile ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust teemal „Euroopa, mis kaitseb: puhas õhk kõigile“ (O-000138/2018 – B8-0009/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et ELi õiguses sätestatud heitkoguste piirnormid ületavad endiselt WHO soovitatud piirnorme, ning arvestades, et Euroopa Keskkonnaameti hinnangul registreeritakse ELis igal aastal enam kui 400 000 õhusaastest tingitud enneaegset surma; arvestades, et 98 % ELi linnarahvastikust puutub kokku osooni tasemega, mis on kõrgem kui WHO suunistes lubatu;
- B. arvestades, et õhukvaliteet Euroopas on viimaste kümnendite jooksul aeglaselt, kuid stabiilselt paranenud, ning et selle soodsa arengu peamiseks tõukejõuks on olnud Euroopa õigusaktid;
- C. arvestades, et keskkonnaameti uusimad hinnangud õhusaaste tervisemõjude kohta näitavad, et 2014. aastal põhjustas tahkete osakeste 2,5 (PM_{2,5}) kontsentratsioon ELi 28 liikmesriigis 399 000 inimese enneaegse surma, mis tulenes pikaajalisest kokkupuutest; arvestades, et hinnangute kohaselt põhjustas kokkupuude NO₂ ja O₃ kontsentratsiooniga ELis 2014. aastal vastavalt 75 000 ja 13 6000 enneaegset surmajuhtumit;
- D. arvestades, et halb õhukvaliteet mõjutab tervist väga tugevasti, ning arvestades, et eriti mõjutab see rasedaid, lapsi ja eakaid;
- E. arvestades, et ligikaudu 90 % linnades elavatest eurooplastest puutub kokku õhusaaste tasemega, mida peetakse inimese tervisele kahjulikuks;
- F. arvestades, et maanteetransport tekitab ELis ligi 40 % lämmastikoksiidi (NO_x) heitkogustest ja et umbes 80 % maanteetranspordi tekitatud NO_x on pärit diiselmootoriga sõidukitest; arvestades, et diiselmootoriga autode tekitatud heitkogused, mis ületasid ELi saastepiiranguid teedel, põhjustasid 2015. aastal 6 800 eurooplase enneaegse surma;
- G. arvestades, et halva õhukvaliteedi mõju tervisele läheb liidu majandusele maksma hinnanguliselt 3–9 % SKPst;
- H. arvestades, et suutmatus rakendada linnapiirkondades õhukvaliteedi õigusakte ja võidelda siseõhu saastatuse vastu on eriti murettekitav ja takistab seitsmenda keskkonnavalase tegevuskava esmatahtsa eesmärgi nr 3 saavutamist, mille kohaselt tuleks kaitsta liidu kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud surve ning ohtude eest;
- I. arvestades, et praegune toidutootmis- ja loomakasvatussüsteem tekitab liigselt ammoniaagi, dilämmastikoksiidi ja metaani heitkoguseid; arvestades, et 94 % ammoniaagi- ja 40 % metaaniheitest pärineb põllumajandusest; arvestades, et ülemaailmsel tasandil tekitab intensiivne loomakasvatus rohkem kasvuhoonegaaside heidet kui transport;

⁽¹⁾ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Vehicle_emissions/BRP_Vehicle_emissions_ET.pdf.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- J. arvestades, et halb õhukvaliteet on säästva arengu kontekstis kasvav probleem, ning arvestades, et õhusaaste vähendamine on kriitiliselt tähtis, et tagada 2030. aasta ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamine Euroopas ja mujal;
- K. arvestades, et WHO võttis 2000. aastal vastu rea põhimõtteid, millega kehtestatakse õigus tervislikule siseõhule ning märkis, et „inimõiguse põhimõtete kohaselt on igal inimesel õigus hingata siseruumides tervislikku õhku“;
- L. arvestades, et liit peaks püüdma edendada õhusaaste vähendamise meetmeid kogu maailmas;
- M. arvestades, et must süsinik (tahm), mis tekib orgaanilise süsiniku mittetäielikul põlemisel ning mida satub õhku liiklusest, fossiilkütustest ja biomassi põletamisest ning tööstusest, on üks tahkete osakeste koostisosa ja sellel on globaalset soojenemist põhjustav mõju;

Üldised märkused

1. märgib, et 2018. aastal anti kuus liikmesriiki Euroopa Liidu Kohtusse, kuna nad ei järginud ELi õhukvaliteedi norme; tuletab lisaks meelde, et praegu on 20 liikmesriigis pooleli 29 rikkumismenetlust, mis puudutavad ELi õhukvaliteedi piirväärtuste eiramist, ja et umbes kaks kolmandikku liikmesriikidest ei täida PM_{10} ja NO_2 piirväärtusi ning üks viiendik ületab $PM_{2,5}$ sihtväärtust;
2. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks $PM_{2,5}$ osas viivitamata meetmeid ja teeks ettepaneku kehtestada ELi õhukvaliteedi õigusaktides nende osakeste kohta rangemad piirväärtused, nagu WHO on soovitanud;
3. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid lähtuksid õhukvaliteedi poliitikat hinnates ja läbi vaadates ainult kindlatest, ajakohastatud, sõltumatutest ja vastastikuse eksperdihinnangu saanud teaduslikest tõenditest;
4. nõuab tungivalt, et liikmesriigid seaksid prioriteediks linnade ja linnapiirkondade õhukvaliteedi parandamise kooskõlastatud meetmete ja poliitika rakendamise kõikidel tasanditel ja kõikides sektorites, et saavutada ELi eesmärgid õhukvaliteedi osas, ning võtaksid arvesse saasteainete mõju kliimale ja ökosüsteemidele; tuletab meelde, et õhusaaste ning sellega seotud haigused ja surmajuhtumid põhjustavad märkimisväärsed sotsiaalseid ja terviseiga seotud kulusid ning panevad kogu liidu elarvele suure koormuse; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tagaksid, et õhukvaliteedi parandamise meetmed linnapiirkondades ei kahjustaks õhukvaliteeti ümbritsevatel aladel, nagu linnalähedased alad ja laiemad linnastud;
5. rõhutab veel kord, et õhusaastel on kohalik, piirkondlik, riiklik ja piiriülene mõõde ning et sellega tuleb tegeleda kõigil valitsemistasanditel; nõuab seepärast mitmetasandilise valitsemise tugevdamist, mille puhul kõik osalised võtavad vastutuse meetmete eest, mida saab ja tulekski võtta just nende tasandil; on samuti arvamusel, et komisjonis tuleks kujundada ühtsemat poliitikat kõigi asjaomaste peadirektoraatide osalusel; peab kahetsusväärseks, et kuigi keskkonna peadirektoraat on pädev õhusaastega tegelema, kahjustavad teiste osakondade poliitika ja huvid sageli selle direktoraadi eesmärke;
6. kutsub liikmesriikide pädevaid asutusi üles lähenema õhusaastele, sh siseõhu saastele terviklikult ja kõikehõlmavalt, võttes arvesse erinevaid asjaomaseid ja mõjutatud valdkondi, nagu põllumajandus ja toidutootmissüsteemid, looduskaitse, kliimamuutus, energiatõhusus, liikuvus ja linnaplaneerimine, ning seadma esmatähtsale kohale saaste vähendamise meetodid, mis toovad kasu ka muudes valdkondades; nõuab tungivalt, et pädevad asutused töötaksid välja puhta õhu tegevuskavad, mis koosnevad usaldusväärsetest meetmetest, milles käsitletakse kõiki õhusaaste allikaid ja kõiki majandussektoreid; ergutab linnu ja pädevaid asutusi alustama kõikidel tasanditel tööd kõigile puhta õhu tagamise pakti nimel;

Kolmapäev, 13. märts 2019

7. toetab nn puhta õhu dialoogide jätkamist komisjoni ja liikmesriikide vahel, milles tuleks käsitleda kõiki rakendamisel esinevaid lünki, lähtudes terviklikust lähenemisviisist;
8. on seisukohal, et õhukvaliteedi kavad piirkondades ja linnastutes, kus õhukvaliteedi tase on halb, kuna saasteainete tase ületab püsivalt ELi tasandil kehtestatud piirväärtusi, tuleks piirtasemete ületamine võimalikult kiiresti lõpetada, nagu nõutakse direktiivis 2008/50/EÜ ja nagu on selgelt kinnitatud Euroopa Liidu Kohtu praktikas ⁽¹⁾, ⁽²⁾;
9. juhib tähelepanu asjaolule, et Euroopa linnade õhusaastele tuleb läheneda terviklikult, arvestades õhusaaste eri allikaid; palub, et komisjon uuendaks välisõhu kvaliteedi direktiivi ja muudaks seda rangemaks, arvestades WHO viimaseid piir- ja sihttasemeid PM, SO₂ ja O₃ osas ning kehtestaks PM_{2,5} lühiajalise väärtuse, pakuks välja tõhusaid meetmeid, mis võimaldaksid liikmesriikidel järgida direktiivi 2008/50/EÜ, peaks esmatahtsaks hinnata liikmesriikide vastuvõetud meetmeid õhukvaliteedi parandamiseks rikkumismenetluste kontekstis ning teeks suuremaid jõupingutusi, et kontrollida liikmesriikide tasandil nõuete täitmist, sh tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste testimise normide järgimist vastavalt komisjoni määrusele (EL) 2017/1151 mootorsõidukite tüübikinnituste kohta ⁽³⁾;
10. peab kahetsusväärseks direktiivi (EL) 2016/2284 artikli 5 kohaselt kasutusele võetud paindlikkusmehhanismi; toonitab, et 2018. aastal taotles 11 liikmesriiki oma õhusaasteainete siseriiklike ülemmäärade kohandamist; palub komisjonil piirata heitkoguste korrigeerimist rangelt miinimumiga ning kaaluda, kas liikmesriigid on võtnud meetmeid, et kompenseerida teatud sektorite võimalikke ettenägematuid heiteid, enne kui nad heitkoguste korrigeerimist taotleavad;
11. peab kahetsusväärseks, et kriteeriumid, mille alusel paigutatakse proovivõtukohad saasteainete mõõtmiseks vastavalt direktiivile 2008/50/EÜ, jätvad liikmesriikidele teatava vabaduse, mistõttu võidakse representatiivsuse eesmärki mitte saavutada; palub komisjonil analüüsida niisuguse otsustusvabaduse mõju proovide võrreldavusele ja selle otseseid tagajärgi;
12. kutsub komisjoni üles võtma oma välispiiridel kolmandate riikidega tehtava koostöö poliitika ja programmides arvesse nendest riikidest pärit piiriülest õhusaastet ning asjaolu, et ELi poliitika ja koostööprogrammid nende riikidega võivad aidata õhukvaliteeti parandada, ja suunama oma abiprogrammid esmajärjekorras sellise saaste põhjuste kaotamisele;
13. rõhutab, et WHO andmetel mõjutab halb õhukvaliteet sotsiaalseid ja keskkondlikke tervist mõjutavaid tegureid, nagu joogivesi ja piisav toit;
14. tuletab meelde seost õhusaaste ja ebavõrdsuse vahel, kuna tavaliselt puutuvad saastega rohkem kokku haavatavamad ühiskonnarühmad; ergutab liikmesriike tegema jõupingutusi, et keskkonna-alased, sotsiaal-demograafilised ja majanduslikud ebasoodsad olud ei kumuleeruks; selleks tuleks võtta meetmeid, et piirata õhusaastet eriti haavatavates kohtades, nagu tervishoiu- ja haridusasutused, sotsiaalasutused ning linnasüdamed;
15. tunneb muret selle üle, et üha rohkem teaduslikke tõendeid kinnitab liiklusega seotud õhusaaste mõju kognitiivsele arengule ja tulemuslikkusele nii laste puhul kui ka muudes rahvastikurühmades;
16. tuletab meelde, et parima võimaliku tehnika ühetaoline kasutamine ja ajakohastamine, mis takistab õhusaasteainete eraldumist õhku, on kogu ELis piisaval tasemel keskkonnakaitse säilitamiseks kriitilise tähtsusega;

⁽¹⁾ 5. aprilli 2017. aasta otsus kohtuasjas C-488/15: komisjon vs. Bulgaaria, ECLI:EU:C:2017:267.

⁽²⁾ 22. veebruari 2018. aasta otsus kohtuasjas C-336/16: komisjon vs. Poola, C-336/16, ECLI:EU:C:2018:94.

⁽³⁾ Komisjoni 1. juuni 2017. aasta määrus (EL) nr 2017/1151, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõidautode ja kommertsveokite heitmetega (Euro 5 ja Euro 6) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust, ELT L 175, 7.7.2017, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

17. rõhutab, kui oluline on tagada ühtsel turul kõrgetasemeline ja ühtne tarbijakaitse, arvestades võimalikke tulevasi heitkogustega seotud skandaale, ning kutsub kaasseadusandjaid üles töötama välja kollektiivse õiguskaitse menetlused, tuginedes komisjoni poolt aprillis 2018 esitatud uuele kokkuleppele („New Deal for Consumers“);

Transpordisektor

18. tuletab meelde, et õhusaaste ja transpordisektori tekitatud CO₂-heite vähendamine on linnapiirkondade ees seisev toepeltülesanne, et heitevabad ja vähese heitega autod, kaubikud ja bussid on olulised, pakkumaks kõigile kodanikele puhast, energiatõhusat ja taskukohast liikuvust, ja et selliste sõidukite massituru kiirem väljaarendamine, laiendades nende pakkumist liidus, on äärmiselt oluline hindade alandamiseks, millest saavad kasu tarbijad, transpordiettevõtjad, riigihankeasutused ja Euroopa ühiskond tervikuna;

19. toonitab, et on äärmiselt oluline stimuleerida elektrisõidukite turgu ja anda liikmesriikidele suunavaid soovitusi, et julgustada neid rakendama maksustimuleid heitevabade ja vähese heitega sõidukite jaoks; rõhutab, et tarbijate valmiduse suurendamiseks on oluline tagada laadimistaristu olemasolu ja kättesaadavus era- ja avalikes hoonetes kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiiviga ⁽¹⁾ ning ka elektrisõidukite konkurentsivõime; rõhutab, kui oluline on tagada, et elektrisõidukite jaoks toodetav elekter pärineks säästvatest energiaallikatest; nõuab sellega seoses pikaajalist Euroopa tasandi algatust järgmise põlvkonna akude kasutuselevõtmiseks;

20. tuletab meelde, et mitmesugused liikmesriikides võetud meetmed, mille eesmärk on vähendada erasõidukite juurdepääsu linnakeskustele ja investeerida ühistransporti ning hõlbustada juurdepääsu muudele transpordiliikidele, näiteks jalgratastele, on andnud häid tulemusi;

21. rõhutab, et aktiivsete transpordiliikide, näiteks jalgrattasõidu ja kõndimise edendamine on õhukvaliteedi parandamiseks äärmiselt oluline, vähendades suurt sõltuvust eramootorsõidukitest linnades ja linnapiirkondades; on seisukohal, et aktiivseid transpordiliike peaks seetõttu toetama ulatuslik ja kvaliteetne taristu, mida täiendab usaldusväärne ühistransport linna ja piirkonna tasandil ning toetab ruumiline planeerimine;

22. märgib lisaks, et kuna igapäevased teekonnad on enamasti väga lühikesed, on oluline luua kergliikluse (kõndimine, jalgrattasõit jne) taristu, et maanteetranspordile alternatiivi pakkuda;

23. tuletab meelde, et õhusaaste vähendamiseks on äärmiselt oluline ergutada vähese CO₂-heitega ja heitevabade veokite tootmist ning ergutada selliste veokite turgu ja kasutamist;

24. rõhutab veel kord, kui olulised on pikaajalised säästva linnalise liikumiskeskonna kavad, ning ergutab liikmesriike koostama selliseid säästva linnalise liikumiskeskonna kavasad, milles seatakse esmatähtsaks vähese heitega ja heiteta transpordiliigid, et vähendada õhusaastet, kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja energiatarbimist; toetab liiklustsoonide ja mitmeliigilise transpordi platvormide loomist, kusjuures eelistatakse ühistranspordi kasutamist; rõhutab, et vaja on selget ja kergesti kättesaadavat teavet linnade ja piirkondlike juurdepääsu reguleerimise süsteemide kohta, ning kutsub komisjoni üles toetama Euroopa digitaalse teabevahendi arendamist;

25. kutsub komisjoni üles tugevdama ELi linnade tegevuskava raames tehtavat mitmetasandilist koostööd liikmesriikide ja Euroopa linnadega, lõpule viima oma 2018. aasta linnalise liikumiskeskonna tegevuskava ⁽²⁾, kus tuleks selgelt välja tuua õhusaaste probleemi lahendused kohalikul tasandil, ning jätkama linnalise liikumiskeskonna vaatluskeskuse (ELTIS) ⁽³⁾ toetamist, mis levitab kasulikku teavet rahastamisvõimaluste kohta, juhtumiuuringuid ja parimaid tavasid õhukvaliteedi parandamiseks paremate linnalise liikumiskeskonna lahendustega;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta, ELT L 153, 18.6.2010, lk 13.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/futurium/en/system/files/ged/pum_draft_action_plan.pdf.

⁽³⁾ <http://www.eltis.org>.

Kolmapäev, 13. märts 2019

26. toetab digitehnoloogia suuremat kasutamist põhimõtte „saastaja maksab“ rakendamisel, näiteks sõidukite keskkonnatoimest lähtuva elektroonilise teemaksu kogumise ja e-piletite süsteemi puhul; rõhutab, et teemaksusüsteemi ühtlustatud raamistikus tuleks arvesse võtta nii kasvuhoonegaaside kui ka saasteainete heite seost keskkonnatoimega, et anda selgelt ja tasakaalustatult märku uute sõidukite väljatöötamise vajadusest; rõhutab aga, et vastavad eeskirjad peavad olema teekasutajate jaoks selged ja läbipaistvad; rõhutab ühendatud liikuvuse ja automatiseeritud transpordilahenduste soodsat mõju linnapiirkondade keskkonnale ja ohutusele, kuna need aitavad liiklusvooge optimeerida ja vähendada parkimiskohti otsivate autode liiklust; kutsub seetõttu komisjoni ja liikmesriike üles toetama vajaliku tehnoloogia kasutuselevõtmist linnades;

27. rõhutab, et keskkonnahoidlik riigihange avaliku sektori asutuste autopargi jaoks heiteta ja vähese heitega sõidukite või (pool)avaliku sektori ühisautokasutuse programmide ostmise kaudu annab olulise panuse maanteetranspordi CO₂-heite vähendamiseks ning õhu kvaliteedi parandamiseks kogu Euroopas;

28. tunneb heameelt selle üle, et mitmed Euroopa linnad on andnud lubaduse puhastada oma ühistranspordiparki, kehtestades elektribusside hankimise nõuded, ning kutsub linnu üles arvukamalt järgima mõnede C40 linnade võrgustiku Euroopa liikmete⁽¹⁾ eeskujul, kes on allkirjastanud „fossiilkütusevabade tänavate deklaratsiooni“⁽²⁾, kohustudes hankima alates 2025. aastast ainult elektribusse ja tagama 2030. aastaks suurte heitevabade linnapiirkondade loomise;

29. rõhutab, et Euro 3–6 autode ametlikule tüübikinnitusele vastava NO_x-heite ja tegeliku heitetaseme erinevused on peamine põhjus, miks õhukvaliteedi paranemine linnades viibib, ning leiab, et see pärsib tunduvalt kohalike süsteemide ja meetmete rakendamist, mille eesmärk on piirata kõige rohkem saastavate sõidukite kasutamist;

30. märgib, et juba on olemas tehnoloogia diiselsõidukite Euro 6 NO_x-heite normide täitmiseks, seda ka tegelikes sõidutingimustes, ilma et see suurendaks CO₂-heitekoguseid;

31. palub liikmesriikidel ja autotootjatel koordineerida nõuetele mittevastavate diiselsõidukite kohustusliku riistvara uuendusi, sealhulgas riistvarauuendusi valikuliseks katalüütiliseks taandamiseks (SCR), et vähendada lämmastikdioksiidi (NO₂) heidet ja viia olemasolevad sõidukid nõuetega vastavusse, et vältida diiselautode kasutamise keelustamist; on seisukohal, et kõnealuste uuenduste kulud peaks kandma vastutav sõidukitootja;

32. kutsub komisjoni üles jätkama autopargi NO_x-heite vähendamist, vaadates igal aastal tehnoloogia arengut arvestades läbi tegelikus liikluses tekkivate heitekoguste (RDE) teises õigusaktide paketi ette nähtud vastavusteguri, et see tegur nii kiiresti kui võimalik ja hiljemalt 2021. aastaks üheni vähendada;

33. palub komisjonil kasutada talle direktiiviga 2014/45/EL (mootorsõidukite ja nende haagiste korralise tehnoülevaatuse menetluse kohta)⁽³⁾ delegeeritud volitusi kontrollimenetluse uuendamiseks, et kohustada kõiki liikmesriike korralise ülevaatuse käigus testima kasutusel olevate sõidukite vastavust NO_x heite normidele;

34. palub komisjonil esitada ettepanek Euro 6 järgse standardi kohta, mis oleks kütuse-, tehnoloogia- ja rakendusneutraalne ning ühtlustatud vähemalt California/USA NO_x standardiga (Tier 3 ja LEV III) ning kasutusel olevate autode vastavus- ja vastupidavusnõuetega;

(¹) Pariis, London, Barcelona, Heidelberg, Milano, Rooma, Rotterdam, Varssavi, Birmingham, Oxford ja Manchester (8. oktoobri 2018. aasta seisuga).

(²) https://c40-production-images.s3.amazonaws.com/other_uploads/images/1579_3_FFFS_declaration_FINAL.original.pdf?1535129747.

(³) ELT L 127, 29.4.2014, lk 51.

Kolmapäev, 13. märts 2019

35. palub komisjonil jätkata tööd mobiilsete heitemõõtmissüsteemide (PEMS) tulemuslikkuse parandamiseks, et suurendada nende täpsust ja vähendada veamäära; on arvamisel, et tahkete osakeste PEMS-tehnoloogia peaks suutma arvesse võtta osakesi, mis on väiksemad kui 23 nanomeetrit ja inimeste tervisele kõige ohtlikumad;
36. mõistab teravalt hukka 2014. ja 2015. aastal inimestel ja ahvidel tehtud katsed, mille tellis transpordisektoriga seotud keskkonna- ja tervishoiuküsimustega tegelev Euroopa uurimisrühm (EUGT) ning mille eesmärk oli näidata, et uute sõidukite diiselmootorite heitgaasid ei ole tervisele ohtlikud;
37. palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada, et sedalaadi katseid, mis on eetiliselt vastuvõetamatud ja igas mõttes õigustamatud, enam kunagi liidu territooriumil ei korrataks;
38. kutsub komisjoni üles kaaluma standardite kehtestamist sõidukite heite kohta, mis ei ole seotud heitgaasidega;
39. palub komisjonil käsitleda ehitusmasinatest tulenevat heidet laiemalt kui väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate määru⁽¹⁾, korraldades mõjuhindangu heitevabade ehitusmasinate potentsiaali kohta õhu- ja müra^{saaste} taseme vähendamisel ning selle võimaliku arvessevõtmise kohta asjaomaste ELi õigusaktide tulevasel läbivaatamisel;
40. usub, et heite kontrolli piirkonnad võivad aidata parandada õhu kvaliteeti rannikulinna^{des}, kus on laevanduse põhjustatud suur väävel- ja lämmastikoksiidide saaste tase; julgustab seetõttu asjaomaseid liikmesriike osalema Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) kontekstis, et edendada heite kontrolli piirkondade rakendamist ELi vetes, ning kutsub komisjoni üles toetama kõiki sellekohaseid jõupingutusi;

Põllumajandus

41. võtab teadmiseks, et praegune toidutootmis- ja loomakasvatussüsteem tekitab liigselt ammoniaagi (NH₃), di^lämmastikoksiidi (N₂O) ja metaani (CH₄) heitkoguseid ning et 94 % ammoniaagi- ja 40 % metaaniheitest pärineb põllumajandusest;
42. juhib tähelepanu sellele, et nagu Euroopa Keskkonnaamet on rõhutanud, on põllumajandus ELis suuruselt kolmas PM₁₀-osakeste heite allikas;
43. tuletab meelde Euroopa Keskkonnaameti 2017. aasta teadaannet, et põllumajanduse ammoniaagiheide on kevaditi kõikjal Euroopas täheldatava tahkete osakeste suure kontsentratsiooni üks põhjustaja, ning järeldab, et ammoniaagiheitel on oma osa on nii lühi- kui ka pikaajaliste tervisekahjustuste tekkes;
44. rõhutab, et linnapiirkondades moodustab ammoniaagi heide ligikaudu 50 % õhusaaste mõjust tervisele, kuna ammoniaak on tahkete osakeste peamine lähteaine; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama ELi ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) reformi kui võimalust põllumajandussektorist lähtuva õhusaaste vähendamiseks;
45. rõhutab asjaolu, et tehnilised meetmed ammoniaagi heitkoguste piiramiseks on küll olemas, kuid seni on neid kasutanud vaid mõni üksik liikmesriik; tuletab meelde, et nende hulgas on lämmastiku käitlemine, arvestades kogu lämmastikuringet; kariloomade söötmise strateegiad, et vähendada veiste, sigade ja kodulindude poolt eritatavat lämmastikku; vähesaastav sõnniku ja väetiste laotamine pinnasele; vähesaastavad sõnnikuladustamistehnikad; vähesaastavad sõnniku töötlemise ja kompostimise tehnikad; vähesaastavate loomapidamishoonete süsteemid; ja vähesaastavad lähenemisviisid mineraalväetiste kasutamisele;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sise^põlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).

Kolmapäev, 13. märts 2019

46. palub kaasseadusandjatel lisada tulevasse ühisesse põllumajanduspoliitikasse kõigile liidu kodanikele kasulikud meetmed, mis võimaldaksid põllumajandustootjatel vähendada sektori üldist õhusaasteainete heidet;
47. rõhutab, et teaduslikud tõendid näitavad aina veenvamalt intensiivse loomakasvatuse kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale nii Euroopas kui ka kogu maailmas;
48. tuletab meelde, et põllumajandusest tulenev metaaniheide on inimeste tervist kahjustava troposfääriosooni oluline lähteaine ja et 98 % ELi linnarahvastikust puutub kokku WHO suunistes lubatud kõrgema osoonitasemega;
49. rõhutab, et metaaniheide ei ole ELi õhusaastet käsitlevate õigusaktide ega ka liidu kliimapolitikaga konkreetselt reguleeritud;
50. toonitab, et on olemas mitmesuguseid kulutõhusaid viise metaaniheite käsitlemiseks, ilma et see mõjutaks liha ja piima tarbimist; on seisukohal, et heitkoguseid on võimalik vähendada sõnniku käitlemise abil, kui võetakse kasutusele lihtsad ja kulutõhusad meetmed alates sobivatest ladustamise tehnikatest kuni asjakohaste laotamise tehnikateni; on lisaks seisukohal, et toitmisstrateegiate muutmine (nt lisades sööta liblikõielisi taimi, nagu harilik lutsern ja lina) vähendaks oluliselt soolesisese metaani heidet; tuletab meelde, et pärast anaeroobset seedimist alles jäänud materjal, mille puhul orgaanilised jäätmel on mikroorganismide tegevusel lagunenud ja ümber töödeldud biogaasiks, on toitainerikas ja seda saab kasutada loodusliku väetisena;
51. rõhutab, et õhusaaste kontrolli kulud on Euroopa põllumajandussektoris oluliselt madalamad kui teistes sektorites, kus on juba rakendatud rangem heitkoguste kontroll;
52. leiab, et tulevikus tuleks ÜPP rahastamine siduda kohustuslike õhusaaste vähendamise meetmetega;

Energeetika

53. tuletab meelde, et energia tootmis- ja jaotamissektorist lähtub üle poole vääveloksiidi (SO_x) ja viiendik lämmastikoksiidi (NO_x) heitkogustest Euroopa Keskkonnaameti 33 liikmesriigis;
54. tõstab esile kivi- ja pruunsöeküttega töötavate elektrijaamade suurt panust elavhõbeda heitkogustesse ELis ja rõhutab, et 62 % liidu tööstuse elavhõbedaheiteid pärineb söeküttega töötavatest elektrijaamadest;
55. tuletab meelde, et elavhõbe on ohtlik neurotoksiin, mis kahjustab närvisüsteemi isegi suhteliselt vähese kokkupuute korral;
56. kiidab heaks vähemalt kümne ELi liikmesriigi võetud kohustuse loobuda järk-järgult söe kasutamisest; kutsub ülejäänud liikmesriike üles vähemalt 2030. aastaks järk-järgult lõpetama söe kasutamise energiaallikana;
57. tunnistab kaugkütte olulist rolli heite vähendamisel ning toonitab, et hästi välja töötatud kaugküttegaamad on üks olulisemaid õhusaaste piiramist võimaldavaid tegureid; julgustab liikmesriike, kus kaugkütet ei kasutata, kaaluma sellise süsteemi kasutuselevõtu eeliseid;
58. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles ergutama taastuvatel energiaallikatel põhinevate tõhusate koduküttelehenduste kasutuselevõttu, et aidata kõikjal liidus vähendada õhusaasteainete eraldumist kodumajapidamistest;

Siseõhu saastatus

59. rõhutab asjaolu, et inimesed veedavad ligi 90 % ajast siseruumides, kus õhk võib olla oluliselt rohkem saastunud kui väljas;

Kolmapäev, 13. märts 2019

60. tuletab meelde, et siseõhu halb kvaliteet põhjustab maailmas ligi 10 % mittenakkushaigustest ja et kontorite halb siseõhk vähendab ka tootlikkust; nõuab tungivalt, et komisjon määraks kindlaks ühtlustatud katsestandardid õhusaaste mõõtmiseks sisekeskkonnas;

61. on arvamisel, et siseruumide õhukvaliteedi tunnistuse esitamise kohustus peaks kehtima kõigi uute ja renoveeritud ehitiste kohta liidus ning selles tuleks arvesse võtta kehtivaid tulemusnäitajaid ja katsemeetodeid, mis põhinevad standardil EN 16798-1 ja WHO siseõhu kvaliteedi suunistel;

62. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon võtaksid vastu ja rakendaksid õhusaaste vähendamise meetmed, mis on suunatud saasteallikale, võttes arvesse sise- ja välisõhu saasteallikate erinevusi;

Õhusaaste teaduslik uurimine ja seire

63. tunnistab, et õhusaaste teaduslik uurimine on keeruline ja tulemused ebakindlad, ning pooldab seetõttu eri teadmusliikide, sealhulgas kodanike teadusalgatuste⁽¹⁾ kasutamist õhukvaliteedi jälgimisel ja meetmete hindamisel; rõhutab, et oluline on suurendada üldsuse teadlikkust ja teavitamist, kaasates kodanikud õhukvaliteedi teemade käsitlemisel;

64. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama teadus- ja arendustegevust ning sertifitseerimist ELi tasandil innovaatiliste arukate mitmikanduritega süsteemide jaoks nii sise- kui ka välisõhu kvaliteedi seireks; rõhutab, et arukad õhukvaliteedi seiresüsteemid võivad olla toimiv vahend kodanike teadusalgatuste jaoks ja kasulikud ka inimestele, kes kannatavad astma ja südame-veresoonkonna haiguste all;

65. palub liikmesriikidel tagada õhu kvaliteedi piisav, representatiivne, täpne ja pidev mõõtmine ning jälgimine; tuletab meelde, kui tähtis on seirejaamade kohaliku suurtes linnastutes, kus esinevad õhukvaliteedi probleemid, võttes arvesse, et halb asukoht ei võimalda võtta asjakohaseid järelmeetmeid rahva tervise kaitseks;

66. palub liikmesriikidel moodustada sõltumatud õhukvaliteedi nõukogud, kes vastutaksid õhukvaliteedi analüüsimise ning võetud meetmete piisavuse hindamise eest; on arvamisel, et neid analüüse tuleks teha kohalikul tasandil igal kuul ning need tuleks avaldada;

67. on arvamisel, et on vaja rohkem teadusuuringuid väiksemate tahkete osakeste, sealhulgas PM₁ ja üliväikeste tahkete osakeste mõju kohta tervisele;

Rahalised kaalutlused

68. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaotaksid kooskõlas võrdsete tingimuste põhimõttega mis tahes maksustiimulid, maksusoodustused või eelarvehahendite ümberpaigutamised, mis otseselt või kaudselt soosivad kõrge heitetasemega transpordivahendeid;

69. tuletab meelde tulude kasutamise põhimõtet seoses teemaksudega ning nõuab, et vajaduse korral suunataks osa maanteetaristu kasutamisest saadavast tulust linnaõhu kvaliteedi parandamist toetavate meetmete rahastamisse;

70. juhib tähelepanu vajadusele toetada piirkondi, mida mõjutab energiasüsteemi ümberkujundamine, eriti kaevanduspiirkondi, kuna need on sageli vaesed piirkonnad, mida pahatihti iseloomustab suur kahjulike ainete kontsentratsioon õhus;

71. nõuab fossiilkütuste toetuste järkjärgulist kaotamist;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/multimedia/citizen_science_en.htm.

Kolmapäev, 13. märts 2019

72. palub liikmesriikidel suurendada teadusuuringute rahastamist, mille eesmärk on uurida õhukvaliteedi mõju tervisele, ühiskonnale ja majandusele, kaasa arvatud seonduvate välistõjude hindamine, ning selliste uuringute rahastamist, mis käsitlevad terviklikumaid mõõtestraateegiaid, mis õhusaastega kokkupuute kajastamisel võtaksid arvesse üksikisikute aja- ja ruumitrajektore; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles andma linnadele ja omavalitsustele piisavalt vahendeid õhusaaste vähendamiseks;

o

o o

73. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0195

Vastuväited rakendusaktile: teatavate ainete, sealhulgas klotianidiini jääkide piirnormid

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni määruse (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate klotianidiini, tsükloksüdiimi, epoksikonasooli, flonikamiidi, haloksüfopi, mandestrobiini, mepikvaadi, *Metschnikowia fructicola* tüve NRRL Y-27328 ja proheksadiooni jääkide piirnormidega) eelnõu kohta (D059754/02 – 2019/2520(RPS))

(2021/C 23/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni määruse (millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 396/2005 II, III ja IV lisa seoses teatavates toodetes või nende pinnal esinevate klotianidiini, tsükloksüdiimi, epoksikonasooli, flonikamiidi, haloksüfopi, mandestrobiini, mepikvaadi, *Metschnikowia fructicola* tüve NRRL Y-27328 ja proheksadiooni jääkide piirnormidega) eelnõu (D059754/02,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrust (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta ⁽²⁾, eriti selle artikli 5 lõiget 1 ja artikli 14 lõike 1 punkti a,
 - võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 25. novembri 2014. aasta põhjendatud arvamust, mis käsitleb klotianidiini ja tiametoksaami jääkide kehtivate piirnormide läbivaatamist vastavalt määruse (EÜ) nr 396/2005 artiklile 12 ja mis avaldati 4. detsembril 2014 ⁽³⁾,
 - võttes arvesse EFSA 30. augusti 2018. aasta põhjendatud arvamust klotianidiini jääkide kehtiva piirnormi muutmise kohta kartulite puhul, mis avaldati 20. septembril 2018 ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee 27. novembri 2018. aasta arvamust,
 - võttes arvesse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ⁽⁵⁾ artikli 5a lõike 3 punkti b ja artikli 5a lõiget 5,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3 ning lõike 4 punkti c,
- A. arvestades, et klotianidiin on neonikotinoidne insektitsiid ja teise neonikotinoidi, tiametoksaami peamine metaboliit, mida kasutatakse paljude putukate, sealhulgas tolmeldajate vastu;

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽²⁾ ELT L 70, 16.3.2005, lk 1.

⁽³⁾ DOI: 10.2903/j.efsa.2014.3918, EFSA Journal 2014; 12(12):3918.

⁽⁴⁾ DOI: 10.2903/j.efsa.2018.5413, EFSA Journal 2018; 16(9):5413.

⁽⁵⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- B. arvestades, et EFSA võttis 21. septembril 2017 vastu arvamuse neonikotinoidide toksilisuse kohta;
- C. arvestades, et EFSA avaldas 28. veebruaril 2018 ajakohastatud riskihinnangud kolme neonikotinoidi – klotianidiini, imidaklopridi ja tiametoksaami – kohta, milles kinnitatakse, et enamik neonikotinoide sisaldavate pestitsiidide kasutamise viisi ohustab metsmesilasi ja meemesilasi ⁽¹⁾;
- D. arvestades, et klotianidiin on üks kolmest liidus keelustatud neonikotinoidist;
- E. arvestades, et mitmest uuringust nähtub, et klotianidiin mõjutab maksa ja neeru ainevahetust ning avaldab immuuntoksilist mõju imetajatele ⁽²⁾;
- F. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 191 lõikes 2 on sätestatud ettevaatusprintsip kui üks liidu õiguse aluspõhimõtteid;
- G. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 1 kohaselt tuleb kogu liidu poliitika ja meetmete kindlaksmääramisel ja rakendamisel tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse;
- H. arvestades, et direktiivi 2009/128/EÜ eesmärk on saavutada liidus pestitsiidide säästev kasutamine, vähendades pestitsiidide kasutamisest inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale tulenevaid riske ja mõju ning edendades integreeritud taimekaitse ja alternatiivsete lähenemisviiside või võtete, näiteks pestitsiidide mittekeemiliste alternatiivide kasutamist liidus;
- I. arvestades, et komisjoni määruse eelnõus leitakse seoses Ameerika Ühendriikides kartulite puhul kasutatud klotianidiiniga impordile kehtestatud jääkide piirnormi taotluste põhjal, et tuleb kehtestada kõrgemad jääkide piirnormid, hoidmaks ära kaubandustõkkeid selliste põllukultuuride importimisel;
- J. arvestades, et komisjoni ettepanek suurendada klotianidiini jääkide piirnorme äratas kahtlusi ettevaatuspõhimõtte tõttu, võttes arvesse puudulikku andmeid ja jätkuvat ebakindlust klotianidiini mõju osas rahvatervisele, noortele imetajatele ja keskkonnale;
- K. arvestades, et EFSA väidab seoses taotlusega suurendada jääkide piirnorme, et liikmesriigid peavad hiljemalt 19. septembriks 2018 kas muutma toimeainena klotianidiini sisaldavate taimekaitsevahendite lube, mis kehtivad komisjoni rakendusmääruse (EL) 2018/784 ⁽³⁾ alusel, või need tühistama; arvestades, et sellised piirangud klotianidiini heakskiitmise tingimustele ei ole asjakohased, sest jääkide piirnormi kohaldamine on seotud imporditud kultuuriga;
- L. arvestades, et oma 30. augusti 2018. aasta arvamuses märgib EFSA järgmist: „Kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikliga 6 esitab äriühing Bayer CropScience AG Saksa riigi pädevale asutusele (hindav liikmesriik) taotluse kehtestada Kanadast imporditud kartulites sisalduva toimeaine klotianidiini suhtes impordile kehtestatav jääkide piirnorm. Hindav liikmesriik koostas määruse (EÜ) nr 396/2005 artikli 8 kohase hindamisaruande, mis esitati Euroopa Komisjonile ja edastati Euroopa Toiduohutusametile (EFSA) 26. aprillil 2018. Hindav liikmesriik tegi ettepaneku kehtestada Kanadast imporditud kartuli suhtes jääkide piirnormiks 0,3 mg/kg“;
- M. arvestades, et EFSA 30. augusti 2018. aasta arvamuses esitatud järeldustes põhjendatakse klotianidiini jääkide piirnormi suurendamist vajadusega järgida Kanada normatiivseid väärtusi ning jäetakse täielikult analüüsimata neonikotinoidide ja nende kasutamise kumulatiivne keskkonnamõju;

⁽¹⁾ DOI: 10.2903/sp.efsa.2018.EN-1378.

⁽²⁾ Bal R. jt, „Effects of clothianidin exposure on sperm quality, testicular apoptosis and fatty acid composition in developing male rats“, *Cell Biol Toxicol*, kd 28, nr 3, 2012, lk 187–200; Tokumoto J. jt, „Effects of exposure to clothianidin on the reproductive system of male quails“, *J. Vet. Med. Sci.*, kd 75, nr 6, 2013, lk 755–760; Wang Y. jt, „Metabolism distribution and effect of thiamethoxam after oral exposure in Mongolian racerunner (*Eremias argus*)“, *J. Agric. Food Chem.*, kd 66, nr 28, 2018, lk 7376–7383; Wang X. jt, „Mechanism of neonicotinoid toxicity: Impact on oxidative stress and metabolism“, *Annu. Rev. Pharmacol. Toxicol.*, kd 58, nr 1, 2018, lk 471–507.

⁽³⁾ Komisjoni 29. mai 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/784, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeaine klotianidiini heakskiitmise tingimustega (ELT L 132, 30.5.2018, lk 35).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- N. arvestades, et EFSA järeldused on sõnastatud teoreetiliste kaalutluste alusel, eriti mis puudutab lühiajalise riskiga seotud maksimaalset päevadoosi; arvestades, et EFSA analüüsi mõne aspekti teoreetiline laad tekitab kahtlusi ameti võimes toetuda empiirilistele faktidele ja seega ka kahtlusi, kas analüüsi tulemused kajastavad tegelikkust;
- O. arvestades, et EFSA järeldas, et klotianidiini jääkide piirnormide suurendamine ei kujuta tõenäoliselt endast ohtu tarbijate tervisele; arvestades siiski, et see otsus sisaldab teatavat tõenäosust, mistõttu jääb teatav kahtlus jääkide uute piirnormide tegeliku ohutuse suhtes;
1. on vastu komisjoni määruse eelnõu vastuvõtmisele;
 2. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 396/2005 sätestatud rakendamisolulisi;
 3. on seisukohal, et komisjoni määruse eelnõu ei ole kooskõlas määruse (EÜ) nr 396/2005 eesmärgi ja sisuga;
 4. märgib, et määruse eelnõu kohaselt oleks klotianidiini jääkide kehtiv piirnorm endise 0,03 mg asemel 0,3 mg/kg;
 5. leiab, et klotianidiini jääkide piirnormiks peaks jääma 0,03 mg/kg;
 6. on seisukohal, et otsus klotianidiini registreerimise kohta ei ole põhjendatud, kuna puuduvad piisavad tõendid selle kohta, et välditakse lubamatuid riske loomadele, toiduohutusele ja tolmeldajatele;
 7. märgib, et isegi kui menetluses järgitaks kehtivat pestitsiidide käsitlevat direktiivi 2009/128/EÜ, kajastuvad asjaolus, et taotluse esitanud Saksamaa äriühing valis hindavaks liikmesriigiks Saksa riigi pädeva asutuse, mitme sidusrühma tõstatatud mureküsimumed seoses pestitsiidide hindamise protsessiga, nagu on märgitud Euroopa Parlamendi 16. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni (pestitsiididele lubade andmise ELi menetluse kohta) ⁽¹⁾ põhjendustes AJ ja AK;
 8. tuletab meelde, et klotianidiini kasutamine pestitsiidina mõjutab tolmeldajaid ülemaailmsel tasandil ⁽²⁾;
 9. on seisukohal, et EFSA arvamuses ei võetud arvesse kumulatiivset riski inimeste tervisele ja mesilastele; on veendunud, et jääkide piirnormide hindamisel tuleks arvesse võtta mõju tolmeldajatele ja keskkonnale; kutsus liikmesriike ja EFSAt üles pöörama jääkide piirnorme puudutavate taotluste hindamisel suuremat tähelepanu rahvatervisele ja tolmeldajate tervisele;
 10. palub komisjonil määruse eelnõu tagasi võtta;
 11. palub komisjonil esitada ELi toimimise lepingu alusel uue seadusandliku ettepaneku, milles järgitaks ettevaatuspõhimõtet;
 12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0023.

⁽²⁾ El Hassani, A. K., Dacher, M., Gary, V., Lambin, M., Gauthier, M., Armengaud, C., „Effets sublétaux de l'Acétamipride et du Thiamethoxam sur le comportement de l'abeille (*Apis mellifera*)“, 23. mai 2014, https://www.researchgate.net/publication/255636607_Effets_sublétaux_de_l%27Acétamipride_et_du_Thiamethoxam_sur_le_comportement_de_l%27abeille_Apis_mellifera

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0196

Geneetiliselt muundatud mais 4114 (DP-ØØ4114-3)

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 4114 (DP-ØØ4114-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060242/03 – 2019/2551(RSP))

(2021/C 23/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 4114 (DP-ØØ4114-3) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060242/03,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 19. aprillil 2018 vastu võetud, 24. mail 2018 avaldatud ja 5. juulil 2018 muudetud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide kasutamiseks lubade andmisele ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Toiduks ja sööda kasutatava geneetiliselt muundatud maisi 4114 hindamist käsitlev teaduslik arvamus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (taotlus EFSA-GMO-NL-2014-123), EFSA Journal 2018; 16(5):5280, lk 25 <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5280>

⁽⁴⁾ — 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitoot (Zea mays L., liin 1507) (ELT C 482, 23.12.2016, lk 110);

— 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (ELT C 399, 24.11.2017, lk 71);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 19);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 17);

Kolmapäev, 13. märts 2019

-
- 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 (MST-FGØ72-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 15);
 - 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid (ELT C 86, 6.3.2018, lk 108);
 - 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (ELT C 86, 6.3.2018, lk 111);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisiliini MON 810 külviseemnete turule laskmise luba (ELT C 215, 19.6.2018, lk 76);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 toodete turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 80);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 70);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi 1507 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 73);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 83);
 - 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud toodete ja samuti geneetiliselt muundatud maisi (milles on kombineeritud kaks, kolm või neli Bt11, 59122, MIR604, 1507 ja GA21 transformatsiooni) turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 298, 23.8.2018, lk 34);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 307, 30.8.2018, lk 71);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB119 (BCS-GHØØ5-8) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 307, 30.8.2018, lk 67);
 - 13. septembri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-68416-4 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 337, 20.9.2018, lk 54);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 × A5547-127 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 55);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-44406-6 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 60);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 1507 (DAS-Ø15Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 122);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba 305423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 127);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud rapsisorte MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8) ja MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6) sisaldavaid, neist koosnevaid või neist toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 133);
 - 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 59122 (DAS-59122-7) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0051);

Kolmapäev, 13. märts 2019

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

— võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,

A. arvestades, et Pioneer Overseas Corporation esitas 27. novembril 2014 Ameerika Ühendriikides asuva Pioneer Hi-Bred International Inc. nimel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 5 ja 17 Madalmaade riiklikule pädevale asutusele taotluse geneetiliselt muundatud maisi 4114 sisaldava, sellest koosneva või sellest toodetud toidu, toidu koostisosade ja sööda turulelaskmiseks (edaspidi „taotlus“), ning taotlus hõlmas ka selliste geneetiliselt muundatud maisi 4114 sisaldavate või sellest koosnevate toodete turule laskmist, mida kasutatakse muudel eesmärkidel kui toiduks ja söödaks, välja arvatud viljelemiseks;

B. arvestades, et 19. aprillil 2018 võttis EFSA taotluse kohta vastu soodsa arvamuse;

C. arvestades, et geneetiliselt muundatud mais 4114 töötati välja, et selles avalduksid kolm insektitsiidset valku (Cry1F, Cry34Ab1 ja Cry35Ab1), mis kaitsevad maisi teatavate liblikaliste ja mardikaliste kahjurite eest, ja valk PAT, mis annab vastupidavuse taimekaitsevahendi toimeaine glufosinaatammooniumi suhtes;

-
- 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89034-3 × MON-ØØ6Ø3-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks MON 87427, MON 89034 ja NK603 transformatsioonidest, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/420/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0052);
 - 3. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud suhkrupeedist H7-1 (KM-ØØØH71-4) toodetud toidu ja sööda turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0197);
 - 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi GA21 (MON-ØØØ21-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0221);
 - 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse selliste toodete turule laskmist, mis sisaldavad geneetiliselt muundatud maisi 1507 × 59122 × MON 810 × NK603 või geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm 1507, 59122, MON 810 ja NK603 transformatsiooni, koosnevad sellest või on sellest toodetud, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2009/815/EÜ, 2010/428/EL ja 2010/432/EL vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0222);
 - 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × MON 810 (MON-ØØ6Ø3-6 × MON-ØØ81Ø-6) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0416);
 - 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 87427, MON 89034, 1507, MON 88017 ja 59122 ühekordset transformatsiooni, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2011/366/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0417);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusotsust 2013/327/EL seoses niisuguse loa pikendamisega, mis on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 antud geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 või Ms8 × Rf3 sisaldava või nendest koosneva sööda turule laskmiseks (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0057);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 5307 (SYN-Ø53Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0058);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87403 (MON-874Ø3-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0059);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0060).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Täiendavate herbitsiidide jäägid ja koostisosad

- D. arvestades, et täiendavate herbitsiidide, käesoleval juhul glufosinaadi kasutamine kuulub herbitsiidiresistentsete taimede kasvatamisel tavalise põllumajandustava juurde ning seega on eeldatav, et need puutuvad kokku nii suuremate kui ka korduvate doosidega, millega ei kaasne üksnes suuremad jäägid saagis ja seega imporditud tootes, vaid need võivad mõjutada ka geneetiliselt muundatud taime koostist ja selle põllumajanduslikke näitajaid;
- E. arvestades, et alates 1. augustist 2018 ei ole liidus enam lubatud glufosinaat, kuna see on liigitatud reproduktiivtoksiliseks aineks ja kuulub seega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 kehtestatud piirkriteeriumide alla ⁽¹⁾;
- F. arvestades, et teave herbitsiidide ja nende metaboliitide jäägi tasemete kohta on vajalik herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede põhjaliku riskihindamise jaoks; arvestades, et pihustatavate herbitsiidide jääke peetakse EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusest väljapoole jäävaks; arvestades, et geneetiliselt muundatud maisile pihustatavate herbitsiidide mõju ei ole hinnatud;
- G. arvestades, et osana liidu kooskõlastatud mitmeaastasest kontrolliprogrammist aastateks 2019, 2020 ja 2021 ei ole liikmesriigid kohustatud mis tahes imporditavate maisitoodete glüfosaadijääke mõõtma, et kontrollida maksimaalsete jääkide piirnormati järgimist ⁽²⁾; arvestades, et ei ole võimalik tagada, et glüfosaadijäägid geneetiliselt muundatud maisis MON 4114 vastavad liidu maksimaalsete jääkide piirnormidele;

Bt-toksiinid

- H. arvestades, et geneetiliselt muundatud maisis 4114 avaldub kolm Bt-toksiini (valgud Cry1F, Cry34Ab1 ja Cry35Ab1), mis kaitsevad maisi teatavate liblikaliste ja mardikaliste kahjurite eest;
- I. arvestades, et kuigi Cry1 valkudel on tuvastatud adjuvantsed omadused, mis tähendab, et need võivad tugevdada muude toiduainete allergeenilisi omadusi, ei ole EFSA seda analüüsinud; arvestades, et see on problemaatiline, sest Bt-toksiinid võivad seguneda allergeenidega toidus ja söödas, nagu sojaoad;
- J. arvestades, et 2017. aastal tehtud teaduslikus uuringus Bt-toksiinide ja pihustatud täiendavate herbitsiidide jääkide võimaliku tervisemõju kohta jõuti järeldusele, et erilist tähelepanu tuleks pöörata herbitsiidide jääkidele ja nende koostoimele Bt-toksiinidega ⁽³⁾; arvestades, et seda EFSA ei uurinud;

Demokraatliku legitiimsuse vähesus

- K. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et loa andmist ei toetatud liikmesriikide kvalifitseeritud häälteenamusega;
- L. arvestades, et komisjon mõistis nii oma 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirjas kui ka 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirjas hukka asjaolu, et pärast määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumist on

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

⁽²⁾ Komisjoni 9. aprilli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/555 (ELT L 92, 10.4.2018, lk 6).

⁽³⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5236067/>

Kolmapäev, 13. märts 2019

komisjon loa andmise otsused vastu võtnud ilma liikmesriikide komitee toetava arvamusega, ja et toimiku tagasisaatmine komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis oli varem kogu menetluse puhul väga erandlik, on geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomasööda lubamist käsitlevate otsuste langetamisel muutunud tavapäraseks; arvestades, et president Jean-Claude Juncker on sellise tava juba mitmel korral hukka mõistnud, pidades seda ebademokraatlikuks ⁽¹⁾;

M. arvestades, et Euroopa Parlament lükkas 28. oktoobril 2015 esimesel lugemisel ⁽²⁾ tagasi 22. aprilli 2015. aasta seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, ning palus komisjonil see tagasi võtta ja esitada uus ettepanek;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 ette nähtud rakendamisvolitusi;

2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 ⁽³⁾ sätestatud üldpõhimõtetega luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrgel tasemel kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;

3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;

4. palub komisjonil mitte anda ei toiduks ega söödaks importimise luba ühegi geneetiliselt muundatud taime kohta, mis on muudetud tolerantseks herbitsiidile, mille kasutamine ei ole liidus lubatud, käesoleval juhul glufosinaadile;

5. palub komisjonil mitte anda luba ühelegi herbitsiiditolerantsele geneetiliselt muundatud taimele, ilma et oleks täielikult hinnatud täiendavate herbitsiidide, metaboliitide ja kaubanduslike valmististega pihustamise jääke neid kultuure kasvatavates riikides;

6. palub komisjonil integreerida täielikult täiendavate herbitsiidide kasutamise ja nende jääkide riskihindamine herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taim on ette nähtud viljelemiseks liidus või importimiseks liitu toiduks ja söödaks;

7. kordab oma valmisolekut jätkata tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub nõukogul jätkata kiiremas korras tööd, mis on seotud selle komisjoni ettepanekuga;

8. kutsub komisjoni üles peatama rakendusotsuste vastuvõtmine geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) loataotluste kohta, kuni loa andmise korda on muudetud eesmärgiga kõrvaldada puudused kehtivas korras, mis on osutunud ebasobilikuks;

⁽¹⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu avakõnet, mis on lisatud Euroopa Komisjoni järgmisele koosseisule antud poliitikasuunistele (15. juuli 2014, Strasbourg), või 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (14. september 2016, Strasbourg).

⁽²⁾ ELT C 355, 20.10.2017, lk 165.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

9. palub, et komisjon võtaks tagasi ettepanekud GMOde lubamise kohta, kui alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee ei esita arvamust geneetiliselt muundatud organismide heakskiitmise kohta kas viljelemise või toidus ja söödas kasutamise eesmärgil;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0197

Geneetiliselt muundatud mais MON 87411 (MON-87411-9)

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87411 (MON-87411-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060243/03 – 2019/2552(RSP))

(2021/C 23/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87411 (MON-87411-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060243/03,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 31. mail 2018. aastal vastu võetud ja 28. juunil 2018. aastal avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide kasutamiseks lubade andmisele ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud maisi MON 87411 kasutamise kohta toiduks ja söödaiks, impordiks ja töötlemiseks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (taotlus EFSA-GMO-NL-2015-124), EFSA Journal 2018; 16(6):5310, lk 29, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5310>

⁽⁴⁾ — 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitoot (Zea mays L., liin 1507) (ELT C 482, 23.12.2016, lk 110);

— 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (ELT C 399, 24.11.2017, lk 71);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 19);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 17);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 (MST-FGØ72-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 15);

— 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid (ELT C 86, 6.3.2018, lk 108);

Kolmapäev, 13. märts 2019

-
- 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (ELT C 86, 6.3.2018, lk 111);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisiliini MON 810 külviseemnete turule laskmise luba (ELT C 215, 19.6.2018, lk 76);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 toodete turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 80);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 70);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi 1507 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 73);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 83);
 - 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud toodete ja samuti geneetiliselt muundatud maisi (milles on kombineeritud kaks, kolm või neli Bt11, 59122, MIR604, 1507 ja GA21 transformatsiooni) turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 298, 23.8.2018, lk 34);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 307, 30.8.2018, lk 71);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB119 (BCS-GHØØ5-8) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 307, 30.8.2018, lk 67);
 - 13. septembri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-68416-4 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 337, 20.9.2018, lk 54);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 × A5547-127 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 55);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-44406-6 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 60);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 1507 (DAS-Ø15Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 122);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba 305423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 127);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud rapsisorte MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8) ja MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6) sisaldavaid, neist koosnevaid või neist toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 133);
 - 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 59122 (DAS-59122-7) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0051);
 - 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks MON 87427, MON 89034 ja NK603 transformatsioonidest, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/420/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0052);
 - 3. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud suhkrupeedist H7-1 (KM-ØØØH71-4) toodetud toidu ja sööda turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0197);

Kolmapäev, 13. märts 2019

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

— võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,

A. arvestades, et 5. veebruaril 2015 esitas Monsanto Europe N.V. Monsanto Company (Ameerika Ühendriigid) nimel kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 5 ja 17 Madalmaade riiklikule pädevale asutusele taotluse maisi MON 87411 sisaldava, sellest koosneva või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turulelaskmiseks (edaspidi „taotlus“), ning taotlus hõlmas ka selliste geneetiliselt muundatud maisist MON 87411 koosnevate toodete turule laskmist, mida kasutatakse muudel eesmärkidel kui toiduks ja söödaks, välja arvatud viljelemiseks;

B. arvestades, et 31. mail 2018 võttis EFSA taotluse kohta vastu heakskiitva arvamuse;

C. arvestades, et geneetiliselt muundatud mais MON 87411 arendati välja resistentsuse saavutamiseks maisi juureusside vastu geeni Bt Cry3Bb1 mutatsiooni ja DvSnf7 dsRNA ekspressioonikasseti avaldumise teel ning tolerantsuse saavutamiseks glüfosaati sisaldavate herbitsiidide suhtes;

D. arvestades, et maisi juureusside resistentsuse tõttu Bt-valkude, sealhulgas Cry3Bb1 suhtes mõnes Ameerika Ühendriikide maisikasvatuspäringkonnas on geneetiliselt muundatud mais MON 87411 arendatud tootma ka insektitsiidset kaheaheelalist RNAd, dsRNAd;

E. arvestades, et sihtorganismi (praegusel juhul maisi juureussi vastsete) soolestikus imenduva dsRNA soovitud toime on sekkuda põhiliste bioloogiliste protsesside geeniregulatsiooni, surmates sellega juureussi;

-
- 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi GA21 (MON-ØØØ21-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0221);
 - 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse selliste toodete turule laskmist, mis sisaldavad geneetiliselt muundatud maisi 1507 × 59122 × MON 810 × NK603 või geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm 1507, 59122, MON 810 ja NK603 transformatsiooni, koosnevad sellest või on sellest toodetud, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2009/815/EÜ, 2010/428/EL ja 2010/432/EL vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0222);
 - 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × MON 810 (MON-ØØ6Ø3-6 × MON-ØØ81Ø-6) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0416);
 - 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 87427, MON 89034, 1507, MON 88017 ja 59122 ühekordset transformatsiooni, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2011/366/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0417);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusotsust 2013/327/EL seoses niisuguse loa pikendamisega, mis on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 antud geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 või Ms8 × Rf3 sisaldava või nendest koosneva sööda turule laskmiseks (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0057);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 5307 (SYN-Ø53Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0058);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87403 (MON-874Ø3-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0059);
 - 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0060).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- F. arvestades, et komisjoni rakendusotsuses (EL) nr 503/2013 ⁽¹⁾ sätestatakse, et kui geneetiliselt muundatud taimede puhul kasutatakse geenide vaigistamise meetodeid RNAi-ga, on vaja võimalike muude kui sihtgeenide tuvastamiseks teha bioinformaatiline analüüs; arvestades, et sellega seoses nõuab põhjalik analüüs dsRNA struktuuri võrdlemist nende organismide (sealhulgas muude kui sihtorganismide) genoomipiirkondadega, mis võivad molekulidega kokku puutuda;
- G. arvestades, et EFSA piirdus oma kaalutlustes ja riskihindamises potentsiaalse soovimatu mõjuga taimede puhul, uurimata mõju inimestele ja loomadele ja nende soolestiku mikrobiomile, mis puutub maisiga kokku toidu- ja söödaahela kaudu; arvestades, et sõltumatu instituudi hinnangus on EFSA arvamust kirjeldatud strateegia „ära vaata – ära leia“ suurepärase näitena, mis on kehtiva regulatsiooniga kokkusobimatu ⁽²⁾;
- H. arvestades, et hinnangus jõutakse järeldusele, et muuhulgas eespool mainitud põhjusel ei ole EFSA molekulaarsete omaduste riskihinnang lõplik ega toidu- ja söödaohutuse kirjeldamiseks piisav;
- I. arvestades, et taotleja esitatud toksilisuse 90-päevane uuring näitas geneetiliselt muundatud maisiga MON 87411 toidetud rottide kehamassi statistiliselt olulist vähenemist; arvestades, et kuigi EFSA jättis selle tulemuse kõrvale, kuna sellega koos ei esitatud katsedieediga seotud kliinilisi tunnuseid ega seadekulga histopatoloogilisi muutusi, on mõeldav, et geneetiliselt muundatud maisis MON 87411 toodetud dsRNA võib mõjutada soolestiku mikrobiomi otseselt, ilma soolest vahetult imendumata, mis võib selgitada loomasöödauringute tulemusi, mis viitavad patoloogilise mõjuga massierinevustele; arvestades, et EFSA oleks pidanud seda edasi uurima;

Täiendavate herbitsiidide ja nende jääkide puudulik hindamine ja kontroll

- J. arvestades, et täiendavate herbitsiidide, käesoleval juhul glüfosaadi kasutamine kuulub herbitsiidiresistentsete taimede kasvatamisel tavalise põllumajandustava juurde ning seega on eeldatav, et taimed puutuvad kokku nii suuremate kui ka korduvate doosidega, millega ei kaasne üksnes suuremad jäägid saagis ja seega imporditud tootes, vaid need võivad mõjutada ka geneetiliselt muundatud taime koostist ja selle põllumajanduslikke näitajaid;
- K. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse osas on endiselt küsimusi; arvestades, et EFSA järeldas 2015. aasta novembris, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) järeldas 2017. aasta märtsis, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et vastupidiselt sellele liigitas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeensete ainete hulka;
- L. arvestades, et üldiselt on EFSA taimekaitsevahendite ja nende jääkide komisjon leidnud, et ei saa teha järeldusi geneetiliselt muundatud põllukultuuridele glüfosaadivalmististe pihustamise jääkide ohutuse kohta ⁽³⁾; arvestades, et lisandid ja nende segud, mida kasutatakse pihustamiseks mõeldud kaubanduslikes glüfosaadivalmististes, võivad olla mürgisemad kui toimeaine eraldi ⁽⁴⁾;
- M. arvestades, et liit on mürgisuse kartuse tõttu juba turult kõrvaldanud polüetoksüleeritud rasvamiinina tuntud glüfosaadi lisaaine; arvestades, et probleemseid lisaaineid ja segusid võidakse siiski lubada riikides, kus seda geneetiliselt muundatud maisi kasvatatakse (praegu Argentina, Brasiilia, Kanada ja Ameerika Ühendriigid);

⁽¹⁾ Komisjoni 3. aprilli 2013. aasta rakendusmäärus (EL) nr 503/2013, mis käsitleb loa taotlemist geneetiliselt muundatud toidule ja söödale Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1829/2003 kohaselt ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 641/2004 ja (EÜ) nr 1981/2006 (ELT L 157, 8.6.2013, lk 1).

⁽²⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_Maize%20Mon87411.pdf

⁽³⁾ EFSA järeldused toimeaine glüfosaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta, EFSA Journal 2015; 13(11):4302, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4302/epdf>

⁽⁴⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3955666/>

Kolmapäev, 13. märts 2019

- N. arvestades, et teave herbitsiidide ja nende metaboliitide jäägi tasemete kohta on vajalik herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede põhjaliku riskihindamise jaoks; arvestades, et herbitsiidide pihustamise jäägid ei kuulu EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni pädevusse; arvestades, et geneetiliselt muundatud maisile MON 87411 herbitsiidide pihustamise mõju ei ole hinnatud;
- O. arvestades, et liidu kooskõlastatud mitmeaastase kontrolliprogrammi osana aastateks 2019, 2020 ja 2021 ei ole liikmesriigid kohustatud mis tahes imporditavate maisitoodete glüfosaadijääke mõõtma, et kontrollida jääkide piirnormi järgimist⁽¹⁾; arvestades, et ei ole võimalik tagada, et glüfosaadijäägid geneetiliselt muundatud maisis MON 87411 vastavad liidu jääkide piirnormidele;

Demokraatliku legitiimsuse vähesus

- P. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et loa andmist ei toetatud liikmesriikide kvalifitseeritud hääleteenamusega;
- Q. arvestades, et komisjon mõistis nii oma 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirjas kui ka 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirjas hukka tõsiasja, et pärast määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumist on komisjon loa andmise otsused vastu võtnud ilma liikmesriikide komitee toetava arvamusega, ja et toimiku tagasisaatmine komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis oli varem kogu menetluse puhul väga erandlik, on geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomasööda lubamist käsitlevate otsuste tegemisel muutunud tavapäraseks; arvestades, et president Jean-Claude Juncker on sellise tava juba mitu korda hukka mõistnud, pidades seda ebademokraatlikuks⁽²⁾;
- R. arvestades, et Euroopa Parlament lükkas 28. oktoobril 2015 esimesel lugemisel⁽³⁾ tagasi 22. aprilli 2015. aasta seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, ning palus komisjonil selle tagasi võtta ja esitada uue ettepaneku;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruuses (EÜ) nr 1829/2003 ette nähtud rakendamisvolitusi;
 2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruuses (EÜ) nr 178/2002⁽⁴⁾ sätestatud üldpõhimõtetega luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrgel tasemel kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
 3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
 4. palub komisjonil mitte anda luba ühelegi herbitsiiditolerantsele geneetiliselt muundatud taimele, ilma et oleks täielikult hinnatud täiendavate herbitsiidide, metaboliitide ja kaubanduslike valmististega pihustamise jääke neid kultuure kasvatavates riikides;
 5. palub komisjonil integreerida täielikult täiendavate herbitsiidide kasutamise ja nende jääkide riskihindamine herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taim on ette nähtud viljelemiseks liidus või importimiseks liitu toiduks ja sööda;
 6. kordab oma valmisolekut jätkata tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub nõukogul jätkata kiiremas korras komisjoni ettepanekuga seotud tööd;

⁽¹⁾ ELT L 92, 10.4.2018, lk 6.

⁽²⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu avakõnet, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014) või 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

⁽³⁾ ELT C 355, 20.10.2017, lk 165.

⁽⁴⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

7. kutsub komisjoni üles peatama rakendusotsuste vastuvõtmise geneetiliselt muundatud organismide (GMOd) loataotluste kohta, kuni loa andmise korda on muudetud, et kõrvaldada puudused kehtivas korras, mis on osutunud ebasobilikuks;
 8. palub, et komisjon võtaks ettepanekud GMode lubamise kohta tagasi, kui alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee ei esita arvamust geneetiliselt muundatud organismide heakskiitmise kohta kas kasvatamise või toidus ja söödas kasutamise eesmärgil;
 9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0198

Geneetiliselt muundatud mais Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 ja alakombinatsioonid Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 ning MIR162 × 1507

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 ja alakombinatsioone Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 ning MIR162 × 1507 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060244/03 – 2019/2553(RSP))

(2021/C 23/08)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni rakendusotsuse eelnõu, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 ja alakombinatsioone Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 ning MIR162 × 1507 sisaldavaid, nendest koosnevaid või nendest valmistatud tooteid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (D060244/03,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 7 lõiget 3 ja artikli 19 lõiget 3,
- võttes arvesse määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletust, mille tulemusel arvamust ei esitatud,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes) ⁽²⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) 31. mail 2018. aastal vastu võetud ja 11. juulil 2018. aastal avaldatud arvamust ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles esitatakse vastuväiteid geneetiliselt muundatud organismide kasutamiseks lubade andmisele ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽³⁾ Teaduslik arvamus geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 ja kolme alakombinatsiooni (päritolust olenemata) kasutamise kohta toiduks ja söödaks vastavalt määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (taotlus EFSA-GMO-DE-2010-86), EFSA Journal 2018; 16(7): 5309, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5309>.

⁽⁴⁾ — 16. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega lastakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/18/EÜ viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud ja teatavate liblikaliste maisikahjurite suhtes resistentne maisitoot (Zea mays L., liin 1507) (ELT C 482, 23.12.2016, lk 110);

— 16. detsembri 2015. aasta resolutsioon komisjoni 4. detsembri 2015. aasta rakendusotsuse (EL) 2015/2279 kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi NK603 × T25 sisaldavad, sellest koosnevad või sellest valmistatud tooted (ELT C 399, 24.11.2017, lk 71);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87705 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 19);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba MON 87708 × MON 89788 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 17);

— 3. veebruari 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 (MST-FGØ72-2) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 35, 31.1.2018, lk 15);

— 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21 või neist neljast komponendist kahe või kolme kombinatsioonina esinevat geneetiliselt muundatud maisi sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud tooteid (ELT C 86, 6.3.2018, lk 108);

— 8. juuni 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, mis käsitleb geneetiliselt muundatud nelgi (*Dianthus caryophyllus* L., liin SHD-27531-4) turule laskmist (ELT C 86, 6.3.2018, lk 111);

Kolmapäev, 13. märts 2019

-
- 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisiliini MON 810 külviseemnete turule laskmise luba (ELT C 215, 19.6.2018, lk 76);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 810 toodete turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 80);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi Bt11 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 70);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lastakse viljelemise eesmärgil turule geneetiliselt muundatud maisi 1507 seemned (ELT C 215, 19.6.2018, lk 73);
 - 6. oktoobri 2016. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist (ELT C 215, 19.6.2018, lk 83);
 - 5. aprilli 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest valmistatud toodete ja samuti geneetiliselt muundatud maisi (milles on kombineeritud kaks, kolm või neli Bt11, 59122, MIR604, 1507 ja GA21 transformatsiooni) turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 298, 23.8.2018, lk 34);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi DAS-40278-9 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 307, 30.8.2018, lk 71);
 - 17. mai 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB119 (BCS-GHØØ5-8) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (ELT C 307, 30.8.2018, lk 67);
 - 13. septembri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-68416-4 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 337, 20.9.2018, lk 54);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba FG72 × A5547-127 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 55);
 - 4. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud sojauba DAS-44406-6 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 60);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 1507 (DAS-Ø15Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (ELT C 346, 27.9.2018, lk 122);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud sojauba 305423 × 40-3-2 (DP-3Ø5423-1 × MON-Ø4Ø32-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 127);
 - 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta) lasta turule geneetiliselt muundatud rapsisorte MON 88302 × Ms8 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8 × ACS-BNØØ3-6), MON 88302 × Ms8 (MON-883Ø2-9 × ACSBNØØ5-8) ja MON 88302 × Rf3 (MON-883Ø2-9 × ACS-BNØØ3-6) sisaldavaid, neist koosnevaid või neist toodetud tooteid (ELT C 346, 27.9.2018, lk 133);
 - 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi 59122 (DAS-59122-7) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0051);
 - 1. märtsi 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × NK603 (MON-87427-7 × MON-89Ø34-3 × MON-ØØ6Ø3-6) sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks MON 87427, MON 89034 ja NK603 transformatsioonidest, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2010/420/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0052);
 - 3. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud suhkrupeedist H7-1 (KM-ØØØH71-4) toodetud toidu ja sööda turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0197);

Kolmapäev, 13. märts 2019

— võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,

— võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,

- A. arvestades, et 10. augustil 2010 esitas Syngenta Crop Protection AG oma sidusettevõtja Syngenta Crop Protection NV/SA kaudu kooskõlas määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklitega 5 ja 17 Saksamaa riiklikule pädevale asutusele taotluse geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 sisaldava, sellest koosneva või sellest valmistatud toidu, toidu koostisosade ja sööda turulelaskmiseks (edaspidi „taotlus“) ning taotlus hõlmas ka selliste geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 sisaldavate või sellest koosnevate toodete turule laskmist, mida kasutatakse muudel eesmärkidel kui toiduks ja söödaks, välja arvatud viljelemiseks;
- B. arvestades, et taotluse ulatus, mis hõlmas taotluse esitamise ajal kõiki geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 alakombinatsioone, piiritleti seejärel kolme alakombinatsiooni Bt11 × MIR162 × 1507, MIR162 × 1507 × GA21 ja MIR162 × 1507 (nende päritolust olenemata) kasutamisega toiduks ja söödaks, impordiks ja töötlemiseks;
- C. arvestades, et nelja transformatsiooni komplektiga mais Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 toodeti tavapärase ristamise teel, kombineerides nelja maisi üksiktransformatsiooni, mis tõi muuhulgas kaasa kahe erineva Cry-valgu (tuntud ka Bt-valkudena) ekspresseerumise kaitseks teatavate liblikaliste maisikahjurite eest ning valkude ekspresseerumise tolerantsuse saavutamiseks glüfosaadi ja glüfosinaadi suhtes;
- D. arvestades, et EFSA võttis taotluse kohta vastu soodsa arvamuse; arvestades, et üks EFSA geneetiliselt muundatud organismide komisjoni (EFSA GMO-komisjon) liige esitas vähemuse arvamuse;

-
- 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi GA21 (MON-ØØØ21-9) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise luba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0221);
- 30. mai 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse selliste toodete turule laskmist, mis sisaldavad geneetiliselt muundatud maisi 1507 × 59122 × MON 810 × NK603 või geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks või kolm 1507, 59122, MON 810 ja NK603 transformatsiooni, koosnevad sellest või on sellest toodetud, ja millega tunnistatakse kehtetuks otsused 2009/815/EÜ, 2010/428/EL ja 2010/432/EL vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0222);
- 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega pikendatakse geneetiliselt muundatud maisi NK603 × MON 810 (MON-ØØ6Ø3-6 × MON-ØØ81Ø-6) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmise loa kehtivust vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0416);
- 24. oktoobri 2018. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse lasta turule geneetiliselt muundatud maisi MON 87427 × MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 sisaldavaid, sellest koosnevaid või sellest toodetud tooteid ja geneetiliselt muundatud maisi, milles on kombineeritud kaks, kolm või neli MON 87427, MON 89034, 1507, MON 88017 ja 59122 ühekordset transformatsiooni, ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2011/366/EL (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0417);
- 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusotsust 2013/327/EL seoses niisuguse loa pikendamisega, mis on vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 antud geneetiliselt muundatud rapsi Ms8, Rf3 või Ms8 × Rf3 sisaldava või nendest koosneva sööda turule laskmiseks (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0057);
- 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi 5307 (SYN-Ø53Ø7-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0058);
- 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud maisi MON 87403 (MON-874Ø3-1) sisaldavate, sellest koosnevate või sellest toodetud kaupade turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0059);
- 31. jaanuari 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusotsuse eelnõu kohta, millega lubatakse geneetiliselt muundatud puuvilla GHB614 × LLCotton25 × MON 15985 sisaldavate, sellest koosnevate või sellest valmistatud toodete turule laskmist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1829/2003 (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0060).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Kolme alakombinatsiooni käsitlevate andmete vähesus

- E. arvestades, et taotleja ei esitanud andmeid ühegi alakombinatsiooni kohta kolmest ega põhjendanud, miks ta ei pea seda riskihindamise jaoks vajalikuks; arvestades, et EFSA ei nõudnud kolme alakombinatsiooni kohta andmeid; arvestades, et ei ole teada, kas need alakombinatsioonid on juba olemas;

EFSA vähemuse arvamused

- F. arvestades, et EFSA GMO-komisjoni liikme esitatud vähemuse arvamuses öeldakse, et ei ole aktsepteeritav omistada geneetiliselt muundatud põllukultuuride (st nende kolme alakombinatsiooni) „hindamisele“, mille kohta ei ole andmeid esitatud, sama kaalu ja usaldusväärsust kui geneetiliselt muundatud põllukultuuride hindamistele, mille kohta on andmed esitatud ja neid on hinnatud;
- G. arvestades, et nagu vähemuse arvamuses öeldud, näitavad uuringud, et on täheldatud kõrvaltoimeid, mis võivad mõjutada immuunsüsteemi pärast teatavates tingimustes Bt-valkudega kokkupuudet, ning et mõnel Bt-valgul võivad olla adjuvantsed omadused, mis tähendab, et need võivad suurendada teiste niisuguste valkude allergeensust, millega nad kokku puutuvad;
- H. arvestades, et vähemuse arvamuses leitakse, et ehkki Bt-valkude ekspressiooniga kasutusviiside puhul ei ole soovimatut mõju tuvastatud, ei olnud neid võimalik vaadelda toksilisuse uuringutes, mida praegu soovitatakse ja tehakse geneetiliselt muundatud taimede ohutuse hindamiseks EFSA, sest need ei hõlma selleks otstarbeks kohaseid teste ⁽¹⁾;
- I. arvestades, et vähemuse arvamuses öeldakse samuti, et kolme alakombinatsiooni käsitlevate andmete puudumise tõttu ei ole võimalik välistada hiljuti ekspresseerunud Bt-valkude suurenenud ekspressiooni ohtu ja ohtu, et nende kombineerumine võib avaldada kumulatiivset mõju immuunsüsteemile (nt mis toob kaasa adjuvantse aktiivsuse), ning et ei ole võimalik selgitada geneetiliselt muundatud organismide (GMOde) rolli allergiaohu suurenemisel ega seetõttu täielikult kaitsta tarbijaid, kes võivad olla ohus;

Täiendavate herbitsiidide ja nende jääkide puudulik hindamine ja kontroll

- J. arvestades, et täiendavate herbitsiidide, käesoleval juhul glüfosinaadi ja glüfosaadi kasutamine kuulub herbitsiidiresistentsete taimede kasvatamisel tavalise põllumajandustava juurde, mistõttu on eeldatav, et taimed puutuvad kokku nii suuremate kui ka korduvate doosidega, millega ei kaasne üksnes suuremad jäägid saagis ja seega imporditud tootes, vaid need võivad mõjutada ka geneetiliselt muundatud taime koostist ja selle põllumajanduslikke näitajaid;
- K. arvestades, et glüfosinaadi kasutamine liidus ei ole lubatud, sest see on liigitatud reproduktiivtoksiliseks aineks ning seega kehtivad sellele piirkriteeriumid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 ⁽²⁾;
- L. arvestades, et glüfosaadi kantserogeensuse osas on endiselt küsimusi; arvestades, et EFSA järeldas 2015. aasta novembris, et glüfosaat ei ole tõenäoliselt kantserogeenne, ja Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) järeldas 2017. aasta märtsis, et selle klassifitseerimata jätmine oli õigustatud; arvestades, et vastupidiselt sellele liigitas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) Rahvusvaheline Vähiuurimiskeskus 2015. aastal glüfosaadi inimeste jaoks tõenäoliselt kantserogeensete ainete hulka;

⁽¹⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309>, lk 34.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- M. arvestades, et üldiselt on EFSA taimekaitsevahendite ja nende jääkide komisjon leidnud, et ei saa teha järeldusi geneetiliselt muundatud põllukultuuridele glüfosaadivalmististe pihustamise jääkide ohutuse kohta ⁽¹⁾; arvestades, et lisandid ja nende segud, mida kasutatakse pihustamiseks mõeldud kaubanduslikes glüfosaadivalmististes, võivad olla mürgisemad kui toimeaine eraldi ⁽²⁾;
- N. arvestades, et liit on mürgisuse kartuse tõttu juba turult kõrvaldanud polüetoksüleeritud rasvamiinina tuntud glüfosaadi lisaaine; arvestades, et probleemsed lisaained ja segud võivad siiski olla lubatud riikides, kus seda geneetiliselt muundatud maisi kasvatatakse (praegu Argentinas, Kanadas ja Jaapanis);
- O. arvestades, et teave herbitsiidide ja nende metaboliitide jäägi tasemete kohta on vajalik herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede põhjaliku riskihindamise jaoks; arvestades, et herbitsiidide pihustamise jäägid ei kuulu EFSA GMO-komisjoni pädevusse; arvestades, et geneetiliselt muundatud maisi Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 või kolme alakombinatsiooni herbitsiididega pihustamise jääke ei ole hinnatud;
- P. arvestades, et lisaks võivad transformatsiooniga taimedes esinevate täiendavate herbitsiidide metaboliidid vanemtaime omadest erineda, mida EFSA oma hinnangus ei arvestanud;
- Q. arvestades, et sõltumatu uuringu ⁽³⁾ kohaselt oleks EFSA pidanud nõudma taotlejalt andmeid väliuuringute kohta, mis on tehtud suurima taimede puhul talutava herbitsiidide doosiga; arvestades, et nendelt taimedelt pärit materjali puhul oleks tulnud hinnata mürgisust elunditele, immuunsüsteemi reaktsioone ja reproduktiivtoksilisust, võttes samuti arvesse kombineeritud mõju teiste taimeühendite ja Bt-toksiinidega;
- R. arvestades, et osana liidu kooskõlastatud mitmeaastasest kontrolliprogrammist aastateks 2019, 2020 ja 2021 ei ole liikmesriigid kohustatud mis tahes imporditavate maisitoodete glüfosinaadi- ega glüfosaadijääke mõõtma, et kontrollida jääkide piirnormi järgimist ⁽⁴⁾; arvestades, et ei ole võimalik tagada, et glüfosaadi- ja glüfosinaadijäägid geneetiliselt muundatud maisis Bt11 × MIR162 × 1507 × GA21 või kolmes alakombinatsioonis vastavad liidu jääkide piirnormidele;

Demokraatliku legitiimsuse puudulikkus

- S. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1829/2003 artiklis 35 osutatud alalises toiduahela ja loomatervishoiu komitees 14. jaanuaril 2019 toimunud hääletuse tulemusel arvamust ei esitatud, mis tähendab, et loa andmist liikmesriikide kvalifitseeritud hääleteenamusega ei toetatud;
- T. arvestades, et komisjon mõistis nii oma 22. aprillil 2015 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003 seoses liikmesriikide võimalusega piirata oma territooriumil geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamist või see keelata) seletuskirjas kui ka 14. veebruaril 2017 esitatud seadusandliku ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011) seletuskirjas hukka asjaolu, et pärast määruse (EÜ) nr 1829/2003 jõustumist on komisjon loa andmise otsused vastu võtnud ilma liikmesriikide komitee toetava arvamuse ja et toimiku tagasisaatmine komisjonile lõpliku otsuse tegemiseks, mis oli varem kogu menetluse puhul väga erandlik, on geneetiliselt muundatud toiduainete ja loomasööda lubamist käsitlevate otsuste langetamisel muutunud tavapäraseks; arvestades, et president Jean-Claude Juncker on sellise tava juba mitmel korral hukka mõistnud, pidades seda ebademokraatlikuks ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ EFSA järeldused toimeaine glüfosaadi pestitsiidina kasutamise riskihindamist käsitleva vastastikuse hindamise kohta. EFSA Journal 2015; 13(11): 4302, <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.2903/j.efsa.2015.4302/epdf>

⁽²⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3955666/>

⁽³⁾ https://www.testbiotech.org/sites/default/files/Testbiotech_Comment_Maize%20Bt11xMIR162x1507xGA21_fin.pdf, lk 6.

⁽⁴⁾ Komisjoni 9. aprilli 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/555 (ELT L 92, 10.4.2018, lk 6).

⁽⁵⁾ Vt näiteks Euroopa Parlamendi täiskogu istungjärgu avakõnet, mis on lisatud järgmisele Euroopa Komisjonile antud poliitikasuunistele (Strasbourg, 15. juuli 2014) ja 2016. aasta kõnet olukorrast Euroopa Liidus (Strasbourg, 14. september 2016).

Kolmapäev, 13. märts 2019

U. arvestades, et Euroopa Parlament lükkas 28. oktoobril 2015 esimesel lugemisel (⁽¹⁾) tagasi 22. aprilli 2015. aasta seadusandliku ettepaneku, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1829/2003, ning palus komisjonil selle tagasi võtta ja esitada uue ettepaneku;

1. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1829/2003 ette nähtud rakendamisolulisi;
2. on seisukohal, et komisjoni rakendusotsuse eelnõu on vastuolus liidu õigusega, sest see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1829/2003 eesmärgiga, milleks on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 178/2002 (⁽²⁾) sätestatud üldpõhimõtetega luua alus inimeste elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna ja tarbijate huvide kõrgel tasemel kaitse tagamiseks seoses geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kasutamisega, tagades samal ajal ka siseturu tõhusa toimimise;
3. palub komisjonil oma rakendusotsuse eelnõu tagasi võtta;
4. palub komisjonil mitte anda toiduks ega söödaks kasutamiseks importimise luba geneetiliselt muundatud taimede puhul, mis on muudetud tolerantseks herbitsiididele, mille kasutamine ei ole liidus lubatud, käesoleval juhul glüfosinaadile;
5. palub komisjonil mitte anda luba ühelegi herbitsiiditolerantsele geneetiliselt muundatud taimele, ilma et oleks täielikult hinnatud täiendavate herbitsiidide, metaboliitide ja kaubanduslike valmististega pihustamise jääke neid kultuure kasvatavates riikides;
6. palub komisjonil integreerida täielikult täiendavate herbitsiidide kasutamise ja nende jääkide riskihindamine herbitsiiditolerantsete geneetiliselt muundatud taimede riskihindamisse, olenemata sellest, kas geneetiliselt muundatud taim on ette nähtud viljelemiseks liidus või importimiseks liitu toiduks ja söödaks;
7. kutsub komisjoni üles mitte andma luba mis tahes mitmekordsete transformatsioonide alakombinatsioonidele, kui EFSA ei ole neid taotleja esitatud täielike andmete alusel põhjalikult hinnanud;
8. kutsub EFSA-t üles edasi arendama ja süstemaatiliselt kasutama meetodeid, mis võimaldavad tuvastada mitmekordsete geneetiliselt muundatud transformatsioonide soovimatut mõju, mis on teada ja oodatavad, näiteks seoses Bt-toksiinide adjuvantsete omadustega;
9. kordab oma valmisolekut jätkata tööd komisjoni ettepanekuga, millega muudetakse määrust (EL) nr 182/2011; palub nõukogul jätkata kiiremas korras tööd, mis on seotud selle komisjoni ettepanekuga;
10. kutsub komisjoni üles peatama kõik GMOde loataotluste kohta tehtud rakendusotsused, kuni loa andmise menetlust on muudetud, et kõrvaldada puudused kehtivas menetluses, mis on osutunud sobimatuks;
11. palub komisjonil võtta tagasi ettepanekud GMOde lubamise kohta, kui alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee ei esita arvamust – olgu siis kasvatamise või toidus ja söödas kasutamise kohta;
12. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

(⁽¹⁾) ELT C 355, 20.10.2017, lk 165.

(⁽²⁾) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0199

Toimeained, sealhulgas tiaklopriid

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon komisjoni rakendusmääruse eelnõu kohta, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete abamektiini, *Bacillus subtilis*'e ((Cohn 1872) tüvi QST 713, identne tüvega AQ 713), *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai*, *Bacillus thuringiensis* subsp. *israeliensis*'e, *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki*, *Beauveria bassiana*, benfluraliini, klodinafopi, klopüraliidi, *Cydia pomonella Granulovirus*'e (CpGV), tsüproдиниili, dikloroprop-P, epoksikonasooli, fenpüroksimaadi, fluasinaami, flutolaniili, fosetüüli, *Lecanicillium muscarium*'i, mepanipüriimi, mepikvaadi, *Metarhizium anisopliae* var. *anisopliae*, metkonasooli, metrafenooni, *Phlebiopsis gigantea*, pirimikarbi, *Pseudomonas chlororaphis*'e (tüvi MA 342), pürimetaniili, *Pythium oligandrum*'i, rimsulfurooni, spinosaadi, *Streptomyces* K61, tiaklopriidi, metüültklofossi, *Trichoderma asperellum*'i, *Trichoderma atroviride*, *Trichoderma gamsii*, *Trichoderma harzianum*'i, triklopiüüri, trineksapaki, tritikonasooli, *Verticillium albo-atrum*'i ja tsiraami heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (D060042/02 – 2019/2541(RSP))

(2021/C 23/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiivi 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni rakendusmääruse eelnõud, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete abamektiini, *Bacillus subtilis*'e ((Cohn 1872) tüvi QST 713, identne tüvega AQ 713), *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai*, *Bacillus thuringiensis* subsp. *israeliensis*'e, *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki*, *Beauveria bassiana*, benfluraliini, klodinafopi, klopüraliidi, *Cydia pomonella Granulovirus*'e (CpGV), tsüproдиниili, dikloroprop-P, epoksikonasooli, fenpüroksimaadi, fluasinaami, flutolaniili, fosetüüli, *Lecanicillium muscarium*'i, mepanipüriimi, mepikvaadi, *Metarhizium anisopliae* var. *anisopliae*, metkonasooli, metrafenooni, *Phlebiopsis gigantea*, pirimikarbi, *Pseudomonas chlororaphis*'e (tüvi MA 342), pürimetaniili, *Pythium oligandrum*'i, rimsulfurooni, spinosaadi, *Streptomyces* K61, tiaklopriidi, metüültklofossi, *Trichoderma asperellum*'i, *Trichoderma atroviride*, *Trichoderma gamsii*, *Trichoderma harzianum*'i, triklopiüüri, trineksapaki, tritikonasooli, *Verticillium albo-atrum*'i ja tsiraami heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (D060042/02,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta⁽²⁾, eriti selle artikli 17 esimest lõiku,
- võttes arvesse komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt 2017. aasta oktoobris koostatud tiaklopriidi heakskiidu pikendamise hindamisaruannet⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määruse (EL) nr 182/2011 (millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes)⁽⁴⁾ artikleid 11 ja 13,
- võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni resolutsiooni ettepanekut,
- võttes arvesse kodukorra artikli 106 lõikeid 2 ja 3,

⁽¹⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 71.

⁽²⁾ ELT L 309, 24.11.2009, lk 1.

⁽³⁾ Komisjoni määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt koostatud pikendamise hindamisaruanne, Tiaklopriid, köide 1, oktoober 2017, <https://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180123>

⁽⁴⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Taust

- A. arvestades, et tiaklopriidi kasutamine insektitsiidina kiideti heaks 1. jaanuaril 2005;
- B. arvestades, et komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 844/2012 ⁽¹⁾ kohane tiaklopriidi heakskiidu pikendamise menetlus käib alates 2015. aastast ja hõlmab nõutavat kolmeaastast etteteatamisega; arvestades, et praegune heakskiidu kehtivusaeg lõpeb 30. aprillil 2019;
- C. arvestades, et toimeaine tiaklopriidi heakskiidu kehtivusaega on juba pikendatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2018/524 ⁽²⁾;
- D. arvestades, et komisjon ei ole selgitanud teise pikendamise põhjuseid, peale avalduse, et „[k]una kõnealuste toimeainete [sealhulgas tiaklopriidi] hindamine on taotlejatest sõltumatutel põhjustel hilineanud, aegub nende toimeainete heakskiit tõenäoliselt enne selle pikendamist käsitleva otsuse vastuvõtmist“;
- E. arvestades, et määruse (EÜ) nr 1107/2009 eesmärk on tagada nii inimeste kui ka loomade tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase ning samal ajal kaitsta liidu põllumajanduse konkurentsivõimet; arvestades, et erilist tähelepanu tuleks pöörata haavatavate elanikkonnarühmade, sealhulgas rasedate, imikute ja laste kaitsele;
- F. arvestades, et kohaldada tuleks ettevaatuspõhimõtet, ja arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 märgitakse, et taimekaitsevahendite koostises tuleks kasutada ainult selliseid aineid, mille puhul on tõendatud, et need on taimekasvatusele selgelt kasulikud ning nende kasutamine ei avalda eeldatavalt kahjulikku mõju inimeste ja loomade tervisele ega lubamatut mõju keskkonnale;
- G. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 sedastatakse, et toimeainete heakskiitmise kiirendamiseks tuleks eri menetlusetappidele määrata ranged tähtajad, mida ei ole ilmselgelt veel tehtud;
- H. arvestades, et määruses (EÜ) nr 1107/2009 viidatakse, et ohutuse huvides peaks toimeaine heakskiidu kehtivusaeg olema ajaliselt piiratud; arvestades, et heakskiidu kehtivusaeg peaks olema proportsionaalne selliste ainete kasutamisest tulenevate võimalike ohtudega, kuid et sellisest proportsionaalsusest on ilmselgelt puudus;
- I. arvestades, et toimeaine tiaklopriid on tsüanorühmaga neonikotinoid, mida kasutatakse laialdaselt selleks, et asendada klotianidiini, imidaklopriidi ja tiametoksaami, mille kasutamine mujal kui kasvuhoonetes on liidus keelatud;
- J. arvestades, et tiaklopriidil põhinevaid vahendeid pihustatakse põldudele palju rohkem kui varem kasutatud aineid klotianidiini, imidaklopriidi ja tiametoksaami;
- K. arvestades, et tiaklopriidil põhinevaid vahendeid lubatakse kasutada põldudel öitsemisperioodil, sest eeldatavasti kahjustavad need tolmeldajaid vähem;

⁽¹⁾ Komisjoni 18. septembri 2012. aasta rakendusmäärus (EL) nr 844/2012, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1107/2009 (taimekaitsevahendite turulelaskmise kohta) ette nähtud toimeainete heakskiidu pikendamise menetluse rakendamiseks vajalikud sätted (ELT L 252, 19.9.2012, lk 26).

⁽²⁾ Komisjoni 28. märtsi 2018. aasta rakendusmäärus (EL) 2018/524, millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 540/2011 seoses toimeainete *Bacillus subtilis*e ((Cohn 1872) tüvi QST 713, identne tüvega AQ 713), klodinafopi, klopraliidi, tsüprodiniili, diklorprop-P, fosetüüli, mepanipüriimi, metkonasooli, metrafenooni, pirimikarbi, *Pseudomonas chlororaphis*e tüve MA 342, pürimetaniili, kinoksüfeeni, rimsulfurooni, spinosaadi, tiaklopriidi, tiametoksaami, tiraami, metüültolklofossi, triklopiüüri, trineksapaki, tritikonasooli ja tsiraami heakskiidu kehtivusaja pikendamisega (ELT L 88, 4.4.2018, lk 4).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Endokriinfunktsiooni kahjustavad omadused

- L. arvestades, et mitmes hiljutises uuringus viidatakse sellele, et tiaklopriidil on endokriinfunktsiooni kahjustav toime⁽¹⁾, genotoksiline ja tsütotoksiline toime⁽²⁾,⁽³⁾, mõju neuroloogilisele arengule ning neurotoksiline⁽⁴⁾ ja immunotoksiline toime⁽⁵⁾;
- M. arvestades, et ELi pestitsiidide andmebaasis⁽⁶⁾ peetakse toimeainet tiaklopriidi endokriinfunktsiooni kahjustavate omadustega ja asendust vajavaks aineks;
- N. arvestades, et Euroopa Kemikaaliamet on toimeaine tiaklopriidi liigitanud ja märgistanud järgmiselt: „eeldatavasti inimesele kantserogeenne aine ja oletatavasti inimesele reproduktiivtoksiline aine“;
- O. arvestades, et Euroopa Toiduohutusamet avaldas tiaklopriidi ohtliku toime kohta inimeste tervisele muret tekitavad ja lõplikud järeldused 2017. aasta oktoobris avaldatud tiaklopriidi heakskiidu pikendamise hindamisaruandes, mis esitati avalikkusega konsulteerimiseks⁽⁷⁾;
- P. arvestades, et keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni 16. juuni 2016. aasta kohtumisel selgitas volinik Andriukaitis, et juhl kui endokriinfunktsiooni kahjustavate kemikaalide kriteeriumide osas on kahtlusi, jääb peale ettevaatuspõhimõtte;
- Q. arvestades, et Prantsusmaa keskkonnaamet ANSES esitas neonikotinoide käsitlevas 2018. aasta mai aruandes toimeaine tiaklopriidi kohta ebasoodsa arvamuse⁽⁸⁾,⁽⁹⁾,⁽¹⁰⁾;
- R. arvestades, et Prantsusmaa keelas tiaklopriidi kasutamise alates 2018. aasta septembrist selle eeldatava kantserogeense toime tõttu;

Oht bioloogilisele mitmekesisusele

- S. arvestades, et tiaklopriid võib olla meemesilastele sama toksiline kui imidaklopriid ja tiametoksaam⁽¹¹⁾;

⁽¹⁾ „Effects of commercial formulations of deltamethrin and/or thiacloprid on thyroid hormone levels in rat serum“ (Deltametriini ja/või tiaklopriidi valmistoodete toime kilpnäärmehormooni sisaldusele roti seerumis). Sekeroglu, V., 2014, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22677783>

⁽²⁾ „In vitro investigation of the genotoxic and cytotoxic effects of thiacloprid in cultured human peripheral blood lymphocytes“ (*In vitro* katsed tiaklopriidi genotoksilise ja tsütotoksilise toime uurimiseks inimese perifeerse verevõrgu lümfotsüütides). Kocaman, A. Y., 2014, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/22730181>

⁽³⁾ „Investigation of the genotoxic and cytotoxic effects of widely used neonicotinoid insecticides in HepG2 and SH-SY5Y cells“ (Uuring laialdaselt kasutatavate neonikotinoiidide insektitsiidide genotoksilise ja tsütotoksilise toime kohta HepG2 ja SH-SY5Y rakkudele). Şenyildiz, M., 2018, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/29591886>

⁽⁴⁾ „A critical review of neonicotinoid insecticides for developmental neurotoxicity“ (Kriitiline analüüs neonikotinoiidide insektitsiidide neurotoksilise toime kohta arengule). Sheets, L. P., 2015, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4732412/>

⁽⁵⁾ „Effects of thiacloprid, deltamethrin and their combination on oxidative stress in lymphoid organs, polymorphonuclear leukocytes and plasma of rats“ (Tiaklopriidi, deltametriini ja nende kombinatsioonide toime oksüdatiivsele stressile rottide lümfisüsteemi organites, polümorfonukleaarsetes leukotsüütides ja vereplasmas). Birsen Aydin, 2011, <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048357511000617>

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=841

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/consultations/call/180123>

⁽⁸⁾ „Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 1 – Rapport du groupe de travail Identification des alternatives aux usages autorisés des néonicotinoïdes“. Rapport d'expertise collective, mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome1.pdf>

⁽⁹⁾ „Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 2 – Rapport sur les indicateurs de risque“. Rapport d'expertise collective, mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome2.pdf>

⁽¹⁰⁾ „Risques et bénéfices relatifs des alternatives aux produits phytopharmaceutiques comportant des néonicotinoïdes, Tome 3 – Rapport d'appui scientifique et technique sur l'impact agricole“. Rapport d'expertise collective, mai 2018, <https://www.anses.fr/fr/system/files/PHYTO2016SA0057Ra-Tome3.pdf>

⁽¹¹⁾ <https://www.farmlandbirds.net/en/content/acetamiprid-and-thiacloprid-can-be-toxic-honey-bees-imidacloprid-and-thiamethoxam?page=1>

Kolmapäev, 13. märts 2019

- T. arvestades, et tiaklopriid võib kahjustada meemesilaste õppimisvõimet ja mälu ning seega nende kolooniate elujõulisust⁽¹⁾; arvestades, et hiljutiste teadusandmete⁽²⁾ kohaselt põhjustab meemesilaste krooniline kokkupuude põldudel väikeses kontsentratsioonis toimeainega tiaklopriid märkimisväärset subletaalset toimet, nagu nende putukate korjealase käitumise, teabevahetus- ja navigatsioonihäired, mis võib tõstatada küsimuse toimeaine tiaklopriidi kasutamise tegeliku vastavuse kohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 396/2005⁽³⁾;
- U. arvestades, et lisaks neonikotinoidide juba teadaolevatele kõrvaltoimetele tolmeldajatele on hiljutistes teadusväljaannetes⁽⁴⁾ tõendatud, et toimeaine tiaklopriid kahjustab meemesilaste immunoloogilist vastupanuvõimet, mis on juba niigi märgatavalt nõrgenenud;
- V. arvestades, et toksilisus tolmeldajatele on suurenenud mitme pestitsiidi ja insektitsiidi, sealhulgas tiaklopriidi kasutamisest tuleneva nn kokteiliefekti tõttu⁽⁵⁾;
1. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu ületab määruses (EÜ) nr 1107/2009 sätestatud rakendamisvõlutusi;
 2. on seisukohal, et otsus tiaklopriidi registreerimise kohta ei ole põhjendatud, kuna puuduvad piisavad tõendid selle kohta, et välditakse lubamatuid riske loomadele, toiduohutusele ja tolmeldajatele;
 3. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu ei põhine tungival vajadusel toimeaine tiaklopriidi kasutamise järele liidu põllumajanduses;
 4. on seisukohal, et komisjoni rakendusmääruse eelnõu on vastuolus ettevaatuspõhimõttega;
 5. peab asjakohaseks, et komisjon pakub selle asemel meemesilaste jaoks välja eristaatuse, mille puhul võetakse arvesse asjaolu, et tolmeldajad on asendamatud säästvas põllumajanduses, põllukultuuride tootmises ja samal ajal teistele mets- ja toiduloomadele, ning et komisjon esitab seda arvestades ettepaneku muuta, ühtlustada ja suurendada asjakohaste määruste sidusust eesmärgiga tagada meemesilaste ja teiste tolmeldajate kõrgetasemeline kaitse;
 6. palub komisjonil rakendusmääruse eelnõu tagasi võtta ja esitada keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile uus eelnõu, milles võetakse arvesse toimeaine tiaklopriidi kroonilist toimet meemesilastele, inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale;
 7. palub komisjonil viivitamata keelata neonikotinoidide klassi kuuluvad toimeained või sama toimega ained, sealhulgas tiaklopriid;
 8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

⁽¹⁾ <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/28819056>

⁽²⁾ <https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/acs.est.6b02658?journalCode=esthag>

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimes ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁽⁴⁾ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022191016300014>

⁽⁵⁾ Traynor, K. S., Pettis, J. S., Tarpy, D. R., Mullin, C. A., Frazier, J. L., Frazier, M., van Engelsdorp, D., „In-hive Pesticide Exposome: Assessing risks to migratory honey bees from in-hive pesticide contamination in the Eastern United States“ (Mesilaste eksposoom pestitsiididele: Ameerika Ühendriikide idapiirkonnas pestitsiididega saastunud rändmesilaste meemesilastele avalduvate ohtude hindamine), Scientific Reports 6, 15. september 2016, <http://www.nature.com/articles/srep33207>

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0200

2018. aasta aruanne Türgi kohta

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb komisjoni 2018. aasta aruannet Türgi kohta (2018/2150(INI))

(2021/C 23/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Türgi kohta, eriti 24. novembri 2016. aasta resolutsiooni ELi ja Türgi suhete kohta ⁽¹⁾, 27. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni ajakirjanike olukorra kohta Türgis ⁽²⁾ ja 8. veebruari 2018. aasta resolutsiooni inimõiguste hetkeolukorra kohta Türgis ⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni 17. aprilli 2018. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ELi laienemisstrateegia kohta (COM(2018)0450), 2018. aasta aruannet Türgi kohta (SWD(2018)0153) ja 2018. aasta augustis vastu võetud muudetud suunavat strateegiadokumenti Türgi kohta (2014–2020),
- võttes arvesse eesistujariigi 13. detsembri 2016. aasta ja nõukogu 26. juuni 2018. aasta järeldusi ning varasemaid asjakohaseid nõukogu ja Euroopa Ülemkogu järeldusi,
- võttes arvesse Türgiga peetavate läbirääkimiste raamistikku, mis võeti vastu 3. oktoobril 2005. aastal, ja asjaolu, et Türgi (nagu kõigi läbirääkijariikide) ühinemine ELiga sõltub Kopenhaageni kriteeriumide täielikust täitmisest,
- võttes arvesse nõukogu 18. veebruari 2008. aasta otsust 2008/157/EÜ, millega sätestatakse Türgi Vabariigiga loodud ühinemispartnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused („ühinemispartnerlus“) ⁽⁴⁾, ning nõukogu varasemaid, 2001., 2003. ja 2006. aasta otsuseid ühinemispartnerluse kohta,
- võttes arvesse 29. novembril 2015 toimunud ELi-Türgi tippkohtumise järgset ühisavaldust ja ELi-Türgi tegevuskava,
- võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide 21. septembri 2005. aasta deklaratsiooni, sealhulgas selle sätet, mille kohaselt on kõikide liikmesriikide tunnustamine läbirääkimiste vajalik element, ja vajadust, et Türki rakendaks Ankara lepingu lisaprotokollil täielikult kõigi liikmesriikide suhtes, kaotades piirangute ja diskrimineerimiseta kõik kaupade vaba liikumise takistused,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklit 46, milles on sätestatud, et konventsiooniosalised kohustuvad järgima Euroopa Inimõiguste Kohtu lõplikke otsuseid kõigis nende osalusega kohtuasjades, ning seetõttu Türki kohustust rakendada kõiki Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid,
- võttes arvesse tõsiasja, et organisatsiooni Piirideta Reporterid avaldatud 2018. aasta maailma ajakirjandusvabaduse indeksis on Türki 180 riigi seas 157. kohal,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu resolutsiooni 1625(2008) Kreeka õigeuskliku elanikkonna ja selle sihtasutuste vara ja pärimisõiguste kohta Gökçeada (Imbros) ja Bozcaada (Tenedos) saarel,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0450.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0423.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0040.

⁽⁴⁾ ELT L 51, 26.2.2008, lk 4.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse oma 13. novembri 2014. aasta resolutsiooni Türgi pingeidtekitava tegevuse kohta Küprose majandusvööndis ⁽¹⁾ ja 15. aprilli 2015. aasta resolutsiooni Armeenia genotsiidi 100. aastapäeva kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni arvamusi, eriti 10.–11. märtsi 2017. aasta arvamust riiklikul referendumil hääletatavate põhiseaduse muudatuste kohta ning hiljutistes erakorralise seisukorra dekreetseadustes esitatud meetmete kohta seoses meediavabaduse ning kriminaalrahukohtunike ülesannete, pädevuste ja toimimisega, 6.–7. oktoobri 2017. aasta arvamust dekreetseaduse nr 674 kohapeal demokraatia rakendamist käsitlevate sätete kohta, 9.–10. detsembri 2016. aasta arvamust pärast 15. juuli 2016. aasta ebaõnnestunud riigipöördekatset vastu võetud erakorralise seisukorra dekreetseaduste nr 667–676 kohta ning 14.–15. oktoobri 2016. aasta arvamust põhiseaduse artikli 83 teise lõigu (milles keskendutakse parlamendiliikmete puutumatusale) kohaldamise peatamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu inimõiguste voliniku 26. juuli 2016. aasta avaldust Türgis erakorralise seisukorra ajal võetud meetmete kohta,
- võttes arvesse OSCE/ODIHRi vajaduste hindamise missiooni uurimistulemusi ja järeldusi Türgi 24. juuni 2018. aasta ennetähtaegsete presidendi- ja parlamendivalimiste kohta,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarset Assamblee 25. aprilli 2017. aasta resolutsiooni 2156 „Türgi demokraatlike institutsioonide toimimine“, mille tulemusel algatati uuesti seiremenetlus,
- võttes arvesse ELi ja Türgi 18. märtsi 2016. aasta avaldust,
- võttes arvesse komisjoni 2. märtsi 2017. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Esimene aastaaruanne Türgi pagulasrahastu kohta“ (COM(2017)0130), komisjoni 14. märtsi 2018. aasta teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Teine aastaaruanne Türgi pagulasrahastu kohta“ (COM(2018)0091) ja komisjoni 2. märtsil 2017. aastal Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule ja nõukogule esitatud viiendat eduaruannet ELi ja Türgi avalduse rakendamise kohta (COM(2017)0204),
- võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2016. aasta soovitusi nõukogu otsuse kohta, millega lubatakse alustada läbirääkimisi Türgiga kahepoolsete sooduskaubandussuhete raamistiku kohaldamisala laiendamist ja tolliliidu ajakohastamist käsitleva lepingu üle, ning nõukogu 26. juuni 2018. aasta järeldusi selle kohta, et ELi ja Türgi tolliliidu ajakohastamiseks ei ole edasist tööd ette nähtud,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 14. märtsi 2018. aasta eriaruannet „ELi ühinemiseelne abi Türgile: siiani on sellega saavutatud vaid piiratud määral tulemusi“,
- võttes arvesse 2019. aasta eelarvet, kus IPA II raames Türgile ette nähtud rahalisi vahendeid kärbitakse 146,7 miljoni euro võrra, arvestades Türgis inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi valdkonnas valitsevat olukorda,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo 2018. aasta märtsi aruannet, milles käsitletakse erakorralise seisukorra mõju inimõigustele Türgis ja pööratakse erilist tähelepanu riigi kaguosale,
- võttes arvesse ELi ja Türgi tagasivõtulepingut,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0091/2019),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0052.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2015)0094.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- A. arvestades, et ELi-Türgi parlamentaarne ühiskomisjon korraldas pärast kolmeaastast seisakut parlamentidevahelistes suhetes 28. aprillil 2018 Brüsselis oma kauaoodatud 77. kohtumise;
- B. arvestades, et ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) andmetel on Türgi võtnud vastu kõige rohkem pagulasi maailmas – riigis on enam kui 3 miljonit registreeritud pagulast Süüriast, Iraagist ja Afganistanist;
- C. arvestades, et läbirääkimisprotsessi keskmes on õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste järgimine, sealhulgas võimude lahusus, demokraatia, väljendusvabadus ja meediavabadus, inimõigused, vähemuste õigused ja usuvabadus, ühinemisvabadus ja õigus rahumeelselt meelt avaldada, võitlus korruptsiooni, rassismi ja haavatavate rühmade diskrimineerimise vastu;
- D. arvestades, et 2016. aasta novembris kutsus Euroopa Parlament komisjoni ja liikmesriike üles algatama Türgiga peetavate ühinemisläbirääkimiste ajutise külmutamise ja lubas oma seisukoha üle vaadata, kui Türgi erakorralise seisukorra ajal rakendatud ebaproportsionaalsed meetmed lõpetatakse;
- E. arvestades, et 2017. aasta juulis palus Euroopa Parlament komisjonil ja liikmesriikidel kooskõlas läbirääkimisraamistikuga viivitamata peatada Türgiga peetavad ühinemisläbirääkimised, kui põhiseadusliku reformi paketti rakendatakse Türgis muutmata kujul;
1. märgib, et erakorralist seisukorda, mis kehtestati pärast 2016. aasta riigipöördekatset, on seitse korda pikendatud; väljendab rahulolu 19. juuli 2018. aasta otsuse üle erakorraline seisukord lõpetada; peab siiski kahetsusväärseks, et 2018. aasta juulis kehtestatud uute õigusaktidega, eelkõige seadusega nr 7145 säilitatakse paljud volitused, mis anti presidendile ja täitevvõimule erakorralise seisukorra ajal, ning põhimõtteliselt võimaldatakse sellel jätkuda koos kõigi kaasnevate piirangutega vabaduste ja põhiliste inimõiguste valdkonnas; rõhutab, et see vähendab erakorralise seisukorra lõpetamise positiivset mõju; märgib, et kauakestev erakorraline seisukord on Türgis halvendanud õigusriigi ja inimõiguste olukorda, millel võib olla pikaajaline mõju riigi institutsioonilisele ja sotsiaal-majanduslikule struktuurile; väljendab muret, et paljud erakorralise seisukorra ajal kehtinud menetlusi kohaldavad politsei jõud ja kohalikud haldusasutused edasi; on samuti mures järsu tagasilanguse pärast väljendusvabaduse, kogunemisvabaduse, ühinemisvabaduse ning menetlus- ja omandiõiguste valdkonnas;
2. on sügavalt mures, et riigipöördekatse järgses mahasurumislaines võeti vahi alla üle 150 000 inimese ja 78 000 inimest vahistati terrorismisüüdistuse alusel ning rohkem kui 50 000 inimest on praeguseni vangis, enamikul juhtudel ilma vaieldamatute tõenditeta; väljendab muret inimeste liiga pika kohtueelse kinnipidamise ja pikale venitatud kohtumenetluste pärast, samuti selle pärast, et paljudel juhtudel ei ole veel süüdistust esitatud ja kinnipidamistingimused on karmid; väljendab lisaks muret levinud tava pärast tunnistada kehtetuks kinnipeetavate ja kahtluseliste sugulaste passid ning rõhutab vajadust nõuetekohase menetluse ja halduslike kaitsevahendite järele, kui kehtetuks tunnistamine ei ole korralikult põhjendatud; peab eriti murettekitavaks, et sellised kinnipidamised näivad olevat suunatud ka õiguspäraselt eriarvamusi väljendavate inimeste, sealhulgas inimõiguste kaitsjate, ajakirjanike ja opositsiooniliikmete vastu; on väga mures kinnipeetavate väidetava väärkohtlemise ja piinamise pärast, millest on teatanud mitu inimõigusorganisatsiooni ja ÜRO inimõiguste ülemvolinik; on sügavalt mures teadete pärast, mille kohaselt rakendatakse laialdaselt pikaajalist üksikvangistust, mis muutub kinnipeetavate jaoks teiseks karistuseks; hoiatab inimõiguste mahasurumise õigustamiseks terrorismivastaste meetmete kuritarvitamise eest; nõuab tungivalt, et Türgi järgiks oma terrorismivastase võitluse meetmetes proportsionaalsuse põhimõtet ja viiks oma terrorismivastased õigusaktid vastavusse rahvusvaheliste inimõiguste standarditega;
3. peab kahetsusväärseks meetmeid, mida Türgi valitsus on võtnud Türgi kodanike vastu kolmandates riikides (sealhulgas ahistamine, röövimine ja varjatud jälgimine), ning tava kasutada vihjeliine, mille kaudu ergutatakse inimesi valitsusele teiste kodanike peale kaebama; on sügavalt mures 101 Türgi kodaniku ebaseadusliku vahistamise ja väljaandmise pärast 18 riigis, mida kinnitati Türgi ametivõimude 16. juuli 2018. aasta avalduses; nõuab tungivalt, et ELi liikmesriigid menetleksid kõiki Türgi esitatud väljaandmistootlusi läbipaistvalt, järgides rahvusvaheliste inimõiguste standarditega täielikus kooskõlas olevaid kohtumenetlusi; kordab, et Interpoli vahistamismääruseid ei tohi väärkasutada selleks, et võtta sihikule Türgi teisitimõtlejaid, inimõiguste kaitsjaid, ajakirjanikke ning valitsuse suhtes kriitilised isikud, nagu Sahharovi auhinna konkursi finalist Can Dündar;

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. märgib, et alates erakorralise seisukorra kehtestamisest on ametist vabastatud rohkem kui 152 000 riigiteenistajat, sealhulgas õpetajaid, arste, (rahu toetavaid) akadeemiliste ringkondade liikmeid, advokaate, kohtunikke ja prokuröre; märgib, et 125 000 inimest on pöördunud erakorralise seisukorra meetmete uurimise komisjoni poole, mille ülesanne on läbi vaadata kaebused meetmete vastu, mida rakendati erakorralise seisukorra ajal ja sellega seotud dekreetide alusel, ning teha kahe aasta jooksul nende kohta otsused, ning 81 000 kaebuse esitanut ootab ikka veel otsust; võtab teadmiseks, et ainult väga vähestel juhtudel (7 %) on tulemus soodne ja toob kaasa taotleja ennistamise tema ametikohale; tunneb muret, et kõnealuse komisjoni volitused on piiratud ja sõltumatus puudulik ning uurimine toimub üksnes kohtuasja toimekus sisalduvate dokumentide põhjal, ilma asjaosalise isiku osaluseta; märgib, et ametist vabastamisel on olnud rängad tagajärjed, sealhulgas majanduslikud tagajärjed ametist vabastatud inimestele ja nende perele ning nendega kaasneb püsiv sotsiaalne ja ametialane häbimärgistamine; kutsub Türgi valitsust üles tagama, et kõigil inimestel oleks õigus nõuetekohasele menetlusele ja õigus lasta oma juhtumid koostöös rahvusvaheliste standarditega läbi vaadata sõltumatul kohtul, kes võib tagada hüvitise materiaalse ja moraalse kahju eest, mille on neile tekitanud meelevaldne ametist vabastamine; palub Türgil tagada riikliku inimõiguste ja võrdõiguslikkuse institutsiooni ning ombudsmani institutsiooni tegevuse, struktuuri ja rahaline sõltumatus, et tagada nende suutlikkus pakkuda tegelikke läbivaatamis- ja hüvitusvõimalusi;

5. on sügavalt mures teadete pärast, mille kohaselt Türgi luureteenistus kasutab usuasjade ametit (Diyanet) Güleni liikumise opositsioonijuhtide või teiste vastaste jälitamiseks, ning nõuab tungivalt, et ELi ja liikmesriikide tasandi julgeolekuasutused uuriks seda suveräänsuse ja avaliku korra suurt rikkumist;

6. peab taunitavaks täidesaatva võimu suurenenud kontrolli ja poliitilist survet, mis mõjutavad kohtunike ja prokuröride tööd; rõhutab, et Türgi peab seadusandlikku ja kohtuvõimu põhjalikult reformima, et parandada juurdepääsu kohtusüsteemile, suurendada selle tõhusust ning tagada mõistliku aja jooksul toimuva kohtuliku arutamise õiguse parem kaitse; rõhutab, et neid reforme on vaja ka selleks, et Türgi saaks täita rahvusvahelisest inimõigustealasest õigusest tulenevaid kohustusi; on mures, et enam kui 4 000 kohtuniku ja prokuröri ametist vabastamine ohustab kohtusüsteemi sõltumatust ja erapooletust; on lisaks seisukohal, et enam kui 570 advokaadi vahistamine takistab kaitseõigust ja tähendab õiglase kohtumenetluse õiguse rikkumist; mõistab hukka ka inimõiguste advokaatide kinnipidamise ja kohtuliku ahistamise; palub, et reformi töörihm vaataks läbi kohtusüsteemi reformi strateegia ja viiks selle vastavusse ELi ja Euroopa Nõukogu nõutavate standarditega; kutsub Türgit üles tagama kogu reformiprotsessi vältel kõigi asjaomaste sidusrühmade, eelkõige kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemine; palub, et komisjon jälgiks kohtunike ja õiguskaitseametnike koolitamiseks mõeldud ELi rahaliste vahendite nõuetekohast kasutamist, et neid ei kasutataks repressiivse käitumise seadustamiseks;

7. märgib murelikult, et alates erakorralise seisukorra kehtestamisest on Türgi kodanike esitatud varjupaigataotluste arv järsult kasvanud, mille tulemusel on Türgi nüüd Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti andmetel ELi liikmesriikides esitatud varjupaigataotluste arvult viiendal kohal; rõhutab, et 2018. aasta septembris ootas esimese astme otsust endiselt enam kui 16 000 taotlust;

8. kordab, kui oluline on meediavabadus ja meedia sõltumatus, mis on üks ELi põhiväärtusi ja iga demokraatia alustugi; on sügavalt mures ebaproportsionaalsete ja meelevaldsete meetmete pärast, millega piiratakse väljendusvabadust, meediavabadust ja teabe kättesaadavust; mõistab hukka rohkem kui 160 meediakanali sulgemise, suure hulga ajakirjanike ja meediatöötajate kinnipidamise riigipöördekatse järel, neile määratud põhjendamatud ja ebaproportsionaalsed karistused ning kuni eelmise aastani rohkem kui 114 000 veebisaidi, sealhulgas Vikipeedia veebisaidi blokeerimise Türgis; juhib tähelepanu piirangutele, mis on kehtestatud kurdi küsimusega töötavate ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate õiguste suhtes; nõuab tungivalt, et Türgi tagaks meediavabaduse esmajärjekorras ning viivitamata vabastaks ja mõistaks õigeks kõik ebaseaduslikult kinni peetavad ajakirjanikud; palub Türgi ametiasutustel suhtuda nulltolerantselt kõigi ajakirjanike vastu suunatud füüsilise ja sõnalise väärkohtlemise või ähvardamise juhtumitesse ning lubada uuesti avada meelevaldselt suletud meediakanalid;

9. väljendab suurt muret kodanikuühiskonna tegevusruumi kahanemise ning põhiõiguste ja -vabaduste edendamise piiramise pärast; rõhutab, et erakorralise seisukorra ajal vahistati hulgaliselt aktiviste, sealhulgas inimõiguste kaitsjaid, ja keelustati korduvalt meelevaldusi; kutsub Türgit üles vabastama kõik vangistatud inimõiguste kaitsjad, ajakirjanikud ja teised, keda on peetud kinni põhjendamatute süüdistuste alusel, ning jätkama need süüdistused kõrvale ja võimaldama neil igas olukorras teha oma tööd ähvarduste ja takistusteta; kutsub Türgit üles kaitsma kõigi kodanike, sealhulgas etniliste, usu- ja seksuaalvähemuste põhiõigusi; tuletab meelde, et Türgi vaenu õhutamist käsitlevad õigusaktid ei ole koostöös Euroopa

Kolmapäev, 13. märts 2019

Inimõiguste kohtu praktikaga; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus ja parlament võtaksid vastu vihakuritegude seaduse, mille abil oleks võimalik kaitsta kõiki vähemuste esindajaid füüsiliste ja verbaalsete rünnakute eest ning täita läbirääkijariikidele esitatavad Kopenhaageni kriteeriumid seoses vähemuste austamise ja kaitsega; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama Türgis ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitset ja toetamist, sealhulgas erakorraliste toetuste kaudu;

10. mõistab hukka Türgi kodanikuühiskonna väljapaistva ja lugupeetud juhtfiguuri Osman Kavala meelevaldse kinnipidamise, kuna teda on kinni peetud juba kauem kui poolteist aastat; on šokeeritud hiljutisest süüdistusest Osman Kavala ja veel 15 inimese vastu, keda valitsuse kukutamise katse eest nende väidetava rolli tõttu 2013. aasta Gezi protestides ootab ees eluaegne vangistus raskendatud asjaoludel; nõuab nende viivitamata ja tingimusteta vabastamist ning palub ELi delegatsioonil Türgis nende juhtumit hoolikalt jälgida; nõuab lisaks, et kohtumenetluse juures viibiks Euroopa Parlamendi delegatsioon; mõistab hukka 13 akadeemiliste ringkondade esindaja ja aktivisti kinnipidamise 16. novembril 2018 seoses Osman Kavala juhtumiga; märgib, et 12 neist vabastati pärast tunnistuste andmist ja ühte peetakse seni kinni; nõuab, et seni kinnipeetav isik vabastataks kuni menetluse alguseni ja tühistataks teistele kehtestatud reisikeeld;

11. on suures mures usuvabaduse mitteaustamise ning usuvähemuste, sealhulgas kristlaste ja aleviitide diskrimineerimise pärast, samuti usulistel põhjustel toime pandava vägivalda pärast; rõhutab, et kirikutel on endiselt probleeme pühapaikade loomise või kasutamise jätkamisega; kutsub Türgi ametivõime üles edendama positiivseid ja tõhusaid reforme mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabaduse vallas, võimaldades usukogukondade registreerimist juriidiliste isikutena, lubades heategevuslikel sihtasutustel valida oma juhtorganid, kaotades kõik piirangud vaimulike koolitamise, ametisse nimetamise ja ametijärgluse vallas, täites Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohaseid otsuseid ja Veneetsia komisjoni soovitusi ning kõrvaldades kõik usupõhise diskrimineerimise ja usupõhiste takistuste vormid; kutsub Türgit üles austama oikumeenilise patriarhaadi eripära ja tähtsust ning tunnistama seda juriidilise isikuna; kordab vajadust lubada Halki seminar uuesti avada ja kaotada kõik selle nõuetekohase toimimise takistused; nõuab mittemoslemi sihtasutuste valimisseaduste avaldamist; väljendab heameelt selle üle, et Türgi valitsus tagastas Mardinis 50 aramea kirikut, kloostrit ja kalmistut, ning palub Türgi ametivõimudel tagastada ka vastav maa selle seaduslikele omanikele; juhib tähelepanu mõjule, mida julgeolekumeetmete võtmine avaldab Tur Abdini elanikele, ning kutsub Türgit üles tagama, et säiliks elanike juurdepääs haridusele, majandustegevusele ja usuga seotud kohtadele; nõuab tungivalt, et Türgi teeks kõik endast oleneva, et hoida ära aramea kultuuripärandi hävitamine käimasolevate Ilisiu tammi projekti ettevalmistustööde käigus; kutsub Türgi ametivõime üles võtma karne meetmeid, et vältida kõigi antisemitismi ilmingute vastu ühiskonnas;

12. väljendab muret LGBTI-inimeste inimõiguste rikkumiste pärast, eelkõige kogu riigis geiparaadide ja LGBTI-ürituste korduva keelamise pärast, mida hoolimata erakorralise seisukorra lõpetamisest ikka veel tehakse, ning nõuab nende diskrimineerivate keeldude viivitamatut tühistamist; kutsub Türgit üles võtma asjakohaseid meetmeid, et ära hoida ebasoodsas olukorras olevate rühmade, näiteks romade ja Süüria pagulaste ja varjupaigataotlejate vastu suunatud viha õhutamist ja vihakuritegusid ning nende eest karistada, ning nõuab pidevaid jõupingutusi nende olukorra parandamiseks; palub Türgil rakendada täielikult 2016.–2021. aasta romade integreerimise strateegilist kava, pöörates erilist tähelepanu võitlusele romavastasusega, et tagada romadele juurdepääs kvaliteetsele ja taskukohase hinnaga eluasemele, tagada nende juurdepääs haridusele ja võtta meetmeid haridussüsteemist varakult lahkumise ärahoidmiseks, vältida segregatsiooni vastu ning suurendada romade tööhõive määra; võtab murelikult teadmiseks nn aumõrvade sagenemise; palub Türgil viia oma õigusaktid vastavusse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise Istanbuli konventsiooniga; kutsub Türgit üles tagama kõigi kodanike täielikku võrdõiguslikkust ja lahendama vähemuste probleeme, eelkõige seoses hariduse ja omandiõigusega; tuletab meelde, kui oluline on täielikult rakendada Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsiooni Imbrose ja Tenedose saare kohta, ning kutsub Türgit üles aitama vähemusperedel saartele tagasi pöörduda, kui nad seda soovivad; väljendab heameelt kreeka vähemuse kooli avamise üle Imbrosel, mis on positiivne samm;

13. on mures selle pärast, et Türgi ühiskonnas on naistevastane vägivald, sealhulgas aumõrvad, ebaseaduslikud lapsega sõlmitud abielud ja seksuaalne kuritarvitamine, levinud ja suur probleem ning Türgi ametivõimud sageli ei karista soolise vägivalda toimepanijaid; rõhutab, et 2018. aastal hukkus koduvägivalda tagajärjel 440 naist, s.o rohkem kui varasematel aastatel, ning kriminaalmenetlused on sageli pikaldased ja venivad; kutsub Türgi valitsust üles võtma selles küsimuses vastu täisleppimatuse poliitika ja seda ellu viima;

Kolmapäev, 13. märts 2019

14. palub Türgi valitsusel austada ja täielikult täita juriidilisi kohustusi, mille ta on võtnud kultuuripärandi kaitsmiseks, ja eelkõige koostada heas usus terviklik nimistu Kreeka, Armeenia, Assüüria ja muust kultuuripärandist, mis on viimase sajandi jooksul hävitatud või kannatada saanud; on sellega seoses vastu igasugusele äärmuslikule seisukohale, mis propageerib Hagia Sophia ajaloolis-usulise mälestusmärgi välimuse teisendamist ja selle mošeeks muutmist; kutsub Türgit üles ratifitseerima UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise 2005. aasta konventsiooni; kutsub Türgit üles tegema asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide, eelkõige Euroopa Nõukoguga koostööd kultuuripärandiga ebaseadusliku kauplemise ja kultuuripärandi tahtliku hävitamise ennetamisel ning võitluses selle vastu;

15. peab äärmiselt murettekitavaks olukorda Türgi kaguosas ja ränki süüdistusi, et seal toimub inimõiguste rikkumine, ülemäärane jõukasutus ja piinamine, ning arvamus- ja väljendusvabaduse ning poliitilise osalemise tugevat piiramist riigi kaguosas, eriti pärast kurdi probleemi lahendamise protsessi nurjumist 2015. aastal, nagu märgitakse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ja Türgis tegutsevate inimõiguste kaitsjate dokumentides; kordab, et mõistab kindlalt hukka 2002. aastal ELis terroriorganisatsioonide nimekirja kantud Kurdistani Töölispartei (PKK) tagasipöördumise vägivalda juurde; rõhutab, et usaldusväärset poliitilist protsessi kurdi probleemi rahumeelseks lahendamiseks on tingimata vaja jätkata; kutsub Türgit üles kiiresti uurima kõiki raskeid süüdistusi väidetavate inimõiguste rikkumiste ja tapmistega kohta ning võimaldama rahvusvahelistel vaatlejatel teha sõltumatut järelevalvet; on mures riigi kaguosas asuva ajaloopärandi, sealhulgas UNESCO maailmapärandi nimekirja kantud Diyarbakiri iidse Suri hävitamise pärast, mis ohustab kurdi identiteedi ja kultuuri säilitamist Türgis;

16. märgib murelikult, et erakorralise seisukorra ajal vabastati ametist ja/või vahistati väga paljud Kagu-Türgi linnapead ja aselinnapead ning valitsus nimetas nende asemele usaldusisikud; rõhutab, et selle tagajärjel on suur osa Türgi elanikkonnast kohalikul tasandil demokraatlikult esindamata; on seisukohal, et 2019. aasta märtsis toimuvates kohalikes valimistes tuleb näha olulist võimalust täielikult taastada otsese demokraatliku mandaadi põhimõte;

17. märgib murelikult, et erakorraline seisukord ja teatavad põhiseadusliku reformi paketi sätted on veelgi piiranud Suure Rahvuskogu suutlikkust täita oma põhirolli demokraatliku kontrolli ja vastutuse tagajana; võtab väga murelikult teadmiseks kahe Vabariikliku Rahvapartei (CHP) liikme vahistamise ning Rahvademokraatliku Partei (HDP) eriti silmatorkava kõrvaletõrjumise, kuna paljud HDPsse kuuluvad parlamendiliikmed on väidetava terroristliku tegevuse toetamise tõttu vahistatud; nõuab, et vabastataks kõik Suure Rahvuskogu liikmed, keda peetakse kinni nende parlamenditöö raames öeldu ja tehtu tõttu; rõhutab, et Suur Rahvuskogu peaks olema Türgi demokraatia keskne institutsioon ja esindama võrdselt kõiki kodanikke; peab kahetsusväärseks kõrget valimiskünnist, mis piirab tõelist poliitilist esindatust ja ei kajasta Türgi pluralistlikku ühiskonda;

18. taunib opositsioonijuhi ja presidendikandidaadi Selahattin Demirtaşı jätkuvat vahi all pidamist; peab kiiduväärseks selle juhtumi kohta Euroopa Inimõiguste Kohtu tehtud otsust, milles kutsutakse Türgi ametivõime üles teda viivitamatult vabastama; rõhutab, et Euroopa Inimõiguste Kohus märkis lisaks, et Demirtaşı kinnipidamise peamine varjatud eesmärk on lõpetada pluralismi ja piirata poliitilise arutelu vabadust; mõistab hukka Türgi ametivõimude seisukoha selle otsuse vastu; ootab, et komisjon ja liikmesriigid jätkavad selle juhtumi hoolikat jälgimist, ning nõuab, et Demirtaş viivitamata ja tingimusteta vabastataks;

19. rõhutab korruptsioonivastase võitluse tähtsust ja juhib tähelepanu järeldustele 2018. aasta aruandes Türgi kohta, mille kohaselt korruptsioon on paljudes valdkondades endiselt üldlevinud ja on jätkuvalt suur probleem; väljendab muret selle pärast, et tulemused korruptsioonijuhtumite uurimisel, nende eest süüdistuste esitamisel ja süüdimõistmisel on endiselt kesised, eelkõige kõrgetasemeliste juhtumite puhul;

20. tuletab meelde, et Veneetsia komisjon andis hinnangu Türgi põhiseaduse muudatustele, mis on seotud presidentiaalse süsteemi kehtestamisega, ja leidis, et need ei taga piisavat kontrolli ja tasakaalu ning seavad ohtu täidesaatva ja kohtuvõimu lahususe; tuletab ka meelde, et Euroopa Parlament kutsus Türgi valitsust üles tegema põhiseaduse ja kohtulikke muudatusi ja reforme koostöös Veneetsia komisjoniga ning nõudis möödunud aastal ka ühinemisläbirääkimiste ametlikku peatamist, kui Türgi põhiseaduslik reform tehakse teoks muutmata kujul, kuna see oleks vastuolus Kopenhaageni kriteeriumidega;

21. soovib kõike eespool nimetatut arvesse võttes komisjonil ja Euroopa Liidu Nõukogul kooskõlas läbirääkimisraamistikuga ühinemisläbirääkimised Türgiga ametlikult peatada; on aga endiselt kindlalt valmis pidama Türgiga demokraatlikku ja poliitilist dialoogi; palub komisjonil kasutada praegu ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA II ja tulevane IPA III) raames eraldatud vahendeid selleks, et ELi poolt otse hallatava sihtotstarbelise rahastamispaketi kaudu

Kolmapäev, 13. märts 2019

toetada Türgi kodanikuühiskonda, inimõiguste kaitsjaid ja ajakirjanikke ning suurendada inimestevaheliste kontaktide ja akadeemilise dialoogi võimalusi, parandada Türgi üliõpilaste võimalusi pääseda Euroopa ülikoolidesse ja ajakirjanike juurdepääsu meediaplatvormidele eesmärgiga kaitsta ja edendada demokraatlike väärtusi ja põhimõtteid, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet; ootab (ilma et see piiraks Euroopa Liidu lepingu artikli 49 kohaldamist), et Türgi ja ELi suhted määratletaks uuesti, pidades silmas tõhusat partnerlust; toonitab, et igasugune poliitiline koostöö ELi ja Türgi vahel peaks tuginema demokraatiat, õigusriigi põhimõtet ja põhiõigusi käsitlevatele tingimuslikkuse sätetele;

22. märgib, et ELiga ühinemise protsess stimuleeris küll algul Türgi reforme, kuid viimastel aastatel on õigusriigi ja inimõiguste vallas toimunud suur tagasimeinek;

23. rõhutab, et tolliliidu ajakohastamine tugevdaks veelgi Türgi ja ELi vahelisi juba tugevaid sidemeid ning hoiaks Türgi majanduslikult ELiga seotuna; on seetõttu veendunud, et tuleks jätta võimalus 1995. aastal sõlmitud ELi ja Türgi tolliliidu ajakohastamiseks ja uuendamiseks, et hõlmata praegu väljaspool tolliliitu olevaid asjaomaseid valdkondi, nagu põllumajandus, teenused ja riigihanked; tuletab meelde, et Türgi on ELi jaoks suuruselt viies kaubanduspartner ja EL on Türgi suurim kaubanduspartner ning et kaks kolmandikku välismaistest otseinvesteeringutest Türgis on pärit ELi liikmesriikidest ja Türgi on ELi jaoks oluline kasvuturg; on veendunud, et uuendamine annaks väärtusliku võimaluse suurendada demokraatlikku tingimuslikkust ja positiivset võimendavat mõju ning võimaluse koostada tegevuskava, kus tolliliidu uuendamine oleks tihedas seoses Türgi konkreetsete parandustega demokraatlike reformide näol demokraatia, inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi põhimõtte valdkonnas ning liikumisel kodanikuühiskonna jaoks tõelise avatud ruumi ja pluralismi poole; on ka veendunud, et tolliliidu uuendamine annaks olulise võimaluse pidada poliitilist dialoogi sotsiaalselt ja keskkonnaalasel kestliku majandusarengu, kliimamuutuste ja töötajate õiguste üle Türgis; palub komisjonil tolliliidu uuendamiseks ettevalmistustööd alustada kohe, kui Türgi valitsus tõestab oma valmisolekut teha suuri reforme; kutsub komisjoni üles lisama uuendatud tolliliitu inimõigusi ja põhivabadusi käsitlev klausel, mis muudaks inimõigused ja põhivabadused oluliseks tingimuseks; tuletab meelde, et praeguse tolliliidu potentsiaal jääb täies ulatuses kasutamata, seni kui Türgi ei rakenda lisaprotokolli täies ulatuses kõigi liikmesriikide suhtes;

24. toonitab, et ametiühinguvabadus ja sotsiaaldialoog on pluralistliku ühiskonna arengu jaoks ülimalt tähtsad; peab kahetsusväärseks, et töö- ja ametiühinguõiguste puhul esineb seadusandlike puudujääke, ning rõhutab, et organiseerimisõigus, kollektiivläbirääkimiste õigus ja streigiõigus on töötajate põhiõigused; peab väga kahetsusväärseks, et ametiühingu liikmeks olemist on kohtuasjades sageli peetud kriminaalmenetluse tõendiks; on arvamisel, et selline seisukoht võib veelgi ohustada ametiühingute staatust riigis; peab äärmiselt murettekitavaks töötajate töötingimusi Istanbuli uue lennujaama ehitusel, arvestades, et teadetekohaselt on alates ehitustööde algusest 2015. aasta mais seal tööõnnetustes hukkunud 38 töötajat ning 31 inimest, sealhulgas üks ametiühingujuht, on praegu vangis, kuna nad protesteerisid halbade töötingimuste ning madalate ja ebakorrapäraselt makstavate palkade vastu; palub Türgi ametivõimudel pidada asjaomaste ametiühingutega intensiivselt nõu ehitusel töötajatele vajalike kaitsemeetmete üle, viia läbi esinenud surmajuhtumite ja vigastuste põhjalik uurimine ning lasta ametiühingutel asjaomaste töötajatega vabalt suhelda; väljendab muret lapstööjõu kasutamise probleemi pärast, eriti põllumajanduses ja hooajatööl; võtab teadmiseks Türgi valitsuse jõupingutused anda Türgis ajutist kaitset saavatele pagulastele õigus töötada, kui on olemas asjakohane luba; märgib, et süürlastele on välja antud rohkem kui 20 000 tööluba, mis hõlmavad teatavaid miinimumpalgataseme ja sotsiaalkindlustusega seotud tingimusi; juhib tähelepanu sellele, et vaatamata neile jõupingutustele jätkavad paljud süürlased ilma loata töötamist arvukates sektorites ja paljudes Türgi provintsid; rõhutab, et keel on süürlastest töötajate jaoks ikka veel üks kõige olulisem tõke;

25. kutsub Türgi valitsust üles peatama Akkuyu tuumaelektrijaama ehitamise kava; kutsub Türgit üles järgima Espoo konventsiooni; palub Türgi valitsusel kaasata oma naaberriikide, näiteks Kreeka ja Küprose valitsused Akkuyu projekti jätkamise kavadesse või nendega selles küsimuses vähemalt konsulteerida;

26. märgib, et Türgi kodanikele, eriti üliõpilastele, akadeemiliste ringkondade ja äriühingute esindajatele ja inimestele, kellel on ELi liikmesriikides perekondlikke sidemeid, on väga oluline viisanõude kaotamine; kutsub Türgi valitsust üles täitma täies ulatuses 72 kriteeriumi, mis sisalduvad viisanõude kaotamise tegevuskavas; rõhutab, et Türgi terrorismivastaste õigusaktide läbivaatamine on põhiõiguste ja -vabaduste tagamise oluline eeldus; julgustab Türgit tegema vajalikke jõupingutusi ülejäänud eesmärkide täitmiseks; rõhutab, et viisanõude kaotamine on võimalik alles siis, kui kõik kriteeriumid on täielikult ja tõhusalt ning mittediskrimineerival viisil täidetud;

Kolmapäev, 13. märts 2019

27. tuletab meelde Türgi tähtsat rolli Süüria sõjast tingitud rändekriisile reageerimisel; on arvamusel, et Türgi ja selle elanikud on näidanud üles suurt külalislahkust, pakkudes peavarju rohkem kui 3,5 miljonile Süüria pagulasele; rõhutab, et Türgis on umbes üks miljon kooliealist Süüria last, kellest 60 % on registreeritud Türgi koolides; võtab teadmiseks ELi ja Türgi 18. märtsi 2016. aasta avalduse; nõuab tungivalt, et Türgi järgiks tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet; taunib asjaolu, et 2011./2012. aasta IPA programmi raames rahastas EL Cobra II jälitussoomussõidukite soetamist, ning kutsub komisjoni üles tähelepanelikult jälgima ELi programmide raames (kaas)rahastatud seadmete kasutamist ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte tulemuslikku rakendamist, eriti Süüria piiril; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles pidama kinni oma lubadustest seoses inimeste ulatusliku ümberasustamisega ja tagama piisavad rahalised vahendid Süüria pagulaste pikaajaliseks toetamiseks Türgis; võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja 2018. aasta eriaruande, milles nõutakse suuremat tõhusust ja rohkem läbipaistvust rahaliste vahendite eraldamisel ja jagamisel; juhib tähelepanu Süüria pagulaste suurenevale ebakindlusele seoses nende ajutise kaitse väljavaadetega Türgis ning palub Türgil kaaluda strateegiaid, kuidas saavutada Süüria pagulaste suurte kogukondadega piirkondades suurem sotsiaalne ühtekuuluvus, pikaajaline sotsiaal-majanduslik ja kultuuriline kaasatus ning piisav ja tõhus juurdepääs haridusele ja tööalasele koolitusele; kutsub komisjoni üles jääma valvsaks ja tagama, et ELi vahendite kasutamisel järgitakse pagulaste õigusi ning võetakse meetmeid, et ennetada lapstööjõu kasutamist, laste seksuaalset ärakasutamist ja muid inimõiguste rikkumisi;

28. märgib kui oluline on nii ELi ja selle liikmesriikide kui ka Türgi jaoks jätkata tihedat dialoogi ja koostööd välispoliitika ja julgeoleku küsimustes; ergutab koostööd ning edasist kooskõlastamist välispoliitika, kaitse- ja julgeolekuküsimustes, sealhulgas terrorismivastases võitluses; tuletab meelde, et Türgi on ka NATO kauaaegne liige ja Türgi geostrateegiline asend on piirkondliku ja Euroopa julgeoleku säilitamiseks ülioluline; märgib, et EL ja Türgi jätkavad koostööd küsimustes, mis on NATO raames (sõjalise) strateegilise tähtsusega; kutsub seetõttu Türgi ametivõime üles jätkama koostööd ELi NATO liikmetega kolmandate riikidega tehtavat koostööd käsitleva NATO jätkuva programmi raames;

29. avaldab Türgile kiitust Idlibi memorandumiga seotud läbirääkimiste eest; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Vaba Süüria Armeel relvastatud rühmitused, keda Türgi toetab, on teadete kohaselt konfiskeerinud, rüüstanud ja hävitanud kurdi tsiviiliskite vara Põhja-Süüria Afrini piirkonnas; rõhutab, et Türgi ja Afrinis asuvad Vaba Süüria Armeel rühmitused peaksid maksma hüvitist ümberasustatud elanikele, kelle vara nad on konfiskeerinud, hävitanud või rüüstanud, ning ei tohiks elanikelt nende vara jäädavalt ära võtta; peab murettekitavaks teateid Afrinis esineva ulatusliku vägivalda kohta, mida panevad enamasti toime Süüria relvastatud rühmitused, keda varustab ja relvastab Türgi, ja Türgi enda relvajõud, kes on väidetavalt võtnud üle mitu kooli, katkestades laste õppetöö; on mures selle pärast, et Türgi püüab muuta ka Afrini kantonid demograafilist tasakaalu, asustades Süüria araabia sunniidi pagulasi Türgist ümber kurdidega asustatud piirkonda; palub Türgi valitsusel jätta kõrvale süüdistused kõigi kodanike vastu, kes on kritiseerinud Türgi sõjalist tegevust Süürias, ning sellega austada õigust sõnavabadusele;

30. tuletab meelde heanaaberlike suhete tähtsust; palub sellega seoses, et Türgi suurendaks jõupingutusi lahendamata kahepoolsete küsimuste lahendamiseks, kaasa arvatud täitmata juriidilised kohustused ja lahendamata vaidlused oma lähinaabritega maismaa- ja merepiiri ning õhuruumi küsimuses, vastavalt ÜRO põhikirja sätetele ja rahvusvahelisele õigusele; kordab üleskutset Türgi valitsusele allkirjastada ja ratifitseerida ÜRO mereõiguse konventsioon; nõuab tungivalt, et Türgi valitsus lõpetaks Kreeka õhuruumi ja territoriaalvete korduvad rikkumised ning austaks kõigi oma naabrite territoriaalset terviklikkust ja suveräänsust; väljendab kahetsust, et Türgi Suure Rahvuskogu esitatud *casus belli*-ähvardust Kreeka vastu ei ole siiani tagasi võetud;

31. hindab ÜRO peasekretäri egiidi all tehtavaid jõupingutusi Küprose taasühinemise läbirääkimiste taasalustamiseks; väljendab veel kord toetust õiglasele, terviklikule ja elujõulisele lahendusele, mis põhineb kahe kogukonna ja kahe tsooni föderatsioonil, mis oleks rahvusvahelisel areenil ühtne juriidiline isik, millel oleks ühtne suveräänsus ja üks kodakondsus ja kus kahe kogukonna vahel valitseks poliitiline võrdsus, nagu on määratletud asjakohastes ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonides, kooskõlas rahvusvahelise õiguse ja ELi õigustikuga ning toetudes liidu aluspõhimõtete austamisele; juhib tähelepanu ÜRO peasekretäri esitatud raamistikule ja tema üleskutsel läbirääkimiste taasalustamiseks, toetudes 2017. aastal Crans-Montana protsessis juba saavutatud kokkulepetele; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid täidaksid aktiivsemat rolli läbirääkimiste edukal lõpuleviimisel; kordab üleskutset kõikidele asjaosalistele, eelkõige Türgile, et nad võtaksid kohustuse leida kõikehõlmav lahendus ja aidata sellele kaasa; kutsub Türgit üles alustama oma vägede väljatoomist Küprosel,

Kolmapäev, 13. märts 2019

tagastama Famagusta isoleeritud piirkond ÜRO-le kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 550 ja hoiduma tegevusest, mis muudab ebaseaduslike asunduste poliitika kaudu saare demograafilist tasakaalu; rõhutab vajadust rakendada ELi õigustikku kogu saarel; tunnustab sellega seoses kahe kogukonna ajutise komisjoni töö jätkumist ELiga lõimumise ettevalmistamisel; kohustub tõhustama oma jõupingutusi, et aidata Küprose türki kogukonnal valmistada ette täielikku lõimumist ELiga pärast Küprose probleemi lahendamist, ning kutsub komisjoni üles sama tegema; tunnustab tähtsat tööd, mida on teinud teadmata kadunud isikutega tegelev kahe kogukonna komisjon nii teadmata kadunud Küprose türklaste kui ka Küprose kreeklaste otsimisel, ning kiidab asjaolu, et on antud parem juurdepääs asjaomastele aladele, kaasa arvatud sõjaväealad; palub Türgil seda komisjoni aidata, andes teavet oma sõjaväearhiividest; tunnustab Küprose Vabariigi õigust sõlmida kahepoolseid lepinguid, mis puudutavad tema majandusvööndit; kutsub Türgit taas kord üles täielikult austama kõigi ELi liikmesriikide suveräänseid õigusi, sealhulgas õigusi, mis on seotud loodusvarade uurimise ja kaevandamisega, kooskõlas ELi õigustiku ja rahvusvahelise õigusega; nõuab tungival, et Türgit lahendaks vaidlusi rahumeelselt ning hoiduks kõigist ähvardustest ja tegudest, mis võiksid heanaaberlikke suhteid kahjustada;

32. kutsub Türgit ja Armeeniat üles püüdlema suhete normaliseerimise poole; rõhutab, et Türgi-Armenia piiri avamine võib kaasa tuua suhete paranemise, eriti piiriülese koostöö ja majandusliku integratsiooni vallas;

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikidele ning Türgi valitsusele ja Türgi Suurele Rahvuskogule ning palub tõlkida käesoleva raporti türki keelde.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0201

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2019. aasta majanduskasvu analüüs**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ja 2019. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (2018/2119(INI))**

(2021/C 23/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2, artikleid 126 ja 136 ning protokoll nr 12,
- võttes arvesse protokoll nr 1 riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus,
- võttes arvesse protokoll nr 2 subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta,
- võttes arvesse majandus- ja rahaliidu stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepingut,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1175/2011 (millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiivi 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1174/2011 euroalal esineva ülemäärase makromajandusliku tasakaalustamatuse korrigeerimiseks võetavate täitemeetmete kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse nõukogu 8. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1177/2011 (millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta) ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1173/2011 eelarvejärelevalve tõhusa rakendamise kohta euroalal ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta ⁽⁷⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 12.⁽²⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 41.⁽³⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 8.⁽⁴⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 33.⁽⁵⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.⁽⁶⁾ ELT L 306, 23.11.2011, lk 1.⁽⁷⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 11.⁽⁸⁾ ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta majanduskasvu analüüs: üleilmse ebakindluse tingimustes on vaja tugevamat Euroopat“ (COM(2018)0770) ning häiremehhanismi aruannet 2019 (COM(2018)0758),
 - võttes arvesse Euroopa Eelarvenõukogu 10. oktoobri 2018. aasta iga-aastast aruannet,
 - võttes arvesse komisjoni Euroopa majandusprognoose (sügis 2018 ja talv 2019),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2017. aasta määrust (EL) 2017/825 (millega luuakse struktuurireformi tugiprogramm ajavahemikuks 2017–2020 ning muudetakse määrusi (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 1305/2013) ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 2018. aasta aruannet rahvastiku vananemise kohta, mille komisjon avaldas 25. mail 2018,
 - võttes arvesse 21. novembri 2018. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2018)0759),
 - võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ⁽²⁾,
 - võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta, komisjoni 1. märtsi 2017. aasta valget raamatut Euroopa tuleviku kohta ning komisjoni 31. mai 2017. aasta aruteludokumenti majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta,
 - võttes arvesse eurorühma 4. detsembri 2018. aasta aruannet juhtidele majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta,
 - võttes arvesse euroala tippkohtumise 14. detsembri 2018. aasta avaldust,
 - võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 10. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni euroala majanduspoliitika kohta ja pidades silmas 2019. aasta majanduskasvu analüüsi ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning regionaalarengukomisjoni arvamusi ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni muudatusettepanekutena esitatud seisukohta (A8-0159/2019),
- A. arvestades, et Euroopa majanduses algab nüüd seitsmes järjepideva kasvu aasta; arvestades, et euroala ja ELi SKP kasvu määrasid on allapoole korrigeeritud – kasvumäärad on 2019. aastal vastavalt 1,3 % ja 1,5 % ning 2020. aastal 1,6 % ja 1,8 % (27 ELi liikmesriiki); arvestades, et kasvumäär saab eelduste kohaselt olema veelgi mõõdukam, mis on osaliselt tingitud üleilmsete kasvuväljavaadetega seotud suurenevatest mureküsimumstest; arvestades, et majanduslik ja tööhõiveolukord on liikmesriikides jätkuvalt erinev;
- B. arvestades, et 2018. aasta detsembris oli töötuse määr euroalal 7,9 % ja ELis 6,6 %; arvestades, et töötuse määr on paljudes liikmesriikides endiselt kõrgem kui kriisieelsel ajal, eelkõige pikaajalise töötuse osas, ning ka noorte töötus on mitmes liikmesriigis jätkuvalt suur;
- C. arvestades, et tööhõive määr ELis tõuseb, olgugi et liikmesriikide vahel on see tõus ebaühtlane; arvestades, et töötavate inimeste arv on saavutanud euroala kõrgeima taseme – 2018. aasta kolmandas kvartalis oli selleks arvaks 146 miljonit; arvestades, et paljud uutest loodud töökohtadest on osalise tööajaga kohad;

⁽¹⁾ ELT L 129, 19.5.2017, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 215.

⁽³⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- D. arvestades, et majanduskasv on maailmakaubandust mõjutavate jätkuvate geopoliitiliste pingete ning liidu ja Ühendkuningriigi tulevaste suhete alase püsiva ebakindluse kontekstis endiselt habras ja liikmesriikide lõikes erinev;
- E. arvestades, et Euroopas valitseb ikka veel investeeringute puudujääk, kuigi intressimäärad on aastaid olnud erakordselt madalad ja rahastamistingimused on jätkuvalt soodsad;
- F. arvestades, et Eurostati prognooside kohaselt tõuseb juhul, kui poliitika ei muutu, ELis vanadussõltuvusmäär 2016. aasta 29,3 %-lt 2080. aastaks 52,3 %-le, mis tähendab vähem kui kahte tööealist inimest iga eaka kohta; arvestades, et selles osas on liikmesriikide vahel väga suured erinevused;
- G. arvestades, et möödunud kahel aastakümnel on tootmistegurite kogutootlikkus euroalal jäänud maailma suurimate majandusjõudude tootmistegurite kogutootlikkusest maha;
- H. arvestades, et euroala valitsemissektori võla suhe SKPsse jätkab eeldatavasti möödunud aastate langussuundumust ja selle väärtus langeb umbes 87 %-lt 2018. aastal umbes 85 %-le 2019. aastal; arvestades, et komisjoni prognoosi kohaselt on aga kümne liikmesriigi valitsemissektori võla suhe SKPsse 2019. aastal eeldatavasti protsentuaalse väärtuse poolest kõrgem kui 60 % ja seitsmes liikmesriigis on selle väärtus jätkuvalt kõrgem kui 90 %; arvestades, et mõnes liikmesriigis on võla vähendamise meetmete võtmine olnud aeglane; arvestades, et euroala viies liikmesriigis, kus valitsemissektori võla suhe SKPsse on kõrge väärtusega, kujuneb prognooside kohaselt 2019. aastal märkimisväärne struktuurne eelarvepuudujääk;
- I. arvestades, et prognooside kohaselt ei ületa 2019. aastal ühegi euroala liikmesriigi eelarvepuudujääk künnisväärtust, milleks on 3 % SKPst, ning kogu euroala valitsemissektori nominaalne eelarvepuudujääk on prognooside kohaselt 2018. aastal langenud 0,6 %-le SKPst, kuid 2019. aastal tõuseb see natuke, st 0,8 %-le SKPst;
- J. arvestades, et liikmesriikide riigi rahanduse pikaajaline jätkusuutlikkus on põlvkondadevahelise õigluse seisukohast muret tekitav küsimus;
- K. arvestades, et jooksevkonto ülejääk saavutas oma tippväärtuse 2017. aastal ning et 2019. ja 2020. aastal peaks see mõnevõrra alanema, jäädes euroalal püsima umbes 3,6 % juurde SKPst ja ELis 2,3 % juurde SKPst, kusjuures tegemist on ühtede kõrgeimate väärtustega maailmas;
1. tunneb heameelt komisjoni 2019. aasta majanduskasvu analüüsi üle, milles kinnitatakse uuesti, kui suur tähtsus on
 - a) kvaliteetsete investeeringute suurendamisel,
 - b) reformidel, millega suurendatakse tootlikkuse kasvu, kaasavust ja institutsioonilist kvaliteeti, ning
 - c) makromajanduslikul finantsstabiilsusel ja riigi rahanduse usaldusväärsusel;
 2. nõuab tungivalt, et EL ja liikmesriigid võtaksid otsustavaid ja kooskõlastatud meetmeid kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu eesmärkide saavutamiseks, võtaksid vastutuse tulevaste põlvkondade ees ning tagaksid põlvkondadevahelise õigluse riigi rahanduse ja sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkuse ja piisavuse kaudu ning tagaksid seeläbi meie heoluriikide tuleviku;
 3. märgib, et komisjoni 2018. aasta aruandest rahvastiku vananemise kohta nähtub, et juhul, kui poliitika ei muutu, on eelseisvatel aastakümnetel oodata pensionide, tervishoiuteenuste ja pikaajalise hooldusega seotud eelarvekulude kasvu, kuna Euroopa rahvastiku märkimisväärne vananemine jätkub;
 4. nõuab tungivalt, et liikmesriigid valmistuksid selliseks demograafiliseks arenguks,
 - a) viies niisuguste kulude vähendamiseks ellu sotsiaalselt tasakaalustatud struktuurireforme,

Kolmapäev, 13. märts 2019

b) suurendades tootlikkuse kasvu, mis on ülimalt oluline, et tagada tulevikus tugev ja jätkusuutlik majanduskasv, ning

c) luues asjakohased eelarvepuhvid, et kaitsta end suurenevate eelarvekulude eest;

5. tunneb heameelt asjaolu üle, et tööhõive määr ELis tõuseb, olgugi et liikmesriikides on see tõus ebaühtlane; märgib, et pikaajaline töötus ja noorte töötus on mõnes liikmesriigis endiselt suur, mistõttu tuleb jätkuvalt teha reforme ja investeeringuid, et hõlbustada noorte ja pikaajaliste töötute tööturule sisenemist;

6. nõuab tungivalt, et komisjon edendaks veelgi majandus- ja rahaliidu süvendamist vastavalt kokkulepitud tegevuskavale;

7. kutsub komisjoni üles seadma ühtse turu väljakujundamise oma tegevuskavas esikohale;

Kvaliteetsete investeeringute tegemine

8. toonitab, et pikas perspektiivis põlvkondadevahelise õigluse tagamiseks peavad liikmesriigid kooskõlas ÜRO kestliku arengu eesmärkidega suurendama tootlikkust tulusate investeeringute abil, nagu kasvu soodustavad kestlikud taristuprojektid, et aidata ergutada väga vajalikku potentsiaalset majanduskasvu;

9. tunneb heameelt Euroopa investeerimiskava positiivse panuse üle majanduskasvu ja töökohtade loomisse; rõhutab asjaolu, et Euroopa Parlament on juba võtnud vastu oma läbirääkimis seisukoha InvestEU programmi kohta, ning nõuab tungivalt, et institutsioonidevaheline poliitiline kokkulepe saavutataks võimalikult kiiresti; võtab teadmiseks Euroopa Kontrollikoja soovitus, mille kohaselt tuleks parandada Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondist (EFSI) toetatavate investeeringute geograafilise jaotust;

10. märgib, et euroalal valitseb ikka veel investeeringute puudujääk, kuigi Euroopa investeerimiskava on andnud positiivseid tulemusi; juhib tähelepanu sellele, et praeguses olukorras, kus esineb märke majanduskasvu aeglustumisest ning suurenevatest välistest riskidest ja probleemidest, on avaliku ja erasektori investeeringutel oluline roll Euroopa tasandil majanduskasvu ja lähenemise hõlbustamisel;

11. tuletab meelde, et liikmesriigid peavad eelarvepoliitilise manööverdamisruumi kasutamisel eristama pikaajalisi tulusaid avaliku sektori investeeringuid ja jooksvaid kulusid;

12. rõhutab, et tootlikkuse kasvu suurendamiseks tuleb kooskõlas strateegia „Euroopa 2020“ eesmärkidega investeerida oskustesse, innovatsiooni, automatiseerimisse, digitaliseerimisse, teadus- ja arendustegevusse, säästvasse liikuvusse ja taristusse; rõhutab, et investeerida tuleb nii füüsilisse kui ka inimkapitali, ning kutsub seejuures liikmesriike üles tagama võrdse juurdepääsu elukestvatele õppele, oskuste täiendamisele ja ümberõppele;

13. on seisukohal, et reformid, millega kaotatakse investeeringute puhul ebaproportsionaalne bürokraatia, hõlbustaksid majandustegevust ja loovsid ka tingimused, mis soodustavad pikaajalist majanduskasvu;

14. rõhutab, et Euroopa-sisesed välismaised otseinvesteeringud võivad tuua kaasa suurema tootlikkuse nii investeerimisühingute kui ka kohalike äriühingute jaoks vastuvõtvates piirkondades ning aitavad Euroopas kaasa majanduslikule lähenemisele; on seisukohal, et selged ja jõustatud normid, võrdsed tingimused ja väiksemad nõuete täitmiseks seotud kulud on investeeringute ligimeelitamisel otsustava tähtsusega tegurid;

Kolmapäev, 13. märts 2019

15. toonitab tungivat vajadust täieulatusliku kapitaliturgude liidu järele, sest paremini integreeritud finantsturud võivad tagada uute erasektori riskijagamise- ja riskivähendamismehhanismide loomise, hõlbustada piiriüleste investeeringute tegemist ja reaalmajanduse juurdepääsu rahastamisele ning edendada jätkusuutlikke erasektori investeeringuid;

Keskendumine reformidele, millega suurendatakse tootlikkuse kasvu, kaasavust ja institutsioonilist kvaliteeti

16. tuletab meelde, et muude tegurite samaks jäädes võib vananev tööjõud järgmisel paaril aastakümnel pidurdada Euroopa tootlikkuse kasvu; tunneb jätkuvalt muret ELi väikese konkurentsivõime ja tootlikkuse kasvu pärast ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid rakendaksid seetõttu tootlikkust suurendavaid ja sotsiaalselt tasakaalustatud struktuurireforme;

17. rõhutab tungivat vajadust vaadata läbi nii liikmesriikide riiklike pensioniskeemide asjakohasus kui ka pikaajaline rahaline jätkusuutlikkus; toonitab vajadust reformida asjaomaste liikmesriikide pensionisüsteeme, et tagada nende pikaajaline jätkusuutlikkus;

18. jagab komisjoni arvamust, et suurem tootlikkuse kasv ja kaasatus peaksid olema riiklike reformide oluline eesmärk;

19. rõhutab, kui oluline on suurendada tööjõus osalemise määra, et muu hulgas aidata säilitada sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkust, eelkõige tõusva sõltuvusmäära tingimustes; kutsub seetõttu liikmesriike üles võtma meetmeid mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) ja pagulaste tööturuga integreerimise edendamiseks;

20. märgib, et ülemäärane maksustamine võib olla investeeringutele ja töökohtadele takistuseks; nõuab maksukoormuse ümberpaigutamist nii, et loobutakse Euroopas kehtivast suurest tööjõuga seotud maksukoormusest; on ühtlasi seisukohal, et väikeste ja keskmiste sissetulekute puhul maksukoormuse vähendamine suurendab tõenäoliselt nõudlust ja soodustab majanduskasvu; rõhutab vajadust parandada maksude kogumist ja koordineerida paremini maksustamise valdkonna haldustavasid ning tunneb heameelt niisuguseid reforme rakendavate liikmesriikide jõupingutuste üle;

21. toonitab, et digitaliseerimine, üleilmastumine, tehisintellekt, automatiseerimine ja tehnoloogilised muutused pakuvad suurt kasvupotentsiaali, kujundavad meie tööturges põhjalikult ümber ning mõjutavad Euroopa riikide majanduse kasvu dünaamikat;

22. rõhutab asjaolu, et väheneva tööealise rahvastiku mobiliseerimiseks on vaja mitmekülgsemaid ja oskustega töötajaid, dünaamilisemaid tööturges, aktiivset tööturupoliitikat, elukestvat õpet ning tööjõu koolitamist, oskuste täiendamist ja ümberõpet ning tugevamaid seoseid haridus- ja koolitussüsteemide ning ettevõtjate vahel koos sotsiaalkindlustussüsteemidele juurdepääsu võimaldamisega; nõuab kindlalt, et kõnealuseid põhimõtteid võetaks nõuetekohaselt arvesse, et toetada kaasavaid ja hästi toimivaid tööturges ning suurendada töökohtade kvaliteeti, nagu on ette nähtud Euroopa sotsiaalõiguste samba raames;

23. toonitab asjaolu, et õiguslike ja haldustakistuste tõttu ei saa väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kes on olulised tööhõive soodustajad, kasutada täiel määral ära Euroopa ühtse turu potentsiaali; nõuab tungivalt, et komisjon vähendaks neid takistusi; nõuab tungivalt, et komisjon võitleks ka ebaausa konkurentsi ja maksustamise vastu VKEde ja hargmaiste äriühingute seas; toonitab, kui tähtis on jätkata maksupettuse, maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastast võitlust;

24. tuletab meelde, kui tähtis on ettevõtlust soosiv haldus- ja õiguskeskkond, võttes samal ajal arvesse piisavat tarbijakaitset, et hõlbustada äriühingute juurdepääsu rahastamisele ja rahaliste vahendite piiriülest hankimist; tunneb heameelt selle üle, et iga-aastases majanduskasvu analüüsis on pööratud tähelepanu vajadusele suurendada avaliku halduse tulemuslikkust, kusjuures see peaks hõlmama kõiki valitsustasandeid; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kõrvaldaksid tarbetud tõkked, mis takistavad kohalikul ja piirkondlikul tasandil era- ja avaliku sektori investeeringute tegemist;

Kolmapäev, 13. märts 2019

25. toonitab, et potentsiaalsete tulevaste šokkidega toimetulekuks tuleb majandus- ja rahaliidu süvendamisel teha edusamme; tuletab meelde, et majandus- ja rahaliidu süvendamine eeldab tugevat poliitilist pühendumist, tõhusat valitsemist ja demokraatlikku vastutust; tuletab meelde, kui oluline on finantsstabiilsuse tagamiseks vastupanuvõimeline pangandussektor ning selle tõhus ja asjakohane reguleerimine; nõuab, et järk-järgult kujundataks välja pangandusliit, mis hõlmab usaldusväärset Euroopa hoiuste tagamise skeemi ning mille raames tehakse jätkuvalt pingutusi viivislaenude vähendamiseks; võtab teadmiseks euroala tippkohtumisel eurorühmale antud volituse teha tööd lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahendiga;

Makromajandusliku stabiilsuse ja riigi rahanduse usaldusväärsuse tagamine

26. juhib tähelepanu sellele, et makromajanduslik finantsstabiilsus ja riigi rahanduse usaldusväärsus on jätkuvalt jätkusuutliku kasvu eeltingimused;

27. märgib, et eakate suurema osakaaluga kaasnevad suuremad kulud tervishoiuteenustele, vanaduspõlve hooldusele ja pensionidele; märgib lisaks, et vananevas ühiskonnas väheneb muude tegurite samaks jäädes tööealiste inimeste osakaal eakate osakaaluga võrreldes, mis tähendab, et ühe eaka kohta on vähem tööealisi maksumaksjaid; rõhutab, et see seab väga suure koormuse nende liikmesriikide riigi rahandusele, kes ei ole vajalikke reforme rakendanud, seades ohtu nende jätkusuutlikkuse;

28. nõuab, et liikmesriigid, kelle puhul on eelarvepuudujääk ja avaliku sektori võlg suur, teeksid pidevaid jõupingutusi nende vähendamiseks; võtab teadmiseks jõupingutused, mida teatavad liikmesriigid on teinud oma riigi rahanduse tugevdamiseks, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et osad liikmesriigid on jätnud vajalike reformide elluviimise võimaluse kasutamata; juhib tähelepanu sellele, et teatavad hea eelarvepoliitilise manööverdamisruumiga liikmesriigid on eelarvet veelgi konsolideerinud ning aidanud seeläbi kaasa euroala jooksevkonto ülejäägile;

29. tunneb heameelt komisjoni jõupingutuste üle julgustada jooksevkonto puudujäägi või suure välisvõlga liikmesriike suurendama oma konkurentsivõimet ning julgustada suure jooksevkonto ülejäägiga liikmesriike edendama nõudlust, suurendades vastavalt tootlikkuse kasvule palgakasvu, ning edendama tootlikkuse kasvu investeeringute edendamise kaudu;

30. nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid praeguse põlvkonna ja tulevaste põlvkondade jaoks asjakohased eelarvepuhvid; nõuab stabiilsuse ja kasvu pakti, sealhulgas selle paindlikkuse klauslite järjekindlat rakendamist ja järgimist, et tagada vastutustundlik riigi rahandus; tuletab meelde, kui tähtis on eelarve-eeskirjade järjekindel rakendamine selleks, et tagada finantsturgude usaldusväärsus, mis on investeeringute ligimeelitamiseks ülimalt oluline;

31. tunneb heameelt Euroopa Eelarvenõukogu ettepaneku üle eelarve-eeskirju oluliselt lihtsustada, et kehtivat ELi eelarveraamistikku veelgi parandada; rõhutab, et stabiilsuse ja kasvu pakti eeskirjades sisalduv paindlikkus võimaldab liikmesriikidel saavutada hea tasakaalu konservatiivse eelarvepoliitika tagamise ning tulusate investeeringute tegemise hõlbustamise eesmärgi vahel; kutsub komisjoni üles võtma võla jätkusuutlikkuse analüüside tegemisel arvesse kõiki riigipõhiseid tegureid;

Riiklik isevastutus

32. tuletab meelde, et riigipõhiste soovitude rakendamise määr on liiga madal; on veendunud, et Euroopa poolaasta keskmes peaks olema riiklik isevastutus; nõuab tungivalt, et liikmesriikide ja piirkondlikud parlamendid arutaksid riigiaruandeid ja riigipõhiseid soovitusi ning teeksid asjaosalistega koostööd; juhib tähelepanu sellele, et isevastutust võib suurendada Euroopa poolaasta lihtsustamine ja sihipärasemaks muutmine;

o

o o

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0202

Majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektid**Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta resolutsioon majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2019. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta (2018/2120(INI))**

(2021/C 23/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta majanduskasvu analüüs: üleilmse ebakindluse tingimustes on vaja tugevamat Euroopat“ (COM(2018)0770),
- võttes arvesse kestliku arengu eesmäärke, mille maailma juhid võtsid vastu 2015. aasta septembris ja mille kiitis heaks nõukogu, kes väljendas oma kohustust neid rakendada,
- võttes arvesse 2017. aasta novembris Euroopa Ülemkogu, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast,
- võttes arvesse komisjoni ja nõukogu 21. novembri 2018. aasta ühise tööhõivearuande projekti, mis on lisatud komisjoni teatisele 2019. aasta majanduskasvu analüüsi kohta (COM(2018)0761),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta soovitus võtta vastu nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (COM(2018)0759),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta aruannet „Häiremehhanismi aruanne 2019“ (COM(2018)0758),
- võttes arvesse komisjoni 21. novembri 2018. aasta teatist „2019. aasta eelarvekavad: üldine hinnang“ (COM(2018)0807),
- võttes arvesse oma 29. novembri 2018. aasta resolutsiooni puuetega naiste olukorra kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2018. aasta resolutsiooni hooldusteenuste kohta ELis soolise võrdsuslikkuse parandamiseks ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni euroala tööhõive- ja sotsiaalpoliitika kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2018. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta ning 2018. aasta majanduskasvu analüüsi tööhõive- ja sotsiaalaspektide kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust soolise digilõhe kohta,
- võttes arvesse liikmesriikide parlamentide esindajatega peetud arutelu 2018. aasta Euroopa poolaasta prioriteetide üle,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0484.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0464.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0432.⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0078.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamust (A8-0162/2019),
- A. arvestades, et 20–64aastaste inimeste tööhõivemäär oli 2017. aastal 73,2 %, mis näitab, et EL on kindlalt graafikus, et saavutada strateegias „Euroopa 2020“ sätestatud 75 %-line tööhõive määr;
- B. arvestades, et inimväärsed töökohad koos tööhõivekindlusega on oluline tegur võitluses sotsiaalse tõrjutuse vastu ning neid tuleks edendada, et aidata võidelda töötuse vastu kogu ELis, suurendada sisenõudlust ja stimuleerida majanduskasvu; arvestades, et osalise tööajaga töötajate osakaal kogutööhõivest kasvas aastatel 2008–2017 16,8 %-lt 18,7 %-le, kusjuures see määr oli kõrgem ja kasv suurem noorte puhul;
- C. arvestades, et tööhõive määr on ELis liikmesriigiti, aga ka liikmesriikide siseselt väga erinev ning erinev on ka tööhõive kvaliteet;
- D. arvestades, et kuigi pikaajalise töötuse ja noorte töötuse määrad ELi tasandil vähenevad, on need mitmes liikmesriigis endiselt kõrged;
- E. arvestades, et ELi tasandil on noorte töötuse määr 18,6 %, mis on endiselt kõrgem kui 2008. aastal; arvestades, et Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Fondi (Eurofound) andmetel lähevad mittetöötavad ja mitteõppivad noored (NEET-noored) ELile hinnanguliselt maksma 153 miljardit eurot aastas, samas kui noortegarantii loomise hinnanguline kogumaksumus on 21 miljardit eurot aastas; arvestades, et aastateks 2017–2020 on noortegarantiile eraldatud 2 miljardit eurot;
- F. arvestades, et uute töövormide (sealhulgas platvormitöö ja üksikettevõtjad) tekkimisel ja laienemisel tuleb ajakohastada ja kohandada sotsiaalkaitset, mis traditsiooniliselt on mõeldud täisajaga töötamiseks sõlmitud tähtajatu lepinguga töötajatele;
- G. arvestades, et tööhõive määra kasvuga on liikmesriikides kaasnenud ebatüüpiliste, ebakindlate ja mitteformaalsete tööhõivevormide, sealhulgas nulltunnilepingute arvu suurenemine ja sotsiaaldialoogi nõrgenemine ning mõnes liikmesriigis avaldab kollektiivläbirääkimiste detsentraliseerimine töötajate õigustele negatiivset mõju;
- H. arvestades, et kõige ebakindlam töö on see, mille puhul üksikisikul ei ole võimalik kasutada oma õigusi, puudub sotsiaalkindlustuskaitse, ohtu seatakse tervis ja ohutus ning töö ei paku piisavalt sissetulekut, et võimaldada inimestel väärikalt elada; arvestades, et veel üks ebakindla töö oluline element on kindlustunde puudumine, mis hõlmab ebakindlust töökoha suhtes, ebapiisavat sissetulekut, koondamise vastase kaitse puudumist, tööhõive teadmata kestust ning ebakindlust tulevase tööhõive suhtes;
- I. arvestades, et kuigi sissetulekute ebavõrdsus ELis vähenes 2017. aastal veidi, on palgavaesus endiselt lubamatult suur – 9,6 % töötavast elanikkonnast – ja puudub peamiselt naisi;
- J. arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevaid inimesi on 22,5 % ja kuigi see jääb kriisieelsele tasemele alla, ei ole veel kaugeltki saavutatud strateegia „Euroopa 2020“ peaesmärki vähendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus inimeste arvu 20 miljoni võrra; arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus laste arv väheneb jätkuvalt, kuid on endiselt vastuvõetamatult kõrge; arvestades, et vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste määr üksikvanemaga kodumajapidamistes on kaks korda suurem kui selle näitaja keskmine määr laste puhul üldiselt; arvestades, et suur ebavõrdsus vähendab majanduse tootlikkust ja kestliku majanduskasvu saavutamise võimalust;
- K. arvestades, et üleilmastumine on majanduskasvu hoogustamisele ja toetamisele kaasa aidanud, kuid sellest tulenev kasu jaguneb ebavõrdselt nii liikmesriigiti kui ka liikmesriikide siseselt; arvestades, et Euroopa kasvumudeli kaasavus tuleks uuesti läbi vaadata ja seda tuleb tugevdada, eelkõige sotsiaalse ja keskkonnavalase kestlikkuse osas;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- L. arvestades, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma aruandes rõhutatakse pakilist vajadust võtta meetmeid kliimamuutuste vastu, mis võivad kolme aasta pärast muutuda pöördumatuks; arvestades, et tööstuse, transpordi ja energeetika moderniseerimiseks ja nende sektorite CO₂-heite vähendamiseks tuleks rahalised vahendid (nii avaliku kui ka erasektori investeeringud) teha kättesaadavaks kõikidel valitsemistasanditel;
- M. arvestades, et ELi majandus kasvab nüüd juba kuuendat aastat järjest, investeeringud taastuvad, tarbijanõudlus kasvab ja uusi töökohti luuakse rohkem ning kasvumäärade erinevus kogu euroalal pole majandus- ja rahaliidu ajaloos kunagi nii väike olnud; arvestades, et on siiski kahetsusväärne, et majanduskasvust saadavat kasu ei jagata võrdselt;
- N. arvestades, et leibkondade sissetulekud on kasvanud aeglasemalt kui SKP ning see tekitab küsimusi hiljutise majanduskasvu kaasavuse kohta;
- O. arvestades, et demograafilised muutused ja eluea pikenemine tekitavad pensioni-, tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse süsteemidele suuri kestlikkuse ja piisavuse probleeme;
- P. arvestades, et hästi toimiv sotsiaaldialoog on Euroopa sotsiaalse turumajanduse põhielement, mis tugevdab sotsiaalset ühtekuuluvust ja vähendab ühiskonnas konflikte, tuues vastastikust kasu töötajatele, tööandjatele ja valitsustele;
- Q. arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba lisamine Euroopa poolaastasse alates 2018. aastast on aidanud edendada kaasavat majanduskasvu ja tööhõivet ning vähendada makromajanduslikku tasakaalustamatust;
- R. arvestades, et Euroopa poolaasta peaks aitama kaasa Euroopa sotsiaalõiguste samba lõpuleviimisele, et tagada naiste ja meeste võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused ning toetada naiste ja meeste õigust saada võrdväärse töö eest võrdselt tasu ning õigust saada kvaliteetseid ja taskukohaseid tervishoiuteenuseid;
- S. arvestades, et 80 miljonit puudega eurooplast ja mitmed erirühmad, sealhulgas tõrjutud noored ja kogukonnad, kroonilisi haigusi põdevad ja vähemuskogukondadest pärit inimesed, kogevad tööturule juurdepääsul konkreetseid takistusi ning neil on suurem oht sattuda vaesusse ja sotsiaalsesse tõrjutusse; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonid annavad kaasamise eesmärgil pakutavatesse teenustesse ja poliitika kujundamises esindatuse tagamisel olulise panuse;
- T. arvestades, et jätkuv tervisealane ebavõrdsus ja krooniliste haiguste suurenev koormus on põhjus, miks kogu ELis on enneaegse suremuse määr kõrge, ning et see mõjutab nii tööjõudu, tootlikkust kui ka sotsiaalhoolekandesüsteeme;
- U. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse põhimõte on üks ELi põhiväärtusi ning see on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitega 8 ja 19, kus on sätestatud kohustus kaotada ebavõrdsus, edendada soolist võrdõiguslikkust, võidelda soo alusel diskrimineerimise vastu ning tagada soolise mõõtme integreerimine kõigisse ELi poliitikavaldkondadesse ja tegevustesse;
- V. arvestades, et naiste tööhõive määr oli 2017. aastal 66,5 %, kuid sooline tööhõivelõhe on endiselt märkimisväärne (12 %), nagu ka sooline palgalõhe ja sellest tulenev sooline pensionilõhe; arvestades, et vaesuse all kannatab rohkem naisi kui mehi ja naised on vanemas eas suurema sotsiaalse tõrjutuse ohus, kuna nad saavad peaaegu 40 % vähem pensioni – see on tingitud soolise ebavõrdsuse kuhjumisest kogu eluea jooksul, mis on paljudele naistele ja ühiskonnale suur probleem; arvestades, et meeste ja naiste võrdsel osalemisel tööturul saab hõlbustada taskukohaste ja kvaliteetsete hooldusteenuste kättesaadavusega;
- W. arvestades, et naiste suurem esindatus otsustajate hulgas edendaks soolist võrdõiguslikkust;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- X. arvestades, et mitteametlikel või pereliikmetest hooldajatel on vaesusse sattumise oht suurem, seda nii hooldamise ajal kui ka pensioniõiguste saamisel; arvestades, et pereliikmetest hooldajad on valdavalt naised; arvestades, et 80 % ELi hooldusteenustest osutavad tasustamata mitteametlikud hooldajad, kellest 75 % on naised;
- Y. arvestades, et hooldusteenuste kvaliteet on liikmesriigiti ja liikmesriikides, era- ja avalikus sektoris, linna- ja maapiirkondade ja vanuserühmade lõikes väga erinev; arvestades, et avaliku sektori teenuste kärped, sh tervishoiu, hariduse ja eluaseme vallas, mõjutavad naisi rohkem nii otseselt (teenuste kasutajate ja töötajatena) kui ka kaudselt (arvestades nende tuge pereliikmetele, kes sõltuvad avaliku sektori põhiteenustest);
- Z. arvestades, et naised teevad tulenevalt oma rollist perekonnas suurema tõenäosusega karjäärikatkestusi, ning arvestades, et lapse või haige sugulase eest hoolitsemiseks lõpetavad töötamise sagedamini just naised; arvestades, et naiste selline roll võib takistada nende karjääri; arvestades, et käimas on arutelud töö- ja eraelu vahelise tasakaalu saavutamise teemal;
- AA. arvestades, et on tehtud märkimisväärseid edusamme, et jõuda ühe 2020. aastaks seatud peamise eesmärgini, milleks on koolist väljalangemise 10 % määra ja kolmanda taseme hariduse omandanute 40 % määra saavutamine, kuid liikmesriikide vahel on endiselt suured erinevused; arvestades, et liikmesriike tuleks julgustada suurendama kutseõppe kättesaadavust ja üldsuse heakskiitu sellele, tagades samal ajal, et kolmanda taseme hariduse kvaliteet jääb 2020. aasta peamiste eesmärkide saavutamisel üheks prioriteediks;
- AB. arvestades, et digiajastul on digioskused kõigi isiklike või ametialaste ülesannete jaoks väga olulised, kuid ometi ei ole ELis üle 40 %-l täiskasvanutest elementaarseid digioskusi; arvestades, et elementaarne kirja- ja arvutamisoskus puudub 60 miljonil täiskasvanul; arvestades, et põhitasemest kõrgema digioskuse puhul on sooline lõhe 12,9 %;
- AC. arvestades, et väheste oskustega ja vanemaealiste töötajate puhul on ümberõppes ja koolitusprogrammides osalemise tõenäosus oluliselt väiksem; arvestades, et mikro-, väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel puuduvad sageli vahendid, millega korraldada oma töötajatele koolitust ja ümberõpet;
- AD. arvestades, et eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutus, kodutus ja eluaseme taskukohasus on paljudes liikmesriikides tõsine probleem ning vähemalt kümnes liikmesriigis on ülerahvastatuse määr üle Euroopa keskmise; arvestades, et eluase on eurooplaste jaoks suurim kulu ja eluaseme hinnad tõusevad enamikus liikmesriikides kiiremini kui sissetulekud; arvestades, et ebavõrdsus ja eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutus tugevdavad teineteist vastastikku ning et naised, lapsed ja rändaja taustaga inimesed on eluaseme kättesaadavusega seotud tõrjutuse ja kodutuse suhtes eriti haavatavad;
- AE. arvestades, et pikaajalised probleemid, nagu elanikkonna vananemine, digitaliseerimine ja selle mõju tööle, kliimamuutused ja loodusvarade mittesäästlik kasutamine, on endiselt teravalt päevakorral;
1. tunnustab sotsiaalnäitajate tulemustabeli osas tehtud edusamme, kuid märgib, et enamikul liikmesriikidel on probleeme vähemalt ühe peamise näitajaga ning 10 % kõigist hindamistest andsid tulemuseks kriitilise olukorra;
2. rõhutab, et ELi sotsiaalsed eesmärgid ja kohustused on sama olulised kui selle majanduslikud eesmärgid; rõhutab, et sotsiaalsesse arengusse investeerimine ei ole üksnes majanduskasvu ja lähenemise saavutamise vahend, vaid see peab olema ka omaette eesmärk; tunneb heameelt selle üle, et tunnistatakse sotsiaalse samba tähtsust ja vajadust tugevdada ELi sotsiaalset mõõdet ning reageerida ebavõrdsusele piirkondades ja piirkondade vahel; palub komisjonil ja liikmesriikidel tugevdada sotsiaalseid õigusi, rakendades Euroopa sotsiaalõiguste sammast nii, et ELi jaoks luuakse tõeline sotsiaalne mõõde, võttes muu hulgas arvesse hiljutisi uuringuid⁽¹⁾ ning parandades peamiste tööhõive- ja sotsiaalnäitajate tulemustabeli poliitilist nähtavust ja mõju, täites samas kõiki riigipõhiseid soovitusi, sealhulgas neid, mille eesmärgiks on ümberkujundavad meetmed sotsiaalselt, majanduslikult ja keskkondlikult kestlikuma liidu heaks; kutsub komisjoni üles kasutama Euroopa sotsiaalõiguste samba 20 põhimõtet markeritena, mille kaudu hinnata riikide edu võetud kohustuste integreerimisel oma majanduspoliitikasse, ning tugevdama oma sotsiaalse olukorra jälgimise suutlikkust;

⁽¹⁾ Vt OECD aruannet („In it together: why less inequality benefits all“, 2015) ja IMFi aruannet („Causes and consequences of income inequality“, June 2015).

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. nõuab, et Euroopa sotsiaalõiguste sammast, milles rõhutatakse naiste ja meeste võrdset kohtlemist ja võrdseid võimalusi, õigust võrdsele tasule võrdväärse töö eest ning õigust kvaliteetsetele ja taskukohastele hooldusteenustele, võetaks Euroopa poolaasta puhul täielikult arvesse;
4. rõhutab, et liikmesriigid puutuvad tööturul kokku selliste struktuursete probleemidega nagu osalejate vähesus, tööturu killustatus ning oskuste ja kvalifikatsiooni nõudlusele mittevastavus; märgib, et aina rohkem on vaja tõhusaid meetmeid mitteaktiivse tööjõu, sealhulgas rändajate integreerimiseks ja taasintegreerimiseks tööturule;
5. nõuab Euroopa poolaasta raames suuremat ühtsust, sealhulgas selle tagamist, et ühises tööhõivearuandes esile tõstetud küsimusi arvestatakse iga-aastases majanduskasvu analüüsis ja riigipõhistes soovituses piisavalt ning et prioriteedid jäävad aasta-aastalt alles, välja arvatud juhul, kui need loetakse täidetuks;
6. märgib, et prognooside kohaselt jätkub majanduskasv kõigis liikmesriikides, kuid aeglasemas tempos; rõhutab vajadust ületada teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna investeeringute puudujääk taristu, sealhulgas sotsiaal-, tervishoiu- ja hooldusteenuste, terviseedenduse ja haiguste ennetamise, inimväärtete ja energiatõhusate eluasemete ning inimkapitali vallas; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et investeerida taskukohasesse, kättesaadavasse ja selge suunitlusega kvaliteetsesse haridusse ja koolitusse, tugevdada oskuste täiendamise ja ümberõppe meetmeid, sealhulgas digi- ja ülekantavaid oskusi, ning edendada elukestvat õpet ja oskuste arendamist; rõhutab, kui tähtsad on konkreetsed meetmed, mis on suunatud naistele ja tütarlastele, kes on digitaal- ja loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduste ja matemaatika valdkonnas (STEM) endiselt alaesindatud, ning õpetajate ja koolitajate esmane koolitus ja pidev erialane enesetäiendamine; kutsub liikmesriike üles tugevdama oma kutsehariduse, -praktika- ja -koolitussüsteeme ja reaalsuspõhist õpet, parandades samas nende vastavust tööturu praegustele ja prognoositavatele vajadustele; märgib ka informaalsetes õppekeskkondades omandatud oskuste ja pädevuste tähtsust ning kutsub liikmesriike üles looma mitteametlike oskuste jaoks kontrollisüsteeme, eriti kui need oskused on omandatud vabatahtliku tegevuse kaudu;
7. jagab komisjoni seisukohta, et praegune majanduskasv peaks viima Euroopa tööstuse, transpordi- ja energeetika-süsteemide CO₂-heite vähendamiseks tehtavate investeeringute suurendamiseni; palub seetõttu komisjonil ja liikmesriikidel suurendada jõupingutusi õigeid oskusi arendava piisava ja kättesaadava koolituse pakkumisel, kaasa arvatud toetus ettevõtetele tööjõu koolitamiseks, ümberõppeks ja kvalifikatsiooni tõstmiseks, ning haridus- ja koolitussüsteemide ümberkohandamisel;
8. märgib, et mõnes liikmesriigis on töötus majanduskasvu puudumise ja struktuurse nõrkuse tõttu, mis tuleneb suuresti ebatõhusatest ja paljudel juhtudel jäikadest tööturgu reguleerivatest raamistikest, endiselt suur;
9. märgib, et hoolimata paranemisest on majanduse elavnemine ja majandusareng liikmesriigiti ja piirkonniti oluliselt erinev ning et see on tingitud mitme liikmesriigi juba eelnevast struktuursetest nõrkusest, eelkõige tööhõive ja tootlikkuse valdkonnas; usub sellega seoses, et kogu ELi järkjärgulisel lähenemisel on vaja tegeleda ka lahknevustega liikmesriikides endis, sest piirkondlikel erinevustel on mõju Euroopa kasvupotentsiaalile, kuna paljude tegevuspoliitikate väljatöötamine ja teenuste osutamine toimub piirkondlikul tasandil;
10. on seisukohal, et sotsiaalsele sambale lisatud tulemustabel tuleks lisaks sellele, et see on poliitiliste soovitude juhend, võtta eeskujuks ka sarnastele analüüsidele, mis käsitlevad üksikute riikide keskkonna- ja kliimamuutuste poliitika saavutusi, nii et neid saaks hinnata sarnase täpsusastmega;
11. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles uurima hoolikalt palgavaesuse probleemi ja pakkuma välja lahendusi nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil, et võidelda selle salakavala probleemi vastu; on veendunud, et tuleb võtta koheseid ja kooskõlastatud meetmeid, et muuta seda suundumust, mis ähvardab killustada sotsiaalset ühtekuuluvust ja põlvkondadevahelist solidaarsust; väljendab veel kord muret vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste suure arvu pärast, vaatamata vähenemissuundumusele; on eriti mures laste vaesuse kõrge määra, maapiirkondades esineva vaesuse ja eakate vaesuse pärast, mis on eelkõige naiste probleem; palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta kõik vajalikud

Kolmapäev, 13. märts 2019

meetmed, et oluliselt vähendada vaesust, eelkõige laste vaesust; palub komisjonil ja liikmesriikidel tunnustada rohkem valitsusväliste organisatsioonide, vaesuse vastu võitlevate ja sotsiaalse kaasatuse organisatsioonide ja vaesuses elavate üksikisikute tööd ja teadmisi, toetades nende osalemist heade tavade vahetamises; juhib tähelepanu asjaolule, et suur ebavõrdsus vähendab majanduse tootlikkust ja jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu võimalusi;

12. tuletab meelde, et inimväärne töötasu on oluline mitte üksnes sotsiaalse ühtekuuluvuse, vaid ka tugeva majanduse ja tootliku tööjõu säilitamise jaoks; kutsub liikmesriike üles rakendama meetmeid, mille eesmärk on parandada töökohtade kvaliteeti ja vähendada palgaerinevusi, sealhulgas tõeses töötasu alammäärasid, asjakohasel juhul ka inimväärsel tasemel kehtestatud miinimumpalkade vormis; nõuab selles kontekstis poliitikat, millega austatakse, edendatakse ja tugevdatakse kollektiivlääbirääkimisi ja töötajate seisukohta palgakujundussüsteemides, millel on otsustava tähtsusega roll töötingimuste kõrge taseme saavutamises; on veendunud, et seda kõike tuleb teha, et toetada kogunõudlust ja majanduse elavdamist, vähendada palkade ebavõrdsust ja võidelda palgavaesusega; rõhutab sellega seoses, et Euroopa õigusaktides ja poliitikas tuleb austada ametiühingute õigusi ja vabadust, järgida kollektiivlepinguid ning toetada töötajate võrdse kohtlemise põhimõtet;

13. rõhutab, et kuigi töötuse määr ELis on madalaimal tasemel, oli vabade töökohtade määr liidus 2018. aastal 2,2 %, võrreldes 1,9 % -ga 2017. aastal; märgib murega, et oskuste nõudlusele mittevastavus on märkimisväärne; tuletab meelde, et liikmesriikide ülesanne on tagada juurdepääs kvaliteetsele haridusele ja koolitusele; kutsub liikmesriike üles seadma prioriteediks kvaliteetsed avaliku sektori investeeringud, tagamaks, et igaüks saaks kasutada õigust kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele; usub, et karjäärinõustamine ja koolitus võivad toimida jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu käivitajana; rõhutab, et kvalifikatsioonide ja oskuste lähendamine töövõimalustega on hädavajalik, et luua konkurentsivõimeline ELi tööturg, ning selleks tuleks hõlbustada tihedamat koostööd haridussüsteemide ning ettevõtete ja ametiühingute vahel, näiteks edendades dualõpet, õpipoisiõpet, töökohal õppimist ja tegelikkuses toimuvat õppimist kõigis vormides ja kõigil haridustasanditel, sealhulgas kõrghariduses;

14. kutsub komisjoni üles täiendavalt toetama Euroopa tööalase liikuvuse portaali ja muid programme, mis lihtsustavad õppe ja koolitusega seotud liikuvust; märgib, et kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine suurendab tööhõive võimalusi eelkõige kõrge töötuse määraga riikides;

15. rõhutab, et pikaajaliste töötute isikute integreerimine individuaalselt kohandatud meetmete abil on üks olulisemaid tegureid võitluses ebavõrdsuse, vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning see aitab lõpuks kaasa riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide jätkusuutlikkusele; nõuab sellega seoses tööturu vajadustele vastavate oskuste arendamist ja praktilise õppe osakaalu olulist suurendamist tööalase konkurentsivõime eesmärgi saavutamiseks; leiab, et vaja on võtta arvesse asjaomaste kodanike sotsiaalset olukorda ning nende vajadusi eelkõige seoses piisava sissetuleku, sobiva elamispinna, ühistranspordi, tervishoiu ja lastehoiuga ning liikmesriigi tasandil rakendatavate poliitikameetmete paremat järelevalvet Euroopa tasandil;

16. kutsub liikmesriike üles tagama, et mittetöötavad ja mitteõppivad noored, sealhulgas puuetega noored ja need, kellel on keerulised vajadused, saaksid kooskõlas Euroopa Komisjoni ja Euroopa Kontrollikoja soovitusetega noortegarantiid kasutada ja sellest reaalset ja sisuliselt kasu saada; rõhutab praeguste puuduste kõrvaldamise olulisust pakkumiste kvaliteedis ja kavast teavitamises; leiab, et tuleks rohkem pingutada, et kehtestada kvaliteedistandardid, anda jätkuvat ja suuremat rahalist toetust nii ELi rahastamisvahenditest kui ka riikide eelarvetest ning tagada noorte ja noorteorganisatsioonide tähendusrikas kaasamine meetmete kavandamisse, rakendamisse ja järelevalvesse noortegarantii raames; rõhutab vajadust tunnustada, et vanusekriteeriumi tõttu paljud neist noores eas töötutest või vaegtööhõivega inimestest ei ole hõlmatud meetmetega, mis on konkreetselt suunatud noorematele töötajatele, ja seega vajavad nad võimalust ajakohastada oma oskusi; rõhutab, et haridus on olulisim võti vaesusesse sattumise vältimiseks; on seisukohal, et haridusasutustes on digitaalsete põhioskuste, näiteks digitaalmeedia kasutamise ja programmeerimise põhiteadmiste õpetamise edendamine hädavajalik; rõhutab sellega seoses vastava digitaaltaristuga hariduskeskuste asjakohase tehnilise

Kolmapäev, 13. märts 2019

varustuse vajadust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles rakendama duaalse hariduse süsteemi, mis kehtib ELis juhtumelina, arvestades samal ajal vajadust kohandada seda vastavalt liikmesriikide oma süsteemidele;

17. rõhutab, et oluline on jälgida, kui suure protsendi kogu elanikkonnast moodustavad 15.–24-aastased NEET-noored, ja muid lisanäitajaid, ning pöörata erilist tähelepanu noortele naistele ja tütarlastele, kuna sooline erinevus nende noorte seas, kes ei tööta ega õpi, on märkimisväärne;

18. märgib, et ELis püsivad struktuurilised probleemid, mis tuleb lahendada; rõhutab tungivat vajadust suurendada sisenõudlust, soodustades avaliku ja erasektori investeeringuid, edendades sotsiaalselt ja majanduslikult tasakaalustatud struktuurireforme, mis vähendavad ebavõrdsust ning soodustavad kvaliteetseid ja kaasavaid töökohti, jätkusuutlikku majanduskasvu ning sotsiaalseid investeeringuid ja eelarve vastutustundlikku konsolideerimist, aidates seega tagada eelistatavat liikumist suurema ühtekuuluvuse ja intensiivsema sotsiaalse lähenemise keskkonna poole ettevõtjate ja avalike teenistuste jaoks eesmärgiga luua rohkem kvaliteetseid töökohti, tasakaalustades samas sotsiaalset ja majanduslikku mõõdet; rõhutab, et need esmatähtsad eesmärgid saavutatakse ainult siis, kui inimkapitali investeerimine seatakse ühise strateegiana esikohale;

19. rõhutab, et sotsiaalselt vastutustundlikud reformid peavad põhinema solidaarsusel, integratsioonil, sotsiaalsel õigusel ja õiglasel rikkuse jaotumisel, luues niiviisi mudeli, mis tagab võrdsuse ja sotsiaalkaitse, kaitseb haavatavaid rühmi ning parandab kõigi kodanike elutingimusi; rõhutab ka vajadust suunata liidu majanduspoliitika ümber sotsiaalse turumajanduse poole;

20. kutsub komisjoni üles korraldama struktuurireformide soolise mõju hindamist;

21. kutsub komisjoni ja kõiki liikmesriike üles algatama ja/või tugevdama uute töövormide reguleerimist; väljendab sellega seoses muret ebatüüpiliste töölepingutega töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate kaetuse üle, kuna neil ei ole sageli täielikku juurdepääsu sotsiaalkaitsesüsteemile; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja ja edendama meetmeid, mille tõhusus deklareerimata töö vähendamisel on tõestatud, võimaldades tunnustada koduabiliste ja hooldustöötajate tööõigusi ning parandades töötingimusi; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles keelustama nulltunnilepingud;

22. kutsub liikmesriike üles suurendama aktiivse tööturupoliitika haaret ja tõhusust, muu hulgas muutes neid tulemustele orienteeritumaks ja tehes tihedat koostööd riiklike tööturuasutustega, tööturu osapooltega ning muude asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas vajaduse korral kodanikuühiskonnaga;

23. rõhutab sotsiaalhoolekande süsteemide automaatse tasakaalustumise võime tähtsust väliste tegurite, näiteks majanduslanguse põhjustatud sotsiaalse šoki leevendamisel; palub seetõttu liikmesriikidel kehtestada tööhõivekindluse taastamise poliitika, pakkudes ennetavat kaitset, sealhulgas koondamiste korral; palub lisaks, et liikmesriigid – võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni soovitusi nr 202, milles määratakse kindlaks sotsiaalkaitse alammäärad – tagaksid ja suurendaksid oma investeeringuid sotsiaalkaitsesüsteemidesse, et tagada nende toimivus vaesuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemisel ja nende ennetamisel, kindlustades samal ajal nende jätkusuutlikkuse;

24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama jõupingutusi puudega inimeste kaasamiseks tööturule, kõrvaldades seadusandlikud takistused, kohandades töökohti ning luues stiimuleid nende tööhõiveks, kasutades rohkem uusi abistavaid tehnoloogiaid, mis võimaldavad näiteks puuetega inimestel suhelda ja liikuda; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et kaasata tööturule ulatuslikumalt rühmi, kes on tööturust kõige kaugemal, nagu üksikvanemad, mitteametlikud hooldajad, pikaajalise haigusega, puute, terviseprobleemide või keeruliste krooniliste haigustega inimesed, rändajad ja pagulased ning etnilised ja religioossed vähemused; palub liikmesriikidel suurendada jõupingutusi, et töötajate oskusi parandada ning edendada inimväärseid töökohti, mis annavad kvaliteetse tööhõive;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et kõik meetmed romade kaasamiseks on kooskõlas romasid käsitlevate riiklike integratsioonistrateegiate kokkulepitud üldpõhimõtetega;

Kolmapäev, 13. märts 2019

26. märgib, et mikroettevõtjatel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel on kestlikus ja kaasavas arengus, majanduskasvus ning töökohtade loomises Euroopas tohutult tähtis roll; nõuab mikroettevõtjate suuremat toetamist, et korraldada nende töötajatele vajalikku koolitust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma poliitikakujundamise protsessis mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate huve rohkem ja paremini arvesse, luues õige õigusliku raamistiku ettevõtjatele, sealhulgas väikestele ettevõtetele ja mikroettevõtjatele, et luua töökohti, näiteks rakendades arukat reguleerimist;

27. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama oma jõupingutusi, et tagada õiglasem maksustamine, sh digitaalmajanduses, mis on suurema kaasatuse edendamise eeldus;

28. tunneb muret, et majanduskasvu analüüsis pöörati töö- ja eraelu tasakaalule nii vähe tähelepanu; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles võtma kõik vajalikud meetmed, et parandada töö- ja eraelu tasakaalu ning suurendada soolist võrdõiguslikkust; nõuab kättesaadavate ja taskukohaste kvaliteetsete kõigis eluetappides osutatavate hooldusteenuste, lastehoiu ja varase hariduse teenuste arendamist, et jätkuvalt püüda saavutada 2002. aasta Barcelona lastehoiueesmärgid ning tagada paindlikku töökorraldust edendavad õigusaktid; nõuab mitteametlike hooldajate tunnustamist ja paremaid töötingimusi ning piisavaid toetusvorme ja töö vajalikkuse tunnustamist pereliikmetest hooldajatele, kes tagavad suurima osa hooldusteenustest ELis; näiteks tuleks neile anda pensioni- ja sotsiaalkindlustus, samuti tunnustada koolitus ja informaalsete oskusi; nõuab paindliku töökorralduse ning kasuliku emadus-, isadus-, vanema- ja hooldajapuhkuse võtmise edendamist; tõdeb, et see küsimus nõuab mitmekülgset reageerimist, ning kutsub liikmesriike üles seda kiiremas korras lahendama; on kindlal arvamusel, et parema töö- ja eraelu tasakaalu jaoks tuleb vastu võtta direktiiv vanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu kohta;

29. kutsub liikmesriike üles parandama soolist võrdõiguslikkust asjaomastes sektorites ja ettevõtetes, pöörates erilist tähelepanu puuetega naistele, kuna nad on tööturul eriti haavatavad.

30. on mures asjaolu pärast, et tööturg on kogu ELis vertikaalselt ja horisontaalselt eraldatud ning et naiste ja meeste vahel on palga- ja pensionilõhe ning otsuste tegemisse on kaasatud vaid vähesed naised; rõhutab, et naiste tööhõive määr on endiselt madalam kui meeste oma; rõhutab lisaks, et see tööhõivemäär erinevus on eriti suur emade ja hoolduskohustustega naiste hulgas;

31. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et riigipõhiste soovitude, stabiilsus- ja lähenemisprogrammide ning riiklike reformiprogrammide väljatöötamisel võetaks soolist mõõdet rohkem arvesse, kehtestades kvalitatiivsed eesmärgid ja meetmed, mis aitaksid püsivat soolist ebavõrdsust vähendada, ning rakendama eelarve koostamisel süstemaatiliselt soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet;

32. kutsub liikmesriike üles kehtestama riiklikes reformikavades naiste üldise tööhõive konkreetseid kvantitatiivseid eesmärgid;

33. kutsub komisjoni ja nõukogu üles võtma strateegias „Euroopa 2020“ kasutusele soolise võrdõiguslikkuse samba ja kehtestama soolise võrdõiguslikkuse üldeesmärgi;

34. palub komisjonil lisada soolise võrdõiguslikkuse indeksi Euroopa poolaasta töövahendite hulka, mille abil jälgitakse tööhõivealaste ja sotsiaalsete eesmärkide valdkonnas tehtavaid edusamme;

35. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jälgima naiste osalemist tööturul; palub lisaks liikmesriikidel loobuda naissoost juhatuseliikmete direktiivi blokeerimisest;

36. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles kaotama kõik tööturul osalevate naiste suhtes kohaldatavad piirangud ning kõrvaldama kõik maksudega seotud soolised eelarvamused ja muud stiimulid, mille tõttu püsivad endiselt ebavõrdsed soorollid;

Kolmapäev, 13. märts 2019

37. nõuab poliitikapõhimõtete kehtestamist, mis toetavad naiste ettevõtlust, võimaldades neile juurdepääsu rahastamis- ja äri võimalustele, pakkudes neile kohandatud koolitusi ja rakendades meetmeid töö- ja eraelu tasakaalu tagamiseks;

38. tõstab esile asjaolu, et sooline diskrimineerimine on endiselt püsiv probleem, nagu tõendab sooline palgalõhe (meestöötajate keskmine brutotunnitasu on umbes 16 % suurem kui naistöötajate tasu) ning 37 %-line pensionilõhe; rõhutab, et pensionilõhe, mis on kõige olulisem soolise ebavõrdsuse näitaja, on tingitud naiste alaesindatusest hästi tasustatud sektorites, diskrimineerimisest tööturul ja naiste suurest arvust osalise tööajaga töötajate hulgas ning meeste ja naiste pereelu ja töökohustuste ühitamise asjakohaste mehhanismide puudumisest;

39. tuletab meelde, et elanikkonna vanuselise koosseisu muutumine ja eeldatava eluea pikenemine eeldab pensionisüsteemide kohandamist ja mõnedes liikmesriikides asjakohaste reformide rakendamist, et tagada tulevikus jätkusuutlikud ja piisavad pensionid; kordab oma nõudmist lisada pensionisüsteemidesse hoolduskrediit, et hüvitada meeste ja naiste lapsehoolduse ja pikaajaliste hoolduskohustuste tõttu kaotatud sissetulekud meeste ja naiste palga- ja pensionilõhe vähendamise ning põlvkondadevahelise võrdsuse tagamise vahendina; kutsub ELi ja liikmesriike koostöös sotsiaalpartnerite ja soolise võrdsuslikkuse organisatsioonidega üles kehtestama ja rakendama poliitikameetmeid soolise palga- ja pensionilõhe kaotamiseks; kutsub liikmesriike üles tegema lisaks nimetatud jõupingutustele korrapäraselt palgauuringuid; tuletab Euroopa Ülemkogule meelde, et tuleks kaaluda iga-aastaste naiste ja meeste võrdsuslikkust käsitlevate aruannete kasutamist soolise võrdsuslikkuse edendamiseks Euroopa poolaasta raames;

40. rõhutab, et üldine juurdepääs riiklikule, solidaarsusel põhinevale ja piisavale pensionile ja vanaduspensionile peab olema tagatud kõigile; tunnustab liikmesriikide ülesandeid tugevdada pensionisüsteemide jätkusuutlikkust, kuid rõhutab solidaarsuse kaitsmise olulisust neis süsteemides; on veendunud, et parim viis naistele ja meestele jätkusuutlike, kindlate piisavate pensionide tagamiseks on tõsta üldist tööhõive määra ja luua rohkem kvaliteetseid töökohi kõikide vanuserühmade puhul, parandada töö- ja tööhõive tingimusi ning teha vajalikke täiendavaid avaliku sektori kulutusi; on veendunud, et pensionisüsteemide reformides tuleks keskenduda muu hulgas tegelikule pensionieale ja need peaksid kajastama tööturu suundumusi, sündimust, tervise ja jõukuse olukorda, töötingimusi ja majandusliku sõltuvuse määra; on seisukohal, et nendes reformides tuleb arvesse võtta ka miljonite niisuguste töötajate, eelkõige naiste, noorte ja füüsilisest isikust ettevõtjate olukorda Euroopas, kes seisavad silmitsi ebakindlate ja ebatüüpiliste töösuhete ning sunnitud töötuse perioodide või vähendatud tööajaga;

41. märgib, et sotsiaal- ja tervishoiuteenused on olulised, et toetada võitlust vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema investeeringuid ja andma eelarvepoliitilise manööverdamisruumi asjaomaste teenuste arendamiseks, tagamaks, et need oleks taskukohased, kättesaadavad ja kvaliteetsed;

42. taunib asjaolu, et 2019. aasta peamiste poliitiliste prioriteetide hulka ei kuulunud eluasemekriis, ja kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kasutama Euroopa poolaastat paremini ära, et jälgida ja toetada edusamme eluaseme taskukohasusega ja kodutusega kui põhiliste mureküsimumustega; palub komisjonil esimese sammuna hõlmata sissetulekuid ja elamistingimusi käsitleva ELi statistika (EU-SILC) eluasemekulude ülekoormuse näitaja sotsiaalvaldkonna tulemustabelis kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba 19. põhimõttega; rõhutab, et kõrged ülerahvastatuse määrad noorte (15–29-aastaste) seas kahjustavad haridust, isiklikku ja kutsealast arengut ning elukvaliteeti; usub, et esmatähtsaks tuleks pidada riiklike vahendite eraldamist noortele, kes ei ela inimväärtetes tingimustes;

43. on arvamisel, et ühtekuuluvuspoliitika kui Euroopa Liidu üks peamine investeerimispoliitika on tõestanud oma tõhusust sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamisel ja ebavõrdsuse vähendamisel; ergutab liikmesriike olemasolevaid rahalisi vahendeid Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks täiel määral kasutama;

44. kordab oma üleskutset, et komisjon aitaks liikmesriikidel struktuurifonde rohkem ära kasutada investeeringuteks lastele, vanuritele ja muudele ülalpeetavatele mõeldud avalikesse hooldusstruktuuridesse ja teenustesse, et soodustada naiste tööturule naasmist ning tagada töö- ja eraelu tasakaal;

Kolmapäev, 13. märts 2019

45. tuletab meelde, et iga-aastane majanduskasvu analüüs soosib paljusid sotsiaalsete investeeringute valdkondi, sealhulgas tervishoid, pikaajalise hoolduse süsteemid ja sotsiaalkorterid; rõhutab, et Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on väljendanud poolehoidu positiivse mõju suhtes, mida on avaldanud hästi kavandatud, tulemuslikud ja tõhusad, tulevikku suunatud sotsiaalsed investeeringud;
46. kutsub liikmesriike, komisjoni ja Euroopa Parlamenti üles rohkem tunnustama vabaühenduste oskusteavet sotsiaalvaldkonnas, töötades Euroopa Liidu lepingu artiklis 11 sätestatud kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi nimel Euroopa poolaasta protsessi raames;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Neljäpäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0203

Inimõiguste olukord Kasahstanis**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Kasahstanis (2019/2610(RSP))**

(2021/C 23/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 12. detsembri 2017. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahelise laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta ⁽¹⁾, ning oma 10. märtsi 2016. aasta resolutsiooni sõnavabaduse kohta Kasahstanis ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 12. detsembri 2017. aasta seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kasahstani Vabariigi vahelise laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kasahstani kohta, sealhulgas 18. aprilli 2013. aasta ⁽⁴⁾ ja 15. märtsi 2012. aasta ⁽⁵⁾ resolutsioone, ning 17. septembri 2009. aasta resolutsiooni Jevgeni Žovtise juhtumi kohta Kasahstanis ⁽⁶⁾,
 - võttes arvesse 21. detsembril 2015. aastal Astanas allkirjastatud laiendatud partnerlus- ja koostöölepingut,
 - võttes arvesse oma 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasiat käsitleva strateegia rakendamise kohta ⁽⁷⁾ ja 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia rakendamise ja läbivaatamise kohta ⁽⁸⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 22. juuni 2015. aasta ja 19. juuni 2017. aasta järeldusi ELi Kesk-Aasia strateegia kohta,
 - võttes arvesse ELi ja Kasahstani iga-aastast inimõigustealast dialoogi,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et 21. detsembril 2015. aastal allkirjastasid Euroopa Liit ja Kasahstan laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu, mis peab looma avara raamistiku süvendatud poliitiliseks dialoogiks ning koostööks sise- ja õigusküsimustes ja paljudes muudes valdkondades; arvestades, et selles lepingus rõhutatakse demokraatiat ja õigusriiki, inimõigusi ja põhivabadusi, turumajanduse ja kestliku arengu põhimõtteid ning kodanikuühiskonna koostööd, sealhulgas kodanikuühiskonna kaasamist avaliku poliitika kujundamisse;
- B. arvestades, et Kasahstan ühines 2012. aasta märtsis Euroopa Nõukogu komisjoniga „Demokraatia õiguse kaudu“ (Veneetsia komisjon);
- C. arvestades, et Kasahstani valitsus ei ole nähtavasti teinud midagi selleks, et muuta väga üldiselt sõnastatud sätteid karistusseadustiku artiklis 174, millega keelatakse sotsiaalsete, riiklike või muude ebakõlade õhutamine, ja artiklis 274, millega keelatakse teadaolevalt vale teabe levitamine, kuid kasutab neid sätteid selleks, et esitada kodanikuühiskonna aktivistidele ja ajakirjanikele süüdistusi ja neid vangistada;

⁽¹⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 2.⁽²⁾ ELT C 50, 9.2.2018, lk 38.⁽³⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 179.⁽⁴⁾ ELT C 45, 5.2.2016, lk 85.⁽⁵⁾ ELT C 251 E, 31.8.2013, lk 93.⁽⁶⁾ ELT C 224 E, 19.8.2010, lk 30.⁽⁷⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 91.⁽⁸⁾ ELT C 58, 15.2.2018, lk 119.

Neljapäev, 14. märts 2019

- D. arvestades, et poliitiliste vangide arv Kasahstanis on kasvanud; arvestades, et 2016. aastal toimusid Kasahstani mitmes piirkonnas rahumeelsed meeleavaldused maaseaduse muutmise vastu, mille tagajärjel peeti kinni enam kui 1 000 meeleavalduses osalejat (sh 55 ajakirjanikku), kellest enam kui 30 seejärel vahistati; arvestades, et meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegelev ÜRO töörühm võttis teadmiseks kinnipidamise meelevaldsuse, õiglase kohtumenetluse puudumise ja õiguste ränga rikkumise teatavatel juhtudel; arvestades, et kodanikuühiskonna aktivisti Maks Bokajev kannab vanglakaristust õiguspärase osalemise eest rahumeelses meeleavalduses;
- E. arvestades, et Kasahstani valitsus tegi koostööd Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kõrgetasemelise missiooniga ning kohustus viima ellu tegevuskava ILO mureküsimuste lahendamiseks, kuid ei ole võtnud sisulisi meetmeid tegevuskava selliste sätete rakendamiseks nagu ametiühinguseaduse muutmine; arvestades, et ta ei ole samuti ellu viinud ILO standardite kohaldamise komitee varasemaid soovitusi ametiühinguseaduse ja töökoodeksi läbivaatamise kohta ning vajalike meetmete võtmise kohta, et tagada Kasahstani sõltumatute ametiühingute liidu ja selle liikmete suutlikkus ametiühingute õigusi teostada;
- F. arvestades, et ametiühinguaktivistid Nurbek Kušakbajev ja Amin Jeleussinov vabastati tingimisi 2108. aasta mais, kuid ametiühingutegevus on neile endiselt keelatud; arvestades, et aktivisti Larissa Harkova suhtes kehtivad sarnased piirangud, samuti jätkub tema kohtulik ahistamine, ning Erlan Baltabai, teine Šõmkenti ametiühinguaktivist, on küsitavate süüdistuste alusel kriminaaluurimise all;
- G. arvestades, et uue vabaihenduste seadusega on kodanikuühiskonna organisatsioonide raamatupidamism norme muudetud rangemaks; arvestades, et inimõigusorganisatsioonidele avaldatakse maksusurvet seoses rahvusvahelistelt annetajatelt saadud toetustega;
- H. arvestades, et usu- ja veendumusvabadust on tõsiselt kahjustatud; arvestades, et ametivõimud kasutavad usulisi veendumusi meelevaldse kinnipidamise ettekäändena; arvestades, et Saken Tulbajev vahistati süüdistatuna usuviha õhutamises;
- I. arvestades, et 13. märtsil 2018. aastal keelasid ametivõimud Kasahstani rahumeelse opositsiooniliikumise Kasahstani Demokraatlik Valik (KDV) tegevuse ja enam kui 500 isikut ilmutasid sellele liikumisele eri vormis toetust; arvestades, et kodanikuaktivist Almat Žumagulov ja poet Kenžebek Abišev on langenud Kasahstani ametivõimude KDV vastase võitluse ohvriks ja mõistetud üks kaheksaks ja teine seitsmeks aastaks vangi; arvestades, et Ablovas Džumajev mõisteti kolmeks ja Aset Abišev neljaks aastaks vangi ametivõimude kritiseerimise eest internetis ja KDV toetamise eest;
- J. arvestades, et kuigi ühinemisvabadus on Kasahstani põhiseadusega kaitstud, on see riigis tegelikult siiski piiratud, ja avaliku ühinemise seadusega nõutakse endiselt, et kõik avalikud ühendused võtaksid end justiitsministeeriumis arvele; arvestades, et 2015. aasta detsembris kehtestati selle seaduse uute muudatustega koormav aruandluskohustus ja rahastamise riiklik reguleerimine valitsuse poolt nimetatud organi poolt; arvestades, et registreerimata organisatsioonides tegutsevatele inimestele võidakse määrata haldus- ja kriminaalkaristusi;
- K. arvestades, et kodanikuühiskonna aktivistid ja inimõiguslased puutuvad oma tegevuses jätkuvalt kokku karistuste ja piirangutega, nende seas inimõiguslane Jelena Semjonova, kes sai reisikeelu teadaolevalt vale teabe levitamise eest, ja Šõmkentis asuv aktivist Ardak Ašim, kellele esitati kriitiliste postituste eest sotsiaalmeedias süüdistus ebakõla õhutamises ja kes määrati psühhiaatrilisele sundravile; arvestades, et 10. mail 2018, mil toimus Euroopa Parlamendi delegatsiooni visiit Kasahstani, kasutas politsei rahumeelsete protestijate vastu ülemäära jõudu, kui need püüdsid Euroopa Parlamendi liikmetega kohtuda; arvestades, et politsei pidas kinni enam kui 150 inimest ja rohkem kui 30 protestijat pandi haldusaresti; arvestades, et 17. ja 18. septembril 2018 pidas Kasahstani politsei kinni mitu aktivisti, kes soovisid Euroopa Parlamendi delegatsiooni liikmetega kohtuda;

Neljapäev, 14. märts 2019

- L. arvestades, et 2018. aasta aprillis jõustusid meedia- ja teabeseaduse uued piiravad muudatused, juurdepääs sotsiaalmeedias postitatavale teabele on endiselt blokeeritud ning Forbes Kazakhstan ja Ratel.kz vastu võidakse algatada kriminaaluurimine teadaolevalt vale teabe levitamise pärast; arvestades, et ametivõimud kontrollivad sotsiaalvõrgustike kasutamist ja piiravad seda; arvestades, et blogijaid ja sotsiaalvõrgustike kasutajaid on mõistetud vangi, sealhulgas Ruslan Ginatullin, Igor Tšupina and Igor Sõtšev; arvestades, et blogija Muratbek Tungišbajev anti seadust rängalt rikkudes Kõrgõzstanist Kasahstanile välja ja teda väärkohteldi Kasahstanis;
- M. arvestades, et karistamatus vangide ja kahtlustatavate piinamise ja väärkohtlemise eest lokkab endiselt, kuigi valitsus on kohustunud järgima piinamise lubamatuse põhimõtet; arvestades, et ametivõimud ei ole viinud läbi Žangaözenis 2011. aasta pikaajalise naftatöötajate streigi ajal toimunud piinamise väidete usaldusväärset uurimist;
- N. arvestades, et Almatõ prokuratuur ei leidnud usaldusväärseid tõendeid ärimähe Iskander Jerimbetovi piinamise väidete kohta, kes mõisteti 2018. aasta oktoobris seitsmeks aastaks vangi, süüdistatuna ulatuslikus pettuses; arvestades, et meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegelev ÜRO tööriühm järeldas 2018. aastal, et tema vahistamine ja kinnipidamine olid meelevaldsed, nõudis ärimähe vabastamist ja väljendas muret väidete pärast, et teda piinati kohtueelse kinnipidamise käigus;
- O. arvestades, et levinud naistevastane vägivald ning traditsioonilised patriarhaalsed normid ja stereotüübid kujutavad endast soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele Kasahstanis suurt takistust; arvestades, et vabaühenduste sõnul ei teatata naistevastastest vägivallast piisavalt ning naistevastase vägivalda, nagu ka seksuaalse ahistamise juhtumite korral esitatakse vähe süüdistusi;
- P. arvestades, et LGBTI-inimesed seisavad Kasahstanis silmitsi õiguslike probleemide ja diskrimineerimisega; arvestades, et nii mees- kui ka naissoost samasooliste isikute seksuaalsed suhted on Kasahstanis seadusega lubatud, kuid samasoolised paarid ja leibkonnad, mille peaks on samasoolised paarid, ei saa vastassooliste abielupaaridega võrdväärset õiguslikku kaitset;
- Q. arvestades, et Kasahstan paikneb maailma demokraatia indeksis 167-st kohast 143-ndal, mis näitab, et selles riigis valitseb autoritaarne režiim;
1. nõuab tungivalt, et Kasahstan täidaks oma rahvusvahelisi kohustusi ning austaks inimõigusi ja põhivabadusi; palub Kasahstani ametivõimudel vastavalt laiendatud partnerlus- ja koostöölepingu artiklites 1, 4, 5 ja 235 väljendatud põhimõtetele lõpetada inimõiguste rikkumised ja igat laadi poliitilised repressioonid;
 2. rõhutab, et ELi ja Kasahstani vaheliste poliitiliste, majandus- ja kultuurisuhete edendamine peab põhinema ühistel kohustustel, mis on võetud üldiste väärtuste, eriti demokraatia, õigusriigi, hea valitsemistava ja inimõiguste austamise suhtes; eeldab, et laiendatud partnerlus- ja koostööleping edendab õigusriigi tugevdamist ja kõigi kodanike demokraatlikku osalust, mitmekesisemat poliitilist maastikku, paremini toimivat, sõltumatut ja erapooletut kohtusüsteemi, valitsuse suuremat läbipaistvust ja vastutust ning tööõiguse parandamist;
 3. väljendab heameelt selle üle, et on vabastatud mitu poliitvangi, nimelt Vladimir Kozlov, Gjužal Baidalinova, Seitkazõ Matajev, Edige Batõrov, Jeržan Orazalinov, Sajat Ibrajev, Aset Matajev, Zinaida Muhhortova, Talgat Ajan ja Žangaözeni naftatöölised, ning samuti ametiühingujuhid Amin Jeleussinov ja Nurbek Kušakbajev, kelle vabadus on siiski piiratud; väljendab heameelt otsuse üle vabastada Ardak Ašim psühhiaatriaiglast; mõistab hukka sellise jõhkra meetme, nagu karistuslik psühhiaatria ning nõuab, et tühistataks Ardak Ašimi sunniviisiline ambulatoorne psühhiaatriline ravi, ning kõik aktivist Natalja Ulasiku suhtes kohaldatavad kohustuslikud meditsiinilised meetmed;
 4. nõuab kõigi praegu vanglas viibivate aktivistide ja poliitvangide, eelkõige Muhtar Džakiševi, Maks Bokajevi, Iskander Jerimbetovi, Aron Atabeki, Sanat Bukenovi, Mahhambet Abžani ja Saken Tulbajevi täielikku rehabiliteerimist ja viivitamatut vabastamist, samuti teiste isikute liikumisele seatud piirangute kaotamist;

Neljapäev, 14. märts 2019

5. nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus muudaks karistusseadustiku artiklit 174, mis käsitleb sotsiaalsete, riigisestse, klanni-, rassi- ja klassipõhiste ning usuliste ebakõlade õhutamist, ning kitsendaks seda, et vältida meelevaldsete süüdistuste esitamist, mis rikuvad inimõiguste norme, ning muudaks ka karistusseadustiku artiklit 274, mis üldises sõnastuses keelab teadaolevalt valeteabe levitamise, ning vabastaks aktivistid, ajakirjanikud ja muud kriitilised isikud, keda praegu nende artiklite alusel kinni peetakse;

6. nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus lõpetaks sõltumatute ametiühingute mahasurumise ja kaotaks piirangud nende tegevusele, lõpetaks ametiühingujuhtidele poliitilistel põhjustel süüdistuste esitamise ning tühistaks Larissa Harkova, Nurbek Kušakbajevi ja Amin Jeleussinovi suhtes tehtud süüdimõistvad otsused ning võimaldaks neil jätkata oma ametiühingutegevust ilma sekkumiste või ahistamiseta; samuti nõuab tungivalt, et valitsus reageeriks Euroopa Parlamendi murele Erlan Baltabai suhtes algatatud kriminaaluurimise pärast, vaataks läbi 2014. aasta ametiühingute seaduse ja 2015. aasta töökoodeksi ning viiks need ILO standarditega vastavusse;

7. nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus rakendaks ÜRO rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabaduse õiguse eriraportööri soovitusi ning vaataks läbi vabauhenduste/ avalike ühenduste seaduse ja rahastamisele juurdepääsu tingimused;

8. nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus lõpetaks inimõiguste aktivistide, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja poliitilise opositsiooni liikumiste, sealhulgas KDV tegelike või arvatavate toetajate mis tahes meelevaldse kinnipidamise, tagakiusamise ja ahistamise;

9. nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus vaataks läbi käesoleval aastal jõustunud meedia- ja teabeseaduse muudatused, kehtestaks moratooriumi laimamise suhtes, astuks kõik vajalikud sammud, et tunnistada kehtetuks uue karistusseadustiku laimamist käsitlevad artiklid, kehtestaks tsiviilasjades laimu eest määratava kahjutasu piiri, lõpetaks valitsuse suhtes kriitiliste ajakirjanike ahistamise ja tagakiusamise ning lõpetaks teabele juurdepääsu takistamise nii internetis kui ka mujal;

10. nõuab meetmete võtmist seoses ÜRO inimõiguste komitee, meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegeleva ÜRO töörühma ja ÜRO piinamisküsimustega tegeleva eriraportööri teatistega; nõuab, et piinamise ohvreid kaitstaks, neile tagataks asjakohane arstiabi ja põhjalikult uuritaks piinamise juhtumeid; nõuab, et lõpetataks Interpoli väljaandmismenetluste kuritarvitamine ja poliitilise opositsiooni ahistamine; nõuab tungivalt, et Kasahstani valitsus täidaks oma lubadust rakendada piinamise suhtes nulltolerantsi ning tagaks, et väiteid piinamiste kohta, sealhulgas seoses Žangaözeni sündmustega, uuritakse põhjalikult; nõuab tungivalt, et valitsus vaataks läbi Iskander Jerimbetovi juhtumi, võttes arvesse meelevaldse kinnipidamise küsimustega tegeleva ÜRO töörühma järeldusi, ning tagaks, et väiteid piinamise kohta uuritakse nõuetekohaselt;

11. märgib Kasahstani paljurahvuselist ja eri usundeid järgivat olemust ning rõhutab, et vähemusi ja nende õigusi tuleb kaitsta, eelkõige seoses keelte kasutamise, usu- või veendumusvabaduse, mittediskrimineerimise ja võrdsete võimalustega; väljendab heameelt erinevate kogukondade rahumeelse koosseksisteerimise üle Kasahstanis; nõuab tungivalt, et Kasahstan lõpetaks inimeste tagakiusamise selle eest, et nad seaduslikult kasutavad oma südametunnistuse- ja usuvabaduse õigust; nõuab nende isikute viivitamatut vabastamist, kes on oma veendumuste eest süüdi mõistetud;

12. palub ametivõimudel võidelda naistevastase vägivalga kõikide vormide vastu; nõuab lisaks meetmete võtmist, et tagada tõhusad ja kättesaadavad teatamiskanalid ja kaitsemeetmed, mis võtavad arvesse ohvrite vajadusi ja konfidentsiaalsust; nõuab tungivalt, et lõpetataks karistamatus ja võetaks meetmeid, et tagada kuritegude toimepanijatele nõuetekohaste kriminaalkaristuste määramine;

13. nõuab tungivalt LGBTI-kogukonna õiguste täielikku austamist; palub Kasahstani valitsusel tagada, et LGBTI-kogukonda ei diskrimineeritaks;

Neljapäev, 14. märts 2019

14. kutsub Kasahstani üles täies ulatuses rakendama OSCE/ODIHRi poolt 20. märtsi 2016. aasta valimistele lähetatud rahvusvahelise vaatlusmissiooni soovitusi, mille kohaselt on riigil OSCE ees seoses demokraatlike valimiste korraldamisega võetud kohustuste täitmisel käia veel pikk tee; nõuab tungivalt, et Kasahstani ametivõimud väldiksid sõltumatute kandidaatide tegevuse piiramist; nõuab ühtlasi tungivalt kodanike valimisõiguste austamist;
15. kordab, kui oluline on ELi ja OSCE koostöö riigi demokraatliku valitsemistava heade tavade parandamisel, eelkõige inimõiguste ja õigusriigi vallas; nõuab seetõttu tungivalt, et Kasahstani ametivõimud laiendaksid OSCE mandaati riigis ning eelkõige taastaksid Astanas asuva OSCE keskuse mandaadi, mis on ELi ja Kasahstani edasise koostöö oluline tingimus;
16. nõuab tungivalt, et EL ja eriti Euroopa välisteenistus jälgiks tähelepanelikult sündmusi Kasahstanis, väljendaks vajaduse korral oma muret Kasahstani ametivõimudele, pakkus abi ning annaks oma tegevusest regulaarselt parlamendile aru; palub, et ELi delegatsioon Astanas jälgiks ka edaspidi aktiivselt olukorda ning tõstataks kõigil asjakohastel kahepoolsetel kohtumistel sõnavabaduse küsimuse; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus osaleks aktiivselt kohtuprotsesside vaatlemise missioonidel, et teostada järelevalvet poliitiliselt tundlike kohtuprotsesside ja poliitiliselt motiveeritud süüdistuste esitamise üle, ning kontrolliks, et õigust õiglasele kohtulikule arutamisele kohaldatakse kõigi suhtes;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Kesk-Aasiasse nimetatud Euroopa Liidu eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Kasahstani valitsusele ja parlamendile.
-

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0204

Iraan ja eelkõige inimõiguste kaitsjate juhtum

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon Iraani ja eelkõige inimõiguste kaitsjate juhtumi kohta (2019/2611(RSP))

(2021/C 23/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Iraani kohta, eriti 13. detsembri 2018. aasta resolutsiooni Iraani ja eelkõige Nasrin Sotoudehi juhtumi kohta ⁽¹⁾ ning 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni ELi strateegia kohta Iraani suhtes pärast tuumakokkuleppe saavutamist ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 4. veebruari 2019. aasta järeldusi Iraani kohta,
- võttes arvesse Iraani Islamivabariigi inimõiguste olukorra eriraportööri 30. jaanuari 2019. aasta raportit ja tema 29. novembri 2018. aasta avaldust Iraani kohta,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 17. detsembri 2018. aasta resolutsiooni inimõiguste olukorra kohta Iraani Islamivabariigis,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Iraan on ühinenud,
- võttes arvesse Iraani presidendi hartat kodanike õiguste kohta,
- võttes arvesse ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ekspertide 29. novembri 2018. aasta avaldust „Iran must protect women's rights advocates“ selle kohta, et Iraan peab kaitsma naiste õiguste eest võitlejaid,
- võttes arvesse ELi suuniseid surmanuhtluse küsimuses, piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist käsitlevaid ELi suuniseid ning ELi inimõiguste alaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal,
- võttes arvesse nõukogu 12. aprilli 2018. aasta otsust pikendada piiravate meetmete kohaldamist Iraanis aset leidvate tõsiste inimõiguste rikkumiste tõttu veel 12 kuuks,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 12. märtsi 2019. aasta avaldust inimõigustele spetsialiseerunud Iraani advokaadi Nasrin Sotoudehi süüdimõistmise kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et Iraani inimõiguste kaitsjaid, ajakirjanikke, advokaate ja veebiaktiviste ahistatakse pidevalt ning neid ähvardab oma töö tõttu meelevaldne kinnipidamine, vahistamine ja kohtu alla andmine; arvestades, et Iraani luureministeerium ja teised ametivõimud on asunud viimastel kuudel kodanikuühiskonda tõsiselt survestama;
- B. arvestades, et Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioonis ELi strateegia kohta Iraani suhtes pärast tuumakokkuleppe saavutamist rõhutatakse vajadust järgida ELi ja Iraani suhete kontekstis ELi inimõiguste suuniseid, muu hulgas inimõiguste kaitsjate osas;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0525.

⁽²⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 86.

Neljapäev, 14. märts 2019

- C. arvestades, et inimõigustele spetsialiseerunud tunnustatud advokaat Nasrin Sotoudeh mõisteti hiljuti vähemalt seitsmeks aastaks vangi; arvestades, et arvatavasti kujuneb tema karistus kahe kohtuprotsessi peale kokku märkimisväärselt pikemaks, ehkki tema vanglakaristuse täpne pikkus ei ole veel teada; arvestades, et tema vangistamise tegelik põhjus on rahumeelne võitlus inimõiguste eest Iraanis; arvestades, et tema kohtuprotsessid ei olnud kooskõlas peamiste nõuetekohast menetlust käsitlevate rahvusvaheliste nõuetega;
- D. arvestades, et Nasrin Sotoudehi abikaasa Reza Khandan peeti kinni toetusavalduste pärast naistele, kes protestisid rahumeelselt pearäti kandmise kohustuse vastu ja nõudsid Nasrin Sotoudehi vabastamist; arvestades, et 2019. aasta jaanuaris mõistis Teherani revolutsioonikohus ta kuueks aastaks vangi;
- E. arvestades, et 2018. aasta jaanuaris ja veebruaris vahistati ühenduse Persian Wildlife Heritage Foundation keskkonnaaktivistid Taher Ghadirian, Niloufar Bayani, Amirhossein Khaleghi, Housman Jokar, Sam Rajabi, Sepideh Kashani, Abdolreza Kouhpayeh ja Morad Tahbaz, kellel ei lubatud kinnipidamise ajal advokaadiga konsulteerida ning kelle hiljuti toimunud kohtuprotsessid ei vastanud õiglase kohtumenetluse nõuetele; arvestades, et eelmisel aastal suri salapärasel asjaoludel vangistuses Iraani-Kanada päritolu professor Kavous Seyed-Emami, kes kuulus samasse ühendusse;
- F. arvestades, et 2018. ja 2019. aastal vangistati ka ametiühinguaktivistid Esmaeil Bakhshi, Sepideh Gholian ja Mohammad Habibi, kes korraldasid töötajate ja õpetajate õiguste kaitseks meeleväljendusi; arvestades, et 2010. aastal mõisteti jumalavaenulikkuse eest viieteistkümneks aastaks vangi inimõiguste kaitsja Maryam Akbari Monfared, kellele ei ole terviseprobleemidele vaatamata vangistuses arstiabi võimaldatud;
- G. arvestades, et pikad vanglakaristused on mõistetud veel aktivistidele Arash Sadeghile, Narges Mohammadile ja Farhad Meysamile, kes korraldasid kampaaniaid naiste õiguste, surmanuhtluse keelustamise ja inimõiguste toetuseks;
- H. arvestades, et Iraani kohtute menetlused ei ole tihti õiglased ning asitõenditena kasutatakse ka piinamisel saadud tunnistusi; arvestades, et ametivõimud käsitlevad inimõiguste eest võitlemist endiselt kuriteona ning kasutavad Iraani kriminaalmenetlusseaduse artiklit 48, et keelata kinnipeetavatel advokaadiga konsulteerida; arvestades, et kohtusüsteemi vastutustundlikkusele sundimiseks puuduvad sõltumatud mehhanismid;
- I. arvestades, et järjekindlalt vahistatakse ka mõne ELi riigi ja Iraani topeltkodakondsust omavaid isikuid, nagu Nazanin Zaghari-Ratcliffe, kellel on nii Ühendkuningriigi kui ka Iraani kodakondsus, ning tavaliselt järgneb vahistamisele sellistel juhtudel pikk üksikvangistus, ülekuulamised, nõuete mittevastav kohtumenetlus ja pikk vanglakaristus, ebamäärane või laialivalguv ametlik süüdistus (näiteks „riiklikud julgeolekuhuvid“ või „spioneerimine“) ning vangistatu nime avalik mustamine ametivõimude heakskiidul;
- J. arvestades, et teada on antud arvukatest juhtudest, kus vangide kinnipidamistingimused on ebainimlikud ja inimväärikust alandavad ning kus kinnipeetutele ei anta vajalikku arstiabi, ehkki see on vastuolus ÜRO kehtestatud kinnipeetavate kohtlemise standardsete miinimumnõuetega;
- K. arvestades, et vabariikliku Iraani Human Rights raportis esitatud hinnangute kohaselt hukati Iraanis 2018. aastal 273 inimest (see arv oli 2018. aastal suurem vaid ühes riigis);
- L. arvestades, et 2018. aastal osalesid tuhanded inimesed rahumeelsetel meeleväljendustel ja korraldasid streike, et protestida saamata jäänud palga, halbade tööttingimuste, korruptsiooni, poliitiliste repressioonide jms vastu; arvestades, et ametivõimud vahistasid selle eest sadu inimesi ja karistasid neist paljusid vanglakaristuse või piitsutamiseaga;

Neljapäev, 14. märts 2019

- M. arvestades, et Iraani kohtusüsteem karistab jätkuvalt ka pearäti kandmise kohustuse vastu meelt avaldavate naisõiguslaste rahumeelset vastuhakku; arvestades, et 2018. aastal vahistati selliste meeleavaldustega seoses vähemalt 39 naist ning veel 55 naist peeti kinni naiste õiguste eest võitlemise pärast;
- N. arvestades, et Iraanis piiratakse nii ajakirjandusvabadust (olenemata sellest, kas tegemist on veebipõhiste või traditsiooniliste väljaannetega), ühinemisvabadust kui ka mõttevabadust;
- O. arvestades, et Iraani ametivõimud kiusavad süstemaatiliselt taga ajakirjanikke ja nende perekondi, kaasa arvatud BBC Pärsia talituse töötajaid, kasutades kriminaaluurimisi, varade külmutamist, meelevaldseid vahistamisi, kinnipidamist, jälgimist, ahistamist ning valede ja pahatahtliku laimu levitamist; arvestades, et praegu viibib Iraanis vangistuses vähemalt kaheksa ajakirjanikku;
- P. arvestades, et Iraani president Hassan Rouhani esitas 2016. aasta detsembris kodanike õigusi käsitleva harta; arvestades, et see ei ole õiguslikult siduv;
- Q. arvestades, et usu- ja rahvusvähemuste liikmeid, sealhulgas Baha'i usu järgijaid ning aseri, kurdi, araabia ja belutši kogukondade liikmeid, sunniite, kristlasi ja usutunnistusega inimesi diskrimineeritakse Iraanis nii tööhõives, hariduses, usuvabaduse kasutamisel kui ka poliitilises tegevuses;
1. kutsub Iraani valitsust üles vabastama viivitatamata ja tingimusteta kõik inimõiguste kaitsjad, meelsusvangid ja ajakirjanikud, keda peetakse kinni või kes on süüdi mõistetud üksnes väljendusvabaduse ja rahumeelse kogunemise õiguse kasutamise eest; rõhutab, et Iraani ametivõimud peavad igas olukorras tagama, et inimõiguste kaitsjad, advokaadid ja ajakirjanikud saavad teha oma tööd ähvarduste, hirmutamise ja takistusteta;
 2. kordab Iraani valitsusele esitatud üleskutset vabastada viivitatamata ja tingimusteta Sahharovi auhinna laureaat Nasrin Sotoudeh ning tõstab esile tema vaprust ja pühendumust inimõiguste ja naiste õiguste kaitsmisele Iraanis; peab Nasrin Sotoudehi ülimalt ebaõiglast kohtuprotsessi ja süüdimõistmist õigusemõistmise rängaks veaks ning tervitab Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 12. märtsi 2019. aasta sellekohast avaldust;
 3. kutsub Iraani ametivõime üles muutma riigi kriminaalmenetlusseaduse artiklit 48, et tagada kõikidele süüdistatavatele õigus olla esindatud nende enda valitud advokaadi poolt ja õigus õiglasele kohtumenetlusele vastavalt Iraani kohustustele, mis tulenevad kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisest paktist;
 4. nõuab, et Iraani ametivõimud tagaksid kõikide kinni peetavate turvalisuse ja heaolu, sealhulgas vajaliku arstiabi kättesaadavuse; nõuab sõltumatu uurimise läbiviimist Kavous Seyed-Emami vangistuses aset leidnud surma asjaolude üle ja väidete üle, et teisi vangistatud aktiviste on piinatud, ning mõistab hukka tava jätta poliitvangid tahtlikult arstiabita;
 5. palub Iraani ametivõimudel kiiremas korras lõpetada ajakirjanike, veebiaktivistide ja nende pereliikmete jälgimine, vahistamine, ahistamine ja neile süüdistuste esitamine, samuti internetitsensuur, ning nõuab selliste tingimuste loomist, kus aktsepteeritakse väljendus- ja meediavabadust nii internetis kui ka muudes kanalites;
 6. palub Iraani valitsusel teha koostööd ÜRO eriraportööriga, kes tegeleb inimõiguste olukorra küsimustega Iraanis, sealhulgas võimaldada tal riiki siseneda;
 7. nõuab, et ELi liikmesriigid ja institutsioonid jätkaksid vahistatud inimõiguste kaitsjate juhtumite tõstatamist nii oma Iraani partneritega suhtlemisel kui ka järgmisel ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohtumisel Genfis;
 8. palub Euroopa välisteenistusel jätkuvalt lisada inimõigused ja eriti inimõiguste kaitsjate olukord ELi ja Iraani kõrgetasemelise dialoogi temaatikasse; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ühtlasi avalikult kinnitada, et inimõiguste austamine on ELi ja Iraani suhete arengu keskne osa;

Neljapäev, 14. märts 2019

9. palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal uurida võimalust seada Iraaniga sisse ametlik inimõigustealne dialoog kooskõlas ELi suunistega kolmandate riikidega peetavate inimõigustealaste dialoogide kohta;
 10. ergutab ELi ametnikke nõudma, et Iraani ametivõimud tagaksid vangistatud inimõiguste kaitsjate turvalisuse ja heaolu ning uuriks igakülgset esitatud väiteid piinamiste kohta;
 11. palub kõikidel liikmesriikidel, kellel on Teheranis diplomaatiline esindus, kasutada ELi suunistes inimõiguste kaitsjate kohta sisalduvaid mehhanisme, et neid isikuid kaitsta ja toetada, kasutades selleks muu hulgas avalikke seisukohavõtte, diplomaatilisi demarše, kohtuprotsesside jälgimist ja vanglate külastusi;
 12. nõuab, et Iraan lõpetaks naiste õiguste kaitsjate tegevuse kriminaliseerimise, sealhulgas nende puhul, kes protesteerivad rahumeelselt pearäti kandmise kohustuse vastu, ning nõuab selle diskrimineeriva ja alandava tava kaotamist;
 13. kutsub Iraani valitsust üles kaitsma kõikide usu- ja rahvusvähemustesse kuuluvate isikute õigusi ning lõpetama nende igasuguse diskrimineerimise;
 14. tervitab uimastikaubanduse seaduses tehtud muudatusi, millega on vähendatud surmanuhtluste määramist, ning nõuab kõikide surmaotsuste läbivaatamist, veendumaks, et kõik vastavad kohtuprotsessid on läbi viidud kooskõlas rahvusvaheliste nõuetega; palub Iraani ametivõimudel esimese sammuna surmanuhtluse kaotamise suunas kehtestada viivitamatult moratorium surmanuhtluse kasutamisele;
 15. soovib enne parlamendi praeguse koosseisu ametiaja lõppemist saata Iraani inimõiguste allkomisjoni ajutise delegatsiooni, et külastada vangistatud inimõiguste kaitsjaid ja pidada vajalikud kohtumised Iraani ametivõimudega;
 16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Iraani Islamivabariigi kõrgeimale juhile ja presidendile ning Iraani parlamendi Majlise liikmetele.
-

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0205

Inimõiguste olukord Guatemalas

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste olukorra kohta Guatemalas (2019/2618(RSP))

(2021/C 23/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 15. märtsi 2007. aasta resolutsiooni Guatemala kohta ⁽¹⁾, 11. detsembri 2012. aasta resolutsiooni nõukogu otsuse eelnõu kohta, millega sõlmitakse leping, millega luuakse assotsiatsioon ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Ameerika riikide vahel ⁽²⁾ ning 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Guatemala ja eelkõige inimõiguste kaitsjate olukorra kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma inimõiguste allkomisjoni 2016. aasta veebruaris toimunud visiiti Mehhikosse ja Guatemalasse ja selle visiidi lõppraportit,
- võttes arvesse Kesk-Ameerika riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni raportit oma visiidi kohta Guatemalasse ja Hondurasesse, mis toimus 16.–20. veebruaril 2015,
- võttes arvesse Kesk-Ameerika riikidega suhtlemiseks loodud delegatsiooni raportit oma visiidi kohta Guatemalasse, mis toimus 28. oktoobril – 1. novembril 2018,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni juriidilise isiku vastutuse kohta inimõiguste raskete rikkumiste puhul kolmandates riikides ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse Guatemalale suunatud mitmeaastast sihtprogrammi aastateks 2014–2020 ning selles sisalduvat lubadust aidata kaasa konfliktide lahendamisele ning rahule ja julgeolekule,
- võttes arvesse Euroopa Liidu programme Guatemala kohtusüsteemi toetamiseks, eelkõige programmi SEJUST,
- võttes arvesse ELi suuniseid inimõiguste kaitsjate kaitsmiseks ning inimõigusi ja demokraatiat käsitlevat ELi strateegilist raamistikku, mis kohustab tegema inimõiguste kaitsjatega koostööd,
- võttes arvesse ELi 2018. aasta Guatemala tegevusprogrammi kestliku ja kaasava majanduskasvu heaks Guatemala lähialadel ja naabruses ning rahvusvahelise komisjoni toetuseks, mis uurib karistamatuse juhtumeid Guatemalas (CICIG),
- võttes arvesse CICIGi ja Guatemala ülemkohtu vahelise konsulteerimislepingu sõlmimist 2017. aasta augustis,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 2. septembri 2018. aasta avaldust Guatemala valitsuse otsuse kohta mitte pikendada CICIGi volitusi,

⁽¹⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 257.

⁽²⁾ ELT C 434, 23.12.2015, lk 181.

⁽³⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 196.

⁽⁴⁾ ELT C 215, 19.6.2018, lk 125.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse isikute sunniviisilist või tahtevastast kadumist käsitleva ÜRO tööühma esimehe ja tõe, õigluse ning reparatsioonide edendamise ja teatavate sündmuste mittekordumise tagamise ÜRO eriraportööri 6. aprilli 2018. aasta ühist kirja Guatemala presidendile,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 10. septembri 2018. aasta avaldust Guatemala valitsuse otsuse kohta mitte pikendada CICIGi volitusi,
 - võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 6. märtsi 2019. aasta avaldust Guatemala seaduse kohta, mis käsitleb valitsusväliseid arenguorganisatsioone,
 - võttes arvesse Human Rights Watchi raportit Guatemala kohta,
 - võttes arvesse Guatemala põhiseadust,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 135 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 4,
- A. arvestades, et suurel määral tänu koostööle Guatemala riigiprokuratuuri ja CICIGi vahel, mis moodustati 2007. aastal organiseeritud kuritegevuse uurimiseks ja õigusriigi tugevdamise kohalike pingutuste tõhustamiseks, on Guatemala teinud mõningasi edusamme inimõiguste rikkumiste ja korruptsioonijuhtumite eest süüdistuste esitamisel;
- B. arvestades, et majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste ja keskkonnavalaste õiguste valdkonnas tegutsevate aktivistide, organisatsioonide ja kogukondade liikmete tapmised ja rünnakud nende vastu on viimastel aastatel saagenud; arvestades, et Guatemala inimõiguste kaitsjate kaitseüksuse (UDEFEQUA) raporti kohaselt toimus 2018. aastal inimõiguslaste ja põlisrahva, eriti maa- ja territoriaalsete õiguste kaitsjate vastu kokku 391 rünnakut, sealhulgas 147 kriminaalõiguse valdkonda kuuluvat juhtumit ja 26 mõrva, mis tähendab 2017. aastaga võrreldes 136 %-list kasvu;
- C. arvestades, et inimõiguste kaitsjad puutuvad kokku ka ähvarduste, hirmutamise, häbimärgistamise, erasektori jõudude ja Guatemala ametivõimude laimukampaaniate ja kohtuliku tagakiusamisega; arvestades, et endiselt tekitab muret kriminaalmenetluste kasutamine inimõiguste kaitsjate tegevuse takistamiseks või nende karistamiseks;
- D. arvestades, et ka ajakirjanike vastu suunatud rünnakute arv on väga murettekitav, 2017. aastal registreeriti 93 rünnakut, sealhulgas neli tapmist; arvestades, et kuna meedia koondub üha tugevamalt vähesse arvu ettevõtjate kätte, jätkuvad rünnakud ja ähvardused sõltumatute meediakanalite ja ajakirjanike vastu;
- E. arvestades, et naistevastane vägivald on Guatemalas endiselt suur probleem, mida tõendab asjaolu, et naiste vägivaldsete surmajuhumite arv kasvas 8 % ehk 662 juhtumini; arvestades, et 2017. aastal hukkus rahvusvahelisel naistepäeval 41 tüdrukut, pärast seda kui valvurid olid nad kuritarvituste vastase meeleavalduse järel riigile kuuluva lastekodu hoonesse lukustanud ja hoones puhkes tulekahju; arvestades, et Guatemalas on kuritegude puhul karistamatuse määr 97 %;
- F. arvestades, et alates 2007. aastast võitleb CICIG Guatemala valitsuse kutsel ja tihedas koostöös riigi institutsioonidega korruptsiooni ja karistamatuse vastu, et teha kindlaks ja likvideerida parariiklikud institutsioonid, ning see on aidanud tugevdada Guatemala kohtu- ja korrakaitseasutuste suutlikkust;

Neljapäev, 14. märts 2019

- G. arvestades, et pärast CICIGi kaheaastaste volituste neljakordset järjestikust pikendamist palus Guatemala valitsus ÜRO peasekretäril jälle komisjoni volitusi pikendada kuni 2019. aasta septembrini, millega tugevdati veelgi valitsemist CICIGi mõjukate uurimiste ja Guatemala õigusriigile antava toe abil ning kindlustati seni saavutatut, kuna korruptsiooni oli õnnestunud oluliselt vähendada ja riigiga seotud parariikliku tegevuse karistamatusele vastu astuda;
- H. arvestades, et 2018. aasta aprillis tutvustasid CICIG ja riigiprokuratuur uusi tulemusi uuringutes, mis käsitlevad valitseva erakonna FCN valimiskampaania ebaseaduslikku rahastamist; arvestades, et 2018. aasta juulis võttis ülemkohus kavva uurimise president Jimmy Moralesi ja tema valimiskampaania ebaseadusliku rahastamise suhtes;
- I. arvestades, et 2018. aasta augusti lõpus teatas Guatemala valitsus, et tühistab alates 2019. aasta septembrist CICIGi volitused; arvestades, et kohe pärast seda ei lubanud valitsus enam riiki ka CICIGi direktorit Iván Velásquezi ja tühistas nende 11 CICIGi töötaja viisad, kes tegelesid kõrgetasemeliste korruptsioonijuhtumite uurimisega; arvestades, et 2019. aasta jaanuaris tühistas valitsus ühepoolset ja kohese kohaldamisega ÜROga sõlmitud lepingu CICIGi kohta ning palus CICIGil riigist lahkuda; arvestades, et ka Iván Velásquezi vastu on esitatud süüdistused ja tema suhtes toimuvad laimukampaaniad;
- J. arvestades, et Guatemala konstitutsioonikohus on need meetmed vaidlustanud ja tühistanud; arvestades, et konstitutsioonikohus tegi ühehäälselt otsuse, et valitsus peab lubama Iván Velásquezil riiki siseneda; arvestades, et valitsus on need kohtuotsused tähelepanuta jätnud; arvestades, et parlament on kavandanud meetmeid konstitutsioonikohtu ja selle liikmete vastu, rikkudes sellega räägelt õigusriigi põhimõtet;
- K. arvestades, et reformieelnõu 5377, millega muudetakse rahvusliku leppimise seadust ja mille kongress 2019. aasta märtsi alguses teisel lugemisel (kolmest) vastu võttis, laiendaks amnestia kohaldamist kõigile kuritegudele, mille on toime pannud valitsuse nimel tegutsevad riigi korrakaitsejõud ja üksikisikud, sealhulgas sellised inimsusvastased kuriteod nagu piinamine, kadunuks jääma sundimine ja genotsiid; arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik ja Ameerika Inimõiguste Komisjon (IACHR) on väljendanud eelnõu pärast muret ning on nõudnud kehtiva seaduse muutmata jätmist;
- L. arvestades, et IACHRi sõnul ei vasta reformieelnõu 5377 Guatemala rahvusvaheliste kohustustele, rikub väidetavalt rahvusvahelist õigust ja Guatemala põhiseaduse artikli 171 punkti g, kuna kõik vangid, kes on poliitiliste ja relvakonflikti ajal toime pandud inimsusvastaste kuritegude eest süüdi mõistetud, saaksid mõne tunniga vabaks;
- M. arvestades, et Guatemala elanikkond peab taluma äärmiselt suurt ebaturvalisust ning arvestades, et riigi tsiviilpolitsei on viimastel aastatel palju kannatada saanud; arvestades, et teatatud on hirmutamisuhtumitest ja ähvardustest kohtunike, prokuröride ja kohtutöötajate vastu, kes on teinud koostööd CICIGga;
- N. arvestades, et jätkuvalt on väga murettekitavad õiguskaitse halb kättesaadavus, vanglatingimused, politsei käitumine ja teated piinamise kohta, ning neid probleeme raskendavad veelgi ulatuslik korruptsioon, kokkumäng ja karistamatus;
- O. arvestades, et Guatemala inimõiguste ombudsman, kelle eelarvet on kärbitud, prokuratuur ja kohtud on võtnud olulisi meetmeid võitluseks karistamatuse vastu ja inimõiguste tunnustamiseks; arvestades, et Guatemala valitsus on selgelt püüdnud kahjustada korruptsiooni ja karistamatuse vastast võitlust ning õigusriiki;

Neljapäev, 14. märts 2019

- P. arvestades, et UDEFEGUA sõnul on rünnakute ohvrid peamiselt põlisrahvaste juhid, kes kaitsevad õigust maale ja territooriumile; arvestades, et ÜRO eriraportöör on väljendanud muret põlisrahvaste õiguste pärast seoses kaebustega hüdroelektrijaamade, kaevandus- ja agrotööstusprojektide üle, mille lubamise ja tegevusega rikutakse põlisrahvaste õigusi; arvestades, et ÜRO eriraportöör on pidanud murettekitavaks ka seda, et riik ja kolmandad osapooled käsitlevad kogukondade rahumeelseid meeleavaldusi kuritegeliku konfliktina, mis ohustab avalikku korda; arvestades, et Guatemala põlisrahva päritolu keskkonnakaitsja ja Euroopa Parlamendi Sahharovi auhinna finalist Aura Lolita Chávez lahkus riigist pärast talle osaks saanud raskeid rünnakuid, tapmisähvardusi ja laimamist, ning tagasipöördumise korral ootavad teda mitmed kohtuprotsessid;
- Q. arvestades, et 9. oktoobril 2018. aastal ründasid Ixquisise mikropiirkonna rahumeelse vastupanuliikumise liikmeid riigi tsiviilpolitsei märulipolitseinikud ja kuus meeleavaldajat sai vigastada;
- R. arvestades, et Rootsi suursaadik Guatemalas on kuulutatud ebasoovitavaks isikuks (konstitutsioonikohus tühistas hiljem selle avalduse), kuna ta toetas väidetavalt CICIGi tegevust Guatemalas;
- S. arvestades, et 16. juunil ja 11. augustil 2019 peaksid Guatemalas kavakohaselt toimuma üldvalimised ja presidendivalimised;
- T. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine peavad olema ELi välispoliitika, sealhulgas 2012. aastal Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahel sõlmitud assotsieerimislepingu lahutamatu osa; arvestades, et see leping sisaldab demokraatiaklauslit, mis on lepingu oluline osa; arvestades, et Guatemala on suuruselt kolmas ELi kahepoolse arenguabi saaja Kesk-Ameerikas, et aastatel 2014–2020 on selle abi summa 167 miljonit eurot ning selle peamised sihtvaldkonnad on toiduga kindlustatus, konfliktide lahendamine, rahu, julgeolek ja konkurentsivõime;
1. peab ülimalt murettekitavaks, et Guatemalas suureneb tapmiste ja vägivalletegude arv ning kõigil inimestel, eriti naistel ja inimõiguslastel, puudub turvalisus; tuleb meelde sõltumatu ja mõjusa kohtusüsteemi tähtsust ja vajadust teha lõpp karistamatusele; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Guatemala valitsus rikub jätkuvalt õigusriigi ja võimude lahususe põhimõtteid; tuleb meelde, et võimude lahusus ja õigusriik on liberaalsete demokraatlike riikide olemuslikud põhimõtted;
 2. kutsub Guatemala ametivõime üles lõpetama kõik Guatemala kodanikuühiskonna ja eelkõige inimõigusorganisatsioonide vastu suunatud hirmutamispüüded, et järgida põhiseaduslikku korda ja kindlustada kõigi Guatemala kodanike põhiõigused; rõhutab asjaolu, et elujõuline kodanikuühiskond on väga tähtis, et muuta riik kõigil tasanditel vastutavamaks, reageerivamaks, kaasavamaks ja toimivamaks ning koos sellega ka legitiimsemaks; toonitab vajadust toetada ja tugevdada kõiki institutsioone, mis kaitsevad Guatemalas põhiseaduslikku demokraatiat ja inimõigusi; tuleb meelde, kui oluline on sõltumatu kohtusüsteemi kindlustamine ja selle sõltumatuse austamine ning erapooletu õigussüsteemi tagamine; rõhutab, et need on otsustava tähtsusega tegurid korruptsiooni ja karistamatuse vastaste pingutuste koondamiseks; on seisukohal, et teadetele kohtunike ja prokuröride väidetava hirmutamise ja ähvardamise kohta tuleks kohe reageerida, et riigi õigusasutusi ja nende esindajaid kaitsta; nõuab, et Guatemala valitsus tagaks viivitamata kohtusüsteemi sõltumatuse ning ajakirjandus- ja meediavabaduse;
 3. on veendunud, et rahvusvaheline komisjon, mis uurib karistamatuse juhtumeid Guatemalas (CICIG), on Guatemalas täitnud olulist rolli ning komisjoni tegevus karistamatuse ja korruptsiooni vastases võitluses ja Guatemala institutsioonide korraldatavate uurimiste ettevalmistamisel on õigusriigi püsimise seisukohast ülimalt oluline; väljendab sügavat muret seoses CICIGi praeguse olukorraga Guatemalas ja palub Guatemala valitsusel lõpetada kõik ebaseaduslikud rünnakud CICIGi ning selle kohalike ja rahvusvaheliste töötajate vastu;
 4. tunnustab sellega seoses komisjoni 2018. aasta septembris vastu võetud rakendusotsust toetada CICIGi laiendatud volitusi viie miljoni euro eraldamisega arengukoostöö rahastamisvahendist 2018. aasta Guatemala tegevusprogrammi raames; palub komisjonil kokku lepitud viis miljonit eurot kiiresti välja maksta ning jätkata CICIGiga kõiki heakskiidetud programme; palub komisjonil olla valmis pärast 2019. aasta septembrit CICIGiga koostööd ja CICIGi rahastamist jätkama ning toetab aktiivselt koostöö ja toetuse pikendamist;

Neljapäev, 14. märts 2019

5. on veendunud, et Guatemala rahvusliku leppimise seaduse kavandatud muutmine kujutab endast suurt ohtu Guatemala õigusriigile ning see kahjustaks tugevalt edusamme, mida tänu riigi kohtute tegevusele on võitluses karistamatuse vastu tehtud; jagab ÜRO ülemvoliniku seisukohta, et seaduseelnõus ette nähtud amnestia inimõiguste rikkujatele, inimsusvastaste kuritegude toimepanijatele ja sõjakurjategijatele õhutaks riigis veelgi rohkem vägivalda; märgib, et see võib hõlmata vabastatud vangide kättemaksu, mis võib ühiskonda destabiliseerida; nõuab seetõttu, et Guatemala Kongress (parlament) jätaaks seaduseelnõu vastu võtmata;

6. nõuab, et ÜRO egiidi all tehtaks sõltumatu uuring, mis kajastaks CICIGi töö lõppmõju Guatemala õigussüsteemile, CICIGi panust riigi poliitilisse stabiilsusesse ning CICIGi ja valimiste ülemkohtu vahel sõlmitud kokkuleppe tulemust;

7. on mures valitsusväliste arenguorganisatsioonide käsitleva seaduseelnõu pärast; palub Guatemala Kongressil kooskõlas ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo tehniliste nõuannetega hoiduda selle seaduseelnõu vastuvõtmisest, kuna seadus, kui see vastu võetakse, piiraks valitsusväliste organisatsioonide väljendusvabadust ja kogunemisvabadust ning juurdepääsu rahastamisele, kitsendaks valitsusväliste organisatsioonide määratlust, piirates sellega nende organisatsioonide ulatust ja takistades nende tegevust, ning võiks avada võimaluse nende meelevaldseks keelustamiseks; tuletab Guatemala ametivõimudele ja institutsioonidele meelde vajadust luua ja säilitada valitsusväliste organisatsioonidele turvaline ja soodne keskkond, et nad saaksid vabalt väljendada oma arvamust ja teha oma tööd kogu ühiskonna hüvanguks;

8. väljendab muret seoses kaebustega, mis on esitatud vaba, eelneva ja informeeritud konsulteerimise (ILO konventsioon nr 169) puudumise kohta; tuletab meelde ÜRO eriraportööri soovitusi, et põlisrahvaste õigusi tuleks täielikult austada kooskõlas rahvusvaheliste standarditega, mis hõlmavad õigust vabale, eelnevale ja informeeritud konsulteerimisele; tuletab meelde, et riigi ja rahvusvahelised korporatsioonid on otseselt seotud aluslepingute ning muude riigi ja rahvusvahelise tasandi normidega, mis puudutavad inimõigusi ja keskkonnaõigusi kogu nende väärtusahelas, ning kui leitakse, et äriühingud on põhjustanud kahju või sellele kaasa aidanud, peavad nad tagama mõjutatud isikute ja kogukondade jaoks tulemusliku heastamisprotsessi või selles osalema; märgib, et selle hulka kuulub vara tagastamine, kahju hüvitamine, rehabiliteerimine ja tegevuse kordumise vältimise tagamine; tuletab meelde, et valitsustel on kohustus kaitsta inimõigusi ja anda kohtu alla need, kes neid õigusi rikuvad;

9. kordab oma taotlust kaitsta inimõiguste kaitsjaid, eelkõige naissoost inimõiguslasi; tervitab ja toetab meetmeid, mida Euroopa riikide saatkonnad ja ELi delegatsioon Guatemalas on siiani võtnud; nõuab, et Euroopa Liit säilitaks projektid riiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonide töö toetamiseks Guatemalas ja vajaduse korral tõhustaks neid;

10. nõuab, et Guatemala ametivõimud kuulutaksid välja Sahharovi auhinnale kandideerinud Lolita Chávezi õigusliku ja füüsilise turvalisuse, kui ta peaks otsustama pöörduda tagasi oma kodumaale;

11. nõuab, et Guatemala valimistel lastaks toimuda rahumeelselt ja läbipaistvalt ning tagataks kõigi kandidaatide turvalisus; rõhutab, et valimiste ülemkohus peab tegutsema sõltumatult ning riigi institutsioonide või esindajate sekkumiseta; pakub võimalust saata Guatemalasse ELi valimiseksperthe missioon;

12. peab kahetsusväärseks, et Guatemala rahuleppeid ei ole rohkem kui 20 aasta jooksul ikka veel rakendatud ja tegelikult on oht, et need lepped lõhutakse; soovitab kõigil riigi ja rahvusvahelise tasandi toimijatel tungivalt teha kõik võimaliku nende täieliku rakendamise kiirendamiseks; kutsub Guatemala valitsust sellega seoses üles tagama demokraatliku ja poliitilise kontrolli riigi tsiviilpolitsei (PNC) ja teiste institutsioonide, näiteks suurõnnetuste korral riikliku koordineerimise üksuse (CONRED) üle ning muutma need professionaalsemaks, et vältida nende militariseerimist ja humanitaarabi suunamist sõjaväe kaudu, kuna see ei ole kooskõlas rahulepete eesmärkidega;

13. tuletab Guatemala valitsusele meelde, et ELi ja Kesk-Ameerika riikide assotsieerimisleping sisaldab olulise elemendina inimõiguste klauslit ning liikmesus võidakse lepingu rikkumise korral peatada; nõuab, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid kasutaksid assotsieerimislepingus ning poliitilise dialoogi ja koostöö lepingus sätestatud mehhanismi, et innustada Guatemalat rakendama ambitsioonikat inimõiguste alast tegevuskava ja võitlema karistamatuse vastu;

Neljapäev, 14. märts 2019

14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Guatemala Vabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile, rahvusvahelisele komisjonile, mis uurib karistamatuse juhtumeid Guatemalas (CICIG), Kesk-Ameerika Majandusintegratsiooni Sekretariaadile (SIECA), Kesk-Ameerika Parlamendile ning Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarse assamblee kaaspresidentidele.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0207

Üldiste tariifsete soodustuste kava käsitleva määruse rakendamine

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon üldiste tariifsete soodustuste kava käsitleva määruse (EL) nr 978/2012 rakendamise kohta (2018/2107(INI))

(2021/C 23/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 607/2013 (millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 552/97, millega peatatakse ajutiselt Myanmarile/Birmale antud üldised tariifsed soodustused) ⁽²⁾ ja Euroopa Parlamendi 23. mai 2013. aasta resolutsiooni Myanmar/Birma üldiste tariifsete soodustuste taastamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse 2018. aasta juulis toimunud kehtiva GSP määruse vahehindamist ⁽⁴⁾ ja komisjoni aruannet määruse (EL) nr 978/2012 kohaldamise kohta ⁽⁵⁾, millele on lisatud komisjoni talituste 4. oktoobri 2018. aasta töödokument ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse komisjoni 28. jaanuari 2016. aasta ja 19. jaanuari 2018. aasta aruandeid üldiste soodustuste süsteemi kohta, mis hõlmab ajavahemikke 2014–2015 ⁽⁷⁾ ja 2016–2017 ⁽⁸⁾, milles hinnatakse GSP mõju, keskendudes GSP+ alusel soodustatud riikide tulemustele,
- võttes arvesse GSPd käsitlevat avalikku kuulamist, mille korraldas 16. veebruaril 2016. aastal rahvusvahelise kaubanduse komisjon, 21. märtsi 2017. aasta arvamuste vahetust GSP+ kohaldamise kohta Sri Lanka suhtes ja 19. veebruari 2018. aasta arvamuste vahetust GSP määruse rakendamise kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikleid 5 ja 21,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 208,
- võttes arvesse Euroopa Ombudsmani otsust juhtumis 1409/2014/MHZ, milles käsitletakse asjaolu, et Euroopa Komisjon ei hinnanud eelnevalt ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingu mõju inimõigustele ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse oma 5. juuli 2016. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 2010. aasta soovitude rakendamise kohta seoses sotsiaalsete ja keskkonnastandardite, inimõiguste ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega ⁽¹⁰⁾,
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2018. aasta resolutsiooni, milles käsitletakse aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2017. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ ELT L 303, 31.10.2012, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 181, 29.6.2013, lk 13.

⁽³⁾ ELT C 55, 12.2.2016, lk 112.

⁽⁴⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/october/tradoc_157434.pdf

⁽⁵⁾ COM(2018)0665.

⁽⁶⁾ SWD(2018)0430.

⁽⁷⁾ COM(2016)0029.

⁽⁸⁾ COM(2018)0036.

⁽⁹⁾ <https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/64308>

⁽¹⁰⁾ ELT C 101, 16.3.2018, lk 19.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0515.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse oma 27. aprilli 2017. aasta resolutsiooni rõivasektorit käsitleva ELi juhtalgatuse kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 14. juuni 2017. aasta resolutsiooni Bangladeshis jätkusuutlikkuse kokkuleppe rakendamise hetkeseisu kohta ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vabatahtlikke riigipõhiseid partnerlusi, nagu Bangladeshis jätkusuutlikkuse kokkulepe ja Myanmaris töötajate õiguste algatus,
 - võttes arvesse ELi ja selle liikmesriikide 2007. aasta ühisstrateegiat „ELi kaubandusabi strateegia: ELi toetuse suurendamine kaubandusega seotud vajaduste rahuldamiseks arengumaades“,
 - võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärgi aastani 2030,
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peamisi konventsioone lapstööjõu kasutamise, sunniviisilise töö, diskrimineerimise, ühinemisvabaduse ja kollektiivlühirääkimiste õiguse kohta,
 - võttes arvesse nõukogu 12. mai 2016. aasta järeldusi ELi ja vastutustundlike ülemaailmsete väärtusahelate kohta,
 - võttes arvesse oma 12. septembri 2017. aasta resolutsiooni rahvusvahelise kaubanduse ja ELi kaubanduspoliitika mõju kohta ülemaailmsetele väärtusahelatele ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52 ning esimeeste konverentsi 12. detsembri 2002. aasta otsuse (mis käsitleb algatusraportite koostamise loa andmise korda) artikli 1 punkti 1 alapunkti e ja 3. lisa ⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A8-0090/2019),
- A. arvestades, et EL oli esimene, kes rakendas 1971. aastal GSPd, võttes aluseks ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi (UNCTAD) soovitusi, mille kohaselt tööstusriigid annaksid arenguriikidele üldised, mittevastastikusel alusel ja mittediskrimineerivad kaubandussoodustused, aidates neil seeläbi saada rahvusvahelise kaubanduse kaudu lisatulu, et vähendada vaesust, edendada head valitsemistava ja soodustada kestlikku arengut;
- B. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 207 on sätestatud, et ELi kaubanduspoliitika peab tuginema liidu välistegevuse põhimõtetele ja eesmärkidele ning edendama väärtusi, millel EL rajaneb ja mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 2, ning aitama täita artiklis 21 loetletud eesmärgi, sh demokraatia ja õigusriigi põhimõtte tugevdamine, inimõiguste, põhiõiguste ja -vabaduste austamine, võrdõiguslikkus, inimväärikuse austamine ning keskkonna ja sotsiaalõiguste kaitse;
- C. arvestades, et ELi Ombudsman märkis oma järeldustes järgmist: hea juhtimistava tähendab põhiõiguste järgimist ja austamist; seal, kus põhiõigusi ei austata, ei saa olla head juhtimistava; ELi institutsioonid ja organid peavad alati kaaluma oma tegevuse kooskõla põhiõigustega ja nad peaksid püüdma ka seada eesmärgiks inimõiguste edendamist partnerriikides;
- D. arvestades, et kehtiv GSP loodi ELi toimimise lepingu artikli 207 alusel vastu võetud määruse (EL) nr 978/2012 kohaselt seadusandliku tavamenetluse korras ning Euroopa Parlament toimis esmakordselt GSP määruse kaasseadusandjana;

⁽¹⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 100.

⁽²⁾ ELT C 331, 18.9.2018, lk 100.

⁽³⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 33.

⁽⁴⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/organes/conf_pres_groupes/proces_verbal/2002/12-12/CPG_PV\(2002\)12-12\(ANN01\)_EN.doc](http://www.europarl.europa.eu/RegData/organes/conf_pres_groupes/proces_verbal/2002/12-12/CPG_PV(2002)12-12(ANN01)_EN.doc).

Neljapäev, 14. märts 2019

- E. arvestades, et GSP määruse artikli 40 kohaselt peab komisjon esitama viis aastat pärast määruse vastuvõtmist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande GSP määruse kohaldamise kohta, mis peaks olema aluseks järgmisele GSP määrusele, mis tuleb vastu võtta 2022. aastaks; arvestades, et käesolev määrus on kehtinud alates 1. jaanuarist 2014; arvestades, et kehtiva määruse toimimise põhjalik ja sõltumatu hindamine on tehtud selleks, et anda komisjonile õigusakti läbivaatamise jaoks teavet, ning koostatud on konkreetsete soovitude loetelu;
- F. arvestades, et kava sisaldab kolme korda: üldine GSP kord, stimuleeriv erikord GSP+ ja erikord „Kõik peale relvade“ (EBA); arvestades, et standardse GSP alusel soodustatud riikidele – praegu 18 riiki – võimaldatakse tollitariifide vähendamist 66 % ELi kõigi tootekategooriate osas; arvestades, et kaheksa GSP+ alusel soodustatud riiki ekspordib ligikaudu 66 % kõikidest tootekategooriatest tollimaksuvabalt ning vastutasuks on nad kohustatud mõjusalt täitma 27 rahvusvahelist põhikonventsiooni, mis puudutavad töötaja õigusi, inimõigusi, head valitsemistava ja keskkonnaküsimusi; arvestades, et EBA alusel antakse 49 vähim arenenud riigi kõikidele toodetele tollimaksuvaba juurdepääs ELi, välja arvatud relvad ja laskemoon; arvestades, et kõik soodustatud riigid on GSP määruse alusel seotud rahvusvaheliste konventsioonidega inimõiguste ja töötaja õiguste valdkonnas ning GSP+ alusel soodustatud riikidele on siduvad ka rahvusvahelised keskkonnavalused ja hea valitsemistava konventsioonid; arvestades, et ainult GSP+ kavaga nähakse ette struktureeritud dialoog, milles hinnatakse kõnealuste konventsioonide mõjusat rakendamist soodustatud riikides; arvestades, et GSP alusel soodustatud riigid peavad ühtlasi suutma rakendada rahvusvahelisi standardeid ja norme, sealhulgas töötades välja, rakendades ja jõustades asjakohaseid õigusakte, eelkõige õigusriigi põhimõtete kehtestamise ja korruptsioonivastase võitluse valdkonnas;
- G. arvestades, et GSP 2012. aasta reformi põhieesmärgid olid parem keskendumine abi vajavatele riikidele – nii vähim arenenud riikidele kui ka muudele madala ja madalama sissetulekuga riikidele –, kestliku arengu ja hea valitsemistava aluspõhimõtete edasine edendamine ning stabiilsuse ja prognoositavuse suurendamine ning ettevõtjate kindluse parandamine;
- H. arvestades, et mitme rahvusvahelise konventsiooni, suunise ja normi eesmärk on hoida ära inimõiguste rikkumisi; arvestades, et eelkõige GSP alusel soodustatud riigid on kohustatud neid suuniseid rakendama ning looma asjakohased õiguslikud ja majanduslikud tingimused, mille raames ettevõtjad saavad ülemaailmsetes tarneahelates tegutseda ja neis oma koha leida;
- I. arvestades, et EL peaks lisaks võrdsete võimaluste tagamisele veelgi mõjusamalt reageerima sotsiaalsele ja keskkonnavalasele dumpingule ning ebaausale konkurentsile ja ebaausatele kaubandustavadele;
- J. arvestades, et mitmes riigis kehtib eksportkauba tootmise eritsoonide suhtes erand riigi tööõigusest, millega takistatakse täielikku õigust tegelda ametiühingutegevusega või taotleda õiguskaitset; arvestades, et esimene neist kujutab endast ILO peamiste standardite rikkumist ja võib inimõigusi veelgi enam kahjulikult mõjutada;
- K. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 8 on kindlalt sätestatud soolise võrdõiguslikkuse nõue kõikides ELi poliitikavaldkondades; arvestades, et struktuurse soolise ebavõrdsuse tõttu mõjutavad kaubandus- ja investeerimislepingud tavaliselt naisi ja mehi erinevalt; arvestades, et ILO andmetel tegi 2012. aastal maailmas sunniviisiliselt tööd 21 miljonit inimest, kellest 55 % olid naised ja tütarlapsed ning kellest 90 % töötas erasektoris;
- L. arvestades, et GSP määruse artikli 19 lõikes 6 nõutakse, et komisjon võtaks arvesse „kogu asjakohast teavet“, sh kodanikuühiskonna esitatud teavet, et teha kindlaks, kas GSP alusel soodustatud riigid täidavad nõuetekohaselt inimõigustealaseid kohustusi; arvestades, et kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite kaasamine GSP rakendamisse võib ühise kaubanduspoliitika legitiimsust ja tulemuslikkust suurendada;

Neljapäev, 14. märts 2019

- M. arvestades, et GSP määrus võimaldab ELil peatada soodustused kõige tõsisemate inimõiguste rikkumiste juhtumite puhul vastavalt GSP määru V peatüki artikli 19 lõike 1 punktile a, millega nähakse ette sooduskorra kohaldamise ajutine peatamine mitmel põhjusel, sealhulgas VIII lisa A osas loetletud konventsioonides sätestatud põhimõtete süstemaatilise rikkumise korral;
- N. arvestades, et komisjon on alustanud menetlust Kambodža suhtes ja algatab inimõiguste rikkumise uurimise Myanmaris suhtes EBA erikorra võimaliku peatamise raames;

Peamised järeldused ja soovitus

1. kiidab heaks vahearuande, milles hinnatakse kehtiva GSP määru kohaldamist ja seda, kas on tõenäoline, et selles sätestatud eesmärgid saavutatakse; väljendab heameelt asjaolu üle, et uue määru eesmärgid on kaasnenud ekspordi kasvuga EBA ja GSP+ alusel soodustatud riikides, mis on oluline tegur vaesuse kaotamisel;
2. nendib rahuloluga, et 2016. aastal toodi GSP soodustuste raames Euroopa Liitu 62,6 miljardi euro väärtuses importtooteid (see on kasvav tendents), mille läbilõike oli järgmine: 31,6 miljardit eurot standardse GSP alusel soodustatud riikidest, umbes 7,5 miljardit eurot GSP+ alusel soodustatud riikidest ja 23,5 miljardit eurot EBA alusel soodustatud riikidest (Eurostati andmed 2017. aasta septembri seisuga);
3. tuletab meelde, et GSP aitab arenguriikide tööstusharudel üle saada raskustest, millega need riigid suurte esialgsete kulude tõttu eksporditurgudel silmitsi seisavad; tuletab meelde, et kooskõlas UNCTADI eesmärkidega on GSP eesmärk suurendada eksporditulust ja edendada industrialiseerimist arenguriikides ja seega ka vähim arenenud riikides ning kiirendada nende majanduskasvu eesmärgiga kaotada vaesus;
4. toonitab, et GSP+ on keske tähtsusega ELi kaubanduspoliitika vahend, mis annab parema juurdepääsu turule ja millega kaasneb range järelevalvemehhanism, et edendada inimõigusi ja töötaja õigusi, keskkonnakaitset ja head valitsemistava vähekaitsitud arengumaades;
5. märgib, et kehtiv GSP määrus on olnud jõus kolm aastat alates vahehindamise protsessi algusest ning juba on selgitatud välja komponendid, mille reformimist tuleb uues GSP määru kaaluda; väljendab heameelt soovitude üle, mis esitati vahehindamise lõpparuandes;
6. rõhutab, et GSP kui ELi kaubanduspoliitika osa peab rajanema ELi välispoliitika põhimõtetele (tõhusus, läbipaistvus ja väärtused), nagu on sätestatud ELi lepingu artiklis 21; toonitab, et ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatakse poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõte ja seatakse põhieesmärgiks vaesuse kaotamine; rõhutab, et komisjoni teatises „Kaubandus kõigile“ kinnitatakse neid põhimõtteid veel kord;
7. tunnistab asjaolu, et GSP+ täidab olulist osa rahvusvaheliste töötaja õiguste, inimõiguste, hea valitsemistava ja keskkonnakaitsestandardite edendamisel soodustatud riikides, milleks pakutakse stiimuleid nende standardite järgimiseks ning lisaks luuakse ka platvorm regulaarseks aruteluks konventsioonidega hõlmatud valdkondades ning edendatakse põhjalike reformide tegemist;
8. võtab teadmiseks, et GSP on toonud soodustatud riikidele ja ELile majanduslikku kasu, kuna on suurenenud ekspord ELi ja paranenud soodustuste kasutamise määrad EBA ja GSP+ alusel soodustatud riikides; nõuab tungivalt, et EL näeks vaeva selle nimel, et suurendada soodustatud riikides teadlikkust GSP reeglite kohta, selleks et kava kasutamist veelgi edendada; palub komisjonil hinnata võimaluse korral andmete kättesaadavust arvestades GSPga seoses saadud tulude jaotust; võtab teadmiseks, et mõnel juhul on suurenenud ekspordil ja majandusvõimalustel olnud ka ettekatsetamatult kahjulik kaudne mõju põhiõigustele ja sotsiaalsele arengule, mis on viinud näiteks maa hõivamise või töötaja õiguste järgimata jätmiseni; rõhutab seetõttu, et kaubandussoodustuste puhul tuleb täita rahvusvahelisi konventsioone ja teha reforme, et hoida ära olukorrad, kus GSP programmid võivad kaasa tuua suurema keskkonnamuudatuse ja sotsiaalse dumpingu;

Neljapäev, 14. märts 2019

9. kiidab heaks lihtsustatud GSP+ga ühinemise mehhanismi, mis teeb selle standardse GSP alusel soodustatud riikide jaoks huvipakkumaks; tõstab esile asjaolu, et paljud GSP+ kandidaatriigid on ratifitseerinud mitu rahvusvahelist konventsiooni, mis on vajalikud GSP+ga ühinemiseks; rõhutab, et rakendamisprotsessi parandatud, pidev ja süstemaatiline järelevalve on ülimalt tähtis ning seda on võimalik saavutada kõigi osaliste koostöö tõhustamisega, et parandada teabe kogumist ja põhjalikku analüüsi, kasutades kogu kättesaadavat teavet ja ressursse, nagu rahvusvaheliste järelevalveorganite, sealhulgas ÜRO, ILO, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) aruanded, ning kodanikuühiskonna ja sotsiaalpartnerite otsest kaasamist sellesse protsessi; toonitab, et see on vajalik GSP+ täieliku potentsiaali tagamiseks ja olukorra parandamiseks töötajate õiguste, soolise võrdsuslikkuse edendamise ning lapstööjõu kasutamise ja sunniviisilise töö kaotamise osas 27 konventsiooni mõjusa rakendamise abil;

10. nõuab tungivalt, et komisjon tegeleks kodanikuühiskonna tegevusruumi ahenemise ja ohus olevate inimõiguste kaitsjate kaitsmise küsimustega suhtlemisel GSP+ alusel soodustatud riikidega ja EBA tõhustatud koostöö abil, sest need küsimused on otseselt seotud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisest paktist tulenevate kohustustega ning ILO põhikonventsioonide asjaomaste sätetega kooskõlas komisjoni teatisega „Kaubandus kõigile“; palub komisjonil ühtlasi uurida lisavõimalusi kodanikuühiskonna, ametiühingute esindajate ja erasektori struktureeritud, formaalseks ja sõltumatuks osalemiseks, mis võiks aidata järelevalveprotsessi tugevdada;

11. rõhutab, et üldiselt näib GSP olevat loonud stiimuleid rahvusvaheliste konventsioonide ratifitseerimiseks ja on seetõttu loonud parema raamistiku progressi jaoks; rõhutab, kui oluline on põhjalike meetmete võtmine, millega tagatakse, et GSP edendab positiivset keskkonnaarengut; soovib lisada Pariisi kokkuleppe 27 peamise rahvusvahelise konventsiooni loetelusse, mida GSP+ alusel soodustusi saavad riigid peavad järgima; rõhutab, et kestliku arengumudeli saavutamiseks tuleb soodustatud riikidel veel palju ära teha;

12. tunnustab mõjusa rakendamise osas tehtud edusamme, mis saavutati suurema järelevalve ja dialoogi kaudu ELi ja soodustatud riikide vahel, eelkõige jälgides 27 tähtsaima konventsiooni järgimist; toonitab, et teabekogumise parandamiseks ja järelevalve põhjalikumaks analüüsimiseks on vaja ulatuslikumat koordineerimist Euroopa välisteenistuse, liidu delegatsioonide, liikmesriikide diplomaatiliste esinduste, soodustatud riikide valitsuste, rahvusvaheliste organisatsioonide, ettevõtjate, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna vahel; soovib tagada GSP peatamise käigus võimalikult suur läbipaistvus ja teabevahetus kaasseadusandjate ja sidusrühmade vahel, eelkõige komisjoni uurimismenetluses;

13. tunnistab, et asjakohaste konventsioonide ratifitseerimine ja edasimineku nende mõjusa rakendamisega on olulised võrdlusalused, et saavutada kavas vajalikud edusammud; palub komisjonil tagada, et meetmed, mida võetakse selleks, et jälgida konventsioonide mõjusat rakendamist soodustatud riikides, oleksid täielikult kooskõlas riigistrateegia dokumentidega, et tagada poliitika sidusus, järjepidevus ja inimõiguste süvalaiendamine kaubanduspoliitikas;

14. rõhutab, et GSP+ järelevalve peab olema jätkuvalt läbipaistev ja läbipaistvust tuleb suurendada, tagades samal ajal selle, et EL suudab säilitada selles dialoogis täieliku mõjuvõimu soodustatud riikide üle, eriti seoses tulemusaruandega; kutsub komisjoni üles kaaluma edasisi samme selles valdkonnas ja dialoogis soodustatud riikidega, et suurendada kava läbipaistvust, järelevalvet ja mõjusust;

15. on seisukohal, et iga otsus peatada soodustuste kohaldamine peab olema täielikult kooskõlas üldise eesmärgiga leevendada vaesust, ning rõhutab, et ELi teised õigusaktid peavad sellega seoses olema kavandatud ja tõlgendatud kooskõlas ELi esmase õiguse ja ELi õiguse üldpõhimõtetega; rõhutab seetõttu vajadust säilitada praegune sihipärane lähenemisviis soodustuste kohaldamise peatamiseks ning tagada, et selline peatamine piirduks konkreetsete sektoritega ja on kavandatud nii, et vähendada kahjulikku mõju kohalikule elanikkonnale; kutsub komisjoni üles kasutama kaubandussoodustuste kohaldamise järkjärgulist peatamist või vajaduse korral muid ajaliselt piiratud peatamismeetmeid; rõhutab lõpetuseks, et kaubandussoodustuste kohaldamise peatamist tuleks käsitada viimase abinõuna, mida kohaldatakse ainult juhul, kui rahvusvaheliste konventsioonide mõjusat rakendamises esineb tõsiseid puudusi ning soodustatud riigid ei taha ilmselgelt nende puuduste kõrvaldamisega tegeleda; toonitab samal ajal nende kavade tingimuslikku laadi ja seda, et sellist tingimuslikkust tuleks kasutada iga kava usaldusväärsuse hoidmiseks ja meetmete võtmise tagamiseks konventsioonide tõsiste ja süstemaatiliste rikkumiste korral;

Neljapäev, 14. märts 2019

16. väljendab heameelt komisjoni hiljutiste otsuste üle alustada EBA alusel antud soodustuste peatamist Kambodža suhtes ning saata Myanmarri erakorraline kõrgetasemeline ELi missioon, et reageerida inimõiguste olukorrale mõlemas riigis; ootab, et komisjon hoiaks parlamenti vahetult kursis ning kaasaks parlamendi edasistesse meetmetesse, sealhulgas soodustuste peatamise osas;

17. märgib, et soodustatud riikide arv on reformitud kõlblikuskriteeriumite tõttu märkimisväärselt vähenenud, mis koos toodete astmestamisega on andnud tulemuseks GSP alusel soodustatud riikidest pärit ELi impordi üldise vähenemise; võtab teadmiseks, et need reformid võimaldavad soodustuste puhul keskenduda riikidele, kes kõige enam abi vajavad; palub komisjonil tagada uue määruse mõjuhinnangus GSP ja vabakaubanduslepingu režiimide vaheline sidusus ja järjepidevus, et tagada GSP keskne roll arenguriikide jaoks ELi kaubanduspoliitikas; märgib sellega seoses, et EBA alusel soodustatud riikidele avaldavad suurenevat konkurentsivõimet ELiga vabakaubanduslepingu sõlminud riigid; märgib ühtlasi, et mõned riigid, kelle suhtes varem kohaldati GSP+ järelevalvet, on nüüd hõlmatud kaubanduse ja kestliku arengu peatükke sisaldavate vabakaubanduslepingutega, mis peaksid olema mõjusad ja jõustatavad;

18. peab kahetsusväärseks asjaolu, et GSP ei ole – eriti 29 EBA alusel soodustatud riigi puhul – toonud kaasa mingeid muutusi ning mõnel juhul on ekspordi mitmekesistamine toodete tasandil halvenenud; peab ka kahetsusväärseks asjaolu, et GSP ei ole piisavalt kaasa aidanud majanduse mitmekesistamisele; nõuab täiendavaid meetmeid GSP alusel soodustatud riikidest pärit ekspordide mitmekesistamise suurendamiseks; tunneb kahetsust asjaolu üle, et mitmekesistamist soodustatud riikide seas paistab olevat takistanud kumulatsiooni võimaluse kaotamine riikide puhul, kes on GSP alusel soodustatud riikide hulgast välja liikunud, sest nad ei saa enam kasu GSP alusel soodustatud riikidele mõeldud päritolureeglitest; nõuab kindlalt, et seda võimalust tuleb jälle lubada, eriti kõige vähemkaitstud riikidele; võtab teadmiseks ekspordi mitmekesistamise märkimisväärset vähenemise standardse GSP alusel soodustatud riikide kõigis sektorites; nõuab ühtlasi komisjonilt, et ta kaaluks määruse kohaldamisalasse kuuluvate toodete loetelu reformimist ja laiendamist, eelkõige seoses pooltoodete ja valmistoodetega, ning lihtsustaks vajaduse korral päritolureegleid kõige vähemkaitstud riikide osas; julgustab ka GSP alusel soodustatud riike võtma mõjusaid meetmeid toodete mitmekesistamiseks; toonitab sellega seoses vajadust luua juurdepääs teadmiste ja tehnoloogiale, et mitmekesistada tooteid, nii et eksport saaks olla kestlik ülemaailmses konkurentsivõimelises ja eelkõige Euroopas;

19. kutsub GSP alusel soodustusi saavaid riike üles kehtestama ja mõjusalt rakendama õiguslikke meetmeid intellektuaalomandi kaitseks;

20. väljendab heameelt asjaolu üle, et soodustuste kasutamise määr EBA alusel soodustatud riikide hulgas on kõrge; toonitab suutlikkuse suurendamise tähtsust soodustatud riikides, et aidata neil kavast kõige rohkem kasu saada; nõuab, et kaubandusabi algatuse raames võetavaid meetmeid kasutatakse sellega seoses tõhusamalt; on seisukohal, et tähelepanu tuleks pöörata teenuste lisamisele järgmisesse GSP-määrusesse, et veelgi edendada suuremat mitmekesistamist; rõhutab sellega seoses ka ettevõtjatevahelise lähenemisviisi tähtsust; nõuab valdkondlike mitut sidusrühma hõlmavate platvormide ja veebipõhiste vahendite loomist, mis toovad kokku GSP alusel soodustatud riikide ekspordiettevõtjad, ELi impordiettevõtjad ja mõlema poole potentsiaalsed uustulnukad – need, kes praegu ei ekspordi ega impordi – selleks, et vahetada parimaid tavasid ja suurendada teadlikkust GSP normidest, tingimustest ja majandusväljavaadetest;

21. tunneb heameelt kaitsemeetme alase esimese määrusekohase uurimise järelduste üle, ja leiab, et see klausel peaks tagama ELi finants-, majandus-, sotsiaalsete ja keskkonnahuvide kaitse; rõhutab, et tundlikele toodetele soodustuste pakkumisel tuleb neile võimaldada erikohtlemine, et vältida teatud sektorite ohtu seadmist;

22. rõhutab, et süsteem hõlmab kõiki soodustatud riikide territooriumi osi, sealhulgas ekspordikauba tootmise eritsoone, ning nende suhtes kehtivad kohustused, mis tulenevad asjaomaste konventsioonide ratifitseerimisest; nõuab tungivalt, et soodustatud riigid rakendaksid mõjusalt töönorme, ning nõuab tungivalt, et komisjon käsitleks ILO standardite rikkumisi, sealhulgas kollektiivlõbivõimete ja ühinemisvabadust praegustes või võimalikes soodustatud riikides asuvates ekspordikauba tootmise eritsoonides, ning tagaks erandite kaotamise; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi tagamaks, et ekspordikauba tootmise eritsoonide tooted ei kuuluks soodustuste kassasse, kui nende suhtes ei kohaldata riigi õigusakte ja kui nad on vastuolus asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonidega;

Neljapäev, 14. märts 2019

23. rõhutab, et GSP on muutnud ettevõtlussektori dünaamilisemaks, aidanud teataval määral kaasa naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamisele ja soodustanud nende osalemist tööjõus, eriti ELiga kauplevate ekspordiriikide tööstuses; rõhutab sellega seoses, et on oluline luua naistele sobiv ettevõtluskeskkond, et nad saaksid neid uusi oskusi ja kogemusi ära kasutada ning oleksid võimelised liikuma ettevõtete struktuuris edasi või asutama endale kuuluvaid uusi ettevõtteid; märgib siiski, et naised diskrimineeritakse jätkuvalt, ning tunneb muret naiste töötingimuste pärast, eriti tekstiili- ja rõivasektoris; kordab oma 27. aprilli 2017. aasta resolutsiooni ja kutsub komisjoni üles seda jälgima;

24. tunneb heameelt mõju üle, mida GSP on avaldanud puhtama ja ohutuma tehnoloogia kasutuselevõtule ning vabatahtlikele ettevõtja sotsiaalse vastutuse algatustele, millel on olnud otsene positiivne mõju töötajatele ja keskkonnale; on seisukohal, et kavandada tuleks meetmed selle arengu täiendavaks edendamiseks ja usaldusväärseks hindamiseks; tunnistab sellega seoses vajadust saavutada nõuetekohane tasakaal regulatiivsete ja vabatahtlike meetmete vahel ettevõtjate hoolsuskohustuse täitmisel, ning kutsub komisjoni üles uurima viise kehtestada hoolsuskohustuse täitmise kohustused;

25. on arvamisel, et EL peaks tagama poliitikavaldkondade sidususe, ergutades teisi rahvusvahelisi osalisi – näiteks rahvusvahelisi ettevõtteid – osalema täiel määral inimõiguste, sotsiaalõiguste ja keskkonnastandardite parandamises kogu maailmas, eelkõige kohustades ettevõtjaid rakendama ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetele vastavaid hoolsuskohustuse täitmise tavasid; kutsub komisjoni üles võtma juhtrolli, et tagada inimõiguste ja töötaja õiguste austamine ülemaailmsetes väärtusahelates, ning andma aru Euroopa Parlamendi 2016. aasta resolutsiooni (soovituste rakendamise kohta seoses sotsiaalsete ja keskkonnastandardite, inimõiguste ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega) rakendamise kohta, mis hõlmab ka parlamendi nõuet lisada määrusesse ettevõtja sotsiaalne vastutus ja reformida WTO norme, et kehtestada tarneahelaga seotud hoolsuskohustuse ja läbipaistvuse nõuded, tuginedes ÜRO ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtetele;

26. tuletab meelde, et sidususe tagamiseks muude rahvusvaheliste osalejate, näiteks rahvusvaheliste ettevõtjate poliitikaga peab EL innustama täielikku osalemist inimõiguste, lapse õiguste, sotsiaalõiguste, keskkonnaõiguste ja rahvatervise parandamisel kogu maailmas; nõuab, et EL tagaks ülemaailmsetes väärtusahelates, st kogu tarneahelas inimõiguste austamise seoses õigusega teha tööd;

27. palub komisjonil uurida järgmise GSP-määrusega seoses võimalust kehtestada täiendavad tariifsed soodustused toodetele, mis on tõendatult säästvalt toodetud; on seisukohal, et toodete esitamine säästva tootmisviisi kindlakstegemiseks peaks olema vabatahtlik ja tõendid selle kohta tuleks esitada ELi importimisel;

o

o o

28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0211

Sooline tasakaal kandidaatide esitamisel majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele ELis**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon soolise tasakaalu kohta kandidaatide esitamisel ELi majandus- ja rahandusalastele ametikohtadele (2019/2614(RSP))**

(2021/C 23/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklit 2 ja artikli 3 lõike 3 teist lõiku ning Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 8,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 23,
- võttes arvesse komisjoni strateegilist kohustust soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks aastatel 2016–2019,
- võttes arvesse nõukogu 11. veebruari 2019. aasta soovitus Euroopa Keskpanka (EKP) juhatuse liikme ametisse nimetamise kohta,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikli 283 lõike 2 teist lõiku, mille alusel Euroopa Ülemkogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga,
- võttes arvesse protokoll nr 4 Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja kohta, eriti selle artiklit 11.2,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0144/2019),
- võttes arvesse, et Euroopa Pangandusjärelevalve järelevalvenõukogu valis 19. veebruaril 2019 Euroopa Pangandusjärelevalve eesistujaks José Manuel Campa,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ) ⁽¹⁾ artikli 48 lõiget 2,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0146/2019),
- võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta ettepanekut nimetada Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmeks Sebastiano Laviola,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 806/2014 (millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusefondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010) ⁽²⁾ artikli 56 lõiget 6,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0148/2019),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi 5. märtsi 2019. aasta kirju komisjoni presidendile ja Euroopa Liidu Nõukogu ametisolevale eesistujale,

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.⁽²⁾ ELT L 225, 30.7.2014, lk 1.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi 5. märtsi 2019. aasta kirja komisjoni presidendile ja komisjoni presidendi 11. märtsi 2019. aasta vastust,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi presidendi 23. märtsi 2018. aasta kirja nõukogu eesistujale,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni esimehe 8. märtsi 2018. aasta kirja eurorühma esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) 2017. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksit,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4 ning artiklit 228a,
- A. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 8 on sätestatud soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine horisontaalse põhimõttena ning ELi lepingu artiklis 2 on sätestatud sooline võrdõiguslikkus liidu väärtusena;
- B. arvestades, et võrdsed võimalused ja diskrimineerimise lubamatus on Euroopa Liidu põhiväärtused;
- C. arvestades, et nõukogu võttis 7. märtsil 2011 vastu Euroopa soolise võrdõiguslikkuse pakti ajavahemikuks 2011–2020;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament peab kahetsusväärseks asjaolu, et naised on pangandus- ja finantsteenuste valdkonna juhtivatel ametikohtadel endiselt alaesindatud; arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni esimehed on fraktsioonide nimel aastate jooksul korduvalt teavitanud nõukogu eesistujat, eurorühma esimeest ja komisjoni presidenti ning Euroopa Liidu Nõukogu ametisolevat eesistujat soolise mitmekesisuse puudumisest EKP-s, aga ka ELi teistes majandus-, finants- ja rahandusinstitutsioonides;
- F. arvestades, et EIGE 2017. aasta soolise võrdõiguslikkuse indeksis toodi välja, et majandusotsuste tegemine on endiselt valdkond, kus ELil on soolise võrdõiguslikkuse ja naiste esindatuse seisukohast kõige halvemad tulemused;
- G. arvestades, et ainult üks EKP juhatuse kuuest liikmest on naine; arvestades, et ainult kaks EKP nõukogu 25 liikmest on naised;
- H. arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) eesistujad on mehed;
- I. arvestades, et ühtse järelevalvemehhanismi esimehe ametiülesandeid asus äsja täitma mees, misjärel on Ühtne Kriisilahendusnõukogu ELi finants- ja majandusinstitutsioonide hulgas ainus ELi organ, mida juhib naine;
- J. arvestades, et hoolimata arvukatest taotlustest, mille Euroopa Parlament on nõukogule esitanud, et kõrvaldada soolise tasakaalu puudumise probleem EKP juhatuses, ei ole nõukogu seda taotlust tõsiselt võtnud;
- K. arvestades, et vaatamata Euroopa Parlamendi mitmetele varasematele üleskutsetele pidada kandidaatide nimekirja esitamisel silmas soolist tasakaalu, olid kõik EBA eesistuja kandidaadid mehed;
- L. arvestades, et Ühtse Kriisilahendusnõukogu esimehe, aseesimehe ja liikmete valikumenetluses on seni küll arvesse võetud üldise soolise tasakaalu põhimõtet, kuid antud juhul koosnes Euroopa Parlamendile esitatud kandidaatide nimekiri ainult meestest, vaatamata määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõikes 4 sätestatud kohustustele;

Neljapäev, 14. märts 2019

- M. arvestades, et kuigi ei saa välistada võimalust, et üksikus individuaalsetel taotlustel põhinevas valikumenetluses ei ole mõlemast soost kvalifitseeritud kandidaate, tuleks EKP ja järelevalveasutuste juhatuste koosseisu puhul järgida soolise tasakaalu üldist põhimõtet;
- N. arvestades, et praegused kandidaadid EKP peaökonormati, EBA eesistuja ja Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikme ametikohtadele on Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjonis kõik hinnatud kogenud ja kvalifitseeritud kandidaatideks ning neid on salajasel hääletusel toetanud märkimisväärne enamus;
- O. arvestades, et soolise võrdsuslikkuse saavutamine ei ole mitte naiste probleem, vaid sellesse peaks olema kaasatud kogu ühiskond;
1. rõhutab, et sooline tasakaal juhatustes ja valitsustes tagab laialdasema pädevuse ja ulatuslikumad perspektiivid ning soolise tasakaalu puudumise korral võivad institutsioonid jääda ilma võimalikest suurepärasest kandidaatidest;
 2. peab kahetsusväärseks, et komisjon ja valdav enamik ELi liikmesriikide valitsusi ei ole seni suutnud edendada suuremat soolist tasakaalu ELi institutsioonides ja organites, eelkõige kõrgetel ametikohtadel majandus-, finants- ja rahandusvaldkonnas; ootab, et liikmesriigid ja ELi institutsioonid parandaksid kiiresti juhtivatel ametikohtadel soolist tasakaalu;
 3. kutsub liikmesriikide valitsusi, Euroopa Ülemkogu, nõukogu, eurorühma ja komisjoni üles töötama aktiivselt selle nimel, et tagada sooline tasakaal oma edaspidistes ettepanekutes kandidaatide nimekirjade ja ametisse nimetamise kohta, püüdes esitada vähemalt ühe nais- ja ühe meeskandidaadi ametisse nimetamise menetluse kohta;
 4. rõhutab, et Euroopa Parlament võtab endale kohustuse mitte võtta tulevikus arvesse selliseid kandidaatide nimekirju, mille puhul ei ole valikuprotsessis lisaks kvalifikatsiooni ja kogemust käsitlevatele nõuetele järgitud soolise tasakaalu põhimõtet;
 5. soovib kehtestada Euroopa Parlamendi tulevases soolise võrdsuslikkuse tegevuskavas (mis on ette nähtud parlamendi kodukorra artiklis 228a) nõude, mille kohaselt ei toetata kandidaatide ELi asutuste juhatustesse ja muudesse organitesse ametisse nimetamist, kui institutsiooni või organi esitatud kandidaatide nimekirjas ei järgita soolist tasakaalu;
 6. tunnistab, et Euroopa Parlament ise ei ole neid norme täitnud ja lubab parandada oma tulemusi soolise tasakaalu edendamisel majandus- ja rahandusvaldkonnas;
 7. tõdeb, et sooline tasakaal liidu institutsioonide ja organite juhtkonna tasandil eeldab sobivaid kandidaate liikmesriikidest; kutsub seetõttu liikmesriike üles võtma konkreetseid meetmeid, et parandada soolist tasakaalu liikmesriikide institutsioonides ja seeläbi luua tingimused nii mees- kui ka naissoost kõrgelt kvalifitseeritud kandidaatide pääsemiseks ELi juhtivatele ametikohtadele pangandus- ja finantsteenuste valdkonnas;
 8. kutsub komisjoni ja nõukogu üles suurendama ELi asutuste tegevdirektorite töolevõtmise ja ametisse nimetamise menetluste läbipaistvust, avaldades taotlejate ja väljavalitud kandidaatide nimekirja ning nende väljavalimise põhjused, et võimaldada avalikku kontrolli nende protsesside avatuse, konkurentsivõime ja sootundlikkuse üle;
 9. nõuab tihedamat koostööd ELi institutsioonide vahel, et tagada nende meetmete tõhusus;
 10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele, Euroopa Keskpangale, ühtsele järelevalvemehhanismile, Ühtsele Kriisilahendusnõukogule, Euroopa Pangandusjärelevalvele, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalvele, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja liikmesriikide pädevatele asutustele.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0215

Inimõiguste rikkujate vastane Euroopa sanktsioonirežiim

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi kohta (2019/2580(RSP))

(2021/C 23/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone, milles nõutakse kogu ELi hõlmava mehhanismi loomist sihipäraste sanktsioonide rakendamiseks inimõiguste ränkade rikkumistega seotud üksikisikute suhtes, sealhulgas oma 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas ⁽¹⁾ ning 11. märtsi 2014. aasta resolutsiooni piinamise kaotamise kohta maailmas ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid kodukorra artikli 135 kohaseid resolutsioone, milles nõutakse sihipäraste sanktsioonide rakendamist inimõiguste ränkades rikkumistes osalenud üksikisikute suhtes, sh 19. jaanuari 2017. aasta resolutsiooni olukorra kohta Burundis ⁽³⁾, 5. juuli 2018. aasta resolutsiooni Burundi kohta ⁽⁴⁾, 18. mai 2017. aasta resolutsiooni Lõuna-Sudaani kohta ⁽⁵⁾, 14. juuni 2017. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ⁽⁶⁾, 18. jaanuari 2018. aasta resolutsiooni Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta ⁽⁷⁾, 14. septembri 2017. aasta resolutsiooni Gaboni ja sealse opositsiooni represseerimise kohta ⁽⁸⁾, 5. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni olukorra kohta Maldividel ⁽⁹⁾, 5. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni krimmitatari liidrite Ahtem Tšiigozi ja Ilmi Umerovi ning ajakirjanik Mõkola Semena juhtumite kohta ⁽¹⁰⁾, 30. novembri 2017. aasta ⁽¹¹⁾ ja 4. oktoobri 2018. aasta ⁽¹²⁾ resolutsioone olukorra kohta Jeemenis, 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni Kambodža olukorra ja eelkõige erakonna CNRP tegevuse lõpetamise kohta ⁽¹³⁾, 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni rohingiade olukorra kohta ⁽¹⁴⁾, 15. märtsi 2018. aasta resolutsiooni olukorra kohta Süürias ⁽¹⁵⁾, 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venezuelas ⁽¹⁶⁾, 13. septembri 2018. aasta resolutsiooni Myanmaris ja ajakirjanike Wa Lone ja Kyaw Soe Oo juhtumi kohta ⁽¹⁷⁾, 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni olukorra kohta Aasovi merel ⁽¹⁸⁾, 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni ajakirjaniku Jamal Khashoggi tapmise kohta Saudi Araabia konsulaadis Istanbulis ⁽¹⁹⁾ ning 14. veebruari 2019. aasta resolutsiooni olukorra kohta Tšetšeenias ja Ojub Titijevi juhtumi kohta ⁽²⁰⁾,
- võttes arvesse oma 2. aprilli 2014. aasta soovitud nõukogule ühiste viisapiirangute kehtestamise kohta Sergei Magnitski juhtumiga seotud Venemaa ametnikele ⁽²¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2018. aasta resolutsiooni, milles käsitletakse aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas 2017. aastal ja Euroopa Liidu poliitika kohta selles valdkonnas ⁽²²⁾,

⁽¹⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 81.

⁽²⁾ ELT C 378, 9.11.2017, lk 52.

⁽³⁾ ELT C 242, 10.7.2018, lk 10.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0305.

⁽⁵⁾ ELT C 307, 30.8.2018, lk 92.

⁽⁶⁾ ELT C 331, 18.9.2018, lk 97.

⁽⁷⁾ ELT C 458, 19.12.2018, lk 52.

⁽⁸⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 102.

⁽⁹⁾ ELT C 346, 27.9.2018, lk 90.

⁽¹⁰⁾ ELT C 346, 27.9.2018, lk 86.

⁽¹¹⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 104.

⁽¹²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0383.

⁽¹³⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 76.

⁽¹⁴⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 91.

⁽¹⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0090.

⁽¹⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0436.

⁽¹⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0345.

⁽¹⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0435.

⁽¹⁹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0434.

⁽²⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0115.

⁽²¹⁾ ELT C 408, 30.11.2017, lk 43.

⁽²²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0515.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse oma 13. septembri 2017. aasta resolutsiooni korruptsiooni ja inimõiguste kohta kolmandates riikides ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2019. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa suhete seisu kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2016. aasta resolutsiooni usuvähemuste süstemaatilise massilise tapmise kohta nn ISISe/Daeshi poolt ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu V jaotise 2. peatükki sanktsioonide kehtestamise kohta ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 215 sätteid sanktsioonide kehtestamise kohta kolmandate riikide ja üksikisikute, rühmituste ja mitteriiklike üksuste suhtes,
- võttes arvesse Lissaboni lepingu deklaratsiooni nr 25, milles käsitletakse vajadust tagada nõuetekohased menetlusõigused füüsilistele isikutele ja üksustele, keda puudutavad ELi piiravad meetmed või ELi terrorismivastased meetmed,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning selle juurde kuuluvaid protokolle,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia strateegilist raamistikku ja tegevuskava (2015–2019),
- võttes arvesse avaldust, mille president Jean-Claude Juncker tegi oma 12. septembri 2018. aasta kõnes liidu olukorra kohta, ja milles ta tegi ettepaneku, et liikmesriigid kasutaksid olemasolevaid ELi norme, et teatavates ELi ÜVJP küsimustes (näiteks siis, kui soovitakse ühiselt reageerida inimõiguste rikkumistele ja kohaldada tõhusaid sanktsioone) minna ühehäälselt hääletamiselt üle kvalifitseeritud hääletamusega hääletamisele;
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. detsembri 2018. aasta avaldust, mille ta tegi pärast ELi välisasjade nõukogu 2018. aasta detsembris toimunud istungit,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 22. jaanuari 2019. aasta resolutsiooni Sergei Magnitski kohta ja sihipäraste sanktsioonide abil karistamatuse vastu võitlemise kohta,
- võttes arvesse oma 2018. aasta aprillis avaldatud uuringut inimõiguste raskete rikkumiste korral üksikisikute suhtes rakendatavate sihipäraste sanktsioonide ning nende mõju, suundumuste ja väljavaadete kohta ELi tasandil,
- võttes arvesse 14. novembri 2018. aasta ettepanekut luua inimõigustega seotud Euroopa sisenemiskeelu komisjon,
- võttes arvesse inimõiguste rikkujate vastase ELi ülemaailmse sanktsioonirežiimi teemalist kohtumist, mis toimus 20. novembril 2018 Madalmaades,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,

⁽¹⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 82.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0157.

⁽³⁾ ELT C 35, 31.1.2018, lk 77.

Neljapäev, 14. märts 2019

- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 sätestatakse, et liidu tegevus tugineb sellistele põhimõtetele nagu demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine;
- B. arvestades, et EL on kohustunud süstemaatiliselt rakendama ÜRO Julgeolekunõukogu poolt ÜRO põhikirja VII peatüki alusel otsustatud sanktsioone ja ÜRO Julgeolekunõukogu mandaadi puudumisel kehtestab ise sanktsioone juhtudel, kus ÜRO Julgeolekunõukogu ei ole volitatud meetmeid võtma või ei saa seda teha, kuna tema liikmed ei jõua kokkuleppele;
- C. arvestades, et ELi sanktsioonid (nimetatud ka piiravateks meetmeteks) on muutunud viimase paarikümne aasta jooksul liidu välissuhtlusvahendite lahutamatuks osaks, kusjuures praegu on kehtestatud 34 riigi suhtes rohkem kui 40 erinevat piiravat meetet; arvestades, et hinnangute kohaselt on umbes kaks kolmandikku ELi riigipõhistest sanktsioonidest kehtestatud inimõiguste ja demokraatlike eesmärkide toetamiseks;
- D. arvestades, et sanktsioonid kindlatele isikutele kavandatakse nii, et teha võimalikult vähe kahju neile, kes ei ole sanktsioone ajendanud poliitika või tegevuse eest vastutavad, eelkõige kohalikele tsiviilelanikele ja asjaomases riigis või selle riigiga toimuvale seaduslikule tegevusele; arvestades, et sanktsioonid mõjutavad vahetult rikkumiste eest vastutavaid isikuid ja mõjuvad hoiatavalt;
- E. arvestades, et kõik ELi poolt vastu võetud sanktsioonid on täielikult kooskõlas rahvusvahelisest õigusest tulenevate, sealhulgas inimõigusi ja põhivabadusi puudutavate kohustustega; arvestades, et sanktsioonid tuleks korrapäraselt läbi vaadata, tagamaks et nad teenivad seatud eesmäärke;
- F. arvestades, et lisaks riigipõhistele sanktsioonidele, millega püütakse muuta riikide käitumist, võttis EL hiljuti kasutusele keemiarelvade leviku ja kasutamise vastased ning küberrünnakute vastased piiravad meetmed ja terrorismivastased erimeetmed;
- G. arvestades, et praegused ELi sanktsioonid on suunatud nii riiklike kui ka valitsusväliste toimijate, näiteks terroristide ja terroristlike rühmituste vastu;
- H. arvestades, et viimasel paaril kuul on esinenud arvukalt juhtumeid, kus Euroopa ettevõtted või isegi ELi liikmesriigid on rikkunud ELi sanktsioone; arvestades, et need juhtumid viitavad vajadusele täpsustada praegu kehtivate sanktsioonide kohaldamisala ja ulatust ning teha kindaks, mil määral peavad riigid ja ettevõtted tagama, et nende kaupade ja teenuste lõppkasutus või sihtkoht ei oleks sanktsioonidega hõlmatud;
- I. arvestades, et ELi liikmesriikide asjaomased ametiasutused vastutavad sanktsioonide jõustamise eest, samas kui nende meetmete kehtestamine otsustatakse Euroopa tasandil;
- J. arvestades, et USA kongress võttis 2016. aastal vastu ülemaailmse Magnitski seaduse (Global Magnitsky Act), jätkuna 2012. aastal vastu võetud Sergei Magnitski juhtumi eest vastutavaid isikuid käsitlevale õigusaktile (Sergei Magnitsky Rule of Law Accountability Act), mille eesmärk oli karistada isikuid, kes on vastutavad Sergei Magnitski surma eest eelvangistuse ajal Venemaa vanglas, kus tema surmale eelnesid ebainimlikud kinnipidamistingimused, tahtlik abita jätmine ja piinamine;
- K. arvestades, et Eesti, Läti, Leedu, Ühendkuningriik, Kanada ja Ameerika Ühendriigid on vastu võtnud inimõiguste rikkujate vastaste sanktsioonide korda reguleerivad nn Magnitski seadused; arvestades, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud samasuguse, kogu maailmas inimõiguste rikkujate suhtes rakendatava ELi sanktsioonirežiimi kehtestamist, et tagada varade külmutamise, viisakeeldude ning üksikisikute ja üksuste suhtes liikmesriikide ja ELi tasandil rakendatavate muude sanktsioonide tõhusus ja järjepidevus;

Neljapäev, 14. märts 2019

L. arvestades, et Madalmaade valitsus algatas 2018. aasta novembris ELi liikmesriikide vahelise arutelu ELi tasandil inimõiguste rikkujate suhtes sihipärase sanktsioonirežiimi kehtestamise poliitilise otstarbekuse üle; arvestades, et esialgsed arutelud jätkuvad nõukogu töörühma tasandil;

1. mõistab teravalt hukka kõik inimõiguste rikkumised kogu maailmas; kutsub nõukogu üles kiiresti kehtestama sõltumatu, paindliku ja reageerimisvõimelise kogu ELi hõlmava sanktsioonirežiimi, mille sihtmärgiks võiks olla mis tahes üksikisik, riiklik või valitsusväline osaleja või muu üksus, kes on vastutav inimõiguste raskete rikkumiste eest või on nendega seotud;

2. rõhutab, et inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim peaks tuginema varasemates resolutsioonides tehtud ettepanekutele, milles nõuti kogu liitu hõlmavat sihipärase sanktsioonide kehtestamise mehhanismi; on seisukohal, et inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim inimõiguste rikkumistega seotud isikute karistamiseks kõikjal maailmas peaks sümboliliselt kandma Sergei Magnitski nime; väljendab heameelt asjaolu üle, et mitmetes riikides on vastu võetud sarnased õigusaktid, mis on suunatud inimõiguste rikkujate vastu kogu maailmas; rõhutab, et inimõiguste rikkujate vastutusele võtmiseks on vaja Atlandi-ülest koostööd; õhutab teisi riike välja töötama sarnaseid vahendeid;

3. on kindlalt veendunud, et selline režiim on ELi inimõigustealaste ja välispoliitiliste vahendite oluline osa ning et see aitaks tugevdada ELi rolli ülemaailmse inimõiguste kaitsjana, eelkõige võitluses karistamatuse vastu ning väärkohtlemise ohvrite ja inimõiguste kaitsjate toetamisel kogu maailmas;

4. rõhutab, et see režiim peaks võimaldama kehtestada piiravad meetmed, eelkõige varade külmutamise ja ELi sisenemise keeldu kõigi selliste isikute või üksuste suhtes, kes on vastutavad inimõiguste ränkade rikkumiste, kuritarvituste ja inimõiguste ränkade rikkumistega seotud süsteemse korruptsiooni eest, on sellega seotud või on seda toetanud, rahastanud või selle kavandamisele, juhtimisele või teostamisele kaasa aidanud; rõhutab vajadust määratleda selgelt rikkumiste ulatus ning luua sobivad seaduslikud võimalused, mille kaudu saab vastavasse nimekirja kandmist vaidlustada;

5. on veendunud, et selline uus režiim mõjutab soodsalt isikute ja üksuste käitumist ning et sellel on ka hoiatav mõju; rõhutab, et selleks peavad kõik ELi liikmesriigid sanktsioone tõlgendama, selgitama ja nende kohaldamise tagama ühetaoliselt ja järjekindlalt viisil; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon tõhustaksid koostööd ja üksteisega teabe jagamist ning töotaksid välja Euroopa järelevalve- ja jõustamismehhanismi;

6. väljendab heameelt komisjoni presidendi ettepaneku üle loobuda nõukogus ÜVJP valdkonnas otsuste tegemisel ühehäälsuse nõudest ja nõuab tungivalt, et nõukogu võtaks selle uue sanktsioonivahendi vastu nii, et inimõiguste rikkumiste eest sanktsioonide kehtestamise otsuseid saaks nõukogus vastu võtta kvalifitseeritud häälteenamusega;

7. toetab esialgseid arutelusid nõukogu tasandil sellise sanktsioonivahendi loomise üle; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja tema talitused püüaksid konstruktiivselt ja energiliselt viia need arutelud eduka lõpptulemuseni enne parlamendi praeguse ametiaja lõppu, ning eeldab, et ta annab sellest parlamendile aru; rõhutab, kui oluline on parlamendi järelevalve selle tulevase režiimi üle, eelkõige seoses nimekirja kandmise ulatuse ja selleks kriteeriumide määratlemisega ning samuti edasikaebõiguse kasutamise võimalustega;

8. kutsub kõiki liikmesriike üles tagama, et nii nende ametivõimud kui ka nende territooriumil registreeritud äriühingud ja muud isikud täielikult täidaksid nõukogu otsuseid, mis käsitlevad üksikisikute ja üksuste vastu suunatud piiravaid meetmeid, eelkõige inimõiguste rikkumiste tõttu nimekirja kantud isikute varade külmutamist ja nende oma territooriumile lubamise piiranguid; väljendab muret hiljutiste teadete pärast selliste otsuste rikkumiste kohta ja tuletab liikmesriikidele meelde nende rahvusvahelisest õigusest tulenevat kohustust tagada oma territooriumil jõhkrates massikuritegudes kahtlustatavate isikute vahistamine ja vastutuselevõtmine;

Neljapäev, 14. märts 2019

9. toonitab, et tihedam koostöö ja teabevahetus ametiasutuste vahel, samuti Euroopa jõustamismehhanism on väga olulised selleks, et tagada kehtivate ELi piiravate meetmete ühtne jõustamine ja tõlgendamine ning võimaldada Euroopa ettevõtjatel tegutseda võrdsetes tingimustes;

10. rõhutab selle olulisust, et tulevane inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim oleks toimivate ELi poliitikavaldkondade ning riigipõhiste ja horisontaalsete piiravate meetmetega kooskõlas ja täiendaks neid; nõuab sellega seoses tungivalt, et uus režiim ei tohi asendada kehtivate riigipõhiste meetmete inimõiguste mõõdet; on lisaks seisukohal, et igasugune tulevane režiim peab igati täiendama kehtivat rahvusvahelist, eelkõige ÜRO Julgeolekunõukogu sanktsioonide raamistikku ja olema sellega kooskõlas;

11. toonitab, et kõnealuse režiimi usaldusväärsus ja õiguspärasus tuleneb sellest, kas see vastab täiel määral kõrgeimatele võimalikele asjaomaste üksikisikute või üksuste nõuetekohaste menetlusõiguste kaitse ja järgimise normidele; nõuab sellega seoses tungivalt, et põhjaliku kohtuliku kontrolli ja õiguskaitse tagamiseks peavad üksikisikute või üksuste nimekirja kandmise või sellest kustutamise otsused põhinema selgetel, läbipaistvatel ja eristatavatel kriteeriumidel ning olema otseselt seotud toime pandud kuriteoga; nõuab selgete ja spetsiifiliste kriteeriumide ja meetodite süstemaatilist kasutuselevõtmist sanktsioonide tühistamiseks ja mustast nimekirjast eemaldamiseks;

12. rõhutab, et karistamatuse vastu võitlemisel peaksid ELi ja liikmesriikide jõupingutused olema eelkõige suunatud inimõiguste ränkade rikkumiste ja massikuritegude toimepanijate kriminaalvastutusele võtmisele kas riiklikus või rahvusvahelises kohtus; rõhutab sellega seoses üldise kohtualluvuse põhimõtet; kutsub nõukogu üles lisama sanktsioonirežiimi kohaldamisalasse piiriülesed rikkumised; rõhutab, et sanktsioonidest kõrvalehoidmise tõkestamiseks on vaja kooskõlastatud mitmepoolset koostööd;

13. palub, et komisjon eraldaks pärast sanktsioonirežiimi kehtestamist piisavad vahendid ja annaks oskusteavet režiimi jõustamiseks ja järelevalveks, ning pööraks erilist tähelepanu sellele, et nii ELis kui ka asjassepuutuvates riikides antaks üldsusele nimekirjade kohta teavet;

14. avaldab austust kodanikuühiskonna aktivistidele nende väsimatu tegevuse eest sellise režiimi toetuseks; soovitab moodustada ELi tasandi nõuandekomitee;

15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO peasekretärile ning Euroopa Nõukogu peasekretärile.

Neljäpääv, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0216

Kiireloomuline vajadus koostada kooskõlas rahapesuvastase direktiiviga kolmandate riikide kohta ELi must nimekiri**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kiireloomulise vajaduse kohta koostada kooskõlas rahapesuvastase direktiiviga kolmandate riikide kohta ELi must nimekiri (2019/2612(RSP))**

(2021/C 23/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 13. veebruari 2019. aasta delegeeritud määrust (EL) 2019/..., millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849, määraes kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (neljas rahapesuvastane direktiiv), eriti selle artikli 9 lõiget 2 ja artikli 64 lõiget 5⁽¹⁾, ning mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiviga (EL) 2018/843, millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist, ning millega muudetakse direktiive 2009/138/EÜ ja 2013/36/EL (viies rahapesuvastane direktiiv), eriti selle artikli 1 lõiget 5⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni tegevuskava, mis käsitleb uue metoodika väljatöötamist suure riskiga kolmandate riikide kohta ELi hinnangu andmiseks vastavalt direktiivile (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist⁽³⁾,
- võttes arvesse komisjoni talituste 22. juuni 2018. aasta töödokumenti, mis käsitleb metoodikat suure riskiga kolmandate riikide kindlaksmääramiseks vastavalt direktiivile (EL) 2015/849 (SWD(2018)0362) ja milles muu hulgas on määratletud prioriteetsusastmega 1 ja 2 kolmandad riigid,
- võttes arvesse finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva erikomisjoni (TAX3) 25. veebruari 2019. aasta kirja volinik Jourovale delegeeritud õigusakti kohta, mis käsitleb suure riskiga kolmandaid riike, kelle rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras esineb strateegilisi puudusi,
- võttes arvesse TAX3-komisjoni esimehe 5. märtsi 2019. aasta kirja nõukogu seisukoha kohta, mis käsitleb komisjoni loetelu suure riskiga kolmandatest riikidest, kus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamises esineb puudusi,
- võttes arvesse 6. märtsil 2019. aastal volinik Jourova ja Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni (ECON) ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) vahel toimunud arvamuste vahetust,

⁽¹⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.⁽²⁾ ELT L 156, 19.6.2018, lk 43.⁽³⁾ Vt: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11189-2017-INIT/en/pdf>.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse nõukogu avaldust komisjoni 13. veebruari 2019. aasta delegeeritud määruse (EL) 2019/... (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849, määrares kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi) (C(2019)1326) kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et delegeeritud määrus ja selle lisa ning muutvad delegeeritud määrused on mõeldud selleks, et määrata kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamisel strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast ohtu ELi finantssüsteemile ja mille puhul ELi kohustatud isikud peavad kooskõlas neljanda rahapesuvastase direktiiviga kohaldama kliendi suhtes tugevdatud nõuetekohase hoolsuse meetmeid;
- B. arvestades, et neljanda rahapesuvastase direktiivi artikli 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ühe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet;
- C. arvestades, et parlament lükkas viiest esildatud muutvast delegeeritud määrusest tagasi kaks (C(2016)07495 ja C(2017)01951) põhjendusega, et menetlus, mida komisjon kasutas suure riskiga kolmandate riikide kindlaksmääramiseks, ei olnud piisavalt sõltumatu;
- D. arvestades, et parlament toetab komisjoni sellise uue metoodika kehtestamisel, mis ei tugine nende jurisdiktsioonide kindlaksmääramisel, kus rahapesu või terrorismi rahastamise tõkestamisel esineb strateegilisi puudusi, üksnes välistele teabeallikatele;
- E. arvestades, et loetelu eesmärk on kaitsta liidu finantssüsteemi ja siseturu terviklikkust; arvestades, et riigi lisamine suure riskiga kolmandate riikide loetellu ei too kaasa majanduslike või diplomaatiliste sanktsioonide kehtestamist, vaid nõuab pigem asjaomastelt üksustelt, nagu pangad, kasiinod ja kinnisvarabürood, et nad kohaldaksid selliste riikidega tehtavate tehingute suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid, ning tagab, et ELi finantssüsteem on varustatud vahenditega, millega hoitakse ära kolmandatest riikidest tulenevaid rahapesu ja terrorismi rahastamise riske;
- F. arvestades, et riigi võib loetelust eemaldada, kui ta kõrvaldab oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud puudused;
- G. arvestades, et 13. veebruaril 2019 võttis komisjon vastu delegeeritud õigusakti, mis sisaldab loetelu, kuhu kuulub 23 riiki ja territooriumi: Afganistan, Ameerika Samoa, Bahama, Botswana, Korea Rahvademokraatlik Vabariik, Etioopia, Ghana, Guam, Iraan, Iraak, Liibüa, Nigeeria, Panama, Pakistan, Puerto Rico, Samoa, Saudi Araabia, Sri Lanka, Süüria, Trinidad ja Tobago, Tuneesia, USA Neitsisaared ja Jeemen;
- H. arvestades, et oma 7. märtsi 2019. aasta avalduses põhjendas nõukogu oma vastuväidet delegeeritud õigusaktile sellega, et ettepanek ei olnud koostatud läbipaistva ja paindliku menetluse teel, mis innustaks asjaomaseid riike aktiivselt otsustavaid meetmeid võtma ja austaks ühtlasi nende õigust ärakuulamisele.
- I. arvestades, et uus metoodika esitati komisjoni talituste 22. juunil 2018. aastal avaldatud töödokumendis, milles kohaldatakse suure riskiga kolmandate riikide kindlaksmääramise muudetud kriteeriume;
- J. arvestades, et komisjon alustas alates 23. jaanuarist 2019 delegeeritud õigusaktis loetletud kolmandate riikidega konsulteerimist ning kohtus kõigi nende riikidega, kes nõudsid rohkem teavet oma loetellu kandmise põhjuste kohta;
- K. arvestades, et 7. märtsil 2019 lükkas nõukogu delegeeritud õigusakti justitiis- ja siseküsimuste nõukogus tagasi;

Neljäpäiv, 14. märts 2019

1. peab tervitavaks asjaolu, et komisjon võttis 13. veebruaril 2019 vastu uue loetelu 23 kolmandast riigist, kelle on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korras on strateegilisi puudusi;
2. peab kahetsusväärseks, et nõukogu oli komisjoni esildatud delegeeritud õigusaktile vastu;
3. julgustab komisjoni võtma arvesse kõiki väljendatud mureküsimusi ja esitama võimalikult kiiresti uue delegeeritud õigusakti;
4. kiidab heaks komisjoni töö, mille eesmärk on võtta vastu eraldiseisev loetelu, mis põhineb kaasseadusandjate poolt kokku lepitud rangetel kriteeriumidel; rõhutab, kui oluline on, et liidul oleks sõltumatu loetelu suure riskiga kolmandatest riikidest, kus esinevad rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud puudused, ning väljendab heameelt komisjoni suure riskiga riikide kindlaksmääramise uue meetodika üle vastavalt neljandale ja viiendale rahapesuvastasele direktiivile;
5. tuletab meelde, et direktiivi (EL) 2015/849 (mida on muudetud viienda rahapesuvastase direktiiviga) artikli 9 lõikega 2 kohustatakse komisjoni sõltumatult hindama strateegilisi puudusi mitmes valdkonnas;
6. on seisukohal, et suure riskiga riikide loetelu terviklikkuse tagamiseks tuleks sõelumis- ja otsustamisprotsess läbi viia ainult vastavalt meetodikale ning seda ei tohi mõjutada kaalutlused, mis lähevad kaugemale rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisega seotud puuduste valdkonnast;
7. märgib, et loetellu kantud riikide lobitöö ja diplomaatiline surve on olnud suure riskiga riikide kindlakstegemise protsessi osa ja on seda ka tulevikus; rõhutab, et selline surve ei tohiks kahjustada ELi institutsioonide suutlikkust võidelda tulemuslikult ja sõltumatult ELiga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise vastu;
8. palub komisjonil avaldada oma hinnangud loetellu kantud riikide kohta, et tagada avalik kontroll nii, et neid ei saaks kuritarvitada;
9. palub komisjonil tagada läbipaistev protsess selgete ja konkreetsete kriteeriumidega nende riikide jaoks, kes on lubanud oma loetellu kandmise vältimiseks reforme läbi viia;
10. märgib, et Venemaa Föderatsiooni hindamine on veel pooleli; ootab, et komisjon lisaks oma hinnangusse uusimad paljastused Troika Laundromati (rahapesupangad) kohta; tuletab meelde, et ECON-, LIBE- ja TAX3-komisjoni parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul tehtud töös on ilmnenu, et Venemaa Föderatsiooni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kord on murettekitav;
11. kutsub komisjoni üles tegema liikmesriikidega koostööd, et suurendada nõukogu vastutust komisjoni kavandatava meetodika suhtes;
12. palub liikmesriikidel, kes ei ole veel neljandat ja viiendat rahapesuvastast direktiivi oma riigi õigusesse üle võtnud, seda teha;
13. nõuab, et komisjoni pädeva peadirektoraadi, st õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi asjaomasele üksusele eraldataks rohkem inim- ja rahalisi ressursse;
14. palub komisjonil teha prioriteetsusastmega 2 kolmandate riikide hindamises märgatavaid edusamme;
15. tuletab meelde, et ELi delegeeritud õigusakt on rahapesuvastase töökonna loendist eraldiseisev protsess, mis peaks jääma üksnes ELi küsimuseks;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0217

Kliimamuutused

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kliimamuutuste kohta – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimanetraalse majanduseni kooskõlas Pariisi kokkuleppega (2019/2582(RSP))

(2021/C 23/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2018. aasta teatist „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimanetraalse majanduseni“ (COM(2018)0773),
- võttes arvesse komisjoni teatist toetavat analüüsi ⁽¹⁾,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja selle Kyoto protokoll,
- võttes arvesse Pariisi kokkulepet, otsust 1/CP.21, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärku (COP21) ning Kyoto protokoll osaliste koosolekuna toimiva konventsiooniosaliste konverentsi 11. istungjärku (CMP11), mis toimus 30. novembrist 11. detsembrini 2015 Prantsusmaal Pariisis,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 24. istungjärku (COP24), Kyoto protokoll osaliste koosoleku 14. istungjärku (CMP14) ja Pariisi kokkuleppe osaliste koosolekuna toimiva osaliste konverentsi esimese istungjärku kolmandat osa (CMA1.3), mis peeti 2.–14. detsembril 2018 Poolas Katowices,
- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja kestliku arengu eesmärgi,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsiooni Poolas Katowices toimuva 2018. aasta ÜRO kliimamuutuste konverentsi (COP24) kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2018. aasta järeldusi,
- võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) eriaruannet „Globaalne soojenemine 1,5 °C“, 5. hindamisaruannet (AR5) ja selle kokkuvõtvat aruannet,
- võttes arvesse 27. novembril 2018. aastal vastu võetud ÜRO Keskkonnaprogrammi 9. aruannet heitkoguste erinevuse kohta,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,

1. väljendab heameelt komisjoni teatise „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimanetraalse majanduseni“ üle, milles rõhutatakse võimalusi ja probleeme, mida üleminek kasvuhoonegaaside netonullheitega majandusele Euroopa kodanike ja Euroopa majanduse jaoks kaasa toob, ning millega luuakse alus laiaulatuslikuks aruteluks ELi institutsioonide, riikide parlamentide, ettevõtlussektori, valitsusväliste organisatsioonide, linnade ja kogukondade ning kodanikega; toetab eesmärki saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheide ning nõuab tungivalt, et ka liikmesriigid toetaksid seda Euroopa tuleviku teemalise arutelu raames, mis toimub 2019. aasta mais Sibius ELi erakorralisel tippkohtumisel; kutsub liikmesriike üles võtma piisavalt ambitsioonikaid kohustusi, et see eesmärk saavutada;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0430.

Neljapäev, 14. märts 2019

2. tunnistab, et kliimamuutustega kaasnevad tõsised riskid on meie kodanike üks keskseid muresid; peab tervitatavaks asjaolu, et inimesed üle Euroopa, eelkõige nooremad põlvkonnad, on muutunud kliimaalase õigluse eest väljaastumisel üha aktiivsemaks; väljendab heameelt selle üle, et need aktivistid kutsuvad üles seadma ambitsioonikamaid eesmärke ja kiirelt tegutsema, et 1,5 °C temperatuuritõusu piirangut mitte ületada; on veendunud, et riikide valitsused, piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ning EL peaksid neid üleskutseid arvesse võtma;

3. rõhutab, et kliimamuutused mõjutavad Euroopa kodanikke juba praegu vahetult; rõhutab, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel oli aastatel 2010–2016 äärmuslikest ilmastiku- ja kliimaoludest põhjustatud iga-aastane keskmine kahju liidus ligikaudu 12,8 miljardit eurot ning et kui edasisi meetmeid ei võeta, võivad kliimakahjud ELis ulatuda 2080. aastaks vähemalt 190 miljardi euron, mis tähendab heaolu netovähenemist suurusjärgus 1,8 % liidu praegusest SKPst; rõhutab, et suurte heitkoguste stsenaariumi kohaselt võivad ülejutuste iga-aastased kulud ELis tõusta 2100. aastaks 1 triljoni euron ning et ilmastikuga seotud loodusõnnetused võivad 2100. aastaks mõjutada praeguse 5 %ga võrreldes umbes kahte kolmandikku Euroopa kodanikest; rõhutab samuti, et Euroopa Keskkonnaameti andmetel kannatab 2030. aastaks 50 % ELi asustatud aladest tõsise veepuuduse all;

4. rõhutab, et IPCC 1,5 °C käsitlev eriaruanne kujutab endast kõige põhjalikumalt ja ajakohasemat teaduslikku hinnangut kliimamuutuste leevendamise stsenaariumitele kooskõlas Pariisi kokkuleppega;

5. rõhutab, et IPCC 1,5 °C käsitleva eriaruande kohaselt tähendab globaalse soojenemise piiramine 1,5 °Cga ilma selle ületamiseta või piiratud ületamisega, et kogu maailmas tuleb hiljemalt 2067. aastaks saavutada kasvuhoonegaaside netonullheide ning ülemaailmset kasvuhoonegaaside heitkogust tuleb vähendada 2030. aastaks maksimaalselt 27,4 gigatonni CO₂-ekvivalendini (GtCO₂eq) aastas; rõhutab, et neid märkusi arvesse võttes peab liit kui ülemaailmne liider ja selleks, et hoida üleilmne temperatuuri tõus 2100. aastaks suure tõenäosusega alla 1,5 °C, püüdma saavutada kasvuhoonegaaside netonullheite võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2050. aastaks;

6. väljendab muret ÜRO Keskkonnaprogrammi 2018. aasta aruande pärast heitkoguste erinevuse kohta, kus leitakse, et praegused tingimatud riiklikult kindlaksmääratud panused ületavad oluliselt Pariisi kokkuleppe soojenemisiirangut, mis on tunduvalt alla 2 °C, ja toovad selle asemel 2100. aastaks kaasa hinnangulise soojenemise 3,2 °C⁽¹⁾; rõhutab, et kõik ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osalised peavad tingimata oma kliimaeesmärke 2020. aastaks ajakohastama;

Sajandi keskpäigaks heiteneutraalsuse saavutamise Euroopa strateegia stsenaariumid

7. usub, et Euroopa võib olla kliimanetraalsuse suunas liikumisel teejuhiks, investeerides innovaatilistesse tehnoloogialahendustesse, suurendades kodanike osalust ja kooskõlastades tegevust sellistes olulistest valdkondades nagu energeetika, tööstuspoliitika ja teadusuuringud, tagades õiglaseks üleminekuks ühtlasi sotsiaalse õigluse;

8. märgib, et strateegias esitatakse kaheksa stsenaariumit majanduslikuks, tehnoloogiliseks ja sotsiaalseks ümberkujundamiseks, mis on vajalik selleks, et liit saaks täita Pariisi kokkuleppe pikaajalist temperatuurieesmärki; märgib, et ainult kaks neist stsenaariumitest võimaldaksid liidul saavutada kasvuhoonegaaside netonullheite hiljemalt 2050. aastaks; rõhutab, et see nõuab kiiret tegutsemist ning märkimisväärseid jõupingutusi kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil ning ka kõigi valitsusväliste osaliste kaasamist; tuleb meelde liikesriikide kohustust võtta vastu riiklikud pikaajalised strateegiad, nagu on sätestatud energialiidu juhtimise määruses; kutsub seetõttu liikmesriike üles kehtestama selged lühi- ja pikaajalised eesmärgid ja poliitikameetmed, mis on kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, ning pakkuma netonullheite stsenaariumitele investeeringutoetust;

9. rõhutab, et strateegias esitatud esimest liiki stsenaariumite eesmärk on vähendada kasvuhoonegaaside heidet 2050. aastaks vaid ligikaudu 80 % võrreldes 1990. aasta tasemega; märgib murega, et selline eesmärk tähendab globaalse soojenemise hoidmist vaevu alla 2 °C ega ole seetõttu kooskõlas Pariisi eesmärgiga hoida see tunduvalt alla 2 °C ega kaugema sihiga hoida see alla 1,5 °C;

⁽¹⁾ ÜRO Keskkonnaprogramm, „Emissions Gap Report 2018“ (2018. aasta aruanne heitkoguste erinevuse kohta), lk 10.

Neljapäev, 14. märts 2019

10. juhib tähelepanu asjaolule, et komisjoni hinnangute kohaselt peaks ELi SKP kasvama nullheite stsenaariumite kohaselt rohkem kui stsenaariumite puhul, kus heidet vähendatakse vähem, kusjuures mõju jaotub ELis mõlemal juhul ebaühtlaselt, mis on tingitud liikmesriikide vahelistest erinevustest, muu hulgas seoses SKPga elaniku kohta ja energiaallikate jaotuse CO₂-mahukusega; on seisukohal, et tegevusetus oleks kõige kulukam stsenaarium ja selle tagajärjeks poleks mitte ainult SKP märkimisväärtne kahanemine Euroopas, vaid see suurendaks ka liikmesriikide ja piirkondade vahelist ja sisest majanduslikku ebavõrdsust, sest tegevusetuse tagajärjed tabavad ühtesid eeldatavasti valusamalt kui teisi;

11. märgib murega, et EL sõltub praegu ligikaudu 55 % ulatuses imporditavast energiast; rõhutab, et netonullheite stsenaariumi korral väheneks sõltuvus 2050. aastaks 20 %ni, mis avaldaks positiivset mõju ELi kaubandusbilansile ja geopoliitilisele positsioonile; märgib, et fossiilkütuste impordi kulude kumulatiivne sääst aastatel 2031–2050 oleks ligikaudu 2–3 triljonit eurot, mida oleks võimalik kulutada Euroopa kodanike muudele prioriteetidele;

12. väljendab heameelt kahe stsenaariumi lisamise üle, mille eesmärk on saavutada kasvuhuonegaaside netonullheide 2050. aastaks, ja komisjoni toetuse üle neile, ning leiab, et sajandi keskpaiga eesmärk on ainsana kooskõlas Pariisi kokkuleppe raames võetud liidu kohustustega; peab kahetsusväärseks asjaolu, et strateegias ei kaalutud ühtegi kasvuhuonegaaside netonullheite enne 2050. aastat saavutamise stsenaariumit;

13. märgib, et strateegias väljapakutud stsenaariumid hõlmavad mitme süsinikdioksiidi kõrvaldamise tehnoloogia kasutamist, sealhulgas süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise (CCS) või süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise (CCU) ja otse õhust kogumise abil, mida ei ole veel laiaulatuslikult kasutusele võetud; on siiski seisukohal, et ELi netonullheite strateegias tuleks seada esikohale heitkoguste otsene vähendamine ning meetmed ELi looduslike neeldajate ja reservuaaride säilitamiseks ja tugevdamiseks ning et selle eesmärk peaks olema süsiniku kõrvaldamise tehnoloogiate kasutamine üksnes juhul, kui otsene heite vähendamine ei ole võimalik; on veendunud, et 2030. aastaks tuleb võtta täiendavaid meetmeid, kui liit tahab vältida toetumist sellistele süsiniku kõrvaldamise tehnoloogiatele, mis ohustaksid tõsiselt ökosüsteeme, bioloogilist mitmekesisust ja toiduga kindlustatust, nagu on kinnitatud ka IPCC 1,5 °C käsitlevas eriaruandes;

Kliimamuutuste sotsiaalsed aspektid ja õiglane üleminek

14. väljendab heameelt komisjoni hinnangu üle, et netonullheide on võimalik ilma reaalse töökohtade kaotuseta, ning võtab rahuloluga teadmiseks energiamahukas tööstuses toimuva ülemineku üksikasjaliku hindamise; rõhutab järelust, et kui seda tehakse hästi ning kõige haavatavamaid piirkondi, sektoreid ja kodanikke asjakohaselt toetades, võib õiglane üleminek kasvuhuonegaaside netonullheitele luua liidus töökohti – tööhõive kogu majanduses suureneb netonullheite stsenaariumi puhul 2050. aastaks 2,1 miljoni täiendava töökohta võrra, võrreldes heitkoguste 80 % vähendamise stsenaariumiga, mille puhul loodaks 1,3 miljonit täiendavat töökohta; on seetõttu seisukohal, et komisjon peaks ELi oskuste ülevaate raames välja töötama uuendatud oskuste auditi koos piirkondlike andmetega oskuste vajaduse kohta kliimaneutraalses Euroopas, et toetada kõige haavatavamaid piirkondi, sektoreid ja inimesi ümberõppel tulevikukindlate ja kvaliteetsete töökohtade jaoks nendessamades piirkondades;

15. rõhutab mitmeid kliimaneutraalse ühiskonnaga kaasnevaid hüvesid rahvatervisele, sealhulgas hoolduskulude kokkuhoiu ja kergema koormuse näol kindlustus- ja riiklikele tervishoiusüsteemidele, samuti Euroopa kodanike üldisele heaolule tänu suuremale bioloogilisele mitmekesisusele, õhusaaste vähenemisele ja väiksemale kokkupuutele saasteainetega; märgib, et sellise stsenaariumi kohaselt väheneksid tervisekahjud aastas ligikaudu 200 miljardi euro võrra;

16. rõhutab, kui oluline on luua õiglase ülemineku fond, eriti CO₂-heite vähendamisest kõige rohkem mõjutatud piirkondade jaoks, nagu kaevanduspiirkonnad, koos sotsiaalse mõju üldise arvessevõtmisega olemasoleva kliimameetmete rahastamise puhul; rõhutab sellega seoses, et pikaajaline strateegia vajab üldsuse laialdast heakskiitu, võttes arvesse mõnes sektoris vajalikke muutusi;

Neljapäev, 14. märts 2019

17. rõhutab, et teatavates ELi piirkondades, nagu söepiirkonnad, oleks vaja puhtale energiale üleminekuks rohkem meetmeid ja suuremaid jõupingutusi; kordab sellega seoses oma üleskutset eraldada uuele energiasüsteemi õiglase ümberkujundamise fondile 4,8 miljardit eurot, mis lisatakse mitmeaastasesse finantsraamistikku 2021–2027, et toetada töötajaid ja kogukondi piirkondades, mida selline üleminek kahjulikult mõjutab;

18. rõhutab vajadust ennetava lähenemisviisi järele, et tagada ELi kodanike jaoks õiglane üleminek ja toetada piirkondi, mida CO₂-heite vähendamine kõige rohkem mõjutab; on veendunud, et kliimamuutustega seotud üleminek Euroopas peab olema ökoloogiliselt, majanduslikult ja sotsiaalselt kestlik; rõhutab, et kõigi kodanike poliitilise heakskiidu tagamiseks on oluline võtta arvesse kliimapoliitika ja CO₂-heite vähendamise poliitika ümberjaotavat mõju, eriti väikese sissetulekuga inimestele; on seetõttu seisukohal, et ELi ja liikmesriikide kliimapoliitikas tuleks täiel määral arvesse võtta sotsiaalseid mõju, et tagada Euroopas sotsiaalne ja ökoloogiline ümberkujundamine; rõhutab sellega seoses, et kaasavate protsesside alusel ning tihedas koostöös kohalike ja piirkondlike ametiasutuste, ametiühingute, haridusasutuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja erasektoriga tuleb kõikidel tasanditel kavandada kohandatud ja piisavalt rahastatud strateegiad, et tagada kõigile Euroopa kodanikele selles üleminekus võrdsed ja õiglased võimalused;

19. tuletab meelde, et umbes 50–125 miljonit Euroopa kodanikku ähvardab praegu energiaostuvõimetuse risk⁽¹⁾; rõhutab, et energiasüsteemi ümberkujundamisel võib olla ebaproportsionaalne mõju väikese sissetulekuga inimestele ja see võib energiaostuvõimetust veelgi suurendada; kutsub liikmesriike üles hindama energiaostuvõimetute majapidamiste arvu oma lõimitud riiklikes energia- ja kliimakavades ning võtma vajaduse korral järelmeetmeid, nagu nõutakse energialiidu juhtimise määruses; kutsub liikmesriike üles võtma tulevikku suunatud meetmeid, et tagada energiasüsteemi õiglane ümberkujundamine ja kõigi ELi kodanike juurdepääs energiale;

20. usub, et noored on sotsiaalselt ja keskkonna-alaselt üha teadlikumad, mis võib muuta meie ühiskonnad tulevikus kliimamuutustele vastupanuvõimeliseks, ning et noorte harimine on üks tõhusamaid viise võidelda kliimamuutuste vastu; rõhutab vajadust kaasata aktiivselt nooremaid põlvkondi, et sõlmida rahvusvahelisi, kultuuride- ja põlvkondadevahelisi suhteid, mille põhjal algatada kultuurilisi muutusi, mis toetavad ülemaailmseid jõupingutusi kestlikuma tuleviku nimel;

Vahe-eesmärgid

21. tunnistab, et 2020–2030 on äärmiselt oluline aastakümme, kui EL soovib saavutada netonullheite 2050. aastaks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama jõulist keskpika ajavahemiku eesmärki aastaks 2030, et tagada investeeringute piisav stabiilsus turul, rakendada täiel määral tehnoloogilise innovatsiooni võimalusi ja suurendada Euroopa ettevõtete väljavaateid saada vähese heitega tootmises üleilmseks turuliidriks;

22. rõhutab, et selleks, et saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheide kõige kulutasuvamal viisil, tuleb püstitada 2030. aastaks ambitsioonikamad eesmärgid ja viia need kooskõlla 2050. aastaks netonullheite saavutamise stsenaariumitega; peab ülimalt tähtsaks, et liit annaks hiljemalt septembris 2019 New Yorgis toimival ÜRO kliimatippkohtumisel selgelt märku, et on valmis oma panust Pariisi kokkuleppesse uuesti läbi vaatama;

23. toetab liidu riiklikult kindlaksmääratud panuse ajakohastamist; kogu majandust hõlmava eesmärgiga vähendada liidusisest kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 55 % võrreldes 1990. aasta tasemetega; kutsub seetõttu ELi liidreid üles toetama liidu riiklikult kindlaksmääratud panuse vastavat suurendamist 2019. aasta mais Sibius toimival ELi erakorralisel tippkohtumisel, pidades silmas 2019. aasta septembris toimuvat ÜRO kliimatippkohtumist;

⁽¹⁾ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563472/IPOL_STU\(2015\)563472_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/563472/IPOL_STU(2015)563472_EN.pdf).

Neljapäev, 14. märts 2019

24. leiab, et komisjon peaks hiljemalt 2022.–2024. aastal oma 2030. aasta kliimapaketi ja muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel esitama seadusandlikud ettepanekud, et suurendada eesmarke kooskõlas ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panuste ja netonullheite eesmärgiga; on veendunud, et kui 2030. aastaks ei seata piisavaid eesmarke, piirab see tulevasi võimalusi ja võib näiteks piirata teatavate CO₂-heite kulutõhusa vähendamise variantide kättesaadavust; peab neid läbivaatamisi oluliseks nurgakiviks ELi võetud kliimakohustuste täitmise tagamisel;

25. on veendunud, et turgude suurema stabiilsuse tagamiseks oleks ELil kasulik kehtestada 2040. aastaks veel üks heite vähendamise vahe-eesmärk, et suurendada stabiilsust ja tagada pikaajalise 2050. aasta eesmärgi täitmine;

26. on arvamusel, et ELi netonullheite strateegias tuleks lähtuda iga viie aasta tagant tehtavast ülemaailmsest kokkuvõttest, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppes, ning võtta arvesse tehnoloogia ja ühiskonna arengut ning valitsusväliste osaliste ja Euroopa Parlamendi panust;

Valdkondlikud panused

27. rõhutab, et netoheide tuleb vähendada nullilähedaseks kõigis majandussektorites ja kõik valdkonnad peaksid ühistele heite vähendamise pingutustele kaasa aitama; palub komisjonil seepärast töötada välja kõigi sektorite kliimaneutraalsuse stsenaariumid; rõhutab sellega seoses põhimõtte „saastaja maksab“ tähtsust;

28. rõhutab eri poliitikavaldkondades vastu võetud mitmesuguste kliimapolitiika meetmete ja õigusaktide tähtsust, kuid hoiatab, et hajutatud lähenemisviis võib tekitada vastuolusid ega võimalda ELil jõuda 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheitega majanduseni; on veendunud, et vaja on terviklikku lähenemisviisi;

29. palub komisjonil uurida võimalust CO₂-heite maksustamise ja energia hinnakujunduse ühtlustamiseks ELis, et toetada üleminekut netonullheitega majandusele, eelkõige sektorites, mida ELi heitkogustega kauplemise süsteem (HKS) ei hõlma; palub komisjonil uurida, milline oleks parim võimalik viis raskete olukordade vältimiseks, ning toonitab, et kodanike üldine koormus ei tohiks suurened;

30. võtab teadmiseks enamikus IPCC 1,5 °C käsitleva eriaruande 1,5 °C stsenaariumitest süsinikdioksiidi kogumisele ja säilitamisele omistatud rolli; rõhutab, et EL peab selles valdkonnas püüdlema kõrgemate eesmärkide poole; võtab samuti teadmiseks liikmesriikide seatud eesmärgid energiatehnoloogia strateegilise kava (SET-kava) raames, et võtta 2020. aastatel Euroopa energia- ja tööstussektoris kasutusele tööstuslik süsinikdioksiidi kogumine ja säilitamine; peab vajalikuks suurendada keskkonnanahutat süsinikdioksiidi kogumist ja kasutamist ning kogumist ja säilitamist tööstusprotsessides, et saavutada heite vältimise või CO₂ püsiva säilitamise teel netoheite vähenemine; märgib murelikult, et paljud süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiad ei võimalda veel heitkoguste püsivat vähendamist; palub seetõttu komisjonil välja töötada tehnilised kriteeriumid, mis tagavad üksnes selliste tehnoloogiate toetamise, mis annavad kontrollitavaid tulemusi;

31. juhib tähelepanu sellele, et strateegias kinnitatakse, et transpordisektoris jätkub endiselt kasvuhoonegaaside heitkoguste suurenemine ning et praegusest poliitikast ei piisa, et transpordisektori CO₂-heide 2050. aastaks nulli viia; rõhutab, kui tähtis on tagada üleminek lennutranspordilt raudteetranspordile, sealhulgas koostalitlusvõimelise ELi-sisese raudteevõrgu kiire valmishitamise ja tõhustatud investeringute kaasamise kaudu, samuti võtta suund ühistranspordile ja jagatud liikuvusele; märgib, et maanteetransport tekitab umbes viiendiku ELi CO₂ koguheitest; kutsub seetõttu liikmesriike ja komisjoni üles võtma otsustavaid meetmeid, et võimaldada kõigi liikmesriikide tarbijatele juurdepääsu heiteta ja vähese heitega sõidukitele, samas vältides madala sissetulekuga liikmesriikides vanade ja väga saastavate sõidukite kasutamise suurenemist; rõhutab ühtlasi aruka tehnoloogia, näiteks aruka laadimistaristu tähtsust koostoime loomisel transpordi elektrifitseerimise ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu vahel;

Neljapäev, 14. märts 2019

32. rõhutab, et kogu ELi majanduse kliimanetraalsuse saavutamiseks peavad sellesse oma panuse andma kõik sektorid, sealhulgas rahvusvaheline lennundus ja laevandus; märgib komisjoni analüüsi põhjal, et Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni praegused ülemaailmsed eesmärgid ja kavandatud meetmed, isegi kui neid täielikult rakendada, ei ole vajalikuks heitkoguste vähendamiseks piisavad ning et tuleb võtta olulisi lisameetmeid, mis on kooskõlas netonullheite saavutamise kogu majandust hõlmava eesmärgiga; rõhutab, et nendes sektorites on vaja investeerida heiteta ja vähese CO₂-heitega tehnoloogiatesse ja kütustesse; kutsub komisjoni üles rakendama nendes sektorites põhimõtet „saastaja maksab“; tuletab meelde, et prognooside kohaselt suureneb rahvusvahelisest laevandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide 2050. aastaks lausa 250 %; väljendab heameelt asjaolu üle, et rahvusvaheline laevandussektor on seadnud endale kasvuhoonegaaside heite absoluutse vähendamise eesmärgi; märgib murega, et selle eesmärgi teiseks lühiajalisteks ja keskmise tähtajaga meetmeteks ning muudeks konkreetseteks meetmeteks ei ole tehtud edusamme; märgib, et eri transpordiliikide koormus on erinev; nõuab, et suurenevaid HKS-tulusid kasutataks keskkonnasõbralike transpordiliikide, näiteks busside või raudtee edendamiseks;

33. märgib, et ligikaudu 60 % maakera atmosfääri eralduvast metaanist pärineb allikatest nagu põllumajandus, prügilad ja reovesi ning fossiilkütuste tootmine ja torutransport; tuletab meelde, et metaan on tugevatoimeline kasvuhoonegaas, mille globaalse soojendamise potentsiaal 100 aasta jooksul on 28 korda suurem kui CO₂ puhul⁽¹⁾; kordab oma üleskutset, et komisjon uuriks võimalikult peatselt poliitilisi valikuid metaaniheite probleemi kiireks lahendamiseks liidu strateegilises plaanis metaani kohta ning esitaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavad seadusandlikud ettepanekud;

34. rõhutab, et põllumajandusest saab 2050. aastaks üks peamisi ELi kasvuhoonegaaside allesjäänud heite allikaid, eelkõige metaani ja diämmastikoksiidi heite tõttu; rõhutab põllumajandussektori potentsiaali kliimamuutustega seotud probleemide lahendamisel, näiteks ökoloogiliste ja tehnoloogiliste uuenduste ning süsiniku sidumise kaudu mullas; nõuab sellist ühist põllumajanduspoliitikat, mis aitaks vähendada kasvuhoonegaaside heidet kooskõlas üleminekuga kliimanetraalsele majandusele; kutsub komisjoni üles tagama, et põllumajanduspoliitika, eelkõige ELi ja riiklikud vahendid, oleksid kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega;

35. rõhutab vajadust lõimida kliimaeesmärgid kõigisse ELi poliitikavaldkondadesse, sealhulgas kaubanduspoliitikasse; nõuab tungivalt, et komisjon tagaks kõigi ELi allkirjastatud kaubanduslepingute täieliku kooskõla Pariisi kokkuleppega, sest nii mitte ainult ei tõhustata ülemaailmset kliimamuutuste vastast tegevust, vaid tagatakse ka asjaomastele sektoritele võrdsed tingimused;

36. toetab aktiivset ja kestlikku riigi tasandi metsamajandust koos konkreetsete vahenditega ELi tõhusa ja kestliku biomajanduse edendamiseks, arvestades metsade suurt potentsiaali võimendada Euroopa kliimapüüdlusi (CO₂ sidumise, säilitamise ja asendamise kaudu) ning saavutada 2050. aastaks nullheite eesmärk; tunnistab vajadust kohaneda kliimamuutustega ning peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja ökosüsteemi teenuste halvenemine ELis aastaks 2020 ning töötada välja tõenditepõhine poliitika, mis aitab rakendada ja rahastada ELi bioloogilise mitmekesisuse kaitsemeetmeid;

37. rõhutab asjaolu, et pinnases on seotud rohkem süsinikku kui biosfääris ja atmosfääris kokku; rõhutab seetõttu, kui tähtis on peatada ELis mulla degradatsioon ja tagada ELi ühised meetmed, et säilitada ja parandada pinnase kvaliteeti ja süsiniku sidumise võimet;

Energiapoliitika

38. rõhutab energiatõhususe panust tarnekindlusesse, majanduse konkurentsivõimesse, keskkonnakaitsetesse, energiaarvete vähendamisse ja kodude kvaliteedi parandamisse; kinnitab energiatõhususe olulist rolli äriühingute ja töökohtade loomisel ning selle ülemaailmset ja piirkondlikku kasu; tuletab sellega seoses meelde energiatõhususe esikohale seadmise põhimõtte kehtestamist energialiidu juhtimist käsitleva määruse alusel ning et seda tuleks kogu energiaahelas täiel määral kulutõhusalt ära kasutada ning 2050. aasta netonullheite eesmärgi saavutamise stsenaariumi alusena arvesse võtta;

⁽¹⁾ Van Dingenen, R., Crippa, M., Maenhout, G., Guizzardi, D., Dentener, F., Metaani heitkoguste ülemaailmsed suundumused ja nende mõju osoonikontsentratsioonile, EUR 29394 EN, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-96550-0, doi:10.2760/820175, JRC113210.

Neljapäev, 14. märts 2019

39. rõhutab, et kasvuhoonegaaside netonullheitega majandusele üleminekus on keskne roll energial; tuletab meelde, et liit on viimastel kümnenditel suutnud edukalt lahutada majanduskasvu kasvuhoonegaaside heitkoguste kasvust ning on heitkoguseid vähendanud, eelkõige energiatõhususe ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu abil; rõhutab, et puhtale energiale ülemineks peaks jätkuma, et ergutada Euroopa majanduse ajakohastamist, edendada jätkusuutlikku majanduskasvu ning pakkuda Euroopa kodanikele ühiskondlikke ja keskkonnavalmeid hüvesid;

40. on veendunud, et ELi juhtpositsioon taastuenergia ja energiatõhususe valdkonnas näitab ülejäänud maailmale, et puhtale energiale ülemineks on võimalik ja kasulik ka laiemalt kui ainult kliimamuutuste vastu võitlemise seisukohast;

41. märgib, et kasvuhoonegaaside netonullheitega majandusele ülemineks nõuab praeguse tasemega võrreldes märkimisväärsed lisainvesteeringuid ELi energiasüsteemi ja sellega seotud taristusse, suurusjärgus 175–290 miljardit eurot aastas;

42. rõhutab, et kuna lähtetasemed on energiasüsteemi ümberkujundamisel erinevad, võivad kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks ja ELis kliimanetraalsuse saavutamiseks vajalikud jõupingutused jaotuda ELis ebaühtlaselt;

43. kutsub liikmesriike üles rakendama viivitamata puhta energia paketti; tuletab meelde, et liikmesriikidel on pädevus otsustada ELi kliima- ja energiapoliitika raamistikus oma energiaallikate jaotuse üle ise;

44. nõuab väga energiatõhusat ja taastuenergiat põhinevat energiasüsteemi ning palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta seoses sellega kõik vajalikud meetmed, kuna see omab ülekanduvat mõju kõigile majandussektoritele; rõhutab, et kõik komisjoni esitatud stsenaariumid eeldavad fossiilkütuste järsku vähendamist ja taastuvate energiaallikate kiiret kasvu;

45. rõhutab, et ökodisaini direktiiv⁽¹⁾ on ELi kliimaeesmärkide saavutamisele oluliselt kaasa aidanud, vähendades kasvuhoonegaaside heidet aastas 320 tonni CO₂-ekvivalendi võrra, ning prognoositakse, et 2020. aastaks säästavad ELi tarbijad selle direktiivi tulemusena igal aastal kuni 112 miljardit eurot, s.o 490 eurot majapidamise kohta; nõuab, et ökodisaini direktiivi raames reguleeritaks täiendavaid tooteid, sealhulgas tahvelarvuteid ja nutitelefone, ning et kehtivaid standardeid ajakohastataks, et arvestada tehnoloogia arengut;

46. rõhutab vajadust tagada Euroopa energiaturu edasine integreerimine, et kõige tõhusamal viisil vähendada energiaspektori CO₂-heidet, soodustada investeeringuid, mis võimaldavad saavutada kõige suurema taastuenergia tootmise, ja ergutada kodanike aktiivset osalemist, et kiirendada energiasüsteemi ümberkujundamist CO₂-neutraalse ja kestliku majanduse saavutamiseks; peab väga oluliseks suurendada liikmesriikide omavahelist ühendatust ja toetada rohkem piiriüleseid toetuskavu;

47. märgib, et ELi ehitussektori arvele langeb praegu 40 % energia lõpptarbimisest Euroopas ja 36 % CO₂ heitkogustest⁽²⁾; nõuab sektori energiasäästu ja CO₂-jalajälje vähendamise potentsiaali ärakasutamist kooskõlas hoonete energiatõhususe direktiivis⁽³⁾ seatud eesmärkidega saavutada 2050. aastaks ülimalt energiatõhus ja vähese CO₂-heidetega hoonefond; rõhutab, et hoonete energiatarbimise tõhusamaks muutmisel on märkimisväärne potentsiaal aidata veelgi vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid Euroopas; leiab ühtlasi, et täielikult taastuvatest energiaallikatest varustatavate madalenergiאהoonete ehitamine on Pariisi kokkuleppe ja ELi majanduskasvu, kohalike töökohtade ja kodanike elutingimuste parandamise tegevuskava vältimatu eeltingimus;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

⁽²⁾ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/buildings>.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/844, millega muudetakse direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL energiatõhususe kohta ning selle nõudeid tervisliku sisekeskkonna saavutamiseks (ELT L 156, 19.6.2018, lk 75).

Neljapäev, 14. märts 2019

48. palub kõigil valitsemistasanditel, nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul, võtta kasutusele meetmed, millega ergutada kodanike osalemist energiasüsteemi ümberkujundamises ja soodustada parimate tavade vahetamist; rõhutab, et üleminekul kasvuhoonegaaside netonullheitele on äärmiselt oluline kaasata energiasüsteemi ka kodanikud, kasutades selleks taastuvenergia detsentraliseeritud tootmist oma tarbeks, energia salvestamist ning osalemist tarbimiskajas ja energiatõhususe süsteemides; nõuab seetõttu, et kodanike aktiivne osalus integreeritaks täies ulatuses eelmainitud tegevuskavadesse, eriti nõudluse osas;

Tööstuspoliitika

49. leiab, et majanduslik jõukus, tööstuse ülemaailmne konkurentsivõime ja kliimapoliitika tugevdavad üksteist vastastikku; kordab, et üleminekul kasvuhoonegaaside netonullheitega majandusele tähendab ELi jaoks nii probleeme kui ka võimalusi, ning selleks, et ergutada majanduskasvu ja tugevdada konkurentsivõimet, edendada tulevasi oskusi ja luua miljoneid töökohti, näiteks kasvavas ringmajanduses ja biomajanduses, on vaja investeringuid tööstusinnovatsiooni, sealhulgas digitaaltehnoloogiasse, ja puhtasse tehnoloogiasse;

50. rõhutab, et stabiilne ja prognoositav kliima- ja energiapoliitika raamistik on väga oluline selleks, et tagada hädavajalik investorite usaldus ja võimaldada Euroopa tööstusel teha Euroopas pikaajalisi investeringuid käsitlevaid otsuseid, kuna enamiku tööstusrajatiste eluiga on pikem kui 20 aastat;

51. tõstab esile energiamahukate tööstusharude rolli ELi kasvuhoonegaaside heitkoguste pikaajalise vähendamise saavutamisel; on seisukohal, et ELi vähese CO₂-heitega tööstuse juhtpositsiooni ja tööstusliku tootmise säilitamine ELis, Euroopa tööstuse konkurentsivõime kaitsmine, fossiilkütustest sõltuvuse ja fossiilkütuste muutlikest ja tõusvatest impordihindadest tulenevate riskide vähendamine ning süsinikdioksiidi lekke ohu vältimine nõuab arukaid ja sihipäraseid poliitikaraamistikke; palub komisjonil esitada energiamahukate tööstusharude jaoks uus ja lõimitud ELi tööstuse kliimastrateegia, et toetada üleminekut konkurentsivõimelisele ja netonullheitega rasketööstusele;

52. palub komisjonil töötada välja tööstusstrateegia, mis sisaldaks meetmeid, mis võimaldavad Euroopa tööstusel ülemaailmselt võrdsetel tingimustel konkureerida; on seisukohal, et selle poliitika raames tuleks komisjonil uurida olemasolevaid süsinikdioksiidi lekke meetmeid asendavate, kohandavate või täiendavate lisameetmete tõhusust ja kooskõla Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadega, et kaitsta toodete impordi tõttu süsinikdioksiidi lekke ohus olevaid tööstusharusid;

53. märgib, et mitmed esilekerkivad turud on omandamas olulist rolli ülemaailmse turu vajaduste täitmisel üleminekul netonullheitega majandusele, näiteks heitevaba transpordi ja taastuvenergia valdkonnas; rõhutab, et EL peab jääma juhtivaks jõuks keskkonnasäästliku innovatsiooni ja rohelisse tehnoloogiasse tehtavate investeringute alal;

54. märgib, et komisjoni 2018. aasta aruandes Euroopa energiahindade ja -kulude kohta (COM(2019)0001)⁽¹⁾ rõhutatakse muutlike ja tõusvate fossiilkütuste hindade jätkuvalt suurt mõju ELi majandusele ning seda, et eeldatavasti fossiilkütustest elektrienergia tootmise kulud edaspidi kasvavad, samas kui taastuvenergia tootmise kulud kahanevad; rõhutab, et ELi energiaimpordi kulutused suurenesid 2017. aastal 26 %, ulatudes 266 miljardi euron, mis oli peamiselt tingitud naftahinna tõusust; märgib ka aruandes toodud hinnangut, et naftahinna tõus on negatiivselt mõjutanud ELi majanduskasvu (-0,4 % SKPst 2017. aastal) ja inflatsiooni (+0,6);

Teadusuuringud ja innovatsioon

55. rõhutab, et liidu ja liikmesriikide teadus- ja innovatsiooniprogrammid on väga olulised, et toetada Euroopa Liitu juhtrollis, mille ta on võitluses kliimamuutuste vastu endale võtnud, ning on veendunud, et kliimamuutuse küsimused peaksid olema piisaval määral integreeritud teadus- ja innovatsiooniprogrammide ettevalmistamisse ja rakendamisse;

⁽¹⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?qid=1548155579433&uri=CELEX:52019DC0001>.

Neljapäev, 14. märts 2019

56. on seisukohal, et järgmise kahe kümnendi jooksul on vaja teha märkimisväärsed jõupingutusi teadusuuringute ja innovatsiooni vallas, et muuta heiteta ja vähese CO₂-heitega lahendused kõigile kättesaadavaks ning sotsiaalselt ja majanduslikult elujõuliseks ning leida uusi lahendusi kasvuhoonegaaside netonullheitega majanduseni jõudmiseks;

57. rõhutab oma seisukohta, et programmi „Euroopa horisont“ kuludest tuleb vähemalt 35 % suunata kliimaeesmärkide saavutamisse, vastavalt vajadusele ja osana liidu üldisest eesmärgist kliimaküsimused peavoolustada;

Rahastamine

58. nõuab ELi HKSi innovatsioonifondi kiiret rakendamist ja esimese projektikonkursi alustamist 2019. aastal, et suurendada investeeringuid vähese CO₂-heitega tööstusliku läbimurdetehnoloogia demonstreerimisse paljudes sektorites ja mitte ainult elektri tootmises, vaid ka kaugkütte ja tööstusprotsesside valdkonnas; nõuab, et 2021.–2027. aasta mitmeaastane finantsraamistik ja selle programmid oleksid täielikult kooskõlas Pariisi kokkuleppega;

59. leiab, et netonullheite saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks tuleb liidus kaasata märkimisväärselt erainvesteeringuid; on veendunud, et see nõuab pikaajalist planeerimist ning regulatiivset stabiilsust ja prognoositavust investorite jaoks ja seega ka piisavat arvessevõtmist tulevastes ELi õigusaktides; rõhutab seetõttu, et esikohale tuleks seada 2018. aasta märtsis vastu võetud kestliku rahanduse tegevuskava rakendamine;

60. on seisukohal, et mitmeaastasest finantsraamistikku 2021–2027 tuleks enne selle vastuvõtmist hinnata, pidades silmas eesmärki jõuda 2050. aastaks kliimaneutraalse majanduseni, ning et tuleks välja töötada standardtest selle tagamiseks, et ELi eelarvekulutused oleksid kliimamuutustele vastupanuvõimelised;

61. peab kahetsusväärseks, et fossiilkütuste toetused endiselt suurenevad ja ulatuvad ligikaudu 55 miljardit euroni aastas⁽¹⁾; nõuab, et EL ja liikmesriigid alustaksid kohe kõigi liidu ja riiklike fossiilkütuste toetuste järkjärgulist kaotamist;

62. rõhutab, kui oluline on, et üleminek CO₂-neutraalsele majandusele toimuks õiglaselt, ja palub liikmesriikidel võtta kasutusele asjakohane poliitika ja asjakohased investeeringud; rõhutab, et ELi võiks vajaduse korral anda täiendavat toetust ka asjakohastest fondidest;

Tarbijate ja ringmajanduse roll

63. rõhutab käitumise muutumise olulist mõju kasvuhoonegaaside heite vähendamisel; palub komisjonil võimalikult peatselt kaaluda poliitilisi võimalusi, sealhulgas keskkonnaga seotud maksustamist, et saavutada muutus käitumismallides; rõhutab altpoolt tulevate algatuste, näiteks linnapeade pakti tähtsust käitumismallide muutmisel;

64. rõhutab, et väga suur osa energiakasutusest ja seega ka kasvuhoonegaaside heitest on otseselt seotud ressursside omandamise, töötlemise, transpordi, muundamise, kasutamise ja jaotamisega; rõhutab, et ressursside haldamise ahela igas etapis on võimalik saavutada märkimisväärselt säästu; rõhutab seetõttu, et ressursside tootlikkuse suurendamine tõhususe suurendamise ja ressursside kokkuhoiu teel, rakendades korduskasutamist, ringlussevõttu ja ümbertöötlemist, võib oluliselt vähendada nii ressursside tarbimist kui ka kasvuhoonegaaside heitkoguseid, parandades samas konkurentsivõimet ning luues äri võimalusi ja töökohti; rõhutab ringmajanduse meetmete kulutõhusust; rõhutab, et täiustatud ressursitõhusus ja ringmajandus ning ringmajandusel põhinev tootedisain aitavad kaasa tootmise ja tarbimismudelite muutumisele ning vähendavad jäätmekoguseid;

⁽¹⁾ Euroopa energiahinnad ja -kulud, lk 10–11.

Neljapäev, 14. märts 2019

65. rõhutab tootepoliitika, näiteks keskkonnahoidlike riigihangete ja ökodisaini tähtsust, mis võib oluliselt suurendada energiasäästu ja vähendada toodete CO₂-jalajälge, parandades samal ajal kasutatud materjalide jalajälge ja üldist keskkonnamõju; rõhutab vajadust kehtestada ELi ökodisaini standardite raames ka ringmajanduse nõuded ja laiendada praegust ökodisaini metoodikat peale energiakasutamisega seotud toodete ka muudele tootekategooriatele;

66. on seisukohal, et tuleb jätkata tööd usaldusväärse mudeli väljatöötamiseks, mis võimaldaks mõõta tarbimise mõju kliimamuutustele; võtab teadmiseks komisjoni analüüsi järelduse, mille kohaselt ELi jõupingutustele tootmisel tekkivate heitkoguste vähendamiseks mõjub mõnevõrra tühistavalt suurema CO₂-jalajäljega kaupade import, kuid et tänu suurenenud kaubavoole ja oma ekspordile paremale CO₂-tõhususele on EL aidanud oluliselt vähendada heitkoguseid teistes riikides;

EL ja ülemaailmsed kliimameetmed

67. rõhutab ulatuslikumate algatuste ja pideva dialoogi olulisust asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel ning tulemusliku kliimadiplomaatia tähtsust, eesmärgiga kannustada sarnaseid poliitilisi otsuseid kliimaalaste eesmärkide suurendamiseks ka teistes piirkondades ja kolmandates riikides; nõuab, et EL suurendaks oma kliimameetmete rahastamist ja töötaks aktiivselt selle nimel, et ergutada liikmesriike suurendama kliimaabi kolmandatele riikidele (pigem arenguabi kui laenukena), mis peaks täiendama ülemeremaadele antavat arenguabi ja mida ei tohiks arvestada kaks korda – nii arenguabina kui ka abina kliimameetmete rahastamiseks;

68. rõhutab, et 2019. aasta septembris toimuv ÜRO kliimatippkohtumine on riigijuhtidele just paras aeg, et teatada oluliselt suurematest riiklikult kindlaksmääratud panustest; on seisukohal, et EL peaks oma seisukoha riiklikult kindlaksmääratud panuste ajakohastamise kohta võtma vastu piisavalt varakult, et tulla tippkohtumisele hästi ettevalmistatult ja tihedas koostöös ulatuslikumaid kliimaeesmärke toetavate konventsiooniosaliste rahvusvahelise koalitsiooniga;

69. rõhutab, kui suurt kasu annaks ELi ja kolmandate riikide poliitikameetmete koostoime tugevdamine, eelkõige seoses CO₂-heite maksustamise mehhanismidega; kutsub komisjoni üles jätkama ja tugevdama koostööd ja toetust CO₂-heite maksustamise mehhanismide väljatöötamisel väljaspool Euroopat, et saavutada suurem heitkoguste vähendamine ja võrdsemad tingimused kogu maailmas; rõhutab keskkonnakaitsemeetmete kehtestamise olulisust, et tagada kasvuhoonegaaside tegelik ja täiendav vähendamine; kutsub seetõttu komisjoni üles toetama rangeid ja tugevaid rahvusvahelisi eeskirju, et hoida ära lüngad ja topeltarvestamine heitkoguste vähendamise arvestamisel;

o

o o

70. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0219

Olukord Nicaraguas

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon olukorra kohta Nicaraguas (2019/2615(RSP))

(2021/C 23/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Nicaragua kohta, eriti 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni⁽¹⁾, 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni⁽²⁾, 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni⁽³⁾ ja 31. mai 2018. aasta resolutsiooni⁽⁴⁾,
- võttes arvesse ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahel 2012. aastal sõlmitud assotsieerimislepingut,
- võttes arvesse ELi riigistrateegia dokumenti ja mitmeaastast sihtprogrammi (2014–2020) Nicaragua kohta,
- võttes arvesse 1966. aasta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni,
- võttes arvesse ELi 2004. aasta juuni suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta,
- võttes arvesse Nicaragua põhiseadust,
- võttes arvesse välisasjade nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta järeldusi Nicaragua kohta,
- võttes arvesse avaldusi, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja tegi ELi nimel 2. oktoobril 2018, 15. mail 2018, 22. aprillil 2018 ja 15. detsembril 2018 Nicaragua olukorra kohta ning 1. märtsil 2019 riigisisese dialoogi jätkamise kohta,
- võttes arvesse 18. veebruaril 2019. aastal vastu võetud nõukogu järeldusi ELi prioriteetide kohta ÜRO 2019. aasta inimõiguste teemalistel foorumitel,
- võttes arvesse Ameerika Inimõiguste Komisjoni 21. juunil 2018 vastu võetud raportit „Rängad inimõiguste rikkumised seoses kodanike meelevaldustega Nicaraguas“,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku raportit inimõiguste rikkumiste ja inimeste väärkohtlemise kohta seoses Nicaraguas 18. aprillist kuni 18. augustini 2018 toimunud meelevaldustega,
- võttes arvesse eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma (Interdisciplinary Group of Independent Experts, GIEI) 20. detsembri 2018. aasta raportit Nicaraguas 18. aprillist 30. maini 2018 aset leidnud vägivaldajuhtumite kohta,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ülemvoliniku Michelle Bachelet' 22. veebruari 2019. aasta avaldust teistimõtleamise kuriteoks kuulutamise kohta Nicaraguas,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõikeid 2 ja 4,

⁽¹⁾ ELT C 45 E, 23.2.2010, lk 89.

⁽²⁾ ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 74.

⁽³⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 189.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0238.

Neljäpäev, 14. märts 2019

- A. arvestades, et Euroopa Parlament võttis 31. mail 2018 vastu resolutsiooni olukorra kohta Nicaraguas, milles ta sealse olukorra resoluutselt hukka mõistis; arvestades, et selle resolutsiooni järelmeetmena külastas 11 parlamendiliikmest koosnev delegatsioon 23.–26. jaanuaril 2019 riiki, et olukorda kohapeal hinnata;
- B. arvestades, et parlamendiliikmete delegatsioonil õnnestus oma programmi järgida ja Nicaragua valitsus lubas neil külastada kõiki taotletud objekte, sealhulgas kahte vanglat; arvestades, et Nicaragua valitsus andis garantii, et praeguse olukorra vastu protestinuid ei karistata; arvestades, et delegatsioon oli tunnistajaks temaga suhelnud inimõiguslaste ja vabaihenduste tagakiusamis-, laimamis- ja hirmutamiskampaaniale; arvestades, et valitsuse korraldatud hirmutamise ja ähvarduste tõttu keeldusid paljud organisatsioonid delegatsiooniga kohtumast; arvestades, et pärast delegatsiooni visiiti on repressioonid riigis hoogustunud;
- C. arvestades, et delegatsioon lükkas avalikult tagasi Nicaragua valitsuse ametliku väite, nagu oleks valitsus langenud USA juhitud riigipöördekatse ja desinformatsioonikampaania ohvriks; arvestades, et meelevalduste peamine põhjus on sügav demokraatia, institutsioonide ja poliitika kriis, mis on riigis viimase aastakümne jooksul takistanud õigusriigi põhimõtete järgimist ning põhjustanud põhivabaduste, näiteks rahumeelse kogunemise ja ühinemise ning meelevaldamisvabaduse piiramist;
- D. arvestades, et paljude inimeste väljendus-, kogunemis- ja meelevaldamisvabadust, sealhulgas õigust kasutada riigihümni, on märkimisväärselt piiratud; arvestades, et suur osa poliitvange on vangistatud lihtsalt oma õiguste kasutamise pärast; arvestades, et on tulnud murettekitavaid teateid kinnipeatavate olukorra halvenemisest, sh nende ebainimlikust kohtlemisest;
- E. arvestades, et nende kinnipeatavate kohtumenetlustel rikutakse rahvusvahelisi norme, eeskätt õiglast kohtupidamist kindlustavaid menetluslikke ja kriminaalõiguslikke tagatisi; arvestades, et ka tingimused vanglates ei vasta rahvusvahelistele normidele; arvestades, et Nicaraguas puudub selgelt võimude lahusus;
- F. arvestades, et õigus teabele on tõsisel ohus; arvestades, et ajakirjanikke vahistatakse, ähvardatakse ja saadetakse riigist välja; arvestades, et audiovisuaalmeediakanaleid suletakse või korraldatakse nende ruumides ilma kohtu eelneva loata läbiotsimisi; arvestades, et ajalehtede trükkimist takistab paberi ja trükkivärvi puudus, kuna Nicaragua valitsus on need konfiskeerinud;
- G. arvestades, et Nicaragua valitsus on maalt välja saatnud mitmed rahvusvahelised organisatsioonid, nende seas eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma (GIEI) ja Nicaragua erakorralise järelevalvemehhanismi (MESENI), kes püüdsid saavutada konflikti rahumeelset lahendamist ja rahvuslikku leppimist; arvestades, et vabaihenduste tegevuse mahasurumine on ägenenud ning nõrga institutsioonilise raamistikuga riigis on neilt võetud õiguslik staatus, mis tähendab repressiooniohvrite kahekordset karistamist;
- H. arvestades, et akadeemiline vabadus on samuti ohus; arvestades, et demokraatiat ning suuremaid vabadusi ja inimõigusi nõudvatel meelevaldustel osalemise eest on ligi 200 üliõpilast ülikoolidest välja heidetud;
- I. arvestades, et demokraatia ja õigusriigi arendamine ja tugevdamine ning inimõiguste ja põhivabaduste austamine peavad olema ELi välispoliitika, sealhulgas 2012. aastal Euroopa Liidu ja Kesk-Ameerika riikide vahel sõlmitud assotsieerimislepingu lahutamatu osa; arvestades, et see leping sisaldab demokraatiaklauslit, mis on lepingu oluline osa;
- J. arvestades, et president Ortega ning Nicaragua opositsiooni ja kodanikurühmituste vahel 16. mail 2018 algatatud riigisisese dialoogi käigus, mida vahendas katoliku kirik, ei suudetud kriisile lahendust leida; arvestades, et Nicaragua valitsuse ja Alianza Civica vahelist riigisisest dialoogi ettevalmistavaid kõnelusi taas alustati 27. veebruaril 2019; arvestades, et Alianza Civica tahab läbirääkimiste käigus saavutada kolm peamist eesmärki: poliitvangide vabastamine ja üksikisiku õiguste austamine, vajalikud muudatused valimissüsteemis, mis peavad tipnema valimiste korraldamisega, ning õigluse võidulepääs; arvestades, et Nicaragua valitsus on vabastanud 100 poliitvangi, nõustudes asendama nende vanglakaristuse koduarestiga; arvestades, et enamikku neist ahistatakse ja vahistamised jätkuvad; arvestades, et väga paljud vahistatud (üle 600) viibivad endiselt vanglas; arvestades, et riigisisene dialoog peatati 10. märtsil 2019. aastal pärast seda, kui Alianza Civica läbirääkimisest loobus;

Neljapäev, 14. märts 2019

1. toonitab, et 2018. aasta aprillis ja mais toimunud sündmuste tagajärjel rikutakse Nicaraguas tõsiselt demokraatia põhimõtteid, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet; kinnitab taas oma 31. mai 2018. aasta resolutsiooni tähtsust;
2. mõistab hukka Nicaragua valitsuse repressiivse tegevuse; on seisukohal, et Euroopa Parlamendi delegatsiooni visiit aitas saada valitsevast olukorrast tõese pildi; tõdeb, et kahtlemata on opositsiooni mahasurumine ja põhivabaduste piiramine viimastel kuudel ja eriti pärast delegatsiooni visiiti ägenenud; mõistab sellega seoses hukka üldised repressioonid ning väljendus-, kogunemis- ja meeleavaldusvabaduse piiramise, vabaihenduste ja kodanikuühiskonna seadusevastaseks kuulutamise, rahvusvaheliste organisatsioonide riigist väljasaatmise, meediakanalite sulgemise ja ründamise, teabevabaduse piiramise, üliõpilaste ülikoolidest väljaheitmise, olukorra halvenemise vanglates ja vangide ebainimliku kohtlemise;
3. on seisukohal, et valitsuse, valitsusasutuste ja valitsuse poolpoliitiliste organisatsioonide selline tegevus on kooskõlas varem välja töötatud strateegiaga, mis nägi ette mulluseid meeleavaldusi juhtinud poliitilise opositsiooni hävitamise; on veendunud, et seda strateegiat rakendatakse metoodiliselt, süsteemselt ja valikuliselt kõigi selliste juhtide, vabaihenduste, meediakanalite ja ühiskondlike liikumiste vastu, kes õiguspäraselt nõuavad vabadust ja demokraatiat;
4. väljendab muret riiki ja rahvast demokraatia, poliitika ja majanduse vallas ähvardavate ülisuurte ohtude pärast, mis praegusi sisevastuolusid, ühiskonna lõhenemist ja majanduse allakäiku arvestades kasvavad veelgi, kui midagi kiiresti ette ei võeta; nõuab tungivalt riigisisest sisulist dialoogi kestliku ja rahumeelse lahenduse leidmiseks, mis annaks kõigile ühiskonnarühmadele tegevusruumi ja vaba eneseväljenduse võimaluse ning taastaks nende kodanikuõigused, näiteks õiguse rahumeelselt meelt avaldada; kinnitab, et igasuguse lahenduse korral tuleks kõik rikkumiste toimepanijad vastutusele võtta; palub, et kõik poliitilised parteid, ühiskondlikud liikumised, juhid, üliõpilased ja vabaihendused jääksid kindlaks otsusele lahendada kriis rahumeelsete vahenditega ja kinnitaksid seda; kinnitab oma täielikku toetust kohtusüsteemi ja valimiseaduste reformimisele ning nõuab, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja vastavalt tegutseks; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ning ELi delegatsioonil tähelepanelikult jälgida riigis valitsuse ja Alianza Civica vahel toimuvaid läbirääkimisi ning tegeleda jätkuvalt inimeste probleemidega, mis on tingitud riigi olukorrast ja puudutavad vange, üliõpilasi, meeleavaldajaid, ajakirjanikke jne;
5. taunib MESENI tegevuse peatamist ja Ameerika Inimõiguste Komisjoni eri valdkondade sõltumatute ekspertide rühma volituste tühistamist; mõistab otsustavalt hukka ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd tegevate isikute tagakiusamise, vahistamise ja hirmutamise;
6. palub Nicaragua valitsusel kinnitada oma head tahet käimasolevas dialoogis sellega, et viib ellu järgmised kolm kiireloomulist abinõu: poliitvangide kohene ja tingimusteta vabastamine, Nicaragua kodanike vastaste igasuguste repressioonide, sealhulgas opositsiooniliidrite ahistamise, hirmutamise, tagakiusamise ja nende järel luuramise kohene lõpetamine, kõigi eelnimetatud vabadustele seatud piirangute kaotamine, inimõigusorganisatsioonide juriidilise staatuse taastamine ja neile varade tagastamine ning rahvusvaheliste organisatsioonide riiki tagasi lubamine;
7. juhib tähelepanu sellele, et neid tingimusi järgides tuleks jõuda selleni, et tühistatakse poliitvangide vastu algatatud kohtumenetlused ning tagatakse neile füüsiline ja moraalne puutumatus, eraelu puutumatus ja nõuetekohased menetlused, pagendatutel, sealhulgas ajakirjanikel ja üliõpilastel lubatakse tagasi pöörduda, linnatänavad demilitariseeritakse ja sõjaväestatud üksused desarmeeritakse ning koostatakse selge tegevuskava vabade, ausate ja läbipaistvate valimiste korraldamiseks lähiajal ja rahvusvaheliste vaatlejate juuresolekul;
8. nõuab, et Itaaliale antaks viivitamata välja Alessio Casimirri, kes praegu elab Managuas Nicaragua valitsuse kaitse all ja on Itaalias lõplikult süüdi ja kuueks eluajaks vangi mõistetud kristlik-demokraatliku erakonna endise esimehe, Itaalia peaministri ja Euroopa Ülemkogu eesistuja Aldo Moro röövimise ja tema ihukaitsjate tapmise eest, mis pandi toime 16. märtsil 1978. aastal Roomas;

Neljapäev, 14. märts 2019

9. nõuab, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid rakendaksid Nicaragua valitsuse ja inimõiguste rikkumiste eest vastutavate isikute suhtes kooskõlas nõukogu 21. jaanuari 2019. aasta järeldustega ja kohalikku elanikkonda kahjustamata järkjärgult sihipäraseid ja individuaalseid sanktsioone (näiteks viisakeelud ja varade külmutamine), seni kuni riigis, nagu seda dialoogis nõutakse, on inimõigused ja põhivabadused täielikult taastatud ja neid järgitakse täiel määral; nõuab seetõttu praegust olukorda arvestades tungivalt, et tuleb rakendada ELi ja Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsieerimislepingu (millega Nicaragua on ühinenud) demokraatiaklauslit ning Nicaragua osalemine selles lepingus peatada;

10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ameerika Riikide Organisatsiooni peasekretärile, Euroopa – Ladina-Ameerika parlamentaarsele assambleele, Kesk-Ameerika Parlamendile, Lima rühmale ning Nicaragua Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0220

Kestliku arengu eesmärkide elluviimise ja täitmise iga-aastane strateegiline aruanne

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon kestliku arengu eesmärkide elluviimise ja täitmise iga-aastase strateegilise aruande kohta (2018/2279(INI))

(2021/C 23/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ÜRO resolutsiooni, mis käsitleb kestliku arengu tegevuskava 2030 „Muudame oma maailma“ ja mis võeti vastu 25. septembril 2015. aastal New Yorgis toimunud ÜRO kestliku arengu tippkohtumisel,
- võttes arvesse ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ning Pariisi kokkulepet, mis võeti vastu Pariisis 12. detsembril 2015. aastal toimunud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul (COP21), ning asjaolu, et Läti Vabariik ja Euroopa Komisjon esitasid 6. märtsil 2015. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsile ELi ja selle liikmesriikide kavatsetavad riiklikult kindlaks määratud panused,
- võttes arvesse 13.–16. juulil 2015. aastal Addis Abebas toimunud arengu rahastamise kolmandat rahvusvahelist konverentsi,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 208,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 7, milles kinnitatakse, et EL „tagab erinevate poliitikavaldkondade ja meetmete kooskõla, võttes arvesse kõiki oma eesmärgi“,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 7. juuni 2017. aasta ühisdeklaratsiooni pealkirjaga „Uus Euroopa arengukonsensus, meie väärikus, meie tulevik“⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2016. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud. Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse tagamiseks“ (COM(2016) 0739),
- võttes arvesse komisjoni 30. jaanuaril 2019. aastal avaldatud aruteludokumenti „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“,
- võttes arvesse kestliku arengu eesmärkide täitmist käsitlevat kõrgetasemelist sidusrühmade platvormi ja selle 11. oktoobri 2018. aasta ühist seisukohta, milles soovitatakse, et EL arendaks ja rakendaks kõikehõlmavat, tulevikku suunatud ja muutusi kaasa toovat strateegiat „Kestlik Euroopa aastaks 2030“, mille abil suunatakse kõiki ELi poliitikapõhimõtteid ja programme, sealhulgas nii vahe- kui pikaajalisi eesmärgi, ning esitaks ELi nägemuse Euroopa kestlikust arengust pärast 2030. aasta tegevuskava;
- võttes arvesse 28. jaanuaril 2019. aastal avaldatud ELi 2019. aasta aruannet poliitikavaldkondade arengusidususe kohta,
- võttes arvesse liidu üldist keskkonnaalast tegevuskava aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires“⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 19. mai 2015. aasta resolutsiooni arengu rahastamise kohta⁽³⁾,

⁽¹⁾ ELT C 210, 30.6.2017, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL. (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

⁽³⁾ ELT C 353, 27.9.2016, lk 2.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse oma 12. mai 2016. aasta resolutsiooni kestliku arengu tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamise kohta ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 7. juuni 2016. aasta resolutsiooni poliitikavaldkondade arengusidusust käsitleva ELi 2015. aasta aruande kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 22. novembri 2016. aasta resolutsiooni arengukoostöö tulemuslikkuse suurendamise kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2017. aasta resolutsiooni ELi kestliku arengu meetmete kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 14. märtsi 2018. aasta resolutsiooni majanduspoliitika koordineerimise 2018. aasta majanduskasvu analüüsi ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 3. juuli 2018. aasta resolutsiooni maailma põlisrahvaste õiguste rikkumise, sealhulgas maa hõivamise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse nõukogu 20. juuni 2017. aasta järeldusi, mis käsitlevad ELi vastust kestliku arengu tegevuskavale 2030 (10502/17),
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni 30. mai 2018. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) kohta (COM(2018)0382),
- võttes arvesse Euroopa sotsiaalõiguste sammast,
- võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni ja Euroopa Parlamendi 20. novembri 2018. aasta ühisavaldust terviseiga seotud kestliku arengu eesmärkide kohta „United to accelerate progress to health related Sustainable Development Goals – leaving no one behind“,
- võttes arvesse Eurostati 2018. aasta seirearuannet edusammude kohta kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ELi kontekstis,
- võttes arvesse strateegiat „Euroopa 2020“,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. septembri 2018. aasta arvamust „Kestliku arengu eesmärkide hindamiseks paremini sobivad näitajad – kodanikuühiskonna panus“,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 18. oktoobri 2018. aasta järeldusi (EUCO 13/18), milles kinnitatakse, et EL ja selle liikmesriigid on täielikult pühendunud kestliku arengu tegevuskavale 2030 ja selle rakendamisele, ning milles Euroopa Ülemkogu väljendas heameelt komisjoni kavatsuse üle avaldada 2018. aastal oma aruteludokument, mis peaks viima tervikliku rakendamisstrateegia koostamiseni 2019. aastal,
- võttes arvesse ELi prioriteete Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis ja ÜRO Peaassamblee 73. istungjärgul (september 2018 – september 2019), mille nõukogu võttis vastu 25. juunil 2018,
- võttes arvesse kestliku arengu eesmärke käsitleva sidusrühmade platvormi panust komisjoni 12. oktoobri 2018. aasta aruteludokumenti „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“,
- võttes arvesse 2018. aastal avaldatud ülemaailmset rännet käsitlevat kokkulepet ja ülemaailmset pagulasi käsitlevat kokkulepet,
- võttes arvesse Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikku 2015–2030, mille ÜRO liikmesriigid võtsid vastu 18. märtsil 2015. aastal toimunud ÜRO kolmandal katastroofiohu vähendamise ülemaailmsel konverentsil,

⁽¹⁾ ELT C 76, 28.2.2018, lk 45.

⁽²⁾ ELT C 86, 6.3.2018, lk 2.

⁽³⁾ ELT C 224, 27.6.2018, lk 36.

⁽⁴⁾ ELT C 334, 19.9.2018, lk 151.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0077.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0279.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse Euroopa Liidu ja ÜRO 27. septembri 2018. aasta ühiskommünikeed „Uuendatud partnerlus arengukoostöö vallas“⁽¹⁾,
 - võttes arvesse 23. septembril 2018. aastal New Yorgis toimunud Aafrika Liidu – Euroopa Liidu – ÜRO kolmanda kolmepoolse kohtumise järel avaldatud ühiskommünikeed⁽²⁾,
 - võttes arvesse ELi ja ÜRO 23. septembri 2018. aasta ühist pressiavaldust⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid arengukomisjoni ja keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse arengukomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit (A8-0160/2019),
- A. arvestades, et kestliku arengu tegevuskava 2030 (edaspidi „tegevuskava“) võib osutada murranguliseks ning sellega seatakse üldised, ambitsioonikad, terviklikud, jagamatud ja omavahel seotud eesmärgid, et kaotada vaesus, võidelda suureneva ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vastu, edendada jõukust, jätkusuutlikkust, keskkonnavalast vastutust, sotsiaalset kaasatust, soolist võrdsuslikkust ja inimõiguste austamist, tagada majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus ning tugevdada rahu ja julgeolekut; arvestades, et kõigil tasanditel viivitamata võetavad meetmed koos tõhusa Euroopa rakendamisstrateegia, järelevalve- ja läbivaatamismehhanismiga on kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks otsustavad;
- B. arvestades, et kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärgid kujutavad endast julget nägemust jõukamast, kaasavamast ja vastupanuvõimelisemast maailmast; arvestades, et tegevuskava 2030 põhineb liidu põhiväärtustel ehk demokraatial, osalusel, heal valitsemistaval, sotsiaalsel õiglusel, solidaarsusel, jätkusuutlikkusel ning õigusi ja inimõiguste austamisel ELis, selle liikmesriikides ja kogu maailmas; arvestades, et kestliku arengu eesmärkide saavutamise poole püüdlemine on seega loomulik järg Euroopa Liidu plaanidele luua Euroopa jaoks parem, tervislikum ja jätkusuutlikum tulevik, mis peaks kuuluma ELi strateegiliste prioriteetide hulka;
- C. arvestades, et tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide saavutamine on raske ettevõtmine; arvestades, et need 17 eesmärki ja 169 sihti eeldavad ELi ja selle liikmesriikide, Euroopa Parlamendi, riikide parlamentide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vahelist koordineerimist ning mitmetasandilist juhtimist, mis põhineb samuti avaliku, kodanikuühiskonna ja erasektori aktiivsel ja laiaulatuslikul osalusel;
- D. arvestades, et sotsiaalpartnerite kaasamine on olnud algusest peale 2030. aasta tegevuskavas ja kestliku arengu eesmärkides kesksel kohal, edendades selliseid prioriteete nagu inimväärne töö, ebavõrdsuse vastu võitlemine ja kodanikuühiskonna osalus; arvestades, et nende aktiivne osalemine tehtud edusammude hindamisprotsessis ning tegevuskava 2030 rakendamises ja kestliku arengu eesmärkide täitmisel on esmatähtis;
- E. arvestades, et komisjon ei ole veel tegevuskava 2030 rakendamiseks terviklikku strateegiat koostanud, mis hõlmaks ELi sise- ja välispoliitikavaldkondi koos üksikasjaliku ajakavaga kuni 2030. aastani, eesmärgid ja konkreetseid meetmeid, nagu on nõudnud parlament, nõukogu ja Euroopa Ülemkogu, ning komisjon ei ole lisanud ka kestliku arengu eesmärgid kui kõikehõlmavat raamistikku 2017. aastal avaldatud läbivaadatud parema õigusloome suunistesse; arvestades, et vaja on ühiseid näitajaid ja võrdlusalusid, et süstemaatiliselt mõõta ja jälgida sellise strateegia rakendamist ning teha kindlaks nii praegused kui ka tulevased puudused;
- F. arvestades, et kestlikkus ning üleminek kliimaneutraalsele ja sotsiaalselt kaasavale ringmajandusele on otsustava tähtsusega ELi pikaajalise majanduskasvu ja konkurentsivõime tagamisel, mis on võimalik ainult siis, kui arvestatakse täielikult planeedi taluvuspiiridega;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-5927_en.htm

⁽²⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-5882_en.htm

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-18-5870_en.htm

Neljapäev, 14. märts 2019

- G. arvestades, et Euroopa arengukonsensus tunnistatakse, et poliitikavaldkondade arengusidusus on ELi suurim panus kestliku arengu eesmärkide saavutamisse ning et kestliku arengu jaoks on vaja terviklikku ja horisontaalset poliitilist lähenemisviisi, mis on lõppkokkuvõttes juhtimise küsimus, mida tuleb ellu viia koostöös kõigi sidusrühmadega ja kõigil tasanditel; arvestades, et poliitikavaldkondade arengusidususe tõhus rakendamine on kestliku arengu tegevuskava 2030 elluviimiseks väga oluline;
- H. arvestades, et ELi poliitika- ja juhtimisraamistik sisaldab juba teatavaid siduvaid ja mittesiduvaid poliitilisi eesmärke, võrdlusaluselisi ja näitajaid sellistes valdkondades nagu eelarve, sotsiaalküsimused, energia ja kliima, tuginemata terviklikule, sidusale ja ühisele poliitilisele strateegiale;
- I. arvestades, et kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamiseks on vaja kodanike suuremat teadlikkust;
- J. arvestades, et eel- ja järelhindamised on olulised vahendid tagamaks, et ELi poliitikal ei ole negatiivset mõju kestlikule arengule, eelkõige arengumaades, ning et selle positiivne mõju on maksimaalne; arvestades, et täieliku läbipaistvuse ja vastutuse tagamiseks tuleks need hinnangud avaldada;
- K. arvestades, et tegevuskava 2030 on üldine tegevuskava, mida tuleks rakendada igas riigis; arvestades, et kõikehõlmavuse põhimõtte järgi peaks iga riik kaaluma oma tegevuse mõju teistele, et tagada poliitikavaldkondade arengusidusus, mis on ELi poliitika keerukuse ja killustatuse tõttu liidu jaoks tõeline katsumus;
- L. arvestades, et seitsmenda keskkonnavalase tegevusprogrammi kohaselt peab komisjon hindama liidu toidu- ja mittetoidukaupade tarbimise globaalset keskkonnamõju;
- M. arvestades, et tulemusliku arengukoostöö ülemaailmsel partnerlusel (GPEDC) võiks olla oluline roll järelevalve ja aruandluse tõenduspõhiste aspektide puhul, mis puudutavad kestliku arengu eesmärkide saavutamise seotud tulemuslikkuse põhimõtet, ning nende täielikuma rakendamise toetamisel kõigi osalejate poolt riiklikul tasandil; arvestades, et GPEDC peaks tagama selgelt määratletud koostöökanalid teatud arengukoostöö osalistele, kes ei ole OECD rahastajad, sh uued rahastajad, kodanikuühiskonna organisatsioonid, eraisikutest filantroobid, finantsinstitutsioonid ja erasektori ettevõtted;
- N. arvestades, et kestliku arengu eesmärkide rahastamine on suur katsumus, mis ei eelda ainult ELi ja selle liikmesriikide suurt poliitilist pühendumust, vaid ka tugevat ja ülemaailmselt partnerlust ning kõigi erinevate rahastamisviiside (riigisiseseid ja rahvusvahelisi vahendeid, avaliku ja erasektori vahendeid ning innovaatilisi rahastamisallikaid) kasutamist; arvestades, et erasektori rahastamine on erakordselt oluline, kuid ei tohiks asendada avaliku sektori rahastamist;
- O. arvestades, et kestliku arengu eesmärkide saavutamine ei sõltu üksnes piisavast rahastamisest, vaid ka muudest kui rahalistest meetmetest, nagu on tunnistatud tegevuskavas 2030;
- P. arvestades, et siseriiklike vahendite tõhus kasutuselevõtt on asendamatu tegur selleks, et saavutada kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärgid; arvestades, et ettevõtete maksudest kõrvalehoidumine ja maksustamise vältimine mõjutab eriti arengumaid;
- Q. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatakse, et liidu arengukoostöö poliitika esmane eesmärk on vaesuse vähendamine ja pikemas plaanis selle kaotamine;

Neljapäev, 14. märts 2019

- R. arvestades, et ÜRO kestliku arengu kõrgetasemeline poliitiline foorum (edaspidi „kõrgetasemeline foorum“) kohtub tippkohtumisel ÜRO Peaassamblee egiidi all 2019. aasta septembris, et teha kokkuvõtte kestliku arengu tegevuskava rakendamise tervikuna, vaadates põhjalikult läbi kestliku arengu eesmärkide täitmiseks tehtud edusammud, ning kohtub ministrite tasandil 2019. aasta juulis, et vaadata läbi kestliku arengu eesmärkide nr 4 („Kvaliteetne haridus“), nr 8 („Inimväärne töö ja majanduskasv“), nr 10 („Ebavõrdsuse vähendamine“), nr 13 („Kliimameetmed“), nr 16 („Rahu, õigus ja tugevad institutsioonid“) ja nr 17 („Partnerlus eesmärkide nimel“) valdkonnas tehtud edusammud, ning selle järel igal aastal, et hinnata nende eesmärkide saavutamiseks tehtud edusamme, mida ei käsitletud 2019. aasta temaatilises ülevaates;
- S. arvestades, et ÜRO Peaassamblee kestliku arengu eesmärgi käsitlev tippkohtumine annab ELile ja selle liikmesriikidele võimaluse tõsta esile nende edusammud, mida nad on teinud kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide kõikehõlmaval edendamisel;
- T. arvestades, et tegevuskava 2030 järelmeetmete ja läbivaatamisprotsessil ÜROs ei ole EL alati üksmeelselt hääletanud, eelkõige seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste valdkonnas;
- U. arvestades, et kõrgetasemeline foorum annab ELile ja selle liikmesriikidele võimaluse vaadata läbi oma edusammud tegevuskava 2030 edendamisel vabatahtlike riiklike ülevaadete kaudu ning olla juhtivas rollis suurima ametliku arenguabi andjana ning kestlikkusmeetmete ja keskkonnapoliitika edasiviiva jõuna; arvestades, et nende vabatahtlike riiklike ülevaadete eesmärk on hinnata kestliku arengu eesmärkide täitmisel tehtud edusamme ning juhtida tähelepanu olemasolevatele puudujääkidele ja probleemidele;
- V. arvestades, et ametlikul arenguabil on väga oluline roll kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmisel, eelkõige madala sissetulekuga riikides ning äärmise vaesuse ja ebavõrdsuse vastu võitlemisel, juhul, kui peetakse kinni arengu tõhususe põhimõtetest, nagu riigi isevastutus, läbipaistvus ja aruandekohuslus, keskendumine tulemustele ja kaasavus;
- W. arvestades, et tegevuskava 2030 keskmes on põhimõte, et kedagi ei jäeta kõrvale; arvestades, et 2017. aastal oli ligikaudu 22,5 % ELi elanikkonnast vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus ning 6,9 % ELi elanikkonnast elas endiselt suures materiaalses puuduses⁽¹⁾; arvestades, et ebavõrdsusel on palju sotsiaalseid tagajärgi, näiteks suured erinevused heaolu ja elukvaliteedi vahel, sealhulgas kutsealaste võimaluste ja tervishoiu puhul;
- X. arvestades, et laste vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse tase on liidus püsivalt kõrge (2017. aastal 26,4 %); arvestades, et Euroopa sotsiaalõiguste samba kohaselt on lastel õigus kaitsele vaesuse eest ja et ebasoodsatest oludest pärit lastel on õigus erimeetmetele, et suurendada võrdseid võimalusi; arvestades, et varakult lastesse investeerimine toob kaasa märkimisväärselt kasu lastele ja ühiskonnale tervikuna ning on ülioluline ebasoodsate olude nõiaringselt välja murdmiseks varajases lapsepõlves;
- Y. arvestades, et viimase viie aasta jooksul on EL teinud edusamme peaaegu kõigi kestliku arengu eesmärkide täitmisel ja et 27 liikmesriigist 7 on ülemaailmse kestliku arengu eesmärkide indeksi järgi 10 esimese riigi hulgas, ning arvestades, et kõik 27-liikmelise ELi liikmesriigid on esimese 50 riigi hulgas (156 riigi seas)⁽²⁾; arvestades, et mõned liikmesriigid isegi juhivad kestliku arengu eesmärkide täitmist; arvestades, et ELil ikka veel puudub kestliku arengu eesmärkide rakendamise strateegia;
- Z. arvestades, et riikide vahel ja riikide sees valitseb suur ja kasvav ebavõrdsus võib kaasa tuua märkimisväärsed sotsiaalseid ja majanduslikke kulusid; arvestades, et ebavõrdsus on selges vastuolus kestliku arengu eesmärgiga;

⁽¹⁾ Eurostat 2017, 16. oktoobri 2018. aasta andmed.

⁽²⁾ Aruteludokument „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“, lk 7 (https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_30-01_en_web.pdf).

Neljapäev, 14. märts 2019

- AA. arvestades, et komisjoni teatistes on paremat õigusloomet selgesõnaliselt mainitud kui veel üht võimalust, et tagada kestliku arengu edasine integreerimine ELi poliitikasse ⁽¹⁾;
- AB. arvestades, et komisjoni 19. juuli 2018. aasta töödokumendis HIVi/AIDSi, viirusliku hepatiidi ja tuberkuloosi vastase võitluse kohta Euroopa Liidus ja selle naaberriikides (SWD(2018)0387) rõhutatakse, et viirusliku hepatiidi seireandmetes on lünki ja puudujääke, mistõttu on keeruline hinnata seda, kui kaugel on ELi liikmesriigid kestliku arengu eesmärgi saavutamisest;
- AC. arvestades, et komisjoni 1. märtsi 2017. aasta valge raamat Euroopa tuleviku kohta (COM(2017)2025) ei sisaldanud kestlikku arengut ega tegevuskava 2030 ELi tuleviku visiooni või narratiivina;
- AD. arvestades, et ÜRO Lastefondi 2018. aasta märtsis avaldatud aruandes „Progress for Every Child in the SDG Era“ tuvastati, et puuduvad andmed 64 riigi kohta ning et 37 riigis ei ole kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtud piisavalt edusamme; arvestades, et rohkem kui pool miljardit last elab riikides, kus ei ole võimalik kestliku arengu eesmärgi mõõta;
- AE. arvestades, et inimväärne töö on õiglase ja kaasava majanduskasvu alus ning arengu ja sotsiaalse arengu keskne tegur; arvestades, et koos sotsiaalse kaitsega neile, kes ei leia tööd või ei saa tööd teha, võib see vähendada ebavõrdsust ning aidata oluliselt kaasa sotsiaalsele ja majanduslikule arengule;

Euroopa juhtpositsioon universaalsete väärtuste edendamisel mitmepoolses raamistikus inimeste, planeedi ja jõukuse nimel

1. rõhutab, et ülemaailmsete keeruliste probleemide lahendamiseks on vaja terviklikku ja integreeritud reageerimist ning kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 võib seda pakkuda;
2. rõhutab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 eesmärk on saavutada kõigi jaoks suurem heaolu maakera võimaluste piires ja õiglase maailm, jätmata kedagi tagaplaanile, ning et kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks tuleb kestliku arengu nelja peamist sammu (sotsiaal-, keskkonna-, majandus- ja juhtimise sammu) käsitleda terviklikult; rõhutab asjaolu, et kestlik areng on liidu põhieesmärk, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 3 lõikes 3, ning sellel peaks olema Euroopa tulevikku käsitlevas arutelus ja narratiivis keskne roll; rõhutab lisaks, et kestliku arengu eesmärkide rakendamine peaks viima paradigmuuatuseni ja looma ELi üldise pikaajalise majandusmudeli, mis asendaks praeguse strateegia „Euroopa 2020“;
3. rõhutab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamine on tihedalt seotud Euroopa väärtuste ja huvidega ning kujutab endast märkimisväärset uuendust, mis võib elavdada mitmepoolsel ja rahvusvahelisel koostööl põhinevat maailmakorda;
4. tuletab meelde, et kõikide eesmärkide puhul on kõiki asjakohaseid näitajaid käsitlevaid andmeid vaja süstemaatiliselt esitada sugupoolte ja muude omaduste lõikes;
5. rõhutab, et liit peaks uuendama oma kohustust olla koos liikmesriikide ning nende kohalike ja piirkondlike omavalitsustega kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide rakendamisel ülemaailmse teerajaja rollis, kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega ja tihedas koostöös rahvusvaheliste partneritega; tuletab meelde, et ELi poliitiline pühendumus peaks kajastuma mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027; rõhutab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 peab veelgi kiirendama ELi sise- ja välistegevuse ja selle muude poliitikavaldkondade koordineeritud käsitlust ning liidu rahastamisvahendite sidusust, et võimaldada ülemaailmset reageerimist ja pühendumist kestlikule majanduskasvule ja arengule;

⁽¹⁾ Komisjoni teatis „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud. Euroopa tegevus jätkusuutlikkuse tagamiseks“ (COM (2016) 0739).

Neljapäev, 14. märts 2019

6. rõhutab, et kestliku arengu eesmärkide elluviimine nõuab tõhusat koostööd ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning seejuures subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimist; rõhutab, et selles koostöös on tähtis roll keskkonna ja kestliku arengu nõuandekomisjonidel, ning on seisukohal, et nende kaasamist tuleks kõigil valitsemistasanditel suurendada;
7. peab tervitatavaks asjaolu, et paljud liikmesriigid ja ELi mittekuuluvad partnerriigid on teinud märkimisväärsed jõupingutusi, et töötada välja kestliku arengu eesmärkide rakendamiseks vajalikud mehhanismid ja strateegiad ning integreerida need oma poliitikasse ja valitsemisraamistikku; nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes ei ole veel selliseid mehhanisme välja töötanud, seda teeksid; rõhutab, et kui EL aitab kolmandatel riikidel sarnaseid meetmeid võtta ja julgustab neid seda tegema, aitab see kaasa võrdsete tingimuste saavutamisele; tunnistab, et ELi tasandil on endiselt vaja teha täiendavaid parandusi;
8. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama oma poliitikas kestliku arengu eesmärkide horisontaalse käsitluse;
9. tunnistab, et 2015. aastal kohustusid kõik Euroopa riigid, nii ELi kui ka ELi-välised riigid, pidama kinni kestliku arengu tegevuskavast 2030; on seisukohal, et seoses aruteluga Euroopa tuleviku üle tuleks kaaluda kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks üleeuroopalise raamistiku loomist, millesse kuuluksid ELi liikmesriigid, Euroopa Majanduspiirkond, ELiga assotsieerimislepingu sõlminud riigid, ELi kandidaatriigid ja EList lahkumise järel ka Ühendkuningriik; rõhutab, kui oluline on edendada kõikidel tasanditel toimuvaid parlamendi arutelusid;
10. kiidab heaks komisjoni aruteludokumendi „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“, milles on esitatud kolm stsenaariumi selle kohta, kuidas EL võiks kestliku arengu eesmärgi edendada; pooldab esimest stsenaariumi, milles on välja pakutud kestliku arengu eesmärkide rakendamiseks vajalikku ELi ja liikmesriikide tegevust suunav üldstrateegia; on seisukohal, et Euroopa tuleviku kontekstis võib vaid säästev Euroopa olla edasiviiv lahendus kodanike ja planeedi heaolu ja jõukuse tagamiseks;
11. peab kahetsusväärseks, et komisjon ei ole veel välja töötanud integreeritud ja terviklikku kestliku arengu eesmärkide rakendusstrateegiat;
12. rõhutab, kui oluline on ametlik arenguabi kui peamine vaesuse kaotamise vahend, ning tuleb meelde ELi ja liikmesriikide vastavat ametliku arenguabi kohustust, sealhulgas kohustust eraldada 0,7 % kogurahvatulust ametlikule arenguabile, kusjuures 0,15–0,20 % kogurahvatulust vähim arenenud riikidele suunatud ametlikule arenguabile; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles taaskinnitama viivitamata oma pühendumist eesmärgile, mille kohaselt eraldatakse ametlikule arenguabile 0,7 % kogurahvatulust, ning ametlikku arenguabi järk-järgult suurendama, et jõuda selle eesmärgini selge tähtaja jooksul; kutsub liikmesriike üles koostama individuaalsete ametliku arenguabi eesmärkide saavutamiseks kontrollitavaid iga-aastaseid tegevuskavu; rõhutab, et kuna ametlikule arenguabile 0,7 % kogurahvatulust eraldamise eesmärgi saavutamise eest vastutavad nii EL kui ka liikmesriigid, on liikmesriigid aruandekohustuslikud nii riikide parlamentide kui ka Euroopa Parlamendi ees;
13. tunnistab, et kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks tuleb kaitsta tervisele tekkivat kasu ja edusamme on vaja kiirendada; märgib, et kuigi maailmas on tervishoiu alal tehtud mitmel rindel märkimisväärsed edusamme, on endiselt lahendamata palju probleeme, näiteks stabiilsete riikide elanikkonna ning ebakindlas ja vähekaitsitud keskkonnas elavate inimeste vahelise tervisealase ebavõrdsuse vähendamine, samuti tervisealase ebavõrdsuse vähendamine igas riigis endas;
14. tunnistab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 on tõhustanud ülemaailmse tervishoiu käsitlemist poliitilise prioriteedina; märgib, et terve elanikkond on kestliku arengu seisukohast ning seega vaesuse kaotamise, rahumeelse ja kaasava ühiskonna edendamise ning keskkonna kaitsmise jaoks otsustava tähtsusega; rõhutab, et tervis on samuti tulemus ja näitaja, mis kajastab paljude eesmärkide ja kogu kestliku arengu tegevuskava 2030 edu;
15. rõhutab, et EL on üldiselt suutnud oma kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada ja lahutada need majanduskasvust, aidates nii jõuliselt kaasa üleilmsetele jõupingutustele, ning seejuures on võetud arvesse ka ELi impordis ja ekspordis sisalduvat heidet⁽¹⁾; märgib siiski, et nii ELi kui ka maailma tasandil on vaja rohkem pingutada;

⁽¹⁾ Komisjoni teatist „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ (COM(2018)0773) toetav analüüs.

Neljapäev, 14. märts 2019

ELi strateegiliste ja ühismeetmete tõhustamine ülemaailmsete eesmärkide saavutamiseks

16. palub komisjonil analüüsida põhjalikult praeguse poliitika ja selle rakendamise puudusi, et teha kindlaks koostoime ja ebakõlade kriitilised valdkonnad; palub komisjonil määrata edasiste viivitusteta selgelt kindlaks, milliseid meetmeid tuleb 2030. aastaks võtta seoses poliitika ja õigusaktide, statistika ja eristatud andmete kogumise ning juhtimise ja rakendamisega, et luua 2019. aasta lõpuks kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmist käsitlev terviklik strateegia;

17. nõuab tungivalt, et komisjon koostaks kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamiseks põhjaliku, üldise ja kõikehõlmava strateegia, lõimides kestliku arengu eesmärgid täielikult ELi poliitikasse ja juhtimisse, andes nii ELi institutsioonidele kui ka liikmesriikidele suuniseid kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise, järelevalve ja läbivaatamise kohta ning esitades üksikasjalikud tegevuskavad, konkreetset eesmärgid ja tähtajad; palub komisjonil tagada, et see strateegia käsitleks kestliku arengu eesmärkide omavahelisi seoseid;

18. palub komisjonil tugevdada oma koostööd ÜRO ja ELi liikmesriikidega, et toetada ÜRO käimasolevat reformi, nii et see võimaldaks rakendada kestliku arengu tegevuskava 2030;

19. tuletab meelde, et kõik kestliku arengu eesmärgid on laste õiguste täitmise seisukohast asjakohased; rõhutab, kui oluline on rakendada ELi välissuhete kontekstis laste õiguste edendamist ja kaitset käsitlevaid ELi suuniseid; palub komisjonil jälgida lapse õiguste alaseid edusamme liidu välisprogrammides ning selle kohta aru anda;

20. palub komisjonil, kes paneb keskse aluse säästva Euroopa ülesehitamisele, juhtida sellise säästva toidutootmise ja -tarbimise mudeli arendamist, mis kaitseb ja hoiab ära toidusüsteemide survet tervisele ja keskkonnale ning toob majanduslikku kasu põllumajandustootjatele, ettevõtetele ja kodanikele;

21. palub komisjonil teha koostööd peamiste sidusrühmadega kõigil tasanditel, et tagada tervislik elu ja edendada kõigi inimeste heaolu igas vanuses, pidades eelkõige silmas vajadust muuta tervishoid kergemini kättesaadavaks, taskukohasemaks, tõhusamaks ja jätkusuutlikumaks, käsitleda mittenakkuslike haiguste riskifaktoreid terviklikumalt, vahetades parimaid tavasid ning tugevdades suutlikkust ennetada ja ohjata ülemaailmseid terviseohte, nagu antimikroobikumiresistentsus;

22. kutsub komisjoni üles ühtlustama programmilist, rahastamis- ja tegevuspoliitikat, lähenemisviise ja meetodikaid ÜRO ja selle partneritega, kui see võib suurendada tõhusust ja tulemuslikkust, et parandada tõhusust mitmete ühiste prioriteetide puhul, nagu sooline võrdõiguslikkus, reproduktiivtervis, emade, vastsündinute, laste ja noorukite tervis, kliimamuutused ja keskkond, ning võidelda ebavõrdsuse ja vaesuse vastu;

23. rõhutab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 rahastamiseks on äärmiselt oluline tagada õiglane maksustamine ja läbipaistvus, võidelda maksustamise vältimise ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, kaotada ebaseaduslikud rahavood ja maksuparadiisid ning suurendada riigisiseste vahendite kasutuselevõtmist; kordab oma üleskutset hinnata liikmesriikide ja ELi maksupoliitika ülekanduvat mõju arenguriikidele, tagades poliitikavaldkondade arengusidususe;

24. rõhutab, kui tähtis on nii ELis kui ka kogu maailmas vähendada sotsiaalset ja majanduslikku ebavõrdsust ning edendada soolist võrdõiguslikkust; tuletab meelde kestliku arengu tegevuskava 2030 aluspõhimõtet, mille kohaselt ei tohi kedagi kõrvale jätta; kutsub seetõttu komisjoni üles pöörama erilist tähelepanu ühiskonna kõige tõrjutumale ja vähemkaitsstud osale, et tagada täielik kaasatus;

25. kutsub komisjoni üles edendama jätkusuutlikke ülemaailmseid väärtusahelaid koos nõuetekohase hoolsuse süsteemide kehtestamisega äriühingutele, pöörates tähelepanu kogu tarneahelale, kuna see ergutaks ettevõtteid investeerima vastutustundlikumalt ja stimuleeriks kestlikkust käsitlevate peatükkide tõhusamat rakendamist vabakaubanduslepingutes, sh korruptsioonivastase võitluse, läbipaistvuse, maksustamise vältimise vastase võitluse ja vastutustundliku ärikäitumise valdkonnas;

Neljapäev, 14. märts 2019

26. on seisukohal, et kestliku arengu eesmärgid peaksid olema ELi kestliku arengu ja kaasava majanduskasvu strateegia keskmes; rõhutab vajadust sätestada selgelt ühised näitajad, võrdlusalused ja eesmärgid ning analüüsida, kui kaugel on sihtide ja eesmärkide saavutamine, millised on nende saavutamiseks vajalikud meetmed ja milliste vahendite abil neid rakendatakse; rõhutab, et ELi kestliku arengu tegevuskava 2030 strateegias tuleks samuti kirjeldada, millal ja kuidas viib liit läbi kestlikkuse mõjuhindanguid, et tegeleda olemasolevate lünkadega, anda olemasolevale poliitikale uus suund ja töötada välja uusi seadusandlikke ettepanekuid või vaadata liidu õigusaktid läbi, tagades samal ajal järjepidevuse ja koordineerivad meetmed nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil; kutsub seetõttu komisjoni ja nõukogu kõigis oma koosseisudes seda tööd viivitamata jätkama;

27. on seisukohal, et Euroopa poolaasta peaks hõlmama parlamenti ja olema kooskõlas kestliku arengu tegevuskavaga 2030 ning et protsessi tuleks kaasata jätkusuutlikkuse kontrolli; kutsub seetõttu komisjoni üles olemasolevat Euroopa poolaasta protsessi täiendavalt kohandama; rõhutab, et seejuures oleks eelkõige nõutav, et Euroopa poolaasta puhul võetaks terviklikult arvesse kestliku arengu eesmärkide kõiki aspekte;

28. nõuab tungivalt, et komisjon töötaks välja tervikliku strateegia, et toetada investeeringuid, mis suurendavad keskkonnasäästlikkust, ning tagada nõuetekohane seos kestliku arengu eesmärkide ja Euroopa poolaasta vahel;

29. rõhutab vajadust määrata selgelt kindlaks, milliseid samme tuleb igal valitsemistasandil eesmärkide ja sihtide rakendamiseks astuda, järgides samal ajal subsidiaarsuse põhimõtet; nõuab selgete ja sidusate kestliku arengu meetmete kehtestamist asjakohasel (riiklikul, piirkondlikul, kohalikul) tasandil neis liikmesriikides, kus neid veel kehtestatud ei ole; rõhutab, et ühtse lähenemisviisi tagamiseks peaks komisjon andma selle protsessi kohta suuniseid; nõuab mitmetasandilist lähenemisviisi, et luua kestliku arengu eesmärkide rakendamise küsimuses parem mõistmine, suur kaasatus ja jagatud vastutus;

30. väljendab heameelt selle üle, et kestliku arengu kohta ELis avaldati teine Eurostati seirearuanne, mis on samm edasi täieõigusliku ELi seiremehhanismi loomise suunas;

31. rõhutab, et komisjon peab kestliku arengu eesmärkide ja kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamiseks ja peavoolustamiseks välja töötama integreeritud, tõhusa ja osalusel põhineva seire-, aruandlus- ja läbivaatamisraamistiku, mis on kooskõlas ÜRO ülemaailmse näitajate raamistikuga ning mis kogub riiklikul ja piirkondlikul tasandil teavet ja asjakohaseid eristatud andmeid, tunnistades samas, et Eurostatil ei ole üksinda võimalik kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtavate edusammude kõiki aspekte täielikult arvesse võtta; rõhutab, et eesmärkide ülekanduvat mõju ning omavahelist seotust ja jagamatut olemust on vaja arvesse võtta, ning nõuab, et Eurostatile antaks ka volitus esitada iga liikmesriigi kohta järjepidevalt aruande, milles käsitletakse kestliku arengu eesmärkide saavutamise tulemuslikkust, võttes aluseks ühtsed näitajad;

32. rõhutab vajadust mitmesuguste näitajate järele, mis ei ole oma olemuselt üksnes majanduslikud ja mis kajastavad kestliku arengu eesmärkide ümberkujundavat olemust, eelkõige seoses eesmärgiga kaotada vaesus kõigis selle vormides, ning mida tuleks mõõta kestliku arengu eesmärkide saavutamise seisukohast oluliste eristatud andmete alusel; rõhutab, et Eurostat peab kehtestama konkreetsed edunäitajad, mis käsitlevad kestliku arengu eesmärkide ELi sisest rakendamist vastavatel valitsemistasanditel;

33. tuletab meelde ELi olulist rolli läbipaistvuse, vastutuse ja jätkusuutlikkuse standardite tõhustamisel ülemaailmsetes väärtusahelates; rõhutab, et EL on õigustloov jõud ja majandusjõud ning peab seetõttu olema hea tava ja ülemaailmsete normide kehtestamise eestvedajaks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles toetama läbiraakimisi siduva ÜRO lepingu sõlmimiseks, mis käsitleb rahvusvahelisi korporatsioone ja inimõigusi;

34. kutsub ELi liikmesriike üles esitama andmeid viirusliku hepatiidi tõhusaks seireks kooskõlas Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse kehtestatud näitajatega ning kutsub komisjoni üles seda protsessi tähelepanelikult jälgima kooskõlas oma 2016. aasta novembri teatises „Euroopa jätkusuutliku tuleviku järgmised sammud“ võetud kohustusega;

Neljapäev, 14. märts 2019

35. rõhutab, kui oluline on tõsta teadlikkust kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle eesmärkide ümberkujundavast potentsiaalst; tuletab meelde vajadust kaasata kodanikke ja kodanikuühiskonna organisatsioone kogu rakendus- ja järelevalveprotsessi; rõhutab Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide olulist rolli;

36. toonitab, kui oluline on kestliku arengu tegevuskava 2030 küsimuses tehtud ELi edusammude järelevalve puhul läbipaistvus ja demokraatlik aruandekohustus, ning rõhutab sellest tulenevalt kaasseadusandjate rolli selles protsessis; on seisukohal, et ELi toimimise lepingu artikli 295 kohase siduva institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimine oleks selles valdkonnas sobiv koostööraamistik;

37. palub komisjonil ja liikmesriikidel täiendada kättesaadavat teavet ja suurendada kodanike teadlikkust kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmise vajadusest;

38. rõhutab, et mitmeaastane finantsraamistik peab vastama kestliku arengu tegevuskavale 2030 ja tagama kestliku arengu suurema integreerimise kõikidesse rahastamismehhanismidesse ja eelarveridadesse; kutsub seetõttu komisjoni üles suurendama aruandekohustust ühiste tulemuste saavutamise eest mitmeaastase finantsraamistiku kaudu; kordab oma seisukohta, milles ta nõuab tulevase mitmeaastase finantsraamistiku kohustuslikku muutmist, mis toimub pärast mitmeaastase finantsraamistiku toimimise läbivaatamist ja milles võetakse arvesse kestliku arengu eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude hinnangut; rõhutab vajadust kontrollida olemasolevate poliitikameetmete kavandatud rahastamispa-kette, et tagada sidusus kestliku arenguga;

39. on seisukohal, et kestliku arengu tegevuskava 2030 õigeaegseks ja edukaks rakendamiseks on vaja ELis märkimisväärselt kiirendada keskkonnahoidlike investeeringuid, innovatsiooni ja majanduskasvu, ning rõhutab, kui oluline on uuenduslike ja olemasolevate rahastamisvahendite, näiteks keskkonnahoidlike riigihangete ulatuslikum kasutuselevõtt, ning et praegusele investeerimispoliitikale on kiiresti vaja erinevaid lähenemisviise, pidades eelkõige silmas keskkonnale kahjulike toetuste järkjärguliselt kaotamist;

40. tunneb heameelt, et institutsioonid ja erasektor eraldavad kestliku arengu eesmärkide rahastamiseks üha rohkem rahalisi vahendeid, ning rõhutab, kui oluline on tugev jätkusuutlik finantsraamistik, sh pankadele kehtestatud kapitalinõuete kalibreerimine ja süsinikurikaste varade usaldatavusnõuded, kindlustusettevõtete suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded ning institutsionaalsete investorite ja varahaldurite kohustuste ajakohastamine;

Poliitikavaldkondade sidusus, koordineerimine ja kestliku arengu eesmärkide peavoolustamine

41. rõhutab, kui tähtis on kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise ja poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe saavutamise seisukohast otsuseid tegevate organite, eri organisatsioonide ja asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas kohalike omavalitsuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonide vaheline ja nende sisene parem koordineerimine ja koostöö;

42. tunneb heameelt selle üle, et komisjon võttis vastu 2019. aasta aruande poliitikavaldkondade arengusidususe kohta ja et poliitikavaldkondade arengusidusust püütakse paremini integreerida ELi lähenemisviisi kestliku arengu eesmärkide rakendamisel; tuletab meelde, et poliitikavaldkondade arengusidusus on ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud põhimõte, mis on ühtlasi oluline kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks;

43. tunnistab, et poliitikavaldkondade arengusidususe vahenditega on ELi poliitika kujundamist edukalt mõjutatud; nõuab täiendavaid jõupingutusi selle tagamiseks, et poliitikavaldkondade arengusidususe mehhanismide tulemusena võetaks arengueesmärke arvesse ka arenguga mitteseotud poliitikas;

44. rõhutab, et poliitikavaldkondade arengusidusus on poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe keskse tähtsusega element ja annab sellesse suure panuse; soovib tungivalt, et poliitikavaldkondade arengusidususe parimaid tavaid ja sellest saadud õppetunde kasutataks poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe edasi arendamiseks ja juurutamiseks;

Neljapäev, 14. märts 2019

45. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kinnitama oma pühendumist poliitikavaldkondade arengusidususele, kuna see annab olulise panuse suurema poliitikavaldkondade kestliku arengu sidususe saavutamisse kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamiseks võetavates meetmetes; rõhutab vajadust tõhustada poliitikavaldkondade arengusidususe mehhanisme kõigis ELi institutsioonides ja poliitika kujundamise protsessides ning tagada, et seda põhimõtet järgitakse piisavalt mõju korrapärase eelhindamise käigus ning kehtestades asjakohased aruandlus- ja leevendamismehhanismid;

46. on seisukohal, et poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus tähendab seda, et edaspidi tuleb kõik ELi tasandi rahastamisvahendid ja muud abivahendid kavandada, rakendada ja neid kontrollida kestliku arengu eesmärkide saavutamist silmas pidades, mistõttu komisjonil tuleb kiiresti tekitada igal tasandil selleks vajalik poliitiline suutlikkus;

47. nõuab, et komisjon võtaks vastu järelmeetmete tegevuskava koostöös poliitikavaldkondade arengusidususe välishindamisega, milles nõutakse selget normide kogumit nimetatud kontseptsiooni rakendamiseks; kordab oma üleskutset määratlada selgelt kõigi ELi institutsioonide kohustused poliitikavaldkondade arengusidususe saavutamiseks;

48. kordab oma nõudmist arutada poliitikavaldkondade arengusidususe küsimust Euroopa Ülemkogu tasandil, et anda impulss selle mehhanismide rakendamiseks 2030. aasta kestliku arengu tegevuskava eesmärkide täitmist silmas pidades; on veendunud, et nagu poliitikavaldkondade arengusidususe välishindamisel märgiti, saab selle käsitlus edeneda ja anda tulemusi üksnes juhul, kui ELis on selleks olemas poliitiline tahe;

49. ELi toimimise lepingu artiklis 208 väljendatud poliitikavaldkondade arengusidususe edendamise õiguslikku kohustust arvestades rõhutab, et EL peab aktiivselt alustama dialoogi arenguriikide ja -piirkondadega, et arutada olulisemaid poliitikaalgatusi, mis võivad neid mõjutada;

50. rõhutab, et ELil on ühed maailma rangeimad keskkonnastandardid, ja et ELi ettevõtted edestavad ülemaailmseid konkurente, mistõttu nähakse ELi ka kui vabaduse ja demokraatia kantsi, mille stabiilsed institutsioonid tuginevad õigusriigile ja elujõulisele kodanikuühiskonnale; on seisukohal, et EL võiks seetõttu otsustavamalt edendada oma praeguseid keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisstandardeid;

51. peab tervitatavaks, et üldasjade nõukogu raames loodi 2030. aasta tegevuskava käsitlemiseks tööühm; sidusa poliitika tagamiseks nõuab kestliku arengu eesmärkide koostööstamise- ja koostöömehhanismide loomist nii Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel kui ka nende siseselt; toonitab, et institutsioonidevahelises kokkuleppes kestliku Euroopa saavutamiseks aastaks 2030 tuleks sellised mehhanismid selgelt piiritleda ja kindlaks määrata, kuna 2030. aasta tegevuskava edukaks rakendamiseks on kolme institutsiooni vaheliste poliitiliste protsesside sidususel kriitiline tähtsus; nõuab edaspidi kõigi kolme institutsiooni kaasamist kestliku arengu eesmärke käsitleva mitmeid sidusrühmi ühendava platvormi töösse ning märgib, kuivõrd tähtis on kaasata sellesse platvormi kõik asjaomased osapooled, sealhulgas vabauhendused;

52. on veendunud, et vastavalt partnerlusi käsitlevale kestliku arengu eesmärgile nr 17 tuleks praeguse kestliku arengu eesmärke käsitleva mitmeid sidusrühmi ühendava platvormi rolli kaasajastada ja kaasata see ametlike ja institutsiooni-devaheliste konsultatsioonide raamistikku;

53. rõhutab arengukoostöö tähtsust 2030. aasta tegevuskava rakendamise toetamiseks arengumaades; tervitab kestliku arengu eesmärkide integreerimist uude Euroopa arengukonsensusesse; tuletab meelde, et vaesuse kaotamine (kestliku arengu eesmärk nr 1) peab jääma ELi arengukoostöö peaeesmärgiks; tuletab meelde, et kestliku arengu eesmärgid nr 1 ja 2 on olemuslikult seotud; kinnitab, et saavutatule vaatamata ei suudeta ilmselt rakendamise praeguse tempo ja kohaldamisala juures edendada kestliku arengu eesmärgi nr 2 eesmärkide saavutamiseks vajalikku pöördelist muutust; nõuab, et tehtaks rohkem, et järgida 2017. aastal kestliku arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi korraldatud kestliku arengu eesmärgi nr 2 temaatilise läbivaatamise põhjal antud soovitusi;

Neljäpäiv, 14. märts 2019

54. kordab oma nõudmist integreerida kestliku arengu eesmärkide järgimine kõigisse poliitikavaldkondadesse; tervitab komisjoni lubadust integreerida kestliku arengu eesmärgid oma parema õigusloome tegevuskavasse ning toonitab võimalust strateegiliselt kasutada parema õigusloome vahendeid komisjoni teostatavatel sõltumatutel hindamistel, mis käsitlevad ELi poliitikavaldkondade sidusust 2030. aasta tegevuskavaga ja tema arengukoostöö poliitikat; palub komisjonil kiiresti läbi vaadata parema õigusloome tegevuskava suunised ning veelgi tõhustada ja kontrollida oma eelhindanguid, selleks et tagada kestliku arengu eesmärkide täitmisel täielik poliitikavaldkondade arengusidusus ning nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil edendada sünergiat, saada kaasnevat kasu ja vältida kasuga kaasnevaid kaotusi;

55. nõuab parlamendikomisjonide tegevuse kooskõlastamist, et jälgida, kuidas EL täidab 2030. aasta tegevuskavaga võetud kohustusi, ja võtta järelemeetmeid;

56. palub, et Euroopa Parlamendi esimeeste konverents ja komisjonide esimeeste konverents hindaksid parlamendi praeguse ülesehituse sobivust, et tagada parlamendi suutlikkus kõiki poliitikavaldkondi läbivalt, põhjalikult ja tulemuslikult jälgida seda, mida ELi sise- ja välispoliitikas tehakse kestliku arengu eesmärkide täitmiseks;

57. nõuab, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon teeksid tööd ühtse kestlikkusdeklaratsiooni koostamiseks, mis seoks kestliku arengu eesmärgid parlamendi järgmise ametiaja mitmeaastaste institutsioonidevaheliste prioriteetidega;

58. toonitab mõjude korrapäraste ja piisavate eel- ja järeldhindangute tähtsust 2030. aasta tegevuskava parema integreerimise ja paremate tulemuste tagamisel; toonitab, kui oluline on hinnata poliitikameetmete lühi- ja pikaajalisi tagajärgi ja nende võimalikku panust kestlikku arengusse; tuletab meelde aluslepingust tulenevat kohustust võtta arengukoostöö eesmärgid arvesse kõigis poliitikavaldkondades, mis võivad arengumaid mõjutada;

59. tuletab meelde, et arengumaades on kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks oluline mobiliseerida oma sisemaised ressursid; rõhutab, et ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) dokumendis „2015. aasta maailma investeerimisaruanne – rahvusvahelise investeerimisjuhtimise reformimine“⁽¹⁾ toodud hinnangu kohaselt kaotavad arengumaad igal aastal vähemalt 100 miljardit dollarit ettevõtte tulumaksu seetõttu, et suurfirmad hoiduvad maksudest kõrvale; väljendab seetõttu rahulolu komisjoni 15. oktoobri 2015. aasta talituste töödokumendiga „Collect More – Spend Better, Achieving Development in an Inclusive and Sustainable Way“ (SWD(2015)0198), milles püütakse seda probleemi käsitleda; väljendab samas kahetsust, et ei ole tehtud midagi konkreetset eelnimetatud komisjoni strateegia rakendamise tagamiseks; palub komisjoni esitada sisemaiste ressursside mobiliseerimise juhtprogrammi ettepanek, mis tagaks suuremad maksulaekumised ja võimaldaks kestliku arengu eesmärgi rahastada;

60. rõhutab vajadust tugevdada kohtadel tegutsejaid kui kestliku arengu vedajaid ning nõuab, et riikide parlamendid ning piirkondlikud ja kohalikud ametivõimud osaleksid rohkem kestliku arengu eesmärkide rakendamise kõigil etappidel, kavandamisest ja programmeerimisest kuni seire ja hindamiseni; palub ka, et komisjon rohkem abistaks linnu ja kohalikke ametivõime kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks vajalike tulemuslike strateegiate ja poliitikaalgatuste väljatöötamisel, elluviimisel ja seirel;

61. tervitab erasektori kasvavat toetust kestliku arengu eesmärkide saavutamisele; rõhutab, kui tähtis on luua keskkond, mis soodustaks uusi algatusi ning avaliku ja erasektori partnerlusi ning innustaks ettevõtjaid ühildama oma äristrateegiad kestliku arengu eesmärkidega;

62. tuletab meelde, et ÜRO hinnangu kohaselt tuleb kestliku arengu eesmärkide täitmiseks igal aastal investeerida 5–7 triljonit USA dollarit; rõhutab seepärast investeringute mobiliseerimise vajadust ning väljendab rahulolu ELi välisinvesteringute kava vastava potentsiaali üle;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2015ch0_KeyMessage_en.pdf

Neljapäev, 14. märts 2019

Vabatahtlikud riiklikud ülevaated ja ELi aruanne ÜRO Peaassamblee 2019. aasta kestliku arengu kõrgetasemelisele poliitilisele foorumile

63. õhutab liikmesriike korrapäraselt koostama kaasavaid ülevaateid saavutatust; soovib liikmesriikidel, kes ei ole veel kohustunud vabatahtlikke riiklikke ülevaateid koostama, teha seda vastavalt 2030. aasta tegevuskavale, ning neil liikmesriikidel, kes on juba ülevaated esitanud, panna kokku tulevaste regulaarsete ülevaadete koostamise ajakava;

64. kutsub komisjoni üles liikmesriikide vabatahtlikke ülevaateid korrapäraselt analüüsima, et hinnata edusamme ja häid tavasid; lisaks nõuab, et analüüsitaks vähimarenenud riikide vabatahtlikke riiklikke ülevaateid, et teha kindlaks vajadused, täita tühikud ja tõhustada abi ja koostööd, ning teha tihedalt koostööd OECDga, et töötada välja kestliku arengu eesmärkide eduka täitmise strateegiate ja sise- ja välispoliitiliste meetmete vastastikuse hindamise mehhanismid ning parandada kogemustevahetust ja kahjulike välismõjude seiret;

65. soovib komisjonil ja liikmesriikidel laiendada arengukoostöö ühist programmeerimist ja elluviimist, tuginedes kestliku arengu eesmärke käsitlevatele poliitilistele dialoogidele partnerriikidega, riiklikele arengukavadele ja vabatahtlikele riiklikele ülevaadetele ning võttes nõuetekohaselt arvesse riikide vastutust ja muid arengutõhususe põhimõtteid;

66. rõhutab kestliku arengu kõrgetasemelise poliitilise foorumi tähtsust kestliku arengu eesmärkide järeelmeetmetes ja järelevalves; toetab jõuliselt kõrgetasemelisel poliitilisel foorumil liidu võetud kohustust koostada vabatahtlik ülevaade; palub, et komisjon tunnustaks ELi juhtrolli 2030. aasta tegevuskava koostamisel ja elluviimisel ning et ta esitaks kõiki kestliku arengu eesmärke käsitleva põhjaliku kokkuvõtliku aruande; toonitab, et ELi aruandlus, sealhulgas tulevane ühine kokkuvõtlik aruanne arenguriikidele antava ELi toetuse kohta peaks sisaldama hetkeseisu ning praeguste puuduste ja lünkade analüüsi;

67. kutsub komisjoni olema kõrgetasemelise poliitilise foorumi protsessis eeskujuks; kutsub komisjoni tegema kolmandate riikidega koostööd 2030. aasta tegevuskava eesmärkide täitmiseks, sealhulgas ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kaudu;

68. nõuab, et kõrgetasemelise poliitilise foorumi ettevalmistustööde käigus tuleb korraldada Euroopas iga-aastane kestliku arengu eesmärke käsitlev foorum, millel saaksid osaleda ja nende eesmärkide täitmist arutada nii väljaspoolsed sidusrühmad kui ka vabaihendused ja parlamendiliikmed;

69. väljendab heameelt seoses 2019. aasta septembris ÜRO Peaassamblee egiidi all toimuval tippkohtumisel korraldatava kõrgetasemelise poliitilise foorumiga ja selle tulevase korraldamisega tippkohtumiste raames, kuna see võimaldab teha 2030. aasta tegevuskava raames kokkuvõtteid kõigi kestliku arengu eesmärkide täitmisest, ning ootab, et liit võtaks sellel tippkohtumisel liidrirolli; märgib, et liikmesriikide tulemused on erinevad, sõltuvalt muu hulgas asjaomastest kestliku arengu eesmärkidest ning riikide prioriteetsetest eesmärkidest ja sihtidest; rõhutab, et kestliku arengu eesmärgid on tihedalt seotud ning et nende täitmisel tuleks järgida ühtset, põhjalikku ja süsteemset käsitlust;

Pöörata 2019. aasta kõrgetasemelisel poliitilisel foorumil peatähelepanu kestliku arengu eesmärkidele

70. peab tervitatavaks kestliku arengu eesmärkide nr 4 („Kvaliteetne haridus“), nr 8 („Inimväärne töö ja majanduskasv“), nr 10 („Ebasõrdsuse vähendamine“), nr 13 („Kliimameetmed“), nr 16 („Rahu, õigus ja tugevad institutsioonid“) ja nr 17 („Partnerlus eesmärkide nimel“) eelseisvat põhjalikku läbivaatamist ning eeldab, et liit osaleb selles täiel määral; ootab, et lähiaastatel vaadatakse põhjalikult läbi ka kõik teised kestliku arengu eesmärgid, ning rõhutab 2030. aasta tegevuskava jagamatust ja eesmärkide vastastikust seotust;

Neljapäev, 14. märts 2019

71. kinnitab, et kestliku arengu ja jätkusuutliku ühiskonna saavutamiseks ning noorte võimaluste ja tööalase konkurentsivõime suurendamiseks on hädavajalik kvaliteetne haridus ja alghariduse üldkättesaadavus (kestliku arengu eesmärk nr 4); tunnistab, et kvaliteetne haridus pälvib paljudes liikmesriikides suurt tähelepanu ning rõhutab, et noorte töölesobivuse ja kvalifikatsiooni nõudva töö saamise tähtsaks eelduseks on tehniline ja kutseharidus; taunib samas asjaolu, et nii ELis kui ka väljaspool sõltuvad haridusvõimalused sageli ikka veel õppuri soost ja elukohast (maal või linnas); nõuab seepärast rohkem investeringuid, et parandada hariduse kvaliteeti ja vastavat taristut, pöörates suurimat tähelepanu ELi vähemarenenud piirkondadele ja muu maailma vähimarenenud riikidele;

72. soovib komisjonil ja liikmesriikidel tegeleda oma arengukoostöö poliitikas ja (ühisel) programmeerimisel süstemaatilisemalt kestliku arengu eesmärgi nr 8 („Inimväärted ja majanduskasv“) sihtidega; nõuab suuremat panustamist kestliku arengu eesmärgi nr 8 saavutamisse, kusjuures parandada tuleb tootmisvõimsusi, tulu tootmist, industrialiseerimist, säästva tarbimise ja tootmise skeeme, kaubandust, erasektori arengut, ärikeskkonda, taristut ja turismi;

73. tunnustab väikeste, keskmise suurusega ja mikroettevõtete, ühistute, kaasavate ärimodelite ja teadusinstituutide tähtsust majanduskasvu, tööõhõive ja kohaliku innovatsiooni mootoritena; nõuab, et kodumaise majandus- ja inimarengu stimuleerimiseks ja kiirendamiseks ning kestliku arengu eesmärkide ja Pariisi kokkuleppega kooskõlas oleva pikaajalise kestliku majanduskasvu toetamiseks tuleb edendada võrdseid tingimusi kestlikeks investeringuteks, industrialiseerimiseks ja (muu hulgas vastutustundlikuks) äritegevuseks, edendada rahandust ja maksustamist, teadust, tehnoloogiat, teadusuuringuid ja innovatsiooni; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles õhutama looma uusi ärimudeleid ning kasutama uute tehnoloogiate, näiteks tehisintellekti eeliseid;

74. toonitab erasektori kesket tähtsust kestliku arengu eesmärkide täitmise suunas liikumisel, kusjuures eriti olulised on vastutustundlikud ja kestlikud investeringud ning kaasava majanduskasvu kiirendamine, samuti vastutustundliku äritegevuse propageerimine ja omaksvõtmine; rõhutab sellega seoses vajadust investeerida sõbralikesse poliitikaraamistikesse, sealhulgas kestlikkuse tulemusnäitajatesse ja nõuetesse, mis võimaldaks integreerida kestlikkusriskid investeerimisotsustesse ja õigusriiki;

75. tunnistab, et ELi teadus-, arendus- ja innovatsioonikeskused ja -inkubaatorid on olulised kestliku arengu tugistruktuurid; palub seepärast liikmesriikidel ja komisjonil edendada äri ja teaduse vaheliste sidemete tugevdamist, et vahetada parimaid tavasid ja ergutada innovatsiooni; toonitab, et teaduse ja innovatsiooni rahastamisele peab lisanduma investeringute strateegiline käsitlus, mis aitab uuenduslikel lahendustel turule jõuda, kuna selleks on tihti peale tarvis kapitalimahukaid ja riskantseid investeringuid;

76. palub, et komisjon, kui ta kujundab oma arvamust tulevase ESF+ ja vajalike summade eraldamise kohta, peaks silmas kestliku arengu eesmärke; toonitab, et kestliku arengu eesmärkide edu liidus sõltub ambitsioonikast poliitikast ja selle toetamisest piisavate vahenditega;

77. kahetseb seda, et liikmesriikide saavutused kestliku arengu eesmärgi nr 10 täitmisel, täpsemalt tuluerinevuste ning vanusest, soost, puudest, rahvusest, päritolust, usutunnistusest, majanduslikust seisundist ja muudest teguritest tingitud ebavõrdsuse vähendamisel (mis võib suurendada sotsiaalset sidusust) on endiselt küllaltki erinevad ja need erinevused ei vähene, vaid hoopis kasvavad, nii riikide siseselt kui riikidevaheliselt, nii ELi sees kui ka väljaspool ELi; nõuab kasvava ebavõrdsuse kiiremat vähendamist ja kõigi jaoks võrdsete võimaluste edendamist, kaitsetumate ja puudustkannatavate elanikerühmade otest abistamist ning kestliku ja kaasava majanduskasvu, samuti inimarengu tekitamist; palub, et komisjon kestliku arengu eesmärgi nr 10 läbivaatamisel võtaks muu hulgas kasutusele paremad majandusliku ebavõrdsuse kriteeriumid;

Neljapäev, 14. märts 2019

78. tunnistab, et EL ja liikmesriigid on allkirjastanud ja ratifitseerinud Pariisi kokkuleppe ning et enamik liikmesriike nimetavad seda, koos 2030. aasta tegevuskavaga, oma rahvusvahelise koostöö poliitika nurgakiviks, ning mõned neist on lugenud esmatahtsaks võitluse kliimamuutuste ja nende mõjude vastu (kestliku arengu eesmärk nr 13); kutsub komisjoni ja liikmesriike üles teavitustrateegiate ja -tegevuste abil suurendama üldsuse ja poliitikute toetust kliimameetmetele ning tõstma teadlikkust kliimamuutuste vastaste meetmete kasulikest kaasmõjudest (näiteks õhukvaliteedi ja rahvatervise paranemine, loodusvarade kaitse, majanduskasv ja tööhõive kasv, suurem energiavarustuse kindlus ja energiaimpordi kulude vähenemine);

79. nõuab tegevuskava 2030 rakendamist tervikuna ning kooskõlastatult ja sidusalt Pariisi kliimakokkuleppega, sealhulgas seoses vajadusega ületada kiiremas korras puudujääk selles, mida tuleb teha ülemaailmse soojenemise piiramiseks ning kliimamuutustega kohanemiseks ja selle suuremaks rahastamiseks; tuletab meelde ELi võetud kohustust eraldada 20 % oma 2014–2020. aasta eelarvest (umbes 180 miljardit eurot) võitlusele kliimamuutuste vastu, sealhulgas oma välis- ja arengukoostöö poliitika kaudu;

80. kahetseb seda, et mõned Pariisi kokkuleppe osalised ei ole ikka veel oma kliimaeesmärke rangemaks muutnud, vaatamata sellele, et valitsustevahelise kliimamuutuste rühma eriaruandes toodi välja, milline hävitav mõju on üleilmse keskmise temperatuuri tõusul 1,5° C võrra, ning kuivõrd rängemad tagajärjed on temperatuuri tõusul 2° C võrra; väljendab heameelt aastekvootidega kauplemisel tehtava rahvusvahelise koostöö ning kolmandate riikide ja piirkondlike CO₂-turgude ühendamise üle; kutsub liitu üles õhutama rajama arengumaades ja tärkava turumajandusega riikides turupõhiseid heitkoguste piiramise skeme; märgib, et tänu tingimuste ühtlustamisele kogu maailmas aitab see piirata ülemaailmseid heitkoguseid, anda säästu, suurendada tegevustõhusust ja vähendada süsinikulekete ohtu;

81. rõhutab üleilmsete kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vajalikkust ning arengumaade kesksel rollil Pariisi kokkuleppe, 2030. aasta kestliku arengu tegevuskava ja Addis Abeba tegevuskava täitmisel, samuti pakilist vajadust aidata neil maadel anda nende riiklikult kindlaksmääratud panused; siinkohal väljendab heameelt selle üle, et võitlus kliimamuutuste vastu on hiljuti loodud Euroopa Kestliku Arengu Fondi prioriteet ning fondi eesmärk on mobiliseerida Aafrika ja ELi naabruskonna partnerriikides avaliku ja erasektori investeeringud;

82. toonitab, et EL peaks täielikus kooskõlas ÜRO 2030. aasta tegevuskava ja 17 kestliku arengu eesmärgiga jätkama üleminekut vähese CO₂-heittega, kliimanetraalsele, ressursitõhusale ja suure elurikkusega majandusele, et leevendada loodusvarade ülemäärasel ekspluateerimisel põhinevaid, jätkusuutmatutest tootmis- ja tarbimismudelitest tingitud jätkusuutmatuid arenguid ja elurikkuse vähenemist; märgib, kui tähtis on, et EL kiirendaks oma kestliku ja vastutustundliku tootmise ja tarbimise edendamise algatusi ning võtaks ringmajandusele üleminekul liidrirolli;

83. rõhutab, et kestliku arengu eesmärgis nr 16 („Rahumeelsed ja kaasavad ühiskonnad“) nimetatud demokraatia, hea valitsemistava, õigusriik ja inimõigused on universaalsed väärtused ja kestliku arengu eeltingimused; väljendab sügavat kahetsust selle pärast, et maailmas on ikka veel palju vägivalda ja relvakonflikte; väljendab muret selle pärast, et paljudes riikides ei ole õigusriigi järgimise ja õiguskaitse kättesaadavuse osas edasiminekut olnud; tuletab meelde Euroopa arengukonsensusel väljendatud liikmesriikide lubadust tegeleda igakülgsetel konfliktide ja kriisidega, ebakindluse ja inimeste turvalisuse küsimustega, pöörata erilist tähelepanu nõrkadele ja konfliktidest haaratud riikidele ning tunnistada, et kestlik areng, humanitaartegevuse ning rahu ja julgeolek on omavahel seotud; rõhutab, et rahumeelsete, kaasavate ja kõigile õiguskaitset tagavate ühiskondade rajamise eesmärk tuleks integreerida ELi välistegevusse, millega võib, kohalikke sidusrühmi toetades, aidata tugevdada vastupanuvõimet, edendada inimeste julgeolekut, tugevdada õigusriiki ning lahendada ebakindluse, turvatunde puudumise ja demokraatialle ülemineku keerukaid probleeme;

84. rõhutab, et kogu ELi arengupoliitika läbivad eesmärgid peavad olema riikidesisese ja -vahelise ebavõrdsuse vähendamine, diskrimineerimise vähendamine ning osalusdemokraatia, hea valitsemistava, õigusriigi ja inimõiguste edendamine;

Neljapäev, 14. märts 2019

85. väljendab heameelt ELi püüdluste üle maksimeerida eri poliitikameetmete sidusust ja luua nende vahel sünergiat, et tugevdada rakendamishabendeid ning taaselustada üleilmne partnerlus kestliku arengu nimel;

86. rõhutab, et kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks on eriti olulised kaasav ja võrdne haridus, teadus, tehnoloogia, uuringud ja innovatsioon, ning tunnistab vajadust täiustada selle valdkonna valitsemistava; väljendab kahetsust, et teadlaste võimalikku panust ei ole siiani täielikult rakendatud; juhib tähelepanu sellele, et kestliku arengu kontseptsioon ja ühiskondlikud probleemid tuleb paremini integreerida programmi „Horisont 2020“ ja tulevastes teadusuuringute raamprogrammidesse; tuletab meelde vajadust lihtsustada arengumaadesse sisulise tehnosiirde teostamise mehhanisme;

87. palub komisjoni lisada kestliku arengu eesmarke puudutavad andmed avatud andmeid ja avaliku sektori teavet käsitlevas direktiivis määratletud kõrgväärtuslikesse andmekogumitesse ning soovitada liikmesriikidel tasuta avaldada kõik kestliku arengu eesmarke käsitlevad aruanded;

88. rõhutab vajadust kasutada täiel määral praegusi ja tulevase ELi programme ja vahendeid, näiteks programme Horisont ja LIFE, mis võimaldavad kolmandate riikide osalemist energia, kliimamuutuste ja kestliku arengu valdkonnas;

89. nõuab kestliku arengu muutmist ELi eelarve esmatahtsaks eesmärgiks; tuletab meelde, et võitlus pettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu seondub solidaarsuse arendamisega;

90. rõhutab, et kestliku arengu eesmärkide saavutamine toidu, põllumajanduse, energia, materjalide, linnade ning tervise ja heaolu valdkonnas võib tekitada enam kui 10 triljoni euro väärtuses turuvõimalusi⁽¹⁾; toonitab siiski, et ELis ressursitõhusa majanduse eesmärgi saavutamiseks peavad EL ja tema liikmesriigid olema teaduses, tehnoloogias ja moodsa taristu osas teerajajateks;

91. juhib tähelepanu sellele, et tarneahelate kasvavat keerukust ja globaliseerumist arvestades on tähtis edendada, ka kolmandates riikides, kõrgete kestlikkusnõuete kohaldamist;

o

o o

92. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioonile ning Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile.

⁽¹⁾ Äri ja kestlikku arengut käsitlev komisjoni aruanne *Better Business, Better World* (Parem äri, parem maailm), jaanuar 2017.

Kolmapäev, 13. märts 2019

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2019)0172

ELi eriesindajate tegevusulatus ja volitused

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi eriesindajate tegevusulatust ja volitusi (2018/2116(INI))

(2021/C 23/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 6, 21, 33 ja 36,
- võttes arvesse nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine ⁽¹⁾,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja deklaratsiooni poliitilise vastutuse kohta ⁽²⁾,
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja iga-aastaseid aruandeid Euroopa Parlamendile ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamise kohta,
- võttes arvesse ELi aastaaruandeid inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2002. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi juurdepääsu kohta nõukogu tundliku sisuga teabele julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas,
- võttes arvesse ELi eriesindajate ametisse nimetamise, volituste ja rahastamise 9. juuli 2007. aasta suuniseid ning nõukogu 11. märtsi 2014. aasta märkust (7510/14),
- võttes arvesse oma 8. juuli 2010. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega määratakse kindlaks Euroopa välisteenistuse korraldus ja toimimine ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu üldist välis- ja julgeolekupoliitika strateegiat, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitas 28. juunil 2016, ning aruandeid selle rakendamise kohta,
- võttes arvesse nõukogu 2013. aastal vastu võetud suuniseid homo-, bi-, trans- ja interseksuaalide (LGBTI-inimeste) kõikide inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,

⁽¹⁾ ELT L 201, 3.8.2010, lk 30.

⁽²⁾ ELT C 210, 3.8.2010, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 351 E, 2.12.2011, lk 454.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) 1975. aasta Helsingi lõppakti, mis on Euroopa ja laiema piirkondliku julgeolekukorra alusdokument, ja kõiki lõppakti põhimõtteid,
 - võttes arvesse oma resolutsioone komisjoni asepresidendi ning välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Euroopa Parlamendile esitatud iga-aastaste aruannete kohta, milles käsitletakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika rakendamist,
 - võttes arvesse oma resolutsioone ELi aastaaruannete kohta, milles käsitletakse inimõiguste ja demokraatia olukorda maailmas,
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta soovitusi nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele, mis käsitleb idapartnerlust 2017. aasta novembri tippkohtumise eel ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 4. juuli 2017. aasta resolutsiooni inimõiguste rikkumistega tegelemise kohta sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude, sealhulgas genotsiidi kontekstis ⁽²⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone Ukraina kohta, milles nõutakse ELi eriesindaja ametisse nimetamist Krimmi ja Donbassi piirkonnas,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. juuni 2012. aasta soovitusi nõukogule ELi inimõiguste eriesindaja kohta ⁽³⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 110 ja 113,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0171/2019),
- A. arvestades, et ELi eesmärk on mängida rahvusvahelisel tasandil kaalukamat rolli – mitte ainult majanduslikult, vaid ka poliitiliselt – toetades oma meetmete ja poliitikaga rahvusvahelise rahu ja julgeoleku ning reeglipõhise maailmakorra tagamist;
- B. arvestades, et nõukogu nimetab ELi eriesindajad komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekul ning neil on volitused järgida konkreetseid, temaatiliselt või geograafiliselt piiritletud poliitilisi või julgeolekueesmärgi; arvestades, et eriesindajad on end ELi diplomaatias näidanud väärtusliku ja paindliku jõuna, kes kõigi liikmesriikide toel saavad ELi kehastada ja esindada kriitilistes kohtades ja olukordades; arvestades, et ELi eriesindajate paindlikud volitused võimaldavad neid kiirkorras lähetada, kui teatud riikides või teemadel tekivad probleemid;
- C. arvestades, et tänu oma sagedasele kohalviibimisele on eriesindajatel hea võimalus kodanikuühiskonna ja kohalike osalistega dialoogi alustada ja kohapeal uurimistööd teha; arvestades, et selline vahetu kogemus võimaldab neil konstruktiivselt osaleda poliitika ja strateegia kujundamises;
- D. arvestades, et praegu on ELil viis piirkondlikku eriesindajat (seotud vastavalt Aafrika Sarve, Saheli, Kesk-Aasia, Lähis-Ida rahuprotsessi, Lõuna-Kaukaasia ja Gruusia kriisiga), kaks riigipõhist eriesindajat (Kosovo ning Bosnia ja Hertsegoviina) ja üks temaatiline eriesindaja, kes tegeleb inimõiguste küsimustega;
- E. arvestades, et ainult kaks eriesindajat on naised;

⁽¹⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 130.

⁽²⁾ ELT C 334, 19.9.2018, lk 69.

⁽³⁾ ELT C 332 E, 15.11.2013, lk 114.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- F. arvestades, et need ELi eriesindajad, kellele on antud volitused konkreetsete riikide suhtes ja kes toimivad ühtlasi ELi delegatsioonide juhina neis riikides, on aidanud suurendada liidu sidusust ja tõhusat kohalolekut välisriikides; arvestades, et uute riigipõhiste eriesindajate nimetamine peab olema kooskõlas ELi välistegevuse strateegiaga, kui võtta arvesse, et liidu delegatsioonidele on Lissaboni lepinguga tugevdatud: neile on pandud vastutus kõigi liidu kohapealsete meetmete, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika koordineerimise eest;
- G. arvestades, et on teisi esmatähtsaid piirkondi ja konflikte, sealhulgas ELi vahetus läheduses, näiteks Venemaa agressioon Ukrainas ja Krimmi ebaseaduslik okupeerimine, mis vajavad erilist tähelepanu ja suuremat sekkumist ning millele tuleb liidus rohkem tähelepanu juhtida;
- H. arvestades, et ELi eriesindajad on näidanud oma kasulikkust, eelkõige kõrgetasemelise poliitilise dialoogi korraldamisel ja väga tundlikus poliitilises keskkonnas kõrgetasemeliste partnerite leidmisel;
- I. arvestades, et ELi eriesindajaid rahastatakse ühise välis- ja julgeolekupoliitika eelarvest, mille Euroopa Parlament on kaasotsustajana vastu võtnud, ja et eelarve täitmise eest vastutavad eriesindajad komisjoni ees;
- J. arvestades, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja on kindlalt lubanud, et vastab positiivselt Euroopa Parlamendi taotlustele vastset nimetatud ELi eriesindajad ära kuulata, enne kui nad ametisse asuvad, ja aitab eriesindajatel regulaarselt Euroopa Parlamendile aru anda;
- K. arvestades, et ELi eriesindajad valitakse isikute hulgast, kellel on varem olnud vanemdiplomaatiline või poliitiline ametikoht oma riigis või rahvusvahelistes organisatsioonides; arvestades, et neil on suur paindlikkus ja vabadus otsustada, kuidas nad oma volitusi täidavad, ning see võib neil aidata seatud eesmärgi saavutada, strateegiaid rakendada ja ELile lisaväärtust tuua;
- L. arvestades, et ELi eriesindajate põhiroll on kaasa aidata ELi välistegevuse ja esindatuse ühtsuse, järjepidevuse, sidususe ja mõjususe tagamisele; arvestades, et eriesindajad näitavad ELi huvi teatud riigi, piirkonna või valdkonna vastu ja suurendavad selle nähtavust ning aitavad kaasa liidu teatava strateegia või poliitika rakendamisele riigis, piirkonnas või valdkonnas, kus esindajal on volitused;
1. soovib nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale järgmist:
- a) esitada strateegiline käsitus ELi eriesindajate kasutamise ning nende rolli, volituste ja panuse kohta ELi üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia rakendamise taustal;
- b) tagada ELi eriesindajate nimetamine üksnes siis, kui sellel on selge lisaväärtus, st kui eriesindajatele antavaid ülesandeid ei ole võimalik tõhusalt täita Euroopa välisteenistuse, sealhulgas ELi delegatsioonide olemasolevate struktuuride abil või komisjoni sees;
- c) tagada, et eriesindajaid kasutatakse eelkõige ELi tegevuse tõhustamiseks konfliktide ennetamisel ja lahendamisel ning liidu strateegiate elluviimisel, eelkõige vahendamise ja dialoogi hõlbustamise teel, samuti ELi poliitiliste eesmärkide edendamiseks välissuhete konkreetsetes teemavaldkondades ja rahvusvahelist õigust järgides;
- d) vältida eriesindajate arvu ülemäära suurendamist ja nende volituste killustamist, mis põhjustaks kattumist teiste ELi institutsioonidega ja koordineerimiskulude suurenemist;
- e) tagada, et ELi eriesindajate volitused ja tegevus piirkondliku julgeoleku ja konfliktide ennetamise, vahendamise ja lahendamise protsessis juhinduvad rahvusvahelise õiguse põhimõtetest, nagu on kirjeldatud 1975. aasta Helsingi lõppaktis ja muudes tähtsates rahvusvahelistes õigusaktides, samuti vaidluste rahumeelse lahendamise põhimõttest, mis on Euroopa julgeolekukorra põhielement ja mida on rõhutatud ELi üldises välis- ja julgeolekupoliitika strateegias; ning järgida kõiki eeskirju ja kogu poliitikat, mille EL on vastu võtnud selle piirkonna või konflikti suhtes, mis kuulub nende vastutusalasse;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- f) kaaluda kõiki võimalikke vahendeid eriesindajate rolli tugevdamiseks ELi välispoliitika tulemusliku elluviijana, mis võimaldab ette valmistada ja edendada liidu välispoliitilisi algatusi ning luua koostoimet, tagades seejuures, et eriesindajad saavad oma volitustega hõlmatud piirkonnas, sealhulgas konfliktipiirkondades vabalt liikuda, et tulemuslikult oma ülesandeid täita;
- g) suurendada ELi eriesindajate töö läbipaistvust ja nähtavust, sealhulgas andes avalikult teada riikidesse tehtud külastustest, töökavast ja esmaeesmärkidest ning luues eraldi veebisaite, mis võimaldavad avalikkusel nende tegevust jälgida;
- h) tugevdada tegureid, mis moodustavad ELi eriesindaja lisaväärtuse: legitiimsus, mille aluseks on komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja liikmesriikide toetus, piirkondlikud ja temaatilised kohustused, poliitiline kaal, paindlikkus ning ELi kohalolu ja nähtavuse suurendamine partnerriikides, tugevdades sellega liidu kuvandit mõjuka rahvusvahelise osalejana;

Volitused

- i) anda volitused piisavalt pikaks ajaks, kuna see loob väljavaated, mis võimaldavad palgata kvalifitseeritud kõrgemaid ametnikke, täita eriesindajate volitusi ja suhetes partneritega usaldust suurendada, luua võrgustikke ja mõjutada protsesse; tagada volituste regulaarne läbivaatamine, võttes arvesse asjaomase riigi või piirkonna sündmusi või teema muutumist, ning võimaldada ka volituste pikendamist, kui asjaolud seda nõuavad;
- j) aidata volitustega hõlmatud piirkonnas kaasa ELi poliitika või strateegia rakendamisele, loomisele või läbivaatamisele;
- k) tagada, et konfliktide vältimine ja lahendamine, vahendamine ja dialoogi hõlbustamine, inimõigused, demokraatia, õigusriik ja soolised aspektid on horisontaalsed prioriteedid ja seega moodustavad ELi eriesindaja volituste aluse ning et tagatakse piisav aruandmine eriesindajate tegevusest nendes valdkondades;
- l) nõuda hindamis- ja järelevalvemenetlusi, mis hõlmaksid saavutatud tulemusi, tekkinud takistusi, peamiste probleemide väljatoomist, osalemist poliitika kujundamises, hinnangut ELi eriesindaja ja teiste liidu toimijate tegevuse kooskõlastatusele, et soodustada parimate tavade vahetamist eriesindajate seas, hinnata nende töö tulemuslikkust ning kaaluda nende volituste uuendamist ja läbivaatamist;
- m) tagada, et Kesk-Aasiat hõlmavad volitused on kooskõlas ELi 2007. aasta Kesk-Aasia strateegiaga, mis 2015. aastal läbi vaadati, et parandada liidu mõju ja nähtavust selles piirkonnas;
- n) näha ELi eriesindajatele ette pikk ametist lahkumise järgne „raahunemisaeg“, et tagada huvide konfliktide puhuks võimalikult ranged eetikanormid;
- o) tagada, et Euroopa Parlamendi väliskomisjon osaleb ELi eriesindajate uute ja pikendatud volituste koostamisel;

Vahendid

- p) säilitada ELi eriesindajate paindlikkus ja sõltumatus ühise välis- ja julgeolekupoliitika elluviijatena, kellel on eraldi rahastamisallikas ja privilegeeritud suhe nõukoguga; tugevdada samal ajal kooskõlastamis- ja aruandlussidemeid Euroopa välisteenistuse haldusdirektoraatide (piirkondlik, temaatiline, ÜJKP ja kriisidele reageerimine) ning nendega seotud komisjoni peadirektoraatidega; tagada kiire ja läbipaistev kandidaatide nimetamise ja kinnitamise protsess;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- q) kõrvaldada lahkuvate ja uute ELi eriesindajate vahel institutsioonilise mälu ja järjepidevuse säilimise puudujäägid, tugevdada sel eesmärgil Euroopa välisteenistuse logistilist ja haldustuge, sealhulgas arhiveerimist, ning eelkõige lähendada vajaduse korral ELi eriesindajate töötajaskonda Euroopa välisteenistuse ja teiste ELi institutsioonide poliitikanõustajaid;

Isiklik profiil

- r) nimetada ELi eriesindajaiks laialdase diplomaatilise ja poliitilise pädevuse ja sobiva profiiliga isikuid ning tagada eelkõige, et neil oleks poliitiline mõjuvõim, mida on vaja kõrgetasemeliste koostööpartneritega sidemete ja vastastikuse usalduse loomiseks; kasutada selleks ära isikute reservi, kellel on poliitiline ja diplomaatiline kogemus ELi ulatuses; jälgida soolist ja geograafilist tasakaalu; tagada, et isiku ametisse määramise otsus tehakse läbipaistvalt ja ainult pärast kinnituse saamist, et kandidaat vastab tingimustele, eelkõige seoses potentsiaalse huvide konfliktiga, ning järgib eetilise käitumise reegleid;
- s) tagada, et ELi eriesindaja ametisse määramise võib kinnitada ainult pärast positiivse hinnangu saamist Euroopa Parlamendi väliskomisjonilt;
- t) hõlbustada juurdepääsu kandidaatide valikuga seotud teabele ja põhjendustele;

Hõlmatud valdkonnad

- u) koondada ELi eriesindajate volitused piirkondliku julgeoleku tugevdamisele ning konfliktide ennetamisele ja lahendamisele – valdkondadele, kus ELi tegevus võib anda lisaväärtust, eelkõige dialoogi ja vahendamise hõlbustamise kaudu; tagada, et eriesindaja nimetamise temaatilise suunitluse korral ei dubleeritaks ega õõnestataks komisjoni ja Euroopa välisteenistuse rolli;
- v) võttes arvesse ELi eriesindajate konkreetset diplomaatilist rolli ELi välistegevuses ja vajadust säilitada Euroopa naabruskonnas stabiilsus, ergutada eriesindajaid arendama üha tihedamaid sidemeid riikidega, kus kestavad pikaajalised konfliktid, rõhutades, kui vajalikud on liidu eriesindajad, et aidata kaasa konfliktide rahumeelsele lahendamisele ELi naabruses;
- w) väljendada heameelt uue ELi inimõiguste eriesindaja nimetamise üle ja tunnustada senise eriesindaja tööd, kes edukalt täitis oma ülesande suurendada liidu inimõigustepoliitika tulemuslikkust ja nähtavust; märgib, et ametikoha ülesandeid on laiendatud, et need hõlmaksid rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamist ja rahvusvahelise kriminaalõiguse toetamist;
- x) tugevdada ELi inimõiguste eriesindaja suutlikkust ja rolli, võttes arvesse, et selle eriesindaja volitused hõlmavad kogu maailma, mis endastmõistetavalt nõuab ja eeldab poliitilist dialoogi kolmandate riikide, oluliste partnerite, ettevõtjate, kodanikuühiskonna ning rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, samuti tegevust asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel;
- y) lõpetada järk-järgult olemasolevate riigipõhiste eriesindajate volitused ja kaaluda piirkondlike eriesindajate ametissenimetamist vastavalt sellele, milliseks kujuneb komisjoni järgmise koosseisu ja Euroopa välisteenistuse üldine ülesannete jaotus, võttes arvesse, et tähtis on mitte märkimisväärselt vähendada ELi eriesindajate arvu, et nad ei kaotaks oma erilist olemust; kaaluda ELi eriesindajate nimetamist rahvusvahelise kliimamuutuste vastase võitluse kooskõlastamise, rahvusvahelise humanitaarõiguse ja rahvusvahelise õigusemõistmise ning desarmeerimise ja tuumarelva leviku tõkestamise valdkonnas, viimasel juhul jätkates selle valdkonna praeguse ELi erisaadiku tööd;
- z) nimetada ametisse uus ELi Ukraina eriesindaja, kes keskenduks eelkõige Krimmi ja Donbassi piirkonnale ja vastutaks okupeeritud piirkondades inimõiguste olukorra jälgimise, Minski kokkulepete rakendamise, Aasovi merel pingete leevendamise ja sisepõgenike õiguste tagamise eest, nagu Euroopa Parlament on oma resolutsioonides nõudnud;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Koostoime ja koostöö

- aa) tugevdada ELi eriesindajate vastastikkust ja kooskõlastamist ELi eri institutsioonide, kodanikuühiskonna ja liikmesriikidega, et tagada suurim võimalik koostoime ja kõigi osaliste järjekindel kaasamine; tugevdada ELi eriesindajate osalemist liidu varajase konfliktide eest hoiatamise süsteemis; tagada, et ei oleks kattuvusi teiste kõrgetasemeliste diplomaatiliste isikutega, näiteks ELi erisaadikutega; ning tagada koostöö teiste sarnaselt meelestatud partnerite ja saadikutega, sealhulgas nendega, kelle on määranud ÜRO, NATO ja USA;
- ab) arvestades, et Euroopa Parlament on kaasseadusandja ÜVJP eelarve tsiviilosa puhul, mida haldab välispoliitika vahendite talitus (FPI), tugevdada parlamendi järelevalvet ELi eriesindajate tegevuse üle ning suurendada nende vastutust ja töö läbipaistvust, tuletades meelde, et seda eesmärki on võimalik saavutada, jagades korrapäraselt teavet ELi eriesindajate volituste täitmise, nende töö ja saavutuste ning probleemide kohta, mida neil tuleb lahendada, korraldades korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kohtumisi ning arvamustevahetusi ELi eriesindajate ja Euroopa Parlamendi asjaomaste organite, eelkõige väliskomisjoni ja selle inimõiguste allkomisjoni ning julgeoleku ja kaitse allkomisjoni vahel ning edastades Euroopa Parlamendile süstemaatiliselt aruanded ja riigipõhised strateegiad, mille eriesindajad on lähetanud nõukogu poliitika- ja julgeolekukomiteele ja Euroopa välisteenistusele; ning sel eesmärgil nõuda, et need dokumendid lisataks ÜVJP valdkonna institutsioonidevahelisele kokkuleppele;
- ac) edendada ennetava diplomaatia ja vahendamisprotsessi osana ning ELi nähtavuse huvides suhtlust ja vahendada dialoogi kodanikuühiskonna ja kodanikega ELi eriesindaja tegevuspiirkonnas; tagada eelkõige, et ELi eriesindajad tegutseksid ennetavalt seoses kodanikuühiskonna osalejate, inimõiguste kaitsjate või teisitimõtlejatega, kes võivad olla ohus või sattuda kohaliku võimu tagakiusamise alla;
2. soovib Euroopa Parlamendi järgmisel koosseisul nõuda uuel komisjoni asepresidendilt ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgelt esindajalt, et too kohustuks oma ametiaja esimese kuue kuu jooksul esitama strateegilise käsitluse ELi eriesindajate kasutamise kohta üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia rakendamise raames ning eespool esitatud põhimõtetest ja soovitustest lähtudes;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning ELi eriesindajatele.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0187

Euroopa välisteenistuse järelemeetmed kaks aastat pärast EP raportit, milles käsitleti ELi strateegilist kommunikatsiooni vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale Euroopa välisteenistuse järelemeetmete kohta kaks aastat pärast Euroopa Parlamendi raportit, milles käsitleti ELi strateegilist kommunikatsiooni vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale (2018/2115(INI))

(2021/C 23/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni ja 18. oktoobri 2018. aasta järeldusi,
- võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2018. aasta teatist „Euroopa lähenemisviis veebis leviva väärinfoga võitlemiseks“ (COM(2018)0236),
- võttes arvesse väärinfot käsitlevat ELi tegevusjuhendit, mis avaldati 26. septembril 2018,
- võttes arvesse oma 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni ELi strateegilise kommunikatsiooni kohta vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale ⁽¹⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 6. aprilli 2016. aasta ühisteatist „Hübriidohtudega võitlemise ühine raamistik. Euroopa Liidu lahendus“ (JOIN(2016)0018),
- võttes arvesse komisjoni 20. aprilli 2016. aasta teatist „Euroopa julgeoleku tegevuskava elluviimine, et võidelda terrorismi vastu ning liikuda tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu poole“ (COM(2016)0230),
- võttes arvesse Euroopa demokraatia rahastu teostatavussuuringut venekeelsete meediaalgatuste kohta idapartnerluse raames ja sellest kaugemal „Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space“ („Mitmekesisuse ja tasakaalu toomine venekeelsesse meediaruumi“),
- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 18. mai 2015. aasta aruannet „EL muutub üldises keskkonnas. Rohkem ühendatud, rohkem vaidlustatud ja keerukam maailm“ ning uue ELi üldise julgeolekustrateegia alal tehtavat tööd,
- võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja Euroopa välisteenistusele, mis käsitleb idapartnerlust 2017. aasta novembri tippkohtumise eel ⁽²⁾,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 13. septembri 2017. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vastupidavusvõime, heidutus ja kaitse: tugeva küberturvalisuse tagamine ELis“ (JOIN(2017)0450),
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 7. juuni 2017. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Vastupanuvõime strateegiline käsitus ELi välistegevuses“ (JOIN(2017)0021),

⁽¹⁾ ELT C 224, 27.6.2018, lk 58.

⁽²⁾ ELT C 356, 4.10.2018, lk 130.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 19, millega kaitstakse kõikide õigust jääda takistamatult oma veendumuste juurde ning otsida, saada ja jagada igasugust teavet ja ideid sõltumata riigipiiridest ja igasuguste meediakanalite kaudu,
- võttes arvesse ELi ja NATO koostööd käsitlevat 10. juuli 2018. aasta juuli ühisdeklaratsiooni,
- võttes arvesse väljendusvabadust, libauudiseid, väärinfot ja propagandat käsitlevat 3. märtsi 2017. aasta ühisdeklaratsiooni, mille avaldasid arvamuse- ja väljendusvabaduse ÜRO eriraportöör, OSCE meediavabaduse esindaja, Ameerika Riikide Organisatsiooni väljendusvabaduse eriraportöör ning inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika komisjoni väljendusvabaduse ja teabele juurdepääsuga tegelev eriraportöör,
- võttes arvesse ÜRO eriraportööri 6. aprillil 2018 esitatud aruannet arvamuse- ja väljendusvabaduse edendamise ja kaitsmise kohta,
- võttes arvesse oma 29. novembri 2018. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb akadeemilise vabaduse kaitsmist ELi välistegevuses⁽¹⁾,
- võttes arvesse Europoli hiljutist, 2018. aastal avaldatud aruannet terrorismi olukorra ja suundumuse kohta, milles rõhutatakse terrorirühmituste tegevuse suurenemist küberruumis ja nende võimalikku lähenemist teistele kuritegelikele rühmitustele;
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni 5. detsembri 2018. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Väärinfovastane tegevuskava“ (JOIN(2018)0036) ja komisjoni samal päeval avaldatud aruannet teatise „Euroopa lähenemisviis veebis leviva väärinfoga võitlemiseks“ (COM(2018)0794) täitmise kohta,
- võttes arvesse valimiste usaldusvärsusega tegeleva Atlandi-ülese komisjoni tööd,
- võttes arvesse Santa Clara põhimõtteid sisu modereerimise tavade läbipaistvuse ja aruandekohustuse kohta,
- võttes arvesse ELi 22. juuni 2015. aasta strateegilise kommunikatsiooni tegevuskava,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 113,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0031/2019),

1. soovitab nõukogul, komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal:

Olukord 2018. aastal – hübriidsõja vastu võitlemine

- a) rõhutada, et paindlikes demokraatlikes ühiskondades on sõna- ja väljendusvabadus ning massiteabevahendite mitmekesisus kesksel kohal ja tuleb tagada parimad kaitsemeetmed väärinfo kampaaniate ja vaenuliku propaganda vastu; on mures meediavabaduse halveneva olukorra ja ajakirjanike ründamise juhtumite pärast; märgib, et meediaomandi läbipaistvuse ja meedia mitmekesisuse kindlustamiseks tuleks koos kõigi asjasse puutuvate sidusrühmadega võtta uusi meetmeid, rakendamata sealjuures tsensuuri, ning kaitsta keskkonda, mis toetab teabe ja ideede mitmekesisust ning mitmekesisist meediat ja kodanikuühiskonda, nagu ka pingutusi väärinfo ja propaganda tuvastamiseks ja teadlikkuse suurendamiseks nende suhtes; kaasata sellesse protsessi kõik asjaomased sidusrühmad, sh peavoolumeedia ning ajakirjanike ja meedia ühendused; rõhutab, et väga oluline on toimiv avalik-õiguslik ringhääling, mis annab eeskuju, kuidas anda ajakirjanduse parimaid tavasid ja eetikat järgides erapooletut ja objektiivset teavet;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0483.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- b) kaaluda ELi ja rahvusvahelisel tasandil hübriidohtude, sh küber- ja infosõja vastu võitlemiseks õigusraamistiku väljatöötamist, mis võimaldaks liidul jõuliselt reageerida ja millega nähtaks ette ka sanktsioonid kampaaniate juhtimise ja teoks tegemise eest vastutavate isikute suhtes, kuna riiklike ja riigiväliste jõudude vaenulik tegevus neis valdkondades on näidanud vajadust sellise raamistiku järele;
- c) võtta arvesse, et Daesh (ISIS) on muutnud oma taktikat ja on veebisaitide asemel kasutama hakanud islamistlike rühmituste seas populaarset krüpteeritud sõnumiteenust;
- d) toetada mitte ainult üha arvukamaid propaganda ja väärinfoga tegelevaid riigi tasandi institutsioone, eksperdirühmi ja vabaühendusi, vaid ka rohujuuretasandil toimuvat kübertegevust; palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ja komisjonil selles valdkonnas aktiivsemalt osaleda – teha uute õigusaktide, sh isikuandmete kaitse üldmääruse ning tulevane eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva määruse põhjalik hindamine, et kindlustada sotsiaalplatvormide kaitse pahatahtliku kasutamise eest; tagada, et ELi strateegiline kommunikatsioon saaks Euroopa tegevuskavas prioriteetseks valdkonnaks ning et liidu institutsioonid ja liikmesriigid teeksid tihedat koostööd nende negatiivsete nähtuste tõkestamiseks, pidades samal ajal meeles, et väärinfo ja propaganda vahavad polariseerunud keskkonnas, kus usaldus meedia vastu väheneb;
- e) nõuda, et liikmesriigid, kes jätkuvalt eitavad väärinfo ja vaenuliku propaganda olemasolu, väärinfo põhilisi allikaid Euroopas ning väärinfo ja propaganda mõju avalikule arvamusele, kõike seda tunnistaksid, ning kutsuda neid liikmesriike üles võtma ennetavaid meetmeid sellise propaganda vastu võitlemiseks ja selle paljastamiseks, nii et see hõlmaks ka kolmandate riikide korraldatud spionaaži juhtumeid, mis on tõendatud; kutsuda kõiki liikmesriike üles hindama olukorda oma territooriumil ja tegema vajalikke investeeringuid, et suurendada oma suutlikkust tõrjuda vaenulike kolmandate jõudude strateegilist kommunikatsiooni, ja parandama oma kodanike oskust tuvastada väärinfot, ning kutsuda liikmesriike üles tagama selles vallas hästitoimiv teabevahetus; kutsuda üles neid Euroopa liidreid, kes ei ole sellele ohule veel piisavalt tähelepanu pööranud, tunnistama, et vaenuliku infosõja vastu on vältimatult vajalik „strateegiline virgumine“;
- f) kutsuda liikmesriike üles investeerima ennetavalt haridusmeetmetesse, mis selgitavad erinevaid väärinfo loomise ja levitamise viise, et suurendada kodanike oskust väärinfot ära tunda ja sellele reageerida;
- g) innustada liikmesriike tagama hästi toimiv teabevahetus kõigi oma ametiasutuste vahel, kes võitlevad propaganda, manipuleerimise ja väärinfoga, sh küber- ja infosõjaga;
- h) suurendada teadlikkust Venemaa väärinfokampaaniatest, sest need on Euroopas peamine väärinfo allikas;

ELile ja selle naabritele suunatud eksitava teabe, väärinfo ja propaganda liigid

- i) tunnustada ELi ja selle naaberriikide vastu suunatud mõjutamise meetodite ja -vahendite liikide väljaselgitamiseks eri tasanditel tehtud tööd; tõsta teadlikkust käimasolevatest väärinfokampaaniatest ja pöörata tähelepanu nende mõju ja tulemuslikkuse põhjalikule analüüsile, et töötada välja meetmed nende ennetavaks ja kiireks tõkestamiseks; innustada liikmesriike looma alalisi struktuure, mis aitaksid tuvastada väärinfot, seda ennetada ja selle vastu võidelda; rõhutab, et väärinfokampaaniad on osa laiemast strateegiast ja tavaliselt kaasneb nendega muu vaenulik tegevus, ning et eelkõige tuleks tõsiselt võtta sõjalise rünnaku kaasnevat infosõda ning tõrjuda seda kindlameelselt, ühtselt ja tugevalt;
- j) hoiatada tehisintellekti mõju eest ja selle kiire arengu eest väärteabe levitamisel; täheldab murelikult, et tehisintellekt on varsti võimeline iseseisvalt looma uusi tehisintellekti võimekusi; suunata tehisintellekti ja infosõja kokkupuutekohtades arvestatavaid rahalisi vahendeid teadus- ja arendustegevusse, võttes arvesse tehisintellekti kiiresti arenevat võimekust propaganda ja väärinfo levitamisel, sh sünavõltsitud videote kaudu;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- k) pöörata erilist tähelepanu väärinfo kasutamisele autoritaarset jõudude, näiteks Iraani poolt, kes libauudiseid levitades tekitab ja suurendab pingeid ebastabiilsetes konfliktipiirkondades, samal ajal on need uudised suunatud Euroopa elanikele, et pahatahtlikke kavatsusi peita; kutsub liikmesriike üles sellise tegevuse vastu võitlema, tõhustama koostööd ja kasutama ära samu seisukohti jagavate riikide ja vabaihenduste kogemusi;
- l) pöörata tähelepanu ning kohandada ELi ja selle liikmesriikide reageerimist väärinfo loomiseks ja levitamiseks kasutatavatele pidevalt täiustuvatele vahenditele, sh uutele propaganda levitamise moodustele, näiteks põhisüžee levitamiseks mitme madalama järgu veebisaidi, otsingumootorite optimeerimise, manipuleeritud heli, kujutiste või video, tehisintellekti, veebiportaalide ja telejaamade kasutamine, nagu seda teevad eelkõige arvamuskujundajad ning riigi kontrollitavad või rahastatavad institutsioonid, kes edastavad olulisi sõnumeid ja lugusid, mis on suunatud autoritaarsetele jõududele; mõistab sellega seoses karmilt hukka Venemaa, Hiina, Iraani, Põhja-Korea jt üha agressiivsemad sammud, millega püütakse õhustada Euroopa demokraatlike riikide normatiivseid aluseid ja põhimõtteid ning kõigi idapartnerluse riikide suveräänsust, aga ka mõjutada valimisi ja toetada äärmusliikumisi, võttes arvesse, et küberrünnakute ulatus suureneb pidevalt;
- m) pöörata erilist tähelepanu sõnumitele ja sisule, millega avalikult soositakse vägivalda, rassismi, enesetapurünnakuid, nn välisvõitlejate värbamist ja mitmesuguseid kuritegusid või õhutatakse varjamatult ühte või mitut neist;

Tööstus ja sotsiaalmeedia

- n) võttes teadmiseks sotsiaalmeediaettevõtete uued pingutused väärinfo tõrjumiseks, pöörata erilist tähelepanu väärinfot käsitleva ELi tegevusjuhendi tulemuslikule rakendamisele, kutsuda ka ELi naaber- ja partnerriike üles seda tegevusjuhendit allkirjastama, pöörata erilist tähelepanu krüpteeritud sõnumiteenuste ja sotsiaalmeedia kasutamise uuele taktikale, kuna neid vahendeid peetakse nende vastupidistest püüetest hoolimata kõige levinumateks väärinfo ja vaenuliku propaganda levitamise, vaenu ja vägivalda õhutamise vahenditeks;
- o) reguleerida koos liikmesriikidega sotsiaalmeediaettevõtete ning sõnumiteenuste ja otsingumootoriteenuste osutajate tegevust ning tagada nende täielik läbipaistvus ja eelkõige vastutus, leppida selleks kokku kogu ELi hõlmav toimimisviis ja teha võimalikuks mitte üksnes esitatud poliitilise sisu autorite, vaid ka sponsorite identiteedi ja asukoha tuvastamine ning panna sotsiaalmeediaettevõtteid vastutama väärinfot edastavate automaatsete soovitusüsteemide sotsiaalse mõju eest, rõhutada, et ettevõtteid vastutavad süstemaatiliste libauudiste kiire eemaldamise eest; kutsuda liikmesriike, kandidaatriike ja assotsieerunud riike üles võtma vastu tõhusad ja selged õigusaktid, millega tagataks meediaomandi läbipaistvus; pöörata erilist tähelepanu nende ELis ja selle partnerriikides tegutsevate vabaihenduste rahastamisele, läbipaistvusele ja eesmärkidele, kellel on sidemed autoritaarsete riikidega;
- p) tagada, et tööstus ja e-platvormid täidaksid väärinfot käsitleva tegevusjuhendiga võetud kohustused ja lahendaksid väärinfo probleemi tõhusalt, tehes selleks järgmist: i) tagaksid sponsorite isiku hoolsa kontrolli kaudu poliitilise reklaami läbipaistvuse, ii) rakendaksid otsustavaid meetmeid nende teenustes tegutsevate võltskontode vastu, iii) teeksid kindlaks automaatsete robotprogrammide väärkasutuse ning iv) teeksid tõhusat koostööd sõltumatute faktikontrollijatega;
- q) kutsuda sotsiaalmeediaettevõtteid ja sõnumiteenuste osutajaid üles tagama ELi andmekaitse alaste õigusaktide ja teiste normide täielik täitmine ning reageerima reaajas ja tegema tihedat koostööd pädevate asutustega kõigis uurimistes, mis puudutavad nende platvormide väidetavat kasutamist vaenulikel eesmärkidel ning kontrollima läbipaistval viisil isikuid või organisatsioone, keda kahtlustatakse eksitava teabe levitamises; nõuab, et tehnoloogiaettevõtteid investeeriks rohkem propaganda tuvastamise vahenditesse, suurendaksid internetis vastutust, tagaksid kasutajate isikusamasuse parema kontrolli, enne kui need vastava platvormiga liituvad, et kõrvaldada robotvõrgud, ning vähendaksid väärinfot kasusaajate rahalisi stiimuleid; nõuda, et sotsiaalmeediaettevõtteid kiirelt reageeriks kahtlase poliitilise sisu levitamisele, eriti kui see sisu õhutab vaenu või kuritegevust;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- r) pidada meeles, et kahtlaste kontode keelustamist või kohatu sisu kustutamist võidakse pidada tsensuuriks, ja tagada seetõttu, et sellised toimingud tehtaks läbipaistvalt koostöös liikmesriikide ja partnerriikide pädevate asutuste ja kodanikuühiskonnaga ning täielikult mõistes põhjuseid, miks neid tehakse, nõuda, et sotsiaalmeediaettevõtted annaksid kõigile kasutajatele selgelt teada, millist liiki sisu on keelatud, ning teataksid igale mõjutatud kasutajale selgelt tema sisu eemaldamise või konto peatamise põhjuse; nõuab, et sotsiaalmeedia viiks oma kasutajatele kehtivad sisereeglid vastavusse selle riigi õiguskorraga, kus ta tegutseb;

Parimad tavad

- s) jätkuvalt arendada valitsus- ja ühiskonnakesksel lähenemisviisil põhinevat suuremat vastupanuvõimet ja suutlikkust ohtudele reaajas reageerida, töötada välja tõkestus- ja ennetusmeetmed ja mõelda üks samm ette, selle asemel et reageerida küber- ja infovaldkonnas juba toimunud rünnetele ja neid analüüsida; pöörata tähelepanu selle valdkonna tehnilistele edusammudele ja jagada eeskujuna konkreetsete liikmesriikide rakendatud meetmetest saadud häid kogemusi, vaadata muu hulgas läbi liikmesriikides kasutusele võetud tegevusalused, samal ajal töötada välja Ühendkuningriigiga Brexiti-järgse tiheda koostöö soodustamise moodused ning teha koostööd luureorganite ja liitlastega, nagu USA ja Kanada, ja ELi luure- ja situatsioonikeskusega;
- t) pöörata erilist tähelepanu uurimistegevuse tõhustamisele, et uurida käimasolevat propaganda „sisseostmise“ protsessi ning jõu mitmekordistamise vahendite kasutamist vaenulike kolmandate osapoolte poolt, samuti sellele, et oluline on mitte üksnes selliste rünnete paljastamine ja avalikustamine ning toimepanijate tuvastamise suutlikkuse suurendamine, vaid ka rünnete toimepanijate täpse tuvastamise tagamine, sealhulgas süüdlaste ja rahastajate nimede ning taotletavate eesmärkide avalikustamine, samuti rünnete sihtrühmadele avaldatava mõju mõõtmine; avalikustada kõik paljastatud vaenuliku propaganda juhtumid koos üksikasjaliku teabelehega, et püüda avalikkust hoiatada nii, et hoiatus jõuaks nende inimesteni, kellele vaenulik propaganda oli suunatud;
- u) toetada ja püüda kaasata kodanikuühiskonda, ekspertide ringkondi, erasektori institutsioone, teadusringkondi, rohujuure tasandil tegutsevaid küberaktiviste, peavoolumeediat, ajakirjanike- ja meediaühendusi ning teisi sihikule võetud ja puudutatud toimijaid, kelle hulk üha suureneb, meetmete edendamisse, mille eesmärk on faktide kontrollimine ja väärinfo paljastamine, teadusuuringute, sealhulgas põhjalike uuringute ja sotsioloogilise uurimistöö süvendamine ja teabega manipuleerimise tõhusam analüüsimine; toetada väärinfo paljastamisega tegelevat professionaalset ja uurivat ajakirjandust ja sellekohaseid projekte, samuti kõrgtehnoloogilisi idufirmasid, mis loovad infokasutajate tarbeks digivahendeid, mis aitavad väärinfokampaaniatele vastu seista; rõhutada rahastamise ja hariduse tähtsust ja vajalikkust, sealhulgas seminare ja koolituskursusi koostöös liikmesriikide ja kodanikuühiskonnaga, näiteks meediapädevuse e-raamatukogu ja õppekeskust, mille eesmärk on teadlikkuse tõstmine ja väärinfo vastu võitlemine ning meediapädevuse suurendamine;
- v) tunnustada NATO poolt vastu võetud meetmepaketti, mille eesmärk on võidelda uut liiki hübriidohtudega, ning ELi ja NATO ühisteatist selles valdkonnas tehtava koostöö kohta; nõuda, et ELil tagaks nende soovitude tulemusliku ja kiire rakendamise ka ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tasandil;

Euroopa tegevusalused

- w) väljendada rahulolu Euroopa välisteenistuse uute strateegilise kommunikatsiooni töörühmade loomise üle, mis koosnevad vajalike keeleliste oskuste ja teadmistega ekspertidest, nimelt Lääne-Balkani riikide töörühm ning lõunanaabruse töörühm Lähis-Ida, Põhja-Aafrika ja Pärsia lahe piirkonna riikide jaoks, millele on ülesandeks tehtud tagada kooskõlastatud ja sidus ELi kommunikatsioon nendes piirkondades ning võidelda ELi-vastase väärinfo ja propagandaga;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- x) tunnustada idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma (East StratCom) saavutatud konkreetseid tulemusi, sealhulgas veebisaidi euvsdisinfo.eu ning Twitteri konto @EUmythbuster loomist; rõhutab, et töörühm on alates loomisest paljastanud üle 4 000 väärinfokampaaniate juhtumi väga erinevatel teemadel; jätkata komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma ühiste pingutuste toetamist pärast nende meetmete tugevate ja nõrkade külgede ja vajalike paranduste analüüsi, et muu hulgas tõsta väärinfo tuvastamise, analüüsimise ja paljastamise võimekust, varustada ELi naaberriikides tegutsevad Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni töörühmad ja ELi delegatsioonid uute töötajate, vahendite ja oskustega, sh uued andmeanalüüsivahendid, rohkemate andmeanalüütikute ja väärinfo valdkonna ekspertide palkamine ning väärinfo ulatuse ja mõju alal rohkemate allikate ja keelte käsitlemine;
- y) kujundada idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühmast kiiresti täieõiguslik üksus või isegi suurem suurem struktuuriüksus Euroopa välisteenistuse raames tegutsev üksus ning toetada jätkuva rahaliste vahendite eraldamisega Euroopa Parlamendi poolt kõiki kolme Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni töörühma, anda selle käsutusse piisavad rahalised vahendid ja inimressursid, mida on endiselt vaja, et töörühmade potentsiaali, efektiivsust, professionaalsust, institutsioonilist järjepidevust ja töö kvaliteeti märgatavalt tõsta ning kaitsta neid Venemaa väärinfot toetavate ametnike ja riikide poliitilise sekkumise eest;
- z) kõrvaldada idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma praegused puudujäägid, sh vähene asjatundlikkus piirkonna kohta, töötajate suur voolavus ja institutsioonilise järjepidevuse puudumine, ning tagada piisavad rahalised vahendid, kuna vaid nii saab kindlustada täieliku professionaalsuse, tõhususe ja tulemused;
- aa) paluda neil liikmesriikidel, kes seda veel teinud ei ole, määrata kolme strateegilise kommunikatsiooni töörühma juurde oma lähetatud riiklikud eksperdid, tagada, et ELi poolt väärinfo vastu võitlemiseks kasutatavad eksperdid oleksid poliitiliselt erapooletud ega osaleks aktiivselt sihtriigi siseriiklikes poliitilistes vaidlustes; paluda lähedastel partnerriikidel lisaks nõustada töörühmi ühiste riiklike ja riigiväliste vastasjõudude poolt rakendatava taktika küsimustes ning teadvustada ELi sisese parema koordineerimise tähtsust ja vajalikkust;
- ab) süvendada idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma ja kõigi ELi institutsioonide, liikmesriikide ja samu seisukohti jagavate partnerite omavahelist koostööd; soovitada ELi esindustel ELi riikides ja ELi delegatsioonidel väljaspool ELi toetada idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma, lõunanaabruse töörühma ja Lääne-Balkani riikide töörühma tegevust, muu hulgas jagada nendega rahvusvahelisi ja praktilisi kogemusi ning tõlkida nende väljaandeid kohalikesse keeltesse; nõuab, et strateegilise kommunikatsiooni vallas töötaks rohkem spetsialiseerunud töötajaid, eelkõige ida- ja lõunanaabruses ning Lääne-Balkani riikides asuvates ELi delegatsioonides;
- ac) keskenduda ELi naabruses asuvatele läbirääkijariikidele ja partnerriikidele, toetada nende pingutusi võitluses vaenuliku propaganda ja väärinfotegevusega, kaasata nende ELi naabruses asuvate kolmandate riikide eksperte, keda ähvardavad samasugused ohud, ning tähtsustada pikaajalise strateegilise lähenemisviisi väljakujundamist ning eelkõige idapartnerluse riikide kaasamist; suurendada ELi välisdelegatsioonide, komisjoni esinduste ja liikmesriikides asuvate Euroopa Parlamendi büroode võimekust, et arendada välja kohapealne suutlikkus väärinfo tuvastamiseks ja paljastamiseks, vahendada tulemuslikult ELi väärtusi ja poliitikapõhimõtteid, laiendada kampaaniapõhist kommunikatsiooni ning ELi institutsioonides ja liikmesriikides paremini koordineerida ja võimendada positiivseid narratiive; võtta arvesse väärinfo praegust levikut ja sellega kaasnevaid tulevasi ohte, mis ähvardavad kõigi idapartnerluse riikide sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust nende rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; võtta prioriteediks eelkõige pikaajalise strateegilise lähenemisviisi väljatöötamine ning idapartnerluse riikide kaasamine, keskenduda inimestevahelisele suhtlusele ning teha koostööd olemasolevate kodanikuühiskonna võrgustikega, kes on juba ühiskonnapõhise vastupanu allikaks;
- ad) seada prioriteediks strateegiline kommunikatsioon ja vaadata ELi poliitika selles valdkonnas regulaarselt läbi; jätkata Euroopa demokraatia rahastu tegevuse toetamist praktiliste lahenduste leidmisel demokraatliku, sõltumatu ja mitmekesise venekeelse meedia toetamiseks ja tugevdamiseks idapartnerluse riikides ja neist kaugemal; kutsuda komisjoni ning kõiki liikmesriike ja samu seisukohti jagavaid riike üles selles projektis osalema ja seda toetama; pöörata tähelepanu kõigile rahvusvahelistele toimijatele, kes praegu samamoodi käituvad;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- ae) teha Euroopa Ülemkogule ettepanek, et väärinfo ja vaenuliku propaganda vastane võetaks prioriteetseks ülesandeks ja selleks eraldataks piisavad vahendid, et tagada objektiivne teave ja teabe levitamine;
- af) koondada olemasolevad riiklikud ja kohalikud spetsialiseeritud keskused, uudistemeedia, eksperdirühmad, vabäühendused ning muud toimijad ja institutsioonid, eelkõige NATO, kes tegelevad hübriidsõja küsimusega, ELi-ülesesse võrgustikku, mis aitaks nende tegevust koordineerida ja nende tähelepanekuid ja tulemusi koguda; eraldada selleks tegevuseks piisavad vahendid; rõhutab, et see võrgustik peaks olema avatud samadel seisukohtadel olevatele ELi partneritele, kes saaksid jagada oma kogemusi väärinfo ja vaenuliku propaganda sihtmärgiks olemise ja nende vastu võitlemise kohta; tagada ELi ja NATO soovitude tõhus rakendamine uute hübriidiohutüüpide vastu võitlemiseks, ka ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tasandil, ning võtta strateegilise propaganda vastu võitlemise teema Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledži ja selle võrgustiku õppekavasse;

Valimiste kaitsmine vaenuliku propaganda eest

- ag) mõista rangelt hukka kolmandate isikute, sealhulgas eraettevõtete sekkumine valimistesse ja rahvahääletustesse ning veebirobotite, algoritmide, tehisintellekti, internetitrollide, süvavõltsingute ja võltskontode kuritahtlik kasutamine poliitilistes kampaaniates ning paluda mõjutatud liikmesriikidel viia kiiremas korras selliste vaenulike kampaaniate kohta läbi põhjalikud uurimised; peab murettekitavaks suurte sotsiaalsete võrgustike algoritmide hiljutist arengut ja nende võimalikku kahjulikku rolli valeandmeid või vihakõnet sisaldava sisu rõhutamisel; rõhutada sõltumatute demokraatlike ühiskondade suutlikkust teha ise suveräänseid poliitilisi otsuseid;
 - ah) kutsuda liikmesriike ja samu seisukohti jagavaid riike üles jagama teavet igasuguse välise või riigisisese sekkumise kohta valimisprotsessidesse ja vahetama kogemusi selle tõkestamiseks, et suurendada vastupanuvõimet sellistele sekkumistele;
 - ai) kutsuda liikmesriike üles tagama, et valimisseadustes võetaks arvesse väärinfokampaaniatest, küberrünnetest, küberkuritegudest ja hääletusel väljendusvabaduse rikkumisest tulenevaid võimalikke ohte, ja rõhutab, et neid seadusi tuleks asjakohaselt muuta, et nende abil oleks võimalik selliseid ohte tõhusalt tõkestada; kiidab sellega seoses selliseid algatusi nagu Rootsi kodanikukaitseamet; toetada ELiga assotsieerunud riike ja Lääne-Balkani riike nii kogemuste kui ka inimressursside ja tehnoloogiaga, et tagada nende valimisprotsesside kindel kaitse Venemaalt ja teistelt vaenulikelt toimijatelt lähtuva pahatahtliku kübertegevuse, väärinfo ja propaganda eest;
 - aj) kutsuda liikmesriike üles kohandama oma valimisreegleid seoses veebikampaaniatega ning jälgima ja hindama veebiplatvormide avaldatavate poliitiliste reklaamide läbipaistvuse aspekte;
 - ak) esitada õigusaktide eelnõusid, et reguleerida valimiskampaaniates andmete kasutamise probleemi pärast seda, kui Cambridge Analytica paljastas andmete väärkasutamise 2016. aasta Ühendkuningriigi referendumikampaanias, et tulevasi valimiskampaaniaid paremini kaitsta lubamatu mõjutamise eest;
 - al) teha kokkuvõtte sellistest algatustest nagu valimiste usaldusväärsusega tegelev Atlandi-ülene kahepoolne komitee, mis ühendab poliitika-, tehnoloogia-, meedia- ja ärivaldkonna esindajaid, et kaitsta valimisprotsessi väliste sekkumiste eest;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning teavitamiseks Euroopa välisteenistusele ja NATOle ning Venemaa presidendile, valitsusele ja parlamendile.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0188

ELi ning Monaco, Andorra ja San Marino assotsieerimisleping

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi ning Andorra, Monaco ja San Marino vahelist assotsieerimislepingut (2018/2246(INI))

(2021/C 23/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 2014. aasta otsust (EL) 2014/..., millega antakse Euroopa Komisjonile luba pidada liikmesriikide nimel läbirääkimisi Andorra Vürstiriigi, Monaco Vürstiriigi ja San Marino Vabariigiga ühe või mitme assotsieerimislepingu sätete üle, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusvaldkonda,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 218,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 8 ja deklaratsiooni Euroopa Liidu lepingu artikli 8 kohta, milles sätestatakse, et liit arvestab oma geograafilise läheduse tõttu liiduga erisuhetes olevate väikeste riikide olukorda,
 - võttes arvesse komisjoni 20. novembri 2012. aasta teatist „ELi suhted Andorra Vürstiriigi, Monaco Vürstiriigi ja San Marino Vabariigiga – Võimalused suuremaks integratsiooniks ELiga“ (COM(2012)0680),
 - võttes arvesse komisjoni talituste 20. novembri 2012. aasta töödokumenti „Andorra, Monaco ja San Marino takistused juurepääsul ELi siseturule ning koostöö muudes valdkondades“ (Obstacles to access by Andorra, Monaco and San Marino to the EU's Internal Market and Cooperation in other Areas) (SWD(2012)0388),
 - võttes arvesse komisjoni 18. novembri 2013. aasta teatist „ELi suhted Andorra Vürstiriigi, Monaco Vürstiriigi ja San Marino Vabariigiga: võimalused nende riikide osalemiseks siseturul“ (COM(2013)0793),
 - võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 2018. aasta järeldusi, mis käsitlevad homogeenset laiemat ühtset turgu ja ELi suhteid ELi mittekuuluvate Lääne-Euroopa riikidega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 113,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A8-0074/2019),
- A. arvestades, et Andorra Vürstiriigil (Andorra), Monaco Vürstiriigil (Monaco) ja San Marino Vabariigil (San Marino) on pikaajaline omariikluse ajalugu; arvestades, et need riigid on alati olnud Euroopa ajaloo keskmes ning neil on sügavad ja pikaajalised poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised suhted nende vahetus läheduses asuvate liikmesriikidega ning ELiga üldiselt; arvestades, et ELi partnerlus nende riikidega tugineb meie ühistele poliitilistele ja kultuurilistele väärtustele;
- B. arvestades, et Andorra, Monaco ja San Marino on poliitika, majanduse ja kultuuri valdkonnas näidanud üles tugevat euroopalikku suunitlust ning selget tahet tihedamate poliitiliste, majanduslike ja kultuuriliste suhete järele Euroopa Liiduga; arvestades, et ühelt poolt Andorra, Monaco ja San Marino ning teiselt poolt ELi huvides on oluline sellele suunitlusele positiivselt ja õigeaegselt reageerida ning hõlbustada uue assotsieerimislepingu läbirääkimiste kiiret lõpuleviimist, mis on ELi ja nende riikide vaheliste suhete uus raamistik;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- C. arvestades, et on ka nende liikmesriikide huvides, kellel on traditsiooniliselt tihedad ajaloolised, poliitilised ja majanduslikud sidemed Andorra, Monaco ja San Marinoga, edendada nende riikide suhete süvendamist ja täpsustamist Euroopa Liiduga üldiselt; arvestades, et oluline on siinkohal arvesse võtta erilisi kahepoolseid suhteid, mis nendel liikmesriikidel juba on Andorra, Monaco ja San Marinoga eelkõige õiguskindluse tagamisega seotud põhjustel;
- D. arvestades, et Andorral, Monacol ja San Marinol on pikaajaline tava toetada Euroopa Liidu poliitilisi seisukohti ÜROs;
- E. arvestades, et Andorra, Monaco ja San Marino on igaüks omaette vahetus läheduses asuvate liikmesriikide majanduspartnerid ning pakuvad arvukatele ELi kodanikele töövõimalusi; arvestades, et tihe suhtlus Andorra, Monaco ja San Marino ning ELi vahel võimaldaks kõikidele osapooltele olulist võimalust majanduse edasiseks arenguks, millel oleks positiivne ülekanduv majanduslik mõju vahetus läheduses asuvate liikmesriikide piirkondadele, sealhulgas täiendavate tööhõivevõimaluste ja rahvusvaheliste tööskuste edendamise kaudu;
- F. arvestades, et assotsieerimislepingu üle toimuvatel läbirääkimistel tuleb kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklit 8 käsitleva deklaratsiooniga nr 3 täielikult arvesse võtta Andorra, Monaco ja San Marino kui väikeriikide eripära; arvestades, et seetõttu on oluline tunnistada Andorra, Monaco ja San Marino väikeseid territoriaalseid mõõtmeid ja väikest elanike arvu ning selle mõju nende riikide piisava sotsiaal-majandusliku juurdepääsu ja kaasamise säilitamisele; arvestades, et juurdepääs ja kaasamine on oluline nende kolme kogukonna kultuuri, traditsioonide ja väärtuste säilitamiseks; arvestades, et ilma selliste sihipäraste juurdepääsu ja kaasamise mehhanismideta võib mõnedel kodanikel olla raske leida oma päritoluriigis elamiseks vajalikke vahendeid; arvestades, et seetõttu on oluline säilitada, muu hulgas assotsieerimislepingu nõuetekohaste sätete kaudu, Andorra, Monaco ja San Marino poliitiline, sotsiaal-majanduslik, kultuuriline ja identiteediga seotud struktuur ning kohandada seda Euroopa Liitu integreerumise tegelikkusega;
- G. arvestades, et Andorral, Monacol ja San Marinol on oma vastavate naaberriikidega pikaajalised kahepoolsed kokkulepped, milles käsitletakse ühist huvi pakkuvaid küsimusi, võetakse arvesse nimetatud kolme riigi eripära ja tundlikke aspekte ning mis kajastavad vajadust säilitada nende riikide elujõulisus; arvestades, et seda eripära ja neid tundlikke aspekte on tunnistanud Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee;
- H. arvestades, et Andorra, Monaco ja San Marino on igaüks eraldi ellu viinud olulisi reforme ja lähendanud enda õigusakte ELi õigusaktidele, võttes eeskätt arvesse pangandus- ja finantssektori õigusakte;
- I. arvestades, et 4. detsembri 2018. aasta kohtumisel otsustas nõukogu eemaldada Andorra ja San Marino nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järelduste II lisast, kinnitades seeläbi, et nad on täitnud kõik allesjäänud läbipaistvuse, õiglase maksustamise ning maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise vastaste meetmetega seotud kohustused; arvestades, et Monacot ei ole kunagi käesolevasse lisasse kantud ning et nõukogu märkis juba 5. detsembril 2017, et Monaco on need kohustused täitnud; arvestades, et OECD maksualase läbipaistvuse ja teabevahetuse ülemaailmse foorumi 2018. aasta aprillis ja juulis toimunud kohtumistel tunnistati, et Andorra, Monaco ja San Marino vastavad taotluse alusel teabevahetust käsitlevatele rahvusvahelistele standarditele;
- J. arvestades, et tuleks tunnustada Andorra olulisi reforme ja ELi õigusaktidega järkjärgulist vastavusse viimist finantsmäärusega seoses; arvestades, et EL ja Andorra on sõlminud väärtusliku tubakakokkuleppe ning et Andorra on nüüd võimeline veelgi tõhustama oma üleminekut mitmekesisemale majandusele; arvestades, et see pikaajaline protsess toob kaasa asjaomaseid probleeme ja seetõttu tuleb Andorra töötajaid mitmekesisemale majandusele üleminekul piisavalt kaitsa; arvestades, et suurem juurdepääs siseturule toetab pikas perspektiivis majanduslikku arengut ja loob Andorras uusi majandus- ja tööhõivevõimalusi;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- K. arvestades, et San Marinol on praegu täiendavate käibemaksudokumentide (T2) esitamise nõude tõttu raskusi eksportimisega teistesse ELi liikmesriikidesse peale Itaalia; arvestades, et assotsieerimisleping peaks andma San Marino eksportijatele väga väärtuslikud võrdsed võimalused kogu ELis; arvestades, et assotsieerimisleping peaks andma Andorra ja San Marino pankadele võimaluse saada täielik juurdepääs pankade ja finantsteenuste ettevõtete ELi üleeuroopalise tegevusloa andmise süsteemile;
- L. arvestades, et Monaco kodanikud on enda riigis vähemuses ning et eluaseme- ja tööturg on olukorras, mille tõttu on Monaco kodanikke väga vaja aktiivselt toetada, et neil oleks võimalik Monacosse elama jääda; arvestades, et tööturule lihtsustatud juurdepääsu reguleerivaid eeskirju kohaldatakse võrdselt Monaco kodanikele ja Monaco vahetus naabruses paiknevate linnade elanikele; arvestades, et 92 % Monaco töötajatest on ELi kodanikud;
- M. arvestades, et ELiga sõlmitav assotsieerimisleping loob võimalusi arendada koostööd ühist huvi pakkuvates valdkondades ja osaleda mõnes ELi horisontaalses poliitikameetmes sellistel teemadel nagu teadusuuringud, keskkond ja haridus (programm „Erasmus+“);
- N. arvestades, et assotsieerimisleping vajab jõustumiseks Euroopa Parlamendi heakskiitu;
1. soovib nõukogule, komisjonile ning komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale järgmist:
- a) kasutada ära assotsieerimislepingu läbirääkimistega loodavat võimalust näidata ELiga sõlmitavate tihedamate suhete ja suurema integreerimise väärtust, võttes arvesse avalikku arvamust nii Andorras, Monacos ja San Marinos kui ka ELis, ning kinnitada täiendavalt ELi organitesse ja poliitikasse kaasamise tähtsust nende riikide jaoks pikaajaliselt;
 - b) ennetada ohtu, et assotsieerimisleping lõkatakse pärast läbirääkimiste lõpetamist tagasi, ja teha uusi jõupingutusi, et anda nendele Andorra, Monaco ja San Marino kodanikele, kes tunnevad end kaitsetuna, teavet assotsieerimislepingu kohta ning selgitada neile võimalikult läbipaistvalt ja koostöös kolme riigi ametiasutustega assotsieerimislepingu ulatust, väärtust ja võimalikke puudusi, seades eesmärgiks poliitilise ühtsuse ja kõige laiemal võimalikul avaliku toetuse kolmes riigis; julgustada Andorrat, Monacot ja San Marinet sama tegema ning toetada neid sellistes püüdlustes;
 - c) võtta täielikult arvesse Andorra, Monaco ja San Marino väikeseid territoriaalseid mõõtmeid ja suhteliselt piiratud haldusvahendeid ning kohandada läbirääkimisprotsessis vastavalt liidu õigustiku nõuetekohast vastuvõtmist ja rakendamist, et vähendada liigset eelarvesurvet, millel võib olla negatiivne mõju avalikule arvamusele ja kasutatavatele eelarvevahenditele; pakkuda vajaduse korral Andorra, Monaco ja San Marinole abi vajaliku haldussuutlikkuse loomiseks, et tagada liidu õigustiku kiire, dünaamiline ja ühetaoline ülevõtmine;
 - d) nõuda igas kolmes riigis sidusa, tõhusa ja tulemusliku institutsioonilise raamistiku loomist assotsieerimislepingu rakendamiseks, et tagada liidu õigustiku dünaamiline ülevõtmine neis kolmes riigis, samuti lepingu sätete ühetaoline rakendamine ja järjepidev tõlgendamine, mis peab hõlmama nõuandefoorumit ja vaidluste lahendamise mehhanismi;
 - e) rõhutada Andorra, Monaco ja San Marinole siseturu üldise terviklikkuse ja homogeensuse ning kõigi nelja siseturuga seotud vabaduse põhiaspektide kaitsmise olulisust; tuletada meelde siseturule täieliku juurdepääsu, sealhulgas toodete ja teenuste juurdepääsu saamise eeliseid ja majanduslikku kasu ning seda, et vaja on säilitada siseturul võrdsed võimalused ning tugev, vastupidav ja tõhus institutsiooniline baas, millest on kasu kõikidele;
 - f) pakkuda Andorra, Monaco ja San Marinole nõuetekohast ELi toetust, võttes arvesse nende suutlikkust võtta vastu ja rakendada liidu õigustikku täiel määral ja pikaajaliselt, muu hulgas tihedama institutsioonilise koostöö kaudu vahetus läheduses asuvate liikmesriikidega; pakkuda sihipärase projektide puhul juurdepääsu ELi rahastamisele ja võimalust tugineda liikmesriikides olemasolevatele haldusasutustele, kes on pühendunud liidu õigustiku rakendamisele;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- g) soodustada suutlikkuse suurendamist liidu õigustiku nõuetekohaseks vastuvõtmiseks ja rakendamiseks, lähetades Andorra, Monaco ja San Marino avalike haldusasutuste ametnikke ELi ja tema liikmesriikide asjaomastesse institutsioonidesse ja asutustesse;
- h) võttes arvesse vajadust ühildada assotsieerimislepingus sätestatud asutamisvabadus Andorra, Monaco ja San Marino siseriiklike sätetega, millega soovitakse tagada nende riikide demograafiline terviklikkus ja kodanike sotsiaal-majanduslik kaasamine, kaaluda võimalust teha ajutisi erandeid, mis lähtuvad iga läbirääkimisi pidava riigi tegelike vajaduste hindamisest, võtavad aluseks läbivaatamisklauslid ja järgivad ajakava, mis on vajalik, et tagada igas riigis järkjärgulise lähenemise kaudu tegelikult võrdsed võimalused ja nõuetekohane konkurentsivõime töötajate ja ettevõtete jaoks; võtta teadmiseks asjaolu, et need riigid on niivõrd väikesed, et liidu õigustikust kokkuleppe alusel tehtavate ajutiste erandite mõju oleks ebaoluline;
- i) kasutada ära assotsieerimislepingu loodav võimalus tugevdada Andorra, Monaco ja San Marinoga koostööd 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849⁽¹⁾ (mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist) raames;
- j) kohandada assotsieerimislepingu raames esitatavate statistiliste andmetega seotud nõudeid Andorra, Monaco ja San Marino suurusega;
- k) uurida paralleelselt assotsieerimislepingu läbirääkimistega võimalust luua Andorra ja San Marino jaoks nõuetekohane juurdepääs eurosüsteemi likviidsetele vahenditele, et suurendada nende vastavate riiklike panga- ja kindlustussüsteemide vastupanuvõimet ja stabiilsust siseste või väliste süsteemsete vapustuste suhtes, tagades samal ajal Euroopa Keskpanga nõuetekohase järelevalve; julgustada Andorrat ja Monacot saama Rahvusvahelise Valuutafondi liikmeks ja anda neile selleks vajaduse korral tehnilist abi; julgustada Andorrat, Monacot ja San Marinot jätkama oma kiiduväärseid jõupingutusi ELiga lähenemisel finantsvaldkonna reguleerimise, maksuhalduse ja rahapesu vastase võitluse vallas;
- l) teha edusamme Andorra, Monaco ja San Marino assotsieerimislepingu läbirääkimistes ning pakkuda läbirääkimiste osalistele õigel ajal vajalikku institutsioonilist ja poliitikapõhist toetust, sealhulgas komisjoni pädevate peadirektoraatide pakutavaid hinnanguid ja ekspertii, et läbirääkimised oleks võimalik lõpetada võimalikult kiiresti ja igal juhul järgmise kahe aasta jooksul;
- m) sõlmida enne praeguse ametiaja lõppu assotsieerimislepingu raames Andorra, Monaco ja San Marinoga ühine poliitiline deklaratsioon, et teha kokkuvõtte läbirääkimistel seni saavutatust ning säilitada läbirääkimistel siiani tehtud edusammud, et uus Euroopa Komisjon ja Euroopa välisteenistus saaksid ühisest seisukohast järeldused teha, selle aluseks võtta ning läbirääkimistega edasi minna;
- n) käsitleda assotsieerimislepingu üle peetavaid läbirääkimisi võimalusena võtta meetmeid ühiseks investeerimiseks ühist huvi pakkuvatesse taristutesse, samuti meetmeid, mille eesmärk on edendada ühist teadustööd Andorra, Monaco, San Marino ja ELi liikmesriikide vahel;

2. on seisukohal, et Euroopa Parlamendi uus ametiaeg võib olla hea võimalus luua uus parlamentidevaheline delegatsioon, mille ülesanne oleks parlamentidevaheline dialoog ja koostöö Andorra, Monaco ja San Marinoga; leiab lisaks, et parlament peaks jätkama tihedat koostööd oma talituste ning Andorra, Monaco ja San Marino parlamentide asjaomaste talituste vahel ning võtma regulaarselt vastu noori poliitilisi, ärivaldkonna ja kodanikuühiskonna juhte nendest kolmest riigist, et tugevdada assotsieerimislepingu läbirääkimiste raames positiivset narratiivi tihedama poliitilise, majandusliku ja tegevuspõhimõtete seotud suhtluse kohta ELiga; on seisukohal, et Euroopa Parlament peaks edendama perioodilisi arvamuste vahetusi Andorra, Monaco ja San Marino riiklike parlamentide delegatsioonidega kogu läbirääkimiste kestuse ajal; usub, et arvamuste vahetusi Euroopa Parlamendi ning Andorra, Monaco ja San Marino riiklike parlamentide delegatsioonide vahel tuleks pidada ka Euroopa Parlamendis käsitletavatel teemadel, millel võib olla otsene mõju nende riikide majandusele, nende suhetele ELiga või mis puudutavad assotsieerimislepingu tõhusust;

⁽¹⁾ ELT L 141, 5.6.2015, lk 73.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, Andorra kaasvalitsejatele, valitsusele ja üldnõukogule, Monaco vürstile, riigiministrile ja riiginõukogule ning San Marino kaptenregendile, riigikongressile ning suur- ja üldnõukogule.

Teisipäev, 12. märts 2019

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2019)0135

Monika Hohlmeieri puutumatus e äravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Monika Hohlmeieri puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2019/2002(IMM))

(2021/C 23/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Monika Hohlmeieri puutumatus e äravõtmise taotlust, mille esitas 27. novembril 2018. aastal Coburgi prokuratuuri peaprokurör eeluurimismenetluse raames ja mis tehti teatavaks täiskogu istungil 14. jaanuaril 2019. aastal,
- võttes arvesse asjaolu, et Monika Hohlmeier loobus oma õigusest olla ära kuulatud vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6,
- võttes arvesse protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklit 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
- võttes arvesse Saksamaa Liitvabariigi põhiseaduse artiklit 46,
- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0165/2019),

A. arvestades, et Coburgi prokuratuuri peaprokurör esitas taotluse Saksamaa Liitvabariigist valitud Euroopa Parlamendi liikme Monika Hohlmeieri puutumatus e äravõtmiseks seoses õigusrikkumisega Saksamaa Liitvabariigi karistusseadustiku artikli 142 tähenduses; arvestades eelkõige, et tegemist on õnnetuskohalt põgenemisega;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Teisipäev, 12. märts 2019

- B. arvestades, et 4. septembril 2018 umbes kella 15 paiku püüdis Monika Hohlmeier parkida oma autot parklas Lichtenfelsis (Saksamaa); arvestades, et auto esiosa põrkus kokku teise pargitud auto tagaosaga, mis põhjustas kahju hinnanguliselt 287,84 euro suuruses summas; arvestades, et Monika Hohlmeier lahkus pärast õnnetust sündmuskohalt, tundmata muret juhtumi lahendamise pärast;
- C. arvestades, et protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklis 9 on sätestatud, et Euroopa Parlamendi liikmetel on oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- D. arvestades, et Saksamaa Liitvabariigi põhiseaduse artiklis 46 sätestatakse, et karistatava õigusrikkumise puhul võib parlamendiliikme vastutusele võtta või teda kinni pidada ainult Saksa Liidupäeva nõusolekul, välja arvatud juhul, kui ta tabatakse õigusrikkumiselt või päev pärast seda, kui ta kõnealuse teo toime pani;
- E. arvestades, et üksnes parlament on pädev otsustama, kas antud juhul tuleks puutumatus ära võtta või mitte; arvestades, et parlament võib parlamendiliikme puutumatus eest ära võtmise üle otsustamisel võtta mõistlikult arvesse parlamendiliikme seisukohta⁽¹⁾;
- F. arvestades, et väidetav õigusrikkumine ei ole otseselt ega ilmselt seotud Monika Hohlmeieri kohustuste täitmisega Euroopa Parlamendi liikmena ning seda ei saa käsitada tema poolt oma kohustuste täitmisel Euroopa Parlamendi liikmena avaldatud arvamuse või antud häälena vastavalt protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklile 8;
- G. arvestades, et Euroopa Parlament ei ole käesoleva juhtumi puhul leidnud tõendeid *fumus persecutionis*'e kohta, s.t tal puudub alus piisavalt tõsiseks ja täpseks kahtluseks, et menetluse eesmärk on tekitada parlamendiliikmele poliitilist kahju;
1. otsustab Monika Hohlmeieri puutumatus ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Saksamaa Liitvabariigi pädevale ametiasutusele ja Monika Hohlmeierile.

⁽¹⁾ Kohtuotsus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440, punkt 28.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0136

Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2018/2247(IMM))

(2021/C 23/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmise taotlust, mille esitas Prantsuse Vabariigi justiitsministeerium 5. septembril 2018 Pariisi apellatsioonikohtu peaprokurõri taotluse alusel seoses poolelioleva kohtuliku uurimisega, mis puudutab väidetavat usalduse kuritarvitamist, usalduse kuritarvitamise varjamist, organiseeritud rühmituse korraldatud pettust, võltsimist ja võltsitud dokumentide kasutamist, varjatud tööd ja töötajate varjamist seoses parlamendiliikme assistentide töötingimustega, ning mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 22. oktoobril 2018. aastal,
- olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 ära kuulanud Jean-François Jalkhi, kes esindas Jean-Marie Le Peni,
- võttes arvesse protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta) artiklit 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
- võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
- võttes arvesse Prantsuse Vabariigi põhiseaduse artiklit 26,
- võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0167/2019),
- A. arvestades, et Pariisi piirkonnakohtu kohtu-uurijad on taotlenud Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmist, et ta seoses väidetavate süütegudega üle kuulata;
- B. arvestades, et Jean-Marie Le Peni puutumatus e äravõtmise taotlus on seotud väidetavate süütegudega, mis hõlmavad usalduse kuritarvitamist, usalduse kuritarvitamise varjamist, organiseeritud rühmituse korraldatud pettust, võltsimist ja võltsitud dokumentide kasutamist, varjatud tööd ja töötajate varjamist seoses erakonda Front National kuuluvate Euroopa Parlamendi liikmete assistentide töötingimustega;
- C. arvestades, et pärast esialgset uurimist, mille aluseks oli toonase Euroopa Parlamendi presidendi 9. märtsi 2015. aasta avaldus erakonda Front National kuuluvate Euroopa Parlamendi liikmete teatavate assistentide kohta, alustati 5. detsembril 2016 asja kohtulikku uurimist;
- D. arvestades, et 2016. aasta veebruaris Front Nationali peakorteris tehtud läbiotsimise käigus konfiskeeriti erakonna laekuri tööruumist mitu dokumenti, mis annavad tunnistust Front Nationali soovist „raha kokku hoida“, lastes Euroopa Parlamendil maksta kinni parlamendiliikmete assistentidena esinevate erakonna töötajate töötasu;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Teisipäev, 12. märts 2019

- E. arvestades, et 2015. aasta veebruaris avaldatud Front Nationali ametikohtade loetelus oli välja toodud ainult 15 parlamendiliiget (kokku 23-st), 21 kohalikku assistenti ja 5 registreeritud assistenti (kokku 54 assistendist); arvestades, et mitu parlamendiliikme assistenti märkis oma töökohaks Front Nationali peakorteri Nanterre'is ja mõnel juhul väitsid nad end seal töötavat täisajaga, kuigi nad elasid oma väidetavast töökohast 120–945 kilomeetri kaugusel; arvestades, et on selgunud, et kaheksa parlamendiliikme assistenti ei teinud assistenditööd peaaegu üldse või mõnel juhul moodustas see töö nende tegevusest väga väikese osa;
- F. arvestades, et uurimise käigus selgusid ka asjaolud, mille põhjal näib ebatõenäoline, et need assistendid üldse Euroopa Parlamendiga seotud ülesandeid täitsid, sest:
- assistentide töölepingud Euroopa Parlamendis jäid kas täpselt kahe Front Nationali töölepingu vahele;
 - assistentide töölepingud Euroopa Parlamendis ja Front Nationali töölepingud kehtisid paralleelselt;
 - või sõlmiti töölepingud Front Nationaliga ajavahemikeks, mis järgnesid vahetult ajavahemikele, mida hõlmasid assistentide töölepingud Euroopa Parlamendis;
- G. arvestades, et uurimise käigus selgus, et üks assistent, kelle Jean-Marie Le Pen Euroopa Parlamendi liikmena 2011. aastal tööle võttis, väitis, et ta töötas sellel ajal hoopis ühe teise Euroopa Parlamendi liikme valimiskampaaniaga; arvestades, et Jean-Marie Le Pen organiseeris parlamendiliikme assistendi palga maksmise veel kolmele inimesele, kes selles ametis praktiliselt mingit tööd ei teinud;
- H. arvestades, et uurimise käigus selgus ka tõsiasi, et Jean-Marie Le Pen, kes oli väidetavate süütegude toimepanemise ajal Front Nationali esimees, töötas välja süsteemi, kuidas kasutada ELi vahendeid teatavate Front Nationali töötajate eest maksmiseks, sõlmides parlamendis lepingud inimestega, kes tegelikult töötasid erakonna heaks, ning Euroopa Parlament tõi selle kehtivate ELi eeskirjadega vastuolus oleva skeemi päevavalgele;
- I. arvestades, et kohtu-uurijad soovivad Jean-Marie Le Peni üle kuulata;
- J. arvestades, et Jean-Marie Le Pen keeldus 21. juunil 2018. aastal uurijate kutse peale kohale ilmumast ning jättis ta kohtu-uurijate kutse peale kohale ilmumast ka 2018. aasta juulis, tuues ettekäändeks parlamendiliikme puutumatuse;
- K. arvestades, et pädev asutus on esitanud taotluse Jean-Marie Le Peni puutumatuse äravõtmiseks, et teda tema vastu esitatud süüdistuste asjus küsitleda;
- L. arvestades, et vastavalt protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklile 9 on Euroopa Parlamendi liikmetel „oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel“;
- M. arvestades, et Prantsuse Vabariigi põhiseaduse artikli 26 kohaselt saab parlamendiliiget kuriteo või väärteo toimepanemise eest vahistada ning temalt saab vabaduse võtta või seda piirata ainult selle parlamendikoja juhataise nõusolekul, mille liige ta on; arvestades, et selline nõusolek ei ole vajalik kuriteolt või väärteolt tabamise korral või lõpliku süüdimõistva kohtuotsuse puhul;
- N. arvestades, et ei ole mingit alust ega põhjust arvata, et Jean-Marie Le Peni tegevust parlamendiliikmena püütakse takistada (*fumus persecutionis*);
1. otsustab Jean-Marie Le Peni puutumatuse ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Prantsuse Vabariigi justiitsministrile ja Jean-Marie Le Penile.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0137

Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmise taotlus

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmise taotluse kohta (2018/2267(IMM))

(2021/C 23/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmise taotlust, mille esitas 19. oktoobril 2018 Pariisi apellatsioonikohtu peaprokuröri taotluse alusel Prantsuse Vabariigi justiitsministeerium seoses poolelioleva kohtuliku uurimisega, mis puudutab väidetavat usalduse kuritarvitamist, usalduse kuritarvitamise varjamist, organiseeritud rühmituse korraldatud pettust, võltsimist ja võltsitud dokumentide kasutamist, varjatud tööd ja töötajate varjamist seoses assistentide töötingimustega, ja mis tehti teatavaks Euroopa Parlamendi täiskogu istungil 12. novembril 2018. aastal,
 - olles vastavalt kodukorra artikli 9 lõikele 6 ära kuulanud Jean-François Jalkhi, kes esindas Dominique Bilde'i,
 - võttes arvesse protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide kohta) artiklit 9 ning otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi liikmete valimist käsitleva 20. septembri 1976. aasta akti artikli 6 lõiget 2,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 12. mai 1964. aasta, 10. juuli 1986. aasta, 15. ja 21. oktoobri 2008. aasta, 19. märtsi 2010. aasta, 6. septembri 2011. aasta ja 17. jaanuari 2013. aasta otsuseid⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Prantsuse Vabariigi põhiseaduse artiklit 26,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 5 lõiget 2, artikli 6 lõiget 1 ja artiklit 9,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0166/2019),
- A. arvestades, et Pariisi piirkonnakohtu kohtu-uurijad on taotlenud Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmist, et kuulata ta üle seoses väidetavate süütegudega;
- B. arvestades, et Dominique Bilde'i puutumatus e äravõtmise taotlus on seotud väidetavate süütegudega, mis hõlmavad usalduse kuritarvitamist, usalduse kuritarvitamise varjamist, organiseeritud rühmituse korraldatud pettust, võltsimist ja võltsitud dokumentide kasutamist, varjatud tööd ja töötajate varjamist seoses erakonda Front National kuuluvate Euroopa Parlamendi liikmete assistentide töötingimustega;
- C. arvestades, et pärast esialgset uurimist, mille aluseks oli toonase Euroopa Parlamendi presidendi 9. märtsi 2015. aasta avaldus erakonda Front National kuuluvate Euroopa Parlamendi liikmete teatavate assistentide kohta, alustati 5. detsembril 2016 asja kohtulikku uurimist;
- D. arvestades, et 2016. aasta veebruaris Front Nationali peakorteris tehtud läbiotsimise käigus konfiskeeriti erakonna laekuri tööruumist mitu dokumenti, mis annavad tunnistust Front Nationali soovist „raha kokku hoida“, lastes Euroopa Parlamendil maksta kinni parlamendiliikmete assistentidena esinevate erakonna töötajate töötasu; arvestades, et on selgunud, et kaheksa parlamendiliikme assistenti ei teinud assistentitööd peaaegu üldse või mõnel juhul moodustas see töö nende tegevusest väga väikese osa;

⁽¹⁾ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. mai 1964, Wagner vs. Fohrmann ja Krier, 101/63, ECLI:EU:C:1964:28; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. juuli 1986, Wybot vs. Faure jt, 149/85, ECLI:EU:C:1986:310; kohtuotsus, Üldkohus, 15. oktoober 2008, Mote vs. parlament, T-345/05, ECLI:EU:T:2008:440; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 21. oktoober 2008, Marra vs. De Gregorio ja Clemente, C-200/07 ja C-201/07, ECLI:EU:C:2008:579; kohtuotsus, Üldkohus, 19. märts 2010, Gollnisch vs. parlament, T-42/06, ECLI:EU:T:2010:102; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 6. september 2011, Patriciello, C-163/10, ECLI: EU:C:2011:543; kohtuotsus, Üldkohus, 17. jaanuar 2013, Gollnisch vs. parlament, T-346/11 ja T-347/11, ECLI:EU:T:2013:23.

Teisipäev, 12. märts 2019

- E. arvestades, et on selgunud, et 1. oktoobrist 2014 kuni 31. juulini 2015 täiskohaga Euroopa Parlamendis Dominique Bilde'i juures palgal olnud assistent ei teinud peaaegu üldse parlamendiga seotud tööd; arvestades, et 2015. aasta veebruaris avaldatud Front Nationali ametikohtade loetelu kohaselt tegeles Dominique Bilde'i juures töötav assistent riigi tasandi kavade ja ning töötas teise Euroopa Parlamendi liikme vastutusel poliitika jälgimise ja kavandamise üksuses; arvestades, et tema Euroopa Parlamendiga seotud lepingule järgnesid kaks lepingut, mille alusel töötas ta 2015. aasta augustist kuni 31. detsembrini 2016 Front Nationali heaks; arvestades, et parlamendiliikme assistendi töölepingu kehtimise ajal oli kõnealune isik ka ühenduse *Marianne* peasekretär ja ühenduse *Mer et Francophonie* peasekretär ning kandideeris 2015. aasta märtsis toimunud piirkondlikel valimistel Doubs' departemangus;
- F. arvestades, et Euroopa Parlament peatas parlamendiliikme assisteerimiskulude hüvitamise seoses Dominique Bilde'i tööle võetud assistendiga;
- G. arvestades, et kohtu-uurijad soovivad Dominique Bilde'i üle kuulata;
- H. arvestades, et Dominique Bilde keeldus 2017. aasta augustis toimunud ülekuulamisel uurijate küsimustele vastamast ning jättis parlamendiliikme puutumatus eetikakäänat kasutades ilmumata ka 24. novembril 2017 toimuma pidanud ettevalmistavale kuulamisele, misjärel kavatsesid uurijad talle usalduse kuritarvitamise eest süüdistuse esitada;
- I. arvestades, et pädev asutus on esitanud taotluse Dominique Bilde'i puutumatuse äravõtmiseks, et teda tema vastu esitatud süüdistuste asjus küsitleda;
- J. arvestades, et vastavalt protokoll nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta) artiklile 9 on Euroopa Parlamendi liikmetel „oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel“;
- K. arvestades, et Prantsuse Vabariigi põhiseaduse artikli 26 kohaselt „ei saa ühtki parlamendiliiget raske kuriteo või muu süüteo eest vahistada ega muul moel tema vabadust võtta või piirata ilma selle parlamendikoja juhatuse nõusolekuta, mille liige ta on. Selline nõusolek ei ole vajalik raskelt kuriteolt või süüteoalt tabamise või lõpliku süüdimõistva kohtuotsuse korral.“;
- L. arvestades, et ei ole mingit alust ega põhjust arvata, et Dominique Bilde'i tegevust parlamendiliikmena püütakse takistada (*fumus persecutionis*);
1. otsustab Dominique Bilde'i puutumatus ära võtta;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava parlamendikomisjoni raport viivitamatult Prantsuse Vabariigi justiitsministrile ja Dominique Bilde'ile.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0164

**Õiguslikult siduva akti ettepanekule komisjonis antud hääle enamuse puudumine
(kodukorra artikli 171 lõike 1 esimese lõigu punkti b tõlgendamine)**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta otsus õiguslikult siduva akti ettepanekule komisjonis antud hääle enamuse puudumise kohta (kodukorra artikli 171 lõike 1 esimese lõigu punkti b tõlgendamine) (2019/2011(REG))

(2021/C 23/29)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse põhiseaduskomisjoni esimehe 7. märtsi 2019. aasta kirja,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 226,

1. võtab vastu kodukorra artikli 171 lõike 1 esimese lõigu punkti b järgmise tõlgenduse:

„Kui õiguslikult siduva akti ettepanekut ei võeta komisjonis antud hääle enamusega muutmata või muudetud kujul vastu, teeb komisjon parlamendile ettepaneku akt tagasi lükata.“

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 12. märts 2019

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2019)0138

Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 159 kohaldamise pikendamine parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja lõpuni**Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta otsus, millega pikendatakse Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 159 kohaldamist parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja lõpuni (2019/2545(RSO))**

(2021/C 23/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 342,
 - võttes arvesse 15. aprilli 1958. aasta nõukogu määrust nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse nõukogu määrusi (EÜ) nr 920/2005 ⁽²⁾ ja (EL, Euratom) 2015/2264 ⁽³⁾,
 - võttes arvesse juhatuses 16. juunil 2014. aastal vastu võetud mitmekeelsuse eeskirja,
 - võttes arvesse oma 26. veebruari 2014. aasta otsust ⁽⁴⁾, millega pikendatakse kodukorra artikli 159 kohaldamist parlamendi kaheksanda koosseisu ametiaja lõpuni, ning sellele järgnenud juhatuse otsuseid pikendada erandit artiklist 158 selle ametiaja lõpuni,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 158 ja 159,
- A. arvestades, et vastavalt artiklile 158 koostatakse kõik parlamendi dokumendid ametlikes keeltes ning igal parlamendiliikmel on õigus parlamendis sõna võtta soovikohases ametlikus keeles ning sõnavõtt tõlgitakse teistesse ametlikesse keeltesse;
- B. arvestades, et vastavalt artiklile 159 on erandid artiklist 158 lubatud parlamendi kaheksanda koosseisu ametiaja lõpuni, juhul ja niivõrd, kui ametliku keele jaoks ei ole asjakohastele abinõudele vaatamata piisavalt tõlke või tõlkijaid; arvestades, et iga ametliku keele puhul, mille suhtes peetakse erandit vajalikuks, peab juhatus peasekretäri ettepaneku alusel ja võttes nõuetekohaselt arvesse nõukogu poolt aluslepingute alusel vastu võetud õigusaktide koostamise ajutist korda, tegema kindlaks, kas tingimused on täidetud, ning vaatama otsuse iga kuue kuu tagant uuesti läbi;

⁽¹⁾ EÜT 17, 6.10.1958, lk 385.

⁽²⁾ Nõukogu 13. juuni 2005. aasta määrus (EÜ) nr 920/2005, millega muudetakse 15. aprilli 1958. aasta määrust nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled, ja 15. aprilli 1958. aasta määrust nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Aatomienergiaühenduses kasutatavad keeled, ning millega kehtestatakse nendest määrustest ajutised erandmeetmed (ELT L 156, 18.6.2005, lk 3).

⁽³⁾ Nõukogu 3. detsembri 2015. aasta määrus (EL, Euratom) 2015/2264, millega pikendatakse ja kahandatakse järkjärgulise kaotamiseni määрусega (EÜ) nr 920/2005 kehtestatud ajutisi erandmeetmeid 15. aprilli 1958. aasta määrusest nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled, ja 15. aprilli 1958. aasta määrusest nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Aatomienergiaühenduses kasutatavad keeled (ELT L 322, 8.12.2015, lk 1).

⁽⁴⁾ ELT C 285, 29.8.2017, lk 164.

Teisipäev, 12. märts 2019

- C. arvestades, et nõukogu määrustega (EÜ) nr 920/2005 ja (EL, Euratom) 2015/2264 nähakse ette erandi kohaldamisala järk-järgult kahandamine iiri keele puhul ning kui ei võeta vastu uut nõukogu määrust, milles sätestatakse teisiti, kaotab erand kehtivuse alates 1. jaanuarist 2022;
 - D. arvestades, et vaatamata asjakohastele abinõudele ei saavutata horvaadi, iiri ja malta keeles eeldatavasti sellist suutlikkust, mis võimaldaks tagada alates parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja algusest nende keelte suulise tõlke täielikku mahtu;
 - E. arvestades, et vaatamata järjepidevatele institutsioonidevahelistele pingutustele ja märkimisväärsetele edusammudele jääb iiri keele kvalifitseeritud tõlkijate arv ikkagi sedavõrd väikeseks, et lähemas tulevikus ei suudeta selle keele osas vajadusi vastavalt artiklile 158 täies mahus katta; arvestades, et nõukogu määruste (EÜ) nr 920/2005 ja (EL, Euratom) 2015/2264 kohaselt tuleb iiri keelde tõlkida üha rohkem õigusakte, mis vähendab võimalust tõlkida sellesse keelde muid parlamendi dokumente;
 - F. arvestades, et artikli 159 lõikes 4 on sätestatud, et juhatuse põhjendatud soovitusel võib parlament võtta parlamendi koosseisu ametiaja lõppemisel vastu otsuse selle artikli kohaldamist pikendada;
 - G. arvestades, et juhatus on eeltoodut arvesse võttes soovitanud pikendada artikli 159 kohaldamist parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja lõpuni;
 - 1. otsustab pikendada Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 159 kohaldamist parlamendi üheksanda koosseisu ametiaja lõpuni;
 - 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus teavitamise eesmärgil nõukogule ja komisjonile.
-

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0139

Elektrooniline kaubaveoteave *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus elektroonilise kaubaveoteabe kohta (COM(2018)0279 – C8-0191/2018 – 2018/0140(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0279),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0191/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A8-0060/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0140

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... elektroonilise kaubaveoteabe kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1,

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 265.

Teisipäev, 12. märts 2019

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Kaubaveo ja logistika tõhusus on väga oluline Euroopa Liidu majanduse **kasvu ja** konkurentsivõime, rahvusvahelise turu ning kõigi liidu piirkondade sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse jaoks. [ME 1]
- (1a) *Käesoleva määruse eesmärk on vähendada ametiasutuste ja ettevõtjate vahelise veoteabe töötlemise kulusid, parandada ametiasutuste jõustamissuutlikkust ning edendada kaubaveo ja logistika digiteerimist.* [ME 2]
- (2) Kaupade liikumisega kaasneb suurel hulgal teavet, mida äriühingud omavahel ning äriühingud ja avaliku sektori asutused omavahel edastavad siiani paberil. Paberdokumentide kasutamine ~~on logistikaettevõtjate jaoks suur halduskoormus~~ **toob logistikaettevõtjatele ja seotud tööstusharudele (nagu kaubandus ja tootmine), eelkõige VKEdele, kaasa suure halduskoormuse ja lisakulud ning sellel on negatiivne mõju keskkonnale.** [ME 3]
- (2a) *Eeskirjade tulemuslik ja tõhus jõustamine on üks eeldusi siseturul ausa konkurentsi tagamiseks. Jõustamisvahendite edasine digiteerimine on vajalik selleks, et suurendada jõustamissuutlikkust, vähendada rahvusvaheliste veoettevõtjate, eelkõige VKEde tarbetut halduskoormust, paremini jälgida suure riskiga veoettevõtjaid ning avastada pettusi. Selleks digitaalseks, nn arukaks jõustamiseks on vaja, et kogu asjakohane teave oleks paberivaba ja pädevatele asutustele elektrooniliselt kättesaadav. Seetõttu peaks elektrooniliste veodokumentide kasutamine muutuma tulevikus reegliseks. Selleks, et anda kontrolliametnikele, sh ka teel toimuvat kontrolli läbiviivatele ametnikele, selge ja täielik ülevaade kontrollitavatest veoettevõtjatest, peaks neil olema otsene ja reaaltajaline juurdepääs kogu asjakohasele teabele, et nad saaksid avastada rikkumisi ja kõrvalekaldeid kiiremini ja tõhusamalt.* [ME 4]
- (3) Peamiseks põhjuseks, miks ei toimu arengut lihtsustamise ja suurema tõhususe suunas, mida olemasolevad elektroonilised vahendid võimaldaksid, peetakse ühtse õigusraamistiku puudumist liidu tasandil, milles nõutaks, et avaliku sektori asutused aktsepteeriks asjakohast õigusaktidega nõutud kaubaveo teavet elektroonilisel kujul. Kuna avaliku sektori asutused ei aktsepteeri elektroonilist teavet, mõjutab see nii nende endi ja ettevõtjate vahelist suhtlust kui ka takistab kaudselt ettevõtjatevahelist lihtsustatud elektroonilist suhtlust kogu liidus **ning selle tulemusel suurenevad halduskulud, seda eriti VKEde jaoks.** [ME 5]

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 265.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seisukoht.

Teisipäev, 12. märts 2019

- (4) Liidu transpordivaldkonna õigusaktides on mõnes valdkonnas nõutud, et pädevad asutused peavad aktsepteerima digiteeritud teavet, kuid see ei hõlma kaugeltki kõiki asjaomaseid liidu õigusakte. **Halduskoormuse vähendamiseks ning kontrollide ja rikkumisi tõkestava tegevuse tõhustamiseks** peaks **alati** olema võimalik kasutada elektroonilisi vahendeid, et teha õigusnormidega ette nähtud teave kaubavedude kohta kättesaadavaks ametiasutustele kogu liidus kõigi liidus tehtavate veoteenuste asjaomaste etappide puhul. Selline võimalus peaks kehtima kogu õigusnormidega ette nähtud teabe suhtes kõigi transpordiliikide puhul. **Liikmesriigid peaksid üldiselt aktsepteerima elektroonilisi transpordidokumente ning viivitamatult ratifitseerima ja kohaldama e-CMRi protokolli. Seepärast peaksid ametiasutused suhtlema õigusnormidega ette nähtud teabe küsimustes asjaomaste ettevõtjatega elektroonilisel teel ja tegema ka enda andmed digitaalselt kättesaadavaks, järgides kohaldatavat õigust.** [ME 6]
- (5) Seepärast tuleks nõuda, et liikmesriikide asutused aktsepteeriks elektrooniliselt kättesaadavaks tehtud teavet alati, kui ettevõtjad on kohustatud esitama teavet selle kohta, et nad täidavad nõudeid, mis on sätestatud liidu õigusaktides, mis on vastu võetud kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega või, võttes arvesse olukordade sarnasust, et nad täidavad jäätmesaadetisi käsitlevate liidu õigusaktide nõudeid. Sama põhimõtet tuleks kohaldada, kui liikmesriigi õigusnormidega, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega reguleeritud küsimusi, on nõutud täielikult või osaliselt sarnase teabe esitamist selle teabega, mida tuleb esitada asjakohaste liidu õigusnormide kohaselt.
- (5a) **Halduskoormuse vähendamiseks ja niigi piiratud jõustamissuutlikkuse suurendamiseks peaksid ettevõtjad olema kohustatud esitama liikmesriikide pädevatele asutustele õigusnormidega ette nähtud teavet elektroonilisel teel ning liikmesriikide pädevad asutused peaksid õigusnormidega ette nähtud teabe esitamise küsimustes suhtlema asjaomaste ettevõtjatega elektroonilisel teel.** [ME 7]
- (6) Kuna käesoleva määruse eesmärk on üksnes lihtsustada **ja edendada ettevõtjate ja haldusorganite vahel** teabe esitamist, eelkõige elektrooniliselt, ei tohiks see mõjutada liidu või liikmesriikide õigusakte, millega on kindlaks määratud õigusnormidega ette nähtud teabe sisu, ning eelkõige ei tohiks sellega kehtestada ühtegi lisanõuet õigusnormidest tulenevatele teavitamisnõuetele. Kuna käesoleva määruse eesmärk on võimaldada õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid käsitlevaid eeskirju täita elektrooniliste vahendite abil paber kandja asemel, ~~ei tohiks~~ **peaks see võimaldama teabe vahetamiseks ja hõlpsaks jagamiseks mõeldud Euroopa platvormide arendamist.** See ~~ei tohiks~~ mingil muul moel mõjutada asjakohaseid liidu sätteid, milles käsitletakse nõudeid dokumentidele, mida kasutatakse kõnealuse teabe struktureeritud esitamiseks. Samuti ei tohiks käesolev määrus mõjutada jäätmesaadetisi käsitlevaid liidu õigussätteid, mis sisaldavad jäätmesaadetiste menetlusnõudeid. Käesolevat määrust tuleks kohaldada ilma, et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 952/2013 ⁽¹⁾ sätestatud aruandluskohustust käsitlevaid sätteid või nimetatud määruse alusel vastu võetud rakendus- või delegeeritud õigusaktide sätteid. **Komisjon peaks siiski hindama, kas pädevate asutuste jõustamissuutlikkuse parandamiseks on vaja kohandada sätteid, mis käsitlevad liidu territooriumil toimiva kaubaveoga seotud õigusnormidega ette nähtud teavitamisnõuete sisu.** [ME 8]
- (7) Elektrooniliste vahendite kasutamine teabevahetuseks kooskõlas käesoleva määrusega tuleks korraldada sellisel viisil, mis tagab turvalisuse ja tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse.
- (8) Selleks, et ettevõtjad saaksid esitada asjakohast teavet elektrooniliselt igas liikmesriigis ühte moodi, on vaja tugineda ühtsetele tehnilistele kirjeldustele, mille komisjon peab vastu võtma. Need tehnilised kirjeldused peaksid tagama mitmesuguste asjakohase õigusnormidega ette nähtud teabega seotud andmekogude ja alamandmekogude koostalitlusvõime ning võimaldama kindlaks määrata ühtse korra ja üksikasjalikud eeskirjad, kuidas pädevad asutused sellele teabele juurde pääsevad ja seda töötlevad.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

Teisipäev, 12. märts 2019

- (9) Kõnealuste tehniliste kirjelduste kindlaksmääramisel tuleks arvesse võtta vastavates liidu õigusaktides ning vastavates Euroopa ja rahvusvahelistes standardites mitmeliigilise transpordi andmevahetuse kohta kehtestatud asjakohaseid andmevahetuse kirjeldusi ning, sealhulgas isikuandmete kaitse üldmääruse sätteid. Samuti Euroopa koostalitlusvõime raamistikus sätestatud tuleks arvesse võtta ettevõtjate tehtud investeeringuid ja konkreetsete transpordiliikide puhul seetõttu juba olemasolevaid andmemudeleid ning samuti põhimõtteid ja soovitusi, mis on välja toodud Euroopa koostalitlusvõime raamistikus koostalitlusvõime raamistikus⁽¹⁾, milles käsitletakse Euroopa digitaalsete avalike teenuste osutamist, mis on liikmesriikide poolt ühiselt kokku lepitud viisil. Lisaks on kõnealuste kirjelduste väljatöötamisel ja ettevalmistamisel oluline kaasata nõuetekohaselt kõik asjaomased sidusrühmad. Samuti tuleb hoolikalt jälgida, et need tehnilised kirjeldused jääksid tehnoloogiliselt neutraalseks ja avatuks uuenduslikele tehnoloogiatele. [ME 9]
- (10) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada funktsionaalsed nõuded info- ja kommunikatsioonitehnoloogial põhinevatele keskkondadele, mida ettevõtjad saaksid kasutada õigusnormidega ette nähtud kaubaveo teabe pädevatele asutustele (eFTI keskkond) elektroonilisel kujul (eFTI) kättesaadavaks tegemiseks. Samuti tuleb ette näha tingimused kolmandatest isikutest eFTI keskkondade teenuste osutajatele (eFTI teenuseosutajad).
- (11) Selleks et nii liikmesriikide asutustel kui ka ettevõtjatel oleks kindlustunne, et eFTI keskkonnad ja eFTI teenuseosutajad täidavad kõnealuseid nõudeid, peaksid liikmesriikide pädevad asutused kehtestama sertifitseerimissüsteemi, mis tugineb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008⁽²⁾ kohasele akrediteerimisele. Suhteliselt pika rakendamisperioodi tõttu peaks komisjon hindama, kas sellised tehnoloogiad nagu plokiaheltehnoloogia võivad tagada sertifitseerimissüsteemiga sarnase tulemuse ning vähendada seejuures oluliselt ettevõtjate ja liikmesriikide kulusid. [ME 10]
- 12) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse kohase kohustuse —aktsepteerida õigusnormidega ette nähtud elektroonilisel kujul kättesaadavaks tehtud teavet —rakendamiseks, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽³⁾. [ME 11]
- 13) Elkõige tuleks komisjonile anda volitused luua ühtne andmekogu ja alamandmekogud seoses käesolevas määruses käsitletud asjakohaste õigusnormidest tulenevate teavitamismõuetega ning samuti näha ette ühtne kord ja üksikasjalikud eeskirjad, millega reguleeritakse pädevate asutuste juuredpääsu teabele ja selle töötlemist, kui asjaomased ettevõtjad teevad kõnealuse teabe kättesaadavaks elektroonilisel kujul, sealhulgas üksikasjalikud eeskirjad ja tehnilised kirjeldused. [ME 12]
- 14) Komisjonile tuleks anda rakendusvolitused ka selleks, et kehtestada üksikasjalikud eeskirjad eFTI keskkondade ja eFTI teenuseosutajatega seotud nõuete rakendamiseks. [ME 13]
- (15) Selleks et tagada käesoleva määruse nõuetekohane kohaldamine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte:

— I lisa B osa muutmiseks, et lisada sellesse loetelud liikmesriikide õigusaktides sätestatud õigusnormidest tulenevatest teavitamismõuetest, millest liikmesriik on käesoleva määruse kohaselt komisjoni teavitanud;

— I lisa A osa muutmiseks, et võtta arvesse kõik komisjoni poolt vastuvõetud delegeeritud aktid või rakendusaktid, milles kehtestatakse uued liidu õigusnormidest tulenevad teavitamismõuded kaubaveo puhul;

⁽¹⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa koostalitlusvõime raamistik. Rakendusstrateegia“ (COM(2017)0134).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Teisipäev, 12. märts 2019

- I lisa B osa muutmiseks, et lisada sellesse asjakohased liikmesriikide õigussätted, millega muudetakse liikmesriikide õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid või sätestatakse uued asjakohased õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded, mis on hõlmatud käesoleva määruse kohaldamisalaga ning millest on kooskõlas käesoleva määrusega komisjonile teatatud;
- käesoleva määruse teatavate tehniliste aspektide täiendamiseks, nimelt seoses eFTI keskkondade ja eFTI teenuseosutajate sertifitseerimiseeskirjadega.
- **ühiste menetluste, tehniliste kirjelduste ja üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks pädevatele asutustele käesoleva määrusega hõlmatud teabele juurdepääsu ja selle töötlemise kohta, samuti üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks eFTI keskkondade ja eFTI teenuseosutajatega seotud nõuete rakendamiseks.** [ME 14]
- (16) Eriti oluline on, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealusel konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (17) Kuna käesoleva määruse eesmärke, milleks on tagada, et liikmesriikide pädevad asutused toimiksid elektrooniliselt esitatud kaubaveo teabe aktsepteerimisel ühtselt, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda põhjusel, et on vaja kehtestada ühtsed nõuded, paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (18) Kaubavedu käsitleva õigusnormidega ette nähtud teabe osana esitatud isikuandmete elektrooniline töötlemine peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽²⁾.
- (19) Komisjon peaks käesolevat määrust hindama. Kõnealuseks hindamiseks on vaja koguda teavet ning samuti tuleb hinnata õigusnormide tulemuslikkust nende eesmärke silmas pidades.
- (20) Käesolevat määrust ei saa kohaldada enne, kui selles ette nähtud delegeeritud aktid ja rakendusaktid on jõustunud. Seega tuleks käesolevat määrust kohaldada alates ... [palun sisestada kuupäev], et anda komisjonile aega need aktid vastu võtta.
- (20a) **Komisjon peaks viivitamata alustama tööd vajalike delegeeritud õigusaktidega, et vältida edasisi viivitusi ning tagada ettevõtjatele ja liikmesriikidele piisavalt aega valmistumiseks.** [ME 15]
- (21) Euroopa andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁽³⁾ artikli 28 lõikele 2 ning ta esitas oma arvamuse ... [palun sisestada kuupäev]⁽⁴⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).⁽⁴⁾ ELT C

Teisipäev, 12. märts 2019

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse õiguslik raamistik liidu territooriumil toimuva kaubaveoga seotud õigusnormidega ette nähtud teabe elektroonilise edastamise, **sealhulgas selle koostalitlusvõime** kohta. Sel eesmärgil kehtestatakse käesolevas määruks: [ME 16]

a) tingimused, mille alusel liikmesriikide pädevad asutused peavad aktsepteerima õigusnormidega ette nähtud teavet, mille asjaomased ettevõtjad on ~~kättesaadavaks teinud~~ **esitanud** elektroonilisel kujul; [ME 17]

aa) tingimused, mille alusel asjaomased ettevõtjad peavad tegema õigusnormidega ette nähtud teabe liikmesriikide pädevatele asutustele kättesaadavaks elektroonilisel kujul; [ME 18]

ab) tingimused, mille alusel liikmesriikide pädevad asutused peavad õigusnormidega ette nähtud teabe esitamise küsimustes suhtlema asjaomaste ettevõtjatega elektroonilisel teel; [ME 19]

b) teenuste osutamise eeskirjad, et asjaomased ettevõtjad saaksid õigusnormidega ette nähtud teabe elektrooniliselt kättesaadavaks teha.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse selliste õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuete suhtes, mis on sätestatud liidu õigusaktides, milles on kehtestatud kaubaveo tingimused liidu territooriumil kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega või milles on kehtestatud jäätmesaadetisi käsitlevad tingimused, **ning selliste kaubaveo kohta kehtivate õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuete suhtes, mis on sätestatud liidu suhtes kohaldatavates rahvusvahelistes konventsioonides**. Jäätmesaadetiste puhul ei kohaldata käesolevat määrust tolliametnike poolt tehtava kontrolli suhtes, nagu on ette nähtud kohaldatavate liidu õigusnormidega. Liidu õigusaktid, mille suhtes käesolevat määrust kohaldatakse, ning kõnealustes aktides sisalduvad asjakohased õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded, on esitatud I lisa A osas. [ME 20]

Samuti kohaldatakse käesolevat määrust selliste õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuete suhtes, mis on sätestatud liikmesriigi õigusaktides, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega reguleeritud küsimusi ning nõutakse täielikult või osaliselt samasuguse teabe esitamist selle teabega, mida tuleb esitada esimeses lõigus osutatud õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuete kohaselt.

Liikmesriikide õigusaktid ja vastavad õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded, millele on osutatud teises lõigus, loetletakse I lisa B osas artikli 2 punktis b sätestatud korras.

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile siseriiklikest õigusaktidest ja vastavatest lõike 2 teises lõigus osutatud õigusnormidest tulenevatest teavitamisnõuetest hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva], et kõnealuse teabe saaks lisada I lisa B osasse. Samuti teatavad liikmesriigid ühe kuu jooksul pärast vastuvõtmist komisjonile kõigist edaspidi vastuvõetud uutest siseriiklikest normidest, mis on hõlmatud lõike 2 teise lõiguga ning millega muudetakse kõnealuseid õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid või kehtestatakse uued asjakohased õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded.

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 2

I lisa kohandamine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte I lisa muutmiseks, et:

- a) lisada viiteid komisjoni poolt vastuvõetud delegeeritud aktidele või rakendusaktidele, millega kehtestatakse uued õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded seoses kaubavedu käsitlevate liidu õigusaktidega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega;
 - b) lisada viiteid siseriiklikele õigusaktidele ja õigusnormidest tulenevatele teavitamisnõuetele, millest liikmesriigid on artikli 1 lõike 3 kohaselt teavitanud.
- ba) lisada viiteid liidu muudele õigusaktidele, mis reguleerivad kaubavedu ja millega kehtestatakse õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded; [ME 21]**
- bb) lisada viiteid liidus kohaldatavatele rahvusvahelistele konventsioonidele, millega kehtestatakse õigusnormidest tulenevad teavitamisnõuded, mis on otseselt või kaudselt kaubaveoga seotud. [ME 22]**

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „õigusnormidega ette nähtud teave“ – teave, mis esitatakse kas dokumendina või muul kujul ning mis on seotud kaubaveoga liidu territooriumil, kaasa arvatud transiitveod, ning mille asjaomane ettevõtja peab tegema kättesaadavaks kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud sätetega, et tõendada asjakohaste õigusaktide asjaomaste nõuete täitmist;
- 2) „õigusnormidest tulenev teavitamisnõue“ – nõue esitada õigusnormidega ette nähtud teavet;
- 3) „elektrooniline kaubaveoteave“ (eFTI) – andmekogu, mida töödeldakse elektrooniliselt eesmärgiga vahetada õigusnormidega ette nähtud teavet asjaomaste ettevõtjate ja pädevate ametiasutuste vahel;
- 4) „töötlemine“ – iga eFTI-ga tehtav toiming või toimingute kogum, olenemata sellest, kas see on automatiseeritud või mitte, näiteks andmete kogumine, salvestamine, korrastamine, struktureerimine, säilitamine, kohandamine või muutmine, väljavõtete tegemine, päringute teostamine, kasutamine, üleandmine, levitamine või muul moel kättesaadavaks tegemine, ühitamine või ühendamine, piirangute seadmine, kustutamine või hävitamine;
- 5) „eFTI keskkond“ – info- ja kommunikatsioonitehnoloogial (IKT) põhinev lahendus, näiteks operatsioonisüsteem, kasutuskeskond või andmebaas, mis on ette nähtud eFTI töötlemiseks;
- 6) „eFTI keskkonna arendaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes on välja töötanud või omandanud eFTI keskkonna kas oma majandustegevusega seotud õigusnormidega ette nähtud teabe töötlemiseks või selle keskkonna turule viimiseks;
- 7) „eFTI teenus“ – teenus, mis seisneb eFTI töötlemises eFTI keskkonna abil üksi või koos muude IKT lahendustega, sealhulgas koos muude eFTI keskkondadega;

Teisipäev, 12. märts 2019

- 8) „eFTI teenuseosutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes osutab lepingulist eFTI teenust asjaomasele ettevõtjale;
- 9) „asjaomane ettevõtja“ – transpordi- või logistikaettevõtja või mõni teine füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab õigusnormidega ette nähtud teabe kättesaadavaks tegemise eest pädevatele asutustele kooskõlas asjaomase õigusnormidest tuleneva teavitamismõõduga;
- 10) „inimloetav vorming“ – andmete esitamise viis elektroonilisel kujul selliselt, et füüsiline isik saab neid kasutada ilma täiendava töötlemiseta;
- 11) „masinloetav vorming“ – andmete esitamise viis elektroonilisel kujul selliselt, et masin saab neid kasutada automaatseks töötlemiseks;
- 12) „vastavushindamisasutus“ – vastavushindamisasutus määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 2 punkti 13 tähenduses; asutus, kes on kõnealuse määruse kohaselt akrediteeritud tegema eFTI keskkonna või eFTI teenuseosutaja vastavushindamist.

II PEATÜKK

ÕIGUSNORMIDEGA ETTE NÄHTUD TEAVE, MIS ON ELEKTROONILISELT KÄTTESAADAVAKS TEHTUD

Artikkel 4

Nõuded asjaomastele ettevõtjatele

[ME 23 ei puuduta eestikeelset versiooni]

1. ~~Kui~~ Asjaomased ettevõtjad teevad õigusnormidega ette nähtud teabe kättesaadavaks elektrooniliselt, ~~kasutavad~~. Nad ~~kasutavad~~ selleks andmeid, mida on **kooskõlas artikliga 8** töödeldud sertifitseeritud eFTI keskkonnas ja mida on **kooskõlas artikliga 9** töödeldud sertifitseeritud eFTI teenuseosutaja poolt, kui see on asjakohane. Õigusnormidega ette nähtud teave tehakse kättesaadavaks masinloetavas vormingus ning pädeva asutuse taotlusel inimloetavas vormingus. [ME 24]

Masinloetavas vormingus teave tehakse kättesaadavaks autenditud, **koostalitlusvõimelise** ja turvalise ühenduse kaudu eFTI keskkonna andmeallikaga. Asjaomased ettevõtjad edastavad internetiaadressi, mille kaudu teabele ligi pääseb, ning kõik muud elemendid, mis on vajalikud, et pädevad asutused saaksid õigusnormidega ette nähtud teavet üheselt tuvastada. [ME 25]

Inimloetavas vormingus teave tehakse kättesaadavaks kohapeal asjaomase ettevõtja või pädeva asutuse omandis oleva elektroonilise seadme ekraanil.

2. Liikmesriigid võtavad meetmeid, et nende pädevad asutused saaksid kooskõlas artikli 7 kohaselt komisjoni kehtestatud sätetega töödelda õigusnormidega ette nähtud teavet, mis on asjaomaste ettevõtjate poolt kättesaadavaks tehtud masinloetavas vormingus lõike 1 teise lõigu kohaselt.

Artikkel 5

Õigusnormidega ette nähtud teabe aktsepteerimine **ja esitamine** pädevate asutuste poolt [ME 26]

Liikmesriikide pädevad asutused aktsepteerivad õigusnormidega ette nähtud teavet, mille asjaomased ettevõtjad on artikli 4 kohaselt elektrooniliselt kättesaadavaks teinud.

Liikmesriikide pädevad asutused suhtlevad õigusnormidega ette nähtud teabe küsimustes asjaomaste ettevõtjatega elektroonilisel teel. [ME 27]

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 6

Konfidentsiaalne äriteave

Pädevad asutused, eFTI teenuseosutajad ja asjaomased ettevõtjad võtavad meetmeid, et tagada käesoleva määruse kohaselt töödeldud ja vahetatud äriteabe konfidentsiaalsus.

Artikkel 7

Ühtne eFTI andmekogu, juurdepääsukord ja -eeskirjad

~~Komisjon kehtestab rakendusaktidega järgneva~~ **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada järgmine:** [ME 28]

- a) ühtse eFTI andmekogu ja alamandmekogud seoses asjakohaste õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuetega ning samuti vastavad määratlused iga ühtses andmekogus ja alamandmekogudes oleva andmemelemendi kohta;
- b) ühtse korra ja üksikasjalikud eeskirjad, samuti ühtsed tehnilised kirjeldused pädevate asutuste juurdepääsuks eFTI keskkondadele, kaasa arvatud korra, mille alusel töödeldakse õigusnormidega ette nähtud teavet, mille asjaomased ettevõtjad on kättesaadavaks teinud;

ba) ühised menetlused ja eeskirjad allpool esitatud õiguslikult siduvaid avaldusi teinud füüsilise või juriidilise isiku kinnitamiseks. [ME 29]

Ühtse eFTI andmekogu, juurdepääsukorra ja -eeskirjade kindlaksmääramisel kasutatakse võrdlusalusena olemasolevaid standardseid andmemudeleid ja andmekogumeid, mis on välja toodud liidus kohaldatavates rahvusvahelistes konventsioonides. [ME 30]

~~Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.~~ [ME 31]

III PEATÜKK

EFTI KESKKONNAD JA TEENUSED

1. JAGU

NÕUDED EFTI KESKKONDADELE JA TEENUSTELE

Artikkel 8

eFTI keskkondade funktsionaalsed nõuded

1. **eFTI keskkondade suhtes kohaldatakse nii tehnoloogilise neutraalsuse kui ka koostalitlusvõime üldpõhimõtteid.** Õigusnormidega ette nähtud teabe töötlemiseks kasutatavatel eFTI keskkondadel peavad olema funktsioonid, millega tagatakse, et: [ME 32]

- a) isikuandmeid ~~saab~~ **tuleb** töödelda vastavalt määrusele (EL) 2016/679; [ME 33]
- b) äriteavet ~~saab~~ **tuleb** töödelda vastavalt artiklile 6; [ME 34]

ba) eFTI platvormid ja neis sisalduvad andmed on koostalitlusvõimelised; [ME 35]

- c) saab luua tuvastava seose töödeldud andmete ja nende andmetega seotud kindlate füüsiliste saadetiste vahel lähtekohast sihtkohani ühe veolepingu ~~raames, olenemata mahutite, pakendite või tükkide suurusest või kogusest~~ **saatelehe raames;** [ME 36]

Teisipäev, 12. märts 2019

- d) andmeid saab töödelda üksnes loaga ja kinnitatud juurdepääsu alusel;
- e) kõik töötlemistoimingud registreeritakse nõuetekohaselt, et oleks võimalik tuvastada vähemalt iga eraldi toimingut, toimingut teinud füüsilist või juriidilist isikut ning toimingute järjestust iga üksiku andmeelemendi puhul; esialgne andmeelement säilitatakse, kui olemasolevat andmelementi toimingut käigus muudetakse või see kustutatakse;
- ea) **pädevatel asutustel on otsene juurdepääs kogu asjakohasele teabele, nagu on sätestatud liikmesriigi või liidu õigusaktides, et tagada avalik kord ja kooskõlas ELi toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega kaubavedu reguleerivate liidu õigusaktide järgimine; [ME 37]**
- f) andmeid saab arhiveerida ja need jäävad juurdepäsetavaks asjakohase ajavahemiku jooksul, kooskõlas vastavate õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuetega;
- g) andmed on kaitstud korruptsiooni ja varguse eest;
- h) töödeldud andmed vastavad ühtsele eFTI andmekogule ja alamandmekogudele ning neid saab töödelda kõigis liidu ametlikes keeltes **või liikmesriigi teises ametlikus keeles. [ME 38]**

1a. Kasutusele võetakse standarditud eFTI vorming, mis hõlmab kõiki I lisa A osas loetletud õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid ja kõiki I lisa B osas loetletud õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid liikmesriikide loetellu kuuluva eFTI vormingu spetsiaalses ja eraldi jaos. [ME 39]

~~2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu~~ **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada** üksikasjalikud eeskirjad lõikes 1 sätestatud nõute kohta. ~~Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 40]~~

Artikkel 9

Nõuded eFTI teenuseosutajatele

- 1. eFTI teenuseosutajad tagavad, et:
 - a) andmeid töötlevad üksnes volitatud kasutajad vastavalt selgelt määratletud kasutajarollile ja töötlemisõigustele eFTI keskkonna raames kooskõlas asjakohaste õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuetega;

aa) andmed on koostalitlusvõimelised; [ME 41]

- b) andmed säilitatakse ja on ligipäsetavad ~~asjakohase ajavahemiku~~ **nelja aasta** jooksul, kooskõlas vastavate õigusnormidest tulenevate teavitamisnõuetega; [ME 42]
- c) **pädevatel** ametiasutustel on otsene juurdepääs nende eFTI keskkondades töödeldud kaubaveoga seotud õigusnormidega ette nähtud teabele, kui asjaomane ettevõtja on **pädevatele** ametiasutustele andnud juurdepääsu teabele; [ME 43]
- d) andmed on nõuetekohaselt kaitstud, sealhulgas lubamatu või ebaseadusliku töötlemise ning juhusliku kadumise, hävimise või kahjustumise eest.

~~2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu~~ **Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada** üksikasjalikud eeskirjad lõikes 1 sätestatud nõute kohta. ~~Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 14 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 44]~~

Teisipäev, 12. märts 2019

3. JAGU SERTIFITSEERIMINE

Artikkel 10 Vastavushindamisasutused

1. Vastavushindamisasutusi eFTI keskkondade ja eFTI teenuseosutajate sertifitseerimiseks, nagu on sätestatud käesoleva määruse artiklites 11 ja 12, akrediteeritakse määruse (EÜ) nr 765/2008 kohaselt.
2. Akrediteeringu saamiseks peab vastavushindamisasutus vastama II lisas sätestatud nõuetele.
3. Liikmesriigid säilitavad akrediteeritud vastavushindamisasutuste ning vastavushindamisasutuste poolt artiklite 11 ja 12 kohaselt sertifitseeritud eFTI keskkondade ja eFTI teenuseosutajate ajakohastatud nimekirja. Nad avaldavad selle nimekirja valitsuse ametlikul veebilehel. Seda nimekirja ajakohastatakse ~~korrapäraselt~~ **viivitamata iga kord, kui selles sisalduv teave muutub**, ja hiljemalt iga aasta ~~31. märtsiks~~ **31. maiks**. [ME 45]
4. Iga aasta ~~31. märtsiks~~ **31. maiks** esitavad liikmesriigid lõikes 3 osutatud nimekirjad komisjonile koos veebisaidi aadressiga, kus need nimekirjad on avaldatud. Komisjon avaldab lingi nimetatud veebisaitide aadresside juurde oma ametlikul veebilehel. [ME 46]

Artikkel 11 eFTI keskkondade sertifitseerimine

1. eFTI keskkonna arendaja taotluse korral hindab vastavushindamisasutus eFTI keskkonna vastavust artikli 8 lõike 1 nõuetele. Kui hinnang on positiivne, antakse välja vastavustunnistus. Kui hinnang on negatiivne, annab vastavushindamisasutus taotlejale teada, miks tema keskkond ei vasta kõnealustele nõuetele.

1a. Sertifitseerimine toimub sõltumatult, et vältida konkurentsimoonutusi. Tagatakse kooskõla liidus kohaldatavates rahvusvahelistes konventsioonides välja toodud olemasolevate standardsete keskkondadega. [ME 47]

1b. Olemasolevad IT-süsteemid, mida transpordisektori ettevõtjad õigusnormidega ette nähtud teabe edastamiseks praegu kasutavad ja mis vastavad artikli 8 lõikes 1 sätestatud funktsionaalsusnõuetele, sertifitseeritakse eFTI keskkonnana. [ME 48]

2. Vastavushindamisasutused peavad ajakohast sertifitseeritud eFTI keskkondade ja negatiivse hinnangu saanud keskkondade nimekirja. Ajakohastatud nimekiri edastatakse asjaomastele pädevatele asutustele iga kord, kui antakse välja tunnistus või antakse negatiivne hinnang.
3. Sertifitseeritud eFTI keskkonna kaudu pädevatele asutustele kättesaadavaks tehtud teabega on kaasas sertifitseerimismärk.
4. Kui rakendusaktidega vastu võetud artikli 7 lõikes 2 osutatud tehnilisi kirjeldusi muudetakse, taotleb eFTI keskkonna arendaja uut sertifitseerimist.
5. Kooskõlas artikliga 13 on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, et lisada käesolevale määrusele eeskirju sertifitseerimise, sertifitseerimismärgi kasutamise ja eFTI keskkondade sertifitseerimise uuendamise kohta.

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 12

eFTI teenuseosutajate sertifitseerimine

1. eFTI teenuseosutaja taotluse korral hindab vastavushindamisasutus eFTI teenuseosutaja vastavust artikli 9 lõike 1 nõuetele. Kui hinnang on positiivne, antakse välja vastavustunnistus. Kui hinnang on negatiivne, annab vastavushindamisasutus taotlejale teada, miks teenuseosutaja ei vasta kõnealustele nõuetele.
2. Vastavushindamisasutused peavad ajakohast sertifitseeritud eFTI teenuseosutajate ja negatiivse hinnangu saanud teenuseosutajate nimekirja. Ajakohastatud nimekiri edastatakse asjaomastele pädevatele asutustele iga kord, kui antakse välja tunnistus või antakse negatiivne hinnang.
3. Kooskõlas artikliga 13 on komisjonil õigus vastu võtta delegeeritud õigusakte, et lisada käesolevale määrusele eeskirju eFTI teenuseosutajate sertifitseerimise kohta.

IV PEATÜKK

VOLITUSTE DELEGEERIMINE JA RAKENDUSSÄTTED

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. ~~Artiklis Artiklites 2 ja 7, artikli 8 lõikes 2, artikli 9 lõikes 2,~~ artikli 11 lõikes 5 ja artikli 12 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. [ME 49]
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad ~~artiklis artiklites 2 ja 7, artikli 8 lõikes 2, artikli 9 lõikes 2,~~ artikli 11 lõikes 5 ja artikli 12 lõikes 3 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 50]
4. ~~Enne Kooskõlas artikliga 2 vastu võetud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprillil 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega õigusakte hakatakse kohaldama üks aasta pärast nende jõustumist.~~ [ME 51]
4a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist tagab komisjon konsulteerimise asjaomaste sidusrühmadega ja nende esindusorganitega asjaomastel foorumitel, eelkõige komisjoni 13. septembri 2018. aasta otsusega C(2018)5921 loodud ekspertide rühma („digitaalse transpordi ja logistika foorum“) kaudu. [ME 52]
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 2, artikli 10 lõike 5 ja artikli 11 lõike 3 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. ~~Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.~~
2. ~~Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.~~ [ME 53]

Teisipäev, 12. märts 2019

V PEATÜKK
LÕPPSÄTTED

Artikkel 15

Läbivaatamine

1. Hiljemalt ... ~~viis~~ **kolm** aastat alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast] hindab komisjon käesolevat määrust ja esitab aruande peamiste järelduste kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele. **Hindamisel uuritakse eelkõige võimalust laiendada käesoleva määruse kohaldamisala teatud ettevõtjatevahelisele teabele, mis on vajalik, et kontrollida, kas täidetakse asjakohaseid nõudeid liidu õigusaktides, mis reguleerivad kaubavedu kooskõlas ELi toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega.** [ME 54]

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile teabe, mida on vaja aruande koostamiseks.

Artikkel 16

Järelevalve

Liikmesriigid esitavad komisjonile järgmise teabe iga kahe aasta järel ja esimest korda hiljemalt ... [kaks aastat alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast]:

- 1) pädevate asutuste arv, kes on võtnud artikli 4 lõike 2 kohaselt meetmeid asjaomaste ettevõtjate poolt kättesaadavaks tehtud teabe juurdepääsemiseks ja selle töötlemiseks;
- 2) asjaomaste ettevõtjate arv transpordiliikide kaupa, kes on teinud õigusnormidega ette nähtud teabe liikmesriigi pädevatele asutustele kättesaadavaks kooskõlas artikli 4 lõikega 1.

Kõnealune teave esitatakse aruandlusperioodi iga aasta kohta.

Artikkel 17

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Määrust kohaldatakse alates ... [~~OP sisestage kuupäev, mis on neli~~ **kolm** aastat pärast **käesoleva määruse** jõustumist]. [ME 55]

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...,

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

KÄESOLEVA MÄÄRUSE KOHALDAMISALASSE KUULUV ÕIGUSNORMIDEGA ETTE NÄHTUD TEAVE

Liidu õiguses sätestatud nõuded õigusnormidega ette nähtud teabe kohta

Allpool esitatud tabel sisaldab õigusnormidest tulenevaid teavitamisnõudeid, mis on sätestatud liidu õigusaktides, millega kehtestatakse kaubaveo tingimused liidu territooriumil kooskõlas ELi toimimise lepingu kolmanda osa VI jaotisega ning samuti jäätmesaadetiste tingimused.

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Kaubasaatja nimi ja aadress	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu määruse nr 11 artiklile 6)						
Kaupade laad ja mass	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu määruse nr 11 artiklile 6)						
Vedamisele kuuluvate kaupade vastuvõt- mise koht ja kuupäev	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu määruse nr 11 artiklile 6)						
Koht, kuhu kaubad tarnitakse	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu määruse nr 11 artiklile 6)						

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Teekond või vahemaa, kui need asjaolud õigustavad tavapäraselt rakendatavast hin- nast erinevat hinda	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu määruse nr 11 artiklile 6)						
Piiriületuspunktid, kui see on asjakohane	Artikli 6 lõige 1	Artikkel 3 (viitega nõukogu 27. juuni 1960. aasta mää- ruse nr 11 artik- lile 6)						
Peale- ja mahalaadimisjaamad raudteel		Artikkel 3						
Siseveeteede lastimis- ja lossimissadamad		Artikkel 3						
Meresadamad lastimiseks ja lossimiseks		Artikkel 3						
Raudteetasutuste või sadamavaldajate tem- pel asjaomastes raudteejaamades või sise- veeteede või meresadamates, kui raudteel, siseveeteel või meritsi tehtud osa teekon- nast on lõppenud		Artikkel 3						

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
[Kaubasaatja nimi, aadress, kontaktand- med ja allkiri]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt a (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Kombineeritud veo liidus asuv lähtekoht ja alguskuupäev]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt b (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Kaubasaaja nimi, aadress ja kontaktand- med]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt c (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Kombineeritud veo sihtkoht liidus ja alguskuupäev]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt d (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
[Vahemaa linnulennul kombineeritud veo liidus asuva lähtekoha ja sihtkoha vahel]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt e (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Kaubasaatja allkirjastatud kombineeritud veo marsruudi kirjeldus, mis sisaldab veotoimingu iga liidus toimuva etapi, sealhulgas iga maanteevälise etapina käsi- tatava transpordiliigi kohta vähemalt järg- misi üksikasju: i) etapi järjestus (st teekonna alguse etapp, maanteeväline etapp või tee- konna lõpu etapp); ii) vedaja nimi, aadress ja kontaktand- med; iii) transpordiliik ja selle järjekord veo- toimingu]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt f (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Veetava ühendveo-laadimisüksuse tun- nus]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt g (asendab nõukogu direktii- vi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
[Teekonna alguse maanteeveoetapi puhul: i) maanteeväliseks etapiks ümberlaadimise koht; ii) teekonna alguse maanteeveoetapi lähtekoha ja esimese ümberlaadimisterminali vahemaa linnulennul; iii) kui teekonna alguse maanteeveoetapp on lõpetatud, siis vedaja allkiri, millega kinnitatakse maanteeveoetapi veotöingu teostamist]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt h (asendab nõukogu direktiivi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
[Teekonna lõpu maanteeveoetapi puhul: i) kauba maanteeväliselt etapilt (raudtee-, sisevee- või meretransport) ülevõtmise koht; ii) teekonna lõpu maanteeveoetapi ümberlaadimiskoha ja kombineeritud veo liidus asuva sihtkoha vahemaa linnulennul;]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt i (asendab nõukogu direktiivi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
[Maanteevälise etapi puhul: i) kui maanteeväline etapp on lõpetatud, siis vedaja (või vedajate, kui maanteevälise etapi jooksul toimub kaks või enam maanteevälist veotoimingut) allkiri, millega kinnitatakse maanteevälise etapi veotoimingute teostamist; ii) võimaluse korral asjaomaste raudtee- või sadamaametnike allkiri või pits, mis on antud maanteevälisel etapil asuvates terminalides (raudteejaamad või sadamad) ning millega kinnitatakse maanteevälise etapi asjaomase osa lõpuleviimist.]			[Artikli 3 lõike 2 alapunkt j (asendab nõukogu direktiivi 92/106/EMÜ artiklit 3)]					
Saatja nimi, aadress ja allkiri				Artikli 8 lõike 3 alapunkt a	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt a (muudatusettepanekuid ei ole)]			
Vedaja nimi, aadress ja allkiri				Artikli 8 lõike 3 alapunkt b	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt b (muudatusettepanekuid ei ole)]			
Saaja nimi ja aadress, samuti tema allkiri ja kohaletoimetamise kuupäev pärast seda, kui veosed on kohale toimetatud				Artikli 8 lõike 3 alapunkt c	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt c (muudatusettepanekuid ei ole)]			

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Veoste ülevõtmise koht ja kuupäev ning kättetoimetamiskoht				Artikli 8 lõike 3 alapunkt d	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt d (muuda- tusetpanekuid ei ole)]			
Veoste olemuse tavakirjeldus ning nende pakkimisviis ja ohtlike veoste puhul nen- de üldtunnustatud kirjeldus, samuti pak- kide arv ning nende peal olevad erimärgid ja -numbrid				Artikli 8 lõike 3 alapunkt e	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt e (muuda- tusetpanekuid ei ole)]			
Veoste brutomass või muul viisil väljen- datud hulk				Artikli 8 lõike 3 alapunkt f	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt f (muuda- tusetpanekuid ei ole)]			
Mootorsõiduki ja haagise numbrimärgid				Artikli 8 lõike 3 alapunkt g	[Artikli 8 lõike 3 alapunkt g (muuda- tusetpanekuid ei ole)]			
Pädeva asutuse poolt kokkuleppelisele esindajale antud kordumatu tähtnumbrili- ne tunnus						Lisa punkt 6.3.2.6. a		

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Saadetise kordumatu tunnus, näiteks (et- tevõtjasisese või koond-) lennusaatelehe number						Lisa punkt 6.3.2.6. b		
Saadetise sisu ^(**)						Lisa punkt 6.3.2.6. c		
Saadetise julgestusstaatus, milles on mär- gitud: — „SPX“ – turvaline reisi-, kauba- ja postilennukite jaoks, või — „SCO“ – turvaline üksnes kauba- ja postilennukite jaoks, või — „SHR“ – turvaline reisi-, kauba- ja postilennukite jaoks vastavalt kõrge riskitasemega kauba ja posti suhtes kohaldatavatele nõuetele						Lisa punkt 6.3.2.6. d		

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Julgestusstaatuse määramise põhjus, milles on märgitud: — „KC“ – saadud tuntud saatjalt või — „AC“ – saadud esindaja teenuseid kasutavalt kaubasaatjalt või — „RA“ – valinud kokkuleppeline esindaja või — kasutatud läbivaatusvahend või -meetod või — saadetise läbivaatusest vabastamise põhjused						Lisa punkt 6.3.2.6.e		
Julgestusstaatuse määranud isiku nimi või sellega samaväärsed tunnusandmed ning määramise kuupäev ja kellaaeg						Lisa punkt 6.3.2.6.f		
Saadetisele teise kokkuleppelise esindaja määratud julgestusstaatuse aktsepteerinud kokkuleppelisele esindajale pädeva asutuse poolt antud kordumatu tunnus						Lisa punkt 6.3.2.6.g		

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Veodokumendis nõutav üldine teave							5.4.1.1.1	
Tankeritega vedamiseks nõutav üldine teave							5.4.1.1.2 – üksnes ADN	
Teave, mis on nõutav teatavate ohtlike kaupade või teatavate mahutite või eri transpordiviise sisaldava transpordiahela puhul, vastavalt peatükile 5.4 ADRi, RIDi ja ADNi vastavates lisades							5.4.1.1.3 kuni 5.4.1.1.21 – ADR ja RID 5.4.1.1.3 kuni 5.4.1.1.22 – ADN	
Ohtlike kaupade teatavate klasside puhul nõutav täiendav või eriteave							5.4.1.2	
Mitteohtlikud kaubad							5.4.1.5	
Konteineri pakkimise sertifikaat							5.4.2	

ELi õigusakt Teabeelement	Nõukogu määrus nr 11 veohindade ja veotingimustega seotud diskrimineerimise kaotamise kohta EÜT L 052 (16.8.1960, lk 1121-1126)	Direktiiv 92/106/EMÜ, millega kehtestatakse ühiseeskirjad kaupade teatavate kombineeritud vedude kohta liikmesriikide vahel EÜT L 368 (17.12.1992, lk 38– 42)	[Ettepanek COM (2017) 648 (final) – 2017/0290 (COD), millega muudetakse direktiivi 92/106/EMÜ]	Määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta ELT L 300/72 (14.11.2009, lk 72– 87)	[Ettepanek COM (2017) 0281 (final) – 2017/0123 (COD), millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1071/2009 ja määrust (EÜ) nr 1072/2009]	Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/1998, millega nähakse ette lennundusjulgestuse ühiste põhistandardite rakendamise üksikasjalikud meetmed ELT L 299/1 (14.11.2015, lk 1– 142)	Direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta EÜT L 260 (30.9.2008, lk 13– 59) Viited ADR-ile, RID-le ja ADN-ile ⁽¹⁾	Määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98)
Kirjalikud juhised							5.4.3	
Jäätmesaadetiste teatamisdokumendis sisalduv teave selliste jäätmesaadetiste puhul, mille suhtes kohaldatakse eelnevat kirjaliku teavitamise ja nõusoleku menetlust vastavalt määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklile 4								IA LISA
Jäätmesaadetiste saatedokumendis sisalduv teave selliste jäätmesaadetiste puhul, mille suhtes kohaldatakse eelnevat kirjaliku teavitamise ja nõusoleku menetlust vastavalt määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklile 4								IB LISA
Jäätmesaadetistega kaasas olev teave selliste jäätmesaadetiste puhul, mille suhtes kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1013/2006 artiklis 18 esitatud üldnõudeid teabele								VII LISA

⁽¹⁾ Viiteid ADR-ile, RID-le ja ADN-ile tuleb lugeda direktiivi 2008/68/EÜ artikli 2 lõike 1, artikli 2 lõike 2 ja artikli 2 lõike 3 tähenduses. Viidatud numbrid on ADR-i, RID-i ja ADN-i vastavate lisade numbrid.

Liikmesriigi õigusaktid

Allolevas tabelis on loetletud asjaomaste liikmesriikide õigusaktid, milles käsitletakse ELi lepingu kolmanda osa VI jaotises hõlmatud teemasid ning nõutakse osalise või kogu samasuguse teabe esitamist nagu on määratletud käesoleva lisa punktis A.

[Liikmesriik]

Õigusakt Teabelement	[Viide õigusaktile]	[Viide õigusaktile]	[...]	[Viide õigusaktile))
[Teabelement nagu see on määratletud vastavas õigusakti artiklis]	[Viide artiklile]	[Viide artiklile]		[Viide artiklile]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[Teabelement nagu see on määratletud vastavas õigusakti artiklis]	[Viide artiklile]	[Viide artiklile]	[...]	[Viide artiklile]

[Liikmesriik]

Õigusakt Teabelement	[Viide õigusaktile]	[Viide õigusaktile]	[...]	[Viide õigusaktile))
[Teabelement nagu see on määratletud vastavas õigusakti artiklis]	[Viide artiklile]	[Viide artiklile]		[Viide artiklile]
[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[Teabelement nagu see on määratletud vastavas õigusakti artiklis]	[Viide artiklile]	[Viide artiklile]	[...]	[Viide artiklile]

Teisipäev, 12. märts 2019

II LISA

NÕUDED VASTAVUSHINDAMISASUTUSELE

1. Akrediteeringu saamiseks peab vastavushindamisasutus vastama punktides 2–11 sätestatud nõuetele.
2. Vastavushindamisasutus asutatakse liikmesriigi siseriikliku õiguse alusel ning ta on juriidiline isik.
3. Vastavushindamisasutus peab olema kolmandast isikust asutus, mis on sõltumatu organisatsioonist või eFTI keskkonnast või eFTI keskkonna teenuseosutajast, keda ta hindab.

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes tegelevad kõnealuse asutuse poolt hinnatava eFTI keskkonna projekteerimise, tootmise, tarnimise, monteerimise, kasutamise või hooldamisega või keskkonna teenuseosutajaga, võib pidada selliseks asutuseks tingimusel, et tõendatud on tema sõltumatus ning igasugune huvide konflikti puudumine.

4. Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla nende poolt hinnatava eFTI keskkonna projekteerijad, tootjad, tarnijad, paigaldajad, ostjad, omanikud, kasutajad ega hooldajad või keskkonna teenuseosutajad ega esindada mõnda nimetatud isikut.

Vastavushindamisasutus, selle juhtkond ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad ei tohi olla otsesel viisil seotud eFTI keskkonna projekteerimise, tootmise või ehitamise, turustamise, paigaldamise, kasutamise või hooldusega või keskkonna teenuseosutajaga ega esindada ühtegi isikut, kes nimetatud toiminguid teeb. Nad ei tohi osaleda tegevuses, mis võib olla vastuolus nende otsuste sõltumatuse ja usaldusväärsusega vastavushindamistoimingutes, mille tegemiseks neist on teavitatud. See kehtib eelkõige nõustamisteenuste puhul.

Vastavushindamisasutused peavad tagama, et nende tütarettevõtjate või lepingupartnerite tegevus ei mõjuta vastavushindamistoimingute konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.

5. Vastavushindamisasutused ja nende töötajad teevad vastavushindamistoiminguid suurima erialase usaldusväärsuse ja konkreetse valdkonnas nõutava tehnilise pädevusega ning ei allu surveavaldustele ega ahvatlustele, eelkõige rahalistele, mis võivad nende otsuseid või vastavushindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti seoses isikute või isikute rühmadega, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.
6. Vastavushindamisasutus peab olema võimeline täitma temale artiklite 12 ja 13 alusel määratud vastavushindamisülesandeid, mille täitmisega seoses on temast teavitatud, sõltumata sellest, kas vastavushindamisasutus täidab neid ise või täidetakse neid tema nimel ja vastutusel.

Vastavushindamisasutuse käsutuses on alati ja kõigi talle määratud sertifitseerimismenetluste jaoks vajalikud:

- a) töötajad, kellel on tehnilised teadmised ning piisav asjakohane kogemus vastavushindamisülesannete täitmiseks;
- b) menetluste kirjeldused, mille kohaselt vastavushindamist tehakse ning mis tagavad läbipaistvuse ning nende menetluste kordamise võimaluse. Asutusel on asjakohased tegevuspõhimõtted ja menetlused, mille puhul eristatakse ülesandeid, mida ta täidab teavitatud asutusena, ja muud tegevust;
- c) menetlused toimingute tegemiseks, mis võtavad asjakohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda, tema struktuuri ning kõnealuse tootetehnoloogia keerukuse astet.

Vastavushindamisasutuse käsutuses olevad vahendid peavad tagama vastavushindamistoimingutega seotud tehniliste ja haldusülesannete nõuetekohase täitmise.

Teisipäev, 12. märts 2019

7. Vastavushindamisülesannete teostamise eest vastutavatel töötajatel:
 - a) peab olema põhjalik tehniline ja kutsealane väljaõpe, mis hõlmab kõiki vastavushindamistoiminguid, millega seoses nimetatud vastavushindamisasutusest on teavitatud;
 - b) piisavad teadmised nende poolt tehtavate hindamistoimingute nõuetest ning piisav pädevus nimetatud hindamistoiminguteks;
 - c) asjakohased teadmised ja arusaamine artiklis 9 sätestatud nõuetest;
 - d) oskus koostada vastavussertifikaate, protokolle ja aruandeid, mis tõendavad hindamistoimingute läbiviimist.
 8. Tagatakse vastavushindamisasutuste, nende juhtkonna ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate töötajate erapooletus.

Vastavushindamisasutuse juhtkonna ja vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavate töötajate tasu suurus ei sõltu tehtud hindamistoimingute arvust ega nende tulemustest.
 9. Vastavushindamisasutus peab sõlmima vastutuskindlustuslepingu, välja arvatud juhul, kui vastutust kannab liikmesriigi õiguse kohaselt riik või kui vastavushindamine on liikmesriigi enda otsene ülesanne.
 10. Vastavushindamisasutuse töötajad hoiavad ametisaladust teabe osas, mis on saadud artiklite 12 ja 13 või nende jõustamiseks vastuvõetud siseriiklike õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus, välja arvatud teabevahetus selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus asutus tegutseb. Tagatakse omandiõiguste kaitse.
 11. Vastavushindamisasutused osalevad asjakohases standardimistöös ja reguleerivas tegevuses või tagavad, et vastavushindamisülesannete täitmise eest vastutavad töötajad on sellisest tegevusest teadlikud.
-

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0140

ELi ja Vietnami vabatahtlik partnerlusleping metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse kohta ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluse lepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise kohta (10861/2018 – C8-0445/2018 – 2018/0272(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluse lepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise kohta (10861/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) projekti (10877/2018),
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõigete 3 ja 4 esimeste lõikudega koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v ning artikli 218 lõikega 7 (C8-0445/2018),
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2019. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni ⁽¹⁾, mis käsitleb otsuse eelnõu,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi ja arengukomisjoni arvamust (A8-0083/2019),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Vietnami Sotsialistliku Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0141.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0141

ELi ja Vietnami vabatahtlik partnerlusleping metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse kohta (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise koht (10861/2018 – C8-0445/2018 – 2018/0272M(NLE))

(2021/C 23/33)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) sõlmimise kohta (10861/2018),
- võttes arvesse 9. oktoobri 2018. aasta Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabatahtliku partnerluslepingu (mis käsitleb metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust) eelnõu (10877/2018),
- võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 3 esimese lõigu ja lõike 4 esimese lõiguga koostoimes artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktiga v ning artikli 218 lõikega 7 (C8-0445/2018),
- võttes arvesse laiahaardelise partnerluse ja koostöö raamlepingut ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahel (⁽¹⁾),
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu eelnõu;
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Vietnami Sotsialistliku Vabariigi vahelise investeeringute kaitse lepingu eelnõu,
- võttes arvesse nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimisüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (⁽²⁾) („FLEGT-määrus“),
- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust käsitlev tegevuskava (COM(2003)0251),
- võttes arvesse nõukogu 28. juuni 2016. aasta järeldusi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse kohta (10721/2016),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrust (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused („ELi puidumäärus“) (⁽³⁾),
- võttes arvesse keskkonnauuringute ameti 31. mai 2018. aasta aruannet „Serial Offender: Vietnam's continued imports of illegal Cambodian timber“ (⁽⁴⁾) (Korduv rikkuja: Vietnami jätkuv ebaseaduslikult raiutud puidu import Kambodžast) ja 25. septembri 2018. aasta aruannet „Vietnam in Violation: Action required on fake CITES permits for rosewood trade“ (⁽⁵⁾) (Vietnam rikub reegleid: vaja on võtta meetmeid võltsitud CITESi lubade vastu dalbergiaga (palisander) kauplemisel),

(⁽¹⁾) ELT L 329, 3.12.2016, lk 8.

(⁽²⁾) ELT L 347, 30.12.2005, lk 1.

(⁽³⁾) ELT L 295, 12.11.2010, lk 23.

(⁽⁴⁾) <https://eia-international.org/wp-content/uploads/eia-serial-offender-web.pdf>.

(⁽⁵⁾) <https://eia-international.org/report/vietnam-violation-action-required-fake-cites-permits-rosewood-trade/>.

Teisipäev, 12. märts 2019

- võttes arvesse ÜRO 2015.–2030. aasta kestliku arengu eesmäärke,
 - võttes arvesse 12. detsembril 2015. aastal ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 21. konverentsil (COP21) sõlmitud Pariisi kokkulepet,
 - võttes arvesse 2011. aasta „Bonni ülesannet“ (Bonn Challenge), mis seisneb üleilmses püüdluses taastada 2020. aastaks 150 miljonit hektarit ning 2030. aastaks 350 miljonit hektarit raadatud ja rikutud maad,
 - võttes arvesse ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP) 2012. aasta aruannet „Green carbon, black trade: illegal logging, tax fraud and laundering in the world's tropical forests“⁽¹⁾ (Roheline süsi, must kaubandus: ebaseaduslik metsaraie, maksupettused ja rahapesu maailma troopikametsades),
 - võttes arvesse kuritegevuse ja korruptsiooni vastaseid ÜRO konventsioone, sealhulgas rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsiooni ja korruptsioonivastast konventsiooni,
 - võttes arvesse oma 12. märtsi 2019. aasta seadusandlikku resolutsiooni⁽²⁾ nõukogu otsuse eelnõu kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 2,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A8-0093/2019),
- A. arvestades, et Vietnamist sai Indoneesia ja Malaisia järel kolmas Aasia riik, kes alustas 2010. aastal läbirääkimisi metsaõigusnormide täitmise järelevalvet, metsahaldust ja puidukaubandust (FLEGT) käsitleva vabatahtliku partnerluslepingu sõlmimiseks; arvestades, et läbirääkimised lõppesid 2017. aasta mais ja leping allkirjastati 19. oktoobril 2018;
- B. arvestades, et vabatahtliku partnerluslepingu eesmärk on luua õigusraamistik selle tagamiseks, et kogu Vietnamist ELi imporditav vabatahtliku partnerluslepinguga hõlmatud puit ja kõik puittooted oleksid toodetud seaduslikult; arvestades, et üldjuhul on vabatahtlike partnerluslepingute eesmärk õhutada metsandussektoris selliseid süsteemseid muutusi, mis soodustavad metsade kestlikku majandamist, ebaseaduslikule raiele lõpu tegemist ning ülemaailmset tegevust metsade raadamise ja nende seisundi halvenemise peatamiseks;
- C. arvestades, et Vietnam on puidukaubanduse mõttes oluline riik, kelle ekspordile orienteeritud puidutöötlemissektor on maailmas suuruselt neljas ja kavatseb saada suurimaks; arvestades, et töötlemiskeskusena on Vietnam suur puittoodete ELi ja ka oma piirkonna riikidesse, eelkõige Hiinasse ja Jaapanisse eksportija;
- D. arvestades, et Vietnam on suur puidu ja puittoodete importija, tema tehased kasutasid 2017. aastal ligikaudu 34 miljonit kuupmeetrit puitu ja puittooteid; sellest 25 % imporditi ja 75 % pärines kodumaistest istandustest, millest paljusid omavad ja majandavad väiketalunikud; arvestades, et aastatel 2011–2017 kasvas import väärtuseliselt 68 %; arvestades, et viimastel aastatel on Vietnam saavutanud olulist edu oma riigis metsaraadamise piiramisel ning metsamaa (koos töenduslike istandustega) osakaal tema pindalast on kasvanud – 2005. aastal oli see 37 % ja 2005. aastal 41,65 %; arvestades, et 2016. aastast on riigi loodusmetsades raie keelatud;
- E. arvestades, et 2017. aastal olid suurimad palkide ja saematerjali tarnijad Kamerun, USA ja Kambodža ning suurel määral ka Kongo Demokraatlik Vabariik (Kongo DV); arvestades, et alates 2015. aastast on Kambodža olnud suuruselt teine troopilise puidu Vietnammisse tarnija, hoolimata Vietnammisse eksportimise väidetavast keelustamisest⁽³⁾; arvestades, et aastatel 2016–2017 kasvas import Aafrika riikidest mahuliselt 43 % ja väärtuseliselt 40 %; arvestades, et asjatundlikud vabaihendused on juhtinud tähelepanu sellele, et Kambodžast ja Kongo DVst eksporditud puidule tuleks omistada

⁽¹⁾ Nellemann, C., Interpoli keskkonnakuritegude programm (toim.). 2012. Green Carbon, Black Trade: Illegal Logging, Tax Fraud and Laundering in the World's Tropical Forests. A Rapid Response Assessment. (Roheline süsi, must kaubandus: ebaseaduslik metsaraie, maksupettused ja rahapesu maailma troopikametsades. Kiirreageerimishinnang.) ÜRO Keskkonnaprogramm, GRIDArendal, http://wedocs.unep.org/bitstream/handle/20.500.11822/8030/Green%20carbon%20Black%20Trade_%20Illegal%20logging.pdf?sequence=5&isAllowed=y.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0140.

⁽³⁾ <https://www.phnompenhpost.com/national/despite-ban-timber-exports-vietnam-nearing-2016-total>.

Teisipäev, 12. märts 2019

kõrge riskitase ning ümarpuitu imporditakse tihtipeale riikidest, kus on nõrgad valitsused ja suur korruptsiooni- või konfliktioht ning suur ebaseaduslike raie oht;

- F. arvestades, et Kambodža raadamismäär on maailmas suuruselt viiendal kohal ning ÜRO statistika kohaselt vähenes Kambodža metsasus, mis 1990. aastal oli 73 %, 2010. aastaks 57 %-le;
- G. arvestades, et 28. novembri 2006. aasta alldekreedi nr 131 kohaselt võib Kambodžast eksportida üksnes istandustest raiutud ümarpuitu, üksnes istanduspuidust toodetud töötlemata saematerjali ning üksnes enam kui 25 cm laiuse ja paksusega prusse⁽¹⁾; arvestades, et igasugune loodusemetsade puidust valmistatud puittoodete eksportimine Kambodžast tähendab põhimõtteliselt riigi seaduste rikkumist; arvestades, et vabatahtliku partnerluslepingu kohaselt kohustub Vietnam importima üksnes puitu, mis on selle lähteriigi õiguse kohaselt seaduslikult raiutud;
- H. arvestades, et vabatahtliku partnerluslepingu sõlminud riik kohustub rakendama poliitikat, millega tagada, et ELi eksporditakse ainult seaduslikuks tunnistatud puitu ja puittooteid⁽²⁾; arvestades, et Vietnam peab võtma vastu õigusaktid, millega kehtestatakse puidu seaduslikkuse kontrollimise süsteem (TLAS) ja kehtestatakse vajalikud haldusstruktuurid ja suutlikkus, et täita ja jõustada oma vabatahtlikust partnerluslepingust tulenevaid kohustusi; arvestades, et vabatahtlikku partnerluslepingut kohaldatakse nii koduturule kui ka eksporditurgudele minevale puidule ja puittoodetele, välja arvatud FLEGT-litsentsimissüsteemi viimane etapp, mis on hetkel mõeldud ainult ELi eksportimise jaoks;
- I. arvestades, et Vietnam on kohustunud võtma vastu õigusaktid, millega puidu ja puittoodete importijate hoolsuskohustusele tuginedes tagatakse, et tema turule imporditakse ainult seaduslikult toodetud puitu⁽³⁾; arvestades, et vabatahtliku partnerluslepingu seaduslikkuse määratluse ühe osana on Vietnam kohustunud tunnustama ka ülestöötamisriikide asjaomaseid õigusakte;
- J. arvestades, et kõnealuse vabatahtliku partnerluslepingu edendamine piirkonnas aitaks oluliselt tugevdada majandus-integratsiooni ja rahvusvaheliste kestliku arengu eesmärkide saavutamist; arvestades, et uute vabatahtlike partnerluslepingute sõlmimine, eelkõige Vietnamiga piirneva Hiinaga, kes on puidutöötlemisectoris oluline osaleja, võimaldaks tagada piirkonnas puidu ja puittoodetega kauplemise seaduslikkuse ja kestlikkuse;
- K. arvestades, et ainult siis, kui Vietnam on tõendanud kõigi vabatahtliku partnerluslepingu kohustuste täielikku täitmist⁽⁴⁾ ja loonud suutlikkuse tagada sellega seotud õigusaktide jõustamine, saab ta ühineda ELi FLEGT-litsentsimissüsteemiga; arvestades, et FLEGT-litsentsi alusel imporditud puidu puhul eeldatakse, et see on seaduslik vastavalt ELi puidumäärusele; arvestades, et Vietnami liitumine FLEGT-litsentsimissüsteemiga kiidetakse heaks delegeeritud õigusaktiga;
- L. arvestades, et ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingu jõustumine liberaliseerib puidu ja puittoodetega kauplemise ning kuni FLEGT-litsentsimise alustamiseni on Vietnami tulev import hõlmatud ELi puidumääruse üldiste hoolsuskohustustega⁽⁵⁾;

(1) <https://eia-international.org/wp-content/uploads/eia-serial-offender-web.pdf>, lk 6.

(2) Vabatahtlik partnerlusleping hõlmab kõiki olulisemaid ELi eksporditavaid tooteid, eelkõige 2005. aasta FLEGT-määruses määratletud viit kohustuslikku puittoodet (palgid, saematerjal, raudteeliiprid, vineer ja spoon), samuti mitmeid muid puittooteid nagu puiduhake, parkett, puitlaastplaat ja puitmööbel. Vabatahtlik partnerlusleping hõlmab ekspordi kõikidesse kolmandatesse riikidesse, kuid litsentsimissüsteemi kohaldatakse esialgu ainult ELi suunduvale ekspordile.

(3) Vabatahtliku partnerluslepingu artikli 2 punkti j kohaselt tähendab „seaduslikult toodetud puit“ (edaspidi ka „seaduslik puit“) puittooteid, mis on üles töötatud või imporditud ja toodetud kooskõlas II lisas sätestatud Vietnami õigusaktidega ja muude kõnealuse lepingu asjaomaste normidega; ja imporditud puidu puhul tähendab see puittooteid, mis on üles töötatud, toodetud ja eksporditud ülestöötamisriigi asjakohaste õigusaktide ja V lisas kirjeldatud korra kohaselt.

(4) EL ja Vietnam hindavad esmalt ühiselt puidu seaduslikkuse kontrollimise süsteemi valmisolekut FLEGT-litsentsimiseks. Litsentsimine võib alata alles siis, kui mõlemad pooled on leidnud, et süsteem on küllalt usaldusväärne.

(5) Artikli 13.8 lõike 2 punkt a: [mõlemad lepinguosalsed] ergutavad selliste metsasaadustega kauplemise edendamist, mis on pärit kestlikult majandatud metsadest ja mis on üles töötatud kooskõlas ülestöötamisriigi siseriiklike õigusaktidega; sel eesmärgil võib sõlmida metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) vabatahtliku partnerluslepingu.

Teisipäev, 12. märts 2019

1. tuletab meelde, et metsade säästev ja kaasav majandamine ja haldamine on kestliku arengu tegevuskavas 2030 ja Pariisi kokkuleppes seatud eesmärkide saavutamiseks väga oluline;
2. kutsub ELi üles tagama, et vabatahtlik partnerlusleping oleks igati kooskõlas kõigi tema poliitikameetmetega, sealhulgas arengu, keskkonna, põllumajanduse ja kaubanduse valdkonnas;
3. toetab jõuliselt FLEGT-protsessi Vietnamiga, arvestades selle riigi tähtsust puidutöötlemissektoris; kiidab heaks vabatahtliku partnerluslepingu sõlmimise Vietnamiga – lepingu, mis on mõeldud riigis täieliku poliitilise reformi läbiviimiseks, et kõrvaldada ebaseaduslikult toodetud puit Vietnami ettevõtjate tarneahelatest; väljendab heameelt Vietnami pühendumuse ja seniste saavutuste üle ning on teadlik sellest, et vabatahtliku partnerluslepingu täielik rakendamine on pikaajaline protsess, mis hõlmab lisaks õigusaktide paketi (TLAS) vastuvõtmisele ka vabatahtliku partnerluslepingu rakendamiseks ja jõustamiseks vajaliku haldussuutlikkuse olemasolu; tuletab meelde, et FLEGT-litsentsimine saab alata alles siis, kui Vietnam on tõendanud oma TLAS-süsteemi valmisolekut; võtab teadmiseks raskused riiklikul ja provintsitasandil tehtava kooskõlastamisel, mis on aga vajalik vabatahtliku partnerluslepingu põhjalikuks ja järjepidevaks täitmiseks kogu riigis, ning palub, et Vietnami valitsus tagaks sellise kooskõlastamise;
4. tuletab meelde, et vabatahtliku partnerluslepingu rakendamine peab täiendama ELi keskkonnakaitsealaseid kohustusi ja tagama sidususe massilise metsaraadamise vältimiseks võetud kohustustega;
5. palub komisjonil ja Euroopa välisteenistusel eraldada vabatahtliku partnerluslepingu rakendamiseks vajalikud töötajad, sealhulgas ELi delegatsiooni jaoks Hanoi, ning eraldada praeguste ja tulevaste arengukoostöö rahastamisvahendite raames Vietnamile sihtotstarbelised rahalised vahendid vabatahtliku partnerluslepingu rakendamiseks; soovib komisjonil ja Euroopa välisteenistusel abistada Vietnami ametivõime ja kodanikuühiskonda, näiteks teha neile kättesaadavaks satelliidifotod; nõuab, et EL suunaks oma pingutused Vietnami õigusraamistiku ja institutsioonilise suutlikkuse tugevdamisele, tegeledes tehniliste ja majanduslike probleemidega, mis takistavad olemasolevate siseriiklike ja rahvusvaheliste normide mõjusat rakendamist ja jõustamist;
6. tunnustab Vietnami puidutööstuse võetud kohustusi ebaseadusliku puidu tarneahelatest kõrvaldamiseks ja sellealase teadlikkuse tõstmiseks; rõhutab samas, et kõige tähtsam on antud valdkonna inimeste mõtlemise muutumine ja energiline jõustamine; tuletab meelde, et ebaseadusliku puidu esinemine tarneahelates võib Vietnami töötleva tööstuse mainet kahjustada;
7. on aga teadlik sellest, et varasemalt on Vietnam pidanud tegelema märkimisväärsede probleemidega Laosest ja viimastel aastatel Kambodžast pärit ebaseadusliku puiduga kauplemise vastu võitlemisel; leiab, et sellisel juhul on nii Vietnam kui ka tarnijariigid vastutavad selle ebaseadusliku kaubanduse soodustamise eest, sest Vietnami ametiasutused, eriti provintsitasandil, on näiteks ametlikke impordikvoote kehtestades võtnud vastu ametlikke otsuseid, mis rikuvad selle riigi õigusakte, kus toimub puidu ülestöötamine;
8. väljendab heameelt Vietnami lubaduse üle võtta vastu õigusaktid, millega tagatakse, et importijate kohustuslikele hoolsusmeetmetele tuginedes imporditakse tema turule ainult seaduslikult toodetud puitu, mis on üks vabatahtliku partnerluslepingu peamisi saavutusi; tuletab meelde, et kohustuslikud hoolsusmeetmed ei tohiks taanduda vaid „linnukese kirjasaamisele“, vaid need peaksid hõlmama kõiki vajalikke samme, nagu teabe kogumine, riskide hindamine ja lisameetmete võtmine mis tahes tuvastatud riskide leevendamiseks, et vähendada riskitaset „ebaoluliseni“, ning nende täitmist peaksid tagama pädevad riigiasutused, kes kontrollivad põhjalikult ja korrapäraselt iga üksikut ettevõtet; juhib tähelepanu raskustele tolliasutuste kaudu hoolsusmeetmete täitmise tagamisel, mille ületamiseks on vaja täiendavat koolitust; tuletab meelde, et Vietnami ametiasutused peaksid võtma vastu ELi puidumääruses esitatuga sarnase põhjaliku hoolsusmeetmete süsteemi, ning rõhutab, et hoolsusmeetmeid reguleerivates riiklikes õigusaktides tuleb ette näha sõltumatute kolmandate isikute ärakuulamine; soovib Vietnami ametiasutustel kaaluda võimalust lisada oma hoolsusmeetmete süsteemi kolmanda osapoole tehtavad auditid ja ettevõtete riiklik aruandlus, anda ettevõtetele nende kohustuste täitmiseks piisavalt abi, vältida puidu kodumajapidamistele tarnijate liigset koormamist ning hoiduda õigustühikutest;

Teisipäev, 12. märts 2019

9. kutsub Vietnami valitsust üles tagama asjakohased, hoiatavad ja proportsionaalsed karistused TLASi rakendavate õigusaktide rikkumise eest, mis impordi puhul hõlmaks ebaseadusliku puidu Vietnami turule laskmise täielikku keelustamist ja sellise puidu konfiskeerimist;

10. kiidab heaks sõltumatu hindamise, kaebuste ja tagasiside mehhanismi ning palub Vietnami ametiasutustel tagada, et kaebustele reageeritaks nõuetekohaselt, sealhulgas vajadusel tõhusate ja hoiatavate täitemeetmete kaudu; loodab, et sellised mehhanismid toimivad täiesti läbipaistvalt ning tugevdavad kodanikuühiskonna ja täitevasutuste vahelist teabevahetust; väljendab heameelt Vietnami lubaduse üle tagada vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise sõltumatu järelevalve vabaihenduste, metsaihenduste, ettevõtete, ametiühingute, kohalike kogukondade ja metsapiirkondades elavate inimeste poolt; rõhutab, kui oluline on nende kaasamine ja neile asja- ja ajakohase teabe kättesaadavaks tegemine, et nad saaksid täita oma rolli selles protsessis ning aidata jätkuvalt TLASi tugevdada ja selle usaldusväärsust tõsta; tervitab Vietnami lubadust anda kodanikuühiskonnale juurdepääs riiklikule metsanduse andmebaasile ning soovib valitsusel TLASi rakendavate õigusaktide osas üldsusega konsulteerida ja saadavat tagasisidet arvesse võtta;

11. tervitab vabaihenduste kaasamist vabatahtliku partnerluslepingu läbirääkimiste ajal ja järel ning nõuab tungival, et Vietnami valitsus tagaks nende täieliku ja tegeliku kaasamise kogu lepingu rakendamise kestel ja ka hiljem, kogu lepingu kohaldamisala ulatuses, mis hõlmab ka impordikontrolli, hoolsusmeetmete alaseid kohustusi, organisatsioonide klassifitseerimissüsteemi ning ettevõtete ja FLEGT-litsentside riskipõhist kontrollimist; rõhutab, kui tähtis on kohalike kogukondade kaasamine nii sotsiaal-majanduslikel põhjustel kui ka selleks, et tagada uue metsandusseaduse ja vabatahtliku partnerluslepingu raames võetud kohustuste täitmine;

12. mõistab karmilt hukka üle Kambodža piiri toimuva ebaseadusliku puidukaubanduse ning nõuab, et mõlema riigi ametiasutused teeksid koheselt ja täielikult lõpu ebaseaduslikule puiduveole, kusjuures see on vabatahtliku partnerluslepingu protsessi eduka jätkumise vältimatu eeltingimus; nõuab, et Vietnami ametiasutused uuriks, kõrvaldaksid ametist ja võtaksid vastutusele isikud, kes on vastutavad Kambodža ja muud päritolu ebaseadusliku kaubanduse lubamise ja juhtimise eest; tervitab Vietnami ametivõimude hiljutist otsust lubada puidukaubandust üksnes suuremate rahvusvaheliste nõuavate kaudu ning tugevdada ebaseadusliku kaubanduse vastaste meetmete jõustamise suutlikkust; nõuab, et Vietnami ametivõimud liigitaksid otsekohe Kambodža päritolu puidu riskantseks puiduks ning kindlustaksid raiet ja puidueksporti reguleerivate Kambodža õigusaktide järgimise, nagu seda eeldavad vabatahtlikust partnerluslepingust tulenevad kohustused; kutsub mõlemat riiki üles tõhustama ja parandama dialoogi, piiriülest koostööd ning kaubandusandmete ja ebaseaduslikust puidukaubandusest tulenevaid riske ja vastavaid kehtivaid õigusakte puudutava teabe vahetamist, ning soovib neil kutsuda EL sellist dialoogi hõlbustama; soovib Vietnamil ja Kambodžal pöörduda abi saamiseks Interpoli poole ning töötada üheskoos välja tulemuslikud pikaajalised meetmed võitluseks vahava ebaseadusliku metsaraie ja raiutud puidu üle Vietnami piiri smugeldamise vastu; kutsub Vietnami ametiasutusi üles kohaldama samu meetmeid impordi suhtes teistest tarnijariikidest, kus esinevad või võivad tekkida samasugused probleemid (eelkõige Aafrika riigid, näiteks Kongo DV);

13. rõhutab vajadust tegeleda kogu tarneahela ulatuses ebaseadusliku metsaraie ning ebaseaduslikult raiutud puidu veo, töötlemise ja müümise piirkondliku mõõtmega; nõuab nimetatud piirkondliku mõõtmel lisamist vabatahtliku partnerluslepingu hindamismenetlusele, hinnates selleks, milline on seos teiste piirkonna riikide nõrgemate jõustamismehhanismide ja nendest riikidest ELi suunduva ekspordi kasvu vahel;

14. rõhutab, et halb valitsemistava ja korruptsioon metsandussektoris hoogustavad ebaseaduslikku raiet ja metsade seisundi halvenemist ning toonitab, et FLEGT-algatuse edu sõltub ka pettuste ja korruptsiooni tõkestamisest kogu puidutarneahela ulatuses; nõuab, et Vietnami valitsus töötaks selle nimel, et peatada laialtlevinud korruptsioon ja võidelda muude sellist kauplemist soodustavate teguritega, eelkõige seoses tolli ja muude ametiasutustega, kellel on keskne tähtsus vabatahtliku partnerluslepingu rakendamisel ja täitmise tagamisel, mis oleks konkreetne märk sellest, et Vietnam osaleb täie jõuga vabatahtliku partnerluslepingu protsessis; rõhutab vajadust teha lõpp karistamatusele metsandussektoris ning selleks tagada rikkumiste eest vastutusele võtmine;

Teisipäev, 12. märts 2019

15. väljendab heameelt selle üle, et Vietnami valitsus võttis hiljuti vastu vabatahtliku partnerluslepingu rakendamise tegevuskava, ning kutsub teda üles järgima konkreetset, kindlate tähtaegadega ja mõõdetavat käsitlust; tervitab uue metsandusseaduse jõustumist 1. jaanuaril 2019, sealhulgas selles sisalduvat ebaseaduslikult raiutud puidu Vietnamsse importimise keeldu, ning nõuab, et Vietnami ametivõimud tagaksid selle keelu täitmise ning vajaduse korral võtaksid kiiresti vastu vajalikud rakendusmeetmed, et täita enne TLASi toimima hakkamist tekkiv tühik;

16. väljendab heameelt ELi ja Vietnami vabakaubanduslepingusse metsade säästvat majandamist käsitlevate sätete lisamise üle, mis seonduvad ka vabatahtliku partnerluslepinguga; palub komisjonil pöörata vabakaubanduslepingu rakendamise käigus erilist tähelepanu puidu ja puittoodetega kauplemisele ning jälgida hoolikalt kaubavoogusid, tagamaks et kaubanduse edasine liberaliseerimine ei suurendaks ebaseadusliku kaubanduse ohtu;

17. palub komisjonil anda Euroopa Parlamendile igal aastal aru sellest, kuidas Vietnam täidab vabatahtlikku partnerluslepingut ja sealhulgas käesolevas resolutsioonis esitatud nõudeid, samuti rakendamise ühiskomitee tegevusest, nii et kui tehakse ettepanek võtta vastu FLEGT-litsentside kasutamist lubav delegeeritud õigusakt, saaks teha teadliku otsuse; palub komisjonil kaaluda FLEGT-litsentsimist käsitleva määruse järgmisel läbivaatamisel selle täiustamist, et saaks kiiresti reageerida olulisematele vabatahtlikust partnerluslepingust tulenevate kohustuste eiramise juhtudele;

18. kutsub komisjoni üles intensiivistama dialoogi ja tutvustama ELi puidumäärust sellistele piirkonna suurematele puiduimportijatele ja ELi kaubanduspartneritele nagu Hiina ja Jaapan, ning rohkem tähtsustama vajadust leida nende riikidega suhtlemisel, sealhulgas kaubandussuhetes konkreetseid lahendusi ebaseadusliku puidukaubanduse tõkestamiseks, selleks et luua ülemaailmselt võrdsed tingimused selle probleemi lahendamisel; toetab komisjoni tema püüdes alustada Vietnami naaberriikidega läbirääkimisi vabatahtlike partnerluslepingute sõlmimiseks kohe, kui selleks vajalikud tingimused on täidetud, ning toonitab FLEGTi vabatahtlike partnerluslepingute tähtsust seoses tulevaste arengukoostöö rahastamisvahenditega; kutsub komisjoni looma vahendeid, et hõlbustada Vietnamil kogemuste vahetamist teiste riikidega, kes on juba sõlminud ELiga vabatahtlikud partnerluslepingud;

19. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide, Vietnami Sotsialistliku Vabariigi ja Kambodža Kuningriigi valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0142

Protokoll, millega muudetakse konventsiooni isikute kaitse kohta isikuandmete automatiseeritud töötlemisel ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba ratifitseerida Euroopa Liidu huvides protokoll, millega muudetakse Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni (10923/2018 – C8-0440/2018 – 2018/0238(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (10923/2018),
 - võttes arvesse protokoll, millega muudetakse Euroopa Nõukogu isikuandmete automatiseeritud töötlemisel isiku kaitse konventsiooni (ETS nr 108) (CETS nr 223),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 16 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0440/2018),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus (A8-0070/2019),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Nõukogule.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0143

Liikmesriikidele loa andmine saada osaliseks Euroopa Nõukogu konventsioonis, mis käsitleb integreeritud lähenemisviisi jalgpallivõistluste ja teiste spordisündmustega seotud ohutusele, julgeolekule ning teenustele ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu, millega antakse liikmesriikidele luba saada Euroopa Liidu huvides Euroopa Nõukogu konventsiooni (integreeritud lähenemisviisi kohta jalgpallivõistluste ja teiste spordisündmustega seotud ohutusele, julgeolekule ning teenustele (CETS nr 218)) osaliseks (12527/2018 – C8-0436/2018 – 2018/0116(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/35)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (12527/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu konventsiooni integreeritud lähenemisviisi kohta jalgpallivõistluste ja teiste spordisündmustega seotud ohutusele, julgeolekule ning teenustele (CETS nr 218),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 87 lõikele 1 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning lõikele 8 (C8-0436/2018),
 - võttes arvesse nõukogu 25. aprilli 2002. aasta otsust 2002/348/JSK rahvusvahelise mõõtmega jalgpallivõistluste turvalisuse kohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse oma 2. veebruari 2017. aasta resolutsiooni ühtse lähenemisviisi kohta spordipoliitikale: hea juhtimistava, kättesaadavus ja ausameelsus ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A8-0080/2019),
1. annab nõusoleku nõukogu otsuse eelnõule;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Nõukogule.

⁽¹⁾ EÜT L 121, 8.5.2002, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 2.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0144

ELi ja Hiina mereveolepingu muutmise protokoll (Horvaatia ühinemine) ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Hiina Rahvavabariigi valitsuse vahelist mereveolepingut muutva protokoll liidu ja liikmesriikide nimel sõlmimise kohta, et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga (05083/2015 – C8-0022/2019 – 2014/0327(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/36)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (05083/2015),
 - võttes arvesse protokoll eelnõu, millega muudetakse ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Hiina Rahvavabariigi valitsuse vahelist mereveolepingut (05880/2015),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõikele 2 ning artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0022/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni soovitus (A8-0168/2019),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Hiina Rahvavabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0145

Euroopa – Vahemere piirkonna leping ELi ja Egiptuse assotsiatsiooni loomiseks (Horvaatia ühinemine) ***

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa – Vahemere piirkonna lepingule (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Egiptuse Araabia Vabariigi vahel) Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud protokolli Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide nimel sõlmimise kohta (10219/2016 – C8-0135/2017 – 2016/0121(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/37)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (10219/2016),
 - võttes arvesse Euroopa – Vahemere piirkonna lepingule (assotsiatsiooni loomiseks ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Egiptuse Araabia Vabariigi vahel) Horvaatia Vabariigi Euroopa Liiduga ühinemise arvesse võtmiseks lisatud protokolli eelnõu (10221/2016),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 217 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a (C8-0135/2017),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi (A8-0025/2019),
1. annab nõusoleku protokolli sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Egiptuse Araabia Vabariigi valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0146

ELi–Türkmenistani partnerlus- ja koostööleping

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta resolutsioon nõukogu ja komisjoni otsuse eelnõu kohta, milles käsitletakse Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse poolt partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimist, millega luuakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Türkmenistani vahel (12183/1/2011 – C8-0059/2015 – 1998/0031R(NLE))

(2021/C 23/38)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ja komisjoni otsuse eelnõu (12183/1/2011),
- võttes arvesse partnerlus- ja koostöölepingu eelnõu, millega luuakse partnerlus ühelt poolt Euroopa ühenduste ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Türkmenistani vahel (12288/2011),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 91, artikli 100 lõikele 2, artiklitele 207 ja 209, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 101 teisele lõigule (C8-0059/2015),
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Kesk-Aasia piirkonna kohta, eriti 20. veebruari 2008. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia kohta ⁽¹⁾, 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasiat käsitleva strateegia rakendamise kohta ⁽²⁾, 13. aprilli 2016. aasta resolutsiooni ELi Kesk-Aasia strateegia rakendamise ja läbivaatamise kohta ⁽³⁾, 22. aprilli 2009. aasta resolutsiooni vahepealse kaubanduslepingu kohta Türkmenistaniga ⁽⁴⁾ ja 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse 1999. aasta kaubandust ja kaubandusküsimusi käsitlevat vahelepingut ühelt poolt Euroopa Ühenduse, Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Türkmenistani vahel, mille nõukogu sõlmis 27. juulil 2009. aastal (5144/1999), ja selle alusel loodud ühiskomitee korralisi koosolekuid,
- võttes arvesse Euroopa Liidu ja Türkmenistani vahel 2008. aasta mais allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumit energiaalal,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, millega Türkmenistan on ühinenud,
- võttes arvesse ELi ja Türkmenistani iga-aastast inimõigustealast dialoogi,
- võttes arvesse kohustust, mille komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja võttis 16. detsembril 2015. aastal väliskomisjonile saadetud kirjas, mis sisaldab punktis 3 mainitud aspekte,
- võttes arvesse kirja, mille komisjoni asepresident ja kõrge esindaja saatis 5. juulil 2018. aastal väliskomisjonile ja milles ta väljendas partnerlus- ja koostöölepingule Türkmenistaniga toetust,

⁽¹⁾ ELT C 184 E, 6.8.2009, lk 49.

⁽²⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 91.

⁽³⁾ ELT C 58, 15.2.2018, lk 119.

⁽⁴⁾ ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 20.

⁽⁵⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

Teisipäev, 12. märts 2019

— võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 5,

— võttes arvesse väliskomisjoni vaheraportit (A8-0072/2019),

A. arvestades, et Kesk-Aasia on piirkond, kus Euroopa Liit tegutseb üha aktiivsemalt;

B. arvestades, et partnerlus- ja koostööleping Türgmenistaniga parafeeriti 1997. aastal ning allkirjastati 1998. aastal; arvestades, et praeguseks on partnerlus- ja koostöölepingu ratifitseerinud 14 liikmesriiki 15 esialgu allkirjutanust (ainus, kes seda ei ole teinud, on Ühendkuningriik); arvestades, et Türgmenistan ratifitseeris partnerlus- ja koostöölepingu 2004. aastal; arvestades, et partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimisele nende liikmesriikidega, kes ühinesid ELiga pärast selle lepingu sõlmimist, kehtib eraldi protokoll ja ratifitseerimismenetlus;

C. arvestades, et täielikult ratifitseeritud partnerlus- ja koostööleping sõlmitaks esialgu kümneks aastaks ning seejärel uuendatakse seda igal aastal, mis jätab ELile võimaluse lepingust taganeda, kui inimõiguste järgimise osas või seoses muude raskete rikkumistega tekivad tõsised kahtlused; arvestades, et pooled võivad lepingut muuta, et võtta arvesse uusi arengusuundi;

D. arvestades, et nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga kaubandust käsitleva vahelepingu teemal 2009. aasta aprillis vabatahtliku, seaduslikult mittesiduva menetluse raames;

E. arvestades, et Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) ja Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupank (EBRD) on sätestanud kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud õigusriigi põhimõtte, hea valitsemistava ja inimõiguste standarditega võrdlusnäitajad, mille alusel tuleks Türgmenistani arengut hinnata, ja kriteeriumid, mille kohaselt võib koostööd jätkata;

F. arvestades, et Türgmenistani pikaajalisteks eesmärkideks peavad jääma demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste ning turumajanduse põhimõtete austamine, mis on kaubandust käsitleva vahelepingu põhiosad (sätestatud nii selle dokumendi artiklis 1 kui partnerlus- ja koostöölepingu artiklis 2); arvestades, et kohaldamise saab ühepoolsest peatada, kui üks pool neid osasid rikkuma peaks;

G. arvestades, et võttes arvesse argumente partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks Euroopa Parlamendi nõusoleku andmist käsitlevas soovitusel projektis ja selle juurde kuuluvas 8. mai 2015. aasta raporti projektis, mis sisaldas resolutsiooni ettepanekut, otsustas väliskomisjon menetluse 24. mail 2016. aastal ajutiselt peatada, kuni ta leidis, et inimõiguste ja õigusriigi osas on tehtud piisavalt edusamme, ja otsustas avada praeguse vahemenetluse;

H. arvestades, et põhimõttekindla ja sidusa poliitika jaoks, mida EL riigiga suhetes rakendab, peavad Euroopa Parlamendi varasemates resolutsioonides nimetatud inimõiguste arengu näitajad tingimata kehtima Türgmenistani jaoks ka edaspidi;

I. arvestades, et Türgmenistan võttis 2015. aastal vastu riikliku inimõiguste tegevuskava aastateks 2016–2020 (NAPHR), mis koostati 2013. aastal ÜRO Arenguprogrammi (UNDP) abiga;

J. arvestades, et Türgmenistan on sõlminud sellised rahvusvahelised lepingud nagu kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste pakt ja ILO konventsioonid;

1. palub nõukogul, komisjonil ja komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal sätestada kiiremas korras ning enne partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimiseks nõusoleku andmist järgmised lühiajalised võrdlusnäitajad, et mõõta Türgmenistani riigiasutuste jätkusuutlikku arengut, tuginedes ÜRO, OSCE ja EBRD soovitudele;

Teisipäev, 12. märts 2019

Poliitiline süsteem, õigusriik ja hea valitsemistava

- i) selge jaotus kohtuliku, seadusandliku ja täidesaatva võimu vahel ning muu hulgas kodanikele riigi otsustusprotsessis osalemiseks tegeliku võimaluse andmine ja tagamine, sealhulgas konsulteerimine rahvusvaheliste ekspertidega (näiteks Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjon ning OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR)) selle üle, kas Türkmenistani põhiseadus vastab neile demokraatlikele põhimõtetele, ja Türkmenistani poolt tahte väljendamine võtta nende organisatsioonide poolt reformide kohta antud soovitusi arvesse;
- ii) piirangute eemaldamine valitsusväliste organisatsioonide registreerimiselt ja tegutsemiselt;

Inimõigused ja põhivabadused

- iii) riiklikus inimõiguste tegevuskavas aastateks 2016–2020 võetud kohustuste täitmine Türkmenistani valitsuse poolt;
 - iv) lõpu tegemine salajastele kinnipidamistele ja kadunuks jääma sundimisele, sunniviisilisele tööle ja piinamisele ning kadunud isikute saatuse või asukoha avalikustamine, et pered saaksid vahi all olevate isikutega ühenduses olla; riigi ametiasutuste poolt poliitiliste vangide olemasolu tunnistamine ja rahvusvaheliste organisatsioonidele, sh Rahvusvaheline Punase Risti Komiteele, ja sõltumatutele vaatlejatele riiki takistusteta pääsu andmine;
 - v) takistusteta juurdepääsu tagamine eri teabeallikatele, ja eriti inimestele juurdepääsu andmine alternatiivsetele teabeallikatele, sh rahvusvaheliste suhtluskanalitele, ja õiguse andmine sidevahendite omamisele, nagu isiklikud sateliidiantennid või internetiühendused;
 - vi) riigis ja ka välismaal elavate sõltumatute ajakirjanike ning kodanikuühiskonna aktivistide ja inimõiguslaste ning nende pereliikmete tagakiusamise ja hirmutamise lõpetamine; väljendus- ja kogunemisvabaduse tagamine;
 - vii) külaskäiguks luba küsinud ning endiselt vastust ootavatele ÜRO ning rahvusvaheliste ja piirkondlikele inimõigusorganisatsioonidele loa andmine;
 - viii) lõpu tegemine reisikeelu mitteametlikule ja meelevaldsele süsteemile ning selle tagamisele, et inimesed, kellel ei ole luba lahkuda riigist, saavad vabalt reisida;
2. palub nõukogul, komisjonil ning komisjoni asepresidendil ja kõrgel esindajal võtta arvesse järgmisi pikaajalisi soovitusi jätkusuutlike ja usaldusväärsete edusammude kohta:

Poliitiline süsteem, õigusriik ja hea valitsemistava

- i) austus poliitilise pluralismi ja demokraatliku vastutuse põhimõtete vastu, koos toimivate erakondade ja muude organisatsioonidega, kelle tegevusse ei sekkuta;
- ii) kooskõlas ÜRO kestliku arengu eesmärkidega reformide jätkamine kõikidel haldustasanditel ja kõikides haldusvaldkondades, eriti kohtusüsteemis ja õiguskaitstes;
- iii) tugevad ja tõhusad kaitsemeetmed kõrgetasemelise korruptsiooni, rahapesu, organiseeritud kuritegevuse ja ebaseadusliku uimastikaubanduse vastu;
- iv) lapstööjõudu keelavate õigusaktide täielik rakendamine;

Teisipäev, 12. märts 2019

Inimõigused ja põhivabadused

- v) üldine austus väljendus-, ühinemis- ning usu- ja veendumusvabaduse rahumeelse ja õiguspärase teostamise vastu;
- vi) üldine liikumisvabadus, nii riigi sees kui riigist väljas;

3. rõhutab, et Euroopa Parlament peab hoolikalt jälgima Türkmenistanis toimuvat ning partnerlus- ja koostöölepingu kõigi osade rakendamist pärast selle jõustumist; kutsub komisjoni asepresidenti ja kõrget esindajat seetõttu üles rakendama ja avalikult järgima inimõiguste olukorra jälgimismehhanismi, mis aitab Euroopa Parlamendil olla Euroopa välisteenistuse kaudu hästi kursis partnerlus- ja koostöölepingu rakendamisega pärast selle jõustumist, eriti selle eesmärkide täitmise ja vastavusega Euroopa Liidu lepingu artiklile 2, et Euroopa Parlament saaks reageerida kohapealsetele sündmustele, kui aset peaks leidma dokumenteeritud ja tõestatud rasked inimõiguste rikkumised; rõhutab partnerlus- ja koostöölepingu peatamise võimalikku mehhanismi, kui selliseid juhtumeid peaks esinema ja tervitab selles osas komisjoni asepresidenti ja kõrge esindaja 16. detsembri 2015. aasta kirja väliskomisjonile, mis sisaldab järgmisi eesmärke:

- i) tagada, et Euroopa Parlamenti teavitataks korrektselt partnerlus- ja koostöölepingus sisalduvate inimõigusi ja demokratiseerimisprotsessi käsitlevate sätete rakendamisest, sealhulgas tehtaks kättesaadavaks teave inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi olukorra arengu kohta, ning et Euroopa Parlamendile esitataks kohaldatavaid konfidentsiaalsusnõudeid järgides soovi korral aegsasti teavet enne ja pärast koostöönõukogu koosolekuid;
- ii) tihedam suhtlus Euroopa Parlamendi ja kodanikuühiskonnaga, et valmistuda iga-aastaseks inimõigustealaseks dialoogiks, ja teabevahetuseks;
- iii) Türkmenistani käsitleva ELi inimõigustealase strateegia ajakohastamise ettevalmistamisel Euroopa Parlamendiga konsulteerimine;

4. väljendab heameelt komisjoni asepresidenti ja kõrge esindaja 2018. aasta novembri avalduse üle täieõigusliku ELi delegatsiooni loomise kohta Aşgabat; rõhutab, et uus delegatsioon peab välja töötama vastastikku kasuliku koostööstrateegia, mis vastab just Türkmenistani arengutingimustele ja nõuetele, jälgima olukorda riigis, sealhulgas inimõiguste rikkumisi ja murettekitavaid üksikjuhtumeid, alustama arutelu paljude riigi poliitika-, sotsiaal- ja majandusvaldkonnas tegutsevate osalistega, võimaldama kohapeal diplomaatiat ja parandama ELi välisrahastamisvahenditest rahastatud projektide haldamist ja järelevalvet;

5. on jõudnud järeldusele, et ta kaalub nõusoleku andmist pärast seda, kui ta leiab, et komisjon, nõukogu, komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Türkmenistani ametivõimud on punktides 1 ja 3 esitatud soovitusi arvesse võtnud;

6. teeb presidendile ülesandeks nõuda nõukogult, komisjonilt ning komisjoni asepresidendilt ja kõrgelt esindajalt, et nad annaksid Euroopa Parlamendile Türkmenistani olukorra kohta korrapäraselt olulist teavet;

7. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning komisjoni presidendile ja kõrgele esindajale, Türkmenistani valitsusele ja parlamendile.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0147

Rakendusotsus DNA-andmeid käsitleva automatiseeritud andmevahetuse alustamise kohta Ühendkuningriigiga *

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu rakendusotsuse eelnõu DNA-andmeid käsitleva automatiseeritud andmevahetuse alustamise kohta Ühendkuningriigiga (13123/2018 – C8-0474/2018 – 2018/0812(CNS))

(Konsulteerimine)

(2021/C 23/39)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu eelnõu (13123/2018),
 - võttes arvesse Amsterdami lepinguga muudetud Euroopa Liidu lepingu artikli 39 lõiget 1 ja protokoll nr 36 (üleminekusätete kohta) artiklit 9, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0164/2018),
 - võttes arvesse nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsust 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega ⁽¹⁾, eriti selle artiklit 33,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 78c,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0092/2019),
1. kiidab nõukogu eelnõu heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 210, 6.8.2008, lk 1.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0148

Kolmandate riikide kodanikke puudutav teabevahetus ja Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS) *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2009/315/JSK seoses teabe vahetamisega kolmandate riikide kodanike kohta ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemiga (ECRIS) ning asendatakse nõukogu otsus 2009/316/JSK (COM(2016)0007 – C8-0012/2016 – 2016/0002(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/40)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0007),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 82 lõike 1 teise lõigu punkti d, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0012/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0219/2016),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2016)0002

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., millega muudetakse nõukogu raamotsust 2009/315/JSK teabe vahetamise osas kolmandate riikide kodanike kohta ja Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS) osas ning asendatakse nõukogu otsus 2009/316/JSK

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2019/884) lõplikule kujule).

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0149

Kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta (ECRIS-TCN-süsteem) *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada ja toetada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN-süsteem), ning muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011 (COM(2017)0344 – C8-0217/2017 – 2017/0144(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/41)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0344),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 82 lõike 1 teise lõigu punkti d, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0217/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A8-0018/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2017)0144

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega luuakse kesksüsteem nende liikmesriikide väljaselgitamiseks, kellel on teavet kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste kohta, et täiendada Euroopa karistusregistrite infosüsteemi (ECRIS-TCN), ning muudetakse määrust (EL) 2018/1726

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/816) lõplikule kujule).

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0150

Euroopa solidaarsuskorpuse programm *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014 (COM(2018)0440 – C8-0264/2018 – 2018/0230(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/42)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0440),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 165 lõiget 4, artikli 166 lõiget 4 ning artikli 214 lõiget 5, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0264/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 6. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning arengukomisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, eelarvekomisjoni ja regionaalarengukomisjoni arvamusi (A8-0079/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0230

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Euroopa solidaarsuskorpuse programm ning tunnistatakse kehtetuks [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 165 lõiget 4, artikli 166 lõiget 4 ja artikli 214 lõiget 5,

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 201.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 282.

Teisipäev, 12. märts 2019

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Liit on rajatud selle kodanike ja selle liikmesriikide solidaarsusele. See ühine väärtus, **mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2**, annab suuna liidu tegevusele ja tagab vajaliku ühtsuse, et tulla toime praeguste ja tulevaste ühiskonnaprobleemidega, mille lahendamisele noored eurooplased oma solidaarsust praktikas näidates tahavad kaasa aidata. [ME 1]
- (1a) **Arvestades humanitaarkriiside ja ülemaailmsete hädaolukordade arvu märkimisväärset suurenemist ning selleks, et edendada solidaarsust ja humanitaarabi nähtavust liidu kodanike seas, on vaja arendada solidaarsust liikmesriikide vahel ning inimtegevusest tingitud või looduskatastroofidest mõjutatud kolmandate riikidega.** [ME 2]
- (1b) **Humanitaarabi põhineb erapooletuse, neutraalsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtetel, mis on sätestatud rahvusvahelises humanitaarõiguses ja liidu õiguses. Humanitaarabi võimaldab vajaduspõhiselt hädaolukorrale reageerida, et kaitsta inimelusid, ära hoida ja leevendada inimeste kannatusi, säilitada inimväärikust ning pakkuda kaitset inimtegevusest tingitud või looduskatastroofide tõttu kannatanud haavatavatele inimrühmadele. Humanitaarabi olulised koostisosad on ka katastroofiohu vähendamine ja katastroofideks valmisolek suutlikkuse ja vastupanuvõime suurendamise meetmete abil.** [ME 3]
- (2) 14. septembri 2016. aasta kõnes Euroopa Liidu olukorra kohta rõhutati vajadust investeerida noortesse ja teatati Euroopa solidaarsuskorpuse (edaspidi „programm“) loomisest, et luua noortele inimestele kogu liidus võimalusi ühiskonda sisuliselt panustada, näidata üles solidaarsust ning arendada oma oskusi, omandades lisaks töökogemusele ka väärtuslikke inimlikke kogemusi.
- (3) 7. detsembri 2016. aasta teatises „Euroopa solidaarsuskorpus“ ⁽⁴⁾ rõhutas komisjon vajadust tugevdada solidaarsustöö aluseid kogu Euroopas, et pakkuda noortele rohkem ja paremaid võimalusi eri valdkondi hõlmavaks solidaarsustegevuseks ning toetada riiklikke, **püirkondlikke** ja kohalikke osalejaid nende püüdlustes tulla toime eri probleemide ja kriisidega. Teatisega käivitati Euroopa solidaarsuskorpuse esimene etapp, mille puhul kasutati mitmesuguseid liidu programme, et pakkuda noortele üle kogu liidu vabatahtliku tegevuse, praktika- või töövõimalusi. [ME 4]
- (4) Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 tõstetakse solidaarsust esile kui üht Euroopa Liidu aluspõhimõtet. Sellele põhimõttele viidatakse ka Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikes 1 kui ühele ELi välistegevuse aluspõhimõttele.
- (4a) **Käesoleva määruse kontekstis tähendab solidaarsus kõikide vastutustunnet, igaihe valmidust tegutseda üldiseks hüvanguks, mis väljendub konkreetsetes tegudes ilma vastuteeneid ootamata.** [ME 5]

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 201.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 282.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa solidaarsuskorpus“ (COM(2016)0942).

Teisipäev, 12. märts 2019

- (4b) *Abi, mida antakse inimestele ja kogukondadele väljaspool liitu, kes seisavad silmitsi katastroofidega või kes on katastroofide suhtes eriti haavatavad ja vajavad humanitaarabi, ning mis põhineb neutraalsuse, humaansuse, sõltumatuse ja erapooletuse aluspõhimõtetel, on oluline solidaarsuse väljendus.* [ME 6]
- (4c) *Osalevad vabatahtlikud ja organisatsioonid, kes rakendavad Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse meetmeid, peaksid järgima põhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa konsensuses humanitaarabi valdkonnas.* [ME 7]
- (4d) *Vaja on arendada liidu kodanike solidaarsust kriiside ja katastroofide ohvritega kolmandates riikides, suurendada kodanike teadlikkust humanitaarabist ja vabatahtlikust tegevusest ning muuta need nähtavamaks.* [ME 8]
- (4e) *Liit ja selle liikmesriigid on võtnud kohustuse rakendada ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja järgida kestliku arengu eesmärgi nii liidusiseselt kui ka välistegevuses.* [ME 9]
- (4f) *Oma 19. mai 2017. aasta järeldestes humanitaar- ja arenguvaldkonna lõimimise juurutamise kohta tõdes nõukogu, et vaja on tugevdada vastupidavust ning seepärast tuleb humanitaarabi ja arengukoostöö paremini omavahel siduda ja humanitaarabi, arengukoostöö ja konfliktide ennetamise tegevusalaseid seoseid veelgi tugevdada.* [ME 10]
- (5) Noortele tuleks pakkuda solidaarsustegevuses osalemiseks hõlpsasti kättesaadavaid, **kaasavaid ja sisulisi** võimalusi, mis lubaksid neil väljendada oma tahet kogukondade hüvanguks kaasa aidata ning samas omandada väärtuslikke kogemusi, **teadmisi**, oskusi ja pädevusi, mis aitavad kaasa nende isiklikule, hariduslasele, sotsiaalsele ja erialasele arengule ning kodanikutunde arendamisele, parandades seeläbi nende tööalast konkurentsivõimet. Selline tegevus peaks toetama ka noorte vabatahtlike, praktikantide ja töötajate liikuvust **ja soodustama kultuurivahetust.** [ME 11]
- (6) Noortele pakutavad solidaarsustegevused peaksid olema kvaliteetsed ~~selles mõttes, et need peaksid vastama; nende eesmärk peaks olema tegeleda~~ rahuldamata ühiskondlike vajadustele, ~~aitama~~ **ühiskondlike vajadustega, tõhustada solidaarsust ja aidata** tugevdada kogukondi, **ning demokraatias osalemist. Need peaksid** pakkuma noortele võimaluse omandada väärtuslikke teadmisi, **oskusi** ja pädevusi. **Need peaksid** olema noortele taskukohased ning neid tuleks ellu viia ohututes, **kaasavates** ja tervistlikes tingimustes. **Edendada tuleks dialoogi kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning kiireloomuliste ühiskondlike probleemide lahendamisele spetsialiseerunud Euroopa võrgustikega, et rahuldamata sotsiaalsed vajadused parimal viisil kindlaks määrata ja tagada programmi suunatus vajadustele. Solidaarsustegevus ei tohiks avaldada negatiivset mõju olemasolevatele töö- või praktikakohtadele ning peaks ettevõtete sotsiaalse vastutuse raames võetud kohustusi tugevdama, mitte neid asendama.** [ME 12]
- (7) Euroopa solidaarsuskorpus on kogu liidus ja sellest väljaspool toimuva solidaarsustegevuse ühtne kontaktpunkt. Tuleks tagada kooskõla ja vastastikune täiendavus muude asjakohaste liidu poliitikavaldkondade ja programmidega. Euroopa solidaarsuskorpus tugineb varasemate ja praeguste programmide, eelkõige Euroopa vabatahtliku teenistuse ⁽⁵⁾ ja Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse ⁽⁶⁾ tugevatele külgedele ja koostoimele. Samuti täiendab see liikmesriikide jõupingutusi toetada noori ja lihtsustada **selliste kavade, nagu** noortegarantii raames nende üleminekut koolist tööellu, pakkudes neile täiendavaid võimalusi alustada tööturul tegevust solidaarsusega seotud valdkonnas praktika või töö kaudu kas oma koduriigis või välismaal. Tagatakse ka vastastikune täiendavus Euroopa

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1288/2013, millega luuakse „Erasmus+“: liidu haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm ning tunnistatakse kehtetuks otsused nr 1719/2006/EÜ, nr 1720/2006/EÜ ja nr 1298/2008/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 50).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 375/2014, millega asutatakse Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpus (ELi humanitaarabi vabatahtlike käsitlev algatus) (ELT L 122, 24.4.2014, lk 1).

Teisipäev, 12. märts 2019

solidaarsuskorpuse puhul asjakohaste olemasolevate liidu tasandi võrgustikega, nt Euroopa avalike tööturuasutuste võrgustiku, EURESe ja Eurodeski võrgustikuga **ning asjaomaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas sotsiaalpartnerite ning noori ja vabatahtlikke esindavate võrgustikega**. Lisaks tuleks tagada olemasolevate seotud kavade, eelkõige liikmesriikide solidaarsuskavade, **nagu vabatahtliku tegevuse ja avaliku teenistuse ning** noorte liikuvuse kavade ning Euroopa solidaarsuskorpuse vaheline vastastikune täiendavus, võttes vajaduse korral aluseks head tavad, **et selliste kavade mõju ja omadusi vastastikku tugevdada ja rikastada ning tugineda headele tavadele Euroopa solidaarsuskorpus ei peaks asendama riiklikke kavasid. Kõikidele noortele tuleks tagada juurdepääs riiklikule solidaartegevusele. Komisjon peaks töötama välja praktilised suunised programmi vastastikuse täiendavuse kohta muude liidu programmide ja rahastamisallikatega ning nende koostoime kohta.** [ME 13]

- (8) Seonduvate liidu tasandi õigusaktide tõlgendamisel tuleks nii Euroopa solidaarsuskorpuse raames toimuvat vabatahtlikku piiriülest tegevust kui ka jätkuvalt määruse (EL) nr 1288/2013 kohaselt toetatavat vabatahtlikku tegevust käsitada samaväärsena Euroopa vabatahtliku teenistuse raames toimuva tegevusega.
- (8a) **Määruse (EL) nr 375/2014 kohaselt läbi viidavat lähetavate ja vastuvõtivate organisatsioonide sertifitseerimist ei peaks uue Euroopa solidaarsuskorpuse programmi raames dubleerima ning käesoleva määruse rakendamisel tuleks alates 2021. aastast tunnustada samaväärsust.** [ME 14]
- (9) Euroopa solidaarsuskorpus avab noortele uusi ~~vabatahtliku tegevuse, praktika~~ **mitteformaalse ja informaalse õppe võimalusi vabatahtlikuks tegevuseks, praktikaks** või ~~töövõimalusi~~ **tööks** solidaarsusega seotud valdkondades, samuti võimalusi töötada välja ja arendada nende enda algatusel põhinevaid solidaarsusprogramme. Need võimalused aitavad edendada noorte isiklikku, hariduslast, sotsiaalset ja erialast arengut ning arendada neis kodanikutunnet. Euroopa solidaarsuskorpus toetab ka Euroopa solidaarsuskorpuses osalejate ja organisatsioonide võrgustikutegevust, samuti meetmeid, mis aitavad tagada toetatava tegevuse kvaliteeti ja parandada tegevuse käigus omandatud õpiväljundite valideerimist. Seega aitab see kaasa ka noorte jaoks olulisele Euroopa tasandi koostööle ja suurendab teadlikkust selle positiivsest mõjust. **Samuti peaks see aitama tugevdada kogukondi ja toetada ja olemasolevaid organisatsioone, kes solidaartegevuses osalevad.** [ME 15]
- (10) Kõnealused tegevused peaksid **andma selget Euroopa lisaväärtust ja** tooma kasu kogukonnale ning soodustama samas ka üksikisikute isiklikku, hariduslast, sotsiaalset ja erialast arengut, samuti arendama kodanikutunnet, ~~tegevust või~~. **Kõnealused tegevused peaksid saama** toimuda vabatahtliku tegevuse, praktika või töö, projektide või võrgustikutegevusena mitmesugustes valdkondades, nt hariduse ja koolituse, tööhõive, soolise võrdsuslikkuse, ettevõtluse (eriti sotsiaalse ettevõtluse), kodanikuaktiivsuse ja demokraatliku osaluse, **kultuuride ja religioonide vahelise dialoogi, sotsiaalse kaasamise, puuetega inimeste kaasamise**, keskkonna- ja looduskaitse, kliimameetmete, suurõnnetuste ärahoidmise, nendeks valmisoleku ja nende tagajärgedest taastamise, põllumajanduse ja maaelu arengu, toidu ja muude toodete jagamise, tervise ja heaolu, **kultuuri, sealhulgas kultuuripärandi**, loovuse ja kultuuri, kehakultuuri ja spordi, sotsiaalabi ja hoolekande, kolmandate riikide kodanike vastuvõtu ja integratsiooni **(keskendudes sealhulgas sisserändajate probleemidega toimetulemisele)**, territoriaalse koostöö ja ühtekuuluvuse ning piiriülese koostöö valdkonnas. Solidaarsustegevus peaks hõlmama arvestatavat õppe- ja koolitusmõõdet ja pakkuma osalejatele asjakohaseid meetmeid enne ja pärast solidaarsustegevust ning selle kestel. [ME 16]
- (11) Vabatahtlik tegevus (nii liidu piires kui ka sellest väljaspool) on mitteformaalse ja informaalse õppimise kontekstis rikastav kogemus, mis edendab noorte isiklikku, sotsiaalhariduslikku ja erialast arengut, kodanikuaktiivsust, **demokraatias osalemist** ja tööalast konkurentsivõimet. **Vabatahtlik tegevus peaks põhinema kirjalikul vabatahtliku tegevuse lepingul ning** vabatahtlik tegevus ei tohiks negatiivselt mõjutada ega asendada võimalikke või olemasolevaid tasustatavaid töökohti. Komisjon ja liikmesriigid peaksid tegema noortevaldkonna vabatahtliku tegevuse meetmete alal koostööd avatud koordineerimise meetodi kaudu. [ME 17]
- (12) ~~Praktika või töö solidaarsusega seotud valdkondades võivad pakkuda noortele täiendavaid võimalusi alustada tegevust tööturul, aidates samas kaasa peamiste ühiskonnaprobleemide lahendamisele. See võib aidata suurendada noorte tööalast konkurentsivõimet ja produktiivsust, lihtsustades samas nende~~ **Kergesti kättesaadavad praktika- ja töökohad peaksid olema vabatahtlikust tegevusest selgelt eristatud, nii rahalisest kui ka organisatsioonilisest**

Teisipäev, 12. märts 2019

seisukohast. Praktikakohad ei tohiks ühelgi juhul kujuneda töökohtade asendajaks. Tasustatud praktika- ja töökohad võivad aga olla ebasoodsas olukorras olevatele ja vähemate võimalustega noortele stiimuliks, et osaleda solidaarsust arendavas tegevuses, mis muul juhul ei oleks neile kättesaadav, samas andes selget Euroopa lisaväärtust, aidates kaasa peamiste lahendamata sotsiaalsete probleemide lahendamisele ja kohalike kogukondade tugevdamisele. Praktikakohad võivad lihtsustada noorte üleminekut hariduse omandamiselt tööellu ning suurendada nende tööalast konkurentsivõimet, mis on nende tööturvõimaluste suurendamise püsiva tööturule integreerimise seisukohast keske peamise tähtsusega. Pakutav praktika ja töö on noortele hüppelauaks tööturule sisenemisel. Euroopa solidaarsuskorpuse raames pakutav pakutava praktika vastab kvaliteedipõhimõtetele, mis on esitatud nõukogu soovitusel praktika kvaliteediraamistiku kohta ⁽⁷⁾. Pakutav praktika ja töö on noortele hüppelauaks tööturule sisenemisel ning seetõttu kaasneb sellega asjakohane tegevusjärgne toetus. Praktika ja töö korraldamist hõlbustavad asjaomased tööturuosalised, eelkõige avaliku ja erasektori tööturuasutused, sotsiaalpartnerid ja kaubanduskojad, ning praktika ja töö eest maksavad tasu osalevad organisatsioonid. Osalevate organisatsioonidena ja töö eest peaks alati tasuma osalejat vastuvõttev või töölevõttev Euroopa Solidaarsuskorpuses osalev organisatsioon. Praktikakohad peaksid põhinema kirjalikel praktikalepingutel kooskõlas praktika toimumise riigis kohaldatava õigusega, vastavalt vajadusele, ning vastama põhimõtetele, mis on esitatud nõukogu 10. märtsi 2014. aasta soovitusel praktika kvaliteediraamistiku kohta. Töökohad peaksid põhinema töölepingul kooskõlas osaleva riigi (kus tööd tehakse) õigusega või kohaldatava kollektiivlepingu või mõlemaga. Rahaline toetus töökohti pakkuvatele osalevatele organisatsioonidele ei tohiks ületada 12 kuud. Osalevad organisatsioonid peaksid nad taotlema rahastamist Euroopa solidaarsuskorpuse pädeva rakendusasutuse kaudu, pidades silmas seda, et nad on vahendajateks noorte osalejate ning solidaarsussektorites praktika- ja töövõimalusi pakkuvate töandjate vahel. Praktika- ja töökohtadega peaks kaasnema asjakohane ettevalmistus, koolitus töökohtal ning toetus osalemisega seonduva lähetuse järel. Praktika- ja töökohti võivad hõlbustada asjaomased tööturuosapooled, eelkõige avaliku ja erasektori tööhõiveasutused, sotsiaalpartnerid ja kaubanduskojad ning piiriülese tegevuse korral ka EURESe liikmesorganisatsioonid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/589 ⁽⁸⁾. [ME 18]

- (12a) Tuleks püüda tagada, et praktika- ja töökohad oleksid avatud kõigile noortele, eelkõige nendele noortele, kellel on vähem võimalusi osaleda solidaarsusega seotud valdkondades, sh puudega noored, sotsiaalsete või kultuuriliste olude tõttu ebasoodsas olukorras noored, sisserändajad või isoleeritud maapiirkondades ja ELi äärepoolseimates piirkondades elavad noored. [ME 19]

- (13) Noorte algatusvõime on ühiskonna ja tööturu jaoks oluline väärtus. Euroopa solidaarsuskorpus aitab seda aspekti edendada, pakkudes noortele võimaluse töötada välja ja viia ellu omi projekte, mille eesmärk on tegeleda konkreetsete probleemidega oma kohaliku kogukonna hüvanguks. Projektide vahendusel saavad noored katsetada ideid. Need projektid annavad võimaluse töötada välja uuenduslikke lahendusi ühistele probleemidele alt üles lähenemisviisi abil ja olla toetada noori, et nad oleksid ise solidaarsustegevuse edasiviivaks jõuks. Need projektid on ka hüppelauaks edasises solidaarsustegevuses osalemisele ning esimeseks sammuks, et julgustada Euroopa solidaarsuskorpuses osalejaid ise ettevõtjaks hakkama ja olema ka edaspidi aktiivsed kodanikud vabatahtlike, praktikantide või moodustama töötajatena ühendustes, vabaihendustes või muudes organisatsioonides, mis tegutsevad solidaarsus-, mittetulundus- ja noortega seotud valdkondades ühendusi, vabaihendusi või muid organisatsioone. Euroopa solidaarsuskorpus peaks peamiselt tekitama keskkonna, kus noored oleksid üha enam motiveeritud solidaarsustegevuses osalema ja teenima avalikke huve. [ME 20]

⁽⁷⁾ Nõukogu 15. märtsi 2018. aasta soovitus kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku kohta (ELT C 153, 2.5.2018, lk 1). Nõukogu 10. märtsi 2014. aasta soovitus praktika kvaliteediraamistiku kohta (ELT C 88, 27.3.2014, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/589, milles käsitletakse Euroopa tööturuasutuste võrgustikku (EURESe võrgustik), töötajate juurdepääsu liikuvusteenustele ja tööturgude edasist integratsiooni ning millega muudetakse määruseid (EL) nr 492/2011 ja (EL) nr 1296/2013 (ELT L 107, 22.4.2016, lk 1).

Teisipäev, 12. märts 2019

- (13a) **Vabatahtlikud võivad aidata tugevdada liidu suutlikkust anda vajaduspõhist ja põhimõtetele vastavat humanitaarabi ning võivad suurendada humanitaarabisektori tõhusust, kui nad on asjakohaselt valitud, koolitatud ja lähetusteks ette valmistatud, et tagada neile vajalikud oskused ja pädevused abivajajate kõige tulemuslikumaks abistamiseks, ning tingimusel, et nad saavad arvestada piisava kohapealse toetuse ja järelevalvega. Seetõttu on nii humanitaarabi tõhususe suurendamiseks kui ka vabatahtlike toetamiseks äärmiselt oluline kvalifitseeritud, hästi koolitatud ja kogenud juhendajate ja mentorite kohapealne roll.** [ME 21]
- (14) Euroopa solidaarsuskorpuses osalevad noored ja organisatsioonid peaksid tundma, et nad kuuluvad kogukonda, mis koosneb isikutest ja üksustest, kes on seadnud oma ülesandeks edendada üleeuroopalist solidaarsust. Samal ajal on osalevaid organisatsioone vaja toetada, et nad oleksid suutelised pakkuma kvaliteetseid tegevusi aina rohkematele osalejatele. Euroopa solidaarsuskorpus toetab võrgustikutegevust, mille eesmärk on tugevdada noorte inimeste ja osalevate organisatsioonide kaasalöömist selles kogukonnas, edendada Euroopa solidaarsuskorpuse vaimu ning kasulike **parimate** tavade ja kogemuste vahetamist. See tegevus aitab kaasa ka Euroopa solidaarsuskorpuse alase teadlikkuse suurendamisele avaliku ja erasektori osaliste hulgas, aga ka Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete rakendamise kohta **eri etappides üksikasjaliku ja sisulise** tagasiside kogumisele osalejatelt ja osalevatelt organisatsioonidelt. **Tagasiside peaks sisaldama küsimusi programmi eesmärkide kohta, et nende täitmist paremini hinnata.** [ME 22]
- (14a) **Programmi eduka rakendamise tagamiseks on vaja suurendada selle nähtavust ja sellest teadlikkust ning jätkata olemasolevate rahastamisvõimaluste propageerimist, kasutades selleks teabekampaaniaid (sealhulgas iga-aastane Euroopa solidaarsuskorpuse teabepäev) ja diinaamilisi suhtlusvahendeid, pöörates sealjuures suurt tähelepanu sotsiaalmeediale, et tagada sihtrühmade, nii üksikisikute kui ka organisatsioonide võimalikult suur informeeritus.** [ME 23]
- (15) Erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa solidaarsuskorpuse raames pakutavate tegevuste ja muude võimaluste kvaliteedi tagamisele **ja nende kaasava eesmärgi täitmisele**, pakkudes osalejatele eelkõige **asjakohast internetipõhist ja väljaspool interneti toimuvat** koolitust, keeleabi, **mõistlikku majutust**, kindlustust, **haldusalasest lihtsustatud haldusmenetlusi ja tegevuseelset** ja tegevusjärgset **-järgset** toetust, samuti Euroopa solidaarsuskorpuse kogemuse najal omandatud teadmiste, oskuste ja pädevuste valideerimist. **Toetusmeetmed tuleks välja töötada ja neid tuleks pakkuda koostöös noorteorganisatsioonide ja muude mittetulunduslike ning kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et kasutada nende eksperditeadmisi selles valdkonnas.** Ülimalt tähtis on jätkuvalt ka vabatahtlike **ning kavandatud kasusaajate** julgeolek ja turvalisus **ning vabatahtlike.** **Käesolev määrus peaks olema kooskõlas põhimõttega mitte tekitada kahju. Osalejaid ei tohiks lähetada operatsioonidele, mida viiakse läbi rahvusvaheliste ja riigisiseste relvastatud konfliktide toimumiskohas ega sellistesse kohtadesse, kus on rikutakse rahvusvahelisi inimõiguste standardeid. Lastega otsest kontakti hõlmavad tegevused peaksid lähtuma lapse parimate huvide põhimõttest ning nende puhul tuleks vajaduse korral kohaldada osalejate taustakontrolli tegemist või muid meetmeid, et tagada laste kaitse.** [ME 24]
- (15a) Tuletab meelde, et kooskõlas laste õiguste edendamist ja kaitset käsitlevate ELi suunistega (2017) ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artikliga 9 peavad EL ja selle liikmesriigid edendama ja toetama kaitsetumate isikute, näiteks puuetega inimeste ja laste üleminekut institutsionaliseeritud hoolduselt pere- ja kogukonnapõhisele hooldusele; sellega seoses ei tohiks programmiga toetada meetmeid või algatusi, mis takistavad võetud eesmärgi teha lõpp sellisele institutsionaliseerimisele või mis tahes hooldeasutusse paigutamisele, mis on lastele või puuetega inimestele kahjulik. [ME 25]
- (15b) **Programmi rakendamise kõikides etappides tuleks täielikult järgida võrdsete võimaluste ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid, sealhulgas osalevate vabatahtlike ja organisatsioonide kindlakstegemine ja valimine.** [ME 26]

Teisipäev, 12. märts 2019

- (16) Tagamaks, et Euroopa solidaarsuskorpuse raames korraldatavas tegevuses osalemine mõjutaks osalejate isiklikku, hariduslast, sotsiaalset, **kultuurilist** ja erialast arengut ning arendaks kodanikutunnet, tuleks osalemise läbi omandatud teadmised, oskused ja pädevused ehk õpiväljundid kooskõlas riigi olukorra ja eripäradega täpselt kindlaks teha ja dokumenteerida, nagu on soovitatud nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta⁽⁹⁾. **Tagamaks, et registreeritud kandidaatidele pakutakse sobivaid solidaarsustegevusi, tuleks solidaarsustegevuse õpiväljundid neile enne seda, kui nad osaleda otsustavad, kättesaadavaks teha. Selleks tuleks olenevalt asjaoludest ergutada kasutama liidu ja liikmesriigi tasandil mitteformaalse ja informaalse õppe tunnustamise kehtivaid vahendeid, nagu noortepass ja Europass.** [ME 27]
- (16a) **Riiklikud korraldusasutused peaksid ka julgustama noori vabatahtlikke saama programmi saadikuteks, et jagada oma kogemusi noortevõrgustike, haridusasutuste ja seminaride kaudu. Endised vabatahtlikud ja saadikud võiksid aidata ka tulevase kandidaate koolitada.** [ME 28]
- (17) Kvaliteedimärgis peaks tagama, et osalevate organisatsioonide õigused ja kohustused **ning ohutusstandardid** vastavad kogu solidaarsuskogemuse eri etappide vältel, **sealhulgas tegevuseelsetes ja -järgsetes etappides liidu väärtustele, põhimõtetele ja eesmärkidele ning** Euroopa solidaarsuskorpuse põhimõtetele ja nõuetele. Kvaliteedimärgise saamine on osalemise eeltingimus, kuid märgisega ei peaks automaatselt kaasnema rahastamine Euroopa solidaarsuskorpuse raames. **Kvaliteedimärgised tuleks eristada solidaarsustegevuse liigi järgi.** [ME 29]
- (18) Kvaliteedimärgise võivad saada kõik Euroopa solidaarsuskorpuses osaleda soovivad üksused eeldusel, et asjakohased tingimused on täidetud. **Selleks et tagada osalevate organisatsioonide õiguste ja kohustuste tegelik vastavus Euroopa solidaarsuskorpuse põhimõtetele ja nõuetele, tuleks kehtestada eraldi kvaliteedimärgised vabatahtlikuks solidaarsustegevuseks, vabatahtlikuks tegevuseks humanitaarabioperatsioonide toetamisel ning vabatahtlikuks tegevuseks praktika- ja töökohtadel ning need peaks erinema ka sõltuvalt osaleva organisatsiooni ülesannetest.** Kvaliteedimärgise andmiseni viiv protsess peaks olema pidev ja seda peaksid läbi viima Euroopa solidaarsuskorpuse rakendusasutused. Kvaliteedimärgise nõuetele vastavust tuleks regulaarselt uuesti hinnata ja ~~märgise peaks saama~~ **märgis tuleks** tagasi võtta, kui vajalike kontrollide käigus ilmneb, et märgise andmise tingimused ei ole enam täidetud. **Haldusprotsessi tuleks vähendada miinimumini, et vältida väiksemate organisatsioonide heidutamist.** [ME 30]
- (19) Üksus, kes soovib taotleda rahastamist, et pakkuda tegevusi Euroopa solidaarsuskorpuse raames, peaks eeltingimusena olema eelnevalt saanud kvaliteedimärgise. Seda tingimust ei kohaldata füüsiliste isikute suhtes, kes taotlevad rahalist toetust oma solidaarsusprojektidele mõne Euroopa solidaarsuskorpuses osalejate mitteametliku rühma nimel.
- (19a) **Üldreeglina tuleks toetustaotlused esitada selle riigi riiklikule korraldusasutusele, kus osalev organisatsioon asub. Toetustaotlused solidaarsustegevuseks, mida korraldavad üleeuroopalised või rahvusvahelised organisatsioonid, vabatahtlike rühmade solidaarsustegevuseks Euroopa tasandil kindlaks määratud prioriteetsetes valdkondades ning kolmandates riikides läbiviidavaks humanitaarabioperatsioonide toetavaks solidaarsustegevuseks tuleks esitada Euroopa Komisjoni Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusametile, mis asutati komisjoni rakendusotsusega 2013/776/EL⁽¹⁰⁾.** [ME 31]
- (20) Osalevad organisatsioonid võivad täita Euroopa solidaarsuskorpuse raamistikus mitut ülesannet. Võõrustaja funktsioonis viivad nad ellu tegevusi, mis on seotud osalejate vastuvõtuga, sealhulgas tegevuste korraldamine ning osalejate juhendamine ja toetamine solidaarsustegevuse ajal, **samuti tagasiside pärast tegevust**, kui see on asjakohane. Toetaja funktsioonis viivad nad ellu tegevusi, mis on seotud osalejate saatmise ja ettevalmistamisega enne arasõitu, solidaarsustegevuse ajal ja pärast seda, sealhulgas ~~osalejate koolitus ja nende suunamine~~ **suunavad osalejaid pärast tegevuse lõppu** kohalike organisatsioonide juurde ~~pärast tegevuse lõppu~~, **et võimaldada neile rohkem**

⁽⁹⁾ Nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitus mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kohta (ELT C 398, 22.12.2012, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/776/EL, millega asutatakse Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2009/336/EÜ (ELT L 343, 19.12.2013, lk 46).

Teisipäev, 12. märts 2019

solidaarsuskogemusi. Riiklikud korraldusasutused peaksid samuti julgustama vabatahtlike programmi saadikuteks saama ning jagama oma kogemusi noorteühenduste ja haridusasutuste kaudu, aidates sellega kaasa programmi edendamisele. Selleks peaksid riiklikud korraldusasutused vabatahtlike toetama. [ME 32]

- (20a) **Noorte solidaarsustegevuse toetamiseks peaksid osalevad organisatsioonid olema mittetulunduslikud või kasumit toovad avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused või rahvusvahelised organisatsioonid ning need võivad hõlmata noorteorganisatsioone, religioosseid institutsioone ja heategevusorganisatsioone, ilmalikke humanistlike organisatsioone, valitsusväliseid organisatsioone või muid kodanikuühiskonna osalisi. Programm peaks rahastama ainult osalevate organisatsioonide tegevuse mittetulunduslikku osa. [ME 33]**
- (21) **Hõlbustada tuleks Euroopa solidaarsuskorpuse projektide arvu suurendamist. Samal ajal tuleks anda potentsiaalsetele toetusesaajatele täpset ja pidevalt ajakohastatud teavet nende võimaluste kohta. Tuleks kehtestada erimeetmed, et aidata Euroopa solidaarsuskorpuse projektide edendajatel toetust taotleda või arendada sünergiat Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide antava toetuse kaudu ning rände-, julgeoleku-, õigus-, kodakondsus-, tervise- ja kultuuriprogrammide kaudu. [ME 34]**
- (22) **Et tõsta Euroopa solidaarsuskorpuse tegevuste rakendamise kvaliteeti ning edendada nende tegevuste käigus omandatud pädevuste kindlakstegemist ja valideerimist (sh noortepassi tunnistuste koostamise kaudu), peaks rakendusasutusi, osalevaid organisatsioone ja Euroopa solidaarsuskorpuses osalevaid noori aitama Euroopa solidaarsuskorpuse ressursikeskused.**
- (23) **Euroopa solidaarsuskorpuse portaali tuleks pidevalt edasi arendada, et tagada Euroopa solidaarsuskorpusele lihtne, takistusteta ja kasutajasõbralik juurdepääs kooskõlas Euroopa solidaarsuskorpusele ning pakkuda Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/2102⁽¹¹⁾ ettenähtud standarditega. Euroopa solidaarsuskorpuse portaali annab huvitatud isikutele üksikisikutele ja organisatsioonidele ühte ühtse kontaktpunkti, kus nad saaksid muu hulgas registreeruda registreerumiseks, profiilide ja võimalustega tutvuda tutvumiseks ja neid omavahel sobitada. Samuti peaks kontaktpunkti saama kasutada sobitamiseks, võrgustikutegevuseks ja virtuaalseks teabevahetuseks, internetikoolituseks, keeleabi ja tegevusjärgse tegevuseelse ja -järgse toetuse jaoks saamiseks, tagasisideks ja hindamiseks, aga ka muude tulevikus tekkida võivate kasulike funktsioonide jaoks. Ühtse kontaktpunkti eelis on küll ühtne juurdepääs erinevatele tegevustele, kuid inimesed võivad kogeda Euroopa solidaarsuskorpuse portaali kasutamisel füüsilisi, sotsiaalseid ja muid takistusi. Nende ületamiseks peaksid osalevad organisatsioonid osalejaid registreerumisel abistama. [ME 35]**
- (24) **Euroopa solidaarsuskorpuse portaali tuleks edasi arendada, võttes arvesse Euroopa koostalitlusvõime raamistikku, ⁽¹²⁾ milles antakse konkreetseid juhtnööre selle kohta, kuidas luua koostalitlusvõimelisi avalikke digitaalteenuseid, ning mida rakendatakse liikmesriikides ja mujal Euroopa Majanduspiirkonnas riiklike koostalitlusvõime raamistike kaudu. Selles esitatakse riikide haldusasutustele 47 konkreetset soovitusi selle kohta, kuidas parandada koostalitlustegevuste haldamist, luua organisatsioonidevahelisi suhteid, optimeerida läbivalt digitaalseid teenuseid toetavaid protsesse ning tagada, et olemasolevad ja uued õigusaktid ei seaks ohtu pingutusi koostalitluse vallas. Lisaks tuleks portaali rajamisel järgida direktiivis (EL) 2016/2102 ette nähtud standardeid. [ME 36]**
- (24a) **Et suurendada rakendusprotsessi läbipaistvust ja programmi tõhusust, peaks komisjon programmi rakendamise osas regulaarselt konsulteerima peamiste sidusrühmadega, sealhulgas osalevate organisatsioonidega. [ME 37]**
- (24b) **Programmi hea toimimise ning tegevuste õigeaegse toimumise jaoks on ülioluline, et Euroopa solidaarsuskorpuse tööprogrammide raames loodaks mehhanismid, millega tagatakse, et registreeritud kandidaatidele esitatakse pakumised mõistliku ja suhteliselt ootuspärase aja jooksul. Seetõttu tuleks registreeritud isikutele saata**

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1).

⁽¹²⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa koostalitlusvõime raamistik“ (COM(2017)0134).

Teisipäev, 12. märts 2019

korrapäraselt ajakohastatud teavet olemasolevate praktikakohtade ja aktiivselt kaasatud osalevate organisatsioonide kohta, et ergutada pärast registreerimist nende osalemist programmis, pakkudes neile samal ajal võimalust võtta otse ühendust nii riigi kui ka Euroopa tasandil solidaarsuse valdkonnas toimijatega. [ME 38]

- (25) Käesoleva programmi suhtes kohaldatakse määrust [uus finantsmäärus]⁽¹³⁾ (edaspidi „finantsmäärus“). Selles määruuses sätestatakse liidu eelarve täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete, eelarve kaudse täitmise, finantsabi, rahastamisvahendite ja eelarvetagatiste kohta.
- (26) Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁴⁾ ning nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽¹⁵⁾, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2017/1939⁽¹⁶⁾ võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid kuritegusid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371⁽¹⁷⁾. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.
- (27) Euroopa solidaarsuskorpuse sihtrühm on 18–30aastased noored ning selle tegevuses osalemise tingimuseks peaks olema eelnev registreerumine Euroopa solidaarsuskorpuse portaalis.
- (27a) **Vastavalt liidu võrdsete võimaluste ja diskrimineerimiskeelu põhimõttele peaks erinevatel elualadel tegutsevatel ja igas vanuses liidu kodanikel ja pikaajalistel elanikel olema võimalus osaleda aktiivsete kodanikena vabatahtlikus töös. Arvestades humanitaartegevusega seotud spetsiifilisi probleemküsimusi, peaksid humanitaarabi vabatahtlikke käsitleva ELi algatuse osalised olema vähemalt 18-aastased ning nad võiksid olla eri profiilidega ja eri põlvkondadest, kelle oskused on vajalikud selliste humanitaaroperatsioonide edukaks läbiviimiseks. [ME 39]**
- (28) Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et Euroopa solidaarsuskorpuse toetatav tegevus ~~on~~ **oleks** kättesaadav kõigile noortele, eeskätt kõige ebasoodsamas olukorras olevatele noortele **neile, kellel on vähem võimalusi, nagu on täpsustatud kaasamis- ja mitmekesisuse strateegias, mis töötati välja ja mida kohaldatakse programmi „Erasmus +“ raames.** Kehtestada tuleks erimeetmed, **nt sobival kujul solidaarsustegevus ja individuaalne juhendamine**, mis aitavad edendada sotsiaalset kaasatust ja **piiratud võimalustega** ebasoodsas olukorras olevate noorte osalemist, ning võtta arvesse paljude maapiirkondade ja liidu äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide kaugusest tingitud kitsendusi **piiranguid. Selleks peaks piiratud võimalustega noortel, ilma et see piiraks võimalust osaleda täistööajaga ja riigis, mis ei ole elukohariik, olema võimalus osaleda osalise tööajaga või elukohariigis ning nad peaksid saama kasutada muid meetmeid, mille eesmärk on hõlbustada nende osalemist programmis.**

⁽¹³⁾ [Pending reference to Financial Regulation].

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlust (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽¹⁶⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

Teisipäev, 12. märts 2019

Samuti peaksid osalevad riigid püüdma võtta kõik vajalikud meetmed, et kõrvaldada Euroopa solidaarsuskorpuse laitmatu toimimise õiguslikud ja halduslikud takistused. See peaks lahendama (võimaluse korral ja ilma, et see piiraks Schengeni õigustiku ning kolmandate riikide kodanike liitu sisenemist ja seal elamist käsitleva liidu õiguse kohaldamist) haldusprobleemid, mis tekitavad raskusi viisade ja elamislubade saamisel ning Euroopa ravikindlustuskaardi väljaandmisel piiriülese tegevuse korral Euroopa Liidus. [ME 40]

(28a) ***Erilist tähelepanu tuleks pöörata ja toetust tuleks anda vastuvõtivate partnerorganisatsioonide suutlikkusele kolmandates riikides ning vajadusele integreerida vabatahtlike tegevus kohaliku kontekstiga, samuti tuleks hõlbustada vabatahtlike suhtlust kohalike humanitaarabi andjate, vastuvõtva kogukonna ja kodanikuühiskonnaga.*** [ME 41]

29) Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega Pariisi kliimaleppe rakendamise osas ning selleks, et saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärged, aidatakse käesoleva programmiga kliimameetmeid liidu poliitikasse integreerida ja panustada üldesmärgi saavutamisse, st sellesse, et liidu eelarvekulutustest eraldataks ***mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestuse ajal vähemalt 25 %*** kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks ***ning iga-aastane 30 % eesmärk saavutatakse võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2027. aastaks.*** Asjakohased meetmed määratakse kindlaks programmi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus. [ME 42]

(30) Käesoleva määrusega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis institutsioonidevahelise kokkuleppe (Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punkti 17 tähenduses ⁽¹⁸⁾.

(30a) ***Piisav osa eelarvest tuleks pühendada parimate tavade vahetamisele liikmesriikide vahel ja noortevõrgustike arendamisele.*** [ME 43]

(31) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärged ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Toetuste puhul kaalutakse selle raames ühekordsete maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade astmike kasutamist.

(32) Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvad kolmandad riigid võivad programmis osaleda koostöö raames, mis loodi Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga, milles on sätestatud liidu programmide rakendamine kõnealuse lepingu kohaselt tehtava otsusega. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õiguslike vahendite alusel. Käesoleva määrusega tuleks anda vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja õigused ja juurdepääs, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks. Kolmandate riikide täieõiguslik osalemine programmis peaks olema võimaldatud tingimustel, mis on sätestatud konkreetsetes lepingutes, milles käsitletakse asjaomase kolmanda riigi programmis osalemist. Täisosalusel korral lisandub riigile kohustus luua riiklik korraldusasutus ja hallata teatavaid programmi kuuluvaid meetmeid detsentraliseeritult. Isikud ja üksused kolmandatest riikidest, kes ei ole programmiga ühinenud, peaksid saama osaleda mõnes programmi kuulavas meetmes, mis on kindlaks määratud tööprogrammis ja komisjoni avaldatud konkursikutes.

(33) Et Euroopa solidaarsuskorpuse mõju oleks võimalikult suur, tuleks kehtestada sätted, mis võimaldaksid pakkuda kooskõlas Euroopa solidaarsuskorpuse eeskirjadega täiendavaid rahalisi vahendeid osalevatel riikidel ja ka muude liidu programmide raames.

(34) Vastavalt [ÜMTde assotsieerumist käsitleva nõukogu uue otsuse ⁽¹⁹⁾ artiklile 88] on ülemeremaadel ja -territooriumidel asuvad isikud ja üksused toetuskõlblikud, kui programmi eeskirjadest ja eesmärkidest või võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti.

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

⁽¹⁹⁾ [Pending reference on New Council Decision on association of OCTs].

Teisipäev, 12. märts 2019

- (35) Kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“⁽²⁰⁾ tuleks programmis arvesse võtta kõnealuste piirkondade erilist olukorda. Võetakse meetmeid, millega suurendada äärepoolseimate piirkondade osalemist kõigis programmi meetmetes, **sealhulgas tõhustatakse reklaamimist**. Selliste meetmete üle teostatakse korrapäraselt järelevalvet ja neid hinnatakse. [ME 44]
- (36) ~~Kooskõlas finantsmäärusega peaks komisjon võtma vastu tööprogrammid ning teavitama neist~~ **Kuna programmi rakendamine kestab seitse aastat, on vaja ette näha piisav paindlikkus, mis võimaldaks programmi kohandada vastavalt sellele, kuidas muutuvad tegelikud olud ja poliitilised prioriteedid solidaarsustegevuse elluviimiseks. Käesolevas määruses ei ole üksikasjalikult välja toodud, kuidas algatusi tuleb kavandada, ega anta eelhinnanguid järgmise seitsme aasta poliitilistele prioriteetidele või vastavatele eelarveprioriteetidele. Selle asemel tuleks teised poliitilised valikud ja prioriteedid, sh eri tegevuste kaudu teostatavate konkreetsete meetmete üksikasjad määrata kindlaks iga-aastase tööprogrammi kaudu vastavalt Euroopa Parlamendi Parlamendi ja nõukogu. Tööprogrammides määrusele (EL, Euratom) 2018/1046⁽²¹⁾ (finantsmäärus). Tööprogrammistuleks sätestada ka meetmed, mis on vajalikud nende rakendamiseks kooskõlas programmi üld- ja eesmärkidega, toetuste valiku- ja määramiskriteeriumid ning kõik muud vajalikud aspektid. Tööprogrammid ja kõik nende muudatused tuleks vastu võtta rakendusaktidega vastavalt kontrollimenetlusele delegeeritud õigusaktiga. Delegeeritud õigusaktide koostamisel võrdse osalemise tagamiseks peaks komisjon nende ettevalmistamisel ja koostamisel korraldama nõuetekohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil, ning tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.** [ME 45]
- (37) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat programmi hinnata teabe alusel, mis on kogutud konkreetse järelevalvekorra alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. Järelevalvekorras peaksid olema kindlaks määratud konkreetset, mõõdetavad ja realistlikud näitajad, mida saab ajas mõõta ja mis on aluseks programmi mõju hindamisele kohapeal.
- (38) Programmi raames toetatavate meetmetega kaasnevate võimaluste ja tulemuste asjakohane sihtrühmadeni viimine, reklaamimine ja levitamine tuleks tagada nii Euroopa, **piirkondlikul**, riiklikul kui ka kohalikul tasandil. **Programmi tuleks edendada diinaamiliste kommunikatsioonivahendite abil, pöörates erilist tähelepanu sotsiaalmeediale, et jõuda suure hulga potentsiaalsete kandidaatideni.** Erilist tähelepanu tuleks pöörata sotsiaalsetele ettevõtetele ja motiveerida neid toetama Euroopa solidaarsuskorpuse tegevust. Meetmete sihtrühmadeni viimisel ning reklaami- ja levitamistegevuses tuleks tugineda kõigile programmi rakendusasutustele, ~~kaasates liidu veebisaitidele ja Euroopa solidaarsuskorpusega seonduvatele liidu programmidele ning~~ vajaduse korral **tuleks kaasata ka** teised peamised sidusrühmad. [ME 46]
- (39) Selleks et paremini saavutada programmi eesmärgi, peaksid komisjon, liikmesriigid ja riiklikud korraldusasutused tegema tihedat koostööd omavahel ning vabaihenduste, **sotsiaalsete ettevõtete**, noorteorganisatsioonide, **puuetega inimesi esindavate organisatsioonide** ja kohaliku tasandi sidusrühmadega, kellel on eriteadmised solidaarsusmeetmete alal, **sealhulgas vabatahtliku tegevuse taristute ja tugiasutuste, näiteks vabatahtlike keskuste alal.** [ME 47]
- (40) Selleks et tagada laiem üldsuse tõhusam teavitamine ja komisjoni algatusel toimuvate teavitamistegevuste tugevam koostoime, tuleks käesoleva määruse alusel teavitusmeetmetele eraldatud eelarvest rahastada ka liidu poliitiliste prioriteetide üldist **takistamata** tutvustamist, tingimusel et need on seotud käesoleva määruse üldeesmärgiga. [ME 48]

⁽²⁰⁾ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ja Euroopa Investeeringuspangale „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“ (COM(2017)0623).

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Teisipäev, 12. märts 2019

- (41) Käesoleva määruse tõhusa ja tulemusliku rakendamise tagamiseks peaks Euroopa solidaarsuskorpus maksimaalselt ära kasutama juba olemasolevaid juhtimismenetlusi. Programmi rakendamine tuleks seega usaldada olemasolevatele struktuuridele, st komisjonile ja riiklikele korraldusasutustele, kes on määratud haldama [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] III peatükis osutatud meetmeid. Komisjon peaks Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete rakendamise üle regulaarselt konsulteerima peamiste sidusrühmadega, sealhulgas osalevate organisatsioonidega.
- (42) Selleks et tagada usaldusväärne finantsjuhtimine, **kulude optimeerimine** ja õiguskindlus igas osalevas riigis, peaks iga riiklik ametiasutus määrama sõltumatu auditeerimisasutuse. Kui see on teostatav, võiks sõltumatu auditeerimisasutus tõhususe maksimaalseks suurendamiseks olla sama, mis [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] III peatükis osutatud meetmete jaoks määratud asutus. [ME 49]
- (43) Liikmesriigid peaksid võtma kõik asjakohased meetmed, et kõrvaldada programmi nõuetekohase toimimise õiguslikud ja halduslikud takistused. See tähendab võimaluse korral ning ilma, et see piiraks kolmandate riikide kodanike liitu sisenemist ja seal elamist käsitlevate liidu õigusaktide kohaldamist, et lahendatakse probleemid, mille tõttu on raskendatud viisade ja elamislubade saamine, ning muud õiguslikud probleemid, mis võivad takistada noorte juurdepääsu programmile. Liikmesriikidel soovitatakse kehtestada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/801⁽²²⁾ riiki lubamise kiirmenetlused. [ME 50]
- (44) Tulemusaruannete süsteemiga tuleks tagada, et programmi rakendamise ja hindamise järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning piisaval detailsuse astmel. Need andmed tuleks edastada komisjonile kooskõlas asjakohaste andmekaitse-eeskirjadega.
- ~~(45) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽²³⁾. [ME 51]~~
- (46) Selleks et lihtsustada toetusesaajatele esitatavaid nõudeid, tuleks nii palju kui võimalik kasutada lihtsustatud toetusvorme, nt ühekordseid makseid, ühikuhindu ja kindlamääralist rahastamist. Komisjoni kindlaksmääratud programmi liikuvusmeetmete toetamiseks antava lihtsustatud toetuse puhul tuleks arvesse võtta vastuvõtva riigi elukallidust ja elamiskulusid. Liikmesriikidele tuleks esitada ka soovitus vabastada need toetused riigisisese õiguse kohaselt kõigist maksudest ja sotsiaalmaksust. Sama maksuvabastust tuleks kohaldada avalik-õiguslikele või erasektori üksustele, kes sellist rahalist toetust asjaomastele isikutele annavad.
- (47) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95,⁽²⁴⁾ nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sh pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kadumaläinud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Selleks et vaadata läbi ja/või täiendada programmi tulemusnäitajaid, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja au pair'ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁽²⁴⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

Teisipäev, 12. märts 2019

13. aprill 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidevalt võimalik osaleda komisjoni eksperdirühmade koosolekutel, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (48) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ⁽²⁵⁾ tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada täielik kinnipidamine õigusest soolisele võrdõiguslikkusele ja mittediskrimineerimisele soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse **või sotsiaal-majandusliku seisundi** alusel ning edendada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklite 21 ja 23 kohaldamist. [ME 52]
- (49) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 alusel vastuvõetud horisontaalseid rahastamiseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on kindlaks määratud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja eelarve kaudse täitmise kohta, ning ette nähtud finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldisi puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku liidupoolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (50) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on suurendada noorte ja organisatsioonide osalemist kättesaadavates ja kvaliteetsetes solidaarsustegevustes, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetmete ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kooskõlas kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (51) [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] tuleks tunnistada kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.
- (52) Selleks et tagada programmi raames antava rahalise toetuse järjepidevus, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2021,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa solidaarsuskorpus (edaspidi „programm“).

Selles sätestatakse programmi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

⁽²⁵⁾ Euroopa Liidu põhiõiguste harta (ELT C 326, 26.10.2012, lk 391).

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „solidaarsustegevus“ – kvaliteetne, **kaasav ja piisavalt rahastatud** tegevus **oluliste sotsiaalprobleemide lahendamiseks kogukonna või kogu ühiskonna hüvanguks** ajutine tegevus, millega aidatakse saavutada Euroopa solidaarsuskorpuse eesmärgid ning mis võib toimuda vabatahtliku töö, praktika, töö, solidaarsusprojektide või võrgustikutegevusena mitmesugustes valdkondades, sealhulgas lõikes 13 osutatud valdkondades, tagades Euroopa lisaväärtuse ning tervise- ja ohutuseeskirjade **ning ka rahvusvaheliste inimõiguste standardite** järgimise; [ME 53]
- 2) „registreeritud kandidaat“ – 17–30aastane üksikisik, kes **elab seaduslikult osalevas riigis ja** on registreerunud Euroopa solidaarsuskorpuse portaalis, et väljendada huvi osaleda solidaarsustegevuses, kuid kes ~~veel~~ sellises tegevuses **veel** ei osale; [ME 54]
- 3) „osaleja“ – 18–30aastane üksikisik, kes **elab seaduslikult osalevas riigis ja** on registreerunud Euroopa solidaarsuskorpuse portaalis ~~ja kes~~ **ning** osaleb Euroopa solidaarsuskorpuse solidaarsustegevuses; [ME 55]
- 4) „piiratud võimalustega noored“ – noored, ~~kellel on raskusi, mis takistavad neil programmiga pakutavatest võimalustest osa saamast majanduslikel, sotsiaalsetel, kultuurilistel, geograafilistel või tervisel põhjustel või näiteks puude või õpiraskuste tõttu~~ **kes vajavad täiendavat abi mitmesuguste takistuste tõttu, mille põhjuseks on näiteks invaliidsus, terviseprobleemid, õpiraskused, nende rändetaust, kultuurierinevused, majanduslik, sotsiaalne ja geograafiline olukord, samuti noored, kes on pärit tõrjutud kogukondadest või keda ohustab diskrimineerimine Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 21 nimetatud põhjustel;** [ME 56]
- 5) „osalev organisatsioon“ – avalik-õiguslik või eraõiguslik, **kas mittetulunduslik või kasumit toov**, kohaliku, piirkonna, riigi või rahvusvahelise tasandi üksus, kellele on **vastuvõtja, toetaja või mõlemas rollis** antud Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgis, **mis tagab, et nimetatud üksus suudab rakendada kvaliteetset solidaarsustegevust kooskõlas programmi eesmärkidega;** [ME 57]
- 6) „vabatahtlik tegevus“ – **mittekohustuslik** solidaarsustegevus **avalikku huvi teeniva tegevuse näol**, mis ~~toimub vabatahtliku tasustamata tegevusena~~ **aitab saavutada üldsuse heaolu ja mida osaleja teeb oma vabal ajal ja oma vabast tahtest ilma tasu saamata** kuni 12 kuu vältel; [ME 58]
- 7) „praktika“ – **tasuline** solidaarsustegevus, mis toimub ~~2–6 kuulise~~ **osalevas organisatsioonis tööpraktika kujul kolme- kuni kuuekuulise** ajavahemiku jooksul, mida võib pikendada üks kord ja kõige rohkem 12 kuu võrra, ning mida pakub ja mille eest maksab tasu Euroopa solidaarsuskorpuses osalejat vastu võttev osalev organisatsioon **ning mis hõlmab õpet vajalike oskuste ja kogemuste omandamiseks;** [ME 59]
- 8) „töö“ – ~~23–12 kuu vältel~~ toimuv **mõistlikult tasustatud** solidaarsustegevus, **mis hõlmab õpet ja koolitust, põhineb kirjalikul lepingul ja mida pakub ning** mille eest maksab tasu osalev organisatsioon, kes Euroopa solidaarsuskorpuses osaleja tööle võtab, **ning mis ei asenda olemasolevaid tööpakkumisi;** [ME 60]
- 9) „solidaarsusprojekt“ – tasustamata riigisisene **või piiriülene** solidaarsustegevus, mis kestab kuni 12 kuud ning mida viib ellu vähemalt viiest Euroopa solidaarsuskorpuses osalejast koosnev rühm eesmärgiga tegeleda oma kogukonnas esinevate oluliste probleemidega; tegevusel peab olema selge Euroopa lisaväärtus; [ME 61]

Teisipäev, 12. märts 2019

- 10) „kvaliteedimärgis“ – kinnitus, mis **pakutava solidaarsustegevuse liigist olenevate mitmesuguste erinõuete alusel** antakse osalevale organisatsioonile, kes on valmis pakkuma solidaarsustegevusi Euroopa solidaarsuskorpuse raames, täites ~~võõrustaja~~ **vastuvõtja** ja/või toetaja ~~funktsiooni~~ **rolli, ning mis kinnitab, et organisatsioon suudab solidaarsuskogemuse kõigis etappides tagada solidaarsustegevuse kvaliteedi kooskõlas programmi põhimõtete ja eesmärkidega;** [ME 62]
- 11) „Euroopa solidaarsuskorpuse ressursikeskused“ – määratud riiklike korraldusasutuste täidetavad lisafunktsioonid Euroopa solidaarsuskorpuse raames toimuva tegevuse arendamise, rakendamise ja kvaliteedi toetamiseks ning osalejate poolt nende solidaarsustegevuse käigus omandatud pädevuste kindlakstegemiseks;
- 12) „liidu läbipaistvus- ja tunnustamisvahendid“ – töövahendid, mille abil võimaldatakse sidusrühmadel mõista, hinnata ning vajaduse korral tunnustada mitteformaalse ja informaalse õppimise väljundeid kogu liidus. Kõik osalejad saavad oma tegevuse lõpetamise järel tunnistuse tegevuse õpiväljundite ja tegevuse käigus arendatud oskuste kohta, näiteks Europassi või noortepassi;
- 13) „humanitaarabitegevus“ – tegevus, millega toetatakse humanitaarabioperatsioone kolmandates riikides; selle eesmärk on pakkuda vajadustel põhinevat hädaabi, et säilitada elu, hoida ära ja leevendada inimeste kannatusi ning säilitada inimväärikust inimtegevusest põhjustatud kriiside või loodusõnnetuste korral; see hõlmab abi-, pääste- ja kaitseoperatsioone humanitaarkriiside ajal või vahetult nende järel, toetusmeetmeid, et tagada juurdepääs abivajajatele ja hõlbustada abi takistusteta kohaletoimetamist, samuti meetmeid, mille eesmärk on tugevdada katastroofideks valmisolekut ja katastroofiohu vähendamist, ühendada hädaabi, taastus- ja arenguabi ning aidata suurendada vastupidavust ja kriisidega toime tulemise ja neist taastumise võimet;
- (14) „kolmas riik“ – riik, mis ei ole liidu liikmesriik;
- 15) „programmiga ühinenud kolmas riik“ – kolmas riik, kes osaleb liiduga sõlmitud kokkuleppes, mille kohaselt ta võib programmis osaleda, ning kes täidab kõiki käesolevas määruses liikmesriikide suhtes sätestatud kohustusi;
- 16) „programmiga mitteühinenud kolmas riik“ – kolmas riik, kes programmis täieulatuslikult ei osale, kuid kust pärit õigussubjektid võivad liidu huvidest lähtuvalt põhjendatud juhtudel erandkorras programmi osa saada.

Artikkel 3

Programmi eesmärgid

1. Programmi üldeesmärk on **edendada solidaarsust kui väärtust peamiselt vabatahtliku tegevuse abil**, suurendada **solidaarsustegevuses suurema tõenäosusega osaleva** noorte ~~inimeste~~ **põlvkonna** ja organisatsioonide osalemist kättesaadavates ja kvaliteetsetes solidaarsustegevustes, mis aitavad tugevdada **sotsiaalset** ühtekuuluvust, solidaarsust, ja demokraatiat, **Euroopa identiteeti ja aktiivset kodakondsust** liidus ja mujal, **mis toetavad kogukondi** ning mille abil ~~lahendatakse~~ **reageeritakse** ühiskonna- ja humanitaarprobleemide **humanitaarprobleemidele** kohapeal, keskendudes eelkõige sotsiaalse kaasatuse **ja võrdsete võimaluste** edendamisele. [ME 63]
2. Programmi erieesmärk on pakkuda noortele, sealhulgas piiratud võimalustega noortele hõlpsasti kättesaadavaid **ja kaasavaid** võimalusi osaleda **positiivseid ühiskondlikke muutusi kaasa toovates** solidaarsustegevustes Euroopas ja sellest väljaspool ning samas suurendada ja nõuetekohaselt valideerida nende pädevusi **isikliku, hariduslase, sotsiaalse, kultuurilise, kodanikutunde ja erialase arengu seisukohast ning kodanikutunde arendamiseks**, samuti suurendada nende **pidevat tegevust aktiivse kodanikuna ja nende** tööalast konkurentsivõimet ~~ja~~ ning lihtsustada nende siirdumist tööturule. [ME 64]

Teisipäev, 12. märts 2019

2a. Osalejate ja osalevate organisatsioonide antav tagasiside peab ka hõlmama programmi eesmärkide täitmise hinnangut. [ME 65]

3. Programmi eesmärgi viiakse ellu järgmiste tegevussuundade raames:

a) noorte osalemine ühiskondlike probleemide lahendamisele suunatud solidaarsustegevuses, millele on osutatud artiklis 6, **ja jõupingutused kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks; [ME 66]**

b) noorte **ja ekspertteadmistega isikute** osalemine humanitaarabiga seotud solidaarsustegevuses (Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus), millele on osutatud artiklis 10, **ning liidusisene ja -väline tegevus, mille eesmärk on suurendada vastuvõtivate organisatsioonide suutlikkust humanitaarabi andmiseks kolmandates riikides, nagu on osutatud artiklis 11. [ME 67]**

3a. Käesoleva artikli lõikes 3 osutatud tegevussuundadel põhineva tegevuse kaudu rakendatavate meetmete tegevuseesmärgid ja vastavad poliitilised prioriteedid sätestatakse üksikasjalikult iga-aastastes tööprogrammides, mis võetakse vastu artikli 18 kohaselt. [ME 68]

II PEATÜKK

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUSE MEETMED

Artikkel 4

Euroopa solidaarsuskorpuse meetmed

1. Programmi eesmärgi, mis on sätestatud artiklis 3, täidetakse järgmist liiki meetmetega:

a) artiklites 7 ja 11 osutatud vabatahtlik tegevus;

b) artiklis 8 osutatud **kvaliteetne** praktika ja töö; [ME 69]

c) artiklis 9 osutatud solidaarsusprojektid;

d) artiklis 5 osutatud võrgustikutegevus;

e) artiklis 5 osutatud kvaliteedi- ja tugimeetmed.

2. Programmi raames toetatakse solidaarsustegevusi, millel on selge Euroopa lisaväärtus näiteks tulenevalt järgmisest:

a) rahvusvaheline mõõde, eelkõige seoses õpirände ja koostööga;

b) võime täiendada muid programme ja meetmeid kohalikul, piirkonnas, riigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil;

c) Euroopa mõõde, mis puudutab teemasid, eesmärgi, lähenemisviise, oodatavaid väljundeid ja muid solidaarsustegevuste aspekte;

d) ~~lähenemisviis, mille eesmärk on~~ **kaasavus ja tegelik suutlikkus kaasata** erineva taustaga ~~noorte kaasamine noori, sh puudega noori; [ME 70]~~

e) panus liidu läbipaistvus- ja tunnustamisvahendite tõhusasse kasutamisse.

Teisipäev, 12. märts 2019

2a. Artikli 18 kohaselt vastu võetud iga-aastased tööprogrammid sisaldavad loetelu tegevustest, mis võivad olla kahjulikud osalejatele, toetusesaajatele ja ühiskonnale või mis ei ole osalejate jaoks asjakohased ning mida ei viida ellu programmi raames või mille suhtes kohaldatakse erikoolitust, taustakontrolli või muid meetmeid. [ME 71]

3. Solidaarsustegevus toimub vastavalt konkreetsetele nõuetele, mis on kehtestatud programmi raames ellu viidava iga tegevusliigi kohta, millele on osutatud artiklites 5, 7, 8, 9 ja 11, samuti vastavalt osalevates riikides kohaldatavale õigusraamistikule.

4. Liidu õigusaktides esinevaid viiteid Euroopa vabatahtlikule teenistusele käsitatakse viidetena, mis hõlmavad nii määruse (EL) nr 1288/2013 kui ka käesoleva määruse kohast vabatahtlikku tegevust.

Artikkel 5

Mõlema tegevussuuna puhul ühised meetmed

1. Artikli 4 lõike 1 punktis d osutatud võrgustikutegevuse eesmärk on:

- a) suurendada osalevate organisatsioonide suutlikkust pakkuda kvaliteetseid, **kergesti kättesaadavaid ja piisavalt rahastatud** projekte järjest suuremale arvule Euroopa solidaarsuskorpuses osalejatele; [ME 72]
- b) meelitada ligi uustulnukaid – nii noori kui ka **ELi humanitaarabi vabatahtlike algatuse kogemustega isikuid ning** osalevaid organisatsioone; [ME 73]

ba) hõlbustada puudega inimeste juurdepääsu kõigile pakutavatele tegevustele; [ME 74]

- c) pakkuda võimalusi anda solidaarsustegevuse kohta tagasisidet, **samuti edendada programmi saadikuna** ning [ME 75]
- d) aidata kaasa Euroopa solidaarsuskorpuses osalevate inimeste ja üksuste kogemustevahetusele ja tugevdada nende ühtekuuluvustunnet ning toetada seeläbi korpuse laiemat positiivset mõju.

2. Artikli 4 lõike 1 punktis e osutatud kvaliteedi- ja tugimeetmed hõlmavad järgmist:

- a) vabatahtliku tegevuse, praktika või töö kvaliteedi tagamiseks ette nähtud meetmed, sealhulgas koolitus, keeleabi, täiendav kindlustus, solidaarsustegevusele eelnev või järgnev toetus, samuti noortepassi kasutamine selleks, et teha kindlaks ja dokumenteerida pädevused, mida osalejad solidaarsustegevuse käigus on omandanud, samuti osalevate organisatsioonide suutlikkuse suurendamine ja neile haldustoe pakkumine;
- aa) solidaarsustegevuse toetusesaajate kaitseks võetavad meetmed, sealhulgas selliste osalejate sihipärane koolitamine, kelle solidaarsustegevuse eesmärk on tuua kasu haavatavatele rühmadele, sealhulgas lastele, ning lastega töötavate osalejate taustakontroll;** [ME 76]
- ab) meetmed, mille eesmärk on edendada sotsiaalset kaasatust ja võrdseid võimalusi, eelkõige piiratud võimalustega noorte osalemiseks, näiteks solidaarsustegevuse rakendamine sobivas vormis ja individuaalne tugi;** [ME 77]
- ac) meetmed, mille eesmärk on tagada osalevate organisatsioonide suutlikkuse suurendamine ja neile haldustoe pakkumine;** [ME 78]

Teisipäev, 12. märts 2019

- b) ~~kvaliteedimärgise~~ **kvaliteedimärgiste** väljatöötamine üksuste jaoks, kes soovivad Euroopa solidaarsuskorpuse raames solidaarsustegevusi pakkuda, samuti selle märgise haldamine; [ME 79]
- c) Euroopa solidaarsuskorpuse ressursikeskuste tegevus Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete rakendamise toetamiseks ja selle kvaliteedi parandamiseks ning nende meetmete väljundite valideerimise edendamiseks;
- d) **vähemalt kõigis liidu ametlikes keeltes pakutava lihtsa juurdepääsuga** Euroopa solidaarsuskorpuse portaali ja muude asjakohaste internetiteenuste ning vajalike IT-tugisüsteemide ja veebipõhiste vahendite loomine, haldamine ja ajakohastamine, **mis vastab direktiivi (EL) 2016/2102 juurdepääsetavusnõuetele**; [ME 80]
- da) **meetmed, millega julgustatakse sotsiaalseid ettevõtteid toetama programmi tegevust või võimaldama töötajatel osaleda programmi vabatahtlikus tegevuses**; [ME 81]
- db) **sellise osalejatele ja osalevatele organisatsioonidele suunatud selge ja üksikasjaliku menetluse väljatöötamine, millega nähakse ette solidaarsustegevuse kõikides etappides tehtavad sammud ja nende ajakava**; [ME 82]

III PEATÜKK

NOORTE OSALEMINE ÜHISKONDLIKE PROBLEEMIDE LAHENDAMISELE SUUNATUD SOLIDAARSUSTEGEVUSES

Artikkel 6

Meetmete eesmärk ja liigid

1. Tegevussuunas „Noorte osalemine ühiskondlike probleemide lahendamisele suunatud solidaarsustegevuses“ rakendatavate meetmetega aidatakse eelkõige tugevdada ühtekuuluvust, solidaarsust, **kodakondsust** ja demokraatiat liidus ja sellest väljaspool ning samas reageerida ka ühiskonnaprobleemidele, pannes erilist rõhku sotsiaalse kaasatuse kaasatuse **ja võrdsete võimaluste** edendamisele. [ME 83]
2. Tegevussuuna raames toetatakse artikli 4 lõike 1 punktides a, b, c, d ja e osutatud tegevusi järgmistel viisidel:
- a) artiklis 7 osutatud vabatahtlik tegevus;
- b) artiklis 8 osutatud **kvaliteetne** praktika ja töö; [ME 84]
- c) artiklis 9 osutatud solidaarsusprojektid;
- d) artikli 5 kohane võrgustikutegevus kõnealuses tegevussuunas osalevatele isikutele ja organisatsioonidele;
- e) artikli 5 kohased kvaliteedi- ja tugimeetmed.

Artikkel 7

Vabatahtlik tegevus solidaarsustegevuse raames

1. Artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud vabatahtlik tegevus peab sisaldama õppe- ja koolituskomponenti **kindlat haridus- ja õpimöödet ning nii internetipõhist kui ka väljaspool interneti pakutavat koolitust, mis on kohandatud vastava tegevuse jaoks ja mis toimub enne tegevust ja selle ajal, sellega püütakse saavutada selget mõju kogukonna tuvastatud vajadustele**, see ei asenda praktika- ega töökohti, seda ei võrdsustata tööga ning see peab põhinema kirjalikul vabatahtliku tegevuse lepingul, **mis on kooskõlas asjaomase riigisises õigusega. Sellise lepinguga tagatakse osaleja piisav õigus-, sotsiaal- ja finantskaitse**. [ME 85]

Teisipäev, 12. märts 2019

2. Vabatahtlik tegevus ~~võib toimuda~~ **toimub reeglina** mõnes muus riigis kui osaleja elukohariigis (piiriüleselt) ~~või~~. **Vabatahtlik tegevus võib toimuda** osaleja elukohariigis (riigisiselt), **kuid selles võivad osaleda vaid piiratud võimalustega noored ning sellesse on kaasatud ka osalejad, kes elavad muus riigis kui see, kus tegevus toimub.** [ME 86]

Artikkel 8

Praktika ja töö

1. Artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud **Praktika on tasustatav ja põhineb** praktika põhineb **alguses sõlmitud** kirjalikul praktikalepingul, mis on ~~koostöös~~ **koostöös** praktika toimumise riigis kohaldatava õigusraamistikuga, nagu on asjakohane. **Praktikalepingus on esitatud hariduslikud eesmärgid, tööttingimused ja praktika kestus, osalejale makstav töötasu ning poolte õigused ja kohustused ning** selles võetakse arvesse praktika kvaliteediraamistiku põhimõtteid (2014/C 88/01). Praktikakohad ei asenda töökohti. [ME 87]

2. Artikli 4 lõike 1 punktis b osutatud Töö põhineb **kirjalikul** töölepingul, mis on ~~koostöös~~ **koostöös** töötamise kohaks oleva ~~osaleva riigi õigusraamistikuga~~ **vastab kõigile töökohariigi õiguses, kohaldatavates kollektiivlepingutes või mõlemas sätestatud tööttingimustele.** Tööd pakkuvatele osalevatele organisatsioonidele ei tohi rahalist toetust anda kauemaks kui ~~12~~ **kaheteistkümneks** kuuks juhtudel, kui töölepingu kestus ületab ~~12~~ **kaksteist** kuud. [ME 88]

3. Praktika ja töö peavad sisaldama ~~õppe- ja koostöökomponeenti~~ **kindlat haridus- ja õppekomponenti nii enne tegevust kui ka selle ajal, et aidata osalejal saada asjakohaseid kogemusi, mis aitavad arendada pädevusi, mis on kasulikud osaleja isikliku, hariduslase, sotsiaalse, kodanikutunde ja erialase arengu seisukohast.** [ME 89]

4. Praktika ja töö ~~võivad toimuda~~ **toimuvad reeglina** mõnes muus riigis kui osaleja elukohariigis (piiriüleselt) ~~või~~. **Praktika ja töö võib toimuda** osaleja elukohariigis (riigisiselt), **kuid selles võivad osaleda vaid piiratud võimalustega noored ning sellesse on kaasatud ka osalejad, kes elavad muus riigis kui see, kus tegevus toimub.** [ME 90]

4a. Et rahastada mõistlikku majutust, mis võimaldab puuetega inimeste tegelikku osalemist teistega võrdsetel alustel vastavalt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni artiklile 27 ja nõukogu direktiivile 2000/78/EÜ ⁽²⁶⁾, eraldatakse piisav eelarve. [ME 91]

Artikkel 9

Solidaarsusprojektid

Artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud solidaarsusprojektid ei asenda praktika- ja/või töökohti.

IV PEATÜKK

EUROOPA VABATAHTLIK HUMANITAARABIKORPUS

Artikkel 10

Meetmete eesmärk ja liigid

1. Tegevussuunas „Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus“ rakendatavate meetmetega aidatakse eelkõige anda vajadustel põhinevat humanitaarabi, mille eesmärk on säilitada elu, hoida ära ja leevendada inimeste kannatusi ning säilitada inimväärikust **loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste korral**, samuti tugevdada haavatavate, **ebakindlas olukorras olevate** või ~~katastroofis~~ **loodusõnnetustes või inimtegevusest tingitud õnnetustes** kannatanud kogukondade suutlikkust ja toimetulekuvõimet **ning hõlbustada üleminekut humanitaarabilt pikaajalisele kestlikule ja kaasavale arengule.** [ME 92]

⁽²⁶⁾ Nõukogu 27. novembri 2000. aasta direktiiv 2000/78/EÜ, millega kehtestatakse üldine raamistik võrdseks kohtlemiseks töö saamisel ja kutsealale pääsemisel (EÜT L 303, 2.12.2000, lk 16).

Teisipäev, 12. märts 2019

2. Käesoleva peatüki kohaseid meetmeid viiakse ellu kooskõlas **Euroopa konsensusega humanitaarabi valdkonnas, edendades** humanitaarabi inimlikkuse, neutraalsuse, erapooletuse ja sõltumatuse põhimõtetega **aluspõhimõtteid ning kinnitades samal ajal liidu kindlat toetust vajadustel põhinevale lähenemisviisile, ilma diskrimineerimiseta kannatanud elanikkonnarühmade vahel või nende seas ning järgides rahvusvahelist õigust.** [ME 93]

2a. Liidu humanitaarabi antakse olukordades, milles võidakse kasutada ka muid arengukoostöö, kriisiohjamise ja kodanikukaitsega seonduvaid vahendeid. Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus töötab ühtsel ja täiendaval viisil ning väldib kattuvust liidu asjaomaste poliitikavaldkondade ja vahenditega, eelkõige liidu humanitaarabipoliitika, arengukoostöö poliitika ja liidu kodanikukaitse mehhanismiga. [ME 94]

2b. Et edendada ühtset rahvusvahelist humanitaarkriisidele reageerimist, peavad käesoleva peatüki kohased meetmed olema kooskõlas meetmetega, mida koordineerib ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo. [ME 95]

2c. Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpus tugevdab liidu humanitaarabipoliitikas soolist mõõdet, edendades humanitaarkriiside korral asjakohast reageerimist naiste spetsiifilistele vajadustele. Erilist tähelepanu pööratakse koostööle naisühenduste ja naiste võrgustikega, et edendada naiste osalemist ja juhtrolli humanitaarabi valdkonnas ning kasutada nende võimekust ja oskusi kriisijärgse taastumise, rahu kindlustamise, katastroofi ohu vähendamise ja kannatanud kogukondade vastupanuvõime tugevdamise heaks. [ME 96]

2d. Lähetamist käsitlevad konkreetsed tingimused määratakse tihedas koostöös vastuvõtivate organisatsioonidega kindlaks lähetava organisatsiooni ja Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse vahel sõlmitavas lepingus, milles märgitakse ära õigused ja kohustused, lähetuse kestus, toimumiskoht ja täidetavad ülesanded. [ME 97]

3. Tegevussuuna raames toetatakse artikli 4 lõike 1 punktides a, d ja e osutatud tegevusi järgmistel viisidel:

a) artiklis 11 osutatud vabatahtlik tegevus;

aa) **solidaarsusprojektid;** [ME 98]

b) artikli 5 kohane võrgustikutegevus kõnealuses tegevussuunas osalevatele isikutele ja organisatsioonidele;

c) artikli 5 kohased kvaliteedi- ja tugimeetmed, pöörates erilist tähelepanu osalejate ohutuse ja turvalisuse tagamise meetmetele.

3a. Tuginedes kolmandates riikides eelnevalt läbi viidud vajaduste hindamisele, toetab komisjon meetmeid, mis on suunatud vastuvõtivate organisatsioonide humanitaarabialase suutlikkuse suurendamisele, parandamiseks kohalikku valmisolekut ja reageerimist humanitaarkriisidele ning tagamaks ELi humanitaarabi vabatahtlike kohaliku töö tõhusus ja püsiv mõju, sealhulgas järgmisi meetmeid:

a) loodusõnnetustega seotud katastroofiriskide juhtimine, valmisolek ja reageerimine, juhendamine, vabatahtlike juhtimist hõlmav koolitus ning muud vastuvõtivate organisatsioonide personalile ja vabatahtlikele vajalikud valdkonnad;

b) parimate tavade vahetamine, tehniline abi, mestimis- ning personali ja vabatahtlike vahetusprogrammid, võrgustike loomine ja muud asjakohased meetmed. [ME 99]

Teisipäev, 12. märts 2019

3b. Komisjon jätkab tööd ELi humanitaarabi vabatahtlike andmebaasiga, haldab ja ajakohastab seda, reguleerib sellele juurdepääsu ja selle kasutamist, pidades seejuures silmas ka ELi humanitaarabi vabatahtlike olemasolu ja sobilikkust, võimaldades seega tagasipöörduvate vabatahtlike jätkuvat osalemist. Selles andmebaasis kogutavate või selle andmebaasi jaoks kogutavate isikuandmete töötlemine toimub vajaduse korral kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽²⁷⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725⁽²⁸⁾. [ME 100]

Artikkel 11

Vabatahtlik tegevus humanitaarabioperatsioonide toetuseks

1. Artikli 4 lõike 1 punktis a osutatud vabatahtlik tegevus humanitaarabioperatsioonide toetuseks peab sisaldama õppe- ja koolituskomponenti, muu hulgas enne praktika algust hõlmama piisavalt pikka õppimis- ja koolitusetappi, olema seotud projektidega, milles noored vabatahtlikud osalevad, pöörates nõuetekohaselt tähelepanu artikli 10 lõikes 2 sätestatud humanitaarabi põhimõtetele ja põhimõtetele mitte tekitada kahju, ja see ei asenda praktika- või töökohti ning see peab põhinema kirjalikul vabatahtliku tegevuse lepingul. [ME 101]

1a. ELi humanitaarabi vabatahtlikke käsitleva algatusega edendatakse kolmandatest riikidest pärit kohalike vabatahtlike osalemist. [ME 102]

2. Vabatahtlik tegevus kõnealuse tegevussuuna raames võib toimuda ainult kolmandates riikides: [ME 103]

a) kus toimuvad humanitaarabitegevus ja -operatsioonid ning

b) kus ei ole käimas rahvusvahelisi või riigisiseseid relvastatud konflikte.

2a. Tuginedes lähetavate või vastuvõtivate organisatsioonide või muude asjaomaste osalejate poolt kolmandates riikides eelnevalt läbi viidud vajaduste hindamisele, toetab Euroopa vabatahtlik humanitaarabikorpuse meetmeid, mille eesmärk on

a) vastuvõtivate organisatsioonide humanitaarabi andmise alase suutlikkuse tugevdamine kolmandates riikides, et suurendada kohalikku valmisolekut ja reageerimist humanitaarkriisidele ning tagada Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse töö tulemuslik ja püsiv mõju kohapeal katastroofiohu juhtimise, valmisoleku ja reageerimise, humanitaarabilt kestlikule kohalikule arengule ülemineku, kootsimise ja vabatahtlike juhtimise alase koolituse abil;

b) parimate tavade vahetamine, tehniline abi, mestimisprogrammid ning personali ja vabatahtlike vahetusprogrammid. [ME 104]

2b. Riskide hindamine vabatahtlike ohutuse ja turvalisuse valdkonnas on prioriteet, eelkõige riikides või piirkondades, mida peetakse ebastabiilseks või kus on vahetud riskid. [ME 105]

2c. Euroopa solidaarsuskorpust käsitlevad teavituskampaaniad, mis on seotud ELi humanitaarabi vabatahtlikke käsitleva algatusega, viiakse ellu peamiselt liidu territooriumil ning need keskenduvad tööle, mida teevad vabatahtlikud ja humanitaartöötajad selliste humanitaarabi põhimõtete kohaselt nagu inimlikkus, sõltumatus, neutraalsus ja erapooletus, mis on nende tegevuse alus. [ME 106]

2d. Vabatahtlik töö peab vastama tegelikele vajadustele ja puudujääkidele, mille on kohalikul tasandil teinud kindlaks vastuvõtavad organisatsioonid. [ME 107]

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 11a**Vabatahtlikuks kandideerijate väljaselgitamine ja valik**

1. Komisjon, kes tugineb kolmandates riikides eelnevalt läbi viidud vajaduste hindamisele, selgitab välja ja valib vabatahtlikuks kandideerijad koolituse jaoks, mis viiakse läbi koostöös riiklike asutuste ja vastuvõtivate organisatsioonidega.
2. Vabatahtlikuks kandideerijate väljaselgitamine ja valik toimub kooskõlas artikliga 14 ning järgib diskrimineerimiskeelu, soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste põhimõtteid.
3. Artiklites 2 ja 15 osutatud vanusepiiranguid ei kohaldata käesoleva artikli kohaste humanitaarabioperatsioonide toetamiseks kandideerivate isikute suhtes. [ME 108]

Artikkel 11b**Vabatahtlikuks kandideerijate koolitamine**

1. Komisjon koostab olemasolevatele programmidele ja menetlustele tuginedes koolitusprogrammi, mille eesmärk on valmistada vabatahtlikuks kandideerijaid ette lähetuseks, mille ülesanne on humanitaarabi toetamine ja täiendamine.
2. Artikli 11 kohaselt väljaselgitatud ja valitud vabatahtlikuks kandideerijad võivad osaleda kvalifitseeritud organisatsioonide rakendatud koolitusprogrammis. Igalt vabatahtlikuks kandideerijalt nõutava läbitava koolituse maht ja sisu määratakse kindlaks, konsulteerides sertifitseeritud vastuvõtva organisatsiooniga vastavalt vajadustele, võttes arvesse vabatahtlikuks kandideerija eelnevat kogemust ja kavandatavat lähetust.
3. Koolitusprogramm hõlmab hindamist, mille käigus hinnatakse vabatahtlikuks kandideerija valmisolekut lähetuseks, et toetada ja täiendada humanitaarabi kolmandates riikides, ning tema valmidust vastata kohalikele vajadustele. [ME 109]

V PEATÜKK**FINANTSSÄTTED****Artikkel 12****Eelarve**

1. Programmi rakendamise rahastamispakett aastatel 2021–2027 on jooksevhindades 2018. aasta hindades 1 112 988 000 eurot [jooksevhindades 1 260 000 000 eurot]. [ME 110]
2. Lõikes 1 osutatud summat võib kasutada programmi rakendamise tehnilise ja haldusabi kulude ning ettevalmistus-, järelevalve-, kontrolli-, auditi- ja hindamismeetmete kulude katteks, sh institutsioonidesiseste IT-vahendite kulude katteks. Ühtlasi tuleb eelarvest eraldada piisav summa liikmesriikide vahel parimate tavade vahetamiseks ja noorte võrgustike arendamiseks. [ME 111]
- 2a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et võimaldada paindlikkust ja soovitusliku eelarvejaotuse kohandamist artikli 12 a põhistes tegevustes. Käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid kajastavad uusi poliitilisi prioriteete, kohandades jaotust vastavalt maksimaalsele marginaalile, mis on 20 %. [ME 112]
3. Ilma et see piiraks finantsmääruse kohaldamist, võivad esimesse tööprogrammi lisatud projektidest tulenevate meetmete kulud olla rahastamiskõlblikud alates 1. jaanuarist 2021.

Teisipäev, 12. märts 2019

4. Vahendid, mis on liikmesriikidele eraldatud koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, võib liikmesriikide palvel kanda üle programmile. Komisjon haldab neid vahendeid otseselt finantsmääruse [artikli 62 lõike 1 punkti a] alusel või kaudselt [kõnealuse artikli punkti c] alusel. Võimaluse korral peetakse vahendite kasutamisel silmas asjaomase liikmesriigi huve.

Artikkel 12a

Artiklite 7, 8, 9 ja 11 kohasteks tegevusteks ette nähtud eelarvejaotus

Artiklite 7, 8, 9 ja 11 kohasteks tegevusteks ette nähtud soovituslik eelarvejaotus on järgmine:

- a) artiklites 7 ja 9 osutatud vabatahtlik tegevus solidaarsustegevuse ja solidaarsusprojektide raames: 86 %;*
- b) artiklis 8 osutatud praktika ja töö: 8 %; ning*
- c) artiklis 11 osutatud vabatahtlik tegevus humanitaarabioperatsioonide toetamise raames: 6 %. [ME 113]*

Artikkel 13

ELi poolse rahastamise vormid ja eelarve täitmise viisid

1. Programmi rakendatakse järjepidevalt eelarve otsese täitmise korras vastavalt finantsmäärusele või eelarve kaudse täitmise korras koostöös finantsmääruse artikli [62 lõike 1 punktis c] osutatud asutustega.
2. Programmi raames võidakse vahendeid eraldada finantsmääruses sätestatud mis tahes vormis, kuid eelkõige toetuste kujul, hankemenetluse teel ja auhindadena. ***Selleks et lihtsustada toetusesaajatele esitatavaid nõudeid, tuleb nii palju kui võimalik kasutada ühekordseid makseid, ühikuhindu ja kindlamääralist rahastamist.*** [ME 114]
3. Riski, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite tagasinõudmisega, võib katta vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega ning neid osamakseid käsitatakse piisava tagatisena finantsmääruse tähenduses. Kohaldatakse määruse XXX [tagatisfondi määruse järeltulija] [artikli X] sätteid.
4. Nii eelarve otsest kui ka kaudset täitmist nõudvate valikumenetluste puhul võib hindamiskomisjon koosneda välisekspertidest.

VI PEATÜKK

EUROOPA SOLIDAARSUSKORPUSES OSALEMINE

Artikkel 14

Osalevad riigid

1. Artiklites 5, 7, 8, 9 ja 11 osutatud vabatahtlikus tegevuses, praktikas, töös, solidaarsusprojektides, võrgustikutegevuses ning kvaliteedi- ja tugimeetmetes võivad osaleda liikmesriigid ning ülemeremaad ja -territooriumid.
2. Artiklites 5 ja 7 osutatud vabatahtlikus tegevuses, võrgustikutegevuses ning kvaliteedi- ja tugimeetmetes võivad osaleda ka:
 - a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmed, kes on ühtlasi Euroopa Majanduspiirkonna liikmed, vastavalt Euroopa Majanduspiirkonna lepingus sätestatud tingimustele;
 - b) ühinevad riigid, kandidaadid ja potentsiaalsed kandidaadid kooskõlas nendele riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega ning liidu ja nende riikide vahelistes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud eritingimustega;

Teisipäev, 12. märts 2019

c) Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riigid kooskõlas nende riikidele liidu programmides osalemiseks vastavates raamlepingutes, assotsiatsiooninõukogu otsustes või muudes sarnastes kokkulepetes kehtestatud üldpõhimõtete ja -tingimustega ning liidu ja nende riikide vahelistes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud eritingimustega;

d) muud kolmandad riigid vastavalt tingimustele, mis on sätestatud erilepingus, millega reguleeritakse asjaomase kolmanda riigi osalemist liidu programmides, tingimisel et selle lepinguga

- on tagatud õiglane tasakaal liidu programmides osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;
- on ette nähtud programmides osalemise tingimused, sealhulgas eri programmide osamaksete ja halduskulude kalkulatsioon. Need osamaksed loetakse vastavalt finantsmääruse [artikli 21 lõikele 5] sihtotstarbeliseks tuluks;
- ei ole kolmandale riigile antud otsustusõigust programmi üle;
- on kindlustatud liidu õigused tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

3. Lõikes 2 osutatud riigid osalevad programmis täieõiguslikult vaid tingimisel, et nad täidavad kõiki käesoleva määrusega liikmesriikidele pandud kohustusi.

3a. Rahalise panuse kohta, mille kolmandad riigid programmi jaoks eraldavad ja mida neilt oodatakse, esitatakse pärast piisava teabe saamist mõlemale eelarvepädevale institutsioonile ülevaade programmi iga-aastase või vahearuandluse käigus. [ME 115]

4. Artiklites 5 ja 7 osutatud vabatahtlikus tegevuses ja võrgustikumeetmetes võivad osaleda kõik kolmandad riigid, kes ei ole programmi ühinenud, eelkõige Euroopa naabruses asuvad riigid.

Artikkel 15

Üksikisikute osalemine

1. 17–30aastased Euroopa solidaarsuskorpuses osaleda soovivad noored peavad end registreerima Euroopa solidaarsuskorpuse portaalis. Vabatahtlikku tegevust, praktikat, tööd või solidaarsusprojektis osalemist alustades peab noor olema siiski vähemalt 18aastane ja mitte vanem kui 30aastane.

1a. Osalejatele, kes siirduvad teise riiki elama, tagatakse nende tervishoiuteenuste kasutamine täies mahus, millele neil on õigus elukohajärgses liikmesriigis, ja mitte ainult vältimatu arstiabi. Tervishoiuteenuseid osutatakse nii selle liikmesriigi avalike tervishoiuteenuste kaudu, kus tegevus toimub, kui ka selle liikmesriigi erasektori tervishoiuteenuste kaudu, kus tegevus toimub, kui sellised teenused puuduvad või selgub, et elukohaliikmesriigi kvaliteedistandardid ei ole täidetud. [ME 116]

1b. Käesoleva määruse rakendamisel edendavad komisjon, liikmesriigid ja muud osalevad riigid sotsiaalset kaasatust ja võrdseid juurdepääsutingimusi, sealhulgas vähemate võimalustega noorte osalemist. [ME 117]

Artikkel 16

Osalevad organisatsioonid

1. Euroopa solidaarsuskorpuses võivad osaleda avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused, olenemata sellest, kas need taotleavad kasumit või mitte, ja rahvusvahelised organisatsioonid, sealhulgas noorteorganisatsioonid, usuasutused ja heategevusühingud, ilmalikud humanistlikud organisatsioonid, valitsusvälised organisatsioonid või muud kodanikuühiskonna osalejad, tingimisel et nad pakuvad solidaarsustegevust, et neil on juriidilise isiku staatus selle riigi õigusaktide kohaselt, kus nad on registreeritud, ja et nad on saanud Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgise. Kvaliteedimärgis tõendab, et tegevus võib vastata artiklis 3 sätestatud eesmärkidele ja pakkuda artikli 4 kohaseid meetmeid. [ME 118]

Teisipäev, 12. märts 2019

2. Üksuse taotlust saada Euroopa solidaarsuskorpuses osalevaks organisatsiooniks hindab Euroopa solidaarsuskorpuse pädev rakendusasutus järgmiste põhimõtete alusel: võrdne kohtlemine; võrdsed võimalused ja diskrimineerimiskeeld; töökohtade asendamise vältimine; selliste õppekomponenti sisaldavate **ja väljaselgitatud kogukonnavajadustele selget lisaväärtust andvate** kvaliteetsete, **hõlpsasti ligipääsetavate ja kaasavate** tegevuste pakkumine, mis on suunatud isiklikule, sotsiaalhariduslikule ja kutsealasele arengule; koolituse, töö ja vabatahtliku tegevuse asjakohane korraldus; ohutu ja inimväärne keskkond ja vastavad tingimused; ning kasumi taotlemist keelav põhimõte **ja eesmärkide** kooskõlas finantsmäärusega. Eespool kirjeldatud põhimõtete alusel saab kindlaks teha, kas üksuse või organisatsiooni tegevus vastab Euroopa solidaarsuskorpuse nõuetele. **Kvaliteedimärgis antakse ainult organisatsioonidele, kes võtavad kohustuse neid põhimõtteid järgida.** [ME 119]

3. Hindamise tulemusena võidakse üksusele anda Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgis. Kvaliteedimärgise **saamiseks täidetavad tingimused erinevad sõltuvalt solidaarsustegevuse liigist ja üksuse funktsioonist. Kvaliteedimärgise** nõuetele vastavust hinnatakse regulaarselt uuesti ja **märgise väärkasutuse või lõikes 2 osutatud põhimõtete rikkumise korral võetakse** märgis ~~võidakse tagasi võtta~~ **tagasi. Üksus, kes oma tegevust oluliselt muudab, teatab sellest pädevale rakendusasutusele, et korraldataks uus hindamine.** [ME 120]

4. Igale üksusele, mis on saanud Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgise, antakse võõrustajana ja/või toetusfunktsiooni täitjana juurdepääs Euroopa solidaarsuskorpuse portaalele ning ta võib registreeritud kandidaatidele solidaarsustegevusi pakkuda.

4a. **Kvaliteedimärgise saanud osalevatel organisatsioonidel on sobivate taotlejate leidmiseks juurdepääs platvormile, kus nad saavad hõlpsasti otsida sobivaid taotlejaid, et muuta solidaarsustegevusest osavõtmise protsess lihtsamaks nii osalejatele kui ka osalevatele organisatsioonidele.** [ME 121]

4b. **Osalevad organisatsioonid toetavad programmi edendamist, pakkudes endistele osalejatele võimalust jagada oma kogemusi ning tegutseda võrgustike kaudu programmi võimaliku uue osajate põlvkonna saadikutena.** [ME 122]

5. Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgisega ei kaasne automaatselt rahastamine Euroopa solidaarsuskorpuse raames.

5a. **Osalevad organisatsioonid täidavad Euroopa solidaarsuskorpuse raamistikus mitut ülesannet. Vastuvõtja rollis viivad nad ellu tegevusi, mis on seotud solidaarsustegevuse pakkumiste tegemisega registreeritud osalejatele, osalejate valiku ja vastuvõtmisega, kaasa arvatud tegevuste korraldamine ning osalejate juhendamine ja toetamine solidaarsustegevuse kõigi etappide ajal, osalejatele turvalise ja sobiva töökeskkonna loomine ja osalejale tagasiside andmine pärast tegevuse lõppu, kui see on asjakohane. Toetaja rollis viivad nad ellu tegevusi, mis on seotud osalejate saatmise, ettevalmistamise ja toetamisega enne ärasõitu ning solidaarsustegevuse ajal ja pärast seda, sealhulgas osalejate koolitus ja nende suunamine kohalike organisatsioonide juurde pärast tegevuse lõppu. Toetaja rolli täitvad organisatsioonid võivad solidaarsusprojektides osalejatele pakkuda ka haldus- ja logistilist tuge.** [ME 123]

6. Osaleva organisatsiooni pakutavat solidaarsustegevust ning sellega seotud kvaliteedi- ja tugimeetmeid võidakse rahastada Euroopa solidaarsuskorpuse raames või mõnest muust, liidu eelarvest sõltumatust rahastamisallikast.

7. Artiklis 11 osutatud tegevuse raames osalevate organisatsioonide jaoks peab olema esmatähtis vabatahtlike ohutus ja turvalisus.

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 17

Juurdepääs Euroopa solidaarsuskorpuse raames toimuvale rahastamisele

Rahastamist Euroopa solidaarsuskorpuse raames võivad taotleda kõik osalevates riikides asutatud avalik-õiguslikud või eraõiguslikud üksused ning rahvusvahelised organisatsioonid. Artiklites 7, 8 ja 11 osutatud tegevuste korral peab osalev organisatsioon Euroopa solidaarsuskorpuse raames toimuva rahastamise eeltingimusena saama kvaliteedimärgise. Artiklis 9 osutatud solidaarsusprojektide puhul võivad Euroopa solidaarsuskorpuses osalejate mitteametlike rühmade nimel taotleda rahastamist ka füüsilised isikud. **Üldreeglina esitatakse toetuse taotlused selle riigi riiklikule korraldusasutusele, kus organisatsioon asub. Toetuse taotlused üleeuroopaliste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt korraldatavateks tegevusteks, vabatahtlike rühmade tegevuseks Euroopa tasandil kindlaks määratud prioriteetsetes valdkondades ning kolmandates riikides läbiviidavateks humanitaarabioperatsioonide toetavateks tegevusteks esitatakse EACEA-le.** [ME 124]

VII PEATÜKK

PROGRAMMITÖÖ, JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

Artikkel 18

Iga-aastane tööprogramm [ME 125]

Teisesed poliitilised valikud ja prioriteedid, sh artiklites 4–11 kirjeldatud konkreetsete meetmete üksikasjad määratakse igal aastal kindlaks finantsmääruse artiklis 110 osutatud tööprogrammidega. Iga-aastases tööprogrammis esitatakse ka programmi rakendamise üksikasjad. Iga-aastases tööprogrammis tuleb näidata ka igale meetmele eraldatavat soovituslikku summat ning riiklike korraldusasutuste hallatavate meetmete korral vahendite jagunemist liikmesriikide ja programmiga ühinenud kolmandate riikide vahel. Komisjonile antakse volitused võtta vastavalt artiklile 29 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust, võttes vastu iga-aastasi tööprogramme. [ME 126]

Programmi rakendatakse finantsmääruse [artiklis 110] osutatud tööprogrammide kaudu. Iga-aastases tööprogrammis tuleb näidata ka igale meetmele eraldatavat soovituslikku summat ning riiklike korraldusasutuste hallatavate meetmete korral vahendite jagunemist liikmesriikide ja programmiga ühinenud kolmandate riikide vahel. Komisjon võtab tööprogrammi vastu rakendusaktiga. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 30 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 19

Järelevalve ja aruandlus

1. Näitajad, mille abil antakse aru artiklis 3 sätestatud programmi üld- ja erieesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest, on esitatud lisas.
2. Selleks et tagada programmi eesmärkide saavutamise tõhus hindamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte lisa muutmiseks, et näitajad vajaduse korral läbi vaadata või neid täiendada ning lisada käesolevasse määrusesse järelevalve- ja hindamisraamistiku loomist käsitlevad sätted.
3. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et liidu rahaliste vahendite saajad finantsmääruse artikli [2 lõike 5] tähenduses koguvad programmi rakendamise ja hindamise järelevalveks vajalikke andmeid tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt ning piisaval detailsuse astmel. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite saajatele ja liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 20

Hindamine

1. Hindamised tuleb teha piisavalt aegsasti, et tulemusi saaks kasutada otsustusprotsessis.
2. Programmi ~~vahehindamine toimub~~ **vahearuanne koostatakse** siis, kui programmi rakendamise kohta on piisavalt teavet, ~~ent mitte hiljem kui neli aastat pärast programmi rakendamise algust. Vahehindamisega . Komisjon esitab vahearuanne Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele hiljemalt 30. juunil 2024. Sellega~~ koos tuleb esitada varasema programmi lõpphindamise aruanne. [ME 127]
3. Ilma et see piiraks IX peatükis sätestatud nõuete kehtivust ja artiklis 23 osutatud riiklike korraldusasutuste kohustusi, esitavad liikmesriigid komisjonile 30. aprilliks 2024 aruande programmi rakendamise ja mõju kohta oma territooriumil.

3a. Komisjon teeb vajaduse korral ning liikmesriikide esitatud vahekokkuvõtte ja rakendamisaruannete põhjal seadusandlikud ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks. Komisjon annab Euroopa Parlamendi pädevate komisjonide ees vahekokkuvõtte kohta aru, sh seoses oma otsusega, kas käesoleva määruse muutmine on vajalik. [ME 128]
4. Programmi rakendamise lõpul, ent mitte hiljem kui neli aastat pärast artiklis 1 nimetatud ajavahemiku lõppu teostab komisjon programmi lõpphindamise.
5. Komisjon edastab hindamiste tulemused koos oma tähelepanekutega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele.

VIII PEATÜKK

TEAVE, TEABEVAHETUS JA TULEMUSTE LEVITAMINE

Artikkel 21

Teave, teabevahetus ja tulemuste levitamine

1. Liidu rahaliste vahendite saajad teadvustavad liidu **rahaliste** vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse, (eriti meetmeid ja nende tulemusi reklaamides), ~~nad annavad~~ **andes** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele liidu rahaliste vahendite kohta **kiiret**, sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet. [ME 129]
2. Komisjon rakendab **koostöös osalevate riikide ametiasutuste ja riiklike korraldusasutustega ning asjaomaste liidu tasandi võrgustikega** programmi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. Programmile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud artiklis 3 osutatud eesmärkidega. [ME 130]
3. Artiklis 23 osutatud riiklikud korraldusasutused peavad koostama järjekindla strateegia sihtrühmade tõhusaks teavitamiseks **ja nendeni jõudmiseks** ning selleks, et programmi raames hallatavate meetmetega toetatavate tegevuste tulemusi tõhusalt **kõikidele potentsiaalsetele toetusesaajatele** levitada ja kasutada, nad abistavad komisjoni programmi, sealhulgas riigi ja liidu tasandil hallatavaid meetmeid ja tegevusi ja programmi tulemusi käsitleva teabe levitamise ülesande täitmisel, teavitades asjaomaseid sihtrühmi oma riigis võetud meetmetest ja korraldatud tegevustest. [ME 131]

Teisipäev, 12. märts 2019

3a. Osalevad organisatsioonid kasutavad programmiga seonduva teabe levitamiseks kaubamärki „Euroopa solidaarsuskorpus“. [ME 132]

IX PEATÜKK HALDUS- JA AUDITISÜSTEEM

Artikkel 22 Riiklik ametiasutus

Kõigis Euroopa solidaarsuskorpuses osalevates riikides tegutsevad [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] III peatükis osutatud meetmete haldamiseks määratud riiklikud ametiasutused ka Euroopa solidaarsuskorpuse raames riiklike ametiasutustena. [Uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 23 lõikeid 1, 2, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13 ja 14 kohaldatakse Euroopa solidaarsuskorpuse suhtes analoogia põhjal.

Artikkel 23 Riiklik korraldusasutus

1. Kõigis Euroopa solidaarsuskorpuses osalevates riikides tegutsevad neis riikides [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] III peatükis osutatud meetmete haldamiseks määratud riiklikud korraldusasutused ka Euroopa solidaarsuskorpuse riiklike korraldusasutustena.

[Uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 24 lõikeid 1, 2, 3, 4, 5 ja 6 kohaldatakse Euroopa solidaarsuskorpuse suhtes analoogia põhjal.

2. Ilma et see piiraks [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 24 lõike 2 kohaldamist, vastutab riiklik korraldusasutus kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktidega v ja vi artiklis 18 osutatud rakendusaktides loetletud Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete projektide kõikide etappide juhtimise eest.

3. Kui mõnes käesoleva määruse artikli 14 lõikes 2 osutatud riigis ei ole riiklikku korraldusasutust määratud, tehakse seda kooskõlas [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 24 lõigetega 1, 3, 4, 5 ja 6.

3a. Riiklik korraldusasutus konsulteerib korrapäraselt programmi toetusesaajatega (üksikisikute ja organisatsioonidega), et koguda programmi kohta tagasisidet, hinnata tegevuse kvaliteeti ja seda, kuidas tegevus areneb, lähtudes komisjoni suunistest, ning toetab osalejaid raskuste tekkimisel ja selleks, et parandada programmi rakendamist riiklikul tasandil, võttes aluseks nende tagasiside ja eksperditeadmised. [ME 133]

Artikkel 24 Euroopa Komisjon

1. Komisjoni ja riikliku korraldusasutuse suhteid käsitlevad eeskirjad sätestatakse [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 24 eeskirjadele vastavalt kirjalikus dokumendis, kus:

- a) määratakse kindlaks asjaomase riikliku korraldusasutuse sisekontrollistandardid ja nähakse riiklike korraldusasutuste jaoks ette liidu toetusvahendite haldamise eeskirjad, **võttes arvesse lihtsustamisnõudeid ning mitte tekitades osalejatele ja osalevatele organisatsioonidele lisakoormust.**; [ME 134]
- b) esitatakse riikliku korraldusasutuse tööprogramm, mis hõlmab selle riikliku korraldusasutuse juhtimisülesandeid, millele antakse liidu toetust;

Teisipäev, 12. märts 2019

ba) sealhulgas nõue korraldada korrapäraselt kohtumisi ja koolitust koos riiklike büroode võrgustikuga või selle võrgustiku tarbeks, et tagada programmi ühetaoline elluviimine kõigis osalevates riikides; [ME 135]

c) täpsustatakse riikliku korraldusasutuse aruandluskohustused.

1a. Komisjon korraldab korrapäraselt programmi rakendamist käsitlevaid kohtumisi esinduslikul arvul ja liiki võrgustikega, kes esindavad noori ja vabatahtlikke, ja muude asjakohaste kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas programmi tegevuse seisukohast oluliste sotsiaalpartnerite ja võrgustikega. [ME 136]

2. Komisjon teeb igal aastal riiklikule korraldusasutusele kättesaadavaks järgmised rahalised vahendid:

a) rahalised vahendid, millega toetada asjaomases osalevas riigis Euroopa solidaarsuskorpuse meetmeid, mille juhtimine on usaldatud riiklikule korraldusasutusele;

b) rahaline panus, et toetada riikliku korraldusasutuse juhtimisülesandeid, mis on kindlaks määratud kooskõlas [uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 25 lõike 3 punktis b ettenähtud korraga.

3. Komisjon sätestab riikliku korraldusasutuse tööprogrammi nõuded. Komisjon ei tee Euroopa solidaarsuskorpuse vahendeid riiklikule korraldusasutusele kättesaadavaks enne, kui komisjon on asjaomase riikliku korraldusasutuse tööprogrammi ametlikult heaks kiitnud.

4. [Uue „Erasmust“ käsitleva määruse] artikli 23 lõikes 3 osutatud riiklike korraldusasutuste vastavusnõuete põhjal vaatab komisjon läbi riiklikud haldus- ja kontrollisüsteemid, riikliku korraldusasutuse poolt esitatud liidu vahendite haldaja kinnituse ja sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse selle kohta, võttes nõuetekohaselt arvesse riikliku ametiasutuse poolt esitatud teavet Euroopa solidaarsuskorpuse seire ja järelevalve kohta.

5. Pärast iga-aastase liidu vahendite haldaja kinnituse ja selle kohta esitatud sõltumatu auditeerimisasutuse arvamuse hindamist esitab komisjon riiklikule korraldusasutusele ja riiklikule ametiasutusele oma sellekohase arvamuse ja tähelepanekud.

5a. Kui komisjon ei saa iga-aastast liidu vahendite haldaja kinnitust või sõltumatu auditeerimisasutuse sellekohast arvamust aktsepteerida või kui riiklik korraldusasutus ei võta komisjoni tähelepanekuid rahuldavalt arvesse, võib komisjon rakendada ettevaatus- ja parandusmeetmeid, mis on vajalikud, et kaitsta liidu finantshuve kooskõlas finantsmääruse artikli 131 lõike 3 punktiga c. [ME 137]

Artikkel 24a

Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Rakendusamet

EACEA vastutab liidu tasandil üleeuroopaliste või platvormi kaudu tegutsevate organisatsioonide poolt esitatud artiklis 7 loetletud programmi projekti tegevuse, Euroopa tasandil kindlaks määratud prioriteetsetes valdkondades toimuva vabatahtlike rühmade tegevuse ning kolmandates riikides humanitaarabioperatsioonide toetuseks korraldatud tegevuse toetuse haldamise kõikide etappide eest.

EACEA vastutab ka üleeuroopaliste või platvormi kaudu tegutsevate organisatsioonide, riiklike kavade või liidu ühiselt hallatavate fondide rakendamise eest vastutavate organisatsioonide ja humanitaarabioperatsioone toetada soovivate organisatsioonide akrediteerimise (st kvaliteedimärgise andmise) ja järelevalve eest. [ME 138]

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 25

Auditid

1. Auditid liidu rahalise toetuse kasutamise kohta, mille on teinud isikud või üksused, sh muud kui need, kes on saanud selleks volitused liidu institutsioonidelt või asutustelt, on aluseks finantsmääruse [artikli [127] kohasele üldisele kindlusele **ning neid viiakse ellu samade kriteeriumide kohaselt kõikides liikmesriikides**. [ME 139]
2. Riiklik ametiasutus nimetab sõltumatu auditeerimisasutuse. Sõltumatu auditeerimisasutus esitab auditiarvamuse finantsmääruse [artikli 155 lõikes 1] osutatud liidu vahendite haldaja kinnituse kohta.
3. Sõltumatu auditeerimisasutus:
 - a) omab vajalikku kutsepädevust avaliku sektori auditite korraldamiseks;
 - b) tagab, et auditeerimisel arvestatakse rahvusvaheliselt aktsepteeritud auditistandardeid; ning
 - c) ei oma huvide konflikti õigussubjektiga, mille osa on artiklis 23 osutatud riiklik korraldusasutus, ning on sõltumatu õigussubjektist, mille osa riiklik korraldusasutus on.
4. Sõltumatu auditeerimisasutus annab komisjonile ja selle esindajatele ning kontrollikoja täieliku juurdepääsu kõigile dokumentidele ja aruannetele, millega tõendatakse riikliku korraldusasutuse liidu vahendite haldaja kinnituse kohta esitatud auditiarvamust.

X PEATÜKK

KONTROLLISÜSTEEM

Artikkel 26

Kontrollisüsteemi põhimõtted

1. Komisjon vastutab riiklike korraldusasutuste juhitavate Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete järelevalve eest. Ta kehtestab miinimumnõuded riikliku korraldusasutuse ja sõltumatu auditeerimisasutuse kontrollide kohta.
2. Riiklikud korraldusasutused vastutavad esmaste kontrollide eest, mida tehakse toetusesaajate suhtes nende ülesandeks usaldatud Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete osas. Kontrollid peavad **olema proportsionaalsed ja piisavad ning** tagama piisava kindlustunde selles osas, et toetusi kasutatakse sihipäraselt ja kooskõlas kohaldatavate liidu eeskirjadega. [ME 140]
3. Riiklikele korraldusasutustele ülekantavate vahendite puhul tagab komisjon oma kontrolli nõuetekohase kooskõlastamise riiklike ametiasutuste ja riiklike korraldusasutustega, lähtudes ühekordse auditi põhimõttest ja järgides riskipõhist analüüsi. Seda sätet ei kohaldata Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimiste suhtes.

Artikkel 27

Liidu finantshuvide kaitse

Kui kolmas riik osaleb programmis rahvusvahelise lepingu kohase otsuse alusel või muu õigusliku vahendi alusel, annab kolmas riik vastutavale eelarvevahendite käsutajale, Euroopa Pettustevastase Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu, et nad saaksid täielikult kasutada oma vastavaid volitusi. OLAFi puhul hõlmavad need õigused ka õigust toimetada juurdusi, sealhulgas teha kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi.

Teisipäev, 12. märts 2019

XI PEATÜKK VASTASTIKUNE TÄIENDAVUS

Artikkel 28

Liidu meetmete vastastikune täiendavus

1. Euroopa solidaarsuskorpuse meetmed peavad olema kooskõlas asjakohaste liidu tasandi poliitikameetmete, vahendite ja programmidega, eelkõige Erasmuse programmiga, **Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF) ning õiguste ja väärtuste programmiga**, ning Euroopa solidaarsuskorpuse tegevusega seotud olemasolevate liidu tasandi võrgustikega ja neid täiendama. [ME 141]

2. Euroopa solidaarsuskorpuse meetmed ~~peavad olema kooskõlas ja vastastikku täiendavad ka osalevate riikide asjaomaste riigi tasandi poliitikameetmete, programmide ja vahenditega ei asenda osalevate riikide asjaomaseid riigi, piirkonna ja kohaliku tasandi poliitikameetmeid, programme ja vahendeid, vaid on nendega kooskõlas ja vastastikku täiendavad~~. Selleks vahetavad komisjon, riiklikud ametiasutused ja riiklikud korraldusasutused teavet ühelt poolt solidaarsuse ja noortega seotud olemasolevate riiklike kavade ja prioriteetide kohta ning teiselt poolt Euroopa solidaarsuskorpuse meetmete kohta, pidades silmas tuginemist asjakohastele headele tavadele ning tõhususe ja tulemuslikkuse saavutamist. [ME 142]

2a. Maksimeerimaks liidu rahastamise tulemuslikkust ja programmi mõju, püüavad kõigi tasandite asjaomased ametiasutused luua koostöime kõigi asjaomaste programmide vahel ühtsel viisil. Sellise koostöime tulemusel ei kasutata rahalisi vahendeid muude kui käesolevas määruses sätestatud eesmärkide saavutamiseks. Koostöime ja vastastikune täiendavus toob rakendamise tasandil kaasa kohaldamise lihtsustatud korra, millele lisatakse asjakohased rakendussuunised. [ME 143]

3. Euroopa solidaarsuskorpuse meetmed kolmandates riikides, millele on osutatud artiklis 11, peavad eelkõige olema kooskõlas liidu välistegevuse muude valdkondadega, eriti humanitaarabipoliitika, arengukoostööpoliitika, **julgeolekupooliitika**, laienemispoliitika, naabruspoliitika ja liidu kodanikukaitse mehhanismiga, ning neid täiendama. [ME 144]

4. Meede, mis on saanud toetust programmi raames, võib saada toetust ka mõne muu liidu programmi alusel, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Iga liidu programmi alusel meetmele antava toetuse suhtes kohaldatakse vastava programmi eeskirju. Kumulatiivne rahastus ei tohi ületada meetme rahastamiskõlblikke kogukulusid ning erinevatest liidu programmidest antava toetuse võib arvutada proportsionaalselt kooskõlas toetuse andmise tingimusi käsitlevate dokumentidega.

5. Kui ühte meetet toetatakse rahaliselt nii programmist kui ka [määruse (EL) XX (ühissätete määrus)] artiklis 1 osutatud Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest, rakendatakse seda meetet kooskõlas käesolevas määruses sätestatud eeskirjadega, sh põhjendamatult makstud summade sissenõudmist käsitlevate sätetega.

6. Programmi raames rahastamiskõlblikud meetmed, mida on hinnatud programmi raames läbiviidud projektikonkursi käigus ja mis vastavad selle projektikonkursi puhul kehtivatele kvaliteedi miinimumnõuetele, kuid mida eelarvepiirangute tõttu ei rahastata, võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfondist+ või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist vastavalt määruse (EL) nr XX [ühissätete määrus] artikli [65] lõikele 7 ja määruse (EL) XX [ühise põllumajanduspoliitika rahastamine, haldamine ja seire] artiklile [8], tingimusel, et sellised meetmed on kooskõlas asjaomase programmi eesmärkidega. Sellisel juhul kohaldatakse toetust andva fondi eeskirju.

XII PEATÜKK ÜLEMINEMU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

Teisipäev, 12. märts 2019

2. ~~Artiklis~~ **Artiklites 12, 18 ja 19** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile programmi kestuse ajaks. **[ME 145]**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad ~~artiklis artiklites 12, 18 ja 19~~ osutatud ~~õiguse~~ **volituste** delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud õiguse delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. **[ME 146]**
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. ~~Artikli~~ **Artiklite 12, 18 ja 19** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. **[ME 147]**

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab määruse (EL) nr 182/2011 kohane komitee.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 31

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) [Euroopa solidaarsuskorpuse määrus] ja määrus (EL) nr 375/2014 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.

Artikkel 32

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta asjaomaste meetmete jätkumist või muutmist kuni nende meetmete lõpetamiseni [Euroopa solidaarsuskorpuse määruse] või määruse (EL) nr 375/2014 kohaselt. Nimetatud määruste kohaldamist asjaomaste meetmete suhtes jätkatakse kuni nende meetmete lõpetamiseni.
2. Programmi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek programmi ja [Euroopa solidaarsuskorpuse määruse] või määruse (EL) nr 375/2014 alusel vastu võetud meetmete vahel.
3. Vajaduse korral võib artikli 12 lõikes 2 ette nähtud kulude katmiseks kanda eelarvesse assigneeringuid ka pärast 2027. aastat, et oleks võimalik hallata meetmeid ja tegevusi, mis ei ole 31. detsembriks 2027 veel lõpule viidud.
4. Liikmesriigid tagavad riigi tasandil sujuva ülemineku Euroopa solidaarsuskorpuse programmi (2018–2020) raames rakendatud meetmete ja käesoleva programmi raames rakendatavate meetmete vahel.

Teisipäev, 12. märts 2019

Artikkel 33

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub [kahekümnendal] päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Teisipäev, 12. märts 2019

LISA

Näitajad järelevalve ja aruandluse jaoks **Programmi üle teostatakse ranget järelevalvet, et mõõta selle üldeesmärgi ja konkreetsete eesmärkide saavutamist ning jälgida selle väljundeid, tulemusi ja mõju. Sel eesmärgil kehtestatakse miinimumnäitajate raamistik, mille alusel töötatakse tulevikus välja üksikasjalik kava programmi väljundite, tulemuste ja mõju kontrollimiseks, mis sisaldab kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate laiendatud kogumit:** [ME 148]

- a) solidaarsustegevustes osalejate arv,
 - b) piiratud võimalustega osalejate osakaal ning; [ME 149]
 - c) Euroopa solidaarsuskorpuse kvaliteedimärgist omavate organisatsioonide arv; [ME 150]
 - ca) (riigisisises ja piiriüleses) töös osalevate isikute arv riikide, vanuse ja soo, ametialase tausta ja haridustaseme kaupa; [ME 151]
 - cb) solidaarsusprojektides osalevate isikute arv riikide, vanuse ja soo, ametialase tausta ja haridustaseme kaupa; [ME 152]
 - cc) organisatsioonide arv, kelle kvaliteedimärgis on tagasi võetud; [ME 153]
 - cd) kvaliteedimärgisega organisatsioonide arv riikide ja saadud rahastuse kaupa; [ME 154]
 - ce) vähemate võimalustega osalevate noorte arv; [ME 155]
 - cf) niisuguste osalejate arv, kelle esitatud teabe kohaselt on õpiväljund olnud positiivne; [ME 156]
 - cg) niisuguste osalejate protsent, kelle õpiväljundit on tunnustatud mõne tunnistusega, näiteks noortepassiga, või muud liiki ametliku tunnustusvahendiga, mis tõendab nende osalemist Euroopa solidaarsuskorpuses; [ME 157]
 - ch) osalejate üldine tegevuse kvaliteediga rahulolu määr ning [ME 158]
 - ci) solidaartegevuse raames otseselt või kaudselt toetatud inimeste arv. [ME 159]
-

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0151

ELi küberturvalisust käsitlev õigusakt ***I

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb ENISAt ehk ELi küberturvalisuse ametit, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 ja mis käsitleb info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist („küberturvalisust käsitlev õigusakt“) (COM(2017)0477 – C8-0310/2017 – 2017/0225(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/43)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0477),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0310/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Prantsusmaa Senati poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt õigusakti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. veebruari 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 31. jaanuari 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, eelarvekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0264/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 227, 28.6.2018, lk 86.

⁽²⁾ ELT C 176, 23.5.2018, lk 29.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TC1-COD(2017)0225

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/881) lõplikule kujule).

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0152

Ettevõtjatevahelised ebaausad kaubandustavad toiduainete tarneahelas *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (COM(2018)0173 – C8-0139/2018 – 2018/0082(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/44)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0173),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0139/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Rootsi Riksdagi poolt protokoll nr 2 (subsidiarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamust, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. septembri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 4. juuli 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 14. jaanuari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, arengukomisjoni ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamusi (A8-0309/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud avalduse;
 3. kiidab heaks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavalduse, mis on lisatud käesolevale resolutsioonile
 4. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 440, 6.12.2018, lk 165.

⁽²⁾ ELT C 387, 25.10.2018, lk 48.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TC1-COD(2018)0082

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2019/633) lõplikule kujule).

Teisipäev, 12. märts 2019

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi avaldus ostuühenduste kohta

Euroopa Parlament tunnustab küll ostjate ühenduste võimalikku rolli põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas majandusliku tasuvuse tekitamisel, kuid rõhutab, et praeguse teabepuuduse tõttu ei ole võimalik hinnata niisuguste ostjate ühenduste majanduslikku mõju tarneahela toimimisele.

Sellega seoses kutsub Euroopa Parlament komisjoni üles algatama viivitamata põhjaliku analüüsi selle kohta, milline on niisuguste riiklike ja rahvusvaheliste ostuühenduste ulatus ja mõju põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela majanduslikule toimimisele.

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldus põllumajandus- ja toiduaineteturgude läbipaistvuse kohta

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon rõhutavad, et põllumajandus- ja toiduaineteturgude läbipaistvus on hästitoimiva põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahela oluline element, et ettevõtjad ja riigiasutused saaksid teha teadlikumaid valikuid ning et hõlbustada ettevõtjate arusaamist turu arengutest. Komisjoni julgustatakse jätkama käimasolevat tööd turu läbipaistvuse suurendamiseks ELi tasandil. See võib hõlmata töö tõhustamist ELi turuvaatlusrühmade osas ning põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas hinnakujundusmehhanismide analüüsiks vajalike statistiliste andmete paremat kogumist.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0153

Euroopa kodanikualgatus *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa kodanikualgatuse kohta (COM(2017)0482 – C8-0308/2017 – 2017/0220(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/45)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0482),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 24, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0308/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. märtsi 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 23. märtsi 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 20. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni ja petitsioonikomisjoni arvamusi (A8-0226/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2017)0220

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... Euroopa kodanikualgatuse kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/788) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 237, 6.7.2018, lk 74.

⁽²⁾ ELT C 247, 13.7.2018, lk 62.

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0154

Kultuuriväärtuste import ***I siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kultuuriväärtuste impordi kohta (COM(2017)0375 – C8-0227/2017 – 2017/0158(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/46)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0375),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0227/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ühiseid arutelusid vastavalt kodukorra artiklile 55,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ja kultuuri- ja hariduskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi (A8-0308/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁽¹⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2017)0158

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb kultuuriväärtuste sissetoomist ja importi

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/880) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Käesolev seisukoht asendab 25. oktoobril 2018. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0418).

Teisipäev, 12. märts 2019

P8_TA(2019)0155

Isikuandmete kaitse Euroopa Parlamendi valimiste raames *I**

Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 kontrollimenetluse osas, mis käsitleb isikuandmete kaitse normide rikkumist Euroopa Parlamendi valimiste raames (COM(2018)0636 – C8-0413/2018 – 2018/0336(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/47)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0636),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 224, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0413/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 12. detsembri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 25. jaanuari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni raportit ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamust (A8-0435/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0336

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 12. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2019/..., millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 1141/2014 seoses kontrollimenetlusega, mis käsitleb isikuandmete kaitse normide rikkumist Euroopa Parlamendi valimiste raames

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL, Euratom) 2019/880) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 110, 22.3.2019, lk 72.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0159

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: Inglise Pangale määruse (EL) nr 600/2014 kohastest kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest erandi tegemine

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2017/1799 seoses Inglise Pangale määruse (EL) nr 600/2014 kohastest kauplemiseelse ja -järgse läbipaistvuse nõuetest erandi tegemisega (C(2019)00793 – 2019/2546(DEA))

(2021/C 23/48)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2019)00793),
 - võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 21. veebruari 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 ⁽¹⁾, eriti selle artikli 1 lõiget 9 ja artikli 50 lõiget 5,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
- A. arvestades, et muudatusi sätestav delegeeritud õigusakt sisaldab olulisi muudatusi, tagamaks, et Inglise Pank saaks jätkuvalt kasutada kehtivat erandit vastavalt määruse (EL) nr 600/2014 artikli 1 lõikele 9, kui muutub Ühendkuningriigi staatus ja temast saab kolmas riik;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament tunnistab kõnealuse õigusakti kiire vastuvõtmise tähtsust, et tagada Euroopa Liidu valmisolek juhuks, kui Ühendkuningriik astub liidust välja väljaastumislepinguta;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 84.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0160

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2015/2365 seoses selliste üksuste loeteluga, kelle suhtes kohaldatakse erandit

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2015/2365 seoses selliste üksuste loeteluga, kelle suhtes kohaldatakse erandit (C(2019)00794 – 2019/2547(DEA))

(2021/C 23/49)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2019)00794),
- võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 21. veebruari 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrust (EL) nr 2015/2365, mis käsitleb väärtpaberite kaudu finantseerimise tehingute ja uuesti kasutamise läbipaistvust⁽¹⁾, eriti selle artikli 2 lõiget 4 ja artikli 30 lõiget 5,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
- võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
- A. arvestades, et delegeeritud õigusakt sisaldab olulisi muudatusi, tagamaks et Ühendkuningriigi keskpank ja avaliku sektori asutused, kelle ülesanne on riigivõla haldamine või kes on kaasatud riigivõla haldamisse, oleksid vabastatud määruse (EL) 2015/2365 artikli 4 kohasest teatamiskohustusest ja artiklis 15 sätestatud uuesti kasutamise läbipaistvuse nõuetest;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament tunnistab kõnealuse õigusakti kiire vastuvõtmise tähtsust, et tagada Euroopa Liidu valmisolek juhuks, kui Ühendkuningriik astub liidust välja väljaastumislepinguta;
- 1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
- 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 337, 23.12.2015, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0161

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses vabastatud üksuste loeteluga

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses vabastatud üksuste loeteluga (C(2019)00791 – 2019/2549(DEA))

(2021/C 23/50)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2019)00791),
 - võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 21. veebruari 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta ⁽¹⁾, eriti selle artikli 1 lõiget 6 ja artikli 82 lõiget 6,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
- A. arvestades, et delegeeritud õigusakt sisaldab olulisi muudatusi, tagamaks et Ühendkuningriigi keskpang ja avaliku sektori asutused, kelle ülesanne on riigivõla haldamine või kes on kaasatud riigivõla haldamisse, oleksid vabastatud kliirimis- ja aruandlusnõuetest ning nõudest kohaldada riskimaandamismeetmeid määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud kliirimata tehingute suhtes;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament tunnistab kõnealuse õigusakti kiire vastuvõtmise tähtsust, et tagada Euroopa Liidu valmisolek juhuks, kui Ühendkuningriik astub liidust välja ilma väljaastumislepinguta;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0162

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: Inglise Pangale ja Ühendkuningriigi võlahaldusasutusele erandi tegemine määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalast

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/522 seoses Inglise Pangale ja Ühendkuningriigi võlahaldusasutusele erandi tegemisega määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamisalast (C(2019)00792 – 2019/2550(DEA))

(2021/C 23/51)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2019)00792),
 - võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 21. veebruari 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrust (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ ⁽¹⁾, eriti selle artikli 6 lõiget 5 ja artikli 35 lõiget 5,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
- A. arvestades, et muudatusi sätestav delegeeritud õigusakt sisaldab olulisi muudatusi, tagamaks et Inglise Pank ja Ühendkuningriigi võlahaldusasutus saaksid jätkuvalt kasutada kehtivat erandit vastavalt määruse (EL) nr 596/2014 artikli 6 lõikele 1, kui muutub Ühendkuningriigi staatus ja temast saab kolmas riik;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament tunnistab kõnealuse õigusakti kiire vastuvõtmise tähtsust, et tagada Euroopa Liidu valmisolek juhaks, kui Ühendkuningriik astub liidust välja väljaastumislepinguta;
1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0163

Vastuväidete puudumine delegeeritud õigusaktile: võimalus kohandada aktsiaga päevas keskmiselt tehtud tehingute arvu, kui kauplemiskoht, kus aktsia kauplemismaht on kõige suurem, asub väljaspool liitu

Euroopa Parlamendi otsus mitte esitada vastuväiteid komisjoni 13. veebruari 2019. aasta delegeeritud määrusele, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2017/588 seoses võimalusega kohandada aktsiaga päevas keskmiselt tehtud tehingute arvu, kui kauplemiskoht, kus aktsia kauplemismaht on kõige suurem, asub väljaspool liitu (C(2019)00904 – 2019/2579(DEA))

(2021/C 23/52)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2019)00904),
- võttes arvesse komisjoni 21. veebruari 2019. aasta kirja, milles komisjon palub Euroopa Parlamendil teatada, et tal ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni 4. märtsi 2019. aasta kirja komisjonide esimeeste konverentsi esimehele,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL ⁽¹⁾, eriti selle artikli 49 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1095/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ) ⁽²⁾ artikli 10 lõiget 1 ja artiklit 13,
- võttes arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt 8. novembril 2018. aastal direktiivi 2014/65/EL artikli 49 lõike 3 alusel esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõu komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/588 (RTS 11) muutmise kohta,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni soovitus võtta vastu otsus,
- võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 6,
- A. arvestades, et delegeeritud õigusakt sisaldab olulisi muudatusi, et säilitada selliste ELi kauplemiskohtade konkurentsivõime, mis pakuvad kauplemist aktsiatega, mis on lubatud kauplemisele või millega kaubeldakse samaaegselt nii liidus kui ka kolmandas riigis, juhul kui nende aktsiate suurima käibega kauplemiskoht asub väljaspool liitu;
- B. arvestades, et Euroopa Parlament tunnistab kõnealuse õigusakti kiire vastuvõtmise tähtsust, et tagada Euroopa Liidu valmisolek juhuks, kui Ühendkuningriik astub liidust välja ilma väljaastumislepinguta;
- C. arvestades, et Euroopa Parlament on seisukohal, et vastu võetud regulatiivsed tehnilised standardid ei ole samad mis Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõus, kuna komisjon tegi eelnõusse muudatusi, ning on seetõttu arvamisel, et parlamendil on regulatiivsetele tehnilistele standarditele vastuväidete esitamiseks aega kolm kuud (kontrolliperiood); arvestades, et parlament nõuab tungivalt, et komisjon määraks ühekuulise kontrolliperioodi ainult juhul, kui komisjon on Euroopa järelevalveasutuste eelnõud vastu võtnud ilma muudatusteta, st kui eelnõu ja vastu võetud regulatiivsed tehnilised standardid on samad;

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

Kolmapäev, 13. märts 2019

1. teatab, et Euroopa Parlamendil ei ole delegeeritud määrusele vastuväiteid;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule ja komisjonile.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0165

Liidu üldine ekspordiluba teatavate kaheksa kasutusega kaupade ekspordiks liidust Ühendkuningriiki *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, kehtestades teatavate kaheksa kasutusega kaupade ekspordiks liidust Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriiki liidu üldine ekspordiluba (COM(2018)0891 – C8-0513/2018 – 2018/0435(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/53)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0891),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 207 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0513/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 6. märtsi 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A8-0071/2019),
1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0435

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 428/2009, andes teatavate kaheksa kasutusega kaupade ekspordiks liidust Ühendkuningriiki liidu üldise ekspordiluba

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/496) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0166

Territoriaalse koostöö programmide PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) jätkamine Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise kontekstis *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega võimaldatakse jätkata territoriaalse koostöö programme PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumise kontekstis (COM(2018)0892 – C8-0512/2018 – 2018/0432(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/54)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0892),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 178, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0512/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. veebruari 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A8-0021/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatab seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0432

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega võimaldatakse jätkata territoriaalse koostöö programme PEACE IV (Iirimaa-Ühendkuningriik) ja Ühendkuningriik-Iirimaa (Iirimaa – Põhja-Iirimaa – Šotimaa) Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/491) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0167

Programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamine Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette sätted programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamiseks Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi („Ühendkuningriik“) Euroopa Liidust väljaastumise kontekstis (COM(2019)0065 – C8-0040/2019 – 2019/0030(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/55)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0065),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 165 lõiget 4 ja artikli 166 lõiget 4, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0040/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. veebruari 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A8-0082/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2019)0030

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega nähakse ette sätted määrusega (EL) nr 1288/2013 loodud programmi „Erasmus+“ käimasolevate õpirändetegevuste jätkamiseks Ühendkuningriigi liidust väljaastumise kontekstis

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/499) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0168

Lennundusohutus seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus lennundusohutuse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0894 – C8-0514/2018 – 2018/0434(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/56)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0894),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0514/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. veebruari 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 22. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A8-0061/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0434

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... lennundusohutuse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/494) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0169

ELi ja Afganistani partnerlus- ja arengukoostööleping ***

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta (15093/2016 – C8-0107/2018 – 2015/0302(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/57)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15093/2016),
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu eelnõu (05385/2015),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja artikli 218 lõike 8 teisele lõigule (C8-0107/2018),
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2019. aasta muud kui seadusandlikku resolutsiooni, mis käsitleb otsuse eelnõu ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse väliskomisjoni soovitusi ja arengukomisjoni arvamust (A8-0026/2019),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani Islamivabariigi valitsusele ja parlamendile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0170.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0170

ELi ja Afganistani partnerlus- ja arengukoostööleping (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu liidu nimel sõlmimise kohta (15093/2016 – C8-0107/2018 – 2015/0302M (NLE))

(2021/C 23/58)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15093/2016),
- võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Afganistani Islamivabariigi vahelist partnerlus- ja arengukoostöölepingut ⁽¹⁾, millele kirjutas 18. veebruaril 2017. aastal alla komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas 6. veebruaril 2018. aastal vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklile 37 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklitele 207 ja 209, artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja artikli 218 lõike 8 teisele lõigule (C8-0107/2018),
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2019. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ⁽²⁾,
- võttes arvesse partnerlus- ja arengukoostöölepingu nende osade ajutist kohaldamist alates 1. detsembrist 2017, mis kuuluvad ELi ainupädevusse,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni ELi-Afganistani partnerlus- ja arengualase koostöölepingu üle peetavate läbirääkimiste kohta ⁽³⁾,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Afganistani kohta, eriti 16. detsembri 2010. aasta resolutsiooni uue Afganistani-strateegia kohta ⁽⁴⁾, 15. detsembri 2011. aasta resolutsiooni Afganistanile antava ELi rahalise abi eelarvekontrolli kohta ⁽⁵⁾, 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni Pakistani piirkondliku rolli ja poliitiliste suhete kohta ELiga ⁽⁶⁾, 8. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni surmanuhtluse kohta ⁽⁷⁾, 26. novembri 2015. aasta resolutsiooni Afganistani kohta ja eelkõige tapmistele kohtade Zabuli provintsis ⁽⁸⁾, 28. aprilli 2016. aasta resolutsiooni haiglate ja koolide ründamise kui rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumise kohta ⁽⁹⁾, 5. aprilli 2017. aasta resolutsiooni pagulas- ja rändevoogude ohjamise ning ELi välistegevuse osa kohta selles ⁽¹⁰⁾, 13. septembri 2017. aasta resolutsiooni ELi poliitiliste suhete kohta Indiaga ⁽¹¹⁾ ja 14. detsembri 2017. aasta resolutsiooni olukorra kohta Afganistanis ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ ELT L 67, 14.3.2017, lk 3.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2019)0169.

⁽³⁾ ELT C 65, 19.2.2016, lk 133.

⁽⁴⁾ ELT C 169 E, 15.6.2012, lk 108.

⁽⁵⁾ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 55.

⁽⁶⁾ ELT C 378, 9.11.2017, lk 73.

⁽⁷⁾ ELT C 349, 17.10.2017, lk 41.

⁽⁸⁾ ELT C 366, 27.10.2017, lk 129.

⁽⁹⁾ ELT C 66, 21.2.2018, lk 17.

⁽¹⁰⁾ ELT C 298, 23.8.2018, lk 39.

⁽¹¹⁾ ELT C 337, 20.9.2018, lk 48.

⁽¹²⁾ ELT C 369, 11.10.2018, lk 85.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- võttes arvesse nõukogu 19. novembri 2018. aasta ja 16. oktoobri 2017. aasta järeldusi Afganistani kohta,
- võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni 24. juuli 2017. aasta ühisteatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule ELi Afganistani-strateegia elementide kohta (JOIN(2017)0031),
- võttes arvesse Afganistani mitmeaastast näidisprogrammi (2014–2020) liidu arengukoostöö rahastamisvahendi raames,
- võttes arvesse ELi riigipõhist tegevuskava koostöö kohta kodanikuühiskonnaga Afganistanis aastatel 2018–2020,
- võttes arvesse Afganistanis tegutsenud Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL Afghanistan) lõpetamist 2016. aastal,
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 10. septembri 2018. aasta aruannet olukorra kohta Afganistanis ning selle mõju kohta rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule,
- võttes arvesse 2. oktoobril 2016. aastal allkirjastatud dokumenti „Afganistani ja ELi ühised edasised sammud seoses migratsiooniküsimustega“,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 2210 (2015) ja 2344 (2017) ning Afganistanis tegutseva ÜRO abimissiooni (UNAMA) mandaati,
- võttes arvesse riigisiseste põgenike inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri 12. aprilli 2017. aasta aruannet oma Afganistani-missiooni kohta,
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu peaprokuröri Fatou Bensouda 3. novembri 2017. aasta nõuet alustada Afganistanis pärast 1. maid 2003 väidetavalt toime pandud sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude uurimist,
- võttes arvesse ÜRO lapse õiguste konventsiooni,
- võttes arvesse 27.–28. novembril 2018 Genfis toimunud Afganistani-teemalist ministrite konverentsi,
- võttes arvesse 5. oktoobril 2016 Brüsselis Euroopa Liidu kaasjuhatusel toimunud rahvusvahelise Afganistani-teemalise konverentsi tulemusi ning vastastikuseid lubadusi, mis anti Afganistani-teemalistel rahvusvahelistel konverentsidel 5. detsembril 2011 Bonnisis, 8. juulil 2012 Tökyös ja 4. detsembril 2014 Londonis,
- võttes arvesse 26.–27. märtsil 2018 Taškendis toimunud Afganistani-teemalist konverentsi,
- võttes arvesse 2. novembril 2011 Istanbulis käivitatud „Heart of Asia“ protsessi,
- võttes arvesse 22. detsembri 2002. aasta Kabuli deklaratsiooni heanaaberlike suhete kohta,
- võttes arvesse NATO juhitud ja ÜRO mandaadiga rahvusvahelisi julgeolekuabijõude (ISAF) (2003–2014) ning 24.–25. mail 2017 Brüsselis toimunud NATO tippkohtumise järeldusi seoses nende väljaõppe-, nõuande- ja abimissiooni „Resolute Support“ jätkamisega (2014. aastast tänaseni),
- võttes arvesse Afganistani humanitaarabi kava 2018–2021,
- võttes arvesse 4.–5. oktoobril 2016 Brüsselis toimunud Afganistani-teemalisel konverentsil kokku lepitud vastastikuse vastutuse raamistikku iseseisvaks toimetulekuks,
- võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 2,
- võttes arvesse väliskomisjoni raportit, arengukomisjoni arvamust ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni muudatusettepanekutena esitatud seisukohta (A8-0058/2019),

Kolmapäev, 13. märts 2019

- A. arvestades, et 10. novembril 2011 võttis nõukogu vastu otsuse, millega anti komisjonile luba pidada läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Afganistani Islamivabariigi vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu üle⁽¹⁾; arvestades, et partnerlus- ja arengukoostöölepingut kohaldati ajutiselt ja osaliselt alates 1. detsembrist 2017, enne kui Euroopa Parlament sellele nõusoleku andis;
- B. arvestades, et 13. jaanuaril 2016 esitasid liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjon nõukogule nõukogu otsuste ühissetepaneku ELi ainupädevuses oleva Euroopa Liidu ja Afganistani vahelise partnerlus- ja arengukoostöölepingu allkirjastamise ja sõlmimise kohta;
- C. arvestades, et kuigi liikmesriigid nõustuvad lepingu sisuga, teatasid nad, et eelistavad ajutiselt kohaldatavat nn segalepingut, ning palusid seepärast komisjonil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal ettepanekud vastavalt läbi vaadata, et võtta arvesse ajutiselt kohaldatava segalepingu võimalust;
- D. arvestades, et partnerlus- ja arengukoostööleping allkirjastati 18. veebruaril 2017;
- E. arvestades, et partnerlus- ja arengukoostööleping on ELi ja Afganistani suhete aluseks järgmisel kümnel aastal ning et seda võib automaatselt pikendada viieaastasteks ajavahemikeks;
- F. arvestades, et Euroopa Parlamenti on läbirääkimiste vältel osaliselt, ent mitte täielikult teavitatud; arvestades, et parlament sai Euroopa Liidu välisestistuse jaoks nõukogu koostatud läbirääkimisjuhised alles 16. märtsil 2018 ja mitte 2011. aasta novembris, kui teda teavitati otsusest alustada läbirääkimisi;
- G. arvestades, et selline õigusraamistik rajaneb praegusele ELi Afganistani-strateegiale ning ka ELi ulatuslikule välisrahastamisabile;
- H. arvestades, et partnerlus- ja arengukoostööleping on ELi ja Afganistani vahel esimene lepinguline suhe, mis kinnitab ELi lubadust aidata kaasa Afganistani edasisele arengule nn üleminekukümnenäil (2014–2024) ning tugevdab kahe poole ajaloolisi, poliitilisi ja majanduslikke sidemeid;
- I. arvestades, et partnerlus- ja arengukoostööleping kajastab ELi ja Afganistani tulevase partnerluse aluspõhimõtteid ja tingimusi (I ja II jaotis) ning sisaldab olulisi klausleid inimõiguste ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise kohta; arvestades, et partnerlus- ja arengukoostöölepingus sätestatakse võimalused koostööks paljudes eri valdkondades, sealhulgas arenguvaldkonnas (III jaotis), kaubandus- ja investeerimisvaldkonnas (IV jaotis), õigusemõistmise ja õigusriigi põhimõtete valdkonnas (V jaotis), ning see hõlmab võitlust terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse ning rahapesu ja uimastite vastu, rändealast koostööd ja võimalikku tulevast tagasivõtulepingut, samuti valdkondlikku koostööd (VI jaotis);
- J. arvestades, et partnerlus- ja arengukoostööleping võimaldab ELil ja Afganistanil käsitleda ühiselt ka selliseid ülemaailmseid probleeme nagu tuumajulgeolek, massihävitusrelvade leviku tõkestamine ja kliimamuutused;
- K. arvestades, et Afganistanis on praegu otsustav aeg, mis tähendab, et kui edasisi jõupingutusi ei tehta, võivad kõik seni Afganistani arengu nimel tehtud pingutused, saavutused ja toodud ohvrid osutuda asjatuks;

⁽¹⁾ Nõukogu 10. novembri 2011. aasta otsused (16146/11 ja 16147/11).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- L. arvestades, et Daeshiga seotud Islamiriigi Khorasani provintsi rühmituse (IS-KP) põhjustatud terrorioht on julgeolekuolukorda veelgi oluliselt halvendanud; arvestades, et 2018. aasta mais kontrollis Afganistani valitsus 56 % Afganistani provintsidest, 56 % territooriumist ja 65 % elanikkonnast ning 32 % provintsidest ei olnud selgelt kummagi poole kontrolli all ja 12 %s neist kehtis mässuliste võim ⁽¹⁾ ⁽²⁾;
- M. arvestades, et 2002. aastast saadik on Euroopa Liit ja tema liikmesriigid üheskoos olnud suurim Afganistanile rahvusvahelise rahalise abi andja, kes on eraldanud humanitaar- ja arenguabiks üle 3,66 miljardi euro; arvestades, et Afganistani mitmeaastase näidisprogrammi (2014–2020) kohaselt moodustatakse aastateks 2014–2020 uus 1,4 miljardi euro suurune arengufond; arvestades, et praegu on Afganistani SKP suuruseks 20 miljardit USD ning alates 2014. aastast on selle kasvukiirus vähenenud; ning arvestades, et Afganistani majandust ohustavad endiselt mitmesugused probleemid, näiteks korruptsioon, halb maksulaekumine, viletsad taristud ja väga nõrk töökohtade loomine;
- N. arvestades, et alates 2001. aastast on paljud ELi liikmesriigid, NATO partnerid ja liitlasriigid panustanud Afganistani stabiliseerimisse ja arengusse oma sõjalisi ja tsiviilressursse ning kandnud raskeid inimohvreid ja kaotusi; arvestades, et stabiilne ja sõltumatu Afganistan, kes suudab end ise ära elatada ega paku varjupaika terrorirühmitustele, on NATO, ELi ja selle liikmesriikide julgeolekuhuvides endiselt olulisel kohal; arvestades, et ELi liikmesriikidel on ikka veel Afganistanis üle 3 000 sõjaväelase, kes osalevad NATO missioonil „Resolute Support“;
- O. arvestades, et Iraanis ja Pakistanis on 2,5 miljonit registreeritud pagulast ja 2–3 miljonit dokumentideta afgaani; arvestades, et Afganistanis on üle 2 miljoni sisepõgeniku, kellest 300 000 muutusid põgenikeks 2018. aastal; arvestades, et paljud neist kannatavad toidupuuduse, puuduliku eluaseme, kanalisatsiooni ja tervishoiuasutuste halva kättesaadavuse ja kaitseta jäämise tõttu ning et paljud lapsed loetakse olevat eriti suures lapstööjõuna kasutamise, seksuaalse väärkohtlemise või kuritegelikesse jõukudesse värbamise ohus; arvestades, et 2018. aasta algusest alates on enam kui 450 000 Afganistani elanikku Iraanist koju tagasi pöördunud või sealt välja saadetud; arvestades, et Pakistani valitsus on teatanud, et 1,7 miljonit riigis registreeritud Afganistani põgenikku tuleb sunniviisiliselt sinna tagasi saata;
- P. arvestades, et ÜRO sõnul kahjustab korruptsioon Afganistanis riigi seaduslikkust, ohustab tõsiselt head valitsemistava ja kestlikku arengut ega lase tekkida reaalmajandusel;
- Q. arvestades, et Afganistan on madala sissetulekuga, konfliktijärgne ja merepiirideta riik, mis kõik raskendab rahvusvahelise üldsuse ja rahvusvaheliste institutsioonide tegevust;
- R. arvestades, et ülemaailmse kohanemisindeksi kohaselt on Afganistan üks kliimamuutustest kõige enam ohustatud riike maailmas;
- S. arvestades, et tekkimas on uued ohud ja rahvusvahelised kriisid, mis hajutavad üldsuse tähelepanu ning vähendavad tema toetust ja muret Afganistani olukorra pärast;
- T. arvestades, et hinnanguliselt kannatab 87 % Afganistani naistest soolise vägivalla all; arvestades, et Afganistan on ÜRO 2017. aasta soolise ebavõrdsuse indeksi järgi 160 riigi seas 153. kohal;
- U. arvestades, et 2017. aasta oli Afganistanis oopiumikasvatuse poolest rekordiline (kasv 2016. aastaga võrreldes 63 %); arvestades, et opiaatide salakaubavedu suurendab Afganistanis veelgi ebastabiilsust, mässuliste tegevust ja terrorirühmituste rahastamist;
- V. arvestades, et Afganistani 2018. aasta eelarve on esmakordselt kooskõlas rahvusvaheliste prognoosimis- ja raamatupidamisstandarditega;
- W. arvestades, et 2016. aastal jõudis lõpule Afganistanis üheksa aastat edukalt toiminud ELi politseimissioon;

⁽¹⁾ EASO Country of Origin Information Report, Afghanistan Security Situation – Update, May 2018 (Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) päritoluriigi teabe aruanne. Julgeolekuolukord Afganistanis – ajakohastatud andmed, mai 2018), https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/Afghanistan-security_situation_2018.pdf

⁽²⁾ USA Afganistani ülesehituse eriinspektori kvartaliaruanne Ühendriikide Kongressile, 30. oktoober 2018, <https://www.sigarmil/pdf/quarterlyreports/2018-10-30qr.pdf>

Kolmapäev, 13. märts 2019

Poliitilis-strateegilised aspektid

1. soovib jätkuvalt kindlalt toetada Afganistani valitsust tema püüdlustes rajada Afganistani rahvale turvaline ja kindel tulevik, viies läbi tähtsaid reforme, et parandada valitsemist ja õigusriiki, võidelda terrorismi ja äärmusluse vastu, saavutada kestlik rahu ja areng, luua seaduslikud, demokraatlikud institutsioonid, tõhustada vastupanuvõimet riiklikele ja piirkondlikele julgeolekuprobleemidele, tagada inimõiguste, sealhulgas naiste ning rahvus- ja usuvähemuste õiguste austamine, võidelda korruptsiooni ja uimastite vastu, parandada riigi rahanduse jätkusuutlikkust ning edendada kaasavat ja kestlikku majanduskasvu ja sotsiaalset ja maaelu arengut, luues rahvastikust kaks kolmandikku moodustavatele noortele parema tuleviku; rõhutab, et vaja on rahumeelset lahendust konfliktile Afganistanis ja kõik jõupingutused tuleks suunata selle pakilisima eesmärgi saavutamisele;
2. rõhutab, et pikemas perspektiivis sõltub Afganistani areng vastutustundest, heast valitsemisest, inimeste turvalisuse kestlikust tagamisest, sealhulgas vaesuse vähendamisest ja töövõimaluste loomisest, sotsiaal- ja tervishoiuteenuste kättesaadavusest, haridusest ning inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas naiste ja vähemuste õiguste kaitsest; rõhutab vajadust tegutseda viisil, mis tagab kaasava majanduskasvu ning soodsad tingimused kestlikeks välisinvesteeringuteks, mis on kasulikud Afganistani rahvale ja mille juures täielikult järgitakse sotsiaalseid, keskkonnakaitse- ja tööõhvenorme;
3. tunneb muret keskvalitsuse nõrkuse ja ebastabiilsuse pärast, kuna ta ei kontrolli suurt osa riigist, mis muudab konflikti mõju tsiviilelanikele veelgi rängemaks; kutsub ELi ja rahvusvahelist üldsust üles lihtsustama vahendustegevust sellistel juhtudel nagu valimistejärgsed lahendamata probleemid;
4. kutsub ELi üles abistama püüdlustes vähendada rahvusrühmade vahelisi pingeid, mis murendavad keskvalitsust, ning toetama Afganistani ühiskonna rikkalikku paljurahvuselist struktuuri;
5. rõhutab oma pikaajalist toetust rahvusvahelistele normidele vastavatele usaldusväärsetele, vabadele, ausatele ja läbipaistvatele valimistele ning toetab ELi valimisvaatlust riigis, sealhulgas 2019. aasta presidendivalimiste vaatlemist; rõhutab, et lakkamatu poliitilise rivaalitseamise tõttu on nendel valimistel tohutu mõju Afganistani valitsuse tulevasele stabiilsusele;
6. rõhutab riigi tohutut majanduslikku potentsiaali tulenevalt selle geograafilisest asendist ning inimressurssidest ja loodusvaradest;
7. rõhutab ELi olulist rahalist ja poliitilist toetust Afganistani sotsiaal-majanduslikule arengule, humanitaarabile ja piirkondlikule ühenduvusele; nõuab tungival, et tehtaks rohkem ELi ja selle liikmesriikide vahelise ühise programmi töö kujundamiseks;
8. rõhutab sellega seoses vajadust tõhustada ELi ja USA poliitika koordineerimist ja dialoogi Afganistani käsitlevates ja piirkondlikes küsimustes;
9. väljendab heameelt ÜRO egiidi all 27.–28. novembril 2018 Genfis toimunud Afganistani-teemalisel ministrite konverentsil vastu võetud ühiskommünikee üle, milles käsitleti Brüsseli Afganistani-teemalisel konverentsil 2016. aastal võetud kohustusi;

Piirkondlike osalejate roll ja vastutus

10. tuletab meelde, et Afganistan on Aasia ja Lähis-Ida ühenduskohas paiknev sisemaariik, ning tunnistab, et tema stabiliseerimise, arengu ja majandusliku elujõulisuse jaoks on väga oluline naaberriikide ja piirkondlike jõudude, eriti Hiina, Iraani, India, Venemaa ja Pakistani toetus ja positiivne koostöö; väljendab kahetsust seepärast, et stabiilne ja edukas Afganistan ei ole mitte alati nende piirkondlike jõudude lõppeesmärk, ning toonitab nende riikide kesket osa rahu- ja stabiliseerimisprotsessis; palub, et naaberriigid edaspidi ei tõkestaks Afganistani eksporti, nagu nad seda varem on teinud;
11. rõhutab, et Afganistanis ja ka Pakistanis tegutsevate terrorivõrgustike mobiilsus ja jätkuv aktiivsus suurendavad samuti ebastabiilsust kogu piirkonnas;

Kolmapäev, 13. märts 2019

12. toonitab, et Afganistanis põrkuvad sageli piirkondlike jõudude vastandlikud eesmärgid; nõuab tungivalt nende jõudude täielikku toetust rahupüüdlustele Afganistanis; toetab piirkondlikke koostööfoorumeid, kuid väljendab muret mõnede Afganistani naabrite samaaegse kaudse sekkumise pärast konflikti, kuna see kahjustab rahupüüdlusi; nõuab, et need naabrid loobuksid oma nõ klientide kaudu Afganistanis rivaalitsemisest ning et nii naabrid kui ka piirkondlikud jõukeskused teeksid täiel määral koostööd pikaajalise ja kestliku rahu saavutamiseks Afganistanis;

13. nõuab tungivalt, et EL tõhustaks dialoogi ja koostööd piirkondlike partneritega, et võidelda uimastikaubanduse, rahapesu, terrorismi rahastamise ja inimeste ebaseadusliku üle piiri toimetamise vastu;

14. rõhutab Afganistanis taristute ja piirkondliku arengu kesket tähtsust Kesk- ja Lõuna-Aasia riikide vahelise kaubavahetuse ja ühenduvuse parandamisel ning ka piirkonda stabiliseeriva tegurina;

15. kutsub ELi üles lisama oma Kesk- ja Lõuna-Aasia strateegiatesse ELi ja Afganistani koostööga seotud kaalutlused;

Julgeolek ja rahu kindlustamine

16. väljendab endiselt sügavat muret julgeolekuolukorra jätkuva halvenemise pärast Afganistanis ning territooriumite loovutamise pärast Talibani võitlejatele ja mitmesugustele terrorirühmitustele, näiteks Islamiriigi Khorasani provintsi rühmitusele (IS-KP), kes näib saavat tugevat täiendust välisvõitlejate näol; mõistab otsustavalt hukka nende rünnakud Afganistani tsiviilelanike, julgeolekujõudude, institutsioonide ja kodanikuühiskonna vastu; kinnitab oma otsusekindlust võidelda igal kujul ilmneva terrorismi vastu ning avaldab austust kõigile koalitsiooni- ja Afganistani vägede võitlejatele ja tsiviilisikutele, kes on langenud demokraatliku, turvalise ja stabiilse Afganistani eest; märgib, et 2018. aastal omistati enam kui pooled valitsusvastased rünnakud IS-KP-le, kes püüab rahu- ja leppimisprotsessi takistada ja nurjata; märgib murega, et sellistel praegustel džihadistide organisatsioonidel nagu IS-KP, Al Qaeda ja nende tütarorganisatsioonid on õnnestunud kohaneda ja kanda kinnitada ning nad on Afganistani, piirkonna ja Euroopa jaoks suur julgeolekuoht;

17. rõhutab ELi jätkuvat toetust Afganistani juhitud ja Afganistani vastutusel toimuvale kaasavale rahuprotsessile, sealhulgas Hezb-e-Islamiga (Afganistani Islamipartei) sõlmitud rahukokkuleppe elluviimisele; on valmis pakkuma konkreetset toetust kõigi sobivate ELi vahenditega kohe, kui tegelik rahuprotsess käivitub; kutsub Talibani üles loobuma vägivallast, ühinema rahuprotsessiga ja järgima Afganistani põhiseadust; rõhutab oma toetust valitsuse poolt Talibanile korduvalt tehtud kõikehõlmavale rahupakkumisele; kutsub üles kodanikuühiskonda täiel määral neisse kõnelustesse kaasama; tunnustab, et selleks, et aidata Afganistani julgeolekujõududel riiki stabiliseerida ja mitte lasta sellel jälle muutuda terrorirühmituste turvapaigaks ja piirkonna ebastabiilsuse allikaks, on vaja käsitleda kombineeritud rahvusvaheliste julgeolekujõudude pikaajalise kohaloleku küsimust; tuletab meelde, et kõik konflikti osapooled peavad järgima rahvusvahelist humanitaarõigust;

18. väljendab heameelt alates 2001. aastast esimese relvarahuperioodi (Eid-al-Fitr) üle, mis tõendas afgaanide seas laialt levinud rahusoovi; nõuab, et Taliban vastaks Afganistani presidendi üleskutsele kehtestada uus relvarahuperiood;

19. rõhutab, et neli aastakümnet sõda ja konflikte, mis algasid Nõukogude Liidu sissetungiga Afganistani 1979. aastal, on viinud Afganistani praeguste arvukate lahendamata probleemideni; tunnustab sellega seoses noorte ja Afganistani diaspora rolli riigile turvalise ja parema tuleviku rajamisel; kutsub ELi üles toetama vägivaldaohvrite huvides üleminekuaja kohtuprotsesse;

20. märgib, et pärast seda, kui 2016. aasta detsembris lõppes ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioon EUPOL Afganistan, mille käigus anti Afganistani riiklikule politseile ja siseministeeriumile erivaljaõpet ja nõustamist, on liit jätkanud koostööd Afganistani politseiga selliste ELi välisrahastamisvahendite kaudu nagu stabiilsuse ja rahu edendamise rahastamisvahend, millest rahastatakse ka lepitusmeetmeid;

Kolmapäev, 13. märts 2019

21. märgib, et rahvusvaheliste julgeolekuabiühenduste (ISAF) missiooni käigus ehitati nullist üles Afganistani riiklikud julgeolekujõud, millest on saanud riigis mässuliste mõjuvõimu vastu võitlev 352 000 sõdurist ja politseiametnikust koosnev võimekas jõud, millel on jalaväe-, sõjaväepolitsei-, luure-, teede lõhkekehade puhastamise, meditsiini-, lennundus- ja logistikaalane võimekus;
22. märgib, et ISAF rajas valitsemise ja majandusarengu parandamiseks turvalise keskkonna, mille tulemusena põhilised tervise- ja muud arengunäitajad paranesid protsentuaalselt rohkem kui üheski teises riigis; märgib, et tänu ISAFi edule tekkis ka elujõuline meedia ja miljonid afgaanid saavad nüüd oma valimisõigust teostada;
23. ergutab lisaks NATO missiooni „Resolute Support“ jätkama Afganistani sõjaväe väljaõpetamist ja järelevalvet; ergutab liikmesriike pakkuma Afganistani valitsusele ja kohalikele omavalitsustele tsiviilkriisiohje koolitust;
24. ergutab NATOt ja ELi tegema koostööd, et koguda luureandmeid Afganistani ohustavate mässuliste rühmituste kohta, ja kooskõlastama ühiselt Afganistani julgeolekujõududele antavaid poliitilisi soovitusi;
25. väljendab sügavat kahetsust selle üle, et Taliban ja teised mässulised rühmitused kasutavad ELi ja rahvusvahelise üldsuse kohalolekut ja nende poolt Afganistanis saavutatut propaganda eesmärgil, et levitada narratiivi, nagu takistaksid välisvallutajad Afganistani riigi ja eluviisi arengut; õhutab ELi ja Afganistani valitsust sellise propaganda vastu võitlema;
26. toonitab, et võitlus terrorismi rahastamise vastu on Afganistanis turvalisust soodustava keskkonna loomise võimetegur; nõuab tungivalt, et kõik asjaomased partnerid tõhustaksid tegevust kõigi terrorismi rahastamise võrgustike lõhkumiseks, eriti sel eesmärgil hawala võrgustike kasutamise ja rahvusvaheliste annetuste tegemise takistamiseks, selleks et võidelda radikaliseerumise ja äärmusluse vastu ning hävitada värbamisvahendid, mida Afganistani terroriorganisatsioonid jätkuvalt kasutavad;
27. nõuab tungivalt, et Afganistani valitsus võtaks kõik vajalikud meetmed selle tagamisel, et äärmusideoloogiate tõkestamine ja leviku takistamine kuuluks tema esmaste prioriteetide hulka;
28. toetab Afganistani rahu- ja taasintegreerimise programmi, mille kaudu lõimitakse ühiskonda Talibani liikmed, kes end ise üles annavad ja vägivallast lahti ütlevad; avaldab tunnustust Ühendkuningriigile, kes on selleks juba panustanud üle 9 miljoni naelsterlingi;
29. kutsub Afganistani valitsust üles rakendama täiel määral naisi, rahu ja julgeolekut käsitlevaid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone ja tagama naiste osalemise, kaitse ja õigused kogu konflikttsükli alates ennetusest kuni konfliktijärgse ülesehitustööni;
30. ergutab Afganistani valitsust töötama välja mõjusad keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumaalased vastumeetmed; nõuab tungivalt, et EL annaks keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumaalase võimekuse suurendamiseks operatiiv-, tehnilist ja rahalist toetust;
31. õhutab Afganistani valitsust kehtivaid rahvusvahelisi norme järgides tõhustama oma riigisiseseid kontrollisüsteeme võitluseks väike- ja kergrelvade ulatusliku ringluse vastu;

Riigi ülesehitamine

32. rõhutab, et Afganistani valitsus ja rahvusvaheline üldsus peaksid suurendama pingutusi korruptsiooni väljajuurimiseks riigis, tugevdama reageerimisvõimelisi ja kaasavaid institutsioone ning parandama kohalikku valitsemistasandit – need on üliolulised sammud sellise stabiilse ja seadusliku riigi ülesehitamiseks, mis suudab konflikte ja mässe ära hoida; kutsub Afganistani valitsust üles suurendama riigi suutlikkust varastatud vara tagasi saada selliste programmide kaudu nagu varastatud vara tagastamise algatus, mida juhivad Maailmapanga Grupp ja ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC);

Kolmapäev, 13. märts 2019

33. kutsub Afganistani valitsust üles suurendama poliitilist kaasamist, tugevdama vastutust ja võitlema aktiivselt korruptsiooni vastu;

34. rõhutab vajadust kaotada Afganistanis lõhe riigivalitsuse ja kohalike omavalitsuste vahel; tunnistab, et seda probleemi oleks võimalik leevendada juhul, kui Afganistani valitsus jõustaks statuudi, millega nõutakse piirkondade kuberneride kohalolekut piirkondades, mida nad esindavad;

35. palub, et liit tagaks ELi rahaliste vahendite investeerimise projektidesse, mis aitavad Afganistani elanikke, ning toetaks piisavalt omavalitsusi põhiteenuste pakkumisel ja kohaliku valitsemistasandi ülesehitamisel, et tagada elanikele elementaarne elatustase, tagada keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste tegevuse kooskõlastamine investeerimisprioriteetide väljaselgitamisel, toetada rohkem kodanikuühiskonda, eriti inimõigulasi, ning eelkõige lugeda rahastamisel esmatähtsaks sellised projektid, millega toetatakse neid, kes edendavad aruandekohustust, inimõigusi ja demokraatlikke põhimõtteid ning millega toetatakse kohalikku dialoogi ja konfliktilahenduse mehhanisme;

36. nõuab, et EL jätkaks pärast EUPOLI missiooni lõpetamist oma järkjärgulise väljatõmbumise kava, mis hõlmab tegevuse EUPOLI kohalikele ja rahvusvahelistele partneritele jätkusuutliku üleandmise tagamist; nõuab tungivalt, et kõik osalised jätkaksid jõupingutusi Afganistani riikliku politsei muutmiseks ohutust ja julgeolekut tagavaks professionaalseks jõuks, ning kõigi õiguskaitseasutuste tugevdamiseks, keskendudes eelkõige kohtusüsteemi sõltumatusele, politseile ja Afganistani vanglate olukorra parandamisele ja vangide õiguste austamisele;

37. väljendab kahetsust selle üle, et uimastivastased kampaaniad Afganistanis on läbi kukkunud ja et on tehtud liiga vähe Talibani uimastilaborite ja rahvusvaheliste organiseeritud kuritegelike võrgustike purustamiseks, millel on uimastikaubanduses ning Talibani ja terrorioperatsioonide rahastamisel keskne koht; toetab Afganistani valitsuse uut uimastivastase võitluse strateegiat, mida toetab ka UNODC, ning kiidab selle strateegia heaks; väljendab muret oopiumikasvatuse laienemise pärast Afganistanis⁽¹⁾ ja kutsub Afganistani valitsust üles kehtestama sihtotstarbelise poliitika selle suundumuse vääramiseks; märgib, et ülioluline on luua moonikasvatusele tegelikke ja kestlikke alternatiive ning teha need tootjatele kättesaadavaks;

38. rõhutab, et Talibani peamised sissetulekuallikad on ebaseaduslik maavarade kaevandamine ja oopiumi tootmine; märgib, et hinnanguliselt teenib Taliban praegu ebaseaduslikust kaevandamistegevusest tulu 200–300 miljonit eurot aastas;

39. nõuab asjakohaste kontrolli- ja tasakaalustuse mehhanismide lisamist ning suuremat läbipaistvust, et tagada tõhus avalik haldus, sealhulgas finantsjuhtimine ning välis- või arenguabi väärkasutamise ärahoidmine kooskõlas abi tõhusust käsitleva Pariisi deklaratsiooniga;

40. väljendab heameelt selle üle, et 2016. aastal allkirjastasid EL ja Afganistan riigi ülesehitamise lepingu, millega eraldatakse kahe aasta jooksul 200 miljonit eurot eelarvetoetust valitsusasutuste tugevdamiseks ning sellistele arenguprioriteetidele nagu majanduskasvu tekitamine, vaesuse vähendamine ja võitlus korruptsiooniga; rõhutab, et vahendeid tuleb kasutada tulemuslikult;

41. märgib, et riigi ülesehitamise lepingu aluseks on üldine positiivne hinnang Afganistani saavutustele peamistes reformivaldkondades; tunnistab, kui oluline on ülevaate andmine riigi ülesehitamise lepingus esitatud eesmärkidest ja rahastamistingimustest; lisaks rõhutab väärkasutamise ärahoidmiseks järelevalve ja korrapärase kontrolli tähtsust; toonitab, kui tähtis on, et Afganistani valitsus keskenduks arengule ja stabiilsusele; kutsub komisjoni üles Euroopa Parlamenti regulaarselt teavitama riigi ülesehitamise lepingu rakendamise ning rõhutab, et komisjoni järeltuleks kasutada edasise eelarvetoetuse kavandamisel ajavahemikuks 2018–2021.

⁽¹⁾ <https://www.unodc.org/unodc/en/frontpage/2018/May/last-years-record-opium-production-in-afghanistan-threatens-sustainable-development-latest-survey-reveals.html>

Kolmapäev, 13. märts 2019

Kodanikuühiskond ja inimõigused

42. väljendab rahulolu selle üle, et ELi ja Afganistani partnerlus- ja arengukoostöölepingus rõhutatakse inimõigustealast dialoogi, eriti seoses naiste, laste ning rahvus- ja usuvähemustega, kellele tuleb anda juurdepääs ressurssidele ja aidata neil oma põhiõigusi täielikult kasutada, muu hulgas värvates rohkem naisi Afganistani valitsusstruktuuridesse ning julgeoleku- ja kohtusüsteemi; kutsub Afganistani üles liikuma igasuguse naiste ja tütarlaste diskrimineerimise ja nende vastase vägivalla kaotamise suunas; rõhutab vajadust teha rohkem partnerlus- ja arengukoostöölepingu I ja II jaotise sätete rakendamiseks;

43. nõuab, et EL jääks kindlale seisukohale inimõiguste rakendamise küsimustes, ja rõhutab, et demokraatlike põhimõtete, inimõiguste, eriti naiste ja vähemuste õiguste, ja õigusriigi põhimõtte austamine on lepingu olulised osad; nõuab ELilt erimeetmeid juhul, kui Afganistani valitsus peaks lepingu olulisi punkte rikkuma;

44. tuletab meelde, et EL keskendub eelkõige naiste, laste, vaeste ja puuetega ja vaesuses elavate inimeste elutingimuste parandamisele ning need rühmad vajavad eriti abi, muu hulgas tervishoiu ja hariduse valdkonnas;

45. väljendab heameelt, et lepingus on väga olulisel kohal sooline võrdõiguslikkus ja sellega seotud meetmed ning keskendutakse kodanikuühiskonna arendamisele; nõuab, et EL oma arengutegevuses edendaks rohkem soolist võrdõiguslikkust ning suurendaks naiste mõjuvõimu, pidades silmas, et muutmaks ühiskonna suhtumist naiste sotsiaal-majanduslikku rolli, tuleb võtta vastavaid meetmeid teadlikkuse tõstmiseks ja hariduse valdkonnas ning reformida reguleerivat raamistikku;

46. rõhutab vajadust kaitsta ohustatud või rünnaku alla sattunud rahvus- ja usuvähemusi; märgib, et šiiitidest hazara rahvusrühma rünnatakse teistest sagedamini ning sellepärast väärivad nad erilist tähelepanu;

47. nõuab Afganistani riiklike ja piirkondlike inimõigustega seotud institutsioonide, vabaühenduste ja teadusringkondade tugevdamist ja toetamist; nõuab tungivalt, et rahvusvahelised partnerid ergutaksid tihedama koostöö tegemist nende Afganistani partneritega ja nende suuremat kaasamist;

48. toetab Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevust, et tagada vastutus väidetavalt alates 2003. aasta maist toime pandud sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude eest;

49. on mures üha arvukamate ja vägivaldsemate tahtlike tervishoiuasutuste ja tervishoiutöötajate vastaste rünnakute ja tsiviiltaristute ründamise pärast; nõuab tungivalt, et kõik osapooled austaksid rahvusvahelistest inimõigustealastest õigusaktidest ja rahvusvahelisest humanitaarõigusest tulenevat kohustust takistada tsiviilisikute ja tsiviiltaristute ründamist;

50. kutsub Afganistani valitsust üles kehtestama viivitamata moratooriumi surmanuhtluse kasutamisele, mis oleks esimene samm surmanuhtluse kaotamise suunas;

Areng ja kaubandus

51. tunnistab, et Afganistanile antava ELi abi lõppeesmärk on riigi ökoloogilisse, sotsiaalsesse ja majandusabisse panustades aidata nende valitsusel ja majandusel kaotada vaesus, saavutada sõltumatus ja majanduskasv sisemise arengu ja piirkondliku koostöö, väliskaubanduse ja kestlike avaliku sektori investeeringute kaudu ning kaotada ülemäärane sõltuvus välisabist;

52. märgib, et Afganistan on üks maailma suurimaid humanitaarabi saajaid ja ELi institutsioonid eraldasid aastatel 2002–2016 Afganistanile abi 3,6 miljardi eurot väärtuses; peab kahetsusväärseks asjaolu, et vaesuses elavate afgaanide osakaal on tõusnud 2012. aasta 38 %-lt 55 %-ni 2017. aastal ning juhib tähelepanu asjaolule, et seoses rahvusvaheliste julgeolekuabijõudude vähendamise, sellega kaasneva rahvusvahelise tagastamatu abi vähenemise ja halveneva julgeolekuolukorraga on alates 2014. aastast riigi majanduskasv olnud aeglane;

Kolmapäev, 13. märts 2019

53. rõhutab, et selleks, et teha tööd riigis rahu ja stabiilsuse saavutamiseks, tuleb vähendada kõrget töötuse määra ja võidelda vaesuse vastu;

54. rõhutab, et selleks, et hoida ära noorte meeste värbamist Talibani ja teistesse mässuliste võrgustikesse, on vaja rohkem muid tööhõivevõimalusi peale põllumajanduses ja valitsussektoris töötamise;

55. väljendab heameelt selle üle, et Afganistani valitsus võttis 2016. aastal vastu Afganistani rahu ja arengu riikliku raamistiku (ANPDF) ning iseseisvat toimetulekut toetava vastastikuse vastutuse raamistiku (SMAF); kutsub ELi ja selle liikmesriike üles jätkama arengu tõhususe põhimõtet järgides partnerlus- ja arengukoostöölepingu kaudu Afganistani enda arenguprioriteetide toetamist;

56. kutsub liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning komisjoni üles konkreetsete kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete näitajate põhjal korrapäraselt hindama kõiki ELi meetmeid Afganistanis, eriti arenguabi, hea valitsemistava (sealhulgas kohtute), inimõiguste austamise ja julgeoleku valdkonnas; nõuab sellega seoses samuti, et hinnataks ELi meetmete suhtelist mõju üldisele olukorrale riigis ning ELi osalejate ja teiste rahvusvaheliste missioonide ja meetmete vahelise koordineerimise ja koostöö taset, ning et tulemused ja soovitusel avalikustataks ja esitataks Euroopa Parlamendile;

57. peab kahetsusväärseks asjaolu, et väga suurte välisabi süstide mõju on olnud tagasihoidlik; palub Euroopa Kontrollikojal koostada eriaruanne ELi poolt Afganistanile viimase kümnendi jooksul antud abi tulemuslikkuse kohta;

58. soovib ELil ja teistel Afganistani arendamisse kaasatud rahvusvahelistel organisatsioonidel teha koostööd Afganistani meediaga, et tagada arengualaste jõupingutuste, nende allikate, eesmärkide ja mõju strateegiline edastamine Afganistani rahvale;

59. tuletab meelde, et praegu on Afganistanis puudus tsiviileksperdistest; õhutab ELi ja liikmesriike võtma tööle ja koolitama nõuetekohaselt tsiviileksperthe, et abistada ja koolitada Afganistani ametnikke ja kohalikke elanikke majandusarengu ja uimastitevastase võitluse seisukohalt olulistel valdkondades;

60. rõhutab vajadust toetada Afganistani haridussüsteemi, et suurendada igal haridustasemel õppivate laste arvu;

61. väljendab heameelt selle üle, et kooliskäijate (kellest 39 % on tütarlapsed) arv on 2001. aastaga võrreldes kasvanud kümme korda;

62. nõuab tungivalt erilise tähelepanu pööramist noortele, ja nõuab selliste programmide nagu Erasmus+ ja „Horisont 2020“ täielikku kasutamist, et luua sidemeid haridusasutuste, akadeemiliste ringkondade, teadussektorite ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) vahel;

63. toetab ELi ja liikmesriikide meetmeid panustamiseks Afganistani Ülesehitamise Usaldusfondi, mida juhivad ühiselt Maailmapank ja Afganistani rahandusministeerium ning mille eesmärk on pakkuda elutähtsaid põhiteenuseid, eeskätt tervishoiu ja hariduse valdkonnas;

64. väljendab heameelt Afganistani ühinemise üle Maaailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO) 2016. aastal ning tunnustab kaubavahetuse ja välismaiste otseinvesteeringute lisaväärtust Afganistani tuleviku jaoks; tunnistab WTO liikmeksõleku võimalikku positiivset mõju Afganistani maailmamajandusse lõimimisel;

65. märgib, et pärast riigi ühinemist WTOga 2016. aastal, mis tihendas Afganistani sidemeid maailmamajandusega, andis EL Afganistanile tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu ELi turule, kuid tunnistab, et selleks, et erasektor saaks seda korda ära kasutada ja nõnda sektorisest arengut kiirendada, on vaja täiendavaid konkreetseid meetmeid;

Kolmapäev, 13. märts 2019

66. rõhutab, et Afganistani ametivõimud peaksid töötama välja kestliku majandusmudeli, mille keskmes oleks ümberjagamise põhimõte; kutsub ELi üles toetama Afganistani keskkonnavalast arengut ja energiasüsteemide üleminekut, kuna puhast ja säästvat energiat käsitlevad sätted on hädavajalikud selleks, et kiirendada kestliku arengu eesmärkide täitmist;

67. toonitab vajadust teha rohkem, et suurendada valitsusasutuste suutlikkust sõnastada ja rakendada kaubandusstrateegiaid ja -poliitikat ning parandada kaupade piiriülest liikumist ja nende kvaliteeti nii, et see vastaks rahvusvahelistele nõuetele;

68. nõuab ELis asuvate äriühingute ja Afganistani erasektori ettevõtjate vaheliste suhete tõhustamist; ergutab looma väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arenguks soodsaid tingimusi;

69. toetab ja tervitab kõiki ELi, üksikute liikmesriikide või mis tahes rahvusvahelise üldsuse liikme käivitavaid arenguprogramme, mille eesmärk on aidata väikeettevõtete omanikel ja ettevõtjatel tulla toime õigusabikulude, normide ja muude tootmist takistavate asjaoludega, mis vastasel juhul pärsiksid ettevõtete turule sisenemist ja/või turul kasvamist;

70. tunnistab, et Afganistani maavarade varud annavad riigile majandusliku võimaluse tekitada tulu ja töökohti; märgib, et Hiina on ilmutanud huvi selliste varude ja eelkõige haruldaste muldmetallide vastu;

Ränne

71. tunnistab, et ränne on jätkuvalt probleem nii Afganistani kui ka selle naaberriikide ja ELi liikmesriikide jaoks; väljendab muret enneolematult suure arvu peamiselt Pakistanist ja Iraanist tagasi pöörduvate ja vähemal määral Euroopast tagasi pöörduvate rändajate pärast; tunnistab, et pagulaste ja sisepõgenikega seotud probleeme on põhjustanud Afganistani mässuliste rühmitustest lähtuva vägivalda oht ning ka majanduslikud ja keskkonnategurid; rõhutab, et ELi ja rahvusvahelise kogukonna tegevuses tuleks keskenduda massilise rände süvapõhjuste kõrvaldamisele; tunnustab Afganistani riiklikku tagasipöördumise haldamise strateegiat; väljendab samas muret selle pärast, et Afganistani ametivõimudel puudub alaline integratsioonipoliitika praeguste tagasipöördujate haldamiseks; on veendunud, et tagasipöördujate ja eriti laste (kellele tuleb tagada alg- ja keskkariduse kättesaadavus) ühiskonda taasloomine on ülioluline selleks, et tagada riigis stabiilsus ja et tagasipöördunute suhtes ei rakendataks tagasipöördumismenetluste käigus sundi ega vägivalda;

72. toonitab, et ÜRO humanitaarasjade koordinatsioonibüroo (OCHA) sõnul vajab Afganistanis humanitaarabi 5,5 miljonit inimest, sealhulgas konfliktide või põua tõttu sisepõgenikuks muutunud isikud, ning rõhutab, et riigi põhja- ja lääneosas on põua tõttu pidanud kodudest lahkuma üle 250 000 elaniku; märgib, et humanitaarabi kava on ainult 33,5 % ulatuses rahastamisega kaetud ning seepärast nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid jõulisemalt tegutseksid peamiste humanitaarprobleemide lahendamiseks ja põhivajaduste rahuldamiseks ning pööraksid erilist tähelepanu kaitsetumatele inimestele, sealhulgas neile, kes asuvad raskelt ligipääsetavates piirkondades;

73. peab kahetsusväärseks, et kuigi partnerlus- ja arengukoostöölepingu artikli 28 lõikes 4 on sätestatud, et osalised peaksid sõlmima tagasivõtulepingu, ei ole sõlmitud ametlikku lepingut, vaid ainult mitteametlik kokkulepe „Afganistani ja ELi ühised edasised sammud“ (seoses migratsiooniküsimustega); peab oluliseks, et kõik tagasivõtulepingud oleksid ametlikud, et tagada demokraatlik aruandekohustus; peab kahetsusväärseks demokraatliku ja parlamentaarse kontrolli puudumist nimetatud kokkuleppe („Ühised edasised sammud“) sõlmimise üle ning rõhutab, kui oluline on jätkata dialoogi kõigi asjaosalistega, et leida Afganistani pagulaste probleemi piirkondlikule mõõtmele kestlik lahendus;

74. väljendab kahetsust Afganistani rändelaine, eriti haritud inimeste ja noorte rände pärast läände, mille on tinginud väljavaadete puudumine riigis; toonib Pakistanis ja Iraanis välja makstud ELi toetust Afganistani väljarändajate elu parandamiseks; kutsub nimetatud riike üles neid isikuid mitte riigist välja saatma, kuna sellel oleks väga halb mõju Afganistani stabiilsusele ja majandusele; nõuab tungivalt, et põgenike koju tagasipöördumine peab toimuma ohutult, korrektselt ja vabatahtlikult;

Kolmapäev, 13. märts 2019

75. avaldab komisjonile tunnustust 2016. aastal alanud suurprojekti eest tagasipöörduvate rändajate paremaks taasloomiseks Afganistani, Bangladeshi ja Pakistani, mille tarvis on konkreetselt Afganistani jaoks aastateks 2016–2020 eraldatud 72 miljonit eurot;

76. rõhutab, et ELi arenguabi Afganistanile ei tohiks keskenduda üksnes rände ja piirihalduse valdkonna eesmärkidele, ning on seisukohal, et arenguabi peaks tulemuslikult tegelema rände algpõhjustega;

Valdkondlik koostöö

77. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks iga valdkonna terviklikud strateegiad, et tagada ulatuslik areng Afganistaniga tehtava koostöö kõigis valdkondades;

78. nõuab jõupingutusi, et kasutada hästi ära ELi kogemused suutlikkuse suurendamisel ning avaliku halduse ja avaliku teenistuse reformimisel; rõhutab, et on vaja kiiresti parandada valitsemist maksustamise valdkonnas; nõuab vabaihenduste toetamist, austades täielikult nende erinevat etnilist, religioosset, sotsiaalset või poliitilist tausta;

79. toonitab, et põllumajandus annab 50 % Afganistani elanikkonna sissetulekust ja ühe neljandiku Afganistani SKPst; märgib, et EL on otsustanud kulutada aastatel 2014–2020 arendusprojektidele maapiirkondades 1,4 miljardit eurot; märgib lisaks, et need projektid on üliolulised, tagamaks et põllumajandustootjad ei hakkaks tegelema varimajandusega;

80. märgib, et 80 % Afganistani elanikkonnast on seotud üksnes elatust andva põllumajandusega rasketes looduslikes tingimustes ja viletsaid niisutusmeetodeid kasutades; toetab suuremaid pingutusi toiduga kindlustatuse tagamiseks;

81. võtab murega teadmiseks praeguse põua Afganistanis, mis on mitme aastakümne rängim ning ohustab inimesi, kariloomi ja põllumajandust; on lisaks mures sagedaste loodusõnnetuste pärast, nagu äkktulvad, maavärinad, maalihked ja karmid talved;

82. märgib murega, et põllumajandussaaduste, näiteks nisu kahjustamine võib tuua kaasa ümberasumise, vaesuse, nälja ja mõnel juhul siirdumise mustale turule, ning et kolm miljonit inimest on äärmiselt suures toiduga kindlustamatuse ja elatusvahenditest ilmajäämise ohus;

83. tunnistab, et toiduainete töötlemise väärtusahela praegusest suurema osa tagasi Afganistani toomine võiks suurendada perekondade sissetulekuid, parandada toiduga kindlustatust, alandada kulusid toidule ja pakkuda rohkem tööhõivevõimalusi;

84. ergutab ELi jätkama jõupingutusi tervishoiu parandamiseks Afganistanis ning rõhutab, kui oluline on kõigi inimeste ja eelkõige haiguste eriti vastuvõtlike isikute, näiteks laste vaktsineerimine;

85. väljendab heameelt selle üle, et esmaste tervishoiuteenuste kättesaadavus on suurenenud 9 %-lt rohkem kui 57 %-le ja oodatav eluiga on tõusnud 44-lt aastalt 60-le ning et see edu sai võimalikuks tänu ELi, üksikute liikmesriikide ja rahvusvahelise üldsuse abile; tunnistab neid saavutusi arvesse võttes vajadust teha veelgi rohkem, et jätkuvalt tõsta oodatavat eluiga ning vähendada sünnitavate naiste ja väikelaste suremust;

86. mõistab teravalt hukka korruptsiooni Afganistani tervishoiusüsteemis, mille üheks näiteks on ebaseaduslike ravimite importimine, ning nõuab, et EL avaldaks jätkuvalt Afganistani valitsusele survet, et see teeks rohkem ära korruptsiooni tõkestamiseks;

Kolmapäev, 13. märts 2019

87. kinnitab vajadust koolitatud meditsiinitöötajate järele Afganistanis ning ergutab ELi ja selle liikmesriike tooma jätkuvalt sisse meditsiinitöotajaid kohalike arstide ja meedikute koolitamiseks;

88. märgib, et inimkaubandus ja rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine toob kahju kõigile osapooltele ja eeskätt Afganistani ühiskonnale; nõuab kehtivate lepingute kiiret rakendamist, sealhulgas teabe vahetamist, et lõhkuda hargmaised kuritegelikud võrgustikud, mis saavad kasu ebastabiilsusest ja nõrkadest institutsioonidest;

Partnerlus- ja arengukoostöölepingu rakendamine

89. väljendab heameelt partnerlus- ja arengukoostöölepingu kui esimese ELi ja Afganistani vahelise lepingulise suhte üle;

90. märgib, et partnerlus- ja arengukoostööleping loob aluse suhete arendamisele sellistes eri valdkondades nagu õigusriik, tervishoid, maaelu areng, haridus, teadus ja tehnoloogia, korruptsioonivastane võitlus, rahapesu, terrorismi rahastamine, organiseeritud kuritegevus ja uimastid, ränne, tuumajulgeolek, massihävitusrelvade leviku tõkestamine ja kliimamuutused;

91. väljendab heameelt ühiste koostööorganite loomise üle täidesaatval tasandil ja peab eriti oluliseks korrapäraseid poliitilisi dialooge, sealhulgas inimõiguste, eriti naiste ja laste õiguste kui kõnealuse lepingu oluliste osade üle, ning probleemide lahendamiseks ja partnerlust tugevdavate võimaluste loomiseks;

92. väljendab muret selle pärast, et partnerlus- ja arengukoostöölepingus puuduvad sätted selle rakendamise parlamentaarse ühiskontrolli kohta; toetab Euroopa Parlamendi, liikmesriikide parlamentide ja Afganistani parlamendi rolli partnerlus- ja arengukoostöölepingu rakendamise järelevalves;

93. võtab teadmiseks, et EL asendas alates 2017. aasta septembrist kooskõlas ELi välis teenistuse struktuuriga ELi eriesindaja Afganistanis oma erisaadikuga;

94. kahetseb asjaolu, et nõukogu otsustas hakata lepingut ajutiselt kohaldama valdkondades, mille puhul on vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek, eelkõige parlamendi ainupädevusse kuuluva kaubavahetuse ja investeringute alase koostöö osas, selle asemel et taotleda eelnevalt juba aegsasti lepingu ratifitseerimist; on seisukohal, et see otsus on vastuolus ELi lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega ning kahjustab Euroopa Parlamendi seaduslikke õigusi ja kohustusi;

o

o o

95. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi erisaadikule Afganistanis, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Afganistani Islamivabariigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0171

Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini osalemine eu-LISA tegevuses ***

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon nõukogu otsuse eelnõu kohta ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise kokkuleppe, mis käsitleb kõnealuste riikide osalemist Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ameti töös, liidu nimel sõlmimise kohta (15832/2018 – C8-0035/2019 – 2018/0316(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/59)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (15832/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise kokkuleppe eelnõu (12367/2018),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 74, artikli 77 lõike 2 punktidele a ja b, artikli 78 lõike 2 punktile e, artikli 79 lõike 2 punktile c, artikli 82 lõike 1 punktile d, artikli 85 lõikele 1, artikli 87 lõike 2 punktile a, artikli 88 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C8-0035/2018),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 108 lõiget 7,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitusi (A8-0081/2019),
1. annab nõusoleku kokkuleppe sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Norra Kuningriigi, Islandi Vabariigi, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi valitsusele ja parlamendile.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0173

Toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuded *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta seoses toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuetega (COM(2015)0615 – C8-0387/2015 – 2015/0278(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/60)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2015)0615),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0387/2015),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 25. mai 2016. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 39,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ja tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi (A8-0188/2017),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2015)0278

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/... toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2019/882) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 303, 19.8.2016, lk 103.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 14. septembril 2017. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0347).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0174

Viisainfosüsteem ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 767/2008, määrust (EÜ) nr 810/2009, määrust (EL) 2017/2226, määrust (EL) 2016/399, määrust XX/2018 [koostalitlusvõimet käsitlev määrus] ja otsust 2004/512/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2008/633/JSK (COM(2018)0302 – C8-0185/2018 – 2018/0152(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/61)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0302),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 16 lõiget 2, artikli 77 lõike 2 punkte a, b, d ja e, artikli 78 lõike 2 punkte d, e ja g, artikli 79 lõike 2 punkte c ja d, artikli 87 lõike 2 punkti a ja artikli 88 lõike 2 punkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0185/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A8-0078/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0152

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega ~~muudetakse~~ reformitakse viisainfosüsteemi, muutes määrust (EÜ) nr 767/2008, määrust (EÜ) nr 810/2009, määrust (EL) 2017/2226, määrust (EL) 2016/399, ja määrust XX/2018 [koostalitlusvõimet käsitlev määrus] ja ~~otsust~~ ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/512/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks ja nõukogu otsus 2008/633/JSK [ME 1]

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 16 lõiget 2, artikli 77 lõike 2 punkte a, b, d ja e, artikli 78 lõike 2 punkte d, e ja g, artikli 79 lõike 2 punkte c ja d, artikli 87 lõike 2 punkti a ja artikli 88 lõike 2 punkti a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

Kolmapäev, 13. märts 2019

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Viisainfosüsteem (VIS) on loodud nõukogu otsusega 2004/512/EÜ ⁽⁴⁾ tehnoloogilise lahendusena liikmesriikide vahel viisaandmete vahetamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 767/2008 ⁽⁵⁾ on sätestatud VISi eesmärk, funktsioonid ja VISiga seotud ülesanded ning kehtestatud liikmesriikide vahel lühiajalisi viisasid käsitlevate andmete vahetamise tingimused ja kord eesmärgiga hõlbustada lühiajalise viisa taotluste läbivaatamist ja asjakohaste otsuste tegemist. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 810/2009 ⁽⁶⁾ on kehtestatud eeskirjad biomeetriliste tunnuste registreerimiseks VISis. Nõukogu otsusega 2008/633/JSK ⁽⁷⁾ on ette nähtud tingimused, mille kohaselt liikmesriikide määratud ametiasutused ja Europol saavad juurdepääsu VISile terroriaktide ja muude raskete kuritegude tõkestamise, avastamise ja uurimise eesmärgil. **VIS alustas tegevust 11. oktoobril 2011 ⁽⁸⁾ ning võeti 2011. aasta oktoobrist kuni 2016. aasta veebruarini järk-järgult kasutusele kõigis liikmesriikide konsulaatides kogu maailmas. [ME 2]**
- (2) VISi üldine eesmärk on parandada ühise viisapoliitika rakendamist, konsulaarkoostööd ning viisasid väljastavate keskasutuste vahelist konsulteerimist, lihtsustades taotlusi ja nende suhtes tehtud otsuseid käsitleva teabe vahetamist liikmesriikide vahel, eesmärgiga hõlbustada viisa taotlemise korda; vältida soodsama viisakohtlemise otsimist; hõlbustada võitlust identiteedipettusega; hõlbustada kontrolli välispiiril paiknevates piiripunktides ning liikmesriikide territooriumil; abistada kõigi selliste isikute tuvastamisel, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi; hõlbustada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 604/2013 ⁽⁹⁾ kohaldamist ja aidata kaasa mis tahes liikmesriigi sisejulgeolekut ähvardavate ohtude ärahoidmisele.
- (3) Komisjoni 6. aprilli 2016. aasta teatises „Piirivalve ja julgeoleku tugevamad ja arukamad infosüsteemid“ ⁽¹⁰⁾ on selgitatud, et ELil on vaja tugevdada ja parandada oma IT-süsteeme, andmete struktuuri ja teabevahetust piirihalduse, õiguskaitse ja terrorismivastase võitluse valdkonnas, ning rõhutatud vajadust parandada IT-süsteemide koostalitlusvõimet. Teatises on välja toodud vajadus kõrvaldada teabes, sealhulgas pikaajalist viisat omavaid kolmanda riigi kodanikke käsitlevas teabes, esinevad puudujäägid, **pidades silmas, et Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikliga 21 on ette nähtud konventsiooniosaliste antud elamislubade või pikaajaliste viisade vastastikusel tunnustamisel põhinev õigus liikuda vabalt teiste konventsiooniosaliste territooriumil kuni**

⁽¹⁾ ELT C , , lk .

⁽²⁾ ELT C , , lk .

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ Nõukogu 8. juuni 2004. aasta otsus 2004/512/EÜ viisainfosüsteemi (VIS) kehtestamise kohta (ELT L 213, 15.6.2004, lk 5).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/633/JSK, mis käsitleb liikmesriikide määratud ametiasutuste ja Europoli juurdepääsu viisainfosüsteemile (VIS) terroriaktide ja muude raskete kuritegude vältimise, avastamise ja uurimise eesmärkidel (ELT L 218, 13.8.2008, lk 129).

⁽⁸⁾ **Komisjoni 21. septembri 2011. aasta rakendusotsus 2011/636/EL, millega määratakse kindlaks kuupäev, millest alates rakendatakse esimeses piirkonnas tööle viisainfosüsteem (VIS) (ELT L 249, 27.9.2011, lk 18).**

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

⁽¹⁰⁾ COM(2016)0205.

Kolmapäev, 13. märts 2019

90 päeva 180 päeva jooksul. Seepärast viis komisjon läbi kaks uuringut: esimeses teostatavusuuringus⁽¹¹⁾ järeldati, et andmehoidla loomine oleks tehniliselt teostatav ja et VISi struktuuri kasutamine oleks parim tehniline lahendus; teises uuringus⁽¹²⁾ analüüsiti vajadust ja proportsionaalsust ja jõuti järeldusele, et oleks vajalik ja proportsionaalne laiendada VISi rakendusala nii, et see hõlmaks eespool nimetatud dokumente. [ME 3]

- (4) ~~10. juunil 2016 kiitis nõukogu heaks tegevuskava teabevahetuse ja teabehalduse edendamiseks⁽¹³⁾. Selleks et kõrvaldada puudujäägid kolmanda riigi kodanikele antud dokumente käsitlevas teabes, kutsus nõukogu komisjoni üles kaaluma liikmesriikides antud elamislubade ja pikaajaliste viisade keskse teabehoidla loomist, et säilitada teavet nende dokumentide, sealhulgas nende kehtivuse kaotamise kuupäevade ja võimaliku tühistamise kohta. Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikliga 21 on ette nähtud konventsiooniosaliste antud elamislubade või pikaajaliste viisade vastastikusel tunnustamisel põhinev õigus liikuda vabalt teiste konventsiooniosaliste territooriumil kuni 90 päeva 180 päeva jooksul. [ME 4]~~
- (5) ~~Nõukogu 9. juuni 2017. aasta järeldustes, milles käsitletakse edasisi samme teabevahetuse parandamiseks ja ELi infosüsteemide koostalitlusvõime tagamiseks⁽¹⁴⁾, tõdes nõukogu, et piirihalduse ja õiguskaitse eesmärgil võib vaja minna uusi meetmeid pikaajalise viisa ja elamisloa omanike piiriületustega seotud teabes esinevate puudujääkide kaotamiseks. Nõukogu kutsus komisjoni üles korraldama esmajärjekorras teostatavusuuringu sellise keskse ELi andmehoidla loomiseks, mis sisaldab teavet pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta. Komisjon korraldas kaks uuringut: esimeses teostatavusuuringus⁽¹⁵⁾ järeldati, et andmehoidla loomine oleks tehniliselt teostatav ja et VISi struktuuri kasutamine oleks parim tehniline lahendus; teises uuringus⁽¹⁶⁾ analüüsiti vajadust ja proportsionaalsust ja jõuti järeldusele, et oleks vajalik ja proportsionaalne laiendada VISi rakendusala nii, et see hõlmaks eespool nimetatud dokumente. [ME 5]~~
- (6) Komisjoni 27. septembri 2017. aasta teatistes „Euroopa rände tegevuskava elluviimise kohta“⁽¹⁷⁾ märgiti, et ELi ühine viisapoliitika ei ole mitte ainult turismi ja ettevõtluse hõlbustamise nurgakivi, vaid ka ülimalt oluline vahend, mille abil vältida julgeolekuriske ja ELi suunduva ebaseadusliku rändega seotud riske. Teatistes tõdeti, et ühist viisapoliitikat tuleb rohkem kohandada olemasolevatele probleemidele reageerimiseks, võttes arvesse uusi IT-lahendusi ning tagades tasakaalu hõlpsama viisaga reisimise hüvede ning parema rände-, julgeoleku- ja piirihalduse vahel. Teatistes on märgitud, et VISi õigusraamistik vaadatakse läbi, et täiustada viisataotluste menetlemist, sealhulgas seoses isikuandmete kaitsesega seotud aspektide ja õiguskaitseasutuste juurdepääsuga, laiendada VISi kasutamist uutele andmekategooriatele ja andmete kasutamise viisidele ning kasutada maksimaalselt ära koostalituse vahendeid.
- (7) Komisjoni 14. märtsi 2018. aasta teatistes „Ühise viisapoliitika kohandamine uute väljakutsetega toimetulekuks“⁽¹⁸⁾ kinnitati taas, et VISi õigusraamistik vaadatakse läbi infosüsteemide koostalitlusvõimet käsitleva laiemal arutelu raames.

⁽¹¹⁾ „Integrated Border Management (IBM) – Feasibility Study to include in a repository documents for Long-Stay visas, Residence and Local Border Traffic Permits“ (2017).

⁽¹²⁾ „Legal analysis on the necessity and proportionality of extending the scope of the Visa Information System (VIS) to include data on long stay visas and residence documents“ (2018).

⁽¹³⁾ Tegevuskava teabevahetuse ja teabehalduse, sealhulgas koostalitlusvõime lahenduste edendamiseks justitiis- ja siseküsimuste valdkonnas (9368/1/16 REV 1).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu järeldused, milles käsitletakse edasisi samme teabevahetuse parandamiseks ja ELi infosüsteemide koostalitlusvõime tagamiseks (10151/17).

⁽¹⁵⁾ „Integrated Border Management (IBM) – Feasibility Study to include in a repository documents for Long-Stay visas, Residence and Local Border Traffic Permits“ (2017).

⁽¹⁶⁾ „Legal analysis on the necessity and proportionality of extending the scope of the Visa Information System (VIS) to include data on long stay visas and residence documents“ (2018).

⁽¹⁷⁾ COM(2017)0558, lk 15.

⁽¹⁸⁾ COM(2018)0251.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (8) Kui võeti vastu määrus (EÜ) nr 810/2009, tõdeti, et alla 12-aastastelt lastelt isikusamasuse tuvastamiseks ja isiku kontrollimiseks sõrmejälgede võtmise piisava usaldusväärsuse küsimust, eelkõige seda, kuidas sõrmejäljed vanusega muutuvad, tuleb käsitleda hilisemas etapis, tuginedes seejuures komisjoni ülesandel tehtava uuringu tulemustele. Teadusuuringute Ühiskeskus jõudis 2013. aastal korraldatud uuringu⁽¹⁹⁾ tulemusel järeldusele, et 6–12-aastaseid lapsi on võimalik sõrmejälgede abil rahuldava täpsusega tuvastada teatavatel tingimustel. Seda järeldust kinnitas 2017. aasta detsembris teine uuring,⁽²⁰⁾ milles anti lisateavet mõju kohta, mida vananemine sõrmejälgede kvaliteedile avaldab. Seda aluseks võttes korraldas komisjon 2017. aastal veel ühe uuringu, et koguda teavet viisamenetluses lastelt sõrmejälgede võtmise vanuse alampiiri 6 aastale alandamise vajaduse ja proportsionaalsuse kohta. Uuringus⁽²¹⁾ leiti, et sõrmejälgede võtmise vanuse alampiiri alandamine aitaks paremini saavutada VISi eesmärgi, eriti seoses pettusevastase võitluse ja välispiiril asuvates piiripunktides kontrolli hõlbustamisega, ning võiks tuua täiendavat kasu, tugedades laste õiguste kuritarvitamise ärahoidmist ja sellevastast võitlust, eelkõige võimaldades kontrollida selliste kolmanda riigi kodanikust laste isikusamasust, kes on leitud Schengeni territooriumil olukorras, kus nende õigusi on võib-olla või kindlasti rikutud (nt inimkaubanduse lapsohvrid, kadunud lapsed ja varjupaika taotlejad saatjata alaealised). ***Samal ajal on eriti haavatav rühm lapsed ja teatavat liiki andmete, näiteks nende sõrmejälgede kogumisel tuleks kohaldada rangemaid kaitsemeetmeid ja selliste eesmärkide piiramist, milleks neid andmeid võib kasutada olukordades, kus see on lapse parimates huvides, sealhulgas andmete säilitamise aja piiramise kaudu. Teises uuringus tehti kindlaks ka üle 70-aastaste isikute sõrmejälgede madal kvaliteet ja keskmine täpsus. Komisjon ja liikmesriigid peaksid tegema koostööd parimate tavade vahetamisel ja kõnealuste puuduste kõrvaldamisel.*** [ME 6]
- (9) Liikmesriigid peavad kõigi käesolevas määruses sätestatud menetluste puhul esmatähtsaks lapse parimaid huvisid. Lapse heaolu, ohutust ja turvalisust ning tema seisukohti võetakse arvesse vastavalt tema vanusele ja küpsusele. VIS on eriti asjakohane, kui esineb oht, et laps on inimkaubanduse ohver.
- (10) VISis peaks töötleva lühiajalise viisa taotleja esitatud isikuandmeid, et hinnata, kas taotleja sisenemine liitu võiks kujutada endast liidus ohtu avalikule julgeolekule või rahvatervisele, samuti temaga seonduva ebaseadusliku rände ohtu. Nende kolmanda riigi kodanike puhul, kes on saanud pikaajalise viisa või elamisloa, peaks kontroll piirduma sellega, et hinnatakse dokumendi kasutaja identiteeti, pikaajalise viisa või elamisloa autentsust ja kehtivsaega ning seda, kas kolmanda riigi kodaniku sisenemine liitu võiks kujutada endast liidus ohtu avalikule julgeolekule või rahvatervisele. Kontroll ei tohiks sekkuda mis tahes otsusesse pikaajaliste viisade või elamislubade kohta. [ME 7]
- (11) Selliseid riske ei ole võimalik hinnata, töötlemata isikuandmeid, mis on seotud isiku identiteediga, reisidokumendiga, võimaliku sponsoriga, või kui taotleja on alaealine, vastutava isiku identiteediga. Kõiki taotluses esitatud isikuandmeid tuleks võrrelda Schengeni infosüsteemi (SIS), viisainfosüsteemi (VIS), Europoli andmete, Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasi, riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, Eurodaci, ECRIS-TCN-süsteemi, kui tegemist on terrorikuritegude või muude raskete kuritegudega seotud süüdimõistva kohtuotsusega, ja/või Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasi (Interpol TDAWN) kirjetega, failide ja hoiatusteadetega või jälgimisnimekirjade või ETIASe jälgimisnimekirja või konkreetsete ohunäitajatega. Võrdlemiseks ei tohiks kasutada muid isikuandmete kategooriaid peale nende, mis on juba esitatud infosüsteemides, kuhu päring esitatakse, jälgimisnimekirjas või konkreetsetes ohunäitajates. [ME 8]
- (12) ELi infosüsteemide koostalitlusvõime loodi [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva määrusega (EL) XX], ~~mis ei~~ **kõnealused ELi infosüsteemid ja nende andmed täiendaksid üksteist**, et parandada välispiiride haldamist, aidata kaasa ebaseadusliku rände tõkestamisele ja sellevastasele võitlusele ning tagada turvalisusjulgeoleku kõrge tase liidu

⁽¹⁹⁾ Fingerprint Recognition for Children (2013 – EUR 26193).

⁽²⁰⁾ „Automatic fingerprint recognition: from children to elderly“ (2018 – JRC).

⁽²¹⁾ „Feasibility and implications of lowering the fingerprinting age for children and on storing a scanned copy of the visa applicant's travel document in the Visa Information System (VIS)“ (2018).

Kolmapäev, 13. märts 2019

vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, sealhulgas säilitada avalik julgeolek ja avalik kord ning kindlustada julgeolek liikmesriikide territooriumidel. [ME 9. Muudatusettepanekut kohaldatakse kogu teksti ulatuses]

- (13) ELi infosüsteemide koostalitlus peaks võimaldama süsteemidel ~~üksteist täiendada~~, et lihtsustada isikute õiget tuvastamist, aidata võidelda identiteedipettusega, parandada ja ühtlustada ELi infosüsteemide andmekvaliteedi nõudeid, hõlbustada olemasolevate ja ~~loodavate~~ ELi infosüsteemide tehnilist ja operatiivset rakendamist liikmesriikides, ~~tugevdada~~ **ühtlustada** ja lihtsustada asjaomaseid ELi infosüsteemide reguleerivaid andmeturbe- ja andmekaitsemeetmeid, lihtsustada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile, VISile, [ETIASele] ja Eurodacile õiguskaitse eesmärgil antavat **kontrollitavat** juurdepääsu ning toetada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, VISi, [ETIASe], Eurodaci, SISI ja [ECRIS-TCN-süsteemi] eesmärkide saavutamist. [ME 10]
- (14) Koostalitluse komponendid hõlmavad riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, VISi, [ETIASi], Eurodaci, SISI ja [ECRIS-TCN-süsteemi] ning Europoli andmeid, et võimaldada nendest päringute tegemist samaaegselt eespool nimetatud ELi infosüsteemidest tehtavate päringutega, mistõttu on asjakohane kasutada neid komponente automaatse kontrolli eesmärgil ja VISile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu saamiseks. Sel otstarbel tuleks kasutada Euroopa otsinguportaali, et tagada kiire, sujuv, tõhus, süstemaatiline ja kontrollitud juurdepääs ülesannete täitmiseks vajalikele ELi infosüsteemidele, Europoli andmetele ja Interpoli andmebaasidele kooskõlas vastavate juurdepääsuõigustega ning toetada VISi eesmärkide saavutamist. [ME 11]
- (15) Võrdlemine teiste andmebaasidega peaks olema automaatne. Kui võrdlemise teel tehakse kindlaks kokkulangevus (päringutabamus) taotluses esitatud isikuandmete või nende kombinatsiooni ning eespool nimetatud infosüsteemides olevates kirjetes, failides või hoiatusteadetes või jälgimisnimekirjas esitatud isikuandmete vahel, peaks **juhul, kui VIS ei saa päringutabamust automaatselt kinnitada**, vastutava asutuse töötaja teostama taotluse automatiseerimata menetlemise. **Sõltuvalt päringutabamuse andnud andmete liigist peaks päringutabamust hindama kas konsulaat või riiklik ühtne kontaktpunkt, mille puhul viimane peaks vastutama selliste päringutabamuste eest, mis on saadud eelkõige õiguskaitseasutuste andmebaasides või süsteemides.** Vastutava asutuse hinnangu põhjal tuleks teha otsus, kas lühiajaline viisa anda või mitte. [ME 12]
- (16) Lühiajalise viisa taotluse tagasilükkamine ei tohiks põhineda ainult taotluses esitatud isikuandmete automaatsel töötlemisel.
- (17) Taotlejatel, kelle lühiajalise viisa taotlus on tagasi lükatud VISi töötlemisest tuleneva teabe põhjal, peaks olema õigus esitada kaebus. Kaebus tuleks esitada taotluse kohta otsuse teinud liikmesriigis kooskõlas selle liikmesriigi õigusaktidega. Tuleks kohaldada määruses (EÜ) nr 767/2008 kaebuste suhtes sätestatud kaitsemeetmeid ja norme.
- (18) Lühiajalise viisa taotluse toimiku analüüsimisel tuleks kasutada konkreetseid ohunäitajaid, mis kajastavad eelnevalt kindlaks määratud julgeolekuohtu, ebaseadusliku sisserände ohtu või ~~ohtu rahvatervisele~~ **suurt epideemiaohtu**. Konkreetsete ohunäitajate kindlaksmääramisel kasutatavad kriteeriumid ei tohiks mingil juhul põhineda üksnes taotleja sool või vanusel. Need ei või mingil juhul põhineda teabel, mis paljastab isiku rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetilised omadused, keele, poliitilised või muud seisukohad, usutunnistuse või veendumused, ametiühingusse kuulumise, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude või seksuaalse sättumuse. [ME 13]
- (19) Kuna pidevalt kerkivad esile uued ~~juulgeolekuohud~~ **juulgeolekuriskid**, ebaseadusliku rände muustrid ja ~~rahvatervist ähvardavad ohud~~ **suured epideemiaohud**, tuleb neile vastu seista tõhusate vastumeetmete ja tänapäevaste vahenditega. Kuna need vahendid hõlmavad suures mahus isikuandmete töötlemist, tuleks kehtestada sellised kaitsemeetmed, millega piiratakse era- ja perekonnaelu austamise ning isikuandmete kaitse õigusesse sekkumist ainult sel määral, mil see on vajalik **ja proportsionaalne** demokraatliku ühiskonna toimimiseks. [ME 14]
- (20) Tuleks tagada, et lühiajalise viisa taotlejate või lühiajalise viisa või elamisloa saanud kolmanda riigi kodanike suhtes kohaldatakse vähemalt samaväärset kontrolli kui viisanõudest vabastatud kolmanda riigi kodanike suhtes. Selleks koostatakse ka jälgimisnimekiri, mis sisaldab teavet isikute kohta, keda kahtlustatakse terroriakti või muu raske

Kolmapäev, 13. märts 2019

kuriteo toimepanemises või kelle puhul on faktilisi tõendeid või põhjendatult alust arvata, et nad panevad toime terroriakti või muu raske kuriteo; jälgimisnimekirja tuleks kasutada ka nende kolmanda riigi kodanike kategooriate kontrollimisel.

- (21) Selleks et täita Schengeni konventsioonist tulenevaid kohustusi, peaksid rahvusvahelised vedajad suutma kontrollida, kas lühiajalist viisat, pikaajalist viisat või elamisluba omavatel kolmanda riigi kodanikel on nõutavad kehtivad reisidokumendid, **saates VISi päringu**. Kontrolli otstarbel tuleks kord päevas teha VISi andmetest väljavõtte eraldi andmebaasi, mis on ette nähtud ainult andmetega tutvumiseks ja milles saab teha väljavõtte vähimatest vajalikest andmetest, et teha päring, mis annab vastuse, kas kõik on korras või mitte („OK“ / „NOT OK“). **Toimik ise ei tohiks olla vedajatele kättesaadav. Tehniliste kirjeldustega VISile juurdepääsu saamiseks vedajate võrguvärava kaudu tuleks võimalikult suures ulatuses piirata reisijate veole ja vedajatele avalduvat mõju. Selleks tuleks kaaluda integreerimist riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi ning ETIASega.** [ME 15]
- (21a) **Selleks et piirata käesolevas määruses sätestatud kohustuste mõju rahvusvahelistele vedajatele, kes veavad reisijate rühmi bussiga, tuleks teha kättesaadavaks kasutajasõbralik mobiilne lahendus.** [ME 16]
- (21b) **Kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse kohaldamise algust peaks komisjon bussitransporti käsitlevate VISi sätete kohaldamise eesmärgil hindama konventsiooni (millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta) artiklis 26 osutatud sätete asjakohasust, ühilduvust ja sidusust. Arvesse tuleks võtta bussitranspordi hiljutisi arengusuundi. Tuleks kaaluda vajadust muuta bussitransporti käsitlevaid sätteid, millele on osutatud nimetatud konventsiooni artiklis 26 või käesolevas määruses.** [ME 17]
- (22) Käesolevas määruses tuleks kindlaks määrata liikmesriikide asutused, kes võivad kasutada VISi pikaajalisi viisasid ja elamislube käsitlevate andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks või päringute tegemiseks VISis selle kategooria dokumentide ja nende omanike puhul ette nähtud konkreetsetel eesmärkidel ning kõnealuste asutuste ülesannete täitmiseks vajalikus ulatuses.
- (23) Igasugune pikaajalisi viisasid ja elamislube käsitlevate VISi andmete töötlemine peaks olema proportsionaalne taotletavate eesmärkidega ja vajalik pädevate ametiasutuste ülesannete täitmiseks. Pädevad asutused peaksid VISi kasutamisel tagama nende isikute inimväärikuse ja puutumatuse austamise, kelle kohta soovitakse andmeid saada, ning nad ei tohiks diskrimineerida isikuid soo, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude seisukohtade, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.
- (23a) **Biomeetrilised andmed, mis käesoleva määruse tähenduses on sõrmejäljed ja näokujutised, on ainulaadsed ja seega isiku tuvastamiseks palju usaldusväärsemad kui tähtnumbrilised andmed. Biomeetrilised andmed on aga siiski tundlikud isikuandmed. Käesolevas määruses sätestatakse alus ja kaitsemeetmed selliste andmete töötlemiseks asjaomaste isikute kordumatu tuvastamise eesmärgil.** [ME 18]
- (24) On oluline, et õiguskaitseasutused saaksid terroriaktide ja muude raskete kuritegude vastu võitlemisega seotud ülesannete täitmiseks kõige ajakohasemat teavet. Liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli VISile juurdepääs on ette nähtud nõukogu otsusega 2008/633/JSK. Kõnealuse otsuse sisu tuleks integreerida VISi määramisesse, et viia see kooskõlla kehtiva aluslepingute raamistikuga.
- (25) Õiguskaitse eesmärgil VISi andmetele juurdepääsust on juba olnud kasu vägivaldselt surnud isikute tuvastamisel või need on uurijatel aidanud teha märkimisväärsed edusamme inimkaubanduse, terrorismi ja ebaseadusliku uimastikaubanduse juhtumite uurimisel. Seepärast peaksid VISis sisalduvad pikaajalise viibimisega seotud andmed olema käesolevas määruses sätestatud tingimustel kättesaadavad liikmesriikide määratud asutustele ja Euroopa Politseiametile (Europol).
- (26) Europolil on suur roll liikmesriikide piiriülese kuritegevuse uurimisega tegelevate ametiasutuste vahelises koostöös, sest ta toetab kuritegevuse tõkestamist, analüüsimist ja uurimist terves liidus. Sätted, mis praegu reguleerivad seda,

Kolmapäev, 13. märts 2019

kuidas Europol saab oma ülesannete täitmise raames juurdepääsu VISile, tuleks kodifitseerida ja ühtlustada, võttes arvesse ka hiljutisi muudatusi õigusraamistiku moodustavates õigusaktides, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/794 ⁽²²⁾.

- (27) Juurdepääs VISile terroriaktide ja muude raskete kuritegude tõkestamise, avastamise või uurimise eesmärgil kujutab endast sekkumist nende isikute era- ja perekonnaelu austamise ja isikuandmete kaitsega seotud põhiõigustesse, kelle isikuandmeid VISis töödeldakse. Kõik sellised sekkumised peavad olema kooskõlas õigusnormidega, mis tuleb sõnastada piisavalt täpselt, et isikud saaksid kohandada oma käitumist, ning mis peavad kaitsma isikuid omavoli eest ja määrama piisavalt täpselt kindlaks pädevatele asutustele antava kaalutusõiguse ulatuse ja selle kasutamise korra. Demokraatlikus ühiskonnas peavad kõik sellised sekkumised olema vajalikud õigustatud ja proportsionaalse huvi kaitsmiseks ning proportsionaalsed õiguspärase eesmärgiga, mida tahetakse saavutada.
- (28) [Koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva määrusega (EL) 2018/XX] on ette nähtud, et liikmesriigi politseiasutus, kellele on siseriiklike seadusandlike meetmetega antud asjaomased volitused, võib isiku tuvastada selle isiku isikusamasuse kontrolli käigus saadud biomeetrilisi andmeid kasutades. Siiski võib esineda spetsiifilisi olukordi, kui isiku tuvastamine on vajalik selle isiku enda huvides. Need hõlmavad olukordi, kui isik on leitud pärast seda, kui ta on kadunuks tunnistatud, röövitud või kui on kindlaks tehtud, et ta on langenud inimkaubanduse ohvriks. **Üksnes** sellisel juhul tuleks ette näha, et õiguskaitseasutused saavad VISi andmetele kiiresti juurdepääsu, et isik kiiresti usaldusväärselt tuvastada, ilma et oleks vaja täita õiguskaitse eesmärgil juurdepääsule seatud eeltingimusi ja rakendada täiendavaid kaitsemeetmeid. [ME 19]
- (29) Andmete võrdlemine latentsete sõrmejälgede ehk kuriteopaigalt leitavate daktüloskoopiliste andmete alusel on politseikoostöö valdkonnas keske tähtsusega. Võimalus võrrelda latentseid sõrmejälgi VISis salvestatud sõrmejälgedega juhtudel, kui on piisavalt alust arvata, et kuriteo toimepanija või ohver võib olla VISis registreeritud, **ja pärast eelnevat otsingut vastavalt nõukogu otsusele 2008/615/JSK** ⁽²³⁾, peaks andma liikmesriikide õiguskaitseasutustele väga väärtusliku vahendi terroriaktide või muude raskete kuritegude tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks, näiteks juhul, kui kuriteopaigalt leitavad ainsad tõendid on latentsed sõrmejäljed. [ME 20]
- (30) On vaja määrata liikmesriikide pädevad asutused ja keskne juurdepääsupunkt, mille kaudu taotletakse juurdepääsu VISi andmetele, ning pidada nimekirja määratud asutuste tegevusüksustest, kellel on õigus taotleda sellist juurdepääsu konkreetsel eesmärgil terroriaktide või muude raskete kuritegude tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks.
- (31) Määratud asutuse tegevusüksus peaks esitama keskele juurdepääsupunktile kesksüsteemi salvestatud andmetele juurdepääsu taotluse, mis peaks olema põhjendatud. Määratud asutuste tegevusüksused, kellel on õigus taotleda juurdepääsu VISi andmetele, ei tohiks tegutseda kontrolliasutustena. Keskset juurdepääsupunkti peaksid olema määratud asutustest sõltumatud ja nende ülesanne peaks olema tagada sõltumatul viisil käesolevas määruses sätestatud juurdepääsutingimuste range täitmine. Kiireloomulistel erandjuhtudel, kui terroriaktidest või muudest rasketest kuritegudest tulenevale konkreetsele ja tegelikule ohule reageerimine eeldab varajast juurdepääsu süsteemile, peaks kesksel juurdepääsupunktil olema võimalik menetleda taotlust viivitamata ning teha kontroll alles tagantjärele.
- (32) Isikuandmete kaitsmiseks ja õiguskaitseasutustepoolsete süstemaatiliste otsingute välistamiseks tuleks VISi andmeid töödelda ainult erijuhtudel ning kui see on vajalik terroriaktide või muude raskete kuritegude tõkestamiseks, avastamiseks või uurimiseks. Määratud asutused ja Europol peaksid taotlema juurdepääsu VISile üksnes juhul, kui neil on piisavalt alust arvata, et see võimaldab saada teavet, mis aitab olulisel määral kaasa terroriakti või muu raske kuriteo tõkestamisele, avastamisele või uurimisele, **ning seda pärast eelnevat otsingut vastavalt nõukogu otsusele 2008/615/JSK**. [ME 21]

⁽²²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

⁽²³⁾ **Nõukogu 23. juuni 2008. aasta otsus 2008/615/JSK piiriülese koostöö tõhustamise kohta, eelkõige seoses terrorismi- ja piiriülese kuritegevuse vastase võitlusega** (ELT L 210, 6.8.2008, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (32a) **Üldise tava kohaselt teevad liikmesriikide lõppkasutajad enne päringute tegemist Euroopa andmebaasidest või nendega paralleelselt päringuid asjaomastes riiklikes andmebaasides.** [ME 22]
- (33) VISis talletatud pikaajalist riigis viibimist võimaldavate dokumentide viisade omanike isikuandmeid ei tohiks säilitada kauem, kui see on vajalik VISi eesmärkide saavutamiseks. Asjakohane on säilitada kolmanda riigi kodanikega seotud andmeid viis aastat, et neid andmeid oleks võimalik arvesse võtta lühiajalise viisa taotluste menetlemisel, et võimaldada tuvastada lubatud riigis viibimise aja ületamine, kui dokumendi kehtivusaeg on lõppenud, ja korraldada dokumendi saanud kolmanda riigi kodanike suhtes julgeolekuanalüüs. Dokumendi eelnevat kasutamist käsitlevad andmed võiksid hõlbustada tulevikus lühiajaliste viisade andmist. Lühem andmete säilitamise tähtaeg ei oleks nimetatud eesmärkide saavutamiseks piisav. Andmed tuleks kustutada viie aasta möödumisel, välja arvatud juhul, kui neid on põhjust varem kustutada. [ME 23]
- (34) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679 ⁽²⁴⁾ kohaldatakse liikmesriikides käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes. Isikuandmete töötlemine õiguskaitseasutustes süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil on reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680 ⁽²⁵⁾.
- (35) Vastuvõttev liikmesriik võib anda Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade liikmetele ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate rühmade liikmetele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1624 kohaselt loa kasutada Euroopa andmebaase, kui seda on vaja operatsiooniplaanis kindlaks määratud piirikontrolli, piiride valvamise ja tagasisaatmisega seotud eesmärkide täitmiseks. Selleks et sellist kasutamist hõlbustada ja anda nendele rühmadele reaalne juurdepääs VISi sisestatud andmetele, tuleks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile anda juurdepääs VISile. Juurdepääsu andmisel tuleks järgida juurdepääsutingimusi ja -piiranguid, mida kohaldatakse liikmesriikide pädevate asutuste suhtes iga konkreetse eesmärgi puhul, mille jaoks on võimalik VISi andmetega tutvuda. [ME 24]
- (36) Selliste kolmanda riigi kodanike tagasisaatmine, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi, kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ ⁽²⁶⁾, on kesksel kohal ulatuslikes jõupingutustes, mida tehakse ebaseadusliku rände vastu võitlemiseks, ja kujutab endast olulise avaliku huviga seotud põhjust.
- (37) Vastuvõtivate kolmandate riikide suhtes ei kohaldata sageli kaitse piisavuse otsuseid, mille komisjon on võtnud vastu määruse (EL) 2016/679 artikli 45 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 36 ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklike sätete alusel. Lisaks ei ole liit vaatamata suurtele jõupingutustele, et teha koostööd selliste ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike peamiste päritoluriikidega, kelle suhtes kehtib tagasipöördumise kohustus, suutnud tagada, et sellised kolmandad riigid täidaksid rahvusvahelise õigusega ette nähtud kohustust võtta oma kodanikute tagasi. Liidu või liikmesriikide poolt sõlmitud või läbiraagitavad tagasivõtulepingud, milles on nähtud ette asjakohased kaitsemeetmed, mis võimaldavad andmete edastamist kolmandatele riikidele vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 46 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 37 ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklikele sätetele, hõlmavad piiratud arvul selliseid riike ja ei ole kindel, kas uusi lepinguid sõlmitakse. Sellistes olukordades võiks olla võimalik töödelda käesoleva määruse alusel isikuandmeid koos kolmandate riikide asutustega, et rakendada liidu tagasisaatmisepoliitikat, tingimusel et määruse (EL) 2016/679 artikli 49 lõike 1 punktis d või (EL) 2016/680 artikli 38 või artikli 39 ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklikes sätetes ette nähtud tingimused on täidetud. **Isikuandmeid, mida liikmesriigid saavad käesoleva määruse kohaselt, ei tohiks edastada ega teha kättesaadavaks kolmandale riigile, rahvusvahelisele organisatsioonile ega liidus või väljaspool seda loodud eraõiguslikule**

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽²⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevate asutuste isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

⁽²⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

Kolmapäev, 13. märts 2019

üksusele. Erandina sellest reeglist peaks selliseid isikuandmeid olema võimalik edastada kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, kui edastamise suhtes kohaldatakse rangeid tingimusi ning kui see on konkreetsel juhul vajalik kolmanda riigi kodaniku tuvastamiseks seoses tema tagasisaatmisega. Kui määruse (EL) 2016/679 alusel ei ole rakendusaktiga vastu võetud kaitse piisavuse otsust või kui andmete edastamise suhtes ei ole võetud asjakohaseid kaitsemeetmeid nimetatud määruse alusel, võib VISi andmeid tagasisaatmise eesmärgil erandkorras edastada kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile ainult juhul, kui see on vajalik avalikust huvist tulenevatel kaalukatel põhjustel, nagu on osutatud kõnealuses määruses. [ME 25]

- (38) Liikmesriigid peaksid kooskõlas kehtivate andmekaitse-eeskirjadega, ja kui see on teatavatel juhtudel nõutav, et täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁽²⁷⁾ [ümberasustamisraamistiku määrus] kohaseid ülesandeid, tegema VISis töödeldavad asjakohased isikuandmed kättesaadavaks [Euroopa Liidu Varjupaigametile] ja asjakohastele rahvusvahelistele organitele, nagu ÜRO pagulaste ülemvolinik, Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon ning pagulaste ja ümberpaigutamisküsimustega tegelev Rahvusvaheline Punase Risti Komitee, kui need puudutavad kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, kellest liikmesriigid on neile teatanud määruse (EL) .../... [ümberasustamisraamistiku määrus] rakendamise raames. [ME 26]
- (39) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 (EL) 2018/1725⁽²⁸⁾ kohaldatakse liidu institutsioonide ja asutuste tegevuse suhtes, kui nad täidavad VISi operatiivjuhtimise eest vastutajatena oma ülesandeid. [ME 27]
- (40) Vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 28 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse [kuupäev] 12. detsembril 2018. [ME 28]
- (41) Et suurendada kolmandate riikide koostööd ebaseaduslike rändajate tagasivõtmisel ning hõlbustada selliste ebaseaduslikult riigis viibivate kolmanda riigi kodanike tagasipöördumist, kelle andmeid võidakse VISis säilitada, tuleks lühiajalise viisa taotlejate reisidokumentide koopiaid säilitada VISis. Erinevalt VISist saadud teabest tunnustavad kolmandad riigid reisidokumentide koopiaid kodakondsuse tõendina rohkem.
- (42) Päringu tegemine Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1105/2011/EL⁽²⁹⁾ kohases nimekirjas reisidokumendi-dest, mille kasutajal on õigus ületada välispiire ja kuhu võib kanda viisa, on viisataotluste menetlemise kohustuslik osa. Viisasad väljastavad asutused peaksid seda kohustust süstemaatiliselt täitma, mistõttu tuleks see nimekiri inkorporeerida VISi, et võimaldada automaatselt kontrollida, kas taotleja reisidokumendi tunnustatakse.
- (43) Ilma et see piiraks liikmesriikide vastutust VISi sisestatud andmete täpsuse eest, peaks eu-LISA vastutama andmekvaliteedi parandamise eest, võttes kasutusele keske andmekvaliteedi jälgimise vahendi, **seda hallates ja pidevalt täiustades**, ning liikmesriikidele korrapäraste ajavahemike järel aruannete esitamise eest. [ME 29]
- (44) Selleks et võimaldada VISi kasutamist rändesurve ja piirihalduse suundumuste analüüsimise eesmärgil paremini jälgida, peaks eu-LISA suutma välja arendada suutlikkuse esitada liikmesriikidele, komisjonile, Europolile ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile statistilisi aruandeid, seadmata ohtu andmeterviklusele. Seepärast tuleks luua keske statistiliste andmete hoidla **peaks eu-LISA säilitama teatavaid statistilisi andmeid keskses hoidlas [infosüsteemide koostalitlusvõimet (piirid ja viisad) käsitleva määruses 2018/XX] sätestatud aruannete ja statistika koostamiseks**. Statistilised andmed ei tohiks sisaldada isikuandmeid. [ME 30]

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... [täielik pealkiri] (ELT L .../..., lk ...).

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 (EL) 2018/1725 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1), mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

⁽²⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1105/2011/EL selliste reisidokumentide, mille kasutajal on õigus ületada välispiire ja kuhu võib kanda viisa, nimekirja kohta ning sellise nimekirja koostamise korra kehtestamise kohta (ELT L 287, 4.11.2011, lk 9).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (45) Käesoleva määruse kohaldamine ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ⁽³⁰⁾ kohaldamist.
- (46) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisaval määral saavutada, vaid need on paremini saavutatavad liidu tasandil, pidades silmas vajadust tagada ühise viisapoliitika rakendamine, julgeoleku kõrge tase sisepiirikontrollideta alal ja välispiiride integreeritud haldamissüsteemi järkjärguline rajamine, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (47) Käesoleva määrusega kehtestatakse VISile juurdepääsu ranged normid ja vajalikud kaitsemeetmed. Samuti nähakse sellega ette üksikisikute õigus oma andmetega tutvuda, neid parandada ja kustutada, õigus õiguskaitsevahendile, eelkõige kohtulikule õiguskaitsevahendile, ja avalike sõltumatute asutuste teostatav järelevalve andmete töötlemise üle. Käesoleva määrusega nähakse ette täiendavad kaitsemeetmed, et hõlmata erivajadusi, mis on seotud VISis töödeldavate andmete uute kategooriatega. Seepärast võetakse käesolevas määruses arvesse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid, eelkõige õigust inimväärikusele, õigust vabadusele ja turvalisusele, era- ja perekonnaelu austamist, isikuandmete kaitset, varjupaigaõigust, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgmist ning kaitset tagasisaatmise, väljasaatmise või väljaandmise korral, diskrimineerimiskeeldu, lapse õigusi ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.
- (47a) **Käesoleva määruse kohaldamine ei piira kohustusi, mis tulenevad 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioonist, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga, ja kõiki rahvusvahelisi kohustusi, mille liit ja selle liikmesriigid on võtnud.** [ME 31]
- (48) Erisätteid tuleks kohaldada selliste kolmanda riigi kodanike puhul, kelle suhtes kohaldatakse viisanõuet, kes on direktiivi 2004/38/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate liidu kodanike või liidu õigusaktide alusel vaba liikumise õigusega kolmanda riigi kodanike pereliikmed ja kellel ei ole direktiivis 2004/38/EÜ osutatud elamisloakaarti. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 21 lõikes 1 on sätestatud, et igal liidu kodanikul on õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui aluslepingutega ja nende rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti. Asjaomased piirangud ja tingimused on sätestatud direktiivis 2004/38/EÜ.
- (49) Vastavalt Euroopa Liidu Kohtu otsusele on sellistel pereliikmetel mitte ainult õigus siseneda liikmesriikide territooriumile, vaid ka õigus saada selleks otstarbeks sissesõiduviisa. Liikmesriigid peavad andma sellistele isikutele kõik võimalused saada vajalikud viisad, mis tuleb välja anda tasuta nii kiiresti kui võimalik ja kiirendatud menetluse korras.
- (50) Õigus saada viisa on tingimuslik ning viisat võidakse mitte anda nendele pereliikmetele, kes kujutavad endast ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või rahvatervisele vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ. Seda silmas pidades võib pereliikmete isikuandmeid kontrollida ainult juhul, kui andmed on seotud nende isiku tuvastamise ja staatusega ja niivõrd, kui võrd andmed on olulised neist lähtuda võiva julgeolekuohu analüüsimiseks. Nende viisataotluste läbivaatamisel tuleks lähtuda üksnes julgeolekukaalutlustest, mitte aga rändeohust.
- (51) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*’l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on käesoleva määruse suhtes otsuse teinud, kas ta rakendab seda oma siseriiklikus õiguses.

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (52) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis'* sätteid, milles Ühendkuningriik nõukogu otsuse 2000/365/EÜ⁽³¹⁾ kohaselt ei osale; seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (53) Käesoleva määrusega arendatakse edasi Schengeni *acquis'* sätteid, milles Iirimaa nõukogu otsuse 2002/192/EÜ⁽³²⁾ kohaselt ei osale; seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (54) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises)⁽³³⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽³⁴⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (55) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽³⁵⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ⁽³⁶⁾ artikliga 3 ja nõukogu otsuse 2008/149/JSK⁽³⁷⁾ artikliga 3.
- (56) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽³⁸⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL⁽³⁹⁾ artikliga 3 ja nõukogu otsuse 2011/349/EL⁽⁴⁰⁾ artikliga 3.

(31) Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

(32) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

(33) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

(34) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

(35) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

(36) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

(37) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/149/JSK sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 50).

(38) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

(39) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

(40) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/349/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, eelkõige seoses õiguslase koostööga kriminaalasjades ja politseikoostööga (ELT L 160, 18.6.2011, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (57) Käesolev määrus, välja arvatud selle artikkel 22r, on Schengeni *acquis*'l põhinev või sellega muul viisil seotud akt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses, välja arvatud sätted, mida kohaldatakse Bulgaaria ja Rumeenia suhtes tulenevalt nõukogu otsusest (EL) 2017/1908 ⁽⁴¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 767/2008 muudetakse järgmiselt.

-1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosiüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta (VISi määrus).“ [ME 32]

- 1) Artiklisse 1 lisatakse järgmised lõigud.

„Samuti nähakse käesoleva määrusega ette menetlused teabevahetuseks liikmesriikide vahel seoses pikaajaliste viisade ja elamislubadega, sealhulgas pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta tehtud teatavate otsustega.

Säilitades identiteedi-, reisidokumendi ja biomeetrilisi andmeid ühises isikuandmete hoidlas, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/XX (*) [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitlev määrus (EL) 2018/XX] artikliga 17, aitab VIS kaasa VISis registreeritud isikute õigele tuvastamisele ja lihtsustab seda.“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2018/XX* [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitlev määrus 2018/XX] (ELT L).“

- 2) Artikkel 2 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 2

VISi eesmärk

1. VISi eesmärk on parandada **lühiajalisi viisasid käsitleva** ühise viisapoliitika rakendamist, konsulaarkoostööd ning viisasid väljastavate keskasutuste vahelist konsulteerimist, lihtsustades taotlusi ja nende suhtes tehtud otsuseid käsitleva teabe vahetamist liikmesriikide vahel, eesmärgiga [ME 33]

a) hõlbustada **ja kiirendada** viisa taotlemise korda; [ME 34]

b) takistada varjupaigataotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise kriteeriumidest möödaminemist;

c) hõlbustada pettusevastast võitlust;

(⁴¹) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta otsus (EL) 2017/1908, mis käsitleb viisainfosiüsteemiga seotud Schengeni *acquis*' teatavate sätete jõustamist Bulgaaria Vabariigis ja Rumeenias (ELT L 269, 19.10.2017, lk 39).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- d) hõlbustada kontrolli liikmesriikide välispiiril paiknevates piiripunktides ning liikmesriikide territooriumil;
- e) abistada kõigi selliste isikute tuvastamisel ja tagasisaatmisel, kes ei täida või enam ei täida liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimusi;
- f) abistada **käesoleva määruse artiklis 22o osutatud** kadunud isikute tuvastamisel; [ME 35]
- g) hõlbustada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 604/2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL kohaldamist (*); (**)
- h) aidata ~~tõkestada, avastada~~ **kaasa mis tahes liikmesriigi sisejulgeolekut ähvardavate ohtude ärahoidmisele, eeskätt tõkestades, avastades ja uurides** terroriakte või muid raskeid kuritegusid **asjakohastel ja rangelt määratletud olukordades**; [ME 36]
- i) ~~aidata kaasa mis tahes liikmesriigi sisejulgeolekut ähvardavate ohtude ärahoidmisele~~; [ME 37]
- j) tagada isikute õige tuvastamine;
- k) toetada Schengeni infosüsteemi (SIS) eesmärkide saavutamist seoses riiki sisenemise keelu saanud kolmandate riikide kodanike, üle- või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks tagaotsitavate isikute, kadunud isikute, kohtumenetluses osalemise eesmärgil otsitavate isikute ning diskreetse ja erikontrolli alla kuuluvate isikute kohta sisestatud hoiatusteadetega.

2. Pikaajaliste viisade ja elamislubade puhul on VISi eesmärk hõlbustada nendega seotud otsuseid käsitlevate andmete vahetamist liikmesriikide vahel, et:

- a) toetada julgeoleku kõrget taset **kõigis liikmesriikides**, aidates ~~enne analüüsida, kas~~ taotleja ~~saabumist välispiiril~~ **paiknevasse piiripunkti analüüsida, kas ta või dokumendi omanik** kujutab endast ohtu avalikule korrale, **või sisejulgeolekule või rahvatervisele**; [ME 38]
- b) ~~tõhustada kontrolli piiril ja riigi~~ **hõlbustada kontrolli liikmesriikide välispiiril paiknevates piiripunktides ning tõhustada kontrolli liikmesriikide** territooriumil; [ME 39]
- c) aidata ~~tõkestada, avastada~~ **kaasa mis tahes liikmesriigi sisejulgeolekut ähvardavate ohtude ärahoidmisele, tõkestades, avastades ja uurides** terroriakte või muid raskeid kuritegusid **asjakohastes ja rangelt määratletud olukordades**; [ME 40]
- d) tagada isikute õige tuvastamine;

da) abistada käesoleva määruse artiklis 22o viidatud kadunud isikute tuvastamisel; [ME 41]

- e) hõlbustada määruse (EL) nr 604/2013 ja direktiivi 2013/32/EL kohaldamist;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- f) toetada Schengeni infosüsteemi (SIS) eesmärkide saavutamist seoses riiki sisenemise keelu saanud kolmandate riikide kodanike, üle- või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks tagaotsitavate isikute, kadunud isikute, kohtumenetluses osalemise eesmärgil otsitavate isikute ning diskreetse ja erikontrolli alla kuuluvate isikute kohta sisestatud hoiatusteadetega.

- (*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 604/2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).
- (**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).“

2a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 2a

Struktuur

1. Viisainfosüsteem (VIS) ehitatakse üles tsentraliseeritult ja see koosneb järgmisest:

- a) [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse 2018/XX artikli 17 lõike 2 punktis a] kehtestatud ühine isikuandmete hoidla;
- b) keskne infosüsteem („VISi kesksüsteem“);
- c) iga liikmesriigi liides („riigi liides“), mis võimaldab luua ühenduse liikmesriigi asjaomase riikliku keskasutusega, või iga liikmesriigi ühtne riiklik liides, mis põhineb ühtsel tehnilisel kirjeldusel ja on kõikidel liikmesriikidel ühesugune, võimaldades kesksüsteemil luua ühendus liikmesriikide riiklike infrastruktuuridega;
- d) sideinfrastruktuur VISi kesksüsteemi ja riikide liideste vahel;
- e) turvaline sidekanal VISi kesksüsteemi ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi vahel;
- f) turvaline sideinfrastruktuur VISi kesksüsteemi ja [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX artikliga 6] loodud Euroopa otsinguportaali, [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX artikliga 12] loodud ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse, [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX artikliga 17] loodud ühise isikuandmete hoidla ja [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX artikliga 25] loodud mitme identiteedi detektori kesksete infrastruktuuride vahel;
- g) mehhanism viisasad väljastavate keskasutuste vaheliseks teabevahetuseks ja konsulteerimiseks viisataotlestega seotud küsimustes („VISMail“);
- h) vedajate võrguvärv;
- i) turvaline veebiteenus, mille kaudu ühelt poolt VISi kesksüsteem ning teiselt poolt vedajate võrguvärv ja rahvusvahelised süsteemid saavad omavahel sidet pidada;
- j) teabehoidla aruandluse ja statistika koostamiseks;
- k) vahend, mis võimaldab taotlejatel anda või võtta tagasi oma nõusoleku taotlustoimiku säilitamise tähtaja pikendamiseks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

VISi kesksüsteem, ühtsed riiklikud liidesed, veebiteenus, sideinfrastruktuur ja vedajate võrguvärv jagavad ja korduskasutavad tehniliste võimaluste piires vastavalt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kesksüsteemi, ühtsete riiklike liideste, veebiteenuse ja sideinfrastruktuuri ning ELi reisiinfo ja -lubade süsteemi vedajate võrguvärava riist- ja tarkvara komponente.

2. Riigi liides koosneb järgmisest:

a) igas liikmesriigis on üks kohalik liides („LNI“), mis füüsiliselt ühendab liikmesriigi turvalisse sidevõrku ja mis sisaldab VISi krüpteerimise seadmeid. LNI asub liikmesriikide asutustes;

b) üks varu-LNI („BLNI“), millel on LNiga sama sisu ja ülesanne.

3. LNId ja BLNId kasutatakse ainult eesmärkidel, mis on kindlaks määratud VISi suhtes kohaldatavate liidu õigusaktidega.

4. Tsentraliseeritud teenused asuvad kahes eri kohas. Keskse VISi põhisisüsteem (kesküksus) asub nimelt Prantsusmaal Strasbourgis ja keskse VISi varusüsteem (keskne varuüksus) asub Austrias St Johann im Pongaus. Keskse VISi põhisisüsteemi ja keskse VISi varusüsteemi vaheline ühendus peab võimaldama kesküksuse ja keskse varuüksuse pidevat sünkroniseerimist. Sideinfrastruktuur toetab VISi katkematut kättesaadavust ja aitab tagada selle katkematu kättesaadavuse. See hõlmab VISi kesksüsteemi ja keskse VISi varusüsteemi vahelise ühenduse dubleeritud ja eraldi radu ning hõlmab samuti iga riigi liidese ning VISi kesksüsteemi ja keskse VISi varusüsteemi vahelise ühenduse dubleeritud ja eraldi radu. Sideinfrastruktuur tagab VISi andmete ja liikmesriikide vaheliseks ning liikmesriikide ja VISi kesksüsteemi operatiivjuhtimise eest vastutava asutuse vaheliseks teabevahetuseks krüpteeritud virtuaalse eravõrgu.“ [ME 42]

3) Artikkel 3 jäetakse välja.

4) Artiklisse 4 lisatakse järgmised punktid Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:.

a) lisatakse järgmine punkt:

3a) „keskasutus“ – liikmesriigi loodud asutus määruses (EÜ) nr 810/2009 sätestatud ülesannete täitmiseks; [ME 43]

b) lisatakse järgmised punktid:

12) „VISi andmed“ – kõik VISi kesksüsteemis ja ühises isikuandmete hoidlas kooskõlas artiklitega 9–14 ja 22c–22f säilitatavad andmed;

13) „identiteediandmed“ – artikli 9 lõike 4 punktides a–aa osutatud andmed;

14) „sõrmejälgede andmed“ – VISi toimikus säilitatavad sõrmejälgedega seotud andmed;

15) „näokujutis“ – näo digitaalne kujutis, mis on piisava lahutusvõime ja kvaliteediga, et seda saaks kasutada automaatselt biomeetriliseks võrdlemiseks; [ME 44]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- 16) „Europoli andmed“ – isikuandmed, mida Europol töötleb määruse (EL) 2016/794 artikli 18 lõike 2 punktis a osutatud eesmärgil (*);
- 17) „elamisloa“ – kõik elamisloa, mille liikmesriigid on andnud vastavalt ühtsele vormile, mis on kehtestatud nõukogu määrusega (EÜ) nr 1030/2002 (**), ja kõik muud dokumendid, millele on viidatud määruse (EL) 2016/399 artikli 2 lõike 16 punktis b;
- 18) „pikaajaline viisa“ – luba, mille liikmesriik on andnud Schengeni konventsiooni artikli 18 kohaselt;
- 19) ~~„riiklik järelevalveasutus“~~ „järelevalveasutused“ – seoses õiguskaitse eesmärgiga vastavalt ~~järelevalveasutused, millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 (***)~~, ning järelevalveasutused, millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 41 asutatud järelevalveasutus artikli 41 lõikes 1 (****); [ME 45]
- 19a) „päringutabamus“ – vastavus, mis saadakse, võrreldes VISi taotlustoimikus olevaid isikuandmeid isikuandmetega, mida sisaldab kirje, fail või hoiatusteade, mis on registreeritud VISis, SISis, riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, ETIASes, Eurodacis, Europoli andmetes või Interpoli SLTD ja andmebaasides [ME 46]
- 20) „õiguskaitse“ – terroriaktide või muude raskete kuritegude tõkestamine, avastamine või uurimine **rangelt kindlaks määratud raamistikus**; [ME 47]
- 21) „terroriakt“ – siseriikliku õiguse rikkumine, mis vastab **millele on osutatud** Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis **direktiivi** (EL) 2017/541 ~~osutatud õigusrikkumistele või on nendega samaväärne (****) artiklites 3–14 (*****) või mis on samaväärne ühega neist rikkumistest liikmesriikide puhul, kelle jaoks kõnealune direktiiv ei ole siduv~~; [ME 48]
- 22) „raske kuritegu“ – õigusrikkumine, mis vastab nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK artikli 2 lõikes 2 osutatud õigusrikkumistele või on nendega samaväärne, kui see on riigi õiguse kohaselt karistatav vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2009/371/JSK, 2009/934/JSK, 2009/935/JSK, 2009/936/JSK ja 2009/968/JSK (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).

(**) Nõukogu 13. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (EÜT L 157, 15.6.2002, lk 1).

(***) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1). [ME 49]

(****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

(*****) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

(*****) Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

5) Artikkel 5 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 5

Andmete liigid

1. VISis salvestatakse ainult järgmist liiki andmed:

a) artikli 9 lõigetes 1–4 ja artiklites 10–14 osutatud tähtnumbrilised andmed lühiajalise viisa taotleja ja taotluste, välja antud lühiajaliste viisade, lühiajaliste viisade andmisest keeldumiste ning kehtetuks tunnistatud, tühistatud või pikendatud lühiajaliste viisade kohta, artiklites 22c, 22d, 22e ja 22f osutatud tähtnumbrilised andmed välja antud pikaajaliste viisade ja elamislubade, nende tagasivõtmiste ja nende andmisest keeldumiste ning kehtetuks tunnistatud, tühistatud või pikendatud pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta, artiklites 9a ja 22b osutatud päringutabamusi käsitlev teave ning artikli 9c lõikes 6 osutatud kontrollide tulemused;

b) artikli 9 lõikes 5 ja artikli 22c lõike 2 punktis f osutatud näokujutis;

c) artikli 9 lõikes 6 ja artikli 22c lõike 2 punktis g **ja artikli 22d punktis g** osutatud sõrmejälgede andmed; **[ME 50]**

ca) artikli 9 lõikes 7 osutatud reisidokumendil olevaid biograafilisi andmeid sisaldava lehe skaneeritud koopia; **[ME 51]**

d) artikli 8 lõigetes 3 ja 4 ning artikli 22a lõikes 3 osutatud lingid teistele taotlustele.“

2. Ilma et see piiraks artikli 34 kohast andmetöötlustegevust, ei salvestata VISis artiklis 16, artikli 24 lõikes 2 ja artikli 25 lõikes 2 osutatud VISi kaudu edastatud teateid.

3. Ühine isikuandmete hoidla sisaldab andmeid, millele on osutatud artikli 9 lõike 4 punktides a–cc ning artikli 9 lõigetes 5 ja 6, artikli 22c lõike 2 punktides a–cc, f ja g ning artikli 22d punktides ~~a–cc~~ **a–c**, f ja g. Ülejäänud VISi andmeid säilitatakse VISi kesksüsteemis“. **[ME 52]**

6) Lisatakse artikkel 5a.

„Artikkel 5a

Tunnustatud reisidokumentide nimekiri

~~(1)~~**1.** Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuse nr 1105/2011/EL kohane nimekiri reisidokumentidest, mille kasutajal on õigus ületada välispiire ja kuhu võib kanda viisa (*), integreeritakse VISi. **[ME 53]**

~~(2)~~**2.** VIS tagab tunnustatud reisidokumentide nimekirja ning otsuse nr 1105/2011/EL artikli 4 kohaste reisidokumentide tunnustamise või mittetunnustamise teadete keskseks haldamiseks vajaliku funktsiooni toimimise. **[ME 54]**

~~(3)~~**3.** Üksikasjalikud eeskirjad lõikes 2 nimetatud funktsiooni täitmise kohta nähakse ette rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. **[ME 55]**

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsus nr 1105/2011/EL selliste reisidokumentide, mille kasutajal on õigus ületada välispiire ja kuhu võib kanda viisa, nimekirja kohta ning sellise nimekirja koostamise korra kehtestamise kohta (ELT L 287, 4.11.2011, lk 9).“

Kolmapäev, 13. märts 2019

7) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:

-a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks artikli 22a kohaldamist, antakse artikli 5 lõikes 1 osutatud juurdepääs VISile andmete sisestamiseks, muutmiseks või kustutamiseks kooskõlas käesoleva määrusega eranditult viisasad väljastavate asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajatele. Nende arv on rangelt piiratud nende teenuse tegelike vajadustega.“ [ME 56]

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Juurdepääs VISile andmete kohta päringute tegemiseks antakse eranditult liikmesriikide nende ametiasutuste ja ELi asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajatele, kellel on artiklites 15–22, artiklites 22e–22f, artiklites 22g–22j 22 g–22l sätestatud eesmärkide kohane pädevus ning [infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX] artiklites 20 ja 21 sätestatud eesmärkide kohane pädevus.

Asutused, kellel on õigus teha terroriaktide või muude raskete kuritegude ennetamise, avastamise ja uurimise eesmärgil VISis päringuid või pääseda juurde süsteemi andmetele, määratakse IIIb peatüki kohaselt.

Juurdepääs tagatakse ainult sellises ulatuses, mis on vajalik kõnealuste ülesannete täitmiseks kooskõlas nimetatud eesmärkidega ja proportsionaalne taotletavate eesmärkidega.“; [ME 57]

aa) Lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Iga liikmesriik määrab pädevad asutused, kelle nõuetekohaselt volitatud töötajatel on juurdepääs VISile andmete sisestamiseks, muutmiseks, kustutamiseks või päringute tegemiseks. Iga liikmesriik edastab eu-LISA-le viivitamata oma – sealhulgas artikli 29 lõikes 3a osutatud – asutuste nimekirja ning teatab selle mis tahes muudatustest. Selles nimekirjas on iga asutuse puhul märgitud, milliseid andmeid ja millisel eesmärgil ta võib otsida.

eu-LISA tagab selle nimekirja ja artikli 22k punktis 2 osutatud määratud asutuste ning artikli 22k punktis 4 osutatud kesksete juurdepääsupunktide nimekirjade iga-aastase avaldamise Euroopa Liidu Teatajas. eu-LISA haldab oma veebisaidil pidevalt ajakohastatavat nimekirja, mis sisaldab iga-aastaste avaldamiste vahel liikmesriikide poolt saadetud muudatusi.“ [ME 58]

b) lisatakse lõige 4:

„4. VIS tagab selle nimekirja keskseks haldamiseks vajaliku funktsiooni toimimise.“;

c) lisatakse lõige 5:

„5. Üksikasjalikud eeskirjad lõikes 3 nimetatud nimekirja keskse haldamise funktsiooni kohta nähakse ette rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 48a vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse üksikasjalikke eeskirju lõikes 3 nimetatud nimekirja keskse haldamise funktsiooni kohta.“ [ME 59]

7a) Artikli 7 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Pädevate asutuste poolne isikuandmete töötlemine VISis ei tohi kaasa tuua taotlejate, viisa omanike või pikaajalise viisa ja elamisloa taotlejate või omanike diskrimineerimist soo, rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Sellisel töötlemisel tuleb täiel määral austada inimväärikust ja isikupuutumatus ning põhiõigusi ja järgida Euroopa

Kolmapäev, 13. märts 2019

Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid, sealhulgas õigust eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele. Erilist tähelepanu tuleb pöörata lastele, eakatele ja puudega inimestele ning rahvusvahelist kaitset vajavatele isikutele. Esmajärjekorras tuleb arvesse võtta lapse huve.“ [ME 60]

8) Artiklisse 7 lisatakse ~~lõike 3~~ järgmised lõiked:

„3. Liikmesriigid peavad kõigi käesolevas määruses sätestatud menetluste puhul ~~esmatähtsaks~~ **seadma esikohale mis tahes muude kaalutluste kõrval** lapse parimaid huvisid, **järgides täielikult ÜRO lapse õiguste konventsiooni**. Lapse heaolu, turvalisust ja julgeolekut (eriti juhul, kui on oht, et laps on inimkaubanduse ohver) ja lapse seisukohti võetakse arvesse ja hinnatakse vastavalt tema vanusele ja küpsusele. [ME 61]

3a. Liikmesriigid kohaldavad käesolevat määrust, järgides täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige õigust inimväärikusele, õigust vabadusele ja turvalisusele, era- ja perekonnaelu austamist, isikuandmete kaitset, varjupaigaõigust, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgmist ning kaitset tagasisaatmise, väljasaatmise või väljaandmise korral, diskrimineerimiskeeldu, lapse õigusi ja õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.“ [ME 62]

8a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 7a

Laste sõrmejälgede andmed

1. Erandina artikli 22c lõike 2 punktist g ei sisestata VISi alla 6aastaste sõrmejälgi.

2. Alaealistelt alates kuuendast eluaastast võtavad biomeetrilisi andmeid ametnikud, keda on välja õpetatud alaealistelt biomeetrilisi andmeid võtma lapsesõbralikul ja lapse vajadustega arvestaval viisil, võttes täielikult arvesse lapse parimaid huvisid ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud kaitsemeetmeid.

Alaealistega on biomeetriliste andmete kogumise ajal kaasas täiskasvanud pereliige. Saatjata alaealisel peab kaasas olema eeskostja, esindaja, või kui esindajat ei ole määratud, isik, kes on välja õpetatud kaitsma alaealise parimaid huvisid ja üldist heaolu biomeetriliste andmete võtmise ajal. Selline koolitatud isik ei tohi olla ametnik, kes vastutab biomeetriliste andmete kogumise eest, ta tegutseb sõltumatult ning ei saa korraldusi ei ametnikult ega teenistuselt, kes vastutab biomeetriliste andmete võtmise eest. Alaealiste vastu ei tohi kasutada mingit jõudu, et tagada, et nad täidavad oma kohustuse biomeetriliste andmete esitamiseks.

3. Erandina määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 13 lõikest 2 ei nõua konsulaadid, et lapsed vanuses 6–12 aastat tuleksid biomeetriliste tunnuste kogumiseks isiklikult konsulaati, kui see tekitaks perekondadele liigset koormust ja kulusid. Sellisel juhul võetakse biomeetrilised tunnused välispiiril, kus pööratakse erilist tähelepanu lastega kaubitsemise vältimisele.

4. Erandina II, III, IIIa ja IIIb peatükis kindlaksmääratud andmete kasutamist käsitlevatest sätetest võib laste sõrmejälgede andmeid kasutada üksnes järgmistel eesmärkidel:

a) kontrollida lapse identiteeti viisataotlusmenetluses vastavalt artiklile 15 ja välispiiridel vastavalt artiklitele 18 ja 22 g ning

Kolmapäev, 13. märts 2019

b) aidata IIIb peatüki kohaselt kaasa laste õiguste kuritarvitamise ennetamisele ja selle vastu võitlemisele, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

i) juurdepääs andmetele peab olema vajalik lastega kaubitsemise vältimise, avastamise ja uurimise eesmärgil;

ii) juurdepääs on konkreetse juhtumi puhul vajalik;

iii) tuvastamine on lapse parimates huvides.“ [ME 63]

9) II peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„LÜHIAJALISTE VIISADE ANDMETE SISESTAMINE JA KASUTAMINE VIISASID VÄLJASTAVATE ASUTUSTE POOLT“. [ME 64 ei puuduta eestikeelset versiooni]

10) Artiklit 8 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui taotlus on määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 19 kohaselt vastuvõetav, loob viisadid väljastav asutus taotlustoimiku kahe tööpäeva jooksul, sisestades VISi artiklis 9 osutatud andmed, kui need andmed peab esitama taotleja.“;

b) lisatakse lõige 1a:

„1a. Kui taotlustoimik on loodud, teeb VIS automaatselt päringu vastavalt artiklile 9a ja tagastab selle tulemused.“;

c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui õiguslikel põhjustel ei nõuta teatavate andmete esitamist või kui neid ei saa faktiliselt esitada, märgitakse vastava(te)le andmevälja(de)le „ei kohaldata“. Sõrmejälgede puudumise kohta tuleks teha märke „VIS0“; lisaks võimaldab süsteem eristada juhtumeid, mida on kirjeldatud määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 13 lõike 7 punktides a–d.“

11) Artiklit 9 muudetakse järgmiselt:

a) punkti 4 alapunktid a, b ja c asendatakse järgmisega:

„a) perekonnanimi; eesnimi (-nimed); sünniaeg; kodakondsus või kodakondsused; sugu;

aa) sünnijärgne perekonnanimi (varasem perekonnanimi või varasemad perekonnanimed); sünnikoht ja -riik; sünnijärgne kodakondsus;

b) reisidokumendi või -dokumentide liik ja number ning selle või need välja andnud riigi kolmetäheline kood;

c) reisidokumendi või -dokumentide kehtivusaja lõppkuupäev;

cc) reisidokumendi välja andnud asutus ning väljaandmise kuupäev.“;

b) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5) taotleja näokujutis vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 13 lõikele 1 artiklile 13.“; [ME 65]

ba) punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6) taotleja sõrmejäljed vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklile 13.“; [ME 66]

Kolmapäev, 13. märts 2019

c) lisatakse punkt 7:

„7) biograafilisi andmeid sisaldava lehe skaneeritud koopia.“;

d) lisatakse järgmised kaks lõiku:

„8) Kolmanda riigi kodaniku esimese lõigu punktis 5 osutatud näokujutis peab olema sellise lahutusvõime ja kvaliteediga, et seda saaks kasutada automaatseks biomeetriliseks võrdlemiseks. **Kui näokujutis ei ole piisavalt kvaliteetne, ei kasutata seda automaatseks võrdlemiseks.** [ME 67]

Erandina teise ~~esimesest~~ **esimesest** lõigust võib erandjuhtudel, kui ei ole võimalik järgida VISis näokujutise salvestamiseks ette nähtud näokujutise kvaliteedi ja eraldusvõime tehnilisi kirjeldusi, võtta näokujutise elektrooniliselt masinloetava reisidokumendi elektrooniliselt kiibilt. Sellisel juhul sisestatakse näokujutis isiklikku toimikusse alles pärast seda, kui on elektrooniliselt kontrollitud, et masinloetava reisidokumendi elektroonilisele kiibile salvestatud näokujutis vastab asjaomase kolmanda riigi kodaniku tegelikule näokujutisele.“ [ME 68]

12) Lisatakse artiklid 9a–9d:

„Artikkel 9a

Päringud muudes süsteemides

1. VIS töötleb taotlustoimikuid automaatselt, et teha kindlaks päringutabamused. VIS vaatab läbi iga taotlustoimiku eraldi.

2. Kui luuakse avaldus ~~või antakse välja viisa~~, kontrollib VIS, kas selle taotlusega seotud reisidokument on otsuse nr 1105/2011/EL kohaselt tunnustatud; selleks tehakse automaatne otsing artiklis 5a osutatud tunnustatud reisidokumentide hulgas ja tagastatakse otsingu tulemus. [ME 69]

3. Määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 21 lõikes 1 ja artikli 21 lõike 3 punktides a, c ja d sätestatud kontrollimiseks teeb VIS päringu [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva määruse] artikli 6 lõikes 1 määratletud Euroopa otsinguportaalis, et võrrelda käesoleva määruse artikli 9 ~~punktis 4~~ **punktides 4, 5 ja 6** osutatud ~~asjaomaseid~~ andmeid VISis, Schengeni infosüsteemis (SIS), riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, ELi reisiinfo ja lubade süsteemis (ETIAS), kaasa arvatud määruse (EL) 2018/XX ([millega luuakse ELi reisiinfo ja lubade süsteem]) artiklis 29 osutatud jälgimisnimekirjas, Eurodacis, [terroriaktide ja muude raskete kuritegudega seotud süüdimõistvate kohtuotsuste puhul ECRIS-TCN süsteemis,] Europolis andmetes, Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis (SLTD) ja Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasis (Interpol TDawn) salvestatud kirjetes, failides või hoiatusteadetes sisalduvate andmetega. **VIS kontrollib:**

a) kas taotlemisel kasutatav reisidokument vastab mõnele SISis kadunuks, varastatuks, õigusvastaselt omandatuks või kehtetuks tunnistatud reisidokumendile;

b) kas taotlemisel kasutatav reisidokument vastab mõnele SLTD andmebaasis kadunuks, varastatuks või kehtetuks tunnistatud reisidokumendile;

c) kas SISis on taotleja kohta hoiatusteade, et tema suhtes kehtib riiki sisenemise ja riigis viibimise keeld;

d) kas SISis on taotleja kohta hoiatusteade, et teda otsitakse taga Euroopa vahistamismääruse alusel üleandmise eesmärgil või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- e) kas taotleja ja tema reisidokument vastavad ETIASe kesksüsteemis olevale tagasi lükatud, kehtetuks tunnistatud või tühistatud reisiloale ja selle omanikule;
- f) kas taotleja ja tema reisidokument on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 (*) artiklis 34 osutatud jälgimisnimekirjas;
- g) kas taotleja kohta käivad andmed on juba VISis registreeritud;
- h) ega taotluses reisidokumendi kohta esitatud andmed ei vasta mõnele teisele viisataotlusele, mis on seotud muude isikuandmetega;
- i) kas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tehtud otsingu tulemusel selgub, et taotleja on sel ajal või varem viibimisaega ületanud;
- j) kas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis on märges, et taotleja on saanud sisenemiskeelu;
- k) kas VISis on registreeritud otsus taotlejale lühiajalise viisa andmisest keeldumise või sellise viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta;
- l) kas VISis on registreeritud otsus taotlejale pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldumise või selle tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta;
- m) kas Europolis on registreeritud taotleja isikutuvastusandmeid;
- n) kas lühiajalise viisa taotleja on registreeritud Eurodacis;
- o) kas alaealise taotleja vanema õigusi teostav isik või seaduslik eestkostja:
 - i) on SISis registreeritud hoiatusteate kohaselt Euroopa vahistamismääruse alusel tagaotsitav üleandmise või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks;
 - ii) on SISis registreeritud hoiatusteate kohaselt saanud riiki sisenemise ja riigis viibimise keelu;
 - iii) omab reisidokumenti, mis on määruse (EL) 2018/1240 artiklis 34 osutatud jälgimisnimekirjas. [ME 70]

3a. Kui päring tehakse SLTD andmebaasist, ei või neid andmeid, mida Euroopa otsinguportaali kasutaja päringu tegemiseks kasutas, jagada Interpoli andmete omanikega. [ME 71]

4. VIS lisab asjaomasesse taotlustoimikusse viite iga lõike 3 kohase päringutabamuse kohta. Lisaks teeb VIS vajaduse korral kindlaks, millised liikmesriigid päringutabamus(t)e aluseks olnud andmed sisestasid või esitasid või tegi seda Europol, ning talletavad selle teabe taotlustoimikusse. **Ei registreerita muid andmeid kui viide päringutabamusele ja andmete koostaja. [ME 72]**

5. Artikli 2 lõike 1 punkti k kohaldamiseks tuleb käesoleva artikli lõike 3 kohastes päringutes võrrelda artikli 15 lõikes 2 osutatud asjaomaseid andmeid SISi andmetega, et teha kindlaks, ega taotleja kohta ei ole sisestatud järgmisi hoiatusteateid:

- a) hoiatusteade üle- või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks tagaotsitavate isikute kohta;
- b) hoiatusteade kadunud isikute kohta;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- c) hoiatusteade kohtumenetluses osalemise eesmärgil otsitavate isikute kohta;
- d) hoiatusteade diskreetse ja **kontrolli**, erikontrolli või **uurimiskontrolli** alla kuuluvate isikute kohta. [ME 73]

5a. Mis tahes päringutabamust, mis saadakse artikli 9a lõike 3 punktide a, b, c, e, g, h, i, j, k, l ja n kohaste päringute tulemusel, hindab see konsulaat, kuhu viisataotlus esitati, millele vajaduse korral järgneb artiklis 9c osutatud kontroll keskasutuse poolt. [ME 74]

5b. Kõiki päringutabamusi, mis saadakse artikli 9a lõike 3 punktide d, f, m ja o kohaste päringute tulemusel, hindab ja vajaduse korral kontrollib päringutabamused andnud andmed sisestanud või saatnud liikmesriikide ühtne kontaktpunkt kooskõlas artikliga 9ca. [ME 75]

5c. Mis tahes päringutabamusest SISis saadetakse automaatteade ka päringutabamuse andnud hoiatusteade loonud liikmesriigi SIRENE büroole. [ME 76]

5d. Hoiatusteade sisestanud liikmesriigi SIRENE büroole või ühtsele kontaktpunktile saadetud teade sisaldab järgmisi andmeid:

- a) perekonna- ja eesnimi või -nimed ja olemasolu korral varjunimi või -nimed;
- b) sünnikoht ja -kuupäev;
- c) sugu;
- d) kodakondsus ja kui neid on mitu, siis teised kodakondsused;
- e) liikmesriik, kus kavatsetakse esimesena viibida, ning võimaluse korral esimese kavandatava viibimiskoha aadress;
- f) taotleja kodune aadress või selle puudumise korral elukohalinn ja -riik;
- g) viide mis tahes saadud päringutabamustele, sealhulgas päringutabamuse kuupäev ja kellaaeg. [ME 77]

5e. Käesolev artikkel ei tohi mitte mingil põhjusel takistada varjupaigataotluse esitamist. Kui viisataotluse esitab vägivaldse kuriteo, näiteks tema sponsori toime pandud koduvägivalla või inimkaubanduse ohver, tuleb VISi esitatud toimik eraldada sponsori omast, nii et ohvrit saaks kaitsta edasise ohu eest. [ME 78]

Artikkel 9b

Erisätted, mida kohaldatakse teistes süsteemides ELi kodanike või liidu õiguse alusel vaba liikumise õigust omavate kolmanda riigi kodanike pereliikmete kohta tehtavate päringute suhtes

1. Selliste kolmanda riigi kodanike puhul, kes on sellise liidu kodaniku pereliikmed, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/38/EÜ, või sellise kolmanda riigi kodaniku pereliikmed, kellel on ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmanda riigi vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega, tehakse artikli 9a lõike 3 kohast automaatset kontrollimist üksnes veendumaks, et ei ole faktilisi tõendeid ega faktilistel tõenditel põhinevaid põhjendusi, mille alusel järeldada, et isiku viibimine liikmesriikide territooriumil kujutab endast julgeoleku või suurt epidemiaohtu **julgeolekuohtu** vastavalt direktiivile 2004/38/EÜ. [ME 79]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. VIS ei kontrolli:

a) riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, kas taotleja kohta on praegu või varem märgitud, et ta on viibimisaega ületanud;

b) kas taotleja vastab mõnele isikule, kelle andmed leiduvad Eurodacis.

3. Kui artikli 9a lõikes 3 osutatud taotluse automaatse töötlemise tulemuseks on päringutabamus, mis vastab määruse (EL) 2018/1861 artiklis 24 osutatud riiki sisenemise või riigis viibimise keelamise kohta käivale hoiatusteatele, kontrollib viisasid väljastav asutus põhjendusi, mille alusel otsustati see hoiatustead SISi sisestada. Kui põhjendus on seotud ebaseadusliku sisserände ohuga, ei võeta seda hoiatusteadet taotluse hindamisel arvesse. Viisasid väljastav asutus tegutseb edasi vastavalt SIS-H määruse (EL) 2018/1861 artikli 25 artikli 26 lõikele 2. [ME 80]

Artikkel 9c

Keskasutuste ja liikmesriigi ühtse kontaktpunkti teostatav kontrollimine [ME 81]

1. Taotlust menetleva liikmesriigi keskasutus ühtne kontaktpunkt kontrollib vastavalt artiklile 9ca käsitsi iga sellise artikli 9a lõike 3 kohase päringu, mida VIS ei saa automaatselt kinnitada, tulemusena saadud tabamust käsitsi, nagu on osutatud artikli 9a lõikes 5b. Taotlust menetleva liikmesriigi keskasutust teavitatakse. [ME 82]

2. Keskasutus kontrollib käsitsi iga sellise artikli 9a lõike 3 kohase päringu, mida VIS ei saa automaatselt kinnitada, tulemusena saadud tabamust, nagu on osutatud artikli 9a lõikes 5a. Kui keskasutus kontrollib päringutulemusi käsitsi, saab ta juurdepääsu taotlustoimikule ja võimalikele sellega seotud taotlustoimikutele ning artikli 9a lõike 3 lõike 5a kohase automaatse töötlemise tulemusena saadud päringutabamustele. [ME 83]

3. Keskasutus kontrollib, kas taotleja identifitseerimisandmed, mis on esitatud taotlustoimikus, vastavad andmetele, mis on VISis või mõnes andmebaasis, milles on tehtud päring.

4. Kui isikuandmed ei ole vastavuses ja artikli 9a lõike 3 kohase automaatse töötlemise tulemuseks ei olnud ühtegi teist päringutabamust, kustutab keskasutus valetabamuse taotlustoimikust.

5. Kui andmed on vastavuses või kui kahtlused taotleja isikusamasuses jäävad püsima, teavitab taotluse menetlemisega tegelev viisasid väljastav keskasutus põhjendatud juhtudel nende muude liikmesriikide keskasutusi, kes olid sisestanud või esitanud artikli 9a lõike 3 kohase päringutabamuse aluseks olnud andmed. Kui on kindlaks tehtud üks või mitu liikmesriiki, kes sisestasid või esitasid päringutabamuse aluseks olnud andmed, konsulteerib keskasutus teiste liikmesriikide keskasutustega artikli 16 lõikes 2 sätestatud korras. Igasuguse kahtluse korral loetakse taotleja süütuks. [ME 84]

6. Teiste liikmesriikide keskasutuste teostatud kontrollimiste tulemus lisatakse taotlustoimikusse.

7. Erandina lõikest 1, kui artikli 9a lõikes 5 osutatud võrdluse tulemuseks on üks või mitu päringutabamust, saadab VIS automaatse teate päringu teinud liikmesriigi keskasutusele, et ta saaks võtta vajalikke järelmeetmeid. [ME 85]

8. Kui tehakse kindlaks, et artikli 9a lõike 3 kohase päringu tabamuse aluseks olnud andmed esitas Europol, konsulteerib vastutava liikmesriigi keskasutus järelmeetmete asjus Europoli riikliku üksusega vastavalt määrusele (EL) 2016/794, eriti selle IV peatükile. [ME 86]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 9ca

Liikmesriigi ühtse kontaktpunkti tehtav kontroll ja hindamine

1. Iga liikmesriik nimetab pidevalt ööpäevaringselt avatud ja tegutseva riigiasutuse (edaspidi „ühtne kontaktpunkt“), kes tagab käesoleva määruse kohaldamisel vajalikud päringutabamuste käsitsikontrollid ja hindamised. Ühtse kontaktpunkti moodustavad SIRENE büroo, Interpoli riikliku kesk büroo, Europol riikliku keskse juurdepääsupunkti, ETIASe riikliku üksuse ja kõigi asjaomaste riiklike õiguskaitseasutuste kontakmetnikud. Liikmesriigid tagavad piisava arvu töötajad, et ühtne kontaktpunkt suudaks kontrollida talle teatatud päringutabamusi vastavalt käesolevale määrusele ja võttes arvesse määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklis 23 sätestatud tähtaegsid.

2. Ühtne kontaktpunkt kontrollib käsitsi talle edastatud päringutabamusi. Kohaldatakse artikli 9c lõigetes 2–6 sätestatud menetlusi.

3. Kui käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud kontrolliga avastatakse andmete vastavus ja kinnitatakse päringutabamus, võtab ühtne kontaktpunkt vajaduse korral ühendust päringutabamuse andnud andmed saatnud vastutavate asutustega, sh Europoliga. Seejärel hindab ühtne kontaktpunkt päringutabamust. Ühtne kontaktpunkt esitab põhjendatud arvamuse, mis käsitleb määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 23 kohaselt tehtud otsust taotluse kohta. Kõnealune põhjendatud arvamus lisatakse taotlustoimikule. [ME 87]

Artikkel 9cb

Käsiraamat

Komisjon võtab artikli 48a kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, mille põhjal määratletakse käsiraamatus artiklites 9a–9ca sätestatud päringute, kontrollimiste ja hindamiste tegemiseks vajalikud menetlused ja eeskirjad ning see, milliseid andmeid tuleb võrrelda teiste süsteemide tehtud päringute andmetega. Selles delegeeritud õigusaktis sätestatakse, milliste andmeliikide kombinatsiooni tuleb kasutada artikli 9a kohaselt teistest süsteemidest päringute tegemisel. [ME 88]

Artikkel 9d

Europol kohustused

Europol kohandab oma infosüsteemi, et tagada artikli 9a lõikes 3 ja artikli 22b lõikes 2 osutatud päringute automaatse töötlemise võimalikkus.“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

13) Artiklisse 13 lisatakse lõige 4:

„4. Kui taotlustoimikut uuendatakse vastavalt lõigetele 1 ja 2, saadab VIS viisa välja andnud liikmesriigile teate selle viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise põhjendatud otsuse kohta. Kesk süsteem genereerib sellise teate automaatselt ning see edastatakse artiklis 16 sätestatud mehhanismi kaudu.“ [ME 89]

14) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) lõikele 2 lisatakse punkt ea:

„ea) näokujutis;“;

Kolmapäev, 13. märts 2019

b) lisatakse lõige 2a:

„2a. Lõike 2 punktis ea osutatud näokujutis ei ole ainus otsingukriteerium.“

15) Artikli 16 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Kui VISis luuakse taotlustoimik isiku kohta, kes on konkreetse kolmanda riigi kodanik või kuulub selliste kodanike erikategooriasse, kelle puhul taotletakse eelnevat konsulteerimist vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklile 22, edastab VIS automaatselt konsultatsioonitaotluse märgitud liikmesriigile või liikmesriikidele.

Liikmesriik või liikmesriigid, kellega konsulteeriti, edastab/edastavad oma vastuse VISile ning see edastab vastuse taotluse loonud liikmesriigile.

Nende liikmesriikide nimekiri, kes tahavad, et teiste liikmesriikide keskasutused konsulteeriks konkreetse kolmanda riigi kodanike või selliste kodanike erikategooriate esitatud ühtse viisa taotluste läbivaatamise käigus nende keskasutustega vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklile 22, ja asjaomaste kolmanda riigi kodanike nimekiri integreeritakse VISi üksnes konsultatsioonimenetluste teostamise jaoks. [ME 90]

3. Lõikes 2 sätestatud menetlust kohaldatakse ka järgmistel juhtudel:

a) teabe edastamine **piiratud territoriaalse kehtivusega viisade väljaandmise kohta** vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 25 lõikele 4, ~~piiratud territoriaalse kehtivusega viisa välja andmise käesoleva määruse andmete muudatuste~~ kohta, vastavalt **sama määruse** artikli 24 lõikele 2 ~~andmete muudatuste kohta ja ning tagantjärele teavitamise kohta vastavalt sama määruse~~ artiklile 31 ~~tagantjärele teavitamise kohta~~; [ME 91]

b) kõigi muude sõnumite puhul, mis on seotud konsulaarkoostööga ja millega kaasneb VISis sisalduvate isikuandmete või nendega seotud andmete edastamine, päringute edastamisega pädevale viisasid väljastavale asutusele, et saata ~~vastavalt artikli 9 punktile 7 edasi reisidokumentide koopiad ja muud taotlust toetavad dokumendid, ja toetavate dokumentide koopiad~~; nende dokumentide elektrooniliste koopiate edastamisega ning artikli 9c ja artikli 38 lõike 3 kohaste taotlustega. Pädevad viisasid väljastavad asutused vastavad kõigile sellistele taotlustele kahe tööpäeva jooksul.“ [ME 92]

16) Artikkel 17 jäetakse välja.

17) III peatüki pealkiri asendatakse järgmisega:

„TEISTE ASUTUSTE JUURDEPÄÄS LÜHIAJALISE VIISA ANDMETELE“.

18) Artikli 18 lõike 6 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Pädevad asutused, kes teevad kontrolle piiridel, kus rakendatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, kontrollivad viisaomaniku sõrmejälgi VISis salvestatud sõrmejälgede alusel. Kui viisaomaniku sõrmejälgi ei saa kasutada, tehakse lõikes 1 nimetatud otsing lõikes 1 ette nähtud tähtnumbriliste andmetega koos näokujutisega.“

18a) Artikkel 18a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 18a

VISist andmete võtmine viisaomaniku riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmestiku või sisenemiskeeluandmestiku loomiseks või ajakohastamiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis

Piiridel, kus rakendatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, võimaldatakse kontrolle tegeval pädeval asutusel saada VISist seal salvestatud ja kõnealuse määruse artikli 16 lõike 1 punktis d ja artikli 16 lõike 2 punktides c–f loetletud andmeid ning importida need riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, seda üksnes selleks, et luua või ajakohastada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis viisaomanikku puudutavaid riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmeid või sisenemiskeeluandmeid vastavalt määruse (EL) 2017/2226 artikli 14 lõikele 2 ja artiklitele 16 ja 18.“ [ME 93]

Kolmapäev, 13. märts 2019

19) Lisatakse artikkel 20a:

„Artikkel 20a

VISi andmete kasutamine, et sisestada SISI hoiatusteateid teadmata kadunud isikute kohta **või kaitsetute isikute kohta, kelle reisimist tuleb takistada**, ja nende andmete edasine kasutamine [ME 94]

1. VISis talletatud daktüloskoopilisi andmeid **ja näokujutisi** võib kasutada **hoiatusteate sisestamiseks** teadmata kadunud ~~isiku~~ **isikute** kohta, **laste kohta, keda ähvardab röövimine või kaitsetute isikute kohta, kelle reisimist tuleb takistada**, ~~hoiatusteate sisestamiseks~~ vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) ... (*) [määrus (EL), milles käsitletakse Schengeni infosüsteemi (SIS) loomist, toimimist ja kasutamist politseikoostöös ja kriminaalasjades tehtavas õigusalasises koostöös] ~~artikli 32 lõikele 2~~ **artiklile 32**. Sellistel juhtudel edastatakse daktüloskoopilised andmed **ja näokujutised** turvaliste vahendite abil andmeid omava liikmesriigi SIRENE büroole. [ME 95]

2. Kui päringu tulemuseks on ~~tabamus SISI hoiatusteade~~ **hulgas, nagu viidati (tänu VISis talletatud sõrmejälgede ja näokujutiste kasutamisele) päringutabamus** lõikes 1 **osutatud SISI hoiatusteade** **hulga**, võivad lastekaitseasutused ja määruse (EL) ... [COM(2016)0883 – SIS ~~LE~~ **(politseikoostöö)**], ~~artiklis 43~~ **artiklis 44** osutatud riigi õigusasutused, kaasa arvatud need, kes vastutavad kriminaalmenetluses riikliku süüdistuse esitamise eest ja kohtuliku uurimise eest enne süüdistuse esitamist, ning nende koordineerivad asutused taotleda oma ülesannete täitmisel **VISile juurdepääsu omavalt asutuselt** juurdepääsu VISi sisestatud andmetele. Kohaldatakse liidu ja liikmesriikide õigusaktidega ettenähtud tingimusi. **Liikmesriigid tagavad andmete turvalise edastamise.** [ME 96]

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) ... (ELT L ..., ..., lk ...).“

20) Artikli 22 ~~lõike 2~~ **lõiked 1 ja 2** asendatakse järgmisega:

„1. Pädevatel varjupaigaasutustel on juurdepääs VISile vastavalt määruse (EÜ) nr 343/2003 artiklile 21 varjupaigataotleja sõrmejälgede alusel päringute tegemiseks üksnes varjupaigataotleja läbivaatamise eesmärgil. Kui selle isiku sõrmejälgi ei saa kasutada või sõrmejälgede alusel ei õnnestu päringut teha, tehakse otsing artikli 9 lõike 4 punktis a ja/või b-cc osutatud andmete alusel; sellise otsingu võib teha koos artikli 9 lõike 4 punktis aa osutatud andmetega. [ME 97]

2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud päringust selgub, et VISis on registreeritud rahvusvahelise kaitse taotlejat käsitlevad andmed, antakse pädevale menetlevale asutusele juurdepääs, et ta saaks tutvuda järgmiste taotleja andmetega ja vastavalt artikli 8 lõikele 3 lingitud taotleja taotlustoimikute andmetega üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil:

a) taotluse number;

b) taotluse vormi(de)lt pärinevad andmed, millele on osutatud artikli 9 punktides 4, 5 ja 7;

c) ~~foto~~ **näokujutised**; [ME 98]

d) välja antud, kehtetuks tunnistatud, tühistatud või pikendatud kehtivusajaga viisade kohta sisestatud andmed, millele on osutatud artiklites 10, 13 ja 14;

e) vastavalt artikli 8 lõikele 4 lingitud taotlustoimikute artikli 9 ~~punktides~~ **punktis 4 ja 5** osutatud andmed.“ [ME 99]

Kolmapäev, 13. märts 2019

21) Artikkel 23 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 23

Andmete säilitamise aeg

1. ~~Toimikuid~~ **Taotlustoimikuid** säilitatakse VISis maksimaalselt viis aastat, ilma et see piiraks artiklites 24 ja 25 sätestatud kustutamist või artiklis 34 osutatud logide pidamist. [ME 100]

Säilitamisaeg algab:

- a) viisa, pikaajalise viisa või elamisloa väljaandmise korral viisa, pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaja lõppemisel;
- b) viisa, **või** pikaajalise viisa ~~või elamisloa~~ pikendamise korral viisa, **või** pikaajalise viisa ~~või elamisloa~~ uue kehtivusaja lõppemisel; [ME 101]
- c) viisataotluse tagasivõtmise, sulgemise või selle läbivaatamise katkestamise korral taotlustoimiku VISis loomise kuupäeval;
- d) viisa, pikaajalise viisa või elamisloa väljastamisest keeldumise, selle kehtetuks tunnistamise, kehtivusaja lühendamise, tagasivõtmise või tühistamise korral kuupäeval, mil vastutav asutus tegi vastava otsuse.

2. Lõikes 1 osutatud säilitamisaja lõppedes kustutab VIS automaatselt artikli 8 ~~lõigetes 3 ja 4~~ **lõikes 3** ning artikli 22a lõigetes 3 ja 5 osutatud taotlustoimiku ja lingi(d) sellele toimikule“. [ME 102]

2a. Erandina lõikest 1:

- a) *elamislubade taotlustoimikud kustutatakse hiljemalt kümne aasta pärast;*
- b) *alla 12 aasta vanuste lastega seotud taotlustoimikud kustutatakse siis, kui laps on Schengeni alast lahkunud.* [ME 103]

2b. Uue taotluse esitamise lihtsustamiseks võib lõikes 1 osutatud taotlustoimikut erandlikult säilitada veel kuni kolm aastat pärast pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaja lõppu, kuid üksnes tingimusel, et taotleja, kellele esitati vastav nõusolekutaotlus, andis selleks vabalt ja teadlikult oma nõusoleku allkirjastatud deklaratsiooni kujul. Nõusolekutaotlused esitatakse muudest küsimustest selgelt eristataval viisil, arusaadaval ja lihtsasti kättesaadaval kujul ning selges ja lihtsas keeles kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 7. Vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 7 lõikele 3 võib taotleja oma nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Kui taotleja oma nõusoleku tagasi võtab, kustutatakse taotlustoimik VISist automaatselt.

eu-LISA töötab välja vahendi, mille abil taotlejad saavad nõusoleku anda või tagasi võtta.

Komisjoni täpsustab artikli 48a kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktidega vahendi, mille abil taotlejad saavad nõusolekut anda ja tagasi võtta. [ME 104]

22) Artikli 24 ~~lõige 2~~ **lõiked 2 ja 3** asendatakse järgmisega:

„2. Kui mõnel liikmesriigil on tõendeid, mis võimaldavad väita, et VISis töödeldavad andmed on ebatäpsed või et andmeid töödeldi VISis vastuolus käesoleva määrusega, teatab ta sellest viivitamata vastutavale liikmesriigile. Sellekohane sõnum edastatakse artikli 16 lõikes 3 sätestatud menetluse kohaselt.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Kui ebatäpsed andmed puudutavad artikli 8 lõike 3 või 4 ja artikli 22a lõike 3 kohaselt loodud linke, sooritab liikmesriik vajalikud kontrollimised ja vastab 48 tunni jooksul ning parandab vajaduse korral lingi. Kui vastust ei tule ettenähtud aja jooksul, parandab taotluse esitanud liikmesriik lingi ja teatab vastutavale liikmesriigile tehtud parandusest VISMaili kaudu.“

3. Vastutav liikmesriik kontrollib võimalikult kiiresti asjaomaseid andmeid ning vajaduse korral parandab või kustutab need viivitamata.“ [ME 105]

23) Artiklit 25 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui taotleja on saanud mõne liikmesriigi kodakondsuse enne artikli 23 lõikes 1 osutatud kuupäeva, kustutab liikmesriik, kes on loonud selle taotlejaga seotud artikli 8 lõigetes 3 ja 4 ja artikli 22a lõikes 3 osutatud taotlustoimikud, toimikud ja lingid, vastavad taotlustoimikud ja lingid viivitamata VISist.“; **[ME 106 ei puuduta eestikeelset versiooni]**

b) lõikes 2 asendatakse fraas „VISi infrastruktuuri“ fraasiga „VISMaili“.

23a) Artiklit 26 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. eu-LISA vastutab VISi ja selle komponentide operatiivjuhtimise eest nagu on sätestatud artiklis 2a. Ta tagab koostöös liikmesriikidega, et kõnealuste komponentide puhul kasutatakse alati parimat kättesaadavat tehnoloogiat, mille kohta tehakse tasuvusanalüüs. [ME 107]

2. VISi operatiivjuhtimine hõlmab kõiki ülesandeid, mis on vajalikud VISi pidevaks ööpäevaringseks toimimiseks kooskõlas käesoleva määrusega; eelkõige hõlmab see vajalikke hooldustöid ja tehnilist arendamist, tagamaks et VIS toimib rahuldaval tasemel, eelkõige VISi kesksüsteemist konsulaaresinduste ja piirivalveasutuste päringutele vastamiseks kuluva aja mõttes. Päringutele vastamiseks kuluv aeg peab olema võimalikult lühike.“; [ME 108]

b) lõiked 3–8 jäetakse välja. [ME 109]

24) Artiklisse 26 lisatakse lõige 8a:

„8a. eu-LISA võib kasutada VISi tarbekeskkonna reaalseid isikuandmeid testimiseks anonüümsetuna järgmiste asjaolude korral:

a) diagnostika ja remondi jaoks, kui kesksüsteemis avastatakse vigu;

b) selliste uute tehnoloogiate ja tehnikate testimiseks, millega võiks parandada kesksüsteemi jõudlust või sellesse andmete edastamist.

Sellistel juhtudel peavad testimiskeskkonna turvameetmed, juurdepääsukontroll ja sündmuste logimine olema samaväärsed kui need, mida kasutatakse VISi tarbekeskkonnas. Testimiseks kasutatavad reaalsed isikuandmed muudetakse anonüümseks selliselt, et andmesubjekti ei ole enam võimalik identifitseerida.“ [ME 110]

c) Artiklisse 26 lisatakse järgmised lõiked:

„9a. Kui eu-LISA teeb mis tahes VISiga seotud ülesande puhul koostööd välistöövõtjaga, jälgib ta tähelepanelikult töövõtja tegevust, et tagada käesoleva määruse järgimine, eriti turvalisuse, konfidentsiaalsuse ja andmekaitse vallas.

9b. VISi kesksüsteemi operatiivjuhtimist ei usaldata eraettevõtjatele ega eraorganisatsioonidele.“ [ME 111]

Kolmapäev, 13. märts 2019

25) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Keskse viisainfosüsteemi asukoht

Keskse VISi põhissüsteem, mis teostab tehnilist järelevalvet ja täidab haldusfunktsiooni, asub Prantsusmaal Strasbourgis ja keskse VISi varusüsteem, mis suudab tagada keskse VISi põhissüsteemi kõik funktsioonid, asub Austrias Sankt Johann im Pongaus.

eu-LISA rakendab tehnilisi lahendusi, et tagada VISi aktiivse töö jaoks võib kasutada üheaegselt mõlemat asukohta katkematu kättesaadavus kas VISi kesksüsteemi ja keskse VISi varusüsteemi samaaegse toimimise kaudu, tingimusel et teine asukoht kesksüsteemi varusüsteem säilitab võimekuse VISi suutlikkuse tagada töö süsteemi VISi kesksüsteemi rikke korral, või süsteemi või selle komponentide dubleerimise kaudu. [ME 112]

26) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Vastutus andmete kasutamise ja kvaliteedi eest“;

b) ~~lõike 1~~ **lõiget 1 muudetakse järgmiselt:**

i) punkt c asendatakse järgmisega:

„c) andmete täpsuse, ajakohasuse ning kvaliteedi ja täielikkuse piisava taseme VISi edastamise hetkel.“;

ii) lisatakse järgmine lõik:

„Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid, et konsulaartöötajaid ja mis tahes sellise välise teenuseosutaja töötajaid, kellega tehakse määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklis 43 osutatu kohaselt koostööd, koolitatakse korrapäraselt andmete kvaliteedi osas.“ [ME 113]

c) lõike 2 punktis a asendatakse sõna „VISi“ mõlemal esinemisjuhul sõnadega „VISi või ühise isikuandmete hoidla“;

d) lisatakse ~~lõike 2~~ **järgmised lõiked:**

„2a. ~~Korraldusamet~~ **eu-LISA** töötab koos komisjoniga välja andmekvaliteedi automaatkontrolli mehhanismid ja ~~korra~~ **kontrollimise korra**, haldab **ja uuendab** neid **pidevalt** ning esitab liikmesriikidele regulaarselt aruandeid. **eu-LISA tagab vajaliku erialase ettevalmistustasemega töötajad, et viia ellu andmekvaliteedikontrolli mehhanismide toimimiseks vajalikud tehnilised uuendused ja täiendused.** ~~Korraldusamet~~ **eu-LISA** esitab liikmesriikidele ja komisjonile andmete kvaliteedi kontrollimise kohta korrapäraselt aruandeid. **Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt aruandeid andmete kvaliteediga seoses tekkinud probleemide ja nende lahendamise kohta.** [ME 114]

See mehhanism, menetlused ja andmekvaliteedi vastavuse tõlgendamine määratakse kindlaks rakendusmeetmetega artikli 49 lõikes 2 osutatud menetluse kohaselt.

2b. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande näokujutiste põhjal isikute tuvastamiseks vajaliku tehnoloogia teostatavuse, kättesaadavuse, töövalmiduse ja usaldusväärsuse kohta. [ME 115]

Kolmapäev, 13. märts 2019

da) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Seoses isikuandmete töötlemisega VISis määrab iga liikmesriik asutuse, kes on vastutav töötleja vastavalt määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktile 7 ja kellel lasub keskne vastutus kõnealuses liikmesriigis andmete töötlemise eest. Kõik liikmesriigid teavitavad komisjoni kõnealustest määramistest.“ [ME 116]

27) Lisatakse artikkel 29a:

„Artikkel 29a

Konkreetsed õigusnormid andmete sisestamise kohta

1. Artiklites 9, 22c ja 22d osutatud andmete VISi sisestamise suhtes kehtivad järgmised eeltingimused:

a) artiklite 9, 22c ja 22d ja artikli 6 lõike 4 kohaseid andmeid võib VISi ~~saata~~ **sisestada** ainult pärast seda, kui riigi vastutav ametiasutus on kontrollinud nende kvaliteeti; [ME 117]

b) artiklite 9, 22c ja 22d ja artikli 6 lõike 4 kohaseid andmeid töödeldakse VISis pärast VISis vastavalt artiklile 2 tehtud kvaliteedikontrolli.

2. VISis kontrollitakse kvaliteeti järgmiselt:

a) kui VISis luuakse kolmanda riigi kodanike taotlustoimikud või toimikud, kontrollitakse artiklites 9, 22c ja 22d osutatud andmeid; kui kontrollimise käigus tehakse kindlaks, et andmed ei vasta kehtestatud kvaliteedinõuetele, saadab VIS vastutavatele ametiasutustele sellekohase automaatteate;

b) VIS võib käivitada artikli 9a lõike 3 ja artikli 22b lõike 2 kohase automaatmenetluse alles pärast seda, kui VISis on kontrollitud kvaliteeti vastavalt käesolevale artiklile; kui kontrollimise käigus tehakse kindlaks, et andmed ei vasta kehtestatud kvaliteedinõuetele, saadab VIS vastutavatele ametiasutustele sellekohase automaatteate; **[ME 118 ei puuduta eestikeelset versiooni]**

c) kui VISis luuakse kolmanda riigi kodanike taotlustoimikud, kontrollitakse näokujutiste ja daktüloskoopiliste andmete kvaliteeti, et kindlustada biomeetrilist võrdlemist võimaldavate andmekvaliteedi miinimumnõuete järgimine; **[ME 119 ei puuduta eestikeelset versiooni]**

d) kui VISis talletatakse teavet riikide määratud asutuste kohta, kontrollitakse andmete kvaliteeti vastavalt artikli 6 lõikele 4.

3. Kehtestada tuleb käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud andmete talletamise kvaliteedinõuded. Nende nõuete tehnilised kirjeldused nähakse ette rakendusaktidega. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. **[ME 120 ei puuduta eestikeelset versiooni]**

28) Artikli 31 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

~~„1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 kohaldamist, võib artikli 9 lõike 4 punktides a, b, c, k ja m ning artikli 9 lõigetes 6 ja 7 osutatud teabe kolmandale riigile või lisa nimetatud rahvusvahelisele organisatsioonile edastada või kättesaadavaks teha ainult siis, kui see on üksikjuhul vajalik kolmanda riigi kodaniku isikusamasuse tõendamiseks, ning seda üksnes tagasisaatmiseks vastavalt direktiivile 2008/115/EÜ või ümberasustamiseks vastavalt määrusele ... [ümberasustamisraamistiku määrus], eeldusel et liikmesriik, kes andmed VISi sisestas, on andnud selleks oma nõusoleku.“~~ **[ME 121]**

Kolmapäev, 13. märts 2019

28a) Artiklit 31 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Erandina käesoleva artikli lõikest 1 võivad piirivalve- või immigratsiooniautused üksikjuhtudel edastada artikli 9 lõike 4 punktides a, aa, b, c, cc, k ja m ning lõigetes 6 ja 7 osutatud andmeid käesoleva määruse lisas nimetatud kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile, kui see on vajalik kolmandate riikide kodanike isikusamasuse tõendamiseks üksnes tagasisaatmise eesmärgil, ainult juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- a) komisjon on vastu võtnud otsuse isikuandmete asjakohase kaitse kohta kõnealuses kolmandas riigis kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 45 lõikega 3;
- b) ette on nähtud määruse (EL) 2016/679 artiklis 46 osutatud asjakohased kaitsemeetmed, näiteks liidu või liikmesriigi ja asjaomase kolmanda riigi vahel kehtiva tagasisivõtulepinguga; või
- c) kohaldatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 49 lõike 1 punkti d. [ME 122]

3. Artikli 9 lõike 4 punktides a, b, c, k ja m ning lõigetes 6 ja 7 osutatud andmeid võib kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 edastada ainult juhul, kui on täidetud kõik järgnevad tingimused:

- a) andmed edastatakse kooskõlas liidu õiguse asjakohaste sätetega, eelkõige andmekaitsetsätetega, sealhulgas määruse (EL) 2016/679 V peatükiga, samuti tagasisivõtulepingutega ning andmed edastanud liikmesriigi õigusega;
- b) andmed VISi sisestanud liikmesriik on andnud oma nõusoleku;
- c) kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon on nõus andmeid töötleva ainult neil eesmärkidel, milleks need esitati, ning
- d) asjaomase kolmanda riigi kodaniku kohta on väljastatud direktiivi 2008/115/EÜ kohaselt vastu võetud tagasisaatmisotsus, tingimusel et selle täitmist ei ole peatatud ning tingimusel et otsust ei ole edasi kaevatud, mille tulemusena võidakse selle täitmine peatada.“ [ME 123]

b) lisatakse järgmised lõiked:

„3a. Lõike 2 kohane isikuandmete edastamine kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile ei piira rahvusvahelist kaitset taotlevate ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute õigusi, eelkõige seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatusega.

3b. Isikuandmeid, mis liikmesriik või Europol saab õiguskaitse eesmärgil VISist, ei edastata ega tehta kättesaadavaks ühelegi kolmandale riigile, rahvusvahelisele organisatsioonile ega liidus või väljaspool liitu asuvalle eraõiguslikule isikule. See keeld kehtib ka juhul, kui nimetatud andmete edasine töötlemine toimub vastavalt direktiivile (EL) 2016/680 liikmesriigi või liikmesriikidevahelisel tasandil.“ [ME 124]

Kolmapäev, 13. märts 2019

28b) Artikli 32 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine punkt:

„ea) takistada isikutel, kellel puudub selleks luba, kasutada automatiseeritud andmetöötlussüsteeme andmesidevahendite abil;“ [ME 125]

b) lisatakse järgmised punktid:

„ja) tagada, et katkestuste korral on võimalik taastada paigaldatud süsteemide tavapärane toimimine;

jb) kindlustada usaldusväärsus selle tagamisega, et VISi kõigist tõrgetest teatatakse nõuetekohaselt ning et kehtestatud on vajalikud tehnilised meetmed isikuandmete taastamiseks VISi rikkest tuleneva andmelaostuse korral;“. [ME 126]

28c) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 32a

Turvaintsidendid

1. Mis tahes sündmust, mis mõjutab või võib mõjutada VISi turvalisust või mis võib põhjustada VISi andmete kahjustumise või kaotuse, käsitatakse turvaintsidentina, eelkõige juhul, kui andmetele võidi ebaseaduslikult juurde pääseda või kui andmete kättesaadavus, terviklus ja konfidentsiaalsus on sattunud või võis sattuda ohtu.

2. Mis tahes turvaintsidentidele reageeritakse kiirelt, tulemuslikult ja nõuetekohaselt.

3. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 artikli 33 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 30 kohaselt isikuandmetega seotud rikkumisest teatamist ja selle kohta teabe vahetamist, teavitavad liikmesriigid, Europol ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet turvaintsidentidest viivitamata komisjoni, eu-LISA, pädevat järelevalveasutust ja Euroopa Andmekaitseinspektorit. eu-LISA teavitab VISi kesksüsteemiga seotud turvaintsidentidest viivitamata komisjoni ja Euroopa Andmekaitseinspektorit.

4. Teave sellise turvaintsidenti kohta, mis mõjutab või võib mõjutada VISi toimimist liikmesriigis või eu-LISAs või muude liikmesriikide sisestatud või edastatud andmete kättesaadavust, terviklust ja konfidentsiaalsust, antakse kõigile liikmesriikidele viivitamata ja sellest antakse teada eu-LISA intsidentide haldamise kava kohaselt.

5. Turvaintsidenti korral teevad liikmesriigid ja eu-LISA omavahel koostööd.

6. Komisjon teatab tõsistest intsidentidest viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Sellistele teadetele antakse kooskõlas kohaldatavate julgeolekueeskirjadega salastatuse aste EU RESTRICTED / RESTREINT UE.

7. Kui turvaintsidenti on põhjustanud andmete väärkasutus, tagavad liikmesriigid, Europol ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, et määratakse karistus kooskõlas artikliga 36.“ [ME 127]

Kolmapäev, 13. märts 2019

28d) Artikkel 33 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 33

Vastutus

1. Ilma et see piiraks õigust vastutavalt töötlejalt või volitatud töötlejalt saadavale kompensatsioonile ning vastutava töötleja või volitatud töötleja vastutust määruse (EL) 2016/679, direktiivi (EL) 2016/680 ja määruse (EL) 2018/1726 alusel,

- a) on igal isikul või liikmesriigil, kes on kannatanud materiaalselt kahju liikmesriigi poolt tehtud ebaseadusliku andmetöötlustoimingu või mis tahes muu käesoleva määrusega vastuolus oleva toimingu tagajärjel, õigus saada asjaomaselt liikmesriigilt hüvitist;
- b) on igal isikul või liikmesriigil, kellele Europoli, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti või eu-LISA mingi käesoleva määrusega vastuolus olev toiming on põhjustanud materiaalselt või mittemateriaalselt kahju, õigus saada asjaomaselt ametilt hüvitist.

Kõnealune liikmesriik, Europol, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet või eu-LISA vabastatakse täielikult või osaliselt esimese lõigu kohasest vastutusest, kui nad tõendavad, et nad ei ole kahju põhjustanud sündmuse eest vastutavad.

2. Kui VISi kesksüsteemile tekitatakse kahju seetõttu, et liikmesriik ei ole täitnud käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, loetakse see liikmesriik kõnealuse kahju eest vastutavaks, välja arvatud juhul, kui eu-LISA või muu VISi kesksüsteemis osalev liikmesriik ei ole võtnud mõistlikke meetmeid kahju vältimiseks või selle mõju minimeerimiseks.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud kahju eest liikmesriigi vastu esitatavaid hüvitisenõudeid käsitletakse kõnealuse liikmesriigi õigusnormide kohaselt. Lõigetes 1 ja 2 osutatud kahju eest vastutava töötleja, Europoli, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti või eu-LISA vastu esitatavaid hüvitisenõudeid käsitletakse aluslepingutes ette nähtud tingimuste kohaselt.“ [ME 128]

29) Artikkel 34 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 34

Logide pidamine

1. Iga liikmesriik, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja korraldusasutus eu-LISA logivad kõik VISis tehtavad andmetöötlustoimingud. Need logid näitavad artikli 6 lõikes 1, artikli 20a lõikes 1, artikli 22k lõikes 1 ning artiklites 15–22 ja artiklites 22 g–22j osutatud juurdepääsu eesmärki, kuupäeva ja kellaaega, edastatud andmete liiki vastavalt artiklitele 9–14 ja 22c–22f, päringus kasutatud andmete liiki vastavalt artikli 15 lõikele 2, artiklile 18, artikli 19 lõikele 1, artikli 20 lõikele 1, artikli 21 lõikele 1, artikli 22 lõikele 1, artiklitele 22 g, artiklile 22h, artiklile 22i, artiklile 22j, artiklile 45a ja artiklile 45d ning andmed sisestanud või neid kasutanud asutuse nime. Peale selle peab iga liikmesriik logi töötajate kohta, kes on nõuetekohaselt volitatud andmeid sisestama või saama. [ME 129]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Artiklis 45b loetletud toimingute puhul peetakse logi iga VISis ja riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tehtud andmetöötlustoimingute kohta kooskõlas ~~käesoleva artikliga 41~~ **kõnealuse artikliga 46**. **Artiklis 17a loetletud toimingute puhul registreeritakse kõik VISis ja riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tehtud andmetöötlustoimingud kooskõlas käesoleva artikli ja määruse (EL) 2017/2226 artikliga 46.** [ME 130]

3. Selliseid logisid võib kasutada ainult andmetöötluste lubatavuse andmekaitsega seotud järelevalve jaoks ja andmekaitse tagamiseks. Logisid tuleb asjakohaste meetmetega kaitsta volitamata isikute eest ja aasta möödudes pärast artikli 23 lõikes 1 osutatud säilitamise aja lõppu kustutada, kui neid ei vajata juba alanud järelevalvemenetluses.“

29a) Artikkel 35 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 35

Enesekontroll

Liikmesriigid tagavad, et iga VISi andmetele juurdepääsu luba omav asutus võtab käesoleva määruse järgimiseks vajalikud meetmed ning teeb koostööd riikliku järelevalveasutusega.“ [ME 131]

29b) Artikkel 36 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 36

Karistused

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada VISi sisestatud andmete väärkasutuse või käesoleva määrusega vastuolus töötlemise eest karistamine, sealhulgas siseriikliku õiguse kohaste haldus- ja/või kriminaalkaristustega, mis on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.“ [ME 132]

30) Artiklit 37 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Vastutav liikmesriik teatab **kolmanda riigi kodanikele ja artikli 9 lõike 4 punktis f, artikli 22c lõike 2 punktis e või artikli 22d punktis e osutatud isikutele, ilma et see piiraks õigust teabele, millele osutatakse määruse (EL) 2018/1725 artiklites 15 ja 16, määruse (EL) 2016/679 artiklites 13 ja 14 ning direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 13;**“ [ME 133]

ii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) asjaolu, et taotlejatel on juurdepääsuõigus nendega seotud andmetele ning õigus taotleda nendega seotud ebakorrektsete andmete parandamist või nendega seotud ebaseaduslikult säilitatud andmete kustutamist, sealhulgas õigus saada teavet nimetatud õiguste kasutamise korra kohta, ning saada Euroopa Andmekaitseinspektori ja artikli 41 lõikes 1 osutatud andmete kogumise eest vastutava liikmesriigi riiklike järelevalveasutuste kontaktandmed, kes vaatavad läbi isikuandmete kaitset käsitlevad kaebused.“; [ME 134]

Kolmapäev, 13. märts 2019

iii) lisatakse järgmine punkt:

„fa) asjaolu, et liikmesriigid ja Europol võivad õiguskaitse eesmärgil VISile juurde pääseda.“; [ME 135]

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 9 punktides 4, 5 ja 6, artikli 22c lõikes 2 ja artikli 22d punktides a–g osutatud andmete, ~~foto~~ **näokujutise** ja daktüloskoopiliste andmete kogumise korral esitatakse lõikes 1 osutatud teave kolmanda riigi kodanikule kirjalikult ja vajaduse korral suuliselt keeles ja viisil, millest andmesubjekt aru saab või mille puhul on põhjust eeldada, et ta sellest aru saab ning selgelt, kokkuvõtlikult ja täpselt. Lapsi tuleb informeerida eakohasel viisil, kasutades infolehti ja/või illustratiivseid pilte ja/või ettenäitamist, mis on mõeldud spetsiaalselt selgitama sõrmejälgede võtmist.“; [ME 136]

c) lõike 3 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Nimetatud isikute poolt alla kirjutatud vormi puudumise korral esitatakse kõnealune teave vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 14.“

31) Artikli 38 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui lõike 2 kohane nõue esitatakse muule kui vastutavale liikmesriigile, võtavad selle liikmesriigi asutused, kellele nõue esitati, seitsme päeva jooksul ühendust vastutava liikmesriigi asutustega. Vastutav liikmesriik kontrollib andmete täpsust ning nende VISis töötlemise seaduslikkust ühe kuu jooksul.“ [ME 137]

31a) Artikkel 38 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 38

Õigus isikuandmetele juurde pääseda, lasta neid parandada, täiendada ja kustutada ning piirata isikuandmete töötlemist

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2018/1725 artiklite 15 ja 16 kohast õigust saada teavet, antakse taotlejatele või pikaajalise viisa või elamislubade omanikele, kelle andmeid säilitatakse VISis, neid käsitlevate andmete kogumise ajal teavet selle kohta, kuidas nad saavad kasutada oma õigusi, mis tulenevad määruse (EL) 2018/1725 artiklitest 17–20 ning määruse (EL) 2016/679 artiklitest 15–18. Neile antakse samal ajal Euroopa Andmekaitseinspektori kontaktandmed.

2. Selleks et kasutada määruse (EL) 2018/1725 artiklitest 17–20 ning määruse (EL) 2016/679 artiklitest 15–18 tulenevaid õigusi, on lõikes 1 osutatud isikutel õigus pöörduda liikmesriigi poole, kes sisestab nende andmed VISi. Taotluse saanud liikmesriik vaatab taotluse läbi ja vastab sellele nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt 30 päeva jooksul. Kui vastuseks taotlusele leitakse, et VISis säilitatavad andmed on faktiliselt ebatäpsed või salvestatud ebaseaduslikult, parandab või kustutab vastutav liikmesriik kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 12 lõigetega 3 ja 4 need andmed VISis viivitamata ja hiljemalt 30 päeva jooksul pärast taotluse saamist. Kui nõue esitatakse muule kui vastutavale liikmesriigile, võtavad selle liikmesriigi asutused, kellele nõue esitati, seitsme päeva jooksul ühendust vastutava liikmesriigi asutustega. Vastutav liikmesriik kontrollib ühe kuu jooksul andmete täpsust ning nende VISis töötlemise seaduslikkust. Liikmesriik, kes võttis ühendust vastutava liikmesriigi ametiasutustega, teavitab asjaomast isikut sellest, et tema taotlus on edastatud, kellele see on edastatud ja kuidas menetlus edasi läheb.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Kui vastutav liikmesriik ei nõustu sellega, et VISis salvestatud andmed on faktiliselt ebatäpsed või salvestatud ebaseaduslikult, võtab liikmesriik viivitamata vastu haldusotsuse, milles selgitatakse kirjalikult asjaomasele isikule, miks ta ei kavatse viimasega seotud andmeid parandada või kustutada.

4. Selles otsuses antakse asjaomasele isikule ka teavet selle kohta, kuidas ta saab lõikes 2 osutatud taotluse kohta tehtud otsuse vaidlustada, ja asjakohasel juhul ka selle kohta, kuidas esitada hagi või kaebus pädevatele asutustele või kohtutele ning millist abi on isikul võimalik saada, sealhulgas pädevatelt riiklikelt järelevalveasutustelt.

5. Lõike 2 kohaselt esitatud taotlused peavad sisaldama asjaomase isiku tuvastamiseks vajalikke andmeid. Neid andmeid kasutatakse üksnes selleks, et oleks võimalik teostada lõikes 2 osutatud õigusi.

6. Vastutav liikmesriik dokumenteerib kirjalikult lõikes 2 osutatud taotluse esitamise fakti ja selle käsitlemise viisi. Ta teeb selle dokumendi andmekaitse valdkonnas pädevatele riiklikele järelevalveasutustele viivitamata kättesaadavaks hiljemalt seitsme päeva jooksul alates lõike 2 teises lõigus osutatud andmete parandamise või kustutamise otsuse või lõikes 3 osutatud otsuse vastuvõtmisest.“ [ME 138]

31b) Artikkel 39 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 39

Andmekaitset käsitlevate õiguste tagamiseks tehtav koostöö

1. Liikmesriikide pädevad asutused teevad artiklis 38 sätestatud õiguste jõustamiseks aktiivselt koostööd.

2. Iga liikmesriigi järelevalveasutus, millele osutatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1, abistab või nõustab vastava taotluse korral vastavalt määrusele (EL) 2016/679 andmesubjekti tema isikuandmete parandamist, täiendamist või kustutamist või nende töötlemise piiramist käsitleva õiguse kasutamisel.

Andmed edastanud vastutava liikmesriigi järelevalveasutus ja selle liikmesriigi järelevalveasutus, millele taotlus esitati, teevad esimeses lõigus osutatud eesmärkide saavutamiseks koostööd.“ [ME 139]

31c) Artikkel 40 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 40

Õiguskaitsevahendid

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2016/679 artiklite 77 ja 79 kohaldamist, on iga liikmesriigi igal isikul õigus esitada hagi või kaebus selle liikmesriigi pädevale asutusele või kohtule, kes ei andnud käesoleva määruse artikliga 38 ette nähtud juurdepääsu temaga seotud andmetele või õigust lasta need andmed parandada, täiendada või kustutada. Õigus esitada asjaomane hagi või kaebus kehtib ka juhtudel, kui andmetele juurdepääsemise, nende parandamise, täiendamise või kustutamise taotlustele ei vastatud artiklis 38 sätestatud tähtaegade jooksul või kui vastutav töötleja taotluse käsitlemata jättis.

2. Määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõike 1 kohane järelevalveasutuse abi jääb kogu menetluse ajaks kättesaadavaks.“; [ME 140]

Kolmapäev, 13. märts 2019

31d) Artikkel 41 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 41

Riikliku järelevalveasutuse teostatav järelevalve

1. Iga liikmesriik tagab, et määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 osutatud järelevalveasutus teeb sõltumatut järelevalvet asjaomase liikmesriigi poolt käesoleva määruse kohaselt tehtava isikuandmete töötlemise seaduslikkuse üle.
2. Järelevalveasutus või määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 osutatud asutus tagab, et vähemalt kord kolme aasta jooksul viiakse kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste auditistandarditega läbi vastutavates riigi ametiasutustes tehtud andmetöötlustoimingute audit. Auditi tulemusi võidakse võtta arvesse hindamisel, mida tehakse nõukogu määrusega (EL) nr 1053/2013 loodud mehhanismi alusel. Määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 nimetatud järelevalveasutus avaldab igal aastal andmete parandamise, täiendamise või kustutamise või nende töötlemise piiramise taotluste arvu, nende alusel võetud meetmed ja asjaomaste isikute taotluse põhjal tehtud paranduste, täiendamise või kustutamise või töötlemise piiramise arvu.
3. Liikmesriigid tagavad, et nende järelevalveasutusel on piisavalt ressursse neile käesoleva määrusega usaldatud ülesannete täitmiseks ning on võimalik saada nõuandeid isikutelt, kellel on biomeetriliste andmete kohta piisavalt teadmisi.
4. Liikmesriigid esitavad mis tahes teabe, mida määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 nimetatud järelevalveasutus on taotlenud, ning eelkõige annavad viimasele teavet käesolevast määrusest tulenevate ülesannete kohaselt läbi viidud tegevustest. Liikmesriigid tagavad määruse (EL) 2016/679 artikli 51 lõikes 1 osutatud järelevalveasutusele juurdepääsu logidele ning võimaldavad tal igal ajal pääseda oma kõikidesse ruumidesse, mida kasutatakse koostalitluse eesmärgil.“ [ME 141]

31e) Artikkel 42 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 42

Euroopa Andmekaitseinspektori teostatav järelevalve

1. Euroopa Andmekaitseinspektor vastutab eu-LISA, Europoli ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti käesoleva määruse kohase isikuandmete töötlemisega seotud tegevuse järelevalve ja selle tagamise eest, et see tegevus toimuks kooskõlas määrusega (EL) 2018/1725 ja käesoleva määrusega.
2. Euroopa andmekaitseinspektor tagab, et vähemalt kord kolme aasta jooksul viiakse kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega läbi eu-LISA poolt tehtavate isikuandmete töötlemise toimingute audit. Auditaruanne esitatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, eu-LISA-le, komisjonile ja liikmesriikidele. eu-LISA-le antakse võimalus teha enne aruande vastuvõtmist selle kohta märkusi.
3. eu-LISA edastab Euroopa andmekaitseinspektorile viimase nõutud teabe, võimaldab Euroopa andmekaitseinspektorile igal ajal juurdepääsu kõikidele dokumentidele ja artiklites 22r, 34 ja 45b osutatud logidele ning oma ruumidele.“ [ME 142]

Kolmapäev, 13. märts 2019

32) Artikli 43 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Euroopa Andmekaitseinspektor teeb riiklike järelevalveasutustega tihedat koostööd riigi osalemist vajavates konkreetsetes küsimustes, eelkõige juhul, kui Euroopa Andmekaitseinspektor või riiklik järelevalveasutus tuvastab suured lahknevused liikmesriikide tavades või avastab potentsiaalselt ebaseadusliku andmete edastamise koostalitluse komponentide teabeedastuskanalite kaudu või kui ühel või mitmel riiklikul järelevalveasutusel tekib küsimusi käesoleva määruse rakendamise või tõlgendamise kohta.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel tagatakse koordineeritud järelevalve koostöös määruse (EL) XXXX/2018 [muudetud määrus (EÜ) nr 45/2001] artikliga 62.“ [ME 143]

32a) Artikkel 43 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 43

Riiklike järelevalveasutuste ja Euroopa andmekaitseinspektori vaheline koostöö

1. Järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitseinspektor, tegutsedes igaüks oma vastava pädevuse piires, teevad üksteisega oma vastutusalala raames aktiivselt koostööd, et tagada kooskõlastatud järelevalve koostalitluse komponentide ja teiste käesoleva määruse sätete üle.

2. Euroopa Andmekaitseinspektor ja järelevalveasutused vahetavad vastavalt vajadusele asjakohast teavet, abistavad üksteist auditite ja inspekteerimiste tegemisel, analüüsivad käesoleva määruse tõlgendamisel või kohaldamisel tekkivaid raskusi, hindavad sõltumatu järelevalve tegemise või andmesubjekti õiguste teostamisega seotud probleeme, koostavad ühtlustatud ettepanekuid probleemide ühiseks lahendamiseks ning edendavad teadlikkust andmekaitseõigustest.

3. Järelevalveasutused ja Euroopa Andmekaitseinspektor kohtuvad lõike 2 eesmärgil vähemalt kaks korda aastas Euroopa Andmekaitseinspektori raames. Euroopa Andmekaitseinspektori kannab nende kohtumiste kulud ja korraldab neid. Esimesel kohtumisel võetakse vastu kodukord. Vastavalt vajadusele töötatakse ühiselt välja edasised töömeetodid.

4. Euroopa Andmekaitseinspektori esitab iga kahe aasta tagant Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile, Europolile, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile ning eu-LISA-le ühise tegevusaruande. Aruandes on esitatud iga liikmesriigi kohta peatükk, mille on koostanud selle liikmesriigi järelevalveasutus.“; [ME 144]

32b) Artikkel 44 jäetakse välja. [ME 145]

33) Artiklis 45 Artiklisse 45 lisatakse järgmine lõige 3 järgmised lõiked:

„2a. VISi kesksüsteemi, igas liikmesriigis riigi liidese ning VISi kesksüsteemi ja riikide liideste vahelise sideinfrastruktuuri väljatöötamiseks vajalikud meetmed võetakse artikli 49 lõikes 2 esitatud menetluse kohaselt, kui need käsitlevad järgmisi valdkondi:

a) süsteemi füüsiline struktuur, sealhulgas sidevõrgu kavandamine;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- b) *isikuandmete kaitsega seotud tehnilised küsimused;*
- c) *tehnilised küsimused, millel on märkimisväärne eelarveline mõju liikmesriikidele või märkimisväärne tehniline mõju liikmesriikide riiklikele süsteemidele;*
- d) *turvanõuete, sealhulgas biomeetriliste külgede, väljatöötamine. [ME 146]*

3. VISis biomeetriliseks kontrollimiseks ja isikusamasuse tuvastamiseks kasutatavate sõrmejälgede ja näokujutise kvaliteedi, eraldusvõime ja kasutamise tehniline kirjeldus nähakse ette rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

34) Lisatakse artikkel 45a:

„Artikkel 45a

Andmete kasutamine aruannete ja statistika koostamiseks

1. Liikmesriikide pädevate asutuste, komisjoni, eu-LISA ja määrusega (EL) 2016/1624 loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti nõuetekohaselt volitatud töötajad saavad juurdepääsu päringute tegemiseks järgmistes andmetes üksnes aruannete ja statistika koostamiseks, ilma võimaluseta isikusamasust tuvastada, **kuna andmed on täiesti anonüümsed**. [ME 147]

- a) olekuteave;
- b) pädev asutus, sealhulgas selle asukoht;
- c) taotleja sugu, ~~sünniaeg~~ **sünniaasta** ja praegune kodakondsus; [ME 148]
- d) esmase saabumise liikmesriik (ainult lühiajaliste viisade puhul);
- e) taotluse esitamise kuupäev ja koht ning viisat puudutav otsus (antud või andmisest keeldutud);
- f) väljaantud dokumendi liik, st lennujaama transiidiviisa, ühtne viisa või piiratud territoriaalse kehtivusega viisa, pikaajaline viisa või elamisluba;
- g) reisidokumendi liik ja selle välja andnud riigi kolmetäheline kood (ainult lühiajaliste viisade puhul);
- h) ~~dokumendi või taotluse kohta tehtud~~ **lühiajaliste viisade andmisest keeldumise kohase mis tahes** otsuse põhjused ~~(ainult lühiajaliste viisade puhul); pikaajaliste viisade ja elamislubade puhul taotluse kohta tehtud otsus (kas anti välja või keelduti taotlust rahuldamast ja mis põhjustel), sh viited mis tahes päringutabamustele otsingute tegemisel kasutatud liidu infosüsteemides, Europoli või Interpoli andmetes, jälgimisnimekirjades, millele osutatakse määruse (EL) 2018/1240 artiklis 29, või konkreetses riskinäitajates;~~ [ME 149]
- ha) **dokumendi andmisest keeldumise kohase mis tahes otsuse põhjused, sh viited mis tahes päringutabamustele otsingute tegemisel kasutatud liidu infosüsteemides, Europoli või Interpoli andmetes, jälgimisnimekirjades, millele osutatakse määruse (EL) 2018/1240 artiklis 34, või konkreetses riskinäitajates;** [ME 150]
- i) taotluse rahuldamisest keeldunud pädev asutus, sealhulgas selle asukoht, ning keeldumise kuupäev (ainult lühiajaliste viisade puhul);
- j) juhtumid, mil sama taotleja esitas lühiajalise viisa taotluse rohkem kui ühele viisasid väljastavale asutusele, ära tuleb märkida asjaomased viisasid väljastavad asutused, nende asukohad ning keeldumiste kuupäevad (ainult lühiajaliste viisade puhul);

Kolmapäev, 13. märts 2019

- k) lühiajalise viisa puhul reisi peamine eesmärk (peamised eesmärgid); ~~pikaajalise viisa ja elamisloa puhul taotluse eesmärgid; [ME 151]~~
- l) iga tagasivõetud, kehtetuks tunnistatud, tühistatud või pikendatud kehtivusega ~~dokumendi~~ **viisadokumendi** kohta sisestatud andmed; [ME 152]
- m) vajaduse korral pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaja lõppkuupäev;
- n) nende isikute arv, kes on määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 13 lõike 7 kohaselt vabastatud nõudest anda sõrmejälgi;
- o) juhtumid, mille puhul artikli 9 punktis 6 osutatud andmeid ei olnud faktiliselt võimalik esitada kooskõlas artikli 8 lõike 5 teise lausega;
- p) juhtumid, mille puhul artikli 9 punktis 6 osutatud andmete esitamist ei nõutud õiguslikel põhjustel kooskõlas artikli 8 lõike 5 teise lausega;
- q) juhtumid, mille puhul keelduti viisa andmisest isikule, kellel ei olnud võimalik faktiliselt esitada artikli 9 punktis 6 osutatud andmeid kooskõlas artikli 8 lõike 5 teise lausega.

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti nõuetekohaselt volitatud töötajad saavad määruse (EL) 2016/1624 artiklites 11 ja 13 osutatud riskianalüüside koostamise ja haavatavuse hindamise eesmärgil juurdepääsu, et teha päringuid esimeses lõigus osutatud andmetes.

- 2. Käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel säilitab eu-LISA nimetatud lõigus osutatud andmeid [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva määruse (EL) 2018/XX artiklis 39] osutatud aruandluse ja statistika keskhoidlas.
- 3. eu-LISA kehtestatud menetlused VISi toimimise jälgimiseks vastavalt artikli 50 lõikele 1 hõlmavad võimalust koostada jälgimise tagamiseks korrapäraselt statistikat.
- 4. eu-LISA koostab VISi andmete põhjal kord kvartalis lühiajaliste viisade kohta statistika, milles on iga viisa esitamise koha kohta näha eeskätt järgmine teave:
 - a) taotletud lennujaama transiidiviisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed lennujaama transiidiviisad;
 - b) välja antud viisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed A-liiki viisad;
 - c) välja antud mitmekordsete viisade koguarv;
 - d) välja andmata viisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed A-liiki viisad;
 - e) taotletud ühtsete viisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed ühtsed viisad;
 - f) välja antud viisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed viisad;
 - g) välja antud mitmekordsete viisade koguarv jagatuna kehtivusajaga (alla 6 kuu, 1 aasta, 2 aastat, 3 aastat, 4 aastat, 5 aastat),
 - h) välja andmata ühtsete viisade koguarv, sealhulgas mitmekordsed viisad;
 - i) välja antud piiratud territoriaalse kehtivusega viisade koguarv.

Igapäevaseid statistilisi andmeid säilitatakse aruandluse ja statistika keskhoidlas.

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. eu-LISA koostab VISi andmete põhjal kord kvartalis pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta statistika, milles on iga koha kohta näha eeskätt järgmine teave:

- a) nende pikaajaliste viisade koguarv, mida on taotletud, mis on välja antud, mille väljaandmisest on keeldutud, mille kehtivust on pikendatud ja mis on tagasi võetud;
- b) nende elamislubade koguarv, mida on taotletud, mis on välja antud, mille väljaandmisest on keeldutud, mille kehtivust on pikendatud ja mis on tagasi võetud;

6. Iga aasta lõpus ~~koostatakse statistiline aruanne, mis võtab kokku~~ **võetakse** kõnealuse aasta statistilised kvartalaruanded **andmed kokku aastaaruandes**. Statistikas esitatakse andmed eraldi iga liikmesriigi kohta. **Aruanne avaldatakse ja edastatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile, Euroopa Andmekaitseinspektorile ja riiklikele järelevalveasutustele.** [ME 153]

7. Komisjoni nõudmisel esitab eu-LISA statistika ühise viisapoliitika või rändepoliitika rakendamise seotud konkreetsete aspektide kohta, sealhulgas määruse (EL) nr 1053/2013 kohaste aspektide kohta.“

35) Lisatakse artiklid 45b, 45c, 45d ja 45e:

„Artikkel 45b

Vedajate juurdepääs andmetele kontrollimise eesmärgil

1. Selleks et täita oma kohustusi Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 26 lõike 1 punkti b alusel, saadavad lennu- ja mereveoettevõtjad ja rahvusvahelised vedajad, kes veavad reisijate rühmi bussiga, VISi päringu, et kontrollida, kas kolmanda riigi kodaniku lühiajaline viisa, pikaajaline viisa või elamisluba on kehtiv. ~~Selleks esitavad veoettevõtjad lühiajaliste viisade puhul andmed, mis on loetletud vastavalt kas käesoleva määruse artikli 9 lõike 4 punktides a, b ja c või artikli 22c punktides a, b ja c.~~ **Kui reisijatel ei ole VISis tehtud päringu tõttu lubatud pardale minna, peavad vedajad tagama reisijatele sellekohase teabe ning vahendid, et nad saaksid kasutada oma õigust saada juurdepääs VISis salvestatud isikuandmetele, ning lasta neid parandada või kustutada.** [ME 154]

2. Lõike 1 kohaldamisel ja selle rakendamise käigus tekkida võivate vaidluste lahendamiseks säilitab eu-LISA kõigi vedajate poolt võrguvärava kaudu tehtud andmetööstustoimingute logid. Need logid sisaldavad iga toiminguga kuupäeva ja kellaaega, päringu tegemiseks kasutatud andmeid, vedajate võrguvärava kaudu edastatud andmeid ja kõnealuse vedaja nime.

Logisid säilitatakse kaks aastat. Logisid kaitstakse asjakohaste meetmetega loata juurdepääsu eest.

3. Turvaline juurdepääs ~~käesoleva määrusega muudetud otsuse 2004/512/EÜ artikli 1 lõike 2~~ **artikli 2a** punktis h osutatud vedajate võrguväravale, **sealhulgas võimalus kasutada mobiilseid tehnilisi lahendusi**, võimaldab vedajatel lõikes 1 osutatud päringu teostada enne, kui reisija siseneb sõiduvahendisse. Sel otstarbel saadab vedaja päringu, et ta saaks tutvuda VISi andmetega, kasutades reisidokumendi masinloetavas osas olevaid andmeid. **Vedaja esitab reisidokumendi masinloetaval alal olevad andmed ja teatab sisenemise liikmesriigi. Erandina ei ole lennujaama transiidi korral vedaja kohustatud kontrollima, kas kolmanda riigi kodanikul on kehtiv lühiajaline viisa, pikaajaline viisa või elamisluba.** [ME 155]

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. VISi vastus vedajale on „OK“ / „NOT OK“ ja see näitab, kas isikul on kehtiv ühiajaline viisa, pikaajaline viisa või elamisluba. Kui välja antud on piiratud territoriaalse kehtivusega lühiajaline viisa vastavalt määruse (EÜ) nr 810/2009 artiklile 25, võetakse VISi vastuses arvesse liikmesriik (liikmesriigid), mille kohta see viisa kehtib, ning samuti vedaja poolt teatatud sisenemise liikmesriik. Vedajad võivad säilitada saadetud teabe ja saadud vastuse vastavalt kohaldatavale õigusele. Vastust, kas kõik on korras või mitte („OK“/„NOT OK“) ei saa pidada otsuseks, millega antakse riiki sisenemise luba või keeld vastavalt määrusele (EL) 2016/399. Komisjon kehtestab rakendusaktiga vedajate võrguvärava kasutustingimuste üksikasjalikud normid ning kohaldatavad andmekaitse- ja andmeturbe reeglid. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 156]

5. Et anda vedaja nõuetekohaselt volitatud töötajatele lõikes 2 osutatud eesmärgil juurdepääs vedajate võrguväravale, luuakse üksnes vedajatele ettenähtud autentimiskava. **Autentimiskava loomisel võetakse arvesse infoturbe riskide juhtimist ning lõimitud ja vaikumisi andmekaitse põhimõtteid.** Komisjon võtab autentimiskava vastu rakendusaktidega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. [ME 157]

5a. Vedajate võrguvärv kasutab eraldi kirjutuskaitstud andmebaasi, mida ajakohastatakse kord päevas, tehes ühesuunalise väljavõtte vähimatest vajalikest VISis säilitatud andmetest. eu-LISA vastutab vedajate võrguvärava turvalisuse eest, seal sisalduvate isikuandmete turvalisuse eest ning isikuandmete väljavõtmise ja eraldi kirjutuskaitstud andmebaasi edastamise eest. [ME 158]

5b. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud vedajate suhtes kohaldatakse konventsiooni, millega rakendatakse 14. juuni 1985. aasta Schengeni lepingut Beneluxi Majandusliidu riikide, Saksamaa Liitvabariigi ja Prantsuse Vabariigi valitsuste vahel nende ühispiiridel kontrolli järkjärgulise kaotamise kohta („Schengeni lepingu rakendamise konventsioon“), artikli 26 lõike 2 ning nõukogu direktiivi 2001/51/EÜ artikli 4 kohaselt ette nähtud karistusi, kui nad veavad kolmandate riikide kodanikke, kellel vaatamata sellele, et neilt nõutakse viisat, ei ole kehtivat viisat. [ME 159]

5c. Kui kolmanda riigi kodanikule keelatakse riiki sisenemine, on iga vedaja, kes on toonud ta välispiirile õhu, mere või maismaa kaudu, kohustatud võtma tema suhtes jälle viivitamata vastutuse. Piirivalveasutuste taotlusel, kes on pädevad teostama kontrolli piiril, on vedajad kohustatud viima kolmanda riigi kodaniku tagasi kas sellesse kolmandasse riiki, kust ta on tulnud, sellesse kolmandasse riiki, kes andis välja reisidokumendi, millega ta reisis, või mis tahes muusse kolmandasse riiki, kuhu lubamises ta on kindel. [ME 160]

5d. Erandina lõikest 1 on vedajate puhul, kes veavad reisijate rühmi bussiga, käesoleva määruse jõustumisele järgneval esimesel kolmel aastal lõikes 1 osutatud kontrollimine vabatahtlik ning lõikes 5 osutatud sätteid nende suhtes ei kohaldata. [ME 161]

Artikkel 45c

Varumenetlused juhuks, kui vedajatel puudub tehnilistel põhjustel juurdepääs andmetele

1. Kui artikli 45b lõikes 1 osutatud päringu tegemine on VISi mõne osa rikke tõttu või muul vedajast sõltumatu põhjusel tehniliselt võimatu, on vedaja vabastatud kohustusest kontrollida kehtiva viisa või reisidokumendi olemasolu vedajate võrguvärava kaudu. Kui korraldusastus eu-LISA avastab sellise rikke, teatab ta sellest vedajatele. Samuti

Kolmapäev, 13. märts 2019

annab ta vedajatele teada rikke parandamisest. Kui sellise rikke avastavad vedajad, võivad nad sellest teatada korraldusasutusele **eu-LISA-le**. [ME 162]

1a. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud juhtudel ei kohaldata vedajate suhtes artikli 45b lõikes 5b osutatud karistusi. [ME 163]

1b. Kui vedajal on VISi mõne osa rikke tõttu pikema aja jooksul tehniliselt võimatu teha artikli 45b lõikes 1 osutatud päringut, peab see vedaja sellest eu-LISA-le teada andma. [ME 164]

2. Varumenetluste üksikasjad kehtestatakse rakendusaktiga, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 49 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 45d

Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade juurdepääs VISi andmetele

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1624 (*) artikli 40 lõike 1 kohaste ülesannete ja volituste täitmiseks ~~ja lisaks nimetatud määruse artikli 40 lõikes 8 sätestatud juurdepääsule~~ on Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade liikmetel ~~ja tagasisaatmisega seotud toimingutes osalevate töötajate rühmadel~~ oma ülesande piires õigus pääseda juurde VISi sisestatud andmetele ja neis otsinguid teha. [ME 165]

2. lõikes 1 osutatud juurdepääsu tagamiseks nimetab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet keskseks juurdepääsupunktiks eraldi üksuse, milles on nõuetekohaste volitustega Euroopa piiri- ja rannikuvalve ametnikud. Keskne juurdepääsupunkt kontrollib, kas artiklis 45e sätestatud tingimused juurdepääsu taotlemiseks VISile on täidetud.

Artikkel 45e

Euroopa piiri- ja rannikuvalverühmade VISi andmetele juurdepääsu tingimused ja kord

1. Artikli 45d lõikes 1 osutatud juurdepääsu silmas pidades võib Euroopa piiri- ja rannikuvalverühm esitada artikli 45d lõikes 2 osutatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve kesksel juurdepääsupunktile taotluse, et tutvuda kõigi VISis talletatud andmete või konkreetse andmekogumiga. Taotluses tuleb viidata selle liikmesriigi piiri ületamise kontrolli, ~~ja~~ piirivalve ~~ja/või tagasisaatmise~~ tegevusplaanile, millel taotlus põhineb. Juurdepääsutaotluse saamisel kontrollib Euroopa piiri- ja rannikuvalve keskne juurdepääsupunkt, kas lõikes 2 osutatud juurdepääsutingimused on täidetud. Kui kõik juurdepääsutingimused on täidetud, vaatavad keske juurdepääsupunkti nõuetekohaselt volitatud töötajad taotlused läbi. VISist taotletud andmed edastatakse rühmale nii, et see ei ohusta andmete turvalisust. [ME 166]

2. Juurdepääsu andmise suhtes kehtivad järgmised tingimused:

a) vastuvõttev liikmesriik annab rühma liikmetele loa tutvuda VISi andmetega, et täita riigipiiri ületamise kontrolli, ~~ja~~ piirivalve ~~ja tagasisaatmise~~ tegevusplaanis täpsustatud eesmärgi, ning [ME 167]

b) VISi andmetega on vaja tutvuda selleks, et täita konkreetseid ülesandeid, mille vastuvõttev liikmesriik on rühmale andnud.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Vastavalt määruse (EL) 2016/1624 artikli 40 lõikele 3 võivad rühmade liikmed ja tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmad VISist saadud teabe põhjal tegutseda üksnes nende tegutsemiskoha vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikelt või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevatelt töötajatelt saadud korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul. Vastuvõttev liikmesriik võib volitada rühmade liikmeid enda nimel tegutsema. [ME 168]

4. Kahtluste korral või juhul, kui viisa, pikaajalise viisa või elamisloa omaniku isikusamasuse kontrollimine ei õnnestu, suunab Euroopa piiri- ja rannikuvalverühma liige asjaomase isiku vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametniku juurde.

5. Rühmade liikmed tutvuvad VISi andmetega järgmiselt:

a) kui täidetakse ülesandeid, mis on seotud kontrollidega piiril vastavalt määrusele (EL) 2016/399, on rühmade liikmetel juurdepääs VISi andmetele, et teostada välispiiripunktides kontrollimisi vastavalt käesoleva määruse artiklile 18 või 22 g;

b) kui kontrollitakse, kas liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimused on täidetud, on rühmade liikmetel juurdepääs VISi andmetele, et kontrollida liikmesriigi territooriumil kolmanda riigi kodanikke vastavalt käesoleva määruse artiklile 19 või 22h;

c) kui tegemist on sellise isiku tuvastamisega, kelle puhul ei ole teada, kas ta vastab või ei vasta enam liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimustele, on rühmade liikmetel VISi andmetele juurdepääs isiku tuvastamiseks vastavalt käesoleva määruse artiklile 20.

6. Kui sellise juurdepääsu ja päringu tulemuseks on päringutabamus VISis, teatatakse sellest vastuvõtvale liikmesriigile.

7. Korraldusasutus peab logi Euroopa piiri- ja rannikuvalve rühma liikme või tagasisaatmisega seotud ülesannetesse kaasatud töötajate rühmade VISis tehtud andmetööstustoimingute kohta vastavalt artiklile 34. [ME 169]

8. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti iga süsteemi sisenemine ja päring logitakse vastavalt artikli 34 sätetele ning iga tema **rühmade** leitud andmete kasutamine registreeritakse. [ME 170]

9. Välja arvatud juhul, kui seda on vaja ELi reisiinfo ja lubade süsteemi (ETIAS) loomist käsitleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks, **VISI osi** ei ühendata ühtegi VISi osa ühegi Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti poolt või Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametis kasutatava andmete kogumiseks ja töötlemiseks ette nähtud arvutisüsteemiga ning VISis olevaid andmeid, millele Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametil on juurdepääs, ei edastata sellistele süsteemidele. Ühtegi VISi osa ei laadita alla. Süsteemile juurdepääsu ja päringute logimist ei käsitata VISi andmete allalaadimise ega kopeerimisena. [ME 171]

10. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet võtab vastu meetmed andmete turvalisuse tagamiseks vastavalt artiklile 32 ja rakendab neid.“

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

35a) Artiklid 46, 47 ja 48 jäetakse välja. [MEd 172, 173 ja 174]

35b) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 48a

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 9cb ja artiklis 23 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 9cb ja artiklis 23 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 9cb ja artikli 23 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“ [ME 175]

36) Artikkel 49 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 49

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 (*) tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“

Kolmapäev, 13. märts 2019

37) Lisatakse artikkel 49a:

„Artikkel 49a

Nõuanderühm

eu-LISA loob nõuanderühma, kes nõustab ametit VISiga seotud küsimustes, eelkõige seoses ameti iga-aastase tööprogrammi ja tegevusaruande koostamisega.“

38) Artikkel 50 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 50

Põhiõigustele avaldatava mõju jälgimine ja hindamine

1. ~~Korraldusamet~~ **eu-LISA** kannab hoolt, et oleks kehtestatud menetlused, mille abil jälgida VISi toimimist, võrreldes selleks tulemusi, kulutasuvust, turvalisust ja teenuste kvaliteeti seatud eesmärkidega, **ning jälgida põhiõigustest kinnipidamist, sh et oleks tagatud õigus isikuandmete kaitsele, õigus mittediskrimineerimisele, lapse õigused ning õigus juurdepääsuks tõhusale õiguskaitsevahendile.** [ME 177]

2. Tehnilise hoolduse eesmärgidel on ~~korraldusamet~~ **eu-LISA-l** juurdepääs vajalikule teabele, mis on seotud VISis tehtud töötlemistoimingutega. [ME 178]

3. eu-LISA esitab iga kahe aasta järel Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande VISi tehnilise toimimise, sealhulgas selle turvalisuse ja kulude kohta. **See aruanne sisaldab projektialaste edusammude ja kulude ülevaadet, finantsmõju hinnangut ning teavet kõigi tehniliste probleemide ja riskide kohta, mis võivad mõjutada süsteemi kogukulusid.** [ME 179]

3a. Arendusprotsessis ilmnevate viivituste korral teavitab eu-LISA esimesel võimalusel Euroopa Parlamenti ja nõukogu, et teavitada viivituste põhjustest ning ajalistest ja finantsilistest tagajärgedest. [ME 180]

4. Iga liikmesriik ja Europol koostab igal aastal tundliku teabe avaldamist käsitlevaid riiklikke õigusnorme järgides VISi andmetele õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tõhususe kohta aruande, mis sisaldab järgmist teavet ja statistikat:

a) otsingute tegemise täpne eesmärk, sealhulgas terroriakti või raske kuriteo liik **ning alla 12-aastaste laste andmetele juurdepääs;** [ME 181]

b) põhjendatud alus põhjendatud kahtluseks, et kuriteos kahtlustatav isik või kuriteo toimepanija või ohver kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse;

c) VISile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu saamiseks esitatud taotluste arv;

ca) **selliste juhtumite arv ja liik, mille puhul kasutati artikli 22m lõikes 2 osutatud kiireloomulist menetlust, sealhulgas juhtumid, kus keskne juurdepääsupunkt ei pidanud järelkontrolli käigus kiireloomulise menetluse kohaldamist õigustatuks.** [ME 182]

d) selliste juhtumite arv ja liik, kus isik edukalt tuvastati.

da) statistika lastega kaubitsemise kohta, sealhulgas isikusamasuse eduka tuvastamise juhtumid. [ME 183]

Liikmesriikide ja Europoli aastaaruanded edastatakse komisjonile järgmise aasta 30. juuniks. **Komisjon koondab aastaaruanded põhjalikku aruandesse, mis avaldatakse sama aasta 30. detsembriks.** [ME 184]

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. Komisjon koostab iga ~~nelja kahe~~ aasta järel VISi kohta üldhinnangu. Nimetatud üldhinnangus võrreldakse saavutatud tulemusi seatud ~~eesmärkidega~~ **eesmärkide ja tehtud kulutustega**, hinnatakse tegevuse aluspõhimõtete kehtivust, **selle mõju põhiõigustele**, käesoleva määruse kohaldamist VISi suhtes, VISi turvalisust, artiklis 31 osutatud sätete kasutamist ja mis tahes mõjusid tulevastele toimingutele. Komisjon edastab hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 185]

6. Liikmesriigid annavad korraldusasutusele ja komisjonile lõigetes 3, 4 ja 5 osutatud aruannete koostamiseks vajalikku teavet.

7. Korraldusasutus annab komisjonile lõikes 5 osutatud üldhinnangu koostamiseks vajalikku teavet.“

39) 1. liite pealkiri asendatakse järgmisega:

~~„Artikli 31 lõikes 1 osutatud rahvusvaheliste organisatsioonide loetelu“.~~ [ME 186]

40) Pärast artiklit 22 lisatakse IIIa ja IIIb peatükk:

„IIIa PEATÜKK

PIKAAJALISTE VIISADE JA ELAMISLUBADE ANDMETE SISESTAMINE JA KASUTAMINE

Artikkel 22a

Andmete sisestamise kord pikaajalise viisa või elamisloa taotluse kohta otsuse tegemise korral

1. Kui tehakse otsus pikaajaline viisa või elamisloa taotluse kohta, loob otsuse teinud ametiasutus viivitamata isikliku toimiku, sisestades selleks VISi artiklis 22c või artiklis 22d osutatud andmed.

1a. Asutus, mille pädevuses on otsuse tegemine, loob enne otsuse tegemist isikliku toimiku. [ME 187]

2. Kui individuaalne toimik on loodud, teeb VIS automaatse päringu vastavalt artiklile 22b.

3. Kui dokumendi omanik on taotluse esitanud rühma liikmena või koos perekonnaliikmega, loob ametiasutus isikliku toimiku iga rühma kuuluva isiku kohta ning lingib nende isikute toimikud, kes esitasid taotluse koos ja kellele anti pikaajaline viisa või elamisluba. **Vanemate või eestkostjate avaldusi ei eraldata laste avaldustest.** [ME 188]

4. Kui liidu või liikmesriigi õigusaktides ei nõuta teatavate andmete esitamist või kui neid ei saa faktiliselt esitada, märgitakse vastava(te)le andmevälja(de)le „ei kohaldata“. Sõrmejälgede puhul võimaldab süsteem teha vahet juhtudel, mil sõrmejälgede andmist ei nõuta vastavalt liidu või liikmesriigi õigusaktidele, ja juhtudel, mil neid ei ole võimalik faktiliselt anda.

Artikkel 22b

Päringud muudes süsteemides

1. VISis töödeldakse toimikuid päringutabamuste kindlakstegemiseks üksnes eesmärgiga hinnata, kas isik võib ohustada liikmesriikide avalikku korda, ~~sisejulgeolekut või rahvatervist~~ **või sisejulgeolekut** vastavalt määruse (EL) 2016/399 artikli 6 lõike 1 punktile e. VIS vaatab läbi iga toimiku eraldi. [ME 189]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Iga kord, kui ~~seoses~~ pikaajalise viisa või elamisloa väljaandmise või andmisest keeldumise korral ~~elamisloaga~~ luuakse isiklik toimik vastavalt ~~artiklile 22d~~ **artiklile 22c**, teeb VIS päringu [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva määruse] artikli 6 lõikes 1 määratletud Euroopa otsinguportaalis, et võrrelda käesoleva määruse artikli 22c lõike 2 punktides a, b, c, f ja g osutatud asjaomaseid andmeid VISis, Schengeni infosüsteemis (SIS), riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis, ELi reisiinfo ja lubade süsteemis (ETIAS), kaasa arvatud määruse (EL) 2018/XX (millega luuakse ELi reisiinfo ja lubade süsteemi) artiklis 29 osutatud jälgimisnimekirjas, [terroriaktide ja muude raskete kuritegudega seotud süüdimõistvate kohtuotsuste puhul ECRIS TCN süsteemis,] Europoli andmetes, Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis (SLTD) ja Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasis (Interpol TDAWN) sisalduvate asjaomaste andmetega. **VIS kontrollib:**

- a) kas taotlemisel kasutatav reisidokument vastab mõnele SISis kadunuks, varastatuks, õigusvastaselt omandatuks või kehtetuks tunnistatud reisidokumendile;
- b) kas taotlemisel kasutatav reisidokument vastab mõnele SLTD andmebaasis kadunuks, varastatuks või kehtetuks tunnistatud reisidokumendile;
- c) kas SISis on taotleja kohta sisestatud hoiatusteade, et tema suhtes kehtib riiki sisenemise ja riigis viibimise keeld;
- d) kas SISis on taotleja kohta hoiatusteade, et teda otsitakse taga Euroopa vahistamismääruse alusel üleandmise eesmärgil või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks;
- e) kas taotleja ja tema reisidokument vastavad ETIASe kesksüsteemis olevale reisiloale, mis on tagasi lükatud, kehtetuks tunnistatud või tühistatud;
- f) kas taotleja ja tema reisidokument on määruse (EL) 2018/1240 artiklis 34 osutatud jälgimisnimekirjas;
- g) kas sama isiku kohta käivad andmed on juba VISis registreeritud;
- h) ega taotluses reisidokumendi kohta esitatud andmed ei vasta mõnele teisele pikaajalise viisa või elamisloa taotlusele, mis on seotud muude isikuandmetega;
- i) kas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis tehtud otsingu tulemusel selgub, et taotleja on sel ajal või varem viibimisaega ületanud;
- j) kas riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis on märge, et taotleja on saanud sisenemiskeelu;
- k) kas VISis on registreeritud otsus taotlejale lühiajalise viisa andmisest keeldumise või sellise viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta;
- l) kas VISis on registreeritud otsus taotlejale pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldumise või selle tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta;
- m) kas Europolis on registreeritud taotleja isikutuvastusandmeid;
- n) kas alaealise taotleja puhul on tema vanema õigusi teostava isiku või seadusliku eestkostja kohta on SISis hoiatusteade, et:
 - i) teda otsitakse taga Euroopa vahistamismääruse alusel üleandmise või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks;

Kolmapäev, 13. märts 2019

ii) *ta on SISis registreeritud hoiatusteate kohaselt saanud riiki sisenemise ja riigis viibimise keelu;*

iii) *ta omab reisidokumenti, mis on määruse (EL) 2018/1240 artiklis 34 osutatud jälgimisnimekirjas.*

Käesolev lõige ei tohi mingil põhjusel takistada varjupaigataotluse esitamist. Kui viisataotluse esitab vägivaldse kuriteo, näiteks tema sponsori toime pandud koduvägivalla või inimkaubanduse ohver, tuleb VISi esitatud toimik eraldada sponsori omast, nii et ohvrit saaks kaitsta edasise ohu eest.

Valetabamuse ohu vältimiseks tuleks alla 14-aastaste laste või üle 75-aastaste eakatega seotud päringute puhul, mis tehakse rohkem kui viis aastat enne vastet võetud biomeetriliste tunnuste abil ja mis ei kinnita kolmanda riigi kodaniku isikusamasust, kohaldada kohustuslikku käsitsi kontrollimist biomeetriliste andmete ekspertide poolt. [ME 190]

3. VIS lisab isiklikku toimikusse viite iga lõigete 2 ja 5 kohase päringutabamuse kohta. Lisaks teeb VIS vajaduse korral kindlaks, millised liikmesriigid päringutabamus(t)e aluseks olnud andmed sisestasid või esitasid või tegi seda Europol, ning talletavad selle teabe isiklikku toimikusse. *Ei registreerita muid andmeid kui viide päringutabamusele ja andmete koostaja. [ME 191]*

3a. *Kui päring tehakse SLTD andmebaasist, ei või neid andmeid, mida Euroopa otsinguportaali kasutaja päringu tegemiseks kasutas, jagada Interpoli andmete omanikega. [ME 192]*

4. Artikli 2 lõike 2 punkti f kohaldamiseks *seoses antud või pikendatud pikaajalise viisaga* tuleb käesoleva artikli lõike 2 kohastes päringutes võrrelda artikli 22c lõikes 2 osutatud asjaomaseid andmeid SISI andmetega, et teha kindlaks, ega taotleja kohta ei ole sisestatud järgmisi hoiatusteateid: [ME 193]

a) hoiatusteade üle- või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks tagaotsitavate isikute kohta;

b) hoiatusteade kadunud isikute kohta;

c) hoiatusteade kohtumenetluses osalemise eesmärgil otsitavate isikute kohta;

d) hoiatusteade diskreetse ja **kontrolli**, erikontrolli või **uurimiskontrolli** alla kuuluvate isikute kohta. [ME 194]

Kui käesolevas lõikes osutatud võrdluse tulemuseks on üks või mitu päringutabamust, saadab VIS automaatse teate päringu teinud liikmesriigi keskasutusele ning võtab vajalikud järelemeetmed. Artikli 9a lõikeid 5a, 5b, 5c ja 5d ning artikleid 9c, 9ca ja 9cb kohaldatakse mutatis mutandis järgmiste erisätete kohaselt. [ME 195]

5. Kui riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, ETIASe ja VISi andmetega tutvutakse vastavalt lõikele 2, sisaldab päringutabamus üksnes märget reisiloo väljastamisest keeldumise, sisenemiskeelu või viisa väljastamisest keeldumise kohta, mille aluseks on julgeolekukaalutlused.

6. Kui pikaajalise viisa või elamisloa annab välja või kui seda pikendab liikmesriigi konsulaarasutus, kohaldatakse artiklit 9a. [ME 196]

Kolmapäev, 13. märts 2019

7. Kui elamisloa annab välja või seda pikendab või kui pikaajalist viisat pikendab liikmesriigi territooriumil olev ametiasutus, kohaldatakse järgmist:
- a) see asutus kontrollib, kas isiklikus toimikus sisalduvad andmed vastavad VISis olevatele andmetele või andmetele mõnes päringuga hõlmatud ELi infosüsteemis/andmebaasis, Europoli andmetele või Interpoli andmebaasides olevatele andmetele vastavalt lõikele 2;
 - b) kui lõike 2 kohane päringutabamus on seotud Europoli andmetega, teatatakse sellest Europoli riiklikule üksusele järelemeetmete võtmiseks;
 - c) kui andmed ei ole vastavuses ja lõigete 2 ja 3 kohase automaatse töötlemise tulemuseks ei olnud ühtegi teist päringutabamust, kustutab ametiasutus valetabamuse taotlustoimikust;
 - d) kui avastatakse andmete vastavus või kui kahtlused taotleja isikusamasuses jäävad püsima, võtab ametiasutus päringutabamuse aluseks olnud andmete suhtes meetmeid vastavalt lõikele 4, tegutsedes kooskõlas ELi ja riiklikes õigusaktides sätestatud menetluste, tingimuste ja kriteeriumidega. [ME 197]

Artikkel 22c

Pikaajalise viisa või elamisloa andmise korral loodav isiklik toimik

Vastavalt artikli 22a lõikele 1 loodud isiklik toimik peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) dokumendi välja andnud asutus, sealhulgas tema asukoht;
- 2) dokumendi omaniku järgmised andmed:
 - a) perekonnanimi; eesnimi (eesnimed); ~~sünniaeg~~ **sünniaasta**; praegune kodakondsus (praegused kodakondsused); sugu; ~~sünniaeg, koht~~ **sünnikoht** ja -riik; [ME 198]
 - b) reisidokumendi liik ja number ning selle välja andnud riigi kolmetäheline kood;
 - c) reisidokumendi kehtivusaja lõppkuupäev;
 - cc) reisidokumendi välja andnud asutus;
 - d) alaealiste puhul dokumendi omaniku vanema õigusi teostava isiku / seadusliku eestkostja perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed);
 - e) taotluse aluseks oleva kutse esitanud füüsilise isiku perekonnanimi, eesnimi ja aadress või tööandja/organisatsiooni nimi ja aadress;
 - f) dokumendi omaniku näokujutis, ~~võimaluse korral~~ kohapeal tehtud fotolt; [ME 199]
 - g) dokumendi omaniku kaks sõrmejälge vastavalt asjaomastele liidu ja siseriiklikele õigusaktidele;
- 3) järgmised andmed antud pikaajalise viisa või elamisloa kohta:
 - a) olekuteave pikaajalise viisa või eluloo andmise kohta;
 - b) pikaajalise viisa või elamisloa andmise otsuse vastuvõtmise koht ja kuupäev;
 - c) väljaantud dokumendi liik (pikaajaline viisa või elamisluba);

Kolmapäev, 13. märts 2019

- d) väljaantud pikaajalise viisa või elamisloa number;
- e) väljaantud pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaja lõppkuupäev.

Artikkel 22d

Teatavatel juhtudel pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldumise korral loodav isiklik toimik

Kui tehakse otsus keelduda pikaajalise viisa või elamisloa andmisest, sest taotlejat peetakse ohuks avalikule korrale, ~~või sisejulgeolekule või rahvatervisele~~ või tema esitatud dokumendid on omandatud pettusega, need on võltsitud või neid on omavoliliselt muudetud, loob pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldunud asutus viivitamata isikliku toimiku ja sisestab sellesse järgmised andmed: **[ME 200]**

- a) perekonnanimi, sünnijärgne perekonnanimi, varasem perekonnanimi (varasemad perekonnanimed); eesnimi (eesnimed); sugu; sünniaeg, -koht ja -riik;
- b) praegune kodakondsus ja sünnijärgne kodakondsus;
- c) reisidokumendi liik ja number, väljastanud asutus ning väljaandmise kuupäev ja kehtivusaja lõppkuupäev;
- d) alaealiste puhul taotleja vanema õigusi teostava isiku / seadusliku eestkostja perekonnanimi ja eesnimi (eesnimed);
- e) taotluse aluseks oleva kutse esitanud füüsilise isiku perekonnanimi, eesnimi ja aadress; **[ME 201 ei puuduta eestikeelset teksti]**
- f) taotleja näokujutis, ~~võimaluse korral~~ kohapeal tehtud fotolt; **[ME 202]**
- g) taotleja kaks sõrmejälge vastavalt asjaomastele liidu ja siseriiklikele õigusaktidele;
- h) märge selle kohta, et pikaajalise viisa või elamisloa andmisest on keeldutud, sest taotlejat peetakse ohuks avalikule korrale, ~~või sisejulgeolekule või rahvatervisele~~ või tema esitatud dokumendid on omandatud pettusega, need on võltsitud või neid on omavoliliselt muudetud; **[ME 203]**
- i) pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldunud asutus, sealhulgas tema asukoht;
- j) pikaajalise viisa või elamisloa andmisest keeldumise otsuse tegemise koht ja kuupäev.

Artikkel 22e

Pikaajalise viisa või elamisloa kehtetuks tunnistamise korral lisatavad andmed

1. Kui tehakse otsus pikaajaline viisa või elamisloa kehtetuks tunnistada või pikaajalise viisa kehtivusaega lühendada, lisab otsuse teinud asutus isiklikku toimikusse järgmised andmed:

- a) olekuteave pikaajalise viisa või elamisloa kehtetuks tunnistamise või pikaajalise viisa kehtivusaja lühendamise kohta;
- b) pikaajalise viisa või elamisloa tühistanud või pikaajalise viisa kehtivusaega lühendanud asutus, sealhulgas tema asukoht;
- c) otsuse tegemise koht ja kuupäev;
- d) uus pikaajalise viisa kehtivusaja lõppkuupäev, kui see on asjakohane;
- e) viisakleebise number, kui pikaajalise viisa kehtivusaega lühendatakse uue viisakleebise väljastamisega.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Isiklikku toimikusse lisatakse ka artikli 22d punktide h vastav(ad) pikaajalise viisa või elamisloa kehtetuks tunnistamise või pikaajalise viisa kehtivusaja lühendamise põhjus(ed).

Artikkel 22f

Pikaajalise viisa või elamisloa pikendamise korral lisatavad andmed

Kui tehakse otsus pikaajalist viisat või elamisluba pikendada, lisab pikaajalist viisat või elamisluba pikendanud asutus isiklikku toimikusse järgmised andmed:

- a) olekuteave pikaajalise viisa või elamisloa pikendamise kohta;
- b) pikaajalist viisat või elamisluba pikendanud asutus, sealhulgas tema asukoht;
- c) otsuse tegemise koht ja kuupäev;
- d) viisakleebise number, kui pikaajalist viisat pikendatakse uue viisakleebise väljastamisega;
- e) pikendatud kehtivusaja lõppkuupäev.

Artikkel 22 g

Juurdepäas andmetele pikaajaliste viisade ja elamislubade kontrollimiseks välispiiripunktides

1. Euroopa Liidu välispiiripunktides vastavalt määrusele (EL) 2016/399 kontrolle tegevatele pädevatele asutustele antakse juurdepäas päringute tegemiseks dokumendi numbri ja käesoleva määruse artikli 22c lõike 2 punktides a, b ja c osutatud andmete alusel üksnes selleks, et kontrollida pikaajalise viisa või elamisloa omaniku isikusamasust, tema dokumendi autentsust ja kehtivust ning seda, kas ta ei ohusta kõnealuse määruse artikli 6 lõike 1 punkti e nõude kohaselt ühegi liikmesriigi avalikku korda, **või** sisejulgeolekut ja rahvatervist. [ME 204]

2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud päringust selgub, et dokumendi omanikku käsitlevad andmed on VISis registreeritud, antakse pädevale piirikontrolliasutusele juurdepäas, et tutvuda üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil järgmiste isikliku toimiku andmetega:

- a) olekuteave pikaajalise viisa või elamisloa andmise, kehtetuks tunnistamise või pikendamise kohta;
- b) artikli 22c lõike 3 punktides c, d ja e osutatud andmed;
- c) vajaduse korral artikli 22e lõike 1 punktides d ja e osutatud andmed;
- d) vajaduse korral artikli 22f punktides d ja e osutatud andmed;
- e) artikli 22c lõike 2 punktis f osutatud ~~foto~~ **näokujutised**. [ME 205]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 22h

Juurdepääs andmetele isikusamasuse kontrollimiseks liikmesriikide territooriumil

1. Asutustele, kes on pädevad liikmesriikide territooriumil kontrollima, kas liikmesriikide territooriumile sisenemise, seal viibimise või elamise tingimused on täidetud, ~~ja vajaduse korral politseiasutustele antakse juurdepääs päringute tegemiseks dokumendi numbri ja käesoleva määruse artikli 22c lõike 2 punktides a, b ja c osutatud andmete alusel üksnes selleks, et kontrollida pikaajalise viisa või elamisloa omaniku isikusamasust, tema dokumendi autentsust ja kehtivust ning seda, kas ta ei ohusta ühegi liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut ja rahvatervist.~~ [ME 206]

2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud päringust selgub, et dokumendi omanikku käsitlevad andmed on VISis registreeritud, antakse pädevale asutusele juurdepääs, et tutvuda üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil järgmiste isikliku toimiku andmetega ja vajaduse korral vastavalt artikli 22a lõikele 4 lingitud toimiku(te) andmetega:

- a) olekuteave pikaajalise viisa või elamisloa andmise, kehtetuks tunnistamise või pikendamise kohta;
- b) artikli 22c lõike 3 punktides c, d ja e osutatud andmed;
- c) vajaduse korral artikli 22e lõike 1 punktides d ja e osutatud andmed;
- d) vajaduse korral artikli 22f punktides d ja e osutatud andmed;
- e) artikli 22c lõike 2 punktis f osutatud ~~foto~~ **näokujutised**. [ME 207]

Artikkel 22i

Juurdepääs andmetele rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlakstegemiseks

1. Pädevatele varjupaigaasutustele antakse juurdepääs päringute tegemiseks rahvusvahelise kaitse taotleja sõrmejälgede alusel üksnes selleks, et selgitada vastavalt määruse (EL) nr 604/2013 artiklile 12 välja rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik.

Kui rahvusvahelise kaitse taotleja sõrmejälgi ei saa kasutada või sõrmejälgede alusel ei õnnestu päringut teha, tehakse päring dokumendi numbri ja käesoleva määruse artikli 22c lõike 2 punktides a, b ja c osutatud andmete alusel.

2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud päringust selgub, et pikaajalise viisa või elamisloa omanikku käsitlevad andmed on VISis registreeritud, antakse pädevale asutusele juurdepääs, et tutvuda üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil järgmiste taotlustoimiku andmetega ja vastavalt artikli 22a lõikele 4 punktis g osutatud abikaasa ja laste lingitud taotlustoimiku(te) andmetega:

- a) pikaajalise viisa või elamisloa andnud või seda pikendanud asutus, sealhulgas tema asukoht;
- b) artikli 22c lõike 2 punktides a ja b osutatud andmed;
- c) dokumendi liik;
- d) väljaantud pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaeg;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- f) artikli 22c lõike 2 punktis f osutatud fotod;
- g) artikli 22c lõike 2 punktides a ja b osutatud andmed abikaasa ja laste lingitud taotlustoimiku(te) kohta.
3. VISis sisalduvate andmetega võivad vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 tutvuda üksnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 603/2013 (*) artiklis 27 osutatud määratud riiklikud asutused.

Artikkel 22j

Juurdepääs andmetele rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks

1. Pädevatele varjupaigaasutustele antakse juurdepääs päringute tegemiseks rahvusvahelise kaitse taotleja sõrmejälgede alusel vastavalt määruse (EL) nr 603/2013 artiklile 27 üksnes selleks, et vaadata läbi rahvusvahelise kaitse taotlus.

Kui rahvusvahelise kaitse taotleja sõrmejälgi ei saa kasutada või sõrmejälgede alusel ei õnnestu päringut teha, tehakse päring pikaajalise viisa või elamisloa numbri ja artikli 22c lõike 2 punktides a, b ja c või artikli 22d punktides a, b, c ja f osutatud andmete alusel.

2. Kui lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud päringust selgub, et VISis on registreeritud rahvusvahelise kaitse taotlejat käsitlevad andmed, antakse pädevale varjupaigaasutusele juurdepääs, et tutvuda üksnes lõikes 1 osutatud eesmärgil artiklite 22c, 22d, 22e ja 22f kohaste taotlejat käsitlevate andmetega või vastavalt artikli 22a lõikele 3 lingitud taotlustoimiku(te)sse sisestatud andmetega pikaajaliste viisade või elamislubade kohta, mis on antud, mille andmisest on keeldutud, mis on kehtetuks tunnistatud või mida on pikendatud.

3. VISis sisalduvate andmetega võivad vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 tutvuda üksnes määruse (EL) nr 603/2013 artiklis 27 osutatud määratud riiklikud asutused.

IIIb PEATÜKK

VISile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu saamise menetlus ja tingimused

Artikkel 22k

Liikmesriikide määratud asutused

1. Liikmesriigid määravad õiguskaitseasutused, kellel on õigus teha terroriaktide või muude raskete kuritegude ennetamise, avastamise ja uurimise eesmärgil päringuid VISi salvestatud andmetes **artiklis 22n osutatud asjakohastel ja rangelt määratletud juhtudel. Nendel ametiasutustel on lubatud teha päringuid alla 12-aastaseid lapsi käsitlevates andmetes üksnes selleks, et kaitsta kadunud lapsi ja raskete kuritegude ohvriks langenud lapsi.** [ME 208]

2. Iga liikmesriik peab määratud asutuste **rangelt piiratud** nimekirja. Iga liikmesriik teatab eu-LISA-le ja komisjonile oma määratud asutused ning võib igal ajal oma teadet muuta või esitada uue teate. [ME 209]

3. Iga liikmesriik määrab keskse juurdepääsupunkti, kellel on juurdepääs VISile. Keskne juurdepääsupunkt kontrollib, kas artiklis 22n sätestatud tingimused juurdepääsu taotlemiseks VISile on täidetud.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Kui liikmesriigi õigus seda lubab, võivad määratud asutus ja keskne juurdepääsupunkt kuuluda samasse organisatsiooni, kuid keskne juurdepääsupunkt peab oma käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel tegutsema määratud asutustest täiesti sõltumatult. Keskne juurdepääsupunkt on määratud asutustest eraldiseisev ning ei saa neilt juhiseid kontrollimise tulemuste kohta, vaid teeb kontrollimise sõltumatult.

Liikmesriigid võivad määrata kooskõlas oma organisatsioonilise ja haldusstruktuuriga põhiseaduslike või õigusnõuete täitmisel mitu kesket juurdepääsupunkti.

4. Iga liikmesriik teatab eu-LISA-le ja komisjonile oma kesksed juurdepääsupunktid ning võib igal ajal oma teadet muuta või esitada uue teate.

5. Iga liikmesriik peab riiklikul tasandil nimekirja määratud asutuste tegevusüksustest, kellel on õigus taotleda keske(te) juurdepääsupunkti(de) kaudu juurdepääsu VISi salvestatud andmetele.

6. Ainult keske(te) juurdepääsupunkti(de) nõuetekohaselt volitatud töötajatel on õigus saada juurdepääs VISile kooskõlas artiklitega 22m ja 22n.

Artikkel 22l

Europol

1. Europol määrab ühe oma tegevusüksustest Europoli määratud asutuseks ning annab talle volituse taotleda juurdepääsu VISile lõikes 2 osutatud keske juurdepääsupunkti kaudu, et toetada ja tugevdada liikmesriikide tegevust terroriaktide või muude raskete kuritegude ennetamisel, avastamisel ja uurimisel.

2. Europol määrab keskeks juurdepääsupunktiks nõuetekohaselt volitatud Europoli ametnikest moodustatud eriüksuse. Keskne juurdepääsupunkt kontrollib, kas artiklis 22p sätestatud tingimused juurdepääsu taotlemiseks VISile on täidetud.

Keskne juurdepääsupunkt tegutseb oma käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid täites **täiesti** sõltumatult ega saa lõikes 1 osutatud Europoli määratud asutuselt juhiseid kontrollimise tulemuste kohta. [ME 210]

Artikkel 22m

VISile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu saamise menetlus

1. Artikli 22k lõikes 5 osutatud tegevusüksus esitab artikli 22k lõikes 3 osutatud keskele juurdepääsupunktile põhjendatud elektroonilise või kirjaliku taotluse juurdepääsu saamiseks VISi salvestatud andmetele. Juurdepääsutaotluse saamisel kontrollib keskne juurdepääsupunkt, kas artiklis 22n osutatud juurdepääsutingimused on täidetud. Kui juurdepääsutingimused on täidetud, vaatab keskne juurdepääsupunkt need taotlused läbi. VISist taotletud andmed edastatakse artikli 22k lõikes 5 osutatud tegevusüksustele nii, et see ei ohusta andmete turvalisust.

2. Kiireloomulistel erandjuhtudel, kui on vaja ennetada terroriakti või muu raske kuriteoga seonduvat vahetut ohtu isiku elule, vaatab keskne juurdepääsupunkt taotluse viivitamata läbi ning kontrollib alles tagantjärele, kas kõik artiklis 22n osutatud tingimused on täidetud, sealhulgas seda, kas ka tegelikult oli tegemist kiireloomulise juhtumiga. Kõnealune järelkontroll tehakse liigse viivituse ja igal juhul hiljemalt seitsme tööpäeva jooksul pärast taotluse läbivaatamist.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Kui järelkontrolli käigus tehakse kindlaks, et juurdepääs VISi andmetele ei olnud õigustatud, kustutavad kõik VISile juurdepääsu saanud asutused **viivitamata** sellised andmed ning teavitavad kõnealuselt kustutamisest keskeid juurdepääsupunkte. [ME 211]

Artikkel 22n

Liikmesriikide määratud asutuste poolt VISi andmetele juurdepääsu tingimused

1. ~~Määratud asutused~~ **Ilma et see piiraks [koostalitlusvõimet (piirid ja viisad) käsitleva] määruse (EL) 2018/XX artikli 22 kohaldamist**, saavad **määratud asutused** päringute tegemiseks juurdepääsu VISile, kui on täidetud kõik järgmised tingimused: [ME 212]

- a) juurdepääs päringu tegemiseks on vajalik ja proportsionaalne terroriakti või muu raske kuriteo ennetamise, avastamise või uurimise eesmärgil;
- b) juurdepääs päringu tegemiseks on konkreetse juhtumi puhul vajalik ja proportsionaalne;
- c) on põhjendatult alust arvata, et päringu tegemine VISi andmetes võib oluliselt kaasa aidata mõne asjaomase kuriteo ennetamisele, avastamisele või uurimisele, eelkõige põhjendatud kahtluse korral, et terroriaktis või muus raskes kuriteos kahtlustatav isik või selle toimepanija või ohver kuulub käesoleva määrusega hõlmatud isikute kategooriasse;
- ca) **sõrmejälgede alusel tehtavate otsingute korral on otsuse 2008/615/JSK alusel tehtud eelnevalt otsing teiste liikmesriikide sõrmejälgede automaatse tuvastamise süsteemides, kui sõrmejälgedega võrdlemine on tehniliselt võimalik, ning see otsing on täielikult läbi viidud või otsingut ei ole täielikult läbi viidud 24 tunni jooksul alates selle alustamisest.** [ME 213]
- d) vastavalt [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva] määruse 2018/XX artiklile 22 ühisest isikuandmete hoidlast tehtud päringule on saadud kõnealuse **[koostalitlusvõimet (piirid ja viisad) käsitleva]** määruse artikli 22 lõike 5 kohane vastus, et andmeid säilitatakse VISis. [ME 214]

2. Kui juurdepääsu VISile taotletakse selleks, et tutvuda terroriaktis või muus raskes kuriteos kahtlustatava isiku, selle toimepanija või arvatava ohvri varasemate reiside või liikmesriikide territooriumil viibimise andmetega, ei pea lõike 1 punktis d sätestatud tingimus olema täidetud.

3. VISi andmetega tutvumine piirdub päringute tegemisega mis tahes järgmiste **taotlustoimiku või** isikliku toimiku andmete alusel: [ME 215]

- a) perekonnanimi (perekonnanimed), eesnimi (eesnimed), ~~sünniaeg~~ **sünniaasta**, kodakondsus (kodakondsused) ja/või sugu; [ME 216]
- b) reisidokumendi (reisidokumentide) liik ja number, selle (need) välja andnud riigi kolmetäheline kood ja reisidokumendi kehtivusaja lõppkuupäev;
- c) viisakleebise number või pikaajalise viisa või elamisloa number ja viisa, pikaajalise viisa või elamisloa kehtivusaja lõppkuupäev;

Kolmapäev, 13. märts 2019

d) sõrmejäljed, sealhulgas latentsed sõrmejäljed;

e) näokujutis.

3a. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande isiku tuvastamiseks näokujutiste kasutamiseks nõutava tehnoloogia teostatavuse, kättesaadavuse, töövalmiduse ja usaldusväärsuse kohta. [ME 217]

3b. Lõike 3 punktis e osutatud näokujutis ei ole ainus otsingukriteerium. [ME 218]

4. Kui VISis tehtud päring annab tabamuse, saadakse juurdepääs kõikidele selles lõikes **käesoleva artikli lõikes 3** loetletud andmetele ja muudele **taotlustoimiku või** isikliku toimiku andmetele, sealhulgas mis tahes dokumendi väljaandmise, väljaandmisest keeldumise, tühistamise, kehtetuks tunnistamise või pikendamise andmetele. Artikli 9 lõike 4 punktis 1 osutatud andmetele, mis on registreeritud taotlustoimikus, saadakse juurdepääs ainult juhul, kui selleks on esitatud sõnaselge põhjendatud taotlus, mis on pärast sõltumatut kontrolli heaks kiidetud. [ME 219]

Artikkel 22o

Juurdepääs VISile isikusamasuse tuvastamiseks eriasjaoludel

Erandina artikli 22n lõikest 1 ei nõuta määratud asutustelt selles lõikes sätestatud tingimuste täitmist, kui VISis tehakse päring kadunud, röövitud või inimkaubanduse ohvriks langenud isiku, **eelkõige lapse** tuvastamiseks, kelle puhul on põhjendatult alust **tõsine põhjus** arvata, et VISi andmed aitavad kaasa tema tuvastamisele ja/või ja konkreetsele inimkaubandusjuhtumi uurimisele. Selliste asjaolude korral võivad määratud asutused teha VISis päringu isiku sõrmejälgede alusel. [ME 220]

Kui isiku sõrmejälgi ei saa kasutada või sõrmejälgede alusel ei õnnestu päringut teha, tehakse päring artikli 9 **lõike 4** punktis a ja b **või artikli 22c lõike 2 punktis a ja b** osutatud andmete alusel. [ME 221]

VISis tehtud päring annab tabamuse korral juurdepääsu kõikidele artiklis 9, **artiklis 22c või artiklis 22d** ning artikli 8 lõigetes 3 ja 4 **või artikli 22a lõikes 3** osutatud andmetele. [ME 222]

Artikkel 22p

Europoli poolt VISi andmetele juurdepääsu menetlus ja tingimused

1. Europol saab päringute tegemiseks juurdepääsu VISile, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

a) päringu tegemine on vajalik ja proportsionaalne, et toetada ja tugevdada liikmesriikide tegevust Europoli pädevusse kuuluvate terroriaktide või muude raskete kuritegude ennetamisel, avastamisel või uurimisel;

b) juurdepääs päringu tegemiseks on konkreetse juhtumi puhul vajalik ja proportsionaalne;

c) on põhjendatult alust arvata, et päringu tegemine VISi andmetes võib oluliselt kaasa aidata mõne asjaomase kuriteo ennetamisele, avastamisele või uurimisele, eelkõige põhjendatud kahtluse korral, et terroriaktis või muus raskes kuriteos kahtlustatav isik või selle toimepanija või ohver kuulub käesoleva määrusega hõlmatud isikute kategooriasse;

d) vastavalt [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva] määruse 2018/XX artiklile 22 ühisest isikuandmete hoidlast tehtud päringule on saadud kõnealuse määruse artikli 22 lõike 3 kohane vastus, et andmeid säilitatakse VISis.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Sel juhul kohaldatakse vastavalt artikli 22n lõigetes 2, 3 ja 4 sätestatud tingimusi.
3. Europoli määratud asutus võib esitada põhjendatud elektroonilise taotluse päringu tegemiseks kõikides andmetes või konkreetses andmekogus, mis on salvestatud VISis, ~~artikli 22k lõikes 3~~ **artikli 22l lõikes 2** osutatud Europoli keskele juurdepääsupunktile. Juurdepääsutaotluse saamisel kontrollib Europoli keskne juurdepääsupunkt, kas lõigetes 1 ja 2 osutatud juurdepääsutingimused on täidetud. Kui kõik juurdepääsutingimused on täidetud, vaatavad keske juurdepääsupunkti nõuetekohaselt volitatud töötajad taotlused läbi. VISist taotletud andmed edastatakse artikli 22l lõikes 1 osutatud tegevusüksustele nii, et see ei ohusta andmete turvalisust. [ME 223]
4. Europol võib VISi andmetes tehtud päringu tulemusel saadud teavet töödelda ainult päritoluliikmesriigi loal. Luba saadakse kõnealuses liikmesriigis asuva Europoli riigisisese üksuse kaudu.

Artikkel 22q

Logi pidamine ja dokumenteerimine

1. Liikmesriigid ja Europol tagavad, et kõik andmetöötlustoimingud, mis tulenevad kooskõlas ~~III peatükiga~~ **IIIb peatükiga** taotletud juurdepääsust VISi andmetele, ~~registreeritakse logisse~~ **registreeritakse logisse** ~~salvestatakse~~ või dokumenteeritakse taotluse vastuvõetavuse kontrollimiseks ~~suhtes järelevalve teostamiseks~~, andmete töötlemise seaduslikkuse ning nende tervikluse ja turvalisuse ~~ja põhiõigustele avalduva võimaliku mõju~~ jälgimiseks, aga ka sisekontrolli eesmärgil.

Kirjeid või dokumente tuleb asjakohaste meetmetega kaitsta loata juurdepääsu eest ja need tuleb kustutada kaks aastat pärast nende loomist, välja arvatud juhul, kui neid vajatakse juba alustatud järelevalvemenetlustes. [ME 224]

2. Logis või dokumentatsioonis peavad kõigil juhtudel sisalduma järgmised andmed:
 - a) VISi andmetele juurdepääsu taotlemise täpne eesmärk, sealhulgas asjaomane terroriakt või muu raske kuritegu, ning Europoli puhul juurdepääsutaotluse täpne eesmärk;
 - b) viide siseriiklikule toimikule;
 - c) keske juurdepääsupunkti poolt riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemile esitatud juurdepääsutaotluse kuupäev ja täpne kellaaeg;
 - d) päringu tegemist taotlenud asutuse nimi;
 - e) asjakohasel juhul teave järelkontrolliga seoses tehtud otsuse kohta;
 - f) päringu tegemiseks kasutatud andmed;
 - g) kooskõlas siseriiklike normidega või määrusega (EL) 2016/794, **või kui see on asjakohane, määrusega (EL) 2018/1725** otsingu teinud ametniku ning selleks korralduse andnud ametniku kordumatu kasutajatunnus. [ME 225]
3. Logifaile ja dokumentatsiooni kasutatakse ainult andmetöötluse seaduslikkuse kontrollimiseks, **põhiõigustele avalduva mõju jälgimiseks** ning andmete tervikluse ja turvalisuse tagamiseks. Käesoleva määruse artiklis 50 osutatud järelevalveks ja hindamiseks võib kasutada üksnes logifaile, mis ei sisalda isikuandmeid. Kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 artikli 41 lõikega 1 ette nähtud järelevalveasutusel, kes vastutab ~~taotluse vastuvõetavuse kontrollimise~~ **taotluse vastuvõetavuse kontrollimise** ning andmete töötlemise seaduslikkuse ning nende tervikluse ja turvalisuse jälgimise eest, on oma ülesannete täitmiseks asjakohase taotluse esitamise korral juurdepääs kõnealustele logifailidele. [ME 226]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 22r

Tingimused määratud asutuste juurdepääsuks VISi andmetele, kui käesolev määrus ei ole liikmesriigi suhtes veel jõustunud

1. Sellise liikmesriigi määratud asutustele, kelle suhtes käesolev määrus ei ole veel jõustunud, võimaldatakse VISi andmetega tutvumiseks juurdepääsu juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) juurdepääs toimub nende volituste piires;
 - b) juurdepääs toimub samadel tingimustel, kui on sätestatud artikli 22n lõikes 1;
 - c) juurdepääsuks on esitatud nõuetekohaselt põhjendatud kirjalik või elektrooniline taotlus sellise liikmesriigi määratud asutusele, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse; kõnealune asutus taotleb seejärel oma riiklikult (riiklikelt) keske(te)lt juurdepääsupunkti(de)lt luba tutvuda VISi andmetega.
2. Liikmesriik, kelle suhtes käesolev määrus ei ole veel jõustunud, teeb nõuetekohaselt põhjendatud kirjaliku või elektroonilise taotluse alusel ja artikli 22n lõikes 1 sätestatud tingimustel oma viisateabe kättesaadavaks liikmesriikidele, kelle suhtes käesolevat määrust kohaldatakse.

Artikkel 22ra

Selliste isikuandmete kaitse, millele on antud juurdepääs kooskõlas IIIb peatükiga

1. Iga liikmesriik tagab, et direktiivi (EL) 2016/680 kohaselt vastu võetud riigisiseseid õigusakte ning õigus- ja haldusnorme kohaldatakse ka tema riiklike ametiasutuste juurdepääsu suhtes VISile käesoleva peatüki alusel, sealhulgas seoses nende isikute õigustega, kelle andmetele saadakse sel viisil juurdepääs.
2. Direktiivi (EL) 2016/680 artikli 41 lõikes 1 osutatud järelevalveasutus kontrollib liikmesriikide poolt käesoleva peatüki kohaselt isikuandmetele juurdepääsu andmise seaduslikkust, sealhulgas nende andmete VISi ja VISist edastamise seaduslikkust. Kohaldatakse vastavalt käesoleva määruse artikli 41 lõikeid 3 ja 4.
3. Europol teostatav isikuandmete töötlemine käesoleva määruse alusel toimub kooskõlas määrusega (EL) 2016/794 ja selle üle teeb järelevalvet Euroopa Andmekaitseinspektor.
4. VISis olevaid isikuandmeid, millele saadi juurdepääs kooskõlas käesoleva peatükiga, töödeldakse üksnes selliste konkreetsete juhtumite ennetamiseks, avastamiseks või uurimiseks, mille puhul liikmesriik või Europol on teavet palunud.
5. eu-LISA, määratud asutused, kesksed juurdepääsupunktid ja Europol peavad otsingute kohta logisid, nagu on osutatud artiklis 22q, et määruse (EL) 2016/680 artikli 41 lõikes 1 osutatud järelevalveasutus ja Euroopa Andmekaitseinspektor saaksid kontrollida andmetöötluse vastavust liidu ja liikmesriigi andmekaitsestandarditele. Muudel juhtudel peale andmete nimetatud eesmärgil säilitamise kustutatakse isikuandmed ja otsinguandmed kõigist liikmesriigi ja Europol toimikutest pärast 30 päeva möödumist, välja arvatud juhul, kui neid isiku- ja otsinguandmeid vajatakse konkreetse poolelioleva kriminaalmenetluse jaoks, milleks liikmesriik või Europol on andmeid taotlenud. [ME 227]

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europol taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).“

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 2

Otsuse 2004/512/EÜ ~~muutmine~~ **kehtetuks tunnistamine** [ME 228]

Otsuse ~~Otsus~~ 2004/512/EÜ artikli 1 lõike 2 asendatakse järgmisega: **tunnistatakse kehtetuks. Viiteid kõnealusele otsusele käsitatakse viidetena määrusele (EÜ) nr 767/2008 kooskõlas 2. lisas esitatud vastavustabeliga.**

„2. Viisainfosüsteem (VIS) ehitatakse üles tsentraliseeritult ja see koosneb järgmisest:

- a) [koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2018/XX artikli 17 lõike 2 punktis a] osutatud ühine isikuandmete hoidla;
- b) keskne infosüsteem (edaspidi „viisainfosüsteem“);
- c) iga liikmesriigi liides (edaspidi „riigi liides“), mis võimaldab ühenduda liikmesriigi asjaomase riikliku keskasutusega, või iga liikmesriigi ühtne riiklik liides, mis põhineb ühtsel tehnilisel kirjeldusel ja on kõikidel liikmesriikidel ühesugune, võimaldades kesksüsteemil ühenduda liikmesriikide riiklike infrastruktuuridega;
- d) sideinfrastruktuur keskse VISi ja riikide liideste vahel;
- e) turvaline sidekanal keskse VISi ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi vahel;
- f) turvaline sideinfrastruktuur keskse VISi ja [koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2017/XX artikliga 6] loodud Euroopa otsinguportaali, [koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2017/XX artikliga 12] loodud ühise biomeetrilise võrdlemise teenuse, [koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2017/XX artikliga 17] loodud ühise isikuandmete hoidla ja [koostalitlusvõimet käsitleva määruse (EL) 2017/XX artikliga 25] loodud mitme identiteedi detektori kesksete infrastruktuuride vahel;
- g) mehhanism viisapid väljastavate keskasutuste vaheliseks teabevahetuseks ja konsulteerimiseks viisataotlejatega seotud küsimustes („VISMail“);
- h) vedajate võrguvärav;
- i) turvaline veebiteenus, mille kaudu ühelt poolt VIS ning teiselt poolt vedajate võrguvärav ja rahvusvahelised süsteemid (Interpoli süsteemid/andmebaasid) saavad omavahel sidet pidada;
- j) teabehoidla aruandluse ja statistika koostamiseks.

VISI kesksüsteem, ühtsed riiklikud liidesed, veebiteenus, sideinfrastruktuur ja vedajate võrguvärav jagavad ja korduskasutavad tehniliste võimaluste piires vastavalt riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kesksüsteemi, ühtsete riiklike liideste, veebiteenuse ja sideinfrastruktuuri ning ELi reisiinfo ja lubade süsteemi vedajate võrguvärava riist- ja tarkvara komponente.“ [ME 229]

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 810/2009 muutmine

Määrust (EÜ) nr 810/2009 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikli 10 lõike 3 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) esitab määruses (EÜ) nr 1683/95 sätestatud standarditele vastava foto või **lubab** esimese taotluse korral ja seejärel maksimaalselt iga 59 kuu järel **võtta kohapeal** käesoleva määruse artiklis 13 sätestatud standarditele vastava ~~foto~~ **näokujutise**.“ [ME 230]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 esimene taane asendatakse järgmisega:

„— ~~foto~~ **näokujutis**, mis tehakse taotluse esitamise ajal kohapeal ja registreeritakse digitaalselt;“; [ME 231]

b) lõike 3 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„3. Kui uue taotluse esitamise kuupäevaks on möödunud vähem kui 59 kuud varasema taotluse esitamisest ning varasema taotluse menetlemise käigus on taotlejalt kogutud sõrmejäljed ja temast kohapeal tehtud foto, mis on sisestatud VISi ja piisava kvaliteediga, ~~või kopeeritakse need kopeerida~~ uude taotlusse.“; [ME 232]

c) lõike 7 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) alla 6-aastased lapsed **ja üle 70-aastased isikud**;“; [ME 253]

d) lõige 8 jäetakse välja.

3) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Iga taotluse puhul tehakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 8 lõikega 2 ning artiklitega 9a ja 15 otsing VISis. Liikmesriigid tagavad, et ekslike keeldumiste ja isikusamasuse tuvastamise vältimiseks kasutatakse täielikult kõiki nendes artiklites sätestatud otsingukriteeriume.“

b) lisatakse lõiked 3a ja 3b:

„3a. Hinnangu andmiseks sellele, kas lõikes 3 osutatud sisenemise tingimused on täidetud, võtab konsulaat arvesse tulemusi, mis on saadud määruse (EÜ) nr 767/2008 artiklis 9c osutatud kontrolli tegemisel järgmistes andmebaasides:

a) Schengeni infosüsteemis (SIS) ja Interpoli varastatud ja kaotatud reisidokumentide andmebaasis (SLTD) selle kohta, kas taotlemisel kasutatav reisidokument vastab mõnele kadunuks, varastatuks või kehtetuks tunnistatud reisidokumendile ~~või Interpoli hoiatusteadetega seotud reisidokumentide andmebaasi (Interpol TDawn) toimikus registreeritud reisidokumendile~~; [ME 233]

b) ELi reisiinfo ja -lubade süsteemis (ETIAS) selle kohta, kas taotleja reisiloataotlus on tagasi lükatud, tühistatud või kehtetuks tunnistatud;

c) viisainfosüsteemis (VIS) selle kohta, kas taotluses reisidokumendi kohta esitatud teave vastab mõnes teises teistsuguste isikuandmetega reisiloa taotluses esitatud teabele ning kas taotleja suhtes on tehtud otsus lühiajalise viisa andmisest keeldumise või sellise viisa tühistamise või kehtetuks tunnistamise kohta;

d) riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis (EES) selle kohta, kas taotleja on praegu või varem viibimisaega ületanud või kas talle on varem kehtestatud sisenemiskeeld;

e) Eurodacis selle kohta, kas taotleja on rahvusvahelise kaitse taotluse tagasi võtnud või see on tagasi lükatud;

f) Europoli andmebaasis selle kohta, kas taotluses esitatud andmed vastavad tema registreeritud andmetele;

~~g) ECRIS-TCN-süsteemis selle kohta, kas taotleja vastab mõnele isikule, kelle andmed on selles andmebaasis registreeritud seoses terroriaktide või muude raskete kuritegudega; [ME 234]~~

Kolmapäev, 13. märts 2019

- h) Schengeni infosüsteemis (SIS) selle kohta, kas taotleja kohta on hoiatustead, et teda otsitakse taga Euroopa vahistamismääruse alusel üleandmise eesmärgil või väljaandmise eesmärgil vahi alla võtmiseks.

Konsulaat saab juurdepääsu taotlustoimikule ja sellega lingitud taotlustoimiku(te)le, kui selliseid leidub, ning kõikidele määruse (EÜ) nr 767/2008 artiklis 9c osutatud kontrolli tulemustele.

3b. Viisasid andev asutus teeb päringu mitme identiteedi detektorist ja [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva] määruse (EL) 2018/XX artikli 4 punktis 37 osutatud ühisest isikuandmete hoidlast või Schengeni infosüsteemist või mõlemast, et hinnata erinevusi lingitud identiteetides, ning teeb täiendavaid kontrole, mis on vajalikud otsuste tegemiseks lingi staatuse ja värvi kohta ning asjaomasele isikule viisa andmise või sellest keeldumise kohta.

Kooskõlas [koostalitlusvõimet (**piirid ja viisad**) käsitleva] määruse (EL) 2018/XX artikli 59 lõikega 1 kohaldatakse käesolevat lõiget üksnes alates mitme identiteedi detektori töölerakendamisest.“;

- c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Konsulaat kontrollib riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemist saadud teabe põhjal, kas taotleja ületab kavandatud viibimise tulemusena liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise maksimaalset kestust, olenemata teise liikmesriigi välja antud siseriikliku pikaajalise viisa või elamisloa alusel lubatud võimalikest viibimistest.“

- 4) Lisatakse artikkel 21a:

„Artikkel 21a

Konkreetsed ohunäitajad

-1. Konkreetsed ohunäitajad on algoritm, mille abil saab teha määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 4 määratletud profiilianalüüsi, võrreldes taotlustoimikus salvestatud andmeid konkreetsete ohunäitajatega, mis osutavad julgeoleku-, ebaseadusliku sissepääsu või suurele epideemiaohule. Konkretsed ohunäitajad peavad olema VISis registreeritud. [ME 235]

1. Komisjon määratleb artikli 51a kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktiga täpsemalt ohud, mis on seotud julgeoleku-, ebaseadusliku sissepääsu või suure epideemiaohu olemasolu hinnatakse järgmise teabe põhjal epideemiaohuga, tuginedes järgmisele: [ME 236]

- a) riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi statistika, millest ilmneb, et teatava reisijaterühma puhul, kellel on viisa, kaldub viibimisaja ületajate ja sisenemiskeeldude määr tavapärasest kõrvale;
- b) artikli 45a kohane VISi statistika, millest ilmneb, et ~~teatava reisijaterühma~~ **taotleja** puhul kaldub ebaseadusliku rände või ~~juulgeoleku- või rahvaterviseohude~~ **juulgeolekuohude** tõttu tagasi lükatud viisataotluste määr tavapärasest kõrvale; [ME 237]
- c) artikli 45a kohane VISi statistika ning riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi statistika, mis osutab korrelatsioonile ühelt poolt taotlusvormi abil kogutud teabe ning teiselt poolt viibimisaja ületamise ja sisenemiskeeldude vahel;
- d) liikmesriikide esitatud teave konkreetsete julgeolekuohu näitajate ja kõnealuse liikmesriigi poolt kindlaks määratud ohtude kohta, mida kinnitavad faktilised ja tõenditepõhised elemendid;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- e) liikmesriikide esitatud teave, et teatava reisijaterühma puhul kaldub viibimisaja ületajate ja sisenemiskeeldude määr kõnealuses liikmesriigis tavapärasest kõrvale, mida kinnitavad faktilised ja tõenditepõhised elemendid;
- f) liikmesriikide esitatud teave konkreetsete suurte epideemiaohtude kohta ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) esitatud teave epidemioloogilise järelevalve kohta ja ohuanalüüsid ning Maailma Terviseorganisatsioon (WHO) esitatud teave haiguspuhangute kohta.

~~2. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles täpsustatakse lõikes 1 osutatud ohtusid. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. [ME 238]~~

3. ~~Lõike 2~~ **Käesoleva määruse ja lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti** kohaselt kindlaks määratud konkreetsete ohtude põhjal kehtestatakse konkreetset ohunäitajad, mis kujutavad endast ühe või mitme järgmise näitaja kombinatsiooni: [ME 239]

- a) vanusevahemik, sugu, kodakondsus;
- b) elukohariik ja -linn;
- c) sihtliikmesriik (sihtliikmesriigid);
- d) esimese sisenemise liikmesriik;
- e) reisi eesmärk;
- f) praegune töökoht.

4. Konkreetset ohunäitajad peavad olema otstarbekohased ja proportsionaalsed. Need ei tohi mingil juhul põhineda üksnes isiku sool või vanusel. Need ei tohi mingil juhul põhineda teabel, mis paljastab isiku rassi, nahavärvi, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetilised omadused, keele, poliitilisi või mis tahes muid seisukohti, usutunnistuse või veendumused, ametiühingusse kuulumise, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puude või seksuaalse sättumuse.

5. Konkreetset ohunäitajad võetakse vastu komisjoni rakendusaktiga. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 52 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

6. Konkreetsete ohunäitajate põhjal hindavad viisasad andvad asutused vastavalt artikli 21 lõikele 1, kas taotleja kujutab ebaseadusliku sisserände ohtu, **või** ohtu liikmesriikide julgeolekule ~~või suurt epideemiaohtu~~. [ME 240]

7. Komisjon ~~vaatab~~ **ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet vaatavad** konkreetset ohud ja konkreetset ohunäitajad korrapäraselt läbi.“ [ME 241]

4a) Artikkel 39 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 39

Töötajate käitumine ja põhiõiguste austamine

1. Liikmesriikide konsulaadid tagavad, et taotlejad võetakse viisakalt vastu. Konsulaartöötajad austavad oma tööülesannete täitmisel täielikult inimväärikust.

2. Konsulaartöötajad austavad oma tööülesannete täitmisel täielikult põhiõigusi ja järgivad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Kõik võetud meetmed on proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkide suhtes.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Oma ülesannete täitmisel väldivad konsulaartöötajad isikute diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, nahavärvi, sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, poliitiliste või muude seisukohtade, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel. Esmajärjekorras tuleb arvesse võtta lapse huve.“ [ME 242]

4b) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 39a

Põhiõigused

Käesoleva määruse kohaldamisel toimivad liikmesriigid täielikus kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktide, sealhulgas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, asjakohaste rahvusvaheliste õigusaktide, sealhulgas 28. juulil 1951. aastal Genfis vastu võetud pagulasseisundi konventsiooniga, rahvusvahelisele kaitsele juurdepääsuga seotud kohustuste, eriti tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, ning põhiõigustega. Kooskõlas liidu õiguse üldiste põhimõtetega võetakse käesoleva määruse alusel tehtavad otsused vastu üksikjuhtumipõhiselt. Esmajärjekorras tuleb arvesse võtta lapse huve.“ [ME 243]

5) Artikkel 46 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 46

Statistika koostamine

Iga aasta 1 märtsiks avaldab komisjon viisasad käsitleva aastastatistika, kus on viisataotlusi töötlevate liikmesriikide konsulaatide ja piiriületuspunktide kaupa esitatud järgmised andmed:

- a) selliste lennujaama transiidiviisade arv, mida on taotletud, mis on välja antud või mille väljaandmisest on keeldutud;
- b) selliste ühe- ja mitmekordsete ühtsete viisade arv, mida on taotletud, mis on välja antud (liigitatuna kehtivusaja järgi: 1, 2, 3, 4 või 5 aastat) või mille väljaandmisest on keeldutud;
- c) välja antud piiratud territoriaalse kehtivusega viisade arv.

Statistika koostatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 767/2008 artiklile 17 VISi andmeid käsitlevate keskhoidla aruannete põhjal.“

5a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 51a

Delegeeritud volituste rakendamine

- 1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
- 2. Artiklis 21a osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 21a osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 21a alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“ [ME 244]

6) Artikli 57 lõiked 3 ja 4 jäetakse välja.

Artikkel 4

Määruse (EL) 2017/2226 muutmine

Määrust (EL) 2017/2226 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 9 lõikele 2 lisatakse järgmine lõik:

„Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem tagab nimekirja keskeks haldamiseks vajaliku funktsiooni toimimise. Üksikasjalikud eeskirjad selle funktsiooni täitmise kohta nähakse ette rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

2) Artikli 13 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selleks et täita oma kohustusi Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni artikli 26 lõike 1 punkti b alusel, kasutavad vedajad veebiteenust, et kontrollida, kas lühiajaline viisa on kehtiv, sealhulgas kas sellega lubatud sisenemiste arv on juba ära kasutatud, kas selle omanik on ületanud maksimaalset lubatud viibimisaega või vajaduse korral kas see kehtib reisi sihtkohaks oleva riigi territooriumil. Vedaja sisestab käesoleva määruse artikli 16 lõike 1 punktides a, b ja c nimetatud andmed. Veebiteenus annab nende põhjal vedajatele vastuse, kas kõik on korras või mitte („OK“ / „NOT OK“). Vedajad võivad säilitada saadetud teabe ja saadud vastuse vastavalt kohaldatavale õigusele. Vedajad kehtestavad autentimissüsteemi, et tagada ainult selleks luba omavatele töötajatele juurdepääs veebiteenusele. Vastust, kas kõik on korras või mitte („OK“ / „NOT OK“) ei saa pidada otsuseks, millega antakse riiki sisenemise luba või keeld vastavalt määrusele (EL) 2016/399.“ **Kui reisijatel ei ole VISis tehtud päringu tõttu lubatud pardale minna, peavad vedajad tagama reisijatele sellekohase teabe ning vahendid, et nad saaksid kasutada oma õigust saada juurdepääs VISis salvestatud isikuandmetele, ning lasta neid parandada või kustutada.**“ [ME 245]

2a) Artikli 14 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kui on vaja sisestada või ajakohastada viisaomaniku riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmeid, võivad piirivalveasutused võtta VISist ning importida riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi käesoleva määruse artikli 16 lõike 1 punktis d ja artikli 16 lõike 2 punktides c–f ette nähtud andmeid kooskõlas käesoleva määruse artikliga 8 ja määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 18a.“ [ME 246]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2b) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui on vaja luua isiklik toimik või ajakohastada artikli 17 lõike 1 punktis b osutatud näokujutist, salvestatakse tegelik näokujutis.“; [ME 247]

b) lisatakse järgmine lõige:

„1a. Artikli 16 lõike 1 punktis d osutatud näokujutis võetakse VISist ning imporditakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi.“; [ME 248]

c) lõige 5 jäetakse välja. [ME 249]

3) Artikli 35 lõikest 4 jäetakse välja sõnad „VISi taristu kaudu“.

Artikkel 5

Määruse (EL) 2016/399 muutmine

Määrust (EL) 2016/399 muudetakse järgmiselt:

1) Artikli 8 lõikele 3 lisatakse punkt ba:

„ba) kui kolmanda riigi kodanikul on pikaajaline viisa või elamisluba, hõlmab põhjalik kontroll riiki sisenemisel ka pikaajalise viisa või elamisloa omaniku isikusamasuse ja pikaajalise viisa või elamisloa autentsuse kontrollimist, kasutades selleks viisainfosüsteemi (VIS) kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 22 g;

kui dokumendi omaniku isikusamasuse või dokumendi kontrollimine kooskõlas kõnealuse määruse artikliga 22 g ei õnnestu või kui dokumendi omaniku isikusamasuse või dokumendi ja/või reisidokumendi autentsuse suhtes on kahtlusi, kontrollivad pädevate asutuste nõuetekohaselt volitatud töötajad dokumendi kiipi;“.

2) Artikli 8 lõikest 3 jäetakse välja punktid c–f.

Artikkel 7

Määruse (EL) XXX (millega luuakse ELi infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõime raamistik) [koostalitlusvõime määrus] muutmine

Määrust (EL) XXX (millega luuakse ELi infosüsteemide (piirid ja viisad) koostalitlusvõime raamistik) [koostalitlusvõime määrus] muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 13 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 9 lõikes 6, artikli 22c lõike 2 punktides f ja g ning artikli 22d punktides f ja g osutatud andmed;“.

2) Artikli 18 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 9 lõike 4 ~~punktides a, b ja c~~ **punktides a–cc**, artikli 9 lõigetes 5 ja 6, artikli 22c lõike 2 punktides a–cc, f ja g ning artikli 22d punktides a, b, c, f ja g osutatud andmed;“. **[ME 250]**

Kolmapäev, 13. märts 2019

3) Artikli 26 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 6 lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevatele asutustele VISis taotlustoimiku või isikliku toimiku loomiseks või ajakohastamiseks kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 8 või 22a;“.

4) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) VISis luuakse taotlustoimik või isiklik toimik või seda ajakohastatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 8 või 22a;“;

b) lõike 3 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) perekonnanimi; eesnimi (eesnimed); sünniaeg, sugu ja kodakondsus (kodakondsused), nagu on osutatud määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 9 lõike 4 punktis a, artikli 22c lõike 2 punktis a ja artikli 22d punktis a;“.

5) Artikli 29 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 6 lõigetes 1 ja 2 osutatud pädevad asutused päringutabamuste korral, mis saadi taotlustoimiku või isikliku toimiku loomisel või ajakohastamisel VISis kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 8 või 22a;“.

Artikkel 8

Nõukogu otsuse 2008/633/JSK kehtetuks tunnistamine

Otsus 2008/633/JSK tunnistatakse kehtetuks. Viiteid otsusele 2008/633/JSK käsitatakse viidetena määrusele (EÜ) nr 767/2008 kooskõlas 2. lisas esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 9

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates ... [kaks aastat pärast jõustumise kuupäeva], välja arvatud rakendusakte ja delegeeritud õigusakte käsitlevad sätted, mis on sätestatud artikli 1 punktides 6, 7, 26, 27, 33 ja 35, artikli 3 punktis 4 ja artikli 4 punktis 1, mida kohaldatakse alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.

Komisjon esitab ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse täielikuks rakendamiseks tehtavate ettevalmistuste seisuga. Aruanne sisaldab lisaks üksikasjalikku teavet kulude kohta ja teavet mis tahes riskide kohta, mis võivad mõjutada süsteemi üldkulusid. [ME 251]

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

...

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. LISA

VASTAVUSTABEL

Nõukogu otsus 2008/633/JSK	Määrus (EÜ) nr 767/2008
Artikkel 1 Sisu ja reguleerimisala	Artikkel 1 Sisu ja reguleerimisala
Artikkel 2 Mõisted	Artikkel 4 Mõisted
Artikkel 3 Määratud ametiasutused ja kesksed juurdepääsupunktid	Artikkel 22k Liikmesriikide määratud asutused Artikkel 22l Europol
Artikkel 4 VISile juurdepääsu menetlus	Artikkel 22m VISile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu saamise menetlus
Artikkel 5 Tingimused liikmesriikide määratud ametiasutuste juurdepääsuks VISi andmetele	Artikkel 22n Liikmesriikide määratud asutuste poolt VISi andmetele juurdepääsu tingimused
Artikkel 6 Tingimused selliste liikmesriikide, kelle suhtes ei ole määrus (EÜ) nr 767/2008 veel jõustunud, määratud ametiasutuste juurdepääsuks VISi andmetele	Artikkel 22r Tingimused määratud asutuste juurdepääsuks VISi andmetele, kui käesolev määrus ei ole liikmesriigi suhtes veel jõustunud
Artikkel 7 Tingimused Europoli juurdepääsuks VISi andmetele	Artikkel 22p Europoli poolt VISi andmetele juurdepääsu menetlus ja tingimused
Artikkel 8 Isikuandmete kaitse	VI peatükk Õigused ja järelevalve andmekaitse üle
Artikkel 9 Andmete turvalisus	Artikkel 32 Andmete turvalisus
Artikkel 10 Vastutus	Artikkel 33 Vastutus
Artikkel 11 Enesekontroll	Artikkel 35 Enesekontroll

Kolmapäev, 13. märts 2019

Nõukogu otsus 2008/633/JSK	Määrus (EÜ) nr 767/2008
Artikkel 12 Karistused	Artikkel 36 Karistused
Artikkel 13 VISi andmete hoidmine siseriiklikes failides	Artikkel 30 VISi andmete hoidmine riiklikes toimikutes
Artikkel 14 Õigus andmetega tutvuda, neid parandada ja kustutada	Artikkel 38 Õigus andmetega tutvuda, neid parandada ja kustutada
Artikkel 15 Kulud	—
Artikkel 16 Kirjendamine	Artikkel 22q Logi pidamine ja dokumenteerimine
Artikkel 17 Jälgimine ja hindamine	Artikkel 50 Järelevalve ja hindamine

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0175

Varjupaiga- ja Rändefondi loomine *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Varjupaiga- ja Rändefond (COM(2018)0471 – C8-0271/2018 – 2018/0248(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/62)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0471),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 78 lõiget 2 ja artikli 79 lõikeid 2 ja 4, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0271/2018),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 39,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0106/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0248

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Rändefond Integratsioonifond [ME 1]

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõiget 2 ning artikli 79 lõikeid 2 ja 4 ning artiklit 80, [ME 2]

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

Kolmapäev, 13. märts 2019

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ^(*)

ning arvestades järgmist:

- (1) Arvestades muutuvaid rändeprobleeme, mida iseloomustab vajadus toetada liikmesriikide vastuvõtu-, varjupaiga-, integratsiooni- ja rändehaldussüsteemide tugevdamist, ennetada ja asjakohaselt **ning solidaarselt** käsitleda survet tekitavaid olukordi ning asendada ebaseaduslikud ja ohtlikud rändeteed seaduslike ja turvaliste sisserändevõimalustega, on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 67 lõike 2 kohase vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomise eesmärgi saavutamiseks eriti oluline investeerida rände tõhusasse ja koordineeritud haldamisse liidus. [ME 3]
- (2) Liidu ja liikmesriikide koordineeritud tegevuse tähtsust on kajastatud 2015. aasta Euroopa rände tegevuskavas, milles on rõhutatud vajadust järjepideva ja selge ühise poliitika järele eesmärgiga taastada usk liidu suutlikkusse koondada Euroopa ja liikmesriikide jõupingutused rändeprobleemidega tegelemisel ning teha tõhusat koostööd kooskõlas **liikmesriikidevahelise** solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõttega, **mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 80**, ning kinnitatud kõnealuse tegevuskava 2017. aasta septembri vahehindamise raames ja 2018. aasta märtsi- ja maikuu eduaruandes. [ME 4]
- (3) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 19. oktoobri 2017. aasta järeldustes veel kord vajadust järgida rändehalduse terviklikku, pragmaatilist ja kindlameelset käsitust, mille eesmärk on taastada välispiirikontroll ja vähendada ebaseaduslikult saabuvate rändajate ja merel hukkunute arvu ning mis peaks põhinema kõigi liidu ja liikmesriikide kättesaadavate vahendite paindlikul ja koordineeritud kasutamisel. Euroopa Ülemkogu kutsus lisaks sellele üles tagama märkimisväärselt suurema tagasisaatmiste arvu nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil võetavate meetmete, näiteks mõjusate tagasivõtulepingute ja kokkulepete kaudu. **Euroopa Ülemkogu kutsus lisaks üles rakendama ja välja töötama vabatahtlikke ümberasustamisprogramme.** [ME 5]
- (4) Selleks et toetada jõupingutusi, mida tehakse liikmesriikide ja liidu institutsioonide vastastikusel usaldusel, solidaarsusel ja vastutuse jagamisel põhineva tervikliku rändehalduse käsituse tagamiseks eesmärgiga on tagada liidu ühine jätkusuutlik varjupaiga- ja sisserändepoliitika, tuleks liikmesriike toetada piisavate rahaliste vahenditega Varjupaiga-, **Rände-** ja **Rändefondist Integratsioonifondist** (edaspidi „fond“). [ME 6]
- (4a) **Fond peaks täielikult austama inimõigusi, järgima kestliku arengu tegevuskava 2030, ELi toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõtet ning rände ja varjupaiga valdkonnas rahvusvahelisel tasandil võetud kohustusi, eelkõige üleilmset pagulasi käsitlevat kokkulepet ja ülemaailmset turvalise, korrakohase ja seadusliku rände kokkulepet.** [ME 7]
- (4b) **Fondi haldamisel arengu seisukohast tuleks võtta arvesse rände erinevaid algpõhjuseid, nagu konfliktid, vaesus, põllumajandussuutlikkuse puudumine, haridus ja ebavõrdsus.** [ME 8]
- (5) Fondi **toetatud meetmete** rakendamisel tuleks täielikult järgida Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid, **sealhulgas isikuandmete kaitse õigust**, ning liidu **ja liikmesriikide** põhiõigustealaseid rahvusvahelisi kohustusi, **sealhulgas ÜRO lapse õiguste konventsiooni ja 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta protokolliga.** [ME 9]

⁽¹⁾ ELT C , , lk .

⁽²⁾ ELT C , , lk .

^(*) Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (5a) *Fondi rakendamisel tuleks austada ja edendada soolise võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid, mis kuuluvad liidu põhiväärtuste hulka. Fond ei peaks toetama meetmeid, mis aitavad kaasa segregatsioonile või sotsiaalsele tõrjutusele mis tahes kujul. [ME 10]*
- (5b) *Fondi rakendamisel tuleks seada esikohale meetmed, mille puhul tegeldakse saatjata ja vanematest eraldatud alaealiste olukorraga varajase identifitseerimise ja registreerimise kaudu, ning meetmed, mida rakendatakse lapse parimaid huve silmas pidades. [ME 11]*
- (6) Fond tuleks luua selle eelkäijate saavutuste ja investeeringutele tuginedes. Fondi eelkäijad on: Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 573/2007/EÜ loodud Euroopa Pagulasfond (*European Refugee Fund – ERF*), nõukogu otsusega 2007/435/EÜ loodud Euroopa Kolmandate Riikide Kodanike Integreerimise Fond (*European Fund for the Integration of third-country nationals – EIF*), Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 575/2007/EÜ loodud Euroopa Tagasipöördumisfond (*European Return Fund – RF*) aastatel 2007–2013 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (*Asylum, Migration and Integration Fund – AMIF*) aastatel 2014–2020. Samal ajal tuleks arvesse võtta kõiki asjakohaseid uusi arengusuundumusi.
- (7) Fondist tuleks toetada **liikmesriikidevahelist solidaarsust ja** rändevoogude tõhusat juhtimist ja edendada muu hulgas varjupaiga valdkonna ühiseid meetmeid, sealhulgas liikmesriikide jõupingutusi rahvusvahelist kaitset vajavate isikute vastuvõtmisel, asustades või paigutades rahvusvahelise kaitse taotlejaid või rahvusvahelise kaitse saajaid liikmesriikide vahel ümber, **või võttes nad humanitaarkaaluks vastu, tõhustades haavatavate varjupaiga-taotlejate, näiteks laste kaitsmist** ning toetades integratsioonistrateegiaid ja tõhusamat seadusliku rände poliitikat, **et luues ohutuid ja seaduslikke liitu sissevõtmise võimalusi, mis peaksid samuti aitama** tagada liidu pikaajaline konkurentsivõime **pikaajalist konkurentsivõimet** ja tema sotsiaalmudeli ~~tulevik~~ **tulevikku** ning vähendada jätkusuutliku tagasisaatmis- ja tagasivõtmispoliitika abil ebaseadusliku rände stiimuleid. **Fondist kui liidu sisepoliitika vahendist ning ainsast varjupaiga- ja rändevaldkonna rahastamisvahendist liidu tasandil tuleks eeskätt toetada liidusiseid varjupaiga- ja rändevaldkonna meetmeid. Fondist tuleks siiski määratletud ulatuses ja vastavalt asjakohastele kaitsemeetmetele** toetada koostöö süvendamist kolmandate riikidega, et tugevdada varjupaika või muud rahvusvahelise kaitse vormi taotlevate isikute voogude juhtimist, ~~avardada luua~~ **seadusliku sissevõtmise võimalusi, võidelda ebaseadusliku rändega rände ning inimsugeldajate ja -kaubitsejate võrgustikega ning tagada turvaline ja väärikas kolmandatesse riikidesse tagasisaatmise ja sealse tagasivõtmise jätkusuutlikkus tagasisaatmine, samuti taasintegreerimine nendes riikides.** [ME 12]
- (8) Rändekriis **ja viimastel aastatel vahemerel hukkunute suurenev arv** on esile toonud vajaduse reformida Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, ~~et ja kehtestada tõhusad varjupaigamenetlused, millega hoida ära teisene ränne, tagada ühtsed ja sobivad vastuvõtutingimused õiglasem ja tõhusam süsteem, et määrata kindlaks liikmesriikide vastutus rahvusvahelise kaitse taotlejatele, võtta kasutusele rahvusvahelise kaitse andmise ühtsed nõuded ning anda rahvusvahelise kaitse saajatele asjakohased õigused ja eelised taotlejate eest, ning luua raamistik liikmesriikide ümberasustamise ning humanitaarkaaluks vastu võtmise alase tegevuse jaoks, et suurendada saadavalolevate ümberasustamiskohtade koguarvu kogu maailmas. Samal ajal on olnud vaja luua õiglasem reformi, tagamaks, et on kehtestatud ja kättesaadavad tõhusad ja tõhusam süsteem, mille raames määratakse kindlaks liikmesriikide vastutus õigustel põhinevad varjupaigamenetlused, ning et pakkuda ühtseid ja sobivaid vastuvõtutingimusi rahvusvahelise kaitse taotlejate eest taotlejatele, võtta kasutusele rahvusvahelise kaitse andmise ühtsed nõuded ning anda rahvusvahelise kaitse saajatele asjakohased õigused ja eelised, ning liidu raamistik liikmesriikide ümberasustamisalase tegevuse jaoks samuti tõhusad ja tulemuslikud menetlused ebaseaduslike rändajate tagasisaatmiseks. Seepärast on asjakohane, et fond annaks liikmesriikidele suuremat toetust, et nad saaksid Euroopa ühist varjupaigasüsteemi täielikult ja nõuetekohaselt rakendada. [ME 13]~~

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (9) Fondi abil tuleks samuti täiendada ja tugevdada määrusega (EL) .../... [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus]⁽³⁾ asutatud Euroopa Liidu Varjupaigaameti (European Union Agency for Asylum — EAAA) **Varjupaigaküsimuste Tugiameti** tegevust, et lihtsustada ja parandada Euroopa ühise varjupaigasüsteemi toimimist, koordineerides ja tugevdades liikmesriikidevahelist praktilist koostööd ja **koordineerides** teabevahetust ning **varjupaigaküsimustes, eelkõige heade tavade osas**, edendades liidu varjupaiga valdkonna õigusakte ja tegevusstandardeid, et tagada ühtlus liidu varjupaigaõiguse ühtlane rakendamine, mis põhineb rahvusvahelise kaitse andmise menetlustele, vastuvõtutingimustele ja kaitsevajaduste hindamisele esitatavatel rangetel nõuetel kogu liidus ning mis võimaldab jätkusuutlikult ja õiglaselt jaotada rahvusvahelise kaitse taotlusi, hõlpsamalt ühtlustada rahvusvahelise kaitse taotluste hindamist kogu liidus, ~~toetada~~ **toetades** liikmesriikide ümberasustamisalaseid jõupingutusi ning ~~pakkuda~~ **pakkudes** liikmesriikidele, eelkõige neile, kelle süsteemidele avaldub ebaproportsionaalselt tugev surve, operatiiv- ja tehnilist abi nende varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide haldamiseks. [ME 14]
- (9a) Fondist tuleks toetada liidu ja liikmesriikide jõupingutusi, mis on seotud liikmesriikide varjupaigapoliitika väljatöötamise, järelevalve ja hindamise suutlikkuse suurendamisega, võttes arvesse nende kohustusi, mis tulenevad kehtivast liidu õigusest. [ME 15]
- (10) Fondist tuleks toetada liitu ja liikmesriike kehtiva liidu õiguse rakendamisel, tagades põhiõiguste täieliku austamise, ~~pidades eelkõige silmas Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide jõupingutusi, mis on seotud liikmesriikide varjupaigapoliitika väljatöötamise, järelevalve ja hindamise suutlikkuse suurendamisega, võttes arvesse nende kohustusi, mis tulenevad kehtivast liidu õigusest nõukogu direktiivi 2013/33/EL⁽⁴⁾ (vastuvõtutingimuste direktiiv), 2013/32/EL⁽⁵⁾ (varjupaigamenetluste direktiiv), 2011/95/EL⁽⁶⁾ (pagulaseks kvalifitseerumise direktiiv) ja 2008/115/EÜ⁽⁷⁾ (tagasisaatmisdirektiiv) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 604/2013⁽⁸⁾ (Dublini määrus).~~ [ME 16]
- (11) Partnerlus ja koostöö kolmandate riikidega on liidu varjupaigapoliitika oluline osa tagamaks varjupaika või muud rahvusvahelise kaitse vormi taotlevate isikute voogude asjakohase haldamise. Selleks et asendada liikmesriikide territooriumile saabuvate, rahvusvahelist kaitset vajavate kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute ohtlik ja ebaseaduslik sisseränne seaduslike ja turvaliste sisserändevõimalustega, väljendada solidaarsust riikidega neis piirkondades, kuhu või mille siseselt on ümber asustatud suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid isikuid, aidates leevendada nendele riikidele avalduvat survet, aidata saavutada liidu rändepoliitika eesmärgi, suurendades liidu mõjuvõimu kolmandates riikides, ning aidata tõhusalt kaasa üleilmsetele ümberasustamisalastele algatustele, võttes ühel häälel sõna rahvusvahelistel foorumitel ja suhetes kolmandate riikidega, tuleks fondi kaudu pakkuda rahalisi stiimuleid liidu ümberasustamis- ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise- ja raamistiku rakendamiseks. [ME 17]
- (11a) Fondist tuleks toetada liikmesriikide jõupingutusi rahvusvahelise kaitse tagamiseks ja püsiva lahenduse pakkumiseks nende territooriumil viibivatele pagulastele ja ümberasustatud isikutele, kes on tunnistanud ümberasustamiskõlblikuks, või kes on hõlmatud riigisiseste humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavadega, mis peaksid arvesse võtma ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ülemaailmse ümberasustamisvajaduse prognoosi. Et teha seda ambitsioonikalt ja tõhusal moel, peaks fond selleks andma rahaliste stiimulite vormis sihtotstarbelist abi igale inimesele, kes on vastu võetud või ümber asustatud. [ME 18]

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../... [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määrus] (ELT L ..., lk ...).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (ELT L 180, 29.6.2013, lk 96).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

⁽⁷⁾ 22 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 604/2013, 26. juuni 2013, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest (ELT L 180, 29.6.2013, lk 31).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (12) Võttes arvesse viimastel aastatel liitu suundunud rändevogude suurus ja meie ühiskondade ühtekuuluvuse tagamise tähtsust, on väga oluline toetada liikmesriikide poliitikat riigis seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike ~~varajaseks~~ integreerimiseks ning prioriteetseid valdkondi, mis on kindlaks määratud komisjoni 2016. aasta kolmandate riikide kodanike integreerimise tegevuskavas. [ME 19]
- (13) Tõhususe suurendamiseks, liidu suurima lisaväärtuse saavutamiseks ja kolmandate riikide kodanike integratsiooni edendamiseks võetavate liidu meetmete järjepidevuse tagamiseks peaksid fondist rahastatavad meetmed olema konkreetsed ning täiendama Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+) ja Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ~~liidu struktuurifondide~~ vahenditest rahastatavaid meetmeid. Käesolevast fondist rahastatavad meetmed peaksid toetama kolmandate riikide kodanike vajadustele kohandatud meetmeid, mida viiakse üldiselt ellu ~~varases integratsioonie-tapis, integratsiooni varajastes etappides~~ ja horisontaalmeetmeid, millega toetatakse liikmesriikide suutlikkust integratsioonivaldkonnas, samas kui kolmandate riikide kodanikele suunatud pikemaajalise mõjuga meetmeid tuleks rahastada ERFist ja ESF+ st **ja mida täiendavad struktuurifondidest rahastatud meetmed kolmandate riikide kodanike sotsiaalse ja majandusliku kaasamise edendamiseks.** [ME 20]
- (13a) **Tervikliku integratsioonikäsitluse tagamiseks tuleks lõimimismeetmeid laiendada ka rahvusvahelise kaitse saajatele, võttes arvesse sellise sihtrühma eripära. Kui integratsioonimeetmeid rakendatakse koos vastuvõtuga, peaks meetmeid olema vajaduse korral võimalik laiendada ka varjupaigataotlejatele.** [ME 21]
- (14) Sellega seoses tuleks nõuda, et fondi rakendamise eest vastutavad liikmesriikide ametiasutused teeksid koostööd ja looksid koordineerimismehhanismid selliste asutustega, kelle liikmesriigid on määranud haldama ESF+ ja ERFi ~~struktuurifondide~~ sekkumisi, ning vajaduse korral kõnealuste fondide ja kolmandate riikide kodanike integreerimisele kaasa aitavate muude fondide korraldusasutustega. **Nende koordineerimismehhanismide kaudu peaks komisjon hindama fondide vahelist sidusust ja vastastikust täiendavust ning seda, mil määral iga fondi kaudu rakendatud meetmed aitavad kaasa kolmandate riikide kodanike integreerimisele.** [ME 22]
- (15) Fondi rakendamine selles valdkonnas peaks olema kooskõlas liidu ühiste aluspõhimõtetega integratsiooni kohta, mis on sätestatud ühises integratsioonikavas.
- (16) On asjakohane anda neile liikmesriikidele, kes seda soovivad, võimalus näha oma riiklikes programmides ette, et integratsioonimeetmed võivad hõlmata kolmanda riigi kodanike pereliikmeid, **toetades nõnda perekondade ühtsust laste parimates huvides** sellises ulatuses, mis on vajalik nende meetmete tõhusaks rakendamiseks. Mõiste „pereliige“ hõlmab abikaasasid, partnereid ning mis tahes isikuid, kellel on selle kolmanda riigi kodanikuga, keda asjaomased integratsioonimeetmed puudutavad, otsesed alanevad või ülenevad sugulussidemed ning kes muidu ei kuuluks fondi rakendusallasse. [ME 23]
- (17) Arvestades kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna organisatsioonide olulist rolli integratsiooni valdkonnas ja selleks, et hõlbustada seesuguste üksuste ~~otsest~~ juurdepääsu liidu tasandi rahastamisele, peaks fond aitama lihtsustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ~~või kodanikuühiskonna organisatsioonide ning neid esindavate ühenduste~~ integratsioonivaldkonna meetmete rakendamist, sealhulgas **nende meetmete suurema kaasrahastamise määra ja** temaatilise rahastu **sihtotstarbelise komponendi** kasutamise **kaudu juhul, kui kõnealused kohalikud ja nende meetmete suurema kaasrahastamise määra kaudu piirkondlikud ametiasutustel on volitatud integratsioonimeetmeid rakendama.** [ME 24]
- (18) Võttes arvesse liidu ees seisvaid pikaajalisi majanduslikke ja demograafilisi probleeme **ja rände iseloomu üha üleilmsemaks muutumist**, on äärmiselt oluline luua liitu suunduvad hästitoimivad seadusliku rände kanalid, et liit saaks jääda ~~rändajate~~ **vastavalt liikmesriikide majanduslikele ja sotsiaalsetele vajadustele seadusliku rände** jaoks atraktiivseks sihtkohaks ning et tagada sotsiaalhoolekande süsteemide ja liidu majanduskasvu jätkusuutlikkus **ning samas kaitsta võõrtöötajaid tööalase ärakasutamise eest.** [ME 25]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (19) Fondist tuleks liikmesriike toetada selliste strateegiate kehtestamisel, millega korraldatakse ~~seaduslikku rännet ja avardatakse seaduslike rändevõimalusi~~ ning suurendatakse oma suutlikkust töötada välja, rakendada, jälgida ja hinnata kõiki nende territooriumil seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike jaoks ettenähtud sisse- ja integratsioonistrateegiaid, -põhimõtteid ja -meetmeid, ~~sealhulgas eelkõige liidu õiguslike seadusliku rände rahastamise~~ vahendeid. Samuti tuleks fondiga toetada teabe ja parimate tavade vahetamist ning koostööd nii eri ametiasutuste ja valitsustasandite vahel kui ka teiste liikmesriikidega. [ME 26]
- (20) Tõhus tagasisaatmispoliitika on liidu ja selle liikmesriikide igakülgse rändekäsituse lahutamatu osa. Fondist tuleks toetada ja selle abil tuleks soodustada liikmesriikide jõupingutusi ühiste tagasisaatmisnõuete (nagu need on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/115/EÜ)⁽⁹⁾ ning integreeritud ja kooskõlastatud tagasisaatmisstrateegia rakendamisel ja edasiarendamisel. ~~Jätkusuutliku tagasisaatmispoliitika tagamiseks tuleks, pannes rõhku vabatahtlikule tagasipöördumisele.~~ Fondist tuleks samamoodi toetada ka seotud meetmeid kolmandates riikides, ~~näiteks tagasipöördujate et hõlbustada ja tagada turvalist ja väärikat tagasisaatmist ja tagasivõtmist ning kestlikku~~ taasintegreerimist, ~~nagu on sätestatud ülemaailmses turvalise, korrakohase ja seadusliku rände kokkuleppes.~~ [ME 27]
- (21) Liikmesriigid peaksid eelistama vabatahtlikku tagasipöördumist ning tagama seaduslike rändajate tulemusliku, ohutu ja väärika tagasisaatmise. Seepärast peaks fond andma eelistoetust vabatahtliku tagasipöördumise tagasipöördumisega seotud meetmetele. Selle edendamiseks peaksid liikmesriigid nägema ette sellised stiimulid nagu eeliskohtlemine suurema tagasipöördumisabi ning pikaajalise taasintegratsioonitoetuse näol. Selline vabatahtlik tagasipöördumine on kulutõhususe seisukohast nii tagasipöördujate kui ~~(kulutõhususe seisukohast)~~ ka ametiasutuste huvides. Kõikides lapsrändajaid puudutavates meetmetes ja otsustes, sealhulgas tagasisaatmisel, tuleks esikohale seada lapse parimad huvid, võttes täiel määral arvesse lapse õigust oma seisukohti väljendada. [ME 28]
- (22) ~~Vabatahtlik ja sunniviisiline tagasisaatmine~~ Kuigi vabatahtlikku tagasipöördumist tuleks eelistada sunniviisilisele tagasisaatmisele, on nad siiski omavahel seotud ja neil on vastastikku võimendav mõju ning seepärast tuleks kutsuda liikmesriike üles suurendama nende kahe tagasipöördumise vormi vastastikust täiendavust. Terviklike varjupaiga- ja seadusliku rände süsteemide oluline osa on väljasaatmise võimalus. Seetõttu tuleks fondist vajaduse korral toetada liikmesriikide meetmeid, mida võetakse väljasaatmise lihtsustamiseks ja rakendamiseks kooskõlas liidu õiguses sätestatud nõuetega ning tagasipöördujate põhiõigusi ja väärkust täiel määral austades. Fondist tuleks toetada laste tagasisaatmisega seotud meetmeid üksnes juhul, kui tagasisaatmine põhineb lapse parimate huvide heakskiitval hinnangul. [ME 29]
- (23) Tagasipöördumise ja taasintegreerimise tingimusi võivad aidata parandada tagasipöördujatele suunatud konkreetsed toetusmeetmed, milles pööratakse erilist tähelepanu nende humanitaar- ja kaitsevajadustele ning mida võetakse nii liikmesriikides kui ka sihtriikides. Erilist tähelepanu tuleks pöörata haavatavatele rühmadele. Tagasisaatmisotsuste aluseks peaks olema päritoluriigis valitseva olukorra terviklik ja hoolikas hindamine, muu hulgas tuleks hinnata kohaliku tasandi suutlikkust abi ära kasutada. Päritoluriike ja eelkõige haavatavaid inimesi toetavad erimeetmed aitavad tagada tagasisaatmiste jätkusuutlikkuse, turvalisuse ja tulemuslikkuse. Neid meetmeid tuleks rakendada kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna ja diasporaade aktiivsel osalusel. [ME 30]
- (24) Liidu tagasisaatmispoliitika lahutamatu ja keskne osa ja rändevõogude tõhusa haldamise kesksed vahendid on ametlikud tagasivõtulepingud ja ~~muud kokkulepped~~, mis aitavad ebaseaduslike rändajate kiiret tagasisaatmist hõlbustada. Sellistel lepingutel ja kokkulepetel on tähtis osa dialoogis ja koostöös selliste kolmandate riikidega, mis on ebaseaduslike rändajate päritolu- või transiidiriigid, ning fond peaks toetama nende rakendamist kolmandates riikides ~~tuleks riigi tagasisaatmispoliitika tõhususe, ohutuse ja liidu tasandi tagasisaatmispoliitika tõhususe huvides toetada väärkuse huvides, ning määratletud piirides ja vastavalt asjakohastele kaitsemeetmetele.~~ [ME 31]

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (25) Lisaks käesoleva määruse kohasele **kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta** isikute tagasipöördumise integreerimise toetamisele **liikmesriikides** tuleks fondist toetada **täielikus kooskõlas säästva arengu põhimõttega** ka muid meetmeid, mille eesmärk on võidelda ebaseadusliku rändega ning tegeleda ebaseadusliku rände põhjuste või olemasolevatest seaduslikest rände eeskirjadest kõrvalekaldumisega **rändajaid hõlmava inimkaubanduse vastu, julgustada ja hõlbustada seadusliku rände eeskirjade kehtestamist**, tagades seeläbi liikmesriikide **päritoluriikide** sisserändesüsteemide terviklikkuse. [ME 32]
- (26) Ebaseaduslike rändajate tööhõive ~~on ebaseadusliku rände tõmbeteguriks~~ ja kahjustab seadusliku rände kavadele tugineva tööjõu liikuvuse poliitika kujundamist **ja ohustab võõrtöötajate õigusi, muutes nad haavatavaks õiguste rikkumise ja kuritarvituste suhtes**. Seetõttu tuleks fondist liikmesriike kas otseselt või kaudselt toetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/52/EÜ⁽¹⁰⁾ rakendamisel; kõnealuse direktiiviga keelatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike töölevõtmine, **sätetatakse ärakasutatud töötajatele kaebuste esitamise ja töötasu tagasinõudmise mehhanism** ja nähakse ette sanktsioonid seda keeldu rikkuvate tööandjate suhtes. [ME 33]
- (26a) **Liikmesriigid peaksid toetama kodanikuühiskonna ja töötajate ühenduste taotlusi, näiteks seda, mis käsitleb mõlemast soost vastuvõttutöötajate Euroopa võrgustiku loomist, et ühendada kõik töötajad Euroopas, kes tegutsevad rände valdkonnas, edendada head vastuvõttu ja inimõigustel põhinevat lähenemisviisi rände suhtes ning rändajate vastuvõtmise ja tööhõive võimaluste alaste heade tavade vahetamist.** [ME 34]
- (27) Fondist tuleks liikmesriike kas otseselt või kaudselt toetada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/36/EL⁽¹¹⁾ rakendamisel; kõnealuse direktiiviga nähakse ette sätet inimkaubanduse ohvritele pakutava abi, toetuse ja kaitse kohta. **Nende meetmete puhul tuleks võtta arvesse inimkaubanduse soolist olemust. Liikmesriigid peaksid fondi rakendamisel võtma arvesse, et inimestel, kes on elu või elamistingimusi halvendava ootamatu või süüveneva kliimamuutuse mõju tõttu keskkonnas sunnitud oma kodud maha jätma, on suur oht sattuda inimkaubanduse ohvriks.** [ME 35]
- (27a) **Fondist tuleks vastavalt liidu varjupaigaseadustikule toetada eelkõige haavatavate varjupaigataotlejate (nt saatjata alaealised, piinamise või muude raskete vägivallavormide ohvrid) tuvastamist ja nende vajaduste kindlakstegemist.** [ME 36]
- (27b) **Selleks et saavutada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine fondi eesmärkide vahel, tuleks tagada teatavate eesmärkide puhul kulutuste miinimummäär kas eelarve otsese, kaudse või jagatud täitmise kaudu.** [ME 37]
- (28) Fondi kaudu tuleks täiendada ja tugevdada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/1624⁽¹²⁾ loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tagasisaatmismeetmeid ~~ning aidata seeläbi kaasa Euroopa piiride tõhusale integreeritud haldamisele, nagu see on määratletud kõnealuse määruse artiklis 4, andmata täiendavaid rahastamisvahendeid Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile, kelle aastaeelarve üle, mis peaks võimaldama tal kõiki oma ülesandeid ellu viia, otsustab eelarvapädev institutsioon.~~ [ME 38]
- (29) Muude ELi fondidega tuleks saavutada koostoime, sidusus, **täiendavus** ja tõhusus ning vältida tuleks meetmete kattuvust **või vastuollu minemist.** [ME 39]

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded (ELT L 168, 30.6.2009, lk 24).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2011. aasta direktiiv 2011/36/EL, milles käsitletakse inimkaubanduse tõkestamist ja sellevastast võitlust ning inimkaubanduse ohvrite kaitset ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/629/JSK (ELT L 101, 15.4.2011, lk 1).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (30) Fondist toetatavad meetmed **Fondi prioriteediks peaks olema meetmete rahastamine liidu territooriumil. Fondist võib toetada meetmeid**, mida võetakse kolmandates riikides ja nendega seoses, **kuid seda tuleks teha rahalisest seisukohast piiratud, kuid siiski piisavas ulatuses, et saavutada fondi eesmäärke, mis on sätestatud käesoleva määruse artiklis 3, ning kooskõlas asjaomaste kaitsemeetmetega. Sellised meetmed** peaksid täiendama muid väljaspool liitu rakendatavaid meetmeid, mida toetatakse välisrahastamisvahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla **ja vastastikust täiendavust** liidu välistegevuse põhimõtete ja üldeesmärkide ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitika ning liidu rahvusvaheliste kohustustega. Välismöödet silmas pidades tuleks fondist anda sihipärast toetust, et süvendada koostööd kolmandate riikidega ja tugevdada rändehalduse olulisemaid aspekte liidu rändepoliitika seisukohast huvi pakkuvates valdkondades **Järgida tuleks Euroopa arengukonsensuse punktis 35 sätestatud poliitikavaldkondade arengusiduse põhimõtet. Erakorralise abi rakendamise ajal tuleks tagada sidusus humanitaarabi valdkonna Euroopa konsensuses sätestatud humanitaarabialaste põhimõtetega. [ME 40]**
- (31) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada sellist tegevust, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi tegutsemisega. Käesoleva määruse alusel antav rahaline toetus peaks eelkõige **kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 80** aitama tugevdada **liikmesriikidevahelist solidaarsust ning** riikide ja liidu suutlikkust varjupaiga ja rände valdkonnas. **[ME 41]**
- (32) Kui liikmesriik ei ole täitnud oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi varjupaiga ja tagasisaatmise valdkonnas, kui on selge oht, et liikmesriik rikub varjupaika ja tagasisaatmist käsitlevat *acquis*'d rakendades oluliselt liidu väärtusi, või kui Schengeni või Euroopa Liidu Varjupaigaameti hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames koostatud hindamisaruandes on tuvastatud puudusi asjaomastes valdkondades, loetakse see liikmesriik liidu asjaomast *acquis*'d mittetäitvaks riigiks, sealhulgas käesolevast fondist antava tegevustoetuse kasutamise kontekstis.
- (33) Fondis peaks kajastuma vajadus suurema **läbipaistvuse**, paindlikkuse ja lihtsustamise järgi, ent samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine, et täita käesolevas määruses kehtestatud valdkondlikud ja erieesmärgid. **Fondi rakendamisel tuleks juhinduda tõhususe, tulemuslikkuse ja kulutuste kvaliteedi põhimõtetest. Ühtlasi peaks fondi rakendamine olema võimalikult kasutajasõbralik. [ME 43]**
- (34) Käesoleva määrusega tuleks kehtestada liikmesriikidele esialgsed summad, mis ~~koosnevad kindlaksmääratud summast ja I lisas sätestatud kriteeriumide alusel arvutatud summast~~, mis kajastab **kajastavad** eri liikmesriikide vajadusi ja survet varjupaiga, **rände**, integratsiooni ja tagasisaatmise valdkonnas. **Erilist tähelepanu tuleks pöörata saarte kogukondadele, kes puutuvad kokku ebaproportsionaalsete rändeprobleemidega. [ME 44]**
- (35) Need esialgsed summad peaksid looma liikmesriikidele aluse pikaajaliste investeeringute tegemiseks. Selleks et võtta arvesse rändevoogude muutusi ning reageerida varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide haldamise ja seaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike integreerimise vajadustele, **arendada seaduslikku rännet** ning võidelda ebaseadusliku rändega tõhusa, **õigustel põhineva** ja jätkusuutliku tagasisaatmispoliitika kaudu, tuleks perioodi keskpäigas eraldada liikmesriikidele täiendav summa, mille kindlaksmääramisel võetakse arvesse vahendite kasutamise määra. See summa peaks põhinema viimastel kättesaadavatel statistilistel andmetel, nagu on sätestatud I lisas, et kajastada muutusi liikmesriikide lähteolukorras. **[ME 45]**
- (36) Et aidata saavutada fondi eesmäärke, peaksid liikmesriigid **ja komisjon** tagama, et ~~nende liikmesriikide~~ programmid sisaldaksid meetmeid, millega käsitletakse **mis aitavad kaasa** käesoleva määruse erieesmäärke **kõikide erieesmärkide täitmisele. Nad peaksid lisaks tagama, et vahendite eraldamine erieesmärkide saavutamiseks oleks parimal võimalikul viisil kooskõlas nende eesmärkidega, et see põhineks kõige ajakohasematel vajadustel, et programmid sisaldaksid nende eesmärkide täitmiseks minimaalseid kulutusi, et vahendite jagamine eesmärkidele oleks proportsionaalne probleemidega**, et valitud prioriteedid oleksid kooskõlas II lisas sätestatud ~~rakendus~~meetmetega ning et vahendite jaotus eesmärkide vahel tagaks üldise poliitikaeesmärgi täitmise võimaluse. **[ME 46]**

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (37) Kuna rändevaldkonna probleemid pidevalt muutuvad, on vahendite jaotamist tarvis rändevoogude muutustele kohandada. Pakilistele vajadustele, poliitika muutumisele ja liidu prioriteetidele vastamiseks ning rahastamise suunamiseks liidu jaoks suurema lisaväärtusega meetmetele eraldatakse osa vahenditest temaatilise rahastu kaudu korrapäraselt erimeetmete, liidu meetmete, **kohalike ja piirkondlike ametiasutuste meetmete**, erakorralise abi ja ümberasustamise jaoks ning solidaarsuse ja vastutuse jagamisega seotud jõupingutusi tegevate liikmesriikide täiendavaks toetamiseks. [ME 47]
- (38) Liikmesriikidel tuleks soovitada kasutada osa oma programmi eraldisest IV lisas loetletud meetmete rahastamiseks – selleks on neile ette nähtud suurem liidu toetus.
- (38a) *Fondist tuleks toetada liikmesriikide jõupingutusi selle nimel, et nad saaksid täielikult ja nõuetekohaselt rakendada varjupaigaküsimusi käsitlevat liidu *acquis*'d, eelkõige rahvusvahelise kaitse taotlejatele ja saajatele sobilike vastuvõtutingimuste pakkumiseks ja nende seisundi korrektseks määratlemiseks vastavalt direktiivile 2011/95/EL, õiglaste ja tõhusate varjupaigamenetluste rakendamiseks, eelkõige juhul, kui need jõupingutused on suunatud saatjata alaealistele, kellega seotud kulutused on suuremad. Liikmesriigid peaksid seetõttu saama iga rahvusvahelise kaitse saanud saatjata alaealise jaoks ühekordse summa, kuid see ühekordne summa ei tohiks kumuleeruda käesoleva määruse alusel ümberasustamise jaoks ette nähtud lisarahastusega.* [ME 48]
- (39) Osa fondi ressurssidest võib lisaks esialgsele eraldisele eraldada ka liikmesriikide programmidele, mille raames rakendatakse erimeetmeid. Kõnealused erimeetmed tuleks kindlaks määrata liidu tasandil ning tegemist peaks olema meetmetega, mis nõuavad koostöö tegemist või mis on vajalikud selleks, et reageerida liidus aset leidnud arengusuundumustele, ning milleks on tarvis eraldada ühele või mitmele liikmesriigile täiendavaid rahalisi vahendeid.
- (40) Fondist tuleks anda toetust varjupaiga andmise ja ~~tagasisaatmisega~~ **sisserändega** seotud tegevuskulude katmiseks ning liikmesriikidel tuleks võimaldada liidu kui terviku jaoks nii vajalik suutlikkus nende teenuste osutamisel. Selline toetus seisneb käesoleva fondi eesmärkidele vastavate konkreetsete kulude täielikus hüvitamises ning see peaks olema liikmesriikide programmide lahutamatu osa. [ME 49]
- (41) Selleks et täiendada käesoleva fondi poliitikaeesmärkide rakendamist liikmesriikide tasandil nende programmide kaudu, tuleks sellest toetada ka liidu tasandi meetmeid. Sellised meetmed peaksid teenima fondi kohaldamisalasse jäävaid üldisi strateegilisi eesmärke, mis on seotud poliitikaanalüüsi ja innovatsiooni, riikidevahelise vastastikuse õppimise ja partnerluste ning uute algatuste ja meetmete testimisega kogu liidus, **võttes samal ajal arvesse vajadust tagada õiglasel ja läbipaistval viisil piisav rahastamine, et saavutada fondi eesmärgid. Nende meetmete kaudu tuleks tagada põhiõiguste kaitsmine fondi rakendamisel.** [ME 50]
- (42) Et tugevdada liidu suutlikkust vahetult reageerida ühes või mitmes liikmesriigis tekkinud ettenägematule või ebaproportsionaalselt suurele ~~rändesurvele, mida iseloomustab~~ kolmandate riikide kodanike ~~suur või ebaproportsionaalne sisseränne~~ **sisserändele**, millega kaasnevad suur ja tungiv vajadus vastuvõtu- ja kinnipidamisasutuste, varjupaiga ja rände haldamise süsteemide ja menetluste järele ning ~~suur rändesurve~~ **rändeprobleemid või märkimisväärne ümberasustamisvajadus** kolmandatele riikidele poliitiliste sündmuste, ~~konfliktide~~ **konfliktide loodusõnnetuste** tõttu, peaks olema võimalik anda erakorralist abi kooskõlas käesolevas määruses sätestatud raamistikuga. [ME 51]
- (43) Käesoleva määrusega tuleks tagada nõukogu otsusega 2008/381/EÜ⁽¹³⁾ loodud Euroopa rändevõrgustiku tegevuse jätkamine ning sellega tuleks võrgustikule ette näha rahaline abi kooskõlas selle eesmärkide ja ülesannetega.

⁽¹³⁾ 2008/381/EÜ: nõukogu 14. mai 2008. aasta otsus Euroopa rändevõrgustiku loomise kohta (ELT L 131, 21.5.2008, lk 7).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (44) ~~Käesoleva fondi poliitikaeesmärgi täidetakse ka finantsinstrumentide ja eelarvelise tagatise kaudu InvestEU fondi rahastamiskava raames. Rahalist toetust tuleks kasutada turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks proportsionaalsel viisil ning meetmetega ei tohiks dubleerida või välja tõrjuda erasektori rahastamist ega moonutada konkurentsi siseturul. Meetmetel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus. [ME 52]~~
- (45) Käesoleva määrusega nähakse kogu Varjupaiga- ja Rändefondi jaoks ette rahastamispakett, mis on iga-aastase eelarvemenetluse käigus Euroopa Parlamendi ja nõukogu peamine juhis [Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽¹⁴⁾ punkti 17 (viidet tuleb uue institutsioonidevahelise kokkuleppe vastuvõtmise järel vajaduse korral ajakohastada)] tähenduses.
- (46) Käesoleva fondi suhtes kohaldatakse määrust (EL) .../... [finantsmäärus]. Selles on sätestatud eeskirjad liidu eelarve täitmise kohta, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete, kaudse täitmise, finantsabi, rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kohta.
- (47) Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate meetmete rakendamiseks peaks fond moodustama osa sidusast raamistikust, mis koosneb käesolevast määrusest, finantsmäärusest ja määrusest (EL) .../2021 [ühissätete määrus]. **Sätete vastuolu korral peaks käesolev määrus olema ülimuslik määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] suhtes.** [ME 53]
- (48) Määrusega (EL) .../2021 [ühissätete määrus] on kehtestatud raamistik meetmete jaoks, mida rakendavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF), **Lisaks raamistikule, millega luuakse liidu mitme fondi, sealhulgas Varjupaiga- ja Rändefond (Asylum and Migration Fund – AMF), Sisejulgeolekufond (Internal Security Fund – ISF) ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (instrument for border management and visa – BMVI), mis on integreeritud piirihalduse fondi (Integrated Border Management Fund – IBMF) osa, ning kõnealuses määruses on eelkõige sätestatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate liidu fondide programmitöö, järelevalve ja hindamise, haldamise ja kontrollimise eeskirjad. Seejärel, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) jaoks ühised finantsreeglid** on vaja kindlaks määrata Varjupaiga- ja Rändefondi AMIFI üldeesmärgid ja kehtestada konkreetsed sätted selle kohta, millist liiki tegevust võib fondist rahastada. [ME 54]
- (49) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende suutlikkusest saavutada meetmete eesesmärke ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulud, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.
- (50) Vastavalt finantsmäärusele⁽¹⁵⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹⁶⁾, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95⁽¹⁷⁾, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽¹⁸⁾ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939⁽¹⁹⁾ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral ~~halduskaristuste~~ **haldus- ja/või kriminaalkaristuste** kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusuurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muid liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid. Vastavalt

⁽¹⁴⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1; http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC.

⁽¹⁵⁾ ELT C , , lk .

⁽¹⁶⁾ ELT C , , lk .

⁽¹⁷⁾ Nõukogu 18. detsembril 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽¹⁸⁾ ELT C , , lk .

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) ~~2017/1371~~ **2017/1939**, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371 ⁽²⁰⁾. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidult rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused. **Liikmesriigid peavad igati koostööd tegema ja andma liidu institutsioonidele, organitele ja ametitele liidu finantshuvide kaitsel vajalikku abi. Fondiga seotud eeskirjade eiramise või pettuse uurimise tulemused tuleks teha kättesaadavaks Euroopa Parlamendile.** [ME 55]

- (51) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on sätestatud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rakendamise kohta ning ette nähtud eelarvevahendite käsutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (51a) **Kui on selgeid tõendeid, et projektide seaduslikkus või nende rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus seataks komisjoni põhjendatud arvamuses, mis esitatakse vastavalt EL toimimise lepingu artiklile 258 seoses rikkumisega, kahtluse alla, peaks komisjon tagama, et neid projekte ei rahastata.** [ME 56]
- (52) Vastavalt nõukogu otsuse 2013/755/EL ⁽²¹⁾ artiklile 94 võivad ülemeremaades ja -territooriumidel (ÜMT) elavad isikud ja asutatud üksused saada liidu rahalist toetust vastavalt rahastamisvahendi eeskirjadele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa või -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale võimalikule korrale.
- (53) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“ ⁽²²⁾, mille nõukogu kiitis heaks oma 12. aprilli 2018. aasta järeldustes, peaksid asjaomased liikmesriigid tagama, et nende riiklikes strateegiates ja programmides käsitletakse ka äärepoolseimate piirkondade konkreetseid probleeme rände haldamisel. Fondist toetatakse neid liikmesriike piisavate ressurssidega, et nad saaksid neid piirkondi abistada rände jätkusuutlikul haldamisel ja võimaliku survega toimetulemisel.
- (53a) **Fondist rahastatavate programmide kavandamisel, rakendamisel ja hindamisel tuleks konsulteerida liikmesriikide ja kolmandate riikide kodanikuühiskonna organisatsioonide, kohaliku ja piirkondliku tasandi asutuste ja parlamentidega.** [ME 57]
- (54) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat fondi hinnata konkreetse järelevalvekorra alusel kogutud teabe põhjal, vältides ülereguleerimist ning halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. See kord võib vajaduse korral ~~hõlmata~~ **sisaldada ka** mõõdetavaid, **sealhulgas kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid** näitajaid, ~~et mille alusel~~ hinnata nende põhjal fondide **fondi** mõju kohapeal. Selleks et mõõta fondi abil saavutatut, tuleks kehtestada näitajad ja seotud sihid fondi iga erieesmärgi kohta. Nende ühiste näitajate abil ja finantsaruannete kaudu peaksid komisjon ja liikmesriigid ~~koostööd tegema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] ja käesoleva määruse asjaomaste sätetega fondi rakendamist jälgima~~ **fondi rakendamist jälgima. Oma järelevalveülesannete nõuetekohaseks täitmiseks peaks komisjonil olema võimalik kindlaks määrata konkreetset aastal fondist tegelikult kasutatud summad. Oma riikliku programmi raamatupidamise aastaaruannete esitamisel komisjonile peaksid liikmesriigid seetõttu eristama tagasimakseid, lõplikele abisaajatele tehtud eelmakseid ja tegelikult kantud kulude hüvitisi. Et lihtsustada auditeerimist ja fondi rakendamise järelevalvet, peaks komisjon kajastama fondi iga-aastases**

⁽²⁰⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1371, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

⁽²¹⁾ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaa- ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

⁽²²⁾ COM(2017)0623 final.

Kolmapäev, 13. märts 2019

rakendusaruandes neid summasid, samuti järelevalve tulemusi ja fondi meetmete rakendamist kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja liidu tasandil, sh konkreetsed projektid ja partnerid. Komisjon peaks igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule heakskiidetud iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtte. Aruanded, milles kirjeldatakse fondi raames nii liikmesriikide kui ka liidu tasandil võetud meetmete hindamise tulemusi ja rakendamist, tuleks teha avalikkusele kättesaadavaks ja esitada Euroopa Parlamendile.. [ME 58]

- (55) Pidades silmas kliimamuutustega võitlemise olulisust kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ning pidada kinni ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, aitab fond võtta arvesse kliimameetmeid ja saavutada kogu eelarvet hõlmav eesmärk, mille kohaselt peaks **mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestuse ajal 25 % ELi kulutustest toetama kliimaeesmärkide täitmist, ning iga-aastast 30 % eesmärki võimalikult kiiresti ning hiljemalt 2027. aastaks**. Fondi ettevalmistamise ja rakendamise ajal tehakse kindlaks asjakohased meetmed ning neid hinnatakse uuesti asjakohaste hindamiste ja läbivaatamiste käigus. [ME 59]
- (56) Käesoleva määruse mitteolemusliku osa täiendamiseks või muutmiseks tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, mis on seotud **temaatilise rahastu tööprogrammidega, III lisas loetletud toetuskõlblike meetmetega**, IV lisas loetletud kõrgemad kaasfinantseerimise määraga meetmete ja tegevustoitusega, **mis on sätestatud VII lisas**, ning mille eesmärk on arendada edasi ühist järelevalve- ja hindamisraamistikku. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja **kodanikuühiskonna organisatsioonidega, sealhulgas rändajate ja pagulaste organisatsioonidega, ning** et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe sätestatud põhimõtetega. [ME 60]
- (57) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamise ühetaolised tingimused, tuleks rakendamisvolitused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽²³⁾. Kontrollimenetlust tuleks kasutada rakendusaktide puhul, millega sätestatakse liikmesriikide ühised kohustused, eelkõige teabe edastamisel komisjonile, ning nõuandemenetlust tuleks kasutada nende rakendusaktide vastuvõtmisel, mis on seotud komisjonile programmitöö ja aruandmise raames teabe edastamise korraga, arvestades nende aktide puhttehnilist laadi.
- (58) Kuna käesoleva määruse eesmärgi eesmärgi, nimelt **suurendada liikmesriikide vahelist solidaarsust**, aidata **kooskõlas kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele ning** ühise varjupaiga-, rahvusvahelise **varjupaigapoliitika, täiendava ja ajutise kaitse poliitika** ja ühise sisserändepoliitikaga **kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele liidus sisserändepoliitika rakendamisele, tugevdamisele ja edasiarendamisele**, ei suuda liikmesriigid üksi piisaval määral saavutada ning seda on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. [ME 61]
- (59) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli ([Ühendkuningriigi ja] Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt ja ilma et see piiraks kõnealuse protokolli artikli 4 kohaldamist [ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav / on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel].
- (60) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (61) On asjakohane ühtlustada käesoleva määruse kohaldamise periood nõukogu määruse (EL, Euratom) .../2021 [mitmeaastase finantsraamistiku määrus] kohaldamise perioodiga,

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Kolmapäev, 13. märts 2019

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse Varjupaiga-, **Rände-** ja ~~Rändefond~~ **Integratsioonifond** (edaspidi „fond“). [ME 62]
2. Selles sätestatakse fondi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad.

Artikkel 2
Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „rahvusvahelise kaitse taotleja“ – määruse (EL) .../... [varjupaigamenetluse määrus] ⁽²⁴⁾ ~~direktiivi 2013/32/EL~~ artikli 2 punktis ~~3~~ **c** määratletud taotleja; [ME 63]
- b) „rahvusvahelise kaitse saaja“ – isik määruse (EL) .../... [minimümõuete määrus] ⁽²⁵⁾ ~~direktiivi 2011/95/EL~~ artikli [2] punkti ~~2~~ **b** tähenduses; [ME 64]
- c) „segarahastamistoiming“ – liidu eelarvest toetatavad meetmed, sealhulgas finantsmääruse artikli 2 lõikes 6 määratletud segarahastamisvahendid, milles kombineeritakse tagastamatus vormis antav toetus või liidu eelarvest toetatavad rahastamisvahendid ning arengut rahastavate või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antav tagastatavas vormis toetus;
- d) „pereliige“ – kolmanda riigi kodanik, nagu see on määratletud liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda;
- e) „humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmine vastuvõtmise kava“ – **selliste kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute vastuvõtmine** määruse (EL) .../... [liidu ümberasustamis- ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistik] ⁽²⁶⁾ artikli [2] tähenduses **lubamine liikmesriigi territooriumile – pärast ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti või muu asjaomase rahvusvahelise organi esildise saamist, kui liikmesriik on seda taotlenud – kolmandast riigist, kuhu nad on olnud sunnitud ümber asuma, kellele antakse rahvusvaheline kaitse või humanitaarkaitse seisund liikmesriigi õiguse alusel, millega nähakse täiendava kaitse saajale ette samaväärsed õigused ja kohustused, nagu on sätestatud direktiivi 2011/95/EL artiklites 20–32 ja artiklis 34;** [ME 65]
- f) „väljasaatmine“ – väljasaatmine, nagu see on määratletud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 5;
- g) „ümberasustamine“ – ümberasustamine, nagu see on määratletud määruse (EL) .../... [liidu ümberasustamis- ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistik] artiklis 2 **selliste kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute vastuvõtmine liikmesriikide territooriumile – pärast ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti esildise saamist – kolmandast riigist, kuhu nad on olnud sunnitud ümber asuma, kellele antakse rahvusvaheline kaitse ja kellel on võimalik saada püsiv lahendus liidu ja siseriikliku õiguse kohaselt;** [ME 66]

⁽²⁴⁾ ELT C, , lk .

⁽²⁵⁾ ELT C, , lk .

⁽²⁶⁾ ELT C, , lk .

Kolmapäev, 13. märts 2019

- h) „tagasisaatmine“ – tagasisaatmine, nagu see on määratletud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3;
- i) „kolmanda riigi kodanik“ – isik, kes ei ole liidu kodanik ELi toimimise lepingu artikli 20 lõike 1 tähenduses. Viide kolmanda riigi kodanikele hõlmab ka kodakondsuseta isikuid ja määratlemata kodakondsusega isikuid;
- j) „haavatav isik“ – isik, nagu see on määratletud liidu õiguses, mis reguleerib fondist toetatavate meetmete poliitikavaldkonda.
- ja) „saatjata alaealine“ – alaealine, kes saabub liikmesriigi territooriumile ilma asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt tema eest vastutava täisealise isikuta seni, kuni selline täiskasvanu ei ole teda tegelikult oma hoole alla võtnud; sh alaealine, kes on jäänud saatjata pärast liikmesriigi territooriumile saabumist; [ME 67]

Artikkel 3

Fondi eesmärgid

1. Fondi poliitiline eesmärk on aidata ~~kaasa rändevoogude tõhusale juhtimisele kooskõlas liidu asjaomase acquis' rakendada, tugevdada ja igakülgsest arendada Euroopa ühist varjupaigapoliitikat vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 78 ja Euroopa ühist sisserändepoliitikat vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 79 kooskõlas solidaarsuse põhimõttega ning jagades vastutust õiglaselt, järgides samal ajal täielikult liidu kohustustega ja liikmesriikide rahvusvahelise õiguse järgseid kohustusi ning Euroopa Liidu põhiõiguste valdkonnas hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid.~~ [ME 68]
2. Lõikes 1 sätestatud poliitilise eesmärgi raames aidatakse fondi kaudu taotleda järgmisi erieesmäärke:
- a) tugevdada ja arendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi, sealhulgas selle välismõõdet;
- b) ~~toetada liikmesriikidesse suunduvat seaduslikku rännet, sealhulgas aidata kaasa kolmandate riikide kodanike integreerimisele tugevdada ja arendada seadusliku sisserände poliitikat liidu ja liikmesriikide tasandil, kooskõlas liikmesriikide majanduslike ja sotsiaalsete vajadustega;~~ [ME 69]
- c) ~~aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ning tagada tõhus tagasisaatmine kolmandatesse riikidesse koos teiste liidu fondidega kaasa kolmandate riikide kodanike tõhusale integreerimisele ja tõhus vastuvõtmine kolmandates riikides sotsiaalsele kaasamisele ning edendada seda;~~ [ME 70]
- ca) ~~aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ning tagada tõhus, turvaline ja inimväärikas tagasisaatmine, vastuvõtmine ja taasintegreerimine kolmandatesse riikidesse;~~ [ME 71]
- cb) ~~tagada solidaarsus ja õiglane vastutuse jagamine liikmesriikide vahel, pöörates tähelepanu eeskätt rändeprobleemidest enim mõjutatud liikmesriikidele, sealhulgas praktilise koostöö kaudu;~~ [ME 72]
3. Lõikes 2 sätestatud erieesmärkide raames rakendatakse fondi käesoleva määruse II lisas loetletud rakendusmeetmete kaudu.

Artikkel 3a

Partnerlus

Fondiga seoses hõlmavad partnerlused vähemalt kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi või nende esindusorganisatsioone, asjaomaseid rahvusvahelisi organisatsioone, valitsusväliseid organisatsioone, eriti pagulaste ja rändajate organisatsioone, rahvusvahelisi inimõiguste asutusi ning võrdõiguslikkuse organeid ning sotsiaalpartnereid.

Need partnerid kaasatakse sisuliselt programmide ettevalmistamisse, rakendamisse, järelevalvesse ja hindamisse. [ME 73]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 4

Toetuse kohaldamisala

1. Artiklis 3 sätestatud eesmärkide raames ja Kooskõlas II lisas loetletud rakendusmeetmetega toetatakse fondist eriti neid meetmeid, mis aitavad saavutada artiklis 3 osutatud eesmäärke ja on loetletud III lisas. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta III lisa loetelu meetmetest, mis on fondist toetuse saamiseks abikõlblikud. [ME 74]

2. Käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks võidakse fondist vastavalt artiklitele 5 ja 6 erandjuhtudel vajaduse korral toetada kindlaksmääratud piirides ja vastavalt asjakohastele kaitsemeetmetele III lisas loetletud liidu prioriteetidega kooskõlas olevaid meetmeid, mis on seotud kolmandate riikidega ja mida võetakse kolmandates riikides. [ME 75]

2a. Ilma et see piiraks artikli 16 sätteid, ei või kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks temaatilisest rahastust ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 9 ületada 5 % temaatilisele rahastule artikli 8 lõike 2 punkti b alusel eraldatud kogusummast. [ME 76]

2b. Ilma et see piiraks artikli 16 sätteid, ei või kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks liikmesriikide programmide raames ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 13 iga liikmesriigi kohta ületada 5 % sellele liikmesriigile artikli 8 lõike 2 punkti a, artikli 11 lõike 1 ja I lisa alusel eraldatud kogusummast. [ME 77]

2c. Käesoleva lõike alusel toetatud meetmed on täielikus kooskõlas liidu välistegevuse rahastamisvahenditest toetatavate meetmetega ning vastavad liidu välistegevuse üldpõhimõtetele ja -eesmärkidele. [ME 78]

3. Käesoleva määruse eesmärgid toetavad meetmeid, mis on suunatud ühele või mitmele sihtrühmale Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 78 ja 79 kohaldamisala raames.

Artikkel 4a

Võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise edendamine

Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et sooline võrdõiguslikkus ja soolise aspekti arvestamine on fondi rakendamise lahutamatu osa ning et neid edendatakse fondi rakendamise eri etappide jooksul. Komisjon ja liikmesriigid võtavad kõik asjakohased meetmed, et hoida fondile juurdepääsul või fondi rakendamise eri etappide ajal ära mis tahes diskrimineerimine soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puute, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu. [ME 79]

Artikkel 5

Kolmandate riikide osalus fondis

Fond on avatud Schengeni lepinguga ühinenud kolmandatele riikidele kooskõlas tingimustega, mis on sätestatud erilepingus, mis võetakse vastu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 ja milles käsitletakse kolmanda riigi osalust Varjupaiga- ja Rändefondis fondis, eeldusel et: [ME 80]

— lepinguga tagatakse õiglane tasakaal fondis osaleva kolmanda riigi osamaksete ja saadava kasu vahel;

— lepingus on sätestatud fondis osalemise tingimused, sealhulgas fondi tehtavad rahalised sissemaksed ja halduskulud. Kõnealuseid sissemakseid käsitletakse vastavalt finantsmääruse artikli [21 lõikele 5] sihtotstarbelise tuluna;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- lepinguga ei ole kolmandale riigile antud fondi üle otsustusõigust;
- lepinguga tagatakse liidu õigus tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja kaitsta oma finantshuve.

Käesolevas artiklis osutatud erilepingu koostamisel konsulteerib komisjon Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, eelkõige lepingu põhiõigustealaste aspektide valdkonnas. [ME 81]

Artikkel 6

Rahastamiskõlblikud üksused

1. Rahastamiskõlblikud võivad olla järgmised üksused:

a) juriidilised isikud, kes on asutatud mõnes järgmistest riikidest:

- 1) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;
- 2) fondis osalevad kolmandad riigid;
- 3) tööprogrammis nimetatud kolmas riik vastavalt tööprogrammis täpsustatud tingimustele **ning vastavalt tingimusele, et kõigi selle kolmanda riigi poolt, selles kolmandas riigis või seoses selle kolmanda riigiga võetavate meetmete puhul järgitakse täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi; [ME 82]**

b) juriidiline isik, kes on loodud liidu õiguse alusel, või **asjaomane** rahvusvaheline organisatsioon. [ME 83]

2. Füüsilised isikud ei ole rahastamiskõlblikud.

~~3. Juriidilised isikud, kes on asutatud kolmandas riigis, võivad erandkorras osaleda, kui see on vajalik konkreetse meetme eesmärkide saavutamiseks. [ME 84]~~

4. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kahest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemeremaades või -territooriumidel ~~või kolmandates riikides, on Rahastamiskõlblikud, on rahastamiskõlblikud, kui sellega aidatakse kaasa fondi käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärkide täitmisele. [ME 85]~~

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

1. JAGU

ÜHISÄTTED

Artikkel 7

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel antava toetusega täiendatakse riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid ning toetuse andmisel keskendutakse käesoleva määruse eesmärkide puhul ~~väärtustamisele~~ **liidu lisaväärtuse loomisele. [ME 86]**

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse alusel antav ja liikmesriikidelt saadav toetus on kooskõlas liidu asjakohase tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ning täiendab **riiklikke ja** muid liidu rahastamisvahendeid **ja meetmeid, mida rahastatakse teistest liidu fondidest, eelkõige struktuurifondidest ja liidu välisrahastamisvahenditest, ning on nendega kooskõlastatud. [ME 87]**

3. Fondi rakendatakse kooskõlas finantsmääruse artikli [62 lõike 1 punktidega a, b ja c] kas jagatud, otsese või kaudse eelarve täitmise raames.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 8

Eelarve

1. Fondi rakendamiseks on aastateks 2021–2027 ette nähtud rahastamispakett, mille suurus **2018. aasta hindades on 9 204 957 000 eurot** (jooksevhindades on 10 415 000 000 eurot). [ME 88]
2. Rahalisi vahendeid kasutatakse järgmiselt:
 - a) **5 522 974 200 eurot 2018. aasta hindades** (6 249 000 000 eurot **jooksevhindades**) eraldatakse eelarve jagatud täitmise raames rakendatavatele programmidele; [ME 89]
 - b) **3 681 982 800 eurot 2018. aasta hindades** (4 166 000 000 eurot **jooksevhindades**) eraldatakse temaatilisele rahastule. [ME 90]
3. Kuni 0,42 % rahastamispaketist eraldatakse komisjoni algatusel antavaks tehniliseks abiks, ~~nagu on osutatud määruse EL .../... [ühissätete määrus] artiklis 29.~~ [ME 91]

Artikkel 9

Üldsätted temaatilise rahastu rakendamise kohta

1. Artikli 8 lõike 2 punktis b viidatud rahastamispaketist eraldatakse temaatilise rahastu kaudu vahendeid paindlikult ning vastavalt tööprogrammidele kas eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise raames. Temaatilisest rahastust rahastatakse selle komponendid:
 - a) erimeetmed;
 - b) liidu meetmed;
 - c) erakorraline abi;
 - d) ümberasustamine;
 - e) toetus ~~solidarsuse~~ **liikmesriikidele, sh kohalikele** ja vastutuse jagamisega seotud jõupingutusi tegevatele liikmesriikidele **piirkondlikele omavalitsustele, ning rahvusvahelistele organisatsioonidele ja valitsusvälistele organisatsioonidele, kes aitavad kaasa solidarsusega seotud jõupingutuste tegemisele** ning [ME 92]
 - f) Euroopa rändevõrgustik.

Samuti toetatakse temaatilise rahastu rahastamispaketist komisjoni algatusel antavat tehnilist abi.

2. Temaatilisest rahastust eraldatavate vahenditega toetatakse kooskõlas II lisas loetletud liidu kokkulepitud prioriteetidega **ja III lisas sisalduvate rahastamiskõlblike meetmetega** selliseid prioriteete, millel on liidu jaoks suur lisaväärtus, või reageeritakse pakilistele vajadustele.

Komisjon tagab, et tööprogrammide koostamisel, rakendamisel, jälgimisel ja hindamisel tehakse regulaarselt koostööd kodanikuühiskonna organisatsioonidega.

Vähemalt 20 % temaatilisest rahastust eraldatavatest vahenditest eraldatakse artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud erieesmärgile.

Vähemalt 10 % temaatilisest rahastust eraldatavatest vahenditest eraldatakse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud erieesmärgile.

Vähemalt 10 % temaatilisest rahastust eraldatavatest vahenditest eraldatakse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud erieesmärgile.

Vähemalt 10 % temaatilisest rahastust eraldatavatest vahenditest eraldatakse artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c b osutatud erieesmärgile. [ME 93]

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Kui liikmesriikidele antakse temaatilisest rahastust toetust eelarve otsese või kaudse täitmise raames, tuleb tagada ~~ei rahastata projekte, mille osas on kindlaid tõendeid, et valitud tegevusi ei mõjuta nende projektide seaduslikkus või sellise rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus satuks~~ ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane kohases komisjoni põhjendatud arvamus arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või tegevuse tulemuslikkuse kahtluse alla. [ME 94]

4. Kui temaatilisest rahastust antakse toetust eelarve jagatud täitmise raames, ~~hindab tagab~~ komisjon määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 18 ja artikli 19 lõike 2 kohaldamise eesmärgil, kas ettenähtud tegevusi ei mõjuta, ~~et ei rahastata projekte, mille osas on kindlaid tõendeid, et nende projektide seaduslikkus või sellise rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus satuks~~ ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane kohases komisjoni põhjendatud arvamus arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse kahtluse alla. [ME 95]

5. Komisjon kehtestab temaatilise rahastu jaoks üldsumma, mis tehakse kättesaadavaks liidu eelarve iga-aastaste assigneeringute alusel. Komisjon võtab temaatilise rahastu jaoks ~~kooskõlas artikliga 32 vastu finantsmääruse artiklis [110] osutatud rahastamisotsused delegeeritud õigusaktid, et sätestada tööprogrammid~~, milles on kindlaks määratud toetatavad eesmärgid ja meetmed ning täpsustatud iga lõikes 1 osutatud komponendi jaoks ette nähtud summad. ~~Rahastamisotsustes sätestatakse vajaduse korral segarahastamistoimingute jaoks ette nähtud kogusumma~~ Tööprogrammid tehakse üldsusele kättesaadavaks. [ME 96]

6. Temaatilisest rahastust toetatakse eelkõige meetmeid, mis kuuluvad II lisa lõike 2 punktis b osutatud rakendusmeetmete 2a hulka, mida rakendavad kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused või kodanikuühiskonna organisatsioonid. Seoses sellega eraldatakse 5 % temaatilise rahastu rahastamispaketist eelarve otsese või kaudse täitmise raames kohalikele ja piirkondlikele ametiasutustele, kes rakendavad integratsioonimeetmeid. [ME 97]

7. Pärast lõikes 5 osutatud rahastamisotsuse tööprogrammi vastuvõtmist võib komisjon vastavalt muuta eelarve jagatud täitmise raames rakendatavaid programme. [ME 98]

8. ~~Rahastamisotsused Tööprogrammid~~ võib teha koostada üheks või mitmeks aastaks ning need võivad hõlmata temaatilise rahastu üht või mitut komponenti. [ME 99]

2. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD TÄITMISE RAAMES

Artikkel 10

Kohaldamisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse teatava osa suhtes artikli 8 lõike 2 punktis a osutatud rahastamispaketist ja täiendavate vahendite suhtes, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames vastavalt otsusele, mille komisjon on vastu võtnud artiklis 9 osutatud temaatilise rahastu kohta.

2. Käesoleva jao kohast toetust rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikliga [63] ja määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus] mitmele liidu fondile, sh Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile finantsreegleid kehtestava raamistikuga. [ME 100]

Artikkel 11

Eelarvelised vahendid

1. Artikli 8 lõike 2 punktis a osutatud vahendid eraldatakse riiklikele programmidele (edaspidi „programmid“), mida liikmesriigid rakendavad eelarve jagatud täitmise raames, soovituslikult järgmiselt:

a) 5 207 500 000 eurot liikmesriikidele kookõlas I lisaga;

b) 1 041 500 000 eurot liikmesriikidele programmide jaoks ette nähtud eraldiste kohandamiseks vastavalt artikli 14 lõikele 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Juhul kui lõike 1 punktis b osutatud summat ei eraldada, võib järelejäänud summa lisada artikli 8 lõike 2 punktis b osutatud summale.

Artikkel 12

Kaasrahastamise määrad

1. Liidu eelarvest eraldatav rahaline toetus ei või ületada 75 % projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest. **Liikmesriike kutsutakse üles eraldama fondi vahenditest toetatavaks tegevuseks lisavahendeid.** [ME 101]
2. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erimeetmete all rakendatavate projektide jaoks.
3. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse **eraldatavat rahalist toetust suurendatakse vähemalt 80 %-ni ja seda** võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest IV lisas loetletud meetmete jaoks. [ME 102]
4. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest tegevustoe-tuse jaoks.
5. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erakorralise abi jaoks.
6. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta määratakse kindlaks kaasrahastamise määr ning käesolevast fondist lõigetes 1–5 osutatud meetmete liikidele antava toetuse maksimumsumma.
7. Komisjoni otsuses sätestatakse iga erieesmärgi kohta, kas selle kaasrahastamise määra kohaldatakse:
 - a) toetuse kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori toetustele, või
 - b) ainult avaliku sektori toetusele.

Artikkel 13

Programmid

1. Iga liikmesriik ~~tagab~~ **ja komisjon tagavad**, et tema ~~riiklikus~~ **riiklikus** programmis käsitletavad prioriteedid on tihedalt seotud liidu ~~rändehalduse varjupaiga ja rände haldamise~~ valdkonna prioriteetide ja probleemidega ning vastavad neile, ning ~~et need on täielikus kooskõlas asjaomase liidu acquis' ja kokkulepitud liidu prioriteetidega ja liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad nende allkirjastatud rahvusvahelistest õigusaktidest, eelkõige ÜRO lapse õiguste konventsioonist.~~ Oma programmide prioriteete kindlaks määrates tagavad liikmesriigid, et nende programmis käsitletakse piisavalt II lisas sätestatud rakendusmeetmeid. **Seoses sellega eraldavad liikmesriigid vähemalt 20 % neile eraldatud vahenditest artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud erieesmärgile.**

Liikmesriigid eraldavad vähemalt 10 % neile eraldatud vahenditest artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud erieesmärkidele.

Liikmesriigid eraldavad vähemalt 10 % neile eraldatud vahenditest artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c osutatud erieesmärkidele.

Liikmesriigid eraldavad vähemalt 10 % neile eraldatud vahenditest artikli 3 lõike 2 esimese lõigu punktis c b osutatud erieesmärgile. [ME 103]

Kolmapäev, 13. märts 2019

1a. Lisaks tagavad liikmesriigid, et nende programmid sisaldavad meetmeid artikli 3 lõikes 2 nimetatud fondi eesmärkide jaoks ning et vahendite jaotamine nende eesmärkide vahel toimub nii, et neid eesmärke oleks võimalik täita. Liikmesriikide programme hinnates tagab komisjon, et ei rahastata projekte, mille osas on kindlaid tõendeid, et nende projektide seaduslikkus või sellise rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus satuks komisjoni põhjendatud arvamuses rikkumismenetluse kohta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 258 kahtluse alla. [ME 104]

2. Komisjon tagab, et Euroopa **Varjupaigaküsimuste Tugiamet, Euroopa Liidu Varjupaigamet Põhiõiguste Amet** ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet on oma pädevusala ulatuses programmide väljatöötamisega juba varases etapis seotud. Komisjon konsulteerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti, **Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti** ja Euroopa Liidu ~~Varjupaigametiga~~ **Varjupaigaküsimuste Tugiametiga** programmide kavandite osas, et tagada nende ametite ja liikmesriikide tegevuse järjepidevus ja vastastikune täiendavus. [ME 105]

3. Komisjon võib vajaduse korral kaasata **Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti**, Euroopa Liidu ~~Varjupaigameti~~ ja **Põhiõiguste Ameti**, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja **ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti** 5. jaos osutatud järelevalve- ja hindamisülesannete täitmise, tagamaks eelkõige, et fondi toel rakendatavad meetmed oleksid kooskõlas asjaomase liidu *acquis'* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega. [ME 106]

4. Lisaks määruse (EL) [.../...] [Euroopa Liidu Varjupaigameti määrus] kohaselt tehtavale järelevalvele või käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate soovitude vastuvõtmisele kooskõlas määrusega (EL) nr 1053/2013 kontrollib asjaomane liikmesriik koos komisjoni ning vajaduse korral koos Euroopa **Varjupaigaküsimuste Tugiameti, Euroopa Liidu Varjupaigameti Põhiõiguste Ameti** ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga, kuidas nende tulemustega tegeleda, sealhulgas kuidas kõrvaldada puudusi või suurendada oma suutlikkust ja valmisolekut, ning rakendab need soovitud oma programmi kaudu. [ME 107]

5. Vajaduse korral tuleb kõnealust programmi muuta, et võtta arvesse lõikes 4 osutatud soovitusi ja artikli 30 lõike 2 punktis a osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes hinnatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme. Sõltuvalt kohandamise mõjust võib komisjon muudetud programmi heaks kiita. [ME 108]

6. Vajaduse korral võib komisjoni ja asjaomaste ametitega nende pädevuse raames koostööd tehes ja konsulteerides programmi vahendeid ümber jaotada, et rakendada lõikes 4 osutatud soovitud, millel on finantsmõju.

7. Liikmesriigid peavad püüdma rakendada eelkõige IV lisa loetletud kõrgema kaasrahastamismääraga meetmeid. Ettenägematute või uute olude korral või tõhusa rahastamise tagamiseks tuleb anda komisjonile õigus võtta IV lisa esitatud kõrgema kaasrahastamismääraga meetmete loetelu muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32.

7a. Riiklike programmidega võib lubada, et III lisa punktis 3 a osutatud meetmed hõlmavad ka kõnealuses punktis osutatud sihtrühma kuuluvate isikute pereliikmeid ulatuses, mis on selliste meetmete tõhusaks rakendamiseks vajalik. [ME 109]

8. ~~Kui~~ Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 2 teise lõigu kohaldamisala, kui liikmesriik otsustab fondi toel rakendada projekte koos kolmanda riigiga või kolmandas riigis, peab ta enne projekti algust konsulteerima komisjoniga taotlema komisjoni heakskiitu. Komisjon tagab kavandatud projektide vastastikuse täiendavuse ja sidususe muude liidu ja liikmesriikide meetmetega, mis on võetud asjaomases kolmandas riigis või seoses sellega, ning kontrollib, et artikli 6 lõike 1 punkti a alapunktis 3 sätestatud tingimused oleks täidetud. [ME 110]

Kolmapäev, 13. märts 2019

9. Määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 17 lõikes 5 osutatud programmitöö peab põhinema **Igas riiklikus programmis nähakse kõigi erieesmärkide jaoks ette sekkumise liigid kooskõlas VI lisa tabelis tabeliga 1 sätestatud ning esitatakse kavandatud vahendite näitlik jaotus sekkumise liikide või toetusvaldkondade kaupa.** [ME 111]

9a. Iga liikmesriik avaldab oma programmi asjakohasel veebisaidil ning edastab selle Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Veebisaidil täpsustatakse programmi rakendamisel toetatud meetmeid ja esitatakse toetusesaajate nimekiri. Seda ajakohastatakse korrapäraselt, vähemalt samaaegselt artiklis 30 osutatud iga-aastase tulemusaruande avaldamisega. [ME 112]

Artikkel 14

Vahehindamine

-1. **Programmidele tehakse vahehindamine ja hindamine vastavalt käesoleva määruse artiklile 29.** [ME 113]

1. 2024. aastal **aasta lõpuks ja pärast Euroopa Parlamendi teavitamist** eraldab komisjon asjaomaste liikmesriikide programmidele kooskõlas I lisa punkti 1 alapunktist b kuni punktini 5 osutatud kriteeriumidega artikli 11 lõike 1 punktis b viidatud lisasumma. Eraldis hakkab kehtima alates 2025. kalendriaastast. [ME 114]

2. Juhul kui vähemalt ~~10 %~~ **30 %** artikli 11 lõike 1 punktis a osutatud esialgsest programmi eraldisest ei ole määruse (EL) .../2021 [uus ühissätete määrus] artikli [85] kohaselt ~~vahemaksetaotlustega~~ **maksetaotlustega** kaetud, ei ole asjaomasel liikmesriigil õigust saada oma programmi jaoks lõikes 1 osutatud lisasummat. [ME 115]

3. Temaatilisest rahastust alates 2025. aastast vahendite eraldamisel võetakse ~~asjakohasel juhul~~ arvesse edu, mis on saavutatud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artiklis [12] osutatud tulemusraamistiku põhipunktide täitmisel ning ja rakendamisel tuvastatud puudujääke. [ME 116]

Artikkel 15

Erimeetmed

1. Erimeetmed on riikidevahelised või siseriiklikud projektid, **millel on liidu lisaväärtus ja** mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega ning mille elluviimiseks saab üks või mitu liikmesriiki või saavad kõik liikmesriigid oma programmi jaoks lisaeraldise. [ME 117]

2. Peale artikli 11 lõike 1 kohaselt arvutatud eraldise võivad liikmesriigid saada lisasumma, tingimusel et see on programmis sihtotstarbeliselt märgitud ja et selle abil aidatakse rakendada käesoleva määruse eesmärke.

3. Seda summat ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema selle kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

Artikkel 16

Liidu ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise raamistiku vahendid

1. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saavad liikmesriigid iga ümberasustatud isiku kohta 10 000 euro suuruse summa kooskõlas liidu sihtotstarbelise ümberasustamiskavaga. Kõnealune summa antakse kuludega sidumata maksena kooskõlas finantsmääruse artikliga [125].

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Lõikes 1 osutatud summa eraldatakse liikmesriikidele nende programmi muutmise kaudu, tingimusel et isik, kelle eest see summa eraldatakse, on kooskõlas liidu ümberasustamise [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistikuga tegelikult ümber asustatud.
3. Seda summat ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema selle kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.
4. Liikmesriigid säilitavad andmed, mis on vajalikud ümberasustatud isikute ja nende ümberasustamise kuupäeva nõuetekohaseks kindlakstegemiseks. [ME 118]

Artikkel 16a

Ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise vahendid

1. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saavad liikmesriigid iga kahe aasta tagant lisasumma, mille aluseks on ühekordne makse 10 000 eurot iga ümberasustamise kaudu vastu võetud isiku kohta.
2. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saavad liikmesriigid iga kahe aasta tagant lisasumma, mille aluseks on ühekordne makse 6000 eurot iga humanitaarsetel põhjustel vastu võetud isiku kohta.
3. Olenevalt asjaoludest võib liikmesriik saada ühekordse makse ka lõikes 1 osutatud isikute pereliikmete eest, et tagada perekonna ühtsus.
4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele iga kahe aastat tagant, esimest korda individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm heaks kiidetakse, ja hiljem rahastamisotsusega, mis lisatakse nende riikliku programmi heakskiitmise otsustele.
5. Võttes arvesse kehtivat inflatsioonimäära, asjakohaseid muutusi ümberasustamise valdkonnas ning muid tegureid, mille abil saab optimeerida ühekordse maksega antud rahalise stiimuli kasutamist, ning tegutsedes olemasolevate vahendite piires, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte, et käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud ühekordset makset vajaduse korral kohandada. [ME 119]

Artikkel 17

Määruse.../... [Dublini määrus] rakendamist toetavad vahendid

1. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saab liikmesriik [10 000] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kelle eest kõnealune liikmesriik hakkab vastutama alates sellest, kui tal tekib probleemne olukord, mis on määratletud määruses (EL) .../... [Dublini määrus].
2. Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saab liikmesriik [10 000] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kes on kõnealusesse liikmesriiki suunatud, kui selle liikmesriigi kvoot on ületatud.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud liikmesriik saab täiendava [10 000] euro suuruse summa iga taotleja eest, kellele on antud rahvusvahelise kaitse staatus integratsioonimeetmete rakendamise eesmärgil.
4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud liikmesriik saab täiendava [10 000] euro suuruse summa iga isiku eest, kelle kohta liikmesriigil on võimalik määruse (EL) .../... [Eurodaci määrus] artikli 11 punktis d osutatud andmekogu ajakohastamise alusel tõendada, et see isik on liikmesriigi territooriumilt kas sunniviisiliselt või vabatahtlikult tagasisaatmisotsuse või väljasaatmismeetme alusel lahkunud.

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. ~~Lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele saab liikmesriik [500] euro suuruse summa iga rahvusvahelise kaitse taotleja eest, kes on ühest liikmesriigist teine üle viidud, iga taotleja eest, kes on üle viidud vastavalt määruse (EL) .../... [Dublini määrus] artikli 34 punkti i esimese lõigu alapunkti c kohaselt, ning asjakohasel juhul iga taotleja eest, kes on üle viidud vastavalt määruse (EL) .../... [Dublini määrus] artikli 34 punkti j alapunkti g kohaselt.~~
6. ~~Käesolevas artiklis osutatud summad antakse kuludega sidumata maksena kooskõlas finantsmääruse artikliga [125].~~
7. ~~Lõigetes 1–5 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele nende programmide raames, tingimusel et isik, kelle eest see summa eraldatakse, on vastavalt kas liikmesriigile tegelikult üle antud, tegelikult tagasi saadetud või taotlejana registreeritud liikmesriigis, kes on tema eest vastutav vastavalt määrusele (EL) .../... [Dublini määrus].~~
8. ~~Neid summasid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud. [ME 120]~~

Artikkel 17a

Määruse (EL) nr 604/2013 rakendamist toetavad vahendid

1. Vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbiviiv liikmesriik saab lisaks käesoleva määruse artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele ka tagasimakse rahvusvahelise kaitse taotleja vastuvõtukulude eest alates taotluse esitamise ajast kuni taotleja vastutavale liikmesriigile üleandamiseni või kuni liikmesriigi kindlaksmääramise menetlust läbiviiv liikmesriik võtab taotleja eest vastutuse kooskõlas määrusega (EL) nr 604/2013.
2. Üleandev liikmesriik saab lisaks käesoleva määruse artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele ka tagasimakse kulude eest, mis kaasnevad taotleja või määruse (EL) nr 604/2013 artikli 18 lõike 1 punktides c ja d osutatud muu isiku üleandmisega.
3. Iga liikmesriik saab lisaks käesoleva määruse artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele ka ühekordse makse 10 000 eurot iga saatjata alaealise eest, kellele antakse selles liikmesriigis rahvusvaheline kaitse, tingimusel et liikmesriik ei saa sama saatjata alaealise eest ühekordset makset artikli 16 lõike 1 alusel.
4. Käesolevas artiklis osutatud tagasimakse tehakse maksena kooskõlas finantsmääruse artikliga 125.
5. Lõikes 2 osutatud tagasimakse tehakse liikmesriikidele nende programmide raames, tingimusel et isik, kelle eest see tagasimakse tehakse, on liikmesriigile tegelikult üle antud vastavalt määrusele (EL) nr 604/2013. [ME 121]

Artikkel 17b

Vahendid rahvusvahelise kaitse taotlejate või rahvusvahelise kaitse saajate üleandmiseks

1. Pidades silmas solidaarsuse ja vastutuse õiglase jagamise põhimõtete rakendamist, saavad liikmesriigid lisaks artikli 11 lõike 1 punkti a kohaselt arvutatud eraldisele täiendava summa, mille aluseks on ühekordne makse 10 000 eurot iga teisest liikmesriigist üle toodud rahvusvahelise kaitse taotleja või või rahvusvahelise kaitse saaja kohta.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Olenevalt asjaoludest võivad liikmesriigid saada ühekordse makse ka lõikes 1 osutatud isikute pereliikmete eest, tingimusel et nende pereliikmete üleandmine on toimunud käesoleva määruse kohaselt.

3. Lõikes 1 osutatud lisasummad eraldatakse liikmesriikidele esimest korda individuaalsete rahastamisotsustega, millega nende riiklik programm heaks kiidetakse, ja hiljem rahastamisotsusega, mis lisatakse nende riikliku programmi heakskiitmise otsusele. Neid summasid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

4. ELi toimimise lepingu artiklis 80 osutatud liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise eesmärkide tõhusaks saavutamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 32 vastu delegeeritud õigusakte, et korrigeerida vajadusel ja olemasolevate vahendite piires käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühekordseid makseid, võttes seejuures arvesse kehtivat inflatsioonimäära, asjakohaseid muutusi rahvusvahelist kaitset taotlevate ja saavate isikute ühest liikmesriigist teise viimise valdkonnas, ümberasustamises ja muudel ad hoc humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmises ning tegureid, mille abil saab optimeerida ühekordse maksega antud rahalise stiimuli kasutamist. [ME 122]

Artikkel 18

Tegevustoetus

1. Tegevustoetus on liikmesriigile ettenähtud eraldise osa, mida võib kasutada selliste avaliku sektori asutuste toetamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest.

2. Liikmesriik võib kasutada kuni 10 % tema programmile eraldatud summast tegevustoetuse rahastamiseks artikli 3 lõike 2 punktides a ja e sätestatud eesmärkide raames. [ME 123]

3. Tegevustoetust kasutav liikmesriik peab tegutsema kooskõlas liidu varjupaiga ja tagasisaatmise **sisserände** valdkonna *acquis*'ga ning järgima täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid. [ME 124]

4. Liikmesriigid peavad oma programmis ja artiklis 30 osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes õigustama tegevustoetuse kasutamist käesoleva määruse eesmärkide saavutamise kontekstis. Enne programmi heakskiitmist hindab komisjon vastavalt artiklile 13 koos Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti, Euroopa Liidu Varjupaigameti Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga tegevustoetuse kasutamise soovist teatanud liikmesriikide lähteolukorda. Komisjon võtab arvesse nende liikmesriikide esitatud teavet ning võimaluse korral määruse (EL) nr 1053/2013 Euroopa Liidu Varjupaigameti määrus Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tehtud ja määruse määrusele (EL) nr 1053/2013 kohaselt tehtud ja vastava ning käesoleva määruse kohaldamisalasse jääva järelevalve põhjal kättesaadavat teavet. [ME 125]

5. Tegevustoetus on suunatud konkreetsetele ülesannetele ja teenustele rahastamiskõlblikele meetmetele, mis on sätestatud VII lisas. [ME 126]

6. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32, et muuta VII lisas esitatud loetelu, mis sisaldab konkreetseid ülesandeid ja teenuseid rahastamiskõlblike meetmete loetelu. [ME 127]

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE OTSESE JA KAUDSE TÄITMISE RAAMES

Artikkel 19

Kohaldamisala

Komisjon rakendab käesoleva jao kohast toetust kas otse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktiga a või kaudselt kooskõlas kõnealuse artikli punktiga c.

Artikkel 20

Liidu meetmed

1. Liidu meetmed on riikidevahelised projektid või liidu erihuvides olevad projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega.
2. Komisjoni algatusel võib fondist rahastada liidu meetmeid, mille eesmärk on saavutada käesoleva määruse eesmärke, mis on loetletud artiklis 3 ning mis on kooskõlas III lisaga.
3. Programmist võib anda rahalist toetust ükskõik millises finantsmäärusekohases vormis, eelkõige toetuste, auhindade ja hangetena. Rahastamine võib toimuda ka segarahastamistoimingutes kasutatavate rahastamisvahendite kaudu.
4. Eelarve otsese **ja kaudse** täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse [VIII jaotisega]. [ME 128]

4a. Komisjon tagab vahendite paindliku, õiglase ja läbipaistva jaotuse artikli 3 lõikes 2 osutatud eesmärkide vahel. [ME 129]

5. Ettepanekuid hindav komisjon võib koosneda välisekspertidest.
6. Vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega võib katta riske, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite hüvitamisega ning neid osamakseid käsitatakse finantsmääruse kohase piisava tagatisena. ~~Kohaldatakse määruse EL .../... [tagatisfondi määruse järeltulija] [artiklit X].~~ [ME 130]

Artikkel 21

Euroopa rändevõrgustik.

1. Fondist toetatakse Euroopa rändevõrgustikku ning nähakse ette selle tegevuseks ja edasiseks arenguks vajalikud rahalised vahendid.
2. Pärast juhtorganilt heakskiidu saamist võtab komisjon Euroopa rändevõrgustiku jaoks fondi iga-aastastest assigneeringutest kättesaadavaks tehtava summa ja võrgustiku tegevuse prioriteete sisaldava tööprogrammi vastu kooskõlas (muudetud) otsuse 2008/381/EÜ artikli 4 lõike 5 punktiga a. Komisjoni otsus kujutab endast rahastamisotsust vastavalt ~~finantsmääruse artiklile [110]~~ **finantsmäärusele**. Selleks et tagada vahendite õigeaegne kättesaadavus, võib komisjon Euroopa rändevõrgustiku tööprogrammi vastu võtta eraldi rahastamisotsusega. [ME 131]
3. Euroopa rändevõrgustiku tegevuseks antakse kooskõlas finantsmäärusega rahalist abi vastavalt vajadusele kas otsuse 2008/381/EÜ artiklis 3 osutatud riiklikele kontaktpunktile antava toetuse vormis või avaliku hanke lepingutega.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 21a**Otsuse 2008/381/EÜ muutmine**

Otsuse 2008/381/EÜ artikli 5 lõikesse 5 lisatakse järgmine punkt:

„da) Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi määruse alusel võimalike abisaajate kontaktasutuseks tegutsemine ning fondi kõigi aspektidega seoses erapooletu nõustamise, praktilise teabe ja abi andmine, sealhulgas seoses rahastamistoetlustega asjaomase riikliku programmi või temaatilise rahastu raames.“ [ME 132]

Artikkel 22**Segarahastamistoimingud**

Käesoleva fondi alusel otsustatud segarahastamistoimingud, **millele osutatakse artikli 2 lõike 1 punktis c**, tehakse kooskõlas [InvestEU fondi määruse] ja finantsmääruse X jaotisega. [ME 133]

Artikkel 23**Komisjoni algatusel antav tehniline abi**

Fondist võib toetada tehnilise abi meetmeid, mida rakendatakse komisjoni algatusel või tema nimel. Neid meetmeid võib rahastada 100 % ulatuses.

Artikkel 24**Auditid**

Liidu rahalise toetuse kasutamise auditid, mille on teinud isikud või üksused, sealhulgas muud isikud või üksused kui need, kes on saanud selleks volitused liidu institutsioonidelt või organitelt, on aluseks määruse (EL) nr .../... [mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju] artikli 127 kohasele üldisele kindlusele.

Artikkel 25**Teavitamine, teabevahetus ja avalikustamine**

1. Liidu rahaliste vahendite saajad ~~tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti reklaamivad~~ meetmeid ja nende tulemusi ~~reklaamides)~~, andes **asjaomastele** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja ~~proportsionaalset~~ **mõtestatud teavet asjaomastes keeltes. Liidu rahastamise nähtavuse tagamiseks osutavad liidu toetuse saajad meetme kohta teabe andmisel rahastamise päritolule. Sel eesmärgil veenduvad rahaliste vahendite saajad, et igasuguses meediale ja üldsusele suunatud teavet teabes tõstetakse esile liidu embleemi ja nimetatakse selge sõnaga liidu rahalist toetust.** [ME 134]

2. ~~Komisjon~~ **Võimalikult laia avalikkuseni jõudmiseks** rakendab **komisjon** fondi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. **Komisjon avaldab eelkõige teabe temaatilise rahastu iga-aastaste ja mitmeaastaste programmide väljatöötamise kohta. Samuti avaldab komisjon avalikult kättesaadaval veebilehel selliste operatsioonide loetelu, mis on välja valitud temaatilisest rahastust toetuse saamiseks, ning ajakohastab seda loetelu vähemalt iga kolme kuu tagant.** Fondile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide **elluviimise** tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud käesoleva määruse eesmärkidega. **Komisjon võib eelkõige edendada parimaid tavasid ja vahetada rahastamisvahendi rakendamisega seotud teavet.** [ME 135]

(28) Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. Eelarve otsese täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas ~~finantsmääruse [VIII jaotisega]~~ **finantsmäärusega**. [ME 144]

4a. Kui see on meetme rakendamiseks vajalik, võib erakorraline abi katta kulutusi, mis tehti enne toetustaotluse või abitaotluse esitamise kuupäeva, kuid mitte enne 1. jaanuari 2021. [ME 145]

Artikkel 27

Kumulatiivne, täiendav ja kombineeritud rahastamine

1. ~~Meede~~ **Operatsioon**, mis on saanud toetust fondist, võib saada toetust ka mis tahes muust liidu programmist, sealhulgas eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. **Komisjoni esitatud programmid täiendavad üksteist ja need tuleb välja töötada sedavõrd läbipaistvalt, et oleks välistatud igasugune kattumine.** Toetust andnud liidu programmide eeskirju kohaldatakse vastavalt selle osa suhtes, millega nad on ~~meetmet~~ **operatsiooni** toetanud. Kumulatiivse rahastamise kogusumma ei tohi ületada ~~meetme operatsiooni~~ rahastamiskõlblikke kogukulusid ja liidu eri programmide antavat toetust võib arvestada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused. [ME 146]

2. ~~Meetmed~~ **Operatsioonid**, mis on saanud kvaliteedimärgise või mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele, võrreldavatele tingimustele: [ME 147]

- a) neid on hinnatud rahastamisvahendi projektikonkursi alusel;
- b) need vastavad kõnealuse projektikonkursiga ette nähtud kvaliteedi miinimumnõuetele;
- c) eelarvepiirangute tõttu ei saa neid selle projektikonkursi alusel rahastada;

need võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+-st või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist vastavalt määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli [67] lõikele 5 ning määruse (EL) .../... [ühise põllumajanduspoliitika rahastamine, haldamine ja järelevalve] artiklile 8, tingimusel et need meetmed on kooskõlas asjaomase programmi eesmärkidega. Kohaldatakse toetust andva fondi eeskirju.

5. JAGU

JÄRELEVALVE, ARUANDLUS JA HINDAMINE

1. ALAJAGU

ÜHISÄTTED

Artikkel 28

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon esitab kooskõlas oma aruandlusnõuetega, mis tulenevad ~~finantsmääruse artikli 43 lõike 3 punkti h ala-~~ ~~punkti i alapunktist iii~~ **finantsmäärusest**, ja V lisale tuginedes **vähemalt korra aastas** Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe tulemuste kohta. [ME 148]

2. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 32 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte V lisa muutmiseks, et teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavas tulemusi käsitlevas teabes vajalikke kohandusi.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Näitajad, mille abil antakse aru fondi edusammude kohta käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel, on esitatud VIII lisas. Väljundnäitajate baasväärtuseks võetakse null. 2024. aastaks seatud vahe-eesmärgid ja 2029. aastaks seatud eesmärgid peavad olema kumulatiivsed. **Taotluse korral tehakse komisjoni saadud andmed väljund- ja tulemusnäitajate kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks.** [ME 149]

4. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelvalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite saajatele ja (kui see on asjakohane) liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

5. Selleks et tagada fondi tulemuslikud edusammud oma eesmärkide saavutamisel, antakse komisjonile kooskõlas artikliga 32 õigus võtta VIII lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et vaadata näitajad vajaduse korral läbi ja neid täiendada ning et lisada käesolevasse määrusesse sätteid järelvalve- ja hindamisraamistiku kehtestamise, sealhulgas liikmesriikidele esitatava teabe kohta.

Artikkel 29

Hindamine

~~1. Komisjon teeb käesoleva määruse, sealhulgas käesoleva fondi raames rakendatud meetmete vahelahendamise ja tagasihindamise.~~

~~2. Vahelahendamine ja tagasihindamine tehakse õigeaegselt, et nende tulemusi oleks võimalik kaasata otsustusprotsessi.~~ [ME 150]

Artikkel 29a

Hindamine

1. Komisjon teeb 31. detsembriks 2024 käesoleva määruse rakendamise vahelahendamise. Vahelahandamises käsitletakse fondi tulemuslikkust, tõhusust, lihtsustamist ja paindlikkust. Konkreetsemalt hõlmab hindamine järgmist:

a) käesoleva määruse eesmärkide täitmisel tehtud edusammud, võttes arvesse olemasolevat asjakohast teavet, eelkõige artikli 30 kohaselt esitavaid liikmesriikide iga-aastaseid tulemusaruandeid ning VIII lisas sätestatud väljund- ja tulemusnäitajaid;

b) fondi raames võetud meetmete ja läbiviidud tegevuste liidu lisaväärtus;

c) panus liidu solidaarsusesse varjupaiga ja rände valdkonnas;

d) II lisas sätestatud rakendusmeetmete ja III lisas sätestatud meetmete jätkuv asjakohasus;

e) käesolevast fondist ja muudest liidu fondidest (nt struktuurifondidest) toetatavate meetmete ja liidu välisrahastamisvahenditega seoses rakendatavate meetmete vastastikune täiendavus, kooskõla ja sidusus;

f) fondi pikemaajaline mõju ja selle tulemuste kestlikkus.

Vahelahandamises võetakse arvesse järelhindamise tulemusi eelmise fondi – Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi – pikaajalise mõju kohta aastatel 2014–2020 ning sellele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek käesoleva määruse läbivaatamiseks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Komisjon teeb 31. jaanuariks 2030 järelhindamise. Komisjon esitab samaks kuupäevaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande. Järelhindamine hõlmab kõigi lõikes 1 sätestatud elementide hindamist. Sellega seoses hinnatakse fondi pikemaajalist mõju ja selle tulemuste kestlikkust, et sellest lähtuvalt teha otsus fondi edaspidise võimaliku jätkamise või muutmise kohta.

Lõikes 1 ja käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud vahehindamise ja järelhindamise aruanded koostatakse sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide, sealhulgas rändajate ja pagulaste organisatsioonide, võrdõiguslikkuse küsimustega tegelevate organite, riiklike inimõiguste valdkonna institutsioonide ja muude asjaomaste organisatsioonide sisulise kaasamise abil, järgides artiklis 3a sätestatud partnerluspõhimõtet.

3. Vahehindamise ja järelhindamise puhul pöörab komisjon erilist tähelepanu kolmandate riikide poolt, kolmandates riikides või nendega seoses võetud meetmete hindamisele kooskõlas artikliga 5, artikliga 6 ja artikli 13 lõikega 8. [ME 151]

2. ALAJAGU

EESKIRJAD EELARVE JAGATUD TÄITMISE KORRAL

Artikkel 30

Iga-aastased tulemusaruanded

1. Liikmesriigid peavad 15. veebruariks 2023 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2031. aastani (kaasa arvatud) esitama komisjonile iga-aastase tulemusaruande, nagu see on sätestatud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 36 lõikes 6. 2023. aastal esitatav aruanne peab hõlmama programmi rakendamist kuni 30. juunini 2022. **Liikmesriigid avaldavad need aruanded asjakohasel veebisaidil ning edastavad need Euroopa Parlamendile ja nõukogule.** [ME 152]

2. Iga-aastases tulemusaruandes esitatakse eelkõige järgmine teave:

a) programmi rakendamisel ning vahe-eesmärkide ja lõppeesmärkide saavutamisel tehtud edusammud, võttes arvesse uusimaid andmeid, nagu on nõutud määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artiklis [37] **komisjonile edastatud uusimaid koondandmeid;** [ME 153]

aa) **riikliku programmi raamatupidamise aastaaruandes jaotus tagasimaksete, lõplikele toetusesaajatele tehtud eelmaksete ja tegelikult kantud kulude vahel;** [ME 154]

b) programmi täitmist mõjutavad probleemid ja nende lahendamiseks võetud meetmed, **sealhulgas komisjoni poolt ELi toimimise lepingu artiklis 258 osutatud rikkumismenetlusega seoses esitatud põhjendatud arvamused;** [ME 155]

c) käesolevast fondist ja muudest liidu fondidest (**nt struktuurifondidest**) toetatavate meetmete, eriti kolmandates riikides või nende riikidega ja liidu välisrahastamisvahenditega seoses rakendatavate meetmete vastastikune täiendus, **kooskõla ja sidusus;** [ME 156]

d) programmi panus liidu asjaomase *acquis'* ja liidu tegevuskavade rakendamisse, **aga ka liikmesriikidevahelisse koostöösse ja solidaarsusesse varjupaigavaldkonnas;** [ME 157]

da) **põhiõigustega seotud nõuete järgimine;** [ME 158]

e) teavitus- ja nähtavusmeetmete rakendamine;

f) rakendamistingimuste täitmine ja nende kohaldamine kogu programmitöö perioodi vältel;

Kolmapäev, 13. märts 2019

g) ~~fondist~~ **fondi** abiga ümber asustatud **või vastu võetud** isikute arv, pidades silmas artikli 16 lõikes ~~lõigetes~~ **1 ja 2** osutatud summasid; [ME 159]

h) ühest liikmesriigist teise üle viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv vastavalt artiklile 17**b**. [ME 160]

ha) **programmi kaudu abi saanud haavatavate isikute arv, sealhulgas lapsed, ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute arv**; [ME 161]

3. Komisjon võib esitada iga-aastase tulemusaruande kohta märkusi kahe kuu jooksul alates aruande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei ole nimetatud tähtajaks oma tähelepanekuid esitanud, loetakse aruanne vastuvõetuks. **Pärast vastuvõtmist teeb komisjon iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtted kättesaadavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning avaldab need asjakohasel veebisaidil. Kui liikmesriigid neid kooskõlas lõikega 1 ei edasta, tehakse tulemusaruande täistekst Euroopa Parlamendi ja nõukogu nõudmisel neile kättesaadavaks.** [ME 162]

4. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse iga-aastase tulemusaruande vorm. See rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 33 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 31

Järelevalve ja aruandlus

1. Kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] IV jaotisega toimuv järelevalve ja aruandlus peab põhinema VI lisa tabelites 1, 2 ja 3 sätestatud sekkumise liikidel. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta sekkumise liikide muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 32.

2. Näitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) .../2021 [ühissätete määrus] artikli 12 lõikega 1 ning artiklitega 17 ja 37.

III PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 32

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites **4, 9, 13, 16, 17b**, 18, 28 ja 31 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028. [ME 163]

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites **4, 9, 13, 16, 17b**, 28 ja 31 osutatud ~~volitused~~ **volituste delegeerimise** igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 164]

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artiklite 4, 9, 13, 16, 17b, 18, 28 ja 31 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nad on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. [ME 165]

Artikkel 33

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi koordineerimiskomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta. Seda sätet ei kohaldata artikli 30 lõikes 4 osutatud rakendusakti suhtes.

Artikkel 34

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta selliste meetmete jätkumist või muutmist, mis on hõlmatud määrusega (EL) nr 516/2014 aastateks 2014–2020 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondiga ning kõnealust määrust kohaldatakse nende meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
2. Fondi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek fondi ja selle eelkäija, s.o määrusega (EL) nr 516/2014 loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi raames vastu võetud meetmete vahel.

Artikkel 35

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnenadal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

....

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

Kolmapäev, 13. märts 2019

I LISA

Eelarve jagatud täitmise raames hallatavate programmide rahastamise kriteeriumid

1. Artiklis 11 osutatud olemasolevad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:

- a) iga liikmesriik saab fondist kindla summa, mille suurus on ~~5 000 000~~ **10 000 000** eurot, ainult programmitöö perioodi alguses. [ME 166]
- b) Artiklis 11 osutatud ülejäänud vahendid jaotatakse järgmiste kriteeriumide alusel:
 - 30 % varjupaiga valdkonnale;
 - 30 % seadusliku rände ja integratsiooni valdkonnale;
 - 40 % ebaseadusliku rände vastase võitluse, sealhulgas tagasisaatmise valdkonnale.

2. Varjupaiga valdkonnas võetakse arvesse järgmisi kriteeriume, mille osatähtsused on järgmised:

- a) 30 % võrdeliselt nende isikute arvuga, kes kuuluvad ühte järgmistest kategooriatest:
 - kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kelle staatus on määratletud Genfi konventsiooniga;
 - kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes saavad täiendavat kaitset uuesti sõnastatud direktiivi 2011/95/EL ⁽¹⁾ tähenduses;
 - kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes saavad ajutist kaitset direktiivi 2001/55/EÜ ⁽²⁾ mõistes.
- b) 60 % võrdeliselt rahvusvahelise kaitse taotlenud kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute arvuga.
- c) 10 % võrdeliselt kolmandate riikide kodanike või kodakondsuseta isikute arvuga, kes on või on olnud ümberasustatud teatavas liikmesriiki.

3. Seadusliku rände ja integratsiooni valdkonnas võetakse arvesse järgmisi kriteeriume, mille osatähtsused on järgmised:

- a) 40 % võrdeliselt liikmesriigis seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike koguarvuga.
- b) 60 % võrdeliselt nende kolmandate riikide kodanike arvuga, kes on saanud esimese elamisloa.
- c) Lõike 3 punktis b nimetatud arvutuste puhul ei hõlmata siiski järgmistesse kategooriatesse kuuluvaid isikuid:
 - kolmandate riikide kodanikud, kellele väljastatakse tööga seotud esimesed elamisloa, mille kehtivusaeg on lühem kui 12 kuud;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (ELT L 337, 20.12.2011, lk 9).

⁽²⁾ Andmeid võetakse arvesse ainult siis, kui aktiveeritakse nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- kolmandate riikide kodanikud, kes on riiki lubatud õpinguteks, õpilasvahetuse, tasustamata koolituse või vabatahtliku teenistuse raames vastavalt nõukogu direktiivile 2004/114/EÜ ⁽³⁾, või vajaduse korral direktiiv (EL) 2016/801 ⁽⁴⁾;
 - kolmandate riikide kodanikud, kes on liikmesriiki lubatud teadusliku uurimistöö eesmärgil vastavalt nõukogu direktiivile 2005/71/EÜ ⁽⁵⁾, või vajaduse korral vastavalt direktiivile (EL) 2016/801.
4. Ebaseadusliku rände vastase võitluse, sealhulgas tagasisaatmise valdkonnas võetakse arvesse järgmisi kriteeriume, mille ~~osatähtsused on järgmised~~ **järgmist kriteeriumit**: [ME 167]
- a) 50 % võrdeliselt nende ~~nende~~ kolmandate riikide kodanike ~~arvuga arv~~, kes ei vasta või enam ei vasta liikmesriigi territooriumile sisenemise ja seal viibimise tingimustele ning kelle suhtes **kehtib** siseriikliku ja/või **ühenduse liidu** õiguse alusel ~~kehtib~~ **lõplik** tagasipöördumisotsus, st haldusotsus või kohtulahend või -akt, millega kuulutatakse territooriumil viibimine ebaseaduslikuks ja kehtestatakse tagasipöördumiskohustus; [ME 168]
 - b) 50 % võrdeliselt nende kolmandate riikide kodanike koguarvuga, kes on liikmesriikide territooriumilt pärast haldus- või kohtuliku lahukumiskorraldust kas vabatahtlikult või sunniviisiliselt lahkunud. [ME 169]
5. Esialgse eraldise võrdlusandmed põhinevad komisjoni (Eurostati) koostatud, eelnevat kolme kalendriaastat hõlmavatel statistilistel andmetel, mis omakorda põhinevad andmetel, mille liikmesriigid on esitanud käesoleva määruse kohaldamise kuupäeval kooskõlas liidu õigusega. **Andmed tuleks jaotada vanuse ja soo, konkreetsete haavatavuse aspektide ja varjupaiga staatuse kaupa, sealhulgas laste puhul.** Vahekokkuvõtte tegemiseks põhinevad võrdlusandmed komisjoni (Eurostati) koostatud iga-aastastel statistilistel andmetel, mis hõlmavad eelnevat kolme kalendriaastat, mis on kättesaadavad 2024. aasta vahekokkuvõtte tegemise ajal liidu õiguse kohaselt liikmesriikide esitatud andmete põhjal. Juhul kui liikmesriigid ei ole komisjonile (Eurostatile) asjaomaseid statistilisi andmeid esitanud, esitavad nad võimalikult kiiresti esialgsed andmed. [ME 170]
6. Enne kõnealuste andmete tunnistamist kontrollarvudeks, hindab komisjon (Eurostat) asjaomase statistilise teabe kvaliteeti, võrreldavust ja täielikkust vastavalt tavapärasele töökorrale. Komisjoni (Eurostati) taotlusel peavad liikmesriigid esitama talle kogu vajaliku teabe.

⁽³⁾ Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/114/EÜ kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtliku teenistuse eesmärgil (ELT L 375, 23.12.2004, lk 12).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/801 kolmandate riikide kodanike teadustegevuse, õpingute, praktika, vabatahtliku teenistuse, õpilasvahetuseprogrammides või haridusprojektides osalemise ja *au pair*ina töötamise eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta (ELT L 132, 21.5.2016, lk 21).

⁽⁵⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/71/EÜ kolmandate riikide kodanike teadusuuringute eesmärgil riiki lubamise erimenetluse kohta (ELT L 289, 3.11.2005, lk 15).

Kolmapäev, 13. märts 2019

II LISA

Rakendusmeetmed

1. Fondiga aidatakse saavutada artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud konkreetset eesmärki järgmiste rakendusmeetmete abil:
 - a) liidu *acquis'* ja Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga seotud prioriteetide ühetaolise kohaldamise tagamine;
 - b) liikmesriikide varjupaigasüsteemide infrastruktuuri (**näiteks piisavad vastuvõtutingimused, eelkõige alaealistele**) ja teenuste (**näiteks õigusabi ning vajaduse korral esindamine ja suuline tõlge**) suutlikkuse toetamine vajaduse korral, sealhulgas kohalikul ja piirkondlikul tasandil; [ME 171]
 - c) ~~liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise edendamine, eelkõige rändevoogude kaudu kõige rohkem mõjutatud liikmesriikide suhtes, samuti solidaarsustegevuses osalevate liikmesriikide toetamine;~~ [ME 172]
 - d) solidaarsuse ja koostöö tugevdamine kolmandate riikidega, ~~mida rändevood mõjutavad~~ **kuhu on sunnitud olnud rändama suur hulk rahvusvahelist kaitset vajavaid inimesi, sealhulgas nende riikide suutlikkuse suurendamise kaudu vastuvõtu ja rahvusvahelise kaitse tingimuste parandamiseks ning ümberasustamise ja muude liidult kaitse saamise seaduslike võimaluste kaudu, ning rände haldamisega seotud eelkõige haavatavatele rühmadele, nagu lastele ja teismelistele, kes seisavad silmitsi kaitse riskidega, ning partnerluse ja koostöö kaudu kolmandate riikidega seoses ülemaailmsete koostööalaste jõupingutustega rahvusvahelise kaitsevaldkonnas.** [ME 173]
 - da) **tehnilise ja operatiivabi andmine ühele või mitmele teisele liikmesriigile koostöös Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametiga.** [ME 174]
2. Fondiga aidatakse saavutada artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud konkreetset eesmärki järgmiste rakendusmeetmete abil:
 - a) seaduslikku rännet ja seaduslikku rännet, **sealhulgas perekondade taasühinemine**, käsitleva liidu *acquis'*, **eelkõige seaduslikku töörännet käsitlevate õigusaktide** rakendamist edendava poliitika väljatöötamise ja selle rakendamise toetamine **kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste rände- ja võõrtöötajate kaitse alaste nõuetega;** [ME 175]
 - aa) **selliste struktuuri- ja toetusmeetmete edendamine ja väljatöötamine, mis hõlbustavad seaduslikku sisenemist liitu ja seal seaduslikku elamist.** [ME 176]
 - ab) **partnerluse ja koostöö toetamine selliste kolmandate riikidega, mida mõjutavad rändevood, sealhulgas seaduslike liitu sisenemise võimaluste kaudu üleilmsete rändevaldkonna koostöö alaste jõupingutuste eesmärgil.** [ME 177]
 - b) ~~kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks lõimimiseks varase integreerimise meetmete edendamine, nende vastuvõtvast ühiskonnas aktiivse osalemise ja vastuvõtvast ühiskonnas tunnustuse saavutamise ettevalmistamine, eelkõige kaasates kohalikke või piirkondlikke ametiasutusi ja kodanikuühiskonna organisatsioone.~~ [ME 178]
- 2a. Fondist toetatakse artikli 3 lõike 2 punktis c sätestatud erieesmärgi saavutamist, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:
 - a) **kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks lõimimiseks integreerimismetmete edendamine, perekondade taasühinemise hõlbustamine, nende vastuvõtvast ühiskonnas aktiivse osalemise ja tunnustuse saavutamise ettevalmistamine, eelkõige kaasates kohalikke või piirkondlikke ametiasutusi, valitsusväliseid organisatsioone, sealhulgas pagulaste ja rändajate organisatsioone ning sotsiaalpartnereid, ning**

Kolmapäev, 13. märts 2019

- b) *haavatavate isikute kaitse meetmete edendamine ja rakendamine integratsioonimeetmete kontekstis.* [ME 179]
3. Fondiga aidatakse saavutada artikli 3 lõike 2 punktis e *ca* sätestatud konkreetset eesmärki järgmiste rakendusmeetmete abil: [ME 180]
- a) liidu *acquis'* ja poliitiliste prioriteetide ühetaolise kohaldamise tagamine seoses infrastruktuuri, menetluste ja teenustega;
- b) tagasipöördumise haldamisel liidu ja liikmesriikide tasandil integreeritud ja kooskõlastatud lähenemisviisi toetamine, tõhusa, *inimväärika* ja jätkusuutliku tagasipöördumise arendamine ning ebaseadusliku rände stiimulite vähendamine; [ME 181]
- c) toetatud vabatahtliku tagasipöördumise, *pereliikmete otsimise* ja taasintegreerimise toetamine, *arvestades samas alaealiste parimate huvidega*; [ME 182]
- d) kolmandate riikidega koostöö ja nende suutlikkuse tugevdamine tagasivõtmislepingute ja ~~muude meetmete rakendamisel ning~~ *rakendamisel, sealhulgas taasintegreerimine, et võimaldada* jätkusuutlikku tagasipöördumise võimaldamine *tagasipöördumist*. [ME 183]
- 3a. Fondist toetatakse artikli 3 lõike 2 punktis cb sätestatud erieesmärgi saavutamist, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:
- a) rahvusvahelise õiguse ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimise edendamine ja rakendamine varjupaiga- ja rändepoliitikas ja -meetmetes;
- b) liikmesriikidevahelise solidaarsuse ja vastutuse jagamise edendamine, eelkõige solidaarsuse edendamine rändevoogudest kõige rohkem mõjutatud liikmesriikide suhtes, samuti solidaarsustegevuses osalevate liikmesriikide toetamine kesk-, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide ja sotsiaalpartnerite toetamine;
- c) rahvusvahelise kaitse taotlejate või rahvusvahelise kaitse saajate ühest liikmesriigist teise üleviimise toetamine. [ME 184]
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

III LISA

~~Toetuse kohaldamisala~~ **Meetmed, mis on artikli 3 kohaselt vahendist toetuse saamiseks kõlblikud** [ME 185]

1. Artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitikaeesmärgi raames toetatakse fondist ~~eelkõige~~ järgmist: [ME 186]

- a) varjupaiga, seadusliku rände, integratsiooni, **eelkõige kohalike integratsioonistrateegiate**, tagasipöördumise ja ebaseadusliku rände **alase liidu acquis' rakendamiseks mõeldud** riiklike, piirkondlike ja kohaliku tasandi strateegiate koostamine ja arendamine; [ME 187]
- b) haldusstruktuuride, -süsteemide ja -vahendite loomine ning töötajate, sealhulgas kohalike omavalitsuste ja muude asjaomaste sidusrühmade koolitamine **vajaduse korral koostöös asjaomaste liidu asutustega**; [ME 188]
- c) poliitika ja menetluste ~~väljatöötamine, järelevalve ja hindamine, sealhulgas teabe ja andmete kogumine ja vahetamine, edusammude mõõtmiseks ning poliitika arengu~~, **sealhulgas rände ja rahvusvahelise kaitse kohta kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete andmete ja statistika väljatöötamise, kogumise, analüüsi ja levitamise valdkonna poliitika ja menetluste väljatöötamine, nende üle järelevalve tegemine ja nende hindamine ning edusammude mõõtmiseks ja arengusuundumuste** hindamiseks **vajalike** ühiste statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine ja kohaldamine; [ME 189]
- d) teabe-, parimate tavade ja strateegiate vahetus, vastastikune õpe, uuringud ja teadusuuringud, ühismeetmete ja -operatsioonide arendamine ja rakendamine ning riikidevaheliste koostöövõrgustike loomine;
- e) **sootundlikud** abi- ja tugiteenused, mis on kooskõlas ~~asjaomase isiku~~ **asjaomaste isikute**, eriti haavatavate ~~rühmade~~ **isikute** staatuse ja vajadustega; [ME 190]
- ea) **lapsrändajate tõhus kaitse, sealhulgas lapse parimate huvide hindamine enne otsuste tegemist, kõik meetmed, mis on loetletud komisjoni 12. aprilli 2017. aasta teatises lapsrändajate kaitse kohta, näiteks kõigile saatjata alaealistele asjakohase eluaseme pakkumine ja eestkostjate õigeaegne määramine, Euroopa eestkostetasutuste võrgustikku tehtavad maksed ning laste õigusi kaitsvate poliitikameetmete ja menetluste väljatöötamine, järelevalve ja hindamine, sealhulgas lapse õigustel põhinev süsteem**; [ME 191]
- f) meetmed, mille eesmärk on suurendada sidusrühmade ja üldsuse teadlikkust varjupaiga, integratsiooni, seadusliku rände ja tagasisaatmispoliitika kohta; **pöörates erilist tähelepanu haavatavatele rühmadele, sealhulgas alaealistele**. [ME 192]

2. Artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud erieesmärgi raames toetatakse fondist ~~eelkõige~~ järgmisi meetmeid: [ME 193]

- a) materiaalse abi ~~andmine (sh k.a piiril antava~~ **antav** abi, **lapsesõbralikud ja soo järgi kohandatud rajatised, kohalike asutuste pakutavad hädaolukorra teenused, haridus, koolitus, tugiteenused, õigusabi ja esindamine, tervishoid ja psühholoogiline abi)** ~~andmine~~; [ME 194]
- b) varjupaigamenetluste läbiviimine, **sealhulgas pereliikmete otsimine ning varjupaigataotlejatele menetluse kõigis etappides õigusabi ja esindamise ning suulise tõlke kättesaadavuse tagamine**; [ME 195]
- c) spetsiaalsete menetlus- või vastuvõtuvajadustega taotlejate kindlakstegemine, **sealhulgas inimkaubanduse ohvrite, alaealiste ja teiste haavatavate isikute, nagu piinamisohvrite ja seksuaalse vägivalla ohvrite varajane kindlakstegemine ja spetsialiseeritud teenistustesse suunamine**; [ME 196]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- ca) **vägivalla ja piinamise, sealhulgas soolise vägivalla ohvritele kvalifitseeritud psühhosotsiaalsete ja rehabilitatsiooniteenuste osutamine**; [ME 197]
- d) vastuvõtu majutustaristu – **näiteks alaealiste lastega perede vajadustele vastavates väikeste majutusüksuste ja väiketaristu, kaasa arvatud kohalike ja piirkondlike asutuste poolt pakutava taristu** – loomine ja parandamine, sealhulgas selliste rajatiste võimalik ühiskasutus rohkem kui ühe liikmesriigi poolt; [ME 198]
- da) **alternatiivsete hooldusteenuste pakkumine, mis on integreeritud olemasolevatesse riiklikesse lastekaitse süsteemidesse ning täidavad kõigi laste vajadusi kooskõlas rahvusvaheliste standarditega**; [ME 199]
- e) liikmesriikide suutlikkuse suurendamine **püüdlused suurendada liikmesriikide suutlikkust** koguda, analüüsida ja levitada **omavahel jagada** teavet päritoluriikide kohta; [ME 200]
- f) meetmed, mis on seotud liidu **riiklike** ümberasustamise [ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise] raamistikuga või riiklike ümberasustamiskavade rakendamisega seotud menetlustega, mis on kooskõlas liidu ümberasustamisraamistikuga **käesolevas määruses sätestatud humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavade rakendamismenetlustega**; [ME 201]
- g) rahvusvahelise kaitse **taotlejate ja** saajate üleviimine; [ME 202]
- h) kolmandate riikide suutlikkuse suurendamine kaitset vajavate isikute kaitse parandamiseks, **sealhulgas kolmandates riikides tugevate lastekaitse mehhanismide väljatöötamise toetamise kaudu, tagades, et lapsed on kõigis valdkondades vägivalla, kuritarvituste ja hooletusse jätmise eest kaitstud ning neil on ligipääs haridusele ja tervishoiule**; [ME 203]
- i) kinnipidamisele **ja hoolekandele, eelkõige saatjata alaealiste ja perekondadega laste kinnipidamisele** tõhusate alternatiivide loomine, arendamine ja parandamine, eelkõige saatjata alaealiste ja perekondade puhul **täiustamine kooskõlas ÜRO lapse õiguste konventsiooniga**. [ME 204]
3. Artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud eesmärgi raames toetatakse fondist **eelkõige** järgmist: [ME 205]
- a) teabepaketid ja kampaaniad, mille eesmärk on tõsta teadlikkust liitu suunduvate seaduslike rändekanalite kohta, sealhulgas liidu seaduslikku rännet käsitleva *acquis* kohta;
- b) liidule liikuvuskavade väljatöötamine, **näiteks muu hulgas** ring- ja ajutised rändekavad, sealhulgas **kutseõpe ja muu** koolitus tööalase konkurentsivõime suurendamiseks; [ME 206]
- c) koostöö kolmandate riikide ja liikmesriikide tööhõivebüroode ning tööturuasutuste ja sisserändeasutuste vahel;
- d) kolmandas riigis omandatud oskuste ja kvalifikatsiooni, **sealhulgas erialase kogemuse** hindamine ja **tunnustamine** ning nende oskuste ja kvalifikatsiooni läbipaistvus ja vastavus liikmesriigi omadele **ning ühiste hindamisnormide väljatöötamine**; [ME 207]
- e) abi seoses perekonna taasühinemise taotlustega, **et tagada** nõukogu direktiivi 2003/86/EÜ⁽¹⁾ täiendamises **ühitlustatud rakendamine**; [ME 208]
- f) abi, **sealhulgas õigusabi ja esindamine**, seoses liikmesriigis juba seaduslikult elavate kolmandate riikide kodanike staatuse muutmisega, eelkõige seoses liidu tasandil kindlaks määratud seadusliku elaniku staatuse omandamisega; [ME 209]

⁽¹⁾ Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, 3.10.2003, lk 12–18);

Kolmapäev, 13. märts 2019

- fa) abi seoses liidus seaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike õiguste teostamisega, eeskätt seoses liikuvusega liidus ja töö saamisega; [ME 210]*
- g) varajased integratsioonimeetmed, näiteks kohandatud abi kooskõlas kolmandate riikide kodanike vajadustega, ning integratsiooniprogrammid, milles keskendutakse haridusele, keelele ja muudele koolitusele, nagu kodanikuõpetuse kursused ja kutsenõustamine; [ME 211]*
- h) meetmed, mis edendavad kolmandate riikide kodanike võrdset juurdepääsu avalikele ja erateenustele ning nende osutamist, sealhulgas nende kohandamist sihtrühma vajadustele; [ME 212]*
- i) valitsusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide vaheline koostöö integreeritud viisil, sealhulgas koordineeritud integratsiooni tugikeskuste, näiteks ühtsete kontaktpunktide kaudu; [ME 213]*
- j) meetmed, mis võimaldavad ja toetavad kolmandate riikide kodanike kaasamist ja aktiivset osalemist vastuvõtvas ühiskonnas, ning meetmed, millega edendatakse vastuvõtva ühiskonna heakskiitu; [ME 214]*
- k) kolmandate riikide kodanike, vastuvõtva ühiskonna ja avaliku sektori asutuste vahel teabevahetust ja dialoogi edendamine, sealhulgas kolmandate riikide kodanikega konsulteerimise ning kultuuride- ja religioonidevahelise dialoogi kaudu; [ME 215]*

3a. Artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud erieesmärgi raames toetatakse fondist eelkõige järgmist:

- a) integratsioonimeetmed, näiteks kohandatud abi kooskõlas kolmandate riikide kodanike vajadustega, ning integratsiooniprogrammid, milles keskendutakse kaasavale haridusele ja hooldusele, keelele, nõustamisele, kutsekoolitusele ja muudele koolitustele, nagu kodanikuõpetuse kursused ja kutsenõustamine;*
- b) kohalike omavalitsuste osutatavate integratsiooniteenuste suutlikkuse suurendamine;*
- c) meetmed, millega edendatakse kolmandate riikide kodanike võrdset juurdepääsu avalikele ja erateenustele, sealhulgas haridusele, tervishoiule ja psühhosotsiaalsele toele, selliste teenuste osutamist kolmandate riikide kodanikele ning kohandamist sihtrühma vajadustele;*
- d) valitsusasutuste ja valitsusväliste organisatsioonide integreeritud koostöö, sealhulgas koordineeritud integratsiooni tugikeskuste, näiteks ühtsete kontaktpunktide kaudu;*
- e) meetmed, mis võimaldavad ja toetavad kolmandate riikide kodanike kaasamist ja aktiivset osalemist vastuvõtvas ühiskonnas, ning meetmed, millega edendatakse vastuvõtva ühiskonna omaksvõttu;*
- f) kolmandate riikide kodanike, vastuvõtva ühiskonna ja avaliku sektori asutuste vahel teabevahetuse ja dialoogi edendamine, sealhulgas kolmandate riikide kodanikega konsulteerimise ning kultuuride- ja religioonidevahelise dialoogi kaudu. [ME 216]*

4. Artikli 3 lõike 2 punktis e osutatud erieesmärgi raames toetatakse fondist eelkõige järgmist: [ME 217]

- a) ~~vastuvõtu~~ ja ~~avatud vastuvõtutaristu~~ **täiustamine ning olemasoleva** kinnipidamistaristu **täiustamine**, sealhulgas selliste rajatiste võimalik ühiskasutus rohkem kui ühe liikmesriigi poolt; [ME 218]*
- b) kinnipidamisele, **eelkõige saatjata alaealiste ja perekondade kinnipidamisele** tõhusate alternatiivide kasutuselevõtmine, arendamine ja parandamine, ~~eelkõige saatjata alaealiste ja perekondade puhul~~, **elluviimine** ja **täiustamine**, tuginedes juhtumite lahendamisele kogukonnas. [ME 219]*

Kolmapäev, 13. märts 2019

ba) inimkaubanduse ohvrite kindlakstegemine ja vastuvõtmine kooskõlas direktiiviga 2011/36/EL ja nõukogu direktiiviga 2004/81/EÜ ⁽²⁾; [ME 220]

- c) sunniviisilise tagasisaatmise järelevalve sõltumatute ja tõhusate süsteemide kasutuselevõtmine ja tugevdamine, nagu on sätestatud direktiivi 2008/115/EÜ ⁽³⁾ artikli 8 lõikes 6;
- d) ebaseadusliku rände stiimulite, sealhulgas ebaseaduslike rändajate töölevõtmise ~~vastu võitlemine~~ **vähendamine** järgmiste vahenditega: tõhusad ja nõuetekohased, riskihindamisel põhinevad kontrollid, töötajate koolitamine, selliste mehhanismide loomine ja rakendamine, mille kaudu ebaseaduslikud rändajad saavad tööandjateltagasi nõuda makseid ja esitada nende vastu kaebusi, samuti teavitus- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniad, mille eesmärk on teavitada tööandjaid ja ebaseaduslikke rändajaid direktiivi 2009/52/EÜ ⁽⁴⁾ kohastest õigustest ja kohustustest; [ME 221]
- e) tagasisaatmise ettevalmistamine, sealhulgas tagasisaatmisotsuste tegemise tinginud meetmed, kolmandate riikide kodanike tuvastamine, reisidokumentide väljastamine ja pereliikmete otsimine;
- f) koostöö kolmandate riikide konsulaaresinduste ja sisserändeasutuste ning muude asjaomaste asutuste ja talitustega, et saada reisidokumendid, hõlbustada tagasisaatmist ja tagada tagasivõtmine, sealhulgas kolmandate riikide kontaktametnike kaudu;
- g) tagasipöördumisabi, eelkõige toetatud vabatahtlik tagasipöördumine, ja teave toetatud vabatahtliku tagasipöördumise programmide kohta, **sealhulgas tagasipöördumismenetluses osalevatele lastele erijuhendamise pakkumine ja lapse õigustel põhinevate tagasipöördumismenetluste tagamine**; [ME 222]
- h) väljasaatmistoimingud, sealhulgas nendega seotud meetmed, kooskõlas liidu õiguses sätestatud nõuetega, välja arvatud sunnivahendid;
- i) meetmed tagasipöörduja püsiva tagasipöördumise ja taasintegreerimise toetamiseks;
- j) rajatised ja ~~teenused~~ **tugiteenused** kolmandates riikides, millega tagatakse nõuetekohane ajutine majutus ja vastuvõtt saabumisel, ~~sealhulgas saatjata alaealiste ja muude haavatavate rühmade jaoks kooskõlas rahvusvaheliste standarditega kiire üleminek kogukonnapõhisele majutusele~~; [ME 223]
- k) ebaseadusliku rände vastu võitlemisel ning tõhusa tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas kolmandate riikidega tehtav koostöö, sealhulgas tagasivõtulepingute ja ~~muude kokkulepete~~ rakendamise raames; [ME 224]
- l) meetmed, mis aitavad suurendada teadlikkust asjakohastest seaduslikest ~~sisserändekanalitest~~ **rändekanalitest** ja ebaseadusliku sisserände seotud riskidest; [ME 225]
- m) ~~toetus ja tegevus kolmandates riikides, sealhulgas taristu, seadmete ja muude meetmete valdkonnas, tingimusel et see aitab tõhustada koostööd kolmandate riikide ning liidu ja tema liikmesriikide vahel tagasisaatmise ja tagasivõtmise valdkonnas~~. [ME 226]

4a. Artikli 3 lõike 2 punktis cb osutatud erieesmärgi raames toetatakse fondist järgmist:

- a) rahvusvahelise kaitse taotlejate või rahvusvahelise kaitse saajate ühest liikmesriigist teise üleviimine, sealhulgas käesoleva määruse artiklis 17b osutatud meetmete rakendamine;**

⁽²⁾ Nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/81/EÜ elamisloa väljaandmise kohta pädevate asutustega koostööd tegevatele kolmandate riikide kodanikele, kes on inimkaubanduse ohvrid või kelle ebaseaduslikule sisserändele on kaasa aidatud (ELT L 261, 6.8.2004, lk 19).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/52/EÜ, millega sätestatakse ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele kohaldatavate karistuste ja meetmete miinimumnõuded (ELT L 168, 30.6.2009, lk 24).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- b) *operatiivtugi seoses lähetatud töötajate või liikmesriigi poolt teisele, rändeprobleemidest mõjutatud liikmesriigile antava rahalise abiga;*
 - c) *meetmed, mis on seotud riiklike ümberasustamise või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavade rakendamismenetlustega. [ME 227]*
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

IV LISA

Kõrgema kaasrahastamise määraga meetmed kooskõlas artikli 12 lõikega 2 ja artikli 13 lõikega 7

- Kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning kodanikuühiskonna organisatsioonide, *sealhulgas pagulasi ja rändajaid esindavate organisatsioonide* rakendatavad integratsioonimeetmed; [ME 228]
 - Kinnipidamisele *ja hoolekandele* tõhusate alternatiivide väljatöötamis- ja rakendamismeetmed; [ME 229]
 - Toetatud vabatahtliku tagasipöördumise ja taasintegreerimisprogrammid ja nendega seonduvad tegevused;
 - Meetmed, mis on suunatud haavatavatele isikutele ja rahvusvahelise kaitse taotlejatele vastuvõtu- ja/või menetluslike erivajaduste rahuldamiseks, sealhulgas meetmed, millega tagatakse lapsrändajate, eelkõige saatjata ~~laste~~ *alaealiste* tõhus kaitse. [ME 230]
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

V LISA

Artikli 28 lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse põhinäitajad

Erieesmärk nr 1: Euroopa ühise varjupaigasüsteemi, sealhulgas selle välismõõtmte tugevdamine ja arendamine.

-1. Kõik allpool loetletud tulemusnäitajad tuleks eristada soo ja vanuse kaupa. [ME 231]

1. Fondist saadud toetuste abil ümberasustatud isikute arv.

1a. Humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavade kaudu riiki lubatud isikute arv. [ME 232]

2. Vastuvõtusüsteemiga hõlmatud isikute arv võrrelduna varjupaigataotlejate arvuga.

3. Varjupaigataotlejate rahuldamise määra ühtlustamine samast riigist pärit varjupaigataotlejate suhtes.

3a. Fondi toetusel ühest liikmesriigist teise üle viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv. [ME 233]

3b. Fondi toetusel ühest liikmesriigist teise üle viidud rahvusvahelise kaitse saajate arv. [ME 234]

Erieesmärk nr 1a: toetada seaduslikku rännet liikmesriikidesse.

1. Fondist saadud toetuste abil välja antud siniste kaartide arv.

2. Fondist saadud toetuste abil ettevõttesiseselt üle viidud töötaja staatuse saanud isikute arv.

3. Fondist saadud toetuste abil tulemuslikult oma perekonnaga taasühinenud perekonna taasühinemise taotlejate arv.

4. Fondist saadud toetuste abil pikaajalise elamisloa saanud kolmandate riikide kodanike arv. [ME 235]

~~Erieesmärk nr 2: Toetada liikmesriikidesse suunduvat seaduslikku rännet, sealhulgas aidata kaasa kolmandate riikide kodanike integreerimisele. [ME 236]~~

1. Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud lahkumiseelsetes meetmetes.

2. Nende isikute arv, kes osalesid ~~fondi poolt toetatud integratsioonimeetmetes, ning kes teatasid, et meetmed aitasid nende varajasele integreerimisele kaasa, võrrelduna fondist toetatud integratsioonimeetmetes osalenute isikute koguarvuga.~~ [ME 237]

2a. Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud integratsioonimeetmetes ja kes on hiljem saanud tööd. [ME 238]

2b. Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud integratsioonimeetmetes ja kelle kvalifikatsiooni on hiljem tunnustatud või kes on hiljem saanud mõnes liikmesriigis diplomi. [ME 239]

Erieesmärk nr 3: Aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ning tagada tõhus tagasisaatmine kolmandatesse riikidesse ja tõhus vastuvõtmine kolmandates riikides.

1. Lahkumisettekirjutuse alusel **fondist saadud toetuste abil** tagasisaadetute arv võrrelduna kolmandate riikide kodanike arvuga, kellele on tehtud lahkumisettekirjutus. [ME 240]

2. Selliste tagasipöördujate arv, kes said fondist kaasrahastatud tagasisaatmiseelset või -järgset abi, võrrelduna fondist toetatud vabatahtlike tagasipöördumiste koguarvuga.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Erieesmärk nr 3a: Tagada solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine.

1. *Käesoleva määruse artikli 17b alusel üle viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv.*
 - 1a. *Käesoleva määruse artikli 17b alusel üle viidud rahvusvahelise kaitse saajate arv.*
 2. *Rändeprobleemidest mõjutatud liikmesriikidesse lähetatud töötajate arv või sellistele riikidele antud rahaline toetus.*
 3. *Fondist saadud toetuste abil ümberasustatud või humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise kavade kaudu riiki lubatud isikute arv. [ME 241]*
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

VI LISA

Sekkumise liigid

TABEL 1: SEKKUMISVALDKONDA KÄSITLEVAD KOODID

I. Euroopa ühine varjupaigasüsteem (CEAS)	
001	Vastuvõtutingimused
002	Varjupaigamenetlus
003	Liidu <i>acquis</i> rakendamine
004	Lapsrändajad
005	Vastuvõtu ja menetluslike erivajadustega inimesed
006	Ümberasustamine
007	Liikmesriikidevahelised solidaarsusmeetmed
008	Tegevustoetus
II. Seaduslik ränne ja integratsioon	
001	Integratsioonistrateegiate väljatöötamine
002	Inimkaubanduse ohvrid
003	Integratsioonimeetmed – teavitamine ja õpe, ühtsed kontaktpunktid
004	Integratsioonimeetmed – keeleõpe
005	Integratsioonimeetmed – kodanikuõpetus ja muud koolitused
006	Integratsioonimeetmed – sissejuhatus, osalemine, vahetused vastuvõtva ühiskonnaga
007	Integratsioonimeetmed – põhivajadused
008	Lahkumiseelsed meetmed
009	Liikuvuskavad
010	Seadusliku elamisloa saamine
III. Tagasisaatmine	
001	Alternatiivid kinnipidamisele
002	Vastuvõtu-/kinnipidamistingimused
003	Tagasisaatmismenetlus

Kolmapäev, 13. märts 2019

004	Toetatud vabatahtlik tagasipöördumine
005	Taasintegreerimise abi
006	Tagasisaatmisoperatsioonid
007	Sunniviisilise tagasisaatmise jälgimise süsteem
008	Haavatavad isikud/saatjata alaealised
009	Ebaseadusliku rände stiimuleid käsitlevad meetmed
010	Tegevustoetus

IV. Tehniline abi

001	Teave ja selle edastamine
002	Ettevalmistamine, rakendamine, seire ja kontroll
003	Hindamine ja uuringud, andmete kogumine
004	Suutlikkuse suurendamine

TABEL 2: MEETME LIIKIDE KOODID

001	Riiklike strateegiate väljatöötamine
002	Suutlikkuse suurendamine
003	Kolmandate riikide kodanike haridus ja koolitus
004	Statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine
005	Teabe- ja heade tavade vahetus
006	Ühismetmed/-operatsioonid (liikmesriikide vahel)
007	Kampaaniad ja teavitamine
008	Ekspertide vahetamine ja lähetamine
009	Uuringud, katseprojektid, riskihindamine
010	Ettevalmistavad, järelevalve-, haldus- ja tehnilised meetmed
011	Kolmanda riigi kodanikele abistamine ja tugiteenuste osutamine

Kolmapäev, 13. märts 2019

012	Taristu
013	Varustus

TABEL 3: EELARVE TÄITMISE VIISIDE KOODID

001	Eritoiming
002	Erakorraline abi
003	Koostöö kolmandate riikidega
004	Kolmandates riikides võetavad meetmed
005	IV lisas loetletud meetmed

Kolmapäev, 13. märts 2019

VII LISA

Tegevustoetuse saamise tingimustele vastavad meetmed

Erieesmärgi raames, mis käsitleb Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kõigi aspektide, sealhulgas selle välismõõtmise tugevdamist ja arendamist, ning ebaseadusliku rände vastu võitlemisele kaasa aitamist, tagades tagasisaatmise ja tagasivõtmise tõhususe kolmandates riikides, hõlmab tegevustoetus järgmist:

- kontori- ja halduskulud;
 - teeninduskulud, näiteks seadmete hooldus või asendamine;
 - teeninduskulud, näiteks taristu hooldus ja remont.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

VIII LISA

Artikli 28 lõikes 3 osutatud väljundi- ja tulemusnäitajad

-1. Kõik allpool loetletud tulemusnäitajad tuleks eristada soo ja vanuse kaupa. [ME 242]

Erieesmärk nr 1: Tugevdada ja arendada Euroopa ühist varjupaigasüsteemi kõiki aspekte, sealhulgas selle välismõõdet;

1. Fondist toetust saanud sihtrühma kuuluvate isikute arv:
 - a) Varjupaigamenetluste käigus teavet ja abi saanud sihtrühma kuuluvate isikute arv.
 - b) Õigusabi ja juriidilise esindaja abi kasutanud sihtrühma kuuluvate isikute arv.
 - c) Eritoetust saanud haavatavate isikute, inimkaubanduse ohvrite ja saatjata alaealiste arv.
2. Fondist toetatud projektide tulemusel ja liidu *acquis*'s sätestatud ühiste vastuvõtunõuete kohaselt loodud uue vastuvõtu majutusinfrastruktuuri mahutavus (kohtade arv) ning samade nõuete kohaselt täiustatud olemasoleva vastuvõtu majutusinfrastruktuuri mahutavus ja osakaal kogu vastuvõtu majutusvõimaluste mahutavusest.
3. Saatjate alaealiste jaoks kohandatud kohtade arv, mida toetatakse fondist, võrrelduna saatjate alaealiste jaoks kohandatud kohtade koguarvuga.
4. nende isikute arv, kes on saanud varjupaigalaast koolitust fondi toetusel, ning nende osakaal sellealast koolitust saanud töötajate koguarvust;
5. Fondi toetusel ühest liikmesriigist teise viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv;
6. Fondist saadud toetuste abil ümberasustatud isikute arv.

Erieesmärk nr 1a: toetada seaduslikku rännet liikmesriikidesse.

1. **Fondist saadud toetuste abil välja antud siniste kaartide arv.**
2. **Fondist saadud toetuste abil ettevõttesiseselt üle viidud töötaja staatuse saanud isikute arv.**
3. **Fondist saadud toetuste abil tulemuslikult oma perekonnaga taasühinenud perekonna taasühinemise taotlejate arv.**
4. **Fondist saadud toetuste abil pikaajalise elamisloa saanud kolmandate riikide kodanike arv. [ME 243]**

Erieesmärk nr 2: ~~Toetada liikmesriikidesse suunduvat seaduslikku rännet, sealhulgas~~ aidata kaasa kolmandate riikide kodanike integreerimisele. **[ME 244]**

1. Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud lahkumiseelsetes meetmetes.
2. Selliste kohalike ja piirkondlike ametiasutuste arv, kes on rakendanud fondi toetusel integratsioonimeetmeid.
- 2a. **Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud integratsioonimeetmetes ja kes on hiljem saanud tööd. [ME 245]**
- 2b. **Nende isikute arv, kes osalesid fondist toetatud integratsioonimeetmetes ja kes on hiljem saanud mõnes liikmesriigis diplomi. [ME 246]**

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Isikute arv, kes osalesid fondist toetatud meetmetes, mis keskendusid:
 - a) haridusele ja koolitusele;
 - b) tööturu integratsioon;
 - c) juurdepääs põhiteenustele; ning
 - d) aktiivne osalemine ja sotsiaalne kaasatus.
4. Isikute arv, kes osalesid fondi poolt toetatud integratsioonimeetmetes, ning kes teatasid, et meetmed aitasid nende varajasele integreerimisele kaasa, võrrelduna fondist toetatud integratsioonimeetmetes osalenute isikute koguarvuga.
- 4a. Nende kolmandate riikide kodanike arv, kes on fondist saadud toetuse abil omandanud liikmesriigis edukalt põhi-, kesk- või kolmanda taseme hariduse. [ME 247]**

Erieesmärk nr 3: Aidata võidelda ebaseadusliku rände vastu ning tagada tõhus tagasisaatmine kolmandatesse riikidesse ja tõhus vastuvõtmine kolmandates riikides.

1. Kohtade arv fondi toetusega loodud/remonditud kinnipidamiskeskustes võrrelduna loodud/remonditud kohtade koguarvuga kinnipidamiskeskustes.
2. Isikute arv, kes on saanud tagasisaatmisalast koolitust fondi toetusel;
3. Tagasisaadetavate arv, kelle tagasipöördumist kaasrahastati fondist, võrrelduna lahkumisettekirjutuse alusel tagasipöördujate koguarvuga:
 - a) vabatahtlikult tagasi pöördunud isikud;
 - b) tagasisaadetud isikud.
4. Selliste tagasipöördujate arv, kes said fondist kaasrahastatud tagasisaatmiseelset või -järgset abi, võrrelduna fondist toetatud vabatahtlike tagasipöördumiste koguarvuga.
 - a) vabatahtlikult tagasi pöördunud isikud;**
 - b) tagasisaadetud isikud. [ME 248]**

Erieesmärk nr 3a: Tagada solidaarsus ja vastutuse õiglane jagamine.

1. **Käesoleva määruse artikli 17b alusel üle viidud rahvusvahelise kaitse taotlejate arv.**
 - 1a. **Käesoleva määruse artikli 17b alusel üle viidud rahvusvahelise kaitse saajate arv.**
 2. **Rändeprobleemidest mõjutatud liikmesriikidesse lähetatud töötajate arv või sellistele riikidele antud rahaline toetus.**
 3. **Fondist saadud toetuste abil ümberasustatud isikute arv. [ME 249]**
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0176

Piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi loomine integreeritud piirihalduse fondi osana *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (COM(2018)0473 – C8-0272/2018 – 2018/0249(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/63)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0473),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ning artikli 77 lõiget 2 ja artikli 79 lõike 2 punkti d, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0272/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 19. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A8-0089/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0249

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse integreeritud piirihalduse fondi osana piirihalduse ja viisade rahastamisvahend

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõiget 2 ja artikli 79 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) ~~Euroopa Liidu suurenevate rändeprobleemide ja julgeolekuprobleemide taustal on äärmiselt tähtis säilitada sobiv tasakaal ühelt poolt isikute vaba liikumise ja teiselt poolt julgeoleku tagamise vahel.~~ Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise lepingu) artikli 67 lõike 3 kohane eesmärk tagada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal kõrge turvalisuse tase tuleks muu hulgas saavutada ühiste meetmetega isikute üle sisepiiride liikumise ja välispiiridel tehtava piirikontrolli vallas ning ühise viisapoliitika abil, **säilitades sobiva tasakaalu ühelt poolt isikute vaba liikumise ja teiselt poolt julgeoleku tagamise vahel.** [ME 1]
- (2) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 80 tuleks asjaomase poliitika kavandamisel ja elluviimisel juhinduda solidaarsuse ning vastutuse põhimõttest, sealhulgas põhimõttest, mille kohaselt jagatakse finantskoormus liikmesriikide vahel õiglaselt.
- (3) 25. septembril 2017 allkirjutatud Rooma deklaratsioonis kinnitasid 27 liikmesriigi juhid oma pühendumust ~~ohutule ohutu ja turvalisele Euroopale~~ **turvalise Euroopa tagamisele** ning kindlat soovi ehitada üles liit, kus kõik kodanikud tunnevad ennast turvaliselt ning saavad vabalt liikuda, kus välispiirid on kaitstud ning kus viiakse ellu tõhusat, vastutustundlikku ja jätkusuutlikku rändepoliitikat, austades rahvusvahelisi norme, Euroopa, mis on kindlalt otsustanud võidelda terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu. [ME 2]
- (3a) **Kõnealusest rahastamisvahendist rahastatavaid meetmeid tuleks rakendada täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta, liidu andmekaitseõiguse, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, kolmandate riikide kodanike õiglase kohtlemise põhimõtte, varjupaigaõiguse ja rahvusvahelise kaitse õiguse, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte ning liidu ja liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, mille nad on allkirjastanud, nagu 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsioon, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga. Erilist tähelepanu tuleks samuti pöörata haavatavate isikute, eelkõige laste ja saatjata alaealiste tuvastamisele, neile kohese abi andmisele ning nende kaitseteenistustele üleandmisele.** [ME 3]
- (4) Liidu poliitika eesmärk välispiiri haldamise valdkonnas on arendada ja rakendada Euroopa integreeritud ~~piirihaldust~~ **piirihalduse kontseptsiooni** riigi ja liidu tasandil, ~~mis on vajalik eeltingimus et lihtsustada seaduslikku piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisserännet ja piiriülest kuritegevust ning toetada ühist viisapoliitikat, mis peaks tõhustama isikute vabaks liikumiseks vaba liikumist~~ liidus ning on vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala oluline komponent. [ME 4]
- (5) Euroopa integreeritud piirihaldus, nagu seda rakendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1624 ⁽⁴⁾ loodud Euroopa piiri- ja rannikuvalve, mille koosseisu kuuluvad Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja piirihalduse eest vastutavad siseriiklikud asutused, sealhulgas rannikuvalveüksused niivõrd, kuivõrd nad täidavad piirikontrolli ülesandeid, ~~on vajalik~~ **peaks aitama piirikontrolli ühtlustada, parandades niimoodi** rände

⁽¹⁾ ELT C , , lk .

⁽²⁾ ELT C , , lk .

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

haldamist, sealhulgas hõlbustades nende isikute juurdepääsu rahvusvahelisele kaitsele, kes seda vajavad, ning tagades suurema rände haldamise ja julgeoleku parandamiseks, edendades piiriülese kuritegevuse ja terrorismivastast võitlust. [ME 5]

- (6) Seadusliku reisimise hõlbustamist ning rände ja julgeolekuriskide ennetamist käsitati komisjoni teatises „Euroopa rände tegevuskava“⁽⁵⁾ ühe peamise eesmärgina liidu püüetes nende valdkondade probleemidega toime tulla. [ME 6]
- (7) 15. detsembril 2016 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu⁽⁶⁾ kutsus üles jätkama tulemuste saavutamist infosüsteemide ja andmebaaside koostalitlusvõime osas. 23. juunil 2017 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu⁽⁷⁾ toonitas vajadust parandada andmebaaside koostalitlusvõimet ning komisjon võttis 12. detsembril 2017 vastu ettepaneku määruse kohta, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik⁽⁸⁾. [ME 7]
- (8) **Püüdes säilitada** Schengeni ala terviklikkuse säilitamiseks ja selle toimimise tugevdamiseks **terviklikkust ja tugevdada liidu välispiiride julgeolekut**, on liikmesriigid alates 6. aprillist 2017 **lisaks juba praegu Schengeni alale sisenevate kolmandate riikide kodanike suhtes läbiviidavatele süstemaatilistele kontrollidele** kohustatud süstemaatiliselt kontrollima asjaomaseid andmebaase ELi välispiiri ületavate ELi kodanike kohta. **Lisaks sellele on komisjon esitanud liikmesriikidele soovitus** korraldada rohkem politseikontrolle ja teha piiriülest koostööd **Siiski on osutunud vajalikuks kasutada mitmes välispiiril paiknevas piiripunktis süstemaatiliste kontrollide asemel sihtotstarbelisi kontrolle süstemaatiliste kontrollide ebaproportsionaalse mõju tõttu piiriülesele liiklusvoole**⁽⁹⁾. [ME 8]
- (8a) **Komisjon on samuti esitanud liikmesriikidele soovitus** (EL) 2017/1804⁽¹⁰⁾ korraldada paremini politseikontrolle ja piiriülest koostööd, et vähendada vaba liikumise mõju ja vähendada ohtu avalikule korrale või sisejulgeolekule. Hoolimata mitmesugustest kehtestatud meetmetest, tehakse mitmes liikmesriigis jätkuvalt ebaseaduslikku piirikontrolli sisepiiridel, mis kahjustab Schengeni ala aluspõhimõtet. [ME 9]
- (9) Liidu eelarvest antav finantstoetus on Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamiseks hädavajalik, toetamaks liikmesriike välispiiride ületamise tõhusal haldamisel ning neil piiridel esinevate rändeprobleemide ja võimalike tulevaste **probleemidega** ohtudega toimetulemisel, aidates seejuures kaasa võitlusele piiriülese mõõtmega raske kuritegevusega ning järgides täielikult põhiõigusi. [ME 10]
- (10) Selleks et edendada Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamist – Euroopa integreeritud piirihalduse osad on loetletud määruse (EL) 2016/1624 artiklis 4: piirikontroll, otsingu- ja päästetööd patrull- ja vaatlustegevuse käigus, riskianalüüs, liikmesriikidevaheline koostöö (mida toetab ja koordineerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet), asutustevaheline koostöö (sealhulgas korrapärane teabevahetus), koostöö kolmandate riikidega, tehnilised ja operatiivmeetmed Schengeni alal, mis on seotud piirikontrolliga ja mille eesmärk on tulla paremini toime ebaseadusliku sissevõetud rändega ja võidelda paremini piiriülese kuritegevusega, tipptasemel tehnoloogia kasutamine, kvaliteedikontroll ja solidaarsusmehhanismid – ja tagada, et sellest saaks igapäevase operatiivtegevuse osa, tuleks liikmesriikidele võimaldada liidu antavat piisavat **piisavat liidu** rahalist toetust. [ME 11]
- (11) Kuna liikmesriikide tolliasutused on võtnud üha suurema vastutuse, mis sageli hõlmab ka julgeolekuvaldkonda ja millest tulenevaid ülesandeid täidetakse välispiiril, **tuleb on oluline edendada asutustevahelist koostööd, sealhulgas teabe jagamist olemasolevate teabevahetusvahendite abil Euroopa integreeritud piirihalduse osana, nagu on**

⁽⁵⁾ COM(2015)0240, 13. mai 2015.

⁽⁶⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/12/15/euco-conclusions-final/>.

⁽⁷⁾ Euroopa Ülemkogu järeldused, 22.–23. juuni 2017.

⁽⁸⁾ COM(2017)0794 final.

⁽⁹⁾ Komisjoni 29. aprilli 2017. aasta avaldus inimvoogude haldamise kohta piiridel Sloveenia ja Horvaatiaga.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 3. oktoobri 2017. aasta soovitus (EL) 2017/1804 Schengeni piirieskirjade nende sätete rakendamise kohta, mis käsitlevad piirikontrolli ajutist taaskehtestamist Schengeni ala sisepiiridel (ELT L 259, 7.10.2017, lk 25).

Kolmapäev, 13. märts 2019

osutatud määruse (EL) 2016/1624 artikli 4 punktis e. Välispiiril tehtava piiri- ja tollikontrolli ~~ühituse~~ **vastastikuse täiendavuse** tagamiseks **tuleb** võimaldada liikmesriikidele piisavat liidu rahalist toetust. Sellega ei tugevdata ainult tollikontrolli, **et võidelda kõigi ebaseadusliku kaubanduse vormide, eelkõige piirikaubanduse ja terrorismi vastu**, vaid soodustatakse ka õiguspärast kaubandust, ~~aidates ja reisimist ning aidatakse~~ tagada turvalise turvaline ja tõhusa tolliliidu **tõhus tolliliit**. [ME 12]

- (12) Seetõttu on vajalik tagada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 515/2014⁽¹¹⁾ loodud Sisejulgeolekufondi (2014–2020) **osaline** järglane – selleks luuakse integreeritud piirihalduse fond (edaspidi „fond“). [ME 13]
- (13) ELi toimimise lepingu V jaotise suhtes kohaldatava õigusliku eripära ning välispiiripoliitika ja tollikontrollipoliitika erineva õigusliku aluse tõttu ei ole juriidiliselt võimalik luua fondi ühe rahastamisvahendina.
- (14) Fond tuleks seetõttu luua liidu rahalise toetuse kõikehõlmava raamistikuna piirihalduse ja viisade valdkonnas ning see peaks hõlmama nii käesoleva määrusega loodavat piirihalduse ja viisade rahastamisvahendit (edaspidi „rahastamisvahend“) kui ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...⁽¹²⁾ loodavat tollikontrolli seadmete rahastamisvahendit. Seda raamistikku tuleks täiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus],⁽¹³⁾ millele tuleks käesolevas määruses viidata, kui käsitletakse **vahendiga, milles kehtestatakse** eelarve jagatud täitmise ~~eeskirja~~ **eeskirjad**. [ME 14]
- (15) Rahastamisvahendit tuleks rakendada täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sisalduvate õiguste ja põhimõtetega ning liidu rahvusvaheliste kohustustega põhiõiguste vallas, **sealhulgas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga, tagades eelkõige kooskõla tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte, läbipaistvuse põhimõtte, diskrimineerimiskeelu põhimõtte ja õigusega taotleda rahvusvahelist kaitset**. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ka haavatavate isikute, eelkõige laste ja saatjata alaealiste tuvastamisele, neile kohese abi andmisele ning nende kaitseteenistustele üleandmisele. [ME 15]
- (15a) **Need kohustused kehtivad ka kolmandatele riikidele, kellega liikmesriigid ja liit kõnesoleva vahendi alusel koostööd teevad.** [ME 16]
- (16) Rahastamisvahend peaks tuginema tulemustele, ~~mis mida on saadud~~ **saavutanud**, ja investeeringutele, ~~mis mida on tehtud~~ **teinud** selle ~~eelkäijate~~ **eelkäijad**, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 574/2007/EÜ⁽¹⁴⁾ loodud Välispiirifond aastateks 2007–2013 ning määrusega (EL) nr 515/2014 Sisejulgeolekufondi osana loodud välispiiride ja viisade rahastamisvahend aastateks 2014–2020 – ~~toetusel~~, ning uue rahastamisvahendi loomisel tuleks seda ~~toetust~~ laiendada, et võtta arvesse uusi arengusuundumusi. [ME 17]
- (17) Ühtse ja kvaliteetse välispiirikontrolli tagamiseks ja välispiiride seadusliku ületamise lihtsustamiseks tuleks aidata rahastamisvahendiga arendada Euroopa integreeritud piirihaldust, mis hõlmab poliitika, õiguse, süstemaatilise koostöö, finantskoormuse jagamise, ebaseaduslike rändajate kasutatavate piiripunktide olukorra ja muutuvate olude hindamise, personali, varustuse ja tehnikaga seotud kõiki meetmeid, mida võtavad liikmesriikide eri tasandite pädevad asutused ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, kes teevad koostööd teiste osalejatega, nagu kolmandate riikide ja muude ELi asutustega, eelkõige Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Ametiga (eu-LISA), Europoli ja **vajaduse korral kolmandate riikide ning** rahvusvaheliste organisatsioonidega. [ME 18]

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

⁽¹²⁾ ELT L [...], [...], lk [...].

⁽¹³⁾ ELT L [...], [...], lk [...].

⁽¹⁴⁾ ELT L 144, 6.6.2007, lk 22.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (18) Rahastamisvahend peaks aitama muuta viisataotluste menetlemise tõhusamaks, eelkõige **viisamenetluste heausksete reisijate jaoks hõlbustamise ning** julgeoleku- ja ebaseadusliku rände riskide avastamise ja hindamise kontekstis ~~ning hõlbustades viisamenetlusi heausksete reisijate jaoks~~. Eelkõige tuleks rahastamisvahendist toetada viisade menetlemise digiteerimise jätkamist eesmärgiga pakkuda nii viisataotlejatele kui ka konsulaatidele kiireid, turvalisi ja kliendisõbralikke viisamenetlusi. Samuti tuleks selle abil aidata tagada lai konsulaaresinduste võrk üle maailma ning anda panus ühise viisapoliitika ühtsesse rakendamisse ja ajakohastamisse, **samuti peaks see aitama liikmesriikidel välja anda piiratud territoriaalse kehtivusega viisasid humanitaarloomadele, riiklikes huvides või rahvusvaheliste kohustuste tõttu, samuti liidu ümberasustamis- või ümberpaigutamisprogrammiga hõlmatud isikute puhul, ning täielikus kooskõlas viisasid käsitleva liidu acquis'ga.** [ME 19]
- (19) Rahastamisvahendist tuleks toetada Schengeni riikide territooriumil võetavaid ~~piirikontrolliga~~ **välispiirikontrolliga selgelt** seotud meetmeid, mille eesmärk on välja arendada Schengeni ala üldist toimimist tugedav ühine integreeritud piirihaldussüsteem. [ME 20]
- (20) Välispiiride haldamise parandamiseks, **seadusliku reisimise hõlbustamiseks**, ebaseadusliku rände ~~ennetamiseks piiriületuse ennetamisele~~ ja selle vastu võitlemiseks **võitlemisele kaasaaitamiseks** ning liidu vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal julgeoleku kõrge taseme ~~saavutamiseks~~ **saavutamisele kaasaaitamiseks** tuleks rahastamisvahendist toetada ~~olemasolevatel või uutel IT-süsteemidel põhinevate suuremahuliste IT-süsteemide arendamist. Samuti nende suuremahuliste IT-süsteemide arendamist, milles on Euroopa Parlament ja nõukogu kokku leppinud. Seoses sellega~~ tuleks **samuti** toetada koostalitlusvõime arendamist nende ELi infosüsteemide vahel liikmesriikides (riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, ⁽¹⁵⁾ viisainfosüsteem (VIS), ⁽¹⁶⁾ ELi reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), ⁽¹⁷⁾ Eurodac, ⁽¹⁸⁾ Schengeni infosüsteem (SIS) ⁽¹⁹⁾ ja kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatav Euroopa karistusregistrite infosüsteem (ECRIS-TCN) ⁽²⁰⁾), et kõnealused ELi infosüsteemid ja nende andmed oleksid vastastikku täiendavad. Lisaks tuleks pärast seda, kui koostalitlusvõime komponendid (Euroopa otsinguportaal, ühine biomeetrilise võrdlemise teenus, ühine isikuandmete hoidla ja mitme identiteedi detektor) ⁽²¹⁾ on kesktasandil rakendatud, anda panus nende vajalikku arendamisse siseriiklikul tasandil. [ME 21]
- (21) Rahastamisvahend peaks aitama täiendada ja süvendada meetmeid, millega rakendatakse Euroopa integreeritud piirihaldust kooskõlas liikmesriikide ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti jagatud vastutuse põhimõtte ja nendevahelise solidaarsuse põhimõttega, mis on Euroopa piiri- ja rannikuvalve kaks sammast. See tähendab eelkõige, et oma **riiklike** programmide koostamisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti välja töötatud analüütilisi vahendeid, tehnilisi ja tegevussuuniseid ning koolituskavasid, näiteks piirivalvurite koolituse ühiseid põhiõppekavasid, sealhulgas nende põhiõigusi ja rahvusvahelise kaitse saamist käsitlevaid komponente. Selleks et arendada täiendavust oma ~~missiooni~~ **ülesannete** ja liikmesriikide välispiiride kontrollimise kohustuste vahel ning tagada sidusus ja vältida vähest kulutõhusust, peaks komisjon konsulteerima Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga liikmesriikide esitatud riiklike programmide kavandite üle ameti pädevuses olevas ulatuses, iseäranis tegevustoetuse kaudu rahastatavate meetmete üle. **Komisjon peaks tagama, et Vabadusel, Turvalisusel ja**

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011 (ELT L 327, 9.12.2017, lk 20).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade kohta (VIS määrus) (ELT L 218, 13.8.2008, lk 60).

⁽¹⁷⁾ COM(2016)0731, 16. november 2016.

⁽¹⁸⁾ COM(2016)0272/2, 4. mai 2016.

⁽¹⁹⁾ COM(2016)0881, COM(2016)0882 ja COM(2016)0883, 21. detsember 2016.

⁽²⁰⁾ COM(2017)0344, 29. juuni 2017.

⁽²¹⁾ COM(2017)0794, 12. detsember 2017.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (eu-LISA), Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet ja mis tahes muu asjaomane ELi asutus või organ on oma pädevusala ulatuses liikmesriikide programmide väljatöötamise protsessiga juba varases etapis seotud. [ME 22]

- (22) **Kuivõrd mõjutatud liikmesriigid seda taotlevad, tuleks** rahastamisvahendist ~~tuleks~~ toetada esmase vastuvõtu süsteemi rakendamist, nagu see on visandatud komisjoni teatistes „Euroopa rände tegevuskava“ ja heaks kiidetud Euroopa Ülemkogu 25. ja 26. juuni 2015. aasta kohtumisel ⁽²²⁾. Esmase vastuvõtu süsteemi kaudu pakutakse operatiivtuge **hädalukorras olevatele** liikmesriikidele, ~~keda mõjutab ebaproportsionaalselt suur rändesurve liidu välispiiridel~~. Operatiivtugi hõlmab integreeritud, ulatuslikku ja sihipärast abi, **mis võimaldab suure hulga isikute liidu välispiiridele saabumisea inimlikult ja tõhusalt toime tulla ning**, mida antakse solidaarsuse ja jagatud vastutuse vaimus ning eesmärgiga tagada Schengeni ala terviklikkus. [ME 23]
- (23) Schengeni ala ~~kui terviku~~ **ja kogu liidu** solidaarsuse huvides ~~ja ELi ning liidu välispiiride kaitsmise vastutuse jagamise vaimus, eelkõige siis, kui nõukogu määruse (EL) nr 1053/2013 ⁽²³⁾ kohaselt tehtud Schengeni hindamise käigus on tuvastatud puudusi või riske, peaksid asjaomased liikmesriigid nendega piisavalt tegelema, kasutades oma programmi vahendeid, et rakendada soovitusi, mis on vastu võetud kõnealuse määruse kohaselt ja kooskõlas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti poolt vastavalt määruse (EL) ~~1624/2016~~ **1624** artiklile 13 tehtud haavatavuse hinnangutega. [ME 24]~~
- (24) Rahastamisvahendist tuleks ~~toetada solidaarsust ja jagatud vastutust rahalise~~ **anda rahalist** abi kaudu, mida antakse Schengeni välispiire ja viisasid käsitlevaid sätteid täies ulatuses kohaldavatele liikmesriikidele ning neile riikidele, kes teevad ettevalmistusi Schengeni lepingus täies ulatuses osalemiseks, ja liikmesriigid peaksid seda abi kasutama liidu välispiiride haldamise ühise poliitika huvides. [ME 25]
- (25) Vastavalt 2003. aasta ühinemisakti ⁽²⁴⁾ protokollile nr 5, mis käsitleb isikute maismaatransiiti Kaliningradi oblasti ja teiste Venemaa Föderatsiooni osade vahel, tuleks rahastamisvahendist katta lisakulud, mis tekivad liidu *acquis'* erisätete, nimelt nõukogu määruse (EÜ) nr 693/2003 ⁽²⁵⁾ ja nõukogu määruse (EÜ) nr 694/2003 ⁽²⁶⁾ rakendamisest sellise transiidi suhtes. Saamata jäänud tulu puhul peaks rahalise toetamise jätkamise vajadus sõltuma siiski liidu ja Venemaa Föderatsiooni vahel kehtivast viisarežiimist.
- (26) Selleks et aidata saavutada rahastamisvahendi poliitikaeesmärk, peaksid liikmesriigid tagama, et nende programides käsitletakse rahastamisvahendi erieesmärgi, et valitud prioriteetid on kooskõlas II lisas sätestatud ELi prioriteetide ja rakendusmeetmetega ning et vahendite jaotus eesmärkide ja meetmete vahel on proportsionaalne nende ees seisvate probleemide ja tekkivate vajadustega. **Seoses sellega on oluline saavutada vahendite õiglane ja läbipaistev jagamine rahastamisvahendi erieesmärkide vahel. Sellest tulenevalt on asjakohane tagada ühise viisapoliitika toetamise erieesmärgi puhul kulutuste miinimummäär nii eelarve otsese või kaudse täitmise raames rahastatavate meetmete kui ka eelarve jagatud täitmise raames rahastatavate meetmete jaoks.** [ME 26]
- (27) Tuleks püüda saavutada koostoime, järjepidevus ja tegevuse tõhus jaotus muude ELi fondidega ning vältida tuleks meetmete kattuvust.
- (28) Liikmesriigi tagasisaatmisotsustega hõlmatud kolmanda riigi kodanike tagasisaatmine on määruse (EL) 2016/1624 kohaselt üks Euroopa integreeritud piirihalduse osa, ent tagasisaatmise valdkonna meetmed jäävad oma olemuse ja eesmärgi tõttu rahastamisvahendist antava toetuse kohaldamisalast välja ning on hõlmatud määrusega (EL) .../... [uus Varjupaiga- ja Rändefond] ⁽²⁷⁾.

⁽²²⁾ Dokument EUCO-22/15-CO-EUR-8-CONCL-3.

⁽²³⁾ Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis'* kohaldamise kontrollimiseks (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

⁽²⁴⁾ ELT L 236, 23.9.2003, lk 946.

⁽²⁵⁾ Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 693/2003, millega kehtestatakse transiiti hõlbustav eridokument (FTD), raudteetransiiti hõlbustav dokument (FRTD) ning muudetakse ühiseid konsulaarjuhiseid ja üldkäsiraamatut (ELT L 99, 17.4.2003, lk 8).

⁽²⁶⁾ Nõukogu 14. aprilli 2003. aasta määrus (EÜ) nr 694/2003 määrusega (EÜ) nr 693/2003 ettenähtud transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) ühtse vormi kohta (ELT L 99, 17.4.2003, lk 15).

⁽²⁷⁾ ELT L [...], [...], lk [...].

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (29) Tunnustamaks liikmesriikide tolliasutuste olulist rolli välispiiridel ning tagamaks, et nende käsutuses oleksid piisavad vahendid suure hulga eri ülesannete täitmiseks nendel piiridel, tuleks kõnealustele asutustele anda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../... [uus tollikontrolli seadmete rahastamise fond] loodud tollikontrolli seadmete rahastamisvahendi kaudu vajalikku toetust, et nad saaksid investeerida tollikontrolli tegemiseks vajalikesse seadmetesse ja sellistesse seadmetesse, mida saab lisaks tollikontrollile kasutada ka muuks otstarbeks, näiteks piirikontrolliks.
- (30) Enamik tollikontrolli seadmetest võib ühtlasi või muu hulgas vastata muude õigusaktide nõuetele, näiteks piirihaldust, viisaside või politseikoostööd käsitlevate sätetele. Seetõttu on integreeritud piirihalduse fond kavandatud sellisena, et see sisaldab kahte üksteist täiendavat rahastamisvahendit, millel on seadmete ostmise osas erinev, aga vastastikku seostatud kohaldamisala. Ühelt poolt jäävad seadmed, mida saab kasutada nii piiride haldamiseks kui ka tollikontrolli tegemiseks, käesoleva määrusega loodava piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi kohaldamisalast välja. Teiselt poolt toetatakse tollikontrolli seadmete rahastamisvahendist selliste seadmete ostmist, mille peamine kasutuseesmärk on tollikontroll, ent mida lubatakse kasutada ka muudel eesmärkidel, näiteks piirikontrolli tegemiseks ja julgeoleku tagamiseks. Selline rollide jaotus soodustab ametitevahelist koostööd kui Euroopa integreeritud piirihalduse osa, nagu see on sätestatud määruse (EL) 2016/1624 artikli 4 punktis e, ning võimaldab tolli- ja piirivalveasutustel koos töötada ja suurendada kontrolliseadmete jagamise ja nende koostalitlusvõime kasutamise kaudu maksimumini liidu eelarve mõju.
- (31) Merepiiridel toimuvat patrull- ja vaatlustegevust peetakse üheks rannikuvalveülesandeks, mida liidu merenduse valdkonnas täidetakse. Rannikuvalveülesandeid täitvad liikmesriikide ametiasutused vastutavad suure hulga erinevate ülesannete täitmise eest, mis võivad hõlmata, kuid mitte ainult, meresõiduohutust, turvalisust, otsingu- ja päästetöid, piirikontrolli, kalanduskontrolli, tollikontrolli, üldist õiguskaitset ja keskkonnakaitset. Rannikuvalveülesannete suure ulatuse tõttu kuuluvad need liidu eri poliitikavaldkondade pädevusalasse, ent tõhusamate tulemuste saavutamiseks püütakse luua nende vahel koostoime. [ME 27]
- (31a) **Rahastamisvahendist rahastatavate merepiiri valveta seotud meetmete rakendamisel peaksid liikmesriigid pöörama erilist tähelepanu rahvusvahelisest mereõigusest tulenevatele kohustustele osutada abi merehädalistele. Seda silmas pidades tuleks rahastamisvahendist rahastatavat varustust ja süsteeme kasutada merel piirivalveoperatsiooni käigus tekkivates otsingu- ja päästeolukordades, millega aidatakse tagada rändajate kaitse ja päästa nende elu.** [ME 28]
- (32) Lisaks liidu koostööle rannikuvalveülesannete täitmisel määrusega (EL) 2016/1624 loodud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1406/2002⁽²⁸⁾ loodud Euroopa Meresõiduohutuse Ameti ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 768/2005⁽²⁹⁾ loodud Euroopa Kalanduskontrolli Ameti kaudu tuleks merenduse valdkonna tegevuse sidusus saavutada ka liikmesriikide tasandil. Merenduse valdkonna eri osapoolte vaheline koostoime peaks olema kooskõlas Euroopa integreeritud piirihalduse ja merendusjulgeoleku strateegiaga.
- (33) Merenduse valdkonna meetmete täiendavuse suurendamiseks ja järjepidevuse süvendamiseks, samuti jõupingutuste dubleerimise vältimiseks ja kulukaid meetmeid hõlmava valdkonna (nagu seda on merenduse valdkond) eelarvepiirangute leevendamiseks tuleks rahastamisvahendist toetada mitmeks eri otstarbeks korraldatavaid mereoperatsioone, mille peamine eesmärk on piirivalve, ent mille käigus võidakse lisaks täita veel muid eesmärke **sellega seotud eesmärke, nt inimkaubanduse vastu võitlemine.** [ME 29]

⁽²⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1406/2002, millega luuakse Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EÜT L 208, 5.8.2002, lk 1).

⁽²⁹⁾ Nõukogu 26. aprilli 2005. aasta määrus (EÜ) nr 768/2005, millega moodustatakse Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuur ja muudetakse määrust (EMÜ) nr 2847/93, millega luuakse ühise kalanduspoliitika suhtes rakendatav kontrollisüsteem (ELT L 128, 21.5.2005, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (34) ~~Rahastamisvahendist toetatavaid~~ **Käesoleva rahastamisvahendi peamine eesmärk peaks olema toetada integreeritud piirihaldust liidu välispiiridel ja toetada ühist viisapoliitikat. Siiski tuleks rahastamisvahendist toetada kindlaksmääratud piirides ja vastavalt asjakohastele kaitsemeetmetele** meetmeid, mida võetakse kolmandates riikides ja nendega seoses. ~~Neid meetmeid~~ tuleks rakendada täielikus koostöös, sidususes ja täiendavuses muude väljaspool liitu rakendatavate meetmetega, mida toetatakse välisrahastamisvahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla liidu välistegevuse ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitika põhimõtete ja üldeesmärkidega. ~~Välismõõdet arvestades tuleks rahastamisvahendist anda sihipäraselt toetust, et süvendada koostööd kolmandate riikidega ja tugevdada nende piirivalve ja piirihaldussuutlikkuse olulisemaid aspekte liidu rändepoliitika ja sisejulgeolekuga seotud eesmärkide seisukohast huvi pakkuvates valdkondades.~~ [ME 30]
- (34a) **Komisjon peaks pöörama erilist tähelepanu kolmandate riikidega seotud meetmete ja programmide hindamisele.** [ME 31]
- (35) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada selliseid meetmeid, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes olukorraga, kus liikmesriigid tegutsevad eraldi. Kuna liidul on liidu ~~piirikontrolli, piirihalduse ja~~ ühise viisapoliitika ~~ja rändevoogude juhtimise~~ solidaarsusraamistiku ning neid poliitikavaldkondi toetavate IT-süsteemide ühisplatvormi väljatöötamiseks parem võimalus kui liikmesriikidel, toetatakse käesoleva määruse alusel eraldatavate rahaliste vahenditega eelkõige riikide ja liidu suutlikkuse suurendamist neis valdkondades. [ME 32]
- (36) Kui liikmesriik ei ole täitnud oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi piirihalduse ja viisade valdkonnas, kui on selge oht, et liikmesriik rikub piirihaldust ja viisad käsitlevat *acquis*'d rakendades oluliselt liidu väärtusi, või kui Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames koostatud hindamisaruandes on tuvastatud puudusi asjaomases valdkonnas **või kui liikmesriik on kolmanda riigiga tehtava koostöö raames rahastanud ja võtnud koos asjaomase kolmanda riigiga ühismeetmeid, mille tõttu toimunud põhiõiguste rikkumistest on antud hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames teada,** loetakse see liikmesriik liidu *acquis*'d mittetäitvaks riigiks, sealhulgas käesolevast rahastamisvahendist antava tegevustoetuse kasutamise kontekstis. [ME 33]
- (37) Rahastamisvahend peaks ~~kajastama vajadust suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järele, ent samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine tagama vahendite õiglase ja läbipaistva jaotamise, et täita käesolevas määruses sätestatud eesmärgid. See peaks tasakaalustama rahaliste vahendite jaotamise prognoositavuse vajaduse ning suurema paindlikkuse ja lihtsuse vajaduse. Rahastamise läbipaistvuse nõude täitmiseks peaks komisjon avaldama koostöös liikmesriikidega teabe temaatilise rahastu ühe- ja mitmeaastaste projektide arengu kohta. Rahastamisvahendi rakendamisel tuleks juhinduda tõhususe, tulemuslikkuse ja kulutuste kvaliteedi põhimõtetest. Ühtlasi peaks vahendi rakendamine olema võimalikult kasutajasõbralik.~~ [ME 34]
- (38) Käesolevas määruses tuleks kindlaks määrata liikmesriikide programmide jaoks ette nähtavad esialgsed summad, mis arvutatakse I lisas sätestatud kriteeriumide põhjal, milles võetakse arvesse maa- ja merepiiri lõikude pikkust ja ~~olulisust mõjutaset, tuginedes hiljutistele ja ajaloolistele andmetele,~~ lennujaamade ja konsulaatide töökoormust ning konsulaatide arvu. [ME 35]
- (39) Need esialgsed summad loovad liikmesriikidele aluse pikaajaliste investeringute tegemiseks. Selleks et võtta arvesse lähteolukorra muutusi, nagu survet liidu välispiiril ning töökoormust välispiiridel ja konsulaatides, eraldatakse liikmesriikidele perioodi keskpaigas lisasumma, mille suurus põhineb viimastel kättesaadavatel statistilistel andmetel, nagu on sätestatud jaotamis põhimõtetes, milles võetakse arvesse programmi rakendamise seis.
- (39a) **Vahehindamist tuleks kasutada selleks, et hinnata programmide tulemuslikkust ja liidu lisaväärtust, lahendada esimeses etapis ilmnenuid probleemid ja anda läbipaistev ülevaade rakendamisest.** [ME 36]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (40) Kuna piirihalduse ja viisapoliitika valdkonna probleemid pidevalt muutuvad, tuleb rahaliste vahendite eraldamist kohandada ~~rändevoogude, piiridel valitsevas surve ja julgeolekuohtude~~ **viisapoliitika ja piirihaldusega seotud prioriteetide** muutustele, **sealhulgas piiridel valitsevast survest tingitud muutustele**, ning suunata rahastamine liidu jaoks suurima lisaväärtusega prioriteetidele. Pakilistele vajadustele, poliitika muutumisele ja liidu prioriteetidele vastamiseks ning rahastamise suunamiseks liidu jaoks suurema lisaväärtusega meetmetele eraldatakse osa vahenditest temaatilise rahastu kaudu korrapäraselt erimeetmete ja liidu meetmete ning erakorralise abi jaoks. [ME 37]
- (41) Liikmesriikidel tuleks soovitada kasutada osa oma programmi eraldisest IV lisas loetletud meetmete rahastamiseks – selleks on neile ette nähtud suurem liidu toetus.
- (42) Rahastamisvahendist tuleks anda **kindlaksmääratud piirides** toetust piirihalduse, ühise viisapoliitika ja suuremahuliste IT-süsteemidega seotud tegevuskulude katmiseks ning liikmesriikidel tuleks võimaldada säilitada liidu kui terviku jaoks nii vajalik suutlikkus. Selline toetus seisneb käesoleva rahastamisvahendi eesmärkidele vastavate konkreetsete kulude täielikus hüvitamises ning see peaks olema liikmesriikide programmide lahutamatu osa. [ME 38]
- (43) Osa rahastamisvahendi ressurssidest võib lisaks esialgsele eraldisele eraldada ka liikmesriikide programmidele, mille raames rakendatakse erimeetmeid. Need peaksid olema sellised erimeetmed, mida käsitatakse liidu tasandi meetmetena ja **millel on liidu lisaväärtus ning** mis nõuavad **liikmesriikide** ühiseid jõupingutusi või mis on vajalikud, et tegeleda liidus aset leidvate arengusuundumustega, mille käsitlemiseks on tarvis anda ühele või mitmele liikmesriigile täiendavaid rahalisi vahendeid, näiteks tehniliste seadmete ostmise liikmesriikide programmide kaudu, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet saaks täita oma operatiivülesandeid, viisataotluste menetlemise ajakohastamine ning ~~uute~~ suuremahuliste IT-süsteemide ja nende koostalitlusvõime väljaarendamine. Komisjon määrab need erimeetmed kindlaks oma tööprogrammides, **mis tuleks vastu võtta delegeeritud õigusaktiga**. [ME 39]
- (44) Selleks et täiendada rahastamisvahendi poliitikaeesmärkide rakendamist liikmesriikide tasandil nende programmide kaudu, tuleks sellest toetada ka liidu tasandi meetmeid. Sellised meetmed peaksid teenima rahastamisvahendi kohaldamisalasse jäävaid üldisi strateegilisi eesmärke, mis on seotud poliitikaanalüüsi ja innovatsiooni, riikidevahelise vastastikuse õppimise ja partnerluste ning uute algatuste ja meetmete testimisega kogu liidus.
- (45) Et tugevdada liidu suutlikkust ~~vahetult~~ reageerida **vahetult** ettenägematule või ~~ebaproportsionaalsele rändesurvele, pakilistele ja konkreetsetele vajadustele hädaolukorra puhul~~, eriti neil piirilõikudel, millele määratud mõjutase (vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1052/2013 ⁽³⁰⁾) on nii kõrge, et see ähvardab ohustada Schengeni ala kui terviku toimimist, või olukorras, kus liikmesriikide konsulaatide viisaosakonnad on suure surve all, või kui on ohus julgeolek piiril, **peaks olema võimalik anda erakorralist abi tuleks käesolevast rahastamisvahendist anda viimase abinõuna erandkorras finantsabi** kooskõlas käesolevas määruses sätestatud raamistikuga. [ME 40]
- (45a) **Rännet ja suure hulga kolmandate riikide kodanike piiriületust välispiiridel ei tohiks iseenesest käsitada ohuna avalikule korrale või rahvusvahelisele julgeolekule ning see ei tohiks vallandada erakorralise abi andmist käesoleva rahastamisvahendi alusel.** [ME 41]
- (46) ~~Käesoleva rahastamisvahendi poliitilist eesmärki aidatakse saavutada ka InvestEU fondi [...] poliitikaharusse (-harudesse) kuuluvate rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatistega. Rahalist toetust tuleks kasutada turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks proportsionaalsel viisil ning meetmetega ei tohiks dubleerida või välja tõrjuda erasektori rahastamist ega moonutada konkurentsi siseturul. Meetmetel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus.~~ [ME 42]

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1052/2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) (ELT L 295, 6.11.2013, lk 11).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (47) Käesolevas määruses on kindlaks määratud rahastamisvahendi paketi kogusuurus; rahastamispakett peab sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks iga-aastase eelarvenetluse raames lähtesummat [Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 2. detsembril 2013 sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) punkti 17] ⁽³¹⁾ tähenduses.
- (48) Käesoleva rahastamisvahendi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) .../... [uus finantsmäärus] (finantsmäärus) ⁽³²⁾. Selles on sätestatud eeskirjad liidu eelarve täitmise kohta, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete, kaudse täitmise, finantsabi, rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kohta. Selleks et saavutada liidu rahastamisprogrammide sidus rakendamine, kohaldatakse finantsmäärust selliste meetmete suhtes, mida rakendatakse rahastamisvahendi eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise raames.
- (49) Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate meetmete rakendamiseks peaks rahastamisvahend moodustama osa sidusast raamistikust, mis koosneb käesolevast määrusest, finantsmäärusest ja ~~määrusest (EL) .../... [ühissätete määrus]~~ **õigusaktist, millega kehtestatakse eelarve jagatud täitmise ühissätted. Sätete vastuolu korral peaks käesolev määrus olema ühissätete suhtes ülimuslik.** [ME 43]
- (50) Määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus] on kehtestatud raamistik meetmete jaoks, mida rakendavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF), Varjupaiga- ja Rändefond (*Asylum and Migration Fund* – AMF), Sisejulgeolekufond (*Internal Security Fund* – ISF) ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (*instrument for border management and visa* – BMVI), mis on integreeritud piirihalduse fondi (*Integrated Border Management Fund* – IBMF) osa, ning kõnealuses määruses on eelkõige sätestatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate ELi fondide programmitöö, järelevalve ja hindamise, haldamise ja kontrollimise eeskirjad. Käesolevas määruses on lisaks sellele tarvis täpsustada piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi eesmärgid ja esitada erisätted selle kohta, milliseid meetmeid võib sellest rahastamisvahendist rahastada.
- (51) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende võimest saavutada meetmete erieesmärgid ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.
- (52) Kooskõlas määrusega (EL) .../... [uus finantsmäärus], ⁽³³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL, Euratom) nr 883/2013 ⁽³⁴⁾, nõukogu määrusega (EÜ, Euratom) nr 2988/95 ⁽³⁵⁾, nõukogu määrusega (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ⁽³⁶⁾ ja nõukogu määrusega (EL) 2017/1939 ⁽³⁷⁾ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrollid ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

⁽³¹⁾ ELT C , , lk .

⁽³²⁾ ELT C , , lk .

⁽³³⁾ ~~ELT C [...], [...], lk [...].~~

⁽³⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽³⁵⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽³⁶⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽³⁷⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Euroopa Prokuratuur võib kooskõlas määrusega (EL) 2017/1939 uurida pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371⁽³⁸⁾. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid nimetatud organitele samaväärsed õigused. **Vahendiga seotud õigusnormide rikkumise või pettuse uurimise tulemused tuleks teha Euroopa Parlamendile kättesaadavaks.** [ME 44]

- (53) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastuvõetud horisontaalseid finantseeskirju. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on sätestatud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rakendamise kohta ning ette nähtud eelarvevahendite käsutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 kohaselt vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.
- (54) Vastavalt nõukogu otsuse 2013/755/EL⁽³⁹⁾ artiklile 94 võivad ülemeremaades ja -territooriumidel (ÜMT) elavad isikud ja asutatud üksused saada liidu rahalist toetust vastavalt rahastamisvahendi eeskirjadele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa või -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale võimalikule korrale.
- (55) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“, mille nõukogu kiitis heaks oma 12. aprilli 2018. aasta järeldustes, peaksid asjaomased liikmesriigid tagama, et nende riiklikes programmides käsitletakse ka äärepoolseimaid piirkondi ähvardavaid uusi ohte, **nagu piirivalve küsimused, ebaproportsionaalne inimeste sissevool või Euroopa infosüsteemide kasutuselevõtt**. Rahastamisvahendist toetatakse neid liikmesriike piisavate ressurssidega, et nad saaksid äärepoolseimaid piirkondi ~~vajaduse korral~~ **selliseid erijooni arvestades** aidata. [ME 45]
- (56) Vastavalt 13. aprillil 2016. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (parema õigusloome kohta)⁽⁴⁰⁾ punktidele 22 ja 23 on käesolevat rahastamisvahendit vaja hinnata konkreetse järelevalvekorra alusel kogutud teabe põhjal, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. See kord võib vajaduse korral sisaldada ka mõõdetavaid, **sealhulgas kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid** näitajaid, mille alusel hinnata rahastamisvahendi mõju kohapeal. Rahastamisvahendiga saavutatud tulemuste mõõtmiseks tuleks iga selle erieesmärgi jaoks kehtestada näitajad ja seonduvad sihid. [ME 46]
- (57) Kajastades kliimamuutusega toimetuleku olulisust kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kliimalepet ning saavutada ÜRO säästva arengu eesmärgid, aidatakse käesoleva rahastamisvahendi kaudu kliimameetmeid laiemalt kajastada ja panustada üldesmärgi saavutamisele, st sellele, et liidu eelarvekulutustest eraldataks 25 % kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. Asjakohased meetmed määratakse kindlaks rahastamisvahendi ettevalmistamise ja rakendamise käigus ning neid hinnatakse uuesti programmi hindamis- ja läbivaatamismenetluste käigus.
- (58) ~~Nende näitajate abil ja finantsaruannete kaudu peaksid komisjon ja liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] ja käesoleva määruse asjaomaste sätetega rahastamisvahendi rakendamist jälgima.~~ **Komisjon peaks igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule saadud iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtte. Taotluse korral peaks komisjon tegema Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks iga-aastaste tulemusaruannete täisteksti.** [ME 47]

⁽³⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

⁽³⁹⁾ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe. (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (58a) **Üleminekuperioodil ja kogu rahastamisvahendi rakendamise ajal on oluline tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja õiguskindlus. Ajavahemikul 2014–2020 võetud meetmeid ei tohiks ülemineku ajal katkestada. [ME 48]**
- (59) Käesoleva määruse mitteolemusliku osa täiendamiseks või muutmiseks tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, mis on seotud IV lisas loetletud kõrgemad kaasfinantseerimise määraga meetmete ja tegevustoetusega ning mille eesmärk on arendada edasi ühist järelevalve- ja hindamisraamistikku. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁽⁴¹⁾ sätestatud põhimõtetega.
- (60) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽⁴²⁾. ~~Kontrollimenetlust tuleks kasutada rakendusaktide puhul, millele sätestatakse liikmesriikide ühised kohustused, eelkõige komisjonile teabe edastamise kohustus, ning Nõuandemenetlust tuleks kasutada nende rakendusaktide vastuvõtmisel, mis on seotud komisjonile teabe edastamise viisidega programmitöö ja aruandluse raamistikus, arvestades nende puhttehnilist laadi. [ME 49]~~
- (61) Liikmesriigi osalemine käesolevas rahastamisvahendis ei tohi kattuda tema osalemisega liidu ajutises rahastamisvahendis, millest rahastatakse abi saavate liikmesriikide meetmeid, mida võetakse muu hulgas liidu uut välispiiridel piire ja viisasid ning välispiiri kontrolli reguleeriva Schengeni *acquis'* rakendamiseks.
- (62) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus nõukogu otsuse 1999/437/EÜ⁽⁴³⁾ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkondade reguleerimisalasle jäävate Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu (teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁴⁴⁾ tähenduses.
- (63) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁴⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostoimes otsuse 2008/146/EÜ⁽⁴⁶⁾ artikliga 3.
- (64) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allkirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega)⁽⁴⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktides A ja B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavaid punkte tõlgendatakse koostoimes otsuse 2011/350/EL⁽⁴⁸⁾ artikliga 3.

⁽⁴¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽⁴²⁾ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

⁽⁴³⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁴⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁴⁵⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁴⁶⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁴⁷⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁴⁸⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (65) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll nr 22 artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Kuna käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis'* sätetel, peaks Taani otsustama nimetatud protokoll artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast seda, kui nõukogu on teinud käesolevat määrust käsitleva otsuse, kas ta rakendab seda otsust oma siseriiklikus õiguses.
- (66) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ⁽⁴⁹⁾. Seetõttu ei osale Iirimaa otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (67) On asjakohane ühtlustada käesoleva määruse kohaldamise periood nõukogu määruse (EL, Euratom) .../... [mitmeaastase finantsraamistiku määrus]⁽⁵⁰⁾ kohaldamise perioodiga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse osana integreeritud piirihalduse fondist (edaspidi „fond“) piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (edaspidi „rahastamisvahend“) **ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027**. [ME 50]
- ~~2. Koos määrusega (EL) .../... [tollikontrolli seadmete rahastamise fond], millega luuakse [integreeritud piirihalduse fondi]⁽⁵¹⁾ osana tollikontrolli seadmete rahastamisvahend, luuakse käesoleva määrusega fond. [ME 51]~~
3. Käesolevas määruses on sätestatud rahastamisvahendi eesmärgid, **erieesmärgid ja meetmed nende erieesmärkide rakendamiseks**, selle eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad. [ME 52]

Artikkel 2
Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- ~~1) „segarahastamistoiming“ — ELi eelarvest toetatavad meetmed, sealhulgas finantsmääruse artikli 2 lõike 6 kohased segarahastamisvahendid, milles kombineeritakse tagastamatus vormis antav toetus ja/või liidu eelarvest toetatavad rahastamisvahendid ning arengut rahastavate või muude avalik õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antav tagastatavas vormis toetus; [ME 53]~~
- 2) „piiripunkt“ – pädeva asutuse poolt välispiiri ületamiseks lubatud koht, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399⁽⁵²⁾ artikli 2 lõikes 8;

⁽⁴⁹⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽⁵⁰⁾ ELT L [...], [...], lk [...].

⁽⁵¹⁾ ELT L [...], [...], lk [...].

⁽⁵²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- 3) „Euroopa integreeritud piirihaldus“ – piirihaldus, mille osad on loetletud määruse (EL) 2016/1624 artiklis 4;
- 4) „välispiirid“ – **määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punkti 2 kohaselt** liikmesriikide järgmised piirid: maismaapiirid, sealhulgas jõe- ja järvepiirid, merepiirid, samuti liikmesriikide lennujaamad ning jõe-, mere- ja järvesadamad, mille suhtes kohaldatakse välispiiride ületamist käsitleva liidu õiguse sätteid, sealhulgas sellised sisepiirid, millel ei ole kontrolle veel kaotatud; [ME 54]
- 5) „välispiiri piirilõik“ – liikmesriigi väline maismaa- või merepiir, nagu see on määratletud määruses (EL) nr 1052/2013;
- 6) „esmise vastuvõtu piirkond“ – määruse (EL) 2016/1624 artikli 2 lõikes 10 määratletud esmise vastuvõtu piirkond;
- 7) „sisepiirid, millel ei ole kontrolle veel kaotatud“ –
- a) ühine piir Schengeni *acquis*'d täielikult rakendava liikmesriigi ja oma ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*' täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud;
- b) ühine piir kahe oma vastava ühinemisakti alusel Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldama kohustunud liikmesriigi vahel, kelle puhul nimetatud *acquis*' täielikku kohaldamist lubav asjakohane nõukogu otsus ei ole veel jõustunud.

Artikkel 3

Rahastamisvahendi eesmärgid

1. Integreeritud piirihalduse fondi osana on rahastamisvahendi poliitiline eesmärk tagada välispiiridel tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus ning kindlustada samal ajal täielikus kooskõlas liidu põhiõiguste alaste kohustustega inimestele võimalus liidu piires vabalt liikuda, aidates niimoodi tagada liidus kõrge turvalisuse taseme ***acquis*'ga ning liidu ja tema liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, millele nad on alla kirjutanud, inimestele võimalus liidu piires vabalt liikuda.** [ME 55]
2. Lõikes 1 sätestatud poliitilise eesmärgi raames aidatakse rahastamisvahendiga taotleda järgmisi erieesmärgke:
- a) toetada Euroopa välispiiride tõhusat integreeritud haldamist Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt, mille moodustavad ja mille ülesandeid täidavad ühiselt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja piirihalduse eest vastutavad siseriiklikud asutused, eesmärgiga lihtsustada ~~seadusliku~~ **seaduslikku** piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisserännet ja piiriülest kuritegevust ning hallata tõhusalt rändevooge; [ME 56]
- b) toetada ühist viisapoliitikat, et **tagada liikmesriikide ühtlustatum lähenemisviis viisade väljastamisele**, hõlbustada seaduslikku reisimist ~~ning ennetada rände~~ ja **leevendada** julgeolekuriske. [ME 57]
3. Lõikes 2 sätestatud erieesmärkide raames rakendatakse rahastamisvahendit käesoleva määruse II lisas loetletud rakendusmeetmete kaudu.

Artikkel 3a

Diskrimineerimiskeeld ja põhiõiguste austamine

Rahastamisvahendit tuleks rakendada täielikus kooskõlas liidu *acquis*'s sisalduvate õiguste ja põhimõtete, Euroopa Liidu põhiõiguste harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning liidu rahvusvaheliste kohustustega põhiõiguste vallas, tagades eelkõige kooskõla diskrimineerimiskeelu ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega. [ME 58]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 4

Toetuse kohaldamisala

1. Artiklis 3 osutatud eesmärkide raames ja Kooskõlas II lisas loetletud rakendusmeetmetega toetatakse rahastamisvahendist **meetmeid, mis aitavad saavutada artiklis 3 osutatud eesmärke, ja** eelkõige III lisas loetletud meetmeid. [ME 59]

2. Käesoleva määruse Artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks võidakse rahastamisvahendist vastavalt artiklile 5 vajaduse korral **erandjuhtudel, kindlaksmääratud piirides ja asjakohaseid kaitsemeetmeid kohaldades** toetada III lisas loetletud liidu prioriteetidega kooskõlas olevaid meetmeid, mis on seotud kolmandate riikidega ja mida võetakse kolmandates riikides. [ME 60]

2a. Kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks temaatilisest rahastust ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 8 ei või ületada 4 % temaatilisele rahastule artikli 7 lõike 2 punkti b alusel eraldatud kogusummast. [ME 61]

2b. Kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks liikmesriikide programmide raames ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 12 ei või iga liikmesriigi kohta ületada 4 % sellele liikmesriigile artikli 7 lõike 2 punkti a, artikli 10 lõike 1 ja I lisa alusel eraldatud kogusummast. [ME 62]

3. Toetuskõlblikud ei ole järgmised meetmed:

a) III lisa lõike 1 punktis a osutatud meetmed sellistel sisepiiridel, millel ei ole kontrolle veel kaotatud;

b) määruses (EL) 2016/399 osutatud meetmed piirikontrolli ajutiseks või erakorraliseks taaskehtestamiseks sisepiiril;

c) seoses kaupade kontrollimisega:

1) meetmed, mille ainus eesmärk või mõju on kaupade kontrollimine;

2) seadmete, välja arvatud transpordivahendite ostmise, hooldamine või ajakohastamine, kui nende seadmete üks eesmärk või mõju on kaupade kontrollimine;

3) muud käesoleva määruse kohased meetmed, mille peamine eesmärk või mõju on kaupade kontrollimine.

Artiklis 23 osutatud hädaolukorras võib käesolevas lõikes osutatud toetuskõlbmatuid meetmeid käsitada toetuskõlblike meetmetena. [ME 63]

Artikkel 5

Rahastamiskõlblikud üksused

1. Rahastamiskõlblikud võivad olla järgmised üksused:

a) juriidilised isikud, kes on asutatud mõnes järgmistest riikidest:

i) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- ii) tööprogrammis nimetatud kolmas riik vastavalt tööprogrammis täpsustatud tingimustele **ning vastavalt tingimusele, et kõigi selles kolmandas riigis või seoses selle kolmanda riigiga võetavate meetmete puhul järgitakse täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi**; [ME 64]

b) juriidiline isik, kes on loodud liidu õiguse alusel, või rahvusvaheline organisatsioon.

2. Füüsilised isikud ei ole rahastamiskõlblikud.

3. Juriidilised isikud, kes on asutatud kolmandas riigis, võivad erandkorras osaleda, kui see on vajalik konkreetse meetme eesmärkide saavutamiseks **ning kui see on täielikus vastavuses liidu acquis' ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga**. [ME 65]

4. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kahest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemeremaades või -territooriumidel või kolmandates riikides, on rahastamiskõlblikud. **Kui konsortsiumis osalevad rahvusvahelised organisatsioonid on asutatud kolmandas riigis, kohaldatakse artikli 6 lõiget 3.** [ME 66]

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

1. JAGU

ÜHISÄTTED

Artikkel 6

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel antava toetusega täiendatakse riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid ning toetuse andmisel keskendutakse käesoleva määruse eesmärkidele **liidu** lisaväärtuse loomisele. [ME 67]

2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse alusel antav ja liikmesriikidelt saadav toetus on kooskõlas liidu asjakohase tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ning täiendab muid liidu rahastamisvahendeid.

3. Rahastamisvahendit rakendatakse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktidega a, b ja c kas jagatud, otsese või kaudse eelarve täitmise raames.

3b. Komisjon ja liikmesriigid teevad rahastamisvahendi rakendamisel koostööd. Komisjon loob tugiteenuse ja kontaktpunti, et pakkuda liikmesriikidele tuge ja aidata kaasa vahendite tulemuslikule jaotamisele. [ME 68]

Artikkel 7

Eelarve

1. Rahastamisvahendi rakendamiseks on aastateks 2021–2027 ette nähtud rahastamispakett, mille suurus ~~jookseviin-~~
~~dades 2018. aasta hindades~~ on **7 087 760 000 eurot (jookseviinades 8 018 000 000 eurot)**. [ME 69]

2. Rahastamispaketti kasutatakse järgmiselt:

a) ~~4 811 000 000~~ **2018. aasta hindades 4 252 833 000 (jookseviinades 4 811 000 000)** eurot eraldatakse eelarve jagatud täitmise raames rakendatavatele programmidele ja sellest summast ~~157 200 000~~ **2018. aasta hindades 138 962 000 (jookseviinades 157 200 000)** eurot artiklis 16 osutatud transiidi eriskeemile, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames; [ME 70]

Kolmapäev, 13. märts 2019

b) **2018. aasta hindades 2 834 927 000 (jooksevhindades 3 207 000 000) eurot** eraldatakse temaatilisele rahastule. [ME 71]

3. Kuni 0,52 % rahastamispaketist eraldatakse komisjoni algatusel antavaks, rahastamisvahendi rakendamiseks vajalikuks tehniliseks abiks.

4. Schengeni *acquis* rakendamise, kohaldamise ja arendamisega seotud riikide osalemise laadi ja tingimuste täpsustamiseks töötatakse nende riikide assotsieerimislepingute asjakohaste sätete alusel välja asjaomane kord. Nende riikide osamaksed lisatakse lõikes 1 osutatud liidu eelarvest saadavatele koguvahenditele.

Artikkel 8

Üldsätted temaatilise rahastu rakendamise kohta

1. Artikli 7 lõike 2 punktis b viidatud rahastamispaketist eraldatakse temaatilise rahastu kaudu vahendeid paindlikult ning vastavalt tööprogrammile kas eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise raames. Temaatilisest rahastust rahastatakse selle komponente:

a) erimeetmed;

b) liidu meetmed

c) ning erakorraline abi.

Samuti toetatakse temaatilise rahastu rahastamispaketist komisjoni algatusel antavat tehnilist abi.

2. Temaatilisest rahastust eraldatavate vahenditega toetatakse kooskõlas II lisas loetletud liidu kokkulepitud prioriteetidega selliseid prioriteete, millel on liidu jaoks suur lisaväärtus, või reageeritakse pakilistele vajadustele **või toetatakse artikli 20 kohaseid meetmeid. Tööprogrammi koostamisel konsulteerib komisjon organisatsioonidega, mis esindavad partnereid Euroopa Liidu tasandil, sealhulgas kodanikuühiskonnaga.** [ME 72]

2a. Vähemalt 20 % temaatilisest rahastust eraldatavatest vahenditest eraldatakse artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud erieesmärgile. [ME 73]

3. Kui liikmesriikidele antakse temaatilisest rahastust toetust eelarve otsese või kaudse täitmise raames, tuleb tagada, et valitud tegevusi ei mõjuta **ei ole rahastust ette nähtud projektidele, mille seaduslikkuse või rahastuse seaduslikkuse ja korrektsuse või tulemuslikkuse suhtes on tõendatud kahtlusi** ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane kohases komisjoni põhjendatud arvamus arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või tegevuste tulemuslikkuse. [ME 74]

4. Kui temaatilisest rahastust antakse toetust eelarve jagatud täitmise raames, hindab komisjon määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 18 ja artikli 19 lõike 2 kohaldamise eesmärgil, kas ettenähtud tegevusi ei mõjuta, **tagamaks et rahastust ei ole ette nähtud projektidele, mille kohta on tõendeid, et nende projektide seaduslikkuse või nende rahastuse seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse võib kahtluse alla seada** ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane kohases komisjoni põhjendatud arvamus arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse. [ME 75]

4a. Kui temaatilisest rahastust antakse toetust eelarve otsese või kaudse täitmise raames, hindab komisjon, kas ettenähtud tegevusi ei mõjuta liikmesriigis esinev üldistunud puudus õigusriigi toimimises, mis kahjustab või ohustab kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet viisil, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse. [ME 76]

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. Komisjon kehtestab temaatilise rahastu jaoks üldsumma, mis tehakse kättesaadavaks liidu eelarve iga-aastaste assigneeringute alusel.
6. ~~Komisjon võtab~~ **Komisjonil on õigus võtta** temaatilise rahastu jaoks **kooskõlas artikliga 29** vastu **delegeeritud õigusakte, et sätestada** finantsmääruse artiklis 110 osutatud ~~rahastamisotsused~~ **tööprogrammid**, milles on kindlaks määratud toetatavad eesmärgid ja meetmed ning täpsustatud iga lõikes 1 osutatud komponendi jaoks ette nähtud summad. ~~Rahastamisotsustes sätestatakse vajaduse korral searahastamistoimingute jaoks ette nähtud kogusumma.~~ [ME 77]
7. Pärast lõikes ~~3~~ **6** osutatud ~~rahastamisotsuse~~ **tööprogrammi** vastuvõtmist võib komisjon vastavalt muuta eelarve jagatud täitmise raames rakendatavaid programme. [ME 78]
8. ~~Rahastamisotsused~~ **Tööprogrammid** võib ~~teha~~ **koostada** üheks või mitmeks aastaks ning need võivad hõlmata temaatilise rahastu üht või mitut komponenti. [ME 79]

2. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD TÄITMISE RAAMES

Artikkel 9

Kohaldamisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse teatava osa suhtes artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud rahastamispaketist ja täiendavate vahendite suhtes, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames vastavalt ~~otsusele~~ **tööprogrammile**, mille komisjon on vastu võtnud artiklis 8 osutatud temaatilise rahastu kohta. [ME 80]
2. Käesoleva jao kohast toetust rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikliga 63 ja määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus].

Artikkel 10

Eelarvelised vahendid

1. Artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud vahendid eraldatakse riiklikele programmidele, mida liikmesriigid rakendavad eelarve jagatud täitmise raames (edaspidi „programmid“), soovituslikult järgmiselt:
- a) **2018. aasta hindades 3 543 880 000 (jooksevhindades 4 009 000 000)** eurot liikmesriikidele vastavalt I lisas sätestatud kriteeriumidele; [ME 81]
- b) **2018. aasta hindades 708 953 000 (jooksevhindades 802 000 000)** eurot liikmesriikidele programmide jaoks ette nähtud eraldiste kohandamiseks vastavalt artikli 13 lõikele 1. [ME 82]
2. Juhul kui lõike 1 punktis b osutatud summat ei eraldata, võib järelejäänud summa lisada artikli 7 lõike 2 punktis b osutatud summale.

Artikkel 11

Kaasrahastamise määrad

1. Liidu eelarvest eraldatav rahaline toetus ei või ületada ~~75 %~~ **85 %** projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest **nende liikmesriikide puhul, mille kogurahvatulu elaniku kohta on alla 90 % liidu keskmisest, ja 75 % rahastamiskõlblikest kogukuludest teiste liikmesriikide puhul.** [ME 83]
2. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erimeetmete all rakendatavate projektide jaoks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest IV lisas loetletud meetmete jaoks.
4. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest tegevustoe-tuse, sealhulgas transiidi eriskeemi jaoks.
5. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erakorralise abi jaoks.
6. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta määratakse kindlaks kaasrahastamise määr ning käesolevast rahastamisvahendist lõigetes 1–5 osutatud meetmete liikidele antava toetuse maksimumsumma.
7. Komisjoni otsuses sätestatakse iga erieesmärgi kohta, kas selle kaasrahastamise määra kohaldatakse:
 - a) kogu toetuse, sealhulgas avaliku ja erasektori toetuse suhtes, või
 - b) ainult avaliku sektori toetuse suhtes.

Artikkel 12

Programmid

1. Iga liikmesriik **ja komisjon** tagab, et ~~tema riiklikus~~ programmis käsitletavad prioriteedid on tihedalt seotud liidu piirihalduse ja viisade valdkonna prioriteetide ja probleemidega ning vastavad neile ning et need on täielikus kooskõlas asjaomase liidu *acquis'* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega **ning liidu ja liikmesriikide rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad nende allkirjastatud rahvusvahelistest õigusaktidest**. Oma programmide prioriteete kindlaks määra-tes tagavad liikmesriigid, et nende programmis käsitletakse piisavalt II lisas sätestatud rakendusmeetmeid. [ME 84]

1a. Seoses sellega eraldavad liikmesriigid vähemalt 20 % neile eraldatud vahenditest artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud erieesmärgile. [ME 85]

2. Komisjon ~~tagab~~ **peaks asjakohasel juhul tagama**, et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, **eu-LISA, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet** ja ~~asjakohasel juhul ka eu-LISA~~ **mis tahes muu asjaomane liidu asutus** on oma pädevusala ulatuses liikmesriikide programmide ~~väljatöötamisega~~ **väljatöötamise protsessiga** juba varases etapis seotud. [ME 86]

3. Komisjon konsulteerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga programmide kavandite üle ja keskendub seejuures iseäranis tegevustoe-tusega hõlmatud meetmetele kooskõlas artikli 3 lõike 2 punktiga a, et tagada ameti meetmete ja liikmesriikide piirihaldusmeetmete järjepidevus ja vastastikune täiendavus, hoiduda topeltrahastamisest ning saavutada kulutõhusus. [ME 87 ei puuduta eestikeelset versiooni]

3a. Komisjon konsulteerib eu-LISAga programmide kavandite üle ja keskendub seejuures iseäranis tehnilise toetusega hõlmatud meetmetele kooskõlas artikli 3 lõike 2 punktiga b, et tagada eu-LISA meetmete ja liikmesriikide meetmete järjepidevus ja vastastikune täiendavus. [ME 88]

4. Komisjon võib kaasata ~~asjakohasel juhul~~ Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja ~~asjakohasel juhul ka eu-LISA, eu-LISA, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ning mis tahes muu asjaomase asutuse~~ 5. jaos osutatud järelevalve- ja hindamisülesannete täitmisse, tagamaks eelkõige, et rahastamisvahendi toel rakendatud meetmed oleksid kooskõlas asjaomase liidu *acquis'* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega. [ME 89]

5. Pärast käesoleva määruse kohaldamisalas olevate soovitude vastuvõtmist kooskõlas määrusega (EL) nr 1053/2013 ja haavatavuse hindamise raames antud soovitude vastuvõtmist kooskõlas määrusega (EL) 2016/1624 teeb kõnealune liikmesriik koos komisjoniga kindlaks sobivaima viisi, kuidas neid soovitusi rahastamisvahendi toel ellu rakendada.

Kolmapäev, 13. märts 2019

6. Asjakohasel juhul kutsub komisjon Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametit, **eu-LISA, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit ja mis tahes muud asjaomast asutust või organit** osalema protsessis, mille raames uuritakse, kuidas soovitusi käesoleva rahastamisvahendi abil kõige paremini ellu rakendada. [ME 90]

7. Lõike 5 kohaldamisel seab asjaomane liikmesriik oma programmis esikohale meetmete rakendamise mis tahes kindlakstehtud puuduste, eelkõige tõsiste puuduste kõrvaldamiseks ja nõuetele mittevastavate hindamistulemuste parandamiseks.

8. Vajaduse korral tuleb kõnealust programmi muuta, et võtta arvesse lõikes 5 osutatud soovitusi **ja artikli 27 lõike 2 punktis a osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes hinnatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme**. Sõltuvalt kohandamise mõjust ~~võib~~ **kiidab** komisjon muudetud programmi heaks ~~käita~~. [ME 91]

9. Komisjoni ja Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga viimase pädevuse raames koostööd tehes ja nendega konsulteerides võib asjaomane liikmesriik oma programmi piires vahendeid, sealhulgas tegevustoetuseks ette nähtud vahendeid ümber jagada, et rakendada lõikes 5 osutatud soovitusel, millel on finantsmõju.

10. **Enne** kui mõni liikmesriik otsustab rahastamisvahendi toel rakendada projekte koos kolmanda riigiga või kolmandas riigis, peab ta **tagama, et kõik selle kolmanda riigi poolt võetavad, selles kolmandas riigis võetavad või selle kolmanda riigiga seotud meetmed oleksid kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega, ja nende puhul järgitakse täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid. Asjaomane liikmesriik peab** enne projekti algust komisjoniga konsulteerima, **sealhulgas seoses eelpool nimetatud tingimuste täitmise tagamisega**. [ME 92]

11. Kui mõni liikmesriik otsustab **erandkorras** rahastamisvahendi toel rakendada koos kolmanda riigiga, **kolmandas riigis** või kolmandas riigis **seoses kolmanda riigiga** meetmeid, mis on seotud ebaseadusliku piiriületamise seire, avastamise, tuvastamise, jälgimise, tõkestamise ja peatamisega eesmärgiga avastada ja tõkestada ebaseaduslikku sissekäitu ja piiriülest kuritegevust ning nende vastu võidelda või aidata kaitsta ja päästa rändajate elu, peab ta tagama, et ta on kooskõlas määruse (EL) nr 1052/2013 artikliga 20 komisjoni kõnealuse kolmanda riigiga sõlmitud kahepoolsest või mitmepoolsest koostöölepingust teavitanud. **Liikmesriigid tagavad tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte täieliku järgimise, sealhulgas avamerel toimuvate tegevuste puhul**. [ME 93]

11a. Kui liikmesriik otsustab käesoleva rahastamisvahendi raames alustada projekti koos kolmanda riigiga, kolmandas riigis või sellega seoses, teavitab liikmesriik sellest kümne päeva jooksul partnereid riiklikul tasandil esindavaid organisatsioone ja juhtkomitee liikmeid. [ME 94]

12. Käesoleva rahastamisvahendi toel ostetud tõhusaks ja turvaliseks piirikontrolliks **ning otsingu- ja päästeoperatsioonideks** vajaliku varustuse, sealhulgas transpordivahendite ja sidesüsteemide suhtes kohaldatakse järgmist: [ME 95]

a) enne tõhusaks ja turvaliseks piirikontrolliks vajaliku varustuse, sealhulgas transpordivahendite ja sidesüsteemide omandamist rahastamisvahendi toel peab liikmesriik tagama, et see varustus vastab Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti standarditele, kui sellised standardid on kehtestatud, ja kontrollima koos Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga tehnilist kirjeldust eesmärgiga tagada Euroopa piiri- ja rannikuvalve kasutatava vara koostalitlusvõime;

b) kogu liikmesriikide ostetud suuremahuline piirihaldusvarustus, nagu õhu- ja meretranspordi- ja seirevahendid, registreeritakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehniliste seadmete reservis, et teha need vahendid kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikli 39 lõikega 8 kättesaadavaks;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- c) liikmesriigid võivad otsustada osta rahastamisvahendi toel seadmeid mitmeotstarbeliste mereoperatsioonide jaoks, eeldusel et neid seadmeid, mida haldab asjaomane siseriiklik ametiasutus, kasutatakse ühe aasta jooksul ja kogu riiklikul eesmärgil kasutamise ajal vähemalt 60 % ulatuses piirivalveoperatsioonideks. Need seadmed registreeritakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehniliste seadmete reservis, et teha need vahendid kättesaadavaks kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikli 39 lõikega 8;
- d) selleks et toetada Euroopa piiri- ja rannikuvalve võimearenduse järjepidevat plaanimist ja ühishangete võimalikku kasutamist, esitavad liikmesriigid komisjonile artikli 27 kohaselt toimuva aruandluse osana olemasolevad plaanid selle kohta, missuguseid seadmeid neil on kavas järgnevatel aastatel rahastamisvahendi toel osta. Komisjon edastab selle teabe Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametile.

Kui liikmesriigid rakendavad käesoleva rahastamisvahendi alusel meetmeid, mis on seotud merepiiri valvamisega, pööravad nad erilist tähelepanu oma rahvusvahelistele kohustustele seoses otsingu- ja päästetöödega merel ning neil on õigus kasutada sel eesmärgil seadmeid ja süsteeme, millele on osutatud käesoleva lõike punktides a–d. [ME 96]

13. Piirihalduse alane koolitus, mis on korraldatud käesoleva rahastamisvahendi toel, peab põhinema asjaomastel ühtlustatud ja tagatud kvaliteediga Euroopa haridus- ja koolitusstandarditel piiri- ja rannikuvalve valdkonnas **ning liidu ja rahvusvahelisel õigusel, sealhulgas põhiõiguste, rahvusvahelise kaitse saamise ja asjaomase mereõiguse osas. [ME 97]**

14. Liikmesriigid peavad püüdma rakendada eelkõige IV lisa loetletud meetmeid. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta IV lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 29.

15. Määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 17 lõikes 5 osutatud programmitöö peab põhinema **Igas programmis nähaakse kõigi erieesmärkide jaoks ette sekkumise liigid kooskõlas VI lisa tabelis tabeliga 1 sätestatud ning kavandatud vahendite näitlik jaotus sekkumise liikidel liikide või toetusvaldkondade kaupa. [ME 98]**

Artikkel 13

Vahehindamine

-1. Programmidele tehakse vahehindamine ja hindamine vastavalt artiklile 26. [ME 99]

1. 2024. aastal ~~aasta lõpuks~~ eraldab komisjon **pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist** asjaomaste liikmesriikide programmidele kooskõlas I lisa punkti 1 alapunktis c ja punktides 2–11 osutatud kriteeriumidega artikli 10 lõike 1 punktis b viidatud lisasumma. Eraldi tehakse I lisa punkti 1 alapunktis c ja punktides 2–11 osutatud kriteeriumide kohta leiduvate viimaste kättesaadavate statistiliste andmete alusel ja hakkab kehtima alates 2025. kalendriaastast. **[ME 100]**

2. Juhul kui vähemalt ~~10 %~~ **30 %** artikli 10 lõike 1 punktis a osutatud esialgsest programmi eraldisest ei ole määruse (EL) .../... [uus ühissätete määrus] artikli ~~85~~ kohaselt vahemaksetaotlustega kaetud, ei ole asjaomasel liikmesriigil õigust saada oma programmi jaoks lõikes 1 osutatud lisasummat. **[ME 101]**

2a. Lõiget 2 kohaldatakse ainult juhul, kui asjaomane õigusraamistik ja sellega seonduvad õigusaktid on jõustunud 1. jaanuariks 2022. [ME 102]

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Temaatilisest rahastust alates 2025. aastast vahendite eraldamisel võetakse ~~asjakohasel juhul~~ arvesse edu, mis on saavutatud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 12 osutatud tulemusraamistiku põhipunktide täitmisel, ~~ning ja~~ rakendamisel tuvastatud puudujääke. [ME 103]

Artikkel 14

Erimeetmed

1. Erimeetmed on riikidevahelised või siseriiklikud projektid, **millel on liidu lisaväärtus ja** mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega ning mille elluviimiseks saab üks või mitu liikmesriiki või saavad kõik liikmesriigid oma programmi jaoks lisaeraldise. [ME 104]

2. Peale artikli 10 lõike 1 kohaselt arvutatud eraldise võivad liikmesriigid saada vahendeid erimeetmete jaoks, tingimusel et need on programmis sihtotstarbeliselt märgitud ja et nende abil aidatakse rakendada käesoleva määruse eesmärke.

3. Neid vahendeid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

Artikkel 15

Tegevustoetus

1. Tegevustoetus on osa liikmesriigi eraldisest, mida võib kasutada nende avaliku sektori asutuste toetamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest.

2. Liikmesriik võib kasutada kuni 30 % sellest summast, mille ta on käesolevast rahastamisvahendist saanud oma programmi jaoks, nende avaliku sektori asutuste tegevuskulude rahastamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest.

3. Tegevustoetust kasutavad liikmesriigid peavad tegutsema kooskõlas liidu *acquis*'ga ~~piiride ja viisade valdkonnas~~. [ME 105]

4. Liikmesriigid peavad oma programmis ja artiklis 27 osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes õigustama tegevustoetuse kasutamist käesoleva määruse eesmärkide saavutamise kontekstis. Enne programmi heakskiitmist peab komisjon pärast Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga viimase pädevuse ulatuses konsulteerimist vastavalt artikli 12 lõikele 3 hindama tegevustoetuse kasutamise soovist teatanud liikmesriikide lähteolukorda, võttes arvesse nende liikmesriikide esitatud teavet ning võimaluse korral Schengeni hindamiste ja haavatavuse hindamiste raames kättesaadavat teavet, sealhulgas kõnealuste hindamiste järel esitatud soovitusi.

5. Ilma et see piiraks artikli 4 lõike 3 punkti c kohaldamist, suunatakse tegevustoetus ~~konkreetsetele ülesannetele ja teenustele~~ **rahastamiskõlblikele meetmetele**, mis on sätestatud VII lisas. [ME 106]

6. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta VII lisas loetletud ~~konkreetsete ülesannete ja teenuste~~ **rahastamiskõlblike meetmete** muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 29. [ME 107]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 16

Tegevustoetus transiidi eriskeemile

1. Käesolevast rahastamisvahendist kompenseeritakse transiidiviisade eest saamata jäänud tulu ning transiiti hõlbustavate dokumentide (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustavate dokumentide (FRTD) rakendamisest tulenev lisakulu vastavalt määrustele (EÜ) nr 693/2003 ja (EÜ) nr 694/2003.
2. Leedule artikli 7 lõike 2 punkti a kohaselt transiidi eriskeemi jaoks eraldatavad vahendid tehakse kättesaadavaks Leedu jaoks ettenähtud täiendava tegevustoetusena kooskõlas programmi raames tegevustoetust saama kõlblike meetmetega, millele on osutatud VII lisas.
3. Erandina artikli 15 lõikest 2 võib Leedu talle artikli 7 lõike 2 punkti a kohaselt eraldatud summat kasutada tegevustoetuse rahastamiseks lisaks artikli 15 lõikes 2 osutatud summale.
4. Kui tehakse muudatusi, mis mõjutavad transiidi eriskeemi olemasolu või toimimist, vaatavad komisjon ja Leedu käesoleva artikli kohaldamise läbi.

3. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE OTSESE JA KAUDSE TÄITMISE RAAMES

Artikkel 17

Kohaldamisala

Komisjon rakendab käesoleva jao kohast toetust kas otse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktiga a või kaudselt kooskõlas kõnealuse artikli punktiga c.

Artikkel 18

Liidu meetmed

1. Liidu meetmed on riikidevahelised projektid või liidu erihuvides olevad projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega.
2. Komisjoni algatusel võib rahastamisvahendist rahastada liidu meetmeid, mille eesmärk on saavutada käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud eesmärged ja mis on kooskõlas II ja III lisaga.
3. Liidu meetmete raames võidakse vahendeid eraldada finantsmääruses sätestatud mis tahes vormis, eelkõige toetuste kujul, hankemenetluse teel ja auhindadena. Rahastamine võib toimuda ka segarahastamistoimingutes kasutatavate rahastamisvahendite kaudu.
4. Eelarve otsese täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse [VIII jaotisega].
5. Ettepanekuid hindav komisjon võib koosneda välisekspertidest.
6. Vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega võib katta riske, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite hüvitamisega ning neid osamakseid käsitletakse finantsmääruse kohase piisava tagatisena. Kohaldatakse määruse (EL) .../... [tagatistfondi määruse järglane] [artiklit X].

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 19

Segarahastamistoimingud

Käesoleva rahastamisvahendi raames otsustatud segarahastamistoimingud tehakse kooskõlas [InvestEU fondi määruse] ja finantsmääruse [X jaotisega]. [ME 108]

Artikkel 20

Komisjoni tasandil antav tehniline abi

Rahastamisvahendist võib toetada tehnilise abi meetmeid, mida rakendatakse komisjoni algatusel või tema nimel. Neid meetmeid, *nimelt ettevalmistavaid samme, järelevalve-, kontrolli-, auditeerimis-, hindamistoiminguid ja kõiki haldus- ja tehnilise abi meetmeid, mis on vajalikud käesoleva määruse rakendamiseks, vajaduse korral koos kolmandate riikidega*, võib rahastada 100 % ulatuses. [ME 109]

Artikkel 21

Auditid

Liidu rahalise toetuse kasutamise auditid, mille on teinud isikud või üksused, sealhulgas muud isikud või üksused kui need, kes on saanud selleks volitused liidu institutsioonidelt või organitelt, on aluseks finantsmääruse artikli 127 kohasele üldisele kindlusele.

Artikkel 22

Teavitamine, teabevahetus ja avalikustamine

1. Liidu rahaliste vahendite saajad ~~tunnistavad liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagavad selle nähtavuse (eriti reklaamivad~~ meetmeid ja nende tulemusi ~~reklaamides)~~, andes *asjaomastele* eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja ~~proportsionaalset~~ *mõtestatud teavet asjaomastes keeltes. Liidu rahastamise nähtavuse tagamiseks osutavad liidu toetuse saajad meetme kohta teabe andmisel rahastamise päritolule. Sel eesmärgil veenduvad rahaliste vahendite saajad, et igasuguses meediale ja üldsusele suunatud teavet teabes tõstetakse esile liidu embleemi ja nimetatakse selge sõnaga liidu rahalist toetust.* [ME 110]

2. ~~Komisjon~~ *Võimalikult laia avalikkuseni jõudmiseks* rakendab käesoleva komisjon rahastamisvahendi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. *Komisjon avaldab eelkõige teabe temaatilise rahastu iga-aastaste ja mitmeaastaste programmide väljatöötamise kohta. Samuti avaldab komisjon avalikult kättesaadaval veebilehel selliste operatsioonide loetelu, mis on välja valitud temaatilisest rahastust toetuse saamiseks, ja ajakohastab seda loetelu vähemalt iga kolme kuu tagant.* Käesolevale rahastamisvahendile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa liidu poliitiliste prioriteetide *rakendamise* tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud käesoleva määruse eesmärkidega. *Komisjon võib eelkõige edendada häid tavasid ja vahetada rahastamisvahendi rakendamisega seotud teavet.* [ME 111]

2a. *Komisjon avaldab lõikes 2 osutatud teabe avatud masinloetavas vormingus, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/98/EÜ⁽⁵³⁾ artikli 5 lõikes 1, et andmeid saaks sortida, otsida, võrrelda ja taaskasutada ning neist saaks väljavõtteid teha. Andmeid peab saama sortida tähtsuse, erieesmärgi, toetuskõlblike tegevuse kogukulude, projektide kogukulude, hankemenetluste kogukulude, toetuse saaja nime ja töövõtja nime järgi.* [ME 112]

2b. *Liikmesriigid peavad edastama komisjonile teabe eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate programmide arengu kohta, et selle teabe saaks avaldada komisjoni veebisaidil.* [ME 113]

⁽⁵³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD, OTSESE JA KAUDSE TÄITMISE RAAMES

Artikkel 23

Erakorraline abi

1. ~~Rahastamisvahendist antakse~~ **Komisjon võib otsustada anda erandkorras viimase abinõuna** rahalist toetust kiireloomuliste konkreetsete vajaduste rahuldamiseks **nõuetekohaselt põhjendatud** hädaolukorras, ~~mis on tingitud. Selline olukord võib tuleneda~~ pakilisest ja erakorralisest survest, mis on seotud sellega, et suur või ebaproportsionaalne hulk kolmanda riigi kodanikke on ületanud, ületab või võib eeldatavasti ületada ühe või mitme liikmesriigi välispiiri, eelkõige sellistel piirilõikudel, millele määratud mõjutase on selline, et see ähvardab ohustada kogu Schengeni ala toimimist, või mõnes muus pakilisest ja erakorralisest survest tingitud olukorras, ~~mis nõuetekohaselt põhjendatud hädaolukorras, mis nõuab kiireloomulisi meetmeid välispiiridel ja~~ kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse ~~ja nõuab kiiret tegutsemist. Komisjon teavitab sellest viivitamata Euroopa Parlamenti ja nõukogu.~~ [ME 114]

2. Erakorralist abi võib anda otse detsentraliseeritud asutustele.

3. Erakorralise abi võib eraldada liikmesriikide programmidele lisaks artikli 10 lõike 1 kohaselt arvatud eraldisele, tingimusel et see on programmis sihtotstarbeliselt märgitud. Neid vahendeid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

4. Eelarve otsese täitmise raames rakendatavaid toetusi antakse ja hallatakse kooskõlas finantsmääruse [VIII jaotisega].

4a. Kui see on meetme rakendamiseks vajalik, võib erakorraline abi katta kulutusi, mis tehti enne toetustaotluse või abitaotluse esitamise kuupäeva, kuid mitte enne 1. jaanuari 2021. [ME 115]

4b. Erakorralise abi andmisel järgitakse täielikult liidu *acquis*'d ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad nende allkirjastatud rahvusvahelistest õigusaktidest. [ME 116]

Artikkel 24

Kumulatiivne, täiendav ja kombineeritud rahastamine

1. Meede, mis on saanud toetust rahastamisvahendi alusel, võib saada toetust ka mis tahes muust liidu programmist, sealhulgas eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Toetust andnud liidu programmide eeskirju kohaldatakse vastavalt sellele, millega nad on meedet toetanud. Kumulatiivse rahastamise kogusumma ei tohi ületada meetme rahastamiskõlblikke kogukulusid ja liidu eri programmide antavat toetust võib arvestada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused. **Käesoleva rahastamisvahendi alusel liidu programmidest makstavad toetused kinnitatakse asjakohasel juhul komisjoni tööprogrammides või riiklikes programmides ja iga-aastastes tulemusaruannetes.** [ME 117]

2. ~~Meetmed~~ **Tegevused**, mis on saanud kvaliteedimärgise või mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele, võrreldavatele tingimustele: [ME 118]

a) neid on hinnatud rahastamisvahendi projektikonkursi alusel;

b) need vastavad kõnealuse projektikonkursiga ette nähtud kvaliteedi miinimumnõuetele;

c) eelarvepiirangute tõttu ei saa neid selle projektikonkursi alusel rahastada;

nad võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfondist või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 67 lõikega 5 ning määruse (EL) .../... [ühise põllumajanduspoliitika rahastamine, haldamine ja järelevalve] artikliga 8 liidu struktuurifondidest, tingimusel et need meetmed on kooskõlas asjaomase programmi eesmärkidega. Kohaldatakse toetust andva fondi või rahastamisvahendi eeskirju. [ME 119]

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. JAGU

JÄRELEVALVE, ARUANDLUS JA HINDAMINE

1. alajagu.

Üldsätted

Artikkel 25

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon esitab kooskõlas oma aruandlusnõuetega, mis tulenevad finantsmääruse artikli ~~43~~ **41** lõike 3 punkti h alapunkti i alapunktist iii, ja V lisale tuginedes Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe tulemuste kohta **vähemalt kord aastas**. [ME 120]

2. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 29 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte V lisa muutmiseks, et teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavas tulemusi käsitlevas teabes vajalikke kohandusi.

3. Näitajad, mille abil antakse aru rahastamisvahendi edusammude kohta käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel, on esitatud VIII lisas. Väljundnäitajate baasväärtuseks võetakse null. 2024. aastaks seatud vahe-eesmärgid ja 2029. aastaks seatud eesmärgid peavad olema kumulatiivsed. **Eelarve jagatud täitmise raames eraldatud vahendite puhul kasutatakse ühiseid näitajaid. Taotluse korral tehakse komisjoni saadud andmed väljund- ja tulemusnäitajate kohta Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks.** [ME 121]

4. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite saajatele ja (kui see on asjakohane) liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.

5. Selleks et tagada rahastamisvahendi tulemuslikud edusammud oma eesmärkide saavutamisel, antakse komisjonile kooskõlas artikliga 29 õigus võtta VIII lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et vaadata näitajad vajaduse korral läbi ja neid täiendada ning et lisada käesolevasse määrusesse sätteid järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamise, sealhulgas liikmesriikidele esitatava teabe kohta.

5a. Rahaliste vahendite puhul, mida eraldatakse eelarve jagatud täitmise raames, peavad järelevalve ja aruandlus põhinema VI lisas sätestatud sekkumise liikidel. Komisjonile on õigus võtta kooskõlas artikliga 29 vastu delegeeritud õigusakte selleks, et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine. [ME 122]

5b. Komisjon pöörab kooskõlas artikliga 5 ja artikli 12 lõigetega 10 ja 11 erilist tähelepanu kolmandate riikide poolt võetavate, kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete järelevalvele. [ME 123]

Artikkel 26

Hindamine

1. Komisjon teeb **31. detsembriks 2024** käesoleva määruse, sealhulgas käesoleva rahastamisvahendi raames rakendatud meetmete vahelahendamise ja tagasisivaatamise hindamise, ~~rakendamise vahelahendamise~~. **Vahelahendamises käsitletakse rahastu tulemuslikkust, tõhusust, lihtsustamist ja paindlikkust. Täpsemalt sisaldab vahelahendamine hinnangut järgmise kohta:** [ME 124]

a) käesoleva määruse eesmärkide täitmisel tehtud edusammud, võttes arvesse olemasolevat asjakohast teavet, eelkõige artikli 30 kohaselt esitavaid liikmesriikide iga-aastaseid tulemusaruandeid ning VIII lisas sätestatud väljund- ja tulemusnäitajaid; [ME 125]

b) rahastu raames rakendatud meetmete ja läbiviidud operatsioonide liidu lisaväärtus; [ME 126]

c) rahastamisvahendi panus välispiiril esinevate ja esilekerkivate probleemide lahendamisse ja ühise viisapoliitika arendamisse ning rahastamisvahendi kasutamine Schengeni hindamismehhanismi ja haavatavuse hindamise alusel tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks; [ME 127]

d) II lisas sätestatud rakendusmeetmete ja III lisas sätestatud meetmete jätkuv olulisus ja asjakohasus; [ME 128]

e) käesolevast rahastamisvahendist ja muudest liidu fondidest toetatavate meetmete vastastikune täiendavus ja sidusus. [ME 129]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Vahehindamises võetakse arvesse Sisejulgeolekufondi osana aastatel 2014–2020 toiminud välispiiride ja viisade rahastamisvahendi pikaajalise mõju tagasisivaatelise hindamise tulemusi. [ME 130]

1a. Komisjon teeb 31. jaanuariks 2030 tagasisivaatelise hindamise. Samaks kuupäevaks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande. Tagasiulatuv hindamine hõlmab lõikes 1 sätestatud elementide hindamist. Sellega seoses hinnatakse vahendi pikemaajalist mõju, et sellest lähtuvalt teha otsus rahastu edaspidise võimaliku jätkamise või muutmise kohta. [ME 131]

2. Vahehindamine ja tagasisivaateline hindamine tehakse õigeaegselt, et nende tulemusi oleks võimalik kaasata otsustusprotsessi vastavalt määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 40 sätestatud ajakavale **käesoleva määruse artiklile 14. [ME 132]**

2a. Komisjon pöörab kooskõlas artikliga 5 ja artikli 12 lõigetega 10 ja 11 erilist tähelepanu kolmandate riikide poolt või kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete järelevalvele. [ME 133]

2. alajagu.

Eeskirjad eelarve jagatud täitmise korral

Artikkel 27

Iga-aastased tulemusaruanded

1. Liikmesriigid peavad 15. veebruariks 2023 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2031. aastani (kaasa arvatud) esitama komisjonile iga-aastase tulemusaruande, nagu see on sätestatud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 36 lõikes 6. 2023. aastal esitav aruanne peab hõlmama programmi rakendamist kuni 30. juunini 2022. **Liikmesriigid avaldavad need aruanded asjakohasel veebisaidil ning edastavad need Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 134]**

2. Iga-aastases tulemusaruandes esitatakse eelkõige järgmine teave:

a) programmi rakendamisel ning vahe-eesmärkide ja lõppeesmärkide saavutamisel tehtud edusammud, võttes arvesse **komisjonile edastatud** uusimaid andmeid, nagu on nõutud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 37 **koondandmeid; [ME 135]**

aa) riiklike programmide raamatupidamise aastaaruande jaotus sissenõudmisteks, lõplikele toetusesaajatele tehtud eelmakseteks ning tegelikult tehtud kulutuste hüvitamiseks; [ME 136]

b) programmi täitmist mõjutavad probleemid ja nende lahendamiseks võetud meetmed, **sealhulgas komisjoni poolt artiklis 258 osutatud rikkumismenetlusega seoses esitatud põhjendatud arvamused; [ME 137]**

c) rahastamisvahendist **toetatavate meetmete** ja muudest liidu fondidest, **eriti liidu välisrahastamisvahenditest ning muu toetatavate meetmete, eriti kolmandates riikides või nende riikidega seoses rakendatavate meetmete antava toetuse** vastastikune täiendavus, **koordineeritus ja sidusus; [ME 138]**

d) programmi panus liidu asjaomase *acquis* ja liidu tegevuskavade rakendamisse;

da) põhiõigustega seotud nõuete järgimine; [ME 139]

e) teavitus- ja nähtavusmeetmete rakendamine;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- f) rakendamistingimuste täitmine ja nende kohaldamine kogu programmitöö perioodi vältel;

fa) projektide rakendamine kolmandates riikides või nendega seoses. [ME 140]

3. Komisjon võib esitada iga-aastase tulemusaruande kohta märkusi kahe kuu jooksul alates aruande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei ole nimetatud tähtaja jooksul oma tähelepanekuid esitanud, loetakse aruanded vastuvõetuks. **Pärast vastuvõtmist teeb komisjon iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtted kättesaadavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning avaldab nimetatud iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtted asjakohasel veebisaidil. [ME 141]**

4. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse iga-aastase tulemusaruande vorm. See rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 30 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 28

Järelevalve ja aruandlus

~~1. Kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] IV jaotisega toimuv järelevalve ja aruandlus peab põhinema VI lisa tabelites 1, 2 ja 3 sätestatud sekkumise liikidel. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta VI lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 29.~~

~~2. Kasutatakse ühiseid näitajaid kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 12 lõikega 1 ning artiklitega 17 ja 37. [ME 142]~~

III PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 29

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklites **8**, 12, 15, 25 ja 28 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028. **[ME 143]**
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites **8**, 12, 15, 25 ja 28 osutatud õiguste delegeerimise igal ajal tühistada. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. **[ME 144]**
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite **8**, 12, 15, 25 ja 28 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nad on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. **[ME 145]**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 30

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi koordineerimiskomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
- ~~3. Kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta. Seda sätet ei kohaldata artikli 27 lõikes 4 osutatud rakendusakti suhtes. [ME 146]~~

Artikkel 31

Üleminekusätted

1. Käesolev määrus ei mõjuta selliste meetmete jätkumist või muutmist, mis on hõlmatud määrusega (EL) nr 515/2014 Sisejulgeolekufondi (2014–2020) osana loodud välispiiride ja viisade rahastamisvahendiga ning kõnealust määrust kohaldatakse nende meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
2. Rahastamisvahendi rahastamispaketist võib katta ka sellise tehnilise ja haldusabi kulud, mille andmine on vajalik tagamaks ülemineku rahastamisvahendi ja nende meetmete vahel, mis on vastu võetud rahastamisvahendi eelkäija ehk määrusega (EL) nr 515/2014 Sisejulgeolekufondi (2014–2020) osana loodud välispiiride ja viisade rahastamisvahendi raames.

Artikkel 32

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 13. märts 2019

I LISA

Eelarve jagatud täitmise raames hallatavate programmide rahastamise kriteeriumid

1. Artiklis 10 osutatud olemasolevad vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:
 - a) iga liikmesriik saab rahastamisvahendist kindla summa, mille suurus on 5 000 000 eurot, ainult programmitöö perioodi alguses;
 - b) Leedule eraldatakse transiidi eriskeemi jaoks 157 200 000 eurot ainult programmitöö perioodi alguses;
 - c) artiklis 10 osutatud ülejäänud vahendid jaotatakse järgmiste kriteeriumide alusel:
 - 30 % välismaismaapiiridele;
 - 35 % välisterepiiridele,
 - 20 % lennujaamadele,
 - 15 % konsulaaresindustele.
2. Punkti 1 alapunkti c alusel välismaismaapiiride ja välisterepiiride jaoks kättesaadavad vahendid jaotatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:
 - a) 70 % vastavalt nende välismaismaapiiri ja välisterepiiri pikkusele, mis arvutatakse iga määruuses (EL) nr 1052/2013 määratletud piirilõigu puhul kaaluteguri põhjal, mis määratakse kindlaks vastavalt punktile 11; ning
 - b) 30 % vastavalt nende välismaismaapiiril ja välisterepiiril avalduvale töökoormusele, mis on kindlaks määratud vastavalt punkti 7 alapunktile a.
3. Punkti 2 alapunktis a osutatud kaaluteguri määrab kindlaks Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet kooskõlas punktiga 11.
4. Punkti 1 alapunkti c kohaselt lennujaamadele mõeldud vahendid jagatakse liikmesriikide vahel vastavalt nende lennujaamade töökoormusele, mis määratakse kindlaks vastavalt punkti 7 alapunktile b.
5. Punkti 1 alapunkti c kohaselt konsulaaresindustele mõeldud vahendid jagatakse liikmesriikide vahel järgmiselt:
 - a) 50 % vastavalt liikmesriikide konsulaaresinduste (välja arvatud aukonsulaatide) arvule riikides, mis on loetletud nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001 (⁽¹⁾) I lisas, ning
 - b) 50 % vastavalt viisapoliitika haldamisega seotud töökoormusele liikmesriikide konsulaaresindustes nendes riikides, mis on loetletud määruse (EÜ) nr 539/2001 I lisas, nagu on kindlaks määratud käesoleva lisa punkti 7 alapunktis c.
6. Punkti 1 alapunktis c nimetatud vahendite jaotamisel tähendab mõiste „välisterepiirid“ liikmesriikide territoriaalmere välispiire, nagu on määratletud kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artiklitega 4–16. Kui aga siiski ebaseadusliku sissetungi või sisenemise tõkestamiseks on vaja regulaarselt korraldada kaugoperatsioone, loetakse nendeks piirideks kõrge ohutasemega piirkonna välispiirid. Sellisel juhul kasutatakse mõistet „ohupiirkonna välisterepiirid“, mille määratlemisel võetakse arvesse asjaomaste liikmesriikide esitatud viimase kahe aasta operatiivandmeid. Seda määratlust kasutatakse üksnes käesoleva määruse kohaldamisel. [ME 147]

(¹) Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

7. Rahaliste vahendite esialgseks eraldamiseks hinnatakse töökoormust möödunud 36 kuu uusimate keskmiste näitajate põhjal, mis on kättesaadavad käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeval. Vahekokkuvõtte tegemiseks hinnatakse töökoormust möödunud 36 kuu uusimate keskmiste näitajate põhjal, mis on kättesaadavad 2024. aastal tehtava vahehindamise ajal. Töökoormuse hindamise aluseks on järgmised tegurid:

a) välismaismaapiiridel ja välismerepiiridel:

- 1) ~~70 %~~ **60 %** vastavalt ametlikes piiripunktides välispiiri ületanud isikute arvule; [ME 148]
- 2) ~~30 %~~ **20 %** vastavalt nende kolmandate riikide kodanike arvule, kellel keelati välispiiril siseneda; [ME 149]

2a) 20 % inimestest, kes on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse või kes on märgitud sellises taotluses pere liikmena ning kelle taotlusi on menetletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL ⁽²⁾ artiklis 43 osutatud piirimenetluse raames. [ME 150]

b) lennujaamades:

- 1) 70 % vastavalt ametlikes piiripunktides välispiiri ületanud isikute arvule;
- 2) 30 % vastavalt nende kolmandate riikide kodanike arvule, kellel keelati välispiiril siseneda.

c) konsulaaresindustes:

lühiajalise viisa või lennujaama transiidi viisa taotluste arv.

8. Punkti 5 alapunktis a osutatud konsulaaresinduste arvu võrdlusnäitajad arvutatakse vastavalt teabele, mis on esitatud komisjoni 19. märtsi 2010. aasta otsuse C(2010)1620 (millega kehtestatakse viisataotluste menetlemise ja välja antud viisade muudatuste käsiraamat) 28. lisas.

Kui liikmesriigid ei ole asjaomast statistikat esitanud, kasutatakse nende liikmesriikide kohta uusimaid andmeid Kui liikmesriigi kohta andmed puuduvad **või kui liikmesriik ei esita seda teavet kaks aastat järjest**, on võrdlusnäitaja null. [ME 151]

9. Töökoormuse võrdlusnäitajad, millele on osutatud:

- a) punkti 7 alapunkti a alapunktis 1 ja punkti 7 alapunkti b alapunktis 1, põhinevad kõige värskemal statistikal, mille liikmesriigid on esitanud kooskõlas liidu õigusega;
- b) punkti 7 alapunkti a alapunktis 2 ja punkti 7 alapunkti b alapunktis 2, põhinevad komisjoni (Eurostati) koostatud värskematel statistilistel andmetel, mis omakorda põhinevad andmetel, mille liikmesriigid on esitanud kooskõlas liidu õigusega;
- c) punkti 7 alapunktis c on värskem viisastatistika, mille komisjon on avaldanud vastavalt viisaeeskirja ⁽³⁾ artiklile 46.
- d) Kui liikmesriigid ei ole asjaomast statistikat esitanud, kasutatakse nende liikmesriikide kohta uusimaid andmeid. Kui liikmesriigi kohta andmed puuduvad **või kui liikmesriik ei esita seda teavet kaks aastat järjest**, on võrdlusnäitaja null. [ME 152]

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

10. Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet esitab komisjonile aruande vahendite jaotuse kohta punkti 1 alapunktis c osutatud välismaismaapiiride, välimerepiiride ja lennuväljade vahel. **Komisjon teeb aruande üldsusele kättesaadavaks.** [ME 153]
11. Rahaliste vahendite esialgseks eraldamiseks määratakse punktis 10 osutatud aruandes kindlaks iga piirilõigu keskmine ~~ohutase~~ **mõjutase**, tuginedes möödunud 36 kuu uusimatele keskmistele näitajatele, mis on kättesaadavad käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeval. Vahekokkuvõtte tegemiseks määratakse lõikes 10 osutatud aruandes kindlaks iga piirilõigu keskmine ~~ohutase~~ **mõjutase**, tuginedes möödunud 36 kuu uusimatele keskmistele näitajatele, mis on kättesaadavad 2024. aastal tehtava vahehindamise ajal. Selles määratakse määruses (EL) nr 1052/2013 määratletud ~~ohutasemeid~~ **mõjutasemeid** kohaldades iga piirilõigu kohta kindlaks järgmised konkreetsed kaalutegurid: [ME 154]
- a) 0,5 madala ~~ohutase~~ **mõjutaseme** korral; [ME 155]
 - b) 3 keskmise ~~ohutase~~ **mõjutaseme** korral; [ME 156]
 - c) 5 kõrge ~~ohutase~~ **mõjutaseme** korral. [ME 157]
 - d) 8 kriitilise ~~ohu~~ korral. [ME 158]
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

II LISA

Rakendusmeetmed

1. Rahastamisvahendiga aidatakse saavutada artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud konkreetset eesmärki järgmiste rakendusmeetmete abil:

- a) piirikontrolli tugevdamine kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikli 4 punktiga a,
 - i. suurendades suutlikkust teha välispiiridel kontrolle ja järelevalvet, sealhulgas tugevdades meetmeid **seadusliku piiriületuse lihtsustamiseks ja vajaduse korral meetmeid, mis on seotud** piiriülese kuritegevuse, nagu rändajate ebaseaduslik **ebaseadusliku** üle piiri toimetamine, inimkaubandus **toimetamise, inimkaubanduse** ja terrorismi, ennetamiseks **terrorismi ennetamise** ja **avastamiseks avastamisega, ning meetmeid, mis on seotud rahvusvahelist kaitset vajavate või taotlevate isikute edasisuunamisega**; [ME 159]
 - ii. ~~toetades merel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse raames tehtavaid otsingu- ja päästetöid~~; [ME 160]
 - iii. rakendades Schengeni alal piirikontrolliga seotud tehnilisi ja operatiivmeetmeid, **tingimusel et need meetmed ei ohusta vaba liikumist**; [ME 161]
 - iv. analüüsides sisejulgeolekuohte ja selliseid ohte, mis võivad mõjutada välispiiride toimimist või turvalisust;
 - v. toetades käesoleva määruse kohaldamisala raames liikmesriike, kellele avaldub või võib ELi välispiiridel avalduda ebaseaduslik **ebaproportsionaalset suur rändesurve artiklis 23 osutatud hädaolukorras olevaid liikmesriike**, muu hulgas tehnilise ja operatiivtoe ~~kaudu~~ **abil** ning kasutades esmase vastuvõtu piirkondades rände haldamise tugirühmi; [ME 162]
 - b) ~~Euroopa piiri- ja rannikuvalve edasine arendamine~~ ühise suutlikkuse suurendamise, ühishangete, ühiste standardite kehtestamise ja muude meetmetega, mille eesmärk on ühtlustada liikmesriikide ~~ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahelist koostööd ja koordineerimist~~ **koostööd ja koordineerimist, et arendada edasi Euroopa piiri- ja rannikuvalvet**; [ME 163]
 - c) piirikontrolli või piiril täidetavate ülesannete eest vastutavate siseriiklike ametiasutuste koostöö tõhustamine riigi tasandil ja ELi tasandil kas liikmesriikide vahel või ühelt poolt liikmesriikide ja teiselt poolt asjaomaste liidu organite, asutuste ja ~~või ametite või kolmandate riikide~~, **sealhulgas välistegevuse eest vastutavate ametite** vahel; [ME 164]
 - d) välispiire käsitleva liidu *acquis'* ühtse kohaldamise tagamine, sealhulgas kvaliteedikontrolli mehhanismide, nagu määruse (EL) nr 1053/2013 kohase Schengeni hindamismehhanismi, määruse (EL) 2016/1624 kohaste haavatavuse hindamiste ja riiklike kvaliteedikontrolli mehhanismide raames antud soovitude rakendamine;
 - e) **nende** suuremahuliste IT-süsteemide kasutuselevõtt, käitamine ja hooldamine piirihalduse valdkonnas, **mida juba hõlmab liidu õigus**, sealhulgas nende IT-süsteemide ja nende sideinfrastruktuuri koostalitlusvõime **ning andmete kvaliteedi parandamise ja teabe edastamise tõhustamise meetmete** tagamine. [ME 165]
- ea) **võimekuse suurendamine, et anda merehädalistele abi eelkõige otsingu- ja päästetööde toetamise abil**; [ME 166]
- eb) **toetades merel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse raames tehtavaid otsingu- ja päästetöid**; [ME 167]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Rahastamisvahendiga aidatakse saavutada artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud konkreetset eesmärki järgmiste rakendusmeetmete abil:
- a) tõhusate ja kliendisõbralike teenuste osutamine viisataotlejatele, säilitades samal ajal viisamenetluse turvalisuse ja terviklikkuse, **pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele ja lastele**; [ME 168]
 - aa) **abi liikmesriikidele viisade väljaandmisel, sealhulgas piiratud territoriaalse kehtivusega viisasade puhul, mida väljastatakse humanitaarkaalutlustel, riiklikes huvides või rahvusvaheliste kohustuste tõttu, samuti liidu ümberasustamis- või ümberpaigutamisprogrammiga hõlmatud isikutele, ning viisasid käsitleva liidu *acquis*' täielikul järgimisel**; [ME 169]
 - b) viisasid käsitleva liidu *acquis*' ühetaolise kohaldamise tagamine, sealhulgas ühise viisapoliitika edasiarendamine ja ajakohastamine;
 - c) liikmesriikide viisataotluste menetlemise alase koostöö eri vormide arendamine;
 - d) suuremahuliste IT-süsteemide kasutuselevõtt **ajakohastamine**, käitamine ja hooldamine ühise viisapoliitika valdkonnas, sealhulgas nende IT-süsteemide ja nende sideinfrastruktuuri koostalitlusvõime tagamine. [ME 170]
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

III LISA

Toetuse kohaldamisala

1. Artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud erieesmärgi raames toetatakse rahastamisvahendist eelkõige järgmist:

- a) taristu, hooned, süsteemid ja teenused, mida on vaja piiripunktides, esmase vastuvõtu keskustes ja piiripunktide vahel toimuvaks piirivalveks, et hoida ära ja tõkestada ebaseaduslikku piiriületamist, ebaseaduslikku sissērännet ja piiriülest kuritegevust välispiiril ning tagada seaduslike reisijate voogude sujuvus **ja rändevoogude tulemuslik haldamine, sealhulgas meetmed, mis on seotud rahvusvahelist kaitset vajavate või seda taotleda soovivate isikute edasisuunamisega, tagades alati asjaomaste isikute inimväärse kohtlemise;** [ME 171]
- b) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti väljatöötatud standarditele vastav, tõhusaks ja turvaliseks piirikontrolliks ette nähtud varustus, sealhulgas transpordivahendid ja sidesüsteemid, kui sellised standardid on olemas;
- c) Euroopa integreeritud piirihalduse arendamise valdkonna koolitus, võttes arvesse operatiivvajadusi, ~~ja riskianalüüsi ning riigispetsiifilistes soovitustes kindlakstehtud probleeme – kõiki~~ täielikus kooskõlas põhiõigustega; [ME 172]
- d) kontaktametnike lähetamine kolmandatesse riikidesse, ~~nagu on määratletud määruses (EL) nr.../... [uus Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni määrus] (4),~~ ning piirivalveametnike ja teiste ekspertide lähetamine liikmesriikidesse või liikmesriikidest kolmandatesse riikidesse, ekspertide või kontaktametnike võrgustike koostöö ja operatiivsuutlikkuse suurendamine, parimate tavade vahetamine ning Euroopa võrkude suutlikkuse suurendamine liidu poliitika hindamise, edendamise, toetamise ja arendamise eesmärgil; [ME 173]
- e) uuringud, katseprojektid ja muud asjakohased meetmed, mille eesmärk on rakendada või arendada Euroopa integreeritud piirihaldust, sealhulgas meetmed, mis on suunatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve arendamisele, näiteks ühine suutlikkuse suurendamine, ühishanked, ühiste standardite kehtestamine, ja muud meetmed, millega ühtlustatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ja liikmesriikide vahelist koostööd ja koordineerimist, **samuti meetmed, mis on seotud rahvusvahelist kaitset vajavate või seda taotleda soovivate isikute edasisuunamisega;** [ME 174]
- f) meetmed, mille eesmärk on arendada uuenduslikke meetodeid või võtta kasutusele uusi tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige rakendada julgeoleku-uuringute tulemusi, kui Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet on määruse (EL) 2016/1624 artikli 37 alusel tegutsedes kindlaks teinud, et see aitab kaasa Euroopa piiri- ja rannikuvalve operatiivvõimekuse arendamisele. **Kõnealused uuenduslikud meetodid ja uued tehnoloogiaid on täielikus kooskõlas põhiõiguste ja isikuandmete kaitse õigusega;** [ME 175]
- g) ettevalmistavad **sammud**, järelevalve-, haldus- ja tehnilised meetmed, mis on vajalikud välispiiripoliitika rakendamiseks, sealhulgas Schengeni ala juhtimise tugevdamiseks, arendades ja rakendades määrusega (EL) nr 1053/2013 kehtestatud hindamismehhanismi, mille eesmärk on kontrollida Schengeni *acquis'* ja Schengeni piirieskirjade kohaldamist, sealhulgas kohapealseid kontrollkäike tegevate komisjoni ja liikmesriikide ekspertide kulusid, samuti meetmed, millega rakendatakse Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti poolt kooskõlas määrusega (EL) nr 2016/1624 tehtud haavatavuse hindamiste raames antud soovitusi; [ME 176]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- ga) *meetmed, mille eesmärk on parandada viisa- ja piirivaldkonna IT-süsteemides säilitatavate andmete kvaliteeti ning andmesubjekti võimalusi kasutada õigust teabele, andmetele juurdepääsule, nende parandamisele, kustutamisele ja nende töötlemise piiramisele seoses meetmetega, mis kuuluvad käesoleva õigusakti kohaldamisalasse;* [ME 208]
- h) isikute tuvastamine, sõrmejälgede võtmine, registreerimine, turvakontrollid, küsitlemine, teabe andmine, arstlik läbivaatus ja haavatavuse kontroll ning vajaduse korral arstiabi ning **asjakohasel juhul** kolmandate riikide kodanike suunamine asjakohase ~~menetluse~~ **varjupaigamenetluse** juurde välispiiril, ~~eelkõige esmase vastuvõtu piirkondades;~~ [ME 177]
- i) meetmed, mille eesmärk on suurendada sidusrühmade ja üldsuse teadlikkust välispoliitikast ning tutvustada liidu poliitilisi prioriteete;
- j) statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine, **võttes nõuetekohaselt arvesse diskrimineerimiskeelu põhimõtet;** [ME 178]
- k) tegevustoetus Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamiseks.
- ka) *heade tavade ja eksperditeadmiste vahetamine, sealhulgas seoses põhiõiguste kaitsega piirikontrolli eri aspektide raames ja eelkõige seoses haavatavate isikute tuvastamise, neile kohese abi andmise ning nende kaitseteenistustele üleandmisega;* [ME 179]
- kb) *meetmed, mille eesmärk on selliste poliitikameetmete ja menetluste väljatöötamine, järelevalve ja hindamine, nagu ühiste statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate rakendamine edusammude mõõtmisel ja poliitika arengusuundade hindamisel.* [ME 180]

2. Artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud erieesmärgi raames toetatakse rahastamisvahendist eelkõige järgmist:

- a) taristu ja ehitised, mis on vajalikud viisatootluste menetlemiseks ja konsulaarkoostööks, sealhulgas julgeoleku-meetmed, samuti muud meetmed, mille eesmärk on parandada viisatootlejatele osutatavate teenuste kvaliteeti;
- b) viisatootluste menetlemiseks ja konsulaarkoostööks vajalik varustus ja sidesüsteemid;
- c) konsulaartöötajate ning ühist viisapoliitikat ja konsulaarkoostööd rakendava muu personali koolitus, **sealhulgas vajaduse korral põhiõiguste järgimise vallas;** [ME 181]
- d) parimate tavade ja ekspertide vahetus, sealhulgas ekspertide lähetamine ning Euroopa võrgustike suutlikkuse suurendamine hindamiseks, edendamaks, toetamiseks ja arendamiseks edasi liidu tegevuspõhimõtteid ja eesmärgi, **sealhulgas põhiõiguste kaitsmise vallas ning eelkõige haavatavate isikute tuvastamise, neile viivitamata abi andmise ning nende kaitseteenistustele üleandmise vallas;** [ME 182]
- e) uuringud, katseprojektid ja muud asjakohased meetmed, näiteks meetmed, mille eesmärk on parandada teadmisi analüüsi, järelevalve ja hindamise abil;
- f) meetmed, mille abil töötatakse välja uuenduslikke meetodeid või võetakse kasutusele uusi tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige projektid, mille eesmärk on katsetada ja valideerida liidu rahastatavate teadusprojektide tulemusi;
- g) ettevalmistavad **sammud**, järelevalve-, haldus- ja tehnilised meetmed, sealhulgas **sellised** meetmed, millega rõhustatakse Schengeni ala juhtimist, arendades ja rakendades määrusega (EL) nr 1053/2013 kehtestatud hindamismehhanismi, et kontrollida Schengeni *acquis'* kohaldamist, sealhulgas kohapealseid kontrollkäike tegevate komisjoni ja liikmesriikide ekspertide kulusid; [ME 183]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- h) viisapoliitikaalase teadlikkuse suurendamise meetmed sidusrühmade ja üldsuse jaoks, sealhulgas liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamine;
- i) statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine, **võttes arvesse diskrimineerimiskeelu põhimõtet ja isikuandmete kaitse õigust**; [ME 184]
- j) tegevustoetus ühise viisapoliitika rakendamiseks, **võttes nõuetekohaselt arvesse diskrimineerimiskeelu põhimõtet**. [ME 185]
- ja) **abi liikmesriikidele viisade väljaandmisel, sealhulgas piiratud territoriaalse kehtivusega viisade puhul, mida väljastatakse humanitaarkaaluks, riiklikes huvides või rahvusvaheliste kohustuste tõttu, samuti liidu ümberasustamis- või ümberpaigutamisprogrammiga hõlmatud isikutele, ning viisaid käsitleva liidu acquis' täielikul järgimisel**. [ME 186]

3. Artikli 3 lõikes 1 osutatud poliitilise eesmärgi raames toetatakse rahastamisvahendist eelkõige järgmist:

- a) taristu ja ehitised, mis on vajalikud suuremahuliste IT-süsteemide ja nendega seotud sideinfrastruktuuri komponentide majutamiseks;
- b) seadmed ja sidesüsteemid, mis on vajalikud suuremahuliste IT-süsteemide nõuetekohaseks toimimiseks;
- c) suuremahuliste IT-süsteemidega seotud koolitus- ja kommunikatsioonitegevus;
- d) suuremahuliste IT-süsteemide arendamine ja täiustamine;
- e) uuringud, kontseptsioonide töestused, katseprojektid ja muud suuremahuliste IT-süsteemide ja nende koostalitlusvõime rakendamisega seotud asjakohased meetmed;
- f) meetmed, mille abil töötatakse välja uuenduslikke meetodeid või võetakse kasutusele uusi tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige projektid, mille eesmärk on katsetada ja valideerida liidu rahastatavate teadusprojektide tulemusi;
- g) viisade ja välispiiride valdkonna suuremahuliste IT-süsteemide statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine, **võttes arvesse diskrimineerimiskeelu põhimõtet ja isikuandmete kaitse õigust**; [ME 187]
- ga) **meetmed, mille eesmärk on parandada andmete kvaliteeti ja aidata andmesubjektil kasutada tõhusamalt oma õigust teabele oma isikuandmete kohta, neile juurdepääsule, nende parandamisele, kustutamisele ja töötlemise piiramisele**; [ME 188]
- h) tegevustoetus suuremahuliste IT-süsteemide rakendamiseks.

—

Kolmapäev, 13. märts 2019

IV LISA

Kõrgema kaasrahastamise määraga meetmed kooskõlas artikli 11 lõikega 3 ja artikli 12 lõikega 14

- 1) Seadmete ostmine Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga korraldatavate ühishangete kaudu, et anda need Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti käsutusse ameti operatiivtegevuse tarbeks kooskõlas määruse (EL) 2016/1624 artikli 39 lõikega 14.
- 2) Meetmed, millega toetatakse liikmesriigi ja tema naabruses asuva kolmanda riigi asutuste vahelist koostööd, kui ELil on kõnealuse kolmanda riigiga ühine maismaa- või merepiir.
- 3) ~~Euroopa piiri- ja rannikuvalve edasine arendamine~~ Ühise suutlikkuse ~~suurendamise~~, **suurendamine** ühishangete, ühiste standardite kehtestamise ja muude meetmetega, mille eesmärk on ühtlustada liikmesriikide ~~ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahelist~~ koostööd ja koordineerimist, ~~nagu on sätestatud II lisa punkti 1 alapunktis b~~ **et arendada edasi Euroopa piiri- ja rannikuvalvet.** [ME 189]
- 4) Sisserändeküsimustega tegelevate kontaktametnike ühine lähetamine, nagu on osutatud III lisas.
- 5) Meetmed, mis aitavad paremini tuvastada **ja toetada** inimkaubanduse ohvreid, ja meetmed, millega soodustatakse piiriülest koostööd eesmärgiga tuvastada piirikontrolli käigus inimkaubitsejaid, **sealhulgas kaitse- ja suunamismehhanismi väljatöötamise ja toetamise abil.** [ME 190]
- 5a) **Integreeritud lastekaitseüsteemide väljatöötamine välispiiridel ja lapsrändajaid käsitleva üldise poliitika väljatöötamine, sealhulgas töötajate piisava koolitamise ja liikmesriikide vahelise heade tavade vahetamise abil.** [ME 191]
- 6) Meetmed, millega võetakse kasutusele või üle või millega valideeritakse uusi meetodeid ja uut tehnoloogiat, ~~sealhulgas liidu rahastatavate julgeoleku-uuringute katseprojektid ja järelmeetmed, nagu on osutatud III lisas~~ **et parandada viisa- ja piirivaldkonna IT-süsteemides säilitatavate andmete kvaliteeti ning andmesubjektide võimalusi kasutada õigust teabele, andmetele juurdepääsule, nende parandamisele, kustutamisele ja nende töötlemise piiramisele seoses meetmetega, mis kuuluvad käesoleva õigusakti kohaldamisalasse.** [ME 209]
- 6a) **Meetmed, mille eesmärk on haavatavate isikute tuvastamine, neile kohese abi andmine ja nende kaitseteenistustele üleandmine.** [ME 193]
- 7) Meetmed, millega rajatakse ja hallatakse esmase vastuvõtu piirkondi liikmesriikides, kellele avaldub või võib avalduda erakorraline ja ebaproportsionaalne suur rändesurve.
- 8) Liikmesriikide viisataotluste menetlemise alase koostöö eri vormide edasine arendamine, nagu on osutatud II lisa punkti 2 alapunktis c.
- 9) Liikmesriikide kohaloleku või esindatuse suurendamine viisanõudega riikides, eelkõige neis riikides, kus ükski liikmesriik praegu esindatud ei ole.

Kolmapäev, 13. märts 2019

V LISA

Artikli 25 lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse põhinäitajad

- a) Erieesmärk 1: toetada Euroopa välispiiride tõhusat integreeritud haldamist Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt, mille moodustavad ja mille ülesandeid täidavad ühiselt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja piirihalduse eest vastutavad siseriiklikud asutused, eesmärgiga lihtsustada ~~seadusliku~~ **seaduslikku** piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sissekängu ja piiriülest kuritegevust ning hallata tõhusalt rändevooge. [ME 194]

- 1) Ebaseaduslike piiriületamiste arv, mis on kindlaks tehtud ELi välispiiril a) piiripunktide vahel ning b) piiripunktides.

Andmete allikas: Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

- 2) Piiripunktides avastatud ebaseaduslikke reisidokumente kasutavate isikute arv.

Andmete allikas: Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

2a) Piiripunktides rahvusvahelist kaitset taotlenud isikute arv.

Andmete allikas: Liikmesriigid [ME 195]

2b) Sisenemiskeelu saanud isikute arv.

Andmete allikas: Liikmesriigid [ME 196]

- b) Erieesmärk 2: toetada ühist viisapoliitikat, et ~~tagada liikmesriikide ühtlustatum lähenemisviis viisade väljastamisele, hõlbustada seaduslikku reisimist ning ennetada rände- ja~~ **ja leevendada** julgeolekuriske. [ME 197]

- 1) Fondist toetatavates konsulaatides avastatud ebaseaduslikke reisidokumente kasutavate isikute arv.

Andmete allikas: Liikmesriigid

1a) Liikmesriikide konsulaatides rahvusvahelist kaitset taotlenud isikute arv.

Andmete allikas: Liikmesriigid [ME 198]

- 2) Viisataotluse menetlemise keskmine kestus (ja suundumused)

Andmete allikas: Liikmesriigid

—

Kolmapäev, 13. märts 2019

VI LISA

Sekkumise liigid

TABEL 1: SEKKUMISVALDKONNA KOODID

I. Euroopa integreeritud piirihaldus	
001	Piirikontrollid
002	Piirivalve – õhuvarustus
003	Piirivalve – maismaavarustus
004	Piirivalve – merevarustus
005	Piirivalve – automaatsed piirivalvesüsteemid
006	Piirivalve – muud meetmed
007	Piirikontrolliga seotud tehnilised ja operatiivmeetmed Schengeni alal
008	Olukorrateadlikkus ja teabevahetus
009	Riskianalüüs
010	Andmete ja teabe töötlemine
011	Esmase vastuvõtu piirkonnad
011a	Haavatavate isikute tuvastamise ja edasisuunamisega seotud meetmed [ME 199]
011b	Rahvusvahelist kaitset vajavate või seda taotleda soovivate isikute tuvastamise ja edasisuunamisega seotud meetmed [ME 200]
012	Euroopa piiri- ja rannikuvalve arendamine
013	Asutustevaheline koostöö – siseriiklik tasand
014	Asutustevaheline koostöö – Euroopa Liidu tasand
015	Asutustevaheline koostöö – kolmandate riikidega
016	Sisserändeküsimustega tegelevate ühiste kontaktametnike lähetamine
017	Suuremahulised IT-süsteemid – Eurodac piiride haldamiseks
018	Suuremahulised IT-süsteemid – riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES)
019	Suuremahulised IT-süsteemid – Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)

Kolmapäev, 13. märts 2019

020	Suuremahulised IT-süsteemid – Schengeni infosüsteem (SIS II)
021	Suuremahulised IT-süsteemid – koostalitlusvõime
022	Tegevustoetus – integreeritud piirihaldus
023	Tegevustoetus – suuremahulised IT-süsteemid piirihalduseks
024	Tegevustoetus – transiidi eriskeem

II. Ühine viisapoliitika

001	Viisataotluste menetlemise parandamine
002	Konsulaatide toimimise tõhustamine, kliendisõbraliku keskkonna loomine ja turvalisuse tagamine konsulaatides
003	Dokumentide turvalisus / dokumendinõustajad
004	Konsulaarkoostöö
005	Konsulaaresinduste võrk
006	Suuremahulised IT-süsteemid – viisainfosüsteem (VIS)
007	Muud IT-süsteemid viisataotluste töötlemiseks
008	Tegevustoetus – ühine viisapoliitika
009	Tegevustoetus – suuremahulised IT-süsteemid viisataotluste töötlemiseks
010	Tegevustoetus – transiidi eriskeem
010a	<i>Humanitaarviisade väljastamine [ME 201]</i>

III. Tehniline abi

001	Teave ja kommunikatsioon
002	Ettevalmistamine, rakendamine, järelevalve ja kontroll
003	Hindamine ja uuringud, andmete kogumine
003a	<i>Andmete kvaliteet ja andmesubjekti õigus teabele oma isikuandmete kohta, neile juurdepääsule, nende parandamisele, kustutamisele ja töötlemise piiramisele [ME 202]</i>
004	Suutlikkuse suurendamine

Kolmapäev, 13. märts 2019

TABEL 2: MEETME LAADI KOODID

001	taristu ja hooned
002	transpordivahend
003	muud tegevuseks vajalikud seadmed
004	sidesüsteemid
005	IT-süsteemid
006	koolitus
007	parimate tavade vahetamine – liikmesriikide vahel
008	parimate tavade vahetamine – kolmandate riikidega
009	ekspertide lähetamine
010	uuringud, kontseptsioonide tõestused, katseprojektid ja samalaadsed meetmed
011	teavitustegevus
012	statistiliste vahendite, meetodite ja näitajate väljatöötamine
013	teadusprojektide rakendamine või muud järelmeetmed

TABEL 3: RAKENDUSVIISIDE KOODID

001	Erimeede
002	Erakorraline abi
003	IV lisas loetletud meetmed
004	Schengeni hindamise raames antud soovitude rakendamine
005	Haavatavuse hindamise raames antud soovitude rakendamine
006	Koostöö kolmandate riikidega
007	Kolmandates riikides võetavad meetmed

Kolmapäev, 13. märts 2019

VII LISA

Tegevustoetuse saamise tingimustele vastavad meetmed

a) Artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud eesmärgi raames kaetakse tegevustoetusega järgmised kulud, tingimusel et Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet neid oma operatiivtegevuse raames ei kata:

- 1) personalikulud;
- 2) seadmete ja taristu hooldus- või remondikulud;
- 3) käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävad teeninduskulud, ~~sealhulgas esmase vastuvõtu piirkondades~~; [ME 203]
- 4) operatsioonide jooksvad kulud.

Vastuvõttev liikmesriik määruse (EL) 2016/1624 artikli 2 lõike 5 tähenduses võib kasutada tegevustoetust, et katta oma jooksvaid kulusid seoses osalemisega kõnealuse määruse artikli 2 lõikes 5 osutatud tegevuses, mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse, või oma riigi piirikontrollitegevuse eesmärgil.

b) Artikli 3 lõikes 2 sätestatud eesmärgi raames kaetakse tegevustoetusega järgmised kulud:

- 1) personalikulud, sealhulgas koolituse kulud;
- 2) teeninduskulud;
- 3) seadmete ja taristu hooldus- või remondikulud;
- 4) kinnisvara kulud, sealhulgas rendikulud ja kulum.

c) Artikli 3 lõikes 1 sätestatud poliitilise eesmärgi raames kaetakse tegevustoetusega järgmised kulud:

- 1) personalikulud, sealhulgas koolituse kulud;
- 2) suuremahuliste IT-süsteemide ja nende sideinfrastruktuuride operatiivjuhtimise ja hoolduse, sealhulgas nende süsteemide koostalitlusvõime ja turvaliste ruumide rendi kulud.

d) Lisaks eespool toodule antakse tegevusabiga Leedu programmile toetust kooskõlas artikli 16 lõikega 1.

—

Kolmapäev, 13. märts 2019

VIII LISA

Artikli 25 lõikes 3 osutatud väljund- ja tulemusnäitajad

a) Erieesmärk 1: toetada Euroopa välispiiride tõhusat integreeritud haldamist Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt, mille moodustavad ja mille ülesandeid täidavad ühiselt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja piirihalduse eest vastutavad siseriiklikud asutused, eesmärgiga lihtsustada ~~seadusliku~~ **seaduslikku** piiriületust, ennetada ja avastada ebaseaduslikku sisserännet ja piiriülest kuritegevust ning hallata tõhusalt rändevooge. **[ME 204]**

1) Piirikontrolli taristu, transpordivahendid ja muud seadmed, mida finantseeritakse rahastamisvahendi abil:

- asjaomases liikmesriigis asuvate uute või ajakohastatud piiripunktide arv uute või ajakohastatud piiripunktide koguarvust;
- automaatse piirikontrolli väravate arv;
- õhutranspordivahendite arv;
- meretranspordivahendite arv;
- maismaatranspordivahendite arv;
- Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti käsutusse antud seadmete arv;
- muude seadmete arv ning nende esmase vastuvõtu piirkondade loomiseks, ajakohastamiseks või haldamiseks mõeldud seadmete arv, mida kasutatakse käesoleva määruse kohaldamiseks;
- rahastamisvahendist toetatavate mitmeotstarbeliste seadmete arv.

2) Rahastamisvahendist toetatavate spetsialiseeritud ametikohtade arv kolmandates riikides:

- III lisas osutatud ühised kontaktametnikud;
- muud piirihaldusega seotud spetsialiseeritud ametikohad.

3) Liikmesriikide ametiasutuste ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vahel Euroopa piiri- ja rannikuvalve väljaarendamiseks loodud selliste koostööprojektide või koostöövoogude arv, mis aitavad kaasa Euroopa piiri- ja rannikuvalve arengule.

4) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti operatiivtegevuses kasutatavate, rahastamisvahendi abil soetatud seadmete arv nende seadmete koguarvust, mis on registreeritud Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tehniliste seadmete reservis.

5) Riiklike ametiasutuste ja EUROSURI riikliku koordinatsioonikeskuse vaheliste, rahastamisvahendi abil käivitatud koostööprojektide arv.

6) Rahastamisvahendi toel integreeritud piirihaldusega seotud aspektide alase koolituse saanud töötajate arv.

7) Selliste IT-funktsioonide arv, mis on rahastamisvahendi abil muu hulgas koostalitlusvõime huvides välja töötatud, kasutusele võetud või mida on hooldatud või ajakohastatud:

- SIS II;
- ETIAS;
- EES;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- VIS piirihalduse eesmärgil;
 - Eurodac piirihalduse eesmärgil;
 - IT-süsteemide ja Euroopa otsinguportaalide ühenduste arv, mille loomist on toetatud rahastamisvahendist;
 - Muud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad suuremahulised IT-süsteemid.
- 8) Nende Schengeni hindamise ja haavatavuse hindamise raames piirihalduse kohta antud soovitude arv, mida on rakendatud rahastamisvahendi toel, selliste soovitude koguarvust, millel on finantsmõju.
- b) Erieesmärk 2: toetada ühist viisapoliitikat, et **tagada liikmesriikide ühtlustatum lähenemisviis viisade väljastamisele, hõlbustada seaduslikku reisimist ning ennetada rände- ja ja leevendada julgeolekuriske.** [ME 205]
- 1) Väljaspool Schengeni ala rahastamisvahendi toetusel loodud või ajakohastatud konsulaaresinduste arv väljaspool Schengeni ala loodud või ajakohastatud konsulaaresinduste koguarvust.
- 2) Rahastamisvahendi abil ühise viisapoliitika valdkonnas koolituse saanud töötajate arv ja kursuste arv.
- 3) Selliste IT-funktsioonide arv, mis on rahastamisvahendi abil muu hulgas koostalitlusvõime huvides välja töötatud, kasutusele võetud või mida on hooldatud või ajakohastatud:
- VIS;
 - EES;
 - Muud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad suuremahulised IT-süsteemid.
- 4) Rahastamisvahendi abil liikmesriikide vahel viisade menetlemiseks loodud ja ajakohastatud koostöövormide arv:
- ruumide jagamine;
 - ühised viisataotluskeskused;
 - esindused;
 - muu.
- 5) Nende Schengeni hindamise raames ühise viisapoliitika valdkonnas antud soovitude arv, mida on rakendatud rahastamisvahendi toel, selliste soovitude koguarvust, millel on finantsmõju.
- 6) Nende viisanõudega riikide arv, mille territooriumil kohalolevate või esindatud liikmesriikide arvu on rahastamisvahendi toetuse abil suurendatud.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0177

Sisejulgeolekufondi loomine *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Sisejulgeolekufond (COM(2018)0472 – C8-0267/2018 – 2018/0250(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/64)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0472),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ja artikli 87 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0267/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning eelarvekomisjoni arvamust (A8-0115/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0250

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) .../..., millega luuakse Sisejulgeolekufond

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 1, artiklit 84 ja artikli 87 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

Kolmapäev, 13. märts 2019

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) ~~Sisejulgeoleku tagamine~~ **Ehkki riiklik julgeolek on jätkuvalt üksnes** liikmesriikide pädevuses, ~~ent tegemist nõuab selle kaitsmine koostööd ja koordineerimist liidu tasandil.~~ **Sisejulgeolek on ühise püüdlusega, millesse peaksid ELi institutsioonid, asjaomased liidu asutused ja liikmesriigid** ~~liikmesriigid~~ **erasektori ja kodanikuühiskonna abiga** andma oma ühise panuse. Komisjon, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament on määranud ajavahemikuks 2015–2020 kindlaks ühised prioriteedid, nagu need on sätestatud 2015. aasta aprilli Euroopa julgeoleku tegevuskavas ⁽²⁾ ning nagu neid on kinnitanud nõukogu oma järeldustes 2015. aasta juuni Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia kohta ⁽³⁾ ja Euroopa Parlament oma 2015. aasta juuli resolutsioonis ⁽⁴⁾: ~~Kõnealuse strateegia eesmärk oli luua strateegiline raamistik liidu tasandil sisejulgeoleku valdkonnas tehtavale tööle ning selles määrati kindlaks peamised tegevusprioriteedid, millega tagada liidu tõhus vastus ajavahemikus 2015–2020 ilmnevatele julgeolekuohtudele. Nende prioriteetide hulka arvati näiteks terrorismivastane võitlus ja, näiteks terrorismivastane võitlus ja radikaliseerumise, sealhulgas internetis toimuva radikaliseerumise ennetamine, organiseeritud kuritegevuse tõkestamine ja võitlus küberkuritegevuse vastu.~~ **[ME 1]**
- (2) ~~25. septembril~~ **märtsil** 2017 allkirjutatud Rooma deklaratsioonis kinnitasid 27 liikmesriigi juhid, **Euroopa Ülemkogu, Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon** oma pühendumust ohutule ja turvalisele Euroopale ning kindlat soovi ehitada üles liit, kus kõik kodanikud tunnevad ennast turvaliselt ning saavad vabalt liikuda, kus välispiirid on kaitstud ning kus viiakse ellu tõhusat, vastutustundlikku ja jätkusuutlikku rändepoliitikat, austades rahvusvahelisi norme, Euroopa, mis on kindlalt otsustanud võidelda terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastu. **[ME 2]**
- (3) 15. detsembril 2016 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kutsus üles jätkama tulemuste saavutamist infosüsteemide ja andmebaaside koostalitlusvõime osas. 23. juunil 2017 kokku tulnud Euroopa Ülemkogu toonitas vajadust parandada andmebaaside koostalitlusvõimet ning komisjon võttis 12. detsembril 2017 vastu ettepaneku määruse kohta, millega luuakse ELi infosüsteemide (politsei- ja õiguskooostöö, varjupaik ja ränne) koostalitlusvõime raamistik ⁽⁵⁾.
- (4) Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 67 lõike 3 kohane liidu eesmärk tagada kõrge turvalisuse tase vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal tuleks saavutada muu hulgas kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise meetmete ning liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja muude riiklike ametiasutuste, sh liidu asjaomaste liidu asutuste ja muude organite ning asjaomaste kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide tegevuse koordineerimise ja koostöö meetmetega.
- (5) Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleks võtta liidu tasandil meetmeid, et kaitsta inimesi, ~~kaupa~~ **avalikku ruumi** ja ~~elutähtsat taristut~~ üha kasvavate piiriüleste ohtude eest ja toetada liikmesriikide pädevate asutuste tööd. Terrorism, raske ja organiseeritud kuritegevus, suure liikuvusega kuritegevus, ~~uimastikaubandus~~ **uimasti- ja relvakaubandus**, korruptsioon, ~~rahapesu~~, küberkuritegevus, ~~seksuaalne ärakasutamine~~, **sealhulgas laste ärakasutamine**, ning ~~inim-~~ **hübrüidohud, aga ka keemilised, bioloogilised, kiirgus-** ja ~~relvakaubandus~~ **tuumaohud** tekitavad liidu ~~sisejulgeolekule ja siseturule~~ **sisejulgeolekuprobleeme** **probleeme**. **[ME 3]**

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seisukoht.

⁽²⁾ COM(2015)0185 , 28. aprill 2015.

⁽³⁾ Nõukogu 16. juuni 2015. aasta järeldused Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) kohta.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 9. juuli 2015. aasta resolutsioon Euroopa julgeoleku tegevuskava kohta (2015/2697(RSP)).

⁽⁵⁾ COM(2017)0794 final.

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (5a) *Fond peaks andma rahalist toetust, et tegeleda esilekerkivate probleemidega, mis on tingitud interneti kaudu toime pandud teatavat liiki kuritegude („küberruumi kasutades toime pandud kuriteod“), nagu maksepettuste, laste seksuaalse ärakasutamise ja relvade salakaubaveo märkimisväärselt suurenemisest viimastel aastatel.* [ME 4]
- (6) Liidu eelarvest tuleks eelkõige rahastada selliseid tegevusi, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes liikmesriikide eraldi tegutsemisega. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 84 ja artikli 87 lõikega 2 tuleks rahaliselt toetada meetmeid, millega edendatakse ja toetatakse liikmesriikide tegevust kuritegevuse ennetamise, **ühiste koolituste ning politsei- alal ja politseikoostööd õiguskoo**stöö alal, milles osalevad kõik liikmesriikide pädevad ametiasutused **ja liidu asutused** ning mis hõlmab iseäranis teabevahetust, tihedamat operatiivkoostööd ja toetusmeetmeid kuritegevuse ennetamise ja sellevastase võitluse alase suutlikkuse suurendamiseks. Fondist ei tuleks toetada tegevuskulusid ja meetmeid, mis on seotud liikmesriikide põhikohustustega, nagu avaliku korra säilitamine ja sisejulgeoleku kaitsmine (ELi toimimise lepingu artikkel 72). [ME 5]
- (7) Schengeni *acquis'* **ja liidu kogu siseturuala** säilitamiseks ja selle toimimise tugevdamiseks on liikmesriigid alates 6. aprillist 2017 olnud kohustatud asjaomastest andmebaasidest korrapäraselt kontrollima nende ELi kodanike andmeid, kes ületavad ELi välispiire. Lisaks sellele on komisjon avaldanud liikmesriikide jaoks soovitusi selle kohta, kuidas politseikontrolli ja piiriülest koostööd paremini korraldada. Liit ja liikmesriigid peaksid tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu väljakujundamisel juhinduma peamiselt sellistest põhimõtetest nagu liikmesriikidevaheline solidaarsus, selgus ülesannete jaotamisel, põhiõiguste ja -vabaduste ning õigusriigi põhimõtte järgimine, keskendumine üleilmsetele huvidele ja vajalik sidusus julgeoleku välismõõtmega. [ME 6]
- (8) Selleks et aidata välja kujundada ja ellu viia tulemuslikku ja tegelikku julgeolekuliitu eesmärgiga tagada kogu Euroopa Liidus kõrge sisejulgeoleku tase, peaks liit liikmesriike rahaliselt piisavalt toetama, luues Sisejulgeolekufondi (edaspidi „fond“) ja seda hallates.
- (9) Fondi rakendamisel tuleks täielikult järgida Euroopa Liidu **lepingu (ELi lepingu) artiklis 2 sätestatud väärtusi, Euroopa Liidu** põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu põhiõigustealaseid rahvusvahelisi kohustusi. **Käesoleva määruse eesmärk on eelkõige tagada selliste põhiõiguste täielik austamine nagu inimväärikus, õigus elule, piinamise, ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keelustamine, õigus isikuandmete kaitsele, laste õigused ning õigus tõhusale õiguskaitsevahendile. Määrusega püütakse edendada ka mittediskrimineerimise põhimõtete rakendamist.** [ME 7]
- (10) Vastavalt ELi lepingu artiklile 3 tuleks fondist toetada tegevust, mis tagab laste kaitse vägivalda, väärkohtlemise, ärakasutamise ja hooletussejätmise eest. Fondist tuleks samuti toetada lapstunnistajate ja -ohvrite, eelkõige saatjata laste või muul põhjusel eestkostet vajavate laste kaitsmise meetmeid ja nende abistamist.
- (10a) **Õiguskaitsetöötajate teadlikkuse tõstmine rassismi, sealhulgas antisemitismi ja romavastasuse kõigist vormidest on üks tähtsamaid tegureid sisejulgeoleku vallas edu saavutamiseks. Seega tuleks fondi rakendusallasse lisada õiguskaitsetöötajate koolitus- ja haridusmeetmed, et suurendada kohalikul tasandil usalduse loomise suutlikkust.** [ME 8]
- (11) Kooskõlas liidu tasandil kindlaksmääratud jagatud prioriteetidega tuleks fondist liidu kõrgetasemelise julgeoleku tagamiseks toetada meetmeid, mille eesmärk on tegeleda peamiste julgeolekuohtudega, eelkõige ~~võidelda~~ **tõkestada** terrorismi ja ~~radikaliseerumise, raske~~ **vägivaldset äärmuslust, sealhulgas radikaliseerumist, sallimatust ja diskrimineerimist, rasket** ja organiseeritud kuritegevuse kuritegevust ja ~~küberkuritegevusega~~ **küberkuritegevust ja nende vastu võidelda** ning abistada ja kaitsta kuriteoohvreid **ja kaitsta elutähtsat taristut**. Fondi abil tagatakse, et liit ja liikmesriigid on hästi varustatud esilekerkivate uute ohtudega ~~tegelemiseks~~ **– näiteks ebaseaduslik kaubandus, sealhulgas internetis kaubitsemine, hübrüdohud, keemilised, bioloogilised, kiirgus- ja tuumaohud – tegelemiseks ning** tegeliku julgeolekuliidu rakendamiseks. Selleks tuleks anda rahalist abi parema teabevahetuse toetamiseks, operatiivkoostöö tugevdamiseks ning riikide ja ühise suutlikkuse parandamiseks. [ME 9]

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (12) Fondi terviklikus raamistikus antava rahalise abiga tuleks toetada eelkõige **teabe vahetamist ja sellele juurdepääsu**, politsei- ja õiguskoostruktuuride ja ennetustegevust sellistes valdkondades nagu raske ja organiseeritud kuritegevus, ~~ebaseaduslik~~ relvakaubandus, korruptsioon, rahapesu, uimastikaubandus, keskkonnavastased kuriteod, ~~teabe vahetamine terrorism, inimkaubandus, pagulaste ja sellele juurdepääs, terrorism, inimkaubandus, ebaseadusliku~~ sisserände ärakasutamine, **ja naiste puhul** laste seksuaalne ärakasutamine **ja naiste puhul**, laste väärkohtlemist kujutava visuaalse materjali ja lapsporno levitamine ja küberkuritegevus. Samuti tuleks fondist toetada inimeste ja elutähtsa taristu kaitset julgeolekuga seotud intsidentide eest ning julgeolekuriskide tõhusat juhtimist ja -kriiside ohjamist. Selleks tuleks muu hulgas **korraldada ühiseid koolitusi**, välja töötada ühised poliitikapõhimõtted (strateegiad, poliitikatsükliid, programmid ja tegevuskavad), võtta vastu õigusakte ja teha praktilist koostööd. [ME 10]
- (12a) *Fond peaks andma abi õiguskaitseasutustele, olenemata nende organisatsioonilisest struktuurist, mis on kindlaks määratud riigi tasandi õigusaktidega. Seetõttu peaksid fondist toetuse saamiseks toetuskõlblikud olema ka meetmed, milles osalevad sisejulgeoleku ülesandeid täitvad sõjalised jõud, kui sellised meetmed aitavad kaasa fondi erieesmärkide saavutamisele. Hädaolukorras ning tõsiste avalikku julgeolekut ohustavate teguritega tegelemiseks ja nende tõrjumiseks, sealhulgas pärast terrorirünnakut, peaksid sõjaliste jõudude meetmed liikmesriigi territooriumil olema fondi jaoks toetuskõlblikud. Rahuvalve või kaitsetegevus väljaspool liikmesriigi territooriumi ei tohiks aga fondi jaoks mingil juhul toetuskõlblik olla.* [ME 11]
- (13) Fond põhineb selle eelkäijate saavutustel ja investeringutel. Need eelkäijad on: programm „Kuritegevuse ennetamine ja selle vastu võitlemine“ ja programm „Terrorismi ning muude julgeolekuriskide ennetamine, nendeks valmisolek ja nende tagajärgede likvideerimine“ ajavahemikul 2007–2013 ning Sisejulgeolekufondi osaks olev politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 513/2014,⁽⁶⁾ ajavahemikul 2014–2020. Käesoleva fondi kohaldamisala peaks olema laiem, et võtta arvesse uusi arengusuundumusi.
- (14) Liidu rahastamise mõju on vaja avaliku ja erasektori rahaliste vahendite kasutuselevõtu, ühendamise ja võimendamise kaudu maksimeerida. Fond peaks aitama edendada ja soodustada kodanikuühiskonna ja valitsusväliste organisatsioonide, aga ka **Euroopa** tööstussektori aktiivset ja sisulist osalust julgeolekupoliitika väljatöötamises ja rakendamises, **eelkõige küberjulgeoleku valdkonnas**. Asjakohasel juhul ja seoses fondi eesmärgiga peaks olema võimalik osaleda ka teistel osalistel, liidu asjaomastel asutustel ja muudel liidu organitel, ~~kolmandatel riikidel ja rahvusvahelistel organisatsioonidel~~ **rahvusvahelistel organisatsioonidel**. **Tuleks aga tagada, et fondi toetust ei kasutataks seadusjärgsete ja avalik-õiguslike ülesannete delegerimiseks erasektorile.** [ME 12]
- (15) Liidu uimastivastase võitluse strateegia terviklikus raamistikus, mille põhimõtteks on pakkumise ja nõudluse samaaegsel vähendamisel põhinev tasakaalustatud käsitlus, tuleks käesoleva fondi raames antava liidu rahalise abiga toetada kõiki meetmeid, mille eesmärk on ebaseadusliku uimastikaubanduse ennetamine ja selle vastu võitlemine (nõudluse ja pakkumise vähendamine), eelkõige meetmeid, mis on suunatud võitlusele ebaseaduslike uimastite tootmise, valmistamise, ekstraheerimise, müügi, veo, importimise ja eksportimise, sealhulgas ebaseadusliku uimastikaubandusega tegelemise eesmärgil uimastite omamise ja ostmise vastu. Fondi kaudu tuleks eelkõige toetada uimastipoliitika ennetuslikke aspekte. Selleks et luua uimastitega seotud valdkonnas rohkem selgust ja koostööd, tuleks need ajavahemikus 2014–2020 õigusprogrammiga hõlmatud uimastitevastased eesmärgid inkorporeerida käesoleva määrusega loodavasse fondi.
- (16) Tagamaks, et fond aitaks tulemuslikult kaasa kõrgematasemelise sisejulgeoleku tagamisele kogu Euroopa Liidus ja tegeliku julgeolekuliidu väljakujundamisele, tuleks seda kasutada viisil, mis annab liikmesriikide meetmetele kõige rohkem ~~väärtust~~ **Euroopa lisaväärtust**. [ME 13]

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 513/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2007/125/JHA (ELT L 150, 20.5.2014, lk 93).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (17) Liidu solidaarsuse huvides ja sealse julgeoleku tagamise vastutuse jagamise vaimus peaks asjaomane liikmesriik juhul, kui Schengeni hindamise käigus on tuvastatud puudusi või riske, nendega piisavalt tegelema, kasutades oma programmi vahendeid, et rakendada soovitusi, mis on vastu võetud nõukogu määruse (EL) nr 1053/2013 (⁷) kohaselt.
- (18) Et aidata saavutada fondi eesmärke, peaksid liikmesriigid tagama, et nende programmide prioriteetide raames ~~käsitatakse~~ **aidatakse kaasa** fondi ~~eesmärke~~ **eesmärkide saavutamisele**, et valitud prioriteetid on kooskõlas **artiklis 3a** sätestatud rakendusmeetmetega ning et vahendite jaotus eesmärkide vahel **on proportsionaalne probleemide ja vajadustega ning** tagab üldise poliitikaeesmärgi täitmise võimaluse. [ME 14]
- (19) Muude ELi fondidega tuleks saavutada koostoime, sidusus ja tõhusus ning vältida tuleks meetmete kattuvust.
- (20) Fond peaks olema sidus ja vastastikku täiendav muude liidu julgeolekuvaldkonna rahastamisprogrammidega. Eelkõige ~~tuleks koostoimet taotleda~~ **tagatakse koostoime** Varjupaiga- ja Rändefondi ning integreeritud piirihalduse fondiga, mis koosneb määrusega (EL) .../... loodud piirihalduse ja viisade rahastamisvahendist ja määrusega (EL) .../... loodud tollikontrolli seadmete rahastamisvahendist, samuti määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus] hõlmatud muude ühtekuuluvuspoliitika fondidega, määrusega (EL) .../... loodud programmi „Euroopa Horisont“ julgeoleku-uuringute osaga, määrusega (EL) .../... loodud õiguste ja väärtuste programmiga, määrusega (EL) .../... loodud õigusprogrammiga, määrusega (EL) .../... loodud digitaalse Euroopa programmiga ja määrusega (EL) .../... loodud InvestEU programmiga. Eriti tuleks koostoimet taotleda taristu ja avaliku ruumi turvalisuse, küberjulgeoleku ja **, kuriteoohvrite kaitse ning vägivaldse äärmusluse, sealhulgas** radikaliseerumise, ennetamise valdkonnas. Poliitikaeesmärkide tulemuslikuks saavutamiseks, mastaabisäästu kasutamiseks ja meetmete kattumise vältimiseks on väga oluline kehtestada tõhusad koordineerimismehhanismid. [ME 15]
- (21) Fondist toetatavaid meetmeid, mida võetakse kolmandates riikides ja nendega seoses, tuleks rakendada täielikus koostoimes, sidususes ja täiendavuses muude väljaspool liitu rakendatavate meetmetega, mida toetatakse välisrahastamisvahenditest. Eelkõige tuleks selliste meetmete rakendamisel taotleda täielikku kooskõla ~~liidu~~ välistegevuse põhimõtete ja üldesmärkide, **liidu välispoliitika** ning asjaomase riigi või piirkonnaga seotud välispoliitikaga **ja arenguabipoliitikaga**. Välismõõdet silmas pidades tuleks fondi abil süvendada koostööd kolmandate riikidega liidu sisejulgeoleku seisukohast huvi pakkuvates valdkondades, nagu terrorismi- ja radikaliseerumisvastane võitlus, koostöö kolmandate riikide õiguskaitseasutustega võitluses terrorismi vastu (sealhulgas eriüksuste ja ühiste uurimisrühmade moodustamine), **ebaseadusliku kaubanduse vastu, eeskätt relva- ja uimastikaubanduse vastu ning võitlus ebaseadusliku kauplemise vastu ohustatud liikide ja kultuuriväärtustega, ning võitluses** raske organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni, samuti inimkaubanduse ja rändajate salaja üle piiri toimetamise vastu. [ME 16]
- (22) Liidu elarvest tuleks eelkõige rahastada selliseid meetmeid, mille puhul liidu sekkumine võib anda lisaväärtust võrreldes olukorraga, kus liikmesriigid tegutsevad eraldi. Julgeolekul on olemuslikult piiriülene mõõde ning see nõuab liidu tugevat ja koordineeritud tegevust. Käesoleva määruse alusel antav rahaline toetus aitab eelkõige tugevdada riikide ja liidu suutlikkust julgeolekuvaldkonnas.
- (23) Kui liikmesriik ei ole täitnud oma aluslepingutest tulenevaid kohustusi julgeolekuvaldkonnas, kui on selge oht, et liikmesriik rikub julgeolekut käsitlevat *acquis*-d rakendades oluliselt liidu väärtusi, või kui Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi raames koostatud hindamisaruandes on tuvastatud puudusi asjaomases valdkonnas, loetakse see liikmesriik liidu asjaomast *acquis*-d mittetäitvaks riigiks, sealhulgas käesolevast fondist antava tegevustoetuse kasutamise kontekstis.

(⁷) Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*-i kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (23a) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../...⁽⁸⁾ kohaselt peaks liit võtma meetmeid, et kaitsta oma eelarvet, kui liikmesriigis täheldatakse üldistunud puudusi õigusriigi toimimises. Käesoleva fondi suhtes kohaldatakse määrust (EL) .../... [ME 17]*
- (24) Fond peaks kajastama vajadust suurema paindlikkuse ja lihtsustamise järele, ent samas tuleks järgida prognoositavusega seonduvaid nõudeid ning tagada vahendite õiglane ja läbipaistev jaotamine, et täita käesolevas määruses sätestatud eesmärgid. **Fondi rakendamisel tuleks juhinduda tõhususe, tulemuslikkuse ja kulutuste kvaliteedi põhimõtetest. Ühtlasi peaks fondi rakendamine olema võimalikult kasutajasõbralik.** [ME 18]
- (25) Käesolevas määruses tuleks kindlaks määrata liikmesriikide jaoks ette nähtavad esialgsed summad, mis arvutatakse I lisas sätestatud kriteeriumide põhjal.
- (26) Need esialgsed summad peaksid looma liikmesriikidele aluse pikaajaliste investeringute tegemiseks julgeolekusse. Selleks et võtta arvesse **sisemiste ja väliste** julgeolekuohtude või lähteolukorra muutusi, tuleks liikmesriikidele eraldada perioodi keskpäigas lisasumma, mille suurus põhineb viimastel kättesaadavatel statistilistel andmetel, nagu on sätestatud jaotamispõhimõtetes, milles võetakse arvesse programmi rakendamise seis. [ME 19]
- (26a) **Fondi vahendite jaotamisel tuleks arvesse võtta elutähtsat taristut, mida liikmesriigid peavad kaitsma.** [ME 20]
- (27) Kuna julgeolekuvaldkonna probleemid pidevalt muutuvad, tuleb rahaliste vahendite eraldamist kohandada **sisemiste ja väliste** julgeolekuohtude muutustele ning suunata rahastamine liidu jaoks suurima lisaväärtusega prioriteetidele. Pakilistele vajadustele, poliitika muutumisele ja liidu prioriteetidele vastamiseks ning rahastamise suunamiseks liidu jaoks suurema lisaväärtusega meetmetele eraldatakse osa vahenditest temaatilise rahastu kaudu korrapäraselt erimeetmete ja liidu meetmete ning erakorralise abi jaoks. [ME 21]
- (28) Liikmesriikidel tuleks soovitada kasutada osa oma programmi eraldisest IV lisas loetletud meetmete rahastamiseks – nendele meetmetele on ette nähtud suurem liidu toetus **peamiselt nende suure Euroopa lisaväärtuse tõttu või nende tähtsuse tõttu liidu jaoks.** [ME 22]
- (29) Osa fondi ressurssidest võiks eraldada ka selleks, et rakendada erimeetmeid, mis eeldavad liikmesriikide koostööd või mida võetakse siis, kui liidus aset leidvate arengusuundumustega tegelemiseks on tarvis anda ühele või mitmele liikmesriigile täiendavaid rahalisi vahendeid. Komisjon määrab need erimeetmed kindlaks oma tööprogrammides.
- (30) Fondist tuleks anda toetust sisejulgeolekuga seotud tegevuskulude katmiseks ning liikmesriikidel tuleks võimaldada säilitada liidu kui terviku jaoks nii vajalik suutlikkus. Selline toetus seisneb käesoleva fondi eesmärkidele vastavate teatavate konkreetsete kulude täielikus hüvitamises ning see peaks olema liikmesriikide programmide lahutamatu osa.
- (31) Selleks et täiendada fondi poliitikaeesmärkide rakendamist liikmesriikide tasandil nende programmide kaudu, tuleks sellest toetada ka liidu tasandi meetmeid. Sellised meetmed peaksid teenima fondi kohaldamisalasse jäävaid üldisi strateegilisi eesmärke, mis on seotud poliitikaanalüüsi ja innovatsiooni, riikidevahelise vastastikuse õppimise ja partnerluste ning uute algatuste ja meetmete testimisega kogu liidus **või teatavate liikmesriikide vahel. Sellega seoses tuleks ergutada liikmesriikide luureteenistuste vahelist koostööd, et tagada vajalik teabevahetus, et tõhustada terrorismi ja raske ja organiseeritud kuritegevuse vastast võitlust ning aidata kaasa nende piiriülese olemuse paremale mõistmisele. Fond peaks toetama liikmesriikide jõupingutusi, mille eesmärk on vahetada häid tavasid ja soodustada ühist koolitust, et aidata kaasa koostöö ja vastastikusel usaldusel põhineva kultuuri kujundamisele luureteenistuste vahel ning luureteenistuste ja Europol vahel.** [ME 23]

⁽⁸⁾ Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus liidu eelarve kaitsmise kohta, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises (COM(2018)0324).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (32) Selleks et suurendada liidu suutlikkust reageerida viivitamatult julgeolekuga seotud intsidentidele või liitu ähvardavatele uutele ohtudele, peaks olema võimalik anda erakorralist abi kooskõlas käesolevas määruses ettenähtud raamistikuga. Erakorralist abi ei tuleks seetõttu anda selleks, et toetada puhtalt hädaolukorra- ja pikaajalisi meetmeid või tegeleda olukordadega, mille kiireloomulisus tuleneb pädevate ametiasutuste saamatust halduskorraldusest ja ebapiisavast operatiivsest plaanimisest.
- (33) Tegevuse paindlikkuse tagamiseks ja esilekerkivatele vajadustele vastamiseks tuleks detsentraliseeritud asutustele võimaldada piisavad täiendavad rahalised vahendid, mille abil täita teatavaid kiireloomulisi erakorralisi ülesandeid. Juhul, kui täidetav ülesanne on sedavõrd kiireloomuline, et detsentraliseeritud asutuste eelarvet ei ole võimalik õigeaegselt täiendada, tuleks neile anda kooskõlas ELi institutsioonide poolt liidu tasandil kindlaksmääratud prioriteetide ja algatustega erakorralist abi, sealhulgas toetuste vormis.
- (33a) **Kuna liidu meetmed on piiriülesed ning selleks, et edendada liidus koordineeritud tegevust kõrgeima turvalisuse taseme saavutamiseks, peaks detsentraliseeritud asutused olema toetuskõlblikud liidu meetmetest toetusesaajatena, kaasa arvatud rahaliste toetuste vormis. Selline toetus peaks olema kooskõlas liidu institutsioonide poolt liidu tasandil kindlaks määratud prioriteetide ja algatustega, et tagada Euroopa lisaväärtus. [ME 24]**
- (34) Käesoleva fondi poliitikaeesmärki täidetakse ka rahastamisvahendite ja eelarvelise garantii kaudu InvestEU fondi rahastamiskava raames. Rahalist toetust tuleks kasutada turutõrgete kõrvaldamiseks või mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks proportsionaalsel viisil ning meetmetega ei tohiks dubleerida või välja tõrjuda erasektori rahastamist ega moonutada konkurentsi siseturul. Meetmetel peaks olema selge Euroopa lisaväärtus.
- (35) Käesolevas määruses on kindlaks määratud Sisejulgeolekufondi rahastamispaketi suurus; rahastamispakett peab sisaldama Euroopa Parlamendi ja nõukogu jaoks iga-aastase eelarvemenetluse raames lähtesummat Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise [kuupäeval] sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (eelarvedistipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta) ⁽⁹⁾ punkti X tähenduses.
- (36) Käesoleva fondi suhtes kohaldatakse määrust (EL, Euratom) .../... [uus finantsmäärus] ⁽¹⁰⁾ (edaspidi „finantsmäärus“). Selles on sätestatud eeskirjad liidu eelarve täitmise kohta, sealhulgas eeskirjad toetuste, auhindade, hangete, kaudse täitmise, finantsabi, rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste kohta. Et tagada liidu rahastamisprogrammide järjepidev rakendamine, tuleb finantsmäärust kohaldada meetmete suhtes, mida võetakse Sisejulgeolekufondi puhul eelarve otsese või kaudse täitmise raames.
- (37) Eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate meetmete rakendamiseks peaks fond moodustama osa sidusast raamistikust, mis koosneb käesolevast määrusest, finantsmäärusest ja ühissätete määrusest (EL) .../... ⁽¹¹⁾. **Sätete vastuolu korral peaks käesolev määrus olema ülimuslik määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] suhtes. [ME 159]**
- (38) Määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus] on kehtestatud raamistik meetmete jaoks, mida rakendavad Euroopa Regionaalarengu Fond (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+ (ESF+), Ühtekuuluvusfond, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond (EMKF), Varjupaiga-, ~~Rände- ja Rändefond~~ **Integratsioonifond** (Asylum, **Migration and Migration Integration Fund** –

⁽⁹⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC.

⁽¹⁰⁾ Täielik viide.

⁽¹¹⁾ ~~Täielik viide Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus .../..., millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi+, Ühtekuuluvusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi suhtes kohaldatavad finantseeskirjad (COM(2018)0375).~~

Kolmapäev, 13. märts 2019

~~AMF~~ **AMIF**, Sisejulgeolekufond (*Internal Security Fund – ISF*) ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahend (*instrument for border management and visa – BMVI*), mis on integreeritud piirihalduse fondi (*Integrated Border Management Fund – IBMF*) osa, ning kõnealuses määruses on eelkõige sätestatud eelarve jagatud täitmise raames rakendatavate ELi fondide programmitöö, järelevalve ja hindamise, haldamise ja kontrollimise eeskirjad. Lisaks on käesolevas määruses tarvis täpsustada Sisejulgeolekufondi eesmärgid ja esitada erisätteid fondist toetatavate meetmete kohta. **[ME 26]**

(38a) **Tagamaks, et fond toetab meetmeid, mis vastavad kõigile fondi erieesmärkidele, ning et vahendite jaotus eri eesmärkide vahel on proportsionaalne probleemide ja vajadustega, nii et eesmärgid oleksid saavutatavad, tuleks fondi iga erieesmärgi jaoks, nii riiklike programmide kui ka temaatilise rahastu puhul, määrata kindlaks fondi eraldiste minimaalne protsent.** **[ME 27]**

(39) Käesoleva määrusega ette nähtud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda nende suutlikkusest saavutada meetmete erieesmärgid ja tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollidega seotud kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. See peaks hõlmama kindlasummaliste maksete, kindlamääraliste maksete ja ühikuhindade kasutamise kaalumist ning finantsmääruse artikli 125 lõike 1 kohaste kuludega mitteseotud rahastamisvahendite kasutamist.

(40) Vastavalt finantsmäärusele, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013⁽¹²⁾, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2988/95⁽¹³⁾, nõukogu määrusele (Euratom, EÜ) nr 2185/96⁽¹⁴⁾ ja nõukogu määrusele (EL) 2017/1939⁽¹⁵⁾ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral ~~halduskaristuste~~ **haldus- ja/või kriminaalkaristuste** kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) korraldada haldusuurimisi, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 sätetele ja neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muid liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid. Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida pettusi ja muid ebaseaduslikke toiminguid, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitada nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371⁽¹⁶⁾. Finantsmääruse kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuve kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid nimetatud organitele samaväärsed õigused. **Liikmesriigid teevad igakülgselt koostööd tegema ning osutavad liidu institutsioonidele, asutustele ja organitele igakülgselt abi liidu finantshuve kaitsmisel. Fondiga seotud eeskirjade eiramise või pettuse uurimise tulemused tuleks teha kättesaadavaks Euroopa Parlamendile.** **[ME 28]**

(41) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse horisontaalseid finantseeskirju, mille Euroopa Parlament ja nõukogu on võtnud vastu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 322 alusel. Need eeskirjad on sätestatud finantsmääruses ning neis on sätestatud eelkõige eelarve koostamise ja täitmise eeskirjad, sealhulgas eeskirjad toetuste, hangete, auhindade ja kaudse rakendamise kohta ning ette nähtud eelarvevahendite kasutajate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud eeskirjades on käsitletud ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi-poolse rahastamise oluline eeltingimus.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

⁽¹³⁾ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuve kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

⁽¹⁵⁾ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- (42) Vastavalt nõukogu otsuse 2013/755/EL⁽¹⁷⁾ artiklile 94 võivad ülemeremaades ja -territooriumidel (ÜMT) elavad isikud ja asutatud üksused saada liidu rahalist toetust vastavalt rahastamisvahendi eeskirjadele ja eesmärkidele ning asjaomase ülemeremaa või -territooriumiga seotud liikmesriigi suhtes kohaldatavale võimalikule korrale.
- (43) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 ja kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“⁽¹⁸⁾, mille nõukogu kiitis heaks oma 12. aprilli 2018. aasta järeldustes, peaksid asjaomased liikmesriigid tagama, et nende riiklikes programmides käsitletakse ka äärepoolseimaid piirkondi ähvardavaid spetsiaalseid ohte. Fondist toetatakse neid liikmesriike piisavate ressurssidega, et nad saaksid neid piirkondi vastavalt vajadusele aidata. [ME 29]
- (44) Vastavalt 13. aprillil 2016. aastal sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe (parema õigusloome kohta)⁽¹⁹⁾ punktidele 22 ja 23 on käesolevat fondi vaja hinnata konkreetse järelevalvekorra alusel kogutud teabe põhjal, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides. See kord võib vajaduse korral hõlmata mõõdetavaid näitajaid, et hinnata nende põhjal fondide mõju kohapeal. Selleks et mõõta fondi abil saavutatut, tuleks kehtestada näitajad ja seotud sihid fondi iga eieesmärgi kohta. **Need näitajad peaksid hõlmama kvalitatiivseid ja kvantitatiivseid näitajaid.** [ME 30]
- (45) Pidades silmas kliimamuutustega võitlemise olulisust kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kokkulepet ning pidada kinni ÜRO kestliku arengu eesmärkidest, aitab fond võtta arvesse kliimameetmeid ja saavutada kogu eelarvet hõlmav eesmärk **üldeesmärki**, mille kohaselt peaks **mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestuse ajal** 25 % ELi kulutustest toetama kliimaeesmärkide täitmist. Fondi ettevalmistamise ja rakendamise ajal tehakse kindlaks asjakohased meetmed, ning neid hinnatakse uuesti asjakohaste hindamiste ja läbivaatamiste käigus **iga-aastast 30 % eesmärki võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 2027. aastaks.** [ME 31]
- (46) Nende näitajate abil ja finantsaruannete kaudu peaksid komisjon ja liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] ja käesoleva määruse asjaomaste sätetega fondi rakendamist jälgima. **Järelevalveülesannete nõuetekohaseks täitmiseks peab komisjonil olema võimalik teha kindlaks, kui palju on konkreetset aastal fondist tegelikult kulutatud. Liikmesriigid peaksid seega käsitlema komisjonile riikliku programmi aastaaruande esitamisel eraldi näitama sissenõudmisi, lõplikele toetusesaajatele tehtud eelmakseid ning tegelikult tehtud kulutuste hüvitamist. Auditi tegemise ja fondi rakendamise lihtsustamiseks peaks komisjon lisama need summad fondi iga-aastasesse rakendamisaruandesse. Komisjon peaks igal aastal esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule saadud iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtte. Taotluse korral peaks komisjon tegema Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks iga-aastaste tulemusaruannete täisteksti.** [ME 32]
- (47) Käesoleva määruse mitteolemusliku osa täiendamiseks või muutmiseks tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte, mis on seotud **temaatilise rahastu tööprogrammidega**, IV lisa loetletud kõrgemad kaasfinantseerimise määraga meetmete ja tegevustoetusega ning mille eesmärk on arendada edasi ühist järelevalve- ja hindamisraamistikku. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. [ME 33]
- (48) Selleks et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes⁽²⁰⁾. **Kontrollimenetlust tuleks kasutada rakendusaktide puhul, millega sätestatakse liikmesriikide ühised kohustused, eelkõige komisjonile teabe edastamise kohustus, ning** Nõuandemenetlust tuleks kasutada nende rakendusaktide vastuvõtmisel, mis on seotud komisjonile

⁽¹⁷⁾ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta (ÜMTde assotsieerimise otsus) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

⁽¹⁸⁾ COM(2017)0623.

⁽¹⁹⁾ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel 13. aprillil 2016 sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1).

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Kolmapäev, 13. märts 2019

teabe edastamise viisidega programmitöö ja aruandluse raamistik, arvestades nende puhttehnilist laadi. [ME 34]

- (49) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (50) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt ning ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, [ei osale Iirimaa käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav / on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel].
- (51) On asjakohane ühtlustada käesoleva määruse kohaldamise periood nõukogu määruse (EL, Euratom) .../... (millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik) ⁽²¹⁾ kohaldamise perioodiga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega luuakse Sisejulgeolekufond (edaspidi „fond“) **ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027.** [ME 35]

2. ~~Selles sätestatakse fondi eesmärgid, eelarve aastateks 2021–2027, liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad.~~ **Käesoleva määrusega nähakse ette**

a) fondi eesmärgid,

b) erieesmärgid ja nende saavutamiseks vajalikud meetmed,

c) eelarve aastateks 2021–2027,

d) liidupoolse rahastamise vormid ja sellise rahastamise eeskirjad. [ME 36]

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „segarahastamistoiming“ – liidu eelarvest toetatavad meetmed, sealhulgas finantsmääruse artikli 2 lõike 6 kohased segarahastamisvahendid, milles kombineeritakse tagastamatus vormis antav toetus ja/või liidu eelarvest toetatavad rahastamisvahendid ning arengut rahastavate või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antav tagastatavas vormis toetus;
- b) „kriminaalpreventsioon“ – kõik meetmed, mille eesmärk on vähendada kuritegevust ja kodanike ebakindlust või nende vähendamisele muul moel kaasa aidata, nagu on osutatud nõukogu otsuse 2009/902/JSK ⁽²²⁾ artikli 2 lõikes 2;
- c) „elutähtis taristu“ – vara, võrgustik, süsteem või nende osa, mis on hädavajalik esmatähtsate ühiskondlike funktsioonide, tervishoiu, turvalisuse, julgeoleku ja inimeste majandusliku või sotsiaalse heaolu toimimiseks ning mille kahjustamine, rikkumine või hävimine mõjutaks nimetatud funktsioonide toimimishäire tulemusena oluliselt liikmesriiki või liitu;

⁽²¹⁾ Nõukogu määrus (EL, Euratom) .../...

⁽²²⁾ Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/902/JSK, millega luuakse Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik ja tunnistatakse kehtetuks otsus 2001/427/JSK (ELT L 321, 8.12.2009, lk 44).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- d) „küberkuritegevus“ – küberneetiliste vahendite olemasolust sõltuvad kuriteod, st kuriteod, mida saab toime panna ainult info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmete ja süsteemide kaudu ning mille puhul need seadmed ja süsteemid on kas kuriteo toimepanemise vahendid või kuriteo peamised sihtmärgid; ning küberruumi kasutades toime pandud kuriteod ehk traditsioonilised kuriteod, ~~näiteks laste seksuaalne ärakasutamine~~, mille ulatust või haaret saab arvutite, arvutivõrkude ja muude info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vormide kasutamise kaudu suurendada; [ME 37]
- e) „EMPACTi meetmed“ – meetmed, mida võetakse kuritegevusega seotud ohte käsitleva valdkondadevahelise Euroopa platvormi (EMPACT) ⁽²³⁾ raamistikus. EMPACT on asjaomaste liikmesriikide ning liidu institutsioonide ja asutuste, aga ka kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide ja teiste avaliku ja erasektori partnerite struktureeritud valdkondadevaheline koostööplatvorm, mille kaudu tegeletakse organiseeritud ja raske rahvusvahelise kuritegevuse prioriteetsete ohtudega ELi vastava poliitikatsükli raames;
- f) „ELi poliitikatsükkel“ – teabepõhine ja valdkondadevaheline algatus eesmärgiga võidelda rasket ja organiseeritud kuritegevusest liidule tulenevate kõige olulisemate ohtudega, soodustades koostööd liikmesriikide, liidu institutsioonide, **liidu justiits- ja siseküsimuste valdkonna** asutuste ning asjakohasel juhul ka kolmandate riikide ja **teatavate** rahvusvaheliste organisatsioonide vahel; [ME 38]
- g) „teabevahetus ja teabe juurdepääs“ – sellise teabe turvaline kogumine, säilitamine, töötlemine, analüüs ja vahetus, mis on ELi toimimise lepingu artiklis 87 viidatud asutustele **ning Europolile, Eurojustile ja Europolile Euroopa Prokuratuurile** oluline seoses kuritegude, eelkõige **terrorismi ja küberkuritegevuse ning** piiriülese **raske ja** organiseeritud kuritegevuse tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmisega **ning mida töödeldakse vastavalt kohaldatavatele liidu andmekaitsereeglitele**; [ME 39]
- ~~h) „õigusala koostöö“ – kriminaalasjades tehtav õigusala koostöö; [ME 40]~~
- i) „Euroopa õiguskaitseala koolituskava“ – koolituskava, mille eesmärk on anda õiguskaitseametnikele teadmised ja oskused, mida neil on tarvis **organiseeritud ja raske** piiriülese kuritegevuse **ning terrorismi** tulemuslikuks tõkestamiseks ja sellevastaseks võitluseks tõhusa koostöö kaudu, nagu on sätestatud komisjoni 27. märtsi 2013. aasta teatises, milles käsitletakse Õiguskaitseala Euroopa koolituskava koostamist ⁽²⁴⁾, ning nagu on märgitud Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ameti määruses ⁽²⁵⁾; [ME 41]
- j) „organiseeritud kuritegevus“ – karistatav tegevus, mis on seotud osalusega kuritegelikus ühenduses, nagu see on määratletud nõukogu raamotsuses 2008/841/JSK ⁽²⁶⁾;
- k) „valmisolek“ – ~~meetmed~~ **erimeetmed**, mille eesmärk on ennetada või vähendada võimalike terroriaktide või muude julgeolekuidentide riski; [ME 42]
- l) „Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanism“ – Schengeni *acquis* nõuetekohase kohaldamise kontrollimine, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 1053/2013, sealhulgas politseikoostöö valdkonnas;
- m) „korruptsioonivastane võitlus“ – kõikides Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastases konventsioonis nimetatud valdkondades toimuv tegevus, sealhulgas ennetus-, kriminaliseerimis- ja õiguskaitsemeetmete võtmine, rahvusvaheline koostöö, vara tagasivõitmine, tehnilise abi andmine ja teabevahetus;

⁽²³⁾ Nõukogus kogunenud justiits- ja siseministrite 8. ja 9. novembri 2010. aasta järeldused.

⁽²⁴⁾ COM(2013)0172, Õiguskaitseala Euroopa koolituskava koostamine.

⁽²⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta määrus (EL) 2015/2219, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametit (CEPOL) ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/681/JSK (ELT L 319, 4.12.2015, lk 1).

⁽²⁶⁾ Nõukogu 24. oktoobri 2008. aasta raamotsus 2008/841/JSK organiseeritud kuritegevuse vastase võitluse kohta (ELT L 300, 11.11.2008, lk 42).

Kolmapäev, 13. märts 2019

- n) „terrorism“ – kõik tahtlikud teod ja rikkumised, nagu need on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta ⁽²⁷⁾.

Artikkel 3

Fondi eesmärgid

1. Sisejulgeolekufond aitab ~~kaasa~~ kõrge julgeolekutaseme tagamisele liidus, **kaasa muu hulgas tihedama koostöö abil, eeskätt** võideldes terrorismi ja **vägivaldse äärmusluse, sealhulgas** radikaliseerumise, organiseeritud kuritegevuse ja küberkuritegevusega **ja tõkestades neid** ning abistades ja kaitstes kuritegevuse ohvreid. **Fondist toetatakse ka julgeolekut ähvardavateks intsidentideks valmisolekut ja nende ohjamist.** [ME 43]

2. Lõikes 1 sätestatud poliitilise eesmärgi raames aidatakse fondi kaudu taotleda järgmisi erieesmäärke:

- a) ~~suurendada teabevahetust liidu õiguskaitseasutustes, muudes pädevates ametiasutustes~~ **parandada ja hõlbustada asjakohase ja täpse teabe vahetust liikmesriikide õiguskaitse- ja kohtuasutuste, liikmesriikide muude pädevate asutuste ja muudes asjaomastes muude asjaomaste liidu organites asutuste, eelkõige Europoli ja nende vahel, aga ka Eurojusti ning, kui see on asjakohane, kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;** [ME 44]
- b) ~~tõhustada liidu~~ **parandada ja tõhustada liikmesriikide** õiguskaitseasutuste ja muude pädevate ametiasutuste **piiriülest koostööd ja koostööd, sealhulgas** piiriüleseid ühisoperatsioone seoses ~~raskete terrorismi ning raske~~ ja organiseeritud kuritegevusega, millel on piiriülene mõõde, ning [ME 45]
- c) toetada **vajalikke** jõupingutusi, et suurendada **liikmesriikide** suutlikkust kuritegevuse, sealhulgas terrorismi, **küberkuritegevuse, vägivaldse äärmusluse – kaasa arvatud radikaliseerumise –** ennetamise ja selle vastu võitlemise valdkonnas, eelkõige ~~liikmesriikide avaliku sektori asutuste, asjaomaste liidu ametite, kodanikuühiskonna ja erasektori partnerite tihedama koostöö kaudu. liikmesriikides ja liikmesriikide vahel, samuti toetada julgeolekut ähvardavate intsidentide järgses olukorras kriisiohjet;~~ [ME 46]
- ca) **arendada ühist luurekultuuri, toetada kontakte ja vastastikust usaldust, mõistmist ja õppimist, oskusteabe ja parimate tavade levitamist liikmesriikide luureteenistuste ja Europoli vahel, eelkõige ühiste koolituste ja ekspertide vahetuse kaudu.** [ME 47]

3. Lõikes 2 sätestatud erieesmärkide raames rakendatakse fondi **muu hulgas** käesoleva määruse II-lisas ~~artiklis 3a~~ loetletud rakendusmeetmete kaudu. [ME 48]

4. Rahastatavaid ~~meetmeid operatsioone~~ rakendatakse ~~põhiõigusi täielikult kooskõlas põhiõiguste ja inimväärikuse ning Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 2 sätestatud väärtustega ning rahastamine katkestatakse ja inimväärikust täielikult järgides raha nõutakse tagasi, kui on selgeid ja põhjendatud tõendeid selle kohta, et meetmed soodustavad nende õiguste rikkumist.~~ Eelkõige peavad need ~~meetmed operatsioonid~~ olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta sätete, liidu andmekaitseõiguse ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga. Liikmesriigid pööravad ~~meetmete rakendamisel võimaluse korral eriti suurt~~ **erilist** tähelepanu haavatavate isikute **kaitsetute isikutega**, eelkõige laste ja saatjata ~~alaealiste abistamisele ja kaitsele alaealistega seotud operatsioonide rakendamisele.~~ [ME 49]

⁽²⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 3a

Rakendusmeetmed

1. Fond aitab saavutada artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud erieesmärki, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) tagada liidu õigustiku ühtne kohaldamine julgeoleku valdkonnas, toetades asjakohase teabe vahetamist, kaasa arvatud kvaliteedikontrolli ja hindamismehhanismide soovitusi, näiteks Schengeni hindamismehhanismi ja muude kvaliteedikontrolli ja hindamismehhanismide rakendamise kaudu;
- b) luua, kohandada ja säilitada julgeolekuga seotud liidu IT-süsteeme ja sidevõrke, sealhulgas nende koostalitlusvõimeid, ning töötada välja kohased vahendid tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks;
- c) suurendada liidu julgeolekuga seotud teabevahetusvahendite, süsteemide ja andmebaaside aktiivset kasutamist, parandada julgeolekuga seotud riiklike andmebaaside omavahelist seotust ja nende sidumist liidu andmebaasidega, kui see on õiguslike alustega ette nähtud, tagada, et nendesse andmebaasidesse sisestatakse kvaliteetseid andmeid ning
- d) toetada kohaseid riiklikke meetmeid artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud erieesmärkide saavutamiseks.

2. Fond aitab saavutada artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud erieesmärki, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) suurendada vajalikke õiguskaitseoperatsioone liikmesriikide vahel, sealhulgas vajaduse korral teiste asjaomaste toimijatega, et eelkõige hõlbustada ja parandada ühiste uurimisrühmade kasutamist, ühiseid patrulle, jälitustegevust, varjatud jälgimist ja muid operatiivkoostöö mehhanisme ELi poliitikatsükli (EMPACT) raames, pannes erilist rõhku piiriülestele operatsioonidele;
- b) parandada õiguskaitse- ja muude pädevate asutuste vahelist koordineerimist ja koostööd nii liikmesriikide sees kui ka nende vahel ja teiste asjaomaste asutustega, näiteks spetsialiseerunud riiklike üksuste võrgustike, liidu võrgustike ja koostööstruktuuride kaudu ja liidu keskustes;
- c) parandada asutustevahelist ja liidu tasandi koostööd liikmesriikide endi vahel või liikmesriikide ja asjaomaste liidu organite, ametite ja asutuste vahel ning igas liikmesriigis pädevate riigiasutuste vahel.

3. Fond aitab saavutada artikli 3 lõike 2 punktis c a sätestatud erieesmärki, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) laiendada õiguskaitsealast koolitust, harjutusi ja vastastikust õppimist, lisades eelkõige elemente, mille eesmärk on tõsta teadlikkust radikaliseerumise, vägivaldse äärmusluse ja rassismiga seotud küsimustest, rakendada liikmesriikide vahelisi spetsialiseeritud vahetusprogramme, sealhulgas programme õiguskaitseasutuste noorematele töötajatele, ning vahetada parimaid tavasid, muu hulgas kolmandate riikide ja muude asjaomaste toimijatega;
- b) kasutada ära liikmesriikide ja muude asjaomaste toimijate, sealhulgas kodanikuühiskonna ressursside ja teadmiste ühendamisel tekkivat koosmõju, näiteks ühiste pädevuskeskuste loomise, ühiste riskihindamiste väljatöötamise, ühisoperatsioonide korraldamiseks operatsioonide ühiste tugikeskuste rajamise või kohalikul tasandil kuritegevuse tõkestamiseks parimate tavade vahetamise kaudu;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- c) edendada ja arendada meetmeid, kaitsemeetmeid, mehhanisme ja parimaid tavasid, et varakult kindlaks teha, kaitsta ja toetada tunnistajaid, rikkumisest teatajaid ja kuriteoohvreid ning luua selleks partnerlussuhteid ametiasutuste ja muude asjaomaste toimijate vahel;
- d) omandada vajalikke seadmeid ning rajada või ajakohastada spetsialiseeritud õppevahendeid ja muud olulist julgeolekuga seotud taristut, et suurendada valmisolekut, vastupidavust ja avalikkuse teadlikkust ning reageerida adekvaatselt julgeolekuohtudele.
- e) tuvastada, hinnata ja kõrvaldada nõrgad kohad elutähtsas taristus ja suure turuosa hõivanud IT-vahendites, et tõkestada infosüsteemide ja elutähtsa taristu vastaseid rünnakuid, rakendades näiteks tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara auditeerimist, luues ja toetades programmivigade otsimise programme või tehes penetratsioonikatseid.

4. Fond aitab saavutada artikli 3 lõike 2 punktis ca sätestatud erieesmärki, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) parandada liikmesriikide luureteenistuste omavahelist koostööd ja koordineerimist ning nende koostööd õiguskaitseasutustega kontaktide, võrgustike, vastastikuse usalduse, arusaamise ja õppimise, oskusteabe, kogemuste ja parimate tavade vahetamise, vahetamise ja levitamise kaudu, eelkõige seoses politseiuurimiste ja ohuhinnangute toetamisega;
- b) korraldada luuretöötajate vahetust ja koolitust. [ME 50]

Artikkel 4

Toetuse kohaldamisala

1. **Kooskõlas** artiklis 3 sätestatud eesmärkide raames ja kooskõlas II lisas loetletud rakendusmeetmetega toetatakse fondist eriti neid meetmeid, mis on loetletud 3a loetletud rakendusmeetmetega toetatakse fondist meetmeid, mis aitavad kaasa artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamisele. Need võivad hõlmata III lisas loetletud meetmeid. [ME 51]

2. Käesoleva määruse artiklis 3 osutatud eesmärkide saavutamiseks võidakse fondist vastavalt artiklile 5 erandjuhtudel vajaduse korral toetada III lisas loetletud liidu prioriteetidega kooskõlas olevaid kindlaksmääratud piirides ja vastavalt asjakohastele kaitsemeetmetele III lisas loetletud meetmeid, mis on seotud kolmandate riikidega ja mida võetakse kolmandates riikides. [ME 52]

2a. Kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks temaatilisest rahastust ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 8 ei või ületada 2 % temaatilisele rahastule artikli 7 lõike 2 punkti b alusel eraldatud kogusummast. [ME 53]

2b. Kolmandates riikides võetavate või kolmandate riikidega seotud meetmete toetamiseks liikmesriikide programmide raames ette nähtud rahastamisvahendite kogusumma kooskõlas artikliga 12 ei või iga liikmesriigi kohta ületada 2 % sellele liikmesriigile artikli 7 lõike 2 punkti a, artikli 10 lõike 1 ja I lisa alusel eraldatud kogusummast. [ME 54]

3. Toetuskõlblikud ei ole järgmised meetmed:

- a) meetmed, mille ulatus on piiratud avaliku korra säilitamisega riigi tasandil või mis seisnevad peamiselt selles; [ME 55]
- b) meetmed, mida võetakse ELi toimimise lepingu artiklis 87 osutatud õiguskaitseasutuste ja muude pädevate asutuste standardseadmete, standardtranspordivahendite või standardrajatiste ostmiseks või hooldamiseks;
- c) meetmed, millel on sõjaväeline või kaitseotstarve;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- d) seadmed, mille ~~üks kasutuseesmärk~~ **peamine eesmärk** on tollikontroll; [ME 56]
- e) sunnivahendid, sealhulgas relvad, laskemoon, lõhkeained ja kumminuiad, välja arvatud koolituseesmärgil soetatavad vahendid;
- f) informaatorite tasud ja ettenäidatav raha ⁽²⁸⁾, mida on makstud/kasutatud väljaspool EMPACTi tegevust.

Hädaolukorras võib ~~käesolevas lõikes~~ **esimese lõigu punktides a ja b** osutatud toetuskõlbmatuid meetmeid käsitada toetuskõlblike meetmetena. [ME 57]

Artikkel 5

Rahastamiskõlblikud üksused

1. Rahastamiskõlblikud võivad olla järgmised üksused:
 - a) juriidilised isikud, kes on asutatud mõnes järgmistest riikidest:
 - i) liikmesriik või sellega seotud ülemeremaa või -territoorium;
 - ii) tööprogrammis nimetatud kolmas riik vastavalt tööprogrammis täpsustatud tingimustele **ning vastavalt tingimusele, et kõigi selle kolmanda riigi poolt, selles kolmandas riigis või seoses selle kolmanda riigiga võetavate meetmete puhul järgitakse täiel määral Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi ja põhimõtteid ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi**; [ME 58]
 - b) juriidiline isik, kes on loodud liidu õiguse alusel, või **asjaomane** rahvusvaheline organisatsioon. [ME 59]
2. Füüsilised isikud ei ole rahastamiskõlblikud.
3. Juriidilised isikud, kes on asutatud kolmandas riigis, võivad erandkorras, **pärast seda, kui komisjon on selle heaks kiitnud**, osaleda, kui see on vajalik konkreetse meetme eesmärkide saavutamiseks. [ME 60]
4. Juriidilised isikud, kes osalevad konsortsiumis, mis koosneb vähemalt kahest sõltumatust üksusest, mis on asutatud eri liikmesriikides või nendega seotud ülemeremaades või -territooriumidel ~~või kolmandates riikides~~, on rahastamiskõlblikud. [ME 61]

II PEATÜKK

FINANTS- JA RAKENDUSRAAMISTIK

1. JAGU

ÜHISÄTTED

Artikkel 6

Üldpõhimõtted

1. Käesoleva määruse alusel antava toetusega täiendatakse riiklikke, piirkondlikke ja kohaliku tasandi meetmeid ning toetuse andmisel keskendutakse käesoleva määruse eesmärkidele **Euroopa** lisaväärtuse loomisele. [ME 62]
2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et käesoleva määruse alusel antav ja liikmesriikidelt saadav toetus on kooskõlas liidu asjakohase tegevuse, poliitika ja prioriteetidega ning täiendab ~~muud riiklikke rahastamisvahendeid ja on kooskõlas muude~~ liidu **rahastamisvahenditega, eelkõige muude liidu fondide raames võetavate meetmetega**. [ME 63]

⁽²⁸⁾ „Ettenäidatav raha“ on sularaha, mis näidatakse ette (pannakse välja) kriminaaluurimise raames, et tõendada kahtlustatavatele või muudele isikutele, kellel on teavet teatava kauba kättesaadavuse või tarnimise kohta või kes tegutsevad vahendajana, jälitustegevuses osaleva isiku likviidsust ja maksevõimet, et teha fiktiivne ostutoiming eesmärgiga võtta kahtlustatavad vahi alla, teha kindlaks ebaseaduslikud tootmiskohad või aidata muul viisil kaasa konkreetse kuritegeliku organisatsiooni lõhkumisele.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Fondi rakendatakse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktidega a, b ja c kas jagatud, otsese või kaudse eelarve täitmise raames.

Artikkel 7

Eelarve

1. Fondi rakendamiseks on aastateks 2021–2027 ette nähtud rahastamispakett, mille suurus ~~jooksevhindades 2018. aasta hindades~~ on **2 209 725 000 eurot (jooksevhindades 2 500 000 000 eurot)**. [ME 64]
2. Rahastamispaketti kasutatakse järgmiselt:
 - a) **1 325 835 000 eurot 2018. aasta hindades** (1 500 000 000 eurot **jooksevhindades**) eraldatakse eelarve jagatud täitmise raames rakendatavatele programmidele; [ME 65]
 - b) **883 890 eurot 2018. aasta hindades** (1 000 000 000 eurot **jooksevhindades**) eraldatakse temaatilisele rahastule. [ME 66]
3. Kuni 0,84 % rahastamispaketist eraldatakse komisjoni algatusel antavaks, fondi rakendamiseks vajalikuks tehniliseks abiks.

Artikkel 8

Üldsätted temaatilise rahastu rakendamise kohta

1. Artikli 7 lõike 2 punktis b viidatud rahastamispaketist eraldatakse temaatilise rahastu kaudu vahendeid paindlikult ning vastavalt tööprogrammidele kas eelarve jagatud, otsese või kaudse täitmise raames. Temaatilisest rahastust rahastatakse selle komponente:
 - a) erimeetmed;
 - b) liidu meetmed ning
 - c) erakorraline abi.

Samuti toetatakse temaatilise rahastu rahastamispaketist komisjoni algatusel antavat tehnilist abi.

2. Temaatilisest rahastust eraldatavate vahenditega toetatakse kooskõlas ~~H-lis~~ **artiklis 3a** loetletud liidu kokkulepitud prioriteetidega selliseid prioriteete, millel on liidu jaoks suur lisaväärtus, ~~või ja millega~~ reageeritakse pakilistele vajadustele, ~~erimeetmeid, nagu III lisas loetletud meetmed, või toetatakse artikli 19 kohaseid meetmeid. Temaatilise rahastu vahendite jaotamine erinevate prioriteetide vahel peab olema võimaluse piires proportsionaalne probleemide ulatuse ja vajadustega, et tagada fondi eesmärkide saavutamine.~~ [ME 67]

2a. Temaatilisest rahastust eraldatakse rahalisi vahendeid järgmiselt:

- a) **vähemalt 10 % artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud erieesmärgi jaoks;**
- b) **vähemalt 10 % artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud erieesmärgi jaoks;**
- c) **vähemalt 30 % artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud erieesmärgi jaoks;**
- d) **vähemalt 5 % artikli 3 lõike 2 punktis c a osutatud erieesmärgi jaoks.** [ME 68]

3. Kui liikmesriikidele antakse temaatilisest rahastust toetust eelarve otsese või kaudse täitmise raames, ~~tuleb tagada ei rahastata projekte, mille puhul on selgeid tõendeid, et valitud tegevusi ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane nende projektide seaduslikkus või nende rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus seatakse komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või tegevuste tulemuslikkuse poolt ELi toimimise lepingu artiklis 258 osutatud rikkumismenetlusega seoses esitatava põhjendatud arvamuse tulemusel kahtluse alla.~~ [ME 69]

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. Kui temaatilisest rahastust antakse toetust eelarve jagatud täitmise raames, ~~hindab tagab~~ komisjon määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 18 ja artikli 19 lõike 2 kohaldamise eesmärgil, ~~kas ettenähtud tegevusi ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane~~ **et ei rahastata projekte, mille puhul on selgeid tõendeid, et nende projektide seaduslikkus või nende rahastamise seaduslikkus ja korrektsus või nende projektide tulemuslikkus seataks komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis seab ohtu kulude seaduslikkuse ja korrektsuse või projektide tulemuslikkuse poolt ELi toimimise lepingu artiklis 258 osutatud rikkumismenetlusega seoses esitatava põhjendatud arvamuse tulemusel kahtluse alla.** [ME 70]

5. Komisjon kehtestab temaatilise rahastu jaoks üldsumma, mis tehakse kättesaadavaks liidu eelarve iga-aastaste assigneeringute alusel. ~~Komisjon võtab~~ **Komisjonile antakse õigus võtta** temaatilise rahastu jaoks **kooskõlas artikliga 28** vastu **delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, kehtestades** finantsmääruse artiklis 110 osutatud ~~rahastamisotsused~~ **tööprogrammid**, milles on kindlaks määratud toetatavad eesmärgid ja meetmed ning täpsustatud iga lõikes 1 osutatud komponendi jaoks ette nähtud summad. **Enne tööprogrammi vastuvõtmist konsulteerib komisjon asjaomaste sidusrühmadega, sh kodanikuühiskonna organisatsioonidega.** Rahastamisotsustes sätestatakse vajaduse korral **esitatakse tööprogrammis** segarahastamistoimingute jaoks ette nähtud kogusumma. **Komisjon võib eraldi vastu võtta erakorralise abi tööprogrammi, et tagada vahendite õigeaegne kättesaadavus.** [ME 71]

6. Pärast lõikes ~~3~~ **5** osutatud ~~rahastamisotsuse~~ **tööprogrammi** vastuvõtmist võib komisjon vastavalt muuta eelarve jagatud täitmise raames rakendatavaid programme. [ME 72]

7. ~~Rahastamisotsused~~ **Tööprogrammid** võib teha üheks või mitmeks aastaks ning need võivad hõlmata temaatilise rahastu üht või mitut komponenti. [ME 73]

2. JAGU

TOETUS JA SELLE RAKENDAMINE EELARVE JAGATUD TÄITMISE RAAMES

Artikkel 9

Kohaldamisala

1. Käesolevat jagu kohaldatakse teatava osa suhtes artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud rahastamispaketist ja täiendavate vahendite suhtes, mida rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames vastavalt otsusele, mille komisjon on vastu võtnud artiklis 8 osutatud temaatilise rahastu kohta.

2. Käesoleva jao kohast toetust rakendatakse eelarve jagatud täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikliga 63 ja määrusega (EL) .../... [ühissätete määrus].

Artikkel 10

Eelarvelised vahendid

1. Artikli 7 lõike 2 punktis a osutatud vahendid eraldatakse riiklikele programmidele, mida liikmesriigid rakendavad eelarve jagatud täitmise raames (edaspidi „programmid“), soovituslikult järgmiselt:

a) 1 250 000 000 liikmesriikidele vastavalt I lisas sätestatud kriteeriumidele;

b) 250 000 000 eurot liikmesriikidele programmide jaoks ette nähtud eraldiste kohandamiseks vastavalt artikli 13 lõikele 1.

2. Juhul kui lõike 1 punktis b osutatud summat ei eraldata, võib järelejäänud summa lisada artikli 7 lõike 2 punktis b osutatud summale.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Artikkel 11

Kaasrahastamise määrad

1. Liidu eelarvest eraldatav rahaline toetus ei või ületada 75 % projekti rahastamiskõlblikest kogukuludest.
2. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erimeetmete all rakendatavate projektide jaoks.
3. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 90 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest IV lisas loetletud meetmete jaoks.
4. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest tegevustoe-tuse jaoks.
5. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest erakorralise abi jaoks.

5a. Liidu eelarvest eraldatava rahalise toetuse võib suurendada 100 %-ni rahastamiskõlblikest kogukuludest liikmesriigi algatusel antava tehnilise abi jaoks. [ME 74]

6. Komisjoni otsuses programmi heakskiitmise kohta määratakse kindlaks kaasrahastamise määr ning käesolevast fondist lõigetes 1–5 osutatud meetmete liikidele antava toetuse maksimumsumma.
7. Komisjoni otsuses sätestatakse iga erieesmärgi kohta, kas selle kaasrahastamise määra kohaldatakse:
 - a) toetuse kogusummale, sealhulgas avaliku ja erasektori toetustele, või
 - b) ainult avaliku sektori toetusele.

Artikkel 12

Programmid

1. Iga liikmesriik **ja komisjon** tagab, et ~~tema~~ **riiklikus** programmis käsitletavad prioriteedid on tihedalt seotud liidu julgeolekuvaldkonna prioriteetide ja probleemidega ning vastavad neile ning et need on täielikus kooskõlas asjaomase liidu *acquis'* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega. Oma programmi prioriteete kindlaks määrates tagavad liikmesriigid, et nende programmis käsitletakse piisavalt II-lisas **artiklis 3a** sätestatud rakendusmeetmeid. [ME 75]

1a. Liikmesriikide riiklike programmide hindamisel tagab komisjon, et kavandatavaid meetmeid ei mõjuta ELi toimimise lepingu artikli 258 kohane komisjoni põhjendatud arvamus rikkumise kohta, mis käsitleb kulude seaduslikkust ja korrektsust või projektide elluviimist. [ME 76]

1b. Liikmesriigid eraldavad vahendeid oma riiklike programmide jaoks järgmiselt:

- a) vähemalt 10 % artikli 3 lõike 2 punktis a osutatud erieesmärgi jaoks;
- b) vähemalt 10 % artikli 3 lõike 2 punktis b osutatud erieesmärgi jaoks;
- c) vähemalt 30 % artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud erieesmärgi jaoks;
- d) vähemalt 5 % artikli 3 lõike 2 punktis c a osutatud erieesmärgi jaoks. [ME 77]

1c. Liikmesriigid, kes soovivad teha erandeid lõikest 1b, teavitavad sellest komisjoni ja uurivad koostöös komisjoniga, kas neid minimaalseid protsendimäärasid tuleks teatavate sisejulgeolekut mõjutavate asjaolude tõttu kohandada. Sellised kohandused peab heaks kiitma komisjon. [ME 78]

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Komisjon tagab, et Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Amet (Europol), Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Amet (CEPOL), **Euroopa Liidu Kriminaalõiguslase Koostöö Amet (Eurojust), Euroopa Prokuratuur, Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA), Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA), Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)** ning Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA) ~~on osalevad algusest peale~~ oma pädevusala ulatuses liikmesriikide programmide väljatöötamisega juba varases etapis seotud väljatöötamises. Eelkõige konsulteerivad liikmesriigid Europoliga oma meetmete ülesehituse küsimuses, iseäranis juhul, kui nende programmides sisalduvad ELi poliitikatsükli või EMPACTi meetmed või meetmed, mida koordineerib ühine küberkuritegevuse vastane rakkerühm (Joint Cybercrime Action Taskforce – J-CAT). Enne koolitusmeetmete lisamist oma programmidesse koordineerivad liikmesriigid need kattuvuse vältimiseks CEPOLiga. **Liikmesriigid konsulteerivad oma meetmete kavandamise küsimustes samuti teiste asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonidega.** [ME 79]

3. Komisjon võib vajaduse korral kaasata ~~Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ameti (Europol)~~ **lõikes 2 osutatud asutused**, Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ameti (CEPOL) ning Euroopa Narkootikumide **Andmekaitseinspektori** ja Narkomaania Seirekeskuse (EMCDDA) **Euroopa Andmekaitseinspektori** 5. jaos osutatud järelevalve- ja hindamisülesannete täitmise, tagamaks eelkõige, et **nende volituste piiresse jäävad** fondi toel rakendatud meetmed oleksid kooskõlas asjaomase liidu *acquis'* ja kokkulepitud liidu prioriteetidega. [ME 80]

4. Kuni 15 % liikmesriigi programmile ettenähtud eraldisest võib kasutada seadmete ja transpordivahendite ostmiseks või julgeolekuga seotud rajatiste ehitamiseks. Seda piirmäära võib ületada ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel **ja kui komisjon on selle heaks kiitnud.** [ME 81]

5. Oma programmides peavad liikmesriigid esmajärjekorras keskenduma:

a) liidu julgeolekuvaldkonna prioriteetidele ja *acquis'*le, eriti teabevahetusele **kooskõlastamisele** ja IT-süsteemide koostalitlusvõimele **koostööle õiguskaitseasutuste vahel, asjakohase ja täpse teabe tõhusale vahetamisele ning ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistiku komponentide rakendamisele;** [ME 82]

b) Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi käsitleva määruse (EL) nr 1053/2013 alusel politseikoostöö kohta antud soovitusetele, millel on finantsmõju;

c) vajaduste hindamise raamistik, näiteks Euroopa poolaasta raames korruptsiooni valdkonnas tuvastatud riigispetsiifilistele puudujääkidele, millel on finantsmõju.

6. Vajaduse korral tuleb programmi muuta, et võtta arvesse lõikes 5 osutatud soovitusi **ja artikli 26 lõike 2 punktis a osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes hinnatud vahe-eesmärkide ja eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme.** Sõltuvalt kohandamise mõjust ~~võib kiidab~~ komisjon muudetud programmi heaks ~~liidu määruse (EL) nr .../...~~ **[ühissätete määrus] artiklis 19 sätestatud korras.** [ME 83]

7. Liikmesriigid peavad püüdma rakendada eelkõige IV lisa loetletud meetmeid. Ettenägematute või uute olude korral või tõhusa rahastamise tagamiseks tuleb anda komisjonile õigus võtta IV lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 28.

8. Kui liikmesriik otsustab fondi toel rakendada projekte ~~koos kolmanda riigiga~~ **artiklis 5 osutatud kolmandas riigis** või ~~kolmandas riigis~~ **artiklis 5 osutatud kolmanda riigiga seoses**, peab ta enne projekti algust konsulteerima komisjoniga. **Komisjon hindab kavandatavate projektide täiendavust ja sidusust liidu ja liikmesriikide muude meetmetega seoses asjaomase kolmanda riigiga. Komisjon kontrollib lisaks, et kavandatavad projektid vastavad artikli 3 lõikes 4 osutatud põhiõigustega seotud nõuetele.** [ME 84]

Kolmapäev, 13. märts 2019

9. Määruse **Vastavalt määruse** (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli **artiklile** 17 lõikes 5 osutatud programmi töö peab põhinema **nähakse igas programmis kõigi eesmärkide jaoks ette sekkumise liigid kooskõlas** VI lisa tabelis **tabeliga** 1 sätestatud ning kavandatud vahendite näitlik jaotus sekkumise liikidel **liikide või toetusvaldkondade kaupa**. [ME 85]

Artikkel 13

Vahehindamine

1. 2024. aastal eraldab komisjon **pärast Euroopa Parlamendi teavitamist** asjaomaste liikmesriikide programmidele kooskõlas I lisa punktis 2 osutatud kriteeriumidega artikli 10 lõike 1 punktis b viidatud lisasumma. Eraldis hakkab kehtima alates 2025. kalendriaastast. [ME 86]

2. Juhul kui vähemalt ~~10 %~~ **30 %** artikli 10 lõike 1 punktis a osutatud esialgsest programmi eraldisest ei ole määruse (EL) .../... ~~uus~~ [ühissätete määrus] artikli 85 kohaselt vahemaksetaotlustega kaetud, ei ole asjaomasel liikmesriigil õigust saada oma programmi jaoks lõikes 1 osutatud lisasummat. [ME 87]

2a. Lõiget 2 kohaldatakse ainult juhul, kui asjaomane õigusraamistik ja sellega seonduvad õigusaktid on jõustunud 1. jaanuariks 2022. [ME 160]

3. Temaatilisest rahastust alates 2025. aastast vahendite eraldamisel võetakse ~~asjakohasel juhul~~ arvesse edu, mis on saavutatud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 12 osutatud tulemusraamistiku põhipunktide täitmisel, ning rakendamisel tuvastatud puudujääke. [ME 88]

Artikkel 14

Erimeetmed

1. Erimeetmed on riikidevahelised või siseriiklikud projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega ning mille elluviimiseks saab üks või mitu liikmesriiki või saavad kõik liikmesriigid oma programmi jaoks lisaeraldise.

2. Peale artikli 10 lõike 1 kohaselt arvutatud eraldise võivad liikmesriigid saada vahendeid erimeetmete jaoks, tingimusel et need on programmis sihtotstarbeliselt märgitud ja et nende abil aidatakse rakendada käesoleva määruse eesmärke, sealhulgas reageerida alles esilekerkivatele ohtudele.

3. Neid vahendeid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

Artikkel 15

Tegevustoetus

1. Tegevustoetus on osa liikmesriigi eraldisest, mida võib kasutada nende avaliku sektori asutuste toetamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest **niivõrd, kuivõrd nad aitavad tagada kõrget julgeolekutaset kogu liidus**. [ME 89]

2. Liikmesriik võib kasutada kuni ~~10 %~~ **20 %** sellest summast, mille ta on saanud käesolevast fondist riikliku programmi jaoks, nende avaliku sektori asutuste tegevuskulude rahastamiseks, kes vastutavad liidu avaliku teenuse moodustavate ülesannete täitmise ja teenuste osutamise eest. [ME 90]

Kolmapäev, 13. märts 2019

3. Tegevustoetust kasutav liikmesriik peab tegutsema kooskõlas liidu julgeolekuvaldkonna *acquis*'ga.
4. Liikmesriigid peavad oma programmis ja artiklis 26 osutatud iga-aastastes tulemusaruannetes õigustama tegevustoetuse kasutamist käesoleva määruse eesmärkide saavutamise kontekstis. Enne programmi heakskiitmist peab komisjon hindama tegevustoetuse taotlemise soovist teatanud liikmesriikide lähteolukorda, võttes arvesse nende liikmesriikide esitatud teavet ning kvaliteedikontrolli- ja hindamismehhanismide, näiteks Schengeni hindamismehhanismi, **Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti haavatavuse ja riskihindamise ning vajaduse korral** muude kvaliteedikontrolli- ja hindamismehhanismide raames antud soovitusi. [ME 91]
5. Tegevustoetus on suunatud ~~konkreetsetele ülesannetele ja teenustele~~ **meetmetele**, mis on sätestatud VII lisas. [ME 92]
6. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 28, et muuta VII lisas sätestatud konkreetseid ülesandeid ja teenuseid.

Artikkel 15a

Nähtavus, läbipaistvus, teabevahetus

Liidu rahaliste vahendite saajad järgivad täielikult määruses (EL) .../... [ühissätete määrus] sätestatud nähtavust, läbipaistvust ja teabevahetust käsitlevaid nõudeid. [ME 93]

3. jagu

Toetus ja selle rakendamine eelarve otsese ja kaudse täitmise raames

Artikkel 16

Kohaldamisala

Komisjon rakendab käesoleva jao kohast toetust kas otse kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktiga a või kaudselt kooskõlas kõnealuse artikli punktiga c.

Artikkel 17

Liidu meetmed

1. Liidu meetmed on riikidevahelised projektid või liidu erihuvides olevad projektid, mis on kooskõlas käesoleva määruse eesmärkidega.
2. Komisjoni algatusel võib fondist rahastada liidu meetmeid, mille eesmärk on saavutada käesoleva määruse eesmärke, mis on loetletud artiklis 3 ning mis on kooskõlas III lisaga.
3. Liidu meetmete raames võidakse vahendeid eraldada finantsmääruses sätestatud mis tahes vormis, eelkõige toetuste kujul, hankemenetluse teel ja auhindadena. Rahastamine võib toimuda ka segarahastamistoimingutes kasutatavate rahastamisvahendite kaudu.

3a. Detsentraliseeritud asutused võivad samuti liidu meetmete raames saadaolevate rahaliste vahendite suhtes rahastamiskõlblikud olla, et toetada riigiüleseid ja Euroopa lisaväärtusega meetmeid. [ME 94]

4. Eelarve otsese täitmise raames antakse ja hallatakse toetusi kooskõlas finantsmääruse VIII jaotisega.
5. Ettepanekuid hindav komisjon võib koosneda välisekspertidest.

Kolmapäev, 13. märts 2019

6. Vastastikuse kindlustusmehhanismi osamaksetega võib katta riske, mis on seotud toetusesaajale määratud vahendite hüvitamisega ning neid osamakseid käsitatakse finantsmääruse kohase piisava tagatisena. Kohaldatakse määruse X [tagatistfondi määruse järeltulija] [artiklit X].

Artikkel 18

Segarahastamistoimingud

Käesoleva fondi alusel otsustatud segarahastamistoimingud tehakse kooskõlas InvestEU fondi määruse ⁽²⁹⁾ ja finantsmääruse X jaotisega.

Artikkel 19

Komisjoni algatusel antav tehniline abi

Fondist võib toetada tehnilise abi meetmeid, mida rakendatakse komisjoni algatusel või tema nimel. Neid meetmeid, **nimelt ettevalmistavaid, seire, kontrolli, auditi, hindamise, teabevahetuse (sealhulgas institutsiooni poolt liidu julgeoleku valdkonna poliitiliste prioriteetide tutvustamise), nähtavuse ning igasuguse haldus- ja tehnilise abiga seotud meetmeid, mis on vajalikud käesoleva määruse rakendamiseks, ning vajaduse korral meetmeid seoses kolmandate riikidega**, võib rahastada 100 % ulatuses. [ME 95]

Artikkel 20

Auditid

Liidu rahalise toetuse kasutamise auditid, mille on teinud isikud või üksused, sealhulgas muud isikud või üksused kui need, kes on saanud selleks volitused liidu institutsioonidelt või organitelt, on aluseks määruse (EL) .../... [mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju] artikli 127 kohasele üldisele kindlusele.

Artikkel 21

Teavitamine, teabevahetus ja avalikustamine

1. Liidu rahaliste vahendite saaja ~~tunnistab liidu rahaliste vahendite päritolu ja tagab selle nähtavuse (eriti reklaamib~~ meetmeid ja nende tulemusi ~~reklaamides)~~, andes **asjaomastele** eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ja ~~proportsionaalset~~ **mõtestatud teavet asjaomases keeles. Liidu rahastamise nähtavuse tagamiseks osutavad liidu toetuse saajad meetme kohta teabe andmisel rahastamise päritolule. Sel eesmärgil veenduvad rahaliste vahendite saajad, et igasuguses meediale ja üldsusele suunatud teavet teabes tõstetakse esile liidu embleemi ja nimetatakse selgesõnaliselt liidu rahalist toetust.** [ME 96]

2. ~~Komisjon~~ **Võimalikult laia avalikkuseni jõudmiseks** rakendab komisjon fondi ning selle meetmete ja tulemustega seotud teavitus- ja teabevahetusmeetmeid. **Komisjon avaldab eelkõige teabe temaatilise rahastu iga-aastaste ja mitmeaastaste programmide väljatöötamise kohta. Samuti avaldab komisjon avalikult kättesaadaval veebilehel selliste operatsioonide loetelu, mis on välja valitud temaatilisest rahastust toetuse saamiseks, ning ajakohastab seda loetelu korrapäraselt.** Fondile eraldatud rahalised vahendid peavad ühtlasi aitama kaasa **teabevahetusele, eelkõige institutsiooni poolt** liidu poliitiliste prioriteetide tutvustamisele, niivõrd kui need on seotud käesoleva määruse eesmärkidega. [ME 97]

2a. **Komisjon avaldab lõikes 2 osutatud teabe avatud, masinloetavas vormingus, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/98/EÜ ⁽³⁰⁾ artikli 5 lõikes 1, et andmeid saaks sortida, otsida, võrrelda ja taaskasutada ning et neist saaks teha väljavõtteid. Andmeid peab saama sortida tähtsuse, eesmärgi, toetuskõlblike tegevuse kogukulude, projektide kogukulude, hankemenetluste kogukulude, toetuse saaja nime ja töövõtja nime järgi.** [ME 98]

⁽²⁹⁾ Täielik viide.

⁽³⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 345, 31.12.2003, lk 90).

Kolmapäev, 13. märts 2019

4. jagu

Toetus ja selle rakendamine eelarve jagatud, otsese ja kaudse täitmise raames

Artikkel 22

Erakorraline abi

1. **Komisjon võib otsustada anda** fondist ~~antakse~~ rahalist abi kiireloomuliste ja konkreetsete vajaduste rahuldamiseks ~~hädalukordades, mis tulenevad~~ **nõuetekohaselt põhjendatud hädalukorras. Selline olukord võib tuleneda** julgeolekuga seotud intsidentidest või käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävatest uutest esilekerkivatest ohtudest **või äsja avastatud haavatavusest**, millel on tugev negatiivne mõju ühe või mitme liikmesriigi inimeste, **avaliku ruumi või elutähtsa taristu** julgeolekule. **Sel juhul teavitab komisjon sellest aegsasti Euroopa Parlamenti ja nõukogu.** [ME 99]

2. Erakorralist abi võib anda otse detsentraliseeritud asutustele.

3. Erakorralise abi võib eraldada liikmesriikide programmidele lisaks artikli 10 lõike 1 kohaselt arvatud eraldisele, tingimusel et see on programmis sihtotstarbeliselt märgitud. Neid vahendeid ei tohi kasutada programmi muude meetmete jaoks, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ja komisjon peab olema nende kasutamise programmi muutmise kaudu heaks kiitnud.

4. Eelarve otsese täitmise raames antakse ja hallatakse toetusi kooskõlas finantsmääruse VIII jaotisega.

4a. Kui see on meetme rakendamiseks vajalik, võib erakorraline abi katta kulutusi, mis tehti enne toetustaotluse või abitaotluse esitamise kuupäeva, kuid mitte enne 1. jaanuari 2021. [ME 100]

Artikkel 23

Kumulatiivne, täiendav ja kombineeritud rahastamine

1. ~~Meede~~ **Operatsioon**, mis on saanud toetust fondist, võib saada toetust ka mis tahes muust liidu programmist, sealhulgas eelarve jagatud täitmise alla kuuluvatest fondidest, tingimusel, et neist toetustest ei kaeta samu kulusid. Toetust andnud liidu programmide eeskirju kohaldatakse vastavalt sellele suhtes, millega nad on meedet toetanud. Kumulatiivse rahastamise kogusumma ei tohi ületada ~~meetme operatsiooni~~ rahastamiskõlblikke kogukulusid ja liidu eri programmidest antavat toetust võib arvestada proportsionaalselt kooskõlas dokumentidega, milles on sätestatud toetuse tingimused. [ME 101]

2. ~~Meetmed~~ **Operatsioonid**, mis on saanud kvaliteedimärgise või mis vastavad järgmistele kumulatiivsetele, võrreldavatele tingimustele: [ME 102]

a) neid on hinnatud fondi projektikonkursi alusel;

b) need vastavad kõnealuse projektikonkursiga ette nähtud kvaliteedi miinimumnõuetele;

c) eelarvepiirangute tõttu ei saa neid selle projektikonkursi alusel rahastada;

võivad saada toetust Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist, Euroopa Sotsiaalfond+st või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määru] artikli 67 lõikega 5 ning määruse (EL) .../... [ühise põllumajanduspoliitika rahastamine, haldamine ja järelevalve] artikliga 8, tingimusel et need ~~meetmed~~ **operatsioonid** on kooskõlas asjaomase programmi eesmärkidega. Kohaldatakse toetust andva fondi eeskirju. [ME 103]

Kolmapäev, 13. märts 2019

5. jagu

Järelevalve, aruandlus ja hindamine

1. alajagu.

Üldsätted

Artikkel 24

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon esitab kooskõlas oma aruandlusnõuetega, mis tulenevad finantsmääruse artikli 43 lõike 3 punkti h alapunkti i alapunktist iii, ja V lisale tuginedes Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe tulemuste kohta.
2. Komisjonile antakse vastavalt artiklile 28 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte V lisa muutmiseks, et teha Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavas tulemusi käsitlevas teabes vajalikke kohandusi.
3. Näitajad, mille abil antakse aru fondi edusammude kohta artiklis 3 sätestatud eesmärkide saavutamisel, on esitatud VIII lisas. Väljundnäitajate baasväärtuseks võetakse null. 2024. aastaks seatud vahe-eesmärgid ja 2029. aastaks seatud eesmärgid peavad olema kumulatiivsed. **Taotluse korral teeb komisjon väljund- ja tulemusnäitajate kohta saadud andmed Euroopa Parlamendile ja nõukogule kättesaadavaks.** [ME 104]
4. Tulemusaruannete süsteem peab tagama, et programmi rakendamise ja tulemuste järelevalveks vajalikke andmeid kogutakse tõhusalt, tulemuslikult ja õigeaegselt. Selleks kehtestatakse liidu rahaliste vahendite saajatele ja (kui see on asjakohane) liikmesriikidele proportsionaalsed aruandlusnõuded.
5. Selleks et tagada fondi tulemuslikud edusammud oma eesmärkide saavutamisel, antakse komisjonile kooskõlas artikliga 28 õigus võtta VIII lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et vaadata näitajad vajaduse korral läbi ja neid täiendada ning et lisada käesolevasse määrusesse sätteid järelevalve- ja hindamisraamistiku kehtestamise, sealhulgas liikmesriikidele esitatava teabe kohta. **Hindamisel võetakse arvesse ka kvalitatiivseid näitajaid.** [ME 105]

Artikkel 25

Hindamine

1. Komisjon ~~teeb~~ **esitab 31. detsembriks 2024** käesoleva määruse, ~~sealhulgas käesoleva~~ **kohta vahehindamise. Vahehindamises uuritakse fondi tulemuslikkust, tõhusust, asjakohasust ja sidusust. Konkreetsemalt hinnatakse järgmist:**
 - a) **käesoleva määruse eesmärkide täitmisel tehtud edusammud, võttes arvesse olemasolevat asjakohast teavet, eelkõige artiklis 26 osutatud iga-aastaseid tulemusaruandeid ning VIII lisas sätestatud väljund- ja tulemusnäitajaid;**
 - b) ~~fondi raames rakendatud meetmete vahehindamise ja tagasisivaatelse hindamise.~~ **ja läbiviidud operatsioonide Euroopa lisaväärtus;**
 - c) **artiklis 3a sätestatud rakendusmeetmete sobivus praeguste ja tekkivate julgeolekuprobleemide lahendamiseks;**
 - d) **fondi pikemaajaline mõju ja selle tulemuste kestlikkus;**
 - e) **käesolevast fondist ja muudest liidu fondidest toetatavate meetmete vastastikune täiendavus ja sidusus.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Kohustuslikus vahehindamises võetakse arvesse tagasivaatelse hindamise tulemusi, mis puudutavad eelmise rahastamisvahendi (politseikoostöö, kuritegevuse tõkestamise ja selle vastu võitlemise ning kriisiohje rahastamisvahendi) pikaajalist mõju sisejulgeolekule aastatel 2014–2020. Kõnealusele hindamisele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks. [ME 106]

1a. Komisjon viib 31. jaanuariks 2030 läbi käesoleva määruse tagasivaatelse hindamise. Komisjon esitab samaks kuupäevaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande, mis sisaldab lõikes 1 loetletud andmeid. Sellega seoses hinnatakse vahendi pikemaajalist mõju, et sellest lähtuvalt teha otsus fondi edaspidise võimaliku jätkamise või muutmise kohta. [ME 107]

2. Vahehindamine ja tagasivaateline hindamine tehakse õigeaegselt üldsusele kättesaadavaks ja esitatakse viivitamata Euroopa Parlamendile, et nende tulemusi oleks võimalik kaasata otsustusprotsessi vastavalt määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 40 sätestatud ajakavale tagada täielik läbipaistvus. Komisjon tagab, et hindamised ei sisalda teavet, mille levitamine võib ohustada üksikisikute julgeolekut või eraelu puutumatust või seada ohtu julgeolekuoperatsioonide. [ME 108]

2. alajagu.

Eeskirjad eelarve jagatud täitmise korral

Artikkel 26

Iga-aastased tulemusaruanded

1. Liikmesriigid peavad 15. veebruariks 2023 ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2031. aastani (kaasa arvatud) esitama komisjonile iga-aastase tulemusaruande, nagu see on sätestatud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 36 lõikes 6. 2023. aastal esitatav aruanne peab hõlmama programmi rakendamist kuni 30. juunini 2022. **Liikmesriigid avaldavad need aruanded asjakohasel veebisaidil ning edastavad need Euroopa Parlamendile ja nõukogule. [ME 109]**

2. Iga-aastases tulemusaruandes esitatakse eelkõige järgmine teave:

a) programmi rakendamisel ning vahe-eesmärkide ja lõppeesmärkide saavutamisel tehtud edusammud, võttes arvesse uusimaid andmeid, nagu on nõutud määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artiklis 37;

aa) riiklike programmide raamatupidamise aastaaruande jaotus sissenõudmisteks, lõplikele toetusesaajatele tehtud eelmakseteks ning tegelikult tehtud kulutuste hüvitamiseks; [ME 110]

b) programmi täitmist mõjutavad probleemid ja nende lahendamiseks võetud meetmed, **sealhulgas komisjoni poolt artiklis 258 osutatud rikkumismenetlusega seoses esitatud põhjendatud arvamused; [ME 111]**

c) käesolevast fondist ja muudest liidu fondidest toetatavate meetmete, eriti kolmandates riikides või nende riikidega seoses rakendatavate meetmete vastastikune täiendavus, **kooskõla ja sidusus; [ME 112]**

d) programmi panus liidu asjaomase *acquis* ja liidu tegevuskavade rakendamisse;

da) põhiõigustega seotud nõuete järgimine; [ME 113]

e) teavitus- ja nähtavusmeetmete rakendamine;

f) rakendamistingimuste täitmine ja nende kohaldamine kogu programmitöö perioodi vältel.

3. Komisjon võib esitada iga-aastase tulemusaruande kohta märkusi kahe kuu jooksul alates aruande kättesaamise kuupäevast. Kui komisjon ei ole nimetatud tähtaja jooksul oma tähelepanekuid esitanud, loetakse aruanne vastuvõetuks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

3a. Pärast vastuvõtmist teeb komisjon iga-aastaste tulemusaruannete kokkuvõtted kättesaadavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning avaldab need asjakohasel veebisaidil. Kui liikmesriigid lõike 1 kohaselt tulemusaruandeid ei edasta, tehakse tulemusaruannete täistekstid Euroopa Parlamendi ja nõukogu nõudmisel neile kättesaadavaks. [ME 114]

4. Käesoleva artikli rakendamiseks ühetaoliste tingimuste tagamiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, millega kehtestatakse iga-aastase tulemusaruande vorm. See rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 29 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

Artikkel 27

Järelevalve ja aruandlus

1. Kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] IV jaotisega toimuv järelevalve ja aruandlus peab põhinema VI lisa tabelites 1, 2 ja 3 sätestatud sekkumise liikidel. Selleks et tulla toime ettenägematute või uute oludega või tagada tõhus rahastamine, tuleb anda komisjonile õigus võtta VI lisa muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 28.

2. Näitajaid kasutatakse kooskõlas määruse (EL) .../... [ühissätete määrus] artikli 12 lõikega 1 ning artiklitega 17 ja 37.

III PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 28

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklites 8, 12, 15, 24 ja 27 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile kuni 31. detsembrini 2028. [ME 115]

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 8, 12, 15, 24 ja 27 osutatud õiguste delegeerimise igal ajal tühistada. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. [ME 116]

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprill 2016 institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artiklite 8, 12, 15, 24 ja 27 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nad on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. [ME 117]

Artikkel 29

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi koordineerimiskomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

Kolmapäev, 13. märts 2019

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Kui komitee arvamust ei esita, siis komisjon rakendusakti eelnõu vastu ei võta. Seda sätet ei kohaldata artikli 26 lõikes 4 osutatud rakendusakti suhtes.

Artikkel 30

Üleminekusätted

1. Määrus (EL) nr 513/2014 tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, ei mõjuta käesolev määrus asjaomaste meetmete jätkumist või muutmist kuni nende meetmete lõpetamiseni vastavalt Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahendile, mida kohaldatakse nende meetmete suhtes kuni nende lõpetamiseni.
3. Fondi rahastamispaketist võib katta ka tehnilise ja haldusabi kulud, mis on vajalikud selleks, et tagada üleminek fondi ja selle eelkäija, s.o määrusega (EL) nr 513/2014 loodud Sisejulgeolekufondi politseikoostöö rahastamisvahendi raames vastu võetud meetmete vahel.

Artikkel 31

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

Kolmapäev, 13. märts 2019

I LISA

Eelarve jagatud täitmise raames hallatavate programmide rahastamise kriteeriumid

Artiklis 10 osutatud rahastamispakett eraldatakse liikmesriikide programmidele järgmiselt:

- 1) ühekordne kindlaksmääratud summa 5 000 000 eurot eraldatakse iga liikmesriigi jaoks programmitöö perioodi alguses, et tagada kriitiline mass iga programmi jaoks ja rahuldada vajadused, mis ei sõltu otseselt allpool esitatud kriteeriumidest;
- 2) ülejäänud vahendid jaotatakse vastavalt järgmistele kriteeriumidele:
 - a) 45 % pöördvõrdeliselt nende sisemajanduse koguproduktiga (ostujõu standard elaniku kohta);
 - b) 40 % proportsionaalselt nende elanikkonna suurusega;
 - c) 15 % proportsionaalselt nende territooriumi suurusega.

Esialgne eraldis põhineb uusimatel iga-aastastel statistilistel andmetel, mille komisjon (Eurostat) on esitanud eelmise kalendriaasta kohta. Vahekokkuvõtte tegemisel on võrdlusaluseks komisjoni (Eurostati) uusimad iga-aastased statistilised andmed, mis hõlmavad eelmist kalendriaastat ja mis on kättesaadavad 2024. aastal tehtava vahehindamise ajal.

Kolmapäev, 13. märts 2019

H-LISA

Rakendusmeetmed

Fondist toetatakse artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud eesmärgi saavutamist, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) tagada näiteks Prümi lepingu, ELi broneeringuinfo ja SIS II raames julgeoleku eesmärgil toimuvat teabevahetust käsitleva liidu õigustiku ühtne kohaldamine, sealhulgas rakendades Schengeni hindamismehhanismi ning muude kvaliteedikontrolli ja hindamismehhanismide kaudu saadud soovitusi;
- b) luua, kohendada ja säilitada julgeolekuga seotud liidu IT-süsteeme ja sidevõrke, sealhulgas nende koostalitlusvõimet, ning töötada välja asjakohased vahendid kindlakstehtud puuduste kõrvaldamiseks;
- c) suurendada liidu julgeolekuga seotud teabevahetusvahendite, süsteemide ja andmebaaside kasutamise aktiivsust, tagades, et neisse sisestatakse kvaliteetseid andmeid;
- d) toetada asjakohaseid riiklikke meetmeid, kui see on asjakohane, et rakendada artikli 3 lõike 2 punktis a sätestatud eesmäärke.

Fondist toetatakse artikli 3 lõike 2 punktis b sätestatud eesmärgi saavutamist, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) tihendada õiguskaitseoperatsioone liikmesriikide vahel, sealhulgas vajaduse korral teiste asjaomaste osalejatega, et eelkõige hõlbustada ja parandada ühiste uurimisrühmade kasutamist, ühiseid patrulle, järelevalvet, varjatud jälgimist ja muid operatiivkoostöömehhanisme ELi poliitikatsükli (EMPACT) raames, pannes erilist rõhku piiriülestele operatsioonidele;
- b) parandada õiguskaitse- ja muude pädevate asutuste vahelist koordineerimist ja koostööd nii liikmesriikide sees kui ka nende vahel ja teiste asjaomaste asutustega, näiteks spetsialiseerunud riiklike üksuste võrgustike, liidu võrgustike ja koostööstruktuuride kaudu ja liidu keskustes;
- c) parandada asutustevahelist ja liidu tasandi koostööd liikmesriikide vahel või liikmesriikide ja asjaomaste liidu organite, ametite ja asutuste vahel ning samuti riiklikul tasandil liikmesriikide ametiasutuste vahel.

Fondist toetatakse artikli 3 lõike 2 punktis c sätestatud eesmärgi saavutamist, keskendudes järgmistele rakendusmeetmetele:

- a) suurendada õiguskaitsealast koolitust, õppusi, vastastikust õpet, spetsialiseeritud vahetusprogramme ja parimate tavade jagamist, sealhulgas kolmandates riikides ja koostöös kolmandate riikidega ning muude asjaomaste osalejatega;
- b) kasutada ära liikmesriikide ja muude asjaomaste osalejate, sealhulgas kodanikuühiskonna ressursside ja teadmiste ühendamisel tekkivat koosmõju, näiteks ühiste pädevuskeskuste loomise, ühiste riskihindamise väljatöötamise või ühiselt korraldatud operatsioonide ühiste tugikeskuste kaudu;
- c) edendada ja arendada meetmeid, kaitsemeetmeid, mehhanisme ja parimaid tavasid, et varakult kindlaks teha, kaitsta ja toetada tunnistajaid, riikumehhanismide teatajaid ja kuriteoohvreid ning luua selleks partnerlussuhteid ametiasutuste ja muude asjaomaste osalejate vahel;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- d) ~~omandada asjakohased seadmed ning rajada või ajakohastada spetsialiseeritud õppevahendid ja muud olulised julgeolekualased taristud, et suurendada valmisolekut, vastupidavust ja avalikkuse teadlikkust ning reageerida asjakohasemalt julgeolekuohtudele. [ME 119]~~
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

III LISA

Fondist artikli 4 kohaselt ~~toetatavad meetmed~~ **toetuskõlblike meetmete näited** [ME 120]**Sisejulgeolekufondist võib muu hulgas toetada järgmist liiki meetmeid:** [ME 121]

- ~~IT-süsteemid ja võrgustikud, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele~~ **käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele kaasa aitavate IT-süsteemide ja võrgustike loomine**, selliste süsteemide kasutamise alane koolitus, nende katsetamine ning nende **komponentide** koostalitlusvõime ja andmete kvaliteedi parandamine; [ME 122]
- liidu õiguse ja liidu poliitikaeesmärkide rakendamise järelevalve liikmesriikides julgeolekuteabe süsteemide, **eelkõige andmekaitse, eraelu puutumatuse ja andmeturbe** valdkonnas; [ME 123]
- EMPACTi meetmed ELi poliitikatsükli rakendamiseks või selle rakendamise hõlbustamiseks;
- **toetus detsentraliseeritud asutustele, et hõlbustada koostööd piiriüleste operatsioonide ajal**; [ME 124]
- meetmed eri valdkondade olemasoleva suutlikkuse, erialakeskuste ja olukorratundlikkuse keskuste sidumiseks, sealhulgas tervishoiu, kodanikukaitse ja terrorismivastase võitluse **ja küberkuritegevuse** valdkonnas, et toetada tõhusat ja koordineeritud reageerimist kriisile; [ME 125]
- meetmed, mille abi töötatakse välja uuenduslikke meetodeid või võetakse kasutusele uusi tehnoloogiaid, mida on võimalik teistes liikmesriikides üle võtta, eelkõige projektid, mille eesmärk on katsetada ja valideerida liidu rahastatavate julgeolekualaste teadusprojektide tulemusi;
- **meetmed, millega edendatakse teadusuuringuid ja eksperditeadmiste vahetamist, et parandada vastupanuvõimet uutele ohtudele, sealhulgas veebipõhiste kanalite kaudu toimuv ebaseaduslik kauplemine, hübriidohud ning keemilised, bioloogilised, kiirgus- ja tuumaohud**; [ME 126]
- **riiklike kontaktpunktide tegevus ja võrgustikud, mis hõlbustavad selliste andmete piiriülest vahetust, mille on kogunud valvesüsteemid, näiteks kaamerad ja muud sensorid kombineerituna tehisintellekti algoritmidega, kohaldades tugevaid kaitsemeetmeid, sealhulgas võimalikult väheste andmete kogumine, eelnev valideerimine õiguskaitseasutuste poolt ja juurdepääs õiguskaitsevahenditele**; [ME 127]
- toetus spetsialiseerunud riiklike üksuste valdkondlikele või valdkonnaülestele võrgustikele, et parandada vastastikust usaldust, oskusteabe, teabe, kogemuste ja parimate tavade vahetamist ning levitamist, samuti ressursside ja eksperditeadmiste koondamist ühistesse pädevuskeskustesse;
- **toetus liikmesriikide luureteenistuste võrgustike loomise algatustele, et edendada ühist luureteenistuste kultuuri, parandada vastastikust usaldust, oskusteabe, teabe, kogemuste ja heade tavade vahetamist ja levitamist**; [ME 128]
- asjaomaste õiguskaitse- ja kohtuasutuste ning haldusasutuste töötajate ja ekspertide haridus ja koolitus, võttes arvesse operatiivvajadusi ja riskianalüüsi ning lähtudes Euroopa õiguskaitsealasest koolituskavast ning tehes koostööd CEPOLiga ja vajaduse korral Euroopa õiguslase koolituse võrgustikuga;
- **asjaomaste õiguskaitse- ja kohtuasutuste ning haldusasutuste töötajate ja ekspertide haridus ja koolitus ennetuspoliitika valdkonnas, pannes erilist rõhku põhiõigustega seotud koolitusele, sealhulgas rassismi tuvastamise ja vältimise meetmetele, ning parimate tavade vahetamisele**; [ME 129]
- koostöö erasektoriga, **eelkõige küberturvalisuse valdkonnas**, et suurendada usaldust ja parandada koordineerimist, erandolukorra planeerimist ning teabe ja parimate tavade vahetamist ja levitamist avaliku ja erasektori osalejate vahel, sealhulgas avaliku ruumi ja esmatahtsa taristu ~~kaitsemisel~~ **kaitmine**; [ME 130]
- meetmed, mis võimaldavad kogukondadel arendada kohalikke lähenemisviise ja ennetuspoliitikaid, ning sidusrühmade ja avalikkuse teadlikkuse suurendamine ja nende teavitamine liidu julgeolekupoliitikast;

Kolmapäev, 13. märts 2019

- seadmed, transpordivahendid, sidesüsteemid ja olulised julgeolekuga seotud rajatised;
 - kulud töötajatele, kes on seotud fondist toetatavate meetmetega, või meetmetega, mis nõuavad töötajate kaasamist tehnilistel või julgeolekuga seotud põhjustel.
-

Kolmapäev, 13. märts 2019

IV LISA

Artikli 11 lõike ~~2~~ 3 ja artikli 12 lõike ~~6~~ 7 kohase kõrgema kaasrahastamise määraga meetmed [ME 131]

- Projektid, mille eesmärk on *ennetada vägivaldset äärmuslust, sealhulgas radikaliseerumist ennetada, sallimatust ja diskrimineerimist*, ja selle vastu võidelda, *eelkõige meetmed, mille eesmärk on tegeleda nende algpõhjustega ja ennetada radikaliseerumist vanglates, ning projektid, mis pakuvad õiguskaitseasutustele erikoolitust*. [ME 132]
- Projektid, mille eesmärk on IT-süsteemide ja sidevõrkude koostalitlusvõime parandamine *liidu või liikmesriigi õiguses sätestatud ulatuses* ⁽¹⁾. [ME 133]
- Projektid, mille eesmärk on *võidelda organiseeritud kuritegelike struktuuride vastu, mis on EMPACTi kohaselt eriti ohtlikud*. [ME 134]
- Projektid, mille eesmärk on *küberkuritegevuse, eelkõige internetis laste seksuaalse ärakasutamise tõkestamine ja selle vastu võitlemine, sealhulgas meetmed infosüsteemide ja elutähtsa taristu vastu suunatud rünnakute tõkestamiseks haavatavuste tuvastamise ja kõrvaldamise kaudu*. [ME 135]
- Projektid, mille eesmärk on *võidelda veebipõhiste kanalite kaudu toimuva ebaseadusliku kauplemisega*. [ME 136]

⁽¹⁾ Kooskõlas komisjoni teatisega piirivalve ja julgeoleku tugevamate ja arukamate infosüsteemide kohta (COM(2016)0205).

Kolmapäev, 13. märts 2019

V LISA

Artikli 24 lõikes 1 osutatud tulemuslikkuse põhinäitajad

Erieesmärk 1. Parem teabevahetus

- 1) ELi teabevahetuse mehhanismide kasutamine.

Andmeallikas: Europol, eu-LISA, nõukogu, liikmesriigid

Erieesmärk 2. Tõhustatud operatiivkoostöö

- 1) Fondist toetust saavate ühiste operatiivmeetmete arv.

Andmeallikas: Europol, Eurojust, liikmesriigid

- 2) Fondi abiga arestitud ja konfiskeeritud varade hinnanguline väärtus.

Andmeallikas: liikmesriigid

- 3) Õiguskaitseasutuste vahelise **fondi toel rakendatud** piiriülese koostöö raames konfiskeeritud ebaseaduslike uimastite, **relvade, elusloodustoodete ja kultuuriväärtustega ebaseaduslikust kauplemisest tulenevate toodete** väärtus. [ME 137]

Andmeallikas: liikmesriigid ja liidu meetmetoetuse saajad

- 4) Nende rahalise mõjuga julgeolekualaste soovitude arv, mis on fondi abiga rakendatud, võrreldes rahalise mõjuga julgeolekualaste soovitude koguarvuga.

Andmeallikas: liikmesriigid

Erieesmärk 3. Suurem suutlikkus kuritegevuse vastu võitlemisel ja kuritegevuse ennetamisel

- 5) Selliste õiguskaitseametnike arv, kes on fondi toetusel läbinud koolituse, õppused, vastastikused õppe- või erivahetusprogrammid piiriülestel teemadel.

Andmeallikas: liikmesriigid

- 6) Selliste ~~elutähtsate taristute~~ **avalike ruumide arv** ja ~~avalike ruumide arv~~ **elutähtsate taristute ulatus**, mille kaitset julgeolekuga seotud intsidentide eest on fondi toetusel parandatud. [ME 138]

Andmeallikas: liikmesriigid

- 7) Vägivaldse äärmusluseni viiva radikaliseerumise ennetamiseks tehtud algatuste arv.

Andmeallikas: radikaliseerumisalase teadlikkuse võrgustik

Kolmapäev, 13. märts 2019

VI LISA

Sekkumise liigid

TABEL 1. SEKKUMISVALDKONNA KOODID

1	TER – võitlus terrorismi rahastamise vastu
2	TER – radikaliseerumise ennetamine ja võitlus selle vastu
3	TER – avaliku ruumi ja muude pehmete sihtmärkide kaitse ja vastupanuvõime
4	TER – elutähtsa taristu kaitse ja vastupidavus
5	TER – keemilised, bioloogilised, kiirgus- ja tuumaohud
6	TER – lõhkeained
7	TER – kriisiohje
8	TER – muu
9	OC – korruptsioon
10	OC – majandus- ja finantskuritegevus
10a	OC – kriminaaltulu rahapesu [ME 139]
11	OC – uimastid
12	OC – tulirelvade salakaubavedu
12a	Ebaseaduslik kauplemine kultuuriväärtustega [ME 140]
12b	Ebaseaduslik kauplemine ohustatud liikidega [ME 141]
13	OC – inimkaubandus
14	OC – rändajate ebaseaduslikult üle piiri toimetamine
15	OC – keskkonnakuritegevus
16	OC – organiseeritud varavastane kuritegevus
17	OC – muu
18	CC – küberkuritegevus – muu
19	CC – küberkuritegevus – ennetamine
20	CC – küberkuritegevus – uurimise hõlbustamine
21	CC – küberkuritegevus – ohvriabi

Kolmapäev, 13. märts 2019

22	CC – laste seksuaalse ärakasutamise – ennetamine
23	CC – laste seksuaalne ärakasutamine – uurimise hõlbustamine
24	CC – laste seksuaalne ärakasutamine – ohvriabi
24a	CC – laste kuritarvitamist kujutava materjali ja lapsporno levitamine [ME 142]
25	CC – lapse seksuaalne ärakasutamine – muu
26	CC – muu
27	GEN – teabevahetus
28	GEN – politsei või ametkondade koostöö (toll, piirivalve, luureteenistused)
29	GEN – kriminalistika
30	GEN – ohvriabi
31	GEN – tegevustoetus
32	TA – tehniline abi – teavitamine ja teabevahetus
33	TA – tehniline abi – ettevalmistamine, rakendamine, järelvalve ja kontroll
34	TA – tehniline abi – hindamine ja uuringud, andmete kogumine
35	TA – tehniline abi – suutlikkuse suurendamine

TABEL 2. MEETME LAADI KOODID

1	IT-süsteemid, koostalitlusvõime, andmete kvaliteet, sidesüsteemid (välja arvatud seadmed)
2	Võrgustikud, tippkeskused, koostööstruktuurid, ühismeetmed ja operatsioonid
3	Ühised uurimisrühmad või muud ühisoperatsioonid
4	Ekspertide lähetamine või kasutamine
5	Koolitus
6	Parimate tavade vahetamine, õpikojad, konverentsid, üritused, teadlikkuse suurendamise kampaaniad, teavitusmeetmed
7	Uuringud, katseprojektid, riskide hindamine
8	Seadmed (võetakse arvesse 15 % ülempiiri arvutamisel)
9	Transpordivahendid (võetakse arvesse 15 % ülempiiri arvutamisel)

Kolmapäev, 13. märts 2019

10	Hooned, rajatised (võetakse arvesse 15 % ülempiiri arvutamisel)
11	Teadusprojektide rakendamine või muud järelmeetmed

TABEL 3. RAKENDUSVIISIDE KOODID

1	Koostöö kolmandate riikidega
2	Kolmandates riikides võetavad meetmed
3	Schengeni hindamissoovituste rakendamine politseikoostöö valdkonnas
4	Erimeetmed (ei ole kavandamise etapis teada)
5	Erakorraline abi (ei ole kavandamise etapis teada)
6	IV lisas loetletud meetmed

Kolmapäev, 13. märts 2019

VII LISA

Tegevustoetuse saamise tingimustele vastavad meetmed

Parema teabevahetuse eesmärgi all hõlmab programmi raames antav tegevustoetus järgmist:

- liidu hooldus ja kasutajatugi ning vajaduse korral riiklikud IT-süsteemid, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele;
- personalikulud, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele.

Tihedama operatiivkoostöö eesmärgi all hõlmab riiklike programmide raames antav tegevustoetus järgmist:

- sellise tehnilise varustuse või transpordivahendite hooldus, mida kasutatakse piiriülese mõõtmega raske ja organiseeritud kuritegevuse ennetamise, avastamise ja uurimise valdkonnas;
- personalikulud, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele.

Kuritegevuse ennetamise ja sellevastase võitluse alase suutlikkuse suurendamise eesmärgi all hõlmab riiklike programmide raames antav tegevustoetus järgmist:

- sellise tehnilise varustuse või transpordivahendite hooldus, mida kasutatakse piiriülese mõõtmega raske ja organiseeritud kuritegevuse ennetamise, avastamise ja uurimise valdkonnas;
- personalikulud, mis aitavad kaasa käesoleva määruse eesmärkide saavutamisele.

Meetmed, mis ei ole artikli 4 lõike 3 kohaselt abikõlblikud, ei ole hõlmatud.

—

Kolmapäev, 13. märts 2019

VIII LISA

Artikli 24 lõikes 3 osutatud väljundi- ja tulemusnäitajad

Erieesmärk 1. Parem teabevahetus

- 1) ELi teabevahetismehhanismide kasutamine:
 - a) Schengeni infosüsteemis (SIS) tehtud otsingute **ja süsteemi sisestatud hoiatusteadete** arv; [ME 143]
 - b) otsingute arv süsteemis, mille abil saab liikmesriikide vahel vahetada kriminalistikaalaseid andmeid (DNA, sõrmejäljed, numbrimärgid) („Prümi teabevahetus“);
 - c) Europol turvalise teabevahetusrõngu (SIENA) kaudu vahetatud sõnumite arv;
 - d) Europol infosüsteemis tehtud otsingute arv;
 - e) nende reisijate koguarv, kelle ELi broneeringuinfot on kogutud ja vahetatud;

ea) kolmandate riikide kodanike kohta Euroopa karistusregistrite infosüsteemis (ECRIS-TCN) tehtud otsingute arv. [ME 144]

Andmeallikas: Europol, eu-LISA, nõukogu, liikmesriigid

- 2) Fondi toetusel **pädevate asutuste poolt** julgeolekuga seotud ~~andmebaaside vahel~~ **andmebaasidega** loodud uute ühenduste arv: [ME 145]
 - a) ELi ja, kui see on asjakohane, rahvusvaheliste andmebaasidega;
 - b) liikmesriigis;
 - c) ühe või mitme teise liikmesriigiga;
 - d) ühe või mitme kolmanda riigiga.

Andmeallikas: liikmesriigid

- 3) Fondi toetusel ELi ja vajaduse korral asjakohaste riiklike julgeolekuga seotud teabevahetusvahendite, süsteemide ja andmebaaside puhul suurenenud aktiivsete kasutajate arv, võrreldes kõigi kasutajate arvuga.

Andmeallikas: liikmesriigid

Erieesmärk 2. Tihedam operatiivkoostöö

- 4) Fondist toetust saanud ühiste operatiivmeetmete (sh osalevate liikmesriikide ja asutuste) arv valdkondade kaupa (terrorismivastane võitlus, organiseeritud kuritegevus, organiseeritud kuritegevus, küberkuritegevus, muu):
 - a) ühiste uurimisrühmade arv;
 - b) kuritegevusega seotud ohte käsitleva Euroopa multidistsiplinaarse platvormi (EMPACT) operatiivprojektide arv;
 - c) muud ühised operatiivmeetmed.

Andmeallikas: Europol, Eurojust, liikmesriigid

Kolmapäev, 13. märts 2019

- 5) Fondi toetusel tegutsevate riikidevaheliste võrgustike tegevuses osalemine.
- Andmeallikas: Liikmesriigid, liidu meetmed ja EMASi toetuse saajad
- 6) Fondi abiga arestitud ja konfiskeeritud varade hinnanguline väärtus.
- Andmeallikas: liikmesriigid
- 7) Õiguskaitseasutuste vahelise piiriülese koostöö raames konfiskeeritud ebaseaduslike uimastite, **relvade, elusloodustoodete ja kultuuriväärtustega ebaseaduslikust kauplemisest tulenevate toodete** väärtus. [ME 146]
- Andmeallikas: **Europol**, liikmesriigid ja liidu meetmetoetuse saajad [ME 147]
- 8) Fondist loodud olemasolevate riikidevaheliste võrgustike (nt parimate tavade käsiraamatud, õpikojad, ühisõppused) väljundite arv.
- Andmeallikas: Liidu meetmed toetuse saajatele
- 9) Nende rahalise mõjuga julgeolekualaste soovitude arv, mis on fondi abiga rakendatud, võrreldes rahalise mõjuga julgeolekualaste soovitude koguarvuga.
- Andmeallikas: liikmesriigid

Erieasmärk 3. Suurem suutlikkus kuritegevuse vastu võitlemisel ja kuritegevuse ennetamisel

- 10) Õiguskaitseametnike arv, kes on lõpetanud koolituse, õppused, vastastikuse õppimise või spetsialiseerunud vahetusprogrammid piiriüleste seotud teemade kohta, mida antakse fondi toetusel, jaotatuna järgmiste valdkondade kaupa:
- a) terrorismivastane võitlus;
 - b) organiseeritud kuritegevus;
 - c) küberkuritegevus;
 - d) muud operatiivkoostöö valdkonnad.
- Andmeallikas: liikmesriigid, **Europol**, **ENISA** [ME 148]
- 11) Parimaid tavasid ja uurimismeetodeid käsitlevate käsiraamatute arv, standardsed käitamisprotseduurid ja muud vahendid, mis töötati välja fondi toetusel erinevate organisatsioonide vastastikuse mõju tõttu kogu ELis.
- Andmeallikas: Liikmesriigid, liidu meetmed ja EMASi toetuse saajad
- 12) Selliste kuriteoohvrite arv, keda abistati fondi toetusel, jaotatuna kuriteoliikide kaupa (~~inimkaubandus~~ **inim- ja elundikaubandus**, rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, terrorism, raske ja organiseeritud kuritegevus, küberkuritegevus, **seksuaalne ärakasutamine ja** laste seksuaalne ärakasutamine, **piinamine või ebainimlik või alandav kohtlemine**). [ME 149]
- Andmeallikas: liikmesriigid
- 13) Selliste ~~elutähtsate taristute~~ **avalike ruumide arv** ja ~~avalike ruumide arv~~ **elutähtsate taristute ulatus**, mille kaitset julgeolekuga seotud intsidentide eest on fondi toetusel parandatud. [ME 150]
- Andmeallikas: liikmesriigid

Kolmapäev, 13. märts 2019

- 14) Vägivaldse ekstremismi viiva radikaliseerumise vastu võitlemise algatuste arv:
- a) ~~kokkulangevuste arv radikaliseerumislase teadlikkuse võrgustiku veebisaidil~~, [ME 151]
 - b) radikaliseerumislase teadlikkuse võrgustikus osalejate arv jaotatuna eksperdi liigi järgi;
 - c) liikmesriikide ametiasutuste tihedas koostöös riiklike asutustega tehtud õppereiside, koolituste, seminaride ja nõustamisteenuste arv toetusesaajate kaupa (õiguskaitseasutused, muud) **ning osalejate tagasiside**. [ME 152]
- Andmeallikas: radikaliseerumislase teadlikkuse võrgustik, **liikmesriigid** [ME 153]
- 15) Selliste partnerluste arv, mis on loodud fondi toetusel, aidates suurendada tunnistajate, rikkumisest teatajate ja kuriteoohvrite tuge:
- a) erasektoriga;
 - b) kodanikuühiskonnaga.

Andmeallikas: liikmesriigid, liidu meetmed ja EMASi toetuse saajad

Erieesmärk 3a. Ühise luureteenistuste kultuuri arendamine

- 15a) **Liikmesriikide vahel luure valdkonnas tehtud vahetuste arv.**
- 15b) **Fondi toetusel koolitustel, õppustel, vastastikustes õppeprogrammides või piiriüleste küsimuste erivahetusprogrammides osalevate õiguskaitse- ja luureametnike arv.**

Andmeallikas: liikmesriigid [ME 154]

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0178

Piiritusjookide määratlemine, esitlemine ja märgistamine ning nende geograafiliste tähiste kaitse *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel ning piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset (COM(2016)0750 – C8-0496/2016 – 2016/0392(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/65)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0750),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2 ning artikli 114 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0496/2016),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Itaalia Senati poolt protokoll nr 2 (subsidaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 29. märtsi 2017. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 10. detsembri 2018. aasta ja 27. veebruari 2019. aasta kirjades võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A8-0021/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha ⁽²⁾;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab omaparlamendi ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ ELT C 209, 30.6.2017, lk 54.

⁽²⁾ Käesolev seisukoht asendab 1. märtsil 2018. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0049).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TC1-COD(2016)0392

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., milles käsitletakse piiritusjookide määramist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/787) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0179

Protokolli nr 3 (Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta) kavandatud muudatused *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse eelnõu, millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta (02360/2018 – C8-0132/2018 – 2018/0900(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/66)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud Euroopa Kohtu taotlust selle muudetud versioonis (02360/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 256 lõiget 1 ja artikli 281 teist lõiku ning Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artikli 106a lõiget 1, mille alusel esitati seadusandliku akti eelnõu Euroopa Parlamendile (C8-0132/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikeid 3 ja 15,
 - võttes arvesse komisjoni arvamusi (COM(2018)0534 ja C(2018)7500),
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 16. jaanuari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 48 ja 59,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ja põhiseaduskomisjoni arvamust (A8-0439/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, Euroopa Kohtule ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0900

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) 2019/..., millega muudetakse protokoll nr 3 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja kohta

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL, Euratom) 2019/629) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0180

Erandolukorra meetmete võtmine sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumist võetavate erandolukorra meetmete kohta (COM(2019)0053 – C8-0039/2019 – 2019/0019(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/67)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0053),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 48, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0039/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 25. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A8-0161/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2019)0019

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas võetavate erandolukorra meetmete kohta pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/500) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Komisjoni avaldus

Komisjoni ettepanek, mis käsitleb sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas pärast Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumist võetavaid erandolukorra meetmeid, põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 48, kuna see puudutab sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonda. Käesoleva määruse laiendamine kolmandate riikide kodanikele samas õigusaktis ei ole võimalik õiguslike aluste kokkusobimatuse tõttu, sest selline laiendamine peaks põhinema ELi toimimise lepingu artikli 79 lõike 2 punktil b.

Komisjon on seisukohal, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1231/2010 hõlmatud kolmandate riikide kodanike suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada sotsiaalkindlustuse koordineerimise peamisi põhimõtteid, mida on kavas kodifitseerida määrukses, millega kehtestatakse erandolukorra meetmed sotsiaalkindlustuse koordineerimise valdkonnas, mis põhineb määruasel (EL) nr 1231/2010 ning määrustel (EÜ) nr 883/2004 ja (EÜ) nr 987/2009, mis jäävad kehtima.

Komisjon kaalub siiski hilisemas etapis, kui see peaks vajalikuks osutuma, käesolevas ettepanekus esitatud põhimõtete laiendamist liikmesriikides seaduslikult elavatele kolmandate riikide kodanikele, kes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1231/2010 kohaselt kuuluvad või on kuulunud sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist käsitlevate ELi õigusnormide kohaldamisalasse, et kinnitada nende õigusi ajavahemikus, kui Ühendkuningriik oli liikmesriik.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0181

Ühiseeskirjad, millega tagatakse põhiline autoveoühendus seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühiseeskirjade kohta, millega tagatakse põhiline autoveoühendus seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisega (COM(2018)0895 – C8-0511/2018 – 2018/0436(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/68)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0895),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 91 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0511/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. veebruari 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 15. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A8-0063/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0436

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... ühiseeskirjade kohta, millega tagatakse põhiline kaupade ja sõitjate veoühendus seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/501) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0182

Põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjad, võttes arvesse Ühendkuningriigi väljaastumist liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjade kohta, võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi väljaastumist Euroopa Liidust (COM(2018)0893 – C8-0510/2018 – 2018/0433(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/69)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0893),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0510/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. veebruari 2019. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 27. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A8-0062/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0433

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... põhilise lennuühenduse tagamise ühiseeskirjade kohta, võttes arvesse Suurbritannia ja Põhja-liri Ühendkuningriigi väljaastumist liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/502) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0183

Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud reeglid pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 508/2014 seoses teatavate Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud eeskirjadega Ühendkuningriigi liidust väljaastumise tõttu (COM(2019)0048 – C8-0037/2019 – 2019/0009(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/70)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0048),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 42 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0037/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 154,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2019)0009

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 508/2014 seoses teatavate Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga seotud normidega pärast Ühendkuningriigi väljaastumist liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/497) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0184

Ühendkuningriigi vetes kala püüdvatele liidu kalalaevadele antavad kalapüügiload ja Ühendkuningriigi kalalaevade kalapüük liidu vetes *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2017/2403 seoses liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmisega püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes ja Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingutega liidu vetes (COM(2019)0049 – C8-0036/2019 – 2019/0010(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/71)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0049),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 43 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0036/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - võttes arvesse nõukogu esindaja poolt 20. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 154,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2019)0010

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) 2017/2403 seoses liidu kalalaevadele kalapüügilubade andmisega püügitoiminguteks Ühendkuningriigi vetes ja Ühendkuningriigi kalalaevade püügitoimingutega liidu vetes

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/498) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0185

Raudteeohutuse ja -ühenduse teatavad aspektid seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus raudteeohutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta seoses Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2019)0088 – C8-0046/2019 – 2019/0040(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/72)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0088),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 91 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0046/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 154,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2019)0040

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/... raudteeohutuse ja -ühenduse teatavate aspektide kohta seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/503) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0189

Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik ***I

Euroopa Parlamendi 13. märtsil 2019. aastal vastuvõetud muudatusettepanekud ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (COM(2018)0630 – C8-0404/2018 – 2018/0328(COD)) ⁽¹⁾

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/73)

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

- (1) **Meie** igapäevaelu ja majandus hakkavad üha enam sõltuma digitaaltehnoloogiast ja kodanikud puutuvad järjest rohkem kokku tõsiste küberintsidentidega. Tuleviku turvalisus oleneb muu hulgas **liidu** küberohtude vastase tehnoloogilise ja tööstusliku kaitsevõime suurendamisest, kuna nii **tsiviiltaristu** kui ka **sõjaline** võimekus tuginevad turvalistele digitaalsüsteemidele.

Muudatusettepanek

- (1) **Rohkem kui 80 % Euroopa Liidu kodanikel on internetiühendus ning meie** igapäevaelu ja majandus hakkavad üha enam sõltuma digitaaltehnoloogiast ja kodanikud puutuvad järjest rohkem kokku tõsiste küberintsidentidega. Tuleviku turvalisus oleneb muu hulgas **küberohtudega seotud üldise vastupanuvõime tugevdamisest, pidevalt arenevate** küberohtude vastase **liidu** tehnoloogilise ja tööstusliku kaitsevõime suurendamisest, kuna nii **taristu** kui ka **julgeolekualane** võimekus tuginevad turvalistele digitaalsüsteemidele. **Turvalisust on võimalik saavutada, suurendades teadlikkust küberohtudest, arendades kogu liidus välja vastavaid pädevusi, suutlikkust ja võimeid, võttes seejuures hoolikalt arvesse riist- ja tarkvarataristu, võrkude, toodete ja protsesside koosmõju ning ühiskondlikke ja eetilisi tagajärgi ja vastavasisulisi murekohti.**

⁽¹⁾ Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A8-0084/2019).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (1a) *Küberkuritegevus on kiiresti kasvav oht liidu, selle kodanike ja majanduse jaoks. Aastal 2017 puutus 80 % Euroopa ettevõtjaid kokku vähemalt ühe küberintsidendiga. 2017. aasta mais toimunud Wannacry-rünnak mõjutas rohkem kui 150 riiki ja 230 000 IT-süsteemi ning avaldas olulist mõju elutähtsale taristule, nagu haiglad. See toob esile asjaolu, et vaja on rangeimaid küberturvalisuse standardeid ja küberturvalisuse terviklahendusi, mis hõlmavad liidu inimesi, tooteid, protsesse ja tehnoloogiaid, ning liidu juhtrolli selles küsimuses, samuti digitaalset autonoomiat.*

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4) Riigi- ja valitsusjuhid kutsusid 2017. aasta septembris toimunud Tallinna digitaalvaldkonna tippkohtumisel liitu üles saavutama selle, et Euroopa oleks 2025. aastaks küberturvalisuse alal juhtiv piirkond, et kodanikele, tarbijatele ja ettevõtetele oleks internetis tagatud usaldus, kindlus ja kaitse ning et internet oleks vaba ja seda valitseksid seadused.
- (4) Riigi- ja valitsusjuhid kutsusid 2017. aasta septembris toimunud Tallinna digitaalvaldkonna tippkohtumisel liitu üles saavutama selle, et Euroopa oleks 2025. aastaks küberturvalisuse alal juhtiv piirkond, et kodanikele, tarbijatele ja ettevõtetele oleks internetis tagatud usaldus, kindlus ja kaitse ning et internet oleks vaba, **turvalisem** ja seda valitseksid seadused, **ning teatasid, et hakkavad IKT-süsteemide ja -lahenduste (üumber) kujundamisel kasutama rohkem avatud lähtekoodiga lahendusi ja/või avatud standardeid** (muu hulgas selleks, et vältida sõltumist ühest pakkujast), sealhulgas neid, mis on välja töötatud ja/või mida edendatakse ELi koostalitlusvõime ja standardimise programmidega, nagu ISA².

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4a) Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus (edaspidi „pädevuskeskus“) peaks aitama suurendada võrgu- ja infosüsteemide, sealhulgas interneti ja muu elutähtsa taristu, nagu transport, tervishoid ja pangandussüsteemid, vastupidavust ja usaldusväärsust.

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (4b) Pädevuskeskuse ja selle tegevuse puhul tuleks arvesse võtta määruse (EL) 2019/XXX [määruse (EÜ) nr 428/2009 uuesti sõnastamine, mida kavandatakse ettepanekuga COM(2016)0616] ^(1a) rakendamist.

^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/..., millega kehtestatakse liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise, tehnilise abi ja transiidi kontrollimiseks (ELT L..., ..., lk ...).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 6
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

- (5) Võrgu- ja infosüsteemide märkimisväärsed häired võivad mõjutada liikmesriike ja liitu tervikuna. Seepärast on võrgu- ja infosüsteemide **turvalisus siseturu sujuvaks toimimiseks** hädavajalik. Praegu sõltub liit Euroopa-välistest küberturvalisuse pakkujatest. Kuid liit peab oma strateegiliste huvide kindlustamiseks tagama, et ta säilitab ja arendab oma olulist tehnoloogilist võimekust küberturvalisuse valdkonnas, et tagada **digitaalse ühtse turu turvalisus** ning **eelkõige kaitsta elutähtsaid võrke ja infosüsteeme** ning pakkuda peamisi küberturbeteenuseid.

Muudatusettepanek

- (5) Võrgu- ja infosüsteemide märkimisväärsed häired võivad mõjutada liikmesriike ja liitu tervikuna. Seepärast on võrgu- ja infosüsteemide **turvalisuse kõrgeim tase kogu liidus ühiskonna ja majanduse jaoks** hädavajalik. Praegu sõltub liit Euroopa-välistest küberturvalisuse pakkujatest. Kuid liit peab oma strateegiliste huvide kindlustamiseks tagama, et ta säilitab ja arendab oma olulist tehnoloogilist võimekust **ja suutlikkust** küberturvalisuse valdkonnas, et tagada **Euroopa kodanike ja ettevõtete andmete ning elutähtsate võrkude ja infosüsteemide kaitse, sealhulgas ühiskonna toimimise seisukohast elutähtsate taristute nagu transpordisüsteemide, tervishoiusüsteemide ja panganduse kaitse, samuti digitaalne ühtne turg**, ning pakkuda peamisi küberturbeteenuseid.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

- (6) Liidus on rohkesti eksperditeadmisi ja kogemusi küberturvalisuse teadusuuringute, tehnoloogia ja tööstusarengu valdkonnas, kuid teadus- ja tööstuskogukondade jõupingutused on killustatud ja kooskõlastamata ning neil puudub ühine missioon, mis piirab ELi konkurentsivõimet selles valdkonnas. Need jõupingutused ja eksperditeadmised tuleb koondada ja võrgustada ning neid tuleb kasutada tõhusalt, et tugevdada ja täiendada olemasolevat teadusuuringute, tehnoloogia ja tööstusvõimekust liidu ning liikmesriikide tasandil.

Muudatusettepanek

- (6) Liidus on rohkesti eksperditeadmisi ja kogemusi küberturvalisuse teadusuuringute, tehnoloogia ja tööstusarengu valdkonnas, kuid teadus- ja tööstuskogukondade jõupingutused on killustatud ja kooskõlastamata ning neil puudub ühine missioon, mis piirab ELi konkurentsivõimet ning elutähtsate andmete, võrkude ja süsteemide tõhusat kaitset selles valdkonnas. Need jõupingutused ja eksperditeadmised tuleb koondada ja võrgustada ning neid tuleb kasutada tõhusalt, et tugevdada ja täiendada olemasolevat teadusuuringute, tehnoloogia, oskuste ja tööstusvõimekust liidu ning liikmesriikide tasandil. **Arvestades, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektor seisab silmitsi oluliste probleemidega, nagu vajadus kõrge kvalifikatsiooniga töötajate järele, võib talle kasu tuua ühiskonna üldise mitmekesisuse esindamine, mõlema sugupoole tasakaalustatud esindatuse, etnilise mitmekesisuse ja puuetega inimeste diskrimineerimiseta esindatuse saavutamine, samuti tulevaste küberturvalisuse ekspertide jaoks juurdepääsu hõlbustamine teadmistele ja koolitusele, sealhulgas arvestades nende haridust mitteformaalses kontekstis, näiteks vaba- ja avatud lähtekoodiga tarkvara projektides, kodanike tehnoloogiaprojektides, idufirmades ja mikroettevõtetes.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6a) Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd) on liidu küberturvalisuse sektori olulised osalejad, kes suudavad tänu oma paindlikkusele ja kiirusele pakkuda tipptasemel lahendusi. Kuid VKEd, kes ei ole spetsialiseerunud küberturvalisusele, on küberintsidentide suhtes üldiselt tundlikumad, sest tõhusate küberturvalisuslahenduste loomine nõuab suuri investeeringuid ja teadmisi. Seepärast on vaja, et pädevuskeskus ja küberturvalisuse pädevusvõrgustik (edaspidi „võrgustik“) pakuksid VKEdele eritoetust, hõlbustades nende juurdepääsu teadmistele ja koolitusele, et võimaldada neil end piisavalt kaitsta ja võimaldada küberturvalisuse valdkonnas tegutsevatel VKEdel aida kaasa liidu juhtpositsioonile kõnealuses valdkonnas.

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6b) Eksperdiarvamused on olemas ka väljaspool tööstus- ja teadusuuringute valdkonda. Mittekaubanduslikes või kaubanduseelset laadi projektides ehk nn kodanike tehnoloogiaprojektides kasutatakse avatud standardeid, avatud andmeid ning vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara, et töötada välja tooteid ja teenuseid ühiskonna huvides ja avaliku hüvena. Need projektid aitavad suurendada küberohtudega seotud vastupanuvõimet, teadlikkust ja pädevust ning neil on oluline roll kõnealuse valdkonna tööstuse ja teadusuuringute suutlikkuse suurendamisel.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 10
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (6c) „sidusrühmad“ – käesoleva määruse kontekstis muu hulgas tööstus, avaliku sektori asutused ja muud asutused, kus tegeletakse küberturvalisust käsitlevate operatiiv- ja tehniliste küsimustega, samuti kodanikuühiskond, sealhulgas ametiühingud, tarbijate ühendused, ning vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara kogukond, akadeemiline ja teaduskogukond;

Muudatusettepanek 11
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8) Pädevuskeskus peaks olema liidu peamine vahend, et koondada küberturvalisuse teadusuuringute, tehnoloogia ja tööstusarengusse tehtavad investeeringud ning rakendada asjakohaseid projekte ja algatusi koos **küberturvalisuse pädevusvõrgustikuga**. See peaks andma programmi „Euroopa horisont“ ja digitaalse Euroopa programmi kaudu küberturvalisusega seotud finantstoetust ning olema avatud Euroopa Regionaalarengu Fondile ja muudele programmidele, kui see osutub vajalikuks. See lähenemisviis peaks aitama luua koostoiimet ja koordineerida finantstoetust küberturvalisusega seotud **teadusuuringute**, innovatsiooni, tehnoloogia ja tööstusarengu valdkonnas ning vältida dubleerimist.

- (8) Pädevuskeskus peaks olema liidu peamine vahend, et koondada küberturvalisuse teadusuuringute, tehnoloogia ja tööstusarengusse tehtavad investeeringud ning rakendada asjakohaseid projekte ja algatusi koos võrgustikuga. See peaks andma programmi „Euroopa horisont“ ja digitaalse Euroopa programmi kaudu küberturvalisusega seotud finantstoetust **ja toetust Euroopa Kaitsefondist kaitsevaldkonna meetmeteks ja kaitsega seotud haldus- kuludeks** ning olema avatud Euroopa Regionaalarengu Fondile ja muudele programmidele, kui see osutub vajalikuks. See lähenemisviis peaks aitama luua koostoiimet ja koordineerida finantstoetust, **mis on seotud liidu algatustega** küberturvalisusega seotud **teadus- ja arendustegevuse**, innovatsiooni, tehnoloogia ja tööstusarengu valdkonnas ning vältida dubleerimist.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8a) Sisseprojekteeritud turbe põhimõte, nagu on sätestatud komisjoni 13. septembri 2017. aasta ühisteatises „Vastupidavusvõime, heidutus ja kaitse: tugeva küberturvalisuse tagamine ELis“, hõlmab tiptasemel meetodeid, mille abil saab turvalisust suurendada kõigis toote või teenuse olelusringi etappides, alates turvalistest kavandamis- ja arendamismeetoditest, vähendades rünnetele vastuvõtlikke valdkondi, ning kaasates piisaval tasemel turvalisustestid ja turbeauditid. Toote kasutamise ja hoolduse ajal peavad tootjad või teenuseosutajad tegema kättesaadavaks uuendused, mille abil viivitusega kõrvaldada toote hinnangulise olelusringi kestel või sellest pikema aja vältel ilmnunud uued nõrkused või ohud. Selliseid uuendusi võivad luua ja pakkuda ka kolmandad osapooled. Uuenduste pakkumine on eelkõige vajalik üldkasutatavate taristute, toodete ja protsesside korral.

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu määrus****Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8b) Arvestades küberturvalisusega seotud probleemide ulatust ja pidades silmas investeeringuid küberturvalisuse võimekusse ja suutlikkuse mujal maailmas, peaksid liit ja selle liikmesriigid suurendama oma rahalist toetust teadus- ja arendustegevusele ja kasutuselevõtule küberturvalisuse valdkonnas. Mastaabisäästu saavutamiseks ja võrreldava kaitsetaseme tagamiseks kogu liidus peaksid liikmesriigid koondama oma jõupingutused Euroopa raamistikku, investeerides vajaduse korral pädevuskeskuse mehhanismi kaudu.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 14
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (8c) *Liidu konkurentsivõime ja küberturvalisuse rangeimate standardite edendamiseks rahvusvahelisel tasandil peaksid pädevuskeskus ja küberturvalisuse pädevuskogukond püüdma vahetada küberturvalisuse lahendusi, tooteid ja standardeid ning tehnilisi standardeid rahvusvahelise kogukonnaga. Tehnilised standardid hõlmavad etalonrakenduste loomist, mis avaldatakse avatud standardlitsentside alusel. Internetitaolise üldkasutatava võrgu- ja infosüsteemitaristu üldise usaldusväärsuse ja vastupidavuse seisukohast on hädavajalik eelkõige just etalonrakenduste turvaline disainilahendus.*

Muudatusettepanek 15
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (9) Võttes arvesse, et käesoleva algatuse eesmärke saab kõige paremini saavutada, kui **selles osalevad** kõik liikmesriigid või võimalikult palju liikmesriike, peaksid hääleõiguse saama ainult need liikmesriigid, kes panustavad rahaliselt pädevuskeskuse haldus- ja tegevuskulude katmisesse, et ajendada liikmesriike osalema.
- (9) Võttes arvesse, et käesoleva algatuse eesmärke saab kõige paremini saavutada, kui **sellesse panustavad** kõik liikmesriigid või võimalikult palju liikmesriike, peaksid hääleõiguse saama ainult need liikmesriigid, kes panustavad rahaliselt pädevuskeskuse haldus- ja tegevuskulude katmisesse, et ajendada liikmesriike osalema.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 16
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

- (12) Riiklike koordineerimiskeskuste valiku peaksid tegema liikmesriigid. Lisaks vajalikule haldussuutlikkusele peaks keskustel olema tehnoloogilised eksperditeadmised küberturvalisuse valdkonnas või otsene juurdepääs neile teadmistele, eelkõige krüptograafia, IKT turbe teenuste, sissetungide avastamise, süsteemiturbe, võrguturbe, tarkvara ja rakenduste turbe või turbe ja privaatsuse inim- **ja** sotsiaalsete **aspektide** valdkonnas. Nad peaksid ka suutma tulemuslikult suhelda ja kooskõlastada tegevust tööstuse ja avaliku sektoriga, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1148⁽²³⁾ kohaselt nimetatud asutustega, ning teaduskogukonnaga.

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

Muudatusettepanek

- (12) Riiklike koordineerimiskeskuste valiku peaksid tegema liikmesriigid. Lisaks vajalikule haldussuutlikkusele peaks keskustel olema tehnoloogilised eksperditeadmised küberturvalisuse valdkonnas või otsene juurdepääs neile teadmistele, eelkõige krüptograafia, IKT turbe teenuste, sissetungide avastamise, süsteemiturbe, võrguturbe, tarkvara ja rakenduste turbe või turbe ja privaatsuse inim-, **eetiliste**, sotsiaalsete **ja keskkonnaaspektide** valdkonnas. Nad peaksid ka suutma tulemuslikult suhelda ja kooskõlastada tegevust tööstuse ja avaliku sektoriga, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1148⁽²³⁾ kohaselt nimetatud asutustega, ning teaduskogukonnaga, **et luua küberturvalisuse teemal avaliku ja erasektori kestav dialoog. Lisaks tuleks asjakohaste teavitusvahendite abil suurendada üldsuse teadlikkust küberturvalisusest.**

⁽²³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 17
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

- (14) Esilekerkivad tehnoloogiad, näiteks tehisintellekt, asjade internet, kõrgjõudlusega andmetöötlus ja kvantarvutid, **plokiahel ning sellised** kontseptsioonid nagu turvaline digitaalidentiteet tekitavad küberturvalisuse valdkonnas uusi väljakutseid, kuid pakuvad ka **lahendusi**. Olemasolevate ja tulevaste IKT-süsteemide töökindluse hindamiseks ja kinnitamiseks on vaja katsetada **turbelahendusi** kõrgjõudlusega andmetöötlusel ja kvantarvutitel põhinevate rünnete vastu. Pädevuskeskus ja küberturvalisuse **pädevuskogukonna võrgustik** peaksid aitama edendada ja levitada uusimaid **küberturbelahendusi**. Samal ajal peaksid pädevuskeskus ja **võrgustik** olema ka arendajate ja operaatorite teenistuses sellistes elutähtsates sektorites nagu transport, energeetika, tervishoid, finantsküsimused, valitsussektor, telekommunikatsioon, tootmine, kaitse ja kosmos, et aidata neil lahendada **väljakutseid küberturvalisuse valdkonnas**.

Muudatusettepanek

- (14) Esilekerkivad tehnoloogiad, näiteks tehisintellekt, asjade internet, kõrgjõudlusega andmetöötlus ja kvantarvutid, **samuti** kontseptsioonid nagu turvaline digitaalidentiteet tekitavad küberturvalisuse valdkonnas uusi väljakutseid, kuid pakuvad ka **tooteid ja protsesse**. Olemasolevate ja tulevaste IKT-süsteemide töökindluse hindamiseks ja kinnitamiseks on vaja katsetada **turbetooteid ja -protsesse** kõrgjõudlusega andmetöötlusel ja kvantarvutitel põhinevate rünnete vastu. Pädevuskeskus, **võrgustik, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused** ja küberturvalisuse **pädevuskogukond** peaksid aitama edendada ja levitada uusimaid **küberturbetooteid ja -lahendusi, sealhulgas kahesuguse kasutusega ja eelkõige neid lahendusi, mis aitavad organisatsioonidel olla pidevas suutlikkuse ja vastupidavuse suurendamise ning asjakohase juhtimise seisundis**. Pädevuskeskus ja võrgustik peaksid stimuleerima kogu innovatsioonitsüklit ja aitama ületada küberturvalisuse tehnoloogiate ja küberturbeteenuste innovatsiooni nn surmaoru. Samal ajal peaksid pädevuskeskus, **võrgustik** ja **küberturvalisuse pädevuskogukond** olema ka arendajate ja operaatorite teenistuses sellistes elutähtsates sektorites nagu transport, energeetika, tervishoid, finantsküsimused, valitsussektor, telekommunikatsioon, tootmine, kaitse ja kosmos, et aidata neil lahendada **küberturvalisusega seotud probleeme ja teostada uuringuid võrkude ja infosüsteemide terviklikkuse ründamise mitmesuguste motiivide kohta, nagu kuritegevus, tööstusspionaaž, laimamine ja väärinfo levitamine**.

Muudatusettepanek 18
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (14a) **Küberohtude ja küberturvalisuse kiiresti muutuva olemuse tõttu peab liit suutma kiiresti ja pidevalt kohaneda selle valdkonna muutustega. Seega peaksid pädevuskeskus, võrgustik ja küberturvalisuse pädevuskogukond olema piisavalt paindlikud, et tagada nõuetekohane reageerimisvõime. Nad peaksid hõlbustama lahendusi, mis aitavad üksustel suutlikkust pidevalt arendada, et suurendada enda ja liidu vastupanuvõimet.**

Muudatusettepanek

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 19
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (14b) *Pädevuskeskuse eesmärk peaks olema saavutada liidu juhtpositsioon ja eksperditeadmised küberturvalisuse valdkonnas ning tagada selle abil liidus rangeimad turvanormid, kindlustada andmete, infosüsteemide, võrkude ja elutähtsate taristute kaitse liidus, luua valdkonnas uusi kvaliteetseid töökohti, takistada ajude äravoolu, st Euroopa küberturvalisuse ekspertide kaotamist kolmandatele riikidele, ning pakkuda juba olemasolevatele riiklikele küberturvalisuse meetmetele Euroopa lisaväärtust.*

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (15) Pädevuskeskusel peaks olema mitu põhifunktsiooni. Esiteks peaks pädevuskeskus edendama ja aitama koordineerida **Euroopa küberturvalisuse pädevusvõrgustiku** tööd ning toetama küberturvalisuse pädevuskogukonda. Keskus peaks edendama küberturvalisuse tehnoloogilist tegevuskava ning **soodustama** võrgustiku ja küberturvalisuse pädevuskogukonna kogutud **eksperditeadmiste** kättesaadavust. Teiseks peaks keskus rakendama digitaalse Euroopa programmi ja programmi „Euroopa horisont“ asjakohaseid osi, eraldades toetusi, üldjuhul lähtuvalt projektikonkursist. Kolmandaks peaks pädevuskeskus edendama liidu, liikmesriikide ja/või tööstuse ühiseid investeeringuid.

- (15) Pädevuskeskusel peaks olema mitu põhifunktsiooni. Esiteks peaks pädevuskeskus edendama ja aitama koordineerida **võrgustiku** tööd ning toetama küberturvalisuse pädevuskogukonda. Keskus peaks edendama küberturvalisuse tehnoloogilist tegevuskava ning **koondama ja jagama** võrgustiku ja küberturvalisuse pädevuskogukonna kogutud **eksperditeadmisi ning soodustama nende ja küberturvalisuse taristu** kättesaadavust. Teiseks peaks keskus rakendama digitaalse Euroopa programmi ja programmi „Euroopa horisont“ asjakohaseid osi, eraldades toetusi, üldjuhul lähtuvalt projektikonkursist. Kolmandaks peaks pädevuskeskus edendama liidu, liikmesriikide ja/või tööstuse ühiseid investeeringuid **ning kooskõlas digitaalse Euroopa programmiga ühiseid koolitusvõimalusi ja teadlikkuse suurendamise programme kodanike ja ettevõtjate jaoks, et kaotada oskuste nappus. Pädevuskeskus peaks pöörama erilist tähelepanu sellele, et anda küberturvalisuse valdkonnas võimalusi VKEdele.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

- (16) Pädevuskeskus peaks stimuleerima ja toetama küberturvalisuse pädevuskogukonna tegevuse koordineerimist ja selle käigus tehtavat koostööd, mis hõlmaks suurt, avatud ja mitmekesist küberturvalisuse tehnoloogia valdkonnas osalejate rühma. See kogukond peaks eelkõige hõlmama teadusasutusi, pakkumispoolset tööstust, nõudluspoolset tööstust ja avalikku sektorit. Küberturvalisuse pädevuskogukond peaks tagama sisendid pädevuskeskuse tegevuse ja töökava jaoks ning lõikama kasu pädevuskeskuse ja võrgustiku kogukonna arendamise tegevusest, kuid ei tohiks olla projektikonkursside ja pakkumismenetluste puhul muul viisil privilegeeritud.

Muudatusettepanek

- (16) Pädevuskeskus peaks stimuleerima ja toetama küberturvalisuse pädevuskogukonna tegevuse koordineerimist ja selle käigus tehtavat **pikaajalist strateegilist** koostööd, mis hõlmaks suurt, avatud, **valdkondadevahelist** ja mitmekesist küberturvalisuse tehnoloogia valdkonnas **Euroopa** osalejate rühma. See kogukond peaks eelkõige hõlmama teadusasutusi, **sealhulgas neid, kes tegelevad küberturbe eetikaga**, pakkumispoolset tööstust, nõudluspoolset tööstust, **sealhulgas VKEsid**, ja avalikku sektorit. Küberturvalisuse pädevuskogukond peaks tagama sisendid pädevuskeskuse tegevuse ja töökava jaoks ning lõikama kasu pädevuskeskuse ja võrgustiku kogukonna arendamise tegevusest, kuid ei tohiks olla projektikonkursside ja pakkumismenetluste puhul muul viisil privilegeeritud.

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (16a) **Pädevuskeskus peaks pakkuma asjakohast toetust ENISA-le, et see saaks täita ülesandeid, mis on kindlaks määratud direktiiviga (EL) 2016/1148 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/XXX^(1a) („küberturvalisust käsitlev õigusakt“). Seetõttu peaks ENISA andma pädevuskeskusele rahastamisprioriteetide kindlaks määramise ülesande täitmiseks vajalikke andmeid.**

- ^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametit (ENISA) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisust käsitlev õigusakt) (ELT L... (2017/0225(COD))).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 23
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

- (17) Selleks et reageerida nii nõudlus- kui ka pakkumispoolse tööstuse vajadustele, peaks pädevuskeskuse ülesanne pakkuda tööstusharule küberturvalisuse alaseid teadmisi ja tehnilist abi lähtuma nii IKT toodetest ja teenustest kui ka kõigist muudest tööstuslikest ja tehnoloogilistest toodetest ning lahendustest, mille puhul tuleb tagada küberturvalisus.

Muudatusettepanek

- (17) Selleks et reageerida **avaliku sektori vajadustele ning** nii nõudlus- kui ka pakkumispoolse tööstuse vajadustele, peaks pädevuskeskuse ülesanne pakkuda **avalikule sektorile ja** tööstusharule küberturvalisuse alaseid teadmisi ja tehnilist abi lähtuma nii IKT toodetest, **protsessidest** ja teenustest kui ka kõigist muudest tööstuslikest ja tehnoloogilistest toodetest, **protsessidest** ning lahendustest, mille puhul tuleb tagada küberturvalisus. **Eelkõige peaks pädevuskeskus hõlbustama selliste dünaamiliste ettevõtte tasandi lahenduste kasutuselevõttu, milles keskendutakse täies mahus organisatsioonide, sealhulgas inimeste, protsesside ja tehnoloogia suutlikkuse suurendamisele, et kaitsta organisatsioone pidevalt muutuvate küberohtude eest.**

Muudatusettepanek 24
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

- (18) Kuigi pädevuskeskus ja võrgustik peaksid proovima saavutada koostoiimet küberturvalisuse tsiviil- ja kaitse-sektori vahel, rakendatakse programmi „Euroopa horisont“ rahastatavaid projekte kooskõlas määrusega XXX [programmi „Euroopa horisont“ määrus], milles on sätestatud, et programmi „Euroopa horisont“ raames läbiviidavates teadus- ja innovatsioonitegevustes keskendutakse tsiviilrakendustele.

Muudatusettepanek

- (17a) **Küberturvalisuse pädevuskeskus peaks toetama tipp-tasemel küberturbetoodete ja -lahenduste, eriti rahvusvaheliselt tunnustatud lahenduste laialdast kasutuselevõttu.**

Muudatusettepanek 25
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

- (18) Kuigi pädevuskeskus ja võrgustik peaksid proovima saavutada koostoiimet **ja kooskõlastamist** küberturvalisuse tsiviil- ja kaitse-sektori vahel, rakendatakse programmi „Euroopa horisont“ rahastatavaid projekte kooskõlas määrusega XXX [programmi „Euroopa horisont“ määrus], milles on sätestatud, et programmi „Euroopa horisont“ raames läbiviidavates teadus- ja innovatsiooni-tegevustes keskendutakse tsiviilrakendustele.

Muudatusettepanek

- (18) Kuigi pädevuskeskus ja võrgustik peaksid proovima saavutada koostoiimet **ja kooskõlastamist** küberturvalisuse tsiviil- ja kaitse-sektori vahel, rakendatakse programmi „Euroopa horisont“ rahastatavaid projekte kooskõlas määrusega XXX [programmi „Euroopa horisont“ määrus], milles on sätestatud, et programmi „Euroopa horisont“ raames läbiviidavates teadus- ja innovatsiooni-tegevustes keskendutakse tsiviilrakendustele.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 26
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

- (19) Selleks et tagada struktureeritud ja jätkusuutlik koostöö, peaks pädevuskeskuse ja riiklike koordineerimiskeskuste suhtel olema lepinguline alus.

Muudatusettepanek

- (19) Selleks et tagada struktureeritud ja jätkusuutlik koostöö, peaks pädevuskeskuse ja riiklike koordineerimiskeskuste suhtel olema **liidu tasandil ühtlustatud** lepinguline alus.

Muudatusettepanek 27
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

- (20) Tuleks ette näha asjakohased sätted, et tagada pädevuskeskuse vastutus ja tegevuse läbipaistvus.

Muudatusettepanek

- (20) Tuleks ette näha asjakohased sätted, et tagada pädevuskeskuse **ning rahastust saavate ettevõtete** vastutus ja tegevuse läbipaistvus.

Muudatusettepanek 28
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (20a) Kasutuselevõtuprojektide rakendamise, eelkõige nende projektide puhul, mis on seotud Euroopa tasandil kasutatava taristu ja suutlikkuse või ühishangetega, võib jagada eri rakendamisetappideks, näiteks eraldi pakkumused riist- ja tarkvara ülesehituse, nende tootmise, käitamise ja hoolduse jaoks, seejuures võivad ettevõtted osaleda ainult ühes etapis, ja nõudega, et ühe või mitme etapi abisaajad täidaksid Euroopa isevastutuse või kontrolli teatavaid tingimusi.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 29
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (20b) Kuna ENISA on spetsiaalne liidu küberturvalisuse amet, peaks pädevuskeskus püüdma saavutada sellega võimalikult suurt sünergiat ning nõukogu peaks konsulteerima ENISAg, kuna ametil on kogemused kõigis küberturvalisusega seotud küsimustes, eelkõige seoses teadusuuringutega seotud projektidega.

Muudatusettepanek 30
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (20c) Nõukogusse esindaja nimetamise protsessis peaks Euroopa Parlament lisama üksikasjad volituste kohta, sealhulgas kohustuse anda korrapäraselt aru Euroopa Parlamendile või vastutavatele parlamendikomisjonidele.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 31
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21

Komisjoni ettepanek

- (21) Võttes arvesse nende eksperditeadmisi küberturvalisuse valdkonnas, peaks komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusel ning Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametil (ENISA) olema aktiivne roll küberturvalisuse pädevuskogukonna ning tööstuse ja teaduse nõuandekogu tegevuses.

Muudatusettepanek

- (21) Võttes arvesse nende eksperditeadmisi küberturvalisuse valdkonnas **ja selleks, et tagada võimalikult suur sünergia**, peaks komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusel ning Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametil (ENISA) olema aktiivne roll küberturvalisuse pädevuskogukonna ning tööstuse ja teaduse nõuandekogu tegevuses. **ENISA peaks jätkama oma strateegiliste eesmärkide täitmist, eelkõige küberturvalisuse sertifitseerimise valdkonnas, nagu on kindlaks määratud määruses (EL) 2019/XXX [küberturvalisuse määrus] ^(1a), samal ajal kui pädevuskeskus peaks toimima küberturvalisuse operatiivasutuse**na.

- ^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu... määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeametit (ENISA) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisust käsitlev õigusakt) (ELT L... (2017/0225(COD))).

Muudatusettepanek 32
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

- (24) Liikmesriikide ja komisjoni esindajatest koosnev pädevuskeskuse nõukogu peaks kindlaks määrama pädevuskeskuse tegevuse üldsuuna ning tagama, et pädevuskeskus täidab oma ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele. Nõukogule tuleks anda õigus koostada pädevuskeskuse eelarve ja kontrollida selle täitmist, võtta vastu asjakohased finantseeskirjad, kehtestada pädevuskeskuse otsuste tegemiseks läbipaistev kord, võtta vastu pädevuskeskuse töökava ja mitmeaastane strateegiline kava, mis kajastab pädevuskeskuse eesmärkide saavutamisel ja ülesannete täitmisel seatud prioriteete, võtta vastu pädevuskeskuse kodukord, nimetada ametisse tegevdirektor ning otsustada tegevdirektori ametiaja pikendamise ja lõpetamise üle.

Muudatusettepanek

- (24) Liikmesriikide ja komisjoni esindajatest koosnev pädevuskeskuse nõukogu peaks kindlaks määrama pädevuskeskuse tegevuse üldsuuna ning tagama, et pädevuskeskus täidab oma ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele. Nõukogule tuleks anda õigus koostada pädevuskeskuse eelarve ja kontrollida selle täitmist, võtta vastu asjakohased finantseeskirjad, kehtestada pädevuskeskuse otsuste tegemiseks läbipaistev kord, võtta vastu pädevuskeskuse töökava ja mitmeaastane strateegiline kava, mis kajastab pädevuskeskuse eesmärkide saavutamisel ja ülesannete täitmisel seatud prioriteete, võtta vastu pädevuskeskuse kodukord, nimetada ametisse tegevdirektor ning otsustada tegevdirektori ametiaja pikendamise ja lõpetamise üle. **Sünergilisest toimest kasu saamiseks peaks ENISA olema nõukogus alaline vaatleja ja andma oma panuse pädevuskeskuse töösse, sealhulgas konsulteeritakse ENISaga mitmeaastase strateegilise kava ning töökava ja rahastamiseks valitud meetmete loetelu osas.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 33
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 24 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (24a) *Nõukogu peaks püüdma tutvustada pädevuskeskust kogu maailmas, et suurendada selle atraktiivsust ja muuta see maailmas tipptasemel küberturvalisusasutuks.*

Muudatusettepanek 34
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (25) Pädevuskeskuse nõuetekohaseks ja tulemuslikuks toimimiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid tagama, et nõukogu liikmeteks nimetatavatel isikutel on vajalikud erialateadmised ja kogemused. Komisjon ja liikmesriigid peaksid püüdma ka piirata oma esindajate vahetumist nõukogus, et tagada selle töö järjepidevus.

- (25) Pädevuskeskuse nõuetekohaseks ja tulemuslikuks toimimiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid tagama, et nõukogu liikmeteks nimetatavatel isikutel on vajalikud erialateadmised ja kogemused. Komisjon ja liikmesriigid peaksid püüdma ka piirata oma esindajate vahetumist nõukogus, et tagada selle töö järjepidevus **ja saavutada sooline tasakaal.**

Muudatusettepanek 35
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (25a) *Komisjoni hääle kaal nõukogu otsustes peaks olema vastavuses ELi eelarvelise panusega pädevuskeskusesse koostöös komisjoni vastutusega tagada liidu eelarve nõuetekohane täitmine liidu huvides, nagu on sätestatud aluslepingutes.*

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26

Komisjoni ettepanek

- (26) Pädevuskeskuse sujuvaks toimimiseks tuleb tegevdirektori ametisse nimetamisel arvesse võtta tema teeneid, dokumenteeritud haldus- ja juhtimisoskust ning küberturvalisuse alaseid teadmisi ja kogemusi ning et tegevdirektori ülesandeid täidetaks täiesti sõltumatult.

Muudatusettepanek

- (26) Pädevuskeskuse sujuvaks toimimiseks tuleb tegevdirektori ***lähipaistval viisil*** ametisse nimetamisel arvesse võtta tema teeneid, dokumenteeritud haldus- ja juhtimisoskust ning küberturvalisuse alaseid teadmisi ja kogemusi ning et tegevdirektori ülesandeid täidetaks täiesti sõltumatult.

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

- (27) Pädevuskeskusel peaks olema nõuandva organina tööstuse ja teaduse nõuandekogu, mis tagaks regulaarse dialoogi erasektori, tarbijate organisatsioonide ja teiste asjaomaste sidusrühmadega. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu peaks keskenduma sidusrühmade jaoks olulistele küsimustele ja juhtima neile pädevuskeskuse nõukogu tähelepanu. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosseis ja sellele määratud ülesanded, näiteks sellega konsulteerimine töökava asjus, peaksid tagama sidusrühmade piisava esindatuse pädevuskeskuse töös.

Muudatusettepanek

- (27) Pädevuskeskusel peaks olema nõuandva organina tööstuse ja teaduse nõuandekogu, mis tagaks regulaarse ***ja asjakohaselt lähipaistva*** dialoogi erasektori, tarbijate organisatsioonide ja teiste asjaomaste sidusrühmadega. ***See peaks ühtlasi andma tegevdirektorile ja nõukogule sõltumatut nõu kasutuselevõtu ja hangete asjus.*** Tööstuse ja teaduse nõuandekogu peaks keskenduma sidusrühmade jaoks olulistele küsimustele ja juhtima neile pädevuskeskuse nõukogu tähelepanu. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosseis ja sellele määratud ülesanded, näiteks sellega konsulteerimine töökava asjus, peaksid tagama sidusrühmade piisava esindatuse pädevuskeskuse töös. ***Tööstusharu sidusrühmadele tuleks eraldada miinimumarv kohti, pöörates erilist tähelepanu VKEdes esindatusele.***

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 38
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

- (28) Pädevuskeskus peaks saama tööstuse ja teaduse nõuandekogu kaudu kasu konkreetsetest eksperditeadmistest ning ulatuslikust ja asjakohasest sidusrühmade esindatusest, mis on tagatud programmi „Horisont 2020“ kestel küberturvalisuse alase avaliku ja erasektori lepingulise partnerluse kaudu.

Muudatusettepanek

- (28) Pädevuskeskus **ja selle tegevus** peaks saama tööstuse ja teaduse nõuandekogu kaudu kasu konkreetsetest eksperditeadmistest ning ulatuslikust ja asjakohasest sidusrühmade esindatusest, mis on tagatud programmi „Horisont 2020“ kestel küberturvalisuse alase avaliku ja erasektori lepingulise partnerluse **ning küberturvalisuse pädevusvõrgustikuga seotud programmi „Horisont 2020“ katseprojektide** kaudu. **Pädevuskeskus ning tööstuse ja teaduse nõuandekogu peaksid vajaduse korral kaaluma olemasolevate struktuuride, näiteks tööühmade koopera-**rimist.

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (28a) **Pädevuskeskus ja selle organid peaksid kasutama varasemaid ja praegusi algatusi, nagu küberturvalisust käsitlev avaliku ja erasektori partnerlus (cPPP), Euroopa küberjulgeoleku organisatsioon (ECSO), ning katseprojekt ja ettevalmistav tegevus seoses tasuta ja avatud lähtekoodiga tarkvara audititega (EL FOSSA).**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 40
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

- (29) Pädevuskeskus peaks vastu võtma huvide konfliktide vältimise ja **lahendamise** eeskirjad. Pädevuskeskus peaks kohaldama ka asjaomaseid liidu sätteid, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu dokumentidele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 ⁽²⁴⁾. Pädevuskeskuse isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr XXX/2018. Pädevuskeskus peaks teabe, eelkõige tundliku, kuid salastamata teabe ja ELi salastatud teabe käitlemisel järgima liidu institutsioonide suhtes kohaldatavaid sätteid ja liikmesriikide õigusakte.

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

Muudatusettepanek

- (29) Pädevuskeskus peaks vastu võtma **oma liikmete, organite ja töötajate, nõukogu ning tööstuse ja teaduse nõuandekogu ja kogukonna** huvide konfliktide vältimise, **tuvastamise ja neile lahenduse leidmise** eeskirjad. **Liikmesriigid peaksid tagama riiklikes koordineerimiskeskustes huvide konfliktide vältimise, tuvastamise ja lahendamise.** Pädevuskeskus peaks kohaldama ka asjaomaseid liidu sätteid, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu dokumentidele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1049/2001 ⁽²⁴⁾. Pädevuskeskuse isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr XXX/2018. Pädevuskeskus peaks teabe, eelkõige tundliku, kuid salastamata teabe ja ELi salastatud teabe käitlemisel järgima liidu institutsioonide suhtes kohaldatavaid sätteid ja liikmesriikide õigusakte.

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

- (31) Pädevuskeskus peaks tegutsema avatult ja läbipaistvalt, edastama õigeaegselt **kogu asjakohase** teabe ning reklaamima oma tegevust, sealhulgas üldsusele suunatud teavitamis- ja levitamistegevuse kaudu. Pädevuskeskuse organite kodukord tuleks teha üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek

- (31) Pädevuskeskus peaks tegutsema avatult ja läbipaistvalt, edastama õigeaegselt **ja põhjalikult** teabe ning reklaamima oma tegevust, sealhulgas üldsusele suunatud teavitamis- ja levitamistegevuse kaudu. **Keskus peaks edastama avalikkusele ja kõigile huvitatud osapooltele küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmete nimekirja ning peaks avalikustama nende koostatud huvide deklaratsioonid vastavalt artiklile 42.** Pädevuskeskuse organite kodukord tuleks teha üldsusele kättesaadavaks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 42
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 31 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (31a) On soovitatav, et nii pädevuskeskus kui ka riiklikud koordineerimiskeskused jälgiks ja järgiks niivõrd kui võimalik rahvusvahelisi standardeid, et soodustada üleilmsete parimate tavade omaksvõttu.

Muudatusettepanek 43
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 33 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- (33a) Komisjonil peaks olema õigus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte, et määrata kindlaks pädevuskeskuse ja riiklike koordineerimiskeskuste lepinguliste kokkulepete elemendid, samuti kriteeriumid, mille alusel hinnata ja akrediteerida üksusi küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmetena. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes^(1a) sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

^(1a) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 44
Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on säilitada ja arendada liidu küberturvalisuse tehnoloogilist ja tööstuslikku võimekust, suurendada liidu küberturvalisuse tööstuse konkurentsivõimet ja muuta küberturvalisus liidu muude tööstusvaldkondade konkurentsieeliseks, ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna olemasolevad piiratud ressursid on hajutatud ning lähtuvalt vajalike investeeringute mahust, aga seda on tegevuse põhjendamatu dubleerimise vältimise, investeeringute kriitilise massi saavutamisele kaasaaitamise ning avaliku sektori rahastamise optimaalse kasutamise tagamise tõttu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek

- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, milleks on **tugevdada liidu konkurentsivõimet ja suutlikkust ning vähendada samal ajal liidu digitaalset sõltuvust, suurendades liidus välja töötatud küberturvalisuse toodete, protsesside ja teenuste kasutuselevõttu**, säilitada ja arendada liidu küberturvalisuse tehnoloogilist ja tööstuslikku võimekust, suurendada liidu küberturvalisuse tööstuse konkurentsivõimet ja muuta küberturvalisus liidu muude tööstusvaldkondade konkurentsieeliseks, ei saa liikmesriigid piisavalt saavutada, kuna olemasolevad piiratud ressursid on hajutatud ning lähtuvalt vajalike investeeringute mahust, aga seda on tegevuse põhjendamatu dubleerimise vältimise, investeeringute kriitilise massi saavutamisele kaasaaitamise ning avaliku sektori rahastamise optimaalse kasutamise tagamise tõttu parem saavutada liidu tasandil. **Lisaks saab ainult liidu tasandi meetmetega tagada küberturvalisuse kõrgeima taseme kõigis liikmesriikides ja seega kõrvaldada mõnedes liikmesriikides esinevad turvalüngad, mis tekitavad turvalüüki kogu liidus.** Seega võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek 45
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määrusega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus (edaspidi „pädevuskeskus“) ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik ning kehtestatakse riiklike koordineerimiskeskuste nimetamist ja küberturvalisuse pädevuskogukonna loomist käsitlevad õigusnormid.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määrusega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus (edaspidi „pädevuskeskus“) ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik (**edaspidi „võrgustik“**) ning kehtestatakse riiklike koordineerimiskeskuste nimetamist ja küberturvalisuse pädevuskogukonna (**edaspidi „kogukond“**) loomist käsitlevad õigusnormid. **Pädevuskeskus ja võrgustik aitavad suurendada liidus küberohtudega seotud üldist vastupanuvõimet ja üldist teadlikkust, võttes põhjalikult arvesse sotsiaalset mõju.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 46
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Pädevuskeskuse tegevuskoht on [Belgia, Brüssel].

välja jäetud

Muudatusettepanek 47
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Pädevuskeskus on juriidiline isik. Sellel on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele vastavalt selle liikmesriigi seadustele antakse. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.

välja jäetud

Muudatusettepanek 48
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1) „küberturvalisus“ – võrgu- ja **infosüsteemide**, nende **kasutajate** ja **muude isikute kaitse** küberohtude eest;

1) „küberturvalisus“ – **kõik tegevused, mis on vajalikud, et kaitsta** võrgu- ja **infosüsteeme**, nende **kasutajaid** ja **mõjutatud isikuid** küberohtude eest;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 183
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- 1a) „küberkaitse“ ja „küberturvalisuse kaitsemõõtmelised“ – üksnes kaitsev ja reageeriv küberkaitsetehnoloogia, mille eesmärk on kaitsta kriitilise tähtsusega taristut, militaarvõrgustikke ja infosüsteeme, nende kasutajaid ning mõjutatud isikuid küberohtude vastu, sh olukorrateadlikkus, ohu avastamine ja digitaalkriminallistika;

Muudatusettepanek 49
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- 2) „küberturvalisuse tooted ja lahendused“ – IKT tooted, teenused või protsessid, mille eriotstarve on kaitsta võrgu- ja infosüsteeme, nende kasutajaid ja mõjutatud isikuid küberohtude eest;

- 2) „tooted ja protsessid“ – kaubanduslikud ja mittekaubanduslikud IKT tooted, teenused või protsessid, mille eriotstarve on kaitsta andme-, võrgu- ja infosüsteeme, nende kasutajaid ja muid isikuid küberohtude eest;

Muudatusettepanek 50
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- 2a) „küberoht“ – mis tahes võimalik asjaolu, sündmus või tegevus, mis võib kahjustada või häirida võrgu- ja infosüsteeme, nende kasutajaid ja mõjutatud isikuid või neile muul viisil halba mõju avaldada;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 51**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 3***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- 3) „avaliku sektori asutus“ – valitsusasutus või muu riiklik haldusasutus, sealhulgas riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi avalik-õiguslikud nõuandeorganid või muud füüsilised või juriidilised isikud, kes täidavad liikmesriigi õiguse alusel avaliku halduse ülesandeid, sealhulgas erikohustusi;

- 3) „avaliku sektori asutus“ – valitsusasutus või muu riiklik haldusasutus, sealhulgas riikliku, piirkondliku või kohaliku tasandi avalik-õiguslikud nõuandeorganid või muud füüsilised või juriidilised isikud, kes täidavad **liidu ja** liikmesriigi õiguse alusel avaliku halduse ülesandeid, sealhulgas erikohustusi;

Muudatusettepanek 52**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- 4) „**osalev** liikmesriik“ – liikmesriik, kes panustab vabatahtlikult rahaliselt pädevuskeskuse haldus- ja tegevuskulude katmisesse.

- 4) „**panustav** liikmesriik“ – liikmesriik, kes panustab vabatahtlikult rahaliselt pädevuskeskuse haldus- ja tegevuskulude katmisesse.

Muudatusettepanek 53**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- 4a) „Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/XXXX^(1a) määratletud juriidiline isik.

^(1a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2019/XXXX, millega kehtestatakse ajavahemikuks 2021–2027 digitaalse Euroopa programm (ELT L ...) (2018/0227(COD)).

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 54**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

- a) **säilitada ja arendada** küberturvalisuse valdkonna tehnoloogilist ja **tööstuslikku** võimekust, mis on vajalik liidu digitaalse ühtse turu turvalisuse tagamiseks;

Muudatusettepanek

- a) **arendada** küberturvalisuse valdkonna tehnoloogilist, **tööstuslikku, akadeemilist ja teadusuuringute alase asjatundlikkuse** võimekust **ja suutlikkust**, mis on vajalik liidu digitaalse ühtse turu turvalisuse tagamiseks **ning liidu kodanike, äriühingute ja avaliku halduse andmete paremaks kaitseks;**

Muudatusettepanek 55**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- aa) **täiustada võrgu- ja infosüsteemide taristu, sealhulgas kriitilise tähtsusega taristu, interneti ja liidus üldkasutatava riist- ja tarkvara vastupanuvõimet ja usaldusväärsust;**

Muudatusettepanek 56**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b***Komisjoni ettepanek*

- b) suurendada liidu küberturvalisuse tööstuse konkurentsivõimet ja muuta küberturvalisus liidu muude tööstusharude jaoks konkurentsieeliseks.

*Muudatusettepanek**(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) suurendada liidus teadlikkust küberturvalisusega seotud ohtudest ning seonduvatest ühiskondlikest ja eetilistest mõjudest ja murekohtadest ning vähendada oskuste nappust küberturvalisuse vallas;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) arendada liidu juhtrolli küberturvalisuse valdkonnas ja tagada rangeimad küberturvalisuse standardid kogu liidus;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bc) tugevdada liidu konkurentsivõimet ja suutlikkust, vähendada samal ajal selle digitaalset sõltuvust, suurendades liidus välja töötatud küberturvalisuse toodete, protsesside ja teenuste kasutuselevõttu;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 60
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bd) tugevdada kodanike, tarbijate ja ettevõtjate usaldust digimaailma vastu ja aidata nii kaasa digitaalse ühtse turu strateegia eesmärkide saavutamisele;

Muudatusettepanek 61
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. *soodustada* ja *aidata koordineerida* artiklis 6 osutatud *riiklike koordineerimiskeskuste* võrgustiku (*edaspidi „võrgustik“*) ning artiklis 8 osutatud *küberturvalisuse pädevuskogukonna* tööd;

1. *luua, hallata* ja *soodustada* artiklis 6 osutatud võrgustiku ning artiklis 8 osutatud *kogukonna* tööd;

Muudatusettepanek 62
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. *aidata rakendada* määrusega nr XXX loodud digitaalse Euroopa programmi küberturvalisuse osa, eelkõige määruse (EL) nr XXX ⁽²⁶⁾ [digitaalse Euroopa programm] artikliga 6 seotud meetmeid, ning määrusega nr XXX ⁽²⁷⁾ loodud programmi „Euroopa horisont“ küberturvalisuse osa, eelkõige otsuse nr XXX (millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm) I lisa II samba jaotist 2.2.6 [eriprogrammi viitenumber], ning muude liidu programmide küberturvalisuse osa, kui see on sätestatud liidu õigusaktides;

2. *koordineerida* määrusega nr XXX loodud digitaalse Euroopa programmi küberturvalisuse osa *elluviimist*, eelkõige määruse (EL) nr XXX ⁽²⁶⁾ [digitaalse Euroopa programm] artikliga 6 seotud meetmeid, ning määrusega nr XXX ⁽²⁷⁾ loodud programmi „Euroopa horisont“ küberturvalisuse osa, eelkõige otsuse nr XXX (millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm) I lisa II samba jaotist 2.2.6 [eriprogrammi viitenumber], ning muude liidu programmide küberturvalisuse osa, kui see on sätestatud liidu õigusaktides, *ja aidata kaasa määrusega (EL) 2019/XXXX loodud Euroopa Kaitsefondist rahastatud meetmete rakendamisele;*

⁽²⁶⁾ [lisada täispikk pealkiri ja ELT viide]

⁽²⁷⁾ [lisada täispikk pealkiri ja ELT viide]

⁽²⁶⁾ [lisada täispikk pealkiri ja ELT viide]

⁽²⁷⁾ [lisada täispikk pealkiri ja ELT viide]

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. suurendada tööstusharude, avaliku sektori ja teaduskogukondade käsutuses olevat küberturvalisuse alast võimekust, teadmisi ja taristuid, täites järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek

3. suurendada **ühiskonna**, tööstusharude, avaliku sektori ja teaduskogukondade käsutuses olevat küberturvalisuse alast **vastupanuvõimet**, võimekust, **suutlikkust**, teadmisi ja taristuid, täites **tiptasemel küberturvalisuse tööstus- ja teadustaristuid ja seotud teenuseid arvesse võttes** järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

- a) **tiptasemel küberturvalisuse tööstus- ja teadustaristute ning** nendega seotud **teenuste puhul hankides, täiustades ja käitades neid taristuid ja nendega seotud teenuseid** ning tehes need kättesaadavaks tööstuse (**sealhulgas VKEd**), avaliku sektori ning uurimis- ja teaduskogukonna mitmesuguste kasutajate jaoks kogu liidus;

Muudatusettepanek

- a) **hankides, täiustades ja käitades pädevuskeskuse rajatise ja** nendega seotud **teenuseid õiglasel, avatud ja läbipaistval viisil** ning tehes need kättesaadavaks tööstuse (**eelkõige VKEd**), avaliku sektori ning uurimis- ja teaduskogukonna mitmesuguste kasutajate jaoks kogu liidus;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

- b) **tiptasemel küberturvalisuse tööstus- ja teadustaristute ning nendega seotud teenuste puhul toetades** muid üksusi, sealhulgas rahaliselt, et nad saaksid hankida, täiustada ja käitada neid **taristuid** ja nendega seotud teenuseid ning teha need kättesaadavaks tööstuse (**sealhulgas VKEd**), avaliku sektori ning uurimis- ja teaduskogukonna mitmesuguste kasutajate jaoks kogu liidus;

Muudatusettepanek

- b) **toetades** muid üksusi, sealhulgas rahaliselt, et nad saaksid hankida, täiustada ja käitada neid **rajatise** ja nendega seotud teenuseid ning teha need kättesaadavaks tööstuse (**eelkõige VKEd**), avaliku sektori ning uurimis- ja teaduskogukonna mitmesuguste kasutajate jaoks kogu liidus;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- ba) pakkudes rahalist toetust ja tehnilist abi küberturvalisuse valdkonna idufirmadele, VKEdele, mikroettevõtjatele, assotsiatsioonidele, üksikekspertidele ja tsiviiltehnilistele projektidele;*

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- bb) rahastades tarkvara turvakoodi auditeid ja seotud täiustusi vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara projektidele, mida tavaliselt kasutatakse taristu, toodete ja protsesside jaoks;*

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- c) *pakkudes küberturvalisuse alaseid teadmisi ja tehnilist abi tööstusharule ja avaliku sektori asutustele, eelkõige toetades meetmeid, mille eesmärk on suurendada võrgustikus ja küberturvalisuse pädevuskogukonnas olemasolevate ekspertideadmiste kättesaadavust;*

- c) *hõlbustades küberturvalisuse alaste teadmiste ja tehnilise abi jagamist muu hulgas kodanikuühiskonnale, tööstusharule ja avaliku sektori asutustele ning akadeemilisele ja teaduskogukonnale, eelkõige toetades meetmeid, mille eesmärk on suurendada võrgustikus ja küberturvalisuse pädevuskogukonnas olemasolevate ekspertideadmiste kättesaadavust, et täiustada liidus kübervastupidavusvõimet;*

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- ca) edendades sisseprojekteeritud turvet kui taristute, toodete ja teenuste arendamise, alahoidmise, käitlemise ja ajakohastamise protsessi põhimõtet; eelkõige toetades tipp-tasemel meetodeid turvalisuse suurendamiseks, piisaval tasemel turvalisuse testimist ja turbeauditeid ning sealhulgas tootja või teenuseosutaja kohustust tegema kättesaadavaks uuendused, mille abil viivitusega parandada ilmnunud uusi haavatavaid külgi või ohte, et pikendada toote hinnangulist olerusringi kestust, või võimaldades kolmandal osapoolel selliseid uuendusi toota ja pakkuda;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- cb) toetades lähtekoodi panustamise poliitikat ja selle väljatöötamist, eriti avaliku sektori asutuste puhul, kus kasutatakse vaba- ja avatud lähtekoodiga tarkvara projekte;

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt c c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- cc) tuues kokku sidusrühmi tööstusharust, ametiühingutest, akadeemilistest ringkondadest, teadusasutustest ja avalik-õiguslikest üksustest, et tagada pikaajaline koostöö küberturvalisuse toodete ja protsesside väljatöötamisel ja rakendamisel, sealhulgas ressursside ning vajaduse korral selliste toodete ja protsesside kohta teabe koondamine ja jagamine;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. aidata kaasa tipptasemel küberturvalisuse toodete ja **lahenduste** ulatuslikule kasutuselevõtule kogu **majanduses**, täites järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek

4. aidata kaasa tipptasemel **ja kestlike** küberturvalisuse toodete ja **protsesside** ulatuslikule kasutuselevõtule kogu **liidus**, täites järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

- a) stimuleerides küberturvalisuse teadusuuringuid ning liidu küberturvalisuse toodete ja **lahenduste** väljatöötamist ja kasutuselevõttu avaliku sektori asutuste ja **kasutavate tööstusharude** poolt;

Muudatusettepanek

- a) stimuleerides küberturvalisuse teadusuuringuid ning liidu küberturvalisuse toodete ja **terviklike protsesside** väljatöötamist ja kasutuselevõttu **kogu innovatsioonitsükli jooksul, muu hulgas** avaliku sektori asutuste, **tööstuse** ja **туру** poolt;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

- b) abistades avaliku sektori asutusi, nõudluspoolset tööstust ja muid kasutajaid **uusimate** küberturvalisuse **lahenduste** kasutuselevõtu ja integreerimise **käigus**;

Muudatusettepanek

- b) abistades avaliku sektori asutusi, nõudluspoolset tööstust ja muid kasutajaid **nende vastupidavusvõime suurendamisel tipptasemel** küberturvalisuse **toodete ja protsesside** kasutuselevõtu ja integreerimise **abil**;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

- c) toetades eelkõige avaliku sektori asutusi tiptasemel küberturvalisuse toodete ja lahenduste riigihangete korraldamisel või korraldades tiptasemel küberturvalisuse toodete ja **lahenduste** hankeid avaliku sektori asutuste nimel;

Muudatusettepanek

- c) toetades eelkõige avaliku sektori asutusi tiptasemel küberturvalisuse toodete ja lahenduste riigihangete korraldamisel või korraldades tiptasemel küberturvalisuse toodete ja **protsesside** hankeid avaliku sektori asutuste nimel, **sealhulgas pakkudes toetust hangete puhul, et suurendada avaliku sektori investeeringute turvalisust ja neist saadavat kasu;**

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt d

Komisjoni ettepanek

- d) andes rahalist toetust ja tehnilist abi küberturvalisuse idufirmadele ja **VKEdele**, et nad pääseksid potentsiaalsetele turgudele ja suudaksid hankida investeeringuid;

Muudatusettepanek

- d) andes rahalist toetust ja tehnilist abi küberturvalisuse idufirmadele, **VKEdele, mikroettevõtjatele, üksikekspertidele, üldkasutatavatele vabavara ja avatud lähtekoodiga tarkvara projektidele ning tsiviiltehnilistele projektidele, et suurendada küberturvalisuse alast asjatundlikkust**, et nad pääseksid potentsiaalsetele turgudele, **looksid kasutusvõimalusi** ja suudaksid hankida investeeringuid;

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

5. tutvustada küberturvalisuse valdkonda **ja** vähendada küberturvalisuse oskuste nappust liidus, täites järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek

5. tutvustada küberturvalisuse valdkonda, vähendada küberturvalisuse oskuste nappust **ja tugevdada oskuste taset** liidus, täites järgmisi ülesandeid:

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt -a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- a) toetades vajaduse korral digitaalse Euroopa programmi erieesmärgi nr 4 „Kõrgtasemel digioskused“ saavutamist koostöös Euroopa digitaalse innovatsiooni keskustega;

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- a) toetades küberturvalisuse oskuste edasiarendamist, vajaduse korral **koos** asjaomaste ELi **asutuste** ja **organite**, sh ENISAg;

- a) toetades küberturvalisuse oskuste **ja pädevuste** edasiarendamist, **koondamist ja jagamist kõigil asjakohastel haridustasanditel**, toetades eesmärki saavutada sooline tasakaal, hõlbustades ühiseid kõrgtasemel küberturvalisuse alaseid teadmisi ning aidates kaasa kasutajate ja taristute vastupanuvõimele kogu liidus koostöös võrgustikuga ning vajaduse korral **kooskõlastades** asjaomaste ELi **ametite** ja **organitega**, sealhulgas ENISAg;

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- a) andes rahalist toetust küberturvalisuse teadusuuringutele, lähtudes ühisest, pidevalt hinnatavast ja täiustatavast mitmeaastasest strateegilisest, tööstuslikust, tehnoloogia ja teadusuuringute tegevuskavast;

- a) andes rahalist toetust küberturvalisuse teadusuuringutele, lähtudes ühisest, pidevalt hinnatavast ja täiustatavast mitmeaastasest strateegilisest, tööstuslikust, tehnoloogia ja teadusuuringute tegevuskavast, **millele osutatakse artiklis 13**;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

b) toetades järgmise põlvkonna küberturvalisuse alase tehnoloogilise võimekuse teemalisi suuremahulisi teadusuuringuid ja näitlikustamisprojekte koostöös tööstusharu ja **võrgustiku**ga;

Muudatusettepanek

b) toetades järgmise põlvkonna küberturvalisuse alase tehnoloogilise võimekuse teemalisi suuremahulisi teadusuuringuid ja näitlikustamisprojekte koostöös tööstusharu, **akadeemilise ja teaduskogukonnaga, avaliku sektori ja ametiasutustega, seahulgas võrgustiku ja kogukonnaga**;

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

ba) tagades põhiõiguste ja eetiliste põhimõtete järgimise pädevuskeskuse rahastatud küberturvalisuse valdkonna teadusuuringutes;

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 6 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

bb) jälgides aruandeid kogukonna avastatud nõrkuste kohta ning hõlbustades nõrkuste avaldamist, arenduspakettide, paranduste ja lahenduste väljatöötamist ning nende levitamist;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 84**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bc) jälgides koostöös ENISAg uuringute tulemusi, mis puudutavad pahatahtlikuks kübertegevuseks kasutatavaid iseõppivaid algoritme ning toetades direktiivi 2016/1148/EL rakendamist;

Muudatusettepanek 85**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – punkt b d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bd) toetades uuringuid küberkuritegevuse valdkonnas;

Muudatusettepanek 86**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

be) toetades selliste toodete ja protsesside uurimist ja arendamist, mida võib piiranguteta uurida, jagada ja üles ehitada, eelkõige kontrollitud ja kontrollitava riist- ja tarkvara valdkonnas, tihedas koostöös tööstusharu, võrgustiku ja kogukonnaga;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

c) toetades küberturvalisuse **tehnoloogia** standardimise teadusuuringuid ja innovatsiooni;

Muudatusettepanek

c) toetades küberturvalisuse **ametliku ja mitteametliku** standardimise teadusuuringuid ja innovatsiooni **ning küberturvalisuse tehnoloogia** sertifitseerimist, sidudes seda olemasoleva tööga ning vajaduse korral tihedas koostöös Euroopa standardiorganisatsioonide, sertifitseerimisasutuste ja ENISAgaga;

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) pakkudes VKEdele eritoetust, hõlbustades nende juurdepääsu teadmistele ja koolitusele, võimaldades neile kohandatud juurdepääsu pädevuskeskuse ja võrgustiku toetatud teadus- ja arendustegevuse tulemustele, et suurendada konkurentsivõimet;

Muudatusettepanek 184

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 7 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

7. suurendada tsiviil- ja kaitsesektori vahelist koostööd küberturvalisuse topeltkasutusega tehnoloogiate ja rakenduste puhul, täites järgimisi ülesandeid:

Muudatusettepanek

7. suurendada tsiviil- ja kaitsesektori vahelist koostööd küberturvalisuse topeltkasutusega tehnoloogiate ja rakenduste puhul, täites järgimisi ülesandeid, **mis peavad olema reageerivad ja kaitsvad küberkaitsetehnoloogiad, -rakendused ja -teenused**:

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 185**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 8 – sissejuhatav osa***Komisjoni ettepanek*

8. suurendada seoses Euroopa Kaitsefondiga küberturvalisuse tsiviil- ja kaitsemõõtmel vahelist koostoimet, täites järgimisi ülesandeid:

Muudatusettepanek

8. suurendada seoses Euroopa Kaitsefondiga küberturvalisuse tsiviil- ja kaitsemõõtmel vahelist koostoimet, täites järgimisi ülesandeid, **mis peavad olema reageerivad ja kaitsvad küberkaitsetehnoloogiad, -rakendused ja -teenused:**

Muudatusettepanek 89**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt b a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

ba) abistades ja nõustades komisjoni seoses määruse (EL) 2019/XXX [määruse (EÜ) nr 428/2009 uuesti sõnastamine, mida kavandatakse ettepanekuga COM(2016)0616] rakendamiseks.

Muudatusettepanek 90**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 4 – lõik 1 – punkt 8 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

8a. toetada liidu jõupingutusi küberturvalisuse valdkonnas rahvusvahelise koostöö tugevdamiseks, täites järgmisi ülesandeid:

- a) hõlbustades pädevuskeskuse osalemist rahvusvahelistel konverentsidel ja valitsusorganisatsioonides ning andes panuse rahvusvahelistesse standardiorganisatsioonidesse;**
- b) tehes rahvusvahelistes koostöövõrgustikes koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 91
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Investeerimine taristutesse, võimekusse, toodetesse või **lahendustesse** ja nende kasutamine

Muudatusettepanek

Investeerimine taristutesse, võimekusse, toodetesse või **protsessidesse** ja nende kasutamine

Muudatusettepanek 92
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Kui pädevuskeskus rahastab taristuid, võimekust, tooteid või **lahendusi** kooskõlas artikli 4 lõigetega 3 ja 4 toetuse või auhinna vormis, siis võidakse pädevuskeskuse töökavas täpsustada eelkõige:

Muudatusettepanek

1. Kui pädevuskeskus rahastab taristuid, võimekust, tooteid või **protsesse** kooskõlas artikli 4 lõigetega 3 ja 4 **hanke**, toetuse või auhinna vormis, siis võidakse pädevuskeskuse töökavas täpsustada eelkõige:

Muudatusettepanek 93
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) **eeskirjad**, mis reguleerivad taristu või võimekuse käitamist, sealhulgas vajaduse korral tegevuse usaldamist rajatise pakkuva üksuse hoolde lähtuvalt pädevuskeskuse kindlaks määratavatest kriteeriumidest;

Muudatusettepanek

a) **erieeskirjad**, mis reguleerivad taristu või võimekuse käitamist, sealhulgas vajaduse korral tegevuse usaldamist rajatise pakkuva üksuse hoolde lähtuvalt pädevuskeskuse kindlaks määratavatest kriteeriumidest;

Muudatusettepanek 94
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) erieeskirjad, millega reguleeritakse rakendamise eri etappe;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 95
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) asjaolu, et liidu toetuse tulemusena on juurdepääs võimalikult avatud ja nii suletud kui vaja, ja et korduvkasutus on võimalik.

Muudatusettepanek 96
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Pädevuskeskus võib vastutada asjakohaste ühishangete, sealhulgas kommertskasutusele eelnevate hangete üldise elluviimise eest võrgustiku liikmete, **küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmete või küberturvalisuse toodete ja lahenduste kasutajaid esindavate muude kolmandate isikute** nimel. Sel otstarbel võivad pädevuskeskust abistada riiklik koordineerimiskeskus või küberturvalisuse pädevuskogukonna liige või mitu keskust või liiget.

2. Pädevuskeskus võib vastutada asjakohaste ühishangete, sealhulgas kommertskasutusele eelnevate hangete üldise elluviimise eest võrgustiku liikmete nimel. Sel otstarbel võivad pädevuskeskust abistada riiklik koordineerimiskeskus või küberturvalisuse pädevuskogukonna **või asjakohase Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuse** liige või mitu keskust või liiget.

Muudatusettepanek 97
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige - 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

-1. Igasse liikmesriiki luuakse üks riiklik koordineerimiskeskus.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 98
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Nimetatud riiklikul koordineerimiskeskusel on võime toetada pädevuskeskust ja selle võrgustikku nende käesoleva määruse artiklis 3 ette nähtud missiooni täitmisel. Neil on tehnoloogilised eksperditeadmised küberturvalisuse valdkonnas või neile otsene juurdepääs ning nad on suutelised tegema tulemuslikult koostööd ja koordineerima tegevust tööstuse, avaliku sektori ja **teaduskogukonnaga**.

Muudatusettepanek

4. Nimetatud riiklikul koordineerimiskeskusel on võime toetada pädevuskeskust ja selle võrgustikku nende käesoleva määruse artiklis 3 ette nähtud missiooni täitmisel. Neil on tehnoloogilised eksperditeadmised küberturvalisuse valdkonnas või neile otsene juurdepääs ning nad on suutelised tegema tulemuslikult koostööd ja koordineerima tegevust tööstuse, avaliku sektori, **akadeemilise ja teaduskogukonna ning kodanikega**. Komisjon annab välja suunised, kirjeldades üksikasjalikult hindamismenetlust ja selgitades kriteeriumide kohaldamist.

Muudatusettepanek 99
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Pädevuskeskuse ja riiklike koordineerimiskeskuste suhe põhineb **lepingul**, mille allkirjastavad pädevuskeskus ja kõik riiklikud koordineerimiskeskused. **Lepingus** sätestatakse normid, mis reguleerivad pädevuskeskuse ja iga riikliku koordineerimiskeskuse suhet ja ülesannete jaotust.

Muudatusettepanek

5. Pädevuskeskuse ja riiklike koordineerimiskeskuste suhe põhineb **standardlepingul**, mille allkirjastavad pädevuskeskus ja kõik riiklikud koordineerimiskeskused. **Leping koosneb samadest ühtlustatud üldtingimustest, millega** sätestatakse normid, mis reguleerivad pädevuskeskuse ja iga riikliku koordineerimiskeskuse suhet ja ülesannete jaotust, **ning konkreetse riikliku koordineerimiskeskuse jaoks kohandatud eritingimustest**.

Muudatusettepanek 100
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 5 a (uus)

*Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

5a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 45a vastu delegeeritud õigusakte, et käesolevat määrust täiendada, määrates kindlaks käesoleva artikli lõikes 5 osutatud lepingute ühtlustatud üldtingimused, kaasa arvatud nende vorm.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 101**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

- a) toetada pädevuskeskust selle eesmärkide saavutamisel ja eelkõige küberturvalisuse pädevuskogukonna koordineerimisel;

Muudatusettepanek

- a) toetada pädevuskeskust selle eesmärkide saavutamisel ja eelkõige küberturvalisuse pädevuskogukonna **loomisel ja** koordineerimisel;

Muudatusettepanek 102**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b***Komisjoni ettepanek*

- b) **lihtsustada** tööstusharu ja liikmesriigi tasandi muude osalejate osalemist piiriülestes projektides;

Muudatusettepanek

- b) **edendada, julgustada ja lihtsustada kodanikuühiskonna, tööstusharu (eelkõige idufirmade ja VKEde), akadeemilise ja teaduskogukonna ning** liikmesriigi tasandi muude osalejate osalemist piiriülestes projektides;

Muudatusettepanek 103**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- ba) tegutseda muudest liidu programmidest, nagu InvestEU või ühtse turu programm, rahastatavate küberturvalisuse toodete ja protsesside ühtse kontaktpunktina, eelkõige VKEde jaoks, kostöös muude sarnaseid ülesandeid täitvate üksustega;**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 104**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt c***Komisjoni ettepanek*

- c) panustada koos pädevuskeskusega sektoripõhiste küberturvalisuse **tööstuslike** väljakutsete kindlakstegemisse ja nendega tegelemisse;

Muudatusettepanek

- c) panustada koos pädevuskeskusega sektoripõhiste küberturvalisuse väljakutsete kindlakstegemisse ja nendega tegelemisse;

Muudatusettepanek 105**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt c a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- ca) *teha tihedat koostööd riiklike standardiorganisatsioonidega, et edendada olemasolevate standardite kasutuselevõttu ja kaasata uute standardite koostamisse kõik asjaomased sidusrühmad, eelkõige VKEd;*

Muudatusettepanek 106**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt e***Komisjoni ettepanek*

- e) luua koostoimet asjaomaste riikliku ja **piirkondliku** tasandi tegevustega;

Muudatusettepanek

- e) luua koostoimet asjaomaste riikliku, **piirkondliku** ja **kohaliku** tasandi tegevustega;

Muudatusettepanek 107**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt f a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- fa) *edendada ja levitada ühiseid minimaalseid küberturvalisust käsitlevaid õppekavasid koostöös liikmesriikide asjaomaste organitega;*

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 108**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt g***Komisjoni ettepanek*

g) tutvustada ja levitada võrgustiku, küberturvalisuse pädevuskogukonna ja pädevuskeskuse asjakohaseid töötulemusi riiklikul või **piirkondlikul** tasandil;

Muudatusettepanek

g) tutvustada ja levitada võrgustiku, küberturvalisuse pädevuskogukonna ja pädevuskeskuse asjakohaseid töötulemusi riiklikul, **piirkondlikul** või **kohalikul** tasandil;

Muudatusettepanek 109**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 1 – punkt h***Komisjoni ettepanek*

h) hinnata koordineerimiskeskusega samas liikmesriigis asutatud üksuste taotlusi saada küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmeks.

Muudatusettepanek

h) hinnata koordineerimiskeskusega samas liikmesriigis asutatud üksuste **ja isikute** taotlusi saada küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmeks.

Muudatusettepanek 110**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 7 – lõige 4***Komisjoni ettepanek*

4. Riiklikud koordineerimiskeskused teevad vajaduse korral võrgustiku kaudu koostööd, **et täita lõike 1 punktides a, b, c, e ja g** osutatud ülesandeid.

Muudatusettepanek

4. Riiklikud koordineerimiskeskused teevad vajaduse korral võrgustiku kaudu koostööd **asjaomaste Euroopa digitaalse innovatsiooni keskustega, et täita lõikes 1** osutatud ülesandeid.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 111
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Küberturvalisuse pädevuskogukond aitab täita artiklis 3 sätestatud pädevuskeskuse missiooni ning suurendab ja levitab küberturvalisuse eksperditeadmisi kogu liidus.

Muudatusettepanek

1. Küberturvalisuse pädevuskogukond aitab täita artiklis 3 sätestatud pädevuskeskuse missiooni ning suurendab, **koondab, jagab** ja levitab küberturvalisuse eksperditeadmisi kogu liidus ning pakub tehnilisi erialateadmisi.

Muudatusettepanek 112
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Küberturvalisuse pädevuskogukond koosneb tööstusharust, **haridusasutustest** ja **mittetulunduslikest teadusorganisatsioonidest ning -ühendustest, samuti** avaliku sektori üksustest ja muudest üksustest, kes tegelevad operatiivsete ja tehniliste küsimustega. Sinna on koondatud liidus küberturvalisuse tehnoloogilist ja **tööstuslikku** võimekust omavad peamised sidusrühmad. Sinna kaasatakse riiklikud koordineerimiskeskused ning asjakohaste eksperditeadmistega liidu institutsioonid ja organid.

Muudatusettepanek

2. Küberturvalisuse pädevuskogukond koosneb **kodanikuühiskonnast, nõudlus- ja pakkumispoolsest** tööstusharust, **sealhulgas VKEdest, akadeemilisest ja teaduskogukonnast, kasutajate ühendustest, üksikekspertidest, asjaomastest Euroopa standardiorganisatsioonidest, muudest ühendustest ning** avaliku sektori üksustest ja muudest üksustest, kes tegelevad **küberturvalisuse valdkonna** operatiivsete ja tehniliste küsimustega. Sinna on koondatud liidus küberturvalisuse tehnoloogilist, **tööstuslikku, teadus- ja uurimisalast ning ühiskondlikku** võimekust ja **suutlikkust** omavad peamised sidusrühmad. Sinna kaasatakse riiklikud koordineerimiskeskused, **Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning käesoleva määruse artiklis 10 osutatud** asjakohaste eksperditeadmistega liidu institutsioonid ja organid.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 113
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmetena võidakse akrediteerida ainult liidus asutatud üksusi. **Nad** tõendavad, et neil on küberturvalisuse alased eksperditeadmised vähemalt ühes järgmises valdkonnas:

Muudatusettepanek

3. Küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmetena võidakse akrediteerida ainult liidus, **Euroopa Majanduspiirkonnas ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni liikmesriigis** asutatud üksusi **ja liidus elavaid isikuid. Taotlejad** tõendavad, et neil on küberturvalisuse alased eksperditeadmised vähemalt ühes järgmises valdkonnas:

Muudatusettepanek 114
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) **teadusuuringud,**

Muudatusettepanek

a) **akadeemilised või teadusuuringud,**

Muudatusettepanek 115
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

ca) **eetika,**

Muudatusettepanek

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 116
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 3 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) ametlik ja tehniline standardimine ning tehnilised kirjel-
dused.

Muudatusettepanek 117
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Pädevuskeskus akrediteerib riikliku õiguse alusel asutatud üksused küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmetena pärast seda, kui selle liikmesriigi riiklik koordineerimiskeskus, kus üksus on asutatud, on hinnanud, kas üksus täidab lõikes 3 sätestatud kriteeriume. Akrediteering ei ole ajaliselt piiratud, aga pädevuskeskus võib selle igal ajal tühistada, kui tema või asjaomase riikliku koordineerimiskeskuse hinnangul ei täida üksus lõikes 3 sätestatud kriteeriume või kuulub määruse XXX [uus finantsmäärus] artikli 136 asjakohaste sätete kohaldamisalasse.

4. Pädevuskeskus akrediteerib riikliku õiguse alusel asutatud üksused **või isikud** küberturvalisuse pädevuskogukonna liikmetena pärast seda, kui **pädevuskeskus**, selle liikmesriigi riiklik koordineerimiskeskus, kus üksus on asutatud **või kus isik elab**, on **ühtlustatult** hinnanud, kas üksus **või isik** täidab lõikes 3 sätestatud kriteeriume. Akrediteering ei ole ajaliselt piiratud, aga pädevuskeskus võib selle igal ajal tühistada, kui tema või asjaomase riikliku koordineerimiskeskuse hinnangul ei täida üksus **või isik** lõikes 3 sätestatud kriteeriume või kuulub määruse XXX [uus finantsmäärus] artikli 136 asjakohaste sätete kohaldamisalasse. **Liikmesriikide riiklikud koordineerimiskeskused püüavad saavutada ühenduse sidusrühmade tasakaalustatud esindatuse, stimuleerides aktiivselt alaesindatud kategooriate – eriti VKEde – ja inimrühmade osalemist.**

Muudatusettepanek 118
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 45a vastu delegeeritud õigusaktid, et käesolevat määrust täiendada, täpsustades käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud kriteeriume, mille kohaselt taotlejaid valitakse, ning käesoleva artikli lõikes 4 osutatud kriteeriumidele vastavate üksuste akrediteerimise ja hindamise korda.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. toetavad pädevuskeskust, andes nõrkustest aru ja neid avalikustades, aidates neid leevendada ja andes nõu, kuidas selliseid nõrkusi vähendada, sealhulgas sertifitseerimise abil määruse (EL) 2019/XXX [küberturvalisust käsitlev õigusakt] kohaselt vastu võetud kavade alusel.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. **Pädevuskeskus** teeb koostööd asjaomaste liidu institutsioonide, organite ja asutustega, sealhulgas **Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti**, ELi institutsioonide ja ametite infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT-EU), Euroopa välisteenistuse, komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse, Teadusuuringute Rakendusameti, Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusameti, Europoli küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse ning Euroopa Kaitseagentuuriga.

1. **Sidususe ja täiendavuse tagamiseks** teeb **pädevuskeskus kaheksa kasutusega projektide, teenuste ja pädevuste küsimuses** koostööd asjaomaste liidu institutsioonide, organite ja asutustega, sealhulgas **ENISA**, ELi institutsioonide ja ametite infoturbeintsidentidega tegeleva rühma (CERT-EU), Euroopa välisteenistuse, komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse, Teadusuuringute Rakendusameti, Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusameti, **asjakohaste Euroopa digitaalse innovatsiooni keskuste**, Europoli küberkuritegevuse vastase võitluse Euroopa keskuse ning Euroopa Kaitseagentuuriga.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. See koostöö toimub töökorra raames. Töökord **esitatakse komisjonile** eelneva heakskiidu **saamiseks**.

2. See koostöö toimub töökorra raames. Töökord **võetakse vastu nõukogu poolt pärast komisjonilt** eelneva heakskiidu **saamist**.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Nõukogusse kuuluvad üks esindaja igast liikmesriigist ja liidu nimel **viis** komisjoni esindajat.

Muudatusettepanek

1. Nõukogusse kuuluvad üks esindaja igast liikmesriigist, **üks Euroopa Parlamendi nimetatud esindaja vaatejana** ja liidu nimel **neli** komisjoni esindajat, **kelle puhul püütakse leida sooline tasakaal nõukogu liikmete ja nende asendajate vahel.**

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Nõukogu liikmed ja nende asendusliikmed määratakse ametisse lähtuvalt nende **tehnoloogiaalastest** teadmistest ning asjakohastest juhtimis-, haldus- ja eelarvealastest oskustest. Komisjon ja liikmesriigid püüavad piirata oma esindajate vahetumist nõukogus, et tagada selle töö järjepidevus. Komisjoni ja liikmesriikide eesmärk on saavutada meeste ja naiste võrdne esindatus nõukogus.

Muudatusettepanek

3. Nõukogu liikmed ja nende asendusliikmed määratakse ametisse lähtuvalt nende **küberturvalisuse alastest** teadmistest ning asjakohastest juhtimis-, haldus- ja eelarvealastest oskustest. Komisjon ja liikmesriigid püüavad piirata oma esindajate vahetumist nõukogus, et tagada selle töö järjepidevus. Komisjoni ja liikmesriikide eesmärk on saavutada meeste ja naiste võrdne esindatus nõukogus.

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Vajaduse korral võib **komisjon** kutsuda **nõukogu** koosolekutele vaatelejaid, sealhulgas asjaomaste liidu organite, asutuste ja talituste esindajaid.

Muudatusettepanek

6. Vajaduse korral võib **nõukogu** kutsuda **oma** koosolekutele vaatelejaid, sealhulgas asjaomaste liidu organite, asutuste ja talituste esindajaid **ning kogukonna liikmeid.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 125**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 12 – lõige 7***Komisjoni ettepanek*

7. **Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeamet (ENISA)** on nõukogu **alaline vaatlaja**.

Muudatusettepanek

7. **ENISA ning tööstuse ja teaduse nõuandekogu** on nõukogu **alalised vaatljad, andes talle nõu ilma hääleõiguse**ta. **Nõukogu võtab alaliste vaatljate väljendatud seisukohti täiel määral arvesse.**

Muudatusettepanek 126**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 13 – lõige 3 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

a) võtab vastu mitmeaastase strateegilise kava, milles on märgitud pädevuskeskuse peamised prioriteedid ja kavandatud algatused, sealhulgas hinnangulised rahalised vajadused ja rahastamisallikad;

Muudatusettepanek

a) võtab vastu mitmeaastase strateegilise kava, milles on märgitud pädevuskeskuse peamised prioriteedid ja kavandatud algatused, sealhulgas hinnangulised rahalised vajadused ja rahastamisallikad, **võttes arvesse ENISA antud nõu;**

Muudatusettepanek 127**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b***Komisjoni ettepanek*

b) võtab vastu pädevuskeskuse töökava, raamatupidamise aastaaruande ja bilansi ning iga-aastase tegevusaruande lähtuvalt tegevdirektori ettepanekust;

Muudatusettepanek

b) võtab vastu pädevuskeskuse töökava, raamatupidamise aastaaruande ja bilansi ning iga-aastase tegevusaruande lähtuvalt tegevdirektori ettepanekust, **võttes arvesse ENISA antud nõu;**

Muudatusettepanek 128**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e***Komisjoni ettepanek*

e) võtab vastu **kriteeriumid ja** menetlused, mille alusel hinnatakse ja akrediteeritakse üksusi **küberturvalisuse pädevuskogukonna** liikmetena;

Muudatusettepanek

e) võtab vastu menetlused, mille alusel hinnatakse ja akrediteeritakse üksusi **kogukonna** liikmetena;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) võtab vastu artikli 10 lõikes 2 osutatud töökorra;

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) võtab vastu pädevuskeskuse läbipaistvuseeskirjad;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) loob **küberturvalisuse pädevuskogukonna** liikmetega töörühmi;

i) loob **kogukonna** liikmetega töörühmi, **võttes arvesse alaliste vaatlejate nõuandeid;**

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt l

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

l) tutvustab **pädevuskeskust kogu maailmas, et suurendada selle atraktiivsust ja muuta see maailmas tippasemel küberturvalisusasutuseks;**

l) tutvustab **pädevuskeskuse koostööd üleilmsete osalejatega;**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 133**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 13 – lõige 3 – punkt r***Komisjoni ettepanek*

- r) võtab vastu **pettusevastase** strateegia, mis on proportsionaalses vastavuses **pettuseriskiga**, pidades silmas rakendatavate meetmete tasuvusanalüüsi;

Muudatusettepanek

- r) võtab vastu **pettuse- ja korruptsioonivastase** strateegia, mis on proportsionaalses vastavuses **pettuse ja korruptsiooni riskiga**, pidades silmas rakendatavate meetmete tasuvusanalüüsi, **ning võtab vastu terviklikud kaitsemeetmed liidu õiguse rikkumistest teatajate jaoks kooskõlas kohaldatavate liidu õigusaktidega**;

Muudatusettepanek 134**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 13 – lõige 3 – punkt s***Komisjoni ettepanek*

- s) võtab vastu liikmesriikide rahalise toetuse arvutamise meetoodika;

Muudatusettepanek

- s) võtab vastu liikmesriikide rahalise toetuse **ulatusliku määratluse ja liikmesriikide vabatahtliku toetuse summa** arvutamise meetoodika, **mida võib vastavalt kõnealusele määratlusele kajastada rahalise toetusena, mille arvutus tehakse iga eelarveaasta lõpus**;

Muudatusettepanek 135**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 14 – lõige 1***Komisjoni ettepanek*

1. Nõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe, kelle ametiaeg on kaks aastat. Esimehe ja aseesimehe ametiaega võib nõukogu otsuse alusel ühe korra pikendada. Kui aga nende liikmesus nõukogus lõpeb mis tahes ajal nende ametiaja jooksul, lõpeb nende ametiaeg automaatselt samal päeval. Aseesimees asendab esimeest ex officio juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita. Esimees osaleb hääletamisel.

Muudatusettepanek

1. Nõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe, kelle ametiaeg on kaks aastat, **püüdes saavutada soolist tasakaalu**. Esimehe ja aseesimehe ametiaega võib nõukogu otsuse alusel ühe korra pikendada. Kui aga nende liikmesus nõukogus lõpeb mis tahes ajal nende ametiaja jooksul, lõpeb nende ametiaeg automaatselt samal päeval. Aseesimees asendab esimeest ex officio juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita. Esimees osaleb hääletamisel.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 136
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tegevdirektor osaleb aruteludes, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab teisiti, kuid tal ei ole hääleõigust. **Nõukogu võib kutsuda olenevalt juhtumist oma koosolekutele vaatlejana muid isikuid.**

Muudatusettepanek

3. Tegevdirektor osaleb aruteludes, välja arvatud juhul, kui nõukogu otsustab teisiti, kuid tal ei ole hääleõigust.

Muudatusettepanek 137
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Tööstuse ja teaduse nõuandekogu liikmed võivad esimehe kutsel osaleda nõukogu koosolekul ilma hääleõiguseta.**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 138
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15

Komisjoni ettepanek

Artikkel 15

Muudatusettepanek

välja jäetud

Nõukogu hääletuskord

1. **Liidule kuulub 50 % hääleõigustest. Liidu hääleõigus on jagamatu.**

2. **Igal osaleval liikmesriigil on üks hääl.**

3. **Nõukogu teeb otsused vähemalt 75 % häälteenamusega, sealhulgas hääletamiselt puuduvate liikmete hääled, mis moodustab vähemalt 75 % pädevuskeskuse kogu rahalisest toetusest. Rahalist toetust arvutatakse lähtuvalt liikmesriikide kavandatavatest hinnangulistest kulutustest, millele on osutatud artikli 17 lõike 2 punktis c, ning aruandest osalevate liikmesriikide makstava osaluse väärtuse kohta, millele on osutatud artikli 22 lõikes 5.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Hääleõigus on ainult komisjoni esindajatel ja osalevate liikmesriikide esindajatel.

5. Esimees osaleb hääletamisel.

Muudatusettepanek 139**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 15a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 15a**Nõukogu hääletuskord**

1. Hääletatavad otsused võivad puudutada järgmisi küsimusi:

a) pädevuskeskuse ja võrgustiku juhtimine ja struktuur;

b) pädevuskeskuse ja võrgustiku eelarve jaotus;

c) mitme liikmesriigi ühismeetmed, mida võimaluse korral täiendatakse liidu eelarvest vastavalt punkti b kohaselt tehtud otsusele.

2. Nõukogu otsused on vastu võetud, kui selle poolt on antud vähemalt 75 % kõikide liikmete häälest. Liidu hääleõigust esindab komisjon ja see on jagamatu.

3. Lõike 1 punkti a kohaste otsuste puhul on iga liikmesriik esindatud ja tal on võrdväärne hääleõigus. Ülejäänud kuni 100 % häälte puhul peaks liidul olema vähemalt 50 % tema rahalisele panusele vastavast hääleõigusest.

4. Lõike 1 punktide b või c kohaste otsuste puhul või mis tahes muu otsuse puhul, mis ei kuulu ühegi lõikes 1 sätestatud kategooria alla, peab liidul olema vähemalt 50 % tema rahalisele panusele vastavast hääleõigusest. Ainult panustaval liikmesriigil on hääleõigus ja see vastab tema rahalisele panusele.

5. Kui esimees on valitud liikmesriikide esindajate hulgast, osaleb esimees hääletamisel oma liikmesriigi esindajana.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tegevdirektori nimetab ametisse nõukogu komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast, järgides avatud ja **läbipaistvat** valikumenetlust.

Muudatusettepanek

3. Tegevdirektori nimetab ametisse nõukogu komisjoni esitatud kandidaatide nimekirjast, **mis hõlmab liikmesriikide esitatud kandidaate eesmärgiga saavutada sooline tasakaal**, järgides avatud, **läbipaistvat** ja **mittediskrimineerivat** valikumenetlust.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Tegevdirektori ametiaeg on **neli** aastat. Selle aja lõpuks koostab komisjon hinnangu, milles võetakse arvesse tegevdirektori tegevuse hindamist ning pädevuskeskuse edasisi ülesandeid ja probleeme.

Muudatusettepanek

5. Tegevdirektori ametiaeg on **viis** aastat. Selle aja lõpuks koostab komisjon hinnangu, milles võetakse arvesse tegevdirektori tegevuse hindamist ning pädevuskeskuse edasisi ülesandeid ja probleeme.

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 5 osutatud hinnangut, võib nõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord kuni **nelja** aasta võrra.

Muudatusettepanek

6. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 5 osutatud hinnangut, võib nõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega üks kord kuni **viie** aasta võrra.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 143**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 16 – lõige 8***Komisjoni ettepanek*

8. Tegevdirektor tagandatakse ametist üksnes otsusega, mille nõukogu teeb komisjoni ettepaneku alusel.

Muudatusettepanek

8. Tegevdirektor tagandatakse ametist üksnes otsusega, mille nõukogu teeb **oma liikmete ettepaneku või** komisjoni ettepaneku alusel.

Muudatusettepanek 144**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 17 – lõige 2 – punkt c***Komisjoni ettepanek*

c) koostab pärast nõukogu ja komisjoniga konsulteerimist ning esitab nõukogule vastuvõtmiseks pädevuskeskuse mitmeaastase strateegilise kava projekti ja iga-aastase töökava projekti, milles kirjeldatakse töökava jaoks vajalikke projektikonkursse, osalemiskutseid ja hankemenetlusi ning esitatakse liikmesriikide ja komisjoni vastavate kulude eelarvestus;

Muudatusettepanek

c) koostab pärast nõukogu, **tööstuse ja teaduse nõuandekogu, ENISA** ja komisjoniga konsulteerimist ning esitab nõukogule vastuvõtmiseks pädevuskeskuse mitmeaastase strateegilise kava projekti ja iga-aastase töökava projekti, milles kirjeldatakse töökava jaoks vajalikke projektikonkursse, osalemiskutseid ja hankemenetlusi ning esitatakse liikmesriikide ja komisjoni vastavate kulude eelarvestus;

Muudatusettepanek 145**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 17 – lõige 2 – punkt h***Komisjoni ettepanek*

h) koostab järelhindamise tulemuste alusel võetavaid järelmeetmeid sisaldava tegevuskava ning esitab iga kahe aasta järel komisjonile aruande edusammude kohta;

Muudatusettepanek

h) koostab järelhindamise tulemuste alusel võetavaid järelmeetmeid sisaldava tegevuskava ning esitab iga kahe aasta järel komisjonile **ja Euroopa Parlamendile** aruande edusammude kohta;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 2 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

- l) kiidab heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja, tuginedes pingereale, mille on koostanud sõltumatute ekspertide kogu;

Muudatusettepanek

- l) kiidab **pärast tööstuse ja teaduse nõuandekogu ja ENISaga konsulteerimist** heaks rahastamiseks valitud meetmete nimekirja, tuginedes pingereale, mille on koostanud sõltumatute ekspertide kogu;

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 2 – punkt s

Komisjoni ettepanek

- s) koostab tegevuskava sise- või välisauditiaruannete ning Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste järelduste põhjal järeelmeetmete võtmiseks ning annab tehtud edusamude kohta aru komisjonile kaks korda aastas ja nõukogule korrapäraselt;

Muudatusettepanek

- s) koostab tegevuskava sise- või välisauditiaruannete ning Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste järelduste põhjal järeelmeetmete võtmiseks ning annab tehtud edusamude kohta aru komisjonile **ja Euroopa Parlamendile** kaks korda aastas ja nõukogule korrapäraselt;

Muudatusettepanek 148

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 17 – lõige 2 – punkt v

Komisjoni ettepanek

- v) tagab hästi toimiva suhtluse liidu institutsioonidega;

Muudatusettepanek

- v) tagab hästi toimiva suhtluse liidu institutsioonidega **ning annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule taotluse korral aru;**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 149
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosneb kuni **16** liikmest. Liikmed nimetab nõukogu **küberturvalisuse pädevuskogukonna** üksuste esindajate seast.

Muudatusettepanek

1. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu koosneb kuni **25** liikmest. Liikmed nimetab nõukogu **kogukonna** üksuste esindajate **või selle individuaalsete liikmete** seast. **Nimetada võib üksnes selliste üksuste esindajaid, mida ei kontrolli kolmas riik või kolmanda riigi üksus, välja arvatud EMP ja EFTA riigid. Liikmed nimetatakse avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva menetluse alusel. Nõuandekogu koosseisus püütakse saavutada sooline tasakaal ning see hõlmab tööstuse, akadeemilise kogukonna ja kodanikuühiskonna sidusrühmade tasakaalustatud esindatust.**

Muudatusettepanek 150
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu liikmetel on eksperdi-teadmised küberturvalisuse valdkonna teadusuuringute, tööstusarengu, kutsealaste teenuste või **nende** rakendamise valdkonnas. Eksperditeadmiste nõuded täpsustab nõukogu.

Muudatusettepanek

2. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu liikmetel on eksperdi-teadmised küberturvalisuse valdkonna teadusuuringute, tööstusarengu, kutsealaste teenuste või **toodete pakkumise, rakendamise või kasutuselevõtu** valdkonnas. Eksperditeadmiste nõuded täpsustab nõukogu.

Muudatusettepanek 151
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjoni ning **Euroopa Liidu Võrgu- ja Infoturbeameti esindajad võivad** tööstuse ja teaduse nõuandekogu töös **osaleda** ja seda **toetada**.

Muudatusettepanek

5. Komisjoni ning **ENISA esindajaid kutsutakse** tööstuse ja teaduse nõuandekogu töös **osalema** ja seda **toetama**. **Nõuandekogu võib vajaduse korral juhtumipõhiselt kutsuda vaatleja, nõustaja või eksperdina täiendavaid kogukonna esindajaid.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 152

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 19 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu kohtub vähemalt **kaks** korda aastas.

Muudatusettepanek

1. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu kohtub vähemalt **kolm** korda aastas.

Muudatusettepanek 153

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 19 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu **võib** vajaduse korral **nõustada nõukogu** pädevuskeskuse töö seisukohast asjakohaseid küsimusi käsitlevate tööühikute loomise asjus tööstuse ja teaduse nõuandekogu ühe või mitme liikme üldisel koordineerimisel.

Muudatusettepanek

2. Tööstuse ja teaduse nõuandekogu **esitab** vajaduse korral **nõukogule soovitusi** pädevuskeskuse töö seisukohast asjakohaseid küsimusi käsitlevate tööühikute loomise asjus tööstuse ja teaduse nõuandekogu ühe või mitme liikme üldisel koordineerimisel **ning juhul, kui need küsimused kuuluvad artiklis 20 sätestatud ülesannete ja pädevusvaldkondade hulka.**

Muudatusettepanek 154

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 20 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Tööstuse ja teaduse nõuandekogu nõustab pädevuskeskust selle tegevuse elluviimisel ning

Muudatusettepanek

Tööstuse ja teaduse nõuandekogu nõustab **korrapäraselt** pädevuskeskust selle tegevuse elluviimisel ning

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 155**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 20 – lõik 1 – punkt 1***Komisjoni ettepanek*

-
- 1) annab tegevdirektorile ja nõukogule nõukogu määratud tähtaegade piires strateegilisi nõuandeid ja teavet töökava ja mitmeaastase strateegilise kava koostamiseks;

Muudatusettepanek

-
- 1) annab tegevdirektorile ja nõukogule nõukogu määratud tähtaegade piires strateegilisi nõuandeid ja teavet **pädevuskeskuse suunamiseks ja tema tegevuseks tööstuse ja teadusuuringute ja nende kasutuselevõtu vallas ning** töökava ja mitmeaastase strateegilise kava koostamiseks;

Muudatusettepanek 156**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 20 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)***Komisjoni ettepanek*

-
-

Muudatusettepanek

-
- 1a) nõustab nõukogu pädevuskeskuse töö seisukohast asjakohaseid küsimusi käsitlevate töörihmade loomise asjus;**

Muudatusettepanek 157**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 20 – lõik 1 – punkt 3***Komisjoni ettepanek*

-
- 3) edendab pädevuskeskuse töökava ja mitmeaastast strateegilist kava **ning** kogub nende kohta tagasisidet.

Muudatusettepanek

-
- 3) edendab pädevuskeskuse töökava ja mitmeaastast strateegilist kava **ja** kogub nende kohta tagasisidet **ning annab nõukogule nõuandeid, kuidas pädevuskeskuse strateegia suunamist ja tegevust parandada.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 158**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 21 – lõige 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

- a) **1 981 668 000** eurot digitaalse Euroopa programmist, sh kuni 23 746 000 eurot halduskulude katmiseks.

Muudatusettepanek

- a) **1 780 954 875 eurot 2018. aasta hindades (1 998 696 000 eurot jooksevhindades)** digitaalse Euroopa programmist, sh kuni **21 385 465 eurot 2018. aasta hindades (23 746 000 eurot jooksevhindades)** halduskulude katmiseks.

Muudatusettepanek 159**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 21 – lõige 1 – punkt b a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

- ba) Summa Euroopa Kaitsefondist pädevuskeskuse kaitsealase tegevuse jaoks, sealhulgas kõigi seotud halduskulude katmiseks, nagu kulud, mida pädevuskeskus võib kanda Euroopa Kaitsefondi raames rakendatavate meetmete projektijuhina.*

Muudatusettepanek 160**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 21 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Maksimaalne liidu rahaline toetus makstakse liidu üldeelarve assigneeringutest [digitaalse Euroopa programmile] **ja** otsusega XXX loodud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammile.

Muudatusettepanek

2. Maksimaalne liidu rahaline toetus makstakse liidu üldeelarve assigneeringutest [digitaalse Euroopa programmile], otsusega XXX loodud programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammile, **Euroopa Kaitsefondile ning muudele pädevuskeskuse või võrgustiku kohaldamisalasse kuuluvatele programmidele ja projektidele.**

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 161
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 21 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liidu rahaline toetus ei hõlma artikli 4 lõike 8 punktis b osutatud ülesandeid.

Muudatusettepanek

4. Liidu rahaline toetus **digitaalse Euroopa programmist ja programmist „Euroopa horisont“** ei hõlma artikli 4 lõike 8 punktis b osutatud ülesandeid. **Need võib katta Euroopa Kaitsefondist antava rahalisesse toetusega.**

Muudatusettepanek 162
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjon võib lõpetada pädevuskeskusele liidu rahalise toetuse andmise, seda proportsionaalselt vähendada või selle andmise peatada, kui osalevad liikmesriigid ei maksa lõikes 1 osutatud osalust või teevad seda ainult osaliselt või **liiga hilja**.

Muudatusettepanek

4. Komisjon võib lõpetada pädevuskeskusele liidu rahalise toetuse andmise, seda proportsionaalselt vähendada või selle andmise peatada, kui osalevad liikmesriigid ei maksa lõikes 1 osutatud osalust või teevad seda ainult osaliselt. **Komisjoni poolne liidu rahalise toetuse andmise lõpetamine, vähendamine või peatamine on proportsionaalne liikmesriikide poolse osaluse vähendamise, lõpetamise või peatamise summa ja ajaga.**

Muudatusettepanek 163
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 – lõige 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) osalevate liikmesriikide rahaline osalus halduskulude katmises;

Muudatusettepanek

a) **liidu ja** osalevate liikmesriikide rahaline osalus halduskulude katmises;

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 23 – lõige 4 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) osalevate liikmesriikide rahaline osalus tegevuskulude katmises;

Muudatusettepanek

b) **liidu ja** osalevate liikmesriikide rahaline osalus tegevuskulude katmises;

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 23 – lõige 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Pädevuskeskus teeb tihedat koostööd teiste liidu institutsioonide, asutuste ja organitega, et saada kasu koostoitest ja asjakohasel juhul vähendada halduskulusid.

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 30 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pädevuskeskus astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, tõhusa kontrolliga ja nõuete eiramise avastamise korral alusetult väljamaksitud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristustega.

Muudatusettepanek

1. Pädevuskeskus astub vajalikke samme, tagamaks, et käesoleva määruse alusel rahastatavate meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetustegevusega, **korrapärase ja** tõhusa kontrolliga ja nõuete eiramise avastamise korral alusetult väljamaksitud summade sissenõudmisega ning vajaduse korral tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate halduskaristustega.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 167

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 31 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. **Pädevuskeskuse** personal koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest.

Muudatusettepanek

7. **Pädevuskeskus püüab saavutada personali soolise tasakaalu.** Personal koosneb ajutistest ja lepingulistest töötajatest.

Muudatusettepanek 168

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 34 – lõige 2 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) määruse (EL) 2019/XXX [Euroopa Kaitsefond] artiklit 22 [„Tulemuste omandiõigus“], artiklit 23 [„Tulemuste omandiõigus“] ja artiklit 30 [„Eeskirjade kohaldamine salastatud teabe valdkonnas“] kohaldatakse pädevuskeskuse poolse kõigis kaitsealastes meetmetes osalemise suhtes, kui see on sätestatud töökavas, ning lihtlitsentside väljastamist võib piirata liikmesriikides asutatud või asutatuks peetavate ning liikmesriikide ja/või liikmesriikide kodanike kontrollitavate kolmandate isikutega.

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 35 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pädevuskeskus tagab oma tegevuse läbipaistvuse **kõrge** taseme.

Muudatusettepanek

1. Pädevuskeskus tagab oma tegevuse läbipaistvuse **kõrgeima** taseme.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 170**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 35 – lõige 2***Komisjoni ettepanek*

2. Pädevuskeskus tagab üldsusele ja huvitatud isikutele asjakohase, objektiivse, usaldusväärse ja kergesti juurdepääsetava teabe andmise, eelkõige **keskuse töötulemuste** kohta. Ühtlasi avalikustab pädevuskeskus artikli 41 kohaselt esitatud huvide deklaratsioonid.

Muudatusettepanek

2. Pädevuskeskus tagab üldsusele ja huvitatud isikutele **õigeaegselt põhjaliku**, asjakohase, objektiivse, usaldusväärse ja kergesti juurdepääsetava teabe andmise, eelkõige **pädevuskeskuse, võrgustiku, tööstuse ja teaduse nõuandekogu ja kogukonna töö tulemuste** kohta. Ühtlasi avalikustab pädevuskeskus artikli 42 kohaselt esitatud huvide deklaratsioonid.

Muudatusettepanek 171**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 38 – lõige 3***Komisjoni ettepanek*

3. Lõikes 2 osutatud hindamine hõlmab pädevuskeskuse saavutatud tulemuste hindamist, võttes arvesse selle eesmärgi, volitusi ja ülesandeid. Kui komisjon leiab, et pädevuskeskuse tegevuse jätkumine on tema eesmärgi, volitusi ja ülesandeid arvestades põhjendatud, võib ta teha ettepaneku pikendada pädevuskeskuse tegevusaega, mis on sätestatud artiklis 46.

Muudatusettepanek

3. Lõikes 2 osutatud hindamine hõlmab pädevuskeskuse saavutatud tulemuste hindamist, võttes arvesse selle eesmärgi, volitusi ja ülesandeid, **tulemuslikkust ja tõhusust**. Kui komisjon leiab, et pädevuskeskuse tegevuse jätkumine on tema eesmärgi, volitusi ja ülesandeid arvestades põhjendatud, võib ta teha ettepaneku pikendada pädevuskeskuse tegevusaega, mis on sätestatud artiklis 46.

Muudatusettepanek 172**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 38 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek***Artikkel 38a****Pädevuskeskuse juriidilise isiku staatus**

1. Pädevuskeskus on juriidiline isik.
2. Pädevuskeskusel on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele vastavalt selle liikmesriigi õigusele antakse. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus menethusosaliseks.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 173**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 42 – lõik 1***Komisjoni ettepanek*

Pädevuskeskuse nõukogu võtab vastu eeskirjad liikmete, organite ja töötajatega **seotud huvide konfliktide ärahoidmiseks ja lahendamiseks. Need eeskirjad sisaldavad sätteid, mille eesmärk on vältida** teaduse ja tööstuse nõuandekogu ning nõukogus tegutsevate liikmete esindajate vahelist huvide konflikti kooskõlas määrusega XXX [uus finantsmäärus].

Muudatusettepanek

Pädevuskeskuse nõukogu võtab vastu eeskirjad liikmete, organite ja töötajatega, **sealhulgas tegevdirectori, nõukogu ning** teaduse ja tööstuse nõuandekogu ja kogukonnaga seotud huvide konfliktide ärahoidmiseks, kindlakstegemiseks ja lahendamiseks.

Muudatusettepanek 174**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 42 – lõik 1 a (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

Riiklikes koordineerimiskeskustes tagavad huvide konfliktide ärahoidmise, kindlakstegemise ja lahendamise liikmesriigid.

Muudatusettepanek 175**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 42 – lõik 1 b (uus)***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

Esimeses lõigus nimetatud eeskirjad peavad olema kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2018/1046.

Muudatusettepanek 176**Ettepanek võtta vastu määrus****Artikkel 44 – pealkiri***Komisjoni ettepanek**Muudatusettepanek*

Vastuvõtva liikmesriigi toetus

Asukoht ja vastuvõtva liikmesriigi toetus

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 177

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 44 – lõik - 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pädevuskeskuse asukoht määratakse kindlaks demokraatlikult vastutustundliku menetlusega, kasutades läbipaistvaid kriteeriume ja kooskõlas liidu õigusega.

Muudatusettepanek 178

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 44 – lõik - 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Asukohaliikmesriik tagab pädevuskeskusele parimad võimalikud tegutsemistingimused, et tagada pädevuskeskuse nõuetekohane toimimine, sealhulgas üks asukoht, ning muud tingimused, nagu töötajate laste juurdepääs sobivatele haridusasutustele ning nii laste kui ka elukaaslaste piisav juurdepääs tööturule, sotsiaalkindlustusele ja arstiabile.

Muudatusettepanek 179

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 44 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pädevuskeskus ja **tema asukohaliikmesriik [Belgia] võivad sõlmida** halduslepingu, milles käsitletakse privileege ja immuniteete ning kõnealuse liikmesriigi poolt pädevuskeskusele antavat muud toetust.

Pädevuskeskus ja **vastuvõttev liikmesriik, kus on tema asukoht, sõlmivad** halduslepingu, milles käsitletakse privileege ja immuniteete ning kõnealuse liikmesriigi poolt pädevuskeskusele antavat muud toetust.

Kolmapäev, 13. märts 2019

Muudatusettepanek 180
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 45 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 45a**Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 6 lõikes 5a ja artikli 8 lõikes 4 b osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määrata ajaks alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 6 lõikes 5 a ja artikli 8 lõikes 4b osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõttega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 6 lõike 5a ja artikli 8 lõike 4b alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0190

Määruse (EÜ) nr 391/2009 muutmise seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0567 – C8-0384/2018 – 2018/0298(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/74)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0567),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0384/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 25. jaanuari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A8-0004/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0298

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EÜ) nr 391/2009 seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/492) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 298.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0191

Määruse (EL) nr 1316/2013 muutmise seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 1316/2013 seoses Ühendkuningriigi liidust väljaastumisega (COM(2018)0568 – C8-0385/2018 – 2018/0299(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/75)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0568),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 172, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0385/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 10. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 20. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning regionaalarengukomisjoni arvamust (A8-0009/2019),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0299

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 1316/2013 seoses Ühendkuningriigi väljaastumisega liidust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/495) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 301.

⁽²⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 173.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0192

Sadama vastuvõtuseadmed ja -rajatised laevajäätmete üleandmiseks *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid ja -rajatisi laevajäätmete üleandmiseks ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ ning muudetakse direktiivi 2009/16/EÜ ja direktiivi 2010/65/EL (COM(2018)0033 – C8-0014/2018 – 2018/0012(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/76)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0033),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0014/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 23. mai 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 10. oktoobri 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ja kalanduskomisjoni arvamusi (A8-0326/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0012

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., milles käsitletakse sadama vastuvõtuseadmeid laevajäätmete üleandmiseks ja muudetakse direktiivi 2010/65/EL ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/59/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2019/883) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 283, 10.8.2018, lk 61.

⁽²⁾ ELT C 461, 21.12.2018, lk 220.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0193

Muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamise pikendamine üleminekuperioodil *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 952/2013, et pikendada muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamist üleminekuperioodil (COM(2018)0085 – C8-0097/2018 – 2018/0040(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/77)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0085),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikleid 33 ja 207, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0097/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 14. veebruari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A8-0342/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. kiidab heaks käesolevale resolutsioonile lisatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavalduse, mis avaldatakse koos seadusandliku akti lõpliku tekstiga *Euroopa Liidu Teataja* L-seerias;
 3. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avalduse, mis avaldatakse koos seadusandliku akti lõpliku tekstiga *Euroopa Liidu Teataja* L-seerias;
 4. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0040

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 952/2013, et pikendada muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamist üleminekuperioodil

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/632) lõplikule kujule).

Kolmapäev, 13. märts 2019

SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI LISA

Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldus

Euroopa Parlament ja nõukogu peavad kiiduväärseks Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 26/2018 „Mitmed viivitused tolli IT-süsteemide rakendamisel: mis läks valesti?“ ja teisi hiljutisi tolliteemalisi aruandeid, mille abil on kaasseadusandjad saanud parema ülevaate, miks on ELi tollitoimingute parandamiseks vajalike IT-süsteemide töölerakendamine viibinud.

Euroopa Parlament ja nõukogu on seisukohal, et auditid, mille Euroopa Kontrollikoda võiks tulevikus koostada aruannete kohta, mille komisjon peab esitama liidu tolliseadustiku artikli 278a alusel, aitaksid uusi viivitusi ära hoida.

Euroopa Parlament ja nõukogu paluvad komisjonil ja liikmesriikidel neid auditeid igati arvesse võtta.

Komisjoni avaldus

Komisjon kiidab heaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu kokkuleppe ettepaneku kohta pikendada muude meetmete kui liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamise tähtaega üleminekuperioodil.

Komisjon tunnustab Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühisavaldust, milles märgitakse, et igasugune tulevane Euroopa Kontrollikoja tehtav töö komisjoni poolt liidu tolliseadustiku artikli 278a alusel koostatud aruannete hindamisel, võib aidata kaasa edasiste viivituste vältimisele.

Kui kontrollikoda otsustab komisjoni aruandeid hinnata, teeb komisjon, nagu nõutakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 287 lõikes 3, igakülgset koostööd Euroopa Kontrollikojaga ja võtab täielikult arvesse tehtud järeldusi.

Kolmapäev, 13. märts 2019

P8_TA(2019)0194

Võitlus mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimiste vastu *I**

Euroopa Parlamendi 13. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK (COM(2017)0489 – C8-0311/2017 – 2017/0226(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/78)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0489),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 83 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0311/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse õigusakti eelnõu täiendusi, mille esitasid Tšehhi Esindajatekoda, Tšehhi Senat ja Hispaania parlament,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. jaanuari 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 19. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0276/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2017)0226

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 13. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/..., mis käsitleb mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimise vastast võitlust ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2001/413/JSK

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (direktiiv (EL) 2019/713) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 197, 8.6.2018, lk 24.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0206

Kohtualluvus, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamine ja täitmine ning rahvusvahelised lapseröövid *

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades otsuste tunnustamist ja täitmist, ning rahvusvahelisi lapserööve (uuesti sõnastatud) (15401/2018 – C8-0023/2019 – 2016/0190(CNS))

(Seadusandlik erimenetlus – uuesti konsulteerimine)

(2021/C 23/79)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu eelnõu (15401/2018),
 - võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2016)0411),
 - võttes arvesse oma 18. jaanuari 2018. aasta seisukohta ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 81 lõiget 3, mille alusel nõukogu konsulteeris uuesti Euroopa Parlamendiga (C8-0023/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 78c ja 78e,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A8-0056/2019),
1. kiidab nõukogu eelnõu heaks;
 2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti oluliselt muuta;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstit, P8_TA(2018)0017.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0208

Viivisnõuete kahju miinimumkate *I**

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega (COM(2018)0134 – C8-0117/2018 – 2018/0060(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/80)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2018)0134),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0117/2018),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Keskpanga 12. juuli 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 11. juuli 2018. aasta arvamust ⁽²⁾,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 7. jaanuari 2019. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0440/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2018)0060

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., millega muudetakse määrust (EL) nr 575/2013 seoses viivisnõuete kahju miinimumkattega

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/630) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 79, 4.3.2019, lk 1.

⁽²⁾ ELT C 367, 10.10.2018, lk 43.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0209

Konkurentsi kaitsmine lennutranspordisektoris *I**

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse konkurentsi kaitsmist lennutranspordisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 868/2004 (COM(2017)0289 – C8-0183/2017 – 2017/0116(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

(2021/C 23/81)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2017)0289),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 100 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0183/2017),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 17. jaanuari 2018. aasta arvamust ⁽¹⁾,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 69f lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 12. detsembri 2018. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A8-0125/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

P8_TC1-COD(2017)0116

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 14. märtsil 2019. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/..., mis käsitleb konkurentsi kaitsmist lennutranspordisektoris ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 868/2004

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi seisukoht õigusakti (määrus (EL) 2019/712) lõplikule kujule).

⁽¹⁾ ELT C 197, 8.6.2018, lk 58.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0210

2020. aasta eelarve koostamise suunised – III jagu**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon 2020. aasta eelarve koostamise üldsuuniste kohta, III jagu – Komisjon (2019/2001(BUD))**

(2021/C 23/82)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 314,
 - võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu artiklit 106a,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾) (edaspidi „finantsmäärus“),
 - võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020⁽²⁾ (edaspidi „mitmeaastase finantsraamistiku määrus“),
 - võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁽³⁾,
 - võttes arvesse nõukogu 26. mai 2014. aasta otsust 2014/335/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta⁽⁴⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu 2019. aasta üldeelarvet⁽⁵⁾ ja sellele lisatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldusi,
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 25. septembri 2015. aasta resolutsiooni 70/1 „Kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“, mis jõustus 1. jaanuaril 2016, ja komisjoni hiljuti esitatud aruteludokumenti „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“,
 - võttes arvesse nõukogu 12. veebruari 2019. aasta järeldusi 2020. aasta eelarve suuniste kohta (06323/2019),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 86a,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A8-0172/2019),
- A. arvestades, et läbirääkimised liidu 2020. aasta eelarve üle toimuvad paralleelselt läbirääkimistega järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ning ELi omavahendite süsteemi reformi üle; arvestades, et 2019. aasta on 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku seitsmes aasta;
- B. arvestades, et nõukogu on viimastel aastatel korduvalt iseendale vastu rääkinud, esitades ELi jaoks uusi poliitilisi prioriteete, kuid olemata seejuures valmis eraldama nende rahastamiseks uusi assigneeringuid; arvestades, et ELi uusi poliitilisi prioriteete ja uusi suuri ülesandeid tuleks rahastada uutest assigneeringutest, mitte olemasolevatele programmidele ettenähtud assigneeringuid kärpides;

⁽¹⁾ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.⁽²⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.⁽³⁾ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.⁽⁴⁾ ELT L 168, 7.6.2014, lk 105.⁽⁵⁾ ELT L 67, 7.3.2019.

Neljapäev, 14. märts 2019

- C. arvestades, et praeguse finantsplaneerimise perioodi lõpu poole nõuab mitmeaastaste programmide rakendamine asjakohaseid finantsvahendeid ning seega tuleb 2020. aastaks ette näha vajalike maksete tegemine, et ennetada mitmeaastase finantsraamistikku (2021–2027) esimestel aastatel veel üht maksekriisi;

Eelarve 2020: sild tuleviku-Euroopasse – investeerimine innovatsiooni, kestlikku arengusse, kodanikukaitse ja julgeolekusse

1. toonitab, et liidu 2020. aasta eelarve on sild järgmise mitmeaastase finantsraamistikuni (2021–2027) ning peaks aitama kujundada ühist pikaajalist nägemust liidu tulevaste poliitiliste prioriteetide kohta ja pakkuma suurimat Euroopa lisaväärtust; loodab, et parlament peab eelarve vastuvõtmise ajal 2020. aastal nõukoguga täiemahulisi mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimisi, mille aluseks on Euroopa Ülemkogus saavutatud poliitiline kokkulepe; on veendunud, et tugev, vastutustundlik ja tulevikku vaatav 2020. aasta eelarve hõlbustab kokkuleppele jõudmist ja üleminekut järgmisse mitmeaastasesse finantsraamistikku; kavatseb seetõttu kasutada täielikult ära olemasolevat paindlikkust ja muid mitmeaastase finantsraamistiku määruuse ja finantsmääruse sätteid, et tugevdada ELi põhiprogramme 2020. aasta eelarves, võttes nõuetekohaselt arvesse ELi eelarve tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtet;
2. nõuab konkreetseid põllumajandusprogramme, et edendada ühelt poolt lühikesi tarneahelaid, õiglasi tootjahindu, stabiilset ja vastuvõetavat põllumajandustootjate sissetulekut ning teiselt poolt toetuste õiglast ümberjagamist eri riikide, tootmisviiside ja tootjate vahel, kõrvaldades praegused erinevused ja tuues kasu suurima tootmispuudujäägiga liikmesriikidele, samuti väikestele ja keskmise suurusega tootjatele;
3. on seetõttu seisukohal, et ELi järgmise aasta eelarves tuleks kindlaks määrata selged poliitilised prioriteedid ning võimaldada liidul luua kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ja töökohti, investeerida lahenduste leidmiseks rohkem innovatsiooni ja teadusuuringute suutlikkusse, suurendada konkurentsivõimet, tagada turvaline, kindel ja rahumeelne Euroopa, parandada kodanike töö- ja elutingimusi, tugevdada majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust, toetada liitu võitluses keskkonnaprobleemide ja kliimamuutuste vastu, et ta suudaks täita Pariisi kokkuleppe kohustused, aidata kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärkide täielikule täitmisele ja viia ellu Euroopa sotsiaalõiguste sammad;
4. juhib tähelepanu asjaolule, et kuna 2020. aasta on praeguse mitmeaastase finantsraamistiku viimane aasta, tuleb veelgi kiirendada ELi programmide rakendamist, eelkõige ühtekuuluvuse, ühise põllumajanduspoliitika ja ühise kalanduspoliitika koostöös liikmesriikidega toimuva eelarve täitmise raames, et kompenseerida varasemaid viivitusi ja jõuda sulgemisetapini; eeldab, et see kajastub maksetaotluste olulises suurenemises, ja ootab seetõttu, et 2020. aastal saavutatakse maksete assigneeringute iga-aastase taseme osas kõrgpunkt; rõhutab, et parlament on võtnud kohustuse tagada 2020. aastal vajalikud maksed ning hoida mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) esimestel aastatel ära järjekordne maksekriis, nagu juhtus kehtiva finantsraamistiku ajal; rõhutab vajadust pidevalt täiustada kontrolli- ja korrigeerimismehhanisme, et tagada ELi programmide nõuetekohane ja kiire rakendamine;
5. juhib tähelepanu detsentraliseeritud asutuste olulisele ülesandele ELi seadusandlike prioriteetide elluviimise ja seega ka ELi poliitikaeesmärkide saavutamise tagamisel – need on seotud näiteks konkurentsivõime, kestliku majanduskasvu ja tööhõive ning praeguste rände- ja pagulasvoogude haldamisega; ootab, et läbirääkimised 2020. aasta eelarve üle viiksid ELi asutuste piisava tegevus- ja halduskulude rahastamiseni, mis võimaldab neil täita suurenevaid ülesandeid ja saavutada parimad võimalikud tulemused; kordab oma seisukohta, et 2018. aasta oli töötajate arvu 5 %-lise vähendamise ja nn ümberpaigutamiseservi rakendamise viimane aasta; eeldab, et komisjon ja nõukogu ei kärbi 2020. aasta eelarves asutuste vahendeid veelgi;

Innovatsioon ja teadusuuringud tulevaste lahenduste jaoks: kestliku ja kaasava majanduskasvu toetamine, et olla valmis muutusteks ja suurendada konkurentsivõimet

6. rõhutab, kui tähtis on Euroopa tahe saavutada juhtroll põhitehnoloogiates, nimelt sellistes valdkondades nagu kosmos, tervishoid, keskkond, põllumajandus, ohutus ja transport; rõhutab vajadust tagada, et teadus- ja innovatsioonegevus pakuks Euroopa vajaduste, probleemide ja konkurentsivõime jaoks jätkuvalt lahendusi, ning tuletab sellega seoses meelde alusuuringute olulist rolli; rõhutab, et üleminek programmilt „Horisont 2020“ programmile „Euroopa horisont“ peab olema sujuv, et tagada ettevõtetele, teadusasutustele ja akadeemilistele ringkondadele stabiilsus; tunneb väga suurt muret programmi „Horisont 2020“ märkimisväärse alarahastatuse pärast kogu perioodi vältel, mille tagajärjeks oli ka väga

Neljapäev, 14. märts 2019

heade taotluste väike edukusmäär; kavatseb seetõttu tagada programmile „Horisont 2020“ järgmise aasta eelarves võimalikult suure iga-aastase eraldise, kasutades täielikult ära mitmeaastase finantsraamistiku määrase ja finantsmäärase paindlikkussätteid; rõhutab ühtlasi, kui tähtis on süvendada koostööd Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidega;

7. rõhutab Euroopa tehnoloogia muutustest tulenevat majanduskasvu potentsiaali ja nõuab, et ELi eelarvest tehtaks asjakohased assigneeringud Euroopa tööstuse digiteerimise ning digioskuste ja digiettevõtluse edendamise toetamiseks; toonitab, kui oluline on investeerimine strateegilisse digisuutlikkusesse, nagu ELi kõrgjõudlusega andmetöötlus, tehisintellekt ja küberturvalisus; rõhutab, et digitaalse Euroopa programmi assigneeringud peaksid 2021.–2027. aasta mitmeaastases finantsraamistikus eeldatavasti märkimisväärselt suurenema, ning kavatseb seetõttu suurendada selle valdkonna rahastamist järgmise aasta eelarves;

8. rõhutab Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSI) edu ELi täiendavate investeeringute käivitamisel, et täita 2020. aastaks pärast selle kestuse pikendamist vähemalt 500 miljardi euro suurune investeerimiseesmärk; juhib siiski tähelepanu Euroopa Kontrollikoja soovitudele, et selle fondi rakendamist tuleks seoses valitud projektide täiendavusega veelgi parandada; tuleb meelde, et EFSI tagatisfondi rahastati osaliselt vahendite ümberpaigutamisega programmist „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastust, ning kordab oma pikaajalist seisukohta, et uusi algatusi tuleb täielikult rahastada uutest vahenditest;

9. on täielikult veendunud, et õigluse suurendamine ja võrdsete võimaluste pakkumine Euroopa sotsiaalses turumajanduses on liidu kestliku arengu eeltingimus; kavatseb tagada piisava rahastamise sellistele programmidele nagu COSME ning tulevased ja kujunemisjärgus tehnoloogiad, mis aitavad märkimisväärselt kaasa selliste idufirmade ja väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) edule, kes moodustavad Euroopa majanduse selgroo ning on majanduskasvu, töökohtade loomise, innovatsiooni ja sotsiaalse integratsiooni peamised edasivijad; tõstab esile nimetatud programmide elluviimise kõrget määra ja juhib tähelepanu nende suutlikkusele kasutada veelgi rohkem rahalisi vahendeid;

Ohutus, turvalisus ja rahu Euroopa kodanikele

10. on seisukohal, et ELi välispiiride ja sisejulgeoleku kaitse Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ja Europolitugevdades, sisepiirideta Euroopa Liit, Schengeni ala nõuetekohane toimimine ja ELi-sisene liikumisvabadus on lahutamatu seotud ja vastastikku kasutoovad; rõhutab samas, kui olulised on kindlad ELi investeeringud sisejulgeoleku valdkonnas, et tõhustada Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri tõhustatud toetusel muu hulgas ELi õiguskaitse- ja kohtuasutuste reageerimist piiriülese kuritegevuse ohule ning edendada teabevahetust; on seisukohal, et kõigile julgeolekuvaldkonnas tegutsevatele asutustele tuleb kohustuslikus korras tagada piisavad rahalised vahendid, töötajad ja töötajate koolitus, kuna nende rahastamise praegune tase on ebapiisav, arvestades nende kohustuste märkimisväärselt suurenemist, nende vahelise koostöö tähtsust, vajadust tehnoloogiliste uuenduste ja kohanduste järele ning nende olulist rolli liikmesriikide vahelise koostöö ja koordineerimise tugevdamisel;

11. rõhutab ühtlasi ELi rändealaseid humanitaarkohustusi ning tunnistab Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti põhirolli ühiste varjupaigaga seotud tavade väljatöötamisel ja rakendamisel liikmesriikides; peab kohustuseks tagada kõigi rände-, varjupaiga- ja inimõiguste valdkonnas tegutsevate asutuste piisav rahastamine, personal ja töötajate koolitamine, kindlustades neile piisavad rahalised vahendid ja inimressursid, et nad saaksid nõuetekohaselt oma ülesandeid täita;

12. väljendab heameelt liikmesriikide pühendumuse üle ELi uuele kaitsealasele tegevuskavale ja nende valmisoleku üle süvendada Euroopa kaitsealast koostööd; rõhutab, kui tähtis on, et Euroopa Kaitsefondi esimese etapina käivitatakse Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programm; nõuab, et liidu kaitse-eelarvet suurendataks veelgi ja seda rahastataks üksnes uutest assigneeringutest, et parandada Euroopa kaitsetööstuse konkurentsivõimet ja innovatsiooni;

13. toetab kindlalt ELi pingutusi, mille raames võideldakse kasvavate julgeolekuohtudega, nagu radikaliseerumine ja vägivaldne äärmuslus Euroopas ja naaberriikides, ning selliste programmide paremat koordineerimist ELi tasandil;

14. rõhutab, et küberturvalisus on liidu jõukuse ja julgeoleku ning kodanike eraelu puutumatuse seisukohalt määrava tähtsusega, et küberründed, küberkuritegevus ja manipuleerimine ohustavad avatud ühiskondi ning majandusspionaaž takistab digitaalse ühtse turu toimimist ja ohustab Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet; nõuab piisavaid rahalisi vahendeid, et varustada kõik asjaomased asutused piisavate vahenditega, et nad saaksid täita oma võrgu- ja infosüsteemide

Neljapäev, 14. märts 2019

turvalisuse tagamise, kübervastupidavusvõime suurendamise ja küberkuritegevusega võitlemisega seotud operatiiv- ja haldusülesandeid; toetab sellega seoses strateegilist koostööd ELi Võrgu- ja Infoturbeameti (ENISA) ja Europoliga vahel;

15. tuletab meelde, et rahu ja stabiilsus on põhiväärtused, mida toetatakse Euroopa Liidu eelarvest, ja rõhutab sellega seoses, et liit on aidanud suurel määral kaasa rahu ja leppimise saavutamisele liiri saarel, eelkõige tänu suure reede kokkuleppe toetamisele ning PEACE'i ja INTERREGi programmide rahastamisele; rõhutab, kui oluline on säilitada nende programmide rahastamine pärast Brexiti;

16. on veendunud, viidates oma 25. oktoobri 2018. aasta resolutsioonile Facebooki kasutajate andmete kasutamise kohta Cambridge Analytica poolt ja selle mõju kohta andmekaitsele⁽¹⁾, et võitlus väärinfo vastu, eelkõige väärinfo ja mis tahes muud liiki välise sekkumise jälgimine ja paljastamine on prioriteetne, et tagada õiglased ja demokraatlikud valimised, eriti Euroopa Parlamendi valimiste aastal; nõuab rahalisi lisavahendeid, et edendada strateegiliste kommunikatsioonivahendite süstemaatilist kasutamist, et võimaldada ELil jõuliselt ja koordineeritult reageerida; toetab suuniseid, mille komisjon on kehtestanud selle kohta, kuidas rakendada kehtivaid ELi norme, et võidelda isikuandmete kasutamise vastu selleks, et oma sõnum valimisperioodil sotsiaalmeedias konkreetsete kodanikeni viia, ning tagada valimisprotsessi õiglus;

17. tunneb muret, et selliseid Euroopa Liidu kodanikke, kes arvavad, et Euroopa Liit töötab nende heaks ja toob neile olulist kasu, ei ole piisavalt; nõuab seepärast piisavaid rahalisi vahendeid, et komisjon saaks investeerida sellistesse vahenditesse nagu hiljutine Euroopa Parlamendi algatus „Mida Euroopa minu heaks teeb“ ja mobiilirakendus Citizens' App, et teavitada kodanikke liidu tegevusest ja tuua esile pingutused, mida on tehtud rahu, demokraatia, õigusi ja sõnavabaduse edendamiseks; on seisukohal, et selliseid vahendeid tuleks pigem levitada riikide tasandil;

18. juhib tähelepanu asjaolule, et ühine põllumajanduspoliitika ja ühine kalanduspoliitika on Euroopa integratsiooni alustalad, millega püütakse tagada kõigile eurooplastele ohutud kvaliteetsed toiduvarud, põllumajanduse ühtse turu nõuetekohane toimimine, maapiirkondade kestlikkus paljudeks aastateks ning loodusvarade kestlik haldamine; tuletab meelde, et nende poliitikameetmetega aidatakse kaasa ELi elujõulisusele ja stabiilsusele; palub komisjonil jätkata põllumajandustootjate toetamist kogu Euroopas, et nad turu ootamatu volatiilsuse korral hakkama saaksid ning et tagada turvalised ja kvaliteetsed toiduvarud; palub pöörata erilist tähelepanu väikesemahulisele põllumajandusele ja väikesemahulisele kalandusele;

Solidaarsuse ja vastastikuse mõistmise tugevdamine

19. nõuab täiendavaid rahalisi vahendeid, et rahuldada programmiga „Erasmus+“ seotud edaspidist nõudlust – see on Euroopas peamine haridus-, koolitus-, noorte- ja spordiprogramm – võttes arvesse ka programmi välismõõdet; rõhutab, et vaja on piisavaid vahendeid, et seda programmi n-ö demokratiseerida, muutes selle rahastamise igasuguse taustaga inimestele kättesaadavaks ning töötades kvaliteetse ja tõhusa õpipoisiõppe Euroopa raamistiku suunas, et võidelda noorte töötuse vastu; tuletab meelde, et Euroopa Parlament on nõudnud, et selle programmi rahastamist järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames kolmekordistataks; nõuab hariduse, õpipoisiõppe, kultuuri ja teadusuuringute vahelise koostöö tugevdamist;

20. tuletab meelde, et ajal, mil Euroopa projekt seatakse kahtluse alla, on ülioluline korrata kindlat pühendumist Euroopale kultuuri, teadmiste, loometegevuse ja innovatsiooni kaudu; leiab seepärast, et programme „Loov Euroopa“ ja „MEDIA“ tuleks toetada asjakohasel tasemel;

21. rõhutab, et võitlus noorte tööpuuduse vastu eeldab märkimisväärsed rahalisi lisapingutusi, et luua võimalusi hariduseks, koolituseks ja tööhõiveks; rõhutab sellega seoses noorte tööhõive algatuse (millega kuni 2017. aasta lõpuni toetati ligikaudu 1,7 miljonit noort) positiivset mõju; peab kiiduväärseks tõsiasja, et Euroopa Parlamendi tungival nõudmisel otsustati 2019. aasta eelarve läbirääkimiste tulemusena suunata noorte tööhõive algatusele 2019. aastal kokku 350 miljonit eurot; ootab, et 2020. aasta eelarve sisaldaks selle programmi jaoks veelgi suuremaid ambitsioone, et tagada järgmises mitmeaastas finantsraamistikus sujuv üleminek Euroopa Sotsiaalfond+ programmile; rõhutab vajadust kiirendada selle programmi rakendamist ja veelgi parandada selle tõhusust, et see annaks riiklikule tööhõivepoliitikale rohkem Euroopa lisaväärtust;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0433.

Neljapäev, 14. märts 2019

22. on veendunud, et sotsiaalne ühtekuuluvus Euroopas peab aitama kaasa kestlike lahenduste väljatöötamisele, et võidelda vaesuse, sotsiaalse tõrjutuse ja diskrimineerimise vastu, puuetega inimeste parema kaasamise nimel ning saavutada pikaajalised struktuursed demograafilised muutused; rõhutab, et ELi asjakohastele teadusuuringutele, mis aitavad tagada Euroopa vananevale elanikkonnale piisava toe seoses juurdepääsuga liikuvusele, tervishoiule ja avalikele teenustele, on vaja rahalisi vahendeid;

23. tuletab meelde, et liikmesriikide vahel peaks rände- ja varjupaigavaldkonnas valitsema solidaarsus ja jagatud vastutus, ning kutsub liikmesriike üles Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi (AMIF) oma riiklike programmide kaudu hästi ära kasutama; nõuab, et sellele fondile eraldataks 2020. aastal piisav eelarve, et toetada varjupaigataotlejate vastuvõtmist liikmesriikides, tulemuslikke tagasisaatmisstrateegiaid, ümberasustamisprogramme, seadusliku rände poliitikat ja kolmandate riikide kodanike tegeliku integreerimise edendamist; on seisukohal, et linnade ja kohalike omavalitsuste toetust Euroopa varjupaigasüsteemile tuleks tugevdada;

24. tuletab meelde, et pikaajaline lahendus praegusele rändenähtusele peitub rändevoogude päritoluriikide poliitilises, majanduslikus ja sotsiaalses arengus; nõuab, et Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendile ja arengukoostöö rahastamisvahendile antaks selle prioriteedi toetamiseks ning kestlike ja vastastikku kasulike partnerlussuhete edasiseks arendamiseks (nt Aafrika riikidega) piisavalt rahalisi ressursse; kinnitab sellega seoses veel kord vajadust tagada rahvusvahelistele organisatsioonidele, sealhulgas ÜRO Palestiina Põgenike Abi- ja Tööorganisatsioonile Lähis-Idas (UNRWA), ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametile (UNHCR) ja Rahvusvahelisele Migratsiooniorganisatsioonile (IOM) piisav ja pidev rahaline toetus; nõuab suuremat rahalist ja korralduslikku toetust programmidele, mis edendavad ELi ja partnerriikide vahelist teabevahetust sellistes valdkondades nagu kutsealane koolitus, idufirmade loomine, VKEde toetamine, tervishoid ja haridus ning puhta vee, reovee puhastamise ja jäätmete kõrvaldamisega seotud poliitika;

25. on veendunud, et sooline diskrimineerimine on lubamatu ja vastuolus ELi väärtustega; juhib tähelepanu sellele, et Daphne programmi ja muude naiste- ja tütarlastevastase vägivalda vastu võitlemisele suunatud vahendite edukuse määra on murettekitavalt madal, ning kavatseb selle programmi rahastamist suurendada; on ka seisukohal, et soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamine on tõhus soolise võrdsuslikkuse saavutamise ja diskrimineerimise vastu võitlemise strateegia, ning nõuab soolise võrdsuslikkuse mõõtme integreerimist asjaomastesse ELi poliitikavaldkondadesse ja kuluprogrammidesse; loodab, et komisjon esitab esimesel võimalusel liidu eelarves soolise aspekti arvestamise raamistiku;

26. kordab veel kord, kui oluline on Euroopa naabruspoliitikas tugevdada suhteid naaberriikidega, toetada rahuprotsessi, edendada majandus- ja sotsiaalset kasvu ning kestlikku piiriülest koostööd; märgib, et tugevad suhted ELi ja Lääne-Balkani riikide vahel on piirkonna stabiliseerimiseks ja nende ühinemisele protsessi jaoks hädavajalikud; tuletab meelde, et liidu eelarvest pärit rahastust tuleb kohandada nii, et sellega suurendataks riikide suutlikkust jätkata vajalikke õigus-, poliitilisi, sotsiaalseid ja majandusreforme, tõhustatakse eeskätt riigiasutuste nõuetekohast toimimist ning toetatakse demokraatlike institutsioonide vastupanuvõimet ja õigusriigi elluviimist;

Keskkonnaprobleemide lahendamine ja kliimamuutustega tegelemine

27. rõhutab, et 2020. aasta eelarve peab aitama lahendada keskkonnaprobleeme ja tegelda kliimamuutustega, et kaotada ELi praegune mahajäämus ja täita oma kohustused; tuletab meelde liidu lubadust võtta vähese CO₂-heitega ja kliimaneutraalse majandusele üleminekul juhtpositsioon, kuid peab kahetsusväärseks, et liit ei suuda täita oma kliimaeesmärke, eelkõige seoses sellega, et kulutada aastatel 2014–2020 20 % liidu kulutustest kliimale; on seetõttu seisukohal, et kliimaga seotud kulutuste oluline suurendamine on liidu kliimapolitiika ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide suunas liikumisel kriitilise tähtsusega; on veendunud, et kliimaküsimustega arvestamist kõigis liidu poliitikavaldkondades tuleks täiendavalt edendada ja optimeerida ning vajaduse korral tuleks kehtestada kliima ja kestlikkuse tõendamise vahend; nõuab suuremaid rahalisi vahendeid liidu kõigile asjakohastele programmidele, et toetada projekte, millel on Euroopa lisaväärtus ja mis aitavad edendada puhtale energiale üleminekut ja ressursitõhusust, kestliku rohelise ja sinise majanduse edendamist ja looduskaitset, keskendudes bioloogilise mitmekesisusele, elupaikadele ja ohustatud liikidele;

Neljapäev, 14. märts 2019

28. rõhutab, et selleks, et saavutada ühtne ja tõhus kliimamuutuste vastase võitluse käsitlus, peaks EL seadma Pariisi kokkuleppe ratifitseerimise ja rakendamise tulevaste kaubanduslepingute eeltingimuseks; tuletab sellega seoses meelde oma 3. juuli 2018. aasta resolutsiooni kliimadiplomaatia kohta⁽¹⁾ ning selles esitatud üleskutset komisjonile anda põhjalik hinnang selle kohta, kas olemasolevad vabakaubanduslepingud on kooskõlas Pariisi kokkuleppe kohustustega; on seisukohal, et kui ELi partner ei täida neid kohustusi, võib komisjon ELi kaubanduse liberaliseerimise kohustused asjaomaste partnerite ees ajutiselt peatada;

2020. aasta menetluse lahendamata küsimused

29. eeldab, et Ühendkuningriigi väljaastumine liidust 2019. aasta märtsis ei avalda otsest mõju 2020. aasta eelarvele, kuna Ühendkuningriik annab oma panuse eelarve täitmisse ja osaleb selles; nõuab siiski tungivalt, et komisjon hindaks ja valmistaks ette kõik võimalikud stsenaariumid, et tagada liidu eelarve usaldusväärne finantsjuhtimine, ning tagaks hädaolukorrakava, milles on määratud selged kohustused ja kirjeldatud mehhanisme, mis kaitsevad ELi eelarvet juhul, kui Ühendkuningriik ei panusta ELi 2020. aasta eelarve täitmisse või ei osale selles;

30. tuletab meelde, et järgides 2019. aasta eelarvet käsitlevates ühistes järeldustes esitatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisavaldust alamrubriigi 1a tugevdamise kohta paranduseelarve kaudu, esitab komisjon paranduseelarve, milles suurendatakse assigneeringuid programmile „Erasmus+“ ja programmile „Horisont 2020“, niipea kui mitmeaastase finantsraamistiku tehniline kohandamine 2020. aastaks on 2019. aasta kevadel lõpule viidud, et nõukogu ja parlament saaksid seda kiiresti menetleda;

31. rõhutab, et finantsmääruse artikli 15 lõige 3 võimaldab teadusprojektide täieliku või osalise elluviimata jätmise korral vabastatud kulukohustustele vastavad assigneeringud iga-aastase eelarvemenetluse raames teadusprogrammi jaoks uuesti kättesaadavaks teha ega kehtesta selle rakendamisele mingeid eeltingimusi; palub komisjonil esitada aruanne konkreetselt teadusuuringute programmide kulukohustustest vabastatud summade kohta ning kogu nimetatud artikli kohane asjakohane teave ja üksikasjad; palub nõukogu eesistujal täpsustada, kas kõik liikmesriigid on nüüd seda artiklit täielikult mõistnud; nõuab, et selle sätte ja vastava menetlusega tegeletaks igal juhul 2020. aasta eelarvemenetluse raames, alustades selle lülitamisest eelarveprojekti;

32. usub, et Euroopa Parlament kui kodanike poolt otse valitud eelarvepädev institutsioon peaks täitma oma poliitilist ülesannet ja esitama ettepanekuid selliste katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete kohta, mis väljendavad parlamendi poliitilist tulevikuvisioni; võtab sellega seoses kohustuse esitada ettepanek katseprojektide ja ettevalmistavate meetmete paketi kohta, mis on välja töötatud tihedas koostöös kõikide parlamendikomisjonidega, et leida õige tasakaal poliitilise tahte ja komisjoni poolt analüüsitud tehnilise teostatavuse vahel;

o

o o

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0280.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0212

Sebastiano Laviola nimetamine Ühtse Kriisilahendusnõukogu uueks liikmeks**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus komisjoni ettepaneku kohta nimetada ametisse Ühtse Kriisilahendusnõukogu liige (N8-0021/2019 – C8-0042/2019 – 2019/0901(NLE))**

(Nõusolek)

(2021/C 23/83)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 30. jaanuari 2019. aasta ettepanekut nimetada Sebastiano Laviola Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmeks (N8-0021/2019),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2014. aasta määruse (EL) nr 806/2014 (millega kehtestatakse ühtsed eeskirjad ja ühtne menetlus krediitiasutuste ja teatavate investeerimisühingute kriisilahenduseks ühtse kriisilahenduskorra ja ühtse kriisilahendusfondi raames ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010)⁽¹⁾ artikli 56 lõiget 6,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 122a,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0148/2019),
- A. arvestades, et määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõikes 4 on sätestatud, et selle määruse artikli 43 lõike 1 punktis b osutatud Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmete ametisse nimetamisel lähtutakse nende saavutustest, oskustest, pangandus- ja finantsalastest teadmistest ning finantsjärelevalve, -regulatsiooni ning pankade kriisilahenduse valdkonna jaoks olulistest kogemustest;
- B. arvestades, et vaatamata määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõikes 4 sätestatud kohustustele ja hoolimata Euroopa Parlamendi arvukatest üleskutsetest pidada kandidaatide nimekirja esitamisel silmas soolist tasakaalu, peab parlament kahetsusega nentima, et kõik kandidaadid olid mehed; arvestades, et parlament peab kahetsusväärseks, et naised on jätkuvalt alaesindatud pangandus- ja finantsteenuste valdkonna juhtivatel ametikohtadel, ning nõuab, et järgmisel ametisse nimetamisel võetaks seda nõuet arvesse; arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;
- C. arvestades, et komisjon võttis 7. detsembril 2018. aastal määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõike 6 kohaselt vastu nimekirja kandidaatidest selle määruse artikli 43 lõike 1 punktis b osutatud Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikme ametikohale;
- D. arvestades, et nimekiri edastati määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõike 6 kohaselt Euroopa Parlamendile;
- E. arvestades, et 30. jaanuaril 2019. aastal võttis komisjon vastu ettepaneku nimetada Sebastiano Laviola Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmeks ning kriisilahenduspoliitika kujundamise ja koordineerimise direktoriks ning edastas selle ettepaneku Euroopa Parlamendile;
- F. arvestades, et parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon hindas seejärel Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikme ametikohale esitatud kandidaadi sobivust, pidades eelkõige silmas määruse (EL) nr 806/2014 artikli 56 lõikes 4 kehtestatud nõudeid;
- G. arvestades, et parlamendikomisjon korraldas 26. veebruaril 2019. aastal Sebastiano Laviola kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;

⁽¹⁾ ELT L 225, 30.7.2014, lk 1.

Neljapäev, 14. märts 2019

1. annab nõusoleku Sebastiano Laviola nimetamiseks Ühtse Kriisilahendusnõukogu liikmeks viieks aastaks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele.
-

Neljäpäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0213

Euroopa Keskpanga juhatuse liikme ametisse nimetamine**Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus nõukogu soovitusel kohta nimetada ametisse Euroopa Keskpanga juhatuse liige (05940/2019 – C8-0050/2019 – 2019/0801(NLE))****(Konsulteerimine)**

(2021/C 23/84)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu 11. veebruari 2019. aasta soovitusel (05940/2019) ⁽¹⁾,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõike 2 teist lõiku, mille alusel Euroopa Ülemkogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C8-0050/2019),
- võttes arvesse protokoll nr 4 Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta, eriti selle artiklit 11.2,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 122,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0144/2019),
- A. arvestades, et Euroopa Ülemkogu konsulteeris 14. veebruari 2019. aasta kirjas Euroopa Parlamendiga Philip R. Lane'i Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks nimetamise küsimuses ametiajaga kaheksa aastat alates 1. juunist 2019;
- B. arvestades, et majandus- ja rahanduskomisjon hindas esitatud kandidaadi kvalifikatsiooni, pidades eelkõige silmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 283 lõikes 2 esitatud tingimusi ja artiklis 130 sätestatud EKP täieliku sõltumatuse nõuet; arvestades, et hindamise käigus sai parlamendikomisjon kandidaadilt elulookirjelduse ning vastused talle saadetud kirjalikule küsimustikule;
- C. arvestades, et seejärel korraldas parlamendikomisjon 26. veebruaril 2019. aastal kandidaadi kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;
- D. arvestades, et hoolimata arvukatest taotlustest, mille Euroopa Parlament esitas nõukogule, et käsitleda uuesti soolise tasakaalu puudumist EKP juhatustes, peab Euroopa Parlament kahetsusega nentima, et Euroopa Ülemkogu ei ole seda taotlust tõsiselt võtnud, ja nõuab, et järgmisel ametisse nimetamisel võetaks seda taotlust arvesse; arvestades, et naised on pangandus- ja finantsteenuste valdkonna juhtivatel ametikohtadel jätkuvalt alaesindatud; arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;
- 1. toetab nõukogu soovitusel nimetada Philip R. Lane Euroopa Keskpanga juhatuse liikmeks;
- 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus Euroopa Ülemkogule, nõukogule ja liikmesriikide valitsustele.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0214

José Manuel Campa nimetamine Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja ametisse

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta otsus ettepaneku kohta nimetada ametisse Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja (N8-0028/2019 – C8-0052/2019 – 2019/0902(NLE))

(Nõusolek)

(2021/C 23/85)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse, et Euroopa Pangandusjärelevalve järelevalvenõukogu valis 19. veebruaril 2019 Euroopa Pangandusjärelevalve eesistujaks José Manuel Campa (C8-0052/2019),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1093/2010 (millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ) ⁽¹⁾ artikli 48 lõiget 2,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 122a,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A8-0146/2019),
- A. arvestades, et määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 48 lõikes 2 on sätestatud, et Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja nimetatakse ametisse pärast avalikku valikumenetlust, arvestades pädevust, oskusi ning teadmisi finantseerimisasutuste ja finantsturgude kohta ning kogemusi finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonnas;
- B. arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve avaldas 12. detsembril 2018 teate, et järelevalveasutuse eesistuja ametikoht on vaba; arvestades, et taotluste esitamise tähtaeg oli 11. jaanuar 2019;
- C. arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve järelevalvenõukogu võttis 5. veebruaril 2019 vastu järelevalveasutuse eesistuja ametikohale esitatud kandidaatide nimekirja;
- D. arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve järelevalvenõukogu valis 19. veebruaril 2019 järelevalveasutuse eesistujaks José Manuel Campa ja teavitas sellest Euroopa Parlamenti;
- E. arvestades, et Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon hindas seejärel Euroopa Pangandusjärelevalve järelevalvenõukogu poolt välja valitud kandidaadi sobivust, pidades eelkõige silmas määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 48 lõikes 2 kehtestatud nõudeid;
- F. arvestades, et Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjon korraldas 26. veebruaril 2019 José Manuel Campa kuulamise, kus kandidaat esines avasõnavõtuga ja vastas seejärel parlamendikomisjoni liikmete küsimustele;
- G. arvestades, et vaatamata Euroopa Parlamendi mitmetele varasematele üleskutsetele austada kandidaatide nimekirja koostamisel soolist tasakaalu, olid kõik kandidaadid mehed ning parlament taunib seda asjaolu ja nõuab, et järgmise ametisse nimetamise puhul võetaks seda taotlust arvesse; arvestades, et naised on pangandus- ja finantsteenuste valdkonna juhtivatel ametikohtadel jätkuvalt alaesindatud; arvestades, et kõik ELi ja liikmesriikide institutsioonid ja organid peaksid rakendama soolise tasakaalu tagamiseks konkreetseid meetmeid;

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.

Neljapäev, 14. märts 2019

1. annab nõusoleku José Manuel Campa nimetamiseks Euroopa Pangandusjärelevalve eesistujaks viieaastaseks ametiajaks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus nõukogule, komisjonile, Euroopa Pangandusjärelevalvele ning liikmesriikide valitsustele.
-

Neljapäev, 14. märts 2019

P8_TA(2019)0218

Euroopa Valuutafondi loomine

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2019. aasta resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond (COM(2017)0827 – 2017/0333R(APP))

(2021/C 23/86)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond (COM(2017)0827),
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni võimalike muutuste ja kohanduste kohta Euroopa Liidu praeguses institutsioonilises ülesehituses ⁽¹⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu toimimise parandamise kohta Lissaboni lepingu võimalusi kasutades ⁽²⁾,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 5. juuli 2018. aasta arvamust majandus- ja rahaliidu reformiettepanekute kohta,
- võttes arvesse eurorühma esimehe 25. juuni 2018. aasta kirja Euroopa Ülemkogu esistujale majandus- ja rahaliidu täiendava süvendamise kohta ning euroala tippkohtumisel 29. juunil 2018 tehtud avaldust Euroopa stabiilsusmehhanismi reformi kohta,
- võttes arvesse eurorühma 4. detsembri 2018. aasta aruannet juhtidele Euroopa majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta,
- võttes arvesse 14. detsembril 2018. aastal euroala tippkohtumisel tehtud avaldust,
- võttes arvesse 14. novembri 2018. aasta ühist seisukohta Euroopa Komisjoni ja Euroopa stabiilsusmehhanismi vahelise edaspidise koostöö kohta,
- võttes arvesse Euroopa Keskpanga (EKP) 11. aprilli 2018. aasta arvamust ettepaneku kohta võtta vastu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond ⁽³⁾,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja 18. septembri 2018. aasta arvamust nr 2/2018 „Liidu õigusraamistikule tugineva Euroopa Valuutafondi loomise 6. detsembri 2017. aasta ettepanekut puudutavad auditeerimise ja aruandekohustusega seotud kaalutlused“,
- võttes arvesse viie juhi 22. juuni 2015. aasta aruannet Euroopa majandus- ja rahaliidu loomise lõpuleviimise kohta, komisjoni 1. märtsi 2017. aasta valget raamatut Euroopa tuleviku kohta ning komisjoni 31. mai 2017. aasta aruteludokumenti majandus- ja rahaliidu süvendamise kohta,
- võttes arvesse oma 12. juuni 2013. aasta resolutsiooni Euroopa demokraatia tugevdamise kohta tulevases majandus- ja rahaliidus ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2014. aasta resolutsiooni troika (Euroopa Keskpang, Euroopa Komisjon ja Rahvusvaheline Valuutafond) rolli ja tegevuse kohta seoses euroala programme kohaldavate riikidega ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2017. aasta resolutsiooni euroala eelarvesuutlikkuse kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 30. mai 2018. aasta resolutsiooni 2021.–2027. aasta mitmeaastase finantsraamistiku ja omavahendite kohta ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 201.

⁽²⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 215.

⁽³⁾ ELT C 220, 25.6.2018, lk 2.

⁽⁴⁾ ELT C 65, 19.2.2016, lk 96.

⁽⁵⁾ ELT C 378, 9.11.2017, lk 182.

⁽⁶⁾ ELT C 252, 18.7.2018, lk 235.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0226.

Neljapäev, 14. märts 2019

- võttes arvesse kodukorra artikli 99 lõiget 5,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 55 kohaseid eelarvekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni ja majandus- ja rahanduskomisjoni vaheraportit ning eelarvekontrollikomisjoni ja põhiseaduskomisjoni arvamusi (A8-0087/2019),
- A. arvestades, et euro kasutuselevõtt on Euroopa projekti üks kõige olulisemaid poliitilisi saavutusi ning majandus- ja rahaliidu ülesehitamise tugisammas;
- B. arvestades, et finants- ja majanduskriis on toonud esile eurosüsteemi nõrgad kohad, tõstes esile vajaduse viia majandus- ja rahaliidu väljakujundamine ja selle demokraatliku vastutuse ja läbipaistvuse tugevdamine kiiresti lõpule;
- C. arvestades, et euro pakub ELi kodanikele kaitset ja võimalusi; arvestades, et tugev ja stabiilne euroala on selle liikmete ja ELi jaoks äärmiselt oluline;
- D. arvestades, et ühisraha ala liikmetel on tarvis järgida ühiseid eeskirju ja kohustusi, näiteks neid, mis on kehtestatud stabiilsuse ja kasvu paktis, samuti ühiseid vahendeid tõsiste majanduslike ja finantsšokkidele reageerimiseks ning vastutuse, solidaarsuse, ning ülespoole suunatud sotsiaal-majanduslikuks lähenemise edendamiseks; arvestades, et Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamislepinguga (ESMi asutamisleping) nähakse ette selge seos Euroopa makromajanduslike järelevalvemehhanismidega, eelkõige stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete, sealhulgas selle paindlikkuse klauslitega, ning jätkusuutlike ja kaasavate struktuurireformide rakendamisega; arvestades, et majandus- ja rahaliidu süvendamisega samal ajal peaks toimuma riskide vähendamine ja jaotamine;
- E. arvestades, et Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) loomine ja hilisem ümberkujundamine Euroopa stabiilsusmehhanismiks (ESM) on olnud oluline samm Euroopa kriisiohjemehtanismi loomise suunas ning on aidanud tugevdada majandus- ja rahaliitu ning anda rahalist abi mitmetele kriisist mõjutatud Euroopa riikidele;
- F. arvestades, et Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) valitsustevaheline olemus mõjutab sellega seotud otsustusprotsessi, ja eelkõige tema suutlikkust majanduslike ja finantsšokkidele kiirelt reageerida;
- G. arvestades, et ESMi tulevast integreerimist ELi õigusraamistikku tuleks jätkuvalt käsitleda osana majandus- ja rahaliidu lõpuleviimise projektist;
- H. arvestades, et käimasolev arutelu Euroopa tuleviku ning majandus- ja rahaliidu teemal on tõstnud esile liikmesriikide erinevad poliitilised seisukohad majandus- ja rahaliidu kaugema tuleviku kohta, kuid annab ka hea aluse oluliseks esimeseks sammuks, et tugevdada selle rolli, arendada välja selle finantsvahendid ning suurendada selle tõhusust ja demokraatlikku vastutust ESMi reformi raames; arvestades, et majandus- ja rahaliidu süvendamise arutelu tulemus peaks olema poliitiline lahendus ESMi reformimiseks;
- I. arvestades, et lühemas perspektiivis peaks ESMi reform aitama kaasa pangandusliidule, kuna sellega tagatakse nõuetekohane ühine eelarvepõhine kaitsemeede ühtse kriisilahendusfondi jaoks;
1. kiidab heaks komisjoni 6. detsembri 2017. aasta ettepaneku võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Valuutafond, ning peab seda kasulikuks panuseks käimasolevasse arutellu Euroopa tuleviku, majandus- ja rahaliidu süvendamise ning ESMi reformi teemal; väljendab eelkõige heameelt komisjoni ettepaneku üle integreerida ESM liidu õiguskorda;
2. märgib, et reformitud ESMi täidetavad ülesanded kuuluvad majanduspoliitika valdkonda ning nime „Euroopa Valuutafond“ kasutamine võib olla eksitav; märgib, et Euroopa Keskpank (EKP) tegi oma 11. aprilli 2018. aasta arvamuses ettepaneku säilitada ESMi õigusjärglasele nimi „ESM“; nõuab ülaltoodut arvesse võttes, et nime valimise mõju Euroopa stabiilsusmehhanismi õigusjärglasele hinnatakse enne sellise otsuse tegemist nõuetekohaselt ja põhjalikult, et tagada võimalikult väike mõju reformitud ESMi tõrgeteta toimimisele; soovib jätta alles ESMi praeguse nime, mida tunnustatakse kapitaliturul, et oleks selge, et euroala rahapoliitika jääb ka edaspidi Euroopa Keskpanga pädevusse;

Neljapäev, 14. märts 2019

3. juhib tähelepanu asjaolule, et majandus- ja rahaliidu nõuetekohast toimimist toetab viimase instantsi laenuandjana toimiva institutsiooni olemasolu; võtab seda silmas pidades teadmiseks ESMi positiivse panuse majandus- ja rahaliidu institutsioonilise raamistiku puuduste kõrvaldamisse, eelkõige mitmetele globaalsest finantskriisist ja võlakriisist mõjutatud liikmesriikidele finantsabi andmise teel;

4. tuletab meelde oma varasemaid seisukohti, milles pooldati ESMi integreerimist ELi õigusraamistikku, tehes sellest täieõigusliku ELi asutuse; rõhutab, et selle integreerimise puhul tuleks samuti arvesse võtta riikide parlamentide rolli ja seda tuleks jätkuvalt käsitleda osana majandus- ja rahaliidu lõpuleviimise projektist; on seisukohal, et selline integreerimine muudaks võimalikuks juhtimise ühenduse meetodi kohaselt, tagaks eelarve-eeskirjade ja -kohustuste täieliku järjepidevuse, hõlbustaks majandus- ja rahanduspoliitika koordineerimist ning suurendaks demokraatlikku legitiimsust ja vastutust Euroopa Parlamendi kaudu;

5. rõhutab, et kui tulevikus on kaasatud ELi eelarvelised vahendid, peaks parlamendil olema poliitiline võim kasutada eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames kõiki ESMi üle kohaldatavaid eelarvekontrolli alaseid õigusi; märgib, et sel juhul tuleks Euroopa Kontrollikoda pidada sõltumatuks välisaudiitoriks ning talle tuleks eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses anda selge ja ametlik roll;

6. tuletab meelde riikide parlamentide eelisõiguse teha eelarve- ja demokraatlikku järelevalvet; on seisukohal, et tuleks veelgi parandada riikide parlamentide ja Euroopa Parlamendi kontrolli reformitud ESMi üle; on veendunud, et riikide parlamentidel peaks olema õigus saada reformitud ESMi tegevuste kohta teavet ning alustada reformitud ESMi haldusdirektoriga dialoogi;

7. nendib, et komisjoni ettepanek on tekitanud elava arutelu selle poliitilise, rahandusliku ja õigusliku mõju üle; rõhutab aga, et arutelu ESMi institutsioonilise raamistiku pikaajalise nägemuse teemal ei tohiks lükata edasi samme, mida on kiiresti vaja teha, et tugevdada majandus- ja rahaliidu demokraatlikku vastutust ning selle suutlikkust edendada finantsstabiilsust ja lähenemist ning reageerida majanduslikele šokkidele; nõuab seepärast lühemas perspektiivis asjalikku ESMi reformi, mis hõlmab ESMi lepingu läbivaatamist, ilma et see piiraks edasipüüdlikumaid arengusuundi tulevikus;

8. toonitab, et reformitud ESMi esmane ülesanne peaks olema jätkuvalt anda abivajavatele liikmesriikidele kohandamisprogrammides kokkulepitud eritingimuste alusel üleminekuabi, võttes arvesse komisjoni, Rahvusvahelise Valuutafondi ja Euroopa Keskpanga hallatud varasematest finantsabi programmidest saadud õppetunde; rõhutab, et reformitud ESMil peavad olema selleks vajalikud vahendid; on seepärast vastu mis tahes püüdlustele muuta reformitud ESM üksnes pankadele mõeldud vahendiks või vähendada selle suutlikkust liikmesriike rahaliselt toetada;

9. tuletab meelde, et praegu ESMile kättesaadavate finantsinstrumentide valik peaks olema kättesaadav ka reformitud ESMile, sh võimalus anda piisavat ennetavat finantsabi, mis võimaldab liikmesriikidel saada EMFi abi enne, kui neil tekivad suured raskused rahastamise leidmisel kapitaliturgudel; toonitab, et juurdepääs ennetavale tingimuslikule krediidiiniile peaks olema kättesaadav kavatsusavalduse alusel ja selle suhtes tuleks kohaldada kriteeriume; märgib, et neid rahalisi vahendeid tuleb kasutada liikmesriikide abistamiseks tõsiste majanduslike ja finantsšokkide korral; tuletab meelde, et liikmesriikidele antavat finantsabi saab täiendada tulevase lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahendiga, et edendada majanduslikku ja rahalist stabiliseerimist, investeringuid ja ülespoole suunatud sotsiaal-majanduslikku lähenemist euroalal;

10. rõhutab, et majandus- ja rahaliitu kuuluvad kõik Euroopa Liidu liikmesriigid, kes kõik (v.a Taani ja Ühendkuningriik) peavad võtma kasutusele euro ning ühinema euroalaga, mistõttu peaks mis tahes ESM olema osalemiseks avatud kõigile ELi liikmesriikidele;

11. on seisukohal, et reformitud ESMil peaks olema finantsabi programmide juhtimisel komisjoni kõrval ja koostöös EKPga olulisem roll, tagamaks, et ELi institutsioonilisel raamistikul on vajaduse korral suurem autonoomsus, mis ei takista aga asjakohaseid partnerlusi teiste institutsioonidega, nagu Rahvusvaheline Valuutafond;

Neljapäev, 14. märts 2019

12. rõhutab, et reformitud ESMil peaksid olema oma teadmised, et koostada fondi põhikirjaga nõutud osad ja neid hinnata; rõhutab aga, et ESMi tehtavate finantsabitaotluste hindamine ja selle kohandamisprogrammide kavandamisega seotud otsustusprotsess koostöös teiste institutsioonidega ei tohiks mingilgi viisil asendada, korrata ega dubleerida tavapärasest makromajanduslikku ja eelarvejärelvalvet, mis on ette nähtud ELi eelarve-eeskirjade ja -määrustega, mis peavad jääma komisjoni ainupädevusse;
13. on veendunud, et võimalike tulevaste kohandamisprogrammide puhul tuleks võtta arvesse kavandatud meetmete sotsiaalset mõju, seda ka võrreldes ka poliitika muutmata jätmise pikaajalise mõjuga, lähtudes varasema ja mõtestatud sotsiaalse mõju hindamisest;
14. rõhutab vajadust tagada, et reformitud ESMis oleks tõhus otsustusprotsess, eriti kiireloomulistes olukordades; nõuab sellega seoses praeguse juhtimiskorralduse hindamist;
15. nõuab ESMi kiiret reformi, millega määratletakse ümber ESMi roll, funktsioonid ja finantsvahendid, et reformitud ESM saaks pakkuda likviidset abi kriiside lahendamiseks ja olla eelarvepõhine kaitsemeede ühtse kriisilahendusfondi jaoks; palub tungivalt, et ühine kaitsemeede võetaks kasutusele kokkulepitud tingimustel nii ruttu kui võimalik 2020. aastaks ja igal juhul enne 2024. aastat;
16. rõhutab pangandusliidu süvendamise viivitustest tulenevaid ohte; väljendab heameelt eurorühma 4. detsembri 2018. aasta juhtidele esitatud aruande järelduste üle, mis kõik kiideti heaks euroala 14. detsembri 2018. aasta tippkohtumisel; väljendab eriti heameelt ühtse kriisilahendusfondi ühise kaitsemeetme kasutuselevõtu ettepoole toomise üle, tingimusel et riski vähendamise valdkonnas on tehtud piisavaid edusamme, mida hinnatakse 2020. aastal, ja et kiidetakse heaks ESMi reformi tingimused; tuletab meelde oma varasemat seisukohta viia lõpule Euroopa hoiuste tagamise skeemi loomine, tunnistades, et riskide vähendamine ja riskide jagamine peaksid käima käsikäes; märgib, et ei ole saavutatud mingit otsest tulemust tulevase euroala eelarve ja stabiliseerimisfunktsiooni osas, kuid võtab teadmiseks volitused töötada lähenemise ja konkurentsivõime rahastamisvahendiga; rõhutab, et on tehtud märkimisväärsed edusamme riskide vähendamise valdkonnas; tuletab meelde, et Euroopa Parlament on selle võimaldamiseks andnud märkimisväärsed panuse, seda eelkõige panganduspaketi ja viivislaenude mõistliku toe valdkonnas;
17. teeb ettepaneku võtta kasutusele protokolli vahetult jõustuva ajutise vastastikuse mõistmise memorandumi sõlmimiseks ESMi ja parlamendi vahel, et parandada institutsioonidevahelist dialoogi ja suurendada ESMi läbipaistvust ja vastutust, täpsustades parlamendi ja tema liikmete õigusi seoses küsimustega, mida esitatakse reformitud ESMile, korraliste kuulamistega, nimetamiste õigustega ja asjakohaste eelarvekontrolliõigustega; tuletab meelde oma taotlust võtta vastu institutsioonidevaheline kokkulepe majanduse juhtimise kohta; rõhutab, et reformitud ESMi tegevdirektori peaks valima Euroopa Parlament nõukogu ettepaneku alusel ja ta peaks olema parlamendi ees aruandekohustuslik; nõuab tungivalt, et reformitud ESMi juhtorganite koosseisus tagataks sooline tasakaal;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogu eesistujale, komisjonile, nõukogule, eurorühmale, Euroopa Keskpankale, Euroopa stabiilsusmehhanismi tegevdirektorile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)



Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET